1919

1929

JUBILEJNÍ ALMANACH SKAUTŮ HOŘICKÝCH.

pořádal Redakční kruh. 1929. Tiskl Fr. Erbert v Hořicích.

Z. Adler: U táborového ohně.

Skautský slib:

Slibuji na svou čest jak dovedu nejlépe: Milovati vlast svoji, republiku československou a sloužiti jí věrně v každé době.

Plniti povinnosti vlastní a zachovávati zákony skautské. —

Býti hotov pomáhati bližnímu tělem i duší.

Výhodný nákupní pramen.

Stroje a nástroje pro všechna řemesla a potřeby pro hospodářství, cement, lepenku, kování, stavební barvy, fermeže, laky, okna do stájí, obdržíte v cenách mírných u firmy

Jan K. CEE, Hořice v Podk.

Založeno 1902. Telefon 89.

OBSAH:

1. A. Skrbek jun.: 1919 — 1929.
2. T. G. Masaryk, R. Baden Powell, A. B. Svojsík a E. Milčicová o skautingu.
3. J. Špringr, starosta města Hořic skautům.
4. Jan Novák: Skauting.
5. P. Sehnalová: První krůčky.
6. Fr. Trnka: Legionáři a skauting.
7. Lad. Flekna: Cíle skautské výchovy.
8. Ant. Vávra: Tábory našich skautů.
9. E. Podzimková: Jak jsem se stala skautkou.
10. — k: Pan otec Mach z Mezihoří.
11. Vl. Fleček: Můj první tábor.
12. Lared: Ráno v táboře.
13. J. Podzimek: K dějinám hořického skautingu.
14. O. Němeček: Hořickým do další desítky.
15. A. Skrbek jun.: Táborová vzpomínka.

Feuilleton:

A. Skrbek, řid. uč.: Předchůdci skautů.

Jubilejní skautské slavnosti a župní sjezd

ve dnech 15. a 16. června 1929 v Hořicích.

PROGRAM:

V sobotu dne 15. června:

V 8 hod. večer táborový oheň na Gothardě, při kterém promluví okr. zprav. br. Flekna.

V neděli dne 16. června:

Dopoledne: Od 8 hod. otevřena bude skaut. výstavka ve škole „Daliborce".
O půl 10. hod. skautská štafeta městem.
V 10 hod. na náměstí slavnostní projev s obnovením skaut. slibu.
O půl 11. hod. na náměstí promenádní koncert.
V 11 hod. závod skaut. hlídek.

Odpoledne: *Ve 2 hod.* PRŮVOD s hudbou do Smetanových sadů, kde po vztýčení vlajky a proslovu ukázky ze skaut. života, závody ve stavbě stanů, rozdělávání ohně, vaření, přetahu lana a KONCERT.

Večer: *V 8 hod.* KONCERT ve Smetanových sadech.

Spoluúčinkuje „Vesna" a Jednota čsl. obce legionářské. Hudba OSHC.

RODIČŮM!

Prosíme, věnujte pozornost tomuto výtisku, vydanému hořickými skauty k Jubilejním slavnostem 10ti-letého trvání skautingu v našem městě, ve kterém snažíme se seznámiti Vás blíže se skautingem, jako organisací výchovnou.

Přijímáme do svého středu mládež a to mezi skauty a skautky od 11 do 18 let, mezi vlčata a šotky od 8 do 12 let. Vaše děti najdou v nás dobré přátele. Schůzky budou jim zdrojem družné zábavy a poučení pro život, vycházky stanou se jim příležitostí poznati přírodu a chvíle ztrávené v táborech, kol táborových ohňů a na hlídkách za měsíčních nocí nevymizí jim nikdy z paměti.

Ve svých vůdcích najdou opravdové bratry a rádce, kteří to s budoucnosti mládeže myslí vážně.

Dovolte svým dítkám vstoupiti do skautských oddílů!

L. Šaloun: Muž práce (Smetanovy sady).

Hoši, chcete býti skauty neb vlčaty?

Dívky, chcete býti skautkami nebo šotky?

Chcete zúčastniti se života ve skautských oddílech, smečkách vlčat a rojích šotků? Zveme Vás srdečně do svých řad a jsme přesvědčení, že se Vám bude skauting líbiti.

Hoši, dívky, přijďte mezi nás!

Všem příznivcům skautingu!

Prosíme, zachovejte skautům i nadále svoji přízeň, neboť skauting, jako výchovná organisace mládeže si jí plně zaslouží.

Staňte se přímými podporovateli našeho hnutí, nejen finančně, ale i morálně a přistupte za členy Místního sdružení Svazu skautů RČS. v Hořicích, které je sdružením dospělých našich příznivců, rodičů a všech přátel skautské výchovy.

ZUBNÍ TECHNIK

RUDOLF M. ZIPPE

Hořice na náměstí.

PLOMBY stříbrné, zlaté, porculánové, cementové. — MODERNÍ PRÁCE z kaučuku, zlata, platiny, porculánu. — UMĚLÉ CHRUPY v prvotřídním provedení během dne. OPRAVY se přijímají do 10 hod. dopoledne — ve 2 hodiny hotové.

Mechanická tkalcovna
GOLDSCHMIDT A SPOL.,
Hořice v Podkrkonoší.

Střelivo Zbraně
všech druhů
J. Hermoch v Hořicích.

Velo - Moto - dílny
J. MORAVEC,
Hořice.
Motocykly B. S. A.

Přírodní bzenecká vína
ve vinárně U RAINŮ.

Stále čerstvé uzeniny obdržíte u
Josefa Pomikálka,
řezníka a uzenáře
Hořice, Žižkova ul.

Nejlevněji Vás obslouží
František Svoboda
tovární sklad prádla,
Hořice Habr.

Hotel Beránek.

Elektrozávod
K. Andrejsek, Hořice - Husova 1076.
Elektromotory Rozvod el. energie
Výroba Oprava Převinování.

OBUV všeho druhu nakoupíte nejlevněji u firmy
Methoděj VIK,
Hořice proti poště.
Přebarvování obuvi.
Rychlosprávkárna.

JOSEF POUR,
pánský a vojenský krejčí,
Hořice, Husova tř.
Letní novinky a kombinace stále na skladě. Skoro zdarma.

Šatstvo, látky, koberce, záclony
barví a cídí
Leop. Tuma, Hořice.

„Podkrkonošská Vesna".

Odborné školy pro ženská povolání
v Hořicích v Podkrkonoší:

Roční a dvouletá odborná škola rodinná,
živnostenská pracovna šití šatů,
5ti měsíční odborná škola kuchařská,
kursy lidové a speciální,
školy jazyků.

Pensionát „Vesny",
jediný v Podkrkonoší, moderně zařízený.

Přihlášky písemné stále přijímá, prospekty na požádání ochotně zašle ředitelství ústavu.

Stavební, nábytkové strojní truhlářství

FRANT. TOMES,

Hořice, Žižkova ulice.

Bio reklama **Dia**

Chour - Horobrom - Hořice.

Nové střechy pokrývá a staré opravuje

levně

odborně

se zárukou

JAN VRABEC,

závod pokrývačský

v Hořicích, Komenského třída.

Buď připraven!

a nevydej se na cestu bez foto-aparátu a spolehlivých foto-potřeb, které Ti ochotně dodá firma:

JAROSLAV BUDINSKÝ,

drogerie — **foto** — parfumerie

Hořice v Podkrkonoší.

Sukna — dámské látky vlněné, hedvábné i prací, nejlevněji nakoupíte u fy.

Josef Gabriel, Hořice.

Smíšený obchod — prodej zeleniny — veškerého zdejšího i jižního ovoce

Josef Janeček, Hořice, Havlíčkova.

Občanská záložna v Hořicích v Podkrkonoší

zapsané společenstvo s ručením obmezeným

přijímá vklady

na vkladní knížky a běžné účty v neobmezené výši proti zúročení nejvýhodnější sazbou.

O vkladech zachovává ústav naprosté tajemství vůči komukoliv, berní správu nevyjímaje.

Půjčky

poskytuje na směnky, cenné papíry, hypotéky s libovolnými umořovacími splátkami za nejpříznivějších podmínek.

Prodej i nákup cenných papírů, inkaso směnek, výměna kuponů.

Telefon č. 3. Účet u pošt. úřadu šekového č. 5068. Telefon č. 3.

A. Skrbek, jun.:

1919 – 1929.

Let tomu deset plných —
co vzkličila prostě, chudě,
myšlenka velká naše
na téměř neplodné půdě.

A přec', když zpět se ohlédneš
říct' můžeš každý sobě —
Kus dobré práce, pernych chvil,
však — nestačí to době.

Z Vás každý musí k cíli jít,
vlastní razit si stezku —
Pevnou vůlí, skutkem, prací,
bez pozlátka a lesku!

A potom přijde jistě den,
kdy poměry se změní —
květ přinese ovoce
a více pochopení.

Řady naše zvítězí —
myšlence nikdy zmar —
„hořickému skautingu
v desítce další Zdar!"

T. G. Masaryk, protektor Svazu skautů:

Přijímám a dávám svůj hlas idei bratrství. Bratrství, a z toho vyvozuji praktické důsledky, aby nezůstalo heslem bratrství nás Čechů a Slováků v první řadě a pak všech ostatních národů, ale bratrství v našich řadách a všech skautů je veliká skautská idea.

Skautství, jak se na ně dívám a co o něm vím, bylo by mně jako ideál praktickosti, praktickosti v malém i velkém. Příroda je demokratická a proto vidím ve skautingu školu republikánskou.

(Z řeči při holdu skautů 2. května 1920 na Hradě.)

R. Baden-Powell, světový náčelník skautů:

Vojenská příprava vyznačuje se cepováním a hromadnou kázní předepsanou zvenčí: to je výcvik.

Provádění skautingu uskutečňuje se povzbuzováním hochů jejich vlastním nadšením, aby sami sebe vypěstili v zdatné občany, stvořili svůj vlastní charakter a individuelní sebekázeň z vnitřka: to je výchova.

A. B. Svojsík, náčelník Svazu skautů R. Čsl.:

Jsem přesvědčen, že skauting pro své cíle humanní, dobrodějné, pro svou žízeň po pravdě, spravedlnosti a kráse, může se státi přímo náboženstvím mládeže.

V něm je stajeno tolik kouzla vábivého a zas tolik plné, těžké pravdy, proto směle od něho můžeme očekávati, že nám vychová občany nejen tělesně zdatné, ale ovládající a vyznávající všechny ctnosti, jichž souhrn tvoří pravé demokratické občanství.

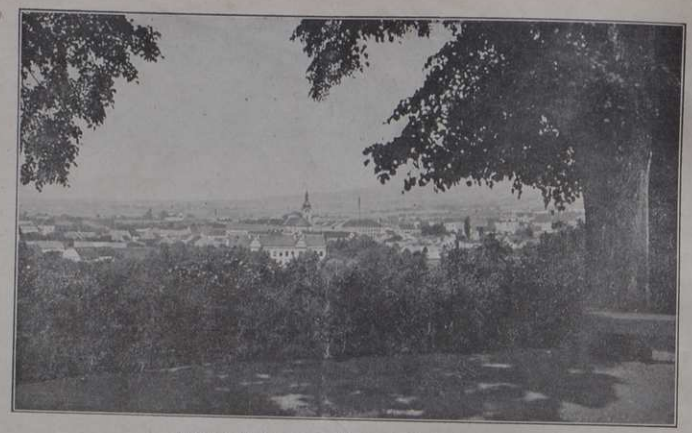
„Výchova občana republiky skautováním".

Em. Milčicová, náčelnice Svazu skautů R. Čsl.:

Skauting dal hochu mnoho, uskutečnil jeho romantické sny a vede jej vábnou formou k dokonalému charakteru.

Děvčeti však dal více, více než se odvážilo sobě přáti. Zlomil poslední pouta předsudků, v nichž žena byla po staletí vychována, dal jí svobodu uvědomělou a činorodou, dalekou falešné a povrchní emancipace. — Nová žena posilněna zásadami skautskými je si vědoma svého poslání, svých povinností k další generaci, jež musí být silnější otců, aby svrhnouti mohla okovy otrockých žádostí, jež vtisklo národu staleté ponižování a utrpení.

Pohled na Hořice od pomníku Jana Žižky na Gothardě.

J. Springer, starosta města:

Vývoj lidské společnosti již od XVIII. stol. oddaluje se od přirozeného, volného života v přírodě. Byl to Jean J. Rouseau, jenž volal lidstvo zpět ke přírodě. Tento návrat – dříve ve znamení romantiky – sesiluje se tím více, čím více cítíme ztrátu bezprostředního styku s přírodou v těsných zdech našich měst. Nestačí nám dnes pouhý tělocvik, chceme býti v přírodě prostě jako její součást. Nenapodobujeme již život venkovského člověka, žijeme tento život plně sami venku.

Skaut nejde ven na výlet, jde ven žíti. Cítí s přírodou a tento styk má i vliv na jeho duši. Skaut je, chcete-li to krátce říci: gentleman.

Naši junáci jsou však vždy obětavě na místě i ve městě, jsou nepostradatelnou složkou každého pořadatelstva, složkou obětavou, skromnou. I zde plní svůj úkol dle hesla:

Poslední v řadě, první v práci!

Vzpomínáme vděčně jejich nenáročné činnosti

Našim junákům – skautům zdar!

FEUILLETON.

PŘEDCHŮDCI SKAUTŮ.

(Škrbek Ant., říd. uč.)

Když V. Červený otloukal z vrbových prutů píšťaly, jistě se nenadál, že bude „po továrnicku“ vyrábět „divoká dřeva“ ve velkém. Podobně nám klukům ani ve snu nenapadlo, že v rámci programu svých her a výprav koname kus skautingu. Příroda je učitelkou, je věčně nová, láká stejně děti jako zamilované párky nebo škarohlídy. Na venkově k předním jejím ctitelům patří mládež, zvláště hoši. Slunce, voda, louka, les — to jsou magnety, jichž přitažlivosti nikdo neodolá! Saisona „pastvy“, je doba zvláště výhodná. „Husáci“, je sorta méněcenná, ale velcí pasáci se stádem od hubené kozy počínaje, až pěknou strakou konče, to je „raça“ vyšší. Ti konají vše s odvahou a rozmyslem — jaksi organisovaně! Měli jsme „vůdce“, který imponoval figurou, silou i odvahou. Stan z pytlů, nebo slaměná bouda, to bylo první číslo inventáře. Terain k táboření (tenkrát schůzkám) volil se u lesa a vysoký břeh byl nutný už k vůli kamnům s dvířky, troubou a furiantským komínem. A nevařila se jen polévka z vajec na tvrdo, ale i livance se ocitly na jídelním lístku. Vařily dcery Eviny! Naturálie shánělý se rukou společnou a nerozdílnou. Vůdce řídil dělbu práce. Krádeží jsme kuchyni neobohacovali. Vůdce to zakázal, a pak „první polní pych a rušení držbenosti“ vynesly pachatelům výprask od majitele. O písně časové i nečasové nebyla nikdy nouze a hra stihala jedna druhou. Skok, běh, chůdy, závody v pytlích, stoje atd. uplatňovaly se v roztodivných variacích. Naše péče platila i širší veřejnosti! Prohloubili a vyčistili jsme „Krouzovu“ studánku a vydláždili k ní cestičku. (Než se voda „učistila“, sklidili jsme porci nadávek žízniých návštěvníků). Vodní sporty zůstaly „Popelkou“, protože naše obec je bez potoka a sousedé nás v pravém slova smyslu „k vodě nepustili“ pro „kmenové války“. Nocování v přírodě, to byla bolavá stránka. Chuti bylo dost, ale strachu daleko víc. Pak také zářivý vzor nám scházel. Dokud nebyla tma, bylo kuráže dost, ale pak se druh po druhu ztrácel a všichni usínali doma v kanafasu v přesvědčení, že už „zítra“ to bude „doopravdy“. A těch zítřků uteklo moc a moc! K povznesení známosti drahého rodiště jsme mínili přispěti tím, že objevíme zbytky starého hradu na Valentově zahradě. S vykopávkou začalo se „tajně a neměně opatrně“, ale ani v hloubce 80 cm se nic nenašlo. Vůdcův nápad, že by hlouběji mohlo býti „uhlí“ jsem „uspíšil“, že jsem večer do „šachty“ z domů pár kousků nadělil, ale ten podfuk mi vynesl výsměch a hněv vůdce na celých 24 hodin!

Z celého vypravování patrno, že pan prof. Svojsík, ani jiný na slovo vzatý odborník by mi svatosvatě nepřiznal, že tyto náběhy zavání aspoň z daleka „skautingem“, ale já jsem přesvědčen, že jsme tomuto ušlechtilému hnutí přece razili cestu, byť i nevědomky. Žili jsme část roku v přírodě, měli jsme ji i sebe vzájemně rádi, tužili jsme se, udržovali přátelství a soudržnost, znali každou pěšinu, mez, kámen, strom, každého ptáka po hlase, dovedli jsme se podrobiti dobrovolně tuhé disciplině. Dnes je tento výchovný směr přesně regulován, práce organisována. Předsudků a pochyb ubývá, přívržencú houfně přibývá — krátce skauting si po zásluze razí jistě cestu vpřed! Žel, že přibývá i „fušerů“! „divokých skautů“, což znamená, že každé světlo má svůj stín. Jsou sice i dnes jednotlivci i celky, které vidí ve skautingu „zkázu mravů a spoušť“, čili „Sodomu a Gomorhu“, ale to už bylo, jest a bude, že když dva dělají totéž, nedělají totéž! Nuže: „Buď připraven“! — Toto skautské heslo jest třeba realisovati ve všech obměnách, aby přivodilo byl obrat k lepším, šťastnějším a zdravějším dnům. Kéž je tak brzy!!!

Jan Novák, místonáčelník Svazu Skautů Rpbl. Čsl.

SKAUTING.

Málokteré myšlence dostalo se tak chybného pochopení a porozumění, jako skautingu. Veřejnost, i taková, která by měla býti správně informována — zůstala pouze na vnějšku, spokojila se tím, co se na skautingu vidí, jak se projevuje na venek, ať už formami organisačními, nebo krojem, nebo konečné táborením, v němž se vidí skauting celý. Řekne-li se u nás „skautování“ představuje si většina hochy neb dívky nahých kolen, v zelených košilích a širokých klobouciích, jak kamsi jedou, kdesi táboří, tam cosi vaří, hrají, staví a bourají a na tom dosti. Celá podstata skautské myšlenky, její jádro, účel a cíl zůstávají namnoze širší veřejnosti skryty.

Skauting je v podstatě odborným hnutím mládeže, touží po obrodě mravní, duchovní i tělesné. A to ne po obrodě pouhého jednotlivce, ale po obrodě celého kollektivu. Snaží se zabrati nejen zhluboka, ale i do široka a tu vyrůstá nová živorodá síla, jejíž pronikavost ne pouze láká, ale přímo strhuje mládež a tak hnutí roste živelně a není dnes na zeměkouli koutku, kam jen závan kultury vnikl, abychom se tam nesetkali s vyznavači nového náboženství mládeže, se skautingem.

Je radostno pomysliti, že výsledky hnutí tohoto jsou tak pronikavé a cenné, že jest mu všude věnována naprostá, až posvátná důvěra. A jak se užívá této důvěry, které se skauting těší? Znamenitě vystihl to biskup z Yorku, promlouvaje ke 20.000 skautů na mezinárodním skautském sjezdu v r. 1920 v Londýně.

Pravil: „Odpověď jest jen jedna — k tvoření nového a lepšího světa. Nejste tu, abyste jen vymáhali svá práva, ale konati svou povinnost: ne proto, abyste se starali jen o sebe, ale i o jiné; ne abyste pracovali jen pro jednu třídu, ale pro blaho obecné; ne abyste podezírali ostatní národy a potírali je, ale pracovali k přátelství a bratrství. Kdyby skautský duch pochopen byl všemi národy, věřím, že změnila by se tvář světa. Až se vrátíte zpět do svých domovů, pracujte v souhlase se svými druhy skauty všech národů, abyste utvořili svazek bratří, snažících se houževnatě k jediné velkolepé metě, kterou je mír mezi národy.“

Tedy vedle mravní a tělesné obrody jednotlivce i celku je to upřímná a nesmlouvalá idea pacifismu, kterou se živí a sytí skautské hnutí.

Duchovní souhlas osvědčuje skaut v družné společnosti, která se jeví vzájemnou službou a to nejen druhům, své společnosti, ale celé společnosti lidské.

Devisou skautského hnutí je právě služba. C. H. Livingston, president Boy-scouts of America, napsal: „Nastal věk služby a zasvěcení pomoci a štěstí jiných. Věk sobeckosti minul. Lidstvo všech barev i vyznání povstalo proti démonu sobectví, aby dobylo největšího vítězství všech věků. Já je zapomenuto v konání povinnosti.“

Z tohoto praktického pochopení povinnosti pomáhati a sloužiti jiným, vyrůstá smysl pro dobré občanství a zdravý demokratismus, kterým se právě dospívá k „uskutečnění praktického bratrství a prostoty republikánské, když republika je nám ideálem ne jen suchou formou státu vedle jiných forem,“ jak jistě správně řekl skautům president Masaryk 2. května 1920 na Hradě.

A toto uvědomění, že třeba sloužiti dobrému státu, ve kterém jsem a mohu býti šťasten, vede skauty k přesvědčení, že třeba tento stát bránit i chrániť. To vše z jistých kruhů, řekl bych z konkurenčních důvodů, vykládá se jako rys militaristický. Přehlíží se tu rozdíl mezi útočnou bojechtivostí, úmyslnou, schvální loupeživou a zapomíná se na slova Masarykova, který pravil: „Pokládám válku za veliké zlo, ale obranu za povinnost.“

A ještě k jedné věci vede služba, totiž k práci. Skauting, činí z práce mravní povinnost k společnosti. Učí práci tělesné i duševní, zvyká vážiti si obou. Vede k práci produktivní, účelné, hospodárně organisované, dbá i na umělecký projev v práci. Pracuje se dobrovolně, bez nátlaku, při radostné kázni a s chutí.

Skauting konečně ve všech svých počinech trvá na návratu k přírodě, zásadě Rousseauově, zbavené ovšem všeho sentimentálního a přes míru romantického.

Že tu pak přichází skauting do velmi blízkého styku se sportem a zdravý sport sám provozuje, považován bývá prostě za sport.

Ale to je výchova všestranná, která nezanedbává žádné lidské mohutnosti, a dává všem spravedlivé a rovnoměrné, tvoříc lidi „fysicky silné, duševně probudilé a mravně přísné", jak žádá třetí bod „slibu" skautů amerických.

(Vyňato z revue „Naše doba" XXXII. 7)

P. Sebnalová.

PRVNÍ KRŮČKY.

Myšlenka skautovati zrodila se v našich myslích, když jsme kdysi na svých potulkách Alpami padli náhodou na tábor německých skautek. Bylo to skoro před 30 léty. A my, spoutáni u nás ještě i na výletech přísnými předpisy etikety, pozorovali jsme s údivem i závistí jejich volný život v táboře a dychtivě naslouchali jejich skoro neuvěřitelným zprávám, že táboří tak každého roku vždy jinde a že již tím způsobem seznali lacino a důkladně leckterý koutek své vlasti.

Toto setkání dalo později doma podnět k četným a horlivým debatám v kruhu našich přátel. Z nich zvláště ohnivým zastáncem a propagátorem této myšlenky byl Dr. V. Buřil, nyní ředitel obchodní akademie v Hořicích. On byl také první, který vyřkl myšlenku, vyzkusit zásady skautingu nejprve sami na sobě a poznáme-li jeho blahodárnost, teprve pak získávati členy a založiti řádnou organisaci. On to také byl, který získal kdesi jakýsi prý stan, my ostatní v tom viděli jen kus plachty, a s tím jsme putovali jedné neděle časně zrána do rokle až ke Kalskému mlýnu. V rokli byl dosud stín a rosa tak silná, že jsme byli záhy všichni promočeni. Ale toho jsme ve své horlivosti nedbali, vždyť jsme skauti. Hlavní bylo vztýčiti stan. Po dlouhých mutacích podařilo se nám postaviti jakousi boudu, která se však ihned poroučela, jakmile se někdo pokusil do ní vlézti. Kromě toho bylo uvnitř strašně mokro.

Rozhodli jsme se nechati stan stanem a uvařiti si raději čaj. Oheň byl rozdělán ihned, hůře bylo, jak nań postaviti nádobu. Na konec jsme ji postavili rovnou do ohně, odkud jsme ji později, když se voda vařila, zase za žádnou cenu nemohli dostati. Konečně podařilo se nám čaj uvařiti a cedice skrze zuby roští, popel, jehličí i hmyz všeho druhu, nalhávali jsme si navzájem, jaké je to skautování krásné.

Jinak uplynul den velmi příjemně, neboť na štěstí se ukázalo, že žádný z nás nespoléhal na pravý skautský v táboře uvařený oběd, ale že se každý pro jistotu zabezpečil buchtami a salámem prosaického života. A pokud se týká stanu, usoudili jsme, že je pouhou přítěží. Zrána je v něm zima a mokro, v poledne žár a dusno a kromě toho, když jsme do něho vlezli, koukaly nám buď nohy až do pasu a nebo hlava až k pasu a složiti se jako skládací metr jsme žádný nedokázal. Jak v takovém stanu mohli skauti spát a dokonce celý měsíc, nešlo nám na rozum.

Teprve když profesor Svojsík počal pořádati po Čechách přednášky o skautingu a když na pozvání školy „Vesny" uspořádal 17. května 1913 přednášku „Skautská výchova u nás a v cizině", dostalo se nám podrobných zpráv a informací. A brzy po jeho zájezdu založili jsme ve „Vesně" dívčí oddíl. Však ještě dříve, než se činnost mohla plně rozvinouti, byla přervána světovou válkou. Nastaly jiné starosti!

Teprve po válce počala se myšlenka skautská opět k životu probouzeti, ale chyběli pracovníci: Mnozí z předválečných nadšenců se nevrátili, mnozí zestárli. Teprve, když v době převratové stál se sekundářem nemocnice v Hořicích MUDr. Jan Kubík, nadšený a obětavý skautský pracovník, jiskra zase zahořela jasným ohníčkem.

Byly založeny dvě družiny chlapecké a dvě družiny dívčí. Dívčí oddíl byl dosti silný a výborně se mu dařilo, neboť blahovůlí ředitelství „Vesny" bylo mu dovoleno zříditi v jedné učebně klubovní místnost. Členek bylo v prvé družině 13, ve druhé 9 a velmi horlivě scházely se jednou týdně večer v klubovně, učíce se povelům, signálům, značkování, bystrému postřehu, skrývání, ba dokonce i přednášely o různých thematech. Dívčí oddíl nesl poetické jméno „Třešňový květ", symbol hořického kraje a konaly se přípravy, vyšíti tento symbol na vlajku. Abychom získaly peněz jak na vlajku tak i na letní táboření, rozhodly jsme se vydělávati. Časně z jara chodily jsme hrabat louky, prodávaly vstupenky při různých příležitostech a tak uložily jsme ve spořitelně první obol. Co tu bylo radosti a spořitelní lístek putoval z ruky do ruky.

Do radostného jásotu ozývaly se hned také starostlivé hlasy, kde ten kapitál 30 Kč utratíme. Jedny by byly rády poznaly rodnou zemi skautingu, Severoamerickou Unii, druhé byly pro táboření na Havajských ostrovech, v zemi věčného jara. Na štěstí byl teprve březen a rozhodnuto nechat to tedy odležet.

Do slibného rozvoje padla náhle nečekaná rána. Dr. Kubík se těžce roznemohl a brzy po něm musila jsem se podrobit operaci já. Dr. Kubík z ohledu na své zdraví musil Hořice opustiti a záhy po něm odešla i obětavá pracovnice sestra B. Vondráčková. Dobří pracovníci odešli a nebylo za ně náhrady. Skauting u nás počal opět zmírati.

Na štěstí to bylo pouhé zemdlení. Přišly mladé nadšené síly a do třetice všeho dobrého se snad teď práce dokonale zdaří. My, stará garda, přejeme Vám k tomu plného pochopení v obecenstvu a hodně mladistvé energie a lásky k věci ve Vás samých. A budete-li míti toto dvoje, to ostatní samo sebou se dostaví. Nuže! Buďte připraveni!

Frant. Trnka, legionář a člen Míst. Sdružení skautů:

LEGIONÁŘI A SKAUTI.

Byl jsem požádán o příspěvěk na svrchu uvedené théma do Skautského památníku, vydávaného při župním sjezdě skautů v Hořicích v Podkrkonoší.

Jest to dosti těžký úkol, však pokusím se alespoň v hrubých rysech zachytiti některé z nejdůležitějších shodných vlastností mezi junáctvím a životem legionářů v poli.

Vzpomínáme-li života čsl. dobrovolce (legionáře) ve světové válce ať na frontě ruské, francouzské nebo italské, podobal se v mnohém skautování. Jeho živobytí bylo velmi podobné životu skautů pod stany. Životní podmínky čsl. dobrovolce byly ovšem těžší, ale ona myšlenka otužovati se v přírodě na zdravém vzduchu a pokud možno za každého počasí se nutně praktikovala.

Každý československ. dobrovolec (legionář) zvláště v Rusku byl velmi často odkázán sám na sebe a musil proto uměti samostatně jednat, orientovati se, aby nepadl nepříteli do rukou, nebo do jeho lečky, musil býti proto bystrý a musel často jako skauti činívají sobě nebo i několika jednotlivcům postarati se o teplé jídlo. Každý sám sobě i jiným byl dobrým kuchařem, neboť tento nutný způsob života jej tomu naučil. — Nebojácnost, odvaha nejsou vrozené vlastnosti, ty se musejí vychovávat anebo nutnost sama tyto vlastnosti teprve v člověku rozvíjí. Přidá-li se potom k těmto svědomitě řízeným vlastnostem dobrý a spravedlivý cíl a umí-li se tímto velikým cílem nadchnouti dobře organisovaná masa lidu, — vykonávají pravé divy.

V legiích byli jsme vychováni lidmi otužilými, nebojácnými, samostatnými, bystrými, poctivými, spravedlivými a při tom byli jsme upřímně a cele národně uvědomělými; bez těchto všech vlastností byl čsl. dobrovolec (legionář) ve svém celku nemyslitelný proto, že by býval nemohl nikdy vykonati to, co bylo na něho vloženo. Jest pravdou, že hlavním cílem každého jednotlivce bylo osvobození milované vlasti a jejího lidu, pro něhož nerozpakoval se ani minuty život obětovati, však přece nebylo by možno bývalo učiniti tu velkou práci osvobozovací za hranicemi s lidmi zhýčkanými, kteří by při prvním špatném počasí onemocněli a nebo vidouce nepřítele, z bázně se rozprchli.

Čsl. dobrovolec (legionář) musel býti samostatný ve svém jednání ať už před nepřítelem, nebo jinde, neboť na jednání každého dobrovolce mnoho záleželo. — Duší i tělem pomáhati bližnímu bylo nejkrásnějším úkazem pravé demokracie a lásky bratra k bratru v čsl. zahraničním vojsku. Nikdy se nestalo, aby opuštěn v boji zůstal jednotlivec, ale často se stávalo, že pro osvobození jednotlivců položilo životy mnoho jeho upřímných, někdy i úplně neznámých bratří; tak u nás rozumělo se bratrské lásce! — Při všem čsl. dobrovolec (legionář) musel býti také bystrý, jak nahoře uvedeno, neboť nebýti jím, často znamenalo zaplatiti svoji netečnost životem; na všech stranách býval jeho nepřítel zvláště na frontě v Rusku a musel proto také umět velice dobře rozeznávat své přátele i nepřátele; vždyť i nepřátelé jednali často způsobem kamarádským, než-li provedli svůj čin, který by často býval vykoupen velkými obětmi našinců. Jak dlouho by mohlo existovati čsl. zahraniční vojsko, kdyby nejednalo poctivě, upřímně a v každém případě všude spravedlivě a tím neochraňovalo jak majetek, tak i životy tamnějšího obyvatelstva?

Vychovati zdravého a silného jednotlivce jest tuším základním úkolem skautingu, toho však čsl. dobrovolci (legionáři) dbáti nemohli, neboť musili jednati podle daných okolností. Cíl byl jiný, vyšší a toho muselo býti v prvé řadě dbáno, leč síla i zdraví byly tu předpokladem.

Láska k vlasti a jeho lidu zajisté nejlépe znázorniti se dá na příkladu ze skutečnosti. Vzpomínám vždy při tomto thematu na své prvé zranění v boji u Simbirska, když přišel jsem do vagonu, ve kterém jsme bydleli. Hlásím bratřím s opravdovou dětinskou radostí a posvátnou úctou, že dopřáno mně bylo právě přinésti na oltář vlasti svou vlastní krev, že jsem raněn. Jdu na nejbližší obvaziště, rána moje je lehká, po vyčistění a obvazu jdu znova, přes upozornění, dobrovolně do bitevní vřavy odkudž však za chvíli pro neschopnost zaviněnou zraněním ke své lítosti musel jsem odejít. Jsem dalek toho, abych chtěl poukazovati na svoji osobu, neboť takovými byli jsme všichni a jedině proto takových velkých činů byli jsme pro osvobození své vlasti schopni. Dnes často jste svědky hnusných kampaní proti nám a našim vůdcům. Přečtěte nebo vyslechněte takového pomlouvače a porovnejte jeho oběť přinesenou na oltář vlasti k naší čisté, upřímné oběti a učiňte si svůj úsudek, neboť hezké fráze a líbivá vlastenecká slova nejsou ještě pravou a upřímnou láskou ke své vlasti a jeho lidu; tím nenechte se nikdy klamati a vystříhejte se sami podobného jednání. A i k takovéto opravdové, upřímné lásce k vlasti a jejímu lidu má za úkol vychovávati mládež Svaz čsl. junáků Skautů.

To jsou snad asi hlavní vlastnosti, ve kterých se skauting životu čsl. dobrovolce nejvíce přibližuje.

Legionáři ze své zkušenosti ví dobře, co dokáží lidé takových vlastností pro stát a národ, umí oceniti výchovu Svazu čsl. junáků skautů a také je dle své možnosti podporují a široké veřejnosti doporučují skauting jako dobrý výchovný systém.

Všemu Vašemu snažení a konání k šíření těchto vlastností přeji Vám upřímně a bratrsky zplna srdce mnoho zdaru!

L. Flekna, okres. zpravodaj, Hořice.

CÍLE SKAUTSKÉ VÝCHOVY.

Náš národ potřebuje zdravé, silné jednotlivce, jestliže má obstáti v soutěži národů. Je tudíž třeba vypěstovati u každého zdravé tělo, neboť jen ve zdravém těle sídlí zdravý duch.

Obojí má na zřeteli skauting, tento moderní směr výchovy mládeže.

Skauting obrací mysl mládeže ke všemu ušlechtilému, učí mládež milovati svoji vlast, sloužiti jí, učí milovati své bližní a pomáhati jim v každé době.

Učí milovati přírodu, žíti v ní zdravým, prostým životem, chrániti ji a chápati její krásu, žíti v ní volně, užíti hojně vzduchu, slunce, vody, tužiti tělo, ducha, vrátiti se k přírodě a tím získati zdraví.

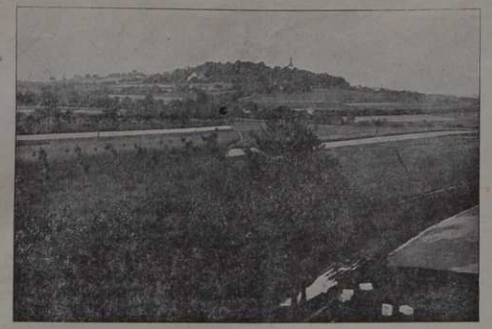
Skauting učí mládež práci, té vychovatelce šlechetné povahy a živitelce nás všech, učí práci milovati, za práci se nestyděti, pracovati nejen pro sebe i pro jiné, učí úctě k práci, vážiti si pracovitých lidí, využíti každé chvíle, nezahálěti.

Skauting hledí vypěstovati v mládeži poctivé, pracovité, obětavé jednotlivce, kteří staví se cele do služeb bližních, národa, lidstva. Potlačuje sobectví dnes tak rozšířené a pěstuje smysl pro celek. Obětavost prokázána již mnohokráte při různých příležitostech.

O jeho důležitosti svědčí, že je rozšířen u všech národů, kteří chápou důležitost výchovy mládeže k jednoduchému, prostému, zdravému životu.

I u nás před deseti lety zakotvil. Jen více pochopení pro tuto moderní výchovu by neškodilo!

Po desetileté práci v našem městě, předstupuje dnes před veřejnost, aby ukázal, že dovede pevně jíti za těmi, kdož ukázali novou cestu naší mládeži — cestu k přírodě a přírodou k čistému lidství. Další práci Zdar!

Hořice: Pohled na památný Gothard.

Antonín Vávra, sborový vůdce:

TÁBORY NAŠICH SKAUTŮ.

Jednou z nejdůležitějších složek junácké výchovy jest beze sporu táboření. Jenom bych nosil dříví do lesa, kdybych chtěl zvláště zdůrazňovati všechny výhody a všechna poučení, jaká se v táborech naší mládeže mimoděk i vědomou činností dostávají.

Získává tělo i duch zrovna tak jako povaha. Bratrská družnost, naprostá rovnost životních prostředků tábořících, otužilost, samostatnost a vynalézavost v prostředí bez jakékoli cizí výpomoci, kázeň a stálá nutnost zachovávati si pořádek ve své „malé republice", jakož i trvalý pobyt na zdravém vzduchu, pravidelné denní zaměstnání tělesné i duševní a osvědčování dobré vůle příležitostnou pomocí bližním, to vše a ještě jiné přednosti utvořily ze řádně vedeného skautského tábora vzor rázovitého prostředí výchovného, na nějž my skauti právem můžeme býti hrdi.

Také hořičtí skauti absolvovali během trvání svého Sboru řadu táborů, o nichž se krátce zmíním.

Nelze však uvésti všechny. Zvláště některé z prvních vytrousily se z paměti a zápisy o nich se nám nedochovaly. Až do r. 1922 konány tábory řízené bry: Ferd. Hřibalem, †F. Pražákem a V. Zemanem obyčejně v bližším okolí (Mezihoří, Miletínské lázně) ale i dále zvl. v době, kdy vůdcem hořického skautského oddílu byl zdejší lékař br. Dr. Kubík (Krkonoše, v okolí Král. Dvora).

Od r. 1922 prosluly jmenovitě tábory oldskautské řízené vesměs sbor. vůdcem, pisatelem této vzpomínky. Rok na to tábořily i oddíly chlapecké, znovu organisované a svrchovanosti oldskautského klubu starších bratří podřízené.

Z těchto táborů jmenuji zvláště tyto: oldskautské tábory na Boháče a potom pod hradem Kosti v r. 1922, v Mezihoří u Ostroměře v r. 1923 a 24. Tamtéž tábořily i oddíly chlapecké. Mimo to tábořeno v těchto a následujících létech ještě pod Želejovem, pak nedaleko Chlumu blíže památného bojiště z r. 1866, znovu pod hradem Kosti, v Miletínských lázních, dvakráte či třikráte na Malé Skále u Turnova. Velmi zdařilý byl také putovní tábor do České Skalice, Babiččina údolí a Náchoda v r. 1926, stálý tábor u Ratibořic na t. zv. Skalce v r. 1927. Z bližších míst nutno uvésti ještě tábory v Červené Třemešné, u Ouhlejova a několik táborů u Březovic, kdež konány i slavnostní noční schůze roverského kmene za vedení Černého Havrana.

Toť stručný výčet většiny našich táborů, z nichž ty nejpěknější vzpomínky jsou uloženy v našich srdcích i na četných stránkách památných zápisů ve skautských kronikách.

Vedle pisatele těchto řádků, jemuž správa většiny táborů svěřena, řídili táboření ve svých oddílech vůdcové bři.: Jan Podzimek, Josef Růžička, Otto Passer, Jar. Kareš, Josef Dostál a Jan Štědrý.

Končíce desetiletou jubilejní bilanci táborovou, vstupujeme do nové desítky s novými nadějemi i novými plány, k jejichž uskutečnění budeme vždy a vždy pracovati.

Eugenie Podzimková:

JAK JSEM SE STALA SKAUTKOU.

Prvně jsem si učinila alespoň trochu určitější představu o skautech a skautkách před 7 lety, když byla v Hořicích „skautská slavnost".

Tehdy ještě s mladší sestřičkou a malým bratrem jsem stála za plotem městských sadů u skautského tábora a se závistí i obdivem patřila na skauty a skautky s pestrými šátky a v širokých klobouících.

Připadali nám tenkráte jako bytosti skoro nadlidské.

Vydrželi jsme tam všichni tři celé odpůldne i večer a když zapálen byl táborový oheň a zpívány písně nám

známé i neznámé, byli jsme zachváceny takřka skautskou horečkou.

Bohužel po slavnosti byl dívčí oddíl rozpuštěn a bratr, jsa tehdy ještě příliš malý, nemohl býti do chlapeckého oddílu přijat.

Jeho přání se však brzy na to splnilo, ale pro nás, které jsme byly mnohem starší než on a ještě nedočkavější, byl skauting stále nedostupným.

Bratra, když se stal skautem, vypravovala vždy celá rodina do tábora.

A když se z tábora vrátil a povídal o všelikých příhodách tam zažitých, býval hrdinou dne.

Já a sestra, ne bez závisti, hledaly jsme v těchto chvílích náhradu alespoň ve hře na skauty doma na zahradě. Les a všecko kolem vykouzlila naše dětská fantasie a dva kůly, na nichž dosti neobratně připevněn byl starý koberec, posloužily za stan.

Jindy postačila nám za kostru ke stanu koza na řezání dříví.

A to ostatní? Zkrátka dělaly jsme všechno to, co jsme tenkráte o té slavnosti viděly.

Samozřejmě, že nescházely ani ty pestré šátky, ani širokostřeché klobouky, arcif že bylo vše po domácku upraveno z rodinné garderoby odložených věcí. A těch bývá v našich rodinách obyčejně dosti.

Tak nám ve hře uplynulo mnoho radostných chvílek a ráda si dnes na ně vzpomínám, byť radostnou a veselou vzpomínkou vkrádala se i bolestná myšlenka na sestřinu smrt, která nás navždy odloučila od těchto společných her.

Za nějaký rok na to přišel jednou bratr z oddílové schůze domů se správou, že bude u nich ve sboru zřízen dívčí oddíl a tu jsem ovšem ani chvilku neváhala do něho vstoupiti. Hned příští neděli jsem se k našim novopečeným skautkám přihlásila. Oddíl, který vedla tehdy s. M. Nováková měl dvě družiny (Vlčí máky a Kosatce), v nichž se pilně pracovalo a v prvých dnech se vyšívaly i nezbytné družinové vlajky.

Během dvou měsíců získaly jsme si společnou prací základních vědomostí k druhotřídce, konaly jsme vycházky i větší výlety, leč dosud nám nebylo možno osvědčiti se v umění tábornickém, tolik vychvalovaném o sborových schůzích brem Vávrou. Ale nevadí. Připravujeme se a doufáme, že už v nejbližší saisoně budeme se moci pochlubiti i vlastním táborem.

– k:

PAN OTEC MACH Z MEZIHOŘÍ.

Jsou přece jenom dobří lidé na světě. Nemyslete si však, že jich je mnoho. Právě naopak. Ale jedním z nejhodnějších na nás byl vždy pan otec Mach, mlynář z Mezihoří.

Ať jsme přišli kdykoliv na své staré místo, v lese nedaleko jeho mlýna, ať to bylo, když slunko jasně svítilo, nebo tonul kraj v dešti, vždy nás jako dávné sousedy srdečně vítal.

A toho dobrodiní, s jakým nám vždy vstříc vycházel bylo více než dosti. Vždyť naši chlapci za ta léta našeho táboření snědli v Mezihoří hodně bochanů jeho výtečného chleba, nalezli se po jeho třešních a nachodili každou chvíli na mléko do mlýna. A v případě zvláště výstředního počasí, nebo noční bouře byla pro ty mladší mlýnská šalanda vždy připravena a pan otec nám své milé pozvání do mlýna nikdy nezapomněl opakovati.

Snad si pan mlynář vzpomene na své denní návštěvy v táboře, ale zvláště na ty večerní, kdy přicházíval mezi nás posedět s mlynářskou chasou k praskajícímu táborovému ohni, kdež nám všem za zpěvu i družného rozhovoru čas tak rychle utíkal.

Vždy jsme se na tyto návštěvy ze mlýma těšili a doufáme, že nebyly posledními, neboť jistě do Mezihoří zase brzy zavítáme a staré sousedské styky obnovíme. — Zatím přejeme panu mlynáři hojného zdraví a těšíme se na brzkou shledanou!

Vladimír Fleček, zást. rádce družiny Vlků:

MŮJ PRVNÍ TÁBOR.

8.—15. srpna 1923.

Prvním mým táborem byl tábor v Mezihoří. Vypravili jsme se tam jako obyčejně se do táborů chodí už časně z rána. Protože jsem si vše, čeho je k takovému bydlení pod širým nebem zapotřebí více než poctivě připravil, měl jsem velice těžký bafoch. Považte, já sedmiletý a plný vojenský baťoch. Proto ho sestra naložila ve chvíli odjezdu na trakař a dovezla na místo srazu. Zlí jazykové sice tvrdí, že přivezla i mně, což ovšem není pravda. Mé poctivosti v dodržování předpisů zločřečili nejvíce starší bratři, protože musili vézt' ten můj přecpaný bafoch i s kotlíky a ostatním haraburdím na vozíku. Ten se ale v Holovousích z čista jasna poručil a odtamtud nesli tu bafochovou přítěž na holích a já, jako pán, nesl jen lehké kotlíky.

Konečně po rozličných útrapách dostihli jsme cíle a utábořili jsme se. Pracně postaven sklípek, do kterého jsem se později propadl.

Měl jsem tehdy s sebou nový nůž a tím jsem do všeho řezal až to konečně špatně dopadlo a já se řízl do prstu.

Rychle jsem zalezl do stanu a tam jsem potěšil bra vůdce Passera tím, že jsem rozšlápl jedno vajíčko.

Byl s námi tenkráte Slávek B., který utekl druhý den zbaběle domů. Bratr Malina dovedl ho až do Holovous a měl se staviti v rodině bra vůdce pro napečené buchty. Všichni jsme ho s toužeností očekávali. Ale v Holovousích narazil na sbor. vůdce našeho bra Vávru, který ho hnal ovšem zpátky a tak jsme zůstali bez buchet.

Rád si také vzpomínám na hodného pana mlynáře Macha, který nám dovolil vylézti na třešně ve své zahradě.

A tak nám v zábavě a práci utekl celý týden a neradi jsme se vraceli domů.

Lared:

RÁNO V TÁBOŘE.

Část článku z psaného časopisu hořických skautů »Ozvěna«.

Jednoho krásného rána v táboře nazvaném osada „Boudov“, zazněl místo obvyklého ranního volání poslední hlídky: „Vstávat, voda 'de“! záhadný hluk. Všichni táborníci, skauti, Old skauti a vlčata, zaslechnuvše tento mimořádný hřmot, vyskočili také mimořádně rychle ze svých „bejváků“ a „opičáren“, protírajíce si oči, spěchali k místu, odkud se podivný rámus ozýval.

Kolem stanu Vrtáka se nashromáždil zanedlouho celý tábor, vyjma kuchaře Fattyho, který právě dokončoval vaření kávy k snídani a hlídky, která spokojeně usnula někde za stanem. Vrták, původce neobvyklého hluku právě zatloukal do země před svým stanem čtvrtý kůl. Na zvědavé otázky probuzených vůbec neodpovídal, až když jeden z poloobličených vlčat vykřiklo, že to asi bude lavička, spokojeně přikývl hlavou. Konečně kůl vězel v zemi. Vrták se narovnal a zvedl velitelsky svou ruku, aby si zjednal ticho. Odkašlal a začal jakousi nesouvislou řeč, v níž mluvil také o svém dlouhodinovém namáhání, než došel k vytouženému cíli t. j. lavičce a konečně skončil tím, že nazval svou lavičku, která však nebyla ještě hotova, „plodem své pile“. Tato řeč neměla nižádných větších následků, než že několik Old skautů se usedavě rozplakalo a vlčata se skauty již také nabírali k pláči.

Jediným mávnutím svých horních končetin utišil dojaté táborníky a žádal ještě o malou chvíli klidu, nyní že prý přijde to hlavní. Začal vyprávět, že chce mít lavici pevnou, solidní a ne takové houpačky, jako měli druzí na loňském táboře. Při tom položil na kůly prkénko a prohlásil slavnostně, že nyní zkusí jak se na lavičce sedí. V tichu, které nastalo po jeho řeči bylo slyšeti, jak padá se stromů jehličí. Vrták pomalu, opatrně kladl své tělo na „plod své pile“. Jednomu vlčeti to trvalo již příliš dlouho a nevydržel nezašeptati svému sousedu do ucha, že patrně Vrták vezme svou lavičku sebou na letošní Jamboree do Anglie*).

Bum! prrrásk! ouha! co to, že leží Vrták na zemi, vždyť měl již sedět na lavičce? Nevyměřil si snad dobře místo dosednutí? Nikoliv, vždyť lavička leží vedle něho v ubohých troskách.

Pomalu se zvedal ubohý Vrták se země a naříkal: „O já Vrták, jak jsem jen mohl zapomenout prkénko přitlouci ke kůlům“ a spěchal se skrýti do svého wigwamu. Ani, když již se ozvalo volání kuchaře Fattyho: „Bodáááníí“! neobjevil se Vrták mezi nedočkavci, čekajícími u kuchyně, kdy již bude „krmení dravé zvěře“, což bylo velkou zvláštností, protože jindy tam již čekal první z prvních. Snad naříká ve svém stanu (stojí-li ještě tábor „Boudov“) podnes nad zkázou své práce.

*) Jamboree (čti džembory) — sjezd skautů z celého světa koná se vždy za 4 roky. Příští bude patrně u nás v republice.

RNC. Jan Podzimek:

K DĚJINÁM HOŘICKÉHO SKAUTINGU.

Nejsem sice bezprostředním pamětníkem a přímým účastníkem celého desetiletého trvání sboru hořických skautů, leč již od chlapeckých let jsem se o skautování živě zajímal a tak moje účast vztahovala se k osudům hořického sboru skautského i v době, kdy jsem k němu sice ještě nenáležel krojem, ale zcela jistě srdcem.

Začátky organisovaného skautování v našem městě dlužno hledati v soukromé iniciativě některých jednotlivců, kteří vědouce o praktikování skautské myšlenky nynějším náčel. Svazu junáků-skautů RČS. brem. prof. Svojsíkem a zvl. po světové válce zaváděli něco podobného buď jako vložku činnosti všesportovní (p. učitel Kverka při sportov. klubu), nebo jako samostatné odvětví, ale s významem a působností pouze lokální (skauti obchodní akademie vedení sprvu p. prof. Zwiefelhofrem, kteří měli svoje místní legitimace a existovali zcela nezávisle na nějakém ústředí, rovněž tak před válkou dívčí oddíl „Vesny“; bližší viz v článku pí. P. Sehnalové.) Vznik těchto organisací, jejichž trvání nebylo obyčejně dlouhé, možno vložiti do r. 1918—19.

Zajímavé jest, že do této éry, hořického skautingu spadá také ustavení a nedlouhá existence prvních dokonale

organisovaných dívčích družin junáckých, které založila a vedla známá kulturní pracovnice hořická, učitelka pí. Pavla Sehnalová.

V téže době stává se vůdcem hořických skautů br. MUDr. Kubík, za něhož i po jeho odchodu z Hořic vystupují skauti již jako členové pražského Svazu junáků-skautů RČS., založ. záhy po našem státním převratu.

Po zmíněném již odchodu MUDra bra. Kubíka na Slovensko, za něhož, jak na jiném místě poznamenáno, konány byly zdařilé tábory, mimo jiné i do Krkonoš a zavedeny pravidelné skautské schůze, nastává po nějakou dobu trvající interregnum, do kterého(žto období (1920 — 22) zapadají i spory místního sboru representovaného na venek bry. Ferd. Hříbalem a V. Zemanem s pražským ústředím. Konečně přijímají hořičtí skauti, třebaže po delším rozhodování Svazem potvrzeného sborového vůdce, dnes již zemřelého legionáře bra. Frant. Pražáka v čele svého sboru.

Za řízení tohoto činovníka existují v Hořicích dva chlapecké oddíly.

První oddíl řídí br. V. Zeman, který se zatím stává sborovým tajemníkem a stará se od této doby zvláště o administrativní a organisační agendu sboru. Většina skutečné práce v tomto oddíle až do r. 1922 spadá však na družinového rádce bra. Přem. Humla.

V čele druhého oddílu stojí br. Ferd. Hříbal. Oddíl jeho sestává vesměs ze skautů starších, z nichž se v září (respektive už v srpnu) odštěpil klub Old-skautů, jemuž se později dostalo klubovního čísla 38 a názvu „Podzvičinští Hraničáři".

Tato éra končí se v posledních dnech měsíce srpna 1922 nevydařeným župním sjezdem, o nějž se sama župa velmi macešsky postarala a který diskvalifikoval ovšem tehdejší činovníky v čele sboru stojící. Sboru pak ještě nadlouho památka tohoto podniku, ač nezaslouženě, na pověsti škodila.

Brzy po slavnosti této, v září, nebo snad ještě v srpnu resignovali br. Frant. Pražák a br. V. Zeman na svoje funkce a sbor zůstal doslova bez vůdců. Oddíly chlapecké se na ten čas rozešly (nečítám onen efemérní výkvět t. zv. dívčího oddílu, který se několik dnů před slavností velmi rozmnožil, ale po slavnosti hned rozpadl, dokazuje tak, že jeho existence byla vypočítána jen na vnější, chvilkový efekt), takže tento náraz vydržel bez úhony jedině nepočetný klub oldskautů, jehož vůdce br. Ferd. Hříbal odepřel jménem starších skautů, někdy druhému oddílu náležejících a nyní v klubu O. S. sdružených přímou a odpovědnou účast jejich na podniku, jehož nedobré konce asi předvídal. Zásluhu na tomto rozhodnutí má také br. Ant. Vávra, zástupce a později vůdce O. S.

O tomto klubu OS 38, kteří nesli jméno Podzvičínských Hraničářů a ve svém znaku měli psí hlavu se skřížením čakany jest nutno zvláště se zmíniti, neboť oni to byli kteří po srpnovém „slavnostním krachu sboru" znovu přivedli v Hořicích skauting k životu, ano i k rozkvětu, reorganisujíce rozběhlé skautské oddíly chlapecké už následujícího roku a to v měsíci březnu 1923.

Pro tento nemalý význam mladého klubu oldskautského stůjž zde jména těch, kteří v této rozhodné i trudné době v jeho středu pilně pracovali. Byli to vůdcové klubu br. Ferd. Hříbal a br. Ant. Vávra a členové bři: Januš, Karel Maixner, Karel Šafka, Jaromír Žegklitz, Jan Podzimek, Bedřich Kareš, Jar. Militký, Otto Passer, Josef Machek, Otta Jeřábek, Jos. Nejedlý, Bergman a Jos. Horák.

Bohužel někteří z nich brzy byli nuceni odejíti za svým povoláním jinam a tu zvláště vděčí klub snaživé práci brzy odstoupivšího družinového vůdce bra. Karla Maixnera, klub. tajemníka bra. Karla Šafky, a zapisovatele druhé družiny bra. Jos. Machka.

A tak na jaře 1923 v Hořicích existují:

Klub Oldskautů, 1. oddíl chlapecký a v květnu na to již 2. oddíl chlapecký. Oldskautskému klubu nových členů stále přibývá. Čile se také pracuje v oddílech skautských, které vedli br. Otta Passer I. oddíl a br. Jan Podzimek 2. oddíl. V pozdějších létech stávají se vůdci těchto oddílů postupně br. Jos. Růžička, br. Stanislav Lešingr, br. Josef Dostál a br. Jar. Kareš, dosti rychle se střídajíce.

Zatím však intensivní život sboru vyvolává událost za událostí.

Už na jaře r. 1923 ustanoven s radostným souhlasem všech bratří vůdcem sboru br. Toník Vávra, který si rázem získal milé popularity u nás i v sousedské junácké veřejnosti svou energií i vytrvalostí v práci a schopnostmi tábornickými.

V témž roce funguje jako sborový tajemník a vedoucí administrativní agendy br. Jan Podzimek, který v této funkci setrval až do měsíce září 1926, řídě po celou tu dobu kroniku klubu O. S. (krátkou dobu psal ji br. Karel Černý) a kroniku sboru vůbec.

V roce 1925 nastává pokles činnosti jak v oldskautském klubu, tak v oddílech, zaviněný náhlým odchodem vůdců chlapec. oddílů a považlivým seřídnutím členstva O. S., takřka na minimum.

Po odchodu bra. Josefa Růžičky z Hořic, zůstávají v čele početně oslabeného sboru jen sborový vůdce br. Vávra a sbor. tajemník br. Podzimek.

Tito dva činovníci s pomocí starších chlapců doslova drží v této době sbor nad hladinou, pracujíce tu jako vůdcové, tu jako příležitostní instruktoři a zastávají tak různé úlohy těch, kteří musili náhle odejíti, i vedou celou administrativu sboru. Tato situace trvá až do května r. 1926, kteréžto datum znamená pro hořický skauting silný vzestup, který se vlastně až na chvilkové symptomy vlažnosti dodnes nezastavil. V tomto měsíci dostalo se nám po čem jsme již dávno toužili — samostatného okresu a svého okresního zpravodaje. Až dosud náleželi jsme jako příslušníci župy královéhradecké k junáckému okresu ve Dvoře Králové. Avšak v době, o které mluvím, založena župa jičínská, k níž přiděleny Hořice jako samostatný okres. Jest naší úlohou vzkřísiti skauting tam, kde ještě před několika léty existoval, totiž ve Vys. Veselí a Miletíně, kteréžto místa spolu s Novým Bydžovem (kde jest stále skautský oddíl) pravomoci hořického okres. zpravodaje jsou podřízena. (Pro zajímavost uvádím, že slibné přípravy chystal k založení oddílu skautského v Ostroměři v r. 1926 br. Otta Passer, leč vinou tamnějších poměrů k uskutečnění plánu nedošlo.) Prvním okres. zpravodajem naším stal se osvědčený jaroměřský pracovník skautský br. Oldřich Němeček, kterého povolání tehdy zaneslo k nám do Hořic.

A už zde zůstal. Za něho se práce ve sboru značně rozrostla a on jsa dobrým organisátorem, úroveň sboru za spolupráce ostatních, opravdu povznesl zase na niveau v jakém byla před rokem 1925, ano i výše.

Rovněž tak vděčí sbor v této době pilné spolupráci bra. Otty Passera, který věnoval se činnosti administrativní i organisační a nějaký čas spolu s brem. Podzimkem, později sám, řídil kurs výcviku pro rádce v létě 1926, načrtnuv k tomuto úkolu příslušný program.

Pracoval, jak to vůbec ve sboru na činovníky chudém bývá, tu i onde, jsa vůdcem, instruktorem a nějaký čas zastávaje funkci tajemníka sboru. Jemu náleží také zásluha o pořádání besídek v r. 1926/27. Vydatně mu v této věci pomáhal br. Old. Lhota. V témže asi čase, vlastně už o nějaký měsíc dříve, ustaven konečně znovu dívčí oddíl, vedený sestrou M. Novákovou.

Pouze rok trval při sboru (od června 1927) kmen roverský, jehož členové nesli jméno „Bílí zálesáci", a který na tuto dobu založil br. J. Podzimek s několika staršími bratry (Jindřich, Ulvr, Štědrý, bři. Nožičkové, Rejmont, Vavruška, Šulc, Malina a j.) Tito bratři přestoupili po roce do znovuzřízeného klubu O. S., jehož vedení svěřeno bru. Skrbkovi.

Nemohu se zmiňovati zevrubně o činnosti sboru za ta léta, ani uváděti řadu táborů, zájezdů, výletů, nočních i denních cvičení, mluviti o té spoustě sborových, oddílových i klubovních schůzí, ani o besídkách a podobných veřejných vystoupeních. Jest to ohromná činnost, na které máme podíl všichni a rádi na ni vzpomínáme, jako si ceníme dobrých výsledků jejich.

Na jedno však nesmím zapomenouti, totiž na naše klubovny.

Hned však přiznávám, že jsme v tomhle směru neměli štěstí jako mnohé sousední sbory. Dosud vlastní střechy nad hlavou nemáme, ba ani své sebe skrovnější místnosti a všechny dosavadní naše intervence u města, okresu a jinde byly na ten čas bezvýsledné.

A přece zná už dnes hořická veřejnost humanní poslání skautingu i skautské heslo služby veřejnosti tolikrát v Hořicích prakticky osvědčené. Právě v těchto dnech získali jsme na neurčitou dobu budovu o několika místnostech lask. výboru měst. spořitelny, což tuto rád konstatuji.

Snad i tady budoucnost bude radostnější minulosti.

Od roku 1920 nacházela se skautská klubovna a kancelář „u Koruny". Oldskauti se scházeli v bytě svého vůdce bra. Ferd. Hřibala. Poté jsme se ocitli na krátký čas doslova na ulici, leč už v prosinci téhož roku (1922) dostalo se nám laskavosti stařického měšťana hořického p. Tomka k užívání vhodné místnosti — kdysi barvírny — „na Habru".

Stojí za zmínku, že jsme byli v téže době odmítnuti správou obchodní akademie, u níž jsme žádali o propůjčení jednoho ze sklepů pod školní budovou s poukazem na někdejší pobyt prvních hořických skautů tamže.

A v té době, prosím, měl osvícený měšťan hořický, dnes už zesnulý, pro naši organisaci tolik porozumění, že nám po pět čtvrtí roku poskytoval útulek ve svém domě, nedělaje si nic z různých těch drobných nepříjemností s pobytem našim v soukromém domě spojených. Budiž mu za to čestná pamět! My na jeho dobrotu nezapomeneme.

Po odchodu z klubovny „u Tomků" přesídlili jsme hned do jedné ze tříd v průmyslové škole sochařské a kamenické, kdež nám poskytnut laskavostí pana řed. Weinzettla trvalý útulek a kdež i produkce besídek pro obecenstvo umožněna.

Zatím nový náš příznivec pan Jar. Vojtěch, majitel žehlírny a prádelny propůjčil nám k letnímu pobytu dřevěný altán na dvoře svého domu za týchž podmínek asi jako nebožtík pan Tomek klubovnu. I jemu vděčí sbor za mnoho. Sestry scházely se nějaký čas v bytě zástupkyně vedoucí s. Flečkové ke společné činnosti, roveří pak v bytě bra. Štědrého.

Konečně zatím jedna z našich žádostí, podaná okr. zastupitelstvu byla kladně vyřízena a my stěhovali se v létě minulého roku do jedné z volných místností okresního domu.

Leč se změnou správy okresů vzata nám tato klubovna, v níž jsme tedy ani rok nepobyli.

Dnes, kdy píši tento přehled sestává sbor hořických skautů z klubu O. S., dvou oddílů chlapeckých (vedoucí bři. Šulc a Vavruška) smečky Vlčat (vedoucí br. Adler, zást. vedoucího br. M. Michek) a oddílu dívčího (vede s. Dreslerová).

Za účelem registračním i propagačním získali hořičtí skauti zásluhou svého okres. zpravodaje bra. Old. Němečka zvláštní rubriku „Skauting" v „Hořickém obzoru", kdež redaktor rubriky té br. Němeček seznamuje občas širší veřejnost se vším, co důležitějšího konáno ve sboru našich junáků, jakož i informuje také o skautském hnutí vůbec.

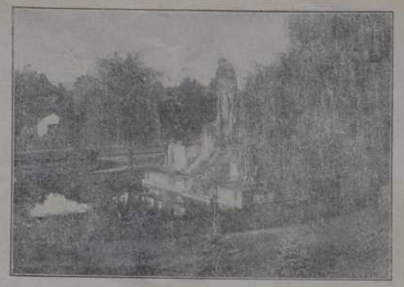
Pro úplnost nutno zaznamenati, že účel více, méně informační i propagační měly články o skautech a skautingu napsané autorem této stati, z nichž jeden uveřejněn před lety v listě svrchu zmíněném, druhý pak, mládeži našeho města věnovaný, v jednom z posledních ročníků vlastivědného sborníku „Pod Zvičínou".

Sem směřují též dvě žákovské práce, kdysi skauta mého oddílu, Rud. Ulvra o zážitcích jeho z táborů, konaných na Boháňce a pod hradem Kosti v letech 1923 a 1924 (viz příslušné ročníky „Pod Zvičínou").

Sbor vydává též svůj psaný a ilustrovaný satirický časopis „Ozvěna". Čilý redaktor a ilustrátor časopisu br. Adler, přivedl tento „skautský žurnál" na dobrou úroveň, takže bude povždy cenným dokumentem místního života ve skautském sboru.

Současně dlužno z poslední doby zaznamenati přesun vedoucích míst v mladém našem junáckém okrese. Hodnost i funkce okres. zpravodaje svěřena známému průkopníku skautské myšlenky v Semilech a nyní učiteli v Hořicích bru. Lad. Fleknovi; dosavadní náš zpravodaj br. Oldřich Němeček stává se z vlastní vůle jeho zástupcem.

Netřeba snad dokazovati naši radost z toho, že řízení osudu přivedlo okres. zpravodaje bra. Fleknu mezi nás. Jest vždy štěstím pro junácký sbor, získá-li člena takových kvalit, jakým je nový náš bratr zpravodaj, jehož tímto u příležitosti oslavy desetiletého trvání skrovného svého sboru srdečně mezi sebe vítáme.

Husův pomník v Hořicích.

Olda Němeček, zást. okr. zpravodaje:

HOŘICKÝM DO DALŠÍ DESÍTKY.

Letos vzpomínáte založení skautingu v Hořicích. Oslavujete prvních 10 let tiché, drobné, radostné a nenáročné práce ve prospěch lepší budoucnosti mládeže a tím i sebe samých. Vždyť skauting je sebevýchovou v prvé řadě a jak, který z Vás pochopil jeho poslání, jak poznal jeho způsob výchovy a její vliv na svěřené chlapce, jak naučil se plniti „Skautský zákon“ i v praktickém životě, takovým je skautem. A mým přáním by bylo, aby každý z Vás byl skautem dobrým, abyste všichni v bratrské shodě a lásce, spojeni společnou myšlenkou, kráčeli k vytčenému cíli.

Vzpomínám také, jak před 10 léty vstupoval jsem již jako starší chlapec do skautského oddílu a pochopil jsem ihned, že skauting není jen hrou, zábavou nebo sportem, ale že může býti naší mládeži i jinak prospěšným a užitečným. Svůj tehdejší názor mohu dnes, po 10-leté činnosti ve skautském sboru jen potvrditi. Skauting, jako harmonická výchova těla, ducha i povahy, znamená tolik, že teprve budoucnost ukáže, jak mnoho má lidstvo vděčiti tomuto hnutí.

Rád vzpomínám na svoje „první kroky“ ve skautingu, na první schůzky a vycházky, na chvíle prožité v táborech, v bezprostředním styku s přírodou, na večery kol táborových ohňů, vzpomínám na všechny ty dobré hochy ze svého oddílu a jsem šťasten, že bylo mi dopřáno projíti výchovnou školou junáctví.

Přál bych všem chlapcům, aby stali se členy Světového Bratrství Hochů, a aby skauting byl jim dobrou školou pro praktický život. Aby všichni dobře pochopili myšlenku skautskou a uvědomili si, že vytknutého cíle mohou dojíti posléze jen sebevýchovou. A míti dobrý životní cíl je přece pro každého mladého muže základní podmínkou důstojnější existence!

Vám, hořickým, přeji v další desítce společné činnosti mnoho zdaru. Nezapomínejte nikdy, že jste junáky, ani to, co od Vás skauting požaduje. Snažte se býti vždy dobrými skauty a tak stanete se jednou dobrými lidmi, užitečnými celku a takových dnešní život vskutku potřebuje.

Buďte vždy připraveni!

A. Skrbek, jun.

TÁBOROVÁ VZPOMÍNKA.

Stan ohýbá se nočním vánkem,
jasný měsíce svit —
hučící jezy, šum lesa,
netopýr sem tam se mih' —
Poslední z nocí v táboře —
co vzpomínek a slastí,
a zítra? — usne údolí
a bude po radosti.

Usne ta pohádka o vodě,
o slunci, životu v lese —
lavice, kniha, čtvero bílých stěn,
až hlava celá se třese.

Jen s chutí k práci ve škole,
tábor Ti dodal síly,
školní rok zase uteče
a přinese Ti chvíli,
kdy bafoch vezmeš se stěny
a nacpeš ho, jak v loni —
Vzhůru do hor, do lesů
a af Tě někdo honí — —

A zase stany, tichý večer,
oheň bude plát,
na takové chvilky v lese —
se musí vzpomínat! —

Záclonové látky, damašky, sypky, ručníky, prostěradla, flanely, zefíry, šifony a různé jiné textilie obdržíte nejlevněji ve skladě firmy

Jos. Müller v Hořicích,
Husova tř. č. 738.

Půtův holičský závod.
Komenského třída.
Holení, stříhání a ondulování mikád.

Klobouky, čapky, kožešiny nejlevněji u
Vinklera, Hořice.

Největší výběr hraček
V. Krejcar a spol.,
výroba hraček
Hořice, náměstí - vedle Bati.
Proto, že vyrábíme, proto levně prodáváme.

Denně čerstvou uzeninu obdržíte
u Čapků,
řeznictví a uzenářství, Hořice, Karlova ul.

Doporučujeme
Dvořákovo cukrářství.

Dobrý nákup?
Tedy
v galanterním závodě
Jaromír Vojtěch,
Hořice, Husova třída.

Hodiny
nejlevněji nakoupíte v závodě
J. Rejmanové
v Hořicích.

„LAKMÉ“
továrna na čokoládu, kakao, cukrovinky a ovocné konservy
Libonice-Hořice.

P. T. obecenstvu doporučuje své uzenářské la. výrobky, firma

PACLT A ŠUBRT,

uzenářství a vývoz šunek,

Hořice v Podkrkonoší.

Telefon 23 a, b. Telefon 23 a, b.

Punčochy, rukavice, sport. obleky ve velkém i v malém obdržíte u firmy:

JOSEF MAREK,

mechanická pletárna,

Hořice v Podkrkonoší,

Husova třída 24.

Peckovská mechanická tkalcovna režného a pestrobarevného zboží

Adolf Popper,

Pecka a Hořice v Podkrkonoší.

Telefon Hořice č. 106 — Pecka č. 2.

Košilové flanely, modní barchety, režné štruksy a barchety, kalmuky, zefíry, oxfordy, košil. krepy, šotyše zástěrové, kloty, sypky, kanafasy, modré barchety, spod. grádle, šifony, věby, prostěradla, perlovky, sukně, modré grádle a mollina, damašky, ručníky, krejč. kanafasy, šekle, a t. d.,

Veškeré druhy režného zboží.

Přijďte si prohlédnouti náš sklad v Hořicích.

Elektrostrojní dílna hodinářská, zlatnická a optická, zařízená dle švýcarského vzoru

B. Kňourek,

hodinář čsl. státní dráhy,

Hořice v Podkr., Husova 29.

Hodiny — Zlato — Stříbro — Optika. Specielní stavba věžních hodin se světel. číselníky.

Opravy hodin a hodinek se tříletou zárukou. Brejle a moderní skřipce.

Hostinec u Kořínků

Hořice, Husova třída.

Známá domácí kuchyně.

Kulečník. Kuželník.

Garáže.

Telefon č. 91. Telefon č. 91.

Snížené ceny zboží!

Nejlepší praženou KÁVU,

denně čerstvý pravý moravský chléb možno obdržeti u

OLDŘICHA ŠMILAUERA,

Hořice - Žižkova.

Prodej všeho zboží za snížené ceny!

Městská elektrárna v Hořicích

upozorňuje P. T. obecenstvo, že

provádí veškeré práce elektrotechnické velice levně a rychle.

- Ceny veškerého materiálu konkurenční. - Levné nabíjení akumulátorů. — Trvanlivé a levné baterie k radiu.

Přesvědčte se sami osobně. — Než něco pořídíte, informujte se napřed v kanceláři elektrárny, kde se Vám poskytne dobré rady úplně bezplatně.

Velké výhody pánům překupníkům. Půjčování motorů.

Též na splátky se prodává.

Pohřební ústav města Hořic.

Obstarává pohřby — převozy — kremace a exhumace.

Bohatý sklad dřevěných rakví černých a krémových.

Rakve kovové, rakve k převozu a ke kremaci, kovové vložky.

Ústav zodpoví ochotně každý dotaz a udílí rady v záležitostech pohřebních i hřbitovních.

Rakve prvotřídní a levné.

Ceny mírné. **Obsluha vzorná.**

Kancelářské a škol. potřeby ve velkém i v malém

Knihařství a papírnictví

JAN HAKL,

Hořice, Komenského třída.

Vazby levně, pevně a vkusně. Pásky, barvy, blány pro cyklostil.

Rukodílné kanafasy, zefíry, damašky, šifony, ubrusy a jiné tkalc. výrobky koupíte nejlevněji u fy.

F. NÝR,

plátenický závod,

Hořice **Husova tř. 17.**

Restaurace „U Fikarů“

v Březovicích.

Vyleželé pivo. Domácí chléb vlastní výroby.

K službám **Fikar Jan,** hostinský.

Založeno 1885.

Hodiny, hodinky, zlato, stříbro, alpaca, americké doublé, optika

Správky. **Správky.**

F. Jiříček,

Hořice v Podkrkonoší, Komenského třída 393.

Nejvýhodněji proti požáru pojišťuje domácí nevýdělečná

Okresní požární pojišťovna v Hořicích.

Žádné příspěvky správní. Poctivé vyšetření škod.

Zastoupení odborů:
povinné ručení, vloupání, úraz, krupobití, motorová vozidla a pojištění životního ve všech kombinacích **za velmi výhodných podmínek.**

Kancelář v okresním domě. Telefon čís. 2.

Akciový pivovar a sladovna v Hořicích

doporučuje svá výborná piva.

Modní závod

Jaroslav Hatle

Hořice — náměstí.

Stálý sklad dámských novinek.

Gramofony a desky
značky
„His Master's Voice"
v oficielní prodejně
L. VLČEK, HOŘICE.

Hostinec u Lenečků v Hořicích

v Havlíčkově ulici.

Domácí kuchyně. **Hostinské pokoje.**

Autogaráže.

Práce stavební, jakož kuchyňské nádobí
nejlevněji dodá
RUDOLF MACÁK,
stavební klempířství.
Hořice. **Husova třída 328.**

Hostinec u Houžvičků

v Hořicích v Podkrkonoší.

Domácí kuchyně.

Hořický ležák. Hostinské pokoje.

Nejlevnější nákup suken a dámských látek
ALOIS HÁK, HOŘICE
Pevné ceny.

Veškeré druhy skla. **Porculán.**
Kuchyňské nádobí.
Frant. Pechar, sklenář,
HOŘICE. **Náměstí čís. 240.**

Veškeré vazby knih, školní, kancelářské potřeby, dopisní papír, místní fotodopisnice ve velkém výběru obdržíte u
F. Valáška, knihařství a papírnictví
HOŘICE v Podkrkonoší, Husova 421.

Prádlo — Prošívané přikrývky!

Prádlo pánské, dámské, ložní, přehozy přes postele, záclony, story, prošívané přikrývky vatou, ovčí vlnou neb peřím plněné, vše ve středních, prvotřídních i nejjemnějších jakostech ve velikém výběru a za konkurenčních cen dodává:

První hořická továrna na prádlo a prošívané přikrývky

F. Rychtera, Hořice.

Vzorníky a nejlevnější nabídky na požádání zdarma.

Podnikatelství staveb

Fr. Sál, tech. kancelář, Hořice.

RUDOLF THAL,

sedlář, HOŘICE — náměstí.

Cestovní a sportovní potřeby, aktovky, tlumoky, kufry.

Levné. Opravy.

Kamna

kuchyňská, pokojová

nejlépe u

Formana, Hořice,

Husova 25.

Útulná hospůdka

u FR. DUŠKA

ve Chvalině.

Stinná veranda. Vzorná obsluha.

Domácí chléb a syrečky.

Foto potřeby — Barvy — Laky — Fermeže — Auto oleje Benziny — Auto tuky všech značek levně nakoupíte u

Ladislava Jaroše,

dříve obchod materiální, nyní Nová mediciální drogerie

Hořice, Husova tř. 21.

Konces. prodej jedů. Vše pro krásu.

Veškeré práce natěračské,

nápisy, firmy,

v pěkné úpravě moderní — provádí levně — rychle

JAN DUNDA,

lakýrník a malíř písma v Hořicích.

Okresní záložna hospodářská v Hořicích

přijímá vklady na knížky a běžné účty a zúrokuje tyto **co nejvýhodněji.**

Za vklady v záložně uložené **ručí** mimo jmění záložny **okres** trvale a neobmezeně a jsou tudíž uloženy naprosto bezpečně.

Poskytuje půjčky na směnky, hypoteky a cenné papíry.

Obstarává koupi a prodej cenných papírů. **Inkaso splatných kuponů.**

Kanceláře ve vlastním domě na hlavním náměstí, dříve host. u Labutě.

Telefon čís. 64. Pošt. úřad šek. čís. 5.994.

Městská spořitelna v Hořicích,

Největší peněžní ústav na Hořicku.

Pobočky v Ostroměři a v Jablonci n. Nisou.

Vklady na knížky i běžné účty. Uložení peněz pohodlné, bezpečné, výhodné.

Směnečné i hypotekární zápůjčky. Cenné papíry.

Výměna kuponů i valut.

Všechny druhy spořitelních obchodů.

Továrna na jemné dámské prádlo

vyrábí

kombinace, košile, živůtky, spodky, podprsenky, podvazkov. pásy a gumové šněrovačky

S. Lávecký v Hořicích,

Velkoobchod

zbožím galanterním, stávkovým, pleteným a modním.

Založeno roku 1873.

„SINGER“

Prodejna známé Kulíkovy kávy

Yogurt Smetana Sýry

Zelenina Drůbež

Koloniální obchod

Bohuslav Čáp,

Husova třída.

Sklo, porculán, nádobí všeho druhu nejlevněji nakoupíte u

Arnošta Adámka,

závod sklenářský.

Jubilejní skautské slavnosti.

Program koncertů úplné kapely OSHČsl. dir. p. Flégr.

Odpoledne:

1. Mach: Pochod **Jína.**
2. Lindsay: Valčík **Vineta.**
3. Offenbach: Ouvertura **Savojané.**
4. Friml: Píseň **Sám a sám** z optt. „Rose Marie".
5. Gounod: Fantasie z opery **„Faust a Markéta".**

PŘESTÁVKA.

6. Leopold: **10 let slavnostní průvod.**
7. Fučík: Valčík **Z říše snů.**
8. Smetana: **Píseň Blaženky** z op. „Tajemství".
9. Verdi: **Směs z opery.**
10. Vagner: **Pochod myslivců.**

Večer:

1. Virnitzer: Pochod **Vjezd baterie na bojiště.**
2. Fučík: Valčík. **Baletní myšky.**
3. Suppe: Ouvertura k optt. **„Bandité".**
4. Šubrt: **Zastaveníčko.**
5. Pouchielli.: Zpěv pátera Cristoforo z op. **„Zaslíbené nevěsty".**

PŘESTÁVKA.

6. B. Smetana: **Slavnostní předehra.**
7. Friml: **Indiánská píseň lásky** z optt. „Rose Marie".
8. R. Štole: Gavota **„Naneta".**
9. Malý: **Pod vyšehradskou skalou** fantasie na české národní písně.
10. Flégr: Pochod **„Pechánek",** hasičský pochod.

Veškeré tiskopisy zhotoví

Knihtiskárna Fr. Erberta

v Hořicích v Podkrkonoší.

SKAUT-JUNÁK

Ročník XVIII. *1. října 1931.* *Číslo 1.*

Pochod slovanských skautů na Pražský hrad.

OBSAH ČÍSLA:

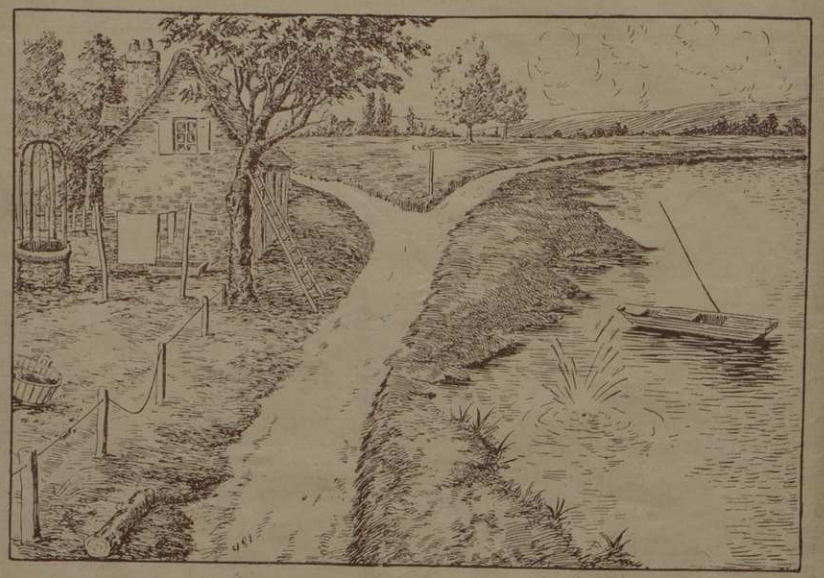
Orel ukazuje svoje drápy. Letecké dobrodružství. — **Hold skautů republice a jejímu presidentu.** Projevy presidenta republiky, náčelníka bra A. B. Svojsíka a náčelníka polských skautů, vojvody Grazyńského. — **Maják havranů.** Námořní příhoda. — **Když hodiny - tedy Omega.** Humoreska. — **Zkáza nad táborem.** Dobrodružství Vlčat. — **K táborovému ohni.** — **Výsledky závodů při Táborech slovanských skautů.** — **Šotci.** Divadelní hra pro Vlčata. — **Závody Vlčat.** — **Klubovna amerických námořních skautů.** — **Skautský zápisník.** — **Pro skautské večírky.** — **Zelená universita.** — **Rubriky.** — **Veselá stránka.** — **Koutek důvtipu.** — **26 obrázků, žertovné cykly.**

PŘEDPLATNÉ NA ROK 18 Kč. CENA 2 Kč.

Koutek důvtipu

Doplňte obraz figurkami!

Umístěte sedm dole nakreslených figurek na správné místo v hořejším obraze! — Deseti správným luštitelům pošleme knižní odměny.

TÁBORY SLOVANSKÝCH SKAUTŮ

Pamětní publikace bude vydána za redakce bratra Jana Nováka ✒ Pošlete neprodleně obrázky a zprávy ✒ Cena bude levná ✒ Záznamy přijímá již nyní administrace t. l. ✒

Objednejte!

PASCHAL N. STRONG:

OREL UKAZUJE SVOJE DRÁPY.

Letecké dobrodružství.

„Co s tím?" ptal se Jiří Ross.

Pete Straub vzal dopis příteli z rukou a prolétl jej se staženým obočím. Pak jej přečetl znovu, poněkud pečlivěji.

„Není-li něco skryto mezi řádky," pravil, „chce, abys mu předvedl ‚Orla'. Nic více a nic méně."

„Chyba lávky, Sherlocku. Chce mne vidět, jak létám, ale sázím krk, že za tím, že on je pilotem, je ještě něco skryto. Ostatně, jeho jméno se mi naprosto nelíbí."

„To je předsudek. Pro Itala zní jméno Giuseppe Farinelli asi velmi krásně."

„Dobrá, však brzy vypátráme jeho pravý úmysl. Máme vyletěti s ‚Orlem' a nechati ho mávati křídly jenom panu Farinellimu pro radost? Prý sem odpoledne přijde."

„Rozhodně. Možná, že jej chce koupit pro cizinu."

„A také možno," pravil Jiří temně, „že nás chce špehovati před závodem plachtových letounů, který se koná příští týden. Spousta lidí má veliký zájem na výsledku tohoto utkání."

„Spousta lidí," pravil Pete s pochopitelnou pýchou, „se přijde podivati na amerického ‚Orla', kterak se vznáší nad piskovými dunami, zatím co většina ostatních účastníků bude ‚oddělána'."

„Jen doufej! Z Pacifického pobřeží také přijde spousta nejlepších aparátů, které nám ukážt, zač je toho loket, neboť mluvě o množství evropských účastníků."

„Kampak na nás," mručel Pete.

„Ano, ale ‚Orel' nesmí letěti jako kachna. Tentokrát to bude hezká práce."

„Přestaňte již s tím nářkem! Vytáhněme raději našeho ptáka ven a připravme ho dříve, než špehoun přijde. Chce, abych mu jej předvedl a já to učiním."

Síň širokým hangárem, umístěným na dunách, kde byl skryt bezmotorový letoun, jenž je proslavil v kluzáckých kruzích. Bylo tomu právě měsíc, co Jiří se svými druhy hráli významnou úlohu při záchraně ztroskotané norské posádky. Od té doby dělali pokusy ve své dílně a vyrobili obojživelnou loď, jež se měla zúčastniti Cape Cod-ského závodu.

Upustili od těžkých a nemotorných plováků, jichž se užívalo dříve, a přizpůsobili trup letadla tvaru lodi, jenž skýtá nejmenší odpor prostředí, takže plachtový letoun plaval po vlastním dně. Na dno byly připevněny dva pohyblivé pásy, jež tvořily ideální lyže jak pro start, tak pro přistání. Vrcholem všeho bylo, že upustili od neohrabané startovní dráhy a sestrojili patentovaný ocelolový žlab, v němž mohly býti umístěny na různých místech ocelové brzdicí kolíky. Vlečné lano procházelo kladkou, umístěnou na přídě stroje a bylo připevněno k podvozku. Ten mohl býti napevněno k podvozku. Ten mohl býti napřízen na jakoukoli startovní rychlost, a když vlečné lano dosáhlo určitého napětí, stroj se sám uvolnil. Podvozek byl pohyblivý, takže bylo možno postaviti jej vždy tak, aby aeroplan byl v nejpříhodnější poloze vůči větru.

Ostrý vítr vál od moře a znesnadňoval zacházení jemným aeroplánem o jediném křídle velikého rozpětí. Ale mladý Bud Ross a jeho kamarádi přiběhli a přispěli ku pomoci. Upravili startovací zařízení a brzy bylo vše připraveno pro příchod tajemného Farinelliho.

Podíval se na Peteho, jenž kývl hlavou...

Nemusili dlouho čekati. Před domem zastavil vůz a jeho pasažér spěchal k malému hloučku na pobřeží.

„Kdo z vás je Jiří Ross?" ptal se.

„Zde," pravil Jiří. „Jste Mr. Farinelli?"

Muž kývl hlavou, pohlížeje na Jiřího pronikavýma očima. Pak obrátil svou pozornost k letounu, jenž se chvěl ve větru. Jeho pátravý zrak přejel štíhlý konec křídla, úzké sedadlo pilotovo a obtý trup a kýl. Přelétl stín jeho obličejem, nebo se to Jiřímu jen zdálo?

„Myslím, že se zúčastníte Cape Codského závodu, jenž se koná příští týden?" ptal se cizinec.

„Pravděpodobně," odpověděl Jiří krátce. Zmínka o závodě jej učinila ostražitým.

„Slyšel jsem mnoho o vás, jakož i o vašem skvělém letounu. Byl byste tak laskav a dopřál mi vidět vás v činnosti?"

Jiří zaváhal. Nedůvěřoval cizincovým úmyslům již od počátku a nyní poznal, že jeho podezření spočívá na dobrém základě. Pete však náhle zakročil.

„Proč chcete vidět stroj v letu?" otázal se skoro hrubě.

Cizinec se usmál.

„Řídil jsem mnoho kluzáků v Evropě," pravil bez rozpaků, „a přijel jsem do Ameriky, abych studoval zdejší způsob plachtění. Ovšem, máte-li nějaké tajemství, jež mi nechcete vyzraditi, jsem hotov odvolati svou žádost."

Zlobě se sám na sebe, Jiří se zasmál. Jaké tajemství by mohl míti, aby je neznal kterýkoli z přívržencŭ tohoto sportu? Byl pyšný na „Orla" a pociťoval jakési zadostiučinění, bude-li moci ukázati cizinci, co američtí letci dovedou sestrojiti. Podíval se na Peteho, jenž kývl hlavou.

„Ukážeme vám s radostí, co dovedeme," souhlasil. „Pete, poletíš ty?"

„Kdo poletí o závodě?" ptal se rychle Farinelli.

„Jiří," odpověděl Pete. „Zná vzdušné proudy lépe než já."

„Slyšel jsem toho o Jiřím tolik," pravil cizinec, „že bychho rád viděl u kormidla."

Jiří váhal znovu. Kam s tím míří? Ale Pete, jenž byl na Jiřího pyšný právě tak, jako tento na ‚Orla', naléhal na přítele, aby vzlétl sám. Jiří poslechl, vstoupil na pilotské sedadlo, zatím co Pete připevnil vlečné lano a připravil prak. Pak se vzdálil od otáčejícího se podvozku.

Lano se napínalo a přístroj se třásl napětím. Potřebného napětí bylo záhy dosaženo, brzda cvakla a aeroplan se vymrštil do vzduchu. Letěl chvilku vzhůru a pak, nosem mírně skloněným k zemi, aby si zachoval potřebnou rychlost, šplhal pomalu, ale jistě do vyšších poloh.

Pete se vrátil k Farinellimu.

„Není to krásné?" zvolal nechtě.

„Hezky manévruje," připojil cizinec, „ale neztratí váš přítel vítr, směřující vzhůru, je-li tak daleko od pobřeží?"

„Důvěřujte Jiřímu," smál se Pete. „On zná pobřeží. A vyslídí svůj vítr jako nikdo jiný."

Každý napatě pozoroval větroň. Brzy přeletěl duny, vystoupil poněkud výše, pak se náhle navrátil k pobřeží. Když byl klesl na polovici své původní výšky, vyrovnal se, otočil, a řítil se směrem k pozorovatelům, přič stále poněkud skloněnou. Stoupající vzdušné proudy brzy ho vrátily do původní výše a když aeroplan přeletěl nad hlavami

hloučku, znovu se obrátil skvělým loopingem. Pak zamířil k moři, vraceje se do proudů směřujících vzhůru a vrátil se rychlostí vystřelené koule. Když se blížil k dunám, opět se vznesl, obrátil se tak, aby ztratil co nejvíce ze své výšky a hladce přistál proti větru za slabého šustění písku pod přistávacími lyžemi.

„Výborně," zvolal Farinelli, když Jiří vylézal z pilotního sedadla. „Na opravdovém plachtovém letounu byste mohl dělati divy."

„Jak oceňujete ‚Orla'?" zeptal se Jiří chladně.

„Zřejmě jest to výborný větroň. Ale nesnese přirovnání k nejnovějším typům plachtových letadel, jež jsme právě zkonstruovali v Evropě. Na příklad ‚Albatros', s nímž bude moje firma soutěžiti na závodech příští týden. Nic se mu nevyrovná při plachtovém létání."

Jiří a Pete nastavili uši. Zmýlili-li se při stavbě Orla', zde byla příležitost, něčemu se naučiti. Cizinec zpozoroval jejich zvýšený zájem a ztlumil hlas.

„Chtěl bych vám učiniti čistý návrh," pravil Jiřímu, jenž ho doprovázel k domu, nařídiv Budovi a jeho druhům, aby „Orla" uložili.

„Chceme ‚Albatrosa' představiti americké veřejnosti," pravil Farinelli, když usedli v místnosti. „Shánime vhodného pilota, jenž zná terén a větry, a letěl by za nás. Chcete? Pět set dolarů hned a tisíc, zvítězíte-li."

Jiří hvízdl. Jak by jemu i Peteovi prospěly tyto peníze při dalších studiích! Ale, aniž by věděl proč, pojal jakousi antipatii proti cizinci, jakousi instinktivní nedůvěru a nyní mu důvěřoval ještě méně než dříve. Pete naléhal.

„Přijmi tuto nabídku, Jiří. Já poletím na ‚Orlu'. Budeme závoditi mezi sebou."

„Umíte zacházeti s ‚Orlem' právě tak dobře, jako váš přítel?" ptal se Farinelli.

„Rozhodně," odpověděl Jiří za přítele loyálně.

„Pak se však musíme dohodnouti, aby ‚Orel' nestartoval."

„Promiňte, M. Farinelli, ale trváme na tom, že se ‚Orel' musí zúčastniti závodu."

Cizinec vstal také.

„Tisíc dolarů na ruku. A dva tisíce, vyhraje-li můj aeroplan."

Po této nabídce by byl Jiří málem omdlel.

„Nevím opravdu, jak se rozhodnouti," pravil zmámeně. „Nechceme se vzdáti ‚Orla' v závodě, ale..."

„— ale přirozeně, tisíc dolarů není k zahození," přerušil jej Farinelli.

Jiří a Pete si vyměnili pohledy. Mr. Farinelli nebyl příliš úzkostliv.

„Oznámíme vám své rozhodnutí zítra," pravil Jiří.

„Tedy platí. Zítra odpoledne, asi v tuhle dobu."

Farinelli se formálně rozloučil. Oba hoši vysíleně klesli na nejbližší židle.

„Tisíc dolarů," zvolal Pete.

„Tisíc ďáblů, ‚Americký Orle', promiň, ale cosi mi říká, že příští týden zůstaneš v garáži."

„Co se stalo?" ptal se Bud, když se objevil se svými soudruhy.

Jiří jim sdělil, co cizinec chtěl, ale neřekl, co jim za to nabízel. Sbor protestů mu odpověděl.

„To nesmíš udělat," hlučeli. „Celé léto jsme ti pomáhali s ‚Orlem' a nyní jej chceme vidět, jak vyhrál závod."

Pete jim řekl o penězích, jež jim Farinelli nabídl. Bud neřekl nic, ale slzy zklamání se mu vehnaly do očí. Náhle vstal a odešel, následován zoufalými kamarády.

„Nechci zklamati tyto hochy," pravil Jiří. „Celé léto se dřeli a pomáhali nám, protože byli na ‚Orla' právě tak pyšní jako my. Zasadíme jim strašlivou ránu, přijmeme-li Farinelliho nabídku."

„Já vím," zasténal Pete, „ale pomyslím-li na tisíc a možná dva tisíce dolarů."

„Promluvíme o tom dnes večer s otcem," rozhodl Jiří. „Ten nás porovná."

Nastal ohromující náraz...

Ještě téhož dne vylákali Mr. Rosse staršího na pobřeží a řekli mu, co se stalo. Mr. Ross tiše poslouchal.

„A vy se nyní nemůžete rozhodnout, zda máte ‚Orla' zradit za peníze, či ne?"

„To je právě to, tati. Tisíc dolarů je strašně moc peněz."

„To bych řekl. Ale zdá se mi, že vás ještě něco tíží."

„Peníze totiž potřebujeme velmi nutně, ale Bud a jeho druhové budou strašlivě zklamáni, nepoletíme-li s ‚Orlem'."

„Přirozeně. Vždyť vám s ním také hodně pomáhali."

Chvíli se tiše procházeli podél pobřeží.

„Spousta amerických továren hlásí k závodu své větroně. A vítěz závodu rozhodně prodá mnoho strojů svého typu v cizině i doma," poznamenal za chvíli otec.

„Také si to myslím. A proto asi italská společnost tak potřebuje vítězství a nechce, aby se ‚Orel' zúčastnil závodu.

„Jestli jsou naše výrobky právě tak dobré jako cizí, pak by to byla ostuda, kdyby zvítězil cizí aeroplan, řízený Američanem, jen proto, že zná terén a větry lépe, než kdo jiný."

Jiří a Pete se pojednou zastavili.

„Probůh," zvolal první, „tedy, kdybych letěl na cizím stroji a vyhrál, tak bych tím bojoval proti našim snahám a práci!? Co o tom soudíš, tati?"

„Nesoudím o tom nic," pravil jeho otec suše. „Jenom uvažuji rozumně o všech stránkách záležitosti. Nevím, proč byste měli odmítati peníze, když spousta jiných lidí to zastane místo vás."

„Myslím," řekl Pete zvolna, „že si svůj první tisíc vydělám nějak jinak."

„Zcela správně," souhlasil Jiří okamžitě. „Poletíme s ‚Orlem' a vyřídíme milému Farinellimu, aby si se svým zázračným aeroplanem letěl sám."

Věren svému slovu cizinec přišel nazítří odpoledne. Když mu oba hoši šli naproti, vyňal šek a podával jej Jiřímu.

„Váš tisíc dolarů," pravil s chladným úsměvem, „a doufám, že vám budu moci dáti ještě jeden."

„Bohužel, Mr. Farinelli, rozhodli jsme se, že poletíme s ‚Orlem'."

Cizinci sklaply překvapením dásně.

„Nemůžete mi přece odříci," protestoval rozhořčeně. „Počítal jsem s vámi zcela určitě."

„Je mi velmi líto, ale rozmyslili jsme si to."

„Zbláznili jste se? Tisíc dolarů přece..."

„Neračte se zbytečně namáhati, Mr. Farinelli. Poletíme s ‚Orlem'."

„Mladý muži, za tohle se vám ještě odvděčím. Hlásím dva aeroplany a tentokrát se budu smáti naposled já. Nezapomínám!"

„Tím lépe. Aspoň si dobře pamatujte, kde nechal tesař díru," připojil Jiří chladně. „Čím dříve zmizíte, tím lépe pro vás."

Farinelli šel ke svému vozu, vztekle natočil motor, práskl dvířky a zmizel v oblacích prachu.

„Učiněný dobrák," smál se Pete. „Gentleman od narození."

Ale Jiří se obíral cizincovou výhrůžkou.

„Dva aeroplany," mručel, „jak se mi chce pomstíti svými dvěma aeroplany?"

„Zatracená práce, teď abychom spali stále v ‚Orlově' hangáru a hlídali si našeho starého ptáka. Mně se ta celá věc nelíbí."

Ale Jiří zavrtěl hlavou. Kdyby jen věděl, co má jeho protivník v úmyslu. Proč se najednou rozhodl, že vyšle do závodu dva stroje?

Bud a jeho druhové byli přešťastní, když se dověděli, že ‚Orel' poletí v poslední den závodu. Střídali se v hlídání hangáru i v noci a opravdu se jim povedlo zahnati jednoho nočního vetřelce. Okolnost, že se skutečně někdo pokoušel dostati se v noci do hangáru, ještě zvýšila Jiřího podezření.

První dva dny závodu byly věnovány menším soutěžím mezi kluzáky první i druhé třídy. Byly také konány závody v obratnosti, jako přistání na vyznačeném místě a podobně. Ale oba přátelé, nehodlajíce vystaviti svůj letoun ani sebemenší možnosti poškození, rozhodli se startovati až posledního dne závodů, kdy byl konán vytrvalostní let, na nějž měli přístup pouze prvotřídní piloti i stroje. Odpoledne druhého dne, když Jiří a Pete se chystali opustiti letiště, objevil se Bud.

Jedno oko měl podlité, natržený ret a vůbec vypadal pocuchaně. Měl také v očích slzy, ale byly to slzy vzteku.

„S kým jsi se prал?" ptal se Jiří.

„S jedním z uváděčů. Natloukl jsem mu a přinutil jsem ho, aby to odvolal."

„Co aby odvolal?"

„On povídal... ou říkal," Bud se třásl vztekem, „že je všeobecně známo, že vás ten chlap podplatil, abyste ho nechali vyhrát."

Jiří a Pete naň hleděli vyděšeně.

„A kdo mu tohle namluvil?"

„Já nevím. Ještě jeden hoch to říkal, ale přece nemohu seřezati všechny."

„Hm, takhle tedy on na nás," pravil Jiří vztekle. „Rozšiřuje o nás tuhle pohádku, takže budeme-li poraženi, každý si bude myslit, že nás vskutku podplatil."

„Ale on nemůže doufati, že nás porazí. Jinak by se nebyl tak horlivě snažil, aby učinil ‚Orla' neschopným," namítal Pete.

„Už to mám," zvolal Jiří. „Poslyš, Pete, víš, proč přihlásil dva stroje?"

„Člověče, ty mluvíš právě tak jasně, jako křížovka s tajenkou."

„S jedním aeroplanem chce vyhráti a druhým nás chce odstraniti. Nechápeš ještě, co myslil svou výhrůžkou? Rozšíří tuto pomluvu a jeden z jeho aeroplanů se s Orlem budto srazí, nebo ho aspoň donutí, aby přistál."

„Hm, ale není to poněkud odvážné?"

„Nikoli, udělá-li to nad vodou. Jeho stroj nám může poškoditi křídlo nebo aspoň aileron, ale i když se oba zřítíme do moře, nikomu se nic nestane."

Pete chvilku přemýšlel.

„Máš-li pravdu, Jiří, byl bych velice nerad, kdybys letěl s ‚Orlem'. Vzdejme to pro tentokrát."

„Nikdy! Ani kdybych měl zahynouti! Poletím hodně vysoko, navzdory jeho bourajícímu stroji."

„A konečně není vyloučeno, že se mýlíš."

Pete doufal, ale nepřesvědčoval.

„Snad. Ale dám si na jeho lidi dobrý pozor."

Jiří spatřil oba ‚Albatrosy' po prvé ráno posledního dne. Aeroplany, spolu s tuctem jiných americké i evropské výroby, byly předváděny před komisí soudců a tu byl nucen uznati, že jsou velmi pěkné. Jako většina amerických strojů, byly i tyto vypraveny „obojživelně". Ale při víš své dokonalosti byly předstiženy několika americkými stroji, nemluvě o skvělém a nepřekonatelném „Orlu". Jiří zpozoroval, že jeden ze strojů byl řízen Američanem, žákem cape-codské školy, jenž se velmi dobře vyznal v místních podmínkách a dalo se počítati, že ze svého stroje vytáhne co jen bude moci. Druhý cizí větroň byl řízen samotným Farinellim. To byl, jak poznamenal Jiří k Peteovi, stroj, na nějž si musel dáti pozor. Povane-li špatný vítr, bude to jenom z této strany. Druhý pilot patrně nevěděl o cizincově plánu.

Komise soudců vyloučila jeden stroj jako zřejmě špatný a ostatní stroje se seřadily, očekávajíce starterovo znamení. Jako by osud tomu chtěl, Jiří startoval mezi oběma „Albatrosy". „Albatros I.", řízený Američanem, startoval před ním a „Albatros II.", řízený Farinellim, startoval ihned po něm.

Stroje startovaly v minutových intervalech. Jiří vlezl do stroje s nuceným kýlem. Jindy ho opustil všechen neklid, jakmile se ocitl ve vzduchu. Dnes však zřejmě cítil, že je rozčilen. Měl více na práci, než vyhráti závod. Musil vytříti zrak Farinellimu.

„Albatros I." startoval měkce, vznesl se do výše a zamířil podél pobřeží. Nyní byla řada na něm. Vlečné lano se napialo, aeroplan se otřásl a náhle byl vystřelen vpřed, zachytil vítr. Pobřeží zmizelo a Jiří sklonil řídicí páku, aby uvedl stroj do správného klouzání. Obě kormidla vpravo a aeroplan letěl diagonálou přes pobřeží.

Nyní byl zase doma, neklid ho opustil.

Když dosáhl své největší výšky, obrátil se k moři a letěl přímo nad přibojem. Vítr nebyl tak stálý, jak by bylo žádoucno a občas prudce zakymácel ‚Orlem', což nutilo Jiřího, aby si pečlivě všímal řízení. Přece však měl chvilkami čas, aby se rozhlédl kolem sebe. Všechny stroje byly ve vzduchu. Nedaleko za ním byl „Albatros II." také nad přibojem. Jiří ihned uhodl, že Farinelli, neznalý místních poměrů, se jim dá vésti, dokud nebude míti vhodnou příležitost, aby ho srazil dolů.

Na pobřeží se střídaly příkré skály s vysokými dunami, což obé ohýbalo směr větru vzhůru a umožňovalo bezpečné řízení kluzáků. Byla tam však také zákeřná místa, kde se zvrásnění zemského povrchu zalýbalo a tvořilo díry ve vzduchu. Většina pilotů věděla o těchto „kapsách", ale přes to asi před čtvrt hodinou dvě letadla se v nich propadla, ztratila příliš mnoho výšky a byla nucena se snésti.

Oba letouny se vznášely podél pobřeží sem a tam, chvíli klidně letíce nad přibojem, chvíli se vyhýbajíce vírům. Oba soutěžily o každou stopu výšky. Uplynulo půl hodiny, pak ještě hodina. Již jen pět letadel bylo ve vzduchu. „Orel", oba „Albatrosy" a dvojice amerických strojů. „Orel" se držel krásně, odpovídaje a posloucha je každé hnutí řídicí páky, takže se zdálo, že je nadán inteligencí. Pojednou trhl kormidlem napravo a těsně okolo něj se řítil vzdušnou dírou jiný stroj. Jiřímu se udělalo mdlo.

„Ještě chvilku," pravil sám k sobě, „a byl by mi zavadil o křídlo a mohli jsme se oba koupati."

Vyrovnal stroj, otočil a mířil k ostatní skupině. Vítr se stal ještě nekližnějším a donutil ho, aby věnoval pozornost tomu, jak udržení své letadlo ve vzduchu. „Albatros II." také byl v nesnázích, ale pronásledoval přes to „Orla" se starou vytrvalostí. Byli jenom asi padesát stop nad zemí, když Jiří viděl, kterak naň Pete mává a slyšel jeho hlas:

„Jde to hezky, Jiří. Ale dej si pozor na toho starého dravce vzadu!"

Obě letadla zápasila o svou výšku. Ale právě v tom okamžiku, když již myslel, že musí k zemi, vítr se obrátil a vynesl je opět do výše. Jiří se ohlédl po ostatních letounech. Jeden z Američanů již byl na zemi, a ve vzduchu zůstal pouze on, obě italská letadla a druhý Američan. Každou chvilku musil naň nyní Farinelli zaútočiti i za cenu zlámání vazu a údů.

Když Jiří získal zase bezpečnou výšku, obrátil svůj aparát. Ihned však poznal svou chybu. Cizinec totiž změnil svou výšku a mířil rovnou na „Orla". Chvilku se zdálo, že jeho pravé křídlo již-již zachytí za „Orlův" podvozek.

Jiří svíral svou řídicí páku. Jakýkoli pohyb by přiměl „Albatrosa" také ke změně směru. O vteřinu se zpozdil a měl by rozdrcené křídlo nebo aileron. Srdce mu bilo, když se protivníkův aeroplan řítil k němu. Právě když měl být zasažen jeho křídlem, vytáhl stroj vzhůru a „Albatros" zasvištěl těsně pod ním.

Jiří si hryzl rty vztekem. Vzdálený pozorovatel by nikdy nebyl uhodl, co Farinelli zamýšlel. Dvakrát mu pokus selhal. Stane se tak i po třetí?

Uplynula další hodina a všecky čtyři aeroplany se stále vznášely v horním větru, jako ptáci ve svém krásné letu. Druhý americký aeroplan se nalézal v nejhorším postavení, protože pilot, neznalý terénu, se s ním octl ve vzduchových dírách.

Ale také Jiřímu bylo bojovati s osudem. Utichnutí větru zmenšilo i sílu vrchního větru a všechny 4 letouny byly nuceny odletěti směrem k pobřeží, kde jim záhyb břehu opatřil čilejší proudění vzduchu. Ale zbavilo je také dohledu lidí. Nyní nastala příležitost Farinellimu. Než diváci příběhnou, bude to trvati asi 5 minut a Jiří musil očekávati, co se za těchto 5 minut stane. Vznášel se pokud možná nad vodou. Je to bezpečnější, když...

Náhle Jiří spatřil cosi, nad čím mu srdce poskočilo. „Albatros I." uvíznuv v „kapse", padal dolů jako pírko. Jeho pilot, aby se nezřítil, byl nucen udělati ostrou zatáčku, vyrovnal nad vlnami, ale Jiří zpozoroval, že již nemůže šplhati do bývalé výše. Musil přistáti a byl vyloučen ze závodu.

Ohlédl se. Pronásledující „Albatros II." byl o hodně výše a poněkud vlevo. Byl zvědav, zda Farinelli ví o osudu druhého letadla. Ne, jistě neměl, neboť by nebyl svůj stroj riskoval, kdyby byl věděl, že jeho druh je vyřazen ze závodu. Takto tedy připravoval se k útoku na „Orla".

Na toto vše myslil Jiří, když se naň „Albatros" řítil. Uchopil řídicí páku. Konec cizincova levého křídla zasáhne jeho pravý aileron. Byl připraven.

Pak na okamžik spatřil americký letoun, vznášející se triumfálně nad nimi. Pokušení vyhnouti se nebezpečí bylo veliké. Sevřel rty a ponechal letoun v témž směru.

Krach! Nastal ohromující náraz, zvuk praskajícího dřeva a trhaného plátna. Jeho pravé křídlo se stalo těžkým a nahnulo stroj na svou stranu. Pokusil se strhnouti jej vlevo. Stroj poslechl, těžce sice, ale poslechl. „Albatros", utrpěvší daleko větší škodu než „Orel", ztrácel rychle výšku. Zaslechl praskot dřeva a pozoroval, že cizinec ztroskotal dole na břehu.

Ale konec pro „Orla" nastával také. Skvělý pták se pokusil zachytiti znovu horní vítr. Ale roztříštěné křídlo a bezvládný aileron bylo proň příliš mnoho. Pomalu se snesl dolů, nakloněn na levou stranu za Jiřího pracného vyrovnávání pomocí zbylých kontrol. Po dvou minutách těžce přistál a Jiří vylezl. Rozuml Pete a Bud?

Pete doběhl první. Jiří ukázal významně na Farinelliho a jeho aeroplan, pak na americký letoun ve výši a pravil se školometským úsměvem:

„Srazili jsme se, ale Američan vyhraje."

Pete se díval na Farinelliho, jenž obcházel svůj „oddělaný" letoun a bez ptaní pochopil, co se stalo. Polaskal „Orla":

„Jistě se tak stalo z povinnosti," pravil pyšně.

(Z Boys Life volně přeložil Kačírek, 5. odd., Praha.)

HOLD SKAUTŮ REPUBLICE A JEJÍMU PRESIDENTU.

Významné projevy na pražském hradě u příležitosti Táborů slovanských skautů.

Když před tisíci a tisíci skauty objevil se na balkoně třetího nádvoří president republiky, celé pestré prostranství propuklo v nadšený jásot, vlajky vznesly se do výše a skauti, nasadivši klobouky na hole k velikému pozdravu provolávali ve všech slovanských řečech slávu republice i jejímu představiteli. Bylo pozorovati, že starý president, vida téměř 14.000 skautů, skautek, vlčat a šotků v jedno m poli nejkrásnějších barev, těžko se může ubrániti hlubokému dojmutí. Teprve po dlouhé chvíli náčelník čsl. skautů prof. A. B. Svojsík byl s to přednésti hold těmito slovy:

Náčelník br. Svojsík.

Br. náčelník Svojsík mluví:

„Pane presidente republiky!
Vysoce vážené dámy a pánové!
Bratři a sestry!

Věky shlížejí na nás v této chvíli. Stojíme na historicky posvátné půdě, kde vše významné budoval idealismus.

A svátek náš, který shromáždil tisíce hlav junáctva, je právě svátkem idealismu.

Splňují se prorocká slova Herderova o velké budoucnosti Slovanstva. Celé století XIX. naplněno bylo zápasem Slovanstva o nejvyšší ideály lidstva: Rovnost — svobodu.

Dnes mládež osvobozených slovanských národů podává si ruce ve znamení tohoto idealismu v upřímném bratrství a s příslibem nejskvělejších nadějí do budoucna. Zdravím naše slovanské bratry z nejvřelejšího srdce.

Tento nezrušitelný kruh srdcí slovanské mládeže doplněn je krásným svazkem účinného bratrství s mládeží jiných národů a států. Opět ve znamení největšího idealismu buduje se tu útvar, který může býti štěstím nejen pro jednotlivé národy, ale celému lidstvu. I těmto bratrům našim z dálné ciziny platí náš upřímný pozdrav.

Náš skauting ve všech národních i státních složkách, při nejvřelejší a nejúčinnější lásce k vlasti a národu vytváří krystalisační jádro všem snahám pro pochopení jiných, pro vzájemné dorozumění a oceňování, staví hráze nenávisti a nelásce a hlásá lásku všelidskou, tvoří ohromné světové bratrstvo mládeže za účelem dosažení nejvyššího lidského štěstí. Skauting je hnutí mírové.

Idealismus to byl, který na tomto místě již před 1000 lety vybudoval samostatný český stát. Idealismus to byl, který v nejhlubším ponížení národa živil a udržoval národní uvědomění v našem lidu doma i mezi emigranty v cizině.

Idealismus to byl, který sílil naše buditele národní v jejich nesmírné práci. Idealismus to byl, který naše nejlepší lidi přinutil v době velké války jíti do žalářů a přes pole nasycená krví a přes kouřící trosky měst neochvějně za skvělým cílem národní svobody. Idealismem provanut je také celý život našeho protektora a přítele, pana presidenta republiky, Tomáše Garrigue Masaryka.

Pane presidente republiky! Za všechnu mládež skautskou, naši, slovanskou i ostatní, slibuji Vám, velkému učiteli svého národa, že nejvyšší snahou naší bude zachovati čistý a krásný idealismus mládí pro celý život a v zásadách jeho povždy žíti a jednati.

Jménem této mládeže skautské pak národu a státu, Československé republice, a Vám, jako vznešenému představiteli všech nejvyšších statků našich, skládám nejhlubší a nejoddanější hold a ujišťuji, že naše mládež bude vždy připravena býti na svém místě, kde půjde o dobro, pravdu a spravedlnost."

Vojvoda Grazyński.

Projev náčelníka polských skautů jménem všech zahraničních skautů:

Po skončené řeči náčelníkově znovu zaburácelo nádvořím volání slávy, v němž střídali se národové svým typickým provoláváním. Početně nejsilnější ze zahraničí zastoupení Poláci nekladli svému opravdovému nadšení mezí. Pan president chtěl několikráte promluviti, ale nová bouře jásotu jej vždy přerušila. Mohutný projev pro mírové skautské poslání, ale nadto pro poslání skautů ke sblížení národů jedné krve a zejména pro úzké sblížení mezi Polskem a Československem učinil slezský vojvoda dr. Grazyński. Již při svém příjezdu do Prahy, když byl vítán na nádraží, zdůraznil, že přítomnost téměř 2.000 skautů polských v Praze je něco většího než jen návštěva bratří velké skautské světové organisace a že z krásného přijetí polských šiků v našem hlavním městě celé Polsko vycítuje, že oba bratrské národy zahajují novou velkou dobu. Vojvoda Grazyński dále pravil: „Nesešli jsme se tu proto, abychom rokovali na konferencích nebo schůzích naprázdno, ale sešli jsme se tu, abychom spolu se skauty československými ukázali opravdovou touhu duševní, společný cíl i program, abychom se s nimi těšili, že československý skauting, člen naší rodiny skautské, dosahuje svého dvacetiletí. Jsem přesvědčen, že tento slet ještě více utuží naše pouta, prohloubí naše vzájemné styky. Ale nejen to, přes svůj četný a manifestační sjezd toužíme rovněž složiti hold českému národu, který vlastním přičiněním dobyl v dělinné bouři samostatnosti a který dnes nejen pěstuje a rozvíjí národní kulturu, ale znamenitě plní svůj úkol všelidský. Jménem všech skautů mám čest ve Vaše ruce složit, pane presidente, přání, aby československý skauting rozvíjel se co nejlépe, aby nové, před ním stojící dvacítiletí dalo mu vítězství jak v úkolech ideí všelidských, tak i v úkolech tvoření moci svého státu a národa."

Náčelník mával rukou, aby se mládež již utišila, pan president se usmíval, ale trvalo ještě několik minut, než mohlo dojíti k významnému projevu představitele státu.

PAN PRESIDENT SOUHLASÍ SE SKAUTINGEM.

Pan president na projevy tyto odpověděl:

„Vítám vás všechny skauty v naší republice a jménem republiky.

Akceptuji plně váš program a program národnosti a lidskosti. Lidskost, lidstvo není abstraktum. Není lidstvo bez národů, není nad národy: lidstvo je živá a bude živá organisace všech národů a států. A proto účinná láska k svému lidu je záruka lidskosti. Vaše methoda skautská a vaše jméno vám praví, jak postupovat i v budoucnosti. Vy se snažíte žít v přírodě. Příroda je prostá a učí vás zdravému oproštění. V přírodě se naučíte býti praktickými a čestnými.

Anglické jméno „skaut" to vám povídá, že jste harcovníky, že jste předvoj a že máte dávat pozor a sbírat informace. Ve starších dobách harcovníci stáli proti nepříteli. Dnes stojí přítel vůči příteli. Ale úkol je stejný: informovat sebe, dávat pozor na sebe a na svého kamaráda.

Angličanům slovo skaut znamená také hodinky, no a hodinky jsou prostředek a symbol přesnosti.

Vám, skautům československým, především připomínám, že v naší historii máme řadu mužů, kteří ve své době svým způsobem hleděli uskutečňovat vaše ideály. Aspoň jednoho bych vám měl připomenouti: lidového našeho krále Jiřího, který držel ideál věčného míru.

A tak se s vámi loučím v naději, že pevně dodržíte vždy a za všech okolností svůj program.

Nazdar!"

JACQUES AUDOUIN:

MAJÁK HAVRANŮ.

Z francouzského „Le Journal des Eclaireurs" přeložila Hana Fialová.

„K čertu! Taková bouře! Člověk nemůže ani spát," bručel Jacques Audouin, obraceje se již asi po dvacáté ve své přikrývce.

„Pozoruji též, nezavřel jsem dosud ani oka," odpověděl mu Muller.

Malý stan, na nějž bubnoval hustý déšť, pleskal a zuřivě se nadouval. Chvílemi se do něho vítr opíral takovou silou, jako kdyby jej chtěl odnést.

Čas od času oba roveří mohli pozorovati průsvitným plátnem světlo blesků, které působilo, že v zápětí tma se jim zdála ještě hustší.

Jacques a Muller, čilí Kolibřík a Šedý Medvěd, vyjeli si o prázdninách členem na širé moře, podél nejdivočejšího pobřeží bretaňského. Měli dokonale vypravený kajak, na způsob eskymáckých, loď, která jim dovolovala plaviti se i za nejnepříznivějšího počasí, aniž by se museli obávat nebezpečí.

Až dosud jejich cesta byla nádherná. Pluli několik hodin denně, navštěvujíce přístaviště, obdivujíce koupající se na světových plážích. Zastavovali se nejen na místech nejkrásnějších, ale i nejsuchopárnějších, aby lovili a táborili. Počasí až dosud jim přálo. Když byl příznivý vítr, napnuli malou plachtu a nechali se nésti, měkce kolébáni vlnami.

Dnes však se počasí začalo kaziti. Zadul vítr a obloha se setměla, věstíc bouři.

Hochy napadlo usaditi se „v prvních lodích", aby byli bouři co nejblíže, měli ji z prvé ruky. Přistáli proto na malém ostrově, aby tam přečkali noc. Tento malý ostrůvek, skála přečnívající moře o několik metrů, měl tvar oválu asi stokrát padesát metrů. Žádné rostlině se tam nedařilo, jedině na vrcholku bylo trochu řídké a tvrdé trávy, přilehlé k zemi následkem větrů. Jejich stan byl účinně upevněn, kolíky zarážcny a zatíženy ohromnými balvany, plátna zesílena všemi provazy, které měli.

S blížící se nocí horšilo se i počasí. Byli pozorujícími umístění pro pozorování bouře. Na čtyři nebo pět mil k jihu bylo vidět pobřeží, tmavou, zubatou, rozčleněnou masu, bílé vroubenou; na západ a na sever širé moře. Na východě vybíhal mys Havranů, pokračující v skalnaté souostroví, u kterého se moře pěnilo a naráželo ohromnými vlnami. Na posledním z těchto skalisek, více než šest mil vzdáleném, v moři vypínal se maják Havranů.

Přišla noc. Maják se rozsvítil, vrhaje na tento ohromný a strašlivý celek svou monotonní zář.

„Jaký nečas! Jen aby stan vydržel a odolal nárazům!"

„Nebude dlouho vzdorovat, zdá se, že déšť ustává, ale vítr je mnohem prudší než předtím."

Po dlouhé chvíli ticha Kolibřík řekl vážným tónem:

„Kolika katastrofám je zabráněno majáky za takovýchto hrozných, černých nocí, kdy živly jsou strašlivě rozpoutány. Ukazují skaliska, naznačují průjezd, orientují plavce. Zodpovědnost strážce majáku je však úžasná. Osamocení po dlouhé týdny nemají práva ochabnouti, ani onemocněti, ba ani umříti . . ."

Šedý Medvěd byl méně hovorný než jeho druh, spokojil se jen kývnutím hlavy, řka:

„To jsou obdivuhodní lidé!"

Náhle po prudším náporu větru se stan uvolnil na jedné straně.

„K čertu!" bručel Muller, „jeden kolík zlomený, to je špatné! Pozdvihl jedno stanové plátno a vyplazil se po břiše ven. Jacques ho slyšel, jak zatlouká kolík. Stan se znovu napřímil. Náhle ozvalo se úzkostlivé volání Mullera: „Jacques . . . Jacques . . .!"

„Co se stalo?" ptal se ztrnulý Jacques.

„Pojď rychle . . . vylez . . . maják . . ."

„Co je?"

„Maják . . . maják už nesvítí!"

Jacques vyskočil ze stanu. Noc byla černá jako inkoust a na místě, kde viděl dříve maják, nebylo nyní žádného světla.

„To možná nic není, malá oprava a v minutce se opět rozsvítí!"

„Trvá to však již dvě minuty, co jsem venku. Představ si, že by se jim mohlo přihodit nějaké neštěstí! Že by nebyli mohli naplnit lampu?"

„Připouštíš si zbytečné starosti; uvidíš, že za okamžik se rozsvítí!"

„Tedy ať si pospíší . . . možná, že jsou tu lodi, které hledají toto světlo . . . světlo, které neexistuje . . . světlo, které jim má být spásou, vůdcem . . . Ať si pospíší, k čertu! Jestliže v pěti minutách maják nebude svítit, vezmu kajak a pokusím se tam dostat."

„To je šílenství! Podle čeho se chceš řídit?"

„Podívej se, viděl jsi maják při svitu blesku? Je sotva na tři míle odtud. Z pevniny je nemožné se tam dostat za podobného počasí, poněvadž úskalí jsou nebezpečná, ale odtud můžeme doufat, že se nám to podaří."

„Dobře tedy . . . Odrazíme v pěti minutách."

„Za čtyři a půl! Vezmi si plavky a připni si na ruku kompas."

Muller připevnil elektrickou lampičku na vrcholek stanu, aby její světelný kužel směřoval k majáku.

Oba roveří vzali kajak a snesli jej do malé chráněné zátoky na jihu ostrova. Přes všechnu svoji dobrou vůli měli instinktivní obavy, z tohoto místa vodní masa byla děsivá. Ohromné vlny bičovaly útes s hromovým třeskem, mísíce se s příšerným rachotem padajících oblázků.

„Takto nemůžeme nikdy odraziti," řekl Jacques.

„A přece musíme, je to nutné!"

Obtíže se zdály nepřekonatelné. Jetí mezi skalami nebylo ani pomyšlení, loďka by se rozbila tisíckrát, nezbylo než objeti pláž. Ale jak tu přeplouti ony ohromné, stále se měnící vlny, které za sebou následovaly bez přestání?

Jacques měl dobrý nápad. Skočil do stanu, vzal obé lasa, která měli, svázal je dohromady a upevnil na konci takto získaného oka kus prkna vyvrženého mořem. Běže ve vodě co možná nejdále v okamžiku odlivu vlny, po několika marných pokusech připevnil svůj kus prkna na skálu asi patnáct metrů vzdálenou.

Oba roveří vsedli do člunu. Jacques vpředu, Muller vzadu. Připevnili si dobře plátno kolem pasu, zaručující neprodyšné uzavření člunu.

Jacques přidržoval se provazu a Muller odstrkoval se padlem a tak sklouzli s členem na písčinu. Kajak chvilku plul a odliv je odnesl kus dopředu. Tu přišla vlna. Jacques se pevně přidržel provazu a zavřel oči, očekávaje sprchu. Loď byla vržena na pevninu.

„Do toho, táhni," křičel Muller.

Měli právě kdy, aby se dostali o několik metrů dále, když přišla nová vlna a opět je potopila.

Druhý pokus je přivedl docela blízko skaliska.

„Všechno je marné! Jdi k padlu a zavři!"

Poodplul kousek, když nová vlna je zahnala zpět. Byli by málem ztroskotali o skálu, ale Muller tomu zabránil padlem. Podařilo se jim dostati se o kousek dále, ale následující vlna na ně narazila a vrhla je zpět.

Naštěstí byli to silní a nadšení hoši, oba tito naši roveří, padlovali ze vší síly a tak se vzdalovali kousek po kousku od ostrůvku. Kajak mizel v hlubině a opět vyjížděl na hřebeny vlny jako skořápka.

Obeplují ostrov a pustili se na širé moře do tmy; dík kompasu a světélku, zanechanému na ostrově, Jacques se mohl dobře orientovat.

„Jedme přímo k severu a potom uhneme na východo-severo-východ," křičel Muller.

Oba hoši prožívali nevyjádřitelné pocity, byli bičováni zuřivými vlnami, hrozivě kymáceni, válení a při tom všechny jejich smysly byly napiaty, aby neztratili směr. Trošku na jih a ztroskotali by na skále a trošku na sever, a dostali by se na širé moře.

Po každé, když se dostali na hřeben vlny, museli opraviti směr a světlo elektrické lampičky bylo jim jediným opěrným bodem nejen pro orientaci, ale i pro měření vzdáleností.

Náhle Jacques vykřikl:

„Světlo na moři!"

„Nějaká loď bezpochyby. A je v nebezpečí. Pospěšme si!"

Uběhly minuty, které se jim zdály hodinami. Neviděli stále nic jiného než čas od času přerušované světlo lodi a světélko na ostrově, které slábio, čím víc se vzdalovali.

„Jacqu, zaměř na jihozápad; bojím se, že zmeškáme."

„A úskalí?"

„Ach, uvidíme!"

Jacques opravil směr a pokračovali v boji v temnotě, prsty zkřehlé, křečovitě svírající padla, bičování mlhou a deštěm, zmítání a kymácení, často potopení.

Dík své lehkosti a palubě, která zabraňovala přístupu vody, tato křehká ořechová skořápka držela se dobře a vyjížděla snadně na hřebeny vln. Tam se zdála na vteřinu zastavit v rovnováze a hnána padly, vrhla se odvážně do propasti, která se před ní náhle otvírala.

Siréna začala temně houkati.

„To je loď, Jacqu, je snad porouchána? Pospěšme si!"

Plavili se opět nějaký čas, když slyšeli silnější hluk narážejících vln na skály. Tušíce, že je to skalnaté pobřeží Havranů, zamířili k severnímu mysu.

„Nyní přímo, Jacques!"

Blízkost skal činila moře zuřivým, člun byl zmítán se všech stran, někdy stržen i na dno vlny, točil se v pěnivém víru, ale vždy Jacques narovnal kocábku a řídil ji ve správném směru.

„Jacqu, viděl jsem maják ve svitu blesku, uhni trošku napravo, na severovýchod."

Siréna znovu zazněla, žalujíc do noci svoje marné volání.

Roveří rozeznávali již maják: černou masu, kterou se zdály přepadat ohromné bílé stíny.

Nyní však se vyskytl nejtěžší a možno říci nejnebezpečnější problém: jak přistáti?

Zkoušeli to na jihu, na místě nejchráněnějším, ale zkonstatovali, že to není možné, poněvadž skalnatá hradba více než deset metrů vysoká zabraňovala přístupu. Sever byl nepřijatelný, jsa přímo vystaven vlnám ze širého moře. Na západě, dle hry vln mizela a opět se vynořovala černá skaliska.

„Bude to štěstí, podaří-li se nám to vůbec," řekl Muller; „nemáme na vybranou. Já budu veslovat a ty dávej pozor na nárazy, poněvadž jich bude dost."

S počátku štěstí jim přálo; vlna jim dala takřka přeskočit skalisko zároveň s vodou. Byl to udatný boj dvou lidských bytostí proti rozzuřeným živlům na této křehké kocábce.

Vlny se zdály vzteklé, jejich hromový rámus přehlušil všechno a vložil do nich onen tajemný řev, který vysiluje a způsobuje hrečku.

Zuby zatatý Muller měl jen jeden cíl: přiblížiti se pomaloučku přes stálé sražení k černé mase, která ovládala moře. Jacques, nervy napiaty, smysly vyčerpány, rovnal člun, ochraňoval se zuřivé padlem od skály, kdykoliv se vynořila, vháněl kajak do úzkého průlivu, brzdil a někdy zvrátil člun úplně na sebe, aby se vyhnul nehodě.

Náhle, jako by se moře před nimi otevřelo, Jacques vrhl padlo před sebe, zlomil je o skálu a člun s temným zaduněním těžce narazil.

Nová vlna se jich zmocnila a vrhla je vpřed. Ale kajak byl silně poškozen a oba roveří, cítíce vodu vnikati dovnitř, učinili ještě poslední pokus, aby získali několik metrů. Z téměř úplně potopeného člunu vyskočili a vrhli se do vody. Jacques se zachytil na jednom skalisku, aniž viděl Mullera, potom se cítil uchycován ohromnou vlnou, která ho úplně potopila, chvíli mohl plavat, ale málem by se roztříštil o jinou skálu. Byl vržen úplně směr a udržuje se téměř zázrakem, a utrmácený, polámaný, schvácený ocitl se jako ve snu na jakési pláži plné kamenů, o které ustavičně klopýtal. Padl na Mullera a oba roveří se tiše objali.

„Nesmíme však mařit čas," řekl Muller cizím hlasem. Vyšplhali se namáhavě podél skal a brzy stáli u dveří majáku.

V přízemí našli muže, ležícího na zemi.

„Nechme ho," řekl Jacques, „nejdříve maják."

Na chodbě vzali si petrolejovou svítilnu, která osvětlovala úzké schodiště.

V posledním poschodí lampa se otáčela, ale nesvítila.

„Vidíš," řekl Muller, „následkem nějaké poruchy strážci nemohli nahradit uhlík, který je opotřebován."

Říkaje to přerušil proud a zastavil pohyb hodin.

„Není to těžké, vidět jsem to vícekráte dělati při návštěvách majáků. Uhlík je připraven v jiné svítilně a není nic jiného zapotřebí, než nechat ji sklouznout na místo té, která byla právě upotřebena a kterou jsme odstranili. Hle, už je to hotovo. Nyní to nejhlavnější. Oh, jaká radost vidět opět světlo . . . tak, a teď začneme prohlídku. Můj dobrý Jacqu, jak jsem spokojen, jestli loď dosud někde neztroskotala, je nyní zachráněna . . . jak jsem spokojen . . ."

„Co je ti, můj starý brachu, jsi celý bledý. Posaď se!"

„To nic není, to je radostí, a potom též — moje ruka je snad pochroumaná, ještě při plavbě byl jsme hozen ve člunu trošku prudčeji na skálu."

„Chuděrku, a ty jsi nic neřekl! Nuž dobře, nejsi rozmazlený, dám ti na to obvaz."

„Ne, pojďme se spíš podívat po ostatních. Třeba se tu odehrálo nějaké drama."

Na štěstí se nic nestalo. Bdící strážce spadl se schodů po hlavě a omdlel. Druhý spal klidně ve své posteli.

„Dobrá, ale takoví zajíci, vy jste přece jen mladíci," opakoval neustále. „Přijet v noci v bárce a v takovém počasí!"

Muller a Jacques usnuli těžce spánkem neklidným a horečnatým a oba strážci nad nimi bděli.

Uprostřed noci Muller se vztyčil na posteli a opakoval: „Jsem spokojen, ach, jak jsem spokojen."

Strážce ho pečlivě uložil, utišil nejněžnějšími slovy, jež znal, a Muller znova usnul.

•

Co více říci? Nazítří se dozvěděli, že kdyby byl maják býval rozsvícen o pět minut později, nákladní loď byla by bývala ztroskotala.

Byl jim nabídnut nový kajak, mnohem krásnější, než ten, který dříve měli.

Mluvilo se o nich hodně, dostali významenání. Ale nic nedovedlo vyvážiti jejich vnitřní uspokojení, ani ne odměna, které se jim dostalo.

Dvě slova „jsem spokojen", pronesená Mullerem v horečce, vyjádřila všechno za oba.

U táborového ohně dánských skautů. (Danske Drenge.)

S. O. S

Jak vznikl poplašný signál „SOS". Poplašný signál „SOS" vysílaný bezdrátovou telegrafií s lodí, které se ocitly na moři v nebezpečí, není hrůzně jen pro ty, jimž patří, leč i pro posluchače, který ještě nikdy nepodnikl cestu po moři. Podle zvyklosti překládá se toto „SOS" obvykle jako anglické „Save Our Souls", což značí: „Spas naše duše". Toto označení však bylo heslu „SOS" připojeno teprve později: Až do roku 1912 zněl signál ohrožených lodí „EOD" a teprve na mezinár. sjezdu radiotelegrafickém v Londýně bylo rozhodnuto, pro signál dnešní. Nikoliv ale pro dodatečně nalezený význam slovní, tohoto signálu, ale pro to, že právě tato tři písmena možno nejlépe vysílati podle mezinárodního Morseova telegrafického codu, co nejjednodušeji. Uvědomíme-li si, že toto „SOS" jest často voláním v nejvyšší nouzi, pochopíme, že právě jednoduchost při vysílání značky to byla, která rozhodla o jejím přijetí na mezinárodním foru.

VLČATA.

EMIL KOPECKÝ:

ŠOTCI.

Dle povídky v příručce „Vlče".

Osoby:

Jenda — Venda — Babička — Sova Houkalka.

Jednání I.

Venkovská síň.

(Dříve než se zdvihne opona, ozývá se již hluk.)

Jenda a Venda váleji se po zemi a rvou se, ozývají se výkřiky: Au! Jé! Pusť! Tu máš! Au! Jejej. Nech mne! Jéé! Aúúú. Já ti dám! Dost!

Babička (vejde a stane udivena): Zatracení kluci! Necháte se! (Přiskočí a odtrhne je.) Už se zase perete. To nemáte nic lepšího na práci? Bože, bože, já mám s vámi soužení.

Jenda: Babičko, to on začal.

Venda: Ba ne, to Jenda.

Jenda: Jé, to není pravda.

Babička: Ale nechte toho.

Venda: To nejde, já to na sobě nenechám, on začal.

Jenda: Kdo do mne strčil?

Venda: Kdo mne plácnul?

Jenda: Kdo mne chytil za vlasy?

Venda: Kdo mi podrazil nohy?

Babička: Ale už dost. Já to nemusím vědět.

Jenda: Ne, ne, on nemluví pravdu.

Venda: Cos to řek'?

Jenda: Ty jsi začal.

Venda: No tohle!

Jenda: Ty!

Venda: Řekni to ještě jednou. (Přistoupí vyzývavě.)

Jenda (postoupí rovněž): Ty!

Venda: Ty jsi začal, abys to věděl.

Jenda (přistoupí až k Vendovi): Řekni, kdo začal!

Venda: Ty!

Jenda: Ty lháři!

(Popadnou se a rvou se opětně.)

Jenda a *Venda:* Au! Pusť! Surovče! Necito! Jé! Auuú!

Babička: Hned se pusťte! (Roztrhne je od sebe.) Pročpak se pořád perete! Podívejte se jen na sebe. (Hoši se trochu upravují.)

Venda (plačtivě): Jó, když on je takovej.

Jenda (mrzutě): Pořád by se jen se mnou pral.

Babička: Vidíte, vy se pořád jen perete a honíte, ale mně nepomůžete ani v tom nejmenším.

Jenda a *Venda* (cosi zamručí a pohlédnou druh na druha).

Babička: Já jsem už taková stará, špatně vidím, třesou se mi ruce a nohy a musím chodit na dříví, musím je štípati, musím zatápěti, vařiti, uklízeti, všechno, všecičko v domácnosti musím dělati a vy se jen proháníte a perete.

Jenda (rozpačitě): Když já... bych... už... jako... tento...

Venda (rozpačitě): Kdyby... ono... jako, já... já... no.

Babička: Jaképak tento, jaképak no. Každý bystře rád pomáhal, jen kdyby to nebyla práce.

Jenda (rozpačitě): Ba né... ale... to..

Venda (rozpačitě): Já bych rád, ale když...

Babička (sedá si na židli): Tak vidíte, ani jediný z vás nevyskočí a neřekne: Tak, babičko, já ti budu pomáhati. Já jsem taková unavená. Oh, oh (oddychuje si). Tak šotka nějakého kdybych měla, to by bylo něco pro mne, ale takto mám přece jen příliš mnoho práce a já už tak dobře nemohu.

Jenda: Jé, babičko, co je to ten šotek.

Venda: Vypravuj nám něco o něm.

Jenda: Já už budu hodný.

Babička: To nejde, nemám kdy, musím do lesa na dříví. Mám už malou zásobu.

Venda: Povídej, mi ti tam potom dojdeme sami.

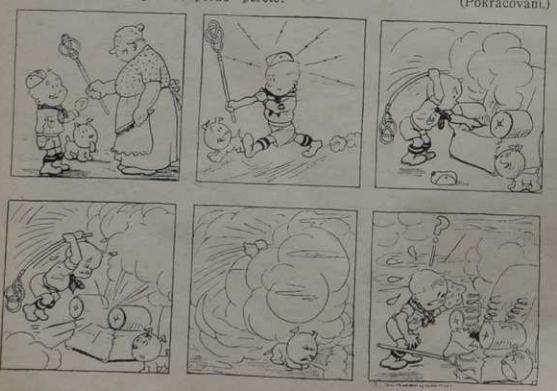
Jenda: Ano, my ti přineseme, kolik budeš chtíti!

Babička: Tak tedy platí, zítra půjdete na dříví.

Jenda a *Venda:* Jistě. Půjdeme.

Babička: Tak tedy poslouchejte! (Hoší usednou babičce k nohám.)

(Pokračování.)

EMIL KOPECKÝ:

ZÁVODY VLČAT O TOTEM NÁČELNÍKŮV.

Skautské tábory v Praze poskytly Vlčatům vhodnou příležitost k soutěži. Hojná účast Vlčat byla jedním z nejradostnějších překvapení a velké množství přihlášek potěšilo všechny jejich přátele. K prvnímu závodu vlčat o náčelníkův totem přihlásilo se deset žup, závodu se účastnilo devět. Byly to župy: Jiřího z Poděbrad, Západočeská, Riegrova, Pražská, Středočeská, Brněnská, Masarykova, Valašská a Jiráskova.

Umístění bylo následující:

I. Masarykova župa . . . 29 bodů
II. Západočeská župa . . . 26 bodů
III. Brněnská župa . . . . 25 bodů
IV. Pražská župa . . . . . 24 body
V. Valašská a Jiráskova župa 16 bodů
VI. Riegrova župa . . . . . 15 bodů
VII. Župa Jiřího z Poděbrad . 14 bod
VIII. Středočeská župa . . . 11 bodů

V jednotlivých závodech získaly první tři místa tyto župy:

Hra „Buď připraven": I. Masarykova, II. Západočeská, III. Riegrova.

Vyšvrnění králíka: I. Valašská, II. Západočeská a Praha, III. Jiřího z Poděbrad a Masarykova.

Kimova hra: I. Praha a Jiráskova, II. Riegrova a Brněnská, III. Masarykova.

Recitace: I. Středočeská a Brněnská, II. Západočeská, III. Praha.

Modelování: I. Brněnská a Masarykova, II. Valašská, III. Středočeská, Praha a Jiráskova.

Zpravodajství: I. Západočeská, II. Brněnská a Masarykova, II. Jiřího z Poděbrad.

Vrhání šipky: I. Praha, II. Západočeská, Valašská a Jiráskova, III. Jiřího z Poděbrad, Riegrova a Masarykova.

Hod kriketovým míčem: I. Masarykova, II. Západočeská, III. Praha.

Jak je vidět, v mnohých závodech mělo několik žup stejný počet bodů, ukazuje to na vyrovnanou soutěž. Opravdu, až do poslední chvíle nebylo jisto, kdo zvítězí a to způsobilo, že závody se konaly za velkého zájmu všech účastníků.

Závodníci župy Masarykovy obdrželi pamětní plakety a župa dostane do opatrování putovní totem, o který se bude závoditi dále. Nejdříve to může býti v roce 1933. Myslete na to již nyní a připravujte na to nejmladší bratříčky, ti zatím dorostou a budou z nich výborní závodníci.

Slyšte dobře, vlci!

Slovanské tábory již přes dva měsíce patří minulosti. Vzpomínáte? Doufám, že ano, a věřím, že nezapomenete. To bylo skautů v té Praze, ani by nikdo nevěřil, že jich tolik může býti. A těch Vlčat co bylo a ještě jich dosti nepřijelo. Vidíte, nejste sami, je vás mnoho! Mnoho je vás mladých bratříčků a bude vás ještě více. Na táborech se jich mnoho k nám přihlásilo. Proč? Protože se jim to u nás líbilo. Vynasnažíte-li se vždy, aby ve vaší smečce byla dobrá shoda a práce, bude-li umětí vaše smečka před cizími lidmi pěkně a slušně vystoupiti, pak jistě získáte mezi dospělými přátele a mezi mladými své bratříčky. Tedy pamatujte na to, tužte se a bude Vlčat brzo víc než skautů.

Dobrý lov!

Hathi.

ANT. HOBZA (I. oddíl, Třebíč):

KDYŽ HODINKY – TEDY „OMEGA".

(Skutečná příhoda z tábora Vlčinec.)

Ach ano, milí chlapci, již je to dávno, co vstávali jsme a slunéčko vybíralo se z bílé clony chladného oparu za zpěvu ptactva. Již kukačky své milé „kuku" neposílají za stonásobnou ozvěnou lesní. Ani hladina rybníku se netřpytí v jemném vánku, přinášejícím den. Nepleskají vám ty vaše střísky plátěné nad hlavou, když vás doma budí.

Kdo vás na táboře budil? Často jistě ten pan hajný, někdy přítel — někdy opak. Jako u nás:

„A copak, ve chlapce, ste hož vzhůru? Depak je pan vůdce, ten ještě chrná?" ptá se časnějších, kterým přirostlo k srdci přísloví „Ranní ptáče dál doskáče", svým horáckým nářečím.

Zatím co já za mím: „Dobrý deň, pane hajný."

„Já meslil, že ještě spite. Dobré deň" a podává ruku.

Ale to není ono, co vám chci vyprávěti. Bojím se však, že zlá vůle „mého národa" se rozleje v žluč jeho, až to zví z těchto řádků. Ono se řekne sice, že „ztroskotal v životě ten, kdo nebyl králem v nějakém království". A já tím vůdcem davu osudem určen byl a protože na táboře ti kluci též něco musí dělat, sehnal jsem z nesčetno knížek vědomosti, skautu nezbytné. Časem se něco z hlavy vytratí a pak zase nevíte, co a jak. A k tomu když osudná náhoda připlete pak špatné hodinky, je katastrofa hotova. Pak je nejlépe, hned se šikovně ztratit. Jak to bylo, čtěte dál.

„Tak, milí chlapci, nyníčko budem něco dělat s kompasem a hodinkami," pravím k národu.

„Ojéé, to my už dávno víme, co to je," volají „Emani".

„Jen si, Hezounku, vem kompas a pod sem, háno? Tak, tady si sedni, tak, a ukaž mně podle kompasu, kolik je hodin! Ale, co, to znáš?" pichám do jednoho z „Emanů".

„Copak to 'de, dyk já to ešče neslyšél?"

„Aha, tady je to, tak vidíš?" a pokračuji: „To si ten kompas takhle vezmeš — kluci, nebavte se tam vzadu — a položíš rovně na zem. Pod něj si podložíš nakreslenej obyčejnej hodinkovej ciferník a pomalu natáčíš ciferníkem pod kompasem, až ti přijde střelka kompasu na střed mezi dvanáctkou a stín od slunce. Tento stín ti ukáže, kde by byla malá ručička v tutéž dobu na správně jdoucích hodinkách. Přikreslíš-li si na ciferníku mezi jednotlivé číslice čtyři dílky, máš údaj času ještě přesnější, na čtvrt hodiny. Je to opak hledání severu podle hodinek a slunce. Tak, a teď to zkusíme."

Točím, natáčím ciferníkem, i hlavou kroutím. Jak je to pro krindapána možná, již mám tu hledanou posici, střelka stojí nehybně akurát ve středu, ale hledím hned na hodinky, vedle mne, zase na stín od slunce vrhnutý od hřebíčku v okraji desítky, i na tu klidně na ně civící střelku, poslušnou až do nehybnosti. Kluci čumí, čekají, co řeknu.

„Je deset hodin podle kompasu, ale podle hodinek je devět — jak je to možný?" v nejvyšším napětí se vydéře ze mne. „No, tohle jsem janek, to je hloupý" (to už pro sebe).

Sháním druhé kompasy, zkouším jeden po druhém. Dav mlčí, neví, co se děje. Což to není pravda, co vůdce ukazuje? Nevím opravdu, jak jsem na tom. Ale když je nouze nejvyšší, pomoc boží nejbližší: Vlčata nedají pokoj, jdu je okřiknout. Vidím však stále před sebou ten nešťastný ciferník a kompas. „Uleju" se stranou a zkouším po hodině tentýž experiment. Ukazuje 11. Tonu v moři beznaděje. Nesmím vidět nic kulatého a žádné číslo od 1—12. I jídelní miska mně připadá jako kompas. Obědváme. V nedalekém Křižanově troubí v továrně. Dívám se na hodinky. Je dvanáct. Jsem nešťastný.

Odpoledne kreslí hoši plánek táboriště. Eman zkouší podle kompasu, kolik je hodin. Vlčata škrábou v písku kolečka a dělají sluneční hodiny. Nemohu to vidět. Podezřívám je, že to tropí schválně.

Již je večer. Nějak brzy se stmívá. Třetí z „Emanů", ještě Vlče, škemrá:

„Evžo, půč mně kompas."

„A prosím tě, na co?"

„No, já bych se rád podíval, esli to slunce zapadá na západě."

To už je na mne moc. Čekám, že se svalím.

V noci si ve snu podávají u mne ruce hodinky s kompasem. Probouzím se. Jsou už 4 hodiny ráno. Nemohu spat. Hodinky mi za hlavou tikají. Kompas už jsem z programu vůbec vyškrtl, poněvadž mne včera neposlouchal. Ach, je to svízel!

Po snídani přijíždí bratr Beneš. „Tak pozdě snídáte?" udiveně se ptá, an zná náš dřívější ranní pořádek.

„Co pozdě, vždyť je teprve půl 8 Vítám tě, těší mne..."

Ale teď to teprve přišlo. Vytáhl hodinky, dívá se, zastřel je, vyndá znovu, dívá se, přiloží k uchu, zda-li „tik-tak". Ba jó...

„To se teda divím, že vám jdou jinak, ale já mám půl deváté," vece on s jistotou. „To 'sou pravý Omega, ale ty 'dou, no, na chlun."

Jako když hrom do mne uhodí.

„Půjč mně je, prosím tě, na chvilku."

Utíkám do stanu pro kompas a křičím:

„Dejte mu snídani, já hned přindu," a upaluji dále od tábora. Zjišťuji ciferník, kompas, slunce.

„Jenánku, dyť vono to štimuje," a myslím, že se radosti zbláznim.

Ale kluky jsem nechal s tím na pokoji, abych je zbytečně nebouřil proti sobě. Řek' jsem pouze Benešovi:

„Máš pravdu, jdou navlas, právě jsem to podle slunce zjistil."

Čemuž on se velice divil.

„Hlídka asi s našimi v noci kroutila a proto jdou pozdě."

Jsem nejšťastnějším člověkem pod sluncem!

Nyní se vše vysvětluji. Proto se tak brzo včera stmívalo. V továrně troubila již jedna hodina, poslední jsme přeslechli.

„K pozdravu vlajky!" zvedám svůj hlas. A národ se poslušně hrne.

ZKÁZA NAD TÁBOREM.

Dobrodružství Vlčat ze Šarvyšských Lúk.

Miesto táborenia bolo idylické a romanticky krásne... vzadu s priesmykom úzkeho pešinka medzi vrchami „Reholníckym" a „Maliniakom". Tieto dva kopce zarastené smrkovým porostom, chránily „leženie" tiež z bočných dvoch strán. Vo stranu štvrtú bol voľny výhľad na vidiek... Odtiaľto bol tiež vchod do tábora...

Skauti sem došli 13. júla (nešťastná „trinástka dňa" a „sedmička meziaca"), čeho dňa shotovili „tábor", postavili stány a zariadili sa podomácky... Kuchyňa bola príkladne vedená a pod celtom lesky la sa nádoby čiste chované, že tejto usilovnosti mohly by mnohé dievčence kuchárovi smečky závidieť...

Osud však šiel s Vlčatmi záhrat a hneď po zariadení sa, prvého dňa, keď chlapci boli svlečení až po dres (jednoduché plavky), ztrhol sa hrozný víchor...

Búrku nejdem popisovať dopodrobna, lebo je známa z denných listov, ktoré napísaly hojne o tom; vo Slivníku údrel hrom, následkom čoho shorelo niekoľko stavání, že v dolíne potoka Sedikartského boly zemiaky pokosené ľadovcom a obile vymlátené na zelenom ešte steble...

Nuž, táto víchrica, ženúca sa smerom od „M. Strážu" (Terňa) ku „Hradu kapušanskému" prekotila niekoľko stromovobrov bukovej v štvrti lesa a niekoľké akáty u okresnej dráhy, potom vytrhávala rad-radom celty stanov našich skautom... Vtedy sa spustil ľejak, že nebolo vidieť sveta a voda tlačená z už popísaných dvoch vrchov valila sa silným prúdom do „ležení". Podmývala stany, brala nádoby, zápisky i ostatné zariadenia a všemožne snažila sa znivočiť dielo milujúcich prírodu...

V tom, v blízkosti sedem metrov udrel hrom do sosne (borovice) a omráčil v práci aj tak vysilené deti... Chlapci ale nedbajúce orkánu, ktorý slabšími hádzal stranou aj pät metrov, nedbajúc tiež potopy, pred ktorou bolo možné sotva oči otvoriť, hrdinsky ratovali čo sa ratovať dalo...

Krúty osud šiel ich ďalej zkúšať, lebo jeho zhubené dielo nebolo dovršeno! Akoby pomstou, že smú si chlapci zachrániť niečo, sosypal sa s neba olova ťažký a tvrdý ľadovec a ubíjal nahé hlavy, ramená a prsá detí i ranil ich do krvi...

Chlapci ale aj to vďazne prestáli! Obkopávali stany ďalej usilovne, urobili hlbší šanec a vodu valiacu sa hora, obrátili silou mocou smerom táboru neškodným...

Slnko sa potom fúbezne zasmialo do nastrašených tvári detí a chlapci pozrúc jeden na druhého zasmiali i zradovali sa tiež...

Vidíte a chlapci skauti so všetkými týmito živlami prírody museli zápasiť...

Preto si musíte skautov obľúbiť, ako oni ľúbia prírodu!

... Ak máme sa dochovať zdravého a odvážneho potomstva nechajme naše deti žiť životom skautským a aj keď by im šlo ťažko zápasiť akou-koľvek nesnádzou v prírode, nech navykajú, lebo kto vie, ako ím treba bude zápasiť niekedy v živote o „byť či nebyť?"... a my vtedy s nimi už nebudeme! Urobme za skautov všetko... a skauti nech sú statoční, aby sme sa nemuseli v nich sklamať nikdy!

(Z článku F. Č. v časopise Šarvš, Prešov.)

JAROSLAV NOVÁK:

K TÁBOROVÉMU OHNI.

Dobří skauti neopomenou nikdy vzíti si k táborovému ohni skautskou pokrývku. Není to jenom proto, aby záda byla chráněna od chladu vanoucího z lesa, ale i pro malebnost, které pokrývky dodávají celému shromáždění. Obrázek na stránce 7. ukazuje, jak to dělají dánští skauti a následující článek poví vám o zvycích skautů francouzských.

Naši francouzští bratři zejména potrpí si na malebnost táborových ohňů, a to nejenom v oblékání, ale i celého programu. Mají své zvláštní obřady, které by našemu chladnému rozumu zdály se býti trochu dětskými. Avšak opravdovost a

živost, s kterou prováději svůj program, dodávají mu zvláštního kouzla.

V poslední době zdobí své pokrývky nejrozmanitějším způsobem, jak vidno z prvého našeho obrázku. Ukazuje také různé způsoby, jimiž možno pokrývku přehoditi přes ramena. Jistě, že vyprávějící nebo zpívající před mihotavými plameny táborového ohně má mnohem větší úspěch již svým exotickým zjevem, než kdyby byl oděn střízlivě v normální skautský kroj.

Na spodní stranu pokrývky přišívají si dvě malé kapsy, přesně vyměřené pro elektrickou svítilničku a pro zpěvník, jak vidíme na druhém obrázku (P).

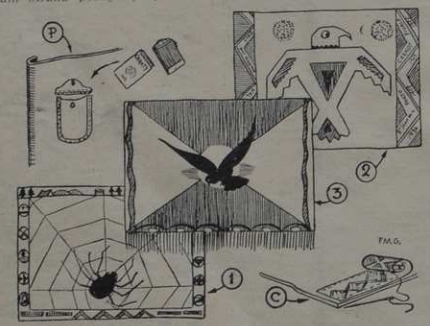
První vzorek výzdoby pokrývky ukazuje pavouka s pavučinou, při čemž pavučina provedena jest naším barevných provázků, rovněž tak nohy pavouka, kdežto tělo jeho jest vystřiženo z hrubé látky. Kolem jsou přišity odborné zkoušky majitele a symboly obrázkového písma.

Vzorek druhý napodobuje hrubé obrazce indiánských totemů a proveden jest tak, že vystřižené kusy barevných látek jsou prostě na pokrývku přišívány. Po stranách v ornamentech zaznamenány jsou barevnou tuší tábory, kterých se skaut zúčastnil.

Vzor třetí má námět moderní a proveden rovněž našíváním barevných látek. Ke spodní straně přišity jsou třásně z různobarevné vlny.

Obrázek C ukazuje, že ornamenty vyšíji se nejprve na pruh látky a tato v celku přišije se na tlustou pokrývku.

Zkuste to ve svých oddílech a pošlete nám potom obrázky. Rádi je uveřejníme!

Sestry! Postrádáme zprávy od venkovských skautek. Pište nám o své činnosti a nezapomeňte nám zaslat také nějaké fotografie. Od chlapeckých oddílů jsme stále zásobeni, ale od dívek vůbec ne. Tolik oddílů letos tábořilo, co by se tu dalo vyprávět! Posílejte své zprávy a příspěvky přímo s. A. Steinové, Praha XII., Pštrosska 17, vždy do 15. každého měsíce. R.

Letošní (VI.) Dívčí lesní škola konala se od 15. do 30. července na Ssutých březích u Týniště nad Orlicí za vedení s. Sobotové. Zúčastnilo se jí celkem 27 sester: ze Slovenska, Moravy a z Čech. V příštím čísle přineseme podrobnou zprávu a několik obrázků.

SLÁVA BURSÍK, předseda závodní komise tělovýchovné:

Závody při Táborech slovanských skautů.

V době trvání Táborů byly uspořádány 2 velké soutěže: Přebor Svazu slovanských skautů a skautek a přebor Svazu Junáků Skautů RČS., z nichž každá oddělena pro skauty a skautky. Mimo soutěže sportovní byly závody v uměleckém projevu a ve skautských disciplinách, o nichž jejich vedoucí pojednají zvlášť jako i o závodech šotků, vlčat, vodních skautů a oldskautů.

Závody o čs. přebor byly zároveň vyloučovacími pro slov. přebor.

Skauti závodili v lehké atletice, plování, volleyballu a lukostřelbě. Mimo čs. přebor byl přetah lanem.

Skautky závodily v lehké atletice a plování.

Hochů bylo přihlášeno 670, s náhradníky na 1000 a startovalo celkem 385 závodníků.

Děvčat hlášeno 132, s náhradnicemi na 200, startovalo 35. Z celkového počtu hlášených 1200 závodníků startovalo 440. Počet, který se scházívá jen o světových hrách.

Výkony podané na závodech nutno posuzovati dle okolností, za nichž jich bylo dosaženo: Dlouhá cesta, změna stravy, ubytování, průvod městem a v neposlední řadě vzrušení z toho všeho ruchu na táborech i v městě, jež mnozí viděli po prvé.

V lehkoatletických závodech v I. kategorii největší je úspěch Haulikův 4násobné vítězství v čs. i slov. přeboru. V II. kateg. jen Kolosacy zlepšeným výkonem uhájil svůj primát, ostatní zůstupci ač se zlepšili (mimo 100 m), nestačili na Poláky, kteří měli v II. kateg. své nejlepší borce. V III. kateg. si naši uhájili svá místa a vídíme tu 3 dvojnásobné vítěze, ač výkony slabšími v slov. než v čs. přeboru, mimo skok vysoký, nejhodnotnější výkon závodů (mimo soutěž Kolosacy 173). Čas štafety vzhledem ke složení (2 pod 18) možno nazvati velmi dobrý.

V plaveckých závodech zvítězila s obrovskou převahou pražská župa, docílila téměř dvakrát tolik bodů než ostatní župy dohromady. Ve všech závodech umístili se její závodníci na obou prvých místech. Právě tak ve slovanském přeboru, pouze v I. kategorii, kde startovalo po jednom našem závodníku — druzí musili startovati v čs. skautské hlídce, kterou také a ostatními skutečně vyhráli — na 50 m prsa, obsadilo Polsko 2. místo, na 50 m volný náš náhradník obhájil 2. místo, Československo vyhrálo ještě rozhodnější než Praha, získalo o 4 body více než dvojnásobek součtu bodů ostatních států.

Volleyballový turnaj o čs. přebor vyhrála pražská župa — která měla málo šťastné vylosování — 2. finalista Tábor měl v 2. kole volno — slov. přebor totéž mužstvo pro Československo. Finálový zápas byl šestý zápas téhož mužstva v jednom dni a byla v něm hlavně nervům hráčů uložena velká zkouška, neboť tak fanouškovské obecenstvo při volleyballu nepoznali v žádném zápase ani čs. mistrů — Žižkova akademie. Přes to, že Poláci doma hrají podle odchylných pravidel, skvěle se bránili, zatím co hlavní zbraní našich byl útok, který také posléze zápas vyhrál. Jugoslávie, kde volleyball teprve začíná, bude, až se přizpůsobí mezinárodním pravidlům brzo nebezpečným soupeřem. Má velmi nadaný hráčský materiál, právě jako v ostatních sportech, kde postrádá jen dostatek zkušeností. Jediným naším neúspěchem byla lukostřelba, k čemuž přispěla vedle vynikající úrovně Polaků též nedisciplinovanost našich závodníků I. kateg., ojedinělý případ v závodech hochů.

Ve sportovních závodech získala pražská župa 172½ bodu, župa brněnská 54½ a župa středočeská 40½, ostatní méně. Československo získalo 253, Polsko 181 a Jugoslávie 42.

Závody skautek.

V závodech skautek startovalo většinou velmi málo závodnic, z celkového počtu hlášených 132, jen 55 závodnic v 15 soutěžích, ve kterých soutěžilo po 1 závodnici, a proto není možno si utvořiti úsudek o skutečné úrovni dívčí atletiky skautské, právě jako o plování, kde byla zajímavá výměna míst mezi závodnicemi ráno a odpoledne, kdy plovaly bez soupeře v slovanském přeboru.

V slovanském přeboru získalo Polsko všechny své body v atletice a jimi zvítězilo.

Všechny závody konány za horkého, slunného, jediné volleyball za podmračného, ale suchého počasí.

Slovanská lukostřelba a volleyball se konaly na Táborech, plování na Barandově, ostatní na hřišti S. K. Slavie na Letné.

Mezinárodní závod v přetahu lanem byl první den přerušen pro neshodu ve výkladu pravidel, druhý den pro vniknutí nedisciplinovaného obecenstva na závodiště. Byla to jediná soutěž, která nebyla dokončena.

V slovanském přeboru získalo Československo ve sportovních závodech skautek 96, Polsko, které zvítězilo, 98 bodů.

V čs. přeboru získala pražská župa ve sportovních závodech 76 bodů, západočeská 64, Jiráskova 50, ostatní méně.

Soutěže sportovní byly omezeny na nejmenší míru, škoda, že nebyla delší doba na jich uspořádání, aby mezi jednotlivými závody bylo více oddechu.

Výsledky soutěže byly oznámeny 2. 7. večer v Obecním domě, kde byly rozdány ceny. Medaile pro vítěze a diplomy pro všechny umístěné budou rozeslány později, současně s diplomy za ostatní soutěže.

Konečné umístění v přeborech bude uveřejněno po zprávách o všech závodech.

Krásné ceny a odměny budiž vzpomínkou pro ty, kdož s úspěchem se účastnili závodů při Táborech, a hlavně povzbuzení pro ně, aby byli učiteli svých mladších bratrů, neboť sport — hlavně sportovní trénink, více než závody — jsou jedním z nejdůležitějších doplňků skautské výchovy.

Podrobné výsledky:

Lehkoatletické závody o československý přebor:

I. kategorie: Běh na 60 m. Hlášeno 34, startovalo 23.

1. Haulik (Maďarská župa) 8.2; 2. Šloser (Poděbradova župa) 8.4„3. Kyselý (Saryšská župa) 8.5; 4. Vačlena (Podtatranská župa) 8.5.

Skok daleký z výběhu. Hlášeno 30, startovalo 16.

1. Haulik (Mad. župa) 496 cm; 2. Kiš (Saryšská župa) 479 cm; 3. Šloser (Podtatranská župa) 469 cm; 4. Vačlena (Podtatranská župa) 466 cm.

II. kategorie: Běh na 100 m. Hlášeno 42, startovalo 32. 1. Procházka (Poděbradova župa) 12.2; 2. Jansa (Středočeská župa) 12.3; 3. Kučera (Masarykova župa); 4. Labut (Masarykova župa).

Skok daleký a rozb. Hlášeno 41, startovalo 23. 1. Koloscay (Podk. Rus) 595 cm; 2. Jansa J. (Středočes.) 582 cm; 3. Houdek (Středočes.) 581 cm; 4. Pohánka (Saryšská) 573 cm.

Vrh koulí 5 kg: Hlášeno 37, startovalo 19. 1. Jansa (Středočeská) 13.17; 2. Ochrana (leg. 58456) 12.76; 3. Decker (Olomouc) 11.945; 4. Táry S. (Maďar. ž.) 11.65.

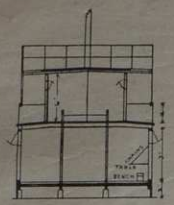
(Pokračování na příští straně.)

JAR. NOVÁK:

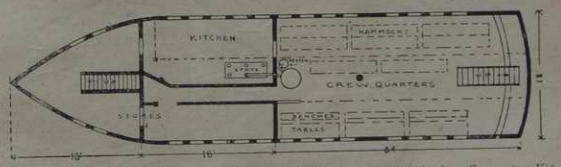
KLUBOVNA AMERICKÝCH NÁMOŘNÍCH SKAUTŮ.

Američtí skauti mají oddíly námořních skautů i ve středu pevniny, několikrát více vzdáleně od mořského pobřeží než je náš stát. Jak obrázky ukazují, mohou i oni provádětí svůj námořní výcvik na velké lodi. Postaví si prostě klubovnu v jejím tvaru na břehu jezera. Získali jsme pro náš list obrázky, které jistě poví více než dlouhý popis. Dodáváme, že klubovnu tuto postavili si skauti sami a pracovali na ní dvě léta, budujíce a osídlujíce ji část po části. Materiál opatřilo místní sdružení. Nejprve zbudována byla zář s místnosti pro ubytování mužstva, pak přiď s kuchyní a sklady a konečně paluba s velitelským domkem a stěžněm. K lodi patří koupaliště a jezero poskytuje dosti příležitosti k výcviku na lodích, zejména jolách a kanoích.

Vysvětlivky pod obrázky poví podrobnosti, rozměry udány jsou ve stopách.

Průřez lodí.
Základy jsou v betonových špalcích. Table = stůl, Bench = lavice. Chains = řetězy, na nichž visí sklápěcí stoly.

Plán dolního patra lodi: Stores = skladiště, Up = schodiště do horního patra, Kitchen = kuchyň, Stove = kamna, Crew Quarters = obydlí posádky, Heater = kamínka, Hammocks = visutá lůžka, Benches = lavice, Tables = stoly.

Celkový pohled na lod a přístav.

Ohlas „Táborů“ v listech baltických skautů. Lotyšský „Ugunskurs“, vydávaný skauty v Rize, a „Skautu Aidas“, list litevských skautů, přinesly velmi nadšené články o našich národních slavnostech a vyslovují dík za vpravdě slovanské přijetí. Ent.

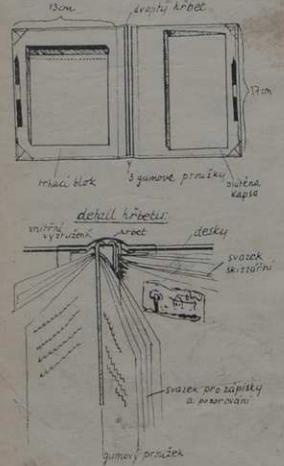
Dobrý pozorovatel. Plzeňské Víče si všimlo, že ředitel Mezinárodní kanceláře p. Martin nosil slavnostní odznak bez zelené stužky a litovalo ho, že v tramvaji bude musit platit Kč 1.20 místo padesáti haléřů. E.

JAN HRUBANT:

Skautský zápisník.

Pro dobrého skauta sotva asi vyhovuje kterýkoli zápisník, jaké prodávají v papírnických obchodech. Také já nebyl jsem spokojen a udělal jsem si jej sám. Možná, že vám přijde vhod, když vám sdělím svůj návod.

Zhotovil jsem si nejprve pevné desky, ne sice příliš silné, ale pružné. Hřbet i rohy jsem potáhl kůží, ostatní plátnem.

Hřbet je dvojitý, vyztužený lepenkou a zapustil jsem mezi jeho vnitřní stěny několik gumových proužků.

Na pravé straně upevnil jsem plátěnou měchovitou kapsu, kam schovávám své drobnosti, styrzenky, lístky a pod.

Na levé straně je výřez na vnitřní stěně desky a mohu tam zasunouti trhací poznámkový blok, kam píši záznamy, které po krátkém čase prostě zahodím.

Za gumové proužky dávám jiný svazek papíru, na nějž zaznamenávám věci, jež trvale si chci uložiti. Dále upevním tu svazek lepšího papíru pro kresby a náčrty. Po popsání dají se bez poškození vyjmouti a mohu je pak svázati v knížku, která zachová dojmy, pozorování a kresby z mého skautského života.

Na kraji desek mám plátěná držátka na tužku a plnicí pero. Rozměr mého zápisníku je 13×17 a vejde se přesně do kapsy mých skautských kalhot.

Ceny... Kdo jste byli na našich slavnostech, znáte význam toho kouzelného slova, jímž se snadno a rychle domluvilo více než 10.000 účastníků nejrůznějších zemí. Vyměňovalo se všechno — odznaky, opasky, domovenky, nože ale nejvýše v ceně byly sukně našich skotských hostí. Slyšeli jsme, jak jeden pražský skaut nabízel za skotskou sukni troje československé kalhoty! E.

III. kategorie: Běh na 100 m. Hlášeno 32, startovalo 18. 1. Schwör (Praha) 11.5 vteřin; 2.—3. Siegel, Faláth (Slovenskokatol.) 11.7 vt.; 4. Vágó (Maďar. ž.) 11.9.

Běženo ve dvou běžích na čas po rožbězích.

Skok vysoký s rozb. Hlášeno 27, startovalo 12. 1. Siegel (Slov. katol.) 175 cm; 2. Koloscay (Podk. Rusi) 170 cm; 3. Palkay (Maďar.) 160 cm; 4. Starý (Praha) 160 cm.

Vrh koulí 7.25 kg. Hlášeno 19, startovalo 12. 1. Lieskorský (Sárya.) 12.12 cm; 2. Fábera (Plzeň) 11.10 cm; 3. Faláth (Slov. katol.) 10.88 cm; 4. Jenšovský (Jiráskova) 10.70 cm.

Běh na 1000 m. Hlášeno 31, startovalo 12. 1. Hošek (Olomouc) 2.47 min.; 2. Vodstrčil (Plzeň) 2.51.6 min.; 3. Kácal (Plzeň) 2.54.8 min.; 4. Šabo (Užhorod.).

Štafeta 4×100 m. Hlášeno 15, startovali 4. — 1. Slovenští katolici 48.7 vt. (Faláth, Zima, Lukáčevič, Siegel); 2. Praha 49.6 vt.; 3. Brno 49.7; 4. Maďarští skauti.

Celkové umístění: 1. Slovenští katolici 38 bodů z dosažených 220; 2. Maďar. skauti 28; 3. Středočeská ž. 24; 4. Pražská 2. 22; 5. Sárvšská 20; 6. Podebradova 18; 7. Plzeňská 16; 8. Podkarp. R. 14; 9. Olomoucká 2. 12; 10. Brněnská 2. 8; 11. Masarykova a X. (Ochrana) po 6; 12. Podtatranská 4 body; 13. Jiráskova, Užhorodská a Hanácká po 2.

Vítězné družstvo získalo cenu hrabětě Harracha — křišťálový pohár.

Plavecké závody o přebor čsl.

I. kategorie: 50 m prsa. Hlášeno 15, startovalo 8. 1. Dobroruka (Praha) 46.7 vt.; 2. Sum (Praha) 50.6 vt.; 3. Sedláček (Brno) 53 vt.; 4. Technovský (Středočes.).

50 m volný. Hlášeno 12, startovalo 8. 1. Dobroruka (Praha) 40.6 vt.; 2. Dickopf (Praha) 44.8 vt.; 3. Rozínak (Nitranská) 45.3 vt.; 4. Findl (Sárvšská) 51.6 vt.

II. kategorie: 100 m prsa. Hlášeno 17, startovalo 10. 1. Pařík (Praha) 1.35.5 min.; 2. Petrbok (Praha) 1.3.3 min.; 3. Černý (Brno) 1.42.2 min.; 4. Strádal (Olomouc) 1.42.3 min.

50 m volný. Hlášeno 19, startovalo 8. 1. Čácha (Praha) 34 vt.; 2. Pařík (Praha 35 vt.; 3. Pelíšek (Brno) 37.1 vt.; 4. Cvalín (Plzeň) 39.2 vt.

III. kategorie: 50 m volný. Hlášeno 12, startovalo 6. 1. Zinner (Praha) 33.1 vt.; 2. Vilda (Praha) 36.6 vt.; 3. Dori (Uhorodská) 43.4 vt.; 4. Sklenář (Středočes.).

100 m prsa. Hlášeno 12, startovali 4. 1. Vilda (Praha) 1.38 min.; 2. Zinner (Praha) 1.39 min.; 3. Kocman (Brno) 1.52.4 min.; 4. diskval.

50 m znak. Hlášeno 10, startovalo 6. — 1. Kluch (Praha) 42.5 vt.; 2. Krupička (Praha) 44.8 vt.; 3. Černý (Brno) 50.1 vt.; 4. Michálek (Plzeň).

Štafeta 4×50 m volný. Hlášeno 5, startovali 3. — 1. Praha (Čácha, Pařík, Zinner, Kluch) 2.36 min.; 2. Brno (Pelíšek, Příkrý, Grus M. a J.) 3.03.4 min.; 3. Středočeská (Sklenář, Bačinski, Košcúk, Boháček) 3.14 min.

Umístění žup. 1. Praha 114 bodů; 2. Brno 82 body; 3. Středočeská 12 bodů; 4.—6. Plzeň, Uhorodská, Nitranská po 4 bod.; 7.—8. Olomouc, Sárvšská po 2 bodech.

Pražská župa získala cenu SJS. ČSR.

Volleybalový turnaj o přebor Svazu junáků-skautů ČSR. Startovalo 14 mužstev ze 16 přihlášených.

1. Pražská župa. (Baťák J. a V., V. Krupička, B. Doležal, K. Jirsa, V. Lachman) vítězstvím 3:1 (15:4, 15:5, 11:15, 15:1) nad 2. Táborská župa, 3. Podunajská župa, 4. Riegrova župa.

Pražská župa získala cenu fy Bratří Šulcové, bronzovou sošku sv. Jiří od sochaře Palouše.

Čs. přebor v přetahu lanem vyhrála z 11 přihlášených

1. Župa východoslovenská před 2. župou Jiráskovou, 3. župou Brněnskou a 4. Ligou katolických skautů

a získala cenu ministerstva školství umělecky pracovaný bronzový pohárek.

Čs. přebor ve střelbě lukem.

V I. kategorii startovalo 14 závodníků z hlášených 18 a 3 náhr.

1. se umístil 50 body K. Kovář (Zlín) před 2.—3. Grusem (Brno) a Dickopfem (Praha) s 30 body a 4. Kleintem (Tábor) s 20 body.

V II. kategorii z 10 startujících (hlášeno 20 a 2 náhr.) zvítězil:

1. Res (Brno) 50 body před 2. O. Švecem (Praha) 40, a 3.—4. Novotným (Středočeská) a Kováčem (Košice) po 30.

Celkové umístění žup:

1. Brno 19½ bodu; 2. Praha 16½ bodu; 3. Zlín 12 bodů; 4. Středočeská 4½ bodu; Košice 4½ bodu; 5. Tábor 3 body.

Brněnská župa získala cenu rodiny Čoudů-Rodovských, bronzovou sošku klečícího lukostřelce od sochaře Palouše.

Slovanský přebor v lukostřelbě.

V kategorii I. i II. startovali vždy 2 borci polští, 1 jugoslávský a 2 českoslovenští.

V I. kategorii se nedostavil ke startu a ani se neomluvil Kovář (Zlín) a Grus (Brno), kteří se umístili jako 1. a 2. v čsl. přeboru. Tím bylo čsl. velmi poškozeno. Lancinger, který stavěn jako 2. representant ČSR. a Weiner (Jugoslavie) nedosáhl zásahu.

V I. kategorii zvítězil Gromadzki (Polsko) 140 bodů před 2. Reimers (Polsko) 100 bodů a 3. Dickopf (ČSR.) 40 bodů.

V II. kategorii zvítězil: 1. Sukiennikowicz (Polsko) 170; 2. Brzeski (Polsko 150; 3. Res (ČSR.) 80; 4. Švec (ČSR.) 60; 5. Fradl (Jugoslavie) 50.

Švec jediný ze všech závodníků zasáhl střed. Polsko docílilo 20 zásahů z 24 možných a 560 bodů z 1200 možných.

Československo 8 zásahů a 180 bodů.

Celkové vítězí Polsko 42 body před Československem s 15 body a získává cenu ministra dra Vyškovského, stříbrné hodinky s příveškem.

Lehkoatletické závody o slovanský přebor.

I. kategorie: Běh na 60 m. 1. Haulik (ČSR.) 8 vt.; 2. Tomić (Jugoslavie) 8.3 vt.; 3. Pęski J. (Polsko) 8.8; 4. Litvah E. (Polsko).

Skok daleký. 1. Haulik (ČSR.) 516 cm; 2. Baranowski W. (Polsko) 461 cm; 3. Lolkuć B. (Polsko) 452 cm.

II. kategorie: Skok daleký. — 1. Koloscay (ČSR.) 634 cm; 2. Kosewski (Polsko) 621 cm; 3. Jansa (ČSR.) 601.5 cm; 4. Páhe (Polsko) 582 cm.

Běh na 100 m: 1. Kosewski J. (Polsko) 11.6 vt.; 2. Palac St. (Polsko) 11.8 vt.; 3. Procházka (ČSR.) 12.3 vt.; 4. Jansa (ČSR.) 12.5 vtefin.

Vrh koulí 5 kg: 1. Palac (Polsko) 1365 cm; 2. Janas (ČSR.) 1327 cm; 3. Ochrana (ČSR.) 1311 cm; 4. Povicza (Polsko).

III. kategorie: Běh 100 m. 1. Schwör (ČSR.) 11.8 vt.; 2. Faláth (ČSR.) 11.9 vt.; 3. Macinkiewicz K. (Polsko) 12.5 vt.; 4. Zabrenicz (Polsko) 12.7 vt.

Běh na 1000 m: 1. Šourek (ČSR.) 2.49.4 min.; 2. Hošek (ČSR.) 2.49.8 min.; 3. Kurpiel (Polsko) 2.55.4 min.; 4. Slavonyzski (Polsko).

Skok vysoký: 1. Siegel (ČSR.) 176 cm; 2. Zelinski (Polsko) 165 cm; 3. Macinkiewicz (Polsko) 160 cm.

Vrh koulí 7.25 kg: 1. Lieskorský (ČSR.) 1177 cm; 2. Faláth (ČSR.) 1037 cm; 3. Palich W. (Polsko) 1024 cm; 4. Vubicić (Jugoslavie) 990 cm.

Štafeta 4×100 m.

1. ČSR. (Faláth, Jansa, Procházka, Schwör) 46.9 vt.; 2. Polsko (Kosewski, Macinkiewicz, Matuszewski, Palac) 47.1.

Celkové umístění.

1. ČSR. 110 bodů; 2. Polsko 86 bodů; 3. Jugoslavie 8 bodů.

Svaz Junáků-skautů ČSR. svým vítězstvím dobyl ceny předsedy vlády Fr. Udržala — zlaté hodinky.

Plavecké závody o slovanský přebor.

I. kategorie: 50 m prsa. 1. Dobroruka (ČSR.) 47.4 vt.; 2. Szpinak (Polsko) 57.6 vt.; 3. Tomić (Jugoslavie); 4. Salaj (Jugoslavie).

50 m volný. 1. Dobroruka (ČSR.) 39.6 vt.; 2. Rozínak (ČSR.) 46 vt.; 3. Tomić (Jugoslavie) 47 vt.; 4. Salaj (Jugoslavie).

II. kategorie: 100 m prsa. 1. Pařík (ČSR.) 1.36.6 min.; 2. Petrbok (ČSR.) 1.40.4 min.; 3. Niezebowicz (Polsko); 4. diskval.

50 m volný: 1. Pařík (ČSR.) 34.1 vt.; 2. Čácha (ČSR.) 34.1 vt.; 3. Szunk (Polsko) 39.2 vt.; 4. diskval.

III. kategorie: 100 m prsa. 1. Fišer (ČSR.) 1.30.1 min.; 2. Vilda (ČSR.) 1.36.4 min.; 3. Diner (Polsko) 1.37 min.; 4. Banczyk (Polsko).

50 m volný: 1. Švehla (ČSR.) 29.4 vt.; 2. Zinner (ČSR.) 33.1 vt.; 3. Rajič (Jugoslavie) 40.3 vt.; 4. Vlodzianski (Polsko).

50 m znak K: 1. Kluch (ČSR.) 39.6; 2. Krupička (ČSR.) 46.6 vt.; 3. Bauczyk (Polsko) 52.4 vt.

Štafeta 4×50 m volný.

1. ČSR. (Pařík, Čácha, Fišer, Švehla) 2.18.1 min.; 2. Polsko (Mlodzianski, Diner, Szmuk, Banczyk) 2.55.2 min.; 3. Jugoslavie (Dobrović, Salaj, Rajič, Vukićević) 3.01.4 min.

Celkové umístění.

1. ČSR. 108 bodů; 2. Polsko 38 bodů; 3. Jugoslavie 24 bodů.

Československo získalo cenu SJS. ČSR.

Volleybalový turnaj o přebor slovanského svazu skautů a skautek vyhrálo po napínavém boji, jaký Praha dosud nezažila:

1. Československo vítězstvím nad 2. Polskem a 3. Jugoslávií, která byla též Polskem poražena.

Československo bylo representováno mužstvem Prahy a získalo cenu ministerstva školství, krásný křišťálový pohár.

SKAUTKY.

Světový výbor Světového svazu skautek zasedal po čtvrté 29. června t. r. v Boitsfortu v Belgii. Ze zprávy o tomto zasedání vyjímáme:

Sedmá světová konference skautek bude mezi 6.—14. srpnem 1932 v Polsku (Zakopané). Zahájí ji světová náčelnice Lady Baden-Powell. Za předsedající konference navržena pí Hubicka, místopředsedkyně pí Malkowska.

Světové středisko skautek, chata v Adelbodeu ve Švýcarsku, bude oficielně otevřena dne 31. července 1932. Ještě před otevřením zasedati tam bude schůze Světového výboru. Byl přijat návrh, aby oficielní pojmenování znělo „Naše chata" (Notre chalet, Eggetli, Adelboden). — V chatě budou nejméně dvakrát do roka pořádány kursy skautského výcviku pro skautky všech zemí. Bude je organisovat zvláštní komise, jejímiž členy byly zvoleny Mlle Belev, Mrs. Mark Kerr, pí Malkowska. Všechny organisace budou vyzvány, aby navrhly pro tyto kursy instruktorky. Kursy budou desetidenní, pro 25 posluchuček. Výcvik se bude díti v řeči anglické, francouzské a německé. První takovýto kurs bude zahájen v září 1932. Bližší údaje budou uveřejněny v časopise Council-Fire.

Nově přijaty do Světového svazu skautek byly tyto státy: Rakousko (Pfadfinderinnenbund), Egypt (Egyptian Girl Guides), Irský Svobodný Stát (Irish Free State Girl Guides).

Pro skautské večírky.

Čtenář myšlenek.

Jednoduchý, ale při tom účinný výstup popisujeme níže. Samozřejmě úspěch je tím větší, čím více dovedou hrající hoši vytěžiti z náměttu, napodobujíce jednání podobných „kouzelníků" a zachovávajíce po celý výjev důstojnou vážnost.

Profesor vystoupí nejprve na jeviště a má krátký proslov o přenosu myšlenek, o záhadných duševních silách, o vnitřním zraku, o mimořádných schopnostech některých osob atd. Čím více je přednáška propletena cizími slovy, třeba významem ne právě se hodícími, tím lépe. Pak zavolá medium, které je v zákulisí, popojde mu vstříc a vede je za ruku ke středu jeviště. — Medium je k svému okolí nevšímavé, trochu náměsíčné a visí svými myšlenkami na profesoru. — Profesor je představí, pak ho posadí na židli a požádá některého z diváků, aby mu dobře zavázal oči a jiného, aby byl při tom svědkem. Když odejdou z jeviště, profesor zvýšeným hlasem oznámí, že započíná s mesmerickými tahy rukou kolem hlavy a přes prsa medium uspí.

Profesor: A nyní, Zoro, dej dobrý pozor, soustřeď se na věc a hádej! Kolik jablek mám ve své ruce? Jestliže správně uhádneš, dostaneš o b ě!"

Medium: Dvě.

Profesor: Co nyní držím v ruce? (Zvoní zvonečkem nebo třepe svazkem klíčů, hýzdá na pšťalku a pod.)

Medium: Zvonek!

Profesor: Na které noze stojím?

Medium: Na pravé!

Profesor: Ne, ne, zkus to znova!

Medium: Na levé!

Profesor: Zcela správně! (K obecenstvu.) Není to nádherné?! — A nyní: Mám něco na ruce? Co to je?

Medium: Špína!

Profesor: Rozhodně ne! — Myslím něco kulatého kolem prstenýčku!

Medium: Prsten!

Profesor: Není to nádherný výkon? — Jak to bezpečně uhádl! — A co je tohle? (Ovívá jej vějířem.)

Medium: Vějíř.

Profesor (píše na tabuli číslici 5): No a teď: Jaká je tohle číslice? No — dobrý — hochu — dobře — mysli. (Při každém slově mu lehce plácne přes záda, celkem pětkrát.)

Medium: Pět.

Profesor (když napsal číslice 4, 3, 2, 1, připraví si velký papírový kyj a současně vyhrnuje si rukávy).

Zoro (když profesor uchopí kyj rychle povstane a skrčí se k obraně).

Profesor (chvatně odloží kyj a stlačí jej zpět na židli): Jen klid, klid! Zabýváme se přece číslovkami! — Nuže, co je toto? (Ukazuje na jedničku.).

Zoro (namáhavě přemýšlí a mlčí).

Profesor: Nu — co je to?

Zoro (vyrazí): Sedm!

Profesor: Ne, zkus znovu!

Zoro: Sedm!

Profesor: Ale ne, dej přece pozor!

Zoro (tvrdošíjně): Sedm!

Profesor (rozpačitě přemýšlí, pak vypukne v smích): Ah, opravdu, vždyť chybu jsem učinil já a tu sedničku nedopsal!" (Přetrhne jedničku, která je již přiměřeně napsána, vodorovnou čarou, takže vznikne nepovedená sedmička).

Profesor (hladí medium po hlavě): A nyní, můj drahý hochu, co je toto? (Rychle skočí po kyji a uhodí jej přes hlavu.)

Medium (vyskočí, strčíne si pásku s očí a vykřikne): Pitomý vtip. (Vrhne se na „profesora, boxuje jej a opona rychle padá).

Jar. N.

Ohňostroj v lahvi.

Na stůl před diváky postavíme láhev a shasneme světla v pokoji. A hle! V lahvi začnou vystupovati do výše ohnivé koule.

Přípravu je tato: rozpustíme 20 gramů kostíku v 4.5 gramech vody a tuto směs vlijeme do větší lahve, do níž jsme před tím dali 35 gramů kyseliny sírové. Láhev pak necháme klidně státi na stole. Ve tmě začnou samy vystupovati ohnivé koule, neboť kostík se v kyselině s vodou smíšené vznítí. Když úkaz ochabne, můžeme pouze zatřepati lahví a pokus bude se opakovati znovu.

Nezhasitelná svíce.

Vyrobíme si sami magickou svíci dle následujícího návodu: Mosaznou trubici asi 20 cm dlouhou, v průměru 2 cm naplníme stejným množstvím rozpuštěného vosku a týmž množstvím čisté síry spolu dobře promíchaných a ještě vmícháme dovnitř roztřásněné staré plátno. Celou tuto přípravu necháme v rource vychladnouti.

Takto vyrobená svíce má pak tu vlastnost, že se nepodaří ji zhasíti sebe větším foukáním.

In memoriam

V poslední době odešli nám někteří vynikající bratři, jichž památka zaslouhuje obšírnější vzpomínky. Můžeme to pro nedostatek místa učiniti teprve v příštím čísle svého listu a dnes se omezujeme jen na stručnou zmínku.

Na konci června došla nás zpráva z Jižní Ameriky, že náhle zemřel v Chile br. Miloš Dvořák, o jehož vynikající skautské činnosti jsme své čtenáře několikráte informovali.

O prázdninách zemřel bývalý župní zpravodaj br. profesor Karel Smolík, horlivý a dlouholetý vůdce a činovník skautský, který skutečně do posledního dechu byl věren skautské věci.

23. září doprovodili jsme pak ke hrobu nejstaršího československého letce, tragicky zesnulého plukovníka A. Charváta, který byl přesvědčeným členem našeho Svazu a v němž československý skauting ztrácí nadšeného propagátora.

Věnujme jim všichni upřímnou a vděčnou vzpomínku.

Odevzdání praporu březnickému oddílu.

Podivínská závěť: padesátkrát přes oceán. Aby dědičku odnaučily strachu, odkázaly jí tety 6 milionů s podmínkou, že pojede přes oceán padesátkrát. Paní A. M. Granattová, vykonala cestu z New Yorku do Anglie již pětadvacetkrát. Nedělá to ze zábavy. Nutí ji k tomu závěť jejích tří tet. Tyto tety, aby ji odnaučily strachu před mořem, ji odkázaly v závěti 200.000 dolarů (asi 6,600.000 Kč), ale dostane je teprve tehdy, až vykoná padesát cest z New Yorku do Evropy a zpět. Zatím dostává každoročně jen úroky. Ale i tyto úroky dostane jen tehdy, když v tom roce podnikne aspoň jednu cestu přes oceán. Paní Granattová jezdí již přes moře pětadvacet let, každý rok jednou, a pětadvacet let se bude ještě plavit. Je jí dnes 67 let a musí se tedy dožít 92 let, aby dostala celé dědictví. Její tety ji svou závětí chtěly prý vyléčiti.

Pošlete 1 Kč pošt. známku

a zašleme Vám za to všechna vyšlá čísla

„Hlasatelé Táborů slovanských skautů"

Tajemnický úřad Svazu junáků-skautů RČS, Praha II., Vodičkova 6.

ČESKOSLOVENSKÝ SKAUTING.

Na tomto místě cheme telegrafickým slohem informovati o životě a podnicích všech složek Svazu junáků skautů RČS. — Zprávy, psané co nejstručněji, budou nám vítány a budtež psány po jedné straně papíru.

F. A. ELSTNER:

Zelená universita.

Lidé, kteří se učí vědám, navštěvují university.

Kde máte vy, skauti, svoje vědy a moudrosti?

V lese, ovšem!

Proto jsme vám dali zelenou universitu, Lesní školy.

Letošního léta opět vyšlo hojně mužů z kursů zemských Lesních škol.

„Co dělají tito lidé pro Svaz skautů, když se vrátí z L. Š.?" tázete se vy ostatní.

Zapadnou jako kapka do moře, jako prach do větru a jiskra do popela.

Z pěti jisker, jedna odletí a zapálí velký oheň.

Pravda, vyšla již sta absolventů zelené školy skautingu.

Jamboree nás však přesvědčilo o nepatrnosti práce v tak malém měřítku.

Do Lesních škol musí nastoupit armáda nových mladých mužů! Vy všichni, kteří jste, anebo chcete býti vůdci skautů!

Ne jeden kurs v každé sezoně. To dnes již nestačí Chceme položit nejlepší své síly službě výchovy vůdců a pokusíme se v příštím roce otevřiti brány škol dvojnásobnému množství bratří. Připravujeme již nyní kursy 1932.

Stálé táborové středisko, výchova vůdců, reservace Lesních škol, umožní racionalisaci práce v kursech a Svaz skautů ujme se řízení příprav a propadandy škol tak, jak již dávno zaslouhovaly.

Cheme, abyste v nich osvěžili svá srdce všichni!

Abyste všichni slyšeli mluviti o důležitých věcech skautingu jedněmi slovy a vyšli z L. Š. připraveni ke skutečné, praktické úloze vůdců Svazu skautů.

Bude to Svaz skautů, který převezme břímě a čest práce L. Š. na svoje bedra.

Kdo z vás by nepomohl a nenřísněl? Myšlenka tak živá a plodná, učit muže hře krásného chlapectví po zillwellském způsobu, ujala se v letech 1922—31. vytříbila a ustálila se.

Československé Lesní školy mají za sebou téměř deset let zkušenosti.

Víme, co chceme; naplniti srdce vůdců duchem skautingu a rozžehnouti v nich zápal pro všechny obory praxe.

Učiti úspěchu práce! Neučit znát, ale milovat!

Víme, co nechceme: aby naše služba zůstala vyhrazena pouhým několika desítkám vůdců ročně Nechceme také, aby se z kursů staly přednáškové školy.

Všichni vůdcové potřebují nás a my potřebujeme přátelství všech vůdců.

Přijďte za rok, nezapomeňte!

Znám dva nové uzly a naši bratří instruktoři připravují plno překvapení k prvému vztyčení vlajky . . .

Přijměte tedy vřídlé heslo tohoto podzimu:

Za rok všichni v Lesní škole!

Do práce 1932!

Deník dobrých skutků, jak si je skaut zaznamenával. 7. září: 1. Pomáhal jsem čistat ovoce u přítele na Zbraslavi. 2. Zdvihl a odvedl jsem psíci, která upadla na kraji železniční stupiště elektrické dráhy. 3. Vlezl jsem malým okénkem do předsíně sousedova bytu a otevřel jeho paní, která přirazila dveře a klíče nechala doma, takže se nemohla do bytu dostat. 4. Pomáhal jsem nakládat zboží na valník. 5. Soudcoval jsem malým hochům při kopané. 6. Odetranil jsem banánové slupky z chodníku. 7. Pomohl jsem srovnat v parku židle paní, která tu má na starosti. 8. Vyčistil jsem oloi kolo. 9. Měl jsem pořadatelskou službu při hasičském cvičení. 10. Zaskil jsem okénko ve dveřích u předsíně. 11. Přebíral jsem a čistil houby k nakládání. 12. Dnes na výletě postavil jsem na nohy ovci, která se překulila na znak a nemohla se postavit na nohy. 13. Pomohl jsem kamarádovi s úkolem, který nemohl provésti, když byl včera na výletě. 14. Stípal jsem dříví. 15. Zametl jsem schody u hasičích, kteří skládali chlí do skleníku. 16. Ukázal jsem cestu vojákovi. 17. Odnesl jsem vyssavač prachu k tetě, která si jej od nás vypůjčila. 18. Zrobil jsem prozatímní přeložku přes louži u stavby ze zbytků prken a cihel, které se tu válely. 19. Hlásil jsem díru ve vodovodní roře tvoda přišlila ze země. 20. Dnes nohledal jsem Medvídka z Porima. Pak rozjásalo se cvičiště veselým hlaholem v uškechtilém závodění, v němž braly podíl všechny oddíly. Slavnost ukončený večer na náměstí promenádním koncertem hudby třebonských skautů. Oddíl březnický, vedený horlivým a obětavým vůdcem br. Krausem, představil se tímto veřejnům projevem jako rodina Lafleurova a ukázněný, který zaslouhuje pochopení a podporu obánstva. Přejeme mládému oddílu zdar a rozkvět!

Tábor Čáslavských byl zbudován na 4 neděle u Mladotic na Doubravce a hostil 22 skautů. Poplatek Kč 200.— snížil se ještě zásluhám darů. — Skautky táborily u Třemošnice a jsou rovněž plné spokojeny. N.

Skauting v Nových Benátkách. V roce 1919 br. Horáček z Ml. Boleslavi přednášel v N. Benátkách o významu skautingu. Po přednášce sdružilo se as 30 hochů za vedení br. Jarky Vonostránského. Tak to začalo. Kdo však byl oddílu skautského duchu, byl bratří Ribna Josef a Adášek. Oni studovali v Ml. Boleslavi a při tom navštěvovali tamější skauty. Když se vrátili ze studií, ujali se ochotně vedení oddílu. Po jich odchodu byl to zase br. učitel Pokorný. V té době scházeli jsme se v kreslírně školy městanské. Bratr učitel byl však přeložen a my ze školy vypovězeni. Svého času jsem dali darovalo nám město zděný altán v zámeckém parku, který byl brzy přeměněn v klubovnu. Bylo mnoho těžkostí a mnohé jsoud, dokud jsme si nezídlili sympatií bylo nepochopení občanstva. Dnes tomu tak není. Není snad nikoho, kdo by nezná všeobecnou tendenci skautingu.

Horažďovice vyslaly na Tábory slovanských skautů 20 členů, kteří nyní vděčně vzpomínají na krásné dny v Praze. O prázdninách proveden putovní tábor na Šumavě.

Mobilisace v Kutné Hoře. V tomto městě jevi se v poslední době horlivá skautská činnost a šíří se i do okolních vesnic. Tak založkládají se oddíly v Miskovicích, Malíně, Novém Dvorech, Cirkvicí a j.

Hořický sbor měl tábor u Březovic a vystřídaly se v něm postupně Klub Old skautů, dívčí oddíl a oddíl skautů z Vlčaty. Poslední táborový oheň byl slavnostní a se zvláštním programem, při němž se vyznamenala i Vlčata. Projev na zdar, okr. zpravodaj vzpomínal účasti na Slov. skaut. Jamboree a byl dobrým povzbuzením k další práci. N.

Tábor hradeckých skautů velmi trpěl nepřízní počasí, byl však přesto hojně navštěvován obecenstvem, čehož skauti využili ku propagaci skautingu uspořádáním skautských radovánek. N.

Co chystá Chotěboř na zimní období? Kurs výcviku v prvé pomoci za lask. vedení p. dr. Jerie. Založení lyžařského odboru při skautském oddílu. Rozeraná družina pomůží uspořádati prvý věneček, jehož čistý výtěžek by byl věnován chudším skautům na podporu v r. 1933 k uskutečnění zájezdu na světové skautské Jamboree v Budapešti. Přednáška se světelnými obrazy br. Šimáka. Chotěbořští skauti zakládají II. oddíl chlap. a oddíl Rovers (starších skautů od 18 let). Rovněž se zakládá dívčí oddíl.

Kolín. O letošních prázdninách táborilo v 10 skautských táborech 210 skautů a skautek. 5. táborů chlapeckých umístěno bylo takto: Tábor 1. oddílu u Bechyně nad Luční proti proudu řeky, Tábor 2. a 5. oddílu chlapeckého ve Slezsku u řeky Moravice u Hradce. Tábor 3. oddílu chlapeckého v krásném údolí řeky Metuje u Police n. M. Tábor 4. oddílu chlapeckého u Vlčat u Bechyně po proudu řeky Lužnice. Tábor 6. oddílu chlapeckého u Bechyně u Žitavy-Štroubky. Tábory dívčí rozloženy byly při řece Sázavě a Želivce a to: 1. oddíl u Chrtegvic n. S. 2. a 5. oddíl u Soutic při vtoku Želivky do Sázavy. 3. oddíl u Vlastějovic u řeky Sázavy. 4. oddíl se skautkami pečeckými na Želivce u Dol. Královic. I skautek písmění, recitacemi a hudbou. V neděli od 6. hod. ranní budíček skautské hudby. Po 8. hod. svítán na nádraží milený vůdce br. Ant. B. Svojaík, náčelník Svazu junáků-skautů z Prahy. O 10. hod. setkovaly se oddíly skautské před radnicí, kam se dostavila také městská rada. Br. náčelník Svojsík v prociténě řeči vyličil podstatu a význam skautingu, vzpomenul, jak před 20 lety pořádali na Českomoravské vysočině svůj první skautský tábor, památný v dějinách československého skautingu, který přes počáteční neporozumění i nekonečná protivenství a nepřízeň vzrostl během 20 let v mohutný svaz, který letos skvělými tábory slovanských skautů v Praze oslavoval 20 let své činnosti. Za zvuků našich státních hymen vytažena pak na stožár státní a radniční čet, státní vlajka, již vzdána čest. Skautská kapela Jihočeské župy koncertovala pak do 12. hod. na náměstí. O 2. hod. vyšel od hospodářské školy průvod s hudbou zhotovatelů, kde na balkoně očekávání byli skauti členy městské rady jakožto zástupci patronisující obce, jejímž jménem oslovil skauty vrch. děkan Suda srdečnou a prozpravou plnou řeči. Za přinesený hold městu vzdal řečník úpřímný dík. Po společném průvodu na táboříště následovalo slavnostní odevzdání a rozvinutí nové vlajky brněnského oddílu, kterou vyšila oddílu pilí svých dovedných rukou a láskou svého ušlechtilého skautského srdce obětavá skautská sestra Růžena Nováková z Poříma. Pak rozjásalo se cvičiště veselým hlaholem v ušlechtilém závodění, v němž braly podíl všechny oddíly. Slavnost ukončený večer na náměstí promenádním koncertem hudby třebonských skautů. Oddíl březnický, vedený horlivým a obětavým vůdcem br. Krausem, představil se tímto veřejným projevem jako rodina Lafleurova a ukázněný, který zaslouhuje pochopení a podporu obánstva. Přejeme mládému oddílu zdar a rozkvět!

Tábor Čáslavských byl zbudován na 4 neděle u Mladotic na Doubravce a hostil 22 skautů. Poplatek Kč 200.— snížil se ještě zásluhám darů. — Skautky táborily u Třemošnice a jsou rovněž plné spokojeny. N.

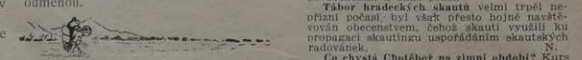
Skauting v Nových Benátkách. V roce 1919 br. Horáček z Ml. Boleslavi přednášel v N. Benátkách o významu skautingu. Po přednášce sdružilo se as 30 hochů za vedení br. Jarky Vonostránského. Tak to začalo. Kdo však byl oddílu skautského ducha, byl bratří Ribna Josef a Adášek. Oni studovali v Ml. Boleslavi a při tom navštěvovali tamější skauty. Když se vrátili ze studií, ujali se ochotně vedení oddílu. Po jich odchodu byl to zase br. učitel Pokorný. V té době scházeli jsme se v kreslírně školy městanské. Bratr učitel byl však přeložen a my ze školy vypovězeni. Svého času jsem dali darovalo nám město zděný altán v zámeckém parku, který byl brzy přeměněn v klubovnu. Bylo mnoho těžkostí a mnohé jsoud, dokud jsme si nezídlili sympatií bylo nepochopení občanstva. Dnes tomu tak není. Není snad nikoho, kdo by nezná všeobecnou tendenci skautingu.

Krásně činy skautů.

5. oddíl pražský na svém prázdninovém táboře v Chlumu u Třeboně objevil v pohraničních lesích rakouských požár a spěchal ihned přes široký rybník na ohrožené místo. Zatím co jeden skaut běžel 5 km do obce Rotálu pro pomoc a do myslivny, ostatní skauti nasekali chvojí a větvemi šířící se plameny utloukali, čímž zamezili šíření se požáru. Za pomoci přispěchavších lidí byl oheň po několika hodinách utlumen a skautům dostalo se veřejného uznání.

Skaut Leop. Beneš, t. č. vojín v Michalovicích, zachránil hocha od utonutí a zavedl umělé dýchání, kterým jej přivedl k vědomí. — Skaut Karel Verbis z Nových Zámků zachránil tonoucí úřednici Lenku Dubovou. Náčelnictvo Svazu skautů Čsl. republiky pocítí jistě tyto činy, provedené v duchu příkazu skautské občtavosti, náležitou morální odměnou.

ČECHY.

Skautské dny v Březnici. Jarý život vyrušil v sobotu 29. srpna 1931 okresní město Březnici z klidu všedního života. ulice ožily malebnou směsí skautských čet, sjíždějících se nejen z domácí župy písecké, ale i ze vzdálejších krajů z Tábora i z Jihočeské župy z Jindř. Hradce, kterým zahrála také skautská hudba třeboňských skautů. O 8. hod. večerní za veselých zvuků skautské kapely ubíral se lampionový průvod k táborovému ohni na hřiště, kde již během dne postaveny byly ukázkové tábory oddílů z Březnice, Písku, Tábora a j. Zaprašká oheň, plameny šlehly k nebi vzhůru, rozlévajíce mihotavou záři po širém okrubu, věnčeném skautskými kroji a množstvím občanstva. Vlahý větřík tiše šuměl v houpavých korunách břízek, oživujících malebnými skupinkami jednotlivé tábory a cvičiště. Po zahájení a srdečném uvítání přítomných vůdcem březnickým br. Krausem, promluvil župní zpravodaj Jihočeské župy br. Jindř. Šimánek. Pak následovala táborová beseda, vyplněná v ušlechtilém závodění všech oddílů skautů i skautek písněmi, recitacemi a hudbou. V neděli od 6. hod. ranní budíček skautské hudby. Po 8. hod. svítán na nádraží milený vůdce br. Ant. B. Svojaík, náčelník Svazu junáků-skautů z Prahy. O 10. hod. setkovaly se oddíly skautské před radnicí, kam se dostavila také městská rada. Br. náčelník Svojsík v prociténě řeči vylíčil podstatu a význam skautingu, vzpomenul, jak před 20 lety pořádali na Českomoravské vysočině svůj první skautský tábor, památný v dějinách československého skautingu, který přes počáteční neporozumění i nekonečná protivenství a nepřízeň vzrostl během 20 let v mohutný svaz, který letos skvělými tábory slovanských skautů v Praze oslavoval 20 let své činnosti. Za zvuků našich státních hymen vytažena pak na stožár státní radniční čet, státní vlajka, již vzdána čest. Skautská kapela Jihočeské župy koncertovala pak do 12. hod. na náměstí. O 2. hod. vyšel od hospodářské školy průvod s hudbou zhotovatelů, kde na balkoně očekávání byli skauti členy městské rady jakožto zástupci patronisující obce, jejímž jménem oslovil skauty vrch. děkan Suda srdečnou a prozpravou plnou řeči. Za přinesený hold městu vzdal řečník úpřímný dík. Po společném průvodu na táboříště následovalo slavnostní odevzdání a rozvinutí nové vlajky brněnského oddílu, kterou vyšila oddílu pilí svých dovedných rukou a láskou svého ušlechtilého skautského srdce obětavá skautská sestra Růžena Nováková z Poříma. Pak rozjásalo se cvičiště veselým hlaholem v ušlechtilém závodění, v němž braly podíl všechny oddíly. Slavnost ukončený večer na náměstí promenádním koncertem hudby třebonských skautů. Oddíl březnický, vedený horlivým a obětavým vůdcem br. Krausem, představil se tímto veřejným projevem jako rodina Lafleurova a ukázněný, který zaslouhuje pochopení a podporu obánstva. Přejeme mládému oddílu zdar a rozkvět!

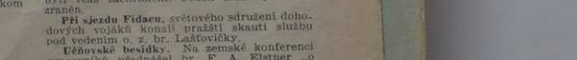
Tábor Čáslavských byl zbudován na 4 neděle u Mladotic na Doubravce a hostil 22 skautů. Poplatek Kč 200.— snížil se ještě zásluhám darů. — Skautky táborily u Třemošnice a jsou rovněž plné spokojeny. N.

Svaz slovanských skautů a skautek.

Svaz slovanských skautů a skautek, který sdružuje 120.000 členů, sešel se při mezinárodní konferenci skautské 28. t. m. v Badenu u Vídně. Zastoupeny byly: Polsko, Jugoslavie, Bulharsko, Rusko a Československo. S radostí byl konstatován velký úspěch letošního slovanského Jamboree v Praze které nejlépe ukázalo, jaký význam může míti spojený skauting slovanský. Presidentem Svazu zvolen prof. A. B. Svojsík. Vřelou prosidenty jen prof. A. B. Svojsík. Vřelou prosidenty jen jednom zástupci z ostatních národů slovanských, generálním sekretářem Svazu zvolen inž. Vratislav Žídlický. Z rozsáhlého pracovního programu jmenujeme vydávání časopisu „Sloviansky skaut", jenž bude vycházeti v Praze, Skautskou encyklopedii řídí prof. Sedlaczek z Varšavy a slovník skautský z jazyků slovanských, v angličtině a francouzštině řed. dr. Popović z Bělehradu), pořádání slovanských skautských pracovišť a účasti nejlepších skautských pracovníků všech slovanských národů. Příští slovanské Jamboree usneseno pořádati r. 1935 ve Varšavě současně s mezinárodní skautskou konferencí. N.

Na polském Lesní školu v Suvalkách u Grodna vyslána družina čel. skautů a poživala tu bezpříkladného pohostinství. Kurs trval 2 neděle a dovedl zúčastněné k mnoho cenných zkušenostů. O věci budeme ještě referovati.

Návštěva polských skautů v Ostravě. V pátek 3. července 1931 přijela ranním rychlíkem do Ostravy část výpravy polských skautů a skautek, dílčích na slovanském Jamboree v Praze, v počtu asi 200 členů. Výprava si prohlédla výškovické železárny a šachty. Večer ve 20. hod. byl uspořádán v sadě Staré střelnice táborový oheň, kterého se zúčastnili jednotlivci a delegace z ostravských oddílů. Přítomen byl i náčelník Svazu, přes 2000 lidí přihlíželo přednesům skautů. Přítomen byl zástupce polského konsulu v Ostravě, p. Krížek. Po zazpívání polské a československé hymny uvítal polské bratry a sestry za Beraučovu župu Svazu junáků-skautů RČS. tajemník zun. zpr. Fr. Petr: „Milé sestry a bratří polští! Vracíte se z radostných dnů, které prožíval československý skauting, z I. slovanského Jamboree, z Prahy, kde manifestovali jsme za svoje ideály, za společný program a cíle. Zastavili jste se na Ostravě. Radostné tiskneme vám levicí a vítáme vás jako bratr bratra, jako soused souseda vzdýt stojíme všichni na pohraničí státě. Věříme pevně že naše bratrské svazky, které nás víží, jsou a budou co nejvíce utuženy, jsme jedné slovanské krve. Přejeme vám, abyste došli šťastně domů, které ještě v naší části strávíte, prožili příjemné a rádi na ně vzpomínali. Další společné bratrské spolupráci zdar! Čuzwaj!" Nato zazněl, načel. bl. starosta polských skautů Tomáš Piskorski podě koval za uvítání a děkuje ještě jednou všem skautům československým a obyvatelstvu za projevy sympatie, kterých se jim jak v Praze, tak všude cestou v Československu dostalo, ujistil, že tyto milé vzpomínky jim tak lichce z mysli nevymizí. Zdůrazníc, že I. slovanský Jamboree byl učiněn krok k vytvoření velké moci Slovanstva, kterou nepřemůže žádná jiná moc. Táborový oheň měl plný úspěch a trval až do 10. hod. večerní. Po posledním čísle „Modlitba" podali si všichni na rozloučenou v utvořeném řetězu ruce. Po rozloučení odebrali se polští bratří do nocležáren Červeného kříže a ráno odjeli do své vlasti.

Ze skautského světa.

Nehoda při skautské slavnosti. Při ohňostroji, pořádaném v rámci světové skautské konference v Badenu u Vídně, spadlo asi 20 osob, které slavnosti přihlížely, z dřevěného mostku do rybníka. Všichni postižení mohli býti včas zachráněni. Jeden muž byl těžce zraněn.

Při sjezdu Fidaeu, světového sdružení dohodových vojáků konali pražští skauti službu pod vedením o. z. br. Lašťovičky.

Učňovské besídky. Na zemské konferenci pracovníků přednášel br. A. Elstner „o skautingu", na níž navázána debata. Referát bude vydán tiskem. N.

Bratry fotoamatéry, kteří mají obrůzky Západočeské župy, prosíme o jejich laskavé zaslání na adresu K. Kulhánek, vrch. adj. stát. drah. Plzeň, Pařízská 17. Výdaje milerádi hradíme.

Pozdrav zasílají: Z Francie bří Kreslové (Duchcov). — Z polských Beskid I. oddíl. Návsí u Jablunkova. — Z Jasiny 5. odd. Praha. — Z Grafenberku br. O. Tomek (Jaromířice). — Z Pernštýna skauti z Poličky. — Z Londýna br. J. Kučera (Liberec). — Z tábora v Zelicích 1. odd. Praha. — Z Morinje v Dalmacii br. Klos (Uher. Hradiště).

Katoličtí skauti.

Liga katolických skautů. Prázdninové tábory. 8. oddíl táboril v Orlických horách pod vedením br. Hoišína a vystřídali se tedy všichni členové oddílu. — 12. oddíl měl velký a hojně navštěvovaný tábor v Brdech. Plné skládány zkoušky. — 4. a 7. oddíl uspořádal výlet. Pro jiné české oddíly konán společný tábor u Zlaté Koruny (br. Doubravský), pro moravské ve Vys. Tatrách (br. Toufar). — 1. oddíl pražský tábořil se slovenskými bratry na Slovensku.

Sekretariát lizy je v Praze XI., Sudoměřická 1644.

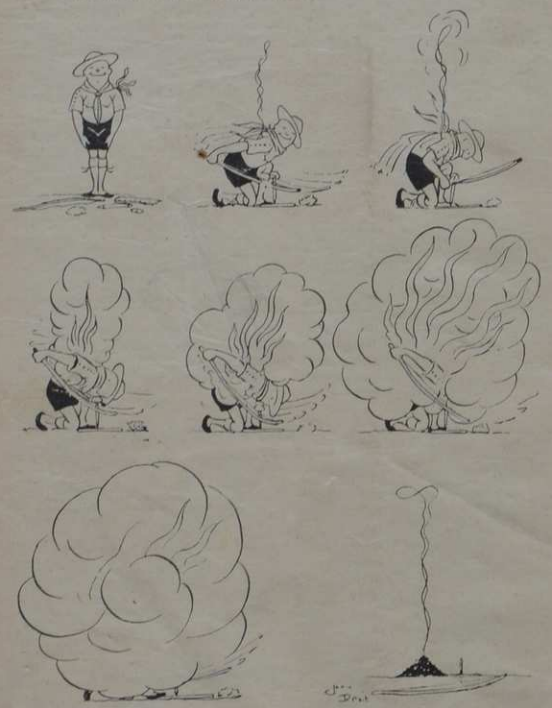
Slovenští katoličtí skauti měli letos dva ústřední tábory a to u Beluše a poblíže Zvolena.

VESELÁ STRÁNKA

Tragický skon dobrého skauta Špunta

čili

často spíše sebe spáliš, třením oheň než zapáliš.

Cliché Boy-Scout de Belgique.

Nesmyslný recept.

Dva zlatokopové, kteří se usadili na nejdivočejším Západě, přinesli si s sebou dvě kuchařské knihy. Po studiu první kapitoly hodí jeden z nich knihu zlostně do ohniště.

„K čertu, asi příliš komplikované," míní druhý.

„To bych řek! Hned na začátku stojí: Vezme se čistý hrnek."

*

Praktická modlitba.

Malá Eliška se modlí: „Milý Pánbíčku uzdrav moji babičku, bydlí ve Vodičkově ulici, 185, první poschodí."

Ze suché Ameriky.

Ceník s velikým podezřením prohlíží lahev jednoho cestujícího, který ho ujišťuje, že je to čpavek.

„Tak, čpavek?" usmívá se nedůvěřivě ceník a s úplnou jistotou, že je to alkohol, vdechne do sebe vůni láhve...

A on to byl skutečně čpavek!

*

Čilivý hoch.

V pražské elektrice: Dva kamarádi sedí v přeplněném voze. Jeden zpozoruje, že druhý zavřel oči a ptá se ho rychle: „Franťku, není ti špatně?"

„Není," odpoví Franťík, „ale nemohu vidět, když dámy stojí."

Příliš veliký.

Tulák ke kolegovi: „Céče, ty seš ale velkej. Na tvý hlavě musej mít uši závrať."

*

Lokálka.

„Máme nejjistější železnici na celém světě. Srážka jest úplně vyloučena."

Cestující: „Jak to?"

„No, máme jen jeden vlak."

*

Moderní dítě.

— Ak budeš dobrý, Ondrejko, prídeš do neba, ak zlý, do pekla.

— Povedz mi radšej, maminka, čo mám robiť, aby som prišiel do kina!

*

Moudrosti školní...

Při zeměpisu.

Učitel: Kdybych se nyní začal prohrabovati na tomto místě do země, kam bych se dostal, Kropáčku?"

Kropáček: „Do blázince, 'sím."

*

Má pravdu.

Učitel: „Jsou „kalhoty" jednotného nebo množného počtu?"

Žáček: „Obojího. Nahoře jednotného a dole množného."

*

Omyl.

Školní inspektor zkouší ve třídě. Zatím z vedlejší třídy ozve se velký rámus, takže inspektor rozhněván se tam rozběhne. Otevře dveře a spatří největšího, jak nejvíce křičí. Popadne jej za ucho, přivede do své třídy, posadí do lavice a praví mu: „Teď ani nemukni!".

A zkouší dále. Za chvíli ozve se nesmělé zaklepání na dveře a v nich se objeví malý žáček. „Promiňte, pane inspektore," povídá, „přicházím se jen zeptat, co máme dělat, když jste nám odvedl pana učitele!"

*

Dobrý skutek.

Učitelka: „Je nutné, abyste vždy byli ke všem lidem přívětiví a abyste nejméně jednou za den učinili některého člověka šťastného! Koho jsi ty, Petře, učinil včera šťastným?" — „Byl jsem u své tety na návštěvě — a byla šťastná, když jsem opět odcházel." (Answers.)

*

Počty.

Učitel: „Má-li tvůj bratr pět jablek a ty si z nich tři vezmeš, co mu zbude?"

Žák: „Všechna jablka, ale mně modřiny."

*

Hlavní věc.

Učitel: „Co je nejdůležitější na noži?"

Žák (mlčí).

Učitel: „Nač má na příklad tvůj tatínek nůž?"

Žák: „Na otvírání lahví s pivem."

*

Kdo je idiot?

„Člověk, který se nedovede tak vyjádřit, aby mu lidé rozuměli, je idiot. Rozumíte, pánové?"

„Ne."

Nákladem Svazu Junáků Skautů rep. Čsl. — Řídí Redakční kruh. — Z redakce odpovídá A. B. Svojsík.
Tiskl „Blahoslav". Praha.

Knihy pro skauty:

Dr. Jan Sv. Procházka: O květinách a zahradnictví v Japonsku. S perokresbami arch. B. D. Vyskočila. Nákladem „Zahradnické bursy" v Chrudimi.

Docent dr. Jan Sv. Procházka nám dal tímto spisem knihu skutečně novou a krásnou, krásnou zejména pro nás skauty, jichž vztah k přírodě a její poesii je téměř posvátný a jichž srdce více než srdce kohokoli jiného musí býti zladěno k vnímání nevyčerpatelných půvabů, jimiž nás zahrnuje květena.

Láska ke květinám v Japonsku je jistým druhem náboženství. Výmluvně a jímavě nás o tom poučil již ve svém obsažném díle „Japonsko a jeho lid" náš nezapomenutelný, předčasně zemřelý Alois Svojsík. Kniha Procházkova nás uvádí do všech úchvatných tajemství zahradnictví japonského a ovšem i zahradnictví čínského, které bylo učitelem hortikultury japonské, seznamuje nás poutavým a svéžím způsobem s jeho výraznými a charakteristickými zjevy, podává nám plastický a živoucí obraz veškeré květinové a sadové kultury zajímavého Japanu, který, i když přestal býti pohádkovou zemí po stránce celkové civilisace, ovlivněné západem a jeho konkurencí, zůstal a zůstane jí pro vždycky svými zázraky botanickými a zahradnickými. Řada křehkých, novými barvami dýšících obrazů květinových japonerií skvěle doprovází výmluvné slovo autorovo. Dr. J. Š.

Krásná naše vlast má krásné dějiny. Pod tímto heslem počíná právě vycházeti v nakladatelství Vilímkově nové, již osmé vydání velkého historického díla: Rezka-Dolenského-Kosiny: **Obrázkové dějiny národa československého.** Abychom si učinili správný dojem o účelu a obsahu tohoto díla, musíme považovat, že na příklad slavné, stěžejní dílo českých dějin, Dějiny Palackého, nejsou úplné, ježto neobsahují popis historických událostí doby nové a nejnovější, ani když je doplníme neméně slavným dílem Denisovým. Naproti tomu Obrázkové dějiny Rezka-Dolenského-Kosiny jsou zpracovány tak, aby mohly čtenářům podati přesný a úplný popis všeho, co tvoří dějiny českého národa od dob pradávných až po slavné dny poprevratové. Tak specielně je tu podána přesná, objektivní historie legií a prvních let republiky, která žádného okolnost má závažnou cenu pro dnešní občany našeho státu, neboť celou řadu událostí oněch mnohdy spoluprožívali. Mimo to bohatý obrázkový materiál, nejrozsáhlejší toho druhu, doplňující popis událostí jednak krásnými originály našich historických malířů, jednak snímky dokumentů a fotografií osobností atd., činí z těchto dějin dílo bez vážného soupeře. „Obrázkové dějiny národa československého" vycházejí v týdenních sešitech velkého formátu, doplněných četnými ilustracemi, za velmi nízkou cenu Kč 1.50. Lze je odebírati u všech knihkupců a získati tak lacino skvělé dokumentární dílo naší historie. Zvláště nutno upozorniti, že toto nové vydání je o celých 30 proc. lacinější než všech sedmi předešlých, a vydá silný svazek o 800 stranách. Můžeme je skutečně doporučiti všem svým čtenářům, dospělým i mládeži, neboť předpokládáme, že každý občan republiky má znát dějiny svého státu a národa a má mít knihu, v níž by tyto dějiny byly pečlivě popsány. —jchn—

Každý velký člověk má kapesní kalendář. Ale i malí občané chtějí nutně mít kapesní kalendář. Proč? Poněvadž člověk, který má kapesní kalendář, vypadá hned o několik centimetrů větší. Nuže: této touze po kapesním kalendáři dětském nevyhoví lépe žádný jiný tak, jako „Kalendář Malého čtenáře" za Kč 6.—. Abychom nezapomněli — ten „Kalendář Malého čtenáře" má také tužtičku! To je přece krásné, ne? Pan Vilímek přece jen ví, co děti těší...

Román dvou mladých, odvážných chlapců, líčený J. Codym Ferrisem v povídce „Hoši z farmy X", je cowboyka pro mládež, jež bude milým přírůstkem knihovniček hochů, kteří od historických povídek pokukují po nějakém tom novodobém dobrodružství. Americká romantika je neškodná, přes to, že v ní paradují lidi se zbraněmi v rukách. Zůstává v ní delikátně skrytá tendence boje, v němž dobří zvítězí. I „Hoši z farmy X" mají svůj happy end, banda lupičů koní je pochytána a spravedlnosti učiněno zadost. Je to kniha, která mladým lidem mluví o mladých hrdinech a právě o to je cennější oproti knihám jiným. (Stojí brož. Kč 20.—, váz. 28 Kč.) Vydal ji Jos. R. Vilímek v Praze a lze ji obdržeti u všech knihkupců.

Sportovní dům „Skauting" studuje právě nové módní střihy pro skauty.

Špína má jen jeden lík

mýdlo Otta Rakovník

Pro Vaše zdraví skauting

pro skautské a sportovní potřeby

SPORTOVNI DŮM

»Skauting«

MAJITEL: SVAZ
JUNÁKŮ SKAUTŮ RČS

Praha II., Vodičkova 6

VYŽÁDEJTE SI CENÍK SKAUTSKÝCH A SPORTOVNÍCH POTŘEB

SPORT
vyžaduje
pružné svaly a svěží nervy
Toho docílíte
masáží
mentholovou francovkou
ALPOU

Natíráním francovkou „Alpou" zesílí svaly, vzpruží nervy a dostaví se bujará mysl.
Žádejte jen v originálních lahvích s plombou!

Skaut-Junák je nejlepším vůdcovým pomocníkem a přítelem všech skautů

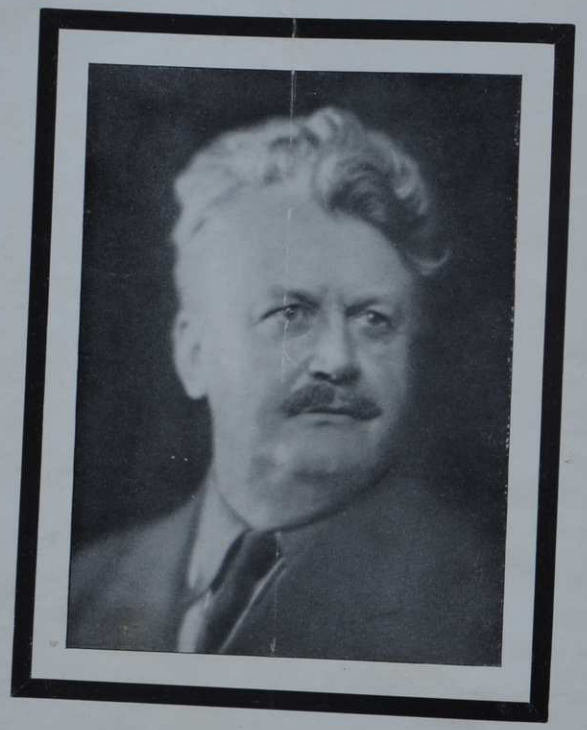
Telefon 262-88

Knihtiskárna Blahoslav
Praha II., Krakovská ul. 7

doporučuje se

ku zhotovení všech tiskopisů pro potřebu soukromou, společenskou i obchodní. Visitky, oznámení sňatku, poděkování za gratulace, adresky, dopisní papíry, účty, oběžníky, prospekty, ceníky, pozvánky, programy a vstupenky ke koncertům a zábavám, stanovy, smlouvy, knihy, časopisy provádí ve vzorném grafickém provedení a v nejkratší době za ceny levné.

SKAUT-JUNÁK Redakce a administrace: Praha II., Vodičkova ul. 6. - Palác „Skaut". Adresa dopisů: Praha, Hlavní pošta, schránka 571. — Telefon 30.110. — Roční předplatné Kč 18·—, jednotlivá čísla Kč 2·—. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Užívání novinových známek povoleno pod číslem 209.550.

Bratr A. B. SVOJSÍK,

náčelník Svazu junáků skautů a skautek republiky Československé

* 5. září 1876 — † 17. září 1938

V osudových chvílích našeho národa postihla československé skauty a skautky nenahraditelná ztráta. K Vyšší Službě povolán byl náčelník Svazu čs. skautů a skautek, prof. A. B. Svojsík. Opustil mládež československou, kterou bezmezně miloval a již zasvětil celý svůj život. Odešel v době nejvážnější, kdy jeho rozvahy, odhodlanosti a houževnatosti bylo nejvíce potřebí. Ze své cesty v cizině, kde studoval směry tělovýchovné, vrátil se se zárodkem smrtelné nemoci, které po úporném boji podlehl. Den 17. září bude v srdcích československého dorostu zapsán písmem nejčernějším. Stejně velikou ztrátu utrpěla i celá československá veřejnost, která dlouho bude postrádat tohoto význačného kulturního pracovníka, který úspěšně zasahoval do všech oborů, ať to bylo v Umělecké Besedě, v Sokolstvu, v Osvětovém Svazu a v jiných korporacích, z nichž s největší láskou přilnul k institucím hudebním, sám jsa zaníceným hudebníkem výkonným. Jaký měl podíl na uskutečnění branné výchovy, nedá se dnes ani dobře oceniti. On, právě zavedením výchovy skautské, byl jejím nejprvnějším a nejúčinnějším propagátorem. Odešel, milován a zbožňován svými, nepochopen však – žel Bohu – často těmi, jichž to bylo povinností. Do krajnosti obětavý, naprosto nesobecký, muž, jdoucí vždy za právem a spravedlností, nechává po sobě skoro nevyplněnou mezeru. Nejen skauti a skautky, ale všichni lidé dobré vůle zachovají mu trvalou vzpomínku s vděkem za vše, co pro vlast a národ vykonal.

ÚSTŘEDNÍ RADA A NÁČELNICTVO
SVAZU JUNÁKŮ SKAUTŮ A SKAUTEK RČS.

Životní dílo bratra náčelníka Svojsíka oceníme ve zvláštním čísle našeho listu.

SKAUT-JUNÁK

LIST
SVAZU JUNÁKŮ SKAUTŮ A SKAUTEK
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

ROČNÍK XXIV.

ŘÍDÍ REDAKČNÍ KRUH:

M. Fleischerová, Jan Novák, Jar. Novák, Ant. B. Svojsík, Dr. Josef Šimánek

ZA REDAKCI ODPOVÍDÁ:

Ant. B. Svojsík

1937—1938

CENA 20 Kč

OBSAH

BÁSNĚ.

Studánka na Šumavě. Josef Šimánek 1
Vlašský ořech. Jos. Šimánek 37
Vášnivý rybář. Jindra-Don Pedro 56
Samota. Sully Prudhomme 69
Český granát. Jos. Šimánek 77
Hoch, který stůně. Viktor Dyk 82
Popěvek Vlčat. A. B. S. 114
Československému vojáku. Jos. Šimánek 117
Skautská písnička: Pochod havránčat. 120
Sirotek. Dora Gabe 125
Skautingu zdar! 137
Stále buď připraven! Jar. Mácha 138
Touha 174
Polnice. Josef Šimánek 177
Prázdniny! Prázdniny. K. M. Valló. 179
Útěcha. M. K. 183
Šotkovo jitro v táboře. A. B. S. 188
Volání moře. John Masfield 188

POVÍDKY.

Zelené jezero. Jar. Novák 1, 19, 38, 63, 77, 101, 121, 139, 159, 183
Hrdina dílny. Cordelia 8
Dobrý skutek skautky. Irena Mossop 10, 27
Veliké slavnosti Jamboree. K. T. Neumann. 12 17, 48, 62, 86
Proč je moře slané? 20
Jak kmocháček Křapálek vyléčil psa. Dr. Plajner . . . 29
Špinavý tuláček. 41
Trosečníci z hořící lodi. Bratka 42
Únos milionáře. R. Weinberger 45
Dobrý skutek skautčin na palubě „Cassandry". Jane Stirling 58
Poletíme na měsíc. 60
Ztraceni v ledovém moři. Bratka 71
Konec pojízdné laboratoře. J. Hořejš 84
Keď more huči. Szentiványi Jenö 88
Morse kontra browning. 89
Převeslovali oceán. Bratka 91
Na skautské cestě před sto lety 109, 127, 144
Za kapit. Scottem. 114
Hledači pokladů. Miroslav Sedlák 120
Můj slon Kári. D. G. Mukerdži 132
O hadí královně 144
Chci být mužem. B. Urbanová 150
Buřič Ginty. 153
Tři estonské pohádky o zvířatech. 170
Synové zelináři a londýnské krysy. J. Newman 178

ČLÁNKY TECHNICKÉ.

Stíny a světla. 28
Dřevěná kamna. 30
Táboříme na lodi. Mirko Vosátko 33
Hasičský uzol. 35
O stopách. Václav Voděnka 103
Jak zhotovím papírovou krabičku? Dr. Plajner 105
Indická krinolina. F. Hercík 108
Malování pomocí šablon. Stacy H. Wood 131
Lis na peníze. Dr. Plajner 155
Keď Leopard, milujúci slnko, sostrojoval mlyny. 176

ČLÁNKY VŠEOBECNÉ.

Zvláštní příloha: Skaut Junák svému protektoru:
Zemřel náš protektor — president Osvoboditel. Prof. Dr. J. Charvát.
Vděčně vzpomínáme. Ant. B. Svojsík.
O nejchytřejší šelmě našich lesů. Dr. Jan Podzimek . . . 3
Skautské setkání. Otec Vlk 8
K sedmdesátce Petra Bezruče. Effendi 11
Světové skautské bratrství. Jar. Novák 16
Dr. Přemysl Šámal, vůdce Maffie dožil se 3. srpna 70 let. A. B. Svojsík 17
Jsme si bratry . . . A. B. Svojsík 19
Milým skautům. T. K. Divíšek 31
31. říjen — mezinárodní svátek spořivosti a spořitelen. Dr. Jar. Homolka 31
Salonní Indián. Jar. Novák 44
Přehlídka kloboukú. 47
Moje vzpomínka na setkání s panem presidentem T. G. Masarykem na Lánech. 50
Lékař hrdina. 55
Československé mládeži! A. B. Svojsík 57
Představujeme vám odpůrce skautingu mezi mládeží školou povinnou. R. Kadlec 58
Slyšte dobře, Vlci. Otec Vlk 63
Svojsíkovy „Základové junáctví." Sláva Bursík 65
Momentky z pražského „Dne ticha". 72
Dějiny veselým kukátkem. 78
Vítězství skautingu. Prof. MUDr. K. Hora 79
O čestném slově. Dr. Plajner 79
Záhadný sněhový muž Himalají objeven. 80
Jste inteligentní? (Argus.) 85
Tváří v tvář Chief scoutovi. Nonni 91
Učíme se létat. Ing. A. P. 92
Ministerský předseda Dr. Milan Hodža dožil 60 let. A. B. Svojsík 98
Chlapec, tvor neznámý. A. B. Svojsík 98
President republiky Dr. E. Beneš ke studenstvu. 99
E. St. Vráz — vzor československých skautů. 99
Detektivní dvojice — archeolog a rostliny. 102
Co víte o vitaminech? Prof. Dr. J. Charvát 106
Jak mne skauting uzdravil. Frant. Lichka 112
Skauti, pěstujte cyklistiku! Dr. Plajner 117
Minulost, přítomnost a budoucnost našeho skautingu. A. B. Svojsík 118
„Pravda vítězí" i v brannosti. Januštíková 119
Dominik Kocian. Dr. Plajner 120
Osm milionů připravených. J. A. Trpák. 122
Pravda vítězí. Mír Čs. Červeného Kříže 1938 128
Dobří skauti — dobří vojáci. 136
Starý přítel skautingu, president senátu Nár. shromáždění, Dr. Fr. Soukup o naší práci. 137
Projev guvernéra P. Rusi Konstantina Hrabara. 138
Křeček a sysel. Dr. Jan Podzimek 143
Správný čin. J. Sheriff 149
Můj první let. Kastor 154
Narozeniny našeho protektora, presidenta Dra E. Beneše 157
Klid a rozvahu i v hodině nejtěžší! A. B. Svojsík. . . . 157
Ministr zdravotnictví Dr. F. Ježek o skautingu 158
Skauti a hasičstvo. J. A. Trpák 161
Łękawa Harcerska. W. Bernasik 162
Za bratrem Jindrou Šimánkem. A. B. Svojsík 169
Význam skautingu ve stycích mezinárodních. H. Entner . 171
Rovering. Vlasta-Tulák Jižních moří. 173

Buď připraven! Div. gen. O. Svátek 177
Letošní tábory ve znamení: Vše pro zvýšení národní branności. A. B. Svojsík. 179
Sbírka na obranu státu. Dr R. Plajner. 184
Lidem myšlení, strojům dřinu. Dr. R. Plajner 186
Autosuggesce. R. Baden-Powell 187
Jezerní říše Suomi. Hanuš Entner 188
O krtkovi a ježkovi. Dr. Jan Podzimek 192

SKAUTING V ČESKOSLOVENSKU.

Skautovy smutné oči. (Venkov.) 1
Nejstarší mimopražský oddíl? 1
Lesník o skautech a skautingu. Vlad. Slezák 2
Filmujeme. Sopka. 5
Skauti v Ústí n. Labem zadrželi podezřelého cizince . . 8
Skautský pomník presidentu Osvoboditeli pod zříceninami hradu Hrušova. 21
Výroční závody Vodních skautů 24
Skauting si dobývá uznání svou dobrou prací 25
Naši ruští skauti. 25
Opět chvála našich hochů. 27
Nová reservace na Slovensku. 27
Skautský branný závod cyklistický. 32
Slezští skauti zahájili oslavy 70. narozenin Petra Bezruče. Břetislav Večerek 35, 55
Nejkrásnější vzpomínka. Akela L. 38
Branná hra skautských cyklistů. 53, 90
Čestný odznak skautské lásky. 57
Z brněnského skautingu. Nonni. 70
Slavnostní otevření III. skautského hradiště v Praze. . . 71
Z činnosti slovenského sboru skautov a skautiek R. Č. S. Nové Zámky. 73
Sbor v Josefově 74
Svátky slezských skautů. Břetislav Večerek. 74
Štafetové běhy slezských skautů do Branky 12. IX. 1937. Břetislav Večerek 94
Skauti zachránili zmrzlé lyžaře. 97
Valný sjezd Svazu skautů 26. a 27. února v Praze. . . . 117
Jedním ze základních příkazů skautingu je služba. . . . 119
Skautská pohotovost při krvavém dramatu. 119
Skauti zachránili sebevraha. 119
Skauting na Pokarpatské Rusi. 131
Z našeho skautského života. 159
Lesné školy pre vodcov skautov a vlčat. 160
Skautský život. 164
Výměna skautů. Dr. Plajner. 166
1. chl. oddíl v Příbrami. 172
25. let. 2. oddílu pražského. Sláva Bursík 178
II. závody o totem náčelníkův. 181
Skauting na vodě. 187
Odborné zkoušky Vlčat. 189
Dvě radostné zprávy z Josefova. 191

ZE SKAUTSKÉHO SVĚTA.

Novinky z Anglie. J. N. 4
Ohrožený tábor. 7
Naše skautka byla v Americe. Vlasta Litochlebová . . . 9
Světový náčelník lord Baden-Powell obdržel mírovou cenu. 10
Cizí skautky u nás. 11
Páté světové Jamboree v Holandsku. Nonni a Sláva Bursík 14, 21, 50, 67
Když hoří prerie. 20
U anglických námořních skautů. 21
Od severní točny. 23
Filmová hvězda čestným skautem. 27
Skautingem ke světovosti. Sláva Šulc 29
Jugoslávský král — jeden v řadě. 32
Čtvrtstoletí dívčího skautingu v Americe. Vlasta Litochlebová 33
Činští skauti ve službách humanity. Dr. Plajner. 37
Jamboree amerických skautů ve Washingtoně r. 1937. Dr. Ing. K. Novák 53, 75
Skauting v bratrské Jugoslávii. 91
Skautský svět. 92
Zprávy z domova a z ciziny. 106
Ze života nemocných švýcarských skautů 134
Chcete na sopečný ostrov severských rybářů? 135
Litva Vás zve, hoši a dívky! Ent. 146
Litevský skauting. Kazys Laucius. 146
Chlapecký skauting v Lotyšsku. H. E. 147
Skautky v Lotyšsku. H. E. 147
Mezinárodní jamboree v Lotyšsku. H. E. 147
Ze skautského světa. 150
Hrdina kolonie malomocných. Fišťa-Fischl 163
Skauti budují Polsko na moři. 163
Skautské hnutí v Estonsku. H. E. 170

HRY.

Dobrá hra pro naše mladé námořníky. Fišťa 28
Tři hry z prvé pomoci. 55
Hry v klubovně. Riki 64
Závody slonov. 140
Třináct her pro Vlčata. J. B. 142
Po bouři. Kivec 172
Polní válečná o prapor. Al. Prášil. 180

RUBRIKY.

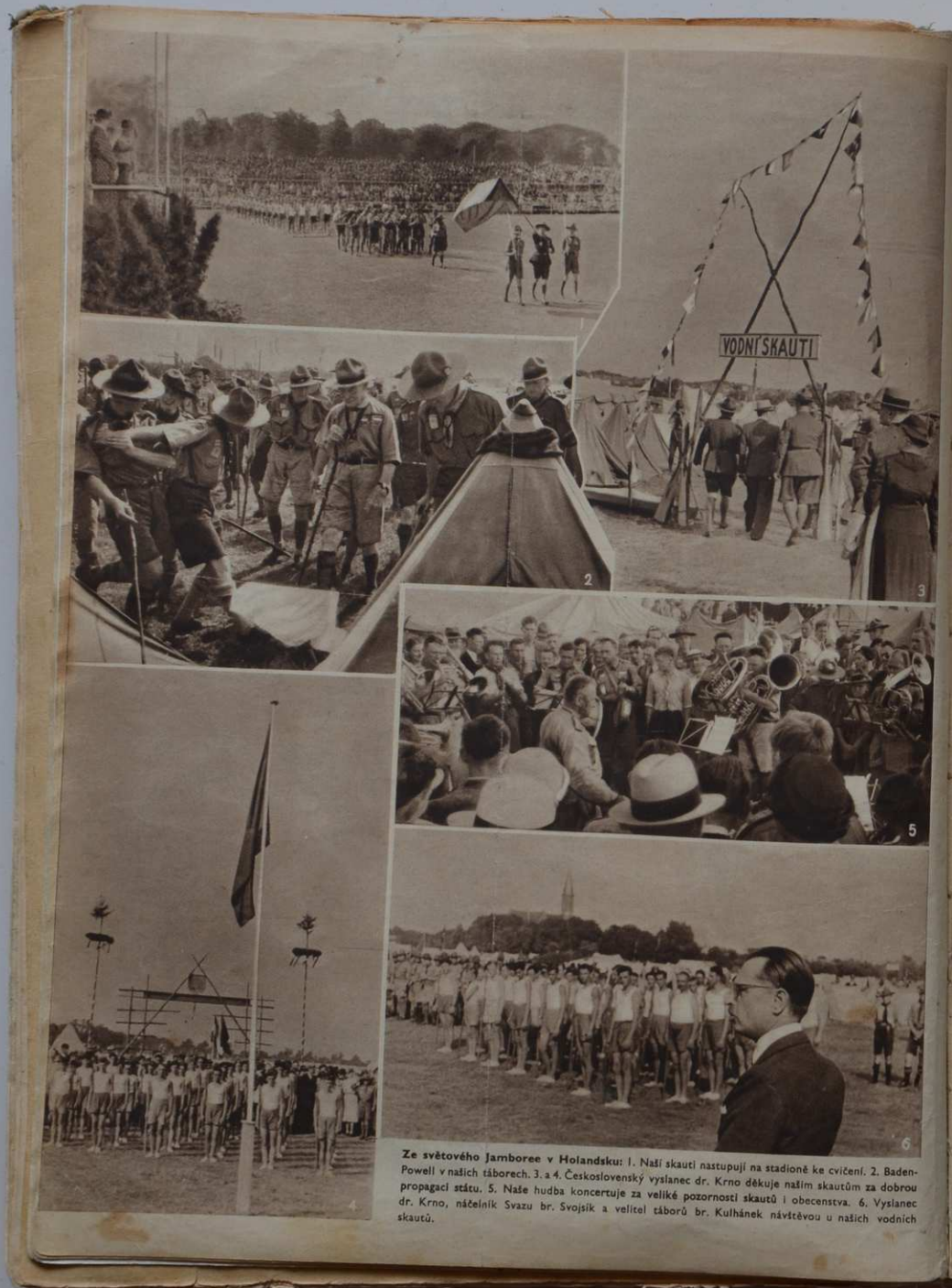
Zajímavosti ze světa. 15, 26, 34, 47, 71, 90, 166, 195
Dívčí skauting 28, 52, 54, 59, 65, 79, 112, 129, 152, 168, 189
Knihy pro skauty . . 42, 70, 74, 114, 156, 165, 167, 189, 194
Z polského skautingu. 42, 80, 107, 123
Z ústředí Svazu. . . . 45, 57, 77, 101, 121, 137, 157, 177
Koutek Vlčat. 46, 51, 53, 95, 114, 153, 189
Koutek důvtipu. 49, 96, 111, 135, 190
Pro veselé skauty. 81, 88, 105
Rubrika pro skauty-filatelisty. 126, 139, 175, 185

SKAUT JUNÁK
Ročník 24. Číslo 1.

Tábor domažlických skautů v hradní zříceninách v Zapomenutém údolí

S THYMOLINEM NEJDÁL DOJDEŠ!

Ze světového Jamboree v Holandsku: 1. Naší skauti nastupují na stadioně ke cvičení. 2. Baden-Powell v našich táborech. 3. a 4. Československý vyslanec dr. Krno děkuje naším skautům za dobrou propagaci státu. 5. Naše hudba koncertuje za veliké pozornosti skautů i obecenstva. 6. Vyslanec dr. Krno, náčelník Svazu br. Svojsík a velitel táborů br. Kulhánek návštěvou u našich vodních skautů.

JOSEF ŠIMÁNEK:

Studánka na Šumavě.

U síl, kde titul není ani plevou,
svou rozšíř hruď a slunci otevři ji,
v němž Matka Zem je ověnčenou Evou
a vzduch je pozlacenou melodií.

A v pralese, v němž usínají vánky
jak hravá děcka v klíně staré chůvy,
pod kapradinou skloň se u studánky,
kde duše skal s tvou vlastní duší mluví.

Tvé drobných geysírů tam vidíš u dna
jak do vod metají svůj chochol plavý,
na cestě uchvácená zrnka bludná,
v nichž podzemí sen starých smrků zdraví.

Pramene rytmus nesmí mžiku propást,
a cizí jest mu každá dissonance.
Dech tajemství, jímž zachvívá se propast,
jak závoj nymf se vznáší na studánce.

Z paprsků nezbadaných sil jsa spředen,
má kovů top a krystalů třpyt chladný,
v něm svítí červná smích i přísný leden,
spí pranoc v něm a procitají pradny.

Toť lesních panen divotvorný závoj,
jenž s vlasů splývá k roztančené noze,
když Velký vůz, své oře přípjav na voj,
jak zlatá tříga pádí po obloze.

A s ním pak veškerá noc čarodějná
z kosmické hudby vln se noříc, tančí,
co před studánkou světlušková hejna
mdle ozařují plaché stopy dančí.

Studánko bezejmenná na Šumavě,
o jejíž moci slunovratů květ ví,
stříbrný disku, pohozený v trávě,
zrcadlo rusalek pod černou větví:

Přírody zázračným jsi mikrofonem,
u něhož srdce pozdrav Matky slyší,
vzkaz, jenž se zrodil v země klínu vonném,
kde krve zpěv jde nedotknutou skrýší.

Ve formě panenské kde táhnou zvěsti,
jež daly základ věšteckému dílu,
když branou srdce vešly do bolesti,
rodící lásku, oběť, moc a sílu.

Zde slyšíš hlas, jímž chví se říp i Blaník
a nervstvem hor jenž k vodní ploše vzlétá,
kde vývoj časů nezná slova „zánik“,
kde vládne příkaz: žij u dobuď světa!

Studánko horská s vodou nepohnutou
a chvící se přec nervy země všemi,
jež usmívá se v dobu zlou a krutou
blatouchů listy, rdestů kadeřemi:

Křišťále magický s pohádek rojem,
planoucí hvězdo ze zelené řízy,
kde geologický se ztrácí pojem
a zbývá krása, zproštěná a ryzí:

Ty, jež znáš heslo nejhlubšího nitra
a cítíš hudbu podlanických kopyt,
máš mládí nenarozeného jitra
a pohár sil, jejž nelze nikdy dopít.

Otevři tůň svou v srdcích milionů, —
nechť zdravá krev k své vlastní duši přilne.
Jsou šepoty, jež mají hřmění zvonů
a zákony nad všecky moci silné.

Obraze hudby, z které vstaly kmeny
ve svatém znaku, do ocele rytém, —
stříbrný blesku, chvojím ověnčený:
buď symbolem a svědomím a štítem!

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román.

1. Stříbrovlasý hoch.

Horký den nad lesy a vodami . . .

Veliké jezero, zbytek to pravěkého moře, třpytilo se a pod lehkým vánkem jemně chvělo v hloubi rozsáhlých lesů. Narudlé borovice, tmavé ježaté smrky, ušlechtilé buky a sukovité duby skláněly se nad jeho břehy. Tu a tam však prostíraly se žlutavé písčiny, zelené pruhy rákosí nebo sušší louky. Někde přecházel břeh ve strmější stráně, z nichž vystupovaly mohutné žlutavé skály. To nejvíce tam, kde širá pláň jezera protahovala se v malou lesní říčku.

Nad vodami jezera poletoval bělostný Racek z hnízdiště na nedalekém menším „Lesním jezeře“. Hvízdal a křičel velikou novinu!

„Lidé, podivní lidé se objevili v našem kraji!! Není to ani baštýř ve vysokých botách ani lesní s puškou, faječkou a dvěma psy, ani kulhavý hajný s holí. Slyšte a dejte pozor! Novina! Nebezpečí!!“

Na této cestě doprovázelo jej několik racků mladíků a s vědomím veliké důležitosti šířili novinu o závod s ním.

Stará Kachna, která na lesní říčce zaučovala svůj miloučký dorost, jen tak napolo zvedla hlavu, aby se podívala, s čím křápal Racek zase přichází. Jeho volání zní poplašně! Snad nepřišli již hrozní střelci s čluny a psy, aby vraždili mírumilovný kachní národ? Přicházejí vždy, když je léto na vrcholu a život nejkrásnější! Až ji zabolelo srdce, když se zahnědla ustrašeně na svá tři kachňátka, poslední ze sedmi, která se jí na jaře vylíhla! Ostatní už život zahubil.

Ale nic takového, bohudík! Racek splašeně odletěl, aby budil dojem jiné a potom zarejdila opět k svému potomstvu a s tichým žvatláním pokračovala ve své škole.

Všude ticho a bezpečno . . . Plaché drobné vlnky s lehkým šelestem rozbíjely se o tuhé listy ostřic nebo šplouchaly na písčině, vyhazujíce a zase splachujíce větvičky a jehličí. Z hloubi lesů neozval se ani hlásek. Jen stará osyka, nahýbající se nad balvanitým břehem, mísila zimničný šepot svého listí do šumotu malého vodopádu, který na konci zátoky prodíral se pod velikými žulovými balvany.

Letní odpoledne prvních dnů červencových zvolna mílelo. Horký teré slunce stanul nad západním břehem a první stín lesní hradby padl na vodní hladinu.

Stará Kachna byla právě u vytržení nad krásou a obratností svých strakatých dítek, když ozval se podezřelý zvuk. Nedaleko sesul se písek do vody a zazněl tlumený lidský hlas. Kachna nepropásla ani okamžiku a s varovnými kachňaty odveslovala do rákosové houštiny.

Za záhybem břehu vynořila se chlapecká hlava, otáčející se občas k malému koníku, který následoval. Hoch, asi patnáctiletý, nezvyklého zjevu, vedl opatrně za uzdu hnědého koně. Pod jeho kopyty se sesouvala stezka, takže mu hrozilo sklouznutí do jezera. Zvíře, tuše nebezpečí, váhalo a chvělo se, ale mladý jeho pán vedl jej pevnou rukou a domlouval mu tichým hlasem.

„Jen klid, Artuši, nic to není. To překonáme lehce! Snad se nebojíš, strašpytle! Považ, že on se za námi neodváží a já budu na chvilku volný, slyšíš? Ty i já!“

Hoch radostně poplácal zvlhlou šíji zvířete a kůň veseleji pohodil hlavou a pokusil se zařehtat.

„Buď ztichа nebo nás ještě prozradíš,“ zakřikl jej pán. „Našel by nás! Ale ne, tady jsme bezpečni. Má se příliš rád, než aby šel do dobrodružství za námi. Tak vidíš, tady už je to lepší! Tu si odpočineme!“

Skautovy smutné oči.

Major letectva Zelinger chválí činnost našich skautů, kteří se stali platnou složkou při velikých cvičeních civilní protiletecké ochrany. Pochvala zkušeného vojáka potěší mladé jistě dvojnásob. Mjr. Zelinger píše: »Měli jsme příležitost sledovat činnost těchto mladých hochů na několika pozorovatelnách i na stanovištích velitelů CPO a zjistili jsme, že jejich zájem o věc byl překladný. Dovedli stát po dlouhou dobu na přikázaných stanovištích, sledovat nehnavně vzdušný prostor, aby jim neuniklo ani jedno letadlo, neznali únavy ani odpočinku. Bylo u nich vidět, že jsou si plně vědomi důležitého poslání, které jim svěřil. Nezapomenutelný dojem učinil jeden mladý skaut na kontrolující komisi, která ho různými dotazy odvrátila od jeho pozorovatelské služby, když se právě v té době objevila v jeho pozorovatelském úseku nepřátelská letadla. Byl úplně neščasten, že zameškal svou povinnost, a v jeho smutných očích jsme četli oprávněné obvinění, že jsme ho připravili o vzácnou příležitost ohlásit nepřátelský nálet. Obdivuhodné bylo také, jak se skauti brzy naučili rozeznávat nejen vlastní letouny od nepřátelských, ale i typy letadel, jsou-li to stíhací nebo bombardovací letouny. Na předmětných pozorovatelnách udržovali skauti někde nepřetržitou službu ve dne i v noci, měli tam své stany a sami si vařili.« To je typ nového, radostného a odpovědného mládí naší republiky. Mládí, které nejistá doba odvrací od dětských her a ukládá mu úkoly dospělých mužů.

(Venkov.)

Nejstarší mimopražský oddíl?

Jubileum nejstaršího venkovského skautského oddílu. 25. čs. skautingu v Třebechovicích pod Orebem oslavil sbor Junáků-skautů ve dnech 4. a 5. září l. r. za účasti celé župy Jiráskovy, které dal základ. Třebechovický sbor skautů byl prvý po Praze, který v Čechách byl založen. Jeho zakladatelem byl prostý pekař, Fr. Barvíř, který ho zakládal jako spolek ryze výchovný.

Nejmladší vynálezce světa.

Patentnímu úřadu v Novém Yorku byl doručen vynález, který vzbudil zájem všech úředníků. Jednalo se o důmyslný skládací věšák na šaty, který se dal použít pro pověšení několika oblečků. Věc nebyla zajímavá jen po technické stránce, ale zaručuje daleko lepší věšení šatů než dosud. Úředníci se proto domnívali, že je to vynález některého z vedoucích amerických inženýrů. Tím větší bylo jejich překvapení, když se dozvěděli, že podavatelem patentu je šestý chlapec Jorden Biermann z Nového Yorku. Je to nejmladší vynálezce světa. Hoch nyní pracuje na jiném vynálezu, který má zjednodušit cestovní kufry.

Argus.

Nový skautský film!

Upozorňujeme oddíly, aby všude tam, kde bude hrán film „Kvočna“, dohodli se s ředitelstvím biografu o zařazení filmu „Pojď s námi“ do dětských představení. Tento film je totiž dodatkem k filmu „Kvočna“. Velmi dobrá propagace.

Jediní zájemci . . . *(B. L.)*

LESNÍK PÍŠE O SKAUTECH A SKAUTINGU.

NEJLEPŠÍ PROPAGACE—ČINEM!

Tulešice, 13. srpna1937.

V měn revíru tábořili v měsíci červenci břeclavští skauti 2. oddílu, vedení p. odb. učitelem Lad. Poláškem. Přinesli do našeho kraje tolik krásného, že pokládám za svoji povinnost, zmíniti se o tom, co se nám zde na nich líbilo.

Přijelo k nám 35 chlapců, aby se osvěžili v našich lesích a aby ukázali zdejšímu lidu, jak vychovává skauting. Podařilo se jim to znamenitě a první skautský tábor v tomto kraji splnil propagační poslání mírou neobyčejnou. Výstavnost tábora byla jedinečná, kázeň vzorná a chlapci tak dobří, že získali v celém kraji pro skauting nejlepší sympatie. Z daleka chodili venkovští lidé, aby poznali jejich táborový život, jejich ušlechtilé zábavy při táborových ohních a velkou cenu skautské výchovy, jako nejdokonalejší složky pro brannost naší mládeže. Byli jsme všichni nadšeni, že existuje u nás něco, co tak důkladně připravuje mládež pro těžký boj životní i pro obranu našeho státu.

Mnoho nás bylo, kterým zaslzely oči, když odjížděli do svých domovů a odváželi s sebou všechno veselí, spoustu krásných písní a dokonalé bratrství. Již dnes přicházejí ke mně lidé a dotazy, zda přijdí znovu opět příjedou skauti a zda by jejich děti mohli táborbiti s nimi.

Můžete býti velice spokojeni, že máte tak vzorný oddíl, jako je břeclavský a chci věřiti, že oddílů takových jest mnoho.

Zůstávám nadále příznivcem skautingu a pozdravuji všechny dobré skauty.

V úctě

Slezák Vlad., revírník.

Tulešice u Mor. Krumlova.

Zklamaní únosci dětí v Americe. „Rodiče toho kluka žádají 5.000 dolarů, jinak prý ho od nás nazpět nevezmou!"

Pustil uzdu a usedl na balvan nad korytem potoka, který několik kroků odtud pod žulovými skalami padal vodopádem se stráně. Stáhl s hlavy modrý baret, z něhož vyřínuly se podivuhodné stříbrné vlasy, jejichž jemná vlákna byla nyní pocuchána.

Kůň popošel k vodě a jal se píti. Jeho pán jej následoval, aby si omyl zvlhlý obličej. Pak šel proti potoku tam, kde mezi balvany skákal a pěnil se jeden z pramenů vodopádu. Tu chytal do malých dlaní studenou vodu a dychtivě pil.

Zátoka „Divokých kachen" vrývala se hluboko do lesnatých strání a byla jedním z nejkrásnějších zákoutí jezera. Na severní straně, právě nad vodopádem, strměla žulová „Polední skála". Její příkré stěny krylo několik malinků a ostružiníků, jež upoutaly hochovu pozornost. Nevěhal šplhati po skalních stupních v korytu vodopádu, aby dosáhl boku skály. Pod jeho pevnýma, štíhlýma nohama hučely proudy tříštěné vody, ale ruce se pevně zachycovaly výstupků skal a travin, takže svižná postava brzy stanula vysoko nad zátokou. Dole pod velikým javorem okusoval opuštěný koník svěží trávu . . .

Bílá hlava chlapcova sklonila se ke kořům, rostoucím nad hlubinou. Hbité prsty jaly se obírati maliny. Modré jakoby do neurčita se dívající oči zahleděly se občas do dáli na širou vodní hladinu, nebo na tmavý rámec lesů. Někdy se v očích cosi neklidně zavlnilo, ale pak se hoch opět u vědomí bezpečnosti sehnul k lákavé ženi.

A přece nedaleko sídlila smrt . . .

Polední skála byla panstvím zmije Sykavky. To věděl celý les a dbal toho. Ale co ví hloupé, nezkušené lidské mládě! Sotva metr nad hlavou chlapce, na podušce šedého liščejníku, slunila se blažené Sykavka. Byla právě v míru s celým světem, nasycena dvěma lesními myšmi, když probudil ji šramot drolící se skály.

Vztyčila hlavu nad závity svého těla, varovně zasyčela a bedlivě pozorovala blížícího se nepřítele. Ani jí nenapadne, aby prchala! Na to je nyní příliš líná. Postoupí-li hoch až k ní, zaútočí, neboť nedá se odtud vypudit. Zbytečně však nepodniknе boj!

Malý člověk se však zastavil — nejde dál — a proto Sykavka váhá . . . Její hlava se kývá, očka svítí, jazyk se občas zatřepe před tlamičkou a zazní tichý sykot: „Hle, bělovlasý hochu, tvůj osud je v několika následujících chvílích . . ."

Kůň dole nepokojně zařídl; vždyť jeho pán kamsi zmizel a zanechal jej v této těsné a neznámé rokline! Rozhlížel se nepokojně, přeslápl několikráte a zařídl znovu . . .

„Ztichа, Artuši, ztichа, už jdu! Jen nás neprozraď!" volal rovněž znepokojený hoch a jal se skloužati s balvanu na balvan.

Sykavka jej chvíli ještě pozorovala a pak s radostným uspokojením položila opět hlavu na kličky svého těla.

„Neodvážil se! Neodvážil se! Kdepak na ni lidské mládě! Neodvážil se!"

Chlapec, sestoupiv ke koníku, sáhl do velké kapsy pověšené před sedlem a vyňal odtud zásoby jídla. Usedl pak na balvan pod javorem a starý Kachna, pokukující po vetřelcích mezi stvoly rákosu, viděla, jak Artuš se přiblížil k hochovi a jal se žebrati, otíraje své nozdry o jeho rameno.

„Tak tu máš," dal si konečně chlapec říci a podal mu na dlani jablko, které kůň naráz uchopil. Podařilo se mu vyloudit ještě další dvě, když tu tichá pohoda odpočinku byla náhle přerušena.

Kdesi daleko v lesích ozval se táhlý, tlumený zvuk trubky — znovu a znovu. Kdyby nebylo všude takové smírné ticho, sotva by bylo možno zvuk postřehnouti. Hoch napjatě poslouchal. Kůň, vida pánovo vzrušení, také otočil uši po zvuku a strnul.

„Hledá nás a blíží se!" Ozval se konečně chlapec. „Půjdeme dále. Nechci, abychom už zase byli hledáni! Pojď, přeskoč tudy . . . no tak, skoč přece, ať už jsme pryč!"

Kůň si dal konečně říci, aby přešel potok na nejužším místě a dvojice uprchlíků pokračovala v cestě podél stráně po severním pobřeží zátoky. Za chvíli se břeh snižoval a přešel v malou pastvinu, tu a tam osázenou skupinami olší, borovic a bříz.

To už chlapec seděl pevně a elegantně v sedle.

2. Vpád mladého národa.

Ticho zapadlého kraje bylo přerušeno novými zvuky. Zněly skoro kovově ty rány, bušící do dřeva a budící širokou ozvěnu v lesních hlubinách. Kdyby byl hoch rozuměl Rackově řeči, byl by pochopil, že zvuky ty souvisí se vpádem neznámého národa do lesní říše. Takto však jeho vzbuzená zvědavost musila si opatřiti vysvětlení vlastním pozorováním.

Pobídl proto koníka k rychlejšímu postupu a brzy dostal se na lesnatý mys, odkud byl skrytý, ale dobrý výhled na protější břeh. S něho zvuky přicházely. Hoch, nechtěje být pozorován, hbitě seskočil s koníka a přivázal jej ke kmeni borovice. Pak opatrně postupoval houštinou na špičku mysu, vyhlížeje vpřed.

Ano, tam to bylo! Mezerami olšové houštiny viděl přes zátoku na protější travnatý břeh. Do hradby lesa zařezával se tu dosti veliký obdélník, zvolna stoupající od hladiny a obklopený mohutnými velikány různých dřevin. Byly tu statné smrky, majestátní borovice, svalovité buky, rozložité duby, něžně vznosné břízy, pokroucené habry, lípy s krásným měkkým listím a všechny tyto zralé stromy prorůstaly se a tvořily nádhernou hradbu.

V tomto romantickém výseku lesa panoval život, který hocha plně zaujal. Byl nezvyklým pohledem nejprve zaražen, ale pozvolna se ho zmocnilo jakési vzrušení. Vytáhl z pouzdra kukátko a s napjatou pozorností sledoval, co se tam dělo.

U břehu byla zakotvena řada lodí. Nad nimi po trávě bylo rozloženo mnoho dřevěného staviva, pokácených stromků, krajínek, prken a latí. Celé prostranství zvučelo prací.

Hlasy, smích, pokřiky znělý z mraveniště mladých pracovníků. Statný oddíl skautů si tu stavěl tábor . . .

Stříbrovlasý náš hoch nedbal, že mu ruce umdlévají a oči námahou se kalí. Zíral vytrvale do dalekohledu a hltal vzrušeně tento obraz s bedlivostí až nezvyklou. Stejně podivná byla jeho snaha, aby zůstal nepozorován. To bylo nejlépe viděti, když od protějšího břehu odrazila jedna z kanoí a dvojice veslařů zamířila k mysu, kde byl pozorovatel skryt.

Na přídi kanoe seděl patnáctiletý hoch, zdravě vyvinutý, spíše houževnatějšího těla. Nad širokou bradou šířil se kulatý obličej s tupým nosem, svědčícím o bystrosti a pohotovosti. Šedé oči dobromyslně, ale s určitou sebevědomou vážností hleděly pod širokým čelem, nad nímž se točily hnědé kučery. Ze širokých ramen vyrůstaly krátké pevné paže, jež trochu neobratně se zbytečným úsilím zápolily s padlem.

Na zadním sedadle snažil se kormidelník marně udržeti loď v přímém směru. Byl snad o rok mladší a velmi živý. Štíhlý jeho trup rozložitých ramen naklánělo se za neposlušným veslem a jemná, velmi hezká podlouhlá tvář rudla námahou; čelo zrosilo se potem.

Už při nasedání měli malý spor, kdo bude kormidlovati. Silnější hoch ustoupil, neboť dosud nikdy nejel na kanoi. Nyní se však ukázalo, že jeho druh je stejně nezkušený. A tak neshoda propukla na lodi znovu, při čemž kormidelník byl mnohem vznětlivější než háček. Ten trpělivě a s humorem snažil se zmírniti nevůli svého druha, který jej obviňoval z toho, že kanoe se potácí na vodě sem i tam.

Když se konečně přiblížili ku břehu, mladý pozorovatel rychle se vrátil ke svému koníku. Ten s radostí uvítal svého pána. Dotěrné mouchy ho s večerem velmi sužovaly. Zaslí hlouběji do lesa a zdálo se, že hoch váhá, zda se má vydati na další pouť nebo vrátiti se k pozorování.

Zatím veslaři jali se sbírati hustý mech, který tu na jednom místě rostl. Potřebovali jej k ucpání štěrbin mezi krajínkami, jež tvořily stěny stanů.

„Na zpáteční cestě zkusím kormidlovati já," vymiňoval si během práce silnější hoch. „Souhlasíš, Jiříku?"

Oslovený hoch, z něhož zatím vyprchalo podráždění, trochu nedbale odpověděl:

„Když chceš! Aspoň poznám, Topole, co ty dovedeš!"

A po chvíli neopomenul dodati trochu ironicky:

„Jen, abychom se vrátili alespoň k večeři!"

Topol přijal tuto poznámku s klidným úsměvem.

Po chvíli loď, naplněná mechem, opět odrazila. Poněvadž nový kormidelník se ctižádostivým úsilím se snažil kormidlovati co nejlépe, zdálo se, že loď opravdu pluje příměji. Živý Jiřík uprímně to přiznal, ale Topol odmítl chválu prostými slovy.

„To proto, že jsme se zatím naučili oba trochu padlovat. Počkej zítra, to už budeme jako staří vodáci . . ."

V jeho očích však bylo zříti, že ho chvála druha velmi těší.

„Jen abychom už měli trochu času na lodní výpravy! Už aby byl konec té dřiny . . .", povzdychl si Jiřík.

Dosud však bylo všude mnoho práce . . .

Neznámý hoch vrátil se opět k svému pozorování. Slunce se zatím skrylo docela za stěnu lesa, a po vodě roztáhly se lehounké stíny. S postupujícím večerem umdlévala také chlapcova pozornost.

Ležel nyní na znaku, maje hlavu podloženu složeným kabátkem. Klenbou listí pohlížel k hlubokému nebi, jež zvolna žloutlo a růžovělo. Ani pohyb neprozrazoval, o čem hoch sní. Víčka se šedivými řasami se konečně zavřela, snad na chvíli zdříml . . .

Ale pak velké oči se opět otevřely, lesknouce se slzami — hrudník hochův se rozvlnil a plynoucí slzy doprovázelo několik stísněných vzdechů. Hoch se rozplakal a otočiv se, položil hlavu na složené ruce. Maličký střízlík, který dosud bezstarostně prolézal v houští nad jeho hlavou, s udiveným zacvrlikáním odletěl. Jen váhavá zelená housenka, tak necitelná k lidskému hoři, lezla po okraji kabátku, těsně nad závěji stříbrných vlasů.

Moudrý malý Artuš byl znepokojen dlouhým prodléváním svého pána: Dobrodružství to ano, ale tak dlouho do večera? Vždyť pod strání ve stínech lesa září už zlatozelené body světlušek a nad loukami i nad vodou potáceji se v šeru netopýři!

Dal se váhavým krokem k svému pánu a vida jej ležeti na zemi s hlavou zabořenou do loktů, znepokojeně jal se jej očichávati. Hoch, ucítiv dech věrného přítele, obrátil se a v návalu citu objal jeho hlavu:

„Proč jsem tak opuštěn . . . tak nešťasten, že mám jen tebe . . .!"

Koník, vděčen za tento projev přátelství, snažil se bouřlivě zalichotiti se pánovi, takže vyvolal na jeho uslzené tváři slabý úsměv.

„. . . vidíš, my jsme tak sami a opuštění a ti tam . . ."

Ukázal přes vodu, kde před stěnou lesa počal hořeti zlatý květ ohně.

V tom ozval se slověstný hlas trubky a vzdálené volání. Znovu a znovu! Hoch rázem vyskočil, otřel si chvatně vlhké oči i tváře a natáhl kabátek. Bylo již značně chladněji.

„Musíme domů," pravil Artušovi hlasem, který zněl mdle, jako by probuzen k šedivé skutečnosti. „Nic platno, musíme být stateční a vrátit se do zajetí! Pojď!"

Vyvedl koníka na lesní cestu a vyšvihl se naň. Pohlédnuv pak naposledy k ohni, pobídl zvíře do kroku. Záhy ocitli se v hlubokém tmavém lese. Směřovali za hlasem trubky, jež stále volala.

Nad hlavou obloha temněla a prohlubovala se stále více. Za zády roztáhl se po nebi Velký Vůz, po pravici mezi korunami stromů zářila velikáí zlatá Venuše. V nadhlavníku rozlila se řeka stříbrného prachu — mléčná dráha.

Z temna lesa, tajemně oživovaného mlčenlivými zlatými sítěmi světlušek, sahalo k hochovi cosi hrozivě tísnivého. Byl nyní jako vyměněn. Tvář se ke hřbetu koníka, zachvívaje se bezděčnou hrůzou. Široce rozevřené oči úzkostivě bloudily po cestě a zdálo se, že celá bytost chlapce ovládána je podvědomým, až nepřirozeným strachem.

Pobízel koníka k stále rychlejšímu kroku až konečně hlas trubky ozval se zcela blízko. Vyrazili chvatně na širokou lesní silnici. Zde v mnohem větším světle bylo zříti trnavého velikého muže, sedícího na vysokém šedém koni. Uvítal chlapce se zlostným přívzukem v hlase:

„Konečně jste zde, pane Felixi! Co má znamenati vaše chování? Utečete jako malý hoch!? Pomyslil jste na starost, kterou jste mi tím způsobil? Celé odpoledne vás hledám, troubím, volám, trnu hrůzou, jak věc dopadne! Můžete nějak omluviti svůj nepředložený čin?"

Felix neodpovídal. Snad ani nemohl, maje dosud hrdlo staženo úzkostí. Potom šťastен, že vy-

Dr. Jan Podzimek:

O nejchytřejší šelmě našich lesů.

Pro i proti lišce.

Liška je ještě kusem rozsáhlé divočiny, která u nás žijeti bývala a kterou pokračující kultivace krajů více a více zatlačuje. Neubrániše se — při pohledu na ni dojmu — zvláště v mládeži, kdy vidíte venku jen zajíce, králíka, koroptev a tak pořád — a máte bezděky při pozdění na ni radost. že přírodu přece ještě není to, co by z ní nejraději t. zv. praktický člověk udělal — totiž: velikou farmou, na níž by žilo jen to, co hodně lžoustne, rychle roste a přináší nejvíce finančního zisku.

Nu — pomyslemeť si, že je zeměkoule opravdu v pěkných rukách a všimněme si naší lišky — v naší krajině, kde není vzácností a jsou kraje, kde jsou opravdu pořídku.

Naši lesníci ji považují za velkou škodnou, nimrody ze sportu stále lákavou hon na ni — zajíc, koroptev, bažant, ale i vysoká se přejí — a všecky její nepřátele z rodu lidského tím její dobře placená kůže. Stav liščí zvěře není ostatně ještě tak zlý. Na vyhubení zdaleka není. Podle úředního hlášení z r. 1925, které zcela bene zaznamenává střelí polovinu skutečně ulovených kusů, bylo mezi ostatní položeno zvěří 12.246 lišek. Číslo jistě i takto úctyhodné a svědčící o odolnosti šelmy, které se kladou tak četné nástrahy. Jak už jsem naznačil, je rozšíření lišky u nás velmi nestejnoměrné. Více lišek bývá v některých pro lišku příznivých hornatinách, tak na př. v Brdech. Za nejnavštěvovanější liškou pak jsou u nás pokládány Malé Karpaty. Ale jinak i v rovinách ráda přebývá a drží se i v krajích silně obhospodařovaných, ač zde její bezpečnost bývá nejohroženější. Snad jsou to po výtce některé specifické vlastnosti, zvláště značně vyvinutá obezřetnost a schopnost úskoku, které její nejedinou ochrannou existencí jsou.

Jistě je to také schopnost přizpůsobiti se a určitá nenáročnost při volbě prostředí nutného k životu, které tuto šelmu charakterisuje. Ať je tomu tak či onak, platí dnes liška za nejrozšířenější šelmu v evropských zemích vůbec.

Když už jsme u „duševních" vlastností naší lišky, zmíníme se o nich zevrubněji. Dnes se totiž popírá onen pohádkový věhlas „ferny lišáka" a on sám je odkazován do říše legend. Začal s touto kritikou Pechnel-Loesche. Jeho názor je nejlépe patrný z jeho slov: „Liška, pověst a báji a liška skutečnosti jest dvojí. Kdo lišku pozoruje nepředpojatě, nemůže u ní objeviti vyhlašenou duchaplnost, lstivost, chytrost ani bystrost smyslů. Nelišíť se podle mého názoru od ostatních šelem, hlavně od vlka některak pějakým zvláštním nadáním; nejspíše ještě lze přisnáti, že se dovede, jsouc nepřetržitě pronásledována, obratněji přizpůsobiti přírodním poměrům."

Tento posudek uvedený autor ještě dále rozvádí a chce přivésti na pravou míru známou, polohrdlivou pověst lišky.

Pechnel-Loesche je po výtce jen přírodopisecem. Jinak by dobře věděl, že nevynalezl tady prach. Neboť kdo jen poněkud je obeznámen s lidovou tvorbou bajek a kdo má i náboženský základ všelikých zvířecích kultů, dobře ví, do jaké míry člověk tato zvířata zlidšťuje a přizpůsobuje v představě svým konstrukcím myšlenkovým i fantasie. Liška a lišák tu nečiní výjimku. Ale přece je tu jistý základ, z něhož se teprve zveličovalo.

Jsou tu četná svědectví lesníků, kteří mají nevšední a častou příležitost lišku sledovati i loviti, případně mladá vybraná liščata chovati na čas neurčitý. Možností, které se naštěstí naskytnou jen z druhé ruky — totiž, když má příležitost na ně mluviti všecko, co dělá jiný, se dívati.

I když odezíráme od „myslivecké latiny", nalézáme u lesníků pro charakteristiku lišky slova: „Měl-li Tvůrce v úmyslu v jednom tvorovi sloučiti lstivost, vrašlivost, krvežíznivost a výkvět nejpodlejšího darebáctví, stalo se to plnou měrou u lišky.

Téměř nevyzkoumatelná jest dokonalost smyslů tohoto tvora, a známo jest, že starý, ve službách lesů zeširověký zelenokabátník mnohdným koukem tohoto šikala se pozastavuje." (Myslivost v zemích českých.)

Je nesporné, že liška výborně vétří, umí dobře lovit a být ostražitou. Přísení ke kořisti, sledání probíhání revírem, nutnost míti se na pozoru před nepřáteli, jakož i zvláštní péče o utajení skrýše s mladými, vedou jistě k osvědčení určitých vlastností a provedení zvláštních kousků.

Na druhé straně však je neméně jisto, že umí liška i sklouznout a pak jedná jako slepá a skoro sama si přichystá záhubu. Nejednou ji však k takovému nepředloženému jednání dožene hlad. Sem spadá také nejedno chycení lišky do železa nebo neprozřetelná návštěva u drůbeže.

Lesníky však na ni, jak už jsem napověděl, nejvíce rmí její krvežíznivost. Tato vlastnost vlastně vystupuje u lišky okatě teprve tehdy, když má mladé. Tenkráte i lišák pomáhá a tenkráte lišky dávi i zajíce a jinou zvěř. Že se liška umí vrhnouti i na srnčí, je-li toto nějak oslabeno a více méně na pospas vydáno, je samozřejmé. Také po pernaté zvěři i menším ptactvu jde.

Jinak však liška žere všecko, zlechtilíny, i hmyz a lesní plody, ale hlavně myši, které ráda chytá i vyhrabává. Požere spoustu hrabošů a tím je pro rolníka velmi užitečnou.

Všecko zčásti ostatně na stanovisku a tedy i posudek o lišce. Je k smíchu, když čtete v článcích a knížkách lesníků takováto epitheta o lišce: vede „nekalé řemeslo, cvičí v „lišáckém řemesle" mladé, „drží" tvor. „lotrovská" mladá chasa (o liščatech) atd.

Vždyť je to, bože můj, šelma! A člověk — někdy šelma velmi zlá — se neubrání moralisování ani tam, kde pro to není vůbec skutečného podkladu. Ale nechtějme polemisovati a seznamujme se ještě s životem lišším dále.

Liška je spíše tvor samotářský a páruje se jen v době pohlavní a výchovy mláďat. Žije v přísné monogamii. Přebývá v doupatech, ale nerada je buduje a vyhrabává. Zato s oblibou použije opuštěného doupěte jezevčího, nebo přirozených děr, sluji a rozsedlin skalních či dutin ve stromech.

Jsou známy případy, kdy se našeňovala k jezevci, bydlíc tak v některé části jeho rozvětveného příbytku. Jezevec to buď trpěl, nebo utekl a vyhrabal si doupě nové. Takovýto případ by opravdu svědčil o drzosti.

Páření se děje obyčejně v lednu až do února buď v pelechu, nebo mimo něj. Líščí se o ženu uchazeji a často spolu zápasí, běžíce za ní.

Líščat vrhá liška 4—7 po 9 týdnech od shydlení. Pečuje o ně opravdu mateřsky. Pelech opouštějí mláďata a hnáti se před ním nedříve do 4 neděl. Od této doby začíná také pro mladé škola a zácvik k nauceni se chytati kořist. Vše se zkouší na donášených živých zvířatech: broucích, myších, ale i na menší lovné zvěři.

Případy kanibalismu u lišek jsou velmi řídké a to jde často zase jen o zvířata slabá, nebo zmrzačená, a tedy se děje po zákonu lesa, jako u jiných zvířat divoce žijících. Jinak ovšem mimo dobu páření a výchovy liščat jsou lišky pouhými soupeři za kořisti. Veškerá společenskost a solidarita tu jdou stranou. Případy společenství několika lišek za účelem lovu jsou také nejvýše řídké. Nejkrásnější vzpomíná vlastnosti lišky se přece jen projevuje v péči o mládě, které umí v hubě i na dálku přenášeti a vyhrabává nové doupě, seznala-li, že i jen trochu nebezpečí hrozí. — Loví více v noci, ale i za dne. — Ráda lehá mimo doupě a vyhřívá se.

Největším nepřítelem lišky je beze sporu člověk a v těch krajích, kde dosud žije, ještě vlk.

Člověk ji střílí, štve, chytá do železa i vykopává. Konečně někde ji i travi — strychninem.

Přirozený následek neliduskosti k zajícům, koroptvím atd., ale proto, poněvadž liška chce žráti to, nač si dělá nárok člověk. Tedy z konkurence šelmy k šelmě, nebo získuchtivosti lidské. Tady vůbec t. zv. prospěch lidský končí v diléma: Revíru liška škodí — lesník ji ničí; poli liška prospívá (ničením myší, které vražděl i nad potřebu, z pouhé loveckě rozkoše) — rolník ji bude ochraňovati. Rozumný odstřel je tu zajisté nejpříhodnějším řešením. U nás, krom člověka, liška nepřátel nemá. Za to podléhá nejednou nemocem, zvláště: vztekline, svrabu a souchotinám.

J. N.

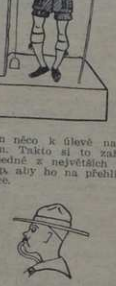
Novinky z Anglie.

Napodobování není zakázáno.

Vrátil jsem se nedávno od Kolébky skautingu — z Anglie a mnohou moudrostí a zkušenostmi. Nemohu a ani nechci ponechati si vše pro sebe a proto spěchám poučiti Vás o některých zajímavostech.

Především něco k úlevě našim zpravodajům. Takto si to zařídil zpravodaj jedné z největších anglických žurn. aby ho na přehlídce nebolely ruce.

S nastávajícím zimním obdobím přichází potíž s naššmi koleny. Zde je osvědčený prostředek, jak zahřívati kolena vlastním dechem.

Také v Anglii přišli na to, že mnozí skauti nosí odznaky, jichž si řádně nezasloužili. Proto v jednom oddíle navrhli, aby osvědčení o skoušce nebylo potvrzováno jen na papíře, ale přímo na těle zkoušeného. Že takový kandidát prvotřídky musí při tom současně osvědčiti mnoho odvahy, je samozřejmo.

A konečně ustaraným našim vůdkyním: Však! Jak zařídili, aby navečer nepostrádaly některé členy své smečky. Tento patent vidělijsme již v praksi na Jamboree, kde Vlčátka držela se při potulce tábory šňůry, kterou měla vůdkyně ovázanou na manžetě kabátu.

vázl z děsivých temnot, dal se mlčky v klus po silnici a svésil resignovaně hlavu nad šíji svého koně. Muž pokračoval podrážděným, ale přece jen uctivým tonem ve svých výčitkách. Teprve, když na chvíli ustal, ozval se hoch stručně:

„Už abychom byli v zámku, pane profesore, nemyslíte?“

„To ovšem ... rozumí se ...“ rozčileně zakoktal muž, jsa překvapen, že se nedočkal odpovědi na své výčitky a otázky. „Je už nejvyšší čas! Nevím, jak to vůbec milostivé paní omluvím. Ale ... nejlépe bude, když řeknu, jak to opravdu bylo ... já přece za to nemohu ... já už za vás nemohu ručiti ... je to nad moje síly ... co tomu říkáte?“

Ale hoch vytrvale mlčel. Jeho světlá hlava houpala se v tempu klusajícího koníka několik kroků před spolujezdcem. Konečně nedaleko zámecké brány rozejel se popuzený muž až po bok chlapců a téměř vykřikl:

„Omluvíte se mi ... vysvětlíte mi ... nebo požádám vaši paní tetu o zakročení!“

Hoch zadržel koníka a, pohlédnuv na profesora, konečně odpověděl hlasem, z něhož nevanulo rozhořčení, ale jakási pohrdlivá lhostejnost:

„Neřeknete nic! Za člověka, který neumí hlídat, opatřila by si jiného, spolehlivějšího. Přemýšlejte o tom a zatím mlčte. Bude to i pro vás lepší.“

Neohlížeje se na účinek svých slov, pobídl opět Artuše a vjel do zámecké brány. Vrátný již delší dobu čekal na příjezd mladého pána a jeho vychovatele.

Ohromený profesor následoval svého svěřence šeptaje zdrceně:

„Co to ... co to najednou ... kde se to v něm vzalo? Tak mluví on, vždy poddajný, bázlivý, netečný? Bože, zdá se, že nám nastávají těžké časy ...!“

3. Rudý buvol.

Snášející se noc utlumila pracovní ruch v táboře. Unavení hoši druh po druhu uklízeli nářadí do stanů, postavených opodál na zemi. Pak hedočkavě okukovali kolem ohniště, na němž se vařilo dráždivě vonící kakao. Jen tu a tam starší hoch nedbal šera a dokončoval ještě svou práci.

Mužstvo Vlků rovnalo zásoby dříví do hranic. Několik hochů pořádalo při svitu lodní lucerny zásoby potravin ve velkém zeleném stanu. Mužstvo Lišek dostalo právě od kapitána oddílu rozkaz, aby se vydalo do lesa pátrati po ztraceném skautovi. Byl poslán před několika hodinami do myslivny pro roury od kamen, ale dosud se nevrátil. Byl to Rudý Buvol, třináctiletý dobromyslný Rus, který se tak sám před časem v záchvatu bojechtivosti nazval. Byl často terčem vtipů pro svoji naivnost, ale jinak oblíben.

Hoši byli velmi unavení a do temného lesa se jim nechtělo. Jiřík dokonce pokusil se reptati, ale když kapitán jim vyložil nutnost a spravedlivost jejich úkolu, uznal to a pustil se horlivě s ostatními do práce.

„Lišky“ svolali si nejprve krátkou válečnou poradu a pak se rozešli po dvojicích do temného lesa. Postupovali západním směrem po lesních stezkách, průsecích a palouších v tu stranu, kde ležela myslivna. Naskytá se nám příležitost, abychom se s těmito hochy blíže seznámili.

Prvou dvojici tvoří Boy a Klásek. Boy je nejstarší a nejzdatnější z mužstva a proto je jeho kormidelníkem. Hoši jsou vodními skauty a proto mají názvy hodností z námořnického života. Boy si své anglické jméno vysloužil již před několika roky, když při návštěvě anglických skautů prozradil, že ovládá dobře jejich řeč. Dnes je mu už 17 let, zesílil a zmužněl, ale zachoval si jemnou líc i milou povahu svého dětství.

Klásek je nejmladší z Lišek, drobný, slabý, ale odolný, velmi živý a podnikavý. Jeho oči svítí stále dobrými nápady a na své mládí je velmi sečtělý a má samostatný úsudek.

Světlejšími místy, po lesních lukách, kolem dvou malých jezírek, Lučních Ok, kráčí Souček a Diavolo. Souček je drobný, ale statný hoch světlé pleti, stále veselý a pohotový, dobrý kamarád a proto také velmi oblíbený. Diavolo, ač o rok mladší, je skoro větší a silnější, tmavých vlasů a veliových očí, jež se občas nepřítomně dívají. Je dosud trochu dětský, ačkoliv jinak velmi intelligentní. Jeho prostoty a důvěřivosti využívají někdy hoši k tomu, aby se na jeho účet pobavili.

Poslední dvojice je nám už známa. Jsou to Jiřík a Topol. Jsou nováčky, přijatými v tuto námořnickou společnost těsně před táborem. Proto také dnes dostali nejlehčí cestu — po stopách povozu, který přivezl do tábora prkna.

Hluboká modř oblohy zatím přešla v temno. Osamělé dvojice postupovaly hlubokými lesy jen zvolna, naslouchájíce bedlivě na všechny strany a občas volajíce.

Zkušenější hoši, znajíce nevýhodu světla, nesvítili si na cestu. Na Jiříka a Topola však padla tíseň, takže šli raději těsně vedle sebe a Jiřík si opřel ruku o soudruhovo rameno. Snažili se naslouchati stopy povozu. Dobrý stopař by to poznal i hmatem obutých nohou, ale nováčkové přestrašení neznámým okolím bedlivě si svítili lucerničkou.

Lesy byly nekonečné a dvojice jakoby v nich utonuly. Všude ticho a mrtvo, ani volání sousední skupiny nebylo slyšeti. Hoši cítili se tak osamělými, že jim z toho bylo úzko. A přece nebyli sami!

V jedné chvíli, když procházeli hustým mlázím, pojednou, jako kdyby ze země vyrostl, objevil se zavalitý muž. Když mu posvítili zděšeně do tváře, zatvářil se skoro zuřivě. Jeho kulatý obličej s rudými tvářemi, malýma vášnivýma očima a hlubokými vráskami mezi obočím stáhl se hněvem a z úst ozvalo se tlumeně:

„Přestaňte, dejte to světlo pryč!“

Hoši hned uposlechli, svítili nyní na zemi, ale báli se lucerničku zhasnouti. Po vteřince Jiřík nabral odvahy a ozval se:

„My jsme nechtěli ... když jste se najednou tak objevil ...“

Muž nyní vzal Topolovi svítilničku z ruky a svítil si zcela drze na oba hochy.

„Co tu děláte? Kam vás sem čerti ... jak jste se sem dostali? Odkud jste?“

Jiřík by byl nejraději vykřikl: Co je vám do toho? Ale vzhledem k okolnostem přece se toho neodvážil. Topol několika slovy vyložil neznámému, že jsou skauty z tábora od jezera.

Zdálo se, že tato zpráva neznámého velmi málo potěšila.

„Kluci, radím vám dobře,“ pravil na rozchodnou, vrace Topolovi svítilnu. „Tyto lesy jsou v noci nebezpečné a proto, být na vašem místě, seděl bych v táboře a necoural se po houštinách.“

Pak zmizel právě tak rychle a tajemně, jako se objevil.

Hoši stáli po několik vteřin ztrnule. Jejich temná tušení a bázeň před nočními hrůzami lesa byly tedy opodstatněny! Topol přemýšlel, jaké by to mohlo být nebezpečí, jež v noci číhá a kdo je onen neznámý člověk. Bezstarostnější Jiřík první setřásl se sebe úzkost a pravil:

„Pojď, nebudeme tu přece stát věčně. Ten chlap nás beztoho chtěl jen postrašit!“

Konečně se všechny dvojice šťastně sešly nedaleko záhadně mlčící myslivny. Od temného kraje lesa odloučil se stín Boye a ozval se:

„Nic? A přece Buvol už před velmi dlouhou dobou odejel z myslivny k táboru! Vzal dokonce i hrnce a vypůjčil si na to trakař. Je to veliký náklad a Buvol je teď asi někde se svými silami u konce.“

„Jen, jestli ho někdo nepřepadl,“ poznamenal Klásek.

„A ukradl mu roury a hrnce,“ zasmál se Souček. „Snad ho pro ně i zabil.“

Topol a Jirka se však nesmáli a jali se chvatně vypravovati o svém záhadném setkání v lese. Vzbudilo to ovšem mezi hochy velké vzrušení a záplavu řečí. Konečně zakročil Boy.

„Nejlépe bude, když budeme sledovati stopu trakaře,“ rozhodl.

Svítili si tedy na cestu. Ale v hlubokém jemném písku stopa brzy mizela, neboť se ve stopu doslova sléval. Vytvořili proto široký řetěz, při čemž druh od druha byl asi na padesát metrů a tak zvolna postupovali temnými lesy a houštinami, volajíce občas po ztraceném. To mělo konečné úspěch, takže po chvíli ozvala se s paseky odpověď Buvolova.

Na travnaté stezce uprostřed mlází seděla tiše na trakaři s bednou temná zavalitá postava. Hoši byli velmi překvapení, když ozvalo se jim vstříc klidné:

„Dobrý večer! Proč tak veliká výprava?“

„Jdeme tě přece vysvobodit,“ skoro vykřikl Jiřík, trošku dotčen nezvratným klidem Buvola. „Jak dlouho už bloudíš?“

„Já vůbec nebloudím — já jsem si chtěl jen nadejeti,“ trochu spatra odpověděl Buvol.

Hoši byli dopáleni. Běhají v noci po lesích a on se tváří skoro uraženě, že mu přišli na pomoc.

„A co tu tedy děláš?“ zvolal Boy.

„Vidíš přece, sedím! Sedím a čekám, až se mi vrátí síly! Nemohl jsem už dále!“

„A jak dlouho už čekáš? On tu sedí a čeká — a celý tábor myslí, že už zahynul!“

„Co jsem měl dělat, ty mudrci? Sám to neutáhnu a kdybych od toho odešel, tak mi to někdo ukradne.“

„A proč jsi nevolal o pomoc?“ zeptal se Topol.

„Co pak jsem malé dítě? A potom, mohl jsem vědět, že bude hned takový poplach?“ prohlásil sebevědomě Buvol. „Ale když jste tady, je to velmi dobré a dáme se hned do toho. Mám už, na mou duši, chut na večeři.“

Rada paží zapřela se do trakaře, který rychle drkotal k táboru. Hlučící zástup, čekající u kuchyně na rozdávání večeře, přijal je s veselým pokřikem. Netřeba připomínat, že hlavním hrdinou byl zářící a rdící se Buvol.

Hned po večeři odebrali se hoši na lůžko. Pouze kapitán a nejstarší chlapci procházeli dosud bludištěm kolů, prken, stanů a stěn, tu něco ukládajíce, tu tiše cosi vyjednávajíce.

Za vodou ozvalo se štěkání srnce, nad táborem zapraskaly tuhé části hmyzu, jejž netopýr v letu louskal. Ve vedlejší bažině tlumeně a nesměle zarachotily dvě, tři žáby.

Topol i Jiřík promluvili spolu sotva několik slov, neboť i je přemáhal spánek. S chutí proto vklouzli do stanu. Leží se to sice dosti tvrdě, ale jen když se tělo může natáhnout!

Jiřík, mnohem jemnější a citovější, má trochu horečku. Je to však jen z únavy a usnul proto brzy.

Topol by velmi rád usnul co nejdříve, vždyť má dnes v noci třetí hlídku, ale má plnou hlavu myšlenek. Hledí na slabě prosvitající plátno stanu a uvědomuje si, že po prvé spí jen pod plátěnou střechou. Jeho stan je koutek, kde konečně je trochu šťastem. S tím milým dojmem konečně usíná.

4. Topolův úkol.

Jen zvolna a těžko chápal Topol, co se vlastně děje, když Boy, který končil druhou hlídku, vlezl do stanu a počal jej budit. Zdálo se mu, že sotva usnul a neúměrně brzy. Ale Boy ukazoval už dvě hodiny s půl. Konečně se vzpamatoval natolik, že se v pokrývkách posadil a trochu zmatně počal si obouvati střevice.

„Tak dělej, dělej,“ pobízel před stanem Boy. „Chci si jít lehnout.“

Pospíšil si proto a za okamžik stál před stanem v teplácích a teniskách. Boy vtiskl mu do ruky hodinky a svítilnu a zahručev přátelsky „dobrou“, zmizel ve svém stanu. Chvíli bylo ještě slyšeti, jak se ukládá na lůžko, ale pak vše zmlklo.

Bylo dosti chladno. Na temné obloze zářily zástupy hvězd klidným světlem a přímo nad hlavou táhl se skvělý pás mléčné dráhy s temným ostrovem uprostřed. Nad hladinou jezera zvolna kroužily šedavé páry jako tajemné, mlčenlivé bytosti, zcela pohroužené do svých záhadných tanců.

Les v pozadí tábora byl temný, ale nikoliv němý. Topolovi se zdálo, jako by všechny záhady jeho hlubin v noční temnoté ožily. Se všech stran ozývalo se tlumené, významné a přece nevysvětlitelné praskání. Kdo se to plíží a krouží kolem tábora? Mimodek připomínal si večerní setkání s neznámým mužem a mě velmi nepříjemný pocit, že musí býti někdo poblíž tábora a že chystá cosi hrozného.

Táhlý smutný hvízdot zazněl s koruny stromu, opět a znovu. Jemný a zasněný, Topola nejprve polekal, ale potom okouzlil. Byl to sýček, potulující se za hmyzem.

Rovněž od vody občas zaznělo šplouchnutí nebo pleskot. Noc znamená vždy zvýšený život ve vodě. Někdy vyskočila nad hladinu rybka, pronásledovaná štikou nebo okounem, ale častěji byli to veliací kapři na mělčině, svářící se o odpadky naplavené u břehu.

Pro Topola, který byl po prvé v životě za noci v lese, byla to noc plná poznání a tajemného rozechvění ...

Když si ponětkud zvykl na neobvyklé prostředí, usadil se na hromadě prken a schoulil do nepromokavého kabátu. Hleděl na zamlženou hladinu jezera a přemýšlel. Tato noční chvile samoty umožňovala mu vzpomenouti si na vše, co v posledních dnech prožil a oceniti velikou změnu, která se s ním stala.

Jarka Topol byl sirotek. Otec zemřel mu před deseti roky a matka dostávala jen nepatrnou pensi. Bydlili u vzdáleného příbuzného, truhláře Krba, který po smrti matčině stal se Topolovým poručníkem. Huboval ještě za života matky, že mu málo platí, ač mu matka odváděla vše, i to, co vydělala šitím. Když před dvěma roky zemřela, dostává na výživu hocha jen malou částku a proto mu občas, kdykoliv ho připadla špatná nálada, vytýkal příživnictví.

Topol dobře studoval, naposledy v kvartě. Měl dalekosáhlé plány a značné sebevědomí. Nejraději by byl slavným cestovatelem a ponévadž nebyl z těch, kdo by vydrželi toužit, aniž by se pokusili o čin, obkresloval si kdejakou mapu Afriky z padesát let starého Stanleyova cestopisu, sepisoval si slovník středoafrických nářečí, sbíral různé drobnosti a cetky, jimiž chtěl odměňovati věrné černochy — zkrátka žil svým vlastním snem, pro nějž by truhlář a jeho žena naprosto neměli porozumění, kdyby se jim ovšem opovážil jej prozraditi.

Dohodli se ostatně, že je už čas, aby přestal darmo jísti jejich chléb. K čemu ty studie — což truhlář také není živ bez dračího učení z knih? A pak, až by byl kluk „pánem“, snad by dokonce na ně ohrnoval nos.

Tak Topolovi mrzil smutný život v dílně nepřejícího poručníka a jeho mrzuté, zatrpklé ženy. Čekala ho práce, pro niž neměl zájmu, ač jinak se žádné práce nebál. A vyhlídky ty byly tím smutnější, že nevěděl, že pravý muž dovede na každém místě změniti svůj osud k lepšímu.

Ale i za černým mrakem svítí zářné slunce a tak konečně vyšlo i Topolovi — třeba jen na chvilku.

Ke konci roku zavolal si jej oblíbený jeho třídní a představil ho ve sborovné staršímu pánovi. Byl to otec jeho spolužáka Jiříka. Jal se vyptávati Topola na jeho osobní poměry a pak neočekávaně mu učinil nabídku:

„Chtěl byste mít letos krásné prázdniny? Chtěl byste do lesů, do tábora se skauty?“

Topol překvapeně i nechápavě naň pohleděl.

„... ale, ale vždyť je to nemožno. Nemám peněz a nejsem skautem a pak, co by řekli doma — musím do učení ...“

„Byla by věčná škoda, kdybyste zanechal studií. O tom mne už přesvědčil váš pan profesor. To tedy s vaším poručníkem spravíme — a na tábor vás vypravím sám a všechno zařídím,“ ujišťoval továrník.

„Ale proč, čím si to zasloužím?“ pochyboval udiveně Topol.

„Očekávám ovšem jistou pomoc od vás,“ vysvětloval pán. „Přeji si, abyste byl na táboře společníkem mého syna, poněvadž dobrý příklad je nejlepším vychovatelem a vy na něho budete jistě míti dobrý vliv. Můj Jiřík je dobrý hoch, ale poslední dobou nejsem s ním spokojen. Moje paní se v něm vidí a trochu ho rozmazlila. Nyní se bojí, že hoch se jí vymkne z rukou. Je mu už skoro patnáct let a počíná mít vlastní hlavu. Učil se dosud dobře, byl upřímným a dobrým — ale zdá se, že se to mění. Bohatství vábí k němu se všech stran spíše horší než dobré společníky a já nemám kdy a konečně ani možnost tomu zabrániti. A jak jsem již pravil: moje choť je na něho příliš slabá — a pak — její velké společenské povinnosti ...“

Továrník se na chvíli odmlčel.

„Vím, že pro dobro nebo zlo se konečně každý člověk musí rozhodnouti sám. Chtěl bych proto dáti Jiříkovi možnost, aby zesílil duševně na tolik,

Sopka. 24. Praha:

Filmujeme ...

Zpráva novin:

Nový skautský film. Kolem A-B akc. filmových továren se utvořila malá filmová skupina mladých, která spolupracuje na krátkých filmech, jež tato společnost produkuje. Loni upozornil tento pracovní kolektiv na sebe snímkem „Dejte nám křídla“ a „Nad Lužnicí svítí slunce“, letos měl právě premiéru dodatek „Přístav vzdušného moře“. Spolu s filmem „Kvočna“, jenž byl natočen v produkci „Lucerna-filmu“, bude uveden i krátký film „Pojď s námi“; je to ještě o létě ve stanech — ve skautském táboře. Svaz junáků skautů ČSR umožnil práci na tomto filmu jakožto propagaci skautingu. V pracovní skupině jsou Jiří Weiss, Václav Huml, komponista Jiří Srnka a textař K. M. Walló.

×

Když se jednou při skubánkovém obědě přiblížili k táboru dva pánové, nevěnovali jim nikdo pozornost, spíše si každý myslil: „Co pak asi chtějí? Jdou nás jen vyrušovat — a vůbec ...“ Vedoucí je požádal, aby počkali, až se rozdá oběd. Zatím se oba potulovali táborem a sem tam jeden k druhému prohodil: „Tohle je pro kameru jako stvořené! — To zrovna volá po filmování!“ a pod.

Když to zasedlo táborové osazenstvo, dostávalo k obědu zábavním pánům úctu. Hlavou se počaly honit různé myšlenky, které se nikdo neodvážil domyslit.

Po obědě se oba pánové představili vedoucímu tábora jako režisér a operatér z AB-filmu, ukázali doporučení ze Svazu a Junáčtí, že se jim tady líbí, že snad sem příjedou filmovat skautský film, ale že se ještě podívají jinam a že napíší, kdyby měli přijet.

Tento rozhovor se udál s vyloučením veřejnosti. A hoši hned po odchodu „pánů od filmu“ svolali na táborovém nástupišti „válečnou radu“ a Sopka musel vypravovat, jak se věci mají. Radost byla velká, byla však zalitována pomyšlením, že z tolika táborů, které oni jistě uvidí, si zotva vyberou právě náš ...

Ale skauti míní a AB-film mění: za několik dní — také při obědě, ale to byly právě fízky — přišel jeden z těchto známých pánů opět a sdělil:

„Potřebujeme několik silných hochů. Vůz nám zajel do potoka a nemůžeme s ním ven!“

Teď nám začaly skákat hvězdičky před očima: je to pravda, není to sen, že filmaři jsou tady, že se bude na našem táboře filmovat? Že si vybrali zrovna náš? A jako když se rozednívá, tak i nám se pomalu uklidňovala hlava, chopili jsme se nářadí a spěchali k autu, které vezlo všechno možné i nemožné filmařské nádobíčko. S úctou jsme se dívali na všechny ty věci, marně se snažíce uhádnout, k čemu co asi bude. Několik velikých desek, polepených staniolem, hromada neponěmné těžkých kožených zavazadel a jiných

CO LETOS VYROSTLO NA TULIPÁNOVÝCH POLÍCH V HOLANDSKU.

věci byly předmětem všeobecného obdivu spolu s osobami, které tyto věci přivezly. Ihned se všechno dopravilo do tábora, stavěly se stany a zkrátka do tábora se nastěhoval nový duch. Vzniklo ovzduší filmových hvězd, kašírovaných staveb, pokřiků režiséra, umělého světla a všude bylo cítit jen jedno slovo: filmujeme!!!

A druhý den se začalo. Vstávalo se o půl hodiny dříve, abychom zastihli ranní slunce tam, kde je chtějí míti filmaři. Běhalo se přes louku, brouzdali jsme se rosou a potokem, lítali po stráni a měli jsme ranní filmový tělocvik, který místo obvyklé čtvrthodinky trval plné dvě hodiny!

Když se filmovala snídaně, bylo k tomu úkolu přizváno již jen několik hochů. Chudák Váša, který mlel kávu, umlel jí tolik, že jsme s ní vystačili do konce tábora. Drmola nosil asi osmkrát v náručí dříví do kuchyně a osmkrát mu muselo upadnout a osmkrát je musel zase sesbírat, než to bylo tak, aby se to režii líbilo. Sůva měl ochutnávat kávu z hrnce, který stál na plotně, ale než se tato scéna nafilmovala, byla čtvrtina kávy ta tam. Při posledním záběru „snídaně" se najednou vyhulil z komína hustý, bílý kouř. Režisér zaúpěl: „Tohle je krásný, to si musíme udělat!" — a všechno filmování snídaně se dělo od začátku znova, při čemž se muselo do kamen přikládat pouze chvojí a tráva...

Po snídani se prý bude filmovat nástup ke vztyčení vlajky. Nejprve povel: „Do kroje!" A tu se shledalo, že je možno hrát do filmu i v mokrých punčochách, které dosud neuschly a že klobouk lze zbaviti vlnobití v několika minutách použitím vlhké utěrky a žehličky. — Takový nástup, jaký se každodenně na táboře dělal, se filmařům nelíbil. Začali něco o tom, že se to musí „našvindlovat", pak že se to „švenkne handkamerou", aby byly obličeje „přes celé plátno". Začal tedy převrat proti všem geometrickým pravidlům. Řady byly křivé, spíše to byl oblouk nebo vlnovka, ale filmaři zatvrzele říkali, že to je „jen tak" že ve filmu to bude rovné jako podle pravítka. Když to bylo nejlépe připraveno, připlul mráček a zakryl sluníčko. Čekalo se, až mraky odejdou, potom zase, až mraky přijdou, aby totiž byly na obloze pozadí vlajce. A k tomu operatér ještě namítl: „Ten modrej flek mi leze do kamery!" — a tak se opět čekalo, občas se také něco natočilo, pak se to točilo ještě asi třikrát, ale do oběda byl „nástup" hotov. Po této události, kdy se dělaly „totály" i „detaily", záběry „ze spodu" kdy vlajka „šla do kamery", poznávali hoši, že filmování není lehká věc, že je to také práce.

Ale co se neudělá pro světskou slávu, zejména pro slávu filmovou! Kluci byli by pro film skočili do ohně. Zvykli si nedívat se do kamery, což dělalo v prvních dnech veliké potíže. Znali již dobře režisérovo: „Pozór — kamera — jedéééém — kluci, do toho!", — načež mu obyčejně v plném proudu práce odpověděl zdrceně operatér: „Hrom aby do toho...! V nejlepším nám došel materiál!" — a nastalo pře-

aby dovedl se ubrániti pokušení sám. Dosud příliš lehce dosáhl všech svých přání, všechno jej záhy omrzelo... a tak jej vše nudí. Je potřeba, aby poznal opravdovější práci a své radosti i zábavu vykoupil si určitými obětmi. Když Jiřík před nedávnem přišel s nápadem, že by chtěl býti skautem, uvítal jsem to s radostí. Vzpomněl jsem si na své mládí, když jsem se nuzně probíjel světem. Připomněl jsem si, jak jsem téměř bez groše a jen prací svých rukou procestoval několika díly světa, jak jsem mnohokráte spal pod stany i pod širým nebem a jaký výtečný vliv měl tento život na mou povahu. A tak jsem rád k tomu svolil. Obávám se však, že by Jiřík bez podpory dobrého přítele ve svém předsevzetí nevytrval a proto jsem požádal pana profesora, aby nalezl mu vhodného společníka. A vy jste mi byl vřele doporučen."

Topol se zarděl. Chvilinku trvalo, než své zmatené myšlenky uspořádal a pak se nesměle ozval:

„Teď už rozumím a já bych chtěl... ale — co tomu řekne Jiřík?"

„On o vašem poslání neví a nemá věděti. Budete členem tábora jako každý jiný. Váš velitel jakoby náhodou vykáže vám společný stan a další je už vaší starostí. Věřím, že to dobře provedete!"

Důvěra obou mužů Topola velmi těšila, ale neobvyklý úkol jej naplňoval obavami.

„Nevím, nedovedu si představiti, jak zabrániti, aby Jiřík nechtěl po několika dnech domů."

„Především nebude míti peněz na cestu a potom, dovedete ho jistě na tolik upoutat, aby překonal svou náladu."

Topolovi vyvstal před zraky obraz trochu zhýčkaného chlapce. Na scénu jeho života vstoupila osoba, o níž se nikdy nedomníval, že by v něm mohla hráti nějakou úlohu. Znal Jiříka ze školy a byl mu celkem sympatický, jako všem hochům ve třídě. Ale hoch, hrdý na svou krásu, vtip a bohatství, mlčky přehlížel chudého Topola a také Topol neměl dosud důvodu, proč by se k němu chtěl přiblížiti...

Obraz Jiříkův se rozplynul a objevil se přelud radostného života v přírodě, plného veselí, bujnosti a podnikavosti. Ten povzbudil pokleslé sebevědomí Topolovo, takže vyhrkl:

„Pokusím se tedy o to!"

Továrník natáhl s úsměvem ruku.

„Tedy platí!"

„Jen ten můj poručník!" připomněl ještě Topol opatrně.

„Pojďme hned k němu!" pobídl továrník.

A šli.

Zakročení mělo úspěch, avšak nikoliv bez boje. Profesor i továrník při jednání často pronesli trpká slova, jež nezůstala bez odvety. Ale vše se urovnalo, neboť poručník shledal, že ho to nebude nic stát. Továrník hocha i ošatí a vyplatí jim jistou náhradu na to, že v dílně nepomáhá a proto konečně souhlasil.

Topolovi bylo v těch dnech často do pláče a zase by byl zpíval radostí. Do pláče proto, že se pěstouni o něj tak handrkují, že jeho rodinné poměry jsou tak ubohé a že se do nich po prázdninách opět vrátí. A zase se mu chtělo jásat, že dva měsíce prožije v dostatku, volně, v krásné přírodě a mezi dobrými lidmi. Že se vymaní alespoň na čas z bídy, jež utloukala jeho ideály a škrtila jeho chlapecký rozlet.

Když ležel večer na svém železném lůžku v přístěnku dílny, uprostřed prken a hoblovaček, kouzlil si v mysli obrazy budoucího svého života. Při vzpomínce na svůj úkol však pozbýval sebevědomí. Obával se, aby idyla, o níž snil, nestala se stálým peklem obav před nezdarem poslání, jež mu bylo svěřeno. Věřil však v Jiříka a bránil jej v duchu před výtkami otcovými. Chránil tak bezděky svůj sen...

Konečně nadešel netrpělivě očekávaný den odjezdu. Odchod z domova znamenal cestu ze tmy do světla, útěk od smutné minulosti do radostné přítomnosti.

Když se večer svlékal ze svých ubohých, tolikrát vlastnoručně spravovaných šatů, když pohlédl na ty primitivně přišité záplaty a uzlovitě stažené trhliny, bylo mu teskno a měkce u srdce, že až zaslzel...

A Topol, sedě uprostřed fantasticky se rysujících kolů, stěn, hromad a zákopů budoucího tábořiště — unesen vzpomínkami, slzel nyní opět. Zda lítostí či radostí? Spíše štěstím!

Byl tak šťasten zde, uprostřed krásné přírody, která se již probouzela k novému dni a v kruhu mladých dobrých srdcí, která jej mezi sebe bratrsky přijala! A proto dnes už necítil nejmenší trpkosti vůči svým pěstounům, naopak snažil se vzbuditi vděčnost za to, co mu svým, třeba drsným způsobem poskytli. Velikou vděčnost a lásku však cítil k Jiříkovu otci a umiňoval si splniti co nejlépe závazek, který přijal.

Už před chvílí ozvaly se prvé hlasy ptactva. Za jezerem obloha dávno pobledla a hvězdy se vytratily. Brzy objeví se slunce a párek káňat, která pískají nad lesem, koupá se už v jeho paprscích. Páry jako kotouče dýmu valí se nad vodou a věští krásný den. Stará Kachna, naše známá ze Zátoky, pluje se svou mladou družinou podél pobřeží a nijak se nebojí chlapcovy postavy. Topol chrání se ji také vyrušiti a sleduje milý obrázek, pokud nezmizí za obloukem břehu.

Zvolna prochází táborem, který má nyní jiný, výmluvnější ráz. Ospalost jako by už přešla. Nejraději by uchopil sekeru a pokračoval v práci na rozdělaném stanovém domku. Ale tím by porušil všeobecný klid.

Konečně čtyři hodiny...

Vyhledal stan, pod nímž sladce spal Souček. Vzbudil jej ne bez jisté námahy a pak na jeho radu zmizel ve svém stanu. Ač se domníval, že už neusne, přece spal za několik minut a nedal se vyrušiti, ani když ranní slunce s mladou odvahou opřelo se do plachet stanu.

5. Zámecká paní.

Jasný, měkký, stříbrný hlas hodin oznámil se zámecké věže osmou ranní. Rozvlnil se po čistě umetených nádvořích, přelétl prejzové, rozčleněné střechy a rozprchl se po romantických hájcích, loukách a houštinách rozsáhlého parku.

Skvělé ráno zvýšilo krásu tohoto sadu se starými stromy všech druhů, svěžími palouky a romantickými rybníčky. Ale marně šuměl vodotrysk ve starodávné kašně — park byl prázdný a nebylo v něm nikoho, kdo by se byl těšil jeho krásou a koho šumění větví a vody by uvítalo.

V jídelně zámku, jejíž stěny byly vykládány mořskými ulitami nejrůznějších druhů a budily dojem fantastické krápníkové jeskyně, seděla paní domu ve společnosti malého obtloustlého mužíka rudé tváře i šíje, řídkých vlasů světlé barvy a podobného vousu. Na vrchu hlavy šířila se mu mohutná pleš.

Paní byla asi padesátnice, statné postavy, přísné tváře a panovačného pohledu. Její ústa byla tenká a sevřená, pohled šedých očí soustředěný, ostrý nos pevný a s úzkými chřípěmi. Suché paže ukazovaly energicky a hluboký hlas obyčejně zněl studeně a rozhodně.

Byla právě ve velmi špatné náladě. Od svého syna obdržela dopis, který ležel nyní vedle jejího šálku a jenž ji velmi rozčílil. Její synovec pak omluvil se nevolností a dal si přinésti snídani do svých pokojů. Terčem špatné nálady stal se proto onen rudý mužík, který však naslouchal s jakousi chladnou pohrdavostí.

„Ale Richard má naději na dobré umístění! Četl jsem to ve včerejších novinách a jeho klub si od něho mnoho slibuje. V treningu dosáhl velmi krásného času. Nemáte z toho radost a nedržíte mu palec?" ozval se konečně muž, dívaje se se skrytou výsměšností na svou společnici.

„Ach, mohl byste už přestat! Víte, co už mne tato vášeň stála. A právě včera dostala jsem dopis, že Richard k zabezpečení svého úspěchu potřebuje nové peníze na přestavbu a zdokonalení svého stroje a že dokonce pomýšlí pro závody v Miláně opatřiti vůz nový. Není to šílenství od toho chlapce, když přece ví, jak to s námi stojí? Což nemá trochu soucitu se mnou, která jsem mu už tolik obětovala? Nemůžeme přece na této cestě jíti dále..."

Po těchto slovech zadívala se s jistým nepokojem a jako v očekávání do očí svého společníka. Ten mlčky odvrátil zrak.

„Takhle to dál nejde, a je potřebí starat se o nápravu," opakovala paní.

Pojednou vybuchla:

„A vy sedíte a mlčíte, jako by se vás to vůbec netýkalo! Mluvte přece!"

„Mluviti nepomůže, nejsme-li odhodláni k činu," odpověděl chladně muž, nedávaje se vzrušiti tónem paniny řeči. „Namluvili jsme toho už všichni tolik, že je škoda dalších slov. Raději bych věděl, kdy konečně Richardovo řádění skončí."

Po těchto slovech podíval se skoro vyzývavě na svou společnici. Paní chvíli zůstala bez hnutí sedět, její oči zmateně zatěkaly po nádherné jídelně a pak konečně se tiše ozvala:

„Ach, Bože, to je život! A na konec všechno padne na hlavu mého dítěte. Je ovšem lehkomyslný, ale jde jen s duchem doby. Vždyť se snaží dobýti si také kousek štěstí a úspěchu v životě. Kdo za to může, že není takovým stínem, jako je Felix!"

Mužík jen beznadějně pokrčil rameny. Jako by chtěl změniti předmět hovoru, pravil:

„A kde pak máme dnes našeho malého prince?"

Paní se znovu vzrušila a s výrazem netajeného nepřátelství pravila:

„Nepřišel, prý je nemocen. Ale za tím zas něco vězí, doktore! Nová starost, říkám vám to napřed! Je to život — a vy mě ani nepolitujete!"

A zabodla své šedé zraky do jeho tučné tváře, jež zůstala nehybna.

„Nuže, nemáte pro mne slovo, příteli? Nepotěšíte mne, když mne všichni opouštějí? Nepovzbudíte, nedáte mně rady?"

Doktor zvolna zvedl své zraky nad šálkem čaje a pravil pomalu, ale s důrazem:

„Chcete-li radu, má drahá, nuže, zde ji máte: Zeptejte se profesora Drtikola, proč včera odpoledne projížděl se sám lesem a troubil jako divý?"

Paní s nevolí pohlédla na mluvčího a vybuchla:

„Cože, jezdil sám a Felixe nechal samotného? To snad není ani možné! Na Drtikola bylo možno vždy se spolehnouti, příliš si váží svého místa!"

„Stalo se asi něco neobyčejného," pokračoval s nedbalým a za to tím více dráždícím klidem doktor, „ale je to pravda. Alespoň se domnívám, že adjunkt Vávra, který jej viděl včera u Černého kříže, se asi sotva mýlil."

Skoro výsměšný tón, kterým doktor zakončil větu, popudil ženu nanejvýš.

„Nuže dobrá, postarám se o nápravu. Vícekráte se to nesmí státi. Vám děkuji za upozornění, ačkoliv se domnívám, že bych vám ani děkovat neměla — je to přece stejně váš zájem jako můj, aby chlapec byl stále hlídán! Dejte proto pozor, dobrý pozor na vše, a rozhodně Vám nepřísluší mluviti se mnou tónem, jako jste učinil dnešního rána. To si věru nezasloužím a kdybych nebyla tak nekonečně trpělivá..."

Mužík máchl rukou a pravil omrzele:

„Dosti, dosti! Dovedu si představit, co chcete říci. Slyšel jsem to už stokrát a nic nezískám, uslyším-li to po stojedné. Řekla jste, že budete jednati. Ano, to přísluší vám, neboť já jsem jen váš služebník a smím proto jen raditi. Ale radím jednati hned — já tu u toho ovšem být nemusím a nebudu. Navštívím vás však před polednem a řeknete mi, co jste zařídila. Bon jour, madame!"

Uklonil se se směsicí úcty a lehké výsměšnosti a vyšel z jídelny. Paní ani neodpověděla a po chvilce váhání zazvonila. Nařídila pak sloužícímu, aby pozval profesora Drtikola k nutné rozmluvě.

Drtikol vešel se vzezřením, s jakým se plazí pes pro výprask. A věru první bouřlivá slova paní dopadala na něho jako svištění biče. Neodvážil se odporovati. Byl to žalostný pohled na poníženého muže, který v obavě o dobré bydlo dal se urážeti ve své lidské důstojnosti.

Když příval výčitek poněkud ustal, odvážil se chvějícím hlasem prositi o prominutí. Zapřisahal se nevinou. Nemohl ani tušiti, že mladý pán, vždy tak poslušný a klidný, pojednou uprchne. Je si vědom svých povinností i dobrodiní, jež mu paní prokazuje a chce se všemožně odvděčiti.

„Nuže dobrá," obměkčila se konečně paní, pohlížejíc na zdrceného muže. „Vícekráte se to však nesmí státi! Ručíte mi za to, že Felix nebude ani na chvíli bez dozoru. Žádnou špatnou společnost a nejraději žádnou společnost. A o všem důležitém mi podáte ihned zprávu. Vždyť znáte jeho stav. Včerejšek se nesmí už nikdy opakovat. Rozuměl jste dobře?"

„Tisíceré díky za vaši laskavost, milostivá paní," klaněl se Drtikol. „Můžete se plně spolehnouti. Jen prosím o zastání, kdyby mladý pán znemožňoval mi svěřený úkol."

„S tím můžete počítati, zajedu ihned k němu a osobně mu to připomenu."

A milostivě mu podala kostnatou ruku k políbení, propouštějíc ho.

Pak vystoupila do druhého poschodí po bílém barokním schodišti a vešla do pokojů Felixe. Komorník jí sdělil, že mladý pán posnídal na terase ložnice a že se dosud neoblékl.

Zaťukala nezvykle ohleduplně na dveře pokoje, a když nedostala odpovědi, vstoupila důstojně do místnosti.

Široké dveře z ložnice na terasu byly otevřeny a v nich povstal z lehátka dosti neochotně Felix, oblečený v pyjama. Výraz jeho obličeje byl zakalen mrzutou únavou.

Paní domu, jeho teta, počala se vyptávati na zdraví a mluvila s ním s jistou mazlivou přísností, která měla dokázati její pečlivost i lásku k němu. Hoch však odpovídal s chladnou odmítavostí a proto rozmluva přecházela do ostřejšího tónu.

„Nesmíš, drahý Felixi, ztěžovat úkol svému vychovateli. Je tvým rádcem a ochráncem a nemá většího přání, než aby byl z tebe dokonalý muž. To, co jsi včera provedl, nebylo ani mužné, ani poctivé."

Zraky chlapcovy zasvítily, hlava se zvedla, ale v zápětí na to učinil odmítavý posunek a ústa jeho zůstala němá...

Paní, přistoupivši k němu blíže, položila mu ruku na rameno. Ani se nepohnul. A nyní k němu mluvila pomalejším, důtklivým tónem.

„Nezapomínej, že potřebuješ péče více než kdokoliv jiný. Mám o tebe mimořádnou starost. Což kdyby — jen si vzpomeň na svá vidění a vzpomeň také na svého ubohého otce — jak trpěl a jak těžce odešel..."

Nyní se hoch vyškubl z její ruky, jeho tvář v rámci stříbrných vlasů zrudla, modré oči se zaleskly a z úst zazněl zoufalý výkřik:

„Nemluvte o tom — nemluvte — vy — nechte ho na pokoji! Jen o tom nemluvte!"

Teta se zarazila.

„Jakým tónem to se mnou mluvíš, dítě?" ozvala se konečně, potlačujíc hněv.

„Poslechnu vás, vím, že vás musím poslechnouti, ale otce nechte na pokoji, nepřipomínejte mi to — a ostatně mi nic není — to vy jen stále — kdybyste mi dali pokoj — jen kdybych mohl..."

„Co kdybys?"

„Kdybych mohl, třeba jako tam ti..."

„Kdo, mluv přece zřetelněji, nešťastný chlapče!"

„...nikdo, nic! Nechtěl jsem nic říci. Chci jen pokoj, pokoj ode všech, přejte mi ho, prosím vás!"

Hoch byl až nepochopitelně rozčílen. Naproti tomu stará paní se již zase ovládla a řeč její nabývala opět pevného, nesmlouvavého, ba skoro necitelného tónu.

„Dobrá, opustím tě. Nechám tě o samotě, chci vždy jen tvoje dobro! Myslím to s tebou dobře, ano?"

Zdvihla mu rukou bradu, takže jí plaše pohlédl do očí.

„Odpověz! Myslím to s tebou co nejlépe?"

„Ano," ozvalo se tiše, neochotně.

„Poslechneš, musíš poslechnouti!"

„Vím to."

„Pak bude dobře. Je to jen pro tvoje dobro. Pamatuj, že stále bdím!"

S těmito důrazně pronesenými slovy opustila místnost, zatím co ubohý chlapec vyčerpán ulehl opět na verandě, zíraje zastřenýma očima do modré, tak radostně modré oblohy, aniž by byl schopen její krásy vnímati.

(Pokračování).

vijení filmu a nasazování nové cívky. Občas radil režisér operatérovi, aby tam dal „prolínačku", z čehož ovšem táborový lid si udělal „proklínačku". Také se Sopka o někom dověděl hroznou zprávu, že „spadl do kamery", ale pak se ukázalo, že to nebylo tak strašné, že to byl jen filmový výraz a že by se vlastně ani do kamery nevešel...

Tak to trvalo na našem táboře celý týden. Ráno se třeba točil „oběd", dopoledne „odpoledne", v poledne „večer", odpoledne „ráno" a „ranní" cviky. Večer se však netočilo nic, protože byl náš tábor ve stínu. Tu obklopili hoši režiséra, který musel vypravovat o filmařském životě, příhody z ateliérů, zpíval staré písničky a tak za celý den, kdy nás proháněl na sluníčku a nedal nám ani chvilku pokoje, se nám večer odměňoval a celý tábor ho měl rád. A když za týden odjížděli, neodcházeli již cizí lidé...

Konec filmování byl v Praze, kdy jsme šli na Barrandov do ateliérů a točili jsme „táborový oheň", ale tentokrát zvukově. Zase něco nového. Nejvíce se hochům líbil onen nenápadný človíček, který před každou scénou stoupl si před kameru, řekl tam číslo a sklapl dřevěnou klapačku. Kolem bylo mnoho reflektorů, které daleko převyšovaly světlem i teplem vlastní táborový oheň. A také kolem nás se točilo mnoho lidí. Ten měl jakousi pojízdnou šibenici a na ní mikrofon, kterým přijímal zvuk, kamera stála na voze, který se pohyboval po kolejích, dva lidé drželi veliký totem 5. odd. vodáků, ale před sebou si zapíchli smrkové větve, kdesi za sedícími skauty se ukrýval pán, který hrál na kytaru, při čemž jeden ze skautů, jehož bylo vidět, dělal jakoby hrál na kytaru, která však byla jenom z tuhého papíru a její struny z provázků...

Filmování bylo ukončeno. Film „Pojď s námi!" je hotov a od září poběží s filmem „Kvočna" v biografech. Nám zůstalo jen napjetí, jaké to bude, vzpomínky na tento neobvyklý, ale rušný týden tábora a přání, aby to byl pěkný film, abychom svojí prací prospěli československému skautingu.

Ohrožený tábor.

V Maďarsku musí tábor židovských skautů střežiti četnictvo. U Balatonfüredu byl v noci přepaden tábor 70 chovanců budapešťského židovského gymnasia neznámými lidmi, kteří na znamení, dané jim píšťalou, začali tábor bombardovati kamením. Na štěstí bylo kamenování soustředěno hlavně na stan, sloužící za skladiště potravin, takže žádný skaut nebyl zraněn. Po oznámení tohoto případu příslušnému úřadu bylo na místo vysláno četnictvo, které od té doby tábor střeží. Přes to však následující večer, když židovští skauti zpívali maďarskou hymnu, byla v blízkém křoví zpívána protižidovská píseň „Erger-Berger" a ač se tam četníci ihned rozběhli, přece jen se zpěvákům této potupné písně podařilo uprchnouti. chv.

Skautské setkání.

Jednou skautem — vždy skautem!

Jsa v čistém rychlíkovém vagonu přinášet vždy nějaké zajímavé zážitky. Onehdy jsem jel ve vlaku naplněném lidmi i jejich nevraživostí, kterou vítají každého vetřelce, hodlajícího zabrati pouze kousíček, jen co by se postavili — jiných požadavků přece nemá. V pohraniční stanici přistoupila dáma asi s jedenáctiletým hochem. Tužně jim zbyl pouze kousíček na chodbě. Jejich zavazadla, ač zcela úměrná jejich štíhlým postavám, přece vadila těmatéjším lidem, procházejícím chodbou. Bůhví, kde se tolik těmatých lidí bere, a proč právě tolik cestují — souvisí to snad s jejich cyklothymickou konstrukcí povahovou?

Hoch má skautský odznak, ale ne náš. Poněvadž nevíš kam se zavazadly, ukazuji němě na síť v chodbičce. Bohužel, nedostává se mu nějaký ten centimetr, je nutno pomoci. Zahlédl můj skautský odznak — ano, jsem také skaut — a už jsme byli přátelé. Je jugoslávský skaut, legitimaci má v pořádku. Věkový rozdíl počadvaceti let nemá významu.

Vyhlížíme z okna do všední krajiny. Jaká ostatně může být romantika od Břeclavi k Ostravě?

„Jak je krásná ta vaše krajina, ty lesíky, louky, stromy," povídá hoch.

A tu ji náhle vidím, ne divokou, ale krásnou svou pohodou, mírem, klidem, vesnice v polích i mezi stromy, všude zeleň svěžesti, odpočívající v náruči boží. Náhle se ve mně rozlila topá, hrdá radost. Ano, vidíte, to je můj kraj, to je moje vlast, sem si mohu kdykoliv zajet, bez pasu, bez zvláštních povolení, bez obtíží. Na tu zemi si mohu sednout, lehnout, tu všude, a ještě velký kus cesty jsem doma. Znáte, vy unuděni, opravdu svůj kraj, slyšíte píseň našich luhů a hájů, rozumíte její řeči? Myslíte, že svou neurasthenii uklidníte zběsilým spěchem mezinárodních rychlíků a letadel? Jakkoliv jsem ji tak krásnou neviděl, až mne ten chlapec upozornil. Ne ovšem, u nich je také krásně, ale jsou tam jen skály, příkré divoké, žhavé skály.

Hovořili jsme o všem možném, o skautech, pánech presidentech, obchodu, průmyslu, o cestování. Poněvadž jsme mluvili ona šnatnou němčinou (já značně horší), stáli jsme se středem pozornosti. Ihned se k němu předlesky hlásil z kupé, nabízejíce místo, které bylo před chvílí ještě „besetzt". Rázem měl každý nějaké vztahy ke skautingu, buď skautské příbuzné, nebo sám někdy skautoval. Vyptávali se ho, divili se, že jede sám z tak daleka. (Dámu mu jela naproti pouze do Břeclavi.)

Potom se také trochu obrátili na mne, proč mohu být i jako dospělý ještě skautem? Než jsem stačil sebrat svou němčinu k odpovědi, řekl za mne: „Einmal Skaut, immer Skaut!"

Jak výrazné řečeno, máš pravdu, hochu! Cítil jsem se šťasten. Škoda, že cesta utekla tak rychle. Milý lístečku, kdoví zda se někdy setkáme, ale jsem ti vděčen za tu krásnou vlast, kterou mi včera pomohl lépe poznat a za to světové bratrství. Otec Vlk. (Lidové noviny.)

Úspěšný návrat z Jamboree.
(The Scouter.)

Skauti v Ústí n. Labem zadrželi podezřelého cizince.

Zabránili mu ve fotografování chemických závodů a znemožnili útěk.

V úterý v poledne se vraceli do svých domovů čtyři žáci české měšťanské školy v Ústí n. L. Hlava, Chuciman, Lošan a Medonos. Cestou kolem ústeckého hřbitova zpozorovali neznámého muže, který se připravoval k fotografování. Chlapci, kteří byli ze školy dokonale poučeni o významu velkých průmyslových podniků pro obranu státu, ihned se rozhodli, že fotografování zabrání a cizince dovedou na policii. Všechni se rozběhli k muži a dříve, než mohl stisknout aparát, aktovkou, položenou před objektiv, mu hoši znemožnili provedení snímku. Cizinec se na ně německy obořil, ale chlapci byli neústupní. Vyzvali cizince, aby šel s nimi na policejní strážnici. Pojednou se dal neznámý muž na útěk, chlapci však za ním. Vida marnost svého úsilí, následoval je na policejní strážnici. Tam byl prohlédnut, fotoaparát zabaven a muž ponechán ve vazbě. — Chlapci sice přišli pozdě k obědu, ale dostalo se jim za jejich čin pochvaly jak od rodičů, tak od učitele ve škole. Čtveřice českých školáků dala krásný příklad nejen českým dětem v pohraničí, ale i dospělým.

(České slovo.)

K této novinářské zprávě nám oznamuje zást. žup. zpravodaje br. Jero Körner:

Zpráva tato potěšila zejména nás skautské vůdce, neboť jsme se přesvědčili, že naše výklady o skautském hesle „Buď připraven", nejsou zbytečné. Ještě jsme nevyšli z radosti nad úspěchem jednoho z našich bratrů (Theo Chaloupka, odd. rádce), který na škol. výletě zachránil jedné tonoucí dívce život, již jest nám hlášen tento další příklad skautské pohotovosti a odhodlanosti. Mezi jmenovanými školáky měšťanské školy v Ústí n. L. se vyskytují dva skauti Vladimír Hlava, z mého oddílu (1. Ústí n. L.) a Lošan z 68. odd. kat. skautů (vede Jarka Dostálek), z nichž zvláště vyniká Vladimír Hlava, který přišel na myšlenku zadržeti cizince a znemožniti mu fotografování zacloněním aktovkou. Jmenovaný také vyzval cizince, aby jej následoval na policejní úřad, kde byly snímky vyvolány. Vedení oddílu i místní Sdružení ocenilo pohotovost a záslužný čin skauta Vladimíra Hlavy a odměnilo jej třínedělním prázdninovým pobytem ve skautském táboře v Rybništi.

Hrdina dílny.

Italsky Cordelia, česky Al. Svojsík.

Ludvík a Jan, synkové dělníků, bydlili v témže domě v sousedních bytech za městskou branou. Narodili se téhož roku a matky jejich spolu závodily, aby syn jedné byl hezčí a lépe se učil než hoch druhé. Od doby, kdy se hoši narodili, ženy na sebe vlídně nepohlédly a hádaly se pro každou maličkost.

— Růženo, zdá se mi, že váš syn je nějak pobledlý — říkala Filomena matce Janově — měla byste mu dávati rybí tuk.

— Váš Ludvík je tlustý, ale všímla jste si, že má pořád jakousi vyrážku na těle? Tloušťka není známkou zdraví a mně je můj hubený syn milejší — odpověděla štiplavě Filomena.

Když pak později začali hoši chodit do školy, byla každou chvíli záminka k nějaké kyselosti.

Jan se učil pilně, byl nadaný a děkal matce radost. Filomena žloutla závistí a trestala Ludvíka, jenž místo do školy chodil raději na ulici a tam si hrál se soudruhy.

Z vašeho syna nikdy nic kloudného nebude — říkala Růžena — má asi možeček jako kuře.

Hleďte si svého, uvidíme, co váš syn bude míti z tolika učení. Což nevidíte, že má už tvář žlutou jako citron? Mně je milejší živý osel, než mrtvý doktor — odpovídala Filomena.

I hoši se neustále vespolek dráždili. Chodili spolu do školy, hráli si pospolu, na pohled byli dobrými soudruhy, ale náhle beze všeho vážného důvodu dali se do sebe, servali se do krve a často přišel Jan domů s krvácejícím nosem, nebo ranami ve tváři. Růžena vždy křičela, že jí chtějí zabíti syna a že si nedá dříve pokoje, pokud nepřipraví Ludvíka do káznice.

Když Jan dokončil návštěvu obecné školy, nezmínila se Růžena ani slovem Filomené a dala ho na učení do tiskárny, kde pracoval otec Ludvíkův.

Byl to veliký závod, jenž měl stále hojně práce. Jan byl přidělen k tiskařskému stroji a jeho úkolem bylo státi za strojem a odebírati potištěné archy.

Byl hrdý na svůj úkol, a kdykoli potkal Ludvíka, jenž chodil ještě do školy, jak kráčí s knihami pod paží, volal na něho posměšně: — Dobrou zábavu ve škole! Já jdu do dílny.

Ludvíkovi se zdálo, že mu vztekem pukne žluč a jednoho dne prohlásil rodičům, že již do školy choditi nechce, protože se tam učí jen zbytečnostem; že chce jíti do práce, jako chodí Jan, jsou přece stejně staří a Jan jest mnohem menší a slabší.

Otec si přál, aby chodil ještě dále do školy, bylo to jen jeho vinou, že propadl a opozdil se za svým vrstevníkem.

Ale Filomena dala synovi za pravdu, a pravila mužovi, že i on se stal dobrým dělníkem bez dlouhého studování a že bude lépe, bude-li Ludvík vydělávati peníze. Stála na svém, aby našel synovi místo v téže tiskárně, kam umístila Růžena svého Jana.

Trápila muže tak dlouho, až konečně povolil, aby měl pokoj. Protože byl již dlouhá léta v tiskárně zaměstnán, podařilo se mu, že i syn byl přijat; ježto však všecka lepší místa byla obsazena, musil se spokojiti s místem poslíčka.

Jeho úkolem bylo obstarávati posílky, donášeti kartáčové otisky, čistiti místnosti a podobné drobné služby. Konal to vše raději, než aby byl chodil do školy, ale jeho touhou bylo zmocniti se místa, jež měl Jan a od chvile, kdy vstoupil do tiskárny, bylo jedinou jeho snahou, aby ho u ostatních co možná nejvíce očernil.

Jan byl úplně spokojen a nestaral se v nejmenším o škodolibost Ludvíkovu. Byl vždy u svého stroje sledoje pozorně každý jeho pohyb a obdivuje se mu jako nadpřirozené bytosti. Snažil se proniknouti tajemstvím nesčíslných koleček a součástek, jež pracovaly přesně den co den, chrlíce potištěný papír, jejž jim čistý v arších předkládal. Viděl to stokrát v hodině, ale nepřestával se zázraku tomu obdivovati.

Vděčně vzpomínáme.

Za prvním skautem Československa, naším protektorem, presidentem Osvoboditelem.

Do nenávratna odešla jedna z největších postav naší historie, veliký učitel národa, bojovník a vítěz práva a pravdy. Nám osiřelým nezbývá než vzpomínat a plnit odkaz, jejž nám zanechal celým svým životním dílem

Československé junáctvo může vzpomínati opravdu s radostí! Za dvacet šest let je tu tolik radostných okamžiků, tolik blahovolné pozornosti a péče, tolik uznání našemu programu i práci, že nelze si opravdu přáti více. Kdo také mohl lépe pochopiti vznešené poslání skautingu v našem národě, než veliký humanista, demokrat, realista, veliký bojovník za pokrok?

Pro československý skauting je důležitým a památným první rozhovor s profesorem Masarykem v knihovně jeho bytu poblíž letohrádku Královny Anny. Tvář jeho byla pobledlá, zdál se mi unaven. Mluvil jsem proto ještě stručněji, než jsem si předsevzal. Vyložil jsem, že skauting, vznikající v Anglii, považuji za obrodné hnutí, širší a hlubší než vše, co se vedle školy a rodiny ve výchově mládeži dává a že chci pracovati na jeho podkladě o vytvoření nového typu výchovy naší mládeže. Sdělil jsem upřímně své obavy ve věci výchovy občanských ctností (Citizenship) za rakouských poměrů a odevzdal jsem mu Baden-Powellovu základní knihu „Scouting for Boys" s prosbou, aby ji prohlédl a sdělil mi svůj názor. K mému radostnému překvapení Masaryk již knihu znal, projevil souhlas s mým plánem a přislíbil pomoc slovy: „Budu vás podporovati všude, kde mám vliv."

A pln zájmu procházel se mnou v hovoru všecky hlavní úkoly skautingu. Výchovu charakteru jako nejvyšší cíl hnutí, altruismus a vlastenectví, které však musí se projevovati denním dobrým činem a službou v podnicích národních a dobročinných. Praktická výchova v přírodě, výchova prací, přimknutí výchovy k dennímu životu. Sociální momenty, soužití skautů až po přípravu pro politický život, o níž kdysi jsem slyšel mluviti krásně Masaryka v jeho přednáškách a na konec národnostní smír v našich vlastech a bratrství mládeže celého světa. Neslyšel jsem slova skepse ani odchylného názoru, jen souhlas, vždyť to vše je tak blízko vychovatelskému programu Masarykovu. Nahlédneme-li na příklad do řeči Masarykovy ve vídeňském parlamentu o výchově ženy, vybaví se nám ihned zásady výchovy skautek. Nenamítal také nic proti pokusu uplatniti skauting ve výchově dorostu Sokola a jiných tělovýchovných organisací, nezdaří-li se to, vytvořiti novou instituci národní.

Odcházel jsem posílen souhlasem nejpovolanější osobnosti našeho národa, ale také s vědomím, že úkol můj je závažnější, než jsem sám tušil. Těšil jsem se také ze slibu, že Masaryk napíše do díla „Základy junáctví" článek o sociálním významu skautingu. Bohužel, nedošlo k tomu. Masaryk zabrán dopisováním svého velikého díla „Rusko a Evropa", sdělil na mou zprávu, že tisk „Základů" se blíží ke konci, že pro tuto věc „nemá právě volnou hlavu". Byla to nesmírná škoda pro československý skauting, autorita Masarykova byla by jej uchránila mnohého nepochopení a nespravedlnosti, neboť skauting právě v ohledu sociálním šel nejdále.

Masaryk provázel skauting bezvýhradným souhlasem i po celý další svůj život. Při audienci na Pražském Hradě 3. dubna 1919 vyslechl pozorně zprávu o životě našich skautů za války, o potížích táborů, kde tak často ozývalo se jméno Masaryka, Beneše,

Náš protektor promlouvá k 13.000 slovanských skautů a skautek r. 1931.

Kramáře i Rašína a sám vyprávěl o vzorném uplatňování skautů anglických a amerických ve frontách i v zázemí. A když jsem mu připomenul jeho slib z prvního rozhovoru o skautingu, upamatoval se na to a projevil přání, aby skauting se rozšířil všude, „právě jako Sokol". Zajímal se živě o definitivní formy našeho hnutí, o účast mládeže jiných jazyků v našem ústředí a přijal protektorát přednášky „Výchova občana republiky skautováním", která dvakrát naplnila Smetanovu síň Obec. domu Pražského.

Při audienci 23. prosince 1919 rozhodoval již jako protektor Svazu o různých podrobnostech a rozhodl pro demokratickou formu — volby náčelnictva i ústř. rady na valných sjezdech vůdců a zpravodajů na rozdíl od Anglie, kde jsou jmenováni patronem skautingu, anglickým králem. Doporučil při té příležitosti také stavbu vlastního, třeba skrovného domu, slíbil pomoci a vykonati přehlídku našeho junáctva.

Stalo se tak 9. května 1920 ve Španělském sále pražského Hradu, jejž vyplnily do posledního místa přesně vyřízené kolony skautů a skautek pražských a deputace z celé republiky. Bylo jich na půl třetího tisíce. Velký náš pozdrav s nevylíčitelným jásotem mládeže, jenž úplně přehlušil vojenskou kapelu hrající fanfáry z Libuše, mávání klobouků na dvou tisících skautských holích a šátků skautek vítalo milovaného presidenta, jenž přišel v průvodu kancléře Šámala, ministra školství a národní osvěty Habrmana, náčelníka Sokolstva, Jindry Vaníčka a jiných hodnostářů. Dojem prvního kroku presidentova mezi naše junáctvo v nádherném sále byl mohutný a sám p. kancléř podotkl, že měl slzy v očích. Starosta Svazu, básník Machar, představil činovníky Svazu, načež pronesl zdravici skaut Rostislav Kocourek a promluvil náčelník Svazu, Svojsík.

Pan president s úsměvem a ochotně podepisuje se našim Šotkům.

A nyní dostalo se nám po prvé štěstí slyšeti presidenta Osvoboditele promlouvati k československému junáctvu:

„Já vám děkuji všem ze srdce, děkuji také ve jménu své ženy.

Přijímám a dávám svůj hlas skautské idei bratrství. Bratrství — a z toho vyvozuji praktické důsledky, aby nezůstalo jen heslem, bratrství všech nás Čechů a Slováků v první řadě a pak všech ostatních národů. Bratrství ve vašich řadách a všech skautů je opravdu veliká skautská idea.

Skautství, jak se na ně dívám a co o něm vím, bylo by mně jako ideál praktickosti — praktickosti v malém i velkém. Praktickosti v tom smyslu, aby mládež v městech a ve velkých místech nebyla vychovávána tak uměle, až nepřirozeně. Tu praktickost míním, praktickost rukou i práce, dovésti si pomoci a nebýti závislým na jiných. Praktickost, která vylučuje luxus, to platí zase zejména pro města; žádný přepych, žádné zbytečnosti, vyhazování jmění a sil a tím uskutečnění praktického bratrství a prostoty, prostoty republikánské. Republika je ideál, to není pro nás jen forma státu vedle jiných forem. Republika dle mého mínění je ideál starořímské prostoty těch reků odhodlaných za republiku dáti všecko.

Prostota a praktičnost jest nám potřebou a pak na konec intimní svazek s přírodou. Příroda je potrava pro tělo, vzduch a slunko. My, všechna starší generace byla vychována v pověrách hygienických a dietetických. My jsme nechápali a nechápeme, že vzduch je nejpřirozenější a nejlacinější a stejně potřebnou potravou. Příroda je demokratická a proto vidím ve skautingu školu republikánskou. Prohlašuji vám všem: Nazdar!"

Na to odevzdal Masaryk náčelníkovi prapor, který jako vzácná památka je chován ve Svazu. Zdoben skautským odznakem vykonal pak přehlídku skautských oddílů a přijal dárky naší mládeže ze všech krajů republiky. A když se rozvinul průvod k pochodu Prahou, sledoval jej z oken kanceláří páně kancléřových a kynul jim vlídně, až zašel poslední skaut.

Po celý život budou vzpomínati také skauti a vůdcové, které president vídal konati služby při různých příležitostech. Vždy zašel mezi ně, přijal jejich hlášení, byla-li to služba na Hradě (bylo to v jednom případě dokonce z Jeho vlastního podnětu děkoval jim a nešetřil uznáním ani humorem.

Stejný zájem projevoval také o naše tábory. V Královské oboře, kde jsme měli tábory u příležitosti sokolského sletu 1920, dvakráte překvapil bez ohlášení naše skauty, jednou již v časných hodinách ranních a s generálem Pellé prohlédl si důkladně všechny zajímavosti skautského života.

A jak byl šťasten mezi námi, když slovenští skauti

Svaz junáků skautů a skautek RČS svolal smuteční schůzi v den smrti presidenta Osvoboditele, který byl od počátku protektorem našeho skautingu a jako takový stál Svazu v čele. Starosta Svazu univ. prof. Dr. J. Charvát ocenil význam jeho osobnosti pro náš skauting. Náčelník Svazu prof. A. Svojsík tlumočil pak vzpomínky na styky pana presidenta s československým skautingem a jeho zásluhy o rozvoj skautingu u nás.

Pro skauty stanoven šestinedělní smutek. Přesné pokyny rozeslány všem oddílům v republice.

Projevy soustrasti zaslány p. vyslanci Janu Masarykovi, panu presidentu republiky Dr. E. Benešovi, a panu předsedovi vlády Dr. Hodžovi. Pražští skauti projevili soustrast vnukům pana presidenta, kteří byli v našich táborech.

Krásná památka na protektora našeho Svazu.

Vydali jsme právě pouze v počtu 100 kusů

rukopis posledního projevu pana pres.-Osvoboditele ke skautům.

Rukopis je reprodukován na dobrém ručním papíře (formát 32×50 cm) a bude krásnou ozdobou kluboven nebo pracoven našich členů. Zasíláme, pokud počet nebude vyčerpán, za Kč 6.— (bez poštovného Kč 5.—).

President naposledy přehlíží skauty r. 1933 na Pražském hradě.

Projevy účasti z ciziny.

Náš Svaz rozeslal všem skautským orgánům sdělení o smrti svého protektora, presidenta Osvoboditele. Ještě před tím však došly na základě zpráv rozhlasových, telegrafické kondolence, jež tuto uvádíme:

Světové ústředí skautek: Zasíláme Vašemu Svazu projev velmi srdečného soucitu při ráně, která postihla Československo úmrtím presidenta Masaryka. Víme, jak mnoho vykonal pro Vaši zem a pro světový mír a dovedeme si představiti, jak ztráta jeho osobnosti bude pociťována.

Vaší ztrátě. — Martin, ředitel mezinárod. skautského ústředí.

Belgie: Svaz belgických skautů telegraficky vyjišťuje svou bratrskou účast při odchodu presidenta Masaryka.

Francie: Scouts de France ujišťují své československé bratry sympatií při úmrtí presidenta Masaryka.

Jugoslavia: Savez skauta Království Jugoslavie píše: Tiumočíme svoji účast při velké ztrátě a bolu za mrtvým Otcem republiky a velkým přítelem našeho národa.

Litva: Litevští skauti (byli první od nichž Kondolence došla) projevují velikou soustrast nad úmrtím vůdce československého národa a presidenta Osvoboditele profesora Masaryka. — Podepsán: Lautius. (Telegram je psán česky!)

Polsko: „Ve chvíli, kdy Svaz junáků skautů jest tak bolestně dotčen úmrtím prvního svého protektora tomáše Masaryka, zasíláme projev nejhlubší soustrasti. Zvonazek harcerstva polskiego."

Župní zpravodaj Jos. Brzeziński, který je odvozen naším přítelem a s nímž jsme na Jamboree navázali srdečné osobní styky, píše: „Ve dnech smutku celého československého národa i Svazu skautů zasílám jménem 5000 skautů župy Zagłębiowskiej (v Horním Slezsku) projev soustrasti a ujištění, že chápeme dobře váš hluboký bol a máme pro to bratrské pochopení. Váš velký člověk, president i tvůrce Vašeho státu, jest podoben svým významem našemu Marškikovi. Oba již od nás odešli, ale národy naše musí jíti rukou v ruce, aby utvořily pevnou hráz, které by se ulekli všichni nepřátelé Slovanstva."

vybudovali mu v září 1923 ukázkový tábor přímo v parku topolčianském!

Masarykovo „Dávám svůj hlas skautingu“ zní i v dalších letech. Zastává se ho energicky, když byl ohrožen a podporuje anonymně skauting na Slovensku a Podkarpatské Rusi i výchovu vůdců.

Pro československý a celý světový skauting je památné setkání prvního skauta Československa, presidenta Masaryka s prvním skautem světa, Lordem Baden Powellem of Gillwell ve Švýcarsku. Očitý svědek mi vyprávěl, jak hlubokým dojmem naň působil rozhovor těchto dvou velikých učitelů národů a optimistů, když vyměňovali své názory o výchově a uspořádání poválečného světa.

Naposledy mluvil president Osvoboditel ke skautům při I. Slovanském Jamboree, kdy sjelo se do Prahy přes třináct tisíc příslušníků Svazu slovanských skautů a skautek a deputace mnoha evropských států. Jak rozplamenilo slovo presidentovo, jaká odhodlání a dobrá předsevzetí měla v zápětí v srdcích mládeže zrací se v poznámkách z oněch dnů.

„Třetí nádvoří hradní tehdy sotva pojmulo do své náruče ty skautské řady. Stometrová svatovítská věž vážně shlížela na trpaslíčí drobotinu u svých nohou a divila se: Jaké nové voje bojovníků za svatá práva vlasti a národa tu spatřuji?

A pak se objevil pan president republiky. Kolik bylo našich skautských dětí, jež jej viděly po prvé a snad již nikdy nebudou mít příležitost ve svém životě popatřit do jeho upřímných očí! Vždyť tu byly děti i ze zapadlých visek horských, z pohraničí, z hlubokých hvozdů karpatských i dalekých vlastí slovanských. Jako uragan zabouřilo to nádvořím a tisíce kloboučků létlo vzhůru, tisíce paží se vzepjalo, tisíce hlasů zahlaholilo pozdrav Osvoboditeli.

A pak promluvil. Hluboké ticho. Jako zvon zněl jeho hlas, když vítal, pochválil a povzbuzoval:

„Vítám vás, milí hosté, v republice a jménem republiky.

Akceptuji váš pěkný program, jak jste jej přednesli, zástupcové skautů polský a náš. Akceptuji program, že účinnou láskou ke svému národu usilujete o sblížení a sbratření lidstva: lidstvo nesmí být abstraktem, lidstvo je organisací národů a států.

Skautská metoda a taktika je vyslovena vaší prací a jménem. Snažíte se o pěkný život v přírodě; to samo sebou přináší jisté oproštění, jednoduchost, pravdivost.

Zároveň anglické jméno skaut znamená, že jste rozvědčíci, že sbíráte informace, že pozorujete. Dáváte pozor na sebe a kolem sebe, ale dáváte také pozor na své bratry. Angličanům slovo skaut znamená také hodinky — prostředek a symbol přesnosti.

Smím na konec, zejména skautům našim připomenout, že jsme v naší historii měli celou řadu mužů, snažících se svým způsobem o váš program. Jmenuji alespoň lidového krále Jiříka, který držel ideál věčného míru!

Skauti slovanští a všech národů — dostojte mužně svému programu!“

President Masaryk mezi slovenskými a polskými skauty v Topolčiankách r. 1933.

Slova presidenta Osvoboditele uvádím dle jeho, vlastní rukou psaného konceptu, ale dle stenografických záznamů, jež jsou také zachovány, vyzněla ještě vroucněji.

Byli bychom jej poslouchali do nekonečna. Promluvili i jiní: náš náčelník, bratr Svojsík a zástupce polských skautů, vojvoda Dr. Grazyński. Byli přítomni vzácní hosté: členové vlády, zástupci cizích států, významní mužové a ženy. Byl to věru svátek československého skautingu, a kdo byl tehdy na Hradě, má vzpomínku na celý život. A nechtělo se nám dolů do ulic, byli bychom chtěli, aby neprchaly tyto slavné okamžiky, abychom do svých duší mohli ssát posilu na celý život pro svou práci a snažení. Šli jsme na Hrad nadšeni a vraceli jsme se dojati. Cestou tam jsme jásali, cestou domů jsme přemýšleli. A slibovali, slibovali vytrvati a neustati, dokud nebudeme u cíle a nebude-li nám dáno osudem toho slavného cíle dosáhnouti, pak aspoň vychováme n o v é p o k o l e n í, které bude hodno radovati se z míru a štěstí svého národa i celého lidstva.“

Uvádím jen hlavní momenty ze styků velikého presidenta se skautingem. Byli jsme vděčni za každé slovo a za každou zmínku a počin, za Jeho velikou lásku k mládeži. Mladí lidé byli vždy v jeho blízkosti, spolupracovali s ním a na prospěch věci spojovala se tak vždy zkušenost a rozvaha stáří s průbojnou energií mládí.

Před léty často jsme slýchali obavy, co bude, až odejde Masaryk. Neděje se nic, jen hluboký zármutek pojal všechno obyvatelstvo tohoto státu, sdílený celým kulturním světem nad smrtí toho, jenž vždy myslel na všechny a nezapomínal na nic. Bezmezný žal, že odešel

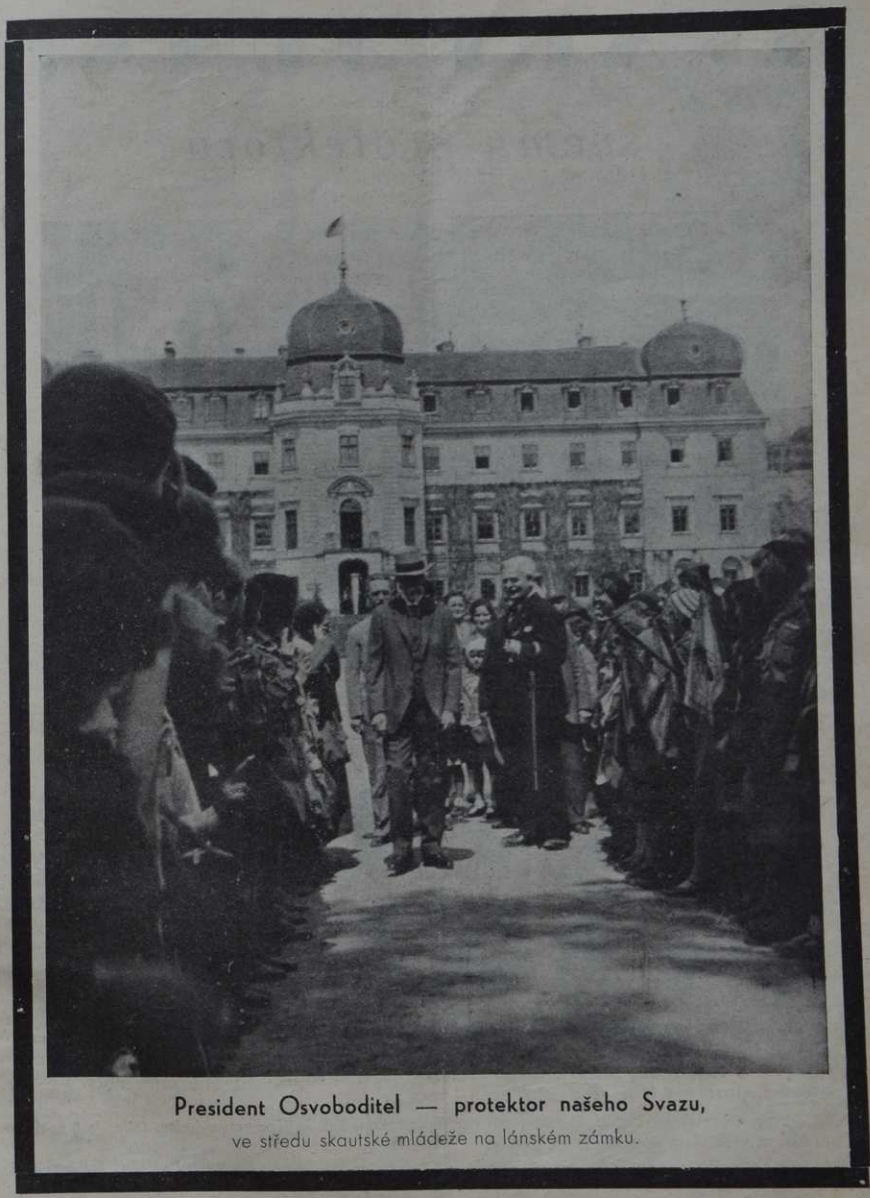
Veliký Spravedlivý.

Nám československému junáctvu zbývá morální povinnost chrániti jako nejdražší odkaz jeho myšlenky, zásady a idee, uplatniti je ve skautské výchově a skautskou službou, celým svým životem uváděti je ve skutek.

To slibuji za veškeré československé junáctvo.

Věčná, svatá paměť Presidentu Osvoboditeli Masarykovi.

Antonín B. Svojsík.

President Osvoboditel — protektor našeho Svazu,

ve středu skautské mládeže na lánském zámku.

SKAUT-JUNÁK

svému protektoru

Pan president Osvoboditel — protektor Svazu a pan president Dr. Edv. Beneš — starosta Svazu v kruhu cizích skautských delegátů a delegátek při táborech Slovanských skautů a skautek v Praze r. 1931.

Zemřel náš protektor - president Osvoboditel T. G. Masaryk.

Postihla nás krutá rána osudu. Světu odešel státník, filosof a učitel národů, jakého nebylo od dob Komenského. Naše republika ztratila svého tvůrce a vůdce, k němuž všichni, malí i velcí pohlíželi s láskou a oddanou úctou. A my, českoslovenští skauti, jsme osiřeli nejvíce, neboť President Osvoboditel byl nejen naším milovaným protektorem, ale i nedostižným vzorem skautských ctností.

Vždy hledal pravdu a znal jen přímé cesty. Učil nás pravému vlastenectví, které není na papíře, ale v činu. Žil podle mravních zákonů čistého lidství, které vedou k světovému bratrství všech, kdož mají dobrou vůli. Bystrý pozorovatel a samostatný myslitel se v něm pojil s neohroženým a houževnatým bojovníkem, který dal svému národu nejvyšší statek: vrátil mu samostatnost.

Nám, československým skautům, podal pomocnou ruku hned v prvních dobách republiky. Vždy jsme byli hrdi, že přijal nad naším hnutím protektorát, vždy jsme v něm viděli svůj vzor a prvního skauta republiky. Celý život sloužil lidstvu a svému národu. Nyní, když jej Bůh povolal k Vyšší službě, snažte se všichni, abyste byli hodni jeho památky.

Sestry a bratří, snažte se, abyste plnili skautský zákon. Tak nejlépe uctíte jméno toho, jenž může být dán za vzor všem skautům celého světa.

Prof. Dr. J. Charvát
starosta Svazu

— Je to obluda — říkával si v myšlenkách — dávám mu jisti bílý papír a vrací mi popsaný krásnými věcmi, jež jdou do světa a šíří tam vzdělání; je to opravdu div — a rád by byl přečetl vše, co prošlo tištěného jeho rukama a toužebným jeho přáním bylo, aby viděl takový stroj rozložený a aby jej mohl vlastníma rukama opět sestavovati.

Kdykoli strojník stroj zastavil, aby opravil nějakou závadu, nebo aby ho namazal, pozoroval všecky jeho pohyby, shýbal se, aby viděl do nitra stroje a pozoroval a dožadoval se u strojníka důkladnějšího poučení.

I doma nemyslil na nic, než na stroj, a byl ráno plný radosti, že jde opět na svoje místo a uvidí opět ruch stroje, jeho opatroval, jako by byl živoucí bytostí.

Ludvík byl nešťasten vida soudruha, jak se spokojeně a vesele sklání nad strojem a sotva si ho všímá; šel-li okolo, vždy se na něho uštěpačně utrhl a někdy mu dokonce rozházel archy, jež měl před sebou připravené k tisku.

Přisahal v srdci, že soudruha připraví o jeho místo a doufal, že se mu to během doby podaří.

Jedinou slabostí Janovou bylo, že se občas zadíval v zamyšlení na pohyby stroje, nebo že si přečetl něco, co bylo na arších natisknuto. Ludvík neopomenul nikdy upozorniti ostatní, že Jan jest nepozorný.

— Koukej, jak jest zamyšlen — upozorňoval svého otce — kdybych já byl na jeho místě!

Jednoho dne, kdy Jan onemocněl a zůstal doma, zmocnil se Ludvík jeho místa a prohlásil, že se ho již nevzdá.

Když se Jan vrátil zpět do tiskárny a uzřel, že jeho místo jest obsazeno, bylo mu, jako by mu někdo vrazil nůž do srdce. V prvém okamžiku všecek bez rozvahy byl by se nejraději vrhl ke stroji a vypudil odtamtud svého druha. Jsa však měkké povahy a věda, že nemá síly, aby soupeře přemohl, pravil pouze:

— Ošklivou věc jsi provedl. —

Od onoho dne nemluvil s Ludvíkem, nezdravil se s ním, ale šel-li kolem stroje, měl vždy slzy v očích. Kdykoli měl chvilku volnou, šel vždy k svému stroji a ačkoli viděl, jak se mu Ludvík vítězoslavně pošklebuje, vytrval tam jako začarován, jako by se od stroje nemohl odtrhnouti.

Doma byl stále záduměvý a rozmrzelý, a jeho matka zvěděvši o zradě, jejíž byl obětí, přisahala sousedům neukojitelnou pomstu. Obě ženy dělaly si nevzájem to nejhorší: nemluvily na sebe, zavíraly si dveře před nosem, pomlouvaly se a snad by si byly vjely do vlasů, kdyby se byla k tomu naskytla nejmenší příležitost.

Byl štědrý den a v tiskárně, kde byli Ludvík a Jan zaměstnáni, bylo množství práce. Všecky stroje pracovaly jako o závod, neboť bylo ještě mnoho díla, jež do večera muselo býti dohotoveno. Strojník přidal páry a stroje se točily přísernou rychlostí. Všichni dělníci v tiskárně byli dobré nálady a hovořili o svátcích, jež budou slaviti v kruhu rodinném, o pokrmech, jež jim ženy nebo matky připravují a o zábavách, které je čekají. Rychlost práce a šumot strojů naplnil i lidi jakýmsi horečným rozčilením, jež naplňovalo celou tiskárnu jako elektrický proud.

Ludvík byl na svém místě roztržitý, myslil na svátky, na dobré jídlo, na hry, na koulování se soudruhy a pospíchal s prací, aby mohl co nejdříve jíti domů.

Jan se díval, jako obyčejně, na svůj milovaný stroj a na Ludvíka, jenž byl jako popletený a nevěděl ani, co činí. A stroje běžely dále s urychlením posledního napjetí sil.

Náhle Ludvík upustil arch papíru a shýbl se pro něj bezmyšlenkovitě až do stroje; hlavy nepozdvihl, za to se však ozval z pod stroje strašlivý výkřik, jenž byl doprovázen výkřikem všech ostatních, kteří viděli, že jejich soudruh se ocitl mezi koly stroje.

Jan nevykřikl, ale vyskočil jako veverka ke stroji a uchopil páku s takovou silou, že se stroj okamžitě zastavil. Na to se shýbl a vytáhl Ludvíka se zakrvácenou rukou.

Vše to bylo dílem okamžiku, nikdo jiný se ohromením ani nepohnul.

— Výborně! — křičeli.

— Sláva Janovi!

Otec Ludvíkův, jenž byl očitým svědkem celého výjevu, přiskočil plný úzkosti k synovi, jenž měl značně pochroumanou ruku, ale byl živ a bylo viděti, že rána není nebezpečná.

— Poděkuj Janovi — pravil — nebýt jeho, byl bys teď roztrhán v beztvárnou hmotu; cos to dělal? Kam jsi dal hlavu, že ses vrhl v takové nebezpečenství?

Neodpovídal, zmaten a rozhněván naříkal na bolest, ač lékař, jenž se ihned dostavil, prohlásil, že poranění není nebezpečné.

Když zmatek prvního okamžiku pominul, obdivovali se všichni duchapřítomnosti a statečnosti Janově a nežli odešli ze závodu, uspořádali mu oslavu a byli by ho snad odnesli na ramenou.

Jan se bránil, plaché jeho povaze příčilo se hlučné oslavování; prosil jen, aby se směl vrátiti na své zamilované místo u stroje.

— Dostaneš lepší místo — pravil vrchní strojník — budeš pod mojí ochranou, a běda tomu, kdo by ti chtěl ublížit.

Když přišel domů a vypravoval matce, co se přihodilo, pravila: — Ti lidé ani nezaslouhují, že jsi ho zachránil, tolik se ti naublíživali!

Po večeři slyšeli, jak někdo poněkud klepá na dveře, a vešla Filomena, vedouc Ludvíka, jenž měl ruku v obvaze.

— Růženo, odpusťte — koktala zmatená — chci polibiti vašeho syna, křivdila jsem mu, uznávám to.

— Zde jest — pravila Růžena a odvrátila se, aby zakryla pohnutí.

— Máš dobré srdce — pravila Filomena Janovi a vedla ho do náručí Ludvíkova, řkouc:

— Budete teď přáteli, a my též, není-li pravda, Růženo? Zapomeňme na minulost. Zítra jest Narození Páně a byli bychom šťastni, kdybyste s námi zítra poobědvali a zpečetili tak naše smíření.

Růžena nemohla najíti slov k dopovědi, měla plné oči slzí, až konečně vzlykajíc pravila:

— Nikdy jsem proti vám nic neměla, stalo-li se kdy něco, bylo to jen k vůli mému synovi.

— Zasluhuje toho, je to dobrý hoch a můžete býti na něho pyšna. — A ty — obrátila se k synovi — odpros ho, že jsi jej připravil o místo!

Hoši byli oba zmateni, že tak najednou jsou opět přáteli, ale byli rádi, dívali se druh druhu do tváře a usmívali se.

Chytré Vlče a – ubohý pes.

(London News)

Naše skautka byla v Americe.

Americké skautky povolaly ke svému národnímu Jamboree jedné skautce z každé země. U nás po bedlivé úvaze byla vybrána s. Vlasta Látochlebová. O její cestě přinášíme toto líčení:

Na skautský sjezd za oceán.

Na Queen Mary, 7. srpna

Houpy hou, houpy hou — na vlnách se však nehoupá kanoe, jak jsme zvykli slyšet zpívat, nýbrž obrovitá Queen Mary, plujíc pohádka oceánu. A na ní mezi ostatními cestujícími i dvacet dívek, každá v jiné uniformě, a přece všechny patří nerozlučně k sobě. Kdo to je? Dvacet skautek, delegátek dvaceti států, organisovaných ve světovém Svazu skautů a skautek, které jedou do Ameriky na jamboree skautek celého světa. Atlantik není mírný Baltyk, ani slunný Jadran. Po sluníčku ani památky, samá šeď a šeď. A stýská se po něm. Na palubu lze vyjíti jen na chvilenku, když se zdá, že se již sluníčko ukáže, ale ihned se vracíme, protože říší studený vítr, ne právě příjemný ani vnitrozemské skautské otužilosti.

Co však jest pro sedmnáctileté skautky strávíti čtyři dny a pět nocí na vodní cestě mezi dvěma pevninami, když je na lodi tolik zajímavého! Je tak příjemné naslouchati smíchy moltovým písním severských skautek, učiti se švýcarským, skotským, dánským tancům v sesterském kruhu dívčat z celé Evropy, v kruhu dívek, spojených společnými ideály světového společenství. Volně jako racková, a přitom pod ochranou Mrs. Kerr a Pry z Londýna a Cuénod, skautsky nazývané „Cigogne", ze Švýcar, bílí se dvacet nadšených evropských skautek ke břehům velké země svobody, kde je už očekává sta skautských sester amerických.

Hovoru jak při stavbě věže babylonské. Angličtina a francouzština převládají. Po večeři každý den — myslíte tanec? — chyba lávky! učíme se americkým dějinám. Jen jednou jsme se byly podívat v taneční síni. Ale ujišťuji, že jen podívat. V kabině je s československou zlatokopkyní delegátka z Anglie, Egypta a Jáfandu. Angličanka ovšem jiné řeči kromě své mateřštiny nezná. Udivi snad ve skautském kruhu, že se velmi dobře baví československá skautka právě s Maďarkou?

Všecko je v životě lodi pro nás zajímavé. Odpoledne trávíme obyčejně při písničkách. Pouštěna, jaké oblíbě se těšily naše písničky na Mezinárodní dívčí skautské škole ve Zlíně, pospíšila jsem si hned prvý den a naučila sestry zpívati Tancuj, tancuj, vykrúcaj a Iščla Marina. A tak na Queen Mary hlaholily s počátku jen refrainy, ale později celé sloky našich národních písní, jež se tak zalíbily, že byly ihned vřaděny do programu ve-

čírku, který připravujeme pro obecenstvo na neděli večer a teď bude se zmnou tančit Estonka Červený šlupečku, kolem se tok? Všecky přirozeně ve svých národních krojích, v nichž budeme vystupovati i při slavnostním táborovém ohni v táboře u Nového Yorku.

Vlasta Litochlebová.

Dopis z amerického jubilejního tábora skautek.

Camp. Andree 11. srpna 1937.

Vážená sestro náčelní!

Nejprve si dovoluji Ti poslati mnoho pozdravů z jubilejního tábora amerických skautek v Camp Andree. Je to tu všechno tak pěkné, tak milé, že se nám odtud nebude ani chtít.

Snažím se ze všech sil, abych Československo representovala co nejlépe.

Představ si, že včera byla u nás na slavnostním zahájení choť amerického presidenta, Mrs Roosewelt a že jsem zpívala „Tancuj, tancuj, vykrucuj!“ Americké skautky umějí již její melodii. Mrs. Roosewelt mně řekla, že jsem zpívala velmi hezky.

Ani domů jsem to ještě nepsala, píši to nejprve Tobě, abys měla radost, že jedině Československo zpívalo svou píseň. A potom obhlíželi všichni můj kroj. Tof se ví — kyjovský se jim líbí. Mé číslo nebylo v programu, teprve mezi oficielními řečmi přišla ke mně jedna vůdkyně říci, abych zazpívala tu píseň jako při táborovém ohni, ještě před projevem paní Rooseweltové. U nás bych se se svým pěveckým umělcem, ani neodvážila vystoupit, ale když běželo o Československo, šla jsem velmi ráda. Zkrátka — československé písničky to zde vyhrály.

Nemysli si, prosím Tě, že se chlubím, že jsem pyšná a až se vrátím, že nebudu nic dělat. Ne, jen mám radost z toho, že už něco vědí o Československu. Vždyť se mně z počátku i ptaly jestli mluvíme německy!

Promluvila jsem také (samozřejmě anglicky) při představování jednotlivých národů. Přicházím z Československa, které je vlastně dítě vaší velké vlasti, proto že vaše přátelství podporovalo naši mladou republiku. Jedno naše přísloví praví: Kdo zpívá, má dobré srdce. A náš národ zpívá celý a velmi rád.“

Mnohokrát Tě pozdravuje

Vlasta.

Světový náčelník lord Baden-Powell obdržel mírovou cenu!

Zakladatel skautingu dostal velkou cenu. Watelerova cena — míru pro rok 1937 v částce 2100 liber šterlinků (asi 360.000 Kč) byla udělena lordu Baden-Powellovi za jeho obzvláštní zásluhy pro sblížení národů pomocí skautského hnutí.

IN MEMORIAM

11. července byl pohřben v Třebochovicích letec pozorovatel por. br. František Hanuš, který zahynul při letecké katastrofě u Zvolenu. Zvěčněný br. Hanuš byl skautem od desíti let svého věku, až se stal skautským vůdcem. Byl vůdcem energickým — spravedlivým. Ve skautingu nacházela jeho idealisticky založená duše životní náplň. Byl poctivý ve studiu i ve vykonávání vojenské služby. Oblíben byl u podřízených i nadřízených. Byl vzorem řádně vychovaného skauta. O svých dovolených vždy rád se vracel do skautské klubovny a zde názorně skauty přesvědčoval o správnosti výchovných metod skautingu. Ještě letos se chystal výpomocí ve vedení táboru, leč služba tomu zabránila. Budeme s láskou vzpomínati na milého bratra poručíka Hanuše a stavěti jej za vzor. -s.

Irene Mossop:

Dobrý skutek skautky.

„Tentokráte musíš projít, Jenko, do opravdy musíš,“ připomínala Anežka Wikovcová.

„To je velmi hloupé, že právě naší družině přidali nováčka. A jakého nováčka!“ Isin tón byl takový, že Jenka zčervenala až po kořínky svých krátce ostříhaných hnědých vlásků. „Jak je tomu dlouho, Jenko, co jsi projela? Pět týdnů?“

„Ne, teprv tři. Právě nyní to budou tři. Vím, že je to nesprávné ode mne tak vás zdržovat, ale poctivě jsem dřela tentokráte ke zkoušce a doufám, že projdu.“

„Doufám,“ vážně prohlásila Anežka, rádkyně »Pěnkavek«. „Kuráž, dívenko, kde je život, tam je i naděje.“

„Přály bychom jí, aby udělala druhotřídku před přehlídkou. To je důležité,“ Helena připomínala rádkyni.

„Udělá-li zítra nováčkovskou, může získat pásek ještě před přehlídkou,“ těšila Betty Walkerová, jiný člen družiny »Pěnkavek«. „Nebudeme tak jediné, které mají mezi sebou skautku bez jediné odborky.“

„Kdyby“ — počala Isa a zarazila se.

„Co dál?“ — Anežka povzbuzovala.

„Chtěla jsem říci, že bychom tak mohly získati odznak zpravodajský na naši družinovou vlajku ještě před přehlídkou.“

„Myslíš? To by byl vrchol! »Pomněnky« mají odborku botaniček, »Vlaštovky« snaží se získati odborku sportovní,“ posteskla si Anežka.

„Nemůžeme získat odznak na vlajku, neuděláme-li všechny zkoušku ze signalisování.“

„Ani jsem na to nikdy nemyslela,“ prohlásila Věra.

„Mysli tedy na to nyní,“ prohlásila Isa a slavnostně povstala od stolu.

Žačky ze školy v Heathfieldu byly všechny nadšenými skautkami. Šest »Pěnkavek« používalo poledních přestávky k tomu, aby projednalo družinové záležitosti.

Zvyk popíjeti mléko a příkusovat housku společně zavedla ve škole Isa, místorádkyně. Ne, že by byla velice společenská. Měla pověst největší samotářky ze čtvrté třídy. Ale Heathfield byla veřejná škola, kam docházely dívky zdaleka a měly proto nejlepší příležitost pořádati tak své družinové schůzky.

Isa byla žárlivá na čest družiny. Žárlivost ta někdy dráždila, jindy bavila pohodlnější Anežku, družinovou rádkyni.

Když slečna Grantová, učitelka tělocviku a vůdkyně skautek, prohlásila, že je nutno utvořiti čtvrtou družinu, dala se Anežka snadno povzbuditi k jejímu založení. Nebyla však v žádném ohledu vhodnou osobou pro tento úkol.

Isa, chladné, vyrovnané povahy, energická, byla vlastně osou družiny. Ona vlastně dávala iniciativu ke vší činnosti družiny a vzala starosti rádkyně na svá útlá ramena.

Anežku zajímal hlavně cricket a sport a velmi ráda svěřila péči o družinu své zástupkyni.

Anežka byla velmi slibným členem jedenáctky a cricket tak zabíral všechen její sportovní obzor, že jí zbylo málo času myslet na skautské závody, které se měly konat poslední sobotu v červenci. Byl to slavnostní den pro Heathfieldskou školu. Jestli měly »Pěnkavy«, které teprve před krátkou dobou vytvořily svoji družinu, čestně obstáti při této první své účasti na závodech, je pochopitelné, že působily velkou starost místorádkyni. Jenka to viděla, po očku napjatě pozorujíc bledý a starostlivý obličej Isin, kdykoli se k ní obrátil.

„Jenka je pro nás kámen úrazu,“ pronesla hněvivě Isa. „Proto jsem se dříve o zpravodajství nezmiňovala. Bylo to zbytečné, dokud nemá druhotřídku za sebou. Dosáhne-li jí zítra, máme opět výhodu. Anežka, Helena a já odborku máme, Betty se na ni připravuje, zůstává tedy jen Věra a Jenka.“

„Kdyby chtěly, tak ji udělají,‘ důvěřivě prohodila Anežka. „Oh, Jenko, musíš zítra udělat druhotřídku. Jak ji neuděláš, uškrtím tě.“

„Přičiním se, seč budu, ale ta morseovka a ty uzly mně dělají potíže. Provedu-li dobře signalizování, svedu i uzly, ale zapomenu-li morseovku, popletu jistě i uzly,‘ přiznávala skromně Jenka.

„Jsi příliš rozechvěná, kdybys zachovala chladnokrevnost, dovedla bys to. Přijď na naše hřiště, až budeš hotova s úkoly, projdu s tebou oboje.“

Isa, Anežka i Jenka chodily do téže třídy a jelikož patřily i do jedné družiny, bylo zde mnoho důvodů, aby byly přítelkyněmi. Přes tyto předpoklady přátelství stýkaly se velmi zřídka mimo školu.

Anežka sdílela s Jenkou obdiv pro místorádkyni Isu a několikráte se pokoušela získati její přátelství, ale Isa přijímala její pozornosti s chladnou zdvořilostí, která nijak nepovzbuzovala.

Jenka i Anežka se někdy scházely ve městě neb doma, dle dohody. Anežku by nikdy nenapadlo uzavírati přátelství s takovým družinným přívěskem; vždy se chovala jen jako protektorka. Jenka věděla také, že Anežčina nabídka měla pomoci k vítězství celé družině; nejednalo se jí pomoci ubohému nováčkovi.

Když kráčela po čaji k Wikovovům, Jenka v duchu litovala, že jí nenabídla pomoc Isa. Nestála o poučování domýšlivé Anežky, povzbuzující pohled Isin byl by mnohem působivější.

Absolutní zdrženlivost Isina byla hlavním důvodem, proč všechny družky se od ní odvracely, třeba že byla jinak velmi hodná a učelivá. Zdálo se, že nerada opouští svůj domov. Zřídka kdy přicházela do města o volných půldnech, jen když byly společné hry, nebo chtěla-li přihlížeti závodům jedenáctky.

Isina uzavřenost byla tak úplná, že Jenka ani nevěděla, zda má sourozence. Anežka přes svoji velkou bystrozrakost, kterou se domnívala prokoukknouti a poznati každého, neměla o Isiných poměrech také žádné zprávy.

„Isa tě měla sama připraviti ke zkoušce,“ podotkla Anežka, když jí Jenka, odcházejíc, děkovala za pomoc. „Patrně si myslela, že by ti to bylo daleko, zajíti až k nim domů.“

„Ona bydlí v Elhamu, pravda? Bylas někdy u ní?“ ptala se Jenka.

„Ne, jen jsem šla kolem. Není to vlastně dům, jen chalupa. Carewovi jsou velmi chudí, víš. Pan Carew je umělec,“ podotkla pohrdavě Anežka.

„Skutečně? Nevím vlastně nic o Isině rodině. Isa nikdy nemluví o svých poměrech a nezve nikoho k sobě. Pozvala jsem ji k svým narozeninám, ale odmítla. Chudá, ale hrdá Isa. Nepřijímá pozvání, jelikož ví, že by je nemohla oplatiti. Nemá si o nás domýšlet, že jsme tak nafoukané a děláme rozdíl, zda někdo bydlí v chaloupce nebo v takovémhle sídle,“ prohodila Jenka, rozhlížejíc se po nádherné knihovně, kde obě dívky seděly. „Přišly bychom přece k ní, abychom viděly ji a ne byt.“

Anežka pokrčila rameny. „To by nikoho nebavilo, mimo to se mně zdá, že je v rodině někdo nemocný. Jednou, když jsme tamtudy jeli, viděla jsem Isu voziti někoho v židli pro nemocné.“

„Proto asi mezi nás nechodí. Jak je to obětavé od ní!“

„Zdá se, že jsi si Isu velmi oblíbila. Také se mně líbila, když mezi nás přišla, ale její lhostejnost mne brzy odradila. To je trapné, že máš Isu tak ráda, jelikož se zdá, že ona cítí odpor k tobě.“

„Tím myslí jen na družiny, a té velkou čest nedělám. Neudělám-li druhotřídku . . .“

„Utrhne ti hlavu. Udělala jsem, co jsem mohla pro tebe. Již jdeš?“ ptala se vstávající Jenky. „Na shledanou a neuděj mi zítra hanbu!“

„Děkuji srdečně. Vynasnažím se.“

Ale Jenka myslela při zpáteční cestě více na Isu než na nastávající zkoušky.

„Udělám-li zkoušku a získám odborku, snad si přece získám lsino přátelství.“

Druhého dne »Pěnkavy« čekaly na Jenku, ale její ztrápený obličej již sám mluvil o neúspěchu.

„Tak co zas, uzly?“

„Ne, morseovka.“

„Morseovka a my chtěly získat právě zpravodajské odborky . . .“

Isa zmlkla a ticho mluvilo za ni.

„Mrzí mne to velmi, Iso.“

„Věřím, že jsi se snažila, no, přeji více štěstí pro podruhé,“ a Isa opustila družinu.

Jenka se vracela smutně domů, na štěstí byla druhý den sobota a prázdno, nemusela tedy mezi své družky.

„Jsi tak bledá, Jenko, vyjeď si trochu na kole,“ pobízela ji matka „a vrať se v čas k čaji.“

Stále myslíc na Isu, zabočila Jenka bezděky na cestu k Elhamu, malé vesničce, asi 5 km vzdálené od města.

Žádný vodovod, ani osvětlení, ba ani kostel nebo poštovní úřad neviděla. Byla-li Jenka slabá v morseovce, měla dobrý pozorovací talent. Úplný venkov. Kde asi bydlí Isa? Pomalu projížděla vesnicí a pomalu vracela se zpět. Bylo horko, měla žízeň a toužila již po šálku čaje. Na křižovatce dohonila hocha, který též jel na kole. Hned za ní volal:

„Půjčte mě laskavě pumpu, píchl jsem kolo a zapomněl jsem svoji doma.“

„Zajisté.“ Jenka seskočila rychle s kola a podala mu ji. „Skautka je přítelkyní každého dobrého člověka.“ Jenka znala zákony, třebaže nebyla s to udělat druhotřídku. „Pumpování vám nepomůže, mám v kapse u sedla lepidlo, chcete?“

„Děkuji, ale velmi pospíchám k telefonu, abych zavolal lékaře k sestře, která je nemocna. U nás nemáme telefonu.“

„Tak, a je jí velmi špatně?“

„Lidka má choré srdce a takový záchvat ji vždy velmi zeslabí.“

„Víte co, sedněte na moje kolo,“ nabídla Jenka. „Pojedu pomalu za vámi a při vašem návratu si kola opět vyměníme.“ *(Pokračování.)*

K sedmdesátce Petra Bezruče.

Básník Petr Bezruč, čili old ještěr, jak sám sobě říká a jak se obrazně podpisuje, dožívá se dne 15. září t. r. sedmdesátí let. Jeho citlivé a přátele potěší vědomí, že se dožívá sedmdesátky v takovém poměrném zdraví, že ještě i letos, podle svého dávného zvyku, vystoupil na Lysou horu, věren pravidlu, které si sám dal a které kdysi vyjádřil čtyřverším:

„Co rok na Lysu — úkol náš!
Až pustíš vpřed turistů smečku,
až raz tu Lysu vynechám,
to bude s tebou zle, stařečku!“

Nuže, není ještě zle se stařečkem či starykem, jak si říkává a jak mu říkají dobří kamarádi, neboť na Lysé byl a rozeznal obvyklé veršované pohledy nice. Ale po bezručovsku vypadlí rybník všem, kdo chtěli využít jeho sedmdesátin, aby jej oblehli s bloky a tužkami a s fotografickými aparáty a zkmizel do nezuáma. Jen s jedním přítelem a hostitelem za svých pobytů v Kostelci na Hané. Nevěrkli kam, nevěrkli na jak dlouho, ale budme jisti, že jsou dobře schováni. Neboť nic nenávidí Petr Bezruč tak, jako oficielní oslavy své osoby, jako všetečné vyptávání a zvědavost na intimní věci svého soukromého života.

Není na nás, abychom na tomto místě oceňovali význam básnického díla Bezručova. To učinili a učiní jiní, povolanější. My jenom s radostí si řekneme, že nás vždycky těšil srdečný poměr básníka Petra Bezruče k našemu skautingu. Velký přítel a znalec přírody, velký samotář a tulák horami, lesy i rovinami, vycítil Petr Bezruč záhy význam skautské výchovy a neváhal vysloviti skautingu své upřímné sympatie, kdykoliv se k tomu namanula příležitost. Leckterý skautský oddíl má ve svém archivu Bezručův dopis nebo básničku, kde je prostými, ale jadrnými slovy vysloven Bezručův zájem o naše hnutí a jeho správné ocenění naší práce. A z vlastních slov Bezručových vím, že měl vždycky skauty rád a že ho naše snahy a naše činnost zajímaly a že je schvaloval.

K sedmdesátce Bezručově přeji všichni českoslovenští skauti Petru Bezručovi, básníku a svému příznivci, aby ještě mnohé desítky let konal pravidelně svůj úkol a vystoupil na Lysou. Neboť to nám bude vždycky znamením, že se stařečkem ještě není zle a že léta moudrého stáří trávi ve zdraví a v radostném soužití s přírodou.

Kdybychom Vás, Petře Bezruči, měli před sebou, buďte jist, že bychom Vás poctili velkým pozdravem a velkým vytím vlčat. Protože však nechceme a nemůžeme rušiti Vaši samoty, vězte, že srdce všech skautů jsou s Vámi. Do mohyly — jak Vy říkáte.

Efendi.

Anglickým skautkám se v Krkonoších velmi líbilo.

Radost, když v branné škole skautek bylo docíleno telefonického spojení.

SUBSKRIPCE.

Kresby bra Marikity se světového Jamboree.

Hodláme vydati v pěkné úpravě a věrné reprodukci 30 nejlepších kreseb známého skautského umělce bra Marikity, jenž veslou formou vyličí život na světovém skautském jamboree v Holandsku. – Kresby budou uzavřeny v tuhé obálce s dvoubarevným titulem. Cena asi 15 Kč. Přihlášky přijímáme do 15. října. Oznamte nám svou objednávku ihned.

Svaz skautů.

CIZÍ SKAUTKY U NÁS.

Mezinárodní dívčí letní škola ve Zlíně.

Je málo měst v naší republice, odkud je tak dobře vidět do světa, jako ze Zlína. A ten vybrala si mezinárodní škola letos za své sídlo zásluhou zemské náčelní moravské, s. Januškikové. Protektorát školy měło město Zlín a paní Marie Tomáš-Baťová, abychom se vyjádřili americkým způsobem. Za město Zlín pozdravil účastnice 23. července jeden z řídících duchů Zlína, populární starosta pan Dr. Dom. Čipera, muž opravdu světového rozhledu:

Dámy a pánové, vítám vás ve Zlíně. Jsem šťasten, že je to naše město, které vám dalo příležitost k vaší práci.

Vývoj celého světa jde vždy tím směrem, jakým se nese myšlení a cítění mládeže.

Skautingu je velkou oporou tělesně i duševní výchovy mládeže. Posiluje její víru v moc rozumu, dodává ji sebedůvěry, důvěry v bisdoucnost a důvěry v lidi. Připomíná mladým lidem jejich povinnosti vůči sobě i k jejich okolí.

Známe vaše heslo: Buď připraven! — Připraven k čemu? Odpověď na to dává celá vaše výchova: Připraven ke službě celku. A není to celek vzdělený, utopistický, ale jsou to nejbližší přátelé oddílu a tábora.

Ten, kdo si dobře vycvičil smysly, kdo dovede ovládat přírodu, ten se stává schopným k službě a s radostí pomáhá.

Lidé vychovaní tímto způsobem jsou nadějí nejenom svého národa, ale celé naší kultury a civilisace.

Svou přípravou budete průkopníky této myšlenky.

Přeji vám, aby se vám podařilo rozšířit ji mezi další miliony mladých lidí po celém světě. Mnoho zdaru k vaší práci ve Zlíně!

Za srdečné uvítání a pohostinství ve Zlíně poděkovala předsedkyně výkonného výboru prof. Fleischerová. Proslovy zakončila pí. Warner z Londýna za světové skautské ústředí, která pravila, že moderní doba nesetřela ve Zlíně smysl pro přírodu a ocenila péči Zlína o zdravotnickou výstavbu.

Jak se Žlutý Zub ubránil nepřátelům. *Příhoda z Kamenného věku, stará 30.000 let. (B. L.)*

K. T. Neumann:

Veliké slavnosti Jamboree.

Z pohádek pro vlčata.

Začali s tím vrabci. Takoví všudybylové všecko prošmejdí a prosliší. Sedí v roští, rovnají si peří v ocásku, hladí si nársenku, pokřikují na slepice, ale jejich očka pozorují a vidí, všecko dobře vidí. Vidí zrnko v plevách, krahujce na obzoru i vlče, které schovává umolousaný kapesník do boty, místo aby jej vypralo. Co všecko vrabci vidí!

Manitou byl unaven. Sestoupil na své růžové podušce nad houštinu kvetoucího šeříku, aby si zdřímnul v jeho vůni. Oddaný bez dýchal zhluboka a voněl ze všech svých sil. Manitou se pohodlně rozložil a zavřel oči.

Ale za okamžik je zase otevřel a napřímil se. Naslouchal. Ze šeříkové houštiny k němu doléhal křik, pískot a rozčilené čimčarování.

„Copak to tam máte, vrabčí chásko," povídal si a hleděl do roští, dobrácky se usmívaje. Najednou mu v hrdle zabublal hlasitý smích. Obezřelé včely honem opouštěly květy pampelišek. Kličkovaly zmateně nad loukou. Co to bylo? Docela zřetelně zahřmělo, ale bouře není ve vzduchu cítit.

Z bezové houštiny ozývaly se vrabčí rozumy.

„Tak vy tak, vrabčí havěti, milí odrbanci?" pobrukoval si Manitou. „Tak se vám líbí moje vlčata? A taky byste chtěli tábořit? Podívejme! Ale ten váš tábor bych opravdu rád viděl, vy rozcuchaná čeládko! Cože — a hned Jamboree? I vy opovážlivci! Ale vlastně je to docela dobrý nápad. Ptačí Jamboree! Na to se opravdu rád podívám a sám vám pomohu, moji křiklaví drobečkové!"

V houští vonného šeříku končila se právě hádka pračkou. Marně listí ševelilo: pst, pssst! Kdepak „pst!" na vrabce!

Mlelo se to tam v jednom chumlu. Lítalo peří a drzé výzvy. Načelník houfu Bezocasý Čim (v jarních půtkách mu jej vyškubali) marně otevíral zobák, vřískal, napomínal, toho klovl, tomu vytrhl pírko, násilníci nedbali a řádili dále.

Mocný poryv větru rozčísl houštinu. Rázem ustal boj. Vrabci se křečovitě chytili haluzí, krčili se a točili zobáčky proti větru.

Nastalo ticho a Bezocasý Čim se konečně dostal k slovu:

„Jamboree bude a dost!"

Celé hejno souhlasně zavřískalo.

„Viděli jsme u vlčat, jak se to dělá, tak co?"

„Tak co? Tak co? Tak co?" souhlasili.

„Zvolíme přípravný výbor a já budu předsedou," pokračoval Bezocasý Čim. „A kdo s tím nesouhlasí, ať sem ke mně přijde na větev!"

Nikdo nepřišel, a tak se Bezocasý Čim ujal předsednictví.

Místopředsedou ustanoven Zlodějský Čim, a Rváčský Čim tajemníkem.

Bezocasý Čim, Zlodějský Čim a Rváčský Čim se vrhli na svůj úřad jako kati. Úřadovali na vojí žebříňáku a jejich úsečné rozkazy švihaly do vrabčího hejna jako bič.

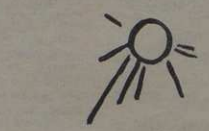
A bylo třeba zmoci hrůzu práce! Ke všem světovým stranám se rozletovali vrabčí poslové, aby pozvali ptačí hejna na Veliké Jamboree. V přípravném výboru se sháněly adresy účastníků a každou chvíli vypukl hlučný spor, když se výborové nemohli dohodnout. Má být pozván Bíboun Nejapný? Což když ve slavnostní chvíli provede nějakou hloupost? Pozvánka přišla zpět s poznámkou, že adresát vymřel, i oddechli si ustaraní výborové.

Všichni pozvaní bez výjimky posílali nadšené přihlášky, hlásili se i nezvaní, a přípravnému výboru na vojí žebříňáku se začala točit hlava. Počínal se projednávat sportovní a zábavní program. Ale když došlo na vodní sporty, byli vrabci bezradní. Kdepak vrabci a voda! I pozvali k spolupráci zástupce všech ptačích druhů a pak šlo všecko jako na drátkách.

Docházely dotazy, varování, moudré i nemoudré rady. Koroptve a křepelky žádaly, aby ze slavnosti byli vyloučeni všichni ptáci loupežní. Jejich žádosti bylo vyhověno a vyloučení jestřábi, krahujci, ostříži i sokoli a všechen rod orlí. Na Jamboree jen ptáci mírumilovní!

Houf ptactva táhl přes hory a doly. Měl vyhledati příhodné místo k táboru. Velel mu skušený cestovatel havran Jistý Dob. A nebyl to lehký úkol. Kde se líbilo vodním ptákům, tam se ošklíbali hrabaví. Krmiví zavrhovali místo, které vyhovovalo hrabavým a zejkozobí odmítali všecko, co nenavrhli sami. Ale přece po dlouhém hledání objevily sýkorky skvělé místo, které, jak se zdálo, vyhovovalo všem. Bylo v Údolí slimáků, dokonalý ptačí ráj. V slunečný záři se tu leskla rozlehlá hladina Vypáleného rybníka a na jeho březích při sebemenším vánku šustěla skřípina jezerní, šuškal orobinec a vrzal puškvorec, vydávaje proníkavou, hořkosladkou vůni. Za bažinatými lukami vyvstávaly na všech stranách uhlazené lesy jehličnaté a čepýřily se rozcuchané palice dubů, buků, habrů a olší, tak svěže, mladě zelené.

Všichni si pochvalovali a rozletovali se všemi směry, aby místo po každé stránce prozkoumali. Slepice kráčela důstojně po louce a půvabnými pohyby sezobávala brouky, luční kobylky a jinou hmyzí havěť a když měla napěchované volátko, vystoupila na kámen, sklonila chvost a vyhřívala se. Ó slepice znala způsoby! Tichounce si prozpěvovala, asi jako když se pomaloučku otvírají dveře starého šatníku, a mrkala jedním okem do slunička.

Jistý Dob si mohl zobák roztrhnout, nežli svolal výzvědný houf k jednání. Pobesedovali, pokřičeli, ale Údolí slimáků jednomyslně přijalo pro pořádání Velikého Jamboree.

Manitou pozoroval se svého obláčku, jak se to v přípravném výboru hemží. Bylo tam hluku ve dne v noci. Právě sestavovali slavnostní výbor a bylo křiku a vády, když pominuli vrabce. Ale ti se jen tak nedali. To by tak hrálo! Oni Jamboree navrhli, oni vykonali nejvíce práce, všichni už skoro ochraptěli od samého křiku, a teď tohle? Ne, ne, to nemůže, to nesmí být! Bezocasý Čim se tetelil zlostí a vyhrožoval, že vrabci vystoupí z ptačí obce a dají se k psovitým, kočkovitým nebo dokonce k jednokopytníkům!

Těhle hrozby se ostatní přece jenom zalekli a vrabce tedy do slavnostního výboru přijali. A pracovalo se dále.

Docházelo množství přihlášek účastníků ze všech končin světa, kam až ptačí říše dosahá. Veliké rozpaky způsobil svým připisem jakýsi Marabú, který oznamoval, že přiletí zcela určité a velmi se těší na místní zdechliny.

„Zdechliny!" děsili se špačkové, kosové a drozdi.

Takového ohavu, který pojídá zdechliny, nelze připustiti na slavnosti! Jen ať si zůstane u svých zdechlin!"

Ale moudrý havran Jistý Dob je vyvedl z omylu.

„Přátele!" zakrákal rozšafně. „Přece jíte červíčky, že ano?"

„Ovšem, ovšem," souhlasili, „ale živé, jenom živé!"

„Když zahyne kočička nebo zajíček, dají se do nich červi. Vy jíte ty červy, a neošklíbáte se po nich oškliví. A přece víte, že ti červi jedli zdechlinu. Tak jakýpak je v tom rozdíl? A ujišťuji vás, že i zdechlina je docela dobré jídlo, není-li lepšího. Ostatně já dobře znám kamaráda Marabú. Bude ozdobou naší slavnosti, protože je to velmi moudrý pták. Má v hlavě tolik moudrosti, že mu na ní ani peří nenarostlo."

Jistý Dob domluvil a všichni mu uvěřili. Věděli, že je velmi starý a že rozumí mnohým věcem.

Ale nové potíže vyvstaly při sestavování slavnostního programu. Začaly docházet přihlášky hostí ze všech živočišných říší. Hlásili se psovití, kočkovití, jedno- i dvoukopytníci, rohatí, parohatí i bezrozí, hlodavci, kunovití — ale tady slepice zdvihly pokřik. I holub Modrý Bublas se nadul jako měch a prohlásil, že mu holubí čest nedovoluje, aby se přátelil s loupežníky a vrahy, jakými jsou kuny, tchoři, lasičky a hlavně kočky.

Dumal výbor, dumali poradcové, a konečně vydumali, aby byli nevítaní hosté raději odmítnuti.

Zato se všeobecným jásotem byly přijaty přihlášky ze říše hmyzí. A jak se světem šířila zpráva o Velikých slavnostech Jamboree, hlásili svůj příchod i majitelé různých atrakcí, kouzelníci i obchodníci, a hrozilo nebezpečí, že se slavnosti zvrhnou v obrovský jarmark.

Účast přislíbily také pěvecké sbory znamenité pověsti, jako „Kvákoň", smíšený sbor žab, „Fidlaja", pěvecký sbor lučních kobylek, „Cvrkoň", sbor cvrčků a dokonce i PSSK, což znamená pěvecké sdružení sánských koz. Nechyběly ani dětské sbory, sbor kuřat, housat a sbor veselých prasátek „Růženky".

Mnišky a kudlanky nábožné slibovaly, že uspořádají všelijaké pobožnosti, pavouci a pídalky oddálili produkce provazolezecké a kumšty s lasem. Motýli zvali na taneční reje ve sluneční záři a můry a netopýři na balet při měsíčku. Hadi, kteří neodbytně nabízeli produkce hypnotisérské, byli raději s poděkováním odmítnuti.

Ubytovací výbor starostmi šedivěl. Vrabci trvali na svém, že je nutno postavit stany. Viděli to u vlčat. Ale narazili na všeobecný odpor.

„Já vám polezu do nějakého stanu!" ohražoval se havran Mrchavý Zobec. „To tak! Ještě tam dostanu čmeliky!"

A maličký čížek mu pisklavě přizvukoval: „To víš, to víš! Stan, to je skoro jako klec! Kdo by lezl do klece!"

„Kdepak klec, kdepak klec!" děsily se křepelky sborem, křivonoska bublala: „Ještě toho trochu!" a dudek rozjevené povykoval: „Tam já vám nepudu-du-du!"

„Mne do žádného budlíku nedostanete!" protahovala husa divoká kázavě. „Copak jsem nějaká slepice?"

A už byl oheň na střeše. Uražená slepice se rozkvokala, načepýřila se, hřebínek jí zčervenal jako krev a jen se prát. Ještě že ji rozšafný čáp uklidnil, ale husa se musíla omluvit. Byla to trapná scéna.

Nakonec vrabci sami uznali, že na stromech, v trávě i na vodě bude místa dost a vzali svůj návrh zpět.

Slavnostní výbor uložil snovačům a rákosníkům, aby upletli slavnostní vlajky a datlům, aby připravili vlajkový stožár. Čápové a volavky měli vyměřiti závodní dráhy a slepice byla na usmířenou obřadně požádána, aby vydlážděla tribunu pro nejvznešenější hosty.

Bylo-li všude plno práce — ruchu, bylo v komisi, která připravovala program slavnostní Jamboree, přímo k zbláznění. Tam se kde kdo potil jako v parní lázni.

Tak hned slavnostní průvod. Kdo má jíti v čele? Kdo půjde poslední? Jen aby se nikdo neurazil! Bude dost pořadatelů? A jak je označit? Má být ve vzduchu či na zemi? S hudbou nebo bez hudby? Samozřejmě s hudbou, je přece mezi námi tolik muzikantů!

Slavnost zahájí pěvecká obec ptačí pod taktovkou dirigenta, kterým jmenován proslulý čáp Hadí Mord. Slavnostní zdravicí prosloví havran Krhavé Oko. Je vzdělaný a má zvučný hlas. Vrabci se sice namáhali ze všech sil, aby prosadili jako slavnostního řečníka svého kandidáta, Chvástavého Čima, ale kdepak vrabčí hlas na takové množství!

Dalším bodem programu měly být proslovy hostů.

„To bude trvat čtyři neděle, než se všichni vymluví!" varoval prozíravý Kulík.

„Jak tohle zařídit?" staral se výbor.

„Jen žádný strach, přátelé," sliboval havran Mrchavý Zobec. „O to se já postarám!" A tak jednali dále.

Teď přišla na řadu sportovní část programu. A zase kříceli, potili se a hádali. Však bylo také proč. Přihlášek spousta, a všecky slibovaly nevídané znamenitosti. Ptactvo vodní slibovalo závody v plování, na vodě i pod vodou, potápění, vodní hry a reje. Křepelky a koroptve ohlašovaly ukázky plížené, hru na schovávanou a jiné podfuky. Sovy, výři a puštíci prý předvedou závody v noční orientaci. Datlové a strakapúti hodlali ohromiti divácivo akrobacií ve šplhání. Straky nabízely ukázky zlodějských triků, papoušci módní přehlídku, pštrossové závody v běhu, jespáci bojovné tance, ale nejvíce si výbor sliboval od vzdušné akrobacie a rejů. Sem se hlásilo prostě všecko, co jen mělo křídla. Největší naděje probouzeli rorýsi, vlašťovky a rackové.

„A co učiníme pro naši mládež? Vyjel náhle kohout Krvavá Ostruha.

„No co, taky jim obstaráme nějakou komedii," mínil ustaraný dudek. „Připravíme jim houpačky, nějakou tu loužičku, kolotoč, divadélko a hlavně dobré jídlo a hodně."

S tím ovšem všichni souhlasili a slepice hned slibovaly, že přivedou hejno kvočen na dozor k mládeži.

Zapisovatel brkoslav se hlásil o slovo: „A co bude s těmi komedianty?"

„S jakými komedianty?"

Zapisovatel přivalil balík listin.

„Co je to zase?" děsili se členové programové komise. Brkoslav jal se předčítati:

„Společenstvo šenkýřů čmeláků žádá o povolení čepovati nápoje.

Společenstvo ledňáčků nabízí, že bude prodávati zmrzlinu.

Střevlík a tchoř, výroba voňavek, postaví stánek s parfumy.

„Fuj! To ne! Nedovolit! vykřikla slepice." Zasmradili by nám celé Jamboree! Ó, to já znám!"

Komise poslechla jejího varování a nabídku voňavkářů zdvořile, ale důrazně odmítla.

Ježek vychvaloval svoje produkce se cvičenými šváby, i přikázali jej do dětského koutku. Rovněž tak husáka Křivého Kejháka s družinou cvičených žížal určili pro potěšení mládeže.

S povděkem přijali i přihlášku Bratrstva pavouků Bílého kříže, kteří hodlali ukázati, co dovedou na provaze a ve vrhání lasa.

Chrobák Lejnomil Mamon poslal přípis, ve kterém oznamoval, že zřídil kuželník, straka Shylock Holmes mnohomluvně vynášela svoje panoptikum nevídaných znamenitostí.

Kohoutek Liliput Sbidlaspad vynášel do oblak zázračné výkony svých cvičených čmeliků a baletní Soubor sánských koz vyzíval k účasti při svém velkolepém „Tanci na ledě".

Vybraná žabí družina Black Bottom neboli Černé bahno honosně oznamovala skoky daleké, vysoké i hluboké s překážkami a zejména svůj proslulý břišní tanec se zpěvy, a brouci dřepčíci a mrtšníci se neodbytně dožadovali, aby i jejich výkony byly zařazeny do programu. Ani produkce potápníků a vodomilů nesměly býti opominuty.

Záto nepochodil atletický klub kohoutů-zápasníků. „Na našem Jamboree nebude žádných rvaček," prohlásil výbor jednomyslně. „Pohoršilo by to dospělé a pro mládež by to byl špatný příklad!"

„Tak a dost", prohlásil zapisovatel Brkoslav, zavíraje knihu přihlášek. „Nebo nebudeme hotovi do zimy!"

„Podle toho, co už máme na programu," soudili mnozí, „budou to slavnosti Jamboree, jakých svět neviděl."

„To bych řek," souhlasil Zlodějský Čim horlivě. „A já navrhuji, abychom pozvali také vlčata. Mívají sebou všelicos dobrého na zub," dodával obmyslně. „Však ona zblednou závistí, až uvidí, co dokážeme my!" A sevřenými drápky se bouchl do prsíček. Vzrušením načechrán jen se tetelil a jeho planoucí očka a spuštěná křídelka prozrazovala, že roztrhá každého, kdo by chtěl něco namítati.

A přece se ozval proti jeho návrhu hlas námitky, a to hlásek tak něžný, jaký může vydati jen ušlechtilé hrdélko hrdličky:

„Přítel Zlodějský Čim má jistě pravdu," vrkútala sladce, „ale domnívám se, a rozšafný přítel Zlodějský Čim to jistě také uzná, že bychom udělali lépe, kdybychom vlčata pozvali až na druhé slavnosti Jamboree. Budeme mít potom více zkušeností. Víte, co kdyby se nám něco nepovedlo! Doufám, že jsem přítele Zlodějského Čima neurazila," obrátila se jemně k vrabci a tak krásně se na něho usmála.

Zlodějský Čim poskočil před hrdličku a vyseklí jí tak zdvořilou poklonu, že se div nepřevrátil. Už ani nemukl.

A tak se stalo, že jsme my vlčata tentokráte nebyla pozvána na Veliké Ptačí Jamboree. Ale jaká bychom to byla vlčata? My že bychom o něčem nevěděla? My že bychom něco nevypátrala? Nám že by něco ušlo? Hohó! Však uvidíme!

Universální telegrafní klíč

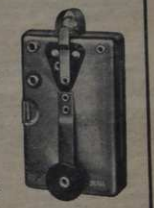
PALABA

pro vysílání Morseových značek

za Kč 29·20

dodá Vám fa

PÁLA akc. spol. SLANÝ

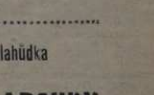

Zlepšené papíry FOMAX.

Série tří gradací dosud vyráběných plynových papírů FOMAX byla nyní doplněna na celkem 5 gradací a to v povrchu lesklém, bílém, č. 8 a lesklém chamois — č. 11. Papíry se vyznačují brilantní gradací, sytými stíny a modročerným tónem; ani při delším vyvíjení nezhoutnou a lze je dobře tonovati. Zkuste co nejdříve tento kvalitní papír a budete s bezvadnou jakostí svých obrázků plně spokojen.

Podzimní fotografie.

V září, kdy sluneční světlo slábne a obsahuje hojnost paprsků oranžových a žlutých nejlépe vyhovuje osvědčený film FOMA ORTOPAN SUPER nebo dokonale panchromatický film FOMA PANCHRO SUPER 17/10° DIN. Brý lze zpracovati při tmavočerveném, druhý jen při zeleném světle. Oba filmy využitkují nejlépe celkové intensity slunečního zření a podají správné odstínění barev podzimních krajin. Při vyvíjení FOMASOLEM získáme dokonale jemnozrnné negativy pro pozdější zvětšování.

Lék a lahůdka

MLÉČNÉ SLADOVKY

NA VÝLETY

ŽÁDEJTE VÝHRADNĚ VÝBORNÉ A TRVANLIVÉ SÝRY ZNAČKY

LAKTOS

Nosní a Sláva Burský:

Páté světové Jamboree v Holandsku.

Sraz v Praze, cesta a zahájení Jamboree.

Krásný svátek skautů celého světa — Jamboree je už znám jen krásnou vzpomínkou, kterou však nezahalil čas ani starosti našeho života skautského i soukromého.

Po dlouhých přípravách, jichž vyžaduje každý representační zájezd a tím více účast na světovém Jamboree, sjeli se 27. července do Prahy účastníci ze všech koutů republiky. Mnozí, kteří jeli po prvé do ciziny, měli jen neurčité představy o životě a události, které je tam očekávají. Počínaje rozdělením do zájezdových oddílů, vzájemným poznáváním, krojovou přehlídkou, přes nácvik pořadových a veřejného vystoupení až k posledním pokynům, vyvstávala zvolna představa činnosti, již se budeme representovati mezi ostatními národy.

Až trochu udivuje ta souhra, která byla tak brzy dosažena společným nácvikem za dva půldne. Dva nezelé dny strávené v Praze v krásné poloze za petřínskými parky — krásný vojenský stadion, velké státní sletiště a v neposlední řadě romantické Svojslkovo Hradiště — tanou na mysli dnes každému, kdo se obírá vzpomínkami.

Po posledních přípravách shromáždovala se 28. července odpoledne celá výprava na Karlově náměstí. Zde zatím konečná nálada naše poštorenská skautská hudba, obklopena davy Pražanů, kteří nešetřili pochvalou. Přehlídka starostou Svazu trem Dr. Charvátem a náčelníkem bratrem Svojslkem za ukázněného pochodu Prahou, byla krásným rozloučením. Chodníky byly všude husté lemovány občanstvem. Mnoho známých i neznámých se s námi loučilo.

*

V 17.16 vyjel náš zvláštní vlak s pěti rychlíkovými vagony. V něm bylo umístěno velitelství výpravy, hudba a šest zájezdových oddílů. Cesta do Podmokel nepostrádala zajímavostí, hlavně pro hochy z Moravy a Slovenska, kteří s velkým zájmem sledovali krajinu na severu Čech a pás Labe, nesoucí parníky. Provázel nás za Děčínské stěny, než pohltil vše soumrak, který si pospíšil s drobným deštíkem.

Celní formality v Podmokleh byly rychle odbyty a za hudby, zpěvu i nadšených pokřiků loučili jsme se s republikou. V Německu, kudy jsme pouze projížděli, musili jsme se spokojit pohledem na setmělou krajinu, přítokolejnou železniční trať, velké nádraží v Drážďanech a Lipsku i bezvadné pomávání při přepravě. Dále se velmi rychle. Mladší skauti většinou usnuli, starší pospávali, a jen někteří vydrželi sledovat celou cestu přes Magdeburg a Hannover. S rozbřeskem dne jsme se blížili z holandským hranicím a již německé pohraničí dávalo tušitiráz holandské krajiny s lukami a stády krav.

*

S prvními holandskými skauty a skautkami setkali jsme se v pohraniční stanici Oldenzaalu, kam jsme dorazili o půl 6. hod. ranní. To bylo radosti! S příjezdem do Holandska strachy hoši únavu a cestovní a s úsměv, radostné pozdravovali chodce, cyklisty, nádražní personál a vše, co se v tu chvíli v dohledu objevilo. Odpátou jim byly nové a nové projevy bratrství na nádražích, kde stály hloučky skautů a skautek. Ba i vlčata a šotkové přáli pozdravit zahraniční bratry. I klidný holandský lid se dal svéstí jiskřivýma očima našich hochů, kteří dovedli na nich vyvábiti úsměv a nekonečné mávání rukou s roztaženými prsty (tento pohyb nazvali hoši „utírání oken"). Byl to holandský pozdrav, který nás provázel celou cestu přes Utrecht, Amsterodam do Vogelzangu-Bloemendaalu.

Z oken vlaku pozorovali jsme holandskou krajinu. Rovina, kam oko dohlédlo, v dáli i blízkosti větrné mlýny, kanály a vodou i mrtvá ramena, pěkné cesty a silnice se stovkami a stovkami cyklistů. Klid a pořádek, který marně hledáme na našich silnicích. Neuvidíte tam střeštěnou jízdu cyklisty ani automobilisty, ale kázeň v dopravě, vedené po pravé straně, usměrňuje rychlou jízdu. Totéž i na železnicích: prostorná nádraží s kiosky, elektrické, motorové a parní vlaky, mezi většími městy jezdívá každé půl hodiny, takže nepotřebujete ani jízdní řád. Elektrické vlaky projíždějí stanicemi 80 km rychlostí a přece není nikde znát nervosit.

*

V 10.35 vystupujeme na zvlášť upraveném zvýšeném nástupišti ve Vogelenzangu. Těšká zavazadla, torny i svůj osud vkládáme do rukou holandských roverů, kterých je tu plno. Stojí se nám dáti pokyny anglicky, francouzsky i německy. Jsou to dobří hoši, jak jsme je za Jamboree poznali. Radíme se za státní vlajky a hudbu a vykračujeme cestou k hlavní bráně tábořiště, ještě ne zcela dokončené. Je velmi prostá, ze smrků, uprostřed naše symbol: Jakobovu hůl. Náš pěkný, ukázněný pochod a první hudba na zalidňujícím se táboříšti, byly semací.

Kde kdo se sbíhal, zanechav práce a z daleka nás zdravili s šamněvem ve tváři: Holanďané, skauti a koloniti a Indáci, jejichž Čauvaj jsme opětovali naším pokřikem. Také ředitele mezinárodní kanceláře Mr. Martina jsme viděli.

Cestou vzhůru jsme se podívali a vzpomínali, jak se mění dnoco a místem způsob pořádání Jamboree. Od prvního světového, kde pořadatelem byl Londýn, přes obrovské dvorané Olympie, s nazvezenou hlínou a zašírovaným skalami, kdy tábor v Birkenheadu byl vedlejší (vystřídalo se tam asi deset tisíc skautů, nejvyšší stav byl šest tisíc) jsou pořádána Jamboree jako tábory v přírodě. Bylo tak v Kodani, v rovinatém Arrow Parku s jílovitou půdou a zajímavou blátá i v lesnatém Gödöllö. Nyní v Bloemendaalu na loukách, kde se pěstovaly do nedávna tulipány a jež byly rozděleny čtyřmi kanálky, byly dva týdny půdy většinou rovinaté: vlhká travnatá a suchá plochá. U nás bylo dosti vlhko, ale jen první dny, než bylo slunečno.

*

Konečně přicházíme do 5. podtábora, kam jsme přiděleni. Vítá nás náš subcampchief Ing. P. Telder. Slušný a sympatický Holanďan byl nám po celou dobu Jamboree velkým přítelem a pečlivě se staral o to, abychom byli se vším spokojeni a na Holandsko si zachovali krásné vzpomínky. Seznámuje se s velitelem a činnostmi a ukazuje nám naše místo: z jedné strany našeho táboříště je hájek listnatých stromů, před ním jsou sprchy — velké zařízení v horkých dnech — šlab na mytí (nádobí i skautů) a vodovod. Na opačné straně je jiné táboříště, za kterým vede hlavní cesta k obchodnímu městu a Stadionu. Za cestou louka, nenáležitá již k táboříšti a na ni se celou dobu pásly krávy. V pozadí ve skupině stromů je kostelík. Na jelné podélné straně nás odděluje cesta od táboříště Švédů, na druhé straně vede cesta od brány podtábora, vyznačené státními vlajkami všech kontingentů, k velitelství podtábory. K té bude obrácena naše hlavní brána.

Na táboříšti byla již složena naše zavazadla i bedny z Prahy dříve zaslané, a po rozdělení místa a „vyfasování zásoby dní" jsme se všichni do stavby táboru, kterou jsme zhruba před večerem dokončili.

Naše táboříště bylo rozděleno na dvě části. V jedné části umístěn do roku stan velitelství, aby z něj byl přehled po celém táboříšti, po levé straně vybudovaí první oddíl bratra Trefného, vzorný prázdninový tábor a podsadami, po pravé straně byl tábor vodních skautů (2. oddíl) za vedení br. J. Schwarzera. Proti velitelství ponechánо místo na shromaždiště, upraveno kterého vztyčen stožár pro státní vlajku. Velké stany na výstavku a pro obytování hudby, ubytovací stany členů velitelství a kuchyně uzavírały další stranu.

V druhé části táboříště tábořily oddíly třetí až šestý za vedení bratří B. Beneše a A. Kleinwächtra a J. Lance a A. Macka.

*

V večerní volné chvilce rozeslí se hoši po táboříšti, aby se podívali, jak které tábory jsou již obýdleny a v deset hodin, téměř ještě za světla, ukládali se všichni k prvnímu spánku na pátém světovém Jamboree.

*

Ráno druhého dne zúčastnila se celá výprava vztyčení vlajek podtábora. Holandskou státní vlajku, sbalenou u vrcholu stožáru, rozvinuli za troubení polnice, modrou vlajku našeho podtábora za zvuku hymny Wilhelmus, kterou zahrála naše hudba. Tím nám různem zůstala přízeň našeho sebeampchefa. Poté přečetl za každý národ prvního třídní skaut ve své řeči skautský zákon.

Tímto způsobem byly vztyčovány vlajky v podtáboře každého dne. Za nás účastnil se vždy jeden zájezdový oddíl.

Po vztyčení vlajek dokončena výstavba našich táborů, hlavně stavbou bran, která zdvalo, celé dopoledne. První oddíl postavil jednoduchou zkřížence, vodní skauti na 3 tyčích, druhý oddíl přepychovým vjezdem, Hlavní brána s nápisem Československo a malým státním znakem byla nejvyšší. Před ní stály dvě stěny svítivě červené československou trikolorou. Třetí a čtvrtý oddíl měly rovněž brány ze zkřížených smrčků. Šesty oddíl měl bránu stavebně nejlepší, se svislou vyřezávanou lilií a zkratkou RČS. Krásný dojem přírodní stavby porušil v pozdějších dnech plátěný nápis. Originelní bránu postavil čtvrtý oddíl, který římskou čtyřku zakomolil vodorovnou tyčí, na ní byly zavěšeny totemy čtyř oddílů. Druhá strana brány znázorňovala tee-pee stan.

Ani kamna nebyla tvrdým orěškem, protože jsme mohli zakoupiti cihly. To už kryt ke kuchyním dní více starostí. Primát si upřáno velitelství, které mělo dokonalá česká kamna. Vdivovaní holandské hospodyňky, snoha s výrobky kuchaře, který byl v této kuchyni jedinečným vládcem.

*

Během druhého dne přijeli i ostatní obyvatelé našeho podtábora. Našimi přímými sousedy jsou Švédové (200), se kterými táborí i předseda jejich skautské organisace, korunní princ Gustav Adolf, dále část norské výpravy, celkem přijelo 345 Norů a finkové (15). Za cestou od brány táborí Angličané (z celkového počtu 8000 je v 5. podtáboře 1141 Angličanů. Je tu Barbados, Cairo, angl. Brusel, Nový Foundland (6) a Trinidad (31) a Holanďané.

V sobotu ráno začal již pravidelný program. V 7 hod. ráno budíček, v 9 hod. vztyčení vlajek v jednotlivých táborech. V našem táboře vztyčovali vlajku vždy dvn prvotřídní skauti, postupně ze všech oddílů. V 9.30 bylo vztyčení vlajky v podtáboře. Táborová oheň byly od 20 do 21.30, ve 22 hodin byla večerka. V Holandsku mají letní čas, což je ve velení příjemná a den se dá mnohem lépe využíti. Letní čas byl by velkou výhodou i pro naše tábory. Působí zvláštně, jeli oheň zazelován ještě ve slunečné září, ale na předvečerný program se nemusí svítiti reflektory jako posledně v Maďarsku.

Celkový denní program byl velmi pestrý. Kromě oficielních vystoupení na stadionu a v táboře vám divadla, plný hojné návštěvy táborů, spřátelených organisací, účast na čajích v jednotlivých táborech a hlavně osobní styk našich hochů s bratry různých národů.

Počasí v Holandsku nám přálo. Mají prý tam průměrně 29 slunečních dní do roka, a my měli to štěstí, že větší část našeho pobytu

Pohled na část táborů pátého Jamboree. Čtverce a kruhové tvary jsou tábory Československa. V levo řada stanů s otevřeným obloukem je Švédsko.

svítilo slunce, často více než dost. Jen několik prvých dní bylo pod mrakem, ale Holanďané říkali, že je hezky. Také dny výletů — dva částečně zmoklý — byly podmračné. Dokladný déšť zato stihl bouřání tábora; snad abychom se lehčeji loučili.

Byly dny normálního života, kdy hoši, kteří neměli služby, se rozešli po táborech. Prohlíželi si různá jejich zařízení a výstavku od přepychového, přes Indiánskou stanu, až po zdravý a účelný primitivismus mnoha ostatních a seznamovali se při tom se skauty jiných národností. Byly však i dny významnější a některé velmi významné.

Jedním z nejvýznamnějších byl 31. července, kdy bylo Jamboree zahájeno. V poledne jsme se shromáždili před branou podtábora a odešli na stadion. Zde využili hoši toho, že tam byli většinoi účastníci pohromadě, aby si prohlédli různosti krojové u jiných národů, zvláště různé pokrývky hlavy (helmy, turbany, čepy a pod.) a tak se skrátili dvouhodinové čekání. Defilé před holandskou královnou a světovým náčelníkem Lordem Baden Powellem zahajovalo veliteství Jamboree. Za ním šli, počínaje Ameriku, všichni účastníci ve dvanáctistupech, aby před tribunou zdravili svými vlajkami. Někteří zdravili mimo to pokřiky, nováčinám klobouky nad hlavy. Naše výprava tiše, vyrovnaně jdoucí pružným krokem za skupinou státních vlajek a za vlastní hudbou, byla určitě dlouhý s naším. Mars je defilé trvalo přes dvě hodiny a zúčastnilo se ho 28.000 skautů. Pak zahájila královna oficielně Jamboree a Baden-Powell svítal všechny shromážděné skauty, připomenuv jim, proč přišli na Jamboree: poznat hochy jiných národů, snažiti se mimi přátelství, aby jednou mezi muži tato přátelství a pochopení pro jiné národy pomáhala vytvářeti světový mír. Po skončení defilé následovala „rulej" (čůrk všech národů k hlavní tribuně a vlajkami a za radostných pokřiků, které plnily královně a světovému náčelníkovi. Stalo se to trochu předčasně proti programu, ale z toho jistě nejvíce radost měl sám Baden Powell. Před odchodem ze stadionu dlouho ozývalo se mohutné volání desetitisíců, klobouky točily se ve velkém pozdravu a vlajky všech národů radostně vlály v ohladěném větříku. Tato rozjařená nálada přenesla se do všech táborů.

(Pokračování.)

Vogelensang - ptačí zpěv a Bloomendaal - Květinové údolí ve snu a skutečnosti.

Jak si to mnohý náš skautík představoval . . .

a jaké to opravdu někdy bylo . . .

SKAUT *je vždy usměvavý!*

Vyrovnejte ihned předplatné!

ZAJIMAVOSTI ZE SVĚTA.

„Argus."

Lidé by nemohli žíti na Marsu.

Venuše a Mars z planet naší sluneční soustavy odjakživa mnoho zajímaly lidstvo. Obě mají složení podobné připouštějící životní život. Zvláště však o Marsu se hvězdáři domnívají, že má organický život na svém povrchu. V dalekohledech se ukázaly při pozorování Marsu černé pruhy od jednoho pólu ke druhému a to se vykládalo, že by to mohly být zavlažované kanály. Kdyby to bylo pravda, znamenalo by se mohlo říci, že je Mars obydlen tvory s vysokou inteligencí a vzdělaním. Ale někteří opatrní hvězdáři tvrdí, že lidské oko přece jen špatně vidí, takže dnešní vědomosti má já dalekohledy, kterými je bezpečně vidět pevninu na Marsu. Poslední výzkumy zjistily, že v ovzduší Marsu, který je poměrně velmi suché, je nový kyslíku, ale ne tolik, aby tam mohl žíti člověk. Teplota na jeho rovníku stoupá od 80° C mrazu do 45° C tepla v poledne. Mars je Zemi z různých stanovisek. Jeho rok oběhu kol Slunce je zhruba dvakrát tak dlouhý jako náš rok, ale doba, za kterou se otočí kolem své osy, je téměř jako den. Je nezmála stejně dlouhý s naším. Mars je jasně vidět každé dva roky. Nyní je na jižním nebi o půlnoci nejnápadnější hvězdou. Je od Země nyní vzdálen asi 72 miliónů km. Jeho poměrně dvě různé části, modrozelená a červenohnědá. Část modrozelená se když pokládala za moře a část červenohnědá za pevninu. Nyní se myslí, že moří Mars vůbec nemá a to, co se dříve za ně vydávalo, to prý je orná půda. Červenohnědá barva prý zase ukazuje na pustiny. Jediná voda na Marsu prý pochází z jeho polárních ledovců, kterých v létě značně vždy ubude. Podle těch, kteří vidí na Marsu zavodňovací soustavu, se tato voda z jednoho rozvadí kanály po krajině a nedostatku vody vyprahlé. Zřejmě nebudeme míti žádoty, co opravdu na Marsu je nebo není, dokud se lidstvu nepodaří nějak s Marsem navázat spojení. Ale zatím nevíme ani, jak to spojení navázat, ani nemáme dostatečně silné prostředky, abychom své poselství mohli na Mars dopravit. Snad cestu skazuje vývoj bezdrátové telegrafie od dlouhých vln k velmi krátkým vlnám.

Proč nelze píti mořskou vodu?

Není právě vzácnosti, že na mořských pobřežích vzniká nouze o pitnou vodu. Proto se též ozvaly hlasy, proč by se nedalo použíti možské vody jako pitné, ale ovšem že je slaná a tedy by vyvolávala jaksi větší žízeň. Snadná odpověď. Avšak dalo by se předpokládati, že množstvím slané vody by se žízeň zažehnala, poněvadž žízeň není víc jistého — než potřeba vody v těle. Bylo-li by tělo nasyceno dostatečně vodou, třeba i slanou — přestala by podle tohoto předpokladu žízeň. Ale: Lidská krev obsahuje asi procento soli, mořská voda 4 % procenta. Při normální výměně látek připadá ledvinám úkol vyloučení v krvi silnější nahromadění solí a spotřebuje se při tom mnoho vodní substance krve. Kdyby se tedy pila slaná mořská voda, byly by ledviny předěany ve své činnosti a vytáhly by pro sebe tak silnou žízeň, že by z krve. A to je první příčina ještě větší žízně. Současně však způsobuje nahromadění solí v lidském těle, že i v těkání obsažené vody je třeba k vyloučení solí a tím se též tedy voda spotřebuje. To je potom další příčina žízně. Posléze potřebuje ještě ke své absorbci vody magnesiový sulfhat, v mořské vodě obsažený. Ze všech těchto důvodů je zřejmé, že mořská voda by zavinila smrt žízní, t. j. nedostatkem vody v těle.

V Praze už je milion lidí!

V Praze už milion lidí. Podle výkazů a výpočtů statistického úřadu hl. m. Prahy bylo v Praze 1. ledna letošního roku celkem 945.100 obyvatelů. Tato číslice je velmi přesná, neboť se opírá o záznamy neaktivního úřadu, předpisy o zásnamy přihlašovacích úřadů pražské policie. Ročně se přistěhuje do Prahy až 18.000 lidí z venkova. Je zajímavo, že nejvíce lidí stěhuje se do Prahy z okresů jihočeských a středočeských, méně již z Polabí, ze severu a z východních zemí republiky. S tím také souvisí dnes již téměř katastrofální vylidňování některých jihočeských okresů, což je velmi vážným problémem. Jedním z hlavních důvodů je nedostatek práce v kraji a lidé se proto stěhují do Prahy a jiných okresů, kde mají větší možnosti výdělku zaměstnání. Největší přírůstky obyvatelstva zaznamenávala Praha v letech před hospodářskou krisí, kdy tento rozdíl přírůstek činil až 20.000 lidí. Pokles nastal teprve v roce 1930. Je zajímavo, že v nedřednim odhadu se praví, že v Praze už je dávno milion lidí a dokazuje se to tak zvaným denním odhadem obyvatelstva. I v době, kdy hospodářská krise vyhnala z města mnoho lidí, přijíždělo do Prahy denně mnoho tisíc lidí do práce, většinou z obcí v okolí Prahy. Dnes se běžně odhaduje, že těchto lidí, zaměstnaných v Praze, ale bydlících na venkově, je více než 50.000. Přesná statistika se nedá dobře sestavit, neboť lidé nepřijíždějí do Prahy jen vlakem, ale nejrůznějšími dopravními prostředky, ale přicházejí dokonce též pěšky. Tím ovšem denní stav obyvatelstva ve Velké Praze přesahuje milion, takže o Praze se dá dnes říci, že je městem s milionem duší.

Pískají místo hovoření.

Je tona malinkém ostrůvku zvaném Gomera, ve španělském souostroví Baleár. Na tomto ostrůvku zde asi 15.000 obyvatel, kteří se pokládají za potomky Guanchů, pokolských obyvatelů záhadné zmizelé Atlantidy. Zvláštností ostrova je, že při svém malém obvodu jen šestadvaceti kilometrů se pne nejvyšším svým vrcholem do výše až 1380 m nad mořem a je při tom hluboce rozeklán. To znamená, že obyvatelé jsou desti blízko u sebe, ale oddělení jsou často hlubokými údolími, která jsou na překážku bližšímu vzájemnému styku. Proto se tu vyvinul již dávno zvláštní způsob dorozumívání pískáním. Nejsou to jen pouhé signály, nýbrž skutečná řeč, kterou se vyjadřují myšlenky a potřeby mezi obyvateli, sějícími hodně primitivně. Pískají ústy, modulujíce rozmanitě zvuk prsty, které strkají do úst a různě je od sebe oddalují nebo přibližují, povytahují nebo zasunují a podobně. Toto hvízdání se nese neuvěřitelně daleko. Mohou se jím dorozumívat zcela pohodlně dva lidé, kteří se nalézají na dvou protějších stráních ve vzdálenosti i čtyř kilometrů.

Školní tělocvik:

trenýrky . . . . . Kč 10·— a 13·—
nátělníky (Williams) Kč 10·—, 12·— a 15·—
tepláky kalhoty . . . . . od Kč 15·—
tepláková blůza . . . . . od Kč 14·—

Míčové hry:

míčový obal pro wolleyball z chrom. štípenky . . . . . Kč 38·—
z lá boxu, červený nebo havana Kč 82·—
duše . . . . . Kč 5·—
míčový obal pro basketball . . Kč 90·—
duše . . . . . Kč 14·—
kruhy se sítkou pár . . . . . Kč 60·—

Nezapomeňte vyžádati si před zimní sezonou náš speciální ceník zimních sportů.

SKAUTING
PRAHA II., VODIČKOVA 6.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levně a vkusně dodá
J. STEHLÍK,
rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

Doporučujeme vřele
ODKOLKŮV CHLÉB
ODKOLKOVY PERNÍČKY
SUŠENKY
SUCHARY
do skautských tlumoků a zásobáren!

Tak víte, hoši, už to mám!

Říká se, že venku chutná všechno. Ale ono je i tohle relativní. Když je možnost srovnávání, přijde se i na nejjemnější rozdíly jakostní. Na příklad masové konservy, hlavně játrové, sardelové a lanýžové paštiky. Co jsem se napřemýšlel, kterým dát přednost. Ale zde nestačí jenom jméno, tradice, honosné značky a podobné jiné věci. Zde nutno srovnávat. Tak já to udělal tak: v jednom měsíci jsem si nakoupil po jednom kuse paštikové konservy snad všech značek a sám jsem si uspořádal takovou soutěž. A víte, jak to dopadlo? Rozdílem celé třídy to vyhrály paštiky z továrny na masové konservy firmy

JOSEF ŠEREDA
V PRAZE XII., FOCHOVA 86.

... No, prosím, já neříkám, že mám nejjemnější jazyk, ale zkuste to sami a přesvědčíte se! Jenže, vy, šibalové, — vy je možná už dávno kupujete, — i bez mé rady!

Armádní kompas systém BÉZARD
s průhledítkem a odečítacím zrcátkem, v kožen. pouzdře, s návodem . . . . . Kč 96·—
tentýž kompas bez zrcátka „ 75·—
Obdržíte ve sport. závodě „SKAUTING" Praha II., Vodičkova ul. 6.
Ceníčky ochotně zašle
Optický ústav SRB a ŠTYS, Praha XVII 208.

Jar. Novák:

SVĚTOVÉ SKAUTSKÉ BRATRSTVÍ.

Jsou skauti bílí, rudí, žlutí i černí. Jsou skauti na celém světě. Všichni jsou si bratry a je jich hodně přes dva miliony.

Ať žijí v deštivé Anglii, na sopečném Islandu, v ledovém Gronsku, na pokraji afrických a arabských pouští, v džunglích Indie a Siamu, na ostrovech Japonska a Tichého oceánu nebo ve velkoměstech Evropy a Ameriky, všude přísahají na skautský zákon, snaží se prospět sobě i bližnímu, jsou strážci své vlasti a čest a pravda je jejich vůdčím příkazem.

V tomto mohutném bratrstvu statečných a podnikavých chlapců je cosi velkého, co dosud nepoznal svět. Každý čtvrtý rok sjíždějí se hoši a jejich vůdcové přes oceány, od rovníku i od pólů, na světové sjezdy, zvané Jamboree, aby se poznali a utvrdili v nadšení a odhodlání státi se dokonalými lidmi.

Když skauti pořádají slavnosti ve své zemi, neopomínou nikdy pozvati své zahraniční bratry a mají tím větší radost, čím více jich mohou uvítati. Českoslovenští skauti přestují zejména úzký styk se skauty Malé dohody a s ostatními skauty slovanských národů.

Slovanští skauti založili v Praze r. 1922 „Slovanský svaz", který již dvakráte uspořádal „Tábory slovanských skautů", po prvé u nás, po druhé v Polsku. Slovanských skautů je skoro čtvrt miliónu.

Skauting v každém státě je samostatný, avšak na podporu mezinárodních styků zřízeno bylo světové ústředí se sídlem v kolébce skautingu — v Anglii. Zakladatel tohoto hnutí, Lord Baden-Powell, je dnes zbožňovaným náčelníkem skautů a skautek celého světa.

Skaut může se na celém světě cítiti doma — dík skautskému bratrství a příkazu pomáhati druh druhu. Všude najde ochotnou radu i pomoc místních skautů. Bylo toho zneužíváno různými pobudy, kteří se za skauty jen vydávali a proto nyní každý skaut, cestující za hranice, musí býti opatřen „doporučujícím listem" v řeči francouzské a anglické. Vydává ho náš Svaz skautů.

Neopomeňte řádné skauty uvítati s podobnou vřídností i u nás, aby bylo světového skautského bratrství nevyužito naprázdno!

Skauti si rádi mezi sebou dopisují. Vyměňují si při tom známky, fotografie, pohlednice, přírodniny a pod. Nebylo by krásné, kdybyste se mohli pochlubiti kamarádům v oddíle nebo ve škole dopisem z Austrálie, fotografiemi z Ameriky nebo známkami z Konga? Učte-li se jazykům, máte nejlepší příležitost svých znalostí použíti. Váš mladý přítel v cizině rád vám nějakou tu chybičku odpustí. Dopisování zprostředkuje vám zahraniční zpravodaj Svazu skautů.

Při návštěvě cizích táborů učí se skauti také cizím řečem. Českoslovenští hoši navštěvují nejčastěji tábory v Rakousku a Švýcarsku, aby se doučili německy. Anglii a Francii, zajímají-li se o jazyk těchto zemí. Stávají se pak na čas řádnými členy tamních táborů a hravě si osvojí nejběžnější výrazy cizích řečí. Hlavně: naučí se nebát se mluviti a získají řadu přátel sobě i našemu národu.

Z knihy:

„RADOSTI A TAJE SKAUTINGU"

Díl I. (Zelená příručka). Cena Kč 6·50 i s poštovným. Živým slovem a mnohými krásnými obrázky seznámí Tě se skautským životem a naučí Tě všemu, co potřebuješ vědětí na nováčkovskou zkoušku.

Objednej proto ihned ve sportovním domě SKAUTING, Praha II., Vodičkova ulice 6.

Spojí-li se Vás v oddíle šest, zaplatíte pouze 5 výtisků a dostanete šestý zdarma.

Skleněné skautské lilie

(jako sokolská srdéčka) výrobek českých sklářů, krásně zeleně emailované, uprostřed s rytými písmenami ČSR, na trojbarevné stužce, vydatný zdroj příjmů pro oddíly. 100 kusů Kč 60·—.
Objednejte včas u firmy:
OLDŘICH HANUŠ,
OLOMOUC — HOLICE.

Pro táboření jsou
Zátkovy vaječné těstoviny nejvhodnější potravinou!
K upotřebení hotové, chutné, výživné.

Jemná a krásná
má býti Vaše plet.
Proto používejte ke každodennímu mytí
Bergerova resorcin-salicylového mýdla
jež odstraní zejména lišeje během krátké doby. Lze obdržeti ve všech odborných závodech.
ČISTÝ OBLIČEJ
Bergerovými medicinálními mýdly.
Obdržíte ve všech odborných obchodech.

Výchova k brannosti

Nejlepší domácí značka
Žádejte ve všech obchodech
VZDUCHOVKY STELLA

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím!
Nezapomeňte včas si opatřiti!

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA
Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER
17/10° DIN.

1. Angličtí skauti činí pokusy s novým způsobem putovních táborů. Bydlí ve starém železničním vagonu, odkud podnikají výlety do krajiny. Po čase odjedou s vagonem do jiného kraje, aby svůj výzkum přenesli jinam.
2. Účastnice Mezinárodní dívčí lesní školy u hrobu pí Masarykové v Lánech.
3. Čáslavští skauti před svým táborem na Máchově jezeře.
4. Večeře v pražském Společenském klubu pro cizí skautky — účastnice Mez. lesní školy.
5. Družina při hře „Za pokladem". (Foto Sitenský.)
6. Zvoleňská vlčata ve svém táboře.

Telefon 30.110. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Užívání novin. známek povoleno pod. č. 209.559. — Podací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze.

1. U táborového ohně (3. dívčí, Praha).

2. Dva strážci tábora (45. oddíl, Praha).

3. Lukostřel.

4. Tábor 45. oddílu pražského na Želivce.

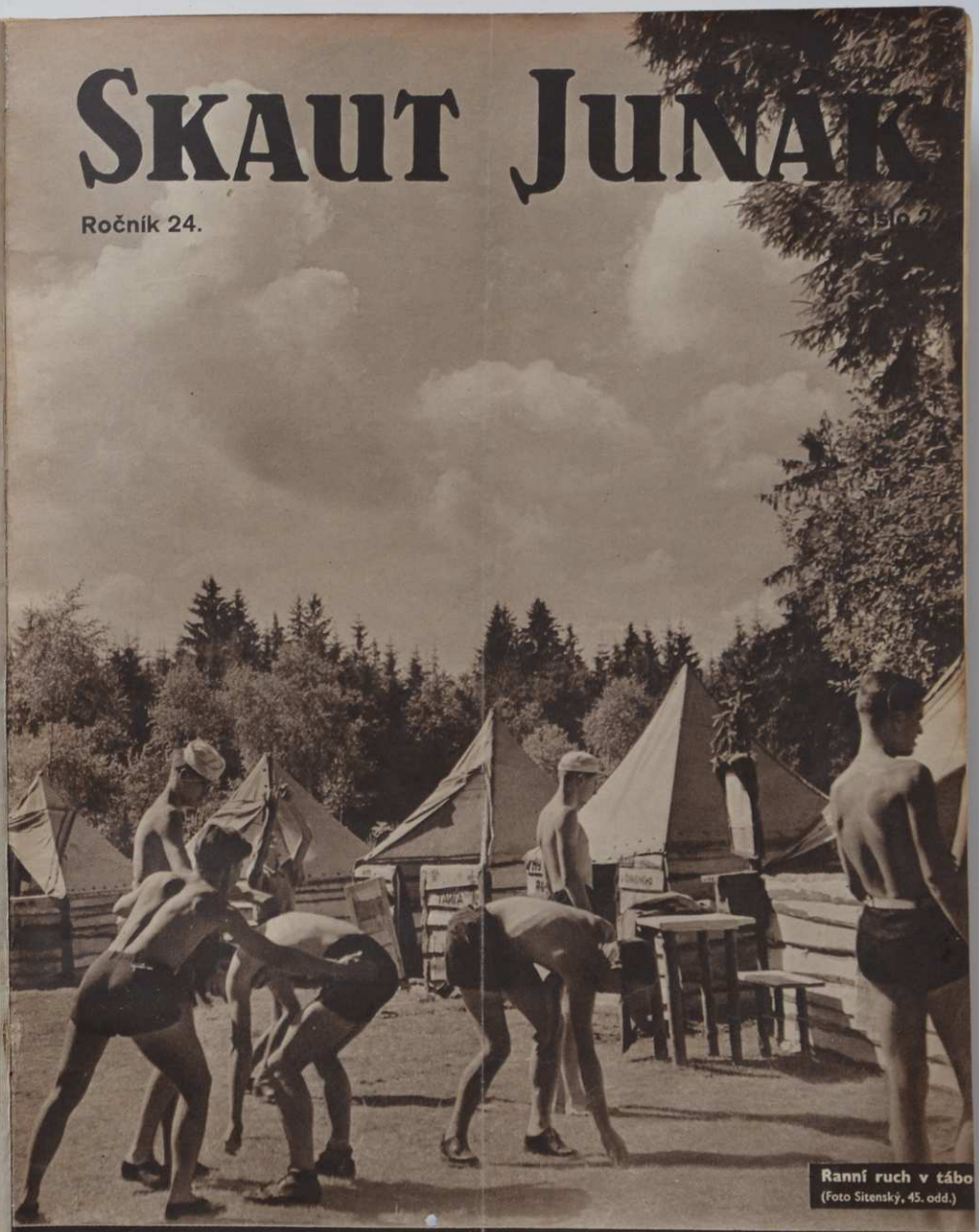
5. Výlet na mařáscích (všechny fotografie od br. Sitenského).

6. U heliografu (Domažlice).

Skaut Junák

Ročník 24.

Ranní ruch v tábo
(Foto Sitenský, 45. odd.)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM – VŽDY S THYMOLINEM

1. Starosta br. Dr. Charvát a náčelník br. Svojsík na Jamboree. 2. Velitel pátého podtábora, náš milý přítel. 3. Vlajky nad stadionem, uprostřed československá. 4. Moře skautů očekává světového náčelníka v den ukončení Jamboree. 5. U hrobu Komenského v Naardenu. 6. Brána do rumunského tábora. 7. Státní vlajky v čele našeho průvodu. 8. Americká brána. Na každém polenê bylo jméno jednoho ze skautů. 9. Mexiko. 10. Švédský korunní princ, který byl naším sousedem jako velitel švédského tábora, přijímá pro své děti gumové skautské figurky, které vyrábí Baťa. 11. Na výletě ve Volendamu.

Dr. Přemysl Šámal, vůdce Maffie dožil se 3. srpna 70let.

Když jsem před dvaceti lety prvním našim skautům psal o italských podzemních společnostech, jako byla Camorra a Maffie, o jejich organisaci a výcviku, netušil jsem, že tak záhy nato v osudových chvílích našeho národa vznikne podobná revoluční organisace česká, která tak význačně přispěje k rozvrácení evropské velmoci, jakou bylo Rakousko-Uhersko. A nemohl jsem tehdy tušiti, že v čele české Maffie stane muž, jehož jsem znal od mládí a považoval za jednoho z nejlepších lidí našeho národa — ušlechtilý, vzácně vyrovnaný, usměvavý Dr. Přemysl Šámal.

Měl za sebou dobrou školu jako dlouholetý starosta Ústřední matice školské, prožíval denně utrpení našich malých lidí v pohraničí, slýchal jejich zoufalé volání po záchraně, viděl jejich statečnost a obětavost za rodnou řeč, za náš národ. Takových dojmů se nezapomíná. Ty jsou statečné duši povzbuzením a povznesením a první český maffioso nikdy nedal poklesnouti hodnotám a metodám našeho domácího odboje, za jeho vedení byly vyloučeny mravní kazy, které se staly osudnými jeho italským předchůdcům. V jeho řadách pracovali lidé opravdoví a byli tam i hrdinové, kteří nedožili touženého okamžiku, klesli ve službě vznešené myšlenky a odcházeli jako vzory národní obětavosti s antickým heroismem do stínů podsvětí.

Cíle českého spiknutí byly povzneseny nad jakoukoli vypočítavost, jedinou metou byl spravedlivý požadavek osvobození národa, jenž po staletí marně volal po svém právu a svobodě. Tento úkol splnil Šámal skvěle, jeho dílo jest z těch mála, na nichž opravdu není stínu. Členové Maffie vykonavše dílo, rozešli se, aby každý podle svých schopností a výkonnosti bral účast na dalším budování státu. Ryzí idealista, poctivý revolucionář zřídka těží z ovoce své práce, jeho cíl je čistý štít, radost z vykonaného díla, jediným požadavkem spravedlnost. Velká doba našla u nás i v tom moři bídy veliké lidi a Šámal byl tak šťasten, že šel v jejich čele. Věrným průvodcem Šámala revolucionáře byla věrnost ideálu, prozíravost, odpovědnost, statečnost, obětavost. A Šámal zůstane nám navždy vzorem těchto nejkrásnějších ctností občanských.

Když jsem včera při setkání viděl Šámalův jasný pohled a úsměv, nezměněnou, zdravou, jakoby větrem ošlehanou tvář, pocítil jsem upřímnou radost, že ještě dlouhá léta bude se těšiti z velikého svého díla, jež obstojí před nejpřísnějším soudem dějin, i z vděčnosti národa, který k němu vzhlíží s bezmeznou úctou, láskou a oddaností. A. B. Svojsík.

K. T. Neumann:

Veliké slavnosti Jamboree.

Z pohádek pro vlčata. (Pokračování.)

Nad údolím Slimáků se vznášel růžový oblak. Na něm seděl Manitou oděn ve slavnostní zálesácký stejnokroj a přihlížel hemžení v údolí jako nepozorovaný host. Tak je mu to nejmilejší a dělá to tak vždycky. Jemný větřík nadouval prapory a pohupoval vlajkami. Liany napjaté od stromu ke stromu byly husté obsazeny ptačí společností. Na březích Vypáleného rybníka se tísnily zástupy, houfy a hejna účastníků slavností.

Hlavní tribuna stála u lesa a kolem ní si hověli hosté čtvrnozí. Zátiší u lesa bylo upraveno v dětský koutek se zápla-vou zábavných atrakcí. Cukrářské a hračkářské boudy ovšem nechyběly. Tam bylo veselo a nejvíce hluku i křiku. Majitelé zábavních podniků měli peklo se zvědavou mládeží. Nezbední vrabčáci vyskakovali na houpačky, nakukovali pod plachty panoptika, šáhali se na kdejakou kliku a Pálený Čim dokonce ukradl perníkového husárka z cukrářské boudy.

Také u výčepu čmeláků bylo rušno. Husy domácí tam zvědavě nakukovaly. Mělo žízeň, ale rozpakovaly se vejít. Neslušelo se přece, aby dámy šly do hospody samy. Vrabec Čim Všeuměl odlákal jejich pozornost jinam. Vysvětloval jim tajemství skautských uzlů na provazech, kterými byl výčepní stan přivázán ke kůlům. Husy byly nadšeny a pustily se do uzlů. Poněvadž byly uzly zavázány, pokoušely se je rozvázat. Zábavná práce je rozjařila, čím Všeuměl pobízel i pracovaly husy o závod. Jejich snažení bylo záhy korunováno úspěchem. Stan se zřítil a pochoval výčepníky i četné hosty, vesele popijející. Zdvihl se křik, láteření a ze zřícenin vytékaly štávy lahodných vůní.

Husy hleděly nechápavě na tu spoušť a Čim Všeuměl se nenápadně ztratil v tlačenici.

Čety kohoutů-pořadatelů s vyleštěnými ocasy se brouzdaly rosou. Byli plni přísné důstojnosti, která tolik sluší pořadatelům. Kolem tribuny se honosně natřásali členové slavnostního výboru. Pořadatel kohout Chocholatý Sekáč je shánělk poradě. Zase taková nepříjemnost! Ustanovili křepelku pokladníkem slavností a ta je teď ohromila sdělením, že neumí počítat!

„Nevymlouvej se!“, útočil na ni špaček. „Na mezi stále počítáš svých pět peněz!“

„To sotva!“ odbyla ho křepelka. „Musím se starat o houf svých dětí a na takové marnosti nemám času! Nemohu za to, že nějaký hlupák takhle rozumí mému volání na děti!“

Po delším upejpání se ujala pokladny straka Jednooká Dryjáčnice. Usadila se všecka šustíc pýchou a cítila se ve svém živlu.

Svítalo. Východ se jasnil, rudnul, zářil, ohnivěl, prudce zažhnul a ranní slunce vylilo svoji záři do údolí Slimáků. Radostný křik opeřených dětí Manitouových mu vzlétl vstříc.

Přeštlapovali, přeletovali, hopsali, onipovali se, protahovali letky a pak všecky zobáky i čenichy zamířily k nejvyššímu smrku na kraji lesa. Trůnil tam hlasatel havran Plechový Zobák. Na kusu březové kůry měl napsaný pořad slavností. — A už hlásil:

„Slavnostní chorál!“

Všecky zobáky i čenichy se otočily k načechraným modřínům. V jejich stínu odkašlávaly spojené pěvecké sbory „Hvízdoslav“, „Křikobud“, „Kvákoň“, „Vřeštěna“, „Mečislav“ a „Bucimír“. Na vysokém pařezu před nimi stál dirigent čáp Hadí Mord. Roztáhl křídla, pohlédl pronikavě vpravo — vlevo, máchnul letkami a sbor spustil. Ohromný příval hlasů naplnil údolí Slimáků. V zápětí zkrocen dirigentem jen příjemně šuměl, mírnil se v líbezné pianno a přešel v tichounké pianissimo. Jemné pípání vysokých hlásků sboru „Hvízdoslav“ rozechvívalo posluchače.

Manitou se vychýlil z oblaku, přiložil dlaň k uchu a napjatě poslouchal.

Do lehounkého pianissima začínkali zvonohlíci jako stříbro. Ozvaly se vábné flétnové hlasy drozdů a žlun. Zástupy posluchačů přivíraly oči blažeností. Houpavý rytmus se zrychloval, vpadly ostřejší hlasy sboru „Křikobud“ a ze spleti hlasů vypluly příjemné alty „Kvákoně“. Dirigent opět ztlumil sbor a v závratné výšce se zatřepetaly pisklavé hlásky čížků, pěnic a sedmihlásků. Rytmus se opět zrychloval, hlasy sílily, vpadly břeskné tenory „Mečislava“, řezavé soprány „Vřeštěny“, z neznámých hloubek se vynořily hrůzné basy „Bučimíra“ — zvuk rostl, sílil, hučel, prsa se nadýmala, zobáky dokořán, krev se hnala do hlavy. Když sbor nasadil fortissimo a údolím zaznělo:

„Všichni jsme děti Manitoua! O spojme se!“ neodolali posluchači a spustili asebou.

Posloucha Manitou a čistá rosná krůpěj putovala brázdami jeho oblíčeje, až skanula s bílého vousu. Dávno mu vyhasla rudá dýmka.

Pernaté posluchačstvo plácalo křídly, čtvrnozí mrskali nadšeně ocasy a Hadí Mord zvedal do výše svůj ocas, jak se ukládněl. „Báječné!“ „Nádherné!“ „Skvělé!“, vydechovali všichni. Jenom vůl zůstal zcela nedotčen krásou zpěvu, a nevšímavě přežvýkoval žvanec trávy. Slepice ho po očku okukovaly a trousily svoje domněnky: „Ten kdyby tak promluvil, to bychom něco slyšely. Jak je vážný! Jistě tomu rozumí.“ Vůl mlčel a vypadal proto velmi moudře.

Plechový Zobák hlásil:

„Slavnostní proslov!“

Na řečnickou tribunu se sneslhavran Krhavé Oko. Nasadil si brýle, nakouknul do lejstra a zakrákal:

„Přá-přá-přá-telé! Vzácní hosté! Neseš li jsme se na slavnostech Jamboree, abychom se hádali a prali, ale abychom se poznali a spřátelili. Země-matka rodí dost pro všechny děti otce Manitoua, bohatý je její klín. Proč se tedy hašteřit a rvát? Krásným příkladem nám jsou vlčata lidské mládeže. Bl-

VELIKÝ POTLESK

lá, černá, žlutá, hnědá i rudá jsou si bratry. Na svých Jamboree se poznávají a pomáhají si navzájem. Následujme je!

Zdar bratrství Manitouových dětí, jimiž jsme i my! Zdar! Zdar!"

Po jeho řeči vytryskl k oblakům takový křik, jaký zní jen při Velikém Vytí vlčat.

„Proslovy hosti!"

krákal hlasatel na smrku.

Na řečiště vystoupil pštros a všem se zatmělí dech nad jeho rozměry. Rvavý čím se odšoural pod dubový list a jen po očku omrkával ohromného hosta. Pštros natáhl krk a skřípavým hlasem zavolal:

„Zdar všem opeřeným! Zdar všem chlupatým! Zmar všem, kteří nám trhají péra z ocasu!"

Posluchači se připravovali k souhlasnému křiku, ale poslední věta je zarazila, zmátla. — Nechápali. Ale pochopil ji Bezocasý Čim a křičel jako bez rozumu: „Zmar! Ano, ano! Zmar! Zmar"! a jeho očka metala blesky do vrabčího hejna. Ostatní trapně mlčeli. Konečně se vzpamatoval Střízlíček, a nrknul na trubačský odbor husí domácích. Husy pochopily a spustily hlučné fanfáry. V jejich ryku opustil pštros tribunu.

Za albatrosy, buřňáky a kajky měl mluvit racek Žravý Chechta. Zasvítil čistou bělostí, rozhlédl se údolím, podíval se na zamyšleného vola a rozchechtal se, až dosedal na zem. Výbor byl zaražen, kohoutipořadatelé se přísně rozhlíželi.

„Čcháchá!" zasmála se hlučně kachna a už to propuklo. Všecko propadlo bezuzdnému smíchu. Smály se straky, sojky, vrány, husy, slepice se popadaly za boky — smích roztřásl členy výboru, dokonce i kohouti ztratili všecku důstojnost. Žravý Chechta vyskočil, udělal nad řečnickou tribunou vzdušný kotrmelec, úžasné salto-mortale a s uličnickým chechtotem zmizel v zástupech.

Smích utichnul teprve, když na tribunu vystoupil vážený a vzácný host marabu Hluchý Pařez. Vyčkal důstojně, až se vše utišilo, nasadil si brýle pohybem vzdělaného tvora a zahleděl se ztrnule do neznáma. Civěl tak hodnou chvíli. Teprve když chocholouš zakašlal, trhnul rameny, rozpačitě se rozhlédl a začal se šacovat.

„Ztratil jste něco, vážený hosti?" ptal se chvástavý Čim.

„Ale — tak jsem — někam jsem si — přece jsem to měl napsáno — a teď —

„Ztratil řeč!" šeptali vrabci.

„Ztratil řeč!" švehlily vlaštovky.

„Ztratil řeč!" zakejkaly husy.

„Marabúúú ztratil řeč!" zabučela kráva.

Údolím Slimáků zazvučel smích a hlučný potlesk křídel provázel odchod schlíplého řečníka. Odešel stranou, skrčil hlavu mezi ramena a přemýšlel, kam se mu asi poděla jeho slavnostní řeč.

Na tribunu opatrně a důstojně vyhupkal další převzácný host ze zemí arktických. Měl krásně vypěstěné břiško a vystrkoval je okázale vpřed. Byl to Váhavý Břichopas, delegát slavného rodu tučňáků. S blahobytnou samozřejmostí přijal přátelský potlesk, roztáhnul křidélka, přešlápnul s nohy na nohu a zahuhňal:

„Mháchechě! Mhá che chechím mha hách chichech!" Načež se důstojně uklonil a strkaje své břiško napřed odhupkal s tribuny. Posluchači stáli v rozpačitém tichu. Nikdo nerozuměl. Racek Žravý Chechta pochopil situaci, vyskočil na tribunu a hbitě přeložil tučňákovu řeč:

„Váhavý Břichopas řekl:

„Přátelé, těším se na váš buffet!"

Smích posluchačů zaniknul v potlesku.

Za tribunou povstal jakýsi rozruch a ozýval se odtud křik vrabčích členů výboru: „Co je to zač? — Nepouštějte ho tam! Co je to zač?"

Na tribunu vystoupilo cosi podivného. Něco jako veliká chlupatá dýně. Stálo to na dvou ptačích nohou, nahoře to mělo zobec. Celkem truchlivý zjev.

„Kdo je to? Co je to?" ptal se kdekdo.

Havran Jistý Dob se konečně odhodlal zakročit.

„Kdo jste, pane? Co si přejete?" zakrákal důrazně. Neznámý na něho smutně pohleděl a zimomřivě zaskuhral:

„Jsem jeden z vás, jsem také pták."

„Tak? A kde máte křídla?" Vyzvídal Jistý Dob neodbytně.

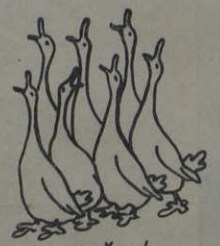
„Velmi lituji, přátelé, ale v naší rodině už je takový zvyk, že nemáme křídel. Uznávám, že se vám to zdá býti neslušné, docela rád bych je měl. Ale co dělat, musím zachovávat rodinné zvyky."

„Velmi podivné rodinné zvyky!" poznamenala sojka.

„Jaké je vaše jméno?"

Neznámý se obrátil k dívkám a promluvil:

„Pozdravuji vás jako poslední potomek důstojného roku Kivi. Jsem poslední svého rodu. Varuj Vás! — Křídla — opatrujte!" — rozvzlykal se a nedomluvil. Provázely ho útrpné pohledy a nehlučný, uctivý potlesk. Dobrodušné kachny se ho ujaly, těšily ho a zavedly do buffetu.

TRUBAČSKÝ ODBOR

„Oj, jaký to švihák kráčí tanečním krokem k tribuně!" Jak svižně vystoupil! Jaká velikost! Jaká elegance! Ten útlý krk! Jaké nožky!" — žasli diváci. „Ach toť přece plameňák — Růžový Darebák!"

Rozhlédl se sebevědomě, pak se nahrbil, protřepal křídla, úhledně je složil a spustil. Jak otevřel zobák, hned bylo patrno, že Růžový Darebák je zkušeným táborovým řečníkem. Jeho mohutný, poněkud nakřáplý hlas burácel údolím Slimáků:

„Přátelé! Přináším vám plamenný pozdrav z krajů, kde v plamenných paprscích planoucího slunce se plemení nespočetné ptačí plémě! Nechť vás můj plamenný pozdrav rozplamení, aby se ptačí plemeno rozplemenilo všude, kde hřejí plameny slunce!

Vám patří moje plamenné srdce!"

Přival potlesku a jásotu div nepovalil les. Och, ty dvorné poklony, křepký krok! Ó, Růžový Darebák se vyznal!

Na tribuně stanul pes Voříšek Rajstajbl, aby promluvil za hosty čtvrtonohé. Sotva to vrabci postřehli, spustili křik:

„Jakže? Jakže? Roztrhal slepici a tady má mluvit? Skandál! Ne ne, to nelze dovolit! Ať zmizí! Pryč s ním!" křičeli vrabčí výborové. Voříšek Rajstajbl se zapálil, stáhnul ocas a zahanbeně se odkradl.

Namístě psa uvedli na tribunu vola. Vystoupil majestátně a v tribuně zlověstně zaprašilo. Stavitel datel se chytil za hlavu a vrhl se na slavnostní výbor.

„Kam tam vedete takové nemehlo? Vždyť to —"

„Pssst!" syčely husy a hleděly napjatě na tribunu. Vůl obrátil ušní kornouty dopředu a civěl na shromáždění.

„Ať žije vůl!" křikly slepice, aby ho povzbudily. Vůl se vzpamatoval, zahoupal ocasem, zvedl hlavu a údolím Slimáků zaburčelo mocné „Múúú!" V podlaze tribuny zaskřípělo, zapraštělo a vůl se propadl. Husy a kachny se hlučně rozesmály a všecka mládež pištěla rozkoší.

„Já to věděl! Já to říkal!" křičel datel zoufale.

Vůl vězel v lešení řečniště jako v kleci. Žádný čížek, slavík ani špaček není v kleci spokojen, natož vůl. Dopálil se, zafuněl a roznesl trosky tribuny na kopytech.

V oblaku nad údolím zahřímalo. Ale to se Manitou zalykal smíchy. Aby odvedl pozornost diváků od této trapné nehody, pokynul havran Jistý Dob hlasateli, a Plechový Zobák zakrákal:

„Slavnostní průvod!"

HLUCHÝ PAŘEZ

Pro ty, kdo mají zájem na odborné zkoušce z letectví.

Studijní odbor Štefánikovy letecké společnosti v Praze koná dvakráte týdně pracovní schůze, na nichž se přednáší letecká nauka elementární a pokračovací. Každý účastník, který se těchto přednášek zúčastní, získá si náležité vědomosti o teorii letectví. Přednáší se: Historie letectví, stavba a rozdělení letadel, letecké motory, zařízení letiště, orientace, meteorologie, radiotelegrafie atd. Účastníci po úspěšně vykonaných zkouškách obdrží diplom o vykonané zkoušce.

Přihlášky přijímá Štefánikova letecká společnost, Praha VII., Veverkova 10. Telefon 76045.

Soudce: „A proč jste vyloupil třikrát za sebou jeden obchod?"

„Oni tam měli všude nápisy: „Jste-li spokojen — navštivte nás opět brzy."

Paně doktore, uzdraví se můj muž?"

„Zajisté, milostivá paní, je statisticky dokázáno, že jeden ze sta podobných případů nekončí smrtí."

„A jak můžete tak bezpečně tvrdit, že to bude právě můj muž, jenž se uzdraví?"

„On je právě sty pacient, u něhož tento případ léčím — a oněch 99 lidí své chorobě podlehlo."

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

6. Den horlivé práce.

Poplašná zpráva Rackova rozšířila se zatím po celém jezeře, ale nepůsobila všude stejně.

Divoké kachny v severozápadním cípu jezera, kde bylo mnoho rákosí, jen pohrdlivě hodily hlavami. Co se jim může stát, když ta lidská smečka se uhnízdila na pět kilometrů odtud, za mnohými zátočinami a mysy. Dva, tři rackové, kteří zbyli na „Písečných Přesypech" starého jarního hnízdiště, byli nejprve vzrušeni, ale pak se zastyděli, nazvali Starého Racka žvanivým strašpytlem a tvářili se, jako by jeho řečem nepřikládali nejmenší váhy.

Lesní Holub, který za pěkného počasí zádumčivě i bouřlivě bublal v korunách obrovských buků a smrků na pahorku Chlumu, přijal zprávu s nervosním podivením. Opět o několik nepřátel více a život je přece tak krásný! Usedl proto na nejvyšší větev buku a dlouho si stěžoval a houkal o nepřízni osudu.

Datlové a Žluny, kteří měli rozsáhlý les rozdělen mezi sebe a vzájemně se nesnášeli, zasmáli se tomu vesele a pak už se o to nestarali. Nejveselejším byl strakatý kašpárek Strakapúd. Je přece tolik práce všude s ohledáváním stromů i pařezů!

Rozjevená Sojka dokonce uvítala zprávu výbuchem bujné radosti. Alespoň bude koho škádlit a komu se vysmívati. Neznala větší radosti, než poplašit před lovcem celý les varovným křikem a pak se v bezpečné vzdálenosti chechtat.

Také četné veverky, ty rezavé i těch několik vzácných černých, potěšila vzrušující novina. Mladí lidé — bude, s kým si hrát na schovávanou, před kým prchat do koruny stromů a pokukovat za kmeny.

Zato několik zajíců samotářů, kteří obývali lesní houštiny, starostlivě mlčelo; pysky nervosně potrhovali a uši rozpačitě tiskli k hlavě. Stejně srnci a srny, roztroušení nyní jednotlivě nebo v malých skupinách, nebyli nijak potěšeni. Ale byli by se styděli nechat to na sobě znát.

Vodní říše je svět sám pro sebe. Ryby sotva slyšely Rackův křik a i kdyby — nebylo možno očekávat, že by se jim novina propracovala do mozku dříve než za týden. Proto polykaly vodu stejně váhavě a mlčenlivě jako před tím.

A přece i mezi kapry na travnaté mělčině u tábora vlekla se novina: že včera odpoledne našli na mělčině jakési nové, bílé kousky potravin, náramně dobré — to tam, kde mužstvo Ostříží vyškrabovalo a mylo kotle od krupičné kaše.

Racek byl velmi spokojen s dojmem, který vzbudil na své poplašné cestě a proto neváhal dnes zaletět opět k táboříšti, aby získal nové zprávy.

Hned vedle tábora u výběžku lesa a na „Travnaté mělčině" uzřel několik drobných chlapců se starším hochem. Byli to Ledňáčci s kormidelníkem Akelou. Seděli na starém kmeni, ležícím zpola ve vodě a škrabali brambory do polévky.

Za cípem lesa, na vlastním táboříšti, hlučela už zase práce. Mužstvo Ostříží s nejstaršími hochy dostavovalo velikou kuchyň. Před zásobním stanem na plechovém sporáku, postaveném jen tak pod širým nebem, stály kotle s vodou a drobný Nibovaka, zástupce kormidelníka Ledňáčků, zapaloval oheň. Spousta dýmu vracela se dvířky zpět — narychlo postavená kamna měla ještě špatný tah.

Mužstva Vlků a Lišek, která v závodech vždy bojovala mezi sebou nejúporněji o prvenství, horlivě dostavovala své stany. Tábor zdánlivě byl bez vedení — všecka práce byla vykonávána jakoby bez rozkazu. To proto, že kapitán rozdělil ji dobře předem a nyní jen radil a pomáhal, kde bylo třeba.

Racek několikráte přeletěl kolem tábora, ale pojednou byl překvapen prudkým výpadem nového nepřítele. Statné vlčácké štěně Harryk, kterého přivezl Kopta z mužstva Ostříží, už chvíli s nevolí pozorovalo Rackovo potulování u tábora. A tak konečně vyrazilo na Racka přímo a štěkajíc do výše, hnalo se za ním na pobřeží, ba i trochu do vody, ač jí dosud valně nedůvěřovalo.

Racek jen posměšně zavýzdal na hulákajícího nepřítele a odletěl na jezero rozná šet čerstvé klepy. Harryk se za ním díval a na rozloučenou zaštěkal:

„Po druhé se sem neodvažuj, nebo . . ."

Odklusal potom zpět do tábora, aby očichával hřebíky a chňapal po sekyrkách div někdy nedostal do nosu, zkrátka — pletl se všude.

Topol i Jirka pracovali na svém stanu. Topol pracoval horlivě a vytrvale a nebylo znáti, že v noci probděl dvě hodiny na hlídce.

Jiřík začal s jiskřivým, srdečným veselím a Topol byl skoro hrd na svého statečného kamaráda. Avšak čím výše sluníčko stoupalo, tím více rostával úsměv na malých ústech Jirkových a svit v očích pohasínal.

Ale styděl se dáti únavu najevo a proto chytal se každé záminky, aby mohl odpoutati se na chvíli od jednotvárné práce. Jednu chvíli chtěl si pohráti s Harrykem ale ten ohrnul pysky a se zavrčením vycenil zuby, takže Jirka se polekané vrátil k stavbě podsady.

Topol pozoroval bedlivě počínání svého druha. Ráno se radoval z toho, že Jiřík je správný hoch, ale k poledni zmocňovala se ho obava, že náladovost převládne a všechna jeho dobrá předsevzetí přijdou v niveč. Viděl, že Jiřík je občas dětinský, ale nevědomky vždy upřímný. Třebaže musel mnohdy práci za Jiříka dodělati, líbila se mu snaha a ochota, s nimiž poslouchal rad a pokynů, které mu Topol dával. Nejednou ukázal se Jiřík obratnějším a vynalézavějším než jeho starší druh.

Přes tyto drobné starosti, které mu přinášel jeho vychovavatelský úkol, pociťoval Topol rozkoš ze slunného dne v krásném přírodním zákouti, radost ze zdraví, čistoty, veselosti a síly. Veselí bylo stále všude plno a sám kapitán předcházel dobrým příkladem.

Před polednem práce ustala. Horký den lákal do vody a proto kromě kuchařů celá posádka tábora naskákala do jezera. Přístup k vodě nebyl dosud nejlepší, neboť musili procházeti pásmem rákosí. Až bude postaven můstek, dostanou se přímo na písčité dno.

Když se uklidnil prvý rej ve vodě, zkoušeli hoši nejrůznější kousky a tu vynikl Jiřík. Jeho štíhlé, snědé tělo obratně plulo ve vodě se štíci hbitostí. Potápěl a vynořoval se dle libosti a strhl k napodobení i Topola, který dosud příliš ve vodě se nevyznal, ač plavati uměl dobře. Také ostatní hoši se připojovali, skákali s ramen silnějších kamarádů, ukazovali plavbu tuleňů, kortmelce a stojky ve vodě, vynášení písku ze dna a jiné dovednosti.

Po obědě byl půlhodinový odpočinek ve stínu lesa. Všichni musili ležet tiše na svých pokrývkách a tohoto klidu opravdu potřebovali, neboť život v přírodě hodně vyčerpává. Během této chvíle přišel do tábora lesní Šanda. Všichni ho už znali, neboť je uvítal při příjezdu. Usedl na bednu a hovořil s kapitánem o potřebném dříví, studánce a jiném.

Harryk byl zpět štěstím, že oba psi lesního jej přátelsky přijali a dorážel na ně v bláhové naději, že se s ním pustí v závod. Ale dobře vycvičování hnědí jezevčíci jen blahosklonně potřásali velikýma ušima a toulali se kolem kuchyně, cítíce mnohoslibnou vůni zásob.

Lesní vyprávěl hochům o lese a liboval si, že má málo ptlákův.

„Zato baštýř Vodrážka má často peklo s Pasekáři. To je vesnice tamhle za vodou, na dobravském panství. Ti mu tady vytahají kolik metráků ryb za rok! — Však on je také hóní a dostal jich už hezký počet za mříže. —"

A. B. Svojsík, náčelník Svazu skautů a skautek RČS:

JSME SI BRATRY . . .

Jedním z hlavních příkazů skautského života je snášelivost. Skaut, přítel všech lidí dobré vůle, má náboženství lásky vepsáno ve svém štítě a kráčí životem tak, aby nikomu nezavdal podnět k rozladění. A kdyby se tak stalo bez jeho zavinění, dovede okamžitě ostré hrany obrousiti. Je vlastností inteligenta, nadaného opravdovou kulturou srdce — a takovým má být každý skaut, že dovede uhájiti svých zásad, ale takovou formou, která cítí jiného neporani.

Římané nám zachovali hluboké pravidlo: „Fortiter in re, suaviter in modo", které v naší řeči zní asi takto: „Rázně ve věci, vlídně ve formě". Římané byli znamenitými praktiky v životě společenském a poznali záhy velký význam a důležitost ušlechtilého vystupování a uhlazeného jednání. Mírnosti odzbrojíte obyčejně i zarputilého protivníka, neboť nic nepůsobí více než důslednost, klidná noblesa. Skaut ovšem nezaměňuje uhlazenost s hladkostí jednání. Jako má stateènost svou karikaturu v hrubosti, typické to vlastnosti zbabělci, tak pravá noblesa nalezla svou karikaturu v hadí hladkosti, kterou se maskuje nedostatek rytířského ducha.

Skaut gentleman bude vždy stateèný a nekompromisní ve věci svých zásad, jež vyznává v každém boji a za každých okolností, volí však vždy prostředky ušlechtilé a staví se s klidnou rozhodností proti každé snaze přenésti diskusi na pole osobní.

„Rozčílení není program", řekl kdysi president Osvobození, a tato věta má stejně silný akcent morální jako psychologický. Kdo si počíná příliš nervosně a útočně, kdo přenáší polemiky na pole osobní, vydává se v pochybení slabosti svých důvodů.

Mravní velikost člověka nejlépe poznáme podle toho, jaké stanovisko dovede zaujímati k vlastnostem lidí a společnosti, s nimiž vchází ve styk, jak snáší odchylné mínění. Kdo zdůrazňuje v povaze lidí jen vlastnosti záporné, nebývá dobrým člověkem a bývá nevítaným hostem, proti němuž instinktivně ostatní se postaví. Komu dokonce různost náboženství nebo třídní různost je záminkou k nevraživosti, vyluèuje se sám z naší skautské rodiny. Pro něho naše bratrská a sesterská láska, naše usilování o sblížení všech a pokoj na zemi jsou jen pustou frází. Velikost a životní i výchovná síla skautské idee záleží hlavně v tom, že správné zhodnotí přednosti všech lidí i společností, všech náboženství, všech sociálních vrstev a národů takovým způsobem, aby se mohly státi živými prvky k budování mostu, jenž nezná prostorů ani vzdáleností myšlenkových a rasových a jehož nevyčerpatelným stavivem je láska vše chápající a všechny zahrnující.

Proč je moře slané?

Stará anglická pověst.

Před mnohými staletími žil v pustých horách čaroděj Kota, který měl magickou paličku a kamenný hmoždíř. Když paličkou vrtěl v prázdném hmoždíři, mohl si cokoli přáti a vše se mu splnilo. Mohl chtíti zlato, drahokamy, jídlo i oděv, slony i velryby a všechno dostal.

Hory, v nichž čaroděj žil, patřily králi Janovi. To se rozumí, že pověst o čarodějném hmoždíři donesla se až k jeho královským uším a vzbudila jeho žádostivost. Poslal proto ihned vojáky, aby jej zajali a předvedli před jeho trůn.

„Koto," pravil král, když se tak stalo, „moje země je velmi chudá. Propustím tě ze zajetí, když po celý rok budeš mi kouzlit hroudy zlata."

Čaroděj byl dobrák a poslechl. Ale běda! Král chtěl víc a víc. Na konci roku byl Kota vržen do ještě těžšího vězení a přinucen pracovati ve dne v noci.

Ale zpráva o něm šířila se až za hranice království a král Severu Garoo vytáhl s velikým vojskem, aby se Kota zmocnil. Král Jan byl poražen a Garoo čaroděje odvedl. Sliboval mu však, že s ním bude dobře zacházet, když bude pro něj pracovati.

Do své říše vracel se po moři a lakota nedala mu spáti. Nebyli na moři ani hodinu a už rozkázal Kotovi, aby vykouzlil sůl. Na severu totiž neměli vlastní soli a proto měla větší cenu než zlato.

Kota byl k smrti znaven, ale přece vykouzlil velikou hroudu soli. Prosil pak o odpočinek, ale Garoo, stejně nenasytný jako Jan, mu jej nedopřál.

„Dobrá," pomyslil si Kota, „než takový život, to raději smrt! Bude pro mne odpočinkem."

A proto počal míchat paličkou ve hmoždíři rychleji a rychleji. Sůl pokrývala už celou palubu a hromadila se až k plachtám stožárů. Hlouběji a hlouběji ponořovala se loď do moře.

„Zastav, zastav!" křičel Garoo, když cítil chvění lodi pod tíhou soli. Ale Kota se jen smál a smál a vrtěl paličkou jak nejrychleji mohl.

„Kvik, kvik, kvik," vrzala palička.

„Kvik, kvik, kvik," sténala loď a pak najednou:

„Krak, krak, krak," a s mohutným vzdechem loď se překotila a zmizela pod hladinou.

A tak od té doby, jak si vypravují lidé v severní Anglii, je moře slané.

Když hoří prerie.

Skauti uhasili požár prérie. Když farmáři v Myší Horské Reservaci u Saskačevanu v Kanadě zpozorovali, že na prérii šíří se nebezpečně požár suché stepní trávy, povolali naryčho skauty, organizované ve škole vesnice Arcoly. Hoši bez odkladu připěchali a pomáhajíce jsou k takové službě cvičeni, po několika hodinách požár omezili a nakonec uhasili.

„A teď tu také pytlačí?" ptal se trošku zaražen Klásek — vzpomněl si, že bude dnes míti noční hlídku.

„Když jste vy tady, tedy asi sotva," odpověděl lesník. „Však si baštýř liboval, že vás tu bude míti jako stráž a že se tu nebude potulovat sám. Pasekáři mu už několikráte hrozili, že mu zapálí stavení nad hlavou a postříli celou rodinu. — Ale on je chlap houževnatá a celou noc se toulá po březích jen se psem."

Boy při této příležitosti vypravoval lesnímu o včerejším nočním setkání s neznámým mužem v lese. Sanda se velmi dopálil a dal si muže několikráte popsati. Bohužel, hoši toho mnoho nevěděli a lesník konečně usoudil:

„To byl asi nějaký okař z Rybína. Už jsem dlouho nikoho nedopadl, ale dám si na ně zase pozor."

Hoši se nabízeli, že lesnímu ukáží, kde asi pytlák pracoval, ale Šanda pravil:

„Ten už tam jistě oka nenechal. Domyslí si, že mi to povíte."

Lesní poděkoval pak hochům za zprávu a dal se na další obchůzku.

Odpoledne práce pokračovala stejným tempem. Nad některými podsadami napnuty byly už hnědé plachty stanů a šťastní jejich majitelé hrdě prohlašovali, že dnes již budou spáti ve svém.

Také Jiřík a Topol měli stěny postaveny, ale kapitán jim poradil, aby dříve ještě zbudovali si postele, než rozepnou střechu. Pohodlněji se jim bude pracovati. Hoši poslechli, ale zvláště Jiřkovi prodloužil se zklamáním obličej. To tedy ještě dnes budou spát ve stanu na zemi! —

Večer byli oba hoši posláni do myslivny pro med. Ač unaveni, celkem ochotně vydali se na cestu lesem.

Byl krásný teplý večer. Slunce stálo už kdesi nízko nad západem, hluboko za lesy. Po nebi roztáhly se perutě drobných beránků, jež přecházely zvolna od bělostné do zlaté barvy. Hoši se této krásе obdivovali, netušíce, že vězí změnu počasí, snad už zítra, či pozítří.

Les byl klidný, plný modravých stínů.

Jiřík byl ve sdílné náladě a Topol s radostí pozoroval jeho jemný obličej, s něhož zářila srdečná radost.

„Je to sice dřina — ale ať to někdo z kluků ve škole dokáže, co my. — Je to skvělé! A to ještě nic není — počkej později, až začne program — ty myslíš, že ne?" mluvil nadšeně Jiřík.

„Říkám totéž," odpověděl klidně a s úsměvem Topol. „Jsem tu strašně rád. Já ti to ani nedovedu povědět."

„Měl jsem dobrý nápad, že jsem se přihlásil," pokračoval znovu Jiřík, a obraceje svou zardělou tvář k svému druhu, nadšeně vykládal: „Já myslím, že naše mužstvo to v táborové soutěži vyhraje. Nejsme přece žádní hlupáci nebo mrzáci! Ne?"

Topol jen cosi zabručel na souhlas.

„Já se přičiním, co budu moci nejvíce, a ty musíš také, Topole," horoval Jiřík.

Topol se jen usmál a s potěšením naslouchal milému kamarádu.

„Až odtud půjdeme, to budeme jinak vypadat a něco více znát. Víš, mně se zdá, že už teď jsem docela jiný, než jsem byl doma. — Já nevím, jak bych to řekl..."

„Samostatnější, myslíš?" ptal se Topol.

„No také — ale to není to pravé. Opravdovější, ano, opravdovější, tak bych to řekl nejlépe!"

Hoši pokračovali tímto tónem v důvěrné rozmluvě, jejich oči se leskly nadšením, tváře hřály — a byli před myslivnou neočekávaně brzy.

Po chvíli vrtaveli se s malou bandaskou medu. Zatím se už valně sešeřilo a skoro litovali, že si nevzali svítilnu.

Topol byl dosud plin radosti, že se vše dobře daří, že Jiřík není svévolným hochem a že mu proto spadl těžký kámen se srdce. Byl by chtěl za to říci Jiříkovi něco velmi milého a snad by to byl učinil, kdyby jednání jeho soudruha nebylo se valně změnilo.

Jiřík byl velmi unaven. S přibývající tmou vyprchalo z něho nadšení a dostavila se sklesiost. Velké oči měly nepřístupný výraz, kolem hezkých úst a nosu usadil se tvrdý, nepěkný rys. Mlčel a nevrle spěchal.

K tomu na velké křižovatce spletli si cestu a dali se k severnímu konci jezera. Stará srna, která se pásla ve vysoké „jelení" trávě na světlinách borového lesa, velmi se podivila, když zaslechla a spatřila dva chlapce, tápající kupředu.

„Co pak tu dělají lidská mláďata, tak daleko od svých doupat?" pomyslila si s podivem a divala se dlouho za nimi svými velikými, vlhkými světly, až zašli.

Hoši kráčeli nyní po travnaté lesní cestě a bylo jim jasno, že zbloudili. Les zíral hrozivě, jeho mlčení bylo skoro vyhrůžné. Četné světlušky, jež v tomto teplém večeru jakoby neseny teplým proudem vzduchu stoupaly podél stěny lesa, nebo padaly překotně do trávy — tyto zářivé body mihavé v chlapcích spíše úzkostné očekávání čehosi neznámého a nepochopitelného — než obdiv nad krásným zjevem.

„Ty se nebojíš, viď?" zeptal se pojednou Jiřík svého druha a uchopil jej svými teplými prsty v zápěstí.

„To se rozumí, čeho bych se bál?" přisvědčil téměř šeptem Topol.

„Já se také nebojím," prohlásil Jiřík stejně tlumeně, „ale je to tu hrozně divné."

„Co bychom se báli, když jsme dva," dodal Topol, divaje se na všechny strany.

„To máš pravdu! Tohle je nejkrásnější, že druh druha neopustí," pravil vřele Jiřík a, chytnuv znovu Topola za ruku, dodal: „Jenom, abychom se navzájem neztratili."

Tak prošli temnou soutěskou patnáctiletých smrků zavěšených až k zemi a ocitli se na vysokém břehu jezera. Bylo tu značně světleji.

„Třeští odtud?" otázal se znovu stísněně Jiřík.

„Snad by ne a jak!" prohlásil bez váhání Topol, ale dlouho se díval na tvary pobřeží, na hvězdy i barvu oblohy, než se rozhodl pro jeden směr.

Kráčel nyní stezkou, jež se občas stávala hodně neznatelnou. Tam někde před nimi musí ležeti tábor. A štěstí jim přálo a po chvíli, když vyšli na jeden z četných mysů za „Mechovou zátokou", objevil se jim ve vzdálenosti půl kilometru před hradbou lesa veliký oheň, který se odrážel v jezeře.

„Tábor!" zvolal radostně Topol.

Pojednou zaváhal.

„Což, jsou-li to pytlači?"

„Nesmysl!" projevil svou Jiřík rázností. „Ti jsou vždy v skrytu. Jen pojď, už máme vyhráno."

A opravdu! Stezka se po chvíli točila k studánce na potůčku a vynořila se z vysokého lesa a hustého podrostu na prostranství, kde se nalézal tábor.

Kapitán uvítal je velmi radostně, neboť už připravoval záchrannou výpravu jako včera pro Buvola. Oba hoši rozjařeně vypravovali při večeři svá dobrodružství a nikdo nemohl pochybovati o jejich statečnosti.

Dnes spali, možno-li, ještě pevněji než včera. Živý Klásek s tékavýma veselýma očima, špičatým nosíčkem v drobném podlouhlém obličeji a ostrým jazykem, střežil je i celý tábor, jsa téměř skryt v ohromné pokrývce s ostrou sekyrkou v ruce.

7. Mladý vězeň.

Nerovná dvojice opět klusala na koních po široké cestě k Černému Kříži.

Velký silný muž v černém jezdeckém šatě s tvrdým černým kloboukem a vysokými, leskle černými holinkami. Jeho tmavý, už značně prokvétalý vous vroubil širokou tvář, nutící se do laskavosti. Jel klidně, resignovaně a ani netušil, proč jeho chráněnec zamířil právě v tuto stranu.

Zato hoch to věděl. Včera celý den přemýšlel o tom, co den před tím zažil. Co jako puma vybuchlo v jeho jednotvárném, trpkém životě! Byl plin rozporů, jež vyvolávaly nevrlou náladu. Teprve večer si ujasnil, že touží znovu vidět chlapeckou společnost, které tolik postrádal a rozhodl se, že hned druhého dne se pokusí znovu přiblížit se k táboru.

Věděl, že nesmí nikomu prozraditi svůj zájem a touhu. To by znamenalo konec výprav v tuto stranu, neboť teta žárlivě střežila, aby se nestýkal

(Pokračování na str. 23.)

Skautský pomník presidentu Osvoboditeli pod zříceninami hradu Hrušova.

Nádherná lesní mýtina lemovaná mohutným stromovím, nad které v pozadí ještě výše k nebesům trčí rozstřílené štíty zdí hradu Hrušova, byla v neděli 3. října svědkem dojemného aktu vděčnosti naší skautské mládeže velikému presidentu Osvoboditeli.

Na místě, kam tak rád zajížděl na koni z nedalekých Topolčanek, kde sedával a hledíval do nedozírného, modravého moře hor a lesů také s nynějším naším presidentem, panem Dr. Benešem, je vztyčen mohutný balvan s bronzovým portretem presidenta Osvoboditele. Pomník je dílem okresního zpravodaje skautů ve Zlatých Moravcích, akad. sochaře prof. Jindřicha Severy a byl postaven z příspěvků a darů naší mládeže. Vlajkový stožár a strom, pod nímž Masaryk sedával, nesly smutné černé ozdoby, které kontrastovaly s hýřícími barvami podzimu a nádherou odpoledního slunce. Rozsáhlá mýtina naplnila se záhy řadami aut, deputacemi spolků, úřadů, obyvatelstvem měst a nejvíce lidmi z dalekého okolí v krojích. Četně dostavily se oddíly skautů a skautek z Topolčanek, Topolčan, Zlatých Moravců i z míst velmi vzdálených.

Slavnost byla zahájena hymnou a vztyčením státní a skautské vlajky do půli stěžně. Shromáždění vřele uvítal předseda Svazu skautů a skautek ve Zl. Moravcích, feditel gymnasia, dr. Skorajsa, načež profesor Severa se skauty pomník odhalil za zpěvu skladby Figuše Bystrého „Zmráka sa", kterou zapěl spolek Žitavan, řízený šk. inspektorem panem Ozábalem.

Náčelník Svazu, prof. Ant. B. Svojsík promluvil o hlubokém vlivu, který měl Masaryk na naši mladou generaci, o jeho lásce k mládeži a jeho poměru ke skautingu, načež profesor Dudík a topolčianský děkán P. Jakabovič vzpomněli pobytu presidenta Osvoboditele ve Zlatomoravském kraji.

Na závěr kladly deputace všech spolků z okolí věnce a kytice k pomníku se stručnými projevy.

Stesk z nesmírné nedávné ztráty, kterou utrpěl náš národ odchodem prvního presidenta, vznášel se nad celou pietně aranžovanou slavností. Ušlechtilý čin našich skautů a živá účast všech vrstev obyvatelstva i úřadů na práci mládeže, s kterou jsme se tu na Slovensku setkali, mohou býti vzorem nám všem v celé republice.

Také pan president Beneš při svém nedávném pobytu v Topolčankách ještě před smrtí presidenta Osvoboditele navštívil a shlédl toto záslužné dílo skautské mládeže a jejích vůdců. S.

Sláva Bursík:

Páté světové Jamboree v Holandsku.

Táborové ohně, naše veřejné vystoupení, návštěvy, čaje a zakončení.

Radostná nálada zahájení přenesla se do všech táborů. Přeskládala i u táborového ohně v našem podtáboře, na kterém jsme se, jako častěji, dobře uplatnili. Hudbou, zpěvem sborovým i sólovým (Olda Kovář) a mimickými výstupy. I druhého ohně jsme se zúčastnili několika výstupy se zájmem přijatými.

V československém táboře jsme měli dva táborové ohně. První, na nějž jsme pozvali všechny skauty pátého podtáboru, měl veliký úspěch přesnění hudbou, ale i ukázkami z Jiu-Jitsu a scénami z níchž zvláště „Piramus a Thysbe" po skautsku upravená a zjednodušená se velmi líbila. Ještě druhý den se přišli někteří Angličané seznámit a účinkujícími. Obecenstvo, právě opouštějící tábory (přístup byl pouze do 20. hodiny), bylo přilákáno naší hudbou. Hrála totiž směs holandských písní. S radostí připojilo se zpěvem a teprve na různé upozornění našeho „sahcemčíka" se zvolna rozcházelo.

Se švédskými skauty zúčastnil se ohně i princ Gustav Adolf, který celý program se zájmem sledoval. Když nálada vyvrcholila a všichni se chytili kol krku a tančili kolem ohně za zvuků písně „Jamboree", princ se také připojil jako jeden z nás. Vždyť byl ve všem a vždy pravý skaut, právě tak jako velitel našeho podtáboru, Ing. Telder.

Všichni účastníci spontánně prohlašovali, že náš táborový oheň byl nejnadšenější a hlavně nejsrdečnější ze všech dosud na tomto Jamboree pořádaných.

Druhý oheň v našem táboře byl více „náš". Nebylo třeba výkladů anglických, francouzských či německých, neboť se mimo naše skauty účastnili jako zvláště milí hosté naši krajané usedlí v Holandsku. Byl jim výjimečně povolen pobyt v táboře až do půl desáté večer. Naše krajany nejvíce potěšilo, když si s námi mohli zazpívati národní písně a poslechnouti „českou muziku".

A když už jsme u těch táborových ohňů: Naše hudba byla zvána k tolika ohňům v různých táborech, že ani všechna pozvání nemohla přijmouti. Největší úspěch však měla poslední den Jamboree, kdy účinkovala u táborového ohně na rozloučenou pro všechny účastníky. Jako první číslo hrála polární „Jamboree-Liedje". Při příchodu princezny Juliany a jejího choté pohotově zahrála holandskou hymnu a po ní směs holandských písní. Za tuto pozornost a připravenost stala se předmětem nadšených ovací. Z velkých úspěchů, kterých na Jamboree naše skautská hudba dosáhla, byl to úspěch největší.

Světový náčelník Lord Baden-Powell v našem táboře. Za ním vpravo velitel 5. podtábora Holanďan Ing. P. Telder, a velitel čes. tábora br. Vl. Wildmann.

Neděle byla prvním dnem, kdy obecenstvo mohlo na tábořiště. Ráno po mši v táborech jednotlivých výprav (pro naše katolické skauty sloužil denně ráno mši dp. br. Dočekal u oltáře, který si postavili v táboře šestého zájezdového oddílu) a po vztyčení státních vlajek byla společná mše, které se zúčastnilo devět tisíc katolíků. Na arenu byla sloušena mše pro deset tisíc protestantů.

Odpoledne bylo na tábořišti rušno a davy návštěvníků naslouchaly naší skautské pošťorenské kapele, která celé odpoledne vyhrávala. Byla se všech stran nesčetněkráte fotografována, právě tak jako četní návštěvníci a hlavně návštěvnice se dávali fotografovati s našimi skauty.

Od skautů, kteří sbírají podpisy s adresami, aby si mohli se svými přáteli po Jamboree doplňovati a vyměňovati fotografie, známky a pod., převzalo obecenstvo, hlavně klukovské, sháněním podpisů. U něho není jiný důvod, než snad míti podpis od člověka z té a té země, té a té národnosti. Většinou nečitelné podpisy brzo po Jamboree se založí a pak i zahodí. Ale skauti, nejvíce ovšem ex-officii, večer sotva drží tužku, jak jsou upsaní. Nejlepší je podpisové razítko, které většinou odradí.

Mimo podpisování mají hoši další „vášeň" čenžování — vyměňování. Čenžuje se vše, nejvíce ovšem odznaky, ale i čistá kroje, hlavně pasy, šátky a pod. Některí hoši byli mistry a přinesli si domů českou sbírku odznaků z mnoha států. Jeden holandský skaut —

U anglických námořních skautů.

Vodní skauti 5. pražského oddílu podnikli letos velikou cestu do Holandska (na světové Jamboree), do Anglie a Francie. Bylo jich 33 a jistě dobře representovali náš skautingu i stát, jak o tom svědčí tento citát. Je to výňatek z velkého článku, který právě vyšel v týdeníku anglických skautů The Scout. Tento časopis má náklad čtvrt miliónu a rozesílá se anglickým skautům do celého světa.

Umíte česky?

Oddíl Roberta Hola[1]) rovněž ne — ale přesto se dobře pobavili s československými vodními skauty.

V 5. vodním oddílu z Prahy, který nás nedávno navštívil v Lymingtonu, jsem shledal velmi dobré příklady pravého skautského ducha — byli to správní chlapci, veselí a připravení na všechno, co se událo. Přes to, že musili býti unaveni po dlouhé cestě, nikdy jsem je neviděl se mračiti, nikdy jsem od nich neslyšel zlostného slova za celou tu dobu, co byli u nás — a to je více, než mnohý z nás může říci sám o sobě.

Mnozí mluvili anglicky a všichni pak francouzsky nebo německy kromě českého jazyka, takže jsme se dohovořili téměř s každým, aniž bychom uměli česky.

Československo leží v samém středu Evropy a Praha, jejich sídlo, je v západní části, země. Čal. vodáci jezdí po řekách a užívají velké sedmimístné pramice, s nimiž sjíždějí stovky mil a tíží se peřejemi svým osvědčeným způsobem. V zimě skautují na sněhu a táboří v horách, kde mají zbudovány chaty.

U nás si prohlédli okolí a prototže čelní (Cowes[2]) a o yachtingu na Solentu, chtěli se dovědět něco o závodění na moři. Všichni se dostali na moře, někteří na mé yachtě „Pigtail", někteří na motorce a ostatní v oddílových činech.

Potom jsme byli s nimi v Poole[3]) a motorkou jsme jezdili kolem ostrovů před Poolským přístavem, mezi nimiž je ostrov Brownsea, kde zbudoval Baden Powell svůj první tábor. Jeli jsme téměř podél tábořiště, viděli jsme „Mary's House" a pobřeží, na němž světový náčelník vylodil své táborové potřeby.

Pak je pozval třetí oddíl námořních skautů v Poolu na lunch (přesnídávku) do své nádherné klubovny. Každý dostal dárek od poolských hrnčířů. V biografu v Bournemouth dávali skautský film „Gang Show." Všichni jsme byli pozváni a měli jste vidět ty

---

[1]) Robert Hole je zpravodajem pro všechny anglické námořní skauty a autorem odborných příruček. Má v Lymigtonu sbor 3 výborných námořních oddílů.

[2]) Cowes je nejznamenitější středisko závodů plachetnic a místo, kde vznikli první námořní skauti. Solent je mořská úžina mezi Anglií a ostrovem Wheitem.

[3]) Pool je velmi zajímavý hluboký mořský záliv v jižní Anglii.

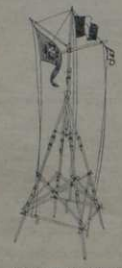
černoch — studující v Amsterodamu, přišli si naši vlajku i domovinku a dělají „černého Čechoslováka".

Jinak se krojové součástky nesmějí vyměňovati, aby po celé Jamboree měl každý úplný kroj. Při tomto vyměňování se právě nejlépe hodí seznamují a poznávají cenu znalosti cizích jazyků. Hlavně je to angličtina, v Holandsku i němčina, pak francúzština, u pobaltských států ruština, někdy si hoši pomáhají i latinou. Slované se však dorozumí dobře i bez pomoci jiné řeči než vlastní. Není-li možno dohovořiti se žádným živým ani mrtvým jazykem, hoší se dorozumí i bez něho. Reč posuňková postoupí někdy lépe.

*

Čtvrtek dne 5. srpna byl den pro nás všechny nejrušnější, nejnamahavější, ale také nejradostnější. Za krásného slunného dopoledne projíždějí tábory světový náčelník lord R. Baden Powell of Gillwell. V našem roditáboře vystoupil z auta u tábora Švédů, kde ho uvítal princ Gustav Adolf.

Po prohlídce švédského tábora prošel tábory 3. a 4. zájezdového oddílu a přes ohrazení vešel, provázen naším subcampchefem, do tábora velitelství, kde se mu hlásil velitel br. Wildmann. Se zájmem prohlédl si Chief-Scout naši výstavku, a poté odešel do dalších táborů.

Stožár ze skautských holí, vybudovaný na Jamboree francouzskými skauty. Zkusme i u nás!

Na B. P. jako by čas zapomněl nechati své stopy; naopak, nyní, po své osmdesátce, vypadá ještě svěžejší než na minulých Jamboree. Pro vše má bystrý postřeh, pro každého vhodné slovo, stále zvučný hlas. Zachoval si smysl pro humor právě tak, jako mladistvé jasný a upřímný smích. Může býti šťasten a spokojen, když udělal tolik mladých (i starších) bochů šťastných.

Byla to jen malá chvilka, kterou věnoval světový náčelník Československu. Jen těch několik okamžiků měli ho naši skauti jen pro sebe. Přes výslovné přání jeho i velitelství, nebylo možno zabrániti, aby nebyl se všech stran fotografován, aby se všech stran se nesbíhali hoši podívati se na toho, který jim skautingem dal krásné mládí. Přijel na Jamboree, aby se s nimi sešel, viděl v nich vždy znovu růsti své životní dílo. Baden Powell si vždy přeje, aby mládeš v táboře byla při pravidelné práci, ale nikomu se nedařil mládeš utrácet, vždyť chce alespoň jednou v životě vidět svého „Chiefa"! Roveři, kteří jej doprovázejí, mají tuhou práci s uvolňováním cesty a obranou, aby nebyl láskou umačkán v pravém slova smyslu. Mr. Wilson, věrný průvodce B. P., na náš dotaz při americkém čaji sdělil, že Chief Scout byl velmi spokojen výstavbou našeho tábora a vystupováním hochů.

Ještě se neukliďnilo v táboře po odchodu světového náčelníka a již scházejí hoši, vedení naší hudbou, na zkoušku pro odpolední vystupení. Po návratu hudba se rychle naobědvala, a zase spěchala účinkovati do divadla, a pak přímo na stadion, kde se setkala s našimi cvičenci.

Slunečko toho dne důkladně hřálo a každý si ředy popřával slunění lázeň rec. klidu, než přijde obecenstvo. Náhle z tábora 6. oddílu se ozývá volání a již je někdo vesele do tábora 5. oddílu. Hošíme blíže a vidíme, že přišel br. náčelník, který pro návštěvy lesních škol a důležité práce, nemohl jeti ihned s námi. U velitelství byl uvítán bratrem velitelem a všemi členy velitelství. Zatím již všechny oddíly nastupovaly, a když se bratr náčelník s námi přivítal, hudba zahrála „Junáčkou".

Po tomto radostném obřadu chystali se naši skauti za vedení bratra dr. Průchy na veřejné vystoupení, které od příjezdu na Jamboree každé ráno připravovali. Bílá trička se státní vlajkou, jasně modré trenýrky, bílá střevíce, opálená těla, úsměvné tváře a nad tím krásně svítící slunce na modré obloze s bílými mráčky tvořily krásnou barevnou harmonii a pozvánalý náladu všech cvičících.

Československí skauti nastoupili po Francouzích, kteří předvedli námořní bitvu s piráty. Obsahem československého veřejného vystoupení, trvajícího dvacet pět minut, byla vzorná ranní půlhodinka našeho skautského tábora.

Po „budíčku" sbíhají se cvičící ke stožáru, kde se seřazují. Za zvuků československé hymny je vztyčena státní vlajka. Po rozcvičovacích cvičeních, zpestřených občasnými pokřiky, mění cvičenci několikrát rozstupy a cvičí starý, dobrý skautskou tyčí, přetlaky v celých řadách a jiné. Poté cvičí oddíly jednotlivě různá cvičení obvyklá v našich táborech, přetahování, cviky Jiu-Jitsu, podávání míče v kruhu, štafetové závody atd.

Oddíly seřazené v trojstupy, v čele se státní vlajkou a hudbou, skončily toto vystoupení pochodem kolem cvičiště. Hlediště naplněné 13 tisíci diváky, je odměnilo hlučným potleskem. V čestné loži byl přítomen světový náčelník lord Baden Powell, ke kterému byl uveden po svém příjezdu čsl. vyslanec pan ministr Dr. I. Krno. Světový náčelník se o vystoupení čsl. skautů velmi pochvalně vyslovil, zvláště se mu líbilo zakončení, kdy každá skupina cvičila něco jiného. Také ho velmi potěšilo sdělení pana vyslance, že ve výpravě jsou hoši nejen z měst, ale i z venkova, a to ze všech částí republiky. Požádal ho, aby československé výpravě tlumočil jeho spokojenost.

Ze stadionu odebral se pan ministr do československého tábora, kde byl uvítán bratrem náčelníkem Svojsíkem a velitelem br. Wildmannem. Po seznámení s ostatními členy velitelství prohlédl si se zájmem celý československý tábor. Zatím se vrátili naši skauti z veřejného vystoupení a pan ministr promluvil k celé shromážděné čsl. výpravě, vyslovil potěšení nad tím, jak se dobře českoslovenští skauti representují na světovém Jamboree mezi tolika národy, a že nejen utužují přátelství s dávnými našimi přáteli, ale navazují mnohá nová. Sdílí cvičeneckým zájmem a pochvalu B. P. a vyzval je, aby vždy tak dobře representovali svůj stát, i tehdy, až budou muži. Panu vyslanci odpověděl br. náčelník, který tlumočil radost nad jeho návštěvou a poukázal na to, jaké obtíže musíme vždy při výpravách do ciziny překonávati. Pan vyslanec setrval pak ještě delší dobu v rozhovoru s bratrem náčelníkem a členy velitelství, než se navrátil do Haagu.

*

Druhý den na to, v pátek, pořádali jsme v našem táboře čaj pro delegáty všech zúčastněných organisací. Stan velitelství byl vyzdoben kvítím, na stole ozdobné srovnány hořické trubičky a ostatní zákusky, před stanem rozestaveny židle. Zatím co se scházeli hosté hudba vyhrávala. Po uvítání vodní skauti roznášeli čaj. Nádobí nám ochotně zapůjčil náš krajan, pan Jelínek v Haagu. Náladu náčelo čaje, jehož se zúčastnilli zástupci téměř všech přinosných organisací (některé menší delegace se omluvily, poněvadž nestačily vyhověti četným pozváním), zvýšil příchod starosty Svazu bratra profesora Charváta s chotí a „sestrou-dcerou", který přijel na táborišče ihned po příletu z Československa.

Světový náčelník z naším československým vysílancem drem Krno, přihlížejí cvičení našich skautů na stadionu.

Mezi hosty setkali jsme se s mnoha známými nejen ze sousedních států, s nimiž se častěji setkáváme (za Polsky byl přítomen bývalý náčelník Olbromský), ale i se známými z minulých Jamboree. Přítomní zástupci tisku dali se podrobně informovati o československém skautingu a druhého dne byly o našem čaji články v denním tisku.

V družné zábavě jsme ani nepozorovali příchod večera, až když se naši hosté začali rozcházeti. Na toto krásné odpoledne budou jistě všichni rádi vzpomínati.

I jednotlivé oddíly pořádaly čaje pro své skautské přátele. Je to velmi dobrý prostředek sbližovací, a toho účele bylo jistě všude dosaženo. Z mnohých čajů přinášeli účastníci pěkné upomínky — od nás skautské odznaky ze skla. Líbovali jsme velmi, že jsme neměli v dostatečném počtu nové gumové figurky skauta a skautky, vyráběné

Pokračování.

Rakušané tančí svůj národní tanec za doprovodu harmoniky.

Obdivuhodná skotská kapela. Její malebnost byla nekonečně větší než její hudebnost.

(U angl. námořních skautů.)

bouře smíchu a ovace po představení!

Jistě byste byli nadšeni zpěvem Čechoslováků. Zpívali v táboře, do pochodu i v autobuse. Harmonie jejich zpěvu spojená s lahodností a smyslem pro rytmus byly uchvacující. Jen kdyby náš zpěv se se jejich alespoň trochu podobal!

Smutně jsme spouštěli československou vlajku po jejich odjezdu. Místo se nám zdálo být prázdné po nich. Všichni se shodujeme, že jejich návštěva byla radostná a to je, myslím, důkaz dobrého hosta.

Až se jednou, jak doufám, podíváme do Prahy, budeme se musit snažit, aby naši hostitelé mohli říci totéž o nás. Na shledanou v Praze!

(Zelené jezero).

se společnosti, kterou ona neuzná za vhodnou. A dáti se s ní v této věci do sporu, znamenalo vyvolati denně několik trapných výstupů.

Znaje však svého profesora, hoch nepochyboval, že se mu podaří jej přelstíti. Drtikol byl totiž velmi pohodlný. Nezáleželo mu příliš na tom, jak jeho žák prospívá, spíše vábila ho štědrost paní, která opravdu dobře platila jeho služby.

Hoch vypadal vedle svého učitele jako stříbrný srpek měsíce vedle černého mraku. Jeho koník radostně klusal pod lehkým podajným břemenem. Felix byl dnes bez čapky. Jeho stříbrné vlasy poletovaly kolem hezké hlavy ve větříku, který se zdvihal s rostoucími kupami mraků na nebi. Na sobě měl černočervené pruhovaný plátěný kabátek, bílou košili a kožené kalhoty s pasem. Na nohou měl pouze hnědé střevíce. Jezdci spolu nemluvili. Velký šedý kůň Drkotilův by stále o dva kroky napřed a zdálo se, že profesor mu povoluje rád, aby měl chvíli pro sebe.

Felix úsilovně přemýšlel, jak uniknouti. Tlumil v sobě strach před následky tohoto činu. Měl na mysli jen jeden cíl, aby se alespoň na chvíli vymanil ze zatuchlého zámeckého ovzduší.

Z lesa pojednou na cestu vykročil stařík s pytlem na zádech a ucivě zdravil. Drtikol minul ho nevšímavě, ale Felix poděkoval za pozdrav, zarážeje koně.

„Kam jdete, dědo?" zeptal se, jsa rád, že má příležitost promluviti si s někým jiným než s profesorem.

„Tak — jen po lese, milostivý pane. Ale škody nedělám, to ne, páni fořti mne znají. Jsem jen ubohý brabenář."

„Brabenář?" podivil se hoch. „To chytáte mravence? A proč?"

„Trochu také. Dělám z nich brabenčí líh, to je dobrý na klouby, když bolí nebo na zastuzení, víte? Ale hlavně se hrabu v brabeništi a vybírám z nich kukly. Ptáčník ve městě mi za ně platí. Ale je to těžká práce, jen se podívejte!"

A natáhl před sebe ruku, celou oteklou a někde až živým masem zející.

„To je od brabenčí kyseliny a člověk se toho vůbec nezbaví."

„To je strašně," skoro vzdychl Felix a odvrátil zrak.

„Moc je strašného na tomhle světě," pravil brabenář, ale nijak slavnostně, spíše lhostejně. „Na štěstí jsme tu jen na chvíli a smrt nás každýho vysvobodí."

Felix však cítil, že nemůže souhlasit s takovýmto odevzdáním se osudu a proto se tázal:

„A nemůžete dělat nic jiného, než tohle?"

„Každý řemeslo má něco dobrýho a něco špatnýho," vykládal zvolna brabenář, jsa povzbuzen vlídností chlapcovou. „Až na ty ruce je to celkem dobrý. Potuluji se po lesích, jsem volný, sám se zemí a s Pánem Bohem, znám široko daleko každé brabeniště — a ty kousavý potvůrky mě naučily trpělivosti a práci. To byste ani nevěřil, jak takový brabenec dělá a dře se, i kdyby měl jen dvě nohy místo šesti, aby svoje dílo provedl. To je podivuhodný národ, brabenci!"

„Vy je máte rád, třebaže vám tohle dělají?" divil se Felix a naslouchal dále zajímavému dědovi. Nedbal, že Drtikol opodál zastavil koně a dává mu znamení, aby si pospíšil.

„Proč pak ne", zubil se brabenář. „Vždyť mne živí. A já jsem tím vlastně sám vinen. Bourám jim přece jejich mraveniště a kradu jim kukly."

Felix, pln víry v život a naděje, že přece jen v něm vykoná něco velkého, měl nepříjemný pocit, když pozoroval tuto odevzdanost v bídu a bolest. Cítil však svou bezmocnost a nevěda, jak by jinak prokázal svoji účast, podal s koně brabenáři penía. Týž jej chvatně uchopil a chtěl mu políbiti ruku. Hoch se zarděl až ke kořínkům vlasů a pravil:

„Kdybyste někdy potřeboval pomoc, přijďte k nám do zámku." A unesen náladou, dodal: „Rád bych něco učinil, abyste neměl ty ruce takové . . ."

Felix miloval krásu a proto se mu zdálo, že ty oteklé, rozpukané a živé ruce jsou nelidskou skvrnou na harmonickém obrazu přírody.

„Milostivý pane, tisíckrát zaplať Pán Bůh," děkoval spokojeně děda a pak s jakousi radostnou důvěrností pravil:

„Mám to dnes štěstí! Ráno jsem byl u těch mladých pánů, co leží v lese u Černého Kříže v tom táboru. Byli ke mně také tak hodní a dokonce mé vydelegrafovali. Mám si k nim přijít za tejden pro obrázek . . ."

Netrpělivý Drtikol vrátil se k Felixovi a tiše mu pravil:

„Pane Felixi, vaše jednání není příliš vhodné a pochybuji, že paní tetinka . . ."

„Prosím, abyste mne nevyrušoval," odpověděl mu nelibě dotčen a s pevným pohledem hoch. Brabenářova zmínka o skautech jej velmi zajímala a za nic by se proto nevzdal další řeči „Dovedu také posoudit své jednání a odpovím si je sám."

Drtikol zrudl a cítil se před dědou zahanben. Popuzeně odklusal napřed. Co se to jen s tím hochem děje? Není pochyby, tenhle opakující se vzdor není náhodou — chlapec vyspívá a staví se na vlastní nohy! To bude pěkný život mezi dvěma mlýnskými kameny!

Felix, vyzvědav na brabenáři, co se jen o skautech vyzvěděti dalo, dal se v klus za Drtikolem. Když jej dohonil, tvářil se profesor uražené. Jeli chvíli mlčky vedle sebe a Felix uvažoval, co dále. Pro svoje další záměry nemohl potřebovati válečný stav se svým strážcem a proto, když po chvíli profesor vybuchl a nastala prudká výměna slov, uznal částečně svou chybu a končil ujednáním, že Drtikol sice nic tetě neřekne, ale Felix už bude rozumný.

Zatím octli se na malé chudé louce u břehu jezera, právě naproti Černému Kříži. Starý ten památník stál na rozcestí, kde před dvěma sty lety zabil blesk hajného.

Felix navrhl, aby si tu odpočinuli a dodal, že hodlá číst. Skutečně také rozvinul pokrývku upevněnou za sedlem a ulehnuv na ni, rozevřel knihu. Tvářil se, jako když čte, ale při tom bedlivě pozoroval svého strážce.

Profesor rád souhlasil, neboť v teplém dni se jízdou i sporem notně zahřál. Proto s velikou chutí ulehl rovněž na měkkou houni a rozložil kolem sebe balík novin, které chtěl číst.

Koně poodešly k louce a nad oběma jezdci zavládla smírná nálada, vyvolaná klidem zapadlé lidoprázdné končiny. Byla cele vyplněna šumotem lesa, vůní vody a hudbou hmyzu v suché trávě. Ačkoliv slunce občas schovávalo se za rostoucí mraky, přece bylo velmi teplo. Větřík však odháněl obtížný hmyz a tak tu bylo milo položet. V trávě evrkala sarančata a kříšei jednotvárnou uspávající píseň, nekonečnou a miliony let starou. Drtikol jí nedošlal, brzy podložil si svazek novin pod hlavu a přikryl si tvář velikým kapesníkem.

Hoch to pozoroval s velikým potěšením. Konečně bude zas na chvíli volný!

Opatrně se vytratil a klusem dal se k jihu, kde ve vzdálenosti asi půl kilometru byl tábor. Po chvilce dosáhl svého starého stanoviště v olšovém houští a dychtivě pozoroval život na protějším břehu.

Byl překvapen, jak dílo pokročilo. Stála tam už celá malá vesnička stanových domků. Z velké kuchyně se vesele kouřilo a Vlci stěhovali zásoby do pěkných polic v zásobárně. Uprostřed tábora stál vysoký lodní stožár s příčným ráhnem, s vrcholovým stožárkem pro vlajku a s provazovými žebříky po straně. Několik hochů dodělávalo před tím cosi jako kapitánský můstek na námořní lodi. V jiné části tábora vztyčovali nejsilnější skauti těžký obrovský totem — silný kmen s vyřezávanými ozdobami a fantastickými tvářemi, živě pomalovaný a zakončený nahoře nepravidelnou hvězdou.

Tu a tam se ještě uklízelo po stavební činnosti. Malí, kteří už měli volno, honili se za psem. Na břehu jiní vylévali lodě, čtyři pramice, desítku mañánků, čtyři kanoe a řadili je při břehu . . .

Občas zazněl k Felixovi veselý výkřik, volání, jméno . . .

Nemohl se odtrhnouti od tohoto obrazu. Díval se a cítil, jak toto tajné přihlížení je jen ubohou náhradou jeho touhy po volném a veselém životě v kruhu sobě rovných, mladých. Neuvědomělе očekával, že se něco stane, že se přece něco musí státi, co ho s těmi hochy sblíží, jako on sám cítil se jím býti už blízký . . .

Ale život je všednější než naše naděje! Nestalo

Víte již, že skautky mají chatu v Krkonoších! Několik sester dívčího Výkonného výboru nalalo si na 5 let v Krkonoších horskou chatu pro skautky, které jezdí nebo by rády jely do hor.

Tato chata nachází se ve Velké Úpě II., Sackenberg 41, je položena ve výši 1100 metrů nad mořem na slunné stráni s překrásným rozhledem do okolí.

Má lůžka pro 25—26 osob (tři místnosti, umývárna, sklep a příslušenství). Hodí se na táboření a zimní sporty výborně. Ubytování je velmi levné a stravu je možno vařiti v chatě, která je k tomu zařízená.

Pokrývky si musí každý přinést, rovněž i osobní nádobí a pro větší společnost i nádobí na vaření. Bližší informace sdělí s. O. Ilemešková, Praha XII., Cerchovská 7. Chcete-li si chatu pronajati, přáte nejméně 8 dnů předem.

KAŽDÝ SKAUT,

který k nám nově přichází a chystá se stoupati po cestě vyznačené skautskými zkouškami, musí se dobře seznámiti s velmi zajímavou a veselou knížkou

Jaroslava Nováka:

Radosti a taje skautingu.

Potěší se mnohými pěknými obrázky a poučí výstižným textem. — Cena s poštovným Kč 6·50. Zašle vám

Sportovní dům Skauting.

Praha II., Vodičkova ul. č. 6.

Od severní točny.

Skauti misionáři na severní točně. Rovněž 9. Londýnského kmene, který jest při katedrále sv. Pavla, byli vysláni jako misionáři do Aklaviku v Grónsku. Pobudou zde mezi Eskymáky několik let.

Island. V poslední době navázali jsme styky se skauty na Islandu. Dochází nás z jejich daleké vlasti u severní točny jejich časopis ČTI, velmi pěkně vypravený — který bohužel čísti nemůžeme — poněvadž islandský skaut nikdo v Praze nerozumí. Podle obrázků však můžeme sledovati jejich život a zájmy. V jednom čísle přináší podrobný návod, jak se staví ze sněhu eskymácká chýše, jak používati člunu z tuleních kůží a obrázky ze cvičení smíšeným eskymáckým lukem. Přestují také lyžařské výpravy po pustých pláních Islandu. Kdo byste si chtěl s nimi dopisovati, obraťte se (anglicky) na redaktora časopisu Jón Oddgeir Jónasona (Posthólf 966, Reykjavik, Island).

Znamenitý hoch.

Nejmladším skautským redaktorem jest asi Jean-B. Boulanger, který čtrnáctiletý, který již dlouhý čas řídí v Edmontonu v Kanadě skautský časopis Le Petit Jour, tištěný francouzsky pro tamní francouzské skauty.

Výroční závody Vodních skautů a Kanoistického odboru Svazu skautů konaly se v Praze 28. t. m. za účasti 120 závodníků. Oba závody vyhrál 6. oddíl vodních skautů 28 body, druhý 3. vodní 19 bodů, 16. oddíl 11 bodů, 1. vodní 2 body, ostatní oddíly se neumístily. — Výsledky závodů **mladších skautů** (do 15 let): Single kanoe: 1. Musil (3. vodní) 3,42, Kačer (3. vodní) 4,11.8, 3. Mlka (16. odd.) — Švédský kajak single: 1. Schter (3. v.) 3,06.2, 2. Albrecht (5. v.) 3,14.6, 3. Bílek (3. v.) — Kanoe double: 1. Kačer—Paltkán (3. v.) 3,22.4, 2. Balcar VI.—Burian (5. v.) 3,38.4, 3. Němeček—Nerad (5. v.) ve stejném čase. — Překážkový závod kanoe double: 1. Kačer—Ivan (3. v.) 3,53, 2. Balcar VI.—Burian (5. v.) 3,59, Chlup—Mlka (16. odd.) 4,04. — Pramice mladších (jelo 7 lodí s 49 závodníky): 1. 5. odd. A, 1,24.6, 2. 5. odd. B., 3. 1. oddíl, 4. 3. vodní, 5. 9. oddíl, 6. 47. oddíl, 7. 16. oddíl. — **Starší skauti** (přes 18 let): Kanoe single: 1. Kalousek (3. v.) 3,33.6, 2. Kája (16. odd.) 3,51.5, 3. Šourek (5. v.) 3,51.8. — Kanoe double: 1. Kája—Sála (16. odd.) 3,12, 2. Kryšpín—Šourek (5. v.) 3,15.4, 3. Kalousek—Sládeček (3. v.) 3,20.2. — Švédský kajak single: 1. Janák (5. v.) 3,08.3, 2. Kája (16. odd.) 3,20, 3. Kalousek (3. v.) — Překážkový závod kanoe double: 1. Kryšpín—Šourek (5. v.) 5,38.4, 2. Janák—Stuchlík (5. v.) 9,14, 3. Sála—Svatoň (16. odd.) 11,48.

Kam nyní na Jamboree?

Rovermoot, Jamboree Roverů a starších skautů koná se v roce 1939 ve Skotsku současně s Mezinárodní skautskou konferencí.

Kde bude příští světové Jamboree! Bude sice až za čtyři roky, ale už dnes se o tom uvažuje. Zdá se, že o ně přihlásí Francouzi a není pochyby, že jim bude vyhověno. Definitivně o tom rozhodne Mezinárodní skautská konference r. 1939.

Byli jste na Jamboree?

Zde můžete získat krásnou upomínku.

Marikitovy kresby. V časopise „Jamboree Post", vydávaném denně při Jamboreé, byly velmi oblíbeny kresby našeho redakčního spolupracovníka bratra Marikity. Ještě dnes si tyto kresby přečítají časopisy v různých zemích světa. Tak máme právě před sebou dánský časopis Vaebneren, který přináší hned tři obrázky. — Nejlepší kresby hodláme vydati (asi 20) jako krásnou upomínku na poslední Jamboree. Cena bude asi 15 Kč. Přihlaste se ihned!

se nic. Loď, která vyjela na vodu, nezamířila k němu, ale k Jižnímu mysu a on tu byl stále sám, skryt, neznám, cizí . . .

Nemohl se odhodlati k odchodu, až jej vyrušil zajíc Samotář, který se potuloval jako obyčejně po východním břehu. Neočekával lidské bytosti a už chvíli okusoval tu chudou trávu rašelinných pišťáln. Když pojednou zvětřil chlapce, zapanáčkoval a, jak se k němu Felix překvapeně otočil, zadupal na poplach a uhánělo do borového mlází.

Hoch si uvědomil, že je nejvyšší čas k návratu. Klusal proto zpět k spícímu Drtikolovi a nalezl jej dosud pod zákrytem šátku ponořeného ve spánek.

Artuš radostně uvítal svého pána. Brzy se nabažil chudé pastvy a mouchy nedaly mu chvíli pokoje.

Jeho pán, když se trochu uklidnil po běhu, vzbudil profesora a pobídl k návratu. Zatahující se obloha sama k tomu radila.

Odpoledne počalo krápati a večer se spustil vydatný, tepl déšť. Felix, sedě u otevřených dveří na terasu, vdechoval do sebe vlahý vzduch, přicházející z parku a vzpomínal.

Jak by to bylo nyní krásné, kdyby v úkrytu těch malých domečků rozmlouval s chlapci, naslouchaje jejich vyprávění a těm, kterým by nejvíc důvěřoval, svěřil by své utrpení i naděje. Ale místo toužené krásy sedí uprostřed bezduchého přepychu a hojnosti, jsa odkázán na sobeckou společnost dospělých a hlídán jako nemocný a nebezpečný vězeň.

Pocítil vášnivou touhu někomu se svěřiti. Odemkl proto kovovou schránku umístěnou v knihovně svého pokoje, vyňal deník a otevřel jeho listy. Už tak dlouho do něho nepsal, ale nyní zase bude! . . .

Jal se psáti se zápalem, počínaje oním útěkem předevčírem. Zdálo se mu, že prožívá znovu ony chvíle, že chlapci stávají se jeho přáteli, když jejich jmény a činy plní stránky svého deníku. A ku konci vytryskl jeho bol do řádek:

„Lampa nade mnou bezcitně svítí. Venku šumí a šumí nekonečný déšť. Jako kdyby nikdo nevěděl, že jsem na světě a že cítím. V celém zámku je už ticho a není nikoho, kdo by mi přátelsky odpověděl, kdybych se mu svěřil. Jsem zapřodán, bezmocný, jako zaklet. Nesmím chtít, co bych chtěl a nesmím to ani říci. Když mám něco rád, musím to tajit, chci-li to uchránit pro sebe. Kdy už tomu bude konec, kdy už budu velký, abych mohl sám o sobě rozhodovat?"

Četl poslední slova několikráte, stále s větší lítostí a zavřev deník, z hluboka si povzdychl:

„To bude ještě trvati hodnou řadu let a ti hoši už budou dávno pryč. Ja vím, že je svět krásný, ale ne pro mne. Jsem jako ten brabenář ráno, jenže moje bolest je jinde."

Ale pojednou jeho oči zasvítily:

„Ale já se tím nespokojím jako on, věřím, že se jednou přece musí stát něco mimořádného!"

Když pak ležel na lůžku, sepjal své ruce, ač nebyl zvyklý se modliti a jeho ústa šeptala slova:

„Pane Bože, který znáš myšlenky lidí, rozsuď sám, jestli mám pravdu já a dej mi spravedlnost. Nenechávej mne v moci lidí, kteří si toho nezaslouží a mne jen trápí. Dej mi to, co má každý chlapec na světě — společnost a mládí. A proto dopřej mi, abych se seznámil s těmi hochy tam v táboře, ať teta chce nebo nechce. Děkuji Ti za to vroucně a chci býti za to nejlepší a nejpoctivější člověk."

Felix, unesen citem, cítil opravdově vše, co pronášel. Jen se trochu obával, že Bůh bude cítit jisté sobectví v tom, že ho vzpomíná, jen když je mu zle. Ale Bůh je přece zvyklý na slabosti lidí a Felix je si jist, třeba se dříve nemodlil, že přece svým životem Stvořitele neurazil. Proto upřímná slova přinesla jisté uklidnění a naději jeho chlapeckému, vřelému srdci.

8. Deštivý večer.

Po horečném tempu prvních dnů byl už táhor unaven. Kapitán to nejen cítil, ale předpokládal i ze zkušenosti a proto odložil všechny další potřebné práce na později. Hochům dal volno a ti ho použili k tomu, aby si zařídili své stany.

Topol s Jiříkem dokončili po každé straně východu pěkné políčky a s pocitem velikého uspokojení rovnali na ně svoje věci: nádobí, příbory, svítilnu, mycí potřeby, zápisník a jiné drobnosti. Před okénkem, které bylo v zadní stěně stanového domku, mezi hlavami postelí, byl malý stolek a pod ním visely sekyrky. Na zemi z kolíků postavili rošt na boty. Tuto vymoženost odkoukal Jiřík u Ostříží, ale dokončit ji musel Topol, když jeho druh se natáhl na slamníku, ztěžuje si, že je všecek polámán.

Ráno, ještě než kapitán dal hochům volno, tahaly Lišky z lesa stromky na jídelnu. Jiřík, jsa unaven, vlekl se tak, že zůstal daleko za ostatními. Boy ostřeji ho pobídl, jak se někdy stává i tomu nejklidnějšímu, je-li práce nad hlavu. Jiříka toto pokárání velmi zamrzelo. Vždyť přece nečinilá to schválně! Cítil to jako nespravedlivost a probudil se v něm vzdor. Proto také, když dobrosrdečný Souček k němu přistoupil a nabídl se, že mu pomůže, hrdě odmítl.

„Nech ho, prince!" ozval se Klásek, jemuž přes veškerou dřinu jazyk nezaspal. „On se snad bojí, že by ti za to něco musel dát."

Souček byl odmítnutím zaražen a odešel s rozpačitým:

„No, když nechceš . . ."

Jiřík, jsa vším nespokojen, tváří se ještě uraženěji a Kláskovi ani neodpověděl. Jeho tvář zešedla, vzala na se cizí výraz. Zapřel se do klády a dal se opět na pochod lesní houštinou mezi pařezy a vysokým borůvčím.

Topol s nepokojem pohlížel na jeho počínání. U studánky beze slova chopil se stromku na druhé straně a pomohl jej Jiříkovi nésti, nechávaje své břímě zatím v lese. Jiřík se nebránil, také nepoděkoval, ale v duchu pociťoval k soudruhovi vděčnost.

Odpoledne se zatahovalo a k večeru už vydatně pršelo. Chlapci se sešli v některých stanech, obyčejně u kormidelníků družin, pokud ovšem únavou neusnuli na svých lůžkách. Kapitán v nepromokavém plášti obcházel stany, všude chvíli promlouval a povzbuzoval, ale spáče nebudil. Ví, že příroda sama snaží se tak obnoviti rovnováhu sil.

Delfíni vaří v kuchyni a baví se při tom vesele u kamen. Jejich teplo i světlo je magnetem, který by přitáhl polovici tábora. Ale šest Delfínů to je víc než dost pro omezený prostor kuchyně a hlavně — pro práci, neboť čím více kuchařů, tím horší jídlo.

Ledňáčci sešli se ve velikém Áčku, čtyřplátnovém stanu u Akely a zpívají. Kormidelník doprovází zpěv na kytaře. Topol je ve svém stanu a naslouchá. Nejraději by šel zpívat s Ledňáčky nebo k Boyovi do stanu, kde Lišky hrají nějakou hru — ale zdržuje ho starost o Jirku. Cítí, že se s jeho druhem něco neobvyklého děje a uvědomuje si svoje poslání.

Ve stanu je tma. Na napnuté plachty bubnují dešťové kapky, jejich nekonečná melodie uspává. Snad i Topol na chvíli zdříml. Občas slabý vítr pohne korunami stromů a s větví snese se záplava těžkých kapek.

Topol přemýšlí a rád by se svěřil se svými myšlenkami Jiříkovi, jehož si opravdu oblíbil. Spí? Topol bedlivě naslouchá. Jiřík nepravidelně oddychuje, chvílemi jako když tají dech.

„Jiříku, spíš?"

Neodpovídá — dýchání stává se hlubším a pravidelnějším.

Topol věnuje se tedy svým myšlenkám, především svému stanu. Líbí se mu, je to přece jeho práce, jeho koutek, jeho domov — co je ostatně jemu domovem? Truhlářská dílna, do níž se vrátí po skončení tábora. Raději na to nemyslet, aby si nepokazil přítomnou chvíli.

Cítí, že krása a štěstí nebyly by tak vzácné a žádoucí, kdyby nebyly ohrožovány špatností a mravní i hmotnou bídou. A člověk by nebyl silný a obdivuhodný, kdyby jich nemusil dobývat přemáháním všech překážek a nebezpečí.

Je jisto, že Jiřík si zasteskl a touží snad po domácím pohodlí, matčině něho otcově slovu. Ale Topol? Vždyť naň čeká jen nepřízeň a bída! Přál by si vřele, aby Jiřík cítil stejně radost z tohoto života a ze zdolávání překážek jako on. Vzpomíná s lítostí včerejšího večera, kdy jeho druh byl tak mile nadšený a tak sdílný . . .

Stanem pojednou ozval se vzlyk . . . pak ticho, úplné ticho, neboť oba hoši tajili dech.

„Jirko, co je ti, ty nespíš?"

Opět ticho . . . ale pak hluboké vydýchnutí a hráze přáče se prolomily. Jiřík, zabořen do polštáře, usedavě štká a nevšímá si slov Topolových, který vyskočil a usedl na kraj jeho lůžka.

„Jiříku, pro Boha, neplač! Co je ti, jak bych ti mohl pomoci? Řekni mi, co se ti stalo?"

„Nech mne, jdi pryč . . . jste všichni stejní," usedavě vzlykal a vyrážel ze sebe Jiřík.

„Já jsem ti přece nijak neublížil — a nevím, kdo jiný. Či myslíš na Kláska? Vždyť to nic nenebylo, vždyť znáš ty jeho řeči."

„Jo, nebylo! Takový skrček a ostatní ho nechali, všichni jste ho nechali! I ty!"

„Myslel jsem, že nechceš to roztahovat, když jsi sám mlčel. Ale Jiříku, to přece není důvod k pláči. Zítra si to s ním vypořádáš! Vzpomeň si přece, jak jsi se včera večer těšil . . ."

„Já jsem se těšil, tolik těšil, ale teď . . . teď vidím, jak jsem tu cizí, že na mně chtějí jen práci . . a vůbec si mne neváží. Jen kdybych tu měl peníze. To by jinak mluvili!"

„Co to povídáš, Jirko," zvolal skoro uraženě Topol. „To myslíš i o mně?"

„No, o tobě ne! Ty jsi ke mně dobrý a já bych tu s tebou rád zůstal, ale když . . . když se mně tolik stýská!"

A usedavý pláč zalomcoval hochem znovu.

Topol položil mu ruku na rameno a domlouval mu tichým, přátelským hlasem. Připadal si nyní o mnoho starší než jeho přítel. Vždyť měl za sebou bolestnou zkušenost tvrdého života. Jeho hlas zněl opravdově, měkce a vroucně . . . Pláč Jiříkův se mírnil. Když po chvíli Topol zmlkl, nevěda, co ještě říci, oddychování jeho společníka stalo se pravidelnějším. Jiřík zmožen lítostí i únavou, tvrdě usnul.

Topol vrátil se na svoje lůžko. Po chvíli dva hoši z mužstva Delfínů přinesli do stanu večeři. Jídelna nebyla dosud postavena a kuchaři proto chodili po stanech, aby ostatní skauti nemusili do deště. Topol dal jim znamení, aby byli tiše a neprobudili jeho spícího druha.

Neboť spánek léčí nejen únavu, ale i hoře.

9. Jiřík se cítí utlačován.

„Topole, prosím tě, probuď se!"

Úzkostlivá tvář Jiříkova sklání se nad rozcuchanou hlavou Topolovou a jeho ruka mu třese ramenem. Spáč chvatně usedá na lůži a s oslepeným očima hledí na svého soudruha. Je dosud všecek zmámen spánkem a stopa večerních trudných událostí v paměti říká mu, že se děje cosi hrozného. Ale oči už vidí, že je den a plachtou stanu, nočním deštěm napiatou a průsvitnou proniká vycházející slunce.

„Topole, nezlob se, že tě budím, ale nemohu rozdělat oheň a mám vařit snídani . . ."

Velké oči Jiříkovy prosebně pohlížejí na přítele, který se už ospale usmívá.

„Já myslel, bůhví co se neděje! To se rozumí, že ti pomohu."

A zatím, co se vybaluje z pokrývek, pátravě hledí na Jiříka. Ne, ani stopy nikde po včerejším pláči a rozmrzelosti! Únava se rozplynula ve snu a jasný den dokonal ostatní.

Před stanem uvítalo Topola krásné, chladné jitro. Obloha byla již jen na západě pokryta roztrhanými beránky, jinak všude čistá, umytá modř. Z teplé vody stoupaly do vzduchu bílé páry, ale rychle se rozplývaly v sluneční záři. Vlhká země studila do bosých nohou. Tu a tam v nižších místech blýskaly se dosud kalužiny, jež však pískitá půda rychle vyssávala.

Chladná kamna a mokrý komín ovšem nepodporovaly hoření. Také třísky, připravené za večera na podpal, vsály přes noc vlhkost a tak hoši musili nadělati nových. Přes pečlivé založení ohně vracel se kouř stále zpět, až Topol přišel na nápad rozdělati oheň dvířky pod troubou, přímo pod komínem a tak dostati z něho těžký studený vzduch. Pak skutečně si kamna dala říci a když hoši napomáhali tahu horlivým máváním poklicemi nad otevřenými dvířky, s hukotem se rozhořela.

Jiřík pohlížel vděčně na svého soudruha. Už se obával, že bude musit vzbudit Boye a nebo dokonce kapitána a přiznat se, že nedovede uvařit! A to by bylo pro jeho hrdost velikým pokořením!

Topol nelitoval, že byl vzbuzen. S radostí hospodařil v kuchyni, krájel i mazal máslem chleba a rozdělal kakaovou kašičku, zatím co Jiřík topil a hlídal mléko na plotně.

Na jezeře už zase křičel Racek, nad lesem pokřikovala a honila se káňata a ze stanu vypotácel se Harryk, aby prozkoumal situaci. Otřepal se, natáhl přední a potom zadní běhy, několikráte čichl k půdě a nenalezuv novinek, dal se volným klusem ke kuchyni.

Hoši ho přivítali kouskem chleba s máslem a koupili si tak jeho přátelství. Bavili se a hráli si s ním a za chvíli Harryk začal roznášet polínka dříví v naději, že se budou hoši za ním honit. Oba si však byli vědomi, že přes třicet hladových mladých žaludků spolčená na jejich odvednost a proto se neodvážili od plotny.

„Život je přece krásný," myslel si Topol, raduje se ze zářivého jitra.

Hleděl na svěží, spokojenou tvář Jiříkovu. Jaký to rozdíl proti včerejšímu tesknému večeru!

Potom odběhl na chvíli z kuchyně budit mlékaře. Za chvíli dva Ostříži vyšli ze stanu: dlouhý a klidný Mokasin a menší, krásně atleticky stavěný Hrášek, který nikdy příliš do práce nepospíchal. Umyli se v jezeře a pak naložili do kanoe bandasky. Za chvíli zmizeli za Jižním mysem, aby pluli přes hodinu po jezeře do vesnice Rybína. Rozkládala se na konci jezera tam, kde rozlévalo se v širou Velkou Vodu.

V sedm hodin nasadil Jiřík k ústům trubku, aby dal znamení ke vstávání. Byla to starodávná trumpeta, která tento úkol zastávala v oddíle po velkou řadu let. Jiřík sviral ji už skoro čtvrt hodiny v ruce; tak se na ten signál těšil.

Spáti je však sladko, zvláště po veliké námaze a proto Jirka musel ještě obejíti všechny stany. Někde se sice setkal s obyvateli už ve dveřích, někde se ozvalo „no jo, vždyť už lezu", ale mnohde musel opravdu znovu budit.

Po ranním cvičení a vykoupání seřadili se ve veselé náladě všichni hoši u kuchyně do fronty na chleba i na kakao. Bylo dobré a Jiřík byl chválen — zářil proto. Ale kapitán nezapomněl ani na Topola.

„Byl jsem rád, když jsem tě ráno našel v kuchyni," pravil mu. „Prospěl jsi nám všem i Jiříkovi. Jsi přece jen chlapík!"

Topolovi se zdálo, že toho štěstí dnes ráno je skoro mnoho, než aby nemuselo být v budoucnu vyváženo stejným množstvím zármutku.

Po snídani nastal horlivý úklid ve stanech. Kormidelník, jehož muštrou mělo dnes službu, prohlédl pak celý tábor, zda je vše v pořádku. Topol uklízel stan sám, neboť Jiřík jako kuchař měl umýt nádobí od snídaně a uklidit kuchyň. Když však kapitán přišel po delší době do kuchyně, nalezl tu nepořádek a Jiříka u jezera, jak si pouští v zamýšlení kotle jako lodi po vodě.

„Jiříku, co tě to napadlo," pravil mu kapitán, když zardělý hoch před ním povstal. „Tvoje mužstvo má za chvíli počít vařit a ty jsi ještě ani nezačal se svou prací! To tvůj kamarád Topol za tebe už uklidil i stan!"

„Topol je přece krásný," myslel si Topol, raduje se ze zářivého jitra.

Hleděl na svěží, spokojenou tvář Jiříkovu. Jaký to rozdíl proti včerejšímu tesknému večeru!

Potom odběhl na chvíli z kuchyně budit mlékaře. Za chvíli dva Ostříži vyšli ze stanu: dlouhý a klidný Mokasin a menší, krásně atleticky stavěný Hrášek, který nikdy příliš do práce nepospíchal. Umyli se v jezeře a pak naložili do kanoe bandasky. Za chvíli zmizeli za Jižním mysem, aby pluli přes hodinu po jezeře do vesnice Rybína. Rozkládala se na konci jezera tam, kde rozlévalo se v širou Velkou Vodu.

V sedm hodin nasadil Jiřík k ústům trubku, aby dal znamení ke vstávání. Byla to starodávná trumpeta, která tento úkol zastávala v oddíle po velkou řadu let. Jiřík sviral ji už skoro čtvrt hodiny v ruce; tak se na ten signál těšil.

Spáti je však sladko, zvláště po veliké námaze a proto Jirka musel ještě obejíti všechny stany. Někde se sice setkal s obyvateli už ve dveřích, někde se ozvalo „no jo, vždyť už lezu", ale mnohde musel opravdu znovu budit.

Po ranním cvičení a vykoupání seřadili se ve veselé náladě všichni hoši u kuchyně do fronty na chleba i na kakao. Bylo dobré a Jiřík byl chválen — zářil proto. Ale kapitán nezapomněl ani na Topola.

„Byl jsem rád, když jsem tě ráno našel v kuchyni," pravil mu. „Prospěl jsi nám všem i Jiříkovi. Jsi přece jen chlapík!"

Topolovi se zdálo, že toho štěstí dnes ráno je skoro mnoho, než aby nemuselo být v budoucnu vyváženo stejným množstvím zármutku.

Po snídani nastal horlivý úklid ve stanech. Kormidelník, jehož muštrou mělo dnes službu, prohlédl pak celý tábor, zda je vše v pořádku. Topol uklízel stan sám, neboť Jiřík jako kuchař měl umýt nádobí od snídaně a uklidit kuchyň. Když však kapitán přišel po delší době do kuchyně, nalezl tu nepořádek a Jiříka u jezera, jak si pouští v zamýšlení kotle jako lodi po vodě.

„Jiříku, co tě to napadlo," pravil mu kapitán, když zardělý hoch před ním povstal. „Tvoje mužstvo má za chvíli počít vařit a ty jsi ještě ani nezačal se svou prací! To tvůj kamarád Topol za tebe už uklidil i stan!"

A kapitán pochválil Topola — to schválně, aby to Jiříka mrzelo! Uklidit stan? Ten by Jiřík také uklidil za chvíli a jak uklidil! Ať jde však Topol mýt nádobí a uklízet kuchyň! To bychom teprve viděli! Ale kapitán by ho jistě tak nezahanbil jako Jiříka.

Ačkoliv v hloubi srdce cítil, že křivdí Topolovi i kapitánovi, přece nechtěl přiznat svou chybu, hluboce jsa dotčen ve svém sebevědomí. Proto vykonal svou práci se zatvrzelým mlčením a se zamračenou tváří vrátil se ke stanu.

Starosta Svazu, br. univ. profesor Dr. Jos. Charvát pro nedostatek času zaletěle si na Jamboree a mezinárodní skautskou konferenci jen »na skok«, na několik dní. Obrovský stroj, který ho nesl, najdete na str. 29.

Skauting si dobývá uznání svou dobrou prací.

Kdo ještě zasluhuje uznání. Jestliže jsme pochválili plzeňské obyvatelstvo, jak se vzorně chovalo při dnech leteckého náletu na Plzeň a jak vzorně a obětavě konali svou službu členové CPO, nemůžeme zapomenouti ani na plzeňskou policii, na které v těchto ruších dnech ležela celá tíha udržování pořádku a bezpečnosti v našem městě. Slušného uznání je třeba dáti i malým skautíkům, kteří si vůči svěřeným úkolům počínali docela vážně, snad u všech stejně dobře, co od nich, až dorostou, obrana státu bude vyžadovati. Bylo vidět, že také skauting dobře vychovává mladé hochy pro budoucí život i pro jejich vážné povinnosti, které je očekávají až dorostou v muže.

(Nová Doba, Plzeň.)

V Maďarsku sa každoročne poriadala na Veľkonočné prázdniny cvičný tábor pre radcov a zást. radcov. Na päť dní schádza sa 500 radcov z rad študentstva, robotníctva, remeselníctva a poslní sa na rok v odbevení pre prácu v družine. Či by nebolo užitočné zaviesť aj u nás takéto tábory radcov?

Naši ruští skauti.

Ruský skautský deň v Užhorodě. Ve dnech 5. a 6. června za přítomnosti Dne ruské kultury uspořádán byl v Užhorodě ústředím ruských skautů jm. A. Duchnoviče Ruský skautský deň. Ze všech končin P. Rusi sešli se skauti a skautky na tyto slavnosti, aby manifestovali pro skauting na východě republiky. Slavnosti byly zahájeny v sobotu večer táborákem. Pestrý program sestavený z různých vystoupení, deklamací a ruských národních písní byl přerušen dostavením se p. guvernéra K. Hrabara, zemského vicepresidenta p. dr. Meznika, ruského spisovatele z Pařížě S. Šmeleva a jiných významných hostí. Na táboráku, jakož i na nedělní dopoledně slavnosti v táboře byli přítomni zástupci Svazu Skautů Junáků, pří. Ing. Steinbach a Ing. Novák. V neděli dopoledne byla slavnost v táboře, kde složili skauti slavnostní slib a pak byla vykonána přehlídka skautů. O poledních hodinách následoval průvod městem. Průvodu se zúčastnili mimo 450 ruských skautů a skautek 162 skauti čeští a katoličtí skauti z Užhorodu. Odpoledne se konala skautská a sokolská akademie. Skautský den se plně zdařil. Místní tisk bez rozdílu politického přesvědčení, který přinesl zprávy o dni ruské kultury, upozorňoval na překvapující účast mládeže a vzdával na impozantní průvod skautů.

J. S.

Našim malým skautům:

Může člověk povyrůstl Malá postava karmuculje mnoho lidí na světě. Soustavným cvičením lze postavu zvýšit o několik centimetrů. Cvičení se provádí tím způsobem, že se cvičenec postaví na špičky a snaží se napjatými pažemi dotknout nějakého předmětu vysoko zavěšeného. Nad hlavu, kterou ještě dosáhne, naznačí si čárku aspoň 5 cm výše a hledí se jí dotknout za každou cenu pravou rukou a pak zase levou. Dosáhne-li jí, pokusí se dosahovat ještě výše. Cvičením se stane ohebným sloupec páteře, ztáhnou i jiné svaly, které se zdály být ztuhlé, a kotníky u nohou zesílí. Bylo dokázáno, že tímto cvičením se zvětší mezikobratlové destičky chrupavkové, čímž se zvětší postava třeba i o několik centimetrů. Výsledku se dosáhne teprve po několika měsících, ovšem pravidelným cvičením.

Smrtelná voda.

Tekutina, která všechno zničí. Pět let pracoval profesor Dr. Gilbert B. C. Smith v laboratořích Polytechnického ústavu v Brooklyně, než se mu podařilo zhotovit tekutinu, která v několika vteřinách rozpustí každou pevnou látku. O tajemstvích této tekutiny přednášel učenec v minulých dnech v American Chemical Society a posluchači věru žasli. Poutavým způsobem profesor vyličil, jak selenium-oxychlorid — tak svoločkusu tu totiž pojmenoval — vynalezl: »Jedné noci stála se v mé laboratoři zvláštní věc. Obsah jedné skleněné nádoby náhle zmizel v led, ačkoliv v místnosti panovala obyčejná teplota. Roztažením nádoba praskla, hmota spadla na zem a způsobila velkou škodu. Nejen, že zničila podlahy, ale doslovně se prorazila až do přízemí laboratoře fyzikální, kde zničila několik drahocenných přístrojů a dokonce v okamžiku rozpustila několik bakteriových kultur.« Jen tři hmoty ty selenium-oxychlorid odolávají: sklo, platina a wolfram, kterého se užívá při výrobě nejlepších pancéřových desek. Tekutina musí býti uchovávána ve vzduchoprázdných skleněných nádobách, protože se rychle vypařuje. Mrzne již při 15 stupních tepla. Přednášku ukončil učenec touto fantasií: »Kdyby v mořích byl místo vody selenium-oxychlorid, byla by celá zeměkoule pokryta ohromnými ledovci. Kdyby na ní chtěli žíti lidé, museli by vynalézt, aby ledovce roztávaly. Vzdělávání by pak mělo za úkol vyhledávat nové prostředky, jak zabránit, aby se ledovce neroztavily. Museli by míti střeva ze skla. Mosty, parníky a vany by musely být z platiny nebo ze skla a kdyby pršelo, museli by se lidé chránit skleněnými deštníky.« Argus.

Radost bruslařů.

Nový vynález umělého kluziště. U patentního úřadu ve Washingtoně byl zapsán nový vynález který umožňuje zříditi kluziště bez umělého ledu. Hmota, na které se bude nafříště bruslit, obsahuje hlavně naftalin a proti dřívějšímu způsobu má tyto výhody: Není třeba vody, aby zmrzla nebo roztála. Není třeba chladicího zařízení se závity a vším, co dosud bylo k tomu třeba. Přijdou objevy, ale nové vynalezená hmota potrvá. Vzdělává chemikálie, které lze obdržeti z dehtu jsou mezi hlavními složkami této nově vynalezené látky. Naftalin je však nejlepší. Smísí-li se s jistými tvrdými vosky, tvoří směs, která může býti nalita v hustotě, jaká se potřebuje, na plochu, z níž se má vytvořiti kluziště. Když pak masa chladne a tvrdne, dehtové chemikálie oddělují se jako mikroskopicky malé krystalky, které konají důležitou práci. Zamezují totiž, aby povrch kluziště prasklal a aby tvořily se štěrbiny, jež ohrožují bruslaře. A to bylo příčinou nezdaru předchozích pokusů. Dříve používalo se také k umělým kluzištím směsi, která sestávala z boraxu, ledku a sodíku. Potřeb pospávají se směsí práškového mýdla a kyseliny stearinové, avšak nový vynález podle udávaných propozic, všechno dosavadní předčí.

Topol si povšiml teprve po chvíli změněné nálady svého přítele a opět se znepokojil. Co to zase je? Chtěl jej rozveseliti, pravil mu:

„Jiříku, dnes večer bude prvý táborový oheň. Vlci postaví ohniště a každá družina přitáhne si z lesa velikou kládu na sezení. Nařežeme je z těch dvou velikých borovic, které Ostříži včera porazili. To bude krásné! Těšíš se také?“

Jiřík chvilku mlčel a pak pravil nevrle:

„Ne, mně je to jedno. Já tam třeba ani nebudu!“

Topol se podivil:

„Proč, není ti dobře?“

„Zeptej se na to kapitána, ty dokonalý skaute! A mně dej pokoj!“ odbyl ho nepřátelsky Jiřík a tvářil se, jako když hledá něco ve svém košíku s prádlem.

Topol byl zaražen. Nechápal, co se stalo. Byl také nemile dotčen chováním svého druha a proto raději mlčky vyšel před stan. Ne, nebude se ho už více ptát! Není přece sluhou, aby se doprošoval, aby konejšil každý Jiříkův rozmar.

Ten zatím seděl v zamyšlení na posteli. Kdyby se byl alespoň Topol ozval, kdyby se byli pohádali, měl by možnost někomu si postěžovati! Ale takto, když jen mlčky odešel, je to všecko ještě mnohem horší a smutnější, než to bylo před tím.

Zatím Boy, jako službu konající kormidelník, vystoupil po schůdcích na kapitánský můstek před stožárem a dal signál k nástupu. Po prvé na letošním táboře sešel se celý oddíl k tomuto slavnostnímu zahájení dne.

Uprostřed tábora byla kolíky a lany vyznačena paluba cvičné lodi. Tu se seřadila čtyři mužstva před stěžněm na přídi. Potom přišel kapitán a vystoupil rovněž na můstek.

Uvítal všechny a děkoval jim za vytrvalou a nadšenou práci, která umožnila vybudování tohoto krásného tábora. Pravil, že jen silný a vytrvalý člověk dovede svá přání a sny vtělíti ve skutečnost. Oni si přinesli z domova odhodlání zbudovati krásnou lesní osadu a žíti v ní podle svých ideálů. Věří, že stejně se jim podaří naplniti ji co nejkrásnějším životem.

Pak přečetl rozvrh denních prací a Boy oznámil, jak byl spokojen s úklidem tábora a stanů.

Jiřík se obával, že snad dojde i na jeho ranní opomenutí, ale kapitán o tom mlčel. To na hocha působilo hůře, než kdyby veřejně výtku opakoval. Ve svém hněvivém postoji byl by to cítil jako posilu, kdežto nyní tím více se ozývaly v jeho duši spodní hlasy, jež říkaly: „Nejsi v právu, křivdíš, lžeš sám sobě!“

Pak přistoupil k hlavnímu stěžni Souček a k malému stěžni na zádi lodi byl Boyem vyzván Topol. Nejprve byla vytažena státní vlajka na vrchol hlavního stěžně a kapitán a kormidelníci zdravili ji salutováním, zatím co ostatní skauti hleděli jenom v pozoru k vrcholu stěžně. Na zadní stěžeň vytáhl pak Topol oddílovou červenozlatou vlajku za nadšeného a mocného oddílového pokřiku.

Harryk, poplašen tímto voláním, připojil se k němu s nadšeným štěkotem a když se povzbuzení hoši vesele rozcházeli, skákal na ně a doráželi. Také Jiřík byl uchvácen nadšením, když však je Boy volal do kuchyně k práci, rychle naladil tvář do nepřístupného výrazu, mysle si:

„Však já vám ukáži, že si na mne nesmíte dovolovat! Myslíte, že si nechám všechno líbit?“

Dopoledne ještě bylo všude plno práce. Vlci stavěli před totemem velikou hranici dříví z polen, zvanou pagoda. Ohniště uzavřeli kruhem z kamenů. V lese rozřezala mužstva kmeny na kusy čtyři metry dlouhé a s námahou dovlekla je do tábora. Na Lišky to čeká odpoledne — nyní jsou zaměstnáni vařením.

Potom Lednáčci pečlivě uklidili okolí tábora, kdežto Ostříži táborové náměstí, takže před polednem bylo všude čisto jako v zámeckém parku.

Odpoledne mužstva chystala se k výletu na kanoích a mañasích. Lišky zůstanou v táboře; vynahradí si to zítra. Dnes mají ještě mnoho práce. Když však mužstva chtěla se naloditi, modrá kanoe byla pryč. Brzy se zjistilo, že s ní bez dovolení odejel Jiřík.

Byl to vážný přečin. Život na vodě je krásný, ale také nebezpečný a proto musí mezi mladými námořníky panovati tuhá kázeň. To věděli všichni a proto se samozřejmostí podřizovali se všem ustanovením. Hlasitě nyní reptali proti neposlušnému nováčkovi. Tím více, že je zdržel při odjezdu.

Jiřík svůj čin tak nechápal. Po poledni, když tábor odpočíval, zatoužil mocně po samotě a proto bez rozmýšlení odrazil v kanoi. Ve svém zaujetí ani příliš nemyslel, co tomu kdo řekne. Ostatně všichni jsou proti němu, pronásledují jej, je jim nepohodlný, dobře, stačí si sám! — Však jim jednou ukáže! Nevěděl sice jak, kdy a co, ale cítil, že to tak dále nejde.

Proto také, když jej hoši konečně vypátrali neduleko Jižního mysu, přirazil mlčky k pevnině, odevzdal jim loď a kráčel pěšky do tábora. Chystal se, že kapitánovi svým mlčením naznačí, že ví o křivdě, která se na něm páše. Kapitán si jej však při příchodu vůbec nevšiml a teprve, když mužstva za jásotu odrazila na vodu, pravil mu prostě, ale důrazně:

„Jiříku, ráno jsem ti cosi povídal. Nyní máš o důvod více, abys přemýšlel o svém chování. Nechci tě trestati, ale uvaž sám a rozhodni, zda máš právo býti přítomen dnešnímu táborovému ohni.“

Nic nemohlo více zakaliti Jiříkovu náladu, než toto klidné nazírání na jeho chování. Což je malým dítětem, aby se s ním tak zacházelo?

Proto pracoval při dopravě klád k táborovému ohni s nechutí, až to hoši odsuzovali a Diavolo pravil:

„Ty jsi dnes otrava! Já bych s tebou nebyl ve stanu ani za nic!“

A dobrý Boy, který chtěl Jiříka potěšit, pravil:

„Jiříku, já vím, že jsi unaven, když jsi musel vstávat ráno ve čtyři hodiny a vařit. Ale snaž se aspoň a nebuč.“

„Topol také ráno vstal a vařil s ním a přece dělá jako my,“ pravil opět Diavolo. „Není ovšem otrava, to je to.“

Jiřík zrudl rozhořčením, ale nezmohl se na odpověď. Zase Topol, pořád jej staví nad něho! A oč je lepší? Kdyby na Jirku všichni tak nesočili, pracoval by také s chutí.

Topol byl rovněž velmi rozmrzen a znepokojen. Nijak ho nepotěšila slova Diavolova. Jak by to tu bylo hezké, kdyby neměl starosti s Jiříkem! Kdyby však nebylo Jiříka, nebyl by na táboře, ale čichal hobliny a klih v dílně. Takový už je život — něco za něco — to Topol věděl a byl ochoten své štěstí vykouniti obětí. Jiřík, ale nyní jej nejvíce znepokojovalo, že není jak.

K večeru dalo se mužstvo Lišek do výroby „dědků“. Kapitán ustanovil při ranním nástupu, že před každý stan, který při prohlídce bude míti špatně uklizeno, zarazí se pro ten den dědek, fantastická podoba z dřeva a mechu. Proto Lišky nasbíraly v lese pitvorné kusy pařezů, zelený mech, bradatý lišejník, barevná dřeva a nyní z toho skládali podivuhodné podoby.

(Pokračování.)

Podzimní nečas. Ryba rybě: „Povídám ti, nechtěla bych být dnes v tom lijáku. Promoknou opravdu až na kůži.

Irene Mossop:

Dobrý skutek skautky.

(Dokončení).

„Chcete být skutečně tak laskava? Nepřijal bych toho, kdybych nespěchal pro pomoc. Ale člověk nikdy neví, jak takový záchvat dopadne. Děkuji.“

„Dobře, dobře. Rádo se stala,“ odmítala díky Jenka, když ji hoch vracel za neuvěřitelně krátkou dobu kolo. „Jsem skautka,“ krátce prohlásila, jako by to slovo vysvětlilo vše.

Zdálo se, že to hochu taky stačilo, vděčně a s porozuměním pokývl a jel zpět.

„Aby tak hoch byl Isin bratr,? přemýšlela Jenka. „Zdá se jí být podoben.“

Ale druhý den Isa byla ve škole klidná jako vždy a byla-li to její sestra, která potřebovala pomoci, patrně již se jí ulevilo.

Týden plynul Jence špatně, cítila, že jí družky zazlívají neúspěch ve zkoušce. Proto se jim přišti sobotu opět vyhnula a šla raději nakupovat místo své matky. Byl trhový den a v ulici plno lidu z venkova, jen pomalu se dostávala kupředu. Prohlížela si se zájmem výklad knihkupce, když se za ní ozval křik a dupot. Jenka se ohlédla a s hrůzou spatřila pádit ulicí splašeného býka, pronásledovaného několika muži. Ženy a děti s křikem utíkaly se schovat do nejbližších krámů a Jenka chtěla právě tak učinit, když zaslechla úzkostlivý výkřik s protějšího chodníku. Ve vozíku pro invalidy seděla sama a plakala polekaná dívka. Býk, vyděšen snad červeně kostkovaným plaidem, kterým byla přikryta, změnil náhle směr běhu a hnal se na ubohou se sehnutou hlavou.

Jak to Jenka provedla, nedovedla nikdy vypověděti. Jisto je, že byla nejlepší běžkyní ve škole. Uprkem přebělha cestu, uchopila rukojeť vozíku. Na štěstí stál před širokce otevřenými dveřmi kupeckého krámu. Byť byl již za ní, když se jí podařilo vtáhnout vozík do krámu, »Sklo zařinčelo pod rohy býka, který se zaryl do výkladní skříně.

Jenka teprve teď se podívala na plačící děvče, které zachránila.

„Iso,“ překvapeně zvolala. „Ne Isa, Lída, jsem Isina sestra. Znáte ji snad?“

„Zajisté, jste jí velmi podobna, ale nikdy jsem vás dosud nepotkala.“

„Přijdu zřídka do města, je to pro mne z Elhamu příliš daleko, Isa mne přivezla dnes s sebou, zítra je maminčin svátek, chceme jí vybrat společně dárek.“

„Isa vás vezla celou cestu?“

„Zajisté, Jak pěkně od ní, pravda?“ Nesmím mnoho chodit, mám slabé srdce. Ani jsem vám ještě nepoděkovala za záchranu. Co se stalo s býkem?“

„Lidé ho odvedli, ale rozdupal důkladně výlohu.“

„Tak by se bylo mně dařilo, nebýt vašeho hrdinství. Je-li již na ulici klid, uděláme lépe, najdeme-li Isu, bude ve smrtelné úzkosti, kde jsem zmizela.“

Isa, která vyběhla z vedlejšího obchodu, slyšíc řinčení skla, rozhlížela se úzkostlivě, když se obě dívky přiblížily. Liduška, která se již z leknutí úplně vzpamatovala, krátce vysvětlila, co se stalo.

„Viděla jsem, jak odváděli býka. Liduško, tloukla bych se, že jsem tě nechala tak samotnou. To musela být hrozná chvile pro tebe.“

„Byla by hrůza hrozná, nebýt zde tvé přítelkyně. V okamžiku, kdy jsem viděla přicházeti smrt, odtáhla mne do bezpečí. Nemusím se ani ptát, jste-li také skautkou. Váš dobrý skutek byl pravý »Junácký čin«. Jste jistě chloubou družiny, pravda, Iso?“

„O ne, jistě ne,“ zvolala Jenka, než Isa mohla odpovědětí. „Jsem skautkou již po tři semestry a nedovedla jsem udělat druhotřídku.“

„To vy jste ten nováček, co nezná morseovku? Isa mně o vašem neúspěchu vyprávěla.“

„Pletu si všechny značky,“ přiznávala Jenka.

„Také se mně tak dařilo, ale konečně jsem si je zapamatovala a udělala i odborku. Ano, ano,“ usmívala se Lída udivenému pohledu Jenky.

„Jsem také skautka. Teď ovšem nemohu se účastnit, ale až se uzdravím, jak mně lékař slibuje, přijdu s Isou do školy. Víš, co zatím udělám, Iso? Naučím Jenku řádně morseove. Dovedu to lépe než Isa, mám více trpělivosti. Není vám to obtížné, přijíti občas k nám do Elhamu?“

„Jistě ne. Mám kolo. Nebude-li vás to unavovat, přijdu ráda.“

„Ani trochu. Ráda tak učiním, vám oběma k radosti,“ prohlásila Lídka, dívajíc se s jedné na druhou.

„Ale ať je, jak je, trvám na tom, co jsem řekla. Jste správná skautka, Jenko, a váš oddíl může být na vás pyšný. Nesouhlasíš se mnou, Iso?“

„Zajisté,“ řekla Isa a Jence bylo teplo u srdíčka, když opouštěla obě sestry.

Dny, které následovaly, upevnily přátelství těchto tří dívek. Jak Jenka doufala, byla Isa doma méně uzavřená než ve škole a tak milá k ní, jak si jen mohla přáti.

„Nemohla jsem se ve škole s nikým přátelit, neboť chci svůj volný čas věnovati Lídě. Nemohla jsem nikoho zváti k nám, náš domek je malý a Lída potřebuje klidu. Ale tebe všichni rádi vidíme. Lídku vyučování příjemně rozptyluje. Byla velký dívoch, než ji přemohla nemoc.“

„Ale teď se již zotavuje,“ ptala se Jenka úzkostlivě.

„Lékař tak tvrdí, záchvaty jsou stále řidší. Včera nám teprve Jenda řekl, jakou ochotu jsi mu prokázala, když pospíchal telefonovat poslednč lékaři. Lídka tě dobře ocenila, jsi opravdu správná skautka.“

Jenka se radostí začervenala. A když za pomoci Lídy udělala nejen druhotřídku, ale získala i zpravodajskou odborku, byla blažená samým štěstím.

Ale čekalo ji ještě překvapení.

Když se vracely s Isou ze závodů, kde »Pěnkavy« získaly nejvíce bodů, rozhovořila se rádkyně:

„Teď, když Anežka se ujala »Vlaštovek«, jmenovala zpravodajka mne rádkyní »Pěnkavek«.“

„Iso, jaká radost. Vycvičíš družinu lépe než Anežka.“

„Vycvičíme, Jenko. Zpravodajka mne nechala volit si zástupkyni a já zvolila tebe.“

„Nesmysl, Iso, žertuješ.“

„Ještě ne.“

„Ale vždyť já jsem taková nešika.“

„Ve věcech, které nejsou tak důležité, Jenko. Nemohu to řádně vysvětlit, víš, ale nezáleží vždy, jak ovládáme skautské znalosti a kolik máme odborek, ale když naše činy vede skautský duch a jsme správné skautky. Nikoho si tak nepřeji za zástupkyni jako tebe, Jenko.“

Jenka neodpovídala, byla příliš šťastna.

Přeložila M. Janoušťková.

Návštěvník: »Děkuji vám, mladý příteli, za výklad o významu skautské výchovy. Ale já nepotřebuji, abyste mi tady kluky vychovávali, já chci pouze míti od nich chvilli pokoj.« (Skutečná událost z Československa.)

Opět chvála našich hochů.

Skauti, kteří pochopili význam branností.

Je neděle, březnové ráno a moje nálada odpovídá tak asi počasí, jaké panuje venku — prší. Mám za úkol odejet do malé slovácké obce Bohuslavic v okrese kyjovském, tam uspořádat pro místní odbočku skautů-junáků malou přednášku o bojových plynech a výcviku s plynovou maskou. Není to úkol nikterak snadný, ale uposlechnuti rozkazů je přece základem vojenské kázně. A proto jedu. Jsou to vlakem pouhé čtyři stanice od místa mé posádky. Za vytrvalého dešťe vystupuji na venkovské stanici, kde mne již očekává vůdce místních skautů.

Jdeme do kluboveny.

Vstupujeme dovnitř. Je tam asi dvacet hochů různého stáří a ještě přicházejí další. Prohlížím si zatím zařízení klubovny. Vidím na stěně nezbytný skautský totem, dále různé obrazy ze skautského života a také dvě specialit mapy okolí. Stroky stůl a několik lavic doplňuje toto prosté, řekl bych skautské zařízení.

Konečně jsou všichni shromážděni a proto zahajuji svou přednášku. Mystil jsem, že mám před sebou vesnické hochy, ale s překvapením zjišťuji, že s maskách i o plynech vědí toho již hodně. To je radostné překvapení.

Co chvili se na mne někteří z hochů obrací s dotazem na to neb ono. Ku podivu — srovnávám zájem těchto 16—18letých chlapců se zájmem, jaký o tuto věc projevovali moji kamarádi z podůstojnické školy. Docházím k přesvědčení, že této hoši toho vědí o plynech více než tehdy moji 20 až 23letí kamarádi. Tento poznatek mě přivádí k závěru, že tito malí skauti správně pochopili význam branností a hesla: „Není ohrožení, kdo je připraven“. Když se potom v podletní vracím zpět do své posádky, cítím v nitru uspokojení nad dobře vykonanou prací. Kamarádi, skauti z Bohuslavic, jste na dobré cestě, jen vytrvejte a budete jednou ještě dobrými vojáky a obránci vlasti.

Nazdar! —kc—

Činští skauti na obranu své vlasti.

Svaz čínských skautů, jehož předsedou jest maršál Čankajšek, mířídil mobilisaci půl miliónu skautů ve věku nad 15 let. Skautů na ně použito, aby pomáhali průchodům v poštovní, telegrafní, radiové a dopravní službě, v protileteckém odrane, propagandě, v pomocné službě lékařské a posléze na podporu civilního obyvatelstva, postiženého válkou.

F. Bartholomew skautem.

Filmová hvězda čestným skautem. 1700 skautů, shromážděných na velkém jamboree v Los Angeles, věnovalo krátkou cenu za mimořádný výkon malému filmovému hercí Freddie Bartholomewovi za jeho právě dokončený film Stateční kapitáni. Chlapci byla odevzdána bronzová soška a štítek, jako odznak čestného vůdcovství. Film, který byl natočen podle slavného Kiplingova románu, jenž se stal jedním ze základních kamenů skautského hnutí, bude uveden brzo po prázdninách i u nás.

Nová reservace na Slovensku

Slovenští skauti nemali dosiaľ svojej vlastnej skautskej rezervácie a preto každý rok sa lesná škola konala na inom mieste. — V minulom roku konala sa však lesná skautská škola v lesoch u Hodrušského jazera u Banskej Štiavnice. Mestská rada Banskej Štiavnice pochopila a velmi dobre poslanie skautingu a preto vo vlastnom nákladu zbudovala a zriadila skautskú reservačnú vycvičňu v tomto účele nákladom skoro 20.000 Kč a zbudovala i skautskú chatu, ktorá bola v rámci veľkých slávností odovzdaná svojmu účelu.

DÍVČÍ SKAUTING.

Zprávy od nás o nás.

Zprávy z domova ze všech krajů republiky uvědomí nás o životě celé československé rodiny. Povzbudí, poradí, utvrdí v přesvědčení, že „jsme jedné krve, ty i já". Proto, sestry župní zpravodajky, sestry vůdkyně, sestry v oddílech, pište nám. Nepodceňujte své zprávy. Jsou příspěvkem k celkovému obrazu dívčího skautingu.

Začněme s významným podnikem letošních prázdnin — s Mezinárodní dívčí lesní školou ze Zlíně. O její organisaci a významu pro nás i pro zahraniční hosty jste již jednak slyšely nebo uslyšíte od účastnic. Přidávám jenom několik poznámek na okraj bilance.

Zahraniční sestry byly nadšeny Prahou, což rostomile zdůraznily panu primátoru Zenklovi, když je přivítal na radnici a nám sliboval: „Sem se určitě vrátíme." V Lánech dojaty zjišťovaly, že vidí v duchu pana presidenta Masaryka u okna. Slavnostními pokrčky se rozloučily s Dr. Alicí Masarykovou, vřele za laskavé přijetí, pohoštění, přátelský rozhovor i krásná růže z lánského parku. Na hrob paní presidentové položily oddaně kytici „jako příkladu statečnosti".

Líbil se jim Zlín, „kus Ameriky". Zásluhou zemské správy v náčelnice Janoštíkové poznaly vedle historických a poutních míst také jímavý půvab Valašska a Beskyd. Zadívaly se do kraje přátelsky, ale pozorně po skautsku. Jak rády bych vám ukázala jejich deníky a náčrtníky! Vycítily a vystihly ráz kraje jak v přírodních krásách, tak při práci, v starostech i zábavách.

A vůbec jejich deníky a poznámkové sešity! Bylo pro mne objevem, jak mladé dívče z Norska nebo z Rumunska zachytilo věrně úsek československého života, který mohlo pozorovati. — A hlavně sestry z Francie a ze Švýcarska se uměly dívat a zachycovat dojmy slovem i obrázkem „pro ty, které s nimi nemohly" a ovšem pro sebe.

Vzájemné poznávání a společná práce v mezinárodní škole u nás je jistě také cenným příspěvkem světovému sesterství.

A. Fleischerová.

Skautky na konci republiky.

Skautky v Jasině. 5. oddíl olomouckých skautů táboří letos 6 neděl na Podkarpatské Rusi. Ve vyjednávání s příslušnými úřady v Jasině nám byla velmi nápomocná s. vůdkyně dívčího oddílu svazových skautek v Jasině. Jasińské skautky nám připravily radostné uvítání při příjezdu a též nás pohostily. Za všechnu jejich péči a obětavost jim děkujeme a rádi na ně vzpomínáme. Jasińské skautky jsou nejvýchodnějším oddílem vůbec a ač jsou úplně odříznuty od ostatního skautského světa, konají svou skautskou povinnost opravdu důkladně. Pečují o místní chudé, starají se o nemocné a snaží se lidem vštěpovat zásady hygieny. Cizincům dávají informace a skautským oddílům i průvodce. Mnoho oddílů již bylo bratrsky přijato a všechny vzpomínají rádi na oddíl skautek, který je vzorem neúnavné obětavosti pro bližní.

Dopis z londýn. ústředí skautek: S. Zitochlebová representovala velmi dobře československý skauting na jubilejním táboře skautek v USA a přispěla k úspěchu tohoto tábora. Zejména bylo oceňováno to, že dovede mnoho písniček a dovede tomu naučit jiné. Krbcová.

Úmrtí. Dne 20. t. m. zemřel na zápal plic v Olomouci skaut V. Bouška ve věku 16 let. Byl to veselý, vzorný a obětavý skaut, který plnil povinnosti své i skautské svědomitě. Čest jeho památce!

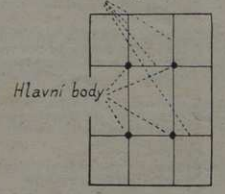
STÍNY A SVĚTLA.

Podle francouzského článku R. Mansona ve »Scoutu« zpracovala B. Urbanová.

Při fotografování převádíme na papír v černi a bílí to, co ve skutečnosti vidíme v barvách a plasticky. Abychom obdrželi na fotografii správné odlišení barev, používáme desek a filmů s emulsí panchromatickou. Při použití této emulse objeví se modrá barva vlajky jako střední šeď, červená o odstín tmavší. Modrá obloha bude šedivá, takže vyniknou bílá oblaka, čehož nedocílíme při emulsi orthochromatické bez filtru. S emulsí panchromatickou můžeš také brátí dobré snímky ráno a k večeru.

Promluvme si nyní trochu o rozvržení plochy obrázku. Umělecká fotografie má, jako kresba a malba, svá kompesiční pravidla. Každý tvůj obrázek má něco vyjadřovat, určitou představu, pocity či myšlenky.

S počátku fotografuj prostě náměty, bez osob či nejvýše se dvěma.

Nezapomeň při umístění na čtyři hlavní osy. Kde se tyto hlavní čáry kříží, jsou t. zv. hlavní body. Ostatně, tyto náčrtky ti vše vysvětlí.

Foto 1. Pohoří vystoupí, zachytíš-li při kraji nižší vrcholek. (Obrázek nahoře nesprávně umístěný, dole správný!)

Foto 2. Neumístuj obzor a zvláště, je-li na něm hlavní předmět, doprostřed. Předmět má vstupovat, ne vystupovat z obrazu.

Foto 3. Velké plochy vyžadují umístění na některé hlavní lince.

Foto 4. Stromová alej. Obrázek získá, fotografuješ-li se strany a sníží-li rovinu cesty. (Vlevo špatně, napravo dobře.)

Foto 5. Špatné umístění obzoru a lodi ve středu. Zajímá-li tě hlavně odraz ve vodě, zvedni obzor výše.

Foto 6. Loď je příliš vzdálena. Počkej, až bude blíže a sníž obzor.

Foto 7. Předmět má vstupovat do obrázku.

Foto 8. Odpočinek na mostě. To je přec krásný námět. Šest skautů na obrázce, ale špatná komposice! Dobrá fotografie vyžaduje jednotnost námětu.

A zde? Dva skauti pozorují krajinu, jeden óte dopis, vůdce studují mapu a jiný statně popíjí. Jsou to vlastně čtyři samostatné obrázky, z nichž každý vyjadřuje určitý námět: Zízeň, Orientaci, Dopis a pod.

Snad namítneš, že vás rozdělují, že byv chtěl mít celou družinu pohromadě. Nuže, umísti do popředí onoho půlčího skauta, ostatní zachytíš též, ale přece zde bude určitá jednota.

Ostatně, fotografuješ-li osoby nebo skauty, zachovej je:

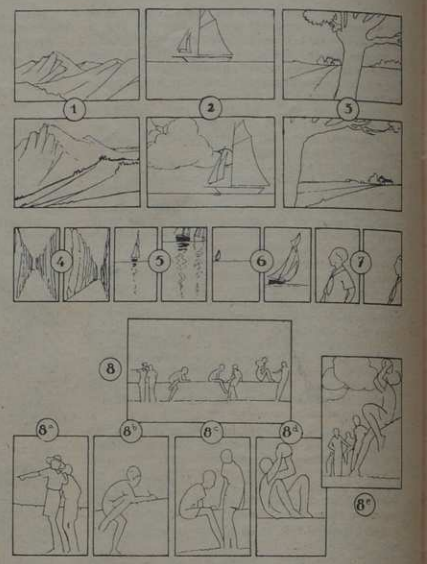
a) v jejich prostředí,

b) při jejich zvyčích a pracech, jež jsou jim blízké.

Tedy: orajícího sedláka, mechanika, čističího svůj stroj, rybáře zaměstnaného sítěmi a pod.

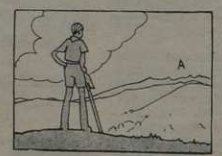
Nikdy nebeř cestujícího Angličana se starým Bretoňcem, ani tohoto Bretoňce či dva skauty ve velkoměstských uličích. Starší Bretoňka nezíská sousedstvím moderního motorového člunu, stejně zanikne kaplička ze XVII. století vedle transformátoru.

Skauty fotografuj při vykonávání určité práce a nedovol, aby se dívali do aparátu.

Fotografuj raději za slunka; jen při snímku skupiny nebo detailu stavby není slunce zapotřebí.

Základem fotografie jsou světla a stíny. K dosažení plastického dojmu ti pomohou: správná vzdálenost a osvětlení. Zaostřuj vždy na vzdálenost hlavního bodu obrázku. Na obrázku še zaměř na půlčího skauta.

Pozoruj obrázek skauta na podkraji údolí.

1. Zaměříš-li na nekonečno, skaut bude nejasný, pohoří A určité, ale bude se zdáti, že postava stojí na úpatí pohoří, načežto je ve skutečnosti na druhé straně velikého údolí.

2. Zaměříš-li podle skauta a k tomu ještě s použitím f. 4.5, nebude pohoří na obrázku téměř vidát.

3. Nařiď vzdálenost asi 8 či 12 m, postava bude jasná, pohoří jen trochu slabší. Použij pokud možno malé clony.

Vyhledej vždy osvětlení se strany. Můžeš ovšem též brát proti světlu, ale nikdy tam, kde jde osvětlení přímo proti tobě (obrázek by nebyl plastický).

Nedej se zlákat bohatostí barev, protože to, co je pěkné v barvách skutečných, ztrácí půvab na fotografii. Líbí se ti třeba signalisační vlajka a pozadím zelených stromů. Obrázek nebude zvláštní, červená a zelená budou málo odlišeny.

Aby ses uvaroval této chyby, přivři pomalu oči, až vidíš vše jednobarevně; jen světla a stíny. Je-li celek pěkný, můžeš fotografovat.

Celkem se řiď těmito radami:

1. Užívej dobrých desek a filmů (panchromatických).

2. Zvol námět, který má jednotu a příliš určitou věc.

3. Fotografuj za správného osvětlení.

4. Spouštěj stiskni pomalu, abys nepohnul aparátem, postav se ztrnule a přestaň na chvíli dýchat.

5. Lépe deset fotografií dobře uvážených než padesát všeliajkých.

Dobrá hra pro naše mladé námořniky.

Posádka mořského vlka.

Připravili jsme vám tuto novou veselou hru, která vás bude jistě zajímati a naučíte se při ní také uzle a písně lodí podle kompasu.

Každá družina jest posádkou plachetky „Mořský vlk". Tento loďjest dlouhý, hluboký, vzhůru otočený stůl. Sražen jest zhotoven z látky, upevněné ke kraji stolu a plachta jest zhotovena z archu papíru.

Nejdříve vám vůdce povídku o tom, jak dva chlapci se schovali na palubě „Mořského vlka" právě, když vyjíždí na moře. Ostatní členové družiny, tvořící posádku, vyšplhají se na palubu, vytáhnou plachtu a dobrodružství začínají.

Vítr jest ostrý a kapitán nařizuje svinouti plachty. Všichni vyskočí, aby podkasali plachtu a v tom objeví se na pravém boku lodi přátelská bárka. Srážka jest nevyhnutelná.

Bum, bum, prásk! Potápí se.

Výkřik! Jeden z její posádky spadl přes palubu.

Hodíte lano topícímu se muži a ještě včas vytáhnete ho na palubu.

Trhlina jest narychlo opravena a kapitán nařizuje vytáhnouti plachty a vede loď k ostrovu, kde jest ukrytý poklad.

Posádka musí těžce pracovati po celý čas vázajíc uzle na lodních provazech atd. Každý, který uváže špatně uzel nebo neumí řídit loď, přestane býti námořníkem.

Zkuste tuto hru a nalezněte ji velmi zábavnou.

Fíla.

Dr. Rudolf Plajner:

Jak kmocháček Křapálek vyléčil psa.

V obci Aloisově, kde je začátek kamení a konec chleba, žil kmocháček Křapálek se ženou a asi tuctem dětí. V jeho doškové chaloupce, skryté napolo v lese byl sice nedostatek stálým hostem, ale jeho svalnaté ruce a předčasně ustaraná a od velkých nůší trávy k zemi ohnutá žena docilovali přece aspoň toho, že brambor a kozího mléka měly děti vždycky dost. V létě, když sluníčko vesele hřálo a polonahé děti běhaly po návsi, bylo i u nich veselo a večer, když se kmocháček vracel s dřívím z lesa a děti šly spát, sedával se ženou před domkem na zemi, pouštěl ze své fajfky obvyklých čtyřicet puků a dělal plány, jak sehnat na zimu nějaký ten groš na oblečení dětí. A poněvadž byl zvyklý dříně a strádání, domluvil se se svou Maryánou, jak ženě říkával, snadno. On bude zase chodit do lesa a ona bude šít do továrny kalhoty.

Když bylo po prostějovské pouti a podzimek se tlačil do chalupy, narovnal kmocháček na trakař dřeva a vyjel brzy ráno do města dřevo prodat a v továrně „vyfasovat" nějaké to šití. Ten den měl obzvláštní štěstí, neboť dřevo prodal dřív, než dojel na rynk a sotva že přijížděl s trakařem k tovární bráně, už na něho volala paní fabrikantová z okna, aby šel nahoru, do bytu, že by s ním ráda mluvila, že už pro něho chtěla vzkázat. Kmocháček honem běžel, před dveřmi boty vyzul, aby v takovém „nóbl" kvartýře nenasvinil a už si v duchu študýroval řeč, jak paní fabrikantové poděkuje za obnošené šaty či boty, které jistě pro sebe nebo pro děti od ní jako obvykle dostane.

Uzlíček šatů sice dostal, ale ne hned, napřed prý musí do světnice, že mu paní fabrikantová chce něco vážného říci a s ním se poradití. Vedli ho do salonu, kde na pohovce ležel na polštáři pes, Princ mu říkali. A tak se milý Křapálek z dlouhého vypravování konečně dověděl, že milý Princ onemocněl, že už ani šunku nejí, že zvěrolékař neví, co mu je a že by paní fabrikantová ráda poslala Prince někam k lesu, na lepší povětří a tak že si vzpomněla na Aloisov a na našeho kmocháčka. Co prý tomu říká, mohl-li by psíčka vzít a doma opatrovat, ona, paní fabrikantová, že se mu za to odmění. Kmocháček byl kopa dobrá a jako starý voják, zvyklý sloužit, souhlasil, že si pejska vezme, dobře se o něho postará, u nich že je zdravé povětří a to aby byla paní fabrikantová bez starostí, on na vojně že i psy cvičil. Dostal předem dobře zaplaceno a novou stokorunu ještě do ruky, to prý pro Prince na přilepšenou, aby mohl koupit salám nebo šunku.

Kmocháček vzal psíka do náruče a ucítivě se poroučel. Sotva se však dostal z dohledu, strčil Prince do pytle, zavázal provázkem a šup s ním na trakař.

„Však já vím, potvůrko, co tí schází, však já tě vykurýruji. Pejsánek nemůže šunčičku, pejsánek leží na polštáři na pohovce a mých dvanáct hladových krků doma nemá nikdy masa a spát musí na zemi a na seně." A to prý by hrálo, aby byl svět takhle zařízen. „Pes patří do boudy!"

Samou radostí z nečekaného výděłku a nad spoustou peněz, které držel v ruce, stavil se kmocháček v obchodě, nakoupil všechno, co ženě slíbil a uminil si, že i dětem přinese šentokráte něco z města: koupil celý různenec cerbulátů a bochník chleba.

Po jeho příchodu bylo doma pozdvižení. Děti z radosti nad pejskem a nad cerbuláty by byly tátu i Prince utahaly a tak musel otec rázně zakročit. Pejsek šel na zdravé povětří do chlívka a aby mu ráno lépe chutnalo, nedostal večeři.

K snídani bývala u Křapálků kyselá polévka, a „když to mohu jíst já a děti, co by to nemohl žrát milostpán pes," tak rozumoval kmocháček a nalil Princovi plný kastrolek polévky. Pejsánek však jen ovonělal a zalezl zase do kouta. „Nevadí, kamaráde," říkal si kmocháček, „když se našim děckám něco nelíbí, dá jim to Maryána do trouby a mají to tam tak dlouho, až je hlad donutí." Zavřel dvířka od chléva a šel po práci do lesa.

Jaké však bylo jeho udivení, když večer byla miska plná a Princ trucoval. „Nevadí," povídá kmotr, „to na frontě jsme nejedli třeba tři dny. Jen trucuj, však až ti spadne ten mozol na břiše, budou i ty brambory dobré." Pes ale skutečně nejedl několik dní, očihledě hubnul a vypadal, jako by mu umírákem měli zvonit. Ale kmotr nepovolil, nahradil kyselačku suchými, vařenými brambory a doháhl přece toho, že pes bramboru vzal a sežral.

Teď bylo vyhráno. Starý Křapálek nesl se slavnostně do města podat paní fabrikantové raport o zdravotním stavu pejsánka Prince. Je prý chudý, skoro kost a kůže, paní fabrikantová, že se mu za to odmění. Kmocháček byl kopa dobrá a jako starý voják, zvyklý sloužit, souhlasil, že si pejska vezme, dobře se o něho postará, u nich že je zdravé povětří a to aby byla paní fabrikantová bez starostí, on na vojně že i psy cvičil. Dostal předem dobře zaplaceno a novou stokorunu ještě do ruky, to prý pro Prince na přilepšenou, aby mohl koupit salám nebo šunku.

Jeden z nádherných strojů, který spojuje Prahu se západem Evropy. Obrázek zapůjčen Štefánikovou leteckou společností, jež vydala serii takovýchto obrázků na pohlednicích. Prodávají se po 1 Kč a jsou očíslovány, takže jsou vlastně losy. Můžete výhrou získati buď úplný pilotní výcvik na motorovém létadle nebo bezplatný let Praha—Paříž a zpět, lety po republice atd. Losy vám zašle po zaplacení i náš sportovní dům »Skautingu«.

pohublivým a když kmocháček nabyl přesvědčení, že by mu nyní chlebíček s máslem a šunkou zase snad šly znamenitě k duhu, psíka pořádně vykopal, vyčesal a vítězoslavně nesl do města.

Konec byl šťastný a veselý. Shledání Princovo s paní fabrikantovou bylo velmi dojemné: pejsek skákal jako vyjevený a chutnalo mu tak znamenitě, že kuchařka musela přinést ještě jednu porci nakrájeného chlebíčku s máslem.

Na dvě věci je kmocháček Křapálek velmi hrdý: na vojenské vyznamenání a na zlatý dukát, který dostal za vyléčení psa.

Jak uplatniti skauting ve škole radí v časopise „Tělesná výchova mládeže" (roč. VIII., č. 1) Julie Schneebergerová a dokazuje výhodu jeho systému pro organisování práce ve třídě. TAB autorka popisuje i několik vzpomínek ze skautskými náměty.

Spolek „Staří skauti" podporuje každoročně práci Svazu peněžním příspěvkem. Letos přispěl na výpravu skautské hudby na světové jamboree.

Letošní Lesní školy byly velmi silně obsáděny. Náčelnictvo připravuje pro příští rok jejich rozmnožení v souhlasu s rostoucím počtem skautských oddílů.

Našemu světovému náčelníku, lordu Baden Powellovi, zemřel mladší bratr ve věku 77 let. Byl důstojníkem skotských gard a uplatnil se zvláště ve válce burské v Jižní Africe. Jako Chief-Scout byl ducha bádavého a zabýval se již dlouho před světovou válkou hlavně konstruováním velkých draků, monoplánů, které dobře unesly muže. Byly to předchůdci dnešních kluzáků a je zajímavo, že se o ně intensivně zajímala také německá armáda.

Svaz junáků skautů RČS. projevil světovému náčelníku svou upřímnou soustrast. A. B. S.

Sláva Sulc:

Skautingem ku světovosti.

Reportáž z mezinárodní skautské dívčí lesní školy u Zlína.

Svazu Junáků Skautů a Skautek RČS. připadl letos čestný úkol, když mu bylo svěřeno světovým ústředím, pořádání mezinárodní skautské dívčí lesní školy. Není třeba zdůrazňovati, jaký význam má skautská výchova, neboť právě poslední leta, naplněná ovzduším nejistoty před budoucností a o osud míru, ukázala v pravě nutnost skautského výcviku všech vrstev československé mládeže. Neustálé snahy světové diplomacie o zajištění míru, nadaly se odstraniti ani racholem zbraní na jihozápadě a záblesky bouře nové války na dálném východě a snaží se zajistiti Evropě i celému světu klidný život bez jakýchkoliv obav o budoucnost příštích dnů. V této mezinárodní situaci vyniklone obzvláště význam, jaký má vzájemné sbližování a poznávání se jednotlivých národů. Skauting s pochodní světového bratrství kráčí neochvějně za svým ideálem:

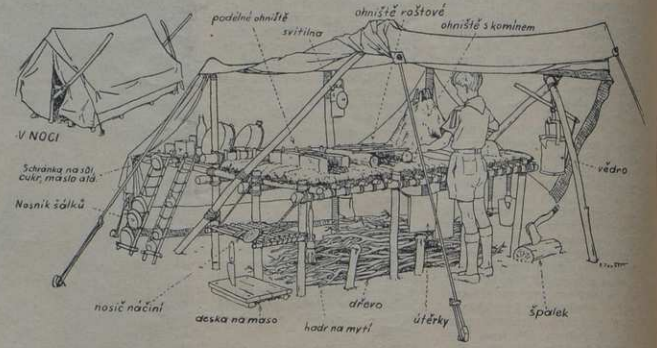
vnésti bratrství mezi všechny národy a postaviti jednou lidstvo před ten radostný fakt, že slovo války neexistuje více a že patří k přežitkům doby a dávné minulosti.

A snad právě proto věnoval jsem pozornost mezinárodní skautské dívčí škole, která byla zahájena v prázdninových dnech, v táboře na Hradisku, nedaleko města Zlína. Uprostřed lesů najdete postavené menší lesní město pro rekreaci a odpočinek zlínské mládeže. Velitel tábora „táta" Bzura, neustále zaměstnán, avšak dobrák od kosti, podává ochotně informace, týkající se jeho království. — Celý tábor jest zařízen pro 800 lidí, s kuchyní, umývárnami, elektrickým osvětlením a krásným koupalištěm. O spojení s městem Zlínem jest postaráno nejen pěknou cestou, avšak i telefonickou přípojkou. Není proto divu, že toto jídelní místo, dík pochopení města Zlína a fy Baťa, bylo vyhlédnuto pro mezinárodní dívčí lesní školu.

Cesta od velitelství tábora přivede vás na malou mýtinu, na jejíž pravé straně spatříte vzorný tábor, v němž jsou ubytovány instruktorky lesní školy a kursistky, které se do školy přihlásily. Na druhé straně nachází se tábor cvičné družiny, v jehož popředí padne vám do oka krásně upravený táborový kruh. V lesní škole jest od rána do večera živo. Právě před sebou vidíme skupinu norských, dánských, polských a československých skautek, vedených s nádelnicí Svazu Milíčeovou. Zatím co děvčata jsou pohroužena ve hře, mohu si s klidem promluviti se s. Milíčeovou o denním programu lesní školy. — Ani se mnoho nelíší od normálního táborového života. Ráno v 7. hodin jest budíček, následují ranní cviky, umývání, snídaně a vztyčení vlajky. Od 9.—10. hod. jest přednáška, zpravidla pedopsychologická úvaha, načež následují hry až do oběda. Po odpoledním odpočinku jest opět hodinová přednáška, mající tentokráte ráz spíše sociologický a zbytek dne do večeře vyplněn jest rukodělnými pracemi (z kůže, papíru a šišek), nebo polní hrou. Po večeři jsou debaty k přednáškám. — Ještě mně krátce vysvětluje s. Milíčeová poslání letošní mezinárodní lesní školy: jest to jednak vzájemné poznání členů jednotlivých národů, jejich zvyků, her a pod. a za druhé poznání Československa, jeho ducha a života. Snad právě pro tento druhý bod nemohlo být zvoleno vhodnější místo, než v zemědělském kraji, v blízkosti živé průmyslového Zlína. Toť symbolický obraz nejen našeho státu, avšak i pořádku, průbojnosti a ducha československé demokracie. — Děkuji s. Milíčeové za informace, jež mně dala, a spěchám, abych ještě před svým odjezdem mohl alespoň krátce promluviti s mezinárodní zpravodajkou Svazu s. Kosesovou. S ochotou, která jest snad všem lidem zde vlastní, vyprávěla krátce historii mezinárodních skautských dívčích lesních škol, jejichž tradice dosahuje již letos desátého roku trvání. Zlínská lesní škola jest velmi četně navštívena, zvláště oproti loňské, jež byla v Polsku. Jest zde 9 skautek z Norska, 7 z Dánska, 5 z Polska, 3 z Francie a z Anglie, 2 ze Švédska a po jedné ze Švýcar, Rumunska (zde jest zastoupení pouze oficiální), Jamajky a Kanady, mimo 20 československých skautek, které rovněž školu navštěvují. Z Jugoslavie a Rumunska není účastnic proto, jelikož tyto země nejsou ještě definitivně přijaty za člena světové asociace. — Světové ústředí vyslalo do Zlína jako vedoucí instruktorku miss Bewley. Z Anglie jest zde instruktorka miss Warner a z Polska s. Miškanovská. Z funkcionářů Svazu, kteří lesní školu vedou jsou zde náčelnice s. Milíčeová, místonáčelnice s. Stýblová, zemská náčelní s. Januštíková a Koseová. Dále předsedkyně s. Fleischerová a členové ústřední rady s. Müllnerová a dr. M. Mladějovská. Instruktorky jsou s. Máša Tauerová a Moravcová. — V neděli podniknou všechny účastnice školy za vedení československých činovníc celodenní výlet autokary na moravské Slovácko. V rámci školy jsou též proponované zájezdy do Tater, Bezkyd, a

Dřevěná kamna.

Podle francouzského článku ve »Scoutu« upravila B. Urbanová.

Na našich táborech je zvykem stavěti kamna z kamenů nebo z cihel. Francouzští skauti nám ukazují několik druhů kamen ze dřeva a hlíny.

Družina Sokolů staví kamna tímto způsobem. Srovnají polena do hranice vysoké 70 centimetrů a dlouhé 1 metr. Vnitřek naplní hlínou. Uprostřed vytvoří ohniště. Výška kamen zvolíme tak, aby se kuchařům pohodlně vařilo.

Družina Vlků staví kamna z kamenů a hlíny. Nejdříve vymodelují a uhnětené hlíny krychli, v ní vytvoří ohniště. Jeho stěny obloží plochými kameny. V jedné stěně prorazí otvor na přikládání (ve výši dna ohniště). Základy kamen obloží ještě kameny a hlínou, do které upevní po okraji kůly.

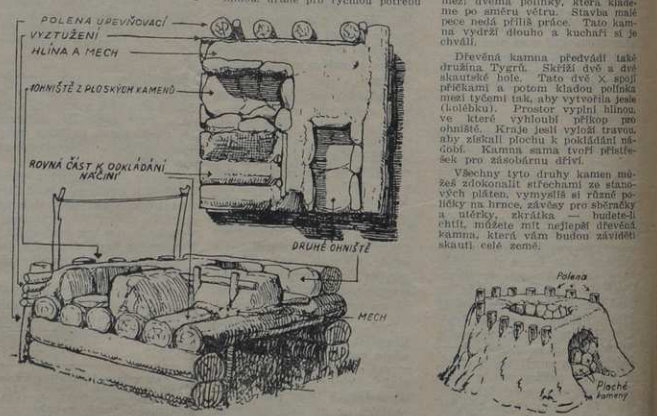
U družiny Labutí používají kamen se dvěma ohništi na desce 60 cm od země, pod kterou mají

zásobu suchého dříví k topení. Základ tvoří polena srovnaná v hranici. Některou stranu upevníme kůly, zaražanými do země. Spojíme-li je provázkem, získáme tak vážák na sběrátky a utěrky.

Hranici vysokou 60 cm pokryjí poleny, na ně navrší hlínu. V hlíně vytvoří dvě ohniště a ploché místo, vyplněné mechem pro pokládání nádobí. Jsou-li kamna dobře postavena, nebude na konci tábora ani jedno poleno z konstrukce spáleno.

Družina Kohoutů ukazuje zase jiný způsob. Zarazí hluboko do země čtyři kůly (průměr 10—15 cm). Spojí se příčkami ve výši 75 cm od země, na příčky položí polínka o průměru 4 cm. Mezery vyplní mechem a hlínou. Na tuto plochu navrší hlínu (asi 15 cm do výše) a na tomto stole zřídí ohniště. Jedno v uličce mezi kameny, pokrytými hlínou, druhé pro rychlou potřebu

mezi dvěma polínky, která klademe po směru větru. Stavba malé pece nedá příliš práce. Tato kamna vydrží dlouho a kuchaři si je chválí.

Dřevěná kamna předvádí také družina Tygrů. Skříží dvě a dvě skautské hole. Tato dvě X spojí příčkami a potom kladou polínka mezi tyčemi tak, aby vytvořila jesle (ložebku). Prostor vyplní hlínou, ve které vyhloubí příkop pro ohniště. Kraje jeslí vyloží travou, aby získali plochu k pokládání nádobí. Kamna sama tvoří přistěrek pro zásobárnu dříví.

Všechny tyto druhy kamen můžeš zdokonalit střechami ze stanových plátěn, vymyslíš si různé poličky na hrnce, závěsy pro sběrnčky a utěrky, zkrátka — budete-li chtít, můžete mít nejlepší dřevěná kamna, která vám budou záviděti skauti celé země.

Hledáme bystrého skauta.

Byl jsem jednou přítomen na besídce a na programu byla také známá scéna z Pospíšilova „Táborového ohně", jak hoch jde do banky rozměnit dvacetihaléř. Ale milému skautíkovi stal se malér, místo dvacetihaléř řekl korunu a tak se mu hlediště vysmálo. Zachraňoval jsem tehdy situaci a dal přítomným tento úkol:

Kdo zjistí, kolika způsoby lze rozměniti československou korunu, dostane knižní odměnu.

Do dnešního dne neobdržel jsem jediného úplného řešení.

Rozšiřuji proto akci na všechny členy našeho Svazu. Jména všech řešitelů uveřejníme a vylosovanému pošleme cennou knižní odměnu.

Skauti a skautky do práce!

Kolika způsoby lze rozměniti československou korunu?

Řešení pošlete nejpozději do konce listopadu na adresu Svazu. Dr. Plajner.

T. K. Divíšek, Brno:

Milým skautům.

Skauting má za sebou čtvrt století práce — a mnozí z prvých skautů uplatnili se již význačně ve veřejném životě. Požádali jsme dnes jednoho z nich, známého automobilového i leteckého závodníka a odvážlivého výzkumce vodních propastí Macochy, aby nám něco napsal pro své mladší druhy skauty. Ochotně nám vyhověl. Na obrázku vpravo vidíme dvojici T. K. Divíška (vlevo) a Vl. Krejčího (vpravo), která dosáhla absolutního vítězství v Národním letu československém. Jsou to piloti moravskoslezského Aeroklubu z Brna. Letěli na letadle naší výroby z továrny Beneš a Mráz v Chocni. Také motor byl československý, a to Walter Mikron 60 k. s. Letadlo i posádka dociliia ve třech soutěžích, z nichž se tento závod skládal (let republikou, soutěž spotřeby pohonných látek a v rychlosti), nejvyšší počet dobrých bodů (4106), a tím také získala 18 čestných cen.

Rád vyhovuji pokynu, abych napsal několik slov do vašeho časopisu: Omlouvám se však předem — nejsem žádným spisovatelem — a hlavně moje zaměstnání mi nedovoluje ani abych si slova ku psaní řádně připravil. Píši přímo do stroje a také tak, jak mi to napadne.

Dnes mne většina mladých přátel zná z různých výkonů jak ve sportu automobilovém, tak i leteckém. A jak často psaly čs. i cizí žurnály o práci při objevech na Macoše a mé spolupráci při ní jako potápěče. Jak k tomu všemu došlo? Jak je možné, aby tentýž člověk jednou pracoval hluboko pod zemí, bu dokonce hluboko pod vodou, a jednou zase se objevi vysoko nad zemí ve vzduchu? Mnohým mým přátelům to nejde na rozum. Ale jde to, jak je vidět.

Můj drahý otec vedl mne společně se sestrou od nejútlejšího mládí přísnou sportovní průpravou. Neuměli jsme ještě ani pořádně chodit a už jsme se učili bruslit. Na cestě z kluziště jsme ovšem usínali únavou v tátově náruči. A sotva se kdysi v r. 1908 objevily ve sportovních vídeňských závodech první seriové lyže, koupil je otec nejen pro sebe a maminku, ale i pro nás, malá přátla. To si jistě řeknete, že byl otec nějaký bohatý pán. Ba ne — byl jen malým poštovním úředníkem, který jezdil v t. zv. ambulancích s titulem oficiála ve vlakové poště. A namátkou si vzpomínám, že často přijel ze služby toutéž tratí do Brna, kterou nás za několik hodin v době svého skromného času k odpočinku, vyvážel s lyžemi na výlet. To bylo v dobách, kdy se lidé zvědavě a posměšně obraceli na ulicích za „těmi blázny s jakýmisi prkny". Současně jsme se učili plovati a nebylo v našem věku 10 let téměř sportu, který bychom neznali. A tak již v 10. letech jsem startoval na plaveckých závodech stejně jako na lyžařských. A ze své kategorie jsem si donášel domů ctižádostivý. Později mimo péči turistickou přišla jezdění na kole, šerm, lehká atletika, box, sestra závodila v krasobruslení a já ve všem v čem jsem mohl na start. Jednou v běhu, po druhé ve skoku do výšky nebo ve skoku na lyžích, zrovna tak třeba v rozpětí několika málo dnů v lázních zase v plování. Ale nyní, když mluvím o tom plování, musím se zmíniti, že jsem také plaval ve škole. Bylo toho prostě příliš moc na mne. Přepínal jsem účast ve sportech tak, že únavou tělesnou jsem již nebyl pohotové stačiti úkolům ve škole. Musel jsem poněkud doplatiti a to v gymnasiu dvěma roky — které jsem opakoval. Ale již na střední škole jsem byl tak dalece vyspělý ve všech disciplinách sportovních, že jsem skauting — tehdy v začátcích — velmi brzy vystřídal za spolupráci na objevných pracích prof. Dra Absolona. Byl jsem v septimě, když mi byl definitivně svěřen skafandr a veškeré práce v něm. Byla to nádherná dřina. Často jsem na tuto práci doplácel nemocí — ale dodnes bych ji nikomu dobrovolně nepřenechal. Pak jsem po konečně šťastně složené maturitě a lehce absolvované službě presenční u autovojska, použil získaných znalostí v automobilismu a začal pracovati jako učitel řízení automobilů. Reklamu jsem se rozhodl získati zase sportovně: závody. A tak jsem absolvoval cca 50 automobilových závodů a turnajů, z nichž jsem si přinesl většinou první nebo druhé ceny domů. V té době mezi r. 1925—1928 jsem záhy poznal, že automobilové závody brzo přejdou do plného vlastnictví továren a profesionálních jezdců. A dávno mne vábilo již letectví. A tak, jakmile Moravský aeroklub otevřel pilotní školu, byl jsem prvním jejím absolventem. To bylo v roce 1929. Od té doby jsem šťastným, když jest mi svěřeno letadlo, když mohu do vzduchu. Stejně rád však si zajedu na lyžích, nebo zaplovu atd.

Stručně jsem vám, kamarádi, vypsal jak jsem dosud sportoval. Věřte mi však, že vaši skautskou myšlenku a váš zdravý život považuji za nejskvělejší průpravu nejen pro dosažení nejvyšších met ve sportu, ale hlavně v civilním životě, v boji o dobrou existenci. Nemohu a nechci dávat vám můj krátký životopis jako návod k použití. A nemohu a nechdlám vám špatné poradití, abyste tak, jako já kdysi, dávali přednost sportu před školou. Jsem dnes rád, že jsem ze všeho vyplaval zdráv a hlavně, že se mohu poctivě živiti. A to by se nemuselo každému podařiti, kdo by žil celé mládí tak jako já.

Naši skauti vzpomínají všude zesnulého svého protektora presidenta Osvoboditele.

Při památném večeru skautů v Hlinsku.

Vzpomínková slavnost na náměstí v Opavě.

Dr. Jaroslav Homolka, konceptní úředník Svazu čsl. spořitelen:

31. říjen — mezinárodní svátek spořivosti a spořitelen.

Pojem spořivosti není skautu cizí. Setkává se s ním již při prvých krocích ve skautské pospolitosti a při mnohočetné zkoušce vryje si v paměť a porozumí devátému přikázání skautského zákona: „Skaut je spořivý." A nepochybně právem byl tento příkaz zařazen do stěžejních zásad skautů, které je mají vésti celým životem.

Snad dosti často slyšíte během roku o spořivosti, nejvíce však rozezvučí se kolem vás její hesla před blížícím se 31. říjnem. Zazdějí vám ve škole, zazvoní se z rozhlasových přijímačů z domova i z ciziny, zvou vás barevnými plakáty z výkladů peněžních ústavů, připomínají vám je příležitostná poštovní razítka.

Jak vzniki svátek spořivosti?

Jistě si položíte mimodek otázku, kdo vyvolal v život oslavy spořivosti a proč právě 31. říjen je jejich vyvrcholením. Byly to spořitelny, peněžní ústavy, kterým již zákon sám jako přednostní úkol vytkl podporu spořivosti v nejširších vrstvách, jichž vedoucí osobnosti v poválečném chaosu hospodářském pokládali za nezbytné nutné důrazně upozornit na nutnost spoření a mezinárodní spolupráce pro vytvoření silných a zdravých hospodářských jednotek. A na památku své první mezinárodní konference konané koncem října r. 1924 v Miláně se rozhodli, že závěrečný den zasedání, 31. říjen, zasvětí napříště oslavě a propagaci velkých občanských ctností — spořivosti a prozíravosti. Hned od následujícího roku 1925 každoročně se slaví pak 31. říjen ve všech zemích, v nichž jsou spořitelny v pravém slova smyslu, jichž účelem jest, aby občanstvu poskytovaly příležitost k bezpečnému a úročnému ukládání úspor. Počet jich roste rok od roku a letošních třináctých oslav v mezinárodního svátku spořivosti se zúčastní více než 5.000 spořitelen z 28 různých zemí.

Rozumné spoření.

Účelem oslav je, aby rozumná spořivost, prozíravost a péče o budoucnost pronikla do nejširších vrstev obyvatelstva a stala se nezlomným pravidlem, plánem a životním programem každého jednotlivce. Učí nás, abychom nevydávali, třeba jen malých částek, na ukojení potřeb zbytečných příp. i za věci škodlivé a tyto uspořené částky kladli stranou pro potřeby let budoucích. Potírá rozmařilost, ale nechce ani skrblictví, nýbrž rozvážné spoření, žádá abychom naše příjmy rovnoměrně, účelně a po zdravé rozvaze rozdělili na potřeby přítomné a budoucí, odřekli si přítomné požitky v přesvědčení, že si vytváříme blahobyt v budoucnosti. Je to úkol nesnadný a někdy snad i trochu trpký, ale nanejvýše vděčný. K jedné uspořené koruně přidružují se brzo další, nastřádané úspory vzrůstají nejenom vkladly, ale jsouce bezpečně uloženy ve spořitelně i přirostlými úroky a pak tvorba jich již rychleji pokračuje. Již v mládí nám úspory dopomohou uskutečniti naše z počátku zdánlivě obtížné dosaitelné tužby a přání; někdo si dopřeje pěkných prázdnin, jiný zajede do Prahy na sjezd, další si zakoupí raketu na tenis, vstoupí do rad fotoamatérů atd. Úsporami uloženými do spořitelny budujeme si základ své vlastní hospodářské ne-

na jiná významná místa naší republiky. Běře tedy skautská lesní škola své poslání skutečně stoprocentně.

Den se zvolna chýlí k západu a zvon oznamuje již, že je čas k večeři. Loučím se se svými známými a děkuji vřele za přijetí. Nějak těžko se mně odchází z tohoto místa v klínu lesů. — Jak šťastná jest mládež, která pochopila a přijala tuto skautskou myšlenku. Jak šťastni jsou ti, kteří poznali, co jim přírodu může dáti. Kéž by jich bylo u nás v republice co nejvíce . . .

odvislosti, která nám umožní abychom budovali oproštění od tíživějších nás tisnicích a utvářejících vnějších vlivů, opření o vlastní, třeba skrovné prostředky, nezávisle svou vlastní osobnost. Tím získáváme i potřebného sebevědomí, nezbytného k životním úspěchům. Sportivost je sportem, a to tvrdým a vytrvaleckým, vyžadujícím vypětí duševních sil, neochabující rozvahy, prozíravosti, ale z její tvrdé školy vychází člověk samostatný, zocelený a sebevědomý.

Moudré vydávání.

Nezbytným doplňkem a protějškem moudrého spoření je moudré vydávání peněz. Není rozumné, jestliže mládež peníze, které od rodičů dostává na svačinu, utratí bezmyšlenkovitě za věci bezcenné. Nespoří záměrně a rozumně ten, kdo třeba za nižší kupní cenu koupí si věc špatné jakosti, která mu posloužil nepoměrně kratší dobu, než jakostní věc poměrně dražší. Je třeba předem náležitě uvážiti, zda snad částka takto pochybně ušetřená, není převážena trvalými újmami daleko většího dosahu. Musíme šetřiti totiž nejen penězi a šetřením a vůbec věcmi určenými pro naši potřebu, ale i tělesnými silami, energií, časem, a zdravím. Nemůžeme si dovoliti šetřiti na úkor svého zdraví. Úspory sice takto nepatrně vzrostají, ale zdraví podkopává se daleko rychleji a nevoupí se pak za všechny poklady světa.

Neodvislost a samostatnost.

Jest tedy třeba provozovati tento sport pravou mírou, vytvralé, ale nepřepnutá. Tomu musíme se učiti již od mládí, a, rozumným zacházením zprvu s penězi svěřenými nám od rodičů a později vlastními výdělanými penězi, úvodce spořivosti dozrává pomalu, ale jistě. Úsporami pracujeme nejenom na svém osamostatnění a vyzbrojení pro život, ale uloženými úsporami pracujeme též na hospodářské výstavbě státu, neboť spořitelny úvodou svěřené peníze dále do oběhu hospodářského života.

Jsme-li pak zabezpečení proti útokům života, dosahujeme tím jedině z životních met státi se svobodným, platným a prospěšným členem svého národa.

Nebude jistě nemístné, připomeneme-li si v této souvislosti výrok zesnulého presidenta Masaryka-budovatele: „My musíme mít pořád na mysli, že jsme malý národ. Že jsme malý národ v nepříznivém postavení zeměpisném; praktický nám to ukládá, abychom se měli více k světu, víc myslili, víc dokázali než ti druzí.“ Musíme tedy také více spořiti než jiní, abychom se stali zcela neodvislými i hospodářsky a tak se postavili i v tomto směru po bok velikým národům.

Západočeští skauti na kolech.

Skautský branný závod cyklistický.

V neděli 22. srpna bylo již po třetí závoděno na trati Dobřív—Mirošov—Padrť—Dobřív ve skautské cyklistické zdatnosti, kombinované se zručností signalisační. A bylo letos závoděno za podmínek zvlášť obtížných, neboť právě při závodě se spustil prudký déšť, který zvláště těžce vadil při signalisování. Než přes to bylo dosaženo velice pěkných výsledků, a to jak v jízdě, tak i ve správnosti, ve které pouze jedna hlídka nedosáhla předepsané 75% správnosti a dvě hlídky učinily po jedné chybě! Závodníci dojeli do cíle sice promočeni, ale 13. oddíl táborníků při Svazu skautů se o ně postaral vakutku otcovsky. Po oddechu nastoupili všichni závodníci a přítomní činovníci pod stožár se státní vlajkou a, když zvdali státní vlajce čest, prohlásil bratr pplk. Bauer jako vrchní rozhodčí, výsledky, zhodnotiv je vhodným proslovem. Zvláště zdůraznil, že se tohoto závodu zúčastnila po prvé také hlídka vojenská. Provoláním zdaru československému skautingu a pořadatelům, 13. a 10. oddílu táborníků, byla tato sice skromná, ale cenná skautská slavnost ukončena.

Jugoslávský král — jeden v řadě.

K jeho nedávným čtrnáctým narozeninám.

Skautským krokem. Král v čele.

Na vycházce v okolí Bledu.

Na břehu idylického jezera Bledu, stranou od mondénního ruchu velkých hotelů, je velká stinná zahrada, obklopující nevelký prostý letohrádek, jménem Suvobor.

Zcela prostý plot, jen nepatrně zvýšený živým plotem hustých keřů obklíčuje zahradu, a jdete-li kolem pěšinou a jezerní strany, všimnete si švarného vysokého černookého vojáčka, který tu stojí u svého pruhovaného domečku v bráně na stráži.

To teprve vás upozorní, že tato jednoduchá zahrada a tento prostý dům není jen tak obyčejným měšťanským domem. Máte-li štěstí, můžete spatřit prohánět se v zahradě s veselým pokřikem tlupu několika statných hochů anebo se projíždět na malém autíčku dva menší černovlasé chlapce a nápadně velkýma černýma očima. Jsou vám jakoi povědomí tito hoši, právě tak jako jeden z těch větších, štíhlý, černovlasý chlapec, pravda? Inu ovšem, však je jistě dobře znáte z obrázků! Ten velký uprostřed svých kamarádů, to je mladistvý král Jugoslavie, Petr, a ti dva menší černovlásci jsou jeho mladší bratři, Andrej a Tomislav. A zde, na bledském jezeře, v prostém a tichém zámku Suvoboru tráví, jako každoročně, prázdniny se svou matkou, královnou Marií. A jejich malí kamarádi, to je jediná společnost, která v tuto dobu na zámku žije.

Kdo jsou tito kamarádi krále a jeho bratrů? Je jich celkem jedenáct. Ale nemyslete, že jsou to nějací synové vznešených patricijských rodin, kteří jedině byli uznáni za vhodny, aby tvořili společnost králi! To byste špatně znali královnu Marii — podle jejichž zásad a nařízení je tato společnost vždy vybírána!

Jsou to chlapci z nejrůznějších rodin a nejrůznějších sociálních vrstev. Synek dělníka vedle chlapce ze selského rodu, pak opět synek lékařův vedle hocha z rodiny truhláře, syn řezníkův atd. — Prostě všechny vrstvy demokratické Jugoslavie jsou ve svých synech zastoupeny v této společnosti. A jedinou kvalifikací těchto hochů je výborné zdraví, slušné a přímé chování a dobrý školní prospěch. Podle těchto vlastností jsou chlapci vybíráni svými profesory. Sjedou se tu se všech koutů a královna je ubytuje v hezké vilce „Mirni dol“, hned vedle Suvoboru. A buď v zahradě této vily nebo v zahradě královské pak užívají chlapci krásných prázdnin se svým králem, který však mezi nimi není ani trošku králem nebo vůbec jakkoli nadřazeným, nýbrž jedním z nich.

Letos vypravili se chlapci k nedaleké divoké říčce Savici, kde pod vedením zkušeného vůdce zřídili skautský tábor. Také zde byl král jenom jedním z nich a jeho postavení v táboře se řídilo jen podle jeho skautských vědomostí a schopností, právě tak jako u všech ostatních!

Nasta K. (List paní a dívek.)

Zprostředkujeme Vám spojení s celým světem:

Tito skauti přáli by si s Vámi dopisovati:

Místo	Adresa	Stáří let	Skautská hodnost	Píšte	O co se zajímají
Austrálie	M. Gissing, 48, Gurwood St., Wagga-Wagga, N. S. W. Australia.	—	—	anglicky	známky
Malajsko	H. Lee, 23, Norfolk Road, Singapore, St. Settlements.	—	—	„	„
Francie	André Petljean, 20 rue Mouton Duvernet, Paris XIVe, France.	17	rover	francouzsky	skauting se skautem z Čech nebo z Prahy
Kanada	F. Grant, Bost 38, Dominion C. B. Nova Scotia.	—	—	anglicky	skauting
Malajsko	Than Khiang Khoo, 57, Cairnhill Rd., Singapore, St. Settlements.	—	—	„	fotografie, známky, pohlednice
Anglie	M. Newman, 5, Kingsthorpe rd., Sydenham, London. S. E. 26. England.	16	rádce	„	skauting
Skotsko	W. de Hart, 11, Clarence St. Paisley, Scotland.	—	—	„	známky
Anglie	G. Williams, 39, Beechfield Rd. Smithills, Bolton, Lanes, England.	—	—	anglicky francouzsky	„
Anglie	J. Jeffery, 9, Archer Rd. South Norwood, London, S. E. 25, England.	—	—	„	skauting
Jáva	J. F. Lumaye Schuld, Batu, Malang, Java	—	—	esperanto	„
Amerika	Thomas De Crow, 509½, W. Woodlawn, San Antonio, Texas.	—	—	anglicky esperanto	„
Rakousko	Franz Müller, Neureisenberg, p. Gramatneusiedel, Niederr Oesterreich.	15	skaut	německy	známky
Francie	Georges Baguet, 155 rue Lecourbe, Paris XV. France.	15	„	francouzsky	skauting, známky, tenis
Francie	Pierre Marie, 51 rue Jean Bouchet, Poitiers (Vienne), France.	16	rádce	„	skauting

Píšte raději na stroji, můžete-li. Obdržíte-li zajímavé zprávy nebo fotografie, zašlete nám je. Otiskneme je podle možnosti ve »Skautu« a pak Vám je vrátíme!

Redakce »Skauta-Junáka.«

TÁBOŘÍME NA LODI.

Chtěli byste to také zkusit s vodními skauty?

Píše Mirko Vosátko.

Naši vodáci nejsou tací „přepycháři“, aby mohli míti tak nákladné lodi, jako mají angličtí skauti. Ti jsou majiteli starých krásných válečných lodí, kde chlapci v prostředí skutečné romantickém tráví několik týdnů života pravého námořníka. Naši vodáci jsou skromní, ale doufejme, že ve vyspělosti si nijak nezadají se Štanějšími bratry z Albionu. Na obrázku vidíte, jak vypadá tábor jedné podnikavé vodácké družiny. Kolem stanu je vše zařízeno tak, jako na lodi.

Tento typ můžeme rozšířiti na celý tábor tím, že stany postavíme ve dvou řadách, vůdcovský uprostřed pod hlavní stožár a celé prostranství uzavřeme plotem. Vpředu plot protáhneme klínovitě. Můžeme postaviti dva stožáry, jeden menší, druhý větší a pak plachtíme na dvojstěžníku. Pamatujte se, že v Jugoslavii když chtěl někdo z tábora, hlásil službě, že jde na „kopno“ (hřeb) a skutečně nikdo z tábora neodcházel jinak než po můstku, který vedl přes příkop a na noc se zdvihal. Skočil-li přece nějaký veselý kumpán přes ohradu, ihned hlídka volala: „Muž přes palubu,“ a celý tábor se zúčastnil záchranných prací, při kterých o zábavu bylo ovšem náležitě postaráno.

Nyní trochu podrobností o tom našem lodním táboře:

č. 1. hlavní stožár;
č. 2. lanová zápora (lanový žebřík);
č. 3. hlavní podpěra;
č. 4. kladky, nebo napínačky, kde vedeme konce lanového žebříku;
č. 5. košový stožár;
č. 6. koš, pozorovatelna;
č. 7. výztuhy vedené od vrcholku stožáru k rohům pozorovatelny koše;
č. 8. podpěra kosatky;
č. 9. čelní stěžeň, ležatý stěžeň;
č. 10. zadní stožár, na který se vytahuje zadní plachta;
č. 11. hlavní zápory na zadním stožáru;
č. 12. vratiráhno, na kterém se vyvěšuje státní vlajka;
č. 13. hlavní ráhno na zadním stožáru;
č. 14. lano, které vedeme pod hřbetem stanu — stan je přes ně přetáhnut;
č. 15. stan družiny;
č. 16. výztuha, nadnášející nosné lano, na němž je závěsen družinový stan;
č. 17. paluba, místo mezi zábradlím, stanem a přídí — střední paluba;
č. 18. příď — přední paluba;
č. 19. záď — zadní paluba;
č. 20. kotvě kormidla;
č. 21. lana upoutávající loď ke břehu. Můžeme také umístiti po páru na přídi a zádi jako kotevní lana;
č. 22. přistavní můstek, který na noc zasunujeme na palubu a ráno vrátíme na místo;
č. 23. lodní kuchyně. Samozřejmě, je krytá; jen pro přehlednost obrázku jsem kryt vynechal. Střecha se však musí sešroubovat bočních boků, aby nekazila „lití“ lodi;
č. 24. kamna, sporák; kominek vedeme střechou. Kuchyň se může umístiti také na zádi, aby vám kominek nečoudil na přídi do obličeje, když konáte cvičení na stožáru. Postavte loď vždy přídí proti převládajícímu větru;
č. 25. skladiště dříví (bunker na lodích, jenže tam se ukládá uhlí); ale to nijak neubere na romantičnosti, když naše zásobárnu — bunker;
č. 26. zud s pitnou vodou potřebnou pro kuchyň, též to mohou býti plátěné pytle;
č. 27. stolečeh pro kuchyňské náčiní; sběračky, nože a náhodí jen kuchyňské. Nádobí musíštva je nakladněno v kajutě — staně (č. 15);
č. 28. odpadková jáma. Na skutečné lodi se vyhazují odpadky přes palubu, jenže zde by to znamenalo božské zvinstvo kolem celého tábora, tož tedy se vyhloubí do paluby díra a do ní vloží bedýnka. V té odnášíme odpadky do odpadkové jámy někde v lese;
č. 29. jídelna. Stůl a lavice mohou býti skládací, aby během dne bylo více místa na palubě, na příklad při ranním nástupu, večerním nástupu, atd.;
č. 30. bidlo, křížové ráhno;
č. 31. křížové vzpěry;
č. 32. lana k čnělce;
č. 33. hlavní plachta. Opatříme ji marlovacími lanky, abychom ji v případě bouře mohli skasati;
č. 34. horní košová plachta (stejně opatřená);
č. 35. výtahové lano (pomoc při kasání). Jím se plachty vytahují a spouštějí a merlovacími lanky podvazují;
č. 36. křížový výtah, který můžete vynechati, máte-li merlovací lanka;
č. 37. náhradka za pachošky na které uvazujeme lana, úvazník;
č. 38. průvlačnice;
č. 39. lanko k vytahování oddílové vlajky;
č. 40. přední kosatka, taktéž opatřená merlovacími lanky;
č. 41—42. lana k spouštění a vytahování kosatky;
č. 43. hlavní škot;
č. 44. vlajka družiny nebo lanko k signalisování kodexem. Můžete si jich udělati více vedle sebe a pak možno vytahovati více vlajek najednou;
č. 46. oddílová vlajka;
č. 46. červené světlo, za dne nahrazeno červeným terčem na pravoboku;
č. 47. zelené světlo, za dne nahrazeno zeleným terčem na levoboku;
č. 48. státní vlajka.

Angličtí námořní skauti v Lymingtonu v jižní Anglii závodí v poháněni lodi jedním veslem. Ú tohoto oddílu, jehož vůdcem je Mr. R. Hole, zpravodaj pro všechny vodní oddíly v Anglii, byli hosty vodní skauti 5. pražského oddílu v počtu 33 osob.

Vlasta Littochlebová, Hradec Králové:

Čtvrtstoleti dívčího skautingu v Americe.

I.

Příjezd do tábora v Camp Andree Clark.

9. srpna, 6 hodin ráno. Chladno a mlhavo, až člověka mrazí. „Queen Mary“ se blíží k pevnině. V trhavých zvitmech bijí do očí rudá i žlutá světla majáků, studený vítřík čechrá a hraje si s vlasy i pižáti lidí, kteří nedočkavě upírají pohledy do husté mlhy, chtíce snad proniknouti clonou, která zakrývá jejich budoucnost.

Den vítězí, noc zbabělec utíká a socha Svobody kyne na přivítanou. Za okamžik se objeví New York. Ne, nemluví se. Zahalené siluety mrakodrapů činí hrdě, skoro smutně k nebesům. Němá žaloba nebi na lidi, kteří se už přírodě úplně spronevěřili. Město železobetonové, vy mrakodrapy, které lekáte svou směsicí konstrukcí, je to pravda, že zde žijí jen lidé? Že to všechno stvořil mozek lidský? Nové a nové, bezútěšně šedé, defilují mrakodrapy.

Hle, jakou sílu má paprsek slunění. Prosvítí mlhu, zalechtá vás v obličeji, zalicnotí, a hned je svět krásný. Kostaje ledí, šatu se usmějí, a už se sdělují dojmy. Mrakodrapy nejsou už žalobou, nýbrž triumfem lidské techniky a Nový Svět nás s úsměvem vítá. Ano, zvítá nás, dvacet delegátek různých evropských národů, které jedeme na oslavu pětadvacetiletí amerického dívčího skautingu, a pro které je všechno pohádkou. A už se blížíme k přístavu, kde jezdí parníček námořních skautek s velkým nápisem: GIRL SCOUT MARINERS WELCOME GIRL SCOUTS.

A už propuká nadšení. Amerika zdraví Evropu! Hurá! Hurá!

Náš popisovat všechny ty prohlídky pasů a vis, to dlouhé, dlouhatánské jednání. Už na palubu přichází Mrs. Kelley s představitelkami dívčího skautingu, na pevnině čekají námořní skautky. Že s nimi hned „cenžujeme“, to je věc tak samozřejmá, že se o ni ani nemusí mluvit. A potom do autíček, a už se jede, letí po betonové silnici, dál a dál, asi třicet mil. A najednou tabule: „Camp Andree Clark.“ Jsme tedy „doma“. Nové vítání a fotografování. Už na nás čekají, my se divíme krátkým zeleným sukýnkám amerických vůdkyň, táborovým krojům skautek, které si nás svědavě prohlížejí. Čína, Japonsko, Kanada, Nový Zéland, Australie a Brasilie jsou už tady. Roztomilá Japonka s deštníkem má kolem sebe plno zvědavých, bílá uniforma brazilská svítí v žhavém slunci, Kanada v tmavomodrém nás už vítá jako domorodce, a malá Číšanka nic nevíl o tom, že se nad jejíl „dobrou zemí“ stahují válečná mračna.

Nesmírný pocit blaženosti se nás zmocňuje, když se podíváme kolem sebe a svědomíme si, kolik máme na světě přátel, kolik sester se stejnými zájmy a ideály — — —

Podél cesty stojí řada skautek s vlajkami všech národů. Jedna po druhé najde si svou vlajku, pozdraví a zaslepta:

„Slibuji na svou čest milovati vlast svou!“

Zbavena všech nečistot
má býti Vaše plet.
Toho snadno docílíte každodenním používáním
Bergerova dehtového mýdla,
které čistí plet. Lze obdržeti ve všech odborných obchodech.
ČISTÝ OBLIČEJ
Bergerovými medicinálními mýdly.
Obdržíte ve všech odborných obchodech.

Zajímavosti z celého světa.

To bude přepych!

Umělé kluziště do pokoje. V Kodani bude letos zřízeno umělé kluziště podle plánů továrníka Ostberga. Místo ledu tam bude umělá hmota, jež vydrží beze změny pět až šest let. Ostberg hodlá zřizovati kluziště i v soukromých bytech. Za čtyři hodiny může zřídit umělé kluziště na každé podlaze a bude požadovat za prostředně velký pokoj nájemné asi 500 Kč ročně.

Člověk – pták.

Je let vlastní silou možný? Praktická a vědecká zkoumání o tom, zda je možno člověku létati pomocí vlastní síly byla, jak oznamují Fiškoněmecké listy, předběžně skončena. Bylo zjištěno, že člověku schází k vlastní síle, kterou disponuje, ještě 0.2 PS, aby se mohl pomocí této udržeti delší čas ve vzduchu. Nejvyšší výkon nejlépe trénovaného člověka stačí jen k tomu, aby se člověk pomocí vlastní síly udržel ve vzduchu asi půl minuty. K tomuto poznání dospělo po pokusech, které vykonali známí desavští letci a konstruktéři Villinger a Hässler. Letcům se dosud nepodařilo absolvovat předepsanou trať 500 metrů s dvěma body, které nutno obletěti. Maxima dosáhli tím, že uletěli několik set metrů.

tužky MAROLD ADMIROR ARISTO
INKOUSTY A TUŠE
ORLOV
N.P.
NÁRODNÍ PODNIK

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím!
Nezapomeňte včas si opatřiti!

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA
foma
Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER
17/10° DIN.

Dva veselé obrázky:

Vlevo:

Jak to může dopadnout, když si nováček vezme na tábor »skládací podsadu«, kterou nikdy dosud neviděl postavenu.

Vpravo:

Vyrušení v cirkusu:

Dědeček: »Kdo ti kluku dovolil, abys si vypůjčil moje zuby?

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levně a vkusně dodá
J. STEHLÍK,
rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

Doporučujeme vřele
ODKOLKŮV CHLÉB
ODKOLKOVY PERNÍČKY
SUŠENKY
SUCHARY
do skautských tlumoků a zásobáren!

Výchova k brannosti

Nejlepší domácí značka
Žádejte ve všech obchodech
VZDUCHOVKY STELLA

Pohádka přístích let.

Dům budoucnosti. Skutečným triumfem architektury je beze sporu dům budoucnosti, který vystavují američtí architekti na výstavě v Novém Yorku. Dům je vystaven celý ze silného skla — není tedy třeba vůbec oken. Svítí-li slunce příliš, nebo přejí-li si obyvatelé domu raději poloviční noš jasné světlo, zatáhnou jediným pohybem ruky všechny stěny pokoje veselými barevnými záclonami. Domovní dveře i dveře bytů otvírají se zvláštním elektrickým zařízením, proto není třeba klíčů. Stačí přistoupiti ke dveřím a malým knoflíkem vypínače zhasnouti silně červené světlo — dveře se otevřou samy. Veškerá lůžka v bytech jsou pneumatická, matrace gumová, které se před spaním napustí vzduchem a ráno opět vypustí. Mohutná ventilace na střeše domu vhání do bytu nejčistší čerstvý vzduch. Odpadky není třeba odvážeti: ve zvláštních neprodyšných uzavřených komorách obracejí se v plyn, jenž vychází z domu rovnými ramenami ven.

Argus.

Les na porážce.

Kácení stromů elektrickým proudem. Na některých místech Francie užívají ke kácení stromů elektřiny. Děje se to tím způsobem, že místo pily používá se silného platinového drátu, který se pomocí elektrického proudu do bíla rozžhaví. Pracuje se s ním mnohem lehčeji než s pilou. Výhoda takového kácení stromů spočívá mimo to i v tom, že jest k němu potřebí mnohem kratší doby pracovní, která se v některých případech zkrátí i na osminu obvyklého času. Také zde nesávají obvyklé ztráty pilinami a jak kmen, tak i pařez jest částečným zuhelnatěním chráněn před zkázou.

Pro táboření jsou
Zátkovy vaječné těstoviny nejvhodnější potravinou!
K upotřebení hotové, chutné, výživné.

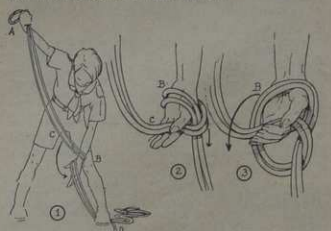

Proč je tak vytrvalý?
Protože na konstrukci motocyklů a motorových kol nebylo nikde šetřeno. Jeden z mnoha dokladů: 10 kuličkových a válečkových ložisek v každém monobloku.
Výhody kvality - výhody ČZ
ČESKÁ ZBROJOVKA • STRAKONICE

Doporučujeme
pro uzávěr všech druhů pojištění
SLAVII
VZÁJEMNĚ POJIŠŤOVACÍ BANKU.
Zástupci – pojišťovací odborníci jsou ve všech místech ČSR.

Hasičský uzol.

Je to uzol s dvoma slučkami a užívá sa ho na príklad pri záchrane oknom pri požiaru. Pomocou uzlu môžeme regulovať dĺžku slučiek.

1. Chytiť dvojite koniec povrazu (obraz 1.). Koniec D prišlapnúť ľavou nohou na povraz. Pričnievajúcu čiastku A držať pravou rukou nad hlavou.
2. Mierne popustiť A, aby sme mohli urobiť neutiahnutú slučku okolo ľavej ruky (obr. 1. a 2.).
3. Uchopiť čiastku C ľavou rukou (obr. 1., 2. a 3.).

4. Prudkým trhnutím rukou natiahnuť slučku B nad čiastkou C (obr. 3. a 4., vo smeru šípky). V ľavej ruke zostáva jedine čiastka C. Skladá sa z dvoch povrazov, ktoré tvoria dve zakončujúce slučky hasičského uzlu.
5. Cez čiastku C prehodiť slučku A; nechať ju padať k zemi (obr. 5., smer šípky).
6. Pevne uchopiť dve zakončujúce slučky a regulovať ich dĺžku. Dĺžka menšej slučky sa má rovnať dvom trojinám dĺžky dlhšej slučky. Postupne sa posunie slučka A až k uzlu.
7. Ku koncu D sa privlaže druhý povraz, ktorým sa zdola odtiahne od steny osoba, ktorá sa spúšťa pomedzi slučky v uzlu. *(Scout)*

LEGIE AKCIOVÁ POJIŠŤOVNA
V PRAZE II., Pořič 22.
Akciový kapitál a reservy přes 75,000.000.
Telefony: 299-01, 299-02, 252-46, 252-45.
Hlavní jednatelství 299-05.
Veškeré druhy pojištění škodového a pojištění životní, věna a důchodů.

Záhada nebeských výbojů.

Mechanika blesku. Teprve v posledních desítiletích se podařilo bezpečněji zjistiti povahu blesku a ukázalo se, že mnohé obecné představy o něm jsou mylné. Tak hned představa, bůhví mnoho-li elektřiny se nevybije bleskem — ve skutečnosti by se tím množstvím proudu, ovšem za napětí užívaného u zárovek, mohlo v obyčejné zárovce svítit sotva minutu. Toto množství se u blesku nahromadí v pěti vteřinách, vybije se a v zápětí vznikne nový náboj. Ohromná energie blesku pochází z nesýchaného napětí, pohybujícího se mezi jednou až pěti miliardami voltů. V jednom bouřkovém mraku je nahromaděno energie za tři miliony kilowattů, ta by stačila zásobit plnou hodinu město s 10 miliony obyvatel. Mraková elektrárna je uváděna do pohybu svislým proudem vzduchu, tak silným, že udrží na 300 tisíc tun vody, obsažené v mraku, a někdy zadrží i krouny značně velké. Počet boufek na celém světě dosahuje za rok slušné sumy, 16 milionů, na jeden den jich připadá průměrně 44 tisíc. Elektrická energie, která se při tom vybavuje každou vteřinu, je kolem 10 miliard kilowattů, t. j. něco přes jednu desetitisícinu množství energie, vyzařované slunecm na naší planetu. Jen část 16 ohromné energie se vybíjí blesky. Blesk sám je zrakový klam, totiž není to souvislá, více méně křivká čára, protínající mezi dvěma mraky, nebo mezi mrakem a zemí, nýbrž celá řada jisker, které následují po sobě někdy tak rychle, že naše oko má dojem nepřetržité světelné čáry.

Antimagnetické přesné švýcarské hodinky

Tissot

Naše sladké moře.

Kolik vody odtéká z našich řek! Nejvíce jmenitější řekou v naší republice je Dunaj, který u Bratislavy odvádí průměrně 2019 krychlových metrů vody za vteřinu. Z ostatních řek odtéká průměrně za vteřinu v krychlových metrech: Labe u Brandýsa 101, Vltava u Modřan 138, Labe u Děčína 390, Morava u Mor. Sv. Jána na Slovensku 166, Váh u ústí 160.

Blahopřejeme!

V neděli 29. srpna byli v Hranicích vyřadění jako poručící československé armády tři členové 45. oddílu z Prahy. Jsou to bratří Jan Kailup, Jiří Hospérger a Miroslav Čechovský. Všichni tři počali svou kariéru v 45. oddílu pražském od piky. Byli vždy vzornými skauty. Přejeme jim mnoho zdaru na nové dráze ve službě vlasti. Bibi.

Skaut ve službách CPO
používá do telefonních přístrojů speciální články
PALABA V 85
za Kč 7·–

Břetislav Večerek, Opava:

Slezští skauti zahájili oslavy 70. narozenin Petra Bezruče.

Před 40 lety viděl Petr Bezruč vlát prapory na věžích bílého města — své rodné Opavy — a s škrcotí v duši viděl letět ze severu přes Opavu černého ptáka — nepřítele. Osud byl k němu a jeho bolesti přívětivým: v 70. roce svého života v našem svobodném státě dožívá se splnění svého snu z mladých let: prožívá radost starce Simeona. V radostném květnu jeho 70. roku nastoupili jsme my, slezští skauti Svazu Junáků skautů a Skautek ČOS jako první, bychom zahájili cyklus oslavných podniků, které změří vývoj desítek let minulých a dovolí pohlédětí ku předu na pravděpodobnou charakteristiku zítřků.

Slezská skautská mládež, která náš básník propůjčil své jméno na její štít i povolil užívati na slavnostních šátcích svého totemu — niklovaného ještěra — žije a sílí i proniká všude tam, kde ve slezském pohraničí vznikla česká škola a kde se zdála, že už český život vymizel. Skautské hnutí ve slezském pohraničí je dnes konstantní součástí státních škol. Co škola zaseváva, to skautské hnutí udržuje při životě v době poškolní. Jest jen přáti, aby veškeré učitelstvo poznalo tuto skutečnost a přihlásilo se k této práci, která organicky navazuje na školní docházku a na práci učitelskou.

Slezské skautské hnutí bylo letos významně posíleno zřízením samostatného místoněčelnictví pro zemi slezskou a širší Ostravsko a rozdělením dosavadní Pohraniční župy P. Bezruče na tři župní celky: Opavskou Pohr. župu P. Bezruče, Ostravskou Pohr. župu P. Bezruče a Těšínskou Pohr. župu P. Bezruče. Tyto župní celky mají společnou skautskou zemskou kancelář v Opavě, mají společnou vůdcovskou školu a tábořiště na Lysé hoře, mají společnou zkušební komisi pro vůdcovské zkoušky, mají společný pochod: „Když se naše řady hnou . . .“ od spisovatele E. Dvořáka a štikt. J. Pešty a každoročně konají tradiční vícedenní výcházku nejlepších skautů a celým činovníky vždy o Letnicích v některém úseku slezského pohraničí, aby tak slezští skauti skutečně Slezsko poznali a naučili se je milovat i bránit ve věku dospělém proti každému, kdo by jim chtěl ještě kus z něho vzít. Této vycházce předcházejí každoročně vylučovací závody skautských okresů. Na tuto vycházku nastupuje z každého okresu 12 nejlepších skautů se „šátky vítězů“ a třemi činovníky, aby spolu bratrsky závodili ve 24 disciplinách skautských i branných.

Letos organisovali bratří Večerkové dvou a půldenní vycházku v Opavě a v prostoru Karlova Studánka — Jindřichov — Vidle — Frývaldov ve dnech 15. května až 17. května 1937 pro závodní hlídky ze šesti skautských okresů.

Bílé rodné město Bezručovo uvítalo synky havířů a hutníků z revíru ostravskokarvinského a třineckého i studenty z Č. Těšína, Svinova a Opavy ve vrcholné době hořeve svých kvetoucích sadů a ve svěží zeleni v jásavém slunečním jasu. Místonáčelník, br. řed. st. ref. reál. dív. gymnasia ze Sl. Ostravy, Jan Šváb, přijal po ostavení shromážděných závodníků 15. května v 16.30 hod. soudcovský slib a provedl start hlídek k pochodu městem podle němého plánku, při čemž hlídky nakoupily si potřeby pro vycházku, přičemž si vylosovaná čísla, nakreslily průčelí barokního kostela Sv. Jiří na Dol. náměstí, určovaly rostliny na Alpinu a ptáky ve voliéře v Sadech Svobody, nakreslily panoramatický náčrt, změřily výšku určené budovy a odešly na cvičiště u Karlovce, kde vařily o závod večeři a přenocovaly.

V neděli bylo pokračováno po ranní půlhodince a snídani v dalších disciplinách: v plížení podle sluchu a v plížení se střelbou, ve vrhu granátem, v hukostřelbě, v signalisaci, v první pomoci, v Kimově a Setonově hře, ve stavbě stanů, v odhadech vzdálenosti, v amerických a štafetových hrách, ve vázání uzlů za zády, ve stavbě vázaných konstrukcí (letos byly stavěny lávky) a různých ukázněnosti, celkové zdatnosti, pohotovosti rádců i jednotlivců a podobném. Letos nebylo závodno z technických příčin ve stavbě stanu čtyřpátrového, v plavání a v noční signalisaci.

Proč má být skaut vždy usměvavý?

Smích a zdraví. Volný, upřímný smích nejlépe povzbuzuje náš organismus, chrání proti trudnomyslnosti a vůbec je známkou dobrého zdraví. Eskymáci mají na př. zvyk začínati každou úmluvu smíchem, jednání mezi kmeny se začíná komickým divadlem. V psychiatrických ústavech pokládají veselý smích za známku uzdravení nebo alespoň za počátek uzdravení. Smích zlepšuje oběh krve a zesiluje činnost plic. Ze všech tvorů hlasitě se směje jen člověk. Dítě začíná se usmívati asi čtvrtý den svého života, ale pravý smích přichází teprve asi 110. dne. Další fáze smíchu je spojena většinou příjemnými zjevy: spatřením milého člověka, chutného jídla, hračky, atd. Pařížský lékař A. Briand doporučuje lidem, kteří chtějí přibýti na váze, aby se často a upřímně smáli. Smíchem se otřásá svalstvo hrudníce a celého zažívacího ústrojí, zužívání se urychlí a stoupne chuť k jídlu. Jako důkaz správnosti své teorie uvádí lékař některé komiky, kteří smíchce se ve svém povolání každodenně, nápadně v krátkém čase ztloustli.

Ptačí nepřítel.

Velký hon na jediného vrabce v západní Austrálii. Přítomnost jediného vrabce způsobila mezi farmáři západní Australie pravé pobouření a zavdala příčinu k lovu na tohoto vrabce ve velkém rozměru. Zástupci tohoto v Evropě velmi rozšířeného druhu ptáků nebyli před 30 lety v Austrálii vůbec známi. Nevyzvědělitelným způsobem se však do Australie dostalo několik párů vrabců a ti se rozmnožili tak silně, že dnes je jich již několik milionů. Jsou velkou metlou ovocnářských farem jižní a východní Australie. Australská poušť, která protíná Austrálii od severu k jihu, byla nepřekonatelnou překážkou pro rozšíření vrabců i na západní Austrálii. Přes pečlivé střežení železniční trati, která protíná australskou poušť z východu na západ, podařilo se jednomu vrabci dostati se jako slepý pasažér v expresním vlaku do města Fremantle v západní Austrálii. Při kontrole vlaku při příjezdu do města byl podivný cestu lci vlakovým personálem zpozorován a hned na něho podniknut hon. Podařilo se mu však uniknouti a dostal se tak do města. Západoaustralské úřady, které chtějí zabrániti zavlečení těchto nežádoucích ptáků do západní Australie, vypsaly odměnu 100 liber na dopadení vrabce. Přesto že byl na vrabce podniknut velký hon, nepodařilo se jej chytit ani zastřelit a dnes se ještě vesele prohání po pláních.

Rudé signály.

Proč je výstražné světlo červené? Proto, že nejvíce proniká tmou. Vodní páry, obsažené v atmosféře, působí rozptýlení světla, takže vidíme, i když slunce již nesvítí. I plynové molekuly rozptylují paprsky. Kdyby tomu tak nebylo, byla by obloha tmavá, svítily by hvězdy i ve dne a ve stínu by bylo úplné tma. Tak je tomu ve stratosféře. Většina slunečního světla je pohlcována. Čím delší je dráha slunečních paprsků atmosférou, tím více pohlcovány jsou vlny různé délky. Atmosféra pohlcuje paprsky o nejkratší délce vlnové, totiž modré a fialové. Prochází-li paprsek déle, oslabuje atmosféra i žluté a zelené paprsky, prochází-li nejdéle, t. j. pronikne-li paprsek největší vrstvou, oslabuje atmosféra všechny paprsky mimo červené. Paprsky nejsou v různé denní době stejné délky. V poledne svítí slunce kolmo; to je jejich dráha nejkratší a dopad paprsku je pod úhlem 90 stupňů. Dopadne-li pod úhlem 50 stupňů, což je odpoledne, je dráha 1.3krát delší, dopadne-li pod úhlem 20 stupňů, je dvakrát delší, pod dopadem 10 stupňů je 5.5krát delší a na horizontu 35.5krát delší. Z toho plyne, že při západu a východu slunce vidíme pouze paprsky červené, ježto tyto nejsou pohlcovány vůbec. A ježto paprsky červené atmosféra nepohlcuje, používáme červeného světla výstražného všude, i na majácích.

Skautské hlídky svým celkovým vystupováním i svými celkem vyrovnanými výkony získaly si sympatie u četného obecenstva, které skautské výkony sledovalo.

Večer v neděli nastala u táborového ohně chvíle, kdy srdce promlouvalo k srdci, kdy se závodníci z celého Slezska sblížili vzájemně v družné zábavě i ve vážném úkonu, jímž bylo složení skautského slibu, které br. místonáčelník přijal od svinovských skautek. S vědomím dobře vykonaných závodů závodníci se ukládali ke spánku, aby v pondělí 17. května časně už vstávali a připravili se k odjezdu v 5.15 hodin autobusy do Karlovy Studánky. 120 účastníků vystoupilo s br. místonáčelníkem, fed. J. Švábem, na vrchol Pradědu po prohlídce lázní Karlova Studánka. Přes sněhová pole po žlouclých úbočích, porostlých klečí a tvrdou travou, krátcela dlouhá řada skautů a skautek k určenému cíli. Tam na improvisovaných třínožkách z tyčí a skautských klobouků cvičili skauti pod vedením z. z. O. Večerka s busolami Besard a speciálními mapami, načež postoupili přes Děd na Vidle a pokračovali v cestě autobusy dále do Frývaldova, kde byli srdečně uvítáni zástupci tamní posádky jako její hosté.

Po výborném obědě a odpočinku nastoupily závodní hlídky v četách na vyznačené vojenské cvičiště za zvuků veselých pochodů, hraných vojenskou hudbou, kde byli všichni oficielně uvítáni a pozdravení zástupcem posádky p. mjr. pěch. Uldrichem. Br. místonáčelník prociťným proslovem pozdravoval, načež vítězné hlídky z ukončených závodů předvedly jednotlivé disciplíny četnému obecenstvu, které krásné výkony odměňovalo potleskem. Vojenská hudba hrála po celou dobu ukázek skautských disciplín závodních. Po jejich ukončení nastoupily hlídky podle okresů k vyhlášení výsledku závodu a ku odevzdání putovních cen. Slunce se smálo na nádhernou kotlinu frývaldovskou s lázněmi Gräfenberkem v pozadí, když vojenská hudba fanfárami doprovázela nástupy jednotlivých okresů a hlídek ke stolu s putovními cenami. Nejkrásnější chvíle celé každoroční akce skautských slezských hraničářů nastala, rok co rok tradičně odevzdávají se putovní ceny, věnované vynikajícími korporacemi, činnými ve Slezsku, a významnými jednotlivci, kteří se svou činností zasloužili o povznesení slezského pohraničí a zapsali se nehynoucí vzpomínkou do mladých srdcí. Krásně vyřízené skautské řady s plnou výstrojí pro vlcedenní vycházku naslouchaly proeíděným prostovům osobností, které odevzdávaly vítězům věnované putovní ceny a mládým duším uváděly ve spojitost práci a životní poslání různých individualit jednotlivců i korporací na výstavbě velkého díla služby na exponované stráži našeho státu v úvodí Odry. Řadu proslovů, při nichž do očí hochů, kteří za vlcedenní vycházky i letá trvajícího treningu dokázali svou otužilost a zdatnost, se dérou slzy a publikum, které nežije v uzavřeném kruhu tradice skautského bratrstva a nemá tedy živého přímého vztahu k symbolickým projevům, cítí, že se zde děje něco silného a živého, co se zařezává trvalou vzpomínkou do mladých duší na celý život, a mlčky s napětím poslouchá, zahájil br. místonáčelník. Jímavým proslovem hovořil k hlídkám okresu opavského, který po šesté dobývá bronzový pohár P. Bezruče, o P. Bezručovi a jeho živém vztahu k skautské mládeži, která z jeho rodného města poctivým úsilím spolu s mládeží svinovskou v roce jeho 70. narozenin dobývá největší trofeje, které slezští skauti jako kolektivy mohou dobýti pro běžný rok. Po něm p. mjr. Uldrich v zastoupení pí. učitelky H. Kroutilové hovoří o železničním úředníku Josefu Kroutilovi, rodáku z Kovářovic na Hané, který v oblasti Vysokého Jeseníku působil na různých stanicích před válkou, a hovoří o pozdějším ruském legionáři „Tátovi Kroutilovi", divisním generálu Josefu Kroutilovi, člověku zlatého srdce, na nějž vzpomíná celá čs. armáda, kdykoliv se objeví zmínka o Bachmači a o bojích na Sibiři — a odevzdává okresu třineckému stříbrný pohár „div. gen. J. Kroutila" jako druhou okresní cenu.

(Dokončení.)

„Necháte ho! Kdyby viděl náš tatínek, jak honíte našeho býka, ten by vám dal!" (B. S)

Dítě nesmí po prázdninách ztratit

co často draze na letním bytě nabylo, zvláště když škola klade opět zvýšené požadavky na jeho zdraví a výkon. Proto mu dávejte hned Ovomaltinu, co nejvýživnější a nejrychleji připravenou snídani a svačinu. Žádné vaření — pouhé zamíchání v teplém slazeném mléce a chutná a vydatná snídaně je připravena!

OVOMALTINE

Kč 8.- 15.- 28.-

»Že je teď chlapík? Vymyla jsem mu ráno zobák mýdlem.«

Rada k dobré životosprávě.

Nevím, co kdo má z toho, že ignoruje zásadně rostlinnou stravu a soustavně se přejídá masem. Ale stejným nesmyslem je umíněné vegetariánství. Jisté je na masité u lidí, kterým to lékař doporučí. Ale zdravý člověk, který jím chce také zůstati, nemůže milovat extrémů. Ten dbá především toho, aby strava byla rozmanitá a aby byla chutná. Tak je to! Jakost především! Jídlo musí být chutné, aby bylo výstražného všude, i na majácích. dobře stráveno. Chci-li si na příklad koupit na cesty suchý salám nebo masové konservy, nemohu a nesmím se řídit jenom cenou. Teprve při stejné jakosti bude mi dalším kriteriem také cena. Máme totiž mnoho továren na konservy, ale ne pro všechny je hlavní výrobní a obchodní zásadou: „jakost výrobku". Ale také ne všichni spotřebitelé umí posoudit správně jakost. Zvláště u konserv: játrových, sardelových a lanýžových pastik. Kdyby to všichni konsumenti dovedli a také spravedlivě chtěli, musela by na příklad firma Josef Šereda, továrna na masové konservy na Vinohradech, svoji výrobu zdesateronásobit. Prozatím ji za poslední tři roky jen ztrojnásobila. Ale i tak je to pro firmu Šereda zajímavé uznání dobré služby spotřebitelům.

Tedy hlavní zásada pro dobrou životosprávu: Jakost potravin především.

J. P.

„Proč pláčeš, chlapečku?"

„Když my dnes máme k obědu vepřovou."

„Vždyť vepřová je moc dobré jídlo."

„Nojo, ale já jsem někde ztratil maminku a nemůžu trefit domů."

1. Divoši přepadli hlídku v táboře domažlických skautů.

2. Zdraví vás vlčata z Topolčan na Slovensku.

3. Táborový oheň domažlických skautů.

4. Tábor branného kursu moravských katolických skautů u Rajnochovic.

5. Účastnice Mezinárodní dívčí lesní školy u primátora hlav. města Prahy dra Zenkla.

6. Veselá skupina zahraničních skautek, jež k nám přijely do Mezinárodní lesní školy.

7. Dopis domů. (Foto Sitenský.)

8. Mytí za slunného jitra. (Foto Sitenský.)

Telefon 30.110. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Užívání novin.-známek povoleno pod. č. 209.550. — Podací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze.

Co se stalo na výletě v Holandsku.

Příhoda ze světového jamboree.

1. Tábor břeclavských skautů u Tulešic.

Moře je sice krásná věc...

4. Ta naše písnička česká... (Foto Sitenský.)

5. Rybářské děti ve Volendamu v Holandsku očekávají československou výpravu.

6. Starosta Svazu br. dr. Charvát v rozmluvě s cizími delegáty na čaji v našem táboře na Jamboree. (Fotokomise.)

...ale hladu nezabrání a proto hledám něco k snědku...

Hm... jenom konserva... a jak teď do ní?

3. Před stanem. Tábor 3. odd. dívčího z Prahy na Želivce. (Foto S...itský).
2. Defilé domažlických skautů před ministrem nár. obrany Machníkem a gen. Kukačkou.

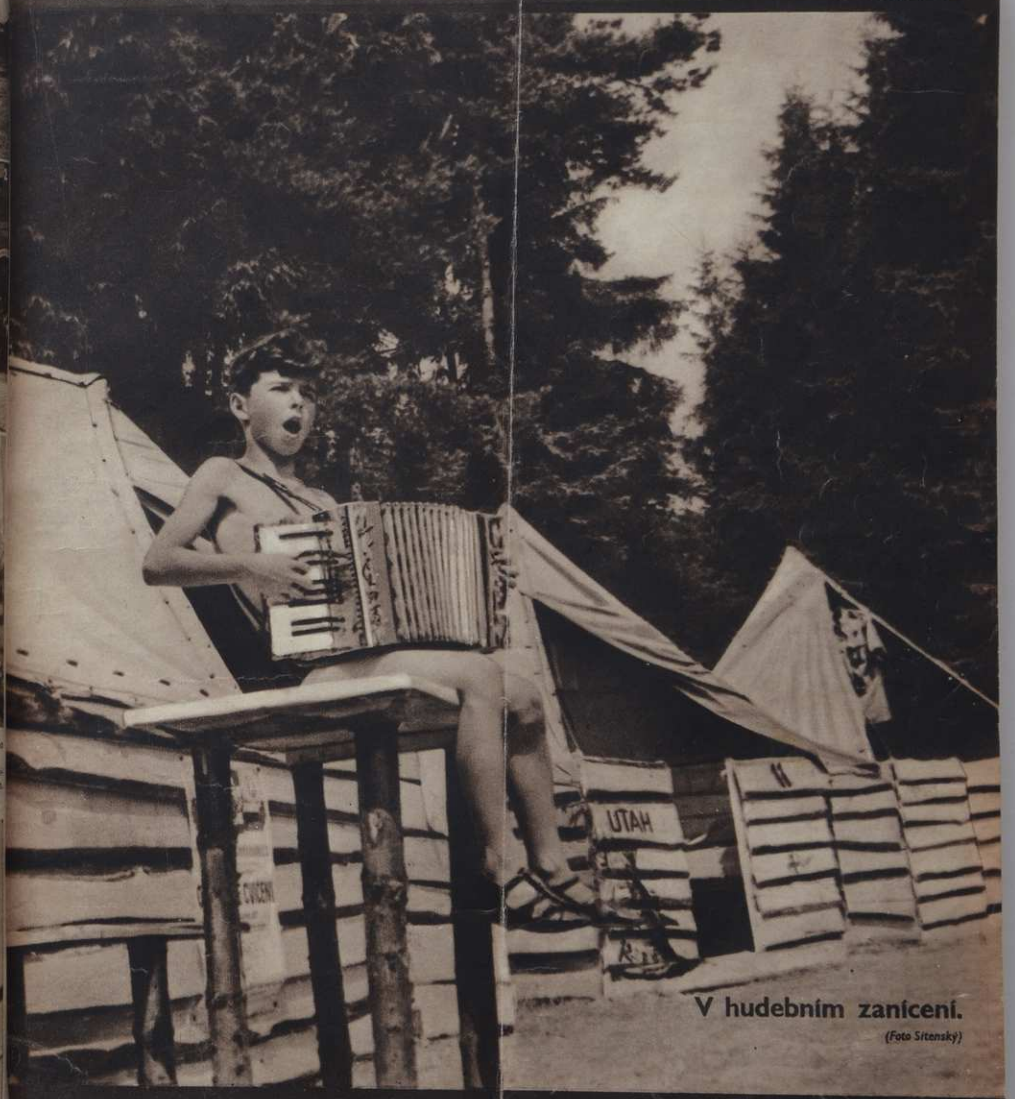

Už je to rozluštěno a teď s plným žaludkem po vzoru Holanďanů budu cucat dýmku, kterou jsem koupil pro tatínka. (Fotokomise.)

SKAUT JUNÁK

Ročník 24. Číslo 3.

V hudebním zanícení.
(Foto Sitenský)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM – VŽDY S THYMOLINEM!

1. Den brannosti ve Znojmě. Stavba útokové lávky.
2. Na strážní věži (Č. Budějovice).
3. Skautské prapory se sklánějí před rakví presidenta Osvoboditele.
4. Mostečtí skauti při tryzně v Mostě.
5. Rumunští skauti v Památníku Osvobození v Praze.
6. Ze cvičení v prvé pomoci: záchrana tonoucího.

JOSEF SIMÁNEK:

Vlašský ořech.

Je matnou vzpomínkou pel květnový,
jenž s hmyzem bzučícím se vznášel strání
a políbku, jenž sílu napoví,
všech' zajíkavou závrať milování.

Dvoudomý květ má krásu jednoty,
leč kouzlo hledání květ jednodomý.
Duch života, jenž vstoupil do hmoty,
je blesk, jenž v dráhu klikatou se lomí.

Paprsek lásky, vzduchem kroužící,
je zlatý tulák lukami a háji,
než najde vytouženou větvici,
kde kalich milostný svůj úsměv tají.

Paprsek zlatý dávno v rytmu sil
naplnil div svůj nad mateřskou zemí,
a kalich v tvrdou skořinku proměnil
s olejů zázračnými esencemi.

A velké listy líchozpečené
vzplanuly teplou Venušinou mědí,
a trpká vůně stoupá od kmene,
jež říjnovou je květnu odpovědí.

Ne pouze Popelčin zde střevíček,
ne šaty plesové skrýt proces tvůrčí:
zde duše strání je, luk, hájů, řek,
zde magie, v níž síla směr svůj určí.

Zde hořce vane dech, jenž ozdraví
a jenž má větrů drsnou energii,
zde nábož ros, jež prší na trávy,
když hory z číše jitra nektar pijí.

A noc když nejdelší jde před zoří
a zvony vánoční se rozhoupají,
zlacený ořech v svících zahoří
snem nostalgickým o ztraceném ráji:

V skořápce jádro s křídel obrazem
je symbol, v kterém doufáme a žijem,
když ztracená a vykoupená zem
se rozednívá věků mysteriem.

Čínští skauti ve službách humanity.

Naše původní zpráva z čínského bojiště.

Pan V. Symon, vedoucí agencie Export, ústavu československého v Šanhaji a bývalý člen našeho Svazu, poslal nám velmi zajímavou zprávu o hrdinských činech čínských skautů v dnešní válce.

Bylo by myslím velmi nesnadné nalézti mezi 1.800 čínskými skauty v Šanhaji jediného, který by nebyl aktivně zúčastněn v pomocných pracích, vyplývajících z přítomné války čínsko-japonské. Tak jako jejich bratři skauti za světové války, nejsou ani oni přímými bojovníky, ale jejich povinnosti staví je často do blízkosti bitevních posic. Jedni jsou přiděleni službou Červenému kříži, druzí pracují v táborech uprchlíků. Setkáte se s nimi ve všech nemocnicích, kde píší nebo čtou dopisy raněným vojákům a nejedna rodina vděčí za své shledání jedině skautům, kteří věnovali mnoho hodin hledání ztracených a uprchlých členů. Skauti pracují rovněž v obchodech, kde opatřují, dopravují a rozdělují potraviny jedincům i skupinám. Každý čínský skaut vtělil roverský ideál „Služby" v dokonalý čin.

Navštívíte-li dočasné velitelství skautů na Tatung Road, nemocnice nebo tábory uprchlíků, budete všude nadšeni znamenitou organisací a kázní příslušníků společnosti širokých kloboučků a krátkých kalhot, jejíž členové se stále usmívají, jako by ani války nebylo. A jaké je tajemství jejich úspěchů, co pomáhá tak účinně mladým mozkům? Jsou to: lístkové seznamy členů, kartoteka služeb, polní telefony spojující rozptýlené jednotky v jeden celek a cyklistické spojky, prostředkující spojení s kamarády, zaměstnanými v exponovaných službách blízko fronty. Nikde neshledáte ani stopy podrážděni, křiku, všude panuje klid, který působí na návštěvníky zvláštním, mohutným a uklidňujícím dojmem. Klid a rozvaha starých vojenských vysloužilců vstoupily do srdcí mladých skautů.

Musíme s lítostí oznámiti, že kromě řady raněných, jsou již dva skauti trvale odvoláni k Vyšší službě. Rover Ho Kwok-zu z 50. oddílu a skaut Zau Voo-tung z oddílu YMCY byli zabiti při službě před vchodem do nově zřízeného tábora uprchlíků.

50. oddílu skautů, známému pod jménem Chinese Chamber of Commerce Troup, jehož starší členové byli pokřtěni ohněm za incidentu v roce 1932, připadla čest pracovati s Červeným křížem v poli. Každá ambulance Červeného kříže má jednoho skauta z tohoto oddílu, který vždy přebírá, dopravuje a odevzdává transport raněných a nemocných vojáků. Hoši jsou často vzdáleni ze Šanhaje dva i tři dny. Jejich práce je velmi nebezpečná. Bombardování, ostřelování silnic kulomety nepřátelského vojska nutí je prováděti všechny pohyby a dopravu pod pláštěm noci, kdy je bezpečnost přece jen větší než ve dne. Návaly v místních nemocnicích nutí dopravovati raněné do ústředních nemocnic jiných měst. Cestování a doprava je dlouhá a obtížná, ale skauti snášejí hrdinně i největší námahu a pracují vždy s úsměvem.

A jaký je jejich oddech? Na frontě nebo v zadních liniích zdřímnou si stěží na pár okamžiků, třeba pod vozem. Ale i zde je jejich spánek neklidný a oddech nedostatečný, neboť jsou vlastně ve stálé pohotovosti. Největší námaha je však čeká za nočního cestování, kdy je třeba cele se soustřediti a uplatniti všechny schopnosti skautského výcviku. Nesprávná cesta, špatný odhad vzdálenosti nebo času, vteřina nepozornosti mohou znamenati ztrátu 20—30 mužů právě tak, jako ztrátu sanitních aut nebo jiných povozů. Viděli jsme skauty, jak se vrací ze služby pokryti prachem a potřísnění krví k nepoznání. Byli jsme svědky toho, jak padali únavou na polní postele, aby užili několika hodin zaslouženého spánku. A v prostředí těchto služebníků humanity přemítali jsme o nenasytné zuřivosti ženoucí lidské pokolení k ničení civilisace, jejímž pokrokem se tak rádi chvástáme.

Našli byste mezi skauty velmi mnoho příkladů individuelní i kolektivní odvahy a chladnokrevnosti, prokazované za podmínek neuvěřitelně těžkých. Zaznamenáme jako doklad aspoň jeden.

18. srpna bylo přítomno třiadvacet skautů služebně na polním obvaziští blízko Chenju. Přepracovaní lékaři jsou zaměstnáni amputacemi a vážnými případy, unavené ošetřovatelky ošetřují případy lehčí. Všude vidět shon a snahu pomoci co nejrychleji raněným ubožákům, jichž bohužel stále mnoho přichází. Náhle je slyšeti vzdálený hukot letadel. Každý se těší skrytou nadějí, že tito „železní ptáci", objevující se průrvami mraků, nebudou hladovými supy a nevrhnou se na ambulanci. Ale nestalo se tak. Strašný hukot motorů se blíží a již padají bomby. Mezi raněnými a ošetřujícími nastala panika. Dva z nemocničního personálu jsou zabiti. Nenasytný Mars, bůh války, zranil znovu poraněné a dosud neošetřené. Byl dán rozkaz k evakuaci a okamžitě proveden. Dvacet tři skauti i se svým vůdcem zůstali však tak dlouho, až zranění a ošetřující byli odstěhováni do bezpečí.

Takoví jsou čínští skauti! Dr. Plajner.

Světový náčelník lord R. Baden-Powell není spokojen s výchovou dnešní mládeže a volá o pomoc do celého světa. Mladá generace je vychovávána nežívotně, odvádí se její pozornost od poctivé, drobné denní práce, nepřivyká tvrdým požadavkům života, ale je jí stále ukazován pomyslný svět filmových ateliérů a bezstarostný a nevázaný život trubců lidské společnosti. Za krajně nezdravý zjev považuje kult filmových hvězd mužského i ženského rodu.

Známe je také jeho názor na sportovce našeho věku, kteří se domnívají, že sportovní oblek, pondělní sportovní rubrika denních listů a jejich účast jako diváků na footballových zápasech stačí k důkladnému procvičení těla.

Chief-skaut je také zapřísáhlým odpůrcem „lovců autogramů" a vyzývá k boji proti této infekci. Připomíná, že na posledním jamboree v Holandsku byl nejen on, ale kdejaký činovník a jinonárodní skaut obtěžován tisíci dospělými i malými dětmi, žádajícími o podpis třeba na kus novinového papíru nebo na vstupenku.

Dr. Plajner.

Otevření třetího skautského hradiště v Praze. Dne 28. října odevzdala zemská rada Svazu skautů ČSR. pražské župě III. skautské hradiště, které jest sev. polovinou býv. Edenu. Zřízení tohoto hradiště bylo umožněno vzácným porozuměním majitelů pozemků, jimiž jest obec pražská a velkostatkář Colloredo Mannsfeld, kteří vyšli skautským snahám krajně vstříc. Od ostatní části býv. Edenu jest hradiště odděleno plotem. Podrobnější zprávu přineseme v příštím čísle.

Katolický skaut, časopis katolických skautů, vyšel ve velmi pěkné a zdařilé úpravě. I. a 2. číslo II. ročníku obsahuje pietní vzpomínku na protektora Svazu junáků-skautů a skautek RČS., presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka a výňatky z jeho řečí o skautingu. Časopis obsahuje 5 částí; v prvé jsou články a pojednání skautských pracovníků, ve druhé od příslušníců skautského hnutí. V části třetí jsou básně, články, povídky atd. skautů, skautek atd., ve čtvrté části jsou zprávy organisační, přehled činnosti a zprávy redakční, v části páté jsou články ze skautské praxe a technický výcvik. Obsah časopisu je zpestřen řadou pěkných fotografií ze skautských táborů a obrázky ze skautského života. Třetí číslo vyšlo koncem října.

Akela L., Beroun:

Nejkrásnější vzpomínka.

(Z táborového deníku.)

Slunce zvědavě prokukovalo korunami mohutných smrků na skupinu podivných bílých domečků. Sojka náhle poplašně vzlétla a svým pronikavým křikem varovala obyvatele hlubokých křivolákatých lesů.

To v táboře „Na sluneční plošině" veselý jekot trubky budil spáče k novému radostnému životu. Ospalci dnes nějak čile vylézají ze svých pelíšků do zaroseného jitra. Vždyť je čeká radostný výlet do Lán — sídla našeho protektora — presidenta Osvoboditele.

Vlajka letí vzhůru — dvacet pět osmahlých skautů vzdává čest a již br. vedoucí vykonává přísnou přehlídku kroju. Vše bezvadné. Však jsme si s nimi dali práci. Naposledy se loučíme s denní hlídkou, chlapci za námi smutně hledí, dokud nezmizíme v záhybu cesty . . .

Slunce nemilosrdně pálí do zad, pot se s nás jen lije, již s nedočkavostí počítáme kilometry — konečně „dlouháni", kteří šli napřed, čekají na nás a oznamují: „Už tam budem." „Jestli to tak bude fata morgana," vzdychl si Míla. Nebyla to však vidina. S radostí vítáme první domky lánského městečka, únava s nás spadla, ani puchýře necítíme a již slavnostně vykračujeme hlavní ulicí.

Po ukojení hladu a kruté žízně se vydáme k zámecké bráně. Vítají nás přívětivě dva rusti legionáři, od kterých br. vedoucí získává informace a my se s nimi hned důvěrně přátelíme. Opatřili nám průvodce, který nás ochotně provedl po zámecké zahradě, s úctou jsme hleděli na otevřené okno zámku, kde nejčastěji dlí celému národu tak milý president Osvoboditel. U jezírka, kde žije labutí rodina, projevili naši fotoamatéři velkou činnost. Při jednom odváženém záběru, rozběhla se labuť, které to nebylo vhod a vážného Baghýru porazila i s fotoaparátem a zle ho poštípala.

Po této veselé příhodě (ne pro Baghýru) rozloučili jsme se se zámeckou stráží a odebrali jsme se na lánský hřbitůvek, ke hrobu manželky pana presidenta. Dojal nás svojí prostotou.

Po prohlídce různých věnování na hrob odešli jsme na místo, odkud každodenně vyjíždí pan president v kočáře na projížďku. Přišli jsme k bráně, která byla obklopena zástupy lidí. Bylo půl čtvrté. Přesně v 5 hodin vyjel kočár, tažený dvěma bělouši. Seděl v něm ten, jemuž jsme vděčni za náš stát. Stáli jsme ve špalíru a byli jsme rozechvěni touto slavnostní chvílí. Po boku pana presidenta seděla jeho dcera Alice, která pravila: „Heleď, skauti." Vtom br. vedoucí zvolal: „Presidentu Osvoboditeli — Zdar, zdar, zdar," zaznělo z našich

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

Jiřík tu nebyl. Přihlásil se dobrovolně, že dojede na kole do vesnice pro petrolej. Vyřídil vše přesně a včas, ale vrátil se stejně mlčenlivý a uzavřený jako byl před tím.

Z kuchyně se zatím už kouřilo. Lišky připravovali večeři a dokončovali dětky, když se hoši vrátili z výletu. Naplnili tábor hlaholem a veselím. Když konečně ustávalo nadšené líčení dojmů, ozvalo se jednomyslné:

„Ale, Lišky, dělejte, máme už hrozný hlad!"

10. Táborový oheň.

Veliká zářivá vatra rozhořela se uprostřed tábora. Fantasticky shlížel na ni oddílový totem, jehož barvy se měnily podle toho, jak odlesk plamenů na ně padal a pitvorné hlavy na něm vyřezané jako by se šklebily radostí a potěšením.

Kolem ohně usedla na klády hradba mladých námořníků. V čele podkovy kapitán s kormidelníky, po obou koncích pak nejmladší plavčíci. Zbytek byl ponechán pro ty, kdož budou u ohně účinkovati.

Pohled na tuto mladou společnost byl velmi zajímavý. Hoši sami nejprve hltali očima toto nezvyklé divadlo a proto méně hovořili. Konečně kapitán vstal a několika srdečnými slovy, proneseným tiše a výrazně, zahájil tento prvý táborový oheň. Pak celé shromáždění povstalo a zazpívalo oddílový chorál:

„My plujem dál a dál a dál,
v neznámé kraje,
my plujem dál a dál a dál,
kde vlna s vlnou hraje,
my plujem dál ku předu, nikdy zpět,
my plujem dál v neznámý svět."

Oddíl našich námořních skautů byl opravdu daleko ve světě. Hned když usedli, vzpomněl kapitán, že dva poslední roky plavili se na vlastní plachetní lodi po Jaderském a Jonském moři a po dva měsíce žili životem námořníků. Několik historek z těchto cest přineslo mnoho radostných vzpomínek těm, kteří byli jejich účastníky a ukázalo nováčkům, nač se mohou těšiti, jestliže příštího roku se podaří podobnou cestu zorganisovati.

Malý drobný Cvrček, dětské milé tváře, hned se přihlásil, že zazpívá jednu písničku od břehů Adrie. Uchopil se své staré veliké harmoniky a pak velmi krásným hlasem zpíval nekonečnou „Adio, Mare . . ."

Potom někteří hoši provedli drobné a žertovné výstupy, jimiž zábava dostala se plně do proudu. Jarka Topol s velikým zájmem účastnil se táborového ohně, avšak neměl z něho plné radosti. Stále vzpomínal, že Jiřík při něm chybí.

Pamatujeme se, že kapitán dal ráno Jiříkovi na uváženou, aby sám rozhodl, zda může být u ohně či nikoliv. Jak pravil večer Boyovi, očekával, že Jiřík k němu přijde, uzná svoji vinu a požádá, aby se mohl ohně účastnit.

Avšak Jiřík chápal věc mnohem vážněji. Ačkoliv by byl velmi rád přítomen, přece jeho hrdost mu nedovolovala, aby učinil sám první krok. Byl si vědom toho, že se provinil, a byl by to jistě přiznal, kdyby kapitán jej byl k sobě povolal a přímo žádal vysvětlení. Byl však také přesvědčen, že ostatní k němu se chovali příliš bezohledně a že tudíž také on má právo očekávati zadostiučinění. Proto, když k němu po večeři Boy přišel a ptal se ho, jak se rozmyslel, řekl temným hlasem:

„Vyřídí, že k ohni nepůjdu."

Topol chtěl svého druha přemlouvati, ale ihned si to rozmyslel, když pohlédl do jeho tváře. V září stanové lucerničky byla nepřístupná, oči se vyhýbaly přímému pohledu. Bylo zřejmo, že nechce o věci mluviti a že by na přátelská slova domluvy mohla přijíti tvrdá odpověď, jež by věc jen zhoršila.

Proto Topol odešel mlčky a se sevřeným srdcem k ohni, zanechávaje Jiříka ve stanu na pospas těžkým myšlenkám. Doufal, že hoch usne a přes noc že na vše zapomene, jako tomu bylo nedávno.

Avšak když program pokračoval, když viděl lesknoucí se oči chlapců, obličeje plné úsměvu a radosti, vzrůstala jeho lítost a neodolal, aby v přestávce před hlavním a posledním bodem programu neodskočil do stanu.

Už když přicházel ke dvířkám zdálo se mu, že slyší pláč. Zarazil se a naslouchal. Skutečně!

Odhrnul rychle závěs nad vchodem a vklouzl do stanu. Jakmile Jiřík zpozoroval, že někdo vstoupil, rázem pláč umlkl a bylo naprosté ticho.

„To jsem já, Topol," pravil tiše k ležícímu hochovi a usedl vedle něho na postel. „Myslil jsem stále na tebe u ohně a bylo mi tě líto."

Ozvalo se několikeré zavzlyknutí, ale Jiřík neodpovídal.

Topol snažil se najíti vhodná slova, jimiž by soudruha potěšil, ale bylo to velmi těžké. Tím hůře, že od táborového ohně nesl se sem veselý hovor a smích ostatních chlapců, kteří se těšili na poslední „pirátský" výstup, který měl právě započíti.

Zdálo se, že však účastná slova Topolova přece jen mají jistý účinek, neboť pláč Jiříkův ustával a on se konečně ozval tichým zastřeným hlasem:

„Jen jdi k ohni, Topole, a nech mne tu. Budu spát a zítra se celá věc vyjasní. K vůli mně si nedělej starosti. Já vím, že ty za to nemůžeš."

Topol uposlechl. Bylo to skutečně nejlepší rozřešení situace. Ve stanu rozhostilo se pak ticho.

U ohně zatím panovalo pozorné napětí. Na scéně objevil se válečný buben, a několik pařezů jako sedadla. Bylo tu zapíchnuto ozdobené kopí, zarážena tyč se španělskou vlajkou a jiná s peřím jako indiánské čelenky. Několik těchto předmětů velmi výmluvně naznačovalo cizokrajnost scény, která se tu v září táborového ohně měla odehrávat.

Starší hoši tuto věc připravili již doma. Měla býti úvodem k námořním hrám, jež se během tábora uskuteční. Poněvadž náměty byly vzaty ze života pirátů a bukanýrů, dnešní večer měl chlapcům ukázat, kdo vlastně tito hrdinové byli.

Zazněl signál na válečný buben a na osvětlenou scénu vstoupil statný Robin, člen Ostrížů, oděný velmi malebným oděvem starého bukanýra, piráta, který bojoval proti Španělsku v Západní Indii.

Přišel sebevědomě, v ruce třímaje dýku a druhou rukou se opíraje o sekyru za pasem. Drsným hlasem jal se recitovati:

„Z dob dávných přicházím,
jak zradí vám můj zjev,
z těch časů hrdinných,
kdy divoce zněl zpěv
na lodích plachetních,
jež plavily se v dál
a v jejichž vrcholech
pirátský prapor vlál."

Robin hrál svou úlohu velmi dobře. Hoši byli strženi jeho hlasem a viseli na jeho ústech.

„Ty lodě plachetní,
jež ryly mořskou pláň
a bouřím, vichřicím
platily krutou daň,
si v roklích mořských vln
své těžké boky myly
a na jich palubách
se bukanýři bili."

Nyní Robin zamával lesklou dýkou a pokračoval zvýšeným hlasem:

„Když žoldnéř španělský,
horečkou zlatou hnán,
si svět chtěl podmanit
a býti jeho pán,
tu my jsme povstali
a jeho sílu bili
a mezi Španěly
před sebou hrůzu sili."

Usedaje pak na jeden z pařezů, dodal volnějším hlasem:

„O dávných časech těch,
nám vypravovat přejte
a v hrdinný ten čas
se s námi nazpět dejte."

Sotva Robin dokončil, vstoupil tichým, skoro neslyšným krokem štíhlý Indián. Byl to Zdeněk, jemný a skromný hoch z mužstva Ledňáčků. Recitoval spíše tiše a zasněně, jak se to k jeho úloze nejlépe hodilo:

„Hrdinné zpěvy nezní již více
u rudých ohňů, v pralesů stín,
padlo nás mnoho, ba na tisíce
a naše kosti zem skryla v klín.
Oceán přines dřevěné domy
s bílými muži v náš prostý svět,
bílé svou kůží, černé svou duší,
proč jsi je, Bože, nezahnal zpět?"

Indián, opíraje se silně o oštěp, sklání hlavu a pak zdvihaje oči k ohni, pokračuje smutně:

„Tesknė zní hlas můj, starého muže,
nářek to pouhý, zničil nás Bůh,
nevíme za co, nevíme k čemu,
vydal nás bílým Veliký Duch.

Po lesích naše kosti teď tlejí,
dávno se chaty rozpadly v nic,
papoušci křičí a ptáci pějí
vítězným pánům pokorně vstříc.

V bohatých lesích hadi se plazí,
opice vřeští, pumy zní řev,
neloví jich však divoší nazí,
národa mého nezní už zpěv."

Končil pak, zaujímaje místo na pařezu nedaleko bukanýra:

„Z popelu dávno uhaslých ohňů
zdvihám svůj příběh prostičký tak,
jak duše mého volného lidu,
se mnou sem všichni upřete zrak."

Hned na to pádným širokým krokem vkročil na scénu Ježdík. Představoval starého španělského ždolnéře a jeho brnění z postříbřené lepenky vypadalo náramně opravdově. Mluvil drsným, sebevědomým hlasem a hrál svou úlohu s velikou odvahou a stejně velikým úspěchem.

„Těžce kráčí moje noha,
těžce k vám zní slovo mé,
muž jsem křesťanského Boha —
však mé srdce kamenné.

Nebyl by to život věru,
kdyby k světlu nebyl stín,
kdyby vedle dobrých směrů,
nenašel se zhouby klín.

Jiní o lásku vás prosí,
přízeň, soucit hledají,
Španěl vzhůru hlavu nosí,
hrdě hledí po krají.

Lakoty jsem ždolnéř pravý,
kruté hrůzy, smrti syn,
surové jsou moje mravy,
co jsem byl, to dobře vím."

Ježdík obešel za řeči táborový oheň a nyní stanul opět v popředí, opíraje se o těžký meč.

Bez mne v tropech věru nebyl
Evropan mocný, vzácný pán
a pro něj v potu, žalu nežil
by, neotročil Indián.

A poklady, jež v chrámech krad jsem
kostelům doma nesly zisk
a mexickým když bohům bral jsem,
ve Španělsku to silo smích."

Nyní jeho hlas trochu změkl: i ten Španěl dovede tesknė vzpomínat:

„V rezavé zbroji, v horkých lesích,
mé kosti nyní prachnivý
a ve krunýři v hloubi moří
se krabi svářívohniví."

Jeho hlas však znovu pozdvihl se do výsměšné a hlučné tóniny:

„Já všecko sekal na maděru
a divá zvěř jsem v pravdě byl,
však věrně žil jsem, na mou věru,
kam osud můj mne postavil.

Cha cha, cha cha, přísterně, zlobně,
můj drsný výsměch krutě zní,
však o slávě mé Hispanie
má duše posud toužně sní."

Ozvěna hlučného „cha chá" dosud zněla lesem, když Španěl přisedl k ostatním druhům.

Nyní počali střídavě vzpomínati na hrdinné a kruté časy, kdy v Západní Indii, Mexiku a jižní Americe Španělé utlačovali Indiány, kradli jim poklady a vozili je do Španělska. Vzpomínali nánořních bojů, když španělské lodi s nákladem zlata a drahého kamení byly přepadávány rozedranými bukanýry. Z té doby pochází mnohý poklad, který do dnes odpočívá někde pod pískem a kamením zeleného ostrova, kdesi v zářivém Karibském moři.

A když došli ve svém vypravování k jednomu z ostrovů, který skrývá domnělý veliký poklad, vystoupil pojednou z pozadí čtvrtý účastník, Akela, v obleku hrozného piráta a přistoupiv k nim, hrobově dutým hlasem recitoval:

„Já krutý pirát Ollonés
na ostrov tento v svatý den
jsem poklad velký tajně nes
jej ukrýt raděj v mrtvou zem.

Přistál jsem v „Hrdle žraločím"
u paty skal, jež „Sloupy" zvou
a na člunu jsem opustil
s pokladem těžkým brigu svou.

Na kopci „Hlava Opičí"
tři stromy tvoří skupinu.
Od největšího k severu
je třicet kroků k modřínu.

A odtud hnáty člověčí
ti další cestu napoví —
ty hnáty dodnes zlořečí
moc zvědavému chlapovi.

Kde slepé lebky důlky jsou
ve hloubi stop pět celých půl,
když kopat budeš, nalezneš
můj tajný, skrytý, vzácný důl.

Však střez se! Mrtvá těla těch,
kdož poklad ukrýt spěchali
věčný spí sen i věčnou stráž:
Na truhle kosti nechali."

Řeč piráta Ollnéze nebyla bez přímého významu pro hochy! Jeho slova přinášela totiž klíč, který měl při budoucí hře umožnit objevení skrytého pokladu.

Romantický výstup, který hoši sehráli, přešel nyní zvolna k dnešnímu životu. Nastala debata o tom, za jakých podmínek a jakým způsobem bude provedena hra o poklad piráta Ollnéze a hochům nezdálo se nijak podivným, že hovoru a někdy i vášnivějšího sporu účastní se krutý Španěl vedle omalovaného Indiána a že strašlivý pirát Ollonéz usedl nyní vedle Boye a cosi si s ním šeptá.

Všichni, a ovšem i Topol, velmi se těšili na hru a tak táborový oheň končil všeobecnou spokojeností a rozjařením.

Za živého hovoru a s rozjasněnými zraky i tvářemi rozcházeli se hoši do svých stanů.

Topol teprve nyní si vzpomněl na Jiříka. Vešel tiše do stanu, rozsvítil lucerničku a sklonil se nad jeho ložem.

Jiřík spal tvrdě a mírně oddychoval. Snad bude tedy už vše v pořádku!

11. Jiříkův útěk.

Ráno tábor dosti dlouho spal, neboť hoši se od táborového ohně rozcházeli až před půlnocí a bylo jim proto třeba odpočinku.

Topol se však probudil o mnoho dříve podezřelým šramotem, který se již delší dobu ozýval ve stanu. S počátku nemohl soustřediti myšlenky k tomu, co se asi děje. Když pak zvolna pootevřel oči, zpozoroval, že Jiřík je oblečen a chystá se

hrdel. Pan president se usmál, podékoval nám svým charakteristickým pozdravem, dvěma prsty ke klobouku, který nám připomínal skautský pozdrav a řekl: „Nazdar." Když kočár odjel, dlouho jsme stáli uneseni tou chvílí a uvědomili jsme si velkou čest, která se nám dostala — byli jsme pozdraveni presidentem republiky.

Radostní z našeho návratu přivítali nás chlapci, kteří měli službu; litovali jsme jich, že nemohli s námi sdíleti tak krásné chvíle. Museli jsme jim dlouho vyprávěti. Tu noc jsme spali s nejkrásnějšími pocity.

Dnes, kdy už nežije všemi milovaný tatíček, uvědomujeme si, že jsme byli snad poslední skauti, kteří jej pozdravili před jeho odchodem do věčnosti. Zůstane nám stále v mysli ta nejkrásnější chvíle našeho života.

Jazykový babylon na letošním světovém Jamboree, jak jej slyšel a viděl kreslíř švýcarského skautského časopisu.

„Za dva prsty poledne" je originelní, ale každému skautu pochopitelný název nové knihy pro mládež z pera předsedkyně našeho dívčího odboru, sestry Anny Fleischerové. Je to řada rozmilých obrázků z pozorování přírody a života pestré společnosti mládeže naší i jugoslávské, která se sejde o prázdninách na březích azurové Adrie. Velikou přednostní knihy je, jak obrážejí se v myslích a projevech mládeže různé události ze života dospělých, většinou svérázných postav potomků jugoslávských Junáků. Našim skautům a skautkám bude blízká i prostředím, do něhož je zasazena, rybářskou ves, v níž tolik je vzpomínek na romantickou historii. Vřele doporučujeme. Náki. Noviny. 25 Kč. S.

Tajemné vlny.

Černý paprsek. Obyvatelé pobřeží u New Jersey měli zajímavou podívanou: Letadla, jež bez hluku a beze světel přelétala pláž, stávala se náhle ostře viditelná. Zachytil je kužel silného světlometu, téměř rázem, aniž by hledal po nebi. Pak se lidé dozvěděli, že přihlíželi pokusu amerického signálního sboru ve Fort Monmouthu s novým vojenským vynálezem, kterému se říká „černý paprsek", přes to, že o paprsek vůbec nejde. Je to neobyčejně citlivý přístroj, který vnímá teplo sálající z letadlového motoru, a to i když stroj letí ve výši několika tisíc metrů. Jiné mechanické zařízení pořídí pak automaticky velmi těžký trigonometrický výpočet, který umožňuje, aby letadlo bylo kuželem světlometu trvale ihned, ve válečném případě pak dělostřeleckým nábojem. Jelikož pokusy daly 100% zásahů, slibuje si americká vojenská správa od vynálezu velmi mnoho. Doufá dokonce, že jím bude odstraní nebezpečí bombardování ze vzduchu. „Černý paprsek" je pro nepřátelská letadla tím nebezpečnější, že je prostě neviditelný a nevnímatelný. Sleduje je až do dosahu protiletadlových baterií a umožní, že jsou účinně odstřelována dříve, než sama zahájí akci. Argus.

Jak se rychle a zábavně naučíte vázati uzly poznáte v milé a slíčné knížce

Jaroslava Nováka:

Radosti a taje skautingu

(Zelená příručka),

kterou Vám za Kč 6·50 zašle

Sportovní dům Skauting,

Praha II., Vodičkova ul. č. 6.

Skvělá přijímačka.

Jak pracuje naše oko! Lidské oko pracuje s precisností filmového přijímacího stroje, neboť bez ustání přijímá obrazy, promítá je na sítnici, odkud nervy obraz vedou do mozku. Za minutu přijme oko asi 1250 obrazů, které se v mozku ukládají jako do registratury. Při patnáctihodinné práci vrhne oko na sítnici 1 a čtvrt milionu obrazů, což by odpovídalo asi 9 filmům o 6 až 7 dílech. Nikdy technika nedospěje k takové dokonalosti, nepodaří se v tak krátké době zhotoviti film tak dokonalý a barevný, jaký nám projektuje oko v několika vteřinách na sítnici.

Strom zdraví.

Eukalyptus, podivuhodný strom. Eukalyptus, český blahovičník, rostoucí v Austrálii, dosahuje výše 180 m a stáří 3000 let. Listí vydává do okolí silně aromatickou vůni; a ku podivu, tam, kde tyto stromy jsou, není moskytů ani nakažlivých nemocí. Eukalyptus je jedním z největších divů přírody a dosud neocenitelným jejím darem. Jeho úzké, dlouhé, kohoutím pérům podobné listy, barvy namodrale zelené, otáčejí se stále ostrou hranou k slunci a brání se tak vyschnutí. Slunění paprsky dopadají tedy volně až k jeho kořenům. Domorodé obyvatelstvo dávno zná výborné hojivé vlastnosti eukalyptu. I dnes živými domorodci při onemocnění listy eukalyptu a přikládají je na bolestivá místa a rány. Eukalyptus roste pětkrát rychleji, než ostatní stromy. V deseti letech je už tak vysoký, že má třicet až čtyřicet metrů.

To má maminka radost, když ji Vlče takhle pomáhá!

opustiti stan. Topol se již chtěl zeptati, co to má znamenat, když v tom viděl, že Jiřík se k němu obrátil a pozoruje, zda nespí.

V jeho počínání bylo tolik zvláštního, že Topol přivřel víčka, nevěda, jak se zachovati. Nechtěl vzbuditi dojem, že Jiříka stále hlídá a napomíná a proto raději se tvářil, jako když spí.

Hned na to Jiřík co nejtišeji vylezl ze stanu.

Topol chvíli naslouchal, zda se vrátí. Snad byl poslán někam časně ráno nakupovat? Snad do města, když si vzal plný skautský kroj?

Posadil se na lůžku a pak vyhlédl dveřmi stanu na táboriště. Nikdo do města dosud nejel, neboť kolo stálo ve své garáži u kuchyně.

Topol vyšel ven a zamířil k Ježdíkovi, který připravoval snídani. Ptal se ho zcela nenápadně, zda neviděl Jiříka a zda snad nebyl někam poslán.

„Ten jistě ještě chrní v posteli," pravil svým ostrým způsobem Ježdík. „A ostatně ty to musíš vědět nejlépe, vždyť jste v jednom stanu!"

„Právě proto se té ptám, že tam není," odpověděl Topol.

„Tak snad šel na houby," rozhodl nedbale Ježdík a více se o věc nezajímal.

Topol váhal; co činiti dále, snad šel opravdu jen do lesa na procházku? Ale v kroji? Kdo ví, jaké myšlenky má po včerejšku v hlavě! A to je to právě — kdo ví, na co myslí, co má v úmyslu!!

Topol se dal na obhlídku po táboříšti. Ospalost jakoby jej přešla. Zašel také na pěšinku, jež vedla k přístavišti borovým mlázím na malou žlutou písčinu, u níž prozatím kotvily lodi. V tom již zpozoroval, že kromě veliké zelené kanoe, v níž se vozilo mléko, chybí tu ještě lehká červená kanoe. Snad s ní Jiřík neodejel?

Snad měl dokonce v úmyslu uprchnouti z tábora! Jeho včerejší nálada by to nevylučovala. Ale vždyť zanechal skorem všechny své věci ve stanu a potom, vždyť nemá peníze! Jeho otec všechny odevzdal kapitánovi do úschovy, a Jiřík musil si vždy říkat, kdykoli něco potřeboval. Bylo to proněho trochu ponižující, zvláště když veliká většina ostatních chlapců, nevyjímaje Topola, měla své peníze u sebe.

Topol se rozhlédl po hladině jezera, avšak nikde ani stopy po lodi. Ovšem — rozhled k jihu zastíral lesnatý jižní mys a tudy vedla cesta, která spojovala tábor s ostatním světem. Topol neváhaje, uchopil se stojanu padlo a v modré kanoi odrazil na jezero. Pak vesloval co nejrychleji k Jižnímu mysu.

Trvalo skoro pět minut než jej obeplul. V té chvíli otevřel se mu výhled na širokou hladinu Lesní řeky. A hned také zpozoroval ve vzdálenosti asi půl kilometru osamělého veslaře na malé kanoi, kterak se snaží co nejrychleji dostati se vpřed.

„Haló, Jiříku, kam jedeš?! Počkej na mne!" volal Topol přiloživ ruce k ústům.

Na opakované zavolání Jiřík se na kanoi ohlédl. Pro velikou dálku nebylo možno rozeznati rysy jeho obličeje. Ale ihned se obrátil a tím úsilovněji jal se veslovati. Nebyl zkušeným veslařem a proto loď, zvláště když ji ovládal sám, mnoho neposlouchala a stále se vychylovala z dráhy. Také ranní větřík vanoucí od východu vysoko zvednutou špicí kanoe zatlačoval do strany.

Tak nastaly dlouhé minuty stíhání. Silnější a vytrvalejší Topol zvolna dotahoval uprchlíka. Znova a znovu volal, ale Jiřík neodpovídal. S úsilovným přemáháním snažil se dostati svou loď z dosahu pronásledovatele.

Během stíhání měl Topol dosti času uvážiti své postavení. Skoro se obával chvíle, až Jiříka dohoní. Což když ten se ho otáže, jakým právem jej pronásleduje? Byl k tomu splnomocněn kapitánem? A to, co slíbil Jiříkovu otci, prozraditi nemůže. Nebude jej Jiřík nenávidět jako špehouna, který si nad ním osobuje dozor? Skoro očekával, že Jiřík na něj vykřikne: „Proč mne nenecháš, starej se sám o sebe! Jdi, chceš-li, a žaluj!"

Ale nestalo se tak. Věc se rozluštila neočekávaným způsobem. Nedaleko ústí Kachní zátoky se pojednou unavený Jiřík vyklonil příliš z kanoe a sklouzl s vysokého zadního sedátka přes bok do vody, Jiřík se neozval, jen voda vystřikla a kanoe, vyskočivši špičkou vysoko do vzduchu, převrátila se dnem vzhůru.

Topol vykřikl hrůzou. S největším úsilím rozehnal svoji loď, ale byl ještě více než sto metrů vzdálen od místa nehody. Po chvíli viděl, že se Jiřík dostal nad hladinu a přidržuje se převrácené kanoe. Jeho padlo a námořnická čapka plovaly nedaleko na hladině.

Jiřík byl dobrým plavcem a poněvadž břeh byl sotva padesát kroků vzdálen, nebylo třeba se obávati, že utone, i když byl v šatech a velmi unaven. Skutečně také ihned jal se plovati ku břehu a Topol jej dohonil teprve, když už se prodíral rákosím na písčinu.

Vyskočil ze své kanoe, do které cestou sebral plovoucí čepici i padlo a mlčky kráčel za soudruhem. Ten těžce dosedl na písčinu, mlčky stáhl si bluzu přes hlavu a potom zul střevíce. Ze všech částí oděvu, vodou plného voda jen se cedila.

Topol byl v největších rozpacích. Nevěděl, co říci, začíti výčitkami či útěchou? Mokrý, unavený obličej Jiříkův prozrazoval, jak je chlapci těžko v mysli. Vlasy visely mu do čela a s nich stékaly zvolna krůpěje vody. Pojednou se natáhl na písek a počal plakati.

Topol se nad ním shýbl a s účastí pravil:

„Neplač, Jiříku, nejprve se svlékni a usuš šaty. O ostatním si pohovoříme později. Vždyť se nestalo nic hrozného."

Ale Jiřík plakal dále a slova Topolova byla jakoby bez odezvy. Po chvíli však obrátil zvolna hlavu k Topolovi. Vlhké jeho oči nesměle pohlédly do očí soudruha, jako by si dodávaly odvahy a potom se Jiřík rozechvělým hlasem ozval:

„Když já se tolik stydím a bojím se, že mi to nebudeš moci odpustit!"

„Já? A co bych ti měl odpouštět?" odpověděl trochu udivené Topol.

„Viš, já jsem neměl peníze na dráhu a už jsem tu nemohl vydržet! Já jsem to udělal velmi nerad, a byl bych ti to jistě vrátil, jakmile bych jen přijel domů," se vzlykotem vyrážel Jiřík.

Pak se vztyčil, sáhl do kapsy kalhot a podával zmačtenému Topolovi jeho vlastní promáčenou peněženku . . .

„Teď už to potřebovat nebudu! Když jsem tak mokrý, musím zpět do tábora. Ale to všechno nic není, jenom si pro Boha nemyslí, že jsem zloděj!"

Topol byl velmi překvapen. Ale v duši nepociťil ani stopy zloby proti svému mladšímu kamarádu. Viděl před sebou jen sklesléhо, zahanbeného chlapce. Srovnávaje jeho jarou veselost z dřívějších dnů, byl velmi dojat. Pojednou se rozhodl, že bude jednat energicky.

„Jiříku, nechme řeči! Já tě úplně chápu a vůbec se nezlobím. Nejprve se svlékni a usuš šaty. O ostatním si ještě promluvíme."

Jiřík, jakoby ovládnut hlasem Topolovým, poslechl. Za chvíli byly vyždímané součástky oděvu rozloženy po písčině, do níž se opíralo ranní slunce. Topol mezi tím přitáhl ku břehu převrženou kanoi a vylil z ní vodu.

Potom oba hoši usedli vedle sebe na písčině a Topol mluvil chlácholivým hlasem:

„Já tě chápu, že se ti tu stýská, ale to je jen pro prvé dny. Také práce bylo hodně, že jsme všichni unaveni. Teď je však už konec a příjdou radosti, na něž jsme se oba těšili. Přece jsi nezapomněl na tu cestu do myslivny před několika dny?"

Jiřík objímal rukama kolena přitažená k bradě. Zamyšleně hleděl na prsty nohou, jimiž pohyboval. Jeho ústa zůstala sevřená a němá.

„Snad se té také někteří kluci dotkli ostřejšími slovy," pokračoval Topol. „Nesmíš být však tak citlivý, to bys to v životě nikam nedotáhl! Člověk musí umět bojovat."

„Ale když vidím, že tu nic nedokáži, že si mně nikdo nehledí, tak co bych tu zůstával?" stýskal si tichým hlasem Jiřík.

Topol počal horlivě odporovati.

„To se mýlíš! Dva nebo tři kluky nesmíš považovat za celý oddíl. Co pak my dva se dobře nesnášíme? Nebo udělal ti něco Boy, Souček, Dan a jiní? A řeči Diavola nebo Kláska přece nebudeš brát vážně! Musíš mít také určitou hrdost a vědět, co je důležité a co nikoli."

Výraz Jiříkova obličeje se pomalu jasnil. Zamyšlenost však zůstala i nadále. Byl však přístupnější slovům Topolovým a nakonec pravil:

„Máš pravdu. Myslím, že bych doma sám litoval, že jsem utekl. Jsi velmi dobrý, že se o mě staráš a mrzí mne to teď ještě více, že jsem zro-

(Pokračování na str. 43.)

Špinavý tuláček.

Skautská příhoda z bílých pouští skandinavských.

Studené zimní slunce osvětlovalo ledovou krajinu. Čtyři rádci, Pavel od „Lišek", Erik od „Sobů", Jonas od „Bobrů" a Frithiof od „Medvědů" vešli do lesa a dali se severním směrem.

Člověk by řekl, že spali v teplých a pohodlných chatách; ale oni se již dávno vzdali takového komfortu. Rozhodli se totiž prodělati velikou zkoušku: strávit tři noci pod stanem ve sněhu a chladu kruté zimy. Doufali, že takto jednají dle přání svého vůdce, který chce organisovat z rádců první skupinu průvodců. Nechť tedy vůdce uvidí, že má v oddílu pravý typ odvážlivců, kteří nejsou stvořeni jen pro promenády, neděle a kamarádství s klíky. Až si zatěžkotí pod stany a nikdo se z nich nenachladí, pak pošlou vůdci písemnou zprávu o vykonané cestě, z které pozná, čeho jsou schopni. Doma ovšem neprozradili pravý cíl své cesty — matky by je jistě nebyly pustily — ale vědí, že až se po návratu přiznají, rodiče budou na ně hrdi.

Pavel, nejstarší a tím zároveň vůdce skupiny, vydržel nejdéle v čele. Ostatní šli za ním v zástupu. Erik, nejmladší ze skupiny, byl poslední.

Poněvadž do večera daleko nedošli, dali si jen krátký večerní odpočinek. Ale namáhavou cestou se zas brzy unavili a proto se rozhodli rozbiti tábor. Rozhrabali svrchovou pokrývku, aby dosáhli země. To byla pravá muzská práce.

Potom připravili koberec z chvojí a postavili dvojitý stan. Doufali, že snih, který obklopoval stan, je bude dostatečně chrániti před zimou. Také z vařiče sálalo příjemné teplo. Zahřáli se a trochu se nasytili. S povzdechem ulehčení shodil Frithiof tlumok se zad, jež ho bolela, poněvadž musel nésti po celý den takovou tíhu. Sanè by ztěží uvezly takový náklad. Ale zítra již nemusí nésti. Je řada na ostatních. Pěknou zábavu! Ještě vytáhl z tlumoku kus kamene a položil ho do žhnoucího mořského plamene vařiče. Vědomí své odvahy a síly, zahalilo se skauti do svých spacích pytlů a uložili se ke spánku. Frithiof chroupal ještě kousek čokolády a Jonas pohlédl s nuceně veselým povzdechem na přísérný kámen, který měl nést příštího dne.

Vetřelec.

Ze zasněženého lesa blížila se černá postava. Její stín tančil ve svitu luny jako zjevení. Zlověstný smích praskal pod její tíhou. Spozorovala stan a zastavila se. Svit vařiče ji padl do očí. Sněmi přeletěl po její opálené tváři.

Zkřehlými prsty odepial lyže a zaklepal holí na stanové dveře. Místo odpovědi slyšel jen klidný dech spících a bublání vařiče. Proto zaklepal silněji a zavolal na ně.

Erik vyskočil a postrašen hlukem vztrhnul ostatní.

— Co je?

— To už je ráno?

— Uf, jak jsem unaven!

Čtyři skauti si protřeli oči a již byli svěží, když se stanový vchod otevřel a malá opálená hlava, vyhublá tvář, hnědé oči, černé rozcuchané vlasy se objevily.

— Dobrý večer! Mohu se trochu ohřát?

Hlas byl tichý a pokorný. Dvě hubené ruce, zmodralé zimou, se ukázaly a tělo mladého tuláka vklouzlo mezi ně. S nevelkou radostí udělali mu naši skauti místo.

— Nemáte něco na zub? — zeptal se jich nový příchozí. — Nejedl jsem již půl druhého dne.

— Máme, chceš-li.

Pavel mu podal tlumok a číši čaje, ještě vlažného.

— Na, nech toho, řekl Frithiof, bera mu ze špinavých rukou tlumok. Vzal sám chléb, máslo a podal mu to. Pavla převyvapil výraz pokory, který se objevil na obličeji ve tváři dítěte, ale který se rychle proměnil v radost při pohledu na krajíce mu podávané. Pavel pohlédl na Frithiofa vyčítavým pohledem, kterým chtěl říci: „Skauti není nikdy snobem, je přítelem všech, nejchudších i nejbohatších." Ale Frithiof mu odpověděl pohledem zlým a přísným: „Byl to můj tlumok; a on je jen špinavým tuláčkem."

Hošík, jakoby na vše zapomněl, jedl a pak šťasten, ale poněkud ušatlý se uložil, když mu ostatní udělali mezi sebou místo. Pohlédl na své špinavé, roztrhané šaty, jako by se chtěl omlouvat. Že je nosí. Ale když mu Pavel položil na tělo pokrývku, jeho oči zvlhly a zamumlal několik nesrozumitelných slov. Pak dítě přírody usnulo brzy hlubokým spánkem a skauti jeden po druhém ho následovali. Jedině Frithiof bděl, poněvadž se mu vkradly do srdce výčitky. Ale připomněl si jeho špinavé ruce, hrabající se v tlumoku a pohlédnuv pohrdavě na špinavého tuláčka, usnul také. Jednoho dne pošlou tuláka skauty, aby se mohl s nimi dáti na cestu. Ha, že musí projíti lesem, aby vyhledal v sousedním městečku své rodiče.

— Je to smutné jíti sám. Mohl bych vás doprovodit?

— Ale ovšem!

Pavel ho pleskl přátelsky na záda a usmál se, když viděl, že kluk, aniž by něco řekl, hodil kus kamene do svého téměř prázdného tlumoku. Frithiof nebyl spokojen, že musí trpěti ještě dále tuto společnost a vzdorovitě vůstával pozadu.

Poslední noc, strávená pod stanem, nebyla z nejlepších a následky toho se daly brzo pocítiti. Frithiof a Erik silně nachlazení protestovali, když Pavel zrychlovat pochod. Ale jejich rýma je netrápila příliš, poněvadž se zahřáli a zadýchali a stačili lehce „karakovat", zapomínajíce svých útrap. Druhého dne bylo jim však hůř a k tomu se přidal ještě Jonas ke kašlajícímu a kýchajícímu orchestru. Morálka skupiny silně poklesla. Pavel sám tak často veselý, měl ve tváři známky nespokojenosti. Čím více slyšel zachvátky kašle za sebou, a tím větší účastí si představoval návrat domů. A měli ještě ztráviti jeden den a jednu noc v lese, než dostihnou železniční stanice, odkud se měli vrátiti domů. Věru, bylo to s nimi pěkné.

Frithiof zmizel.

Večer se opatřili, jako na předešlé noci a ulehli. Jen Pavel a tuláček neměli rýmu. Ostatní tři dýchali těžko, kašlali a nafukali ze sna. O půlnoci byl Pavel prudce probuzen tuláčkem, který mu ukázal beze slov spací pytel Frithiofův. Byl prázdný. Byl tam připevněn lístek z dřívkového zápisníku a těmito slovy:

— Nesnesu toho již. Vidím na své mapě, že Elgvasská salaš je jen 7 nebo 8 km odtud. Bydlí tam Andres. Půjdu tam pro koňák a jiné věci, které by mohly zahnati naši rýmu. Přinesu vám to. Nechtěl jsem vás vyrušovati.

Frithiof.

— Blázen, co dělá! — zvolal Pavel tak zuřivě, že se mu podivně zachvěl hlas. — Jak jen je možno provésti takovou pitomost! Koňák by byl jistě nejlepším prostředkem proti rýmě. Vypít si ho dobrý doušek a lehnout si do teplých přikrývek. Jak ale mohl přijíti ten hlupák na myšlenku projíti tolik kilometrů sám a tou svojí rýmou. Měl se mne zeptati.

Pavel skoro plakal zlostí a nevěstil, jak z toho. Obrátil se k tuláčkovi, aby se ho zeptal na radu; ale již neviděl nikoho. Kluk zmizel. Pavel slyšel ještě chvíli tlumený šelest lyží, jednoucích po zmrzlém sněhu. Snažil se ho zahlédnouti ve tmě, ale neviděl ničeho.

Snih padal čím dál tím hustěji, ale bylo dosti teplo.

— — — — — — — —

Zatím již leží Frithiof pod přízkým svahem v lese západně od tábora. Chtěl se dáti zbrkle touto cestou, ale ztratil rovnováhu a zlomil jednu lyži. Cítil sysnl velkou bolest v levé noze a myslil, že jest mu konec. Ohmatal si nohu a poznal, že má vymknutý kotník. Bolesti utnuly do hodné mezi.

Odplata tulákova.

Tuláček našel Frithiofa půl hodiny nato. S tryským úsměvem naložil si těžké tělo na rozloužitá záda a dal se na cestu. Uvažoval, že by bylo nejlépe vrátiti se k táboru, poněvadž tudy cesta klesala. Na druhé straně byl by měl lůžko, lidi a koňák.

Spokojen se sebou pospíchal přes všechny trampoty. Snih se mu lepil na lyže a padající vločky tvořily mu závoj před očima. Brzy se unavil. Uříchal se. Pod stráni zakolísal; ale vzpomínka na první večer a na nepřízeň Frithiofovu mu dodala síly, aby se udržel na nohou. Zatnuv zuby, pokračoval v cestě.

Za nedlouho probudil se Frithiof, už na loži s nohou ovázanou skopovou kožl. Dobrá teplá káva ho rozehřála. Tulák odešel ihned, aby vyhledal ostatní skauty. Potkal je na poloviční cestě od táboru, se zavázanýly a se stanem. Erik a Jonas byli ve velmi špatné náladě. Ale tulák jim řekl, co vše je čeká v Elgvasské salaši. Zmínka o skopových kožích a o dobré pěči dala jim znovu odvahy a povzbudila je ke spěchu. Všechno rozložené odhodlání ztíci se pohodlné chaty se rozplynulo a všichni ulehli s radostí do Andresových lůžek a oddali se jeho péči.

— — — — — — — —

Když skauti příštího dne jaká takž zotavení odcházeli na východ cestou, jež je měla přivésti k železniční stanici, zůstal Frithiof v salaši, očekávaje lékaře. Hoch v čárech pohlížel se skal melancholicky na tři lyžaře, brázdící pláň. Usmíval se, vida je chvátati jako spráskané psy. Ale když zmizeli v dáli, jeho oči se zaslzely. Viděl dole městečko, kde snad bydlelí jeho rodiče. Ale ej — vždyť on je nikdy nepoznal. Otočil se a se svěšenou hlavou stoupal zvolna do hor.

Tuláček Hans Oster byl vždy sám na světě. Ale necítil se doposud nikdy opuštěn. A přece s Elgvasské salaši ležel pod skopovou kožl šestnáctiletý skaut a plakal při myšlence, že nemělí poděkovat tomu statečnému, kloukovi a podati ruku špinavému tuláčkovi.

Skautská tryzna za Presidenta Osvoboditele. Pražští skauti a skautky uspořádali smuteční shromáždění na paměť zesnulého protektora Svazu skautů ČSR., presidenta T. G. Masaryka, dne 16. října o 15. hod. v Legii malých. Promluvil zemský náčelník Jan Novák a byl promítnut film ze života Presidenta Osvoboditele. — Praž. dívčí župa uspořádala také výpravu do Lán.

Skautská ulice. V uznání dobré práce, kterou konají skauti pro národ a stát, usnesla se městská rada, pojmenovati jednu ulici názvem „Skautská ulice". Stalo se ovšem v Přemyšlu v Polsku. -er.

Autoru nového skautského filmu „Pojďte s námi", Jiřímu Weisovi byla udělena právě čestná státní cena filmová pro rok 1937. Gratulujeme! N.

Časopis som vymobila objednať i pre vyššie triedy našej školy. Veľmi sa páči a robí dobrú propagáciu. Už sa nemôžeme dočkať druhého čísla. Nahradzuje nám aj ten nedostatok skaut. poviedok, ktoré sme darmo objednávali.

So skautským pozdravom

Olga Stýková,
ved. 1. od., Poprad.

Z redakce.

Nehodí se: V. K.: Hymna oddílu. —

Knihy pro skauty.

Naši rušti skauti „Duchnovíče“ vydali právě jako dvanáctý svazek rieské národní knihovny brožuru „V skautském táboře“. Knížka je vyzdobena četnými obrázky, zapůjčenými naším Svazem, na prvém místě portréty B. Powela, Svojska a jugosl. krále-skauta Petra II. Snaha ruských skautů vybudovati si u nás svou vlastní literaturu je jistě potěšitelná. N.

Pro skauty, kteří mají rádi přírodu a chtějí se o ní dobře a zajímavě pouèiti nemůžeme doporučiti lepšího časopisu než je list „Naši přírodou“. Vychází v obsáhlých sešitech měsíčně nákladem „Vesmíru“ (Praha VII. Dobrovského 29). Cena sešitu je Kč 2.50, ale články předních vědeckých pracovníků a bohatá obrazová výzdoba jsou úměrny ceně. N.

Firma „Thymolin“ zaslala zdarma naším oddílům obrazové tabule branné výchovy, schválené ministerstvem Národní Obrany. Kresby i text byly navrženy odborníky a pečlivě revidovány s hlediska výchovného i vojenského. Tyto obrazové tabule mají vás seznámiti blíže s naší armádou a přispěti při výchově k branności jako dobrá pomůcka. Vyvěšte je ve svých klubovnách! Upozorňujeme, že tato firma též vydala pěkné hry (výstupy a divadla) pro dětské besídky. Rádi je dá zdarma k disposici s příslušným materiálem.

Z krajinského tisku

Nepořádek na kladenských chodnících. Před časem pokoušeli se skautiti usměrniti chodce v Kladně, aby chodili vlevo, ale jejich snaha byla marná. Chodilo se správně pouze ony dny, kdy skauti každého nesprávně jdoucího občana upozornili, aby chodil vlevo. Jakmile akce skautů byla skončena, začal opět na hlavní třídě nepořádek, a ten trvá dosud, kdy každý chodí tak, jak se mu zamane.

Sbor Opava tábořil letos na Lysé Hoře, kde hoši pomáhali budovati skautskou reservaci. Dne 18. srpna zahynul leteckou smrtí čet. aspir. pozorovatel letec Vladimír Vášek, dlouholetý člen 2. Opava. Jeho pohřbu zúčastnili se skauti a skautky celého okresu. Uvítal je pres. republiky v Opavě zúčastnilo se 20 činovníků a 249 skautů a skautek Opavské pohraniční župy P. Bezruče.

O polských skautech.

Polští skauti v Německu nesmějí nositi stejnokroj. Jak oznamuje polská telegrafní agentura, uvědomilo Gestapo v Opolí představenstvo polského skautského svazu v Německu, že na základě nařízení berlínských ústředních úřadů je polským skautům zakázáno nositi skautský stejnokroj.

Venkovský skauting v Polsku. 20. listopadu otevírají polští skauti ve svém výchovném středisku v Górkách, „Harceski Universitet Wiejski, kterého se zúčastní mládeží ve věku od 18—25 let. Jsou to synové drobných a středních rolníků a budou vyučeni jako skautští a veřejní pracovníci, kteří by pozvedli život na vsi.

Trosečníci z hořící lodi.

Jedním z největších nebezpečí, jež zná moře, jest požár v nitru lodi. Zboží jest zde stěsnáno co nejvíce, aby lodní prostor byl dobře využitkován. Přístup vzduchu je nedokonalý a když k tomu přistoupí ještě vlhko a vedro tropických krajin, dochází k samovznícení, jež jako blesk překvapí posádku a den za dnem, hodinu za hodinou sežírá ji loď pod nohama.

Takový byl také osud anglické bárky „Arracan“, která vezla ze Shieldsu v Anglii do Bombaye na západním pobřeží Indie náklad uhlí. Šťastně uplynula cesta Atlantickým oceánem až k jižnímu konci Afriky. Pak zahnula bárka kolem mysu Dobré naděje do Indického oceánu. A tu, uprostřed nesmírné vodní pustiny, uhlí se zapálilo a v nitru lodi vypukl požár.

Statečně bojovala posádka proti tomuto hroznému nepříteli, avšak marně. 17. února musili kvapně opustit loď ve třech člunech, neboť požár hrozil vyraziti na palubu a zachvátiti je ve svou plamennou náruč.

Měli v úmyslu doveslovati k souostroví Maledivy, jež se táhne v dlouhém pásu jižně od Přední Indie. Avšak brzy se ukázalo, že veliký člun, který řídil sám kapitán, nemůže postupovati proti silnému mořskému proudu, který přicházel přímo od východu. Proto po třech dnech námahy rozloučil se kapitán s těžkým srdcem s dvěma druhými čluny. Obrátil svůj člun a svěřiv se proudu, hodlal dosíci východního pobřeží Afriky.

Druhé dva čluny pluly nejprve pospolu. Avšak po několika dnech je moře za noci rozdvojilo. Není to nic divného. Vždyť na velikých vlnách houpaly se jako skořápky a jen když oba byly současně na vrcholu vln, vzájemně se viděli.

Druhý loďní důstojník Webster měl ve člunu pouze tři námořníky a mladého hocha, plavčíka Hornera. S hrůzou pozoroval, že zásob už je namále. 9. března, po třech nedělích plavby v tomto člunu, bylo sníděno poslední sousto a vypit zbytek vody. Poněvadž už v předcházejících dnech porce byly nepatrné, byli všichni nesmírně vyčerpáni. Neměli již sil, aby veslovali a tak seděli ve člunu němě, očekávajíce svůj osud.

Následujícího dne poručík Webster trochu zdříml únavou. Probudil ho poděsený křik a mohl ještě v poslední chvíli zachrániti hocha před nožem ostatních námořníků.

Zatím totiž co důstojník spal rozhodli se námořníci, že budou losovati. Kdo si vytáhne nešťastný los, bude zabit a ostatními sněden. Los padl na chlapce Hornera!

Následující dny byly plny hrůzy.

S pistolí v ruce seděl poručík Webster na zádi člunu a ochraňoval chlapce před trojicí námořníků, pološílených hladem a žízní.

Druhého dne byl opět přemožen spánkem, ale poplašný křik hocha opět jej vzbudil včas, aby zdviženou zbraní mohl zahnati plížící se útočníky.

Některý den nato podařilo se Websterovi sestřeliti pistolí ptáka, který poletoval kolem člunu. Jako dravci vrhli se všichni na kořist a v okamžiku byla roztrhána a snědena s kostmi i peřím!

Na bocích a dně lodi, plující v teplých mořích usazují se hojně řasy a mušle. Námořníci, poháněni hladem, rvali je s boků svého člunu a sytili se touto skrovnou potravou.

Pak počali vésti šílené řeči.

Konečně jeden z nich vyrval z pažení veliký břeb a vrhl se s ním na druhého. Zasadil mu prudkou ránu do hlavy a pak jako dravá šelma přiložil své rty k fínoucí se krvi soupeře.

Nastal strašlivý boj. Všichni tři námořníci rvali se, škrábali a kousali a vyráželi při tom divoké skřeky. To už nebyli lidé, ale vzteklá zvířata.

A na zadi člunu seděl statečný Webster, maje v pravici napřaženou pistol a levicí ochraňuje omdlelého hocha. Jasné, horké slunce pohlíželo na to vše s modrých výšin a modré moře se jen mírně vlnilo.

Na štěstí tento vrchol tragedie znamenal také dobré zakončení. Unaveni, potluèeni a pokousáni shroutili se námořníci na dno člunu. Panovalo mrtvé ticho, když se na obzoru objevil následujícího večera veliký anglický parník City of Manchester. Na štěstí zpozoroval znamení, jež mu Webster dával a přijal na svou palubu zcela vyčerpanou posádku. Byli ještě 600 mil od nejbližší pevniny!

Statečný důstojník byl za svoje chování a zejména za zachránění plavčíka od strašlivé smrti vyznamenán anglickým králem Albertovou medalí.

O druhých dvou členech není dodnes žádné zprávy. Asi zmizely beze stopy v nesmírných prostorách Indického oceánu.

Právě včas, v době, kdy skauti pořádají nejvíce divadel a večerů pro svoje přátele, vychází dlouho slibovaná kniha bra. Jaroslava Nováka

Cena Kč 16·—

SKAUTSKÉ DIVADLO

Na několika stech stranách sebrány jsou nejlepší skautské hry a výstupy na jeviště i k táborovým ohňům a doprovázeny praktickými radami režijními i organisačními. Rada obrazů doprovází text. — Chcete-li se dobře representovati před veřejností a získati i větší peníz pro svoji pokladnu, neváhejte, objednejte ihned tuto knihu a sestavte z jejího bohatého obsahu svůj program.

Pamatuje na všechny: skauty, skautky, Vlčata i Šotky.

(Zelené jezero.)

na tobě . . ., prosím tě, zapomeň na to s tou peněženkou a neříkej o tom nikomu, ani kapitánovi. Nepochopili by to a pro mne by to byla smrtelná ostuda.“

Topol znovu a s nejupřímnějším zápalem ujistil svého druha, že věc je už odbyta. Byl ovládnut radostí nad tím, že Jiřík nabývá nové chuti k práci a k životu v táboře a proto snažil se jej hovorem v tom co nejvíce utvrditi. Zbývala však ještě jedna starost: jak se vrátiti do tábora, aby nevzbudili velikou pozornost a také, jak se omluviti kapitánovi? Rozhodli se, že přistanou na Jižním mysu a odtud půjdou pěšky do tábora. Kapitánovi se musí ovšem přiznati a vyžádati si jeho odpuštění. To si vzal na starost Topol a také to k úplné spokojenosti proved.

Když se vrátili do tábora, měl s kapitánem delší rozmluvu. Svěřil se mu upřímně s potížemi posledních dnů a naléhavě žádal, aby kapitán uvážil a pochopil duševní stav Jirkův, z něhož dnešní ranní čin vyplynul.

Kapitán byl velmi přístupný Topolovu naléhání. Cítil sám svou částečnou vinu v tom, že včera snad trochu příliš ostře pokáral Jiříka za jeho drobná provinění. Pozval si jej proto do svého stanu a pravil mu:

„Milý Jiřiku, nezlobím se na tebe pro to, co se stalo. Topol mně to všechno důkladně vyložil a já to dovedu pochopiti. Myslím, že mnoho zavinilo to, že jsi nás považoval za cizí. Byl bych velmi rád, kdybys od dnešního dne našel odvahu svěřiti se se svými přáními a starostmi svým kamarádům i mně, jak toho bude zapotřebí. Jsme si tu všichni přece velmi blízcí a nikdo nemusí se cítit odstrčen a nechápán. Dej mi ruku a zasměj se, vždyť staré věci jsou od této chvíle zapomenuty a nové radosti nás čekají!“

Podal Jiříkovi svou ruku a ten do ní vložil s horlivou ochotou svoji. Pohlédl pak s rozjasněnými zraky do tváře kapitánovy a pravil trochu pohnutým hlasem:

„Děkuji za vše! Teď jistě už bude dobře!“

Topol s velikou radostí pohlížel na tento výjev. Vždyť také pro něho bude nyní mnohem lépe, vždyť on v první veliké zkoušce svého vychovatelského poslání zdárně obstál!

12. Setkání s Felixem.

Hoši dosud z okolí tábora mnoho neznali. Práce je nutila, aby setrvali uprostřed svých stanů a přece velká hra o poklad, ku které se chystali, předpokládala, že se dobře v krajině vyznají. Proto kapitán uložil všem, aby ve dvojicích prošli okolní lesy a louky a tak nabyli známosti terénu.

Topol a Jiřík měli určeno od Boye, aby se podívali na „Vlčí potok“, který ústil na konci jezera.

Dnešní den byl velmi pěkný, slunečný, ne však příliš horký. Oba hoši s velikou radostí přijali své poslání. Ihned po svačině vyrazili, jsouce odění pouze v trenýrkách a plátěných střevících a ozbrojeni důkladným prutem.

V lesích bylo příjemně. Paprsky teplého slunce rozehrály půdu a stromy voněly pryskyřicí. V houštinách bukových porostů bylo tajemně zeleně přítmí, jímž prorážely jen tu a tam zlaté šípy slunce.

Hoši mnoho nemluvili. Bylo by také těžko, aby slovy vyjádřili, co cítili: radost z krásného dne, radost z mládí a síly a nad to vše radost z klidu, který se jim rozhostil v mysli po posledních událostech. Doba, kdy chlapec počíná vyspívati, má takových chvil duševního vyrovnání bohužel jen pořídku a jsou proto tím radostnější cítěny. Topolovi se zdálo, že dosud nikdy nebyl šťastnějším než dnes. A Jiřík cítil, že konečně přišel čas, kdy se může plně radovati ze života v přírodě.

Oba jednali spolu velmi ohleduplně, žádný z nich nechtěl prudším slovem nebo dokonce činem porušit vzájemný soulad.

Život v lesních hlubinách, na sluneèných pasekách i travnatých cestách dával jim dostatek podnětů k pozorování a k zábavě. Byly to ještěrky, šustící v suché trávě, žáby v řadách seskakující s převisých břehů do potoka, pestrobarevný motýl obletující květinové hradby na pokraji lesních příkopů. Byla to veverka, která se dala překvapiti na zemi a nyní se zmateným pištěním a cupáním utíkala ke stromu a šplhala do bezpečné koruny.

Byl to také datel, který se nejprve prozradil z dálky klepáním a potom veselým kříkáním. Když přeletoval se stromu na strom, hoši setrvali delší dobu nehnuti pod převislou větví mladého buku a tak podařilo se jim pozorovati ho ze značné blízkosti. Toto důvěrné seznámení se s ptákem, kterého dosud znali jen z přírodopisu, naplnilo je uspokojením a jistým sebevědomím.

Konečně přešli do světlejších lesů na Vlčím potoce. Mokré zelené louky střídaly se tu s řídkým borovím, pod nímž rozprostíraly se pravé džungle křoví a trávy. Vlčí potok vinul se ve velikých zákrutech, tu a tam podemílaje pískitý břeh. Vznikaly tak nebezpečné převisy a Topol v jedné chvíli byl by se zřítil do potoka, když se s ním kus břehu utrhl. Avšak zachytil se včas kmene mladé olše, takže nedošlo k vykoupání.

Pojednou Jiřík vykřikl. Jako barevný blesk mihlo se cosi vzduchem. Jiřík ukazoval do záhybu potoka k vysokému břehu: „Tam něco letělo, něco krásného! Pojďme se blíže podívat!“

Topol sice neviděl nic, ale s radostí následoval svého kamaráda. Opatrně rozhrnovali větve, kladli nohu tak, aby větévky příliš nepraskaly. Podařilo se jim skutečně bez hluku stanouti nad okrajem malé tůňky, kterou tu potok tvořil. Nad tůňkou bylo řečiště prudší, plné kamenů a malých peřejí.

„Vidíš, tamhle je to,“ ukazoval Jiřík Topolovi.

Na balvanu uprostřed potoka seděl nádherný barevný pták. Zeleně a modře svítilo jeho kovové peří. Zíral nehybně do tříštících se vln.

„To je asi ledňáček,“ rozpomněl se Topol. „Loví ryby.“

Jiřík neodpověděl. Oba hoši s velikým napětím pozorovali krásného a vzácného ptáka.

Po dlouhou dobu seděl malý rybář nehnutě. V tom jako střela vrhl se po hlavě do vody. Když se vynořil nad hladinu, usedl znovu na kámen, lov se mu nepodařil. Znovu a znovu opakoval svoje rybářské pokusy, až konečně vznesl se nad hladinu s rybkou v ostrém zobáku.

„Má ji! Konečně ji chytil,“ vydechl Jiřík.

Ledňáček zaletěl s rybkou pod převislý břeh a zmizel tu v díře, která pravděpodobně vedla do jeho hnízda.

Teprve nyní si mohli hoši vyměniti několik slov o svém pozorování. Oba byli velmi spokojeni, ba nadšeni touto příhodou a těšili se, jak budou o tom v táboře vypravovati.

Dočkali pak ještě výjevu, kdy ledňáček objevil se znovu u vchodu své skrýše. Vystrčil svou velikou hlavu, zakroutil zobáčkem na všechny strany, a pak jako zářivý šíp vznesl se do slunečního jasu. Tentokrát letěl mnohem dál proti proudu potoka a za několik okamžiků zmizel hochům s očí.

Chlapci nastoupili další cestu, překročivše potok po houpající se lávce zbudované z větví a proutí. Vyhlížela spíše jako most domorodců ze střední Afriky, ale hochům poskytla skvělou zábavu. Rozebělí se na ní a snažili se jí překročiti třemi dlouhými skoky. Lávka, silně vystlaná pružnými větvemi, vyhazovala po každém kroku do značné výše a hoši toto houpání přijímali s veselým pokřikem. Zejména Jiřík výskal nadšeným a ukazoval při tom svou neobyčejnou pružnost a obratnost.

Lesy na druhém břehu byly písčité. Cesta stávala se upravenější a zvolna stoupala. Snad proto, že blížilo se k poledni a že les byl sušší, bylo tu tepleji. Hoši šli nyní mlèky a také les byl tichý.

Na křižovatce, poblíž mysliveckého posedu, setkali se pojednou se dvěma jezdci. Byl to profesor Drtikol a Felix.

Topol i Jiřík viděli je na dálku asi padesáti kroků a trochu se zarazili. Drtikol jel na svém vysokém koni s unaveným a unuděným obličejem a trvalo chvíli, než zpozoroval hochy stojící při kraji cesty. Za to Felix spatřil je ihned a bylo vidět, že je velmi překvapen. Stiskl koníka, takže ten předjel několika rychlejšími kroky.

Oba chlapci pozorovali nezvyklý zjev neznámého hocha a mimoděk obdivovali se jeho pěkné jízdě na koníku. Když se přiblížil, Jiřík v rozpacích tiše pozdravil. Topol ho váhavě následoval, když dojel i profesor.

Zdálo se, že oba jezdci minou chlapce bez dalšího. V tom profesor Drtikol zarazil koně a s nevrlou otázkou obrátil se k Topolovi:

Nezapomínejte na denní tělesné cvičení právě nyní, v zimním období, kdy váš pobyt venku je značně omezen; Skaut je silný, čistý a veselý.

Volání z eteru.

Skaut zachránil ohroženou loď v polárních krajích. Erwin Szade, polský skaut má vysílovené nadání pro radiofonii. Jeho vášní je zachytávati radiotelegramy svým přijímačem a luštiti je. Jednoho dne se opět věnoval svému oblíbenému cvičení. Bylo to o prázdninách u příbuzných v Myslowicích. Pojednou zaslechl signál S. O. S., který přicházel z ůžasné sovětské lodi, která uvízla v ledovcích. Sdělil ihned tuto zprávu na poštu, která uvědomila několik vysílacích stanic. Za půl hodiny uvěděla rodina Szadeho, že se moskevský rozhlas spojil s ostatními vysílacími stanicemi, díky jednomu neznámému Polákovi, který hlásil hlivické poště volání lodi „Lozowský“. Následkem toho vydal se povšechný lediborec „Krasin“ a několik letadel na záchranu lodi „Lozowský“.

Pozor! Nižbor!

Skautská reservace v Nižboru u Berouna. Poněvadž návštěva v této reservaci stoupá, jest naprosto nutno zajistiti si vždy předem v kanceláři Svazu povolení k ubytování. Správce reservace má příkaz žádati, aby návštěvníci vykázali se písemným potvrzením Svazu, že návštěva je povolena. Tím se uvarujete toho, že po všem neohlášeném příchodu najdete reservaci obsazenu. Před velkými svátky, kdy bývá zvlášť velký nával, zajistěte si pobyt nejméně 2 neděle předem. Skautky nechť rovněž hlásí se dříve, aby táboriště mohlo jen jim býti vyhrazeno.

Co tomu říkáte?

Teplé talíře. V Anglii vynalezli zvláštní talíře, které také u nás lze dostati v odborných obchodech s nádobím. Jsou to duté talíře, které se plní horkou vodou, tak zvané thermosové talíře, a jsou určeny pro malé děti, které se loudají s jídlem, nebo ještě neuměji rychleji jísti. Talíř je pod jídlem dlouho horký a mrnó má pokrm řádně teplý.

Skautský kalendář

vyjde jako loňského roku v prosinci. Bude to jeden z Vašich dárků k vánocům. Doufáme, že Vás mile překvapíme, poněvadž obsah přinese hodně novinek, rovněž i vnější úprava bude líbivá. Cena tůstane nezměněna = Kč 5·60, = ačkoliv papír i tiskárenské práce podražily.

Loňí byl kalendář ve třech nedělích zcela rozebrán!

Jar. Novák:

Salonní Indián.

Podle francouzského námětu.

„Sqúav! . . ach . . . odpusť . . . Matinko! Vyčistila jsi již mé mokasiny?"

„Nono! Tvoje . . . co . . .?

„Ano! Moje mokasiny. Moje boty! Vždyť se přece vyjadřuji zcela jasně!"

„Ach! Tvoje boty! Bože, jaká to řeč! Tvoje boty stojí u kamen!"

„Dobrá. Ale nyní, matinko, odstraň tuto bůvolí kůži, abych si mohl obouti boty!"

„Bůvolí kůži?"

„Nu ano, toto křeslo!"

„? . . . ?"

„A co jsem chtěl ještě říci . . . Podej mi, prosím, tam tu březovou kůru, která vyšla přede dvěma slunci. Musím v ní vyhledati stopu, kterou budu dnes sledovati. Nu? . . . Nevidíš březové kůry, tam pod kalumetem?"

„? . . . Kalumetem?"

„Ano, tam pod tatínkovou dýmkou."

„A tak . . . časopis."

„Nu ovšem . . . Tak, nyní jsem hotov. Nahlédnu do březové kůry. Hugh hugh, hugh . . . Denní zprávy . . . Sport . . . Aha! . . . Půjdeme k ranchi X a vrátíme se přes wigwam Y domů . . . Hip, hip, hip, hurá!"

„Prosím tě, nestrop takový povyk! Sousedka již vyhlíží, co se stalo."

„Jak? Aniž by vyčkala mého signálu kouřem? . . . Ach tak! Jak jsem hloupý! Zapomněl jsem ji to vysvětliti!"

„Jendo, to jest vše velmi hloupé! Dnes jsi mi ani nenastřípal dříví."

„Což, dříví? . . . Mám opět třímati tomahawk v ruce jako před třemi slunci? Pěkně děkuji! Mám velmi naspěch, abych nastoupil na válečnou stezku. Prosím, postarej se zatím, aby bylo masso vyuzeno a wigwam vytopen, než měsíc vzejde!"

„Jakže, ty chceš vyjíti s dýkami v punčochách?"

„Co je na tom! Přeháníš, když se mi bude zdáti, skalpuji! Byl bych málem zapomněl svůj čakan. . . Ale . . . jak je mlsavo. Jaké nepříjemné počasí!"

„O, Jendo, bude pršet! Zůstaň radši doma!"

„Myslíš? . . . Mám? . . ."

„Prosím tě! Vždyť přece víš, že tě navštíví tvůj přítel Slabý!"

„Ano, ano! To je pravda . . . Zůstanu doma!"

Skaut, hrdina této povídky, není jediným salonním Indiánem. Mnozí, kteří mají strašlivé totemy, jichž jména zní Zebří Noha, Krvavý Tygr, Orlí Spár nebo Bílý Jelen, měli by se spíše jmenovati Zelví Noha, Myší ocásek, Železný Osel nebo Zajecí Skok.

Náš hrdina nečistil si sám bot, nemohl si odstaviti křeslo, přinésti časopis nebo naštípati dříví. Bál se totiž svůj skalp na déšť a do zimy. Nebyl ani skautem, ani Indiánem.

Film „Pojďte s námi", který dle námětu bra J. Foglara zrežíroval J. Weis a vyrobila A. B. 168 se stále zasloužen ému úspěchu. Přinese našemu skautskému hnutí mnoho dobrého. Upozorňujeme, že zatím je film v obchodním provozu zmíněné firmy a proto Svaz nemůže jej zapůjčovati. Stane se tak po jednom roce, což ještě oznámíme.

„Co pak tu děláte? A odkud jste?"

Topol, nemile dotčen tónem jeho slov, pravil trochu neochotně:

„My jsme skauti z Prahy a tábořime na jezeře u černého kříže. Vyšli jsme si na chvíli do lesů."

Za této řeči byl Felix již několik kroků napřed. Nyní zarazil Artuše a ohlédnuv se naslouchal rozhovoru.

„Nevíte, že přístup do těchto lesů není dovolen? Neviděli jste tabulky u cesty?" ostře pokračoval Drtikol.

Byl zřejmě rád, že si svou špatnou náladu může na někom vylíti. Kromě toho byl přesvědčen, že jedná podle rozkazu své paní, když vyžene mladé vetřelce z revíru.

„Tabulky jsme neviděli. Pravděpodobně proto, že jsme nešli po hlavních cestách, ale po stezkách podle potoka," odpovídal trochu dotčen Topol.

„My máme dovoleno všude choditi po lesích. Panlesní byl u nás již několikráte a nikdy nic neříkal," vycítavě připojil se k hovoru Jiřík.

Jeho tvář i jeho smělé oči prozrazovaly profesoru, že Jiřík cítí jeho jednání jako nespravedlnost.

Tento odpor chlapců Drtikola popudil ještě více.

„Zde nejste ve státních lesích, to je doubravské panství. A vezměte na vědomí, že tu nenecháme nikoho bez dovolení se toulati. Nyní co nejkratší cestu odtud a víckrát ať už sem nepřijdete."

Pak pobídnul ostře koně ke klusu a rychle odejel. Felix sledoval celou rozmluvu z dálky několika kroků a s největšími rozpaky. Z počátku neměl odvahy vmísiti se do jednání. Bál se, že by před Drtikolem prozradil svůj zájem o hochy a že by to mohlo míti za následek znemožnění jeho styků s nimi. Když však nepřátelské jednání Drtikolovo se stupňovalo, byl již rozhodnut popojeti zpět ke chlapcům. V tom Drtikol náhle rozmluvu skončil a skoro zbrkle ujel.

Překvapení a uražení hoši pak přeskočili příkop u silnice a dali se stezkou zpět k rybníku. Felix proto váhavě otočil svého koníka a následoval svého učitele.

Oba hoši s velikým rozhořčením vykládali si o této setkané.

„To černé strašidlo se na nás nějak vytahovalo," hořkl Jiřík. „Mrzí mne, že jsem se ho nezeptal, kdo vlastně je. Třeba ani neměl k tomu právo, aby s námi tak mluvil."

„Byl to asi majitel panství. Poznal jsem to podle toho, jak sebevědomě mluvil."

„A ten chlapec . . . to byl snad jeho syn?" hádal Jiřík.

„No, nevím, moc mu podobný nebyl. Ale možná, že bude zrovna takový, jako ten starý fouňa," odpovídal Topol.

„Zeptáme se na to lesního Šandy, ten nám nejlépe poví," pravil Jiřík a pak s výrazem velké pomstychtivosti dodal: „Ale tomu starému černoknězníkovi bych se chtěl dostat jednou na kůži."

Stezka vyšla z houštiny znovu na cestu. Hoši kráčeli nyní vedle sebe, ještě plni rozhořčení nad poslední událostí. V tom za sebou zaslechli koňský dupot. Oba se rázem otočili a s největším překvapením uzřeli Felixe, kterak k nim přijíždí na svém malém koníku. Jeho černého soudruha nebylo nikde viděti.

Bílá postava Felixova dojela až k nim. Oba hoši se zastavili a Felix zarazil koně po jejich boku. Na obou stranách panovalo dosud mlčenlivé, překvapené napětí.

„Vrátil jsem se k vám, abych vám něco řekl," promluvil konečně Felix trochu udýchaným hlasem. Jeho jasný tón byl tísněn rozčilením.

„Nesouhlasím s tím, co vám profesor Drtikol řekl. A přišel jsem, abych vám to pověděl. Stydím se za jeho jednání!"

Oba hoši pohlíželi překvapeně do jeho milé a nyní trochu zrudlé tváře. Nebylo jim jasno, oč jde, proč se hoch vrátil a proč je rozčilen. Jestliže snad před tím měli vůči němu jistý předsudek, zaviněný jednáním Drtikola, nyní rychle mizel.

„Zapomněl jsem vám říci, že jsem majitelem těchto lesů. Proto já a ne muž, který jel se mnou a který s vámi mluvil, mohl bych rozhodovati. Nesouhlasím s ním a přišel jsem vám říci, abyste nedbali jeho slov. Proto se nebojte přijít! — Kdybych mohl — chodil bych nejraději s vámi," končil svou vášnivou řeč Felix.

Při posledních slovech jeho tvář zazářila úsměvem. Konečně řekl chlapcům to, co si již dlouho přál jim říci.

Prvý se dostal k slovu Jiřík.

„To je od vás velmi hezké, že jste se vrátil," pravil se srdečným přizvukem.

Bylo znáti, že upřímnost Felixova jej dojala. Hledal však jen těžce stejně srdečná slova.

„Řeknu vám, že jsme byli velmi dopáleni, když ten pán s námi tak mluvil. Jsme velmi rádi, že to není váš otec, jak jsme si nejprve myslili."

„Ne, je to jenom můj vychovatel a hodně s ním zkusím. Ale já už se teď tak nedám, jako dříve a on to dobře ví."

„Snad on vás musí poslouchat, když jste majitelem panství? Já bych si od něj nic nenechal líbit," pravil odvážně Jiřík.

Felix se trochu zarazil a rozpačitě mlčel. Pak pravil:

„Když jsem přece jen mladý a správu panství vede moje teta. A ta má někdy jiné názory na věc i na profesora než já. Bohužel nejde vždycky všechno tak, jak já bych chtěl."

Hoši vycítili jisté úskalí v rozhovoru. Zábava se zadrhla a radost s Felixova obličeje trochu vyprchala.

Jiřík projevil však velikou pohotovost. Přistoupil k chlapcovu koníku a poplácal jej po šíji.

„To je pěkný kůň. Chtěl bych také jednou zkusit projet se na něm."

Hovor se rázem obrátil na předmět chlapecké mysli mnohem bližší. Felix, který dosud seděl na koni, svižně seskočil a pravil:

„Chcete to zkusit? Budu mít velikou radost, když vám budu moci Artuše zapůjčit."

Oba hoši s radostí přijali a kuražný Jiřík hned šplhal do sedla. Artuš trochu nedůvěřivě ohlížel se na nového jezdce, který neobratně vstupoval do třmene.

Ale Felix s velikým nadšením ukázal hochům, jak naskakovati a nutno přiznati, že Jiřík po několika pokusech dovedl to bezvadně. Felix pak vedl koně za uzdu a štíhlá postava polonahého Jiříka vzpřímeně se pohupovala v sedle.

Pak přišel na řadu Topol, který s jistým rozechvěním vstupoval do třmenu. Ve své důkladnosti měl obavu, aby si před oběma hochy nezadal, ale dopadlo to lépe než očekával, třebaže z počátku jeho pohyby byly trochu tvrdé.

Zábava byla právě v nejlepším, když jako černá bouře přihnal se na šedivém koni Drtikol. V sedle Artušově byl právě Jiřík, když zaznělo popuzené volání:

„Pane Felixi, pane Felixi, okamžitě zpět!"

Jiřík si neodpustil, aby trošku uličnicky nezasalutoval rukou přijíždějícímu nepřáteli. Topol byl však velmi zaražen.

Felix překvapeně se otočil. Jeho jemnou tvář přelétl nejprve záblesk strachu, ale pak se na něm usadil tvrdý vzdor:

„Posečkejte laskavě chvíli, pane profesore. Můj host," ukázal při tom na Jiříka, „projede se ještě tam na tu křižovatku a zpět. Slíbil jsem mu to."

Drtikol jako bleskem zasažen zarazil koně a zmlkl. Felix s Jiříkem odklusali dolů po cestě a Topol s profesorem osamělí. Mlčení bylo mu trapným a proto se ozval:

„My se tu učíme jezdit. Paní Felix byl tak laskav . . ."

Drtikol při těchto uctivě pronesených slovech nabyl znovu sebevědomí:

„Ale já jsem vám přece řekl, abyste odtud zmizeli. Co pak jste mi nerozuměli?"

Topol pohlédl do hněvem zkřivené tváře černého muže a ozval se s něm vzdor.

„Ale pan Felix nám dovolil a řekl, že můžeme se tu volně procházeti," pravil skoro vyzývavě, hledě muži do očí.

„Pan Felix, pan Felix . . . je ještě hoch," zaokoltal profesor. „To se teprve ukáže, zda se tu budete toulat či nikoli. O tom, chlapče, rozhoduje jeho teta a nikoli on, rozumíš?"

Felix a Jiřík se zatím vrátili klusem zp.' Profesor, jako by se již nemohl ovládnouti, ozval se znovu ostře:

„Pane Felixi, nasedněte laskavě na koně a vraťme se do zámku. Znáte rozkazy, které jsem dostal. Vaše jednání se s nimi neshoduje a musím to oznámiti paní tetince. Byl jste tak nešetrný vůči mně, že jste dokonce těmito dvěma klukům."

R. Weinberger:

Únos milionáře.

Dobré pozorování přineslo úspěch.

Na večer 23. června 1934 seděli na verandě překrásné vily petrolejového miliónáře J. G. Urschla ve slavném petrolejovém městě Oklahoma při partii bridge: pán domu, jeho paní a manželé Jarretovi, kteří náleželi k nejlepší společnosti. Bylo k půlnoci, když náhle vstoupil na verandu maskovaný muž, s pistolí v ruce.

„Ruce vzhůru, pánové, a prosím, žádný hluk. Dámy zajisté prominou malé vyrušení."

To byl pozdrav. Dva stejně maskovaní muži, kteří stáli za ním a mířili své ohromné revolvery na přítomné, dali svým slovům patřičný důraz:

„Který z pánů je Mister Urschel?"

Oba milionáři mlčeli.

„Nu, tedy půjdou s sebou oba páni. Kupředu! Dámám přeji klidnou noc!"

Urschel a Jarretow upozelili beze slova a zmůzeli se vstoupil k němu velmi elegantní pán a prosil o vydání balíčku. Když to Catlett učinil, rozloučil se s ním stejnou slovy:

„Za 12 hodin vám bude dodána smluvna na farmu."

A skutečně, přesně ve dvanáct hodin na to vstoupil Mr. Urschel do své vily v Oklahomě.

Nyní chtěli detektivové slyšeti podrobnosti. Brzy věděli všechno, co Urschel v posledních deviti dnech prožil. Milionář, který to přivedl od olejářského dělníka na petrolejového krále, byl chladnokrevný pozorovatel, kterému nic nemálo. Protože mu ihned v autu odebrali hodinky, počítal, jak to šlo nejlépe, vteřiny a mohl tak přibližně určiti trvání své nedobrovolné jízdy autem. Na této cestě křížem krážem se mu nepodařilo pevně stanoviti světovou stranu. Když přijeli k cíli, banditě mu zavázali oči, zavedli ho do místnosti, kterou mohl opustiti teprve po 9 dnech. Zvenčí zastřenými okny slyšel kdákání slepic, a bučení krav. To mu prozradilo, že je na farmě. Uslyšel také šramot a skřípání pumpy. Přesto, že vnikalo do jeho vězení velice málo světla, mohl dosti dobře určiti čas podle děliky stínu stolu a židle.

Zvláštní důraz kladli detektivové na to, že denně okolo 10. hod. dopoledne a 6. hodiny večerní přeletělo farmu letadlo. Jenom pondělí den, v neděli večer, nepřeletělo letadlo, asi pro silnou průtrž mračen.

Nyní studovali detektivové pilně jízdní řády všech veřejných linek a brzy zjistili, že v blízkosti Forth Worth v Texasu je místo, kdy pravidelně letá letadlo v. 10. hod. dopol. a v 6 večer. A toto letadlo skutečně muselo 1. července k vůli průtrži mračen změniti směr.

Krátce po tomto zjištění přiletěli k tomuto místu neznámí a detektivy. Byla tam zdánlivě opuštěná farma. A bylo viděti i pumpu! Jak bylo zjištěno v pozemkové knize, náležela tato farma gt. Shannonové, jejíž dcera Kateřina byla provdána za dlouho hledaného banditu George Kellyho, zvaného Kelly-strojní pistole.

Již druhého dne objevil se na farmě podomní obchodník, ve skutečnosti člen „Federal Departement of Justice". Přinesl pár věciček na prodej a při tom si prohlédl nenápadně farmu a mohl přesně určiti, že se na farmě vedle Kellyho nachází jeho stejně nebezpečný druh, bankovní lupič Bailey. Ten uprchl po zavraždění dvou hlídačů z vězení v Kansas, kde si měl odsoudit trest 50 roků.

Dva dny nato byla farma obsazena oddílem detektivů. Vrah a bankovní lupič Bailey byl přemožen dříve, než mohl použíti pistole, kterou měl ležet vedle své postele. Svou účast na únosu milionáře kladně doznal.

Na základě poznámek, které byly u zatčených nalezeny, mohli býti zatčeni ještě ostatní členové Kellyho bandy. V bavlníkovém poli bylo nalezeno 73.250 dolarů — zbytek výkupného. — Manželé Kellyovi se čtyřmi spolupachateli byli odsouzeni k doživotnímu žaláři, Bailey zemřel na elektrickém křesle.

Skauti, choďte také s otevřenýma očima světem! Buďte dobrými pozorovateli! Posloužíte sobě a ostatním.

Čtyři dny po únosu Urschlově obdržel jeho obchodní přítel L. M. Catlett se svou ranní poštou nefrankovaný dopis, který našel sluha ve schránce. Urschel mu sdělo val, že se mu daří velmi dobře a prosil ho, vyplnění přání jeho „hostitelů". Po tomto sdělení následovalo tištěný rozkaz: „Ihned po obdržení tohoto dopisu zařídíte vše potřebné k odevzdání 200.000 dolarů ve dvacetidolarech. Až budete míti peníze pohromadě, uveřejníte v »Oklahomských novinách« následující inserát: »J. G. M. 200 v pořádku.«"

Dva dny po objevení se tohoto inserátu ve jmenovaných novinách, obdržel Catlett další psaní, ve kterém byl vyhlášen, že musí jet s penězi do Kansas City a ahy na místě, kde budou hořeti 2 ohně, vyhodil balíček s penězi z posledního vagonu vlaku. Jestliže nebude viděti žádné znamení, má jeti až do Kansas City, tam se ubytovati v hotelu „George Washington", přihlásiti se pod jménem N. C. Murray a čekati na další sdělení.

Ihned po únosu Mr. Urschela bylo vyrozuměno patnáct oddělení „Federal Departement of Justice in Washington." Tento Svaz je prvotřídní detektivní sbor, jehož členové musí býti absolventy university. Moderně zařízené laboratoře s odborníky všech odvětví jsou při řešení úkolů k službám.

Mezitím co v „Ústředí" ve Washingtoně studovali oba dopisy pomocí svých moderních aparátů, slídili v různých městech detektivové po stopách bandity. Avšak nic nemohlo býti odhaleno. Bylo již z počátku jasno, že vůdčími mozgy gangsterů jsou ve hře.

Catlett jel tedy se svými 10.000 dvacetidolary do Kansas City a pozoroval z posledního vagonu pečlivě okolí, nemohl nikde odkrýti 2 ohně. Když přišel do Kansas City, navštívil pod jménem Murray hotel „George Washington" a čekal na další rozkazy. Již po dvou hodinách byl pod smluveným jménem zavolán. Jistý Mr. C. H. Moore ho požádal, aby opustil ihned se svým balíčkem hotel a šel západně po levé straně Roosevelt-Street. Jako znamení měl držeti v levé ruce tašku na cigarety.

Catlett se zařídil dle rozkazu. Ani ne po 10 minutách přistoupil k němu velmi elegantní pán a prosil o vydání balíčku. Když to Catlett učinil, rozloučil se s ním stejnou slovy:

„Za 12 hodin vám bude dodána smluva na farmu."

A skutečně, přesně ve dvanáct hodin na to vstoupil Mr. Urschel do své vily v Oklahomě.

Nyní chtěli detektivové slyšeti podrobnosti. Brzy věděli všechno, co Urschel v posledních deviti dnech prožil. Milionář, který to přivedl od olejářského dělníka na petrolejového krále, byl chladnokrevný pozorovatel, kterému nic nemálo. Protože mu ihned v autu odebrali hodinky, počítal, jak to šlo nejlépe, vteřiny a mohl tak přibližně určiti trvání své nedobrovolné jízdy autem. Na této cestě křížem krážem se mu nepodařilo pevně stanoviti světovou stranu. Když přijeli k cíli, banditě mu zavázali oči, zavedli ho do místnosti, kterou mohl opustiti teprve po 9 dnech. Zvenčí zastřenými okny slyšel kdákání slepic, a bučení krav. To mu prozradilo, že je na farmě. Uslyšel také šramot a skřípání pumpy. Přesto, že vnikalo do jeho vězení velice málo světla, mohl dosti dobře určiti čas podle děliky stínu stolu a židle.

Zvláštní důraz kladli detektivové na to, že denně okolo 10. hod. dopoledne a 6. hodiny večerní přeletělo farmu letadlo. Jenom pondělí den, v neděli večer, nepřeletělo letadlo, asi pro silnou průtrž mračen.

Nyní studovali detektivové pilně jízdní řády všech veřejných linek a brzy zjistili, že v blízkosti Forth Worth v Texasu je místo, kdy pravidelně letá letadlo v. 10. hod. dopol. a v 6 večer. A toto letadlo skutečně muselo 1. července k vůli průtrži mračen změniti směr.

Krátce po tomto zjištění přiletěli k tomuto místu neznámí a detektivy. Byla tam zdánlivě opuštěná farma. A bylo viděti i pumpu! Jak bylo zjištěno v pozemkové knize, náležela tato farma gt. Shannonové, jejíž dcera Kateřina byla provdána za dlouho hledaného banditu George Kellyho, zvaného Kelly-strojní pistole.

Již druhého dne objevil se na farmě podomní obchodník, ve skutečnosti člen „Federal Departement of Justice". Přinesl pár věciček na prodej a při tom si prohlédl nenápadně farmu a mohl přesně určiti, že se na farmě vedle Kellyho nachází jeho stejně nebezpečný druh, bankovní lupič Bailey. Ten uprchl po zavraždění dvou hlídačů z vězení v Kansas, kde si měl odsoudit trest 50 roků.

Dva dny nato byla farma obsazena oddílem detektivů. Vrah a bankovní lupič Bailey byl přemožen dříve, než mohl použíti pistole, kterou měl ležet vedle své postele. Svou účast na únosu milionáře kladně doznal.

Na základě poznámek, které byly u zatčených nalezeny, mohli býti zatčeni ještě ostatní členové Kellyho bandy. V bavlníkovém poli bylo nalezeno 73.250 dolarů — zbytek výkupného. — Manželé Kellyovi se čtyřmi spolupachateli byli odsouzeni k doživotnímu žaláři, Bailey zemřel na elektrickém křesle.

Skauti, choďte také s otevřenýma očima světem! Buďte dobrými pozorovateli! Posloužíte sobě a ostatním.

O čem se v ústředí Svazu nejvíce pracuje?

Branná výchova je v popředí zájmu všech činovníků Svazu. Skauting byl povolanými odborníky uznán za nejlepší brannou výchovu mládeže do 17 let a byl téměř celý přijat i do úředních osnov branné výchovy. Přesné pokyny o provádění branné výchovy ve skautských oddílech přináší prvé dvojčíslo letošního ročníku Vůdce. Tamtéž jsou také uveřejněny podrobné osnovy pro hochy do 17 roků. Seznamte se s nimi!

Lesní školy. Očekáváme, že zákonná branná výchova přinese zvýšený zájem o skauting a připravujeme se proto na zdolání tohoto náporu. Počítáme s větším počtem kursů Lesních škol v každé zemi, připravujeme zvláštní kursy pro vůdce mladé, pro instruktory a pro zájemce neskauty. Pokusíme se získati pro výchovnou práci ve skautingu hlavně mladé učitele a profesory. Našim přáním je získati alespoň 250 nových vůdců.

Župní zimní kursy. Aby vážná doba našla skauty všestranně připravené, je třeba postarati se v oddílech o řádný výcvik v civilní protiletadlové a protiplynové ochraně a ve střelbě vzduchovkou. K tomu se nejlépe hodí zimní období. Každá župa proto uspořádá dopiňovací branný kurs s programem shora vyznačeným a vycvičí své vůdce a rádce. O kvalifikované instruktory požádejte nejlépe nejbližší posádku nebo odbočku záložních důstojníků.

Kázeň je dvojí: vnitřní a vnější. Skautské oddíly byly vždy vnitřně dobře ukázněné. Zákon o branné výchově vystavuje však přímému posudku nejširší veřejnosti, která, srovnávajíc kázeň tělovýchovných spolků a branných středisek, bude viděti a tím i oceňovati v prvé řadě kázeň vnější. Z toho vyplývá samozřejmá nutnost a povinnost, dbáti vzorného vystupování na venek. Bez dokonalé znalosti pořadových cviků se to ovšem neobejde. Střídejte se proto ve velení, užívejte správné vojenské terminologie, dbejte bezvadného krojování a pochodujte v městech, osadách a v blízkosti lidských obydlí vždy v útvaru!

Rovering. Vrcholem skautské výchovy je služba bližnímu. Dobře může sloužit ten, kdo se tomu naučil, kdo je hatolik zdatný, aby kromě povinnosti vlastních mohl pracovati i pro jiné. Sloužit dovede každý vyspělý skaut a neměl by proto býti jediného 17letého bratra, který by nebyl členem rover-

(Zelené jezero.)

při tom s hněvivým posunkem ukázal na Jiříka a Topola, „dovolil pobyt v lese a dokonce se jimi zabýval."

„Ano, dovolil," pravil rozechvěně Felix, nasedaje na koně. Bylo zřejmo, že se snaží s největší rozhodností, aby vytrval. „Dovolil jsem to a bude to platit! Dnes mě tetě neřeknete nic, poněvadž já ji to všechno řeknu sám. A nyní pojeďme!"

Rozloučil se stiskem ruky s oběma chlapci.

„S bohem, Jirko, s bohem, Topole. Jsem rád, že jsem se s vámi seznámil a těším se, až uvidím váš tábor. Na shledanou co nejdříve!"

Oba jezdci odklusali v dusném mlčení. Topol i Jirka hleděli za nimi. Byli hrdi na to, že se jejich nový mladý přítel dobře držel a pociťovali dokonalou nenávist k jeho černému průvodci.

„To je správný hoch," pravil konečně Topol.

„Ale ten černý otrava, ten by zasluhoval!" dodal Jiřík.

V horlivém rozhovoru o všem, co zažili, vraceli se oba hoši do tábora. **(Pokračování.)**

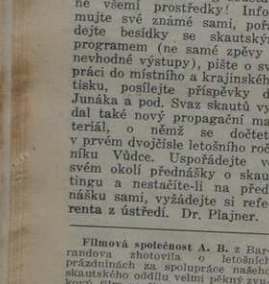
(O čem se pracuje.)

ského kmene. Zakládejte roverské hlídky při oddílech, zakládejte kmeny roverů! Potřebujete-li informace, vyžádejte si je ve Svazu. Náčelnictvo rádo vyšle svého delegáta a instruktora do každého většího místa, okresu či župy. Vy, kteří umíte a chcete sloužit, hlaste se!

Skauting na školách. V nejbližší době zorganisuje Náčelnictvo velkou akci za účelem rozšíření skautingu na školách. Zákon o branné výchově ukládá mnoho těžkých povinností právě učitelům a je jasno již dnes, že v rámci školní práce nebude možno zvládnouti množství požadované látky. Bez mimoškolní, dobrovolné práce to nepůjde. Skautští činovníci jsou ochotni dáti své bohaté zkušenosti k disposici. Chceme nabídnouti své služby hlavně venkovu, kde celá tíha školní práce bude uvalena na bedra mnohdy jediného učitele. Najdeme spolupracovníky i mezi vámi, mladými?

Propagace skautingu. Má-li skautské hnutí vykonati své obrodné poslání a státi se majetkem veškeré československé mládeže, je nezbytně třeba seznámiti mládež i dospělé s metodami skautské praxe. Propagujme proto skauting soustavně všemi prostředky! Informujte své známé sami, pořádejte besídky se skautským programem (ne samé zpěvy a nevhodné výstupy), pište o své práci do místního a krajinského tisku, posílejte příspěvky do Junáka a pod. Svaz skautů vydal také nový propagační materiál, o němž se dočtete v prvém dvojčísle letošního ročníku Vůdce. Uspořádejte ve svém okolí přednášky o skautingu a nestačíte-li na přednášku sami, vyžádejte si referenta z ústředí. Dr. Plajner.

Filmová společnost A. B. z Barrandova zhotovila o letošních prázdninách za spolupráce našeho skautského oddílu velmi pěkný zvukový film ze života ve skautském táboře. Film „Pojď s námi" půjčuje pro naše oddíly za 20 Kč na jedno promítnutí. Upozorňujeme, že to film dodatkový. Jeho promítnutí trvá 30 minut. Objednávky řiďte na adresu A. B. filmové akciové továrny, půjčovna Praha II., Vodičkova ul. Lucerna.

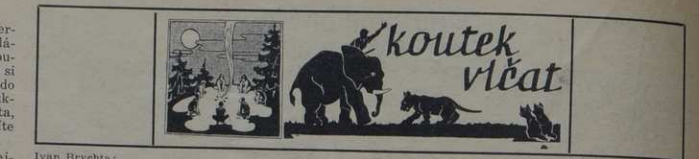

Skvělá pomůcka pro žáky, čtenáře i kanceláře.

STOJÁNEK.

Nikl. 9 Kč, chrom. 12 Kč.

Ing. B. Novotný, Zbraslav.

Ivan Brychta:

Co dělat na podzim?

Kdyby se dělalo celý rok totéž, i kdyby se to stále střídalo, a kdyby byla jedna schůzka jako druhá, jistě by vás to, vlčata, nebavilo.

Zrovna tak by člověka nezajímal život doma a jinde, kdyby se podobal pouti rovinou za dusného dne. Mnohem zajímavější je cesta měnící se krajinou a stejně člověka víc těší život stálých změn.

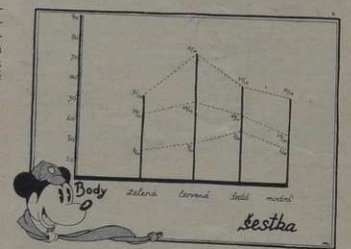
Je však dost nesnadno vymýšlet si stále nové věci, zvláště necháváme-li to jednomu člověku — Akelovi. Proto vám zde chceme ukázat, jak byste mohli zpestřit svůj program na schůzkách a výletech a nejen to, nýbrž vám také dáme náměty, co se dělat užitečného doma a ve škole na podzim. Posuďte sami, hodí-li se vám to nebo ne.

Bratru vůdci potom můžete poradit, co byste rádi dělali na schůzkách a co se rozhodnete činit doma, můžete začít provádět sami a hned.

Než začnu dávat návrhy, které budete potom posuzovat, prosím vás o jednu věc: napište mi, jak se vám co povedlo a co se vám hodilo, co se nezdařilo a proč. Vůpný a případný posudek otiskneme v dalším koutku.

Všeobecná činnost smečky.

Závody. Máte smečku rozdělenou na několik šestek a jistě je zajímavé, která je nejzdatnější. Vypište si závody z mnoha různých oborů vlčáckých dovedností. Podzim je doba chladna a vysedání v klubovnách a proto závody budou složeny z lakových dovedností, které se provádějí v klubovně nebo doma a za druhé, z části atletické, která se dá provozovat v chladnu zcela dobře.

Sestavovat závody je zcela pěkná a lehká práce, proto ji nechávám vám. Složte si je z programu, uvedeného v této stati. Závodit se dá ve všem, vůdce stanoví pravidla; ale dejte na jednu radu: opatřete cenu závodu — třeba knížku — již napřed, aby každý viděl, oč závodí a co dostane.

Vyvěste si v klubovně na zeď graf, znázorňující, jak která šestka stojí v závodech vysoko. Každou schůzku nebo v jiných pravidelných údobích se přikreslí další body (viz obr. 1.).

Turnaje nezitsmečkové. Domluvte se s druhou smečkou a zahrejte si někde na kopci zápas v házené nebo v kopané — mezi slušnými lidmi není proč se toho vystříhat. Rovněž můžete uspořádat napínavé

závody kolohřebkové nebo **automobilové** — automobil zhotoví smečka z prken a kočárkových kol a vybere závodníka a mechanika.

Pouštění draků — draky nebo aeroplány zhotovíte na schůzkách.

Výlet.

Nyní již nemůžeme počítat s tím, že se někde posadíme k vyprávění nebo rozložíme do trávy a budeme pozorovati mraky.

Na výletě se musíme stále pohybovat a něco dělat a proto vám zde ukážeme, co se dá ještě dělat kromě hry buď připraven a hry na pašeráky.

Pouhé běhání je jednotvárné; cviky na kladině také mnoho nezajmou, ale zbusta to spojte s nějakým výpem ve skutečném terénu a uvidíte, že z toho něco uděláte.

Běhy. 1. Nad příkrou strání utvoří celá smečka zástup a nato se rozběhne za vůdcem dolů. Vůdce dělá zatáčky, obíhá stromky, přeskakuje překážky a ostatní běží za ním, vykonávajíce všechny zatáčky za ním a dodržujíce přesně naznačenou dráhu. Následující dávají pozor na své předchozí a kdo „vyletí" z dráhy, počítá si chybný bod.

2. Podobné hada — hráči se uchopí za ruce a vůdce nitrným kluseem vede a kopce a do kopce, zatáčkami, takže dělá spoustu velké napjetí a had se protrhne. „Články", mezi nimiž se protrhne, vypadají ze hry.

Běh překážkový — křovím, přes potůčky, nahoru a dolů po mezích, přelézání závor proti povozům atd.

Běh napodobivý. Obětujeme-li strom, napodobí ho vlčata, až když ke stromu doběhla, tedy postupně. A podobně i při jiných cvicích.

Skoky. Naučte se skákat: jako lyžaři to činí v prudké jízdě. Odrážet se je možno a) z místa, b) v prudkém běhu. Skáčeme s nižších mezi tak, že po odrazu se vzepneme co nejvýš do vzduchu, roztáhneme ruce jako bychom chtěli vsadnout někomu do náruči. Dopadáme na špičky do uvolněných kolenou a tak, že jedna noha je maličko nakročena kupředu, aby postoj byl jistější. Toto cvičení vám přijde velmi vhod teprve v zimě, až je budete provádět skutečně na lyžích.

Skoky výsoký — přes kefík, bodlák.

Dálky — přes naznačený potok nebo přes skutečnou vodu (pozor na boty!).

Přetah: a) Dva soupeří se horolezeckou smyčkou svází vzájemně delším lasem a přetahují se. Zvítězí ten, kdo přetáhl protivníka přes naznačenou střední čáru mezi nimi;

b) svázaným soupeřům pomáhá celé družstvo.

Přetlak — dva hráči uchopí — každý s jedné strany — silnou rovnou větev nebo hůl a přetlačují se vzájemně. I zde mohou po případě pomáhat celá družstva.

Nošení břemen: a) Štafeta s kusem kulatiny (nezapomeňte ji po hře opět vrátit na místo), přenos kamenů (maxim. 7 kg). b) Závod s naloženým batohem (6 kg cihel nebo kamenů).

Vaření sudu: máte jistě možnost opatřit si v pivovaře starý sud a ani si jej uschovat někde, kam chodíváte na vycházky. S ním si můžete uspořádat závody

na čas, která šestka dovalí dříve sud k metě a zpět, ale tak, aby se všichni hráči se sudem vystřídali. Sud valíme, buď po jednom nebo vždy vali dvojice vlčat, vrátí se a zůstaví sud před následující dvojicí, která vyběhne a vali jej opět k metě atd.

Vožení vozíku. Snad také máte k disposici čtyř- nebo dvoukolový vozík nebo dokonce trakař. Závody jsou podobné: několik hochů tlačí vozík, na kterém sedí jeden více či méně hoch. Nikdo nesmí táhnout na jiném místě než na zadní hraně vozíku, tedy nikoli na bocích. I trakař veze jeden nebo dva chlapci.

Horolezectví — vybereme si nízkou skalku, na níž hoší ležou jednak sami si pomáhajíce, jednak jsouce vytahováni lasem od kamarádů nahoře.

Prolézání. a) Na zemi leží v řadě obruče kol, částečně se kříšíce (ležíce vzájemně přes sebe). Prolézejte se zavázanýma očima všemi obručemi! (Závod.) — b) Prolézání úzkými stromy, mezi kořeny stromů, mezi keři atd.

Vrhy — kamenem obouruč dozadu, jednoruč dopředu atd.

Házení — šipkou do terče, hlinčnými koulemi do panáka, kamenim do kamenné pyramidy, oštěp (najde se v lesu), vrhací sekera (viz Rukodělné práce pro vlčata Brychta-Pokorný) — i. j. vozšlupnutá rukojeť, do níž se vloží kámen a tak vymrští.

Jiná práce a námaha. Kopání jamek, strušek, příkopů (pracuje se malými zahradnickými lopatkami vždy dvojice o závod).

*

To bylo jen několik námětů, jak využít prakticky atletiky, jistě si sami vymyslíte podobné.

Nové vám povíme v příštím čísle Junáka.

Při skautských sjezdech či jiných velkých skautských podnicích pozorujeme s lítostí, že mnoho skautů neumí správně nosit skautský klobouk. Nedbalým ošetřením a nošením vznikají různé nedovolené nebo zakázané módní výtvory, s nimiž vás seznámí dnešní přehlídka.

Model „Zvonek": plstěný klobouk světlé barvy. Sluší zvláště kulatým obličejům. Řemínek nahrazuje roztomilá skanička.

Z ohebné, poddajné plsti je klobouk „Mušketýr"; Zdobí jej rozstřihaná poděvka, která tu a tam malebně vykukuje. Pro volnou rozkošnou nenucenost nosí se nejčastěji na ranní procházky.

Pro odpočinutí slavnosti je vyhledáván model „Svatozář". Sedí hodně vzadu a obloučkem z tuhé plsti dodává majiteli vzhled nevinného andělíčka.

S dalším modelem „Nádrž!" se setkáváme dosti často. Skauti jej používali pro obyčejné pochůzky.

Jedou-li skauti na výlet, zdobí si hlavy kloboukem à la „Jamboree". Je to obyčejný skautský klobouk, ztrácející se v záplavě mnoha neobyčejných ozdob.

Není možno, abychom při přehlídce zapomněli na prostudý model „Jízdní policie". Hlavní jeho ozdobou je široký řemen, který vás jistě dojme k smíchu.

Připojené obrázky dobře naznačí, jak se nosí klobouk na způsob „45°" a „Ruský horal".

Pozorným čtenářům, kteří se již seznámili s těmi všemi zakázanými módními výstřelky, podáváme zde návod na správný skautský klobouk.

Je z plsti šedozelené barvy, okraje tuhé. Řemínek z pěkné kůže je široký přesně 2 cm. Upředu je pěkně zavázána šňůrka. Pořádkumilovný skaut si může opatřit klobouk podšívkou a označit ji svými iniciálami nebo jménem. Na přední straně klobouku, nad řemínkem se svítí znak Svazu.

Několik rad k opravení starého klobouku.

Klobouk hodně navlhčíme (mokrou houbou) čtyři záhyby na vrcholu klobouku sepneme svorkami a takto necháme schnouti celou noc.

Jak udržíme rovné okraje.

Umyj pořádně střechu klobouku kartáčkem a mýdlem, dobře spláchni a osuš.

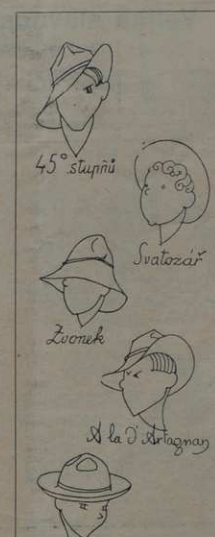
Rozpusť 100 g klovatiny ve čtvrt litru lihu k pálení. Po třech či čtyřech hodinách se směs ustálí. Na dně zůstane mazlavá, nahnědlá kaše, na povrchu čirá, světle žlutá tekutina. Tuto čirou kapalinu přelij opatrně do široké mísy a ponoř do ní okraj klobouku. Tekutina se rychle vsákne do plsti. Dej jen pozor, aby ani místečko nezůstalo suché.

Klobouk se suší asi 6 hodin, aby lih vyprchal.

Okraj pak lehounce prohneme, aby nebyl tak příliš tuhý.

Takto opravený klobouk vzdoruje nečasu a bude vaší pýchou.

Jak nositi a opatrovati skautský klobouk
(i s patentním „lisem", aby vám zůstala střecha ve formě)
i mnohé jiné pokyny k správnému nošení kroje najdete v knížce Jar. Nováka „Radosti a taje skautingu".
Za Kč 6·50 zašle Vám Sportovní dům „Skauting".

Boje.

1. Mezi dvěma mužstvy, která se mají utkat v zápase, vymezíme neutrální pás, široký asi 3 m. Obě mužstva si mohou na svých stranách zbudovat kryty nebo obranné násypy z materiálu, který je po ruce (kameni, hlína, větve atd.).

Potom se nasbírá munice — šišky a vypuštné válka. Obě strany se vzájemně bombardují šiškami ze svých zákopů, event. postoupí proti sobě. Není dovoleno vkročit do neutrálního území, jen občas se odtud vysbírávají šišky.

Tato zábavu smí si dovolit jen velmi vnitřně ukázněná a rozumná smečka, která je si stále vědoma, že je to stále přece jen hra a že se hraje bez špatných úmyslů. Mířit na hlavu se ovšem nesmí; při tom kontroluje každý sám sebe.

2. Podobně s vystřelováním papírků gumičkami — mužera opět tří metry.

3. **Bourání hradu.** Vystavíme z kamení pyramidu a ve vzdálenosti asi šesti metrů zaujmou vlčata v leže postavení k palbě; každý má zásobu kamení a na znamení začnou všichni trefovat do „hradu". Střelba ustane teprve po úplném rozkotání hradu. Během palby nesmí nikdo postoupit a řady kupředu, pro munici smí chodit jen za linii.

4. **Střelci,** šest metrů před šestka postavíme do vratké polohy několik kamenů nad sebe, nebo podepřeme větévku a pod. Na znamení začne šestka pálit ze své vzdálenosti do cíle šiškami nebo kamením. Počítáme čas, za jak dlouho věž kamení nebo jiný vratký cíl sraní.

Potom jej obnovíme a nastoupí druhá šestka. Která šestka shodila předmět v nejkratším čase, vítězí.

Hrůza ve vzduchu.

Letecká torpéda. Jednou z nejhroznějších zbraní moderní námořní bitvy jsou torpéda. V poslední době se jich začíná používat i v letectví, jsou však poněkud jinak konstruována, nežli ta, která jsou vypouštěna z lodi. Mají poměrně malou délku (5 m proti lodním, která mají až 9 m). Obsahují však obrovské množství traskavin (400 kg) a dosahují rychlosti až 80 km za hod. Vážuchu potřebný k pohonu šroubu, je stlačen v samostatné nádrži na 175 atm. Poněvadž torpédo, které jest zavěšeno pod trupem letounu, je vystaveno značnému ochlazování, jest upraveno zvláštním zařízením, aby bylo neustále ohříváno výfukovými plyny, přiváděnými od motoru. Uvolnění torpéda se děje elektricky z pilotního prostoru. Odtud možno řídit i všechny ostatní nutné pohyby, jako přizpůsobení mechanismu, aby torpédo po dopadu na hladinu okamžitě se dalo v chod a pod. Posádka může též nařídit torpédo pro jízdu pod vodou, jeli nebezpečí, že by je mohlo vlnobití vychýlit z dráhy.

Novinka na vodě.

Loď kluzavá. Řecký tisk obšírně píše o novém vynálezu soluňského inženýra Klimenoruse, který zkonstruoval nové plavební těleso, jež by znamenalo úplný převrat ve vodní technice. Je to zvláštní loď, která nepluje, nýbrž klouže po vodní hladině. I při nejmenším stavu vody a maximálním zatížení. Je poháněna vrtulí, která je nad vodou a může tak vyvinouti rychlost až 150 km za hodinu. Zkoušky dopadly zdařile a konaly se blízko Bečinara před zástupem zvědavců. Tato speciální loď může býti použita v každém vodním stavu i při několika centimetrech vody. Pochopitelně, že by byla ideálním dopravním prostředkem zvláště na řekách. Novinka bude uvedena do provozu na řece Strumě.

Skleněný věk.

Skleněné šaty, domy a tunely. Profesor mechaniky na universitě Severní Karoliny A. F. Greaves Walker tvrdí, že se nalézáme na přechodu dvou epoch světového vývoje a že nastupuje doba skla. Uvádí, že skleněný materiál proniká dnes do všech odvětví průmyslu i stavební techniky. Právě se staví v Severní Karolině velká tabáková továrna, celá ze skla. Skleněného materiálu bude použito rovněž k stavbě nového tunelu pod řekou Hudsonem. Také skoro všechny stavby na světové výstavě v New Yorku v roce 1939 budou skleněné.

Skleněné podmořské lodi. Správou amerických lázní v Palm Beach byly právě dány do provozu dva podmořské čluny, jimiž budou lázeňští hosté vyjíždět na výlety pod vodou. Tyto lodi mají všechny stěny skleněné, takže jest jimi umožněn krásný pohled do vody. Ovšem, může se s nimi jen do určité hloubky, pokud to dovolují světelné poměry. Cestujícím je tak poskytnut překrásný výhled.

Jak dlouho ona vydržela?

Oblek proti utonutí. Francouzská Q. M. Fouquetová předvedla právě znalcům svůj nový vynález, oblek, který umožňuje nositeli, aby se udržel řadu dní, ba i týdnů, teoreticky dokonce i měsíců, nad vodou a neutonul. Záchranný oblek paní Fouquetové, nazvaný „Pinguin", je podoben lehce pracovanému obleku potápěčů. Jeho původkyně myslila hlavně na piloty, letící přes oceán, aby se při zřícení nebo sesuvku mohli udržet na vodě do doby, kdy je vezme na palubu mimo plující loď.

K. T. Neumann:

Veliké slavnosti Jamboree.

Z pohádek pro vlčata. (Pokračování.)

III.

Slavnostní průvod.

„Hosté napřed!“, velel Jistý Dob. I nastoupili vzácní hosté v čele průvodu pěšího. Za nimi se pak tísnilo množství nedohledné. Kohouti-pořadatelé obíhali a vyřizovali řady, blýskajíce ocasy ve slunci. Zavřískaly fanfáry trubačského odboru hus domácích a množství se pohnulo.

Pohled na oblak praporů v čele průvodu byl velkolepý. Prapory šlehaly jako barevné plameny. Méně povznášející byl pohled na praporečníky. Prapory jimi cloumaly, takže si navzájem šlapali na nohy, na ocasy a motali se jako opilí. Zpotili se důkladně, ale ta čest za to stála.

*

Průvod začínal skupinou běžců. Neběželi, ale důstojně vykračovali. Za nimi se velebně nadnášeli ibisové posvátní, pelikáni, plameňáci, volavky a jim následovali čápi.

„Také si mohli tihle čápi vzít na sebe něco veselejšího!“, poznamenal beran Veselý Mumel v zástupu diváků. „Takhle vypadají, jakoby přiběhli z pohřbu!“

Kivi — poslední svého rodu — se také pohřebně ploužil. Zobec mu visel truchlivě k zemi. Vlajku družiny Kivi nesl před ním kohout Ječné Zrno. Za to družina tučňáků nesla chlubné bělostná bříška, kolébala se s nohy na nohu a hleděla vpřed udivené ale důležitě.

„Tohle že jsou také ptáci? Vždyť to jsou jenom břicha!“, zacvrnčela hlasitě kudlanka nábožná. Seděla v okolíku kozí brady a se zbožně sepjatýma rukama přihlížela průvodu. Uličnické čuně ze sboru veselých prasátek po ní hodilo očkem a zaškrunhalo:

„No no, tetičko! Nemůže být každý tak útlý v pase a štíhlý jako vy. Měla byste se méně modlit a více jíst!“

Uražená kudlanka zaujala strašidelný postoj. Když shledala, že se prasátko nepolekalo, že se naopak pitvorně šklebí, přejela je jedovatým pohledem a vénovala se průvodu. Nezbedná kůzlata napodobovala za smrkovým houštím chůzi tučňáků a prskala smíchy.

*

Za tučňáky byl průvod přerušen velkou mezerou. To bylo dobře vymyšleno, protože se pak zjevila taková podívaná, až zrak přechází. Nádhera průvodu indických maharadžů se slony a palankýny byla překonána. Přicházela družina pávů. Jaký lesk a třpyt! Krůtí páže neslo družinovou vlajku a za ní se volně sunul jako pohádkový zázrak oblak duhových barev. Každému pávu nesla dvě krůtí pážata ocas jako vějíř.

Divácí úžasem vzdychali. Koza Mlsná Ochechule drbla rohem krávu: „Podívej se na ty hnusné nohy! Proč si nevezmou punčochy nebo tepláky!“ a obě tutlaly smích. Za pávy přišustila družina krocanů s krůtami. Vedl je krocan Strašlivý Hudrant. Šli jako naježení a brousili letkami o zem.

„To oni nastydli, že?“, ptalo se nezkušené jeňátko své matky.

„Proč myslíš, že nastydli?“, šeptala ovce.

„No podívej se, jakou mají nudli u nosu!“ Poněvadž jeňátko šeptalo tak jemně, že to bylo slyšet za devátou borovicí, zašuměl v diváctvu tutlavý smích.

*

Oj, slyšte, hudba! Fanfáry! Trubačský odbor hus obecných vedl početnou družinu husí. Jejich bělostný stejnokroj svítil na slunci, až píchalo do očí. Za to nepořádek v jejich řadách byl přímo pohoršující. Tři husy vyběhly ze řady a klidně si škubaly jetýlek, a když ježek odhodil ohryzek jablka, několik husí se po něm ohnivě rozběhlo. Tam se jich zase celé hejno zastavilo a kvákaly a vykládaly. Pořadatelé si mohli nohy uběhat, aby je udrželi pohromadě. Za husami se kolébaly rozšafné kachny domácí. Kačeři s kudrnatými pírky v ocase dbali na stejný krok a správný zákryt. Krásný dojem zkazily dvě mladičké kachny. Zahlédly pod listem lopuchy žábu. Skryla se tam zřejmě, aby viděla průvod hodně zblízka. Kachny se na ni vrhly, popadly ji za nohy a tahaly se o ni, div ji nepřetrhly v půli. Přikvačil pořadatel, žábu jim vytrhnul, zahodil a kachny zahnal do řady. Pohled na kohouty v čele družin slepičích způsobil, že se diváci mimoděk napřímili. Kohouti krok byl řízný, vojenský. Hlavy hrdé vzhůru, ocasy samý lesk a třpyt, rudé hřebeny hozeny švihácky na ucho, pod zobákem mohutné červené laloky — překrásné! Vpředu šli kohouti bílí, pak černí, červení, rezaví a strakatí. Slepice za nimi pak byly rozděleny v družiny podle urozenosti. Slepice na tohle velmi dbají. Hned za kohouty šly Houdanky v starosvětských kalhotách až na paty. Pak si vykračovaly Plymoutky, holokrké, chocholaté, Mandarinky, černé Cliftonky, bílé Londonky, žluté Mayovky, hnědé Werneovky, kropenaté Cawboyky a slepičí průvod končily čiperné Liliputky a něžné Perličky.

„To by jeden ani nevěřil, co je toho národa slepičího?“, divil se beran Správný Duc.

Bažanti, koroptve a křepelky se dostavili ve slavnostním polním stejnokroji. Jejich dlouhé řady se podobaly brázdám zorané země.

*

Vzadu u lesa na konci průvodu vznikla tahanice. Pořadatelé-kohouti tam někoho měli v prádle. Havran Jistý Dob tam chvátal.

„Co se to tu děje?“

„Ale tuhle ten se pořád cpe do průvodu!“, vysvětloval pořadatel a ukazoval na podivného tvora. Vypadal jako ježevčík s nasazeným kachním zobákem a vypůjčeným tulením nohama.

„Co vy, prosím vás, hledáte v průvodu?“, vyptával se Jistý Dob.

„Ale vždyť já tam patřím. Pusťte mne do průvodu! Musím tam být!“

„Jak to?“

„No podívejte se na můj zobák!“

„Pane,“ řekl Jistý Dob důrazně, „tady je vážná slavnost a žádná maškaráda. Sundejte laskavě ten zobák!“ a popadl neznámého za podezřelý zobák. Ale ten držel dobře. Byl zřejmě přirostlý. Jistý Dob upadl v rozpaky.

„A kdo račte být?“, ptal se už méně ostře.

„Já jsem přece Ptakopysk!“

„Aha, A křídla si nechal v šatně!“ zavřeštěl Čim Detektiv.

„Ano, pane! Kde máte křídla?“ pokračoval Jistý Dob.

„To nemám, ale za to snáším vejce!“ prohlásil neznámý sebevědomě.

„Tak? Tak nám to dokažte! Sneste vejce a pak můžete jít v průvodu.“

„To nejde! Mně se teď nechce!“ namítal Ptakopysk.

„Aha! To stačí! Zřejmě podvodník — nějaký podfukář!“

„Ale, pánové — — !“

„Nic, odveďte ho!“

Pořadatelé se chopili křičícího nešťastníka a odvlekli ho.

Ale havran Jistý Dob neměl pokoje.

„Ptakopysk — ptakopysk — ptako — ptako — ptakopysk —! Kde jsem to jen slyšel?“ skuhral si tiše. Vyhledal havrana Stoletého Kronikáře.

„Poslouchej, vážený příteli, slyšel jsi někdy o jakémsi Ptakopyskovi?“ „Ptakopysk? Ptakopysk?“ Stoletý Kronikář se drbal prostředním prstem na hlavě. „Ale ovšem! Starý známý! Je jaksi spřízněn s kachnami, ačkoli na to věru nevypadá. Co pak je s ním? — Snad dokonce přišel také? No to by bylo —!“ Ale Jistý Dob už uháněl k lesu. Vyhledal Ptakopyska, zkrouš ně se mu omluvil, požádal ho, aby se podepsal do Zlaté knihy Jamboree a uvedl nikoli do průvodu, ale na čestnou tribunu, kde ho ostatním dvorně představil.

„No proto — no proto!“ škrunhal si Ptakopysk spokojeně.

*

Pěší průvod obešel louku ohromným kolem a stanul podél okraje lesa. Stín padl na Údolí Slimáků. Diváci zvedli hlavy k obloze. Nad údolím se vznášel, rostl a mohutněl nedohledný mrak letců. Albatrosi, plameňáci, volavky a rackové volně plachtili na roztažených křídlech, za nimi mávali vrány, krkavci, sojky, holubi a pak už se třepetala mračná drobné havěti ptačí. Mládež kozí, ovčí, prasečí a telátka kulila oči na akrobatické výkony vlašťovek a rorejsů.

Ještě neskončil průvod ve vzduchu a ze zálesí vyplulo na hladinu Vypáleného rybníka ptactvo vodní s labutěmi v čele. Pluly jako bílé gondoly s půvabně prohnutými krky a s křídly velebně zvednutými. Plovaly zvolna, jak je u labutí rodinným zvykem. Divoké husy za nimi mírely nervosně nohama ve vodě. Byly zvyklé rychleji rozhrnovat hrudí vodu. To už divoké kachny byly klidnější a důstojnější. Kačeři byli uhlazení, vyšňořeni a kovově zelená zrcadélka v letkách jim svítila ve slunci. Další účastníci průvodu na vodě nebyli tak vyčištění; ale za to jich bylo! Řadám lysek, čírek, roháčů a potáplic nebylo konce. Kuřata a housata pištěla nad hlavami roháčů, které se podobaly hlavám obrýlených vědátorů s čertovskými růžky.

Za dospělými se hrnula mládež. O nějakém pořádku tu ovšem nebylo řeči. Honila se za hmyzí havětí, zvedala zadečky do výše, aby změřila hloubku, předháněla se, ale to se ztrácelo v množství. Jako obrovská loď s bělostnou přídou klouzal po vodě průvod ptactva vodního. Leskl se plochy rybníka ubývalo, až ji ptačí těla zakryla úplně.

Hosté kolem tribuny i na kraji lesa nevěděli kam dříve se dívat, zda na louku, k obloze či na vodu. Chvěli se úžasem a horečně dýchali. U smrkového mlází stáli parohatí. Jejich hluboké zraky sledovaly průvod a chřípí se jim chvěla. Slavnostní průvod klidem a důstojností až mrazil. Nikdo nevolal, nekřičel, nezdravil. Byla to krása, která stahuje hrdlo, zadrhuje hlas.

Slavnostní průvod — nejdůležitější bod programu se vydařil.

*

A už hlásil Plechový Zobák:

Koncert pěveckých sborů!

Domácí vepř Známý Lajdák si liboval a uznale chrochtal:

„Pěkně to vyvedli, moc pěkně! Teď by neškodilo něco malého zakousnout.“ Usedl na tučné kýty a zvedl uši.

Trubačský odbor husí obecných uvedl posluchače ryčnými fanfárami do hudební nálady a na Netřeskový kopec nastoupilo P. S. S. K., Pěvecké Sdružení Sánských Koz, „Mečislav“. Jako sbormistr se představil kozel Kulhavý Mek. (Podepisoval se uměleckým „Mack“). Stračky a sojky se vrtěly a škodilibě se šklebily. Ale smích je přešel, když se ozvaly měkké kozí hlasy. Hned se poznalo, že jsou to hlasy vybrané a školené. Tremolovaly tak rozkošně, jako když se čeří voda na jezu.

Kulhavý Mek zvedal hlavu, kozí hlasy mohutněly, stoupaly — výš — ještě výše — ještě — sbormistr hodil hlavou a jako když ufikne! Posluchače zamrazilo. Mohutný příval ustal jako uťat a otevřela se propast ticha. Ale nad ní se vznášely vysoké hlásky kůzlátek jako červený balonek. Kůzlata napínala krčky, kulila očka a plazila růžové jazýčky. Ale už vyrazily kozí soprány, zaúpěly alty a zaklokt lo tremolo tenorů. Elegantními pohyby, jakými se utírají talíře, zmírnil sbormistr sílu hlasů, levicí udělal pohyb, kterým se vytahuje z polévky chlup a ze spleti hlasů vyloví trhané tremolo hrdinného barytonu. Solista sboru Potrhlý Mekta zpíval celým tělem. Kýval se, pleskal ušima o hlavu, mrskal ocasem, a klepal bradou. Ó to byl pěvec! Hned hlas dovedně přiškrtil, hned jej pustil na celé kolo. Jeho hlas zněl jako kov příjemně zbarvený knedlíkem. Ale už ho pohltil mocný nástup sboru. Hlasy stoupaly, sílily, rytmus se zrychlo val. Staří kozlové prskali bas v závratných hloubkách, kůzlátka vřískala až někde nad mraky, řev rostl, basy vyletěly do výše, sbormistr se postavil na zadní nohy, třepal přední ohama nad hlavou, oči lezly zpěvákům i posluchačům — mráz rejdil po zádech — a na ráz byl konec! Zástupy vydechly, až se tráva sehnula, a zahrnuly kozí sbor hromovým potleskem.

Po tak silném dojmu byla nutna přestávka. Obecenstvo se procházelo, husy, kachny a slepice se ovívaly. Mladí kozlové — tenoristé — se proplétali množstvím a významně pomektávali, aby každý věděl, že to jsou oni, co tak krásně zpívali.

*

Pořadatelé zakokrhali a vše se hrnulo na místa. Zpěvácký spolek „Bučimír“ stál už připraven. Dirigent Děsný Vůl obcházel řady pěvců, kýval ocasem a dodával jim odvahy. Když se vše utišilo, zvedl ocas, posupně se zamračil, hodil hlavou — a veliké bučení začalo. Hlasy sboru „Bučimír“ zněly jako trouby posledního soudu. Děsný Vůl mával ocasem, povzbuzoval tenory, pochoval basy a hned zase štval telata. Na posluchače se řítil příval strašných hlasů. Ohlušoval je, oslepoval, drtil je a rval jim ozdí. Děsný Vůl pohrdal pianem i mezofortem, znal jen forte a fortissimo. Členové sboru — krávy, býci, volové i telata zvedali hlavy a troubili k oblakům. Posluchači na větvích pojímala závrať a omámení padali do trávy.

Najednou Děsný Vůl stanul jako přikován, nohy roztažený, ocas vzhůru jako zdřevěnělý. A pak jako posedlý házel hlavou, kopal, vyhazoval, práskal ocasem a na konec se rozběhl k lesu, kde zmizel v roští.

V uměleckém zápalu zpozorovali pěvci teprve za chvíli, že jim zmizel dirigent. Hlasy se lámaly a umlkaly. Pěvci se zmateně okukovali a mladý telecí hlas se ozval jako otazník. Volové se začali klidně pást.

„Co tohle má být?“ ozvalo se pohoršeně z obecenstva.

„Děsný Vůl dostal trému!“

„Skandál! Tichо!“

„Snad si běžel pro brýle!“

Později se vše vysvětlilo. Podivné chování a útěk Děsného Vola zavinil bídný střeček hovězí, který sbormistra drže napadl.

Plechový Zobák hlásil:

„Pěvecký kvartet ovcí merinových!“

Na Netřeskový kopec nastoupili dva beránci a dvě ovčičky. Byli vymydleni, nakudrnaceni jako ze škatulky.

„Kde jsou ostatní? divil se čuník Bujarý Omezenec.

„Pssst!“ syčely husy na rušitele. Kohout Vítězný Kokrhel ho poučil, že kvartet to jsou přece jen tři a ten čtvrtý je jako dirigent!

Unylé písně ovčího kvarteta všechny zase usmířily. Jejich zpěv hýřil sentimentálními melodiemi starých časů. Zejména tenorista Kudrnatý Duc se všeobecně líbil. Jeho tremolované výšky dojaly Bujarého Omezence k slzám. Píseň „Šla ovečka hopky, hopky — — —“ museli opakovat.

„Nikdy bych byl neuvěřil“, prohlásil Bujarý Omezenec, „Jak taková pitomá ovce může jednoho dojmout!“ A udivené se rozhlížel, když ho se všech stran okřikovali, aby mluvil slušně a nenadával.

*

Spojené sbory „Cvrkoň“ a „Fidlajs“, jež řídil zelený kobylák Maestro Hopsasa, uchvátily posluchačstvo rozkošnými písněmi strání, mezí a luk.

Příjemnou náladu pokazila slípka Puťka s drdůlkem, která se v nadšení pokusila sezobnout jednu kobylku sopranistku.

Když pořadatelé zjednali klid, zapěl sbor bílých labutí přesmutnou „Labutí píseň“. Obecenstvo bylo hlubоce dojato. Všichni očekávali, že teď sbor labutí zahyne. Alespoň staří vždycky vykládali, že labuť zpívá jen jednou a to před svou smrtí. Už si připravovali truchlivý výraz v obličeji a byli velmi zklamáni, když labutě nejen že nezahynuly, ale klidně si odešly do buffetu a tam se neomaleně opaly. Obecenstvo se netajilo rozhořčením.

*

Z vrabčího houfu se ozval pronikavý výkřik, který vzrušil kde koho:

„Sovy tady tlukou špačky!“

„Jakže? — Na slavnostech Jamboree?“ děsil se výbor.

„Kdo se opovažuje?“

A už se sem hnali pořadatelé, aby věc vyšetřili.

„Kde? Kdo koho tluče?“ ptali se přísně.

„Tady sovy! — Tlukou špačky!“ křičel Prohnaný Čim.

Vše se záhy vysvětlilo. Sovy prostě klímaly a teď probuzeny vyvalovaly udiveně oči, rozhlížely se o točily hlavami. Darеba Prohnaný Čim se ztratil v zástupu.

*

Na Netřeskovém kopci se mleli vrabci. Nastupovali k pěvecké produkci. Přeletovali sem tam, hádali se a rvali. Dirigent Nervosní Čim skákal všecek rozčilen, honil zpěváky na místa a utíkal se se skupinou, která se cpala na přední místo ve sboru.

„Jen si táhněte!“ sápal se na ně. „Do zkoušek jste nechodili a tady se pohrnete do první řady, to se ví! Vy byste nám pozvedli v krku! — Pryč!“

Sváteční pěvcům nezbylo, než zmizet. Netrpělivé obecenstvo už tleskalo. Konečně vyskočil Nervosní Čim na kamínek — mrsknul zobákem sem tam, počet ný vrabčí sbor nabral dech — a

Čá — rá — rá — činmčará,
čá — rá — rá — činmčará,
činmča — čimča — čimčará,
čimčarára — čimčarára —
čimčimčim — — —! Zvonili, brnkali, pištěli, vřískali — každý se snažil vyniknout. Byla to pekelně rozkošná muzika. Svým ostrým rytmem strhla posluchače k projevům bujarého nadšení. Nervosní Čim všecek zalit potem se ukláněl tak hluboce, že hrozil mrňavým ocáskem propíchnout oblohu.

Po vrabcích se přibatolily na Netřeskový kopec „Růženky“, sbor veselých prasátek. Jejich malá očička hleděla vesele na svět a nezbednosti se jim kroutily ocásky. Sbormistr Růžový Pašík s trumpetkou na krku dal znamení a veselá prasátka spustila své uličnické písničky.

(Pokračování na str. 51.)

Koutek důvtipu.

Nekreslili jsme vám patnáct známých předmětů v nezvyklých polohách a jsme velmi zvědavi, kolik skautů je správně určí. Dáváme vám lhůtu do konce prosince, jména všech správných luštitelů uveřejníme a třem vylosovaným věnujeme pěkné ceny.

Rozluštění posílejte na adresu Svazu. Plajner.

Moje vzpomínka na setkání s panem presidentem T. G. Masarykem na Lánech.

Byla to překrásná májová neděle, den jako vykoupaný, sluníčko zářilo od časného jitra na bezmračném nebi, když jsme vyjížděli do Lán.

Konečně! Pan president vyšel ze zámku, provázen svou dcerou Alicí a několika přáteli. V nastalém tichu ozvala se překrásná naše píseň — ukolébavka: Letěla bělounká holubička... zpívaná čistými dětskými hlásky, jež působila tklivým dojmem. A tatíček se blížil...

Vysoký, štíhlý, přicházel vstříc pružným krokem prvnímu skautskému oddílu, přivítán jásavým: Ať žije náš drahý pan president! Stanul právě u nás a pozdravil se s těmi, jež znal. S vlídným, laskavým úsměvem kynul dětem, vyptával se vůdkyně na jejich program, děti, jak se jim líbí táboření.

„Jak jsou všechny opálené, jak jim to táboření svědčí," prohlásil posléze pan president a přislíbil skautkám, bude-li mu možno, že se přijde odpoledne podívat na jejich cvičení.

Dlouho pobyl v našem kruhu, procházeje řadou tu vlídně kyna, tu zas zastaviv své kroky, vyměnil několik vlídných slov s tím neb oním. Všichni jsme museli obdivovat jeho svěžest a živost, jeho zájem o vše, jenž svědčil o nevšední energii, byl nám radostným svědectvím pěkné presidentovy duševní čilosti, morálního i fysického zdraví. S neúnavnou vytrvalostí v žáru poledního slunce podepisoval veselé všechny lístky a fotografie, jež mu byly s prosbou podány, bez pomoci skel, chutě, jeden za druhým. Žertoval, že ani sám neví, co podepisuje, usmíval se hovoří, a tak mně v tu chvíli připadal, jako by se měl celý rozdati všem těm dychtivě čekajícím, a přec energie jeho bystrého, neúnavného ducha neumdlévala, naopak spíše vzrůstala. Stavěnka jakási s památničkem příkluslá, bezzubými ústy šeptala víc k sobě, než k těm ostatním: „Poprosím jej, tatíčka našeho, aby mně sem něco napsal, abych měla na něj památku, vždyť jsem za nim přijela z takové dálky!" A laskavý, dobrý náš tatíček jistě ji nezklamal v jejím očekávání!

(List paní a dívek.)

Sláva Bursík:

Páté světové Jamboree v Holandsku.

(Pokračování.)

Baťou, abychom je mohli účastníkům věnovati. Ze dvou párů, což jsme měli, darovali jsme jeden princi Gustavu Adolfovi a druhý při konferenci Conf-Scoutu B. P., obě ma se velmi líbily.

Z četných čajů mimo polský, rumunský a jugoslávský, byl pro nás významnější švédský, kde byl hostitelem princ Gustav Adolf, čaj hlavního stanu britské výpravy, která čítala 8000 hochů, a kterého se zúčastnil i světový náčelník lord Baden Powell a světová, náčelní lady Baden Powell. Dále čaj Američanů, taktéž hojně navštívený, na kterém předvedli Indiáni (dva byli doopravdy praví) své tance, pro nás trochu jednotvárné.

*

Tábory projel také v autu náčelník holandských skautů Rambonet, kterému nemocná noha znemožnila bližší prohlídku. Holandská královna byla jeden den přítomna na stadione odpoledním programu a prohlédla si tábory v jeho blízkosti. Ten den byla návštěva 100.000 platících osob. Českou návštěvu převyšovala samotné Holandany, a i když nebylo nám řečeno konečné číslo, můžeme říci, že asi deset procent všech obyvatel Holandska navštívilo během Jamboree tábory.

Málo tedy i hospodářský plný úspěch. A to bylo minimální vstupné 50 cts., t. je 8 Kč. Stálá vstupenka stála 12.50 hol. zl.

*

Tábory jsou jednoduše, ale účelně zařízeny. Ve velké většině mají stany pro 6 až 8 hochů. Někde kruh táborového ohně. Jednoduchou kuchyni, často až příliš jednoduchou a kde se těžko udržoval pořádek. Většinou i jídelnu, ovšem primitivní. Značná pozornost byla věnována výstavbě bran, z nichž některé byly velmi originelně a pěkně řešeny.

Procházíme-li tábory postupně, počínaje od nejvzdálenějších Američanů, můžeme upozorniti jen na nejdůležitější: americký tábor byl nejvýstavnější až přepychový. Velká brána, lístos ze skutečných polen, ne jako v Gödöllö, z malovaných, velký stan se zajímavou a v mnohém směru poučnou výstavkou, a velké stany ubytovací, většinou s pohlmi lůžky.

Blízko Američanů byli Švýcaři, jichž tábor spolu s naším byl považován za nejčistší a nejlépe uklizený.

Dále procházíme řadou malých táborů Armenie, Curacao, Estonska, Egypta, Iranu, Japonska, Lichtenštejnska, Litvy, Mexika, Portugalska, Ruska, Saby, Siamu a Venezuely. U některých zajímou nás brány, někde vystavovaný folklor, nebo domácí produkty, ale většinou se tyto tábory těší pozornosti pro exotičnost jejich obyvatel.

V maďarském táboře povšimneme si mimo tesané čje to skautská pračeč) brány i vysokého stožáru, který však působí trochu směšně, jsa svázán z mnoha slabých tyčí. Jinak je v celém táboře přímo „vojenský" pořádek.

Indický tábor má malovanou bránu a zajímavé obyvatele. Finská brána z větví podoby parohů nás také zaujme, právě jako několik větrných mlýnů, postavených v táborech Holanďanů. V jednom táboře si dokonce ze svázaných tyčí postavili vyhlídkovou věž, na kterou vyhlídali vstupně. Obchodní duch je, až na malé výjimky, nikde neopouštěl.

Rumunci měli hezkou bránu v národním stylu, jejíž malé zvonky s každým zavanutím větru mile zněly, zatím co velké, kravské zvonce, na švýcarské bráně hlaholily daleko.

Nizozemská Indie postavila domorodé chaty. Naši soused. Švédové, měli bílé stany, každý pro více osob. Jednoduchý jejich tábor byl stále v pořádku, a spíše tiší než veselý.

Oba polské tábory a jugoslávský i rumunský byly blízko našeho a tak jsme se velmi často navštěvovali.

*

Při pochůzkách tábory vídali jsme velmi mnoho zajímavých věcí, jako jednoduchá zařízení na ukládání nádobí, různá ohniště, úpravy stanů a podobně, že by nestačila kniha na jejich popsání. Musíme se spokojiti jen nejstručnějším záznamem. Později budeme míti spíše možnost své zkušenosti použíti.

Za slunného počasí plynul čas jako sen a přišel poslední den. Dopoledne navštívil náš čestný oddíl s hudbou tábor Rumunů. Zde jsme byli uvítáni jeho velitelem, kterému odpovědět zástupce velitele br. Kulhánek a odevzdal mu čestný odznak „skautské lásky" jako důkaz přátelství našich organisací.

Poté zapěli rumunští skauti československou státní hymnu, jejímž vzorným přednesem hudebním i zpěvním (byla zaspívána v originále) nás již v Praze mile překvapili. Po přátelské besedě ve velkém stanu odevzdal velitel tábora bratru Kulhánkovi čestný skautský kříž a krásně vyřezávanou hůl. Všichni přítomní činovníci dostali malé čestné odznaky.

Zatím co druhý náš oddíl s hudbou šel do hlavního polského a jihoslovanského tábora, navštívil jiný čestný oddíl druhý polský tábor. Těmito návštěvami jsme znovu zdůraznili naše věrné přátelství, projevující se po celou dobu Jamboree.

Před třináctou hodinou nastupovala celá čsl. výprava se všemi vlajkami a hudbou k poslednímu pochodu na stadion, k oficielnímu zakončení Jamboree. Tribuny byly plné obecenstva, v ložích diplomatické sbory a zástupci všech zúčastněných organisací, na čestné tribuně světový náčelník, světová náčelní, princ Gustav Adolf a holandský náčelník Rambonet. Ve 14.30 zahájeno defilé velitelů tábora a podtáborů, za kterými pochodovali všichni účastníci v pořadí tentokráte od konce abecedy, takže Československo pochodovalo čtvrté. Obecenstvo tedy nebylo ještě unaveno pozorováním téměř dvě hodiny trvajícího pochodu. Také se nám dostalo mnohem větších projevů sympatií, než při zahájení, o čež má zřejmě zásluhy naše hudba i holandský lisk, který o nás často pochvalné referoval. (Mimo jiné všiml si i bílých rukavic našich praporečníků.)

Všichni skauti seskupili se závitnicovým pochodem do středu stadionu, zatím co vlajky v pozadí tvořily pestrou a živou dekoraci.

Na přání Baden-Powela, který vystoupil na umělou skalku uprostřed stadionu, všichni usedli. B. P. odevzdal všem velitelům výpravy symbol tohoto Jamboree, dřevěnou Jakobovu hůl, a promluvil pohnutě ke všem shromážděným.

Ke konci pravil: „Pro mnohé z nás je to poslední okamžik, kdy se ještě uvidíme. Mnozí mezi nás již nepřijdou. Já dnes, jako osmdesátník, jsem na konci života, zatím co pro vás mladé život teprve začíná. Noste tedy vždy pochoden lásky a bratrství, kterou jsem rozšíří a kterou jsem Vám dnes symbolicky znovu odevzdal. God bless you all. Bůh Vás žehnej!"

Mnohým se objevily slzy v očích, všem nám bylo smutno. Shledáme se zase? Uvidíme ještě někdy svého Chief-Scouta?

Zvolna jsme se všichni rozcházeli a vážnost, ba možno říci smutek rozloučení, se přenesl do táborů, kde jen zvolna ustupovaly veselejší náladě, kterou přinášel slunečný jas, zalévající všechny tábory.

Po příchodu do tábora bylo povoláno naše velitelství spolu s veditelstvími ostatních kontingentů 5. pouličním od našeho subcampchiefa k čaji na rozloučenou. Při té příležitosti jsme mu odevzdali naši „skautskou lásku" za pečlivou práci a vzornou autoritu, kterou věnoval naší výpravě.

Večer zúčastnilo se mnoho hochů táborového ohně na rozloučenou, kde jsme konečně, jako naše krásné dny na táboništi. Ještě tři dny vyletí a pak zase domů.

Výlety a návrat.

Po oficielním ukončení Jamboree byli tři dny "výletů. Vodní skauti zúčastnili se již několika výletů po lodích na moře, jezerech i kanály. Na největším se výborně upiatnila naše hudba. Mimo ně však většina účastníků mimo Haarlem a Holandsko jen z oken vlaku při příjezdu.

Ve stejné dny zasedala v Haagu mezinárodní skautská konference, na které náš Svaz zastupovali bratr starosta profesor Charvát, bratr náčelník prof. Svojšík a zahraniční spravodaj br. inž. Žídlický. Jejich referáty byly uveřejněny v časopisu „Vůdce".

První den výletů, v úterý, musili jsme vstávati již v půl páté a pod zamračeným nebem jsme odjeli vlakem do Amsterodamu, společně s Nory, Syřany, Francouzi a jinými. Z nádraží odvedli nás ke dvěma převozním parníkům a poté jeli jsme všichni elektrickou drahou do Volendamu.

Trochu nás provedli městečkem, které si zachovalo ještě starobylý ráz a po obecenstvení jsme měli možnost prohlédnouti si u přístavu Holanďany, takové, jak jsme si je představovali: muži celí v černém, v malé čepičce, přílehavé kazajce, k níž připínají balonovité kalhoty se dvěma pěry knoflíků. Většinou jsou to staří stříbrné mince, větší

Konečně odznak získal!

Vlčata v přírodě na podzim.

Ivan Břichta

Na podzim příroda pomalu ustává ve své vnější činnosti, proto možnost pozorování a hledání je menší; je v tom však jedna výhoda: v létě je kolem tolik věcí a v přírodě probíhá tolik dějů, že se nám zdá těžko rozhodnouti, co si z toho vybrat a co pozorovat.

Na podzim všeho hodně ubylo a k pozorování zůstaly jen některé předměty, na které dále upozorníme. Chceme vám ještě připomenouti, abyste nezapomínali na podzim pozorovat přírodu, ba ani později v zimě. Tím lépe ji porozumíte na jaře a v létě.

1. **Semena rostlin.** Podívejte-li se kolem sebe, pozoruiete, jak se všechno rodí, kvete a hyne. Rostliny, ale i živočichové a člověk, smečky a oddíly a celé národy.

Nejkrásnější dobou pro rostlinu je doba květu, snad si můžeme představovat, že je to doba nejšťastnější. Ale doba velmi krátká a co po rostlině zbude z celého jejího života — je malé, často nevzhledné semínko. Pro ně žila rostlina svůj život a ono je jediné, co z ní za rok nebo za dva (u květin) zbývá. A to jen proto, aby mohlo vyrůstit novou rostlinku, která by opět žila tyto nové semínko a tak do nekonečna. To je pravidlo zachování rodu a proto každá rostlina se snaží opatrovat své semeno co nejlépe a zanést je hodně daleko, aby své příbuzné rozmesla po celém světě.

Každá rostlina si na to vymyslila zvláštní patent a využívá jiných vnějších sil, aby jí s rozmnožováním pomohly.

Proto si všimejte semen rostlin a pokuste se dotvtipit, jakými prostředky se který druh dostává od rostliny do kraje. Několik příkladů vám ukážeme:

Pampeliška je, jak víte, v létě žlutá. Snad jste přemýšleli o tom, proč mají květy tak nápadné barvy. Z téhož důvodu, proč obchodní firmy vylepují velké nápadné barevné plakáty: je to reklama. Obchodníci válí zákazníky, květy k sobě vábí hmyz, aby přenesl pyl z květu do květu. Při tom jim z nápadnosti nemůže vzejít — kromě člověka — žádné nebezpečí, protože ptáci květů nezobají.

Na zimu pampeliška dostává bílou barvu. Tedy touž, jakou má sníh. Zřejmě se snaží být nenápadnou. To proto, aby ptáci, kteří pátrají sněhem po semenech se sněduji, jich nenalezli; v jejich žaludku by semena tohoto druhu příliš na zmar. Ale ne všechna. Jak si zakrátko povíme.

To je tedy barva. A nyní si vzpomeňme, že semínko pampelišky má nad sebou malý padák z chmýří: ale je jeho létací zařízení, kterým koná vzdušné plavby daleko od svého rodiště.

Javor používá také větru a vzduchu, aby jeho semeno dolétlo hodně daleko. Semínko je malé a lehké a sedí mezi dvěma tenkými velikými křídly, která ho nesou vzduchem.

Smrk Usušte doma smrkovou šišku, potom s ní vyjeďte na dráhu a zatřepejte jí vysoko ve vzduchu. Vyženě se roj jakoby rybích šupinek, což jsou semínka s křídélky a vířivě se snášejí k zemi.

To byly 3 rostliny, využívající k rozmnožení semen větru.

*

Rostliny, rostoucí ve vodě (leknín) nebo u vody (olše) posílají svá semena do světa po vodě, ale protože teď na podzim jich už neuhlídáte, nebudeme se jimi zatím zdržovat.

*

Zato když jdete v létě lesem, všimnete si za nedlouho, že se v něm nachytaly na punčochy drobné kuličky s ostrými háčky. Zachytáváme botami za plazivé šlahouny, na kterých ony kuličky rostou. Jejich odstraňování je svízelná práce a proto se také ona rostlina jmenuje svízel povázkový.

Tuké znáte velké kuličky s háčky, kterým se přimá žebrácké knoflíky nebo šaliny. Jsou to semena lopuchu pavučinatého. Zachycují se háčky na šaty a na srst zvířat a tak se zadarmo vozí.

Mimo tyto způsoby rozšiřování je ještě jeden, který si osvojila brdá nejtýkavka, neotýkej se pomocí zvenčí. Má snad schopnost vystřelit svá semena daleko od sebe. Děje se to tak, že tobolky, na kterých jsou semena, ve vhodný čas puknou na 5 dílů a ty se svinou tak rychle, že vymrští semena.

Kvést ji uvidíme až opět v létě, zde o ní mluvíme jen proto, abychom si uvědomili všechny způsoby rozšiřování semen.

*

Při pampeliške, jsme se zmínili, že barví na podzim semena barvou sněhu, aby se v budoucnu stala nenápadnými.

Vyjdeme-li však ve sněhu na vycházku, pozorujeme mnoho rostlin, které mají ochranné nápadné bobule, ve kterých jsou schována semena (jeřáb), nebo nažky (šípková růže), uzavřené v nápadně zbarveném obalu (čilše).

To jsou rostliny, jejichž semenům neuškodí průchod ptačími vnitřnostmi. Dávají se ptáky pozřít a potom v nich cestují nějakou dobu jako slepí pasažéři, až jim opět pták pomůže na světlo denní a tam zapadnou, aby dala základ k nové rostlině.

*

2. **Shirejte šipky.** Na výletech máte možnost pobavit sebe a potěšit maminku nasbíranými šipky, ze kterých se dělá víno. Vezměte z domu kabelky, po kapsách se poztrácejí.

V zimě se do měkka zmrzlé šipky*) dají pojídat, když se byla vymáčkla kupka škrabavých nažek uvnitř. Ale ani ty člověku neuškodí.

Čaj ze šipků. Vyškrabujte z čerstvých šipků vnitřek. Z dužnatého obalu se vaří dobrý čaj (zcela obyčejným způsobem).

3. **Herbář** — sbírejte na výletě charakteristické listy a ukládejte do desek. Přineste je na schůzku a tam je připevňuje lepicími páskami na čtvrtky normalisovaného papíru. U každého listu jeho jméno, datum a místo nalezení.

4. Pozorujte, jak každým dnem ubývá listí na stromech před naší klubovnou. Uděláte soutěž o dohadů, kterou schůzku po prvé nebude ani jednoho listu na stromě. Odhady se napíší a soutěž se rozřeší jména, jež opadne poslední list.

5. Zapište si první den, kdy bylo pozorovat jehličky jedlu na mrazivou hladině vody.

6. Každá šestka obdrží lístek se jmény stromů, jejichž listí má naházeti. Která je první hotova, vyhrává.

7. **Rostliny s trny.** Trny jsou podobným opatřením jako ostnaté dráty. Brání nepřiteli v přístupu. Mnoho rostlin by bylo zahuteno plží nebo ožráno králíky a zajíci, kdyby se nechránilo ostny.

Na podzim máte pěknou příležitost zjistit, které keře, stromy a květiny mají ostny. Pořídejte si jejich ilustrovaný seznam (akát, hloh, šípková růže atd.).

8. **Kaštanů** využijte spíše na výletě než v klubovně. Tam dělají nadarmo nepořádek a nikoho netěší staré otrvilé kaštany. Jejich krása mizí, leží-li někde pohozeny.

Na výletě z nich můžete dělat panáčky, fajfky a pod. nebo jimi střílet do terče nebo je provlékat a navlékat

*) Vlastně zmrzlé číšky, obklopující nažky.

Nový poutavý skautský román dlouholetého plzeňského skautského vůdce, J. Pavla právě vyšel. Jmenuje se: **„Skauti na Otavě"** a rušné příběhy, jež prožívají Srnci a Havrani na Oblovém ostrově, jakož i „kanadské" zvířky, moje a divokými trampy zaujmou každého našeho čtenáře. (Váz. za 18 Kč.) Taktéž upozorňujeme na nový románek skvělého anglického tábornika A. Ransome **„Zamrzlá loď kapitána Flinta"**; v níž chlapecká a dívčí dvojinka prožívá dobrodružství polárních badatelů, jezdí na plachetnicích sanich a pod. (váz. s ilustracemi 24 Kč). Těm, kteří znají Šumavu, bude se líbit od Josefa Pavla nádherně ilustrovaná knížka **„Boubín — Šumavský prales"**. Přátele zvířat zaujme český „Brehm" v kostce, Č. Charous—Dr. V. J. Staněk: Ze života zvířat v pražské Zoo." Je zde 100 pořídek o různých zvířatech a 125 mistrných fotografií (vel. formát, váz. 65 Kč). Jsou to ten malé ukázky ze seznamu **„Hokrových dobrých dětských knih"**, připojeného k dnešnímu číslu. Je zde velký výběr vánočních dárků pro chlapce i děvčata. Na seznam upozorňujeme i naše oddíly. Veškeré dobré dětské knihy má na skladě Jos. Hokr, Praha I., Karrova 10.

(Páté světové Jamboree.)

naši dvacetikorunu — nejkrásnější z konce 18. století zobrazovala svatého Jiří v boji s drakem. Oděv žen a děvčat je jednoduchý, také většinou ve smutných barvách.

Po oboustranném vzájemném okukování a po mnohém fotografování odjeli jsme na několika parnících na ostrov Marken, který si pro jeho zvláštní kroje a celý způsob života chovají jako národopisnou zvláštnost a ukazují všem cizincům. Na Markenu mají kroje nejkrásnější, zvláště ženy. Jejichž nepříliš hezké obličeje dokonale hyzdí úprava vlasů, které jsou nad čelem slepeny v jakousi stříšku.

I tu, když nám alespoň na chvíli po předchozími dešti vysvitlo sluníčko, jsme prošli osadou s charakteristickými stavbami a prohlédli si obchody s upomínkovými předměty, kde mnozí nakupovali. Zajímavé také je, že tam mládež do 6 až 8 let chodí často oblečena v šaty druhého pohlaví a tak okolo nás pobíhalo po celou dobu prohlídky mnoho děvčátek v bílých kalhotech a kluků v pestrých sukénkách.

Z Markenu odjeli jsme parníky do Amsterodamu, ale tuto jinak pěknou projížďku nám zase kazil déšť.

Po příjezdu do Amsterodamu nás po rozdávání amrzliny dlouho tadili, pak nás kolem nádraží dovedli na místo, odkud jsme vyšli, chtějíce nás poslat do tábora. Když jsme protestovali, abychom po večeři o půl 8. hod. měli být o půl 15. hod. zpět v táboře, provezli nás na parníku ještě přístavem. Na zvláštní cestě jeli s námi Japonci, vracející se také z výletu, od kterých jsme se naučili japonský „buď připraven" — „sona yo tasnen".

Protože nám uspořádání prvního výletu nevyhovovalo, tázali jsme se v cestovní kanceláři, který je přesný program příštího dne. Přes všechny dřívější sliby nám bylo k našemu zděšení sděleno, že do Naardenu k hrobu Komenského pojede jen část naší výpravy. Náhoda přivedla k cestovní kanceláři našeho subcampchiefa, který byl přelvapen naší nespokojeností, neboť se po celou dobu s úspěchem staral, aby vše bylo zařízeno podle našich přání. Zakrátil jsme v podobě menší bouře a tak zajistil celé naší výpravě zájezd do Naardenu.

Ve středu se nevstávalo již tak časně. Večeři bylo stále kratčené. Celá výprava odjela do Baaren. Zde po příjezdu defilovali účastníci výletu před princeznou Juliánou a jejím chotěm.

Po pohoštění v královském lese odjela čs. výprava vojenskými auty přes Busem do Naardenu. Do krásně upravené kaple uvedl naší výpravu v čele s bratrem starostou profesorem Charvátem naardenský starosta. Na hrob J. A. Komenského holy položeny palmové ratolesti se stuhami čs. v státních barvách.

(Dokončení.)

(Veliké slavnosti Jamboree.)

Když si náš kohoutek slepičku bral — — —

Koukalo tele na vrátka — —
Vrabčáci, čtveráci! — — —
Pískal pejsek kudlu — — —
Kozlíček bobečky trousil —
Toč se, toč se, můj ocásku!
— — — — —, a jiné darebnosti.

Prasátka kvíčela, vytahovala do výšky, spodní hlasy dole škrunhaly a Růžový Pašík dělal před sborem takové kejkle, že se obecenstvo válelo smíchy.

Bylo to podařené zakončení pěveckého programu.

S vysokého smrku krákoral Plechový Žobák:

Ukázky cviků a táborových her!

(Příště dále.)

DOKONALÝ AMERICKÝ
PŘENOSNÝ PSACÍ STROJ
CORONA
GIBIAN
PRAHA II., Štěpánská 32

Francouzští skauti hrají známou hru »O skalpy«.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levně a vkusně dodá
J. STEHLÍK,
rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

Dobrý skutek našeho skauta při světovém Jamboree v Holandsku.

Skaut ve službách CPO
používá do telefonních přístrojů speciální články
PALABA V 85
za Kč 7·—

DÍVČÍ SKAUTING.

VI. Littochlebová:

Česká skautka v Americe:

Návštěva paní Rooseveltové v táboře.

„Camp Andree Clark" uvidíte šipku u cesty, když jedete po silnici od New Yorku. Ale to vám stále ještě nic neprozradí o pohádkovosti celé rezervace, kterou zakoupili a pro skautky upravili rodiče mladičké zemřelé skautky Andree Clark, to si ještě neumíte představit. Krásné jezírko v klidu leží, upravené cesty vroubené velmi tvrdými, a velká áčka rozestavěná po lese, v nichž teď žije dvacet-sedm delegátek čtyř světadílů a šedesátšest delegátek států amerických. Kolik krojů, tolik národností! A přece zde musíte vycítit něco vyššího, co spojuje všechny k společné práci, to „něco", které učení z Japonky a Číňanky přítelkyně, ačkoliv se jejich otcové nazývají vrazi, něco co pojí všechny v jeden sesterský kruh.

Dnes, 10. srpna, je v táboře už od rána jakýsi neklid. Odpoledne přijede paní Rooseveltová! My Evropanky kulíme oči, jak jen to slyšíme. Chot' prezidenta Spojených států přijede do našeho tábora!

Ve tři nastupujeme. V trolejích procházíme branou, tvořenou z mezinárodní skautské vlajky a vlajky Spojených států do „zelené katedrály" (jakési posvátné shromaždiště na paloučku mezi lesními velikány), do kruhu ze sedmeme kolem ohniště, na kterém má dnes zaplanout oheň světového přátelství.

Hlasatelka čte z pergamenového svitku o dnešním dni. Ty, které jsou připraveny svázané hrstky dříví, z nichž každá delegátka jednu za svůj národ přiloží na oheň. Australia, Belgium, Brasil, Canada, China, Czecoslovakia, jdou za sebou delegátky, z nichž se každá představí a tlumočí pozdravy své vlasti, samozřejmě anglicky.

Měla jsem sice z domova připravený proslov, v němž jsem chtěla mluvit o paní Masarykové, prezidentu Wilsonovi, Lansingovi a našem vděku k Americe, ale poněvadž delegátek bylo sedmadvacet, směly jsme pronésti každá asi dvě věty. Řekla jsem:

„Přicházím z Československa, které je jako dítě vaší velké země, protože vaše přátelství bylo potporou naší mladé republice.

Jedno naše přísloví praví: Kdo zpívá, má dobré srdce. A celý národ československý zpívá velmi rád."

A dále Denmark, Egypt, Estonia, Great Britain atd. až do sedmadvacet. Každá položila své dříví na oheň světového přátelství a teď mluví Mrs. Kerr za Mrs. Edey o zakladatelce amerického dívčího skautingu Juliette Low.

A už se ujímá slova paní prezidentová! Vyřizuje pozdravy a plnou mocí litost prezidenta Spojených států severoamerických, že se také on nemůže zúčastnit oslavy čtvrtstoletí dívčího skautingu, ačkoliv je si vědom její důležitosti. Ví, že by delegátky, celého světa donesly jeho názory o míru do svých zemí.

A paní Rooseveltová, čestná předsedkyně amerického dívčího skautingu pokračuje:

„Velice mi záleží na světovém míru. Ale přicházím k závěru, že to záleží na ochotě každého jednotlivce vzíti na sebe plnou zodpovědnost za své projevy a ovlivňování svých známých.

Mír zahraniční závisí na míru domácím a laskavém jednání s každým. My jsme si mír u nás získali. Několik států je má. Ale mír musí jednou býti mezi všemi národy.

Když chceme mír, budeme jej míti. Nezratili jsme ho v našich mezinárodních stycích, poněvadž ho nesnižíme na úroveň osobních zájmů. To je způsob, který musíme zachovati, abychom překonali různé překážky."

Vyjádřujíc naději, že delegátky, representující sedmadvacet cizích států, budou spokojeny v Americe, řekla paní Rooseveltová:

„Šťastné chvíle jsou nejdůležitější věcí v životě. Učíš se znát a poznávati jeden druhého. Američanky se umějí smát a užívati příjemných chvilek, poněvadž nejsou sužování starostí o existenci. Jsme povinni světu zachovati svůj smysl pro humor, nikoliv být příliš vážní a předstírati, že rozumíme některým věcem lépe. Ne, my si zachováme veselost, protože si o sobě samy myslíme, že jsme jedinými důležitými lidmi na světě." (Přeloženo z New York Times.)

Mezitím co jsme bez dechu a soustředěně poslouchaly, připlíží se ke mně jedna z pořadatelek a šeptá: „Halo, Československo! Zapíchl pani Rooseveltové zase tu jako včera! Víš, tu „Trialalala"!"

Byla to totiž jediná písnička, při níž si mohly všecky od srdce zazpívat. Už na lodi jsem si pospíšila, abych evropské delegátky československým písničkám naučila, a při nedělním večírku, pro obecenstvo na lodi byla „Tancuj, tancuj" zařaděna první mezi písněmi hned po zahájení. A když byl prvého dne seznamovací táborový oheň v Americe, byla to zase „Tancuj, tancuj", jež si podmanila svou živostí zástupkyně celého skautského světa.

A divíte se, že jsem byla v desátém nebi, když mně první dáma Spojených států podala ruku a řekla, že se jí to líbilo?

Napínavý cyklus indiánských románů F. Steubena:
Rudí hrdinové
počal vycházet v ilustr. sešitech po Kčs 1·80
Vyjdou tu vzrušující díla:
Letící šíp • Rudá bouře
Tecumseh a Kožená punčocha
Zářící hvězda
1. sešit jen za 60 haléřů žádejte u každého knihkupce anebo v nakladatelství
JOS. R. VILÍMEK V PRAZE II. SPÁLENÁ 13.

Také dobrý skutek!

Správný skaut najde všude a vždy příležitost k plnění skautského zákona.

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím!
Nezapomeňte včas si opatřiti!

Sport. potřeby
jen u odborníka.
Sportovní dům
BAILONY-BAUMANN
BRNO, Kobližná
Největší odborný závod v Č. S. R.

Dr. Ing. K. Novák (Pittsburg, USA):

Jamboree amerických skautů ve Washingtoně r. 1937.

Původní zpráva pro „Skauta-Junáka".

Washington je zvláštní město — všecko je tam federální a všecko federální je ve Washingtonu. Úřady vlády Spojených Států, knihovny, muzea, všecko nejkrásnější a nejlepší je tam sneseno z celé Unie. Vše ve výstavných budovách a na obrovských, velkorysé řešených prostorách. Je to město, které nežije z vlastního obchodu a průmyslu, nýbrž které je vydržováno celými Spojenými Státy — a nutno přiznat, že si USA daly záležeti na svém hlavním městě. Ve Washingtonu je totiž často, ba ani kouře z vlaků není, jsou tam spousty zajímavostí všeho druhu od historických památek a klášterních katakomb až po atrakce moderního velkoměsta.

Když k popsaným výhodám přičteme fakt, že ony velkorysé řešené prostory jsou kryty skvělými trávníky, po kterých se nota bene smí chodit a na kterých bylo skautům dovoleno bezestrestně stavěti stany, ba i rýti kolem nich deštové stružky, pak se nelze divit, že američtí skauti přijali pozvání, aby svoje Jamboree pořádali ve Washingtonu. Pozvání bylo přímo od prezidenta Roosevelta; dokonce bylo osobně naléhavé. Že pan president osobně skauty přijme tak, jako když jmenovec dnešního presidenta — a to už byl vrchol všeho, co si srdce amerického skauta mohlo přát.

Výstavba táborů.

Přijel jsem do Washingtonu až třetí den, kdy už bylo shromážděno přes 25.000 amerických skautů a přes 400 cizích hostů. Washington se opravdu jen hemžil skauty.

Hlavní stan byl umístěn s dvěma dlouhými řadami správních stanů ve středu města, v ose spojující Kapitol s Washingtonovým památníkem.

Vchod byl vytvořen dvěma mohutnými věžemi historického amerického slohu s rozšířenou horní částí a konickými podstavci — zdařilé napodobení srubové konstrukce. Věže byly asi 30 metrů od sebe vzdáleny, od nich směrem k malému vyvýšení, na němž byl hlavní stan, se táhly dvě řady mohutných stanů, podobných cirkusovým, v nichž po levé straně byly umístěny skautské ústředí a správa Jamboree, po pravé občerstvení, informace s registrací, kanceláře skautských časopisů, rozhlasových společností, první pomoc, propagace atd.

Před nimi po každé straně „náměstí" byly široké promenády vroubené řadami vlajek všech národů na Jamboree zúčastněných. Tábory okresů washingtonských a z bližšího okolí tvořily blízko správní skupiny, rovněž polní nemocnice a tábory cizinců. Ostatní tábory zaujímaly takřka 350 akrů plochy v lesíku poblíže Lincolnova památníku a za řekou Potomac blíže letiště.

Těsně za správní skupinou vybudována skvělá arena. Ve všech čtyřech rozích areny se tyčily podobné věže, jako u vchodu, kterých se zde používalo k rozhlasu, osvětlení a řízení scén v aréně. Na hlavní straně areny zřízeny 4 hlavní a jedna malá tribuna pro hosty, po každé z kratších stran obdélníku po dvou tribunách. Protějšek hlavních tribun poskytl volný k všestrannému a připravování. Nástupům uzavřených útvarů sloužily široké brány mezi páry postranních tribun — podobně, jako je tomu na sokolských sletištích u nás.

Výstavba táborů byla velmi rozmanitá. Zvláště na branách si daly skupiny representující jednotlivé státy záležet a snažily se originelní výzdobou vystihnouti charakter, nebo něco typického pro část Spojených Států, z které přišly. Stany byly většinou velkých typů, ač na příklad v táboře skautů z Mt. Vernon a j. jsem viděl i malé „A" stany, každý pro dva skauty, Utah měl specielní stany tvaru krytých vozů z bílých plachet s nakreslenými koly po stranách.

V každém táboře byla společná jídelna a umývárna, správy, řady stanů většinou zvonových, nebo velkých A typů a uprostřed trojnohý stojan a potrubí na vodu čtyřhodných rozměrů. Výzdobě táborů byla věnována velká pozornost a zase se v ní jevila snaha nějak zdůraznit odlišné odcíly jsou. Florida si přivezla k výzdobě materiál z kokosových palem, Mt. Vernon se chlubil pracovními olejovými malbami typických scén, jako začínání Washingtonova a pod. New England postavilo šrouby v typickém, starém slohu a vchod ke skupině táborů severovýchodních států byl vytvořen kulisou, představující typickou novoanglickou radnici a obrovskými malbami historických scén.

Americká historie.

Společným rysem veškerého stavění a podnikání byl americký historismus. V každém detailu stavby, ukazatelích, dispositi táborů bylo něco charakteristického pro příslušnou skupinu.

Historismus byl také základním námětem veškerých scén v aréně. Každý den měla určitá oblast vyhrazenu arenu. Dopoledne se skoušelo a o osmé večer začínalo představení. Scény byly celkem stejného charakteru, jako bývají u nás: Současně předvádění skautských disciplín na celém prostoru areny, jenže zase zde byly přidány pracně, historické scény, připomínající svými principy silné scény sokolských sletů v Praze. Provedení scén však bylo v mnohém primitivní a dilettantské, takže příznivý posudek obecenstva bývá vyjádřen často něčím, jako: „Vždyť jsou to děti." Já vím, co práce dá nacvičit scénu ve větším měřítku a jak skautům takové pompésní rozvinělé výjevy nesedí.

(Pokračování na straně 55.)

Doporučuje se
pro lyžař. sport nepostradatelný kabát
WIKING
pravý jen s ochr. zn.
START
VÁCLAV JUNEK
NUSLE, Boleslavova ul.

Ivan Brychta:

Co dělají nyní Vlčata v klubovně i doma.

1. Čištění příborů. Vůdce přinese z domu rezavé nože, vidličky a podobně a rozdá je vlčatům a kousky smirkového papíru.

Závodí se, kdo nejlépe svůj předmět vyčistí.

To však nedělejme jenom pro zábavu na schůzce. Je to cvičení a pobídnutí pro chlapce, jejichž matka se doma musí zaměstnávat mnoha takovými pracemi, aby jí v tom pravidelně pomáhali.

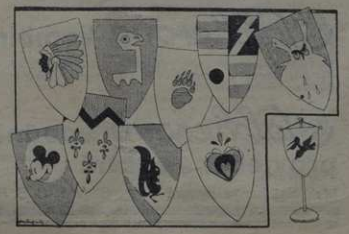
2. Papírové hodiny (uvedeno ve vůdci 1936/37). Jepenkový číselník, ručičky se připevní špendlíkem. Vůdce oznámí nějaký čas a vítězí ten, kdo první uvedl ručičky do zvolené polohy.

3. Nezahýbejte se jen obyčejnými rukodělnými pracemi, které jsou jen pro zábavu. Doma naleznete mnoho pokažených věcí, které je snadno spravit, ale nikdo se k tomu nemá! Zařaďte jednu „spravovací schůzku". Tam se donesou všechny možné nástroje, drát, provaz, hřebíky, vrtáčky, kleště, kladívko atd. a každé vlče přinese z domu nějaký předmět, vyžadující spravení (vešák na šaty, vypínač, rámeček na fotografii a podobně). Potřeby se dají všem k dispozici a vůdce ukazuje, je-li potřeba, jak co spravit.

Zejména je doma jistě mnoho spálených pojistek. Drátek do nich získáte rozstřihnutím normálního spleteného kabele, jímž se vede elektřina do bytů. Kovové póly omotáme plíškem nebo stanilolem.

3III vlajek (Odborka z Tkalče).

Donese si z domu barevné kluky a už napřed si navrhněte malou osobní vlaječku a pomalujte ji i v barvách. Na schůzku si přineste také nůžky a šicí potřeby a zhotovte si podle vlastního vkusu svoji vlaječku.

Též se umějí smát a užívati příjemných chvilek, poněvadž nejsou sužování starostí o existenci. Jsme povinni světu zachovati svůj smysl pro humor, nikoliv být příliš vážní a předstírati, že rozumíme některým věcem lépe. Ne, my si zachováme veselost, protože si o sobě samy myslíme, že jsme jedinými důležitými lidmi na světě." (Přeloženo z New York Times.)

Mezitím co jsme bez dechu a soustředěně poslouchaly, připlíží se ke mně jedna z pořadatelek a šeptá: „Halo, Československo! Zapíchl pani Rooseveltové zase tu jako včera! Víš, tu „Trialalala"!"

Byla to totiž jediná písnička, při níž si mohly všecky od srdce zazpívat. Už na lodi jsem si pospíšila, abych evropské delegátky československým písničkám naučila, a při nedělním večírku, pro obecenstvo na lodi byla „Tancuj, tancuj" zařaděna první mezi písněmi hned po zahájení. A když byl prvého dne seznamovací táborový oheň v Americe, byla to zase „Tancuj, tancuj", jež si podmanila svou živostí zástupkyně celého skautského světa.

A divíte se, že jsem byla v desátém nebi, když mně první dáma Spojených států podala ruku a řekla, že se jí to líbilo?

Branná hra skautských cyklistů.

V neděli se dá leccos dělat, mezi jiným ležet do oběda nebo číst staré noviny, nebo se jít projít v novém podzimním převlečníku a šátečku na krk do Stromovky.

Několik desítek lidí, kteří užili nedělního rána posledním způsobem, pozastavilo se před Školou na Rejdišti, kde v chumavé namodralé ranní mlze, která člověku leze i pod elegantní svrchník, leklo se řada kol a opodál se pohyboval hloueek lidí.

Bylo jich kolem pětatřiceti a ze stejného počtu jízdních kol se dalo usuzovat, že ani k kolu asi patří k sobě. Mezi těmito lidmi jeden byl obložen brašnami, aparáty a kukátky a vysvětloval s mapou druhým.

Kolem nich pak utvořili ochrannou vrstvu brnění kluci.

II.

Je značně líbý pocit připravit si dva dny před výletem kolo a být si vědom úplně dokonalého stavu, ve kterém se nachází. Není nijak milé poznávat, že nejdýl v domě, jen pocitví lidé a že někomu udělalo nemalou radost vykrást kolo v zámečném sklepě a zabavit součástky, bez nichž jízdní kolo je sice kolem, ne však jízdním.

Cyklistům je bezpochyby známo, co je to ventilek. Na ventilcích, o nichž je zde řeč, bylo to neobvyklé, že v kole, kam patřily, nebyly a byly ukradeny.

Další fakt je, že se nedalí v neděli koupit a že se to stalo právě v neděli a to zrovna někomu, kdo byl náhodou potřebnou součástí skupiny cyklistů, o které jsme řekli, že stála ráno v mlze. Nebýt oněch ventilků — lépe být jich tam, kde být měly, nebyla by zprava ještě stála před školou na Rejdišti. A pantátové by nebyli hádali: „Tak to só skauti?" „Co jich nemá, nepoznajó z trampy?" Anebo Sokoli?" „Prosímich — copak je tady stadión?"

Je na místě rozhodnout, kdo ti lidé byli. První panáček měl pravdu. Bez hluku a rušné přípravy sjeli se brněnští skauti s bicykly k veliké terénní hře, která byla dokonale, jak se ukázalo, branná a měla tu zvláštnost, že byla přece zajímavou hrou. Již před tím jsme přece různé branné hry viděli.

III.

Vtip a zdar hry tkví v několika málo zásadách, které je možno rychle přečíst, ale ne tak snadno movést.

Kdo hru dělá a organisuje, měl by si uvědomit, že účelem hry je její vliv na hrající a ne soukromé jeho potěšení. I to však může mít, je-li jeho ctižádostí spokojenost a radostné prožití hry těmi, kdo hrálí. Hra je rekreace. Jinak to není hra a cvičení také není hra.

(Dokončení.)

DÍVČÍ SKAUTING.

Skautky z celého světa s námi soucítí.

Kondolenční projevy k úmrtí protektora pres. T. G. Masaryka.

Anglické skautky: ..... víme, jak velmi mnoho znamenal pro vaši zemi a pro světový mír a dovedeme si představiti, jak velmi bude postrádána jeho osobnost.

Belgické skautky vyjadřují svou nejhlubší soustrast v těchto bolestných chvílích, kdy celá naše země je ponořena v hlubokém smutku. Celý svět zachová navždy vzpomínku na našeho milovaného presidenta, neboť jej zařadil mezi nejsvětlejší postavy dějin, jimž patří obdiv všech.

Dánské skautky projevují svou hlubokou sympatii s úmrtím Dr. T. G. Masaryka. Celý svět pohlíží s obdivem na život a dílo tohoto vynikajícího muže, který znamenal tolik pro československý národ a který se vždy díval vzhůru a nikdy dolů.

Estonské skautky vyjadřují nejupřímnější sympatii skautkám československým u příležitosti smrti jejich milovaného presidenta a národního hrdiny Dr. T. G. Masaryka. Jeho odchod je ztrátou nejen pro Československo, ale pro celou Evropu.

Finské skautky zasílají upřímnou soustrast k velké ztrátě, kterou utrpěly československé skautky odchodem svého protektora T. G. Masaryka.

Francouzské skautky projevují svou nejhlubší soustrast u příležitosti smrti presidenta Masaryka.

Francouzské skautky (druhá organisace) píší: „Přijměte, prosíme, naši nejupřímnější soustrast u příležitosti ztráty, která právě postihla vaši zemi odchodem presidenta Masaryka. Víme, jak nesmírné byly služby, které president Masaryk prokázal svému národu, který znovu vytvořil, a dílo, a obdivuje vznešenost jeho myšlenek, a proto vám chceme říci, že i my velmi litujeme jeho odchodu."

Lucemburské skautky vyjadřují hlubokě soucítění a z celého srdce béřou účast na smutku, který postihl československý národ.

Norské skautky žijí upřímně velké ztráty, která nás postihla odchodem presidenta Masaryka, neboť vždi dobře, že jeho místo bude ztěží nahrazeno.

Norské skautky (druhá organisace) píše: „Dovolujeme si vyjádřiti vám, našim sestrám v Československu, nejhlubší sympatii s úmrtím vašeho milovaného presidenta Dr. Masaryka. Dal svému národu vzácné dary a svým životem ukázal celému světu příklad, který znamená více, než snad můžete vědět. Bojoval statečně pro spravedlnost, mír a dorozumění mezi třídami a národy, a byl proto v pravdě skautem. Jeho život vás zavazuje k následování."

Skautky slibují.

Dne 24. října 1937 uspořádaly skautky pražské župy povinný zájezd do Lán, aby se poklonily památce našeho prvého presidenta a položily kytici se stuhami ve skautské barvě. Přijely v počtu 137 šotků, skautek a činovnic s vlajkami ozdobenými stuhami ve státních barvách a smutečními stuhami. Na hřbitově u hrobu promluvila sestra místonáčelní prof. Šťastlová o zásadách zesnulého, které se ztotožňují se zásadami skautskými. — A pak — pravice vztýčené ke skautskému pozdravu, levice vztažené k hrobu, obnovují skautský slib, při památce našeho protektora, tatíčka Masaryka, věrnost republice a skautským zásadám.

Dítě nesmí po prázdninách ztratit

co často draze na letním bytě nabylo, zvláště když škola klade opět zvýšené požadavky na jeho zdraví a výkon. Proto mu dávejte hned Ovomaltinu, co nejvýživnější a nejrychleji připravenou snídani a svačinu. Žádné vaření — pouhé zamíchání v teplém slazeném mléce a chutná a vydatná snídaně je připravena!

OVOMALTINE

Kč 8.- 15.- 28.-

(Co dělají Vlčata.)

Příprava vánoc.

Člověk se obyčejně dlouho těší na vánoce, ale když přijdou, bývá jimi překvapen a dívá se, jak to uteklo, že nemá ještě nic připraveno. Čím dříve však začneme, tím výhodnější to na vánoce dopadne, protože začneme-li s jejich přípravou brzo, není potom tolik výdajů a vánoce jsou bohatší.

Většina rodin má doma stromek. Zkuste jednou udělat stromek v jedné barvě, ne strakatý ze všech možných papírů. Opatřete si hedvábný papír a začněte na schůzkách se stříháním papírů na bonbony. Hedvábný papír se rozstříhá na vhodnou velikost a na krajích, kde cukrle zakroutíme, nastříháme papír na tenké trapce. Po nastříhání svěřené papíry v ruce, aby vyčnívaly hladkým předmětem.

Každý bonbon před vložením do barevného papíru obalíme zcela malým kouskem bílého papíru.

Připravujte také smečkový stromek, ale nestojí-li vám to za to (nejsou-li v době školního volna schůzky), obstarejte nemajetným své smečky také vánoce. Už nyní mu to možno sehnat. Hoši zámožnějších rodičů se dohovoří už nyní, co by mohli poskytnouti. Konečně na schůzkách zabalte a připravte určité množství „obecních" cukrlat, která bali a navazují všichni a před štědrým dnem se odevzdají chudým chlapcům.

Klubovna.

V zimě se pobývá hlavně v klubovně. Má-li se nám tam líbit, musíme si ji pěkně zařídit podle vlastního přání.

Snadno získáte pěkné p i k á t y, ale nevyvěšujte jich mnoho; potom to vypadá jako na ulici. Vyvěste za to pěkné k r e s b y a malby v l č a t.

Dělejte k r á t k é v ý s t a v k y vlčáckých výrobků, ale stále výrobky měňte. Působí trochu trapně, jeli za oknem už dva roky vystaven panák ze sevrkých kaštanů.

Vyvěšte si seznamy členů šestek, statistiku získaných bodů (viz shora), statistiku účasti atd. Nezapomeňte, že budete v zimě potřebovat mimo jiné také kamna.

Nač se připravovat.

Vlčácká besídka. Program vymyslete sami, pozvete rodiče. Nehledejte jen na zisk, program dobře vypracovat.

Mikuláš a Vánoce. Pamatujte na chudé chlapce a ostatní lidi už nyní. Poslední den se to těžko shání.

Organisujte pomocné akce nejen v rodině, ale mějte jiné plno strýčků a tetiček, kteří „vás už tak dlouho nevidělí", řádí, vás uvidí a pověsí vám, že jste vyrostli a při té příležitosti je požádejte o nějaký věcný příspěvek na vaši sbírku.

Co dělat doma.

1. **Thymolin** vypisuje každoročně soutěž, kdo nasbírá nejvíce kloboučků jejich zubních past. Chlapci zajisté sbírají nejen sami kloboučky Thymolinu, nýbrž ode všech známých, takže jednotlivec sotva může si troufat na vítězství.

Ale představte si, co má známých jeden chlapec a co jich má pětadvacet, kolik je jich ve smečce. Zorganisujte mezi sebou sbírání kloboučků. Budete-li se snažit, není možno, abyste jich nenasbírali více než jednotlivci. A potom v létě sami uspořádejte, kdo z vaší smečky nejvíce potřebuje pobytu u moře.

2. Sbírejte olovo a staniol na vánoce. Z prvního se „Jde předpověď osudu", druhým se obalují bonbony.

3. Sbírejte se podivat zase jednou na schované ozdoby na stromek, zda je vše v pořádku a ne-li, postarejte se o nápravu.

4. Spravujte, co dovedete, aniž čekáte na něčí pobídnutí nebo pochvalu.

5. Donášejte si borové šišky a barvete na zlato nebo stříbrno. Hodí se na stromek.

Doufám, že jste se přečtením tohoto článku dověděli dost programů na zpestření pozdějších výletů a schůzek a další vám napíšeme zase pro zimu.

KANDAHAR **Massag**

ČSL. PATENT PŘIHLÁŠEN

Dokonalý posunovatelný příčný tah ● Velká jistota při pádu ● Přitahování lyží na podpatek ● Snadné připínání a odpínání.

Salcherova-kombinace

Kombinace vázání Kandahar s původním napínačem Bildstein ● Všechny přednosti vázání Kandahar spojeny s přednostmi Bildsteinova napínače.

Salcherovo spodní provlečené vázání s napínačem Bildstein.

Mat. Salcher a synové a. s., Bílovec, Č. S. R.

Břetislav Večerek, Opava:

Slezští skauti a oslavy Petra Bezruče.

(Dokončení.)

Po okrese třineckém nastoupily hlídky okresu Č. Těšín, aby přijaly cenu br. fed. zem. rod. školy Pr. Machary, Šalounova Husa, a po nich přicházely jednotlivé hlídky, aby přijaly pro rok 1937 získané putovní ceny za nejlepší výsledky v jednotlivých okupačních putovní cenu opavské posádky pro lukostřelbu, Odb. čky Svazu čsl. důstojnictva v Mor. Ostravě pro vrh granátem, ceny div. gen. Vladimíra Klecandy, voj. attaché č.l. v Kh. č, cenu fed. Pravoslava Machatý z Č. Těšína, bratří Večerků z Opavy, Poběžovického župy KČST z Mor. Ostravy a Rotary Clubu, Odboru KČST. z Opavy, vrch. ber. t. j. v. v. Jaromíra Došelu z Českých Budějovic, rodáka opavského a muže, jenž velmi mnoje Slezsko, „Nejmenovaného dárce" z Vítkovic, br. zem. náčelníka MUDr. zdrav. rady Z. Stekla z Hranic, fy Brouk a Babka z Mor. Ostravy a Odložilcy Obce čsl. legionářů z Opavy.

Po valetním proslovu ž. z. Oldřicha Večerka z Opavy byly odevzdány dary nastupujícímu skautskému oddílu fryvaldovskému: lukostřelecký terč a kotlík. Na to byl zaspíván náš pochod: „Když se naše řady hnou ...", bylo poděkováno fryvaldovské posádce za krásné přijetí a po rozloučení se všemi přítomnými, kteří bouřlivým potleskem dávali na jevo své sympatie skautům slezským hraničářům, skautské čety nastoupily odchod ku svým autobusům za zpěvu písní, jsouce doprovázeny vojáky, dětmi a obecenstvem.

Přes Řepiště a Krnov byla nastoupena cesta zpět do Opavy, odkud se účastníci rozjeli do svých domovů ve 20.14 hodin, takže všichni ne později v půlnoci byli doma u svých rodičů, plni nezapomenutelných dojmů na rodné město P. Bezruče, slunečnou pohodu po všechny dny, na vodopád Bílé Opavy a říši Praděděvu i na nádheru kotliny fryvaldovské a její pohostinnou posádku.

Petr Bezruč omluvil se sice těmito slovy: „... děkuji za pozvání, přeji Vám pohodu a úspěch pro cvičení a všech pozdravuji. Ale jsem trochu daleko a potom stojí psáno:

„Kaj naroda mnoho je,
tam pustevník nepůjde",

ale opět — jako jiná leta — sledoval všechny zprávy o přípravách k závodům i o jejich průběhu ve hlídce „Skauting" v „Moravskoslezském deníku" a po oznámení výsledků zeměkou kanceláří poslal tuto odpověď:

„Děkuji za zprávu a gratuluji vítězům. Hospodin hledět jasným okem na závody. Pozdravuji Váš srdečně i mládež z Hané."

Pod dojmem mládežnické, s jakou se setkal zájezd skautů-hraničářů k vojákům-hraničářům u tichní posádky, rozhodla se Opavská pohraniční župa P. Bezruče zúčastnit se oslav 20leté posádky fryvaldovské 28. října 1938 a připojili se vhodným způsobem k manifestační slavnosti.

Slezští skauti uskutečnili za pomoci Posádkových velitelství v Opavě a ve Fryvaldově velký a velmi nákladný podnik, na jehož provedení šetřili si hoši po celý rok a prokázali tak ve svrchované míře svou disciplinovanost, a počítají si za svou záslužu, že jako nositelé jména P. Bezruče zahájili velmi zdařile řadu oslav, které se připravují k poctě 70. narozenin skromného básníka, jenž svým dílem zbuřcoval svědomí našeho národa a podepřel odhodlání našich legionářů vybojovat nám vlastní stát a strhnout trikrát Gera s koně. V měsíci září provedou slezští skauti štafetový běh z Jablunkova do Branky u Opavy a donesou mu tak přání slezských skautů, aby slunce svítilo mu bez mraků do dalších desílek let. Krása Opavy v květném hávu, velebnost Pradědu a horských výšlechů, srdečnost a pohostinnost fryvaldovské posádky, pečlivá organisace opavských skautů, bezvadné soudcování činovníků skautských za řízení ž. z. O. Bendy z Třince a bezvadný průběh celého velkého a odpovědného podniku v rámci mimořádně krásného počasí dokázaly znova, že skautské hnutí roste a sílí pod jednotným řízením ve významnou složku slezského pohraničí.

(Jamboree amerických skautů.)

Samo o sobě velmi zdařilé předvádění skautských disciplín a her současně v mnoha malých skupinách ohrnuté arény umožnilo dojmem mravenišť. Zaslouženou pozornost upoutaly jen větší skupiny, zejména pokud jejich programem bylo rychlé stavění větších objektů. Velký úspěch měl nástup velké skupiny skautů poklusem a bleskurychlé postavení rozsáhlé indiánské vesnice Tee-pee stanů na bambusových tyčích.

Nesporně největším úspěchem byly indiánské tance, předvedené skupinou několika set skautů. Tance byly nacvičeny „skutečnými Indiány". Indiánské tance nejsou divoké skákání se sekyrkami kolem ohně, jak tomu některé naše odlily rozumí. Je v nich rytmus i krása fysické kultury, symbolismus. Úbory, hlavně nádherné perové čelenky skutečných indiánských vzorů a k tomu vlastnoručně zhotovené zúčastněnými skauty přispěly k úspěchu. Kontrast mezi provalkými úspěchem vhodně aranžovaných skautských disciplín a čísel, jako byly indiánské tance, nutí opět k přemýšlení, proč skauti nejsou s to při svých sjezdech vynechat nevhodná čísla a soustředit pozornost jen na to, co nám doopravdy klape.

Indiánská scéna byla velkorysě vsazena do velké čtverce arény. Je vidět, že správně provážděná „indiánština" je pořád nejpříležitějším sluhem skautského tvoření a američtí skauti jdou skutečně do „klasického Indiánství" s velkým zdarem.

Naprosto bezcenně bylo předvádění skautských her. Kdo je zná, tomu není je třeba předvádět — a kdo jich nezná, vidí jen zdánlivě bez jakéhokoliv systému pobíhající skauty. Hry jsou dobré k oživení táborů, ale i tam se s nimi musí šetřit — ovšem kromě své vlastní ceny ve výchovném programu skautském a v rekreaci.

V táborech bylo daleko méně snahy po umělém oživování, než bývá u nás. Skauti měli mnohem více volného času a program v táborech byl blíže normálnímu táborovému životu. Velkou část dne zabíraly přípravy scén a táborových ohňů. Trochu víc programu by bylo neškodilo, byl bych raději viděl skauty na loukách při hrách, než ležet a číst se stínu stanů. Naproti tomu zase život v táborech při mírném množství povinného programu plynul klidně a nenuceně — to má také svou cenu.

(Příště dokončení.)

Dokonalý service pro lyžaře

LYŽE turistické, sjezdové a pro běh, technicky zdokonalené, z prvotřídního dřeva

HOLE zpracované podle zkušeností nejlepších závodníků

OBUV zdokonalenou podle orthopedických zásad

HRANY montujeme ocelové, kombinace a umělé patent „Černý". Naše dílna jest vybavena speciálním strojem

LYŽAŘSKÉ PRÁDLO nepostradatelné pro každého lyžaře

BRUSLAŘSKÁ VÝZBROJ pro krasojízdu, běh, hockey

Vyhovíme všem Vašim požadavkům.

Ceník zdarma! SKAUTING Praha II, Vodičkova 6

297 c

Jsou lehké. Velká klouzavost, nelepí se. Vosk lépe lpí, tudíž menší spotřeba. Nelámou se, jejich špice mají zvláštnou složku. Podrží tvar bez napínání a ošetřování. Jsou trvalým a dokonalým spojením živého dřeva a odolného tvrdého aluminia. Tulení pásy ihned drží. Nestojí více než dobré hickory-lyže bez hran.

MATH. SALCHER A SYNOVÉ A. S.

BÍLOVEC Č. S. R.

Lékař hrdina.

„London Gazette" přináší zprávu, že anglický král udělil medaili Eduarda lékaři Robertu Benjamin Saundersovi v uznání jeho hrdinského činu:

Letos 4. ledna se stalo v dolech Tebekwe, Salisbury v Jižní Rhodesii, nešťstí. Při něm byl pod zemí úplně zasypán havíř Sheasby. Dr. Saunders přišel na místo nešťstí ve čtvrt na čtyři odpoledne. Záchranný oddíl už odstranil většinu kamení a trosek s těla zasypaného havíře, ale jeho levá ruka byla pevně sevřena mezi dvěma trámy. V této nebezpečné poloze zůstal až do půl druhého dne.

Po celou tu dobu (vyjma krátkou přestávku, kdy šel nahoru pro něco jídla) zůstal Dr. Saunders pod zemí, ošetřuje havíře za krajně těžkých a nebezpečných podmínek. Aby se k němu vůbec dostal, musel se položit nad ním, dotýkaje se téměř zády nebezpečně se kymácející skály, která hrozila při sebemenším dotyku obu rozdrtit.

Po šestnácti hodinách, kdy veškerá námaha o vyproštění havířovy ruky se ukázala marnou, bylo rozhodnuto ruku amputovat. Situace dovolovala užít jen levé ruky a operaci provedl amputátor-levičák za Saundersova dohledu. Sheasby byl pak vynesen nahoru. Nyní se už úplně uzdravil.

Dr. Saunders podal velký příklad sebeobětování pro povinnost ve vážném nebezpečí a jeho odvaha bezpochyby povzbudila ke statečnosti i zraněného muže a ostatní záchrance.

Tři hry z prvé pomoci.

(Dle amerického píše Jar. Novák.)

Omámení svítiplynem.

Vyznač na podlaze obdélník a umísti na jedné z delších stran židli, představující dveře a na druhé okno. Skauti zaujmou v obdélníku místo jako obět plynu. Vyzvi nepřipravenou družinu, aby zakročila co nejúčelněji:

Pozoruj v průběhu hry:

1. Zda okno a dveře byly otevřeny.
2. Zda byl patřičně uvolněn vchod do místnosti.
3. Způsob, jakým byl nemocný odnesen z pokoje.
4. Ošetření pacienta, umělé dýchání.
5. Zda byly dány povzbuzující prostředky, jaké a jak.
6. Zda bylo posláno pro doktora.

Proboření na ledě.

Umísti skauta mezi dvě žíněnky nebo židle obličejem k zemi (v naklněné poloci). V dosahu každého hráče je lano a hůl. Oznam, že se proboříl na ledě a vyzvi, aby hoši předvedli prvou pomoc.

Pozoruj:

1. Zda správně užito lan a hůl.
2. Zda správně zavedeno umělé dýchání.
3. Zda obět je zahřívána, povzbuzována a křísena z otřesu.
4. Zda byl zavolán doktor.

Omámení uhelným plynem.

Vyznač garáž jako u prvé hry. Mimo to označ automobil jinou židlí. Obět je omámena plynem ze zapalovače motoru a uzavřena v garáži.

Pozoruj:

1. Způsob, jakým otevřena garáž.
2. Zda zastaven motor.
3. Zda vyvětráno.
4. Posláno pro lékaře.
5. Správné přenášení.
6. Umělé dýchání.
7. Povzbuzující prostředky.

OMEGA
přesný čas

pro celý život.

Pro naše lyžaře.

Příprava jasanového dřeva na lyže. Jasanové dřevo vyniká značnou pružností, ale chybí mu náležitá tvrdost, aby mohlo sloužiti k výrobě některých předmětů u nichž musí býti pružnost spojena s tvrdostí. Z tohoto důvodu nemohlo býti jasanového dřeva v náležité míře používáno k výrobě lyží, ačkoliv jeho pružnost je pro tento účel velmi vhodná. Byly proto v posledních letech zviditelné ve Švýcarsku rozsáhlé pokusy s takovým zpracováním jasanového dřeva, aby mu byla dodána umělou cestou i žádoucí tvrdost a pevnost. Velmi dobrých výsledků docílil švýcarský truhlář Meyer. Podle jeho způsobu se jasanové dřevo nejprve vystaví účinku silného vakua, aby se z jeho pórů odstranila vlhkost a vzduch. Pak se do dřeva v uzavřených kotlích za tlaku asi 500 atmosfér a za horka vpravuje roztok umělé pryskyřice, na př. tak zvaného bakelitu. Roztok vnikne stejnoměrně do pórů dřeva a prosytí je.

Vášnivý rybář.

Rád domov měl, však přece jen
za každé pohody,
on se svým prutem vycházel
a sedal u vody.

Ho nebavily zábavy
ba ani hospody,
ať hrom bil a se blýskalo,
on sedal u vody.

Byť k řece musel konati
den dlouhé pochody,
vše snášel, jen když na chvíli
moh' sedět u vody.

On ničeho si nevšímal,
ba ani úrody,
vždyť bavilo ho nejvíce,
jen sedět u vody.

Ač lovení ryb v přírodě
je věcí náhody,
on sedal si tím odstrašit
a sedal u vody.

Když všechny vody zamrzly
on utek z přírody,
a doma s prutem u škopku
zas sedal u vody.

Až přece jednou za své vzal,
— snad dílo náhody —
dnes na břehu je pochován,
zas leží u vody.

Jsou z těla jeho červíci,
toť zázrak přírody,
a ňuňí „tiší" házejí je
rybám do vody.

Jindra-Don Pedro,
5. oddíl vodních skautů.

Krásná fotografie na str. 42, v záhlaví „námořních dobrodružství" je z filmu „Loď ztracených duší" (Paramount film)

Pro táboření jsou
Zátkovy vaječné těstoviny nejvhodnější potravinou!
K upotřebení hotové, chutné, výživné.

Také — čeně! (Naše zkušenosti z výletů po Holandsku.)

ODEBÍREJTE V SEŠITECH podle statistiky nejčtenější
CYKLUS JALNY
Mazo de la Roche píše o Kanadě, jak nikdy ještě nebyla objevena anglickým čtenářům a jak se o ní žádnému z nás nesnilo (THE SPHERE). — Je to tak silné jako footballový zápas (THE OBSERVER). — CYKLUS JALNY je hutné dílo, naplněné lidstvím a teplou zemí (ČTOK, Praha).
Vydává týdně Julius Albert, Praha.
Ukázkový sešit a prospekty u knihkupců.

Náš redakční malíř Marikita návštěvou u amerických skautů na Jamboree.

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA
Foma
Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER
17/10° DIN.

NEJDOKONALEJŠÍ
PIRUETA USO
S ozubením nebo špičkou. Celé ocelové, v jednom kusu.

J. HRUŠOVSKÝ
JÁNOŠÍK
Román o statečném slovenském národním hrdinovi, který
bohatým brával a chudým dával...
Tisícerá dobrodružství ve slovenských horách a dolinách
Ilustroval ak. malíř A. Kovačík
Týdně sešit o 16 stranách za 1 Kč
První sešit zdarma
Žádejte u knihkupců nebo přímo
NAKLADATELSTVÍ L. MAZÁČ · PRAHA II · SPÁLENÁ 53
Přihlašuji se za odběratele románu ***Jánošík*** *v levných sešitech po* **1 Kč.**
Jméno:.....
povolání:.....
adresa:.....

Děkujeme za četné a milé dopisy, jimiž čtenáři oceňují naši snahu, aby náš časopis byl nejlepším československým listem pro mládež.
Redakce Skauta-Junáka.

BRUSLE LYŽE SAŇKY
ROTT
PRAHA I. MALÉ NÁM.

Výchova k brannosti

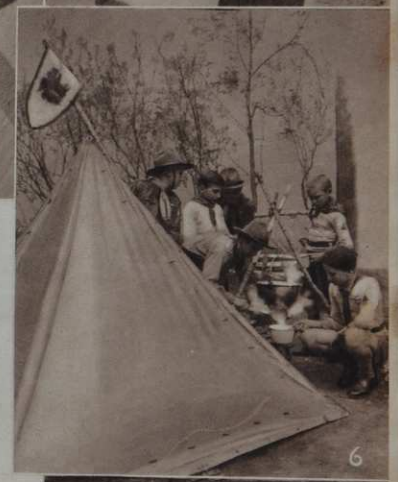
Nejlepší domácí značka
Žádejte ve všech obchodech
VZDUCHOVKY STELLA

Telefon 30.110. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Užívání novin. známek povoleno pod č. 209.550. — Podací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze.

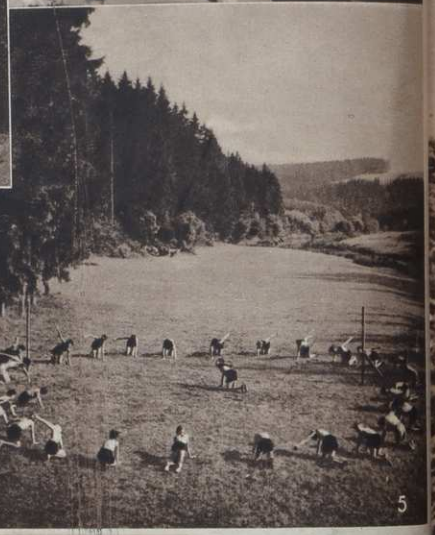

1. Stavba kamen v táboře třetího oddílu z Č. Budějovic.
2. Dva hrdinové z nového skautského filmu „Pojďte s námi".
3. Útočná lávka, zbudovaná znojemskými skauty při dnu brannosti, kde ukázali překvapené veřejnosti, jak účelně a všestranně skauting připravuje naši mládež k obraně vlasti.
4. Francouzští námoř. skauti.
5. Indián. (Foto Sitenský.)
6. Skauti a Vlčata z Topolčan.

7. Francouzští Roveři pěstují s oblibou vodní sporty.

1. Indiánské Teepee. (Foto Sitenský.)
2. Vztyčení státní vlajky v táboře čsl. skautů.
3. Před budovou Památníku osvobození v Praze na vrchu Žižkově. Naši skauti s výpravou rumunských bratří, kteří se cestou na Jamboree zastavili u nás.
4. Vlčata z Německého Brodu při slavnosti okr. komise pro péči o mládež. (Pospíšil.)
5. Při ranním cvičení v táboře 45. odd. pražského. (Foto Sitenský.)

SKAUT JUNÁK

Ročník 24. Číslo 4.

Oběd se povedl
(Foto Sitenský)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM – VŽDY S THYMOLINEM!

Z druhé české Lesní školy 1937

vedené místonáčelníkem br. Sl. Řehákem v Mezihořském údolí u Turnova.

1. Cvičení v lasování.
2. Při skautských hrách.
3. Ranní prohlídka stanů.
4. Používání protiplynových masek.
5. Stanovení pochodového úhlu pomocí Bézardovy busoly.
6. Broušení nožů, sekyrek a pily.
7. Na signalisační stanici.
8. Táborový oheň.

Československé mládeži!

Po dlouhá desetiletí hledím ve Tvé oči, sleduji Tvé radosti i potíže, práci a snahy Tvých rodičů a učitelů a snažím se je doplniti, aby Tvůj život byl radostnější a účelnější. A když jsem poznal, že jsi uvěřila mým slovům a v desetitisících vstupovala v bratrský kruh československého junáctva, tím více jsem pátral, s jakými úspěchy pracují v mládí i v pozdějším životě ti, kdo svůj život zařídili podle skautského slibu a zákona.

Již druhá generace – děti prvních skautů jsou dnes v družinách našich skautů a skautek. A denně nacházím důkazy, jak dobře připravil je skauting pro život, vidám opravdovost těch, kdo prošli skautskou školou, jak vynikli poctivou prací, podnikavostí, silnou vůlí a dodělali se v životě nadprůměrných úspěchů vlastní silou a schopnostmi, za něž vděčí výchově junácké. Ale nepřestávají na tom, uplatňují se zároveň svým dobrým srdcem, zvykem konati dobro i hrdinské činy na prospěch bližního a ve službě na obranu vlasti. Mnozí dali se na cestu ještě potížnější, odešli do ciziny a vynikli i v cizím prostředí, nalézajíce jen pomoc u svých bratří z organisace skautské, které najde skaut a skautka na celém světě a v každý čas.

Nastalo důležité období v našem životě národním. Zákon o branné výchově zasáhá hluboce do života všech. Branná výchova obsahuje většinu skautských disciplin, neboť zkušenosti ze světové války ukázaly, že skauting nejlépe pěstoval občanské ctnosti a dokonale připravil pro obranu vlasti.

Mládeži československá! Po dobu dvaceti století, od dob antických nebylo výchovy tak harmonické a pro Tebe vhodnější, než je skauting. Je to organisace, která je opravdu Tvoje, je to hnutí mravně výchovné, které ideálně spojuje výchovu hluboké citovosti i průbojné energie nezbytné pro praktický život, kde svůj nezkažený smysl pro pravdu a boj za právo zvykneš si statečně hájiti a uváděti v soulad s evangeliem lásky. Nemůžeš se lépe připraviti pro život řádného občana, než prací ve skautských družinách, kde se provádí branná výchova, které dá svůj hlas prozíravý vojevůdce i nejkrajnější pacifista, neboť zde spolupracuješ pro obranu práva i světový mír výchovou mládeže všech států.

Mládeži československá! Máš nejen zákonitý příkaz, ale ve svém srdci také zdravou touhu vykonati svou povinnost k sobě, svému národu, státu a celému lidstvu. Prožívej léta svého mládí v družinách československého junáctva, půjdeš tak za hlasem nejpřednějších vědců a státníků našeho národa s Masarykem a Benešem v čele.

V Praze, 6. prosince 1937.

Čestný odznak skautské lásky.

Sbor nositelů nejvyššího skautského vyznamenání — Stříbrného Vlka — udělil k letošnímu 28. říjnu Čestný odznak skautské lásky těmto pracovníkům: A. Kleinwächter, Brno; Jaromír Večerek, Frýdvaldov; Míla Škvor, Praha; Antonín Vosátka, Praha; Božena Uhnáková, Prešov; Karel Lejsek, Vysoké Mýto; Josef Venclík, Dobruška; František Grones, Uh. Hradiště; Marie Janoušková, Zlín; Emanuel Laštovička, Praha; Jiří Trefný, Roudnice; Max. Ryška, Hranice; Jan Poštolka, Liberec; Dr. Josef Moran, Jičín.

Z práce v ústředí Svazu.

Skautské vydavatelství. Ústř. rada dala souhlas k tomu, aby byla při Náčelnictvu zřízena t. zv. „Edice Svazu", jejímž úkolem bude vydávati skautské časopisy, příručky, tiskopisy a pod. Skautské vydavatelství bude v prvé řadě dbáti potřeb skautů, ale počítá i s tím, že v nedaleké budoucnosti může vydávati i literaturu pro mládež.

Zemské náčelnictvo pro zemi Slezskou. Vzhledem k mimořádným poměrům v pohraničním kraji slezském a v průmyslové oblasti ostravské a v uznání velké organisační práce a živelného vzrůstu skautingu v tamním kraji, dalo Náčelnictvo Svazu souhlas k tomu, aby dosavadní místonáčelník, br. řed. Šváb ze Slezské Ostravy, byl jmenován zemským náčelníkem pro zemi Slezskou a Břetislav Večerek zemským zpravodajem.

Deputace Svazu u pražského primátora. 29. listopadu navštívila deputace Svazu (Fleischerová, Dr. Plajner, Svojsík a Zatočil) primátora Dra P. Zenkla a informovala ho o nynějším stavu skautingu v Praze jakož i o potřebách a plánech do budoucna. Pan primátor slíbil podporovati naše spravedlivé požadavky.

Nové publikace Svazu. K vánočnímu trhu vydal Svaz skautů krásnou a velmi potřebnou příručku bra Jaroslava Nováka: „Skautské divadlo". Kniha má 224 stránek a obsahuje 50 divadelních her, výstupů a recitací. Cena Kč 16·—. Kromě toho budete jistě velmi příjemně překvapeni obsahem Skautského kalendáře pro rok 1938, který se v několika dnech objeví na vašem stole. — Jako novinku uvádíme také skautské vánoční pohlednice.

Ven, do přírody! Skauti milují přírodu v každé roční době. V zimním období je venku, na horách, nejzdravěji. Náčelnictvo Svazu proto doporučuje svým členům, aby užili vánočních prázdnin k rekreaci, chodili pravidelně ven a pěstovali hodně zimní sporty.

Dr. Plajner.

R. Kadlec, 13. oddíl:

Představujeme vám odpůrce skautingu mezi mládeží školou povinnou...

Ilustr. desetileté více V. Pinkava, 13. smečka.

Je mnoho kluků, kteří o nás nemluví právě příznivě. Ba je jich něco přes polovinu v každé třídě. Slova „že je to hloupý", nejsou vzácná, a najdou se ještě ostřejší.

Chci se pokusiti zařadit naše odpůrce do několika skupin, neboť není nad systematiku a potom — chceme-li odpůrce porazit, musíme ho znát. Rozhodoval jsem se, mám-li roztřídit pomlouvače skautingu podle Linnéova systému či Mendělejevovy periodické soustavy prvků, ale na konec jsem se rozhodl, že zvolím vlastní systém.

I. Prvou skupinu tvoří milánkové, chvástající se svou mužností a kterým je všechno směšné, co podnikáme. Zatím však spočívá celá jejich mužnost jen v tom, že se vyjadřují jako cidičí stok. Plivají skrz zuby, mluví nakalé věci a myslí si, že jsou sportsmany. Protože chodí s tatínkem každou neděli na football. A jsou stejně otrávení a stejně malicherní jako tatínek.

Uvádím ještě, že náš instruktor vičat Jasan, který se věnuje se mnou této zajímavé nauce, rozdělil prvou skupinu na základě svých odborných studií ještě na dvě podskupiny.

II. Méně je těch, kteří jezdí v neděli s rodiči autem do vily v Černošicích, Jevanech, Miskovicích nebo Klánovicích. Jsou to způsobní mazlíčkové s bílými rukavičkami — ale matrózské šatečky už snad chvála Bohu dnes nenosí. Ti nepomlouvají, ale nestojí o nás, nebo ještě spíš o nás nestojí jejich starostlivá maminka.

III. Ještě méně je skutečných sportsmanů. Sportsmani jsou živel sympatický. Jsou nám přímými, nepomlouvajícími soupeři. Přiznávají, že by se jim u nás líbilo, ale že jim vadí, že pěstujeme také jiné věci než toliko sport. Mnoho si nás jinak nevšímají, protože trávi všechen svůj čas na Slavíi nebo jinde při plném treningu.

Jane Stirling (česky M. Januštíková):

Dobrý skutek skautčin na palubě „Cassandry".

I.

„Bojím se, Eliško, že z našeho výletu do Göteborgu nic nebude," volala paní Maitlandová, vcházejíc do pokoje s otevřeným dopisem v ruce a smutně se zadívala na svoji šestnáctiletou dcerušku sedící v arkýři.

„Oh, matinko, to není možné! K vůli babiččině nemoci přece nezůstaneme doma. Není jí snad tak špatně, jak lékař píše a až k ní dojedeš, bude již zdráva."

„Miláčku, mne to právě tak mrzí, jako tebe, ale lékař by mě zbytečně nevolal, není-li to vážné. Musím jet k babičce."

„Ale co tatíček? Zítra odjede do Göteborgu na »Heleně« a bude starostliv, když nás neuvidí na palubě »Cassandry«. Celou dovolenou mu zkazíme."

„Nesmysl, Eliško! Svoji dovolenou prožil nejmilejším způsobem svým, na rybářské lodi na Islandu. Jen k vůli nám chtěl přerušit cestu ve Švédsku, abychom se vrátili domů společně. Nebuď smutná, víš, že máme v září ještě jeti do Thursu."

Eliščin vždy přívětivý obličej se kabonil a prsty si čechrala krátké vlásky, až měla hlavičku jak rozzlobený ježek.

„Co je z toho, jet v září do Thursu, když teď, v srpnu, nemůže jeti na »Cassandře«. Tatíček přece tvrdí, že je to jeho nejlepší loď."

Deset dní měli na ní ztráviti společně a teď je všemu konec.

Najednou vyskočila. „Matinko, což pak bych nemohla jeti sama? Na lodi jsem pod ochranou kapitána Bruce a v Göteborgu již u tatínka."

„Ne, drahoušku. Na lodi není jiné ženy a kdybys onemocněla, byla bys všem na obtíž."

„Onemocnět? Já a snad mořskou nemoci? Měla bys mne přece lépe znát, matinko."

„Pomýšlela jsem též na to nechat tě odjet s někým, ale nyní je již příliš pozdě."

„Je zde Ruth, matinko, rádkyně mé družiny. Nejede nikam na prázdniny a má odboru z ošetřování nemocných i první pomoci."

„Dobře, dobře," přerušila chvalozpěv paní Maitlandová. „Pochybuji však, že ji matka pustí tak narychlo. Musíš jí řádně vysvětlit tvrdý způsob života na lodi."

„Ona již všechno ví. V posledním čase jsme mluvili jen o této cestě. Záviděla mně ji."

Výsledkem velmi vzrušeného telefonního rozhovoru mezi Ruth a Eliškou, a pak klidnějším mezi oběma matkami, bylo domluveno, že Ruth za dva dny odjede na »Cassandře« s Eliškou.

II.

„Zajisté," řekl třetího dne kapitán Bruce, „kdyby bylo na moři vždy takovéto počasí, i naše babičky by byly námořníky."

Eliška a Ruth v bílých swetrech a modrých sukénkách se slunily na palubě v lehátkách, mezi tím co »Cassandra« vznášela se na zelených vodách mezi východními ostrovy Skotska.

Předcházející dny byly plny ruchu. Eliška měla svá zavazadla již připravena, proto ji požádala Ruth o pomoc při volbě vhodných šatů k tomuto výletu.

„To nejstarší, co máš, je nejvhodnější. Teplé swetry na loď, dvě staré sukně, v srpnu je ve Švédsku teplo, říká tatíček. Beztak bychom se s mnoha zavazadly v úzké kabině nepohnuly."

V den odjezdu našly »Cassandru« u přístaviště celou pokrytou uhelným mourem. „Říkalas, že je to krásná loď a zatím je plna špíny."

„Kdo si dovoluje hanit mou loď?" Ozval se za nimi drsný hlas.

„Oh, pane kapitáne, to je moje přítelkyně Ruth. Jede se mnou místo matinky."

„Račte dále, slečno, vynasnažíme se pro vás loď očistiti."

„Nemínila jsem to zle," koktala Ruth, červenajíc se...

„Nic nevadí, právě jsme nakládali uhlí. Pořádná lázeň, jakmile opustíme doky, vše napraví. Stewarde, ukažte slečnám zatím jejich kabinu."

„Ano, pane," odpověděl krákající hlas a dlouhý, bledý muž zjevil se odnikud. „Za mnou, prosím." Vedl je salonem do kabiny, která dělala docela jiný dojem, než začerněná paluba. Bíle natřené, dřevěné stěny byly bezvadně čisté. Úplně ji zaplnila dvě lůžka, malá skříň, umyvadlo a několik přihrádek.

„Není to roztomilý pokojíček, Ruth?" jásala Eliška. „Zavřeme dveře a hned bude větší."

„Což pak je malý, slečno?" divil se steward. „Kdybyste viděly ty díry, ve kterých já jsem spával." Steward začal rozvlačně popisovat skřehotavým hlasem své zkušenosti... „Steward na palubu!" Ostrý hlas vysvobodil dívky ještě v čas, aby mohly přihlížeti k odjezdu lodi, která pomalu vyjížděla z přístavu na širé moře.

Tohoto krásného odpoledne byla děvčátka již druhý den na moři, ale zdálo se jim, že již pluji celý měsíc.

Zvykly si na věčné štěbetání stewardovo a vážným rozpravám kapitána u oběda. Loď se jim zdála teď mnohem větší a pohodlnější.

Kapitán s kormidelníkem se procházeli na velitelském můstku.

Jen nárazy vln a občasné rozkazy kapitánovy, opakované mužem na přídi, rušily klid letního odpoledne.

„Chtěla bych tak plout na konec světa," vzdychala Ruth, blažené se protahovala a vyhrnovala rukávy swetru vysoko nad lokty.

„To věřím, že byste chtěla. Ale líbilo by se vám to i za bouře a zimní vánice, slečno?" dal se do hovoru kapitán.

„Snad ne, ale musí to být nádherný život, stále na volném moři v omamném vzduchu."

„Brázditi svět," vmísil se do hovoru kormidelník. „Čtyři hodiny na palubě, čtyři hodiny v podpalubí. Jak by se vám líbilo muset opustiti teplou postel v časných hodinách a přijíti sem do deště a mrazu? Je to tvrdý život." „Ale neměnil byste" pokývl kapitán. „Rozhodně ne."

Eliška, která podřimovala, přiblížila se, mhouříc oči proti slunci. „Zdálo se mně, že jsem pomáhala kuchaři vařit, ještě jsem z toho celá rozpálená, ach moci se vykoupat."

„Škoda, že nemáme na palubě basén" smál se kapitán. „Kdo by ho používal, kdyby zde byl?" „Mimo vás, pane, nikdo z mužstva neumí plovat. Nedávno jsme o tom hovořili s druhým kormidelníkem a ptali se jich."

„To je neuvěřitelné?" divily se dívky.

„Velmi málo námořníků plave. Říkají — raději hned se potopit, než pomalu vysílením zemřít. — Já sám neumím plavat."

„No, Eliško, to bys měla co dělat, kdyby se na lodi něco stalo."

„Je championem našeho oddílu v plavání a získala i odborku v záchraně tonoucích."

„Nemluv pošetile, Ruth. Tentokráte není potřebí mě pomoci. Pohleď na klidnou hladinu moře."

„Ach, zde přichází náš ospalý krasavec," smál se kormidelník do rozespalé tváře svého zástupce, který vystupoval právě na palubu.

„Hm, počasí se začíná měnit," vrčel nově příchozí.

„Dlouho nebyl takový klid, jak dnes přece."

„Počasí se změní, povídám," vrčel znovu.

„Nepřekvapilo by mě to." Podotkl kapitán. „Vítr se obrátil od severozápadu. Nezapomeňte slečny před spaním v kabině vše upevnit, našly byste jinak ráno vše zpřeházené. V noci můžeme dostat pěknou bouři."

„Pan otec, slečno Eliško, je asi právě v ní.

„Myslíte, že to opozdí jeho příjezd do Göteborgu?"

„Jak znám kapitána Fletshera, vynasnaží se dojet včas za každou cenu. Tím spíše, když sám majitel je na lodi. Pan otec bude vás již očekávat na nábřeží při naší příjezdu."

Večer, když opouštěly dívky palubu, bylo moře jak zrcadlo. Nechtělo se jim dolů. Slunce nádherně zapadalo a ozlacovalo deštěm jisker drobné vlnky.

„Jak může někdo mluvit o bouři v takové klidné noci," pravila Eliška. Dohlédla však přece na pořádek v kajutě, než vklouzla do své postýlky.

„Hm" přitakala Ruth, majíc plnou pusu zubní pasty.

Nakonec pak rozhodla: „Kormidelník to říkal, jen aby nás zkoušel a postrašil. Dobrou noc, Eliško, jsem hrozně ospalá."

V deseti minutách spaly.

III.

„Podpalubí, prosím," ze spánku rozkázala mnělému sluhovi Eliška a probudila se. Prudce se posadila a rozhlížela po šeré kabině. Vše se divoce houpalo, emailový džbán na horkou vodu tancoval po kabině. S hlukem narážel na stěny a poslední prudký náraz na dveře probudil i Ruth.

„Co se děje, Eliško?..." zarazila řeč a rozhlížela se po zoufalém nepořádku kolem.

„To jsem ráda, že jsi vzhůru, Ruth. Mne ten tancující džbán také probudil. Přece jsem ho večer dobře pojistila. Venuše se vylila na naše šaty. Byly řádně pověšeny a teď se válejí po zemi. Jak je to možné?"

„Zdá se mi, že se též každou chvíli octnu na zemi" smála se Ruth, když opět mohutná vlna vyzdvihla bok »Cassandry«."

„Je pět hodin, nechtěla by ses obléci a vyjíti na palubu? Nevadí ti to?"

„Kde pak, baví mě to. Je to změna."

Oblékly se, pokud to silné zmítání lodi dovolovalo a vyšly ven k můstku.

Kapitán a kormidelník, dvě černé olejnaté postavy, upjatě a tiše pozorovali obzor.

„Svinské počasí," podotkl kapitán, který zpozoroval dalekohledem na obzoru loď. „Ta loď tam, prošla škaredou bouří."

„Vypadá jak galej."

„Je větší než my a míří stejným směrem," upozornil kormidelník.

V témže okamžiku přiblížil se radiotelegrafista s lístkem ke kapitánovi. „Volání o pomoc, pane. Nemohl jsem rozumět jménu, jen „SOS, jsme v nebezpečí, SOS. 58 S8 4 ZD. SOS."

Kapitán se zeptal: „Jak jsme vzdáleni od ní?"

Kormidelník zmizel v budce a ihned se vracel s informací.

„Je to tři míle severně od naší polohy."

Dívky se musely zachytit zábradlí, na které je vrhl náhlý obrat lodi. Velkým obloukem zamířila »Cassandra« k severu.

Eliška i Ruth pozorovaly stále se zvětšující loď.

Muži ji pozorovali dalekohledy.

„Vypadá jak He... Hermione, pane," rychle se opravoval kormidelník, když po něm kapitán mrskl okem.

Teprve, když se přiblížili skoro až k lodi, zpozorovali, že se potápí a dva záchranné čluny, plné obsazeny, jsou zmítány vlnami.

»Cassandřiny« stroje se zastavily. Kormidelník pokoušel se hoditi bližšímu člunu záchranné lano. Třikráte spadlo do vody vždy příliš daleko od napřažených rukou. Dívky přihlížely s hrůzou tomuto zápasu lidí o život. Chvílemi se v snášely čluny na hřbetě obrovských vln, hned se opět skryly za spousty rozbouřeného vodního živlu.

Najednou slyší Ruth vedle sebe vzlyk a Eliška shazuje gumový plášť.

„Je to Helena, Ruth, a tatíček je ve člunu."

Přeskočila na přídi lodi, vytrhla kormidelníkovi lano z ruky a dříve než se vzpamatoval, upevnila si Eliška skautským uzlem lano kolem těla a posádka s kapitánem zahlédla jen v mžiku drobný obličejíček mizet ve vodě a již se vzdalovala dívka různými tempy směrem ke člunům.

Kapitán zaklel a snažil se ji zachytit. „Jen ji nechte," volala Ruth, „nechte ji, prosím, vidíte, jak si vede statečně."

„Aj, to děvče umí plavat," podivoval se námořník. Již jen několik metrů dělilo Elišku od člunů. Všechna posádka přihlížela se zatajeným dechem.

„Myslíš, že to dokáže?" „Pochybuji." „Podívej se, jakým tempem se propracovává." „Čertovské děvče." Tak a onak se kolem Ruth dohadovalo mužstvo. Samým rozrušením a úzkostí bylo ji špatně. Věděla, že Eliška mistrovsky plave, ale tento úkol byl nad dívčí sílu.

Právě, když se napětí stávalo nesnesitelné, vztyčila se mezi lodí a vrakem vysoká, pěnící se vlna, a zakryla děvče jejich zrakům.

Neviděli, jak byla vtažena otcem do člunu, ale hlasité „hurrá" a cloumání lanem oznámilo jim, že provedla záchranu.

IV. Vymknutí nás propírají důkladně. V jejich očích jsme ubozí proletáři, neboť vymknuté tábory bývají přespicbově vybaveny a klukům hoví, že tam nemusí vůbec pracovat, kdežto my si nedáme jen stuhovat řemeslníky a kuchařkami, natož, abychom si dali tábor hlídat placeným hlídačem. Oč bychom přišli!

V. Sokolíci se s námi dobře snášejí. Máme spoustu skautů, kteří sokolují a jsou stejně dobrými sokoly jako skauty. Sám autor ilustrací je naším sokol. Jen ti zaženi, kteří sokolují tělem i duší, nemají pro nás času. Jako by nemohl oddílný rádce řádně plnit i své povinnosti v Sokole.

VI. Důkladně nás nenávidí trampující mládež. Nadává nám fangličářů a nakládá se skauty, jako by byli malými dětmi. Nechutí s námi, protože se neumějí podrobit kázni a protože se raději potloukají s děvčaty.

VII. Poměrně vzácní jsou šťourové, kteří nejsou nikdy hotovi s přípravou pro školu a nemají čas ani na procházku, natož na skautování. Učí se do noci a zdá se jim pak, že stojí u tabule a ráno se budí celí zpocení. Byli by šťastni, kdyby mohli mezi nás, ale nemohou, protože jsou ustaraní jen o učení. Poslední dobou se poněkud rozmohli; přibývá jich vůbec s každou školskou reformou, protože přibývá i učiva.

VIII. Nejmenší procento pak zaujímají mladiství filosofové a učenci, kteřsmi (pokud není náhodou oborem jejich zájmu přírodověda, jako Škukamovci, autorovi obrázků), jsme malicherní a házejí nás do jednoho pytle se sportem a jinými „světskými marnostmi", jimiž opovrhují. Někdy jsou v rodině bílou vránou a táta se jimi pyšní před známými a příbuznými, jakožto mladistvými zázraky.

Úhrnem možno říci, že je klukům, zvláště ze středních škol, skauting nesympatický jen proto, že ho neznají. A čím jsou starší, tím více se nám odcizují. Jistým důvodem jsou tu i naše pohodlné, krátké kalhoty, na které jsme tak hrdi. Neboť nutno přiznat, že skautík, jenž bydlí někde na periferii velkoměsta, snese někdy hodně posměchu a (nepraných poznámek vysmátků, když se v neděli večer vrací z nádraží. Je to mrzuté a pinl mne to vždy zlostí, kdykoli vzpomenu, jak v znárodněných krajinách, na př. v Chebu, chodí po ulicích v krátkých kalhotách bříchatí dědové docela bezstrestně, zatkoli by měli právě svrchovanou měrou zapotřebí neukazovat se v krátkých kalhotkách.

Ti nejzarytější odpůrci by se stali ještě milovníky skautingu, kdyby jej poznali. Zašlí by se jim, neboť je právě pro ohnivé, divoké kluky, kteří horlí proti němu jen proto, že se jim zdá být druhou školou. Ti lhostejní však, kteří nepomlouvají, ale nelíbí se jim u nás, ty bychom nikdy nezískali. Slabochům se skautingu nemůže líbit.

DÍVČÍ SKAUTING

A. Fleischerová:

Co potom?

Slib je hotov a život jde zdánlivě svou všední cestou. Nezměnilo se opravdu nic? A přece! Slib je velký peníz, jehož slova proměňujeme ve skutky. Nezapomínejme, nevymlouvejme se!

Skautský slib není jen romantika mládí, není odbyt vzpomínkou na pamětnou, vzrušující chvilku, kdy nám byl svědkem oheň, příroda i sesterská účast. Slib je závazek na celý život, abychom jej trpělivě a oddaně vkládaly do svého jednání. Našemu slibu uvěřila vůdkyně, náš oddíl, bratři i sestry u nás i za hranicemi. Uvěřily jsme i sobě, že jej dodržíme.

Nečekejme však až na svou velkou příležitost. Promeňujme slova ve skutky od ranního vstávání až do tiché chvilky před usínáním, kdy si uděláme pozitivy účet každá sama se sebou. Při tom všem nám nejvíce pomůže naše vůle. Mládí tak snadno zapomíná, ne ze špatnosti, ale že zapomínání je pohodlné a že jest omluva a výmluva tak snadná. Soustřeďme proto všechno své úsilí, aby nás naše vůle nepustila na tyto vedlejší ledabylé pěšinky. To je největší skautské vítězství, když samu sebe přinutím a udělám to i ono, protože jsem se k tomu zavázala slibem. Čím dál, tím to bude snadnější, protože nám přešel skautský zákon do krve.

Když se tak denně vyrovnáme čestně se svým slibem, v maličkostech od rozumné zdravotní úpravy života až do posledního splnění denní povinnosti, nevykloužneme skautskému zákonu ani při závažných úkolech.

Tak si zajišťujeme stálý mravní růst své osobnosti a životní uspokojení.

Anna Fleischerová:

Vybudujeme si v Junáku pěknou dívčí skautskou hlídku.

Jistě uvítáme každý článek a každou zmínku o dívčím skautském životě, dobrou poradu, povzbuzení, radu, vhodnou dali smíchu i radosti, zprávy z jiných sesterských časopisů zahraničních, pěkné obrázky nebo fotografie. I když se redakce tuží se všech sil, nestačí sama bez vaší pomoci vybudovati dívčí hlídku na celkový způsob dívčího skautingu v našem státě, neobsáhne všechny zájmy a nemůže ani splnit všechny požadavky, kterých si je dobře vědoma.

Snadno se pak, bohužel, stává, že máme hladinu zpráv z ciziny a lepší přehled o zahraničních sestrách a jejich práci než o domově. To je k naší velké škodě.

Představte si jenom poslední prázdniny! Byla by to jistě pěkná knížka zkušeností, vtipných nápadů a povídek. Jsem přesvědčena, že i zimní výlety a život v klubovnách by byly plny dobrých námětů pro náš tisk. Jak ráda bych na př. umožnila, aby si všechny sestry přečtly, jak vzorně přijaly a pohostily hodonínské skautky všechny účastnice naší mezinárodní školy. A bylo to v posledním den jejich tábora!

Nebojte se psát, věřte si, že to dovedete. A když je tam i nějaké nedopatření, k čemu je redakce?

Bylo by záhodno, aby jednotlivé oddíly i kraje ustanovily svou tiskovou zpravodajku, které byste dodávaly všechen tiskový materiál. Ona by nám posílala všechny ty veselé i vážné příhody a obrázky z vaší činnosti i fotografie.

Pro začátek by bylo hezké, kdybyste nám napsaly:

1. Čeho je ve Vašem kraji dívčímu skautingu nejvíce třeba.
2. Co Vás nejvíce zajímá ve skautingu a v životě?

Máte již
SKAUTSKÝ KALENDÁŘ
1938

Poletíme na měsíc.

Prošli jste úzkým průchodem do těsně kajuty raketového korábu a zavřeli jste za sebou pečlivě dvojí dveře. Ani nejmenší štěrbina nesmí být ve dveřích, vždyť poletíte prázdným prostorem, do něhož by vzduch z kajuty okamžitě unikl, kdyby jediného sklo okének. Korábu bude prorážet atmosféru a rozehřeje se třením o vzduch a sklo by popraskalo.

V kajutě ovšem není tma. Jak jste do kajuty vešli, rozsvítil jste elektrickou lampu a jasné světlo zalilo kajutu. Dokud se raketa nepočala raketa vznášet, rozhlížíte se po svém těsném obydlí. Stěny, podlaha, strop — vše je pokryto měkkými sedáky. Padnete-li na podlahu, neuděříš se, jako se neuděříš, když padneš na měkký koberec. Nemusíš se tedy bát ani nárazů ani otřesů. Na stěnách jsou upevněny podivné aparáty. Stůl, taburetky, skříňky — všechen nábytek je k podlaze přišroubován. Tu je štítek s elektrickými měřiči, knoflíky, vypínači, pojistkami. Stěmito věcmi nemůžete zacházet. S vámi jeden zkušený letec, který několikrát vykonal cestu na Měsíc. V kajutě jsou také přístroje, které rozmetávají se částí vzduch, který jste vydýchali. Jsou tu i nádržky s tekoucím kyslíkem, kterým se doplňuje ubývající kyslík v kajutě. Vidíte tedy, není třeba se báti, že se v kajutě udusíte a že se cestování nezdaří.

A kde jsou zásoby potravin? — Hle, tam jsou schody v podlaze do nižší prostory. Zahlédnete tam skříňky, bedýnky, pytlíky, balíky. Nu, potravin je tam dost.

Je nutno vykonat cestu na Měsíc a zpět za 2 neděle. Na Měsíci se dlouho nezdržíme — to znamená, že potraviny nepotřebujeme. Kde budeme upravovat pokrmy? Pro tohle je v kajutě vhodná elektrická kuchyňa.

Na stěně je nějaký velmi podivný oděv, který nám připomíná kostým potápěčův a kostým je omotán šňůrami. Kdo si to oblékne? — Snadno to uhodnete. Je to oděv pro vás samé. Na Měsíci nelze dýchat tak jako na Zemi, tam není vzduch, anebo téměř není. Budete nuceni vyjít z kajuty na palubu raketového korábu, oblékneme na sebe od hlavy do paty tenhle kaučukový kostým s kovovou přilbou na hlavě. Oděv nadmeme vzduchem, který budeme dýchat. A kromě toho budeme mít ještě na zádech ranec se zásobou zhuštěného vzduchu.

Teď se už blíží okamžik počátku letu korábu. Letec vám radí, abyste si lehli do vlastních lůžek, zavěšených na pružných perách.

Zbývají vám už jen tři, čtyři minuty — povídá letec. Nu, vy to snesete, když budete v klidu. Vše mine, aniž vám na zdraví ublíží. Jste už připraveni? Spouštím stroj.

Letec přistupuje k štítu, na němž jsou umístěny aparáty. Těsně přilnu rukověť, aby se počalo spalování hořlavin v raketě korábu.

Ohlušující řev se ozývá v strojovně korábu a zároveň se děje něco divného s vaším tělem; tělo je několikrát těžší než bylo před chvílí. Pokusíte se pohnout rukou nebo nohou — a zjíš se vám, že jsou nality olovem. Nemůžete ani pozdvihnouti se na vlastním lůžku — tak je vaše tělo těžké! Kde se vzala tahle tíha?

Vše je v tomť, že koráb letí vzhůru a prudce zvětšuje svou rychlost. Dokud se koráb rozjíždí, visíte lůžko pod vámi podpírá vaše tělo. Vždyť je dobře připevněno ke stropu kajuty a zároveň s celou kajutou jakoby usilovalo o to, aby přethodnilo vaše tělo. Zdá se vám, že se sami tisknete k visutému lůžku a že jste velice těžcí. A nejen vaše tělo, ale všecky věci, které jsou na korábě, také silněji tlačí na své opory, a to znamená, že i věci jsou velmi těžké. Těžko je dýchat, na hrudi jakoby leželo těžké břemeno, srdce prudce tluče. Jak dlouho potrvá tohle utrpení?

Ještě půl minuty, těší vás letec. Vše přestane naráz. Teď jste třikrát těžší, než je vaše váha na Zemi, a pokusy dokázaly, že tohle zatížení na krátkou dobu vám na zdraví neuškodí. Ale přerušují teď spalování v raketě. Budíte připraveni na nové neočekávané věci! Pohyb pákou ovládá tíže zmizela. Nu, cítíte ještě dřívější podivnosti? Jistě že nevěříte tedy svým smyslům. Nic podobného se vám dosud ještě nestalo, přestali jste úplně vážit! Pozbyli jste své váhy bez zbytku!

Co se stalo? Toliko to, že vaše tělo už netlačí na svou oporu. Jak se přerušilo spalování v raketě, nerostila už rychlost korábu. Je teď vržen do prostoru jako koule z děla. Dokud se rychlost korábu prudce zvětšuje, podlaha kajuty v pravém slova smyslu vás žene vzhůru a podpírá vaše tělo zdola. Nu, teď se už vy i kajuta pohybujete stejně rychle a proto už jeden na druhého netlačíte. A když vy už netlačíte na svou podporu, znamená to, že už nic také nevážíte. A také i všecky věci v kajuté nic nevážší.

Pozorujte, co teď letec před vámi provádí, aby žertoval. Pouští z ruky své kapesní hodinky — a hodinky visí ve vzduchu a nepadají na zem.

Nemusíte se tomu divit. Proč by padaly? Země je přitahuje a zdržuje jejich let v prostoru. Ale Země také zároveň přitahuje celý letící koráb a zdržuje také jeho let, při čemž je zdržování vždy stejné. Hodinky a kajuta se tedy pohybují stejnou rychlostí, nezdálují se a také se nepřibližují druh druhu. Proto také zůstávají hodinky ve stejné vzdálenosti od podlahy. Poskočíte-li teď trochu, budete se také vznášet ve vzduchu.

Chcete se o tom přesvědčit? Poskočte — lehce udeříte hlavou do stropu, který je pobit kůžení. Ale u stropu nezůstanete a odrazíte se k podlaze. A na podlaze také nemůžete zůstat a odrazíte se opět ke stropu a tak se kolébáte mezi podlahou a stropem. Budíte se zábradlí — křičí na vás letec — jinak se nikdy nezastavíte!

Musíte se přidržet rukou jednoho ze zábradlí, které jsou upevněny na stěnách kajuty a vaše nedobrovolné kolébání se skončí.

V době letu na Měsíc kromě několika minut letu mají pozorovatelé Země pozbudete své váhy. Přivyknete však tomu a naučíte se chodit se rukama, ale zmatku se nebudete se při tom chytat zábradlí a nebo také vůbec jen plovat ve vzduchu jako ryba ve vodě. Ale snadno to mužete nevyknete. Neposkytne jste jen sami váhy, ale váhy pozbyly také všecky věci v kajutě. Jak se jen něčeho dotknete — vše se hned bude zvolna po kajuté pohybovat. Dobře, že jsou stoly, taburety a skříňky přišroubovány k podlaze a ke stěnám. Jinak by se vše volna po kajutě procházely po kajuté. Stane se vám na počátku, že se budete hnát v kajutě i za kouskem papíru, který jste bez starosti pohodili vedle sebe. Lístek bude létat jako babočka na louce — lístek se vznese i po nejmenším pohybu do vzduchu. A pustíte-li tužku z ruky, poletí za ní a ní navždy. Snadněji chytíte peříčko ve vzduchu než tužku.

Pochopíte tedy už, proč mezi zásobami potravin, které jsou na korábě, nejsou vůbec sypké produkty, jako je mouka, krupice, hrách a podobné věci. Jak jen rozvážete pytlík — hned se po malém dotyku rozlétá. Nemůžete ani pohybu vzduchu všecko rozseje po kajutě. Sebrat opět tyto věci nelze. Je možno jen vyloviti je sítkou. A sítkou se chytají ovšem jen nečistěný vzduch dýchat, a tu by nám mohly krupičky anebo hrášky patrně moc hrdla, a to bychom se rozkašlali a rmd i udusili.

Chcete se napít. Dostanete se do skříně a vyndáte z ní konvici s vodou, pevně víkem uzavřenou. Sejmete víko a nahnete konvici nad sklenici. Ale voda z konvice nevyteká. Nahnete konvici ještě více, potom ji i obrátíte dnem vzhůru, ale z konvice nevyteče ani kapka vody. „Snad ani v konvici voda není" — myslíte. Ale voda v konvici nepochybně, plná. I prázdná nádoba stejně nic neváží. Podívejte-li se do nádoby, voda je v nádobě. Opět nahýbáte konvici a opět nic neteče. A tak to také je, co pak může voda vytékat, když nic neváží?

A jak se dostane voda z konvice? Letec vám radí, abyste tleskli dlaní do spodu konvice. Uděláte to. A co teď? Z konvice vyskočila koule z vody, div že není tak velká jako tykev. Takové jsou zde kapky, protože voda nic neváží a proto se i sráží v jednu velikou kapku.

Není nač dlouho myslit. Přiložíte rty ke kapce, která visí ve vzduchu a snažíte se vtáhnout do sebe doušek vody. Ale setra se vaze rty kapky dotkly, rozlila se voda po vašem obličeji a po oděvu.

— Počkejte! — volá na vás letec, a podává vám ručník. Marně jste pospíchal, chtěl jsem vám podat trubku, kterou byste mohl pít z této kapky, aniž jste se také koupal v chladné vodě.

Pravda, je těžko přivykat všem těm neočekávaným věcem podivného světa, v kterém žádná věc nic nevází a nikdy nepadá — světa, v němž polévka nevyteče z talíře s obráceným dnem vzhůru, v němž se vaše tělo vznáší jako peříčko ve vzduchu, a tak také neize polykat po lžíšku vodu.

Počínáte se bát, že v tomto světě nebude žje ani pít a ani jíst. Že se pohybovat kousek jídla nebo nástroje do žaludku a že zůstane na polovičeí cestě, protože nic nevází. Není však potřebí se toho bát. Potrava se nespouští do žaludku, protože je těžká, ale potrava se posunuje stěnami zažívacích orgánů. Když vy sníte nějaký kousek, jak by pomohl pít vodu živočichové, kteří mají dlouhé krky, na příklad žirafy, které, když se spouštějí hlavy níže, než mají žaludek. V cirkuse vidíme lidi, kteří pijí trubkou vodu a stojí na rukách a voda stojí níže než hlava člověka, který pije. Nic se nám neděje. Každý doušek se posunuje do žaludku pohyby stěn zažívacích orgánů.

Čas cesty na Měsíc plyne stejnoměrně. Hodina plyne za hodinou, ale den se s noci nestřídá. Slunce neustále zalévá okna kajuty. Jasným, paprsky a tak kajutu ohřívá, že není potřebí vpouštět do ní elektrickou teplotu. A naopak, v kajutě je už tak teplo, že musíme pečovat o ochlazení. Letec béře nádobu s tekoucím kyslíkem a rozfukuje kyslík po kajutě. Vedle chladná tekutina zmatelné se ochladila, a protože se také vypařuje, doplňuje kyslík v kajutě.

Přistupujete k okénku kajuty, abyste se podívali, co se děje za okrajem nebeského korábu. Podivná věc. Slunce svítí jasně, ale obloha je černá, jako v nejtemnější jižní noci a na obloze vystupuje množství jasných hvězd. A tak musí být. Modrá barva oblohy na Zemi závisí totiž na vzduchu. Kde není vzduch, tam je obloha černá. Vidí tedy letci, kteří jsou ve výškách, kde už vzduch je velmi řídký, i ve dne černé nebe. A přitom toho, že ve dne nevidíme ze Země hvězdy, je vzduch, jehož částice rozptylují sluneční paprsky, které zastiňují slabé světlo hvězd. Kolem nebeského korábu však není tato zářící vzduchová zclona a proto hvězdy svítí i v jasném slunečním světle.

Chcete-li se potěšit pohledem na oblohu ne okénkem, ale na volném prostranství, můžete opustit náš korábu. Vy se divíte? Bojíte se, že spadnete do nezdna, že se udusíte ve vzduchoprázdném prostoru a že k tomu všemu ještě zmrznete v tom strašném mraze, který je věčně ve světovém prostoru mezi Zemí a Měsícem? Strach váš je zbytečný. Nestane se ani první ani druhé a ani třetí.

Především vy nikam nespadnete, protože jste byli vrženi ve světový prostor zároveň s korábem a budete se veškerý čas pohybovat s ním — nacházíte-li se uvnitř korábu anebo na jeho vnějších částech. Abyste se mohli bez námahy vrátit do korábu, bude jen potřebí, když budete nitro korábu opouštět, přivázat se drátem ke korábu, přitáhnout se drátu a s ním se také do korábu vrátit. Jak pozorujete, s této strany vám nebezpečí nehrozí.

Za druhé se nezadusíte, protože obklékneté se sebe zvláštní kostym, naduty vzduchem a budete mít ještě zásobu vzduchu v ranci na zádech.

A za třetí nezmrznete, protože vás bude slunce ve vašem kostýmu zahřívat tak, jak dosud zahřívalo kajutu. A abyste byli úplně spokojení, vezmete si na svou procházku elektrické zahřívače, které budou vodiči spojeny se strojem nebeského korábu, aby ostabil záhubnou rychlost pádu.

Až vrátí koráb raketou k Měsíci i počne opět spalovat hořlaviny, plyn bude vytékat na stranu Měsíce a tím se také počne zmenšovat rychlost nebeského korábu. A tak se postupně a takřka bez zbytku utlumí rychlost korábu a korábu se přistane a bez nárazu posadí na povrch Měsíce.

Teď už tento okamžik nastal. Přistání se podařilo a koráb leží na půdě Měsíce. Odepnete na sebe potápěcí kostýmy a ne bez pohnutí myslí spoustíte kajutu, abyste vstoupili na nový a neznámý svět.

Procházka po Měsíci.

Prvním svým krokem na Měsíci se podivujete. Třebaže už neletíte světovým prostorem a stojíte oběma nohama na tvrdé půdě, je vaše tělo mnohem lehčí, než bylo na Zemi. Pozbyli jste na Měsíci značnou část své váhy. Nejmenší vaše úsilí žádá prostředků, které jste nečekali. Každý krok, který přeměníte vám chybné kroky na Zemi; lehký postrk a už se vznášíte dva až tři metry nad půdou.

Jste snad proto tak lehcí, že je váš kostým nadut vzduchem? Ale tomu tak není. Na Měsíci není atmosféra a proto i nejlehčí věc padá na Měsíc rychle. Čím je padá nejlépší věc. V prázdném prostoru všecky věci padají stejnou rychlostí — to je zákon přírody. Příčina toho všeho je, že na Měsíci přitažlivost šestkrát menší než na Zemi. Proto můžete na Měsíci dělat tak velké skoky, které na Zemi neudělá ani nejslavnější sportivec a můžete také zdvihat těžká břemena, která na Zemi nezdvihne ani největší silák. Zahledíte se na měsíční půdu a překvapí vás její tmavá barva. Očekávali jste, že je na Měsíci půda bílá jako vápno. Ale učenci vědí, že měsíční půda nemůže být bílá. Studovali barvy na Měsíci a přesvědčili se, že se ze všeho světla, které dopadá na půdu Měsíce, odráží jen čtrnáctina.

„Ovšem — že se ptáte — když tedy Měsíc vůbec není bílý, proč tak jasně v noci svítí?" Protože půda Měsíce není dokonale černá, vždyť odráží čtrnáctinu světla a posílá je na Zem. I černý samet, zalitý slunečními paprsky, by zářil na počátku zvolna, ale potom stále rychleji a rychleji. Za třicet hodin tohoto pádu se otcnete na povrchu Měsíce.

A tak jste už vstoupili v svět, který spravuje Měsíc, třebaže vás od něho ještě odděluje čtyřicet tisíc kilometrů. Ohromný jeho kotouč teď začíná na obloze stokrát větší místo než při pohledu na Měsíc se Země. Pouhým okem vidíte pestrou mapu hor a moří tohoto záhadného světa. Každou hodinou přibližte k Měsíci blíže a blíže a ubíháte stále rychleji a rychleji. Bude-li pád na Měsíc takto postupovat, uděří koráb na půdu Měsíce a rozrazí se na kousky. Úder nebude tak silný jako při pádu, protože kolem Měsíce není atmosféra.

Proto, že se koráb dostatečně přiblíží k Měsíci, užije kapitán vašeho korábu všeho pro potřebu, aby ostabil záhubnou rychlost pádu.

Až vrátí koráb raketou k Měsíci i počne opět spalovat hořlaviny, plyn bude vytékat na stranu Měsíce a tím se také počne zmenšovat rychlost nebeského korábu. A tak se postupně a takřka bez zbytku utlumí rychlost korábu a korábu se přistane a bez nárazu posadí na povrch Měsíce.

Teď už tento okamžik nastal. Přistání se podařilo a koráb leží na půdě Měsíce. Odepnete na sebe potápěcí kostýmy a ne bez pohnutí myslí spoustíte kajutu, abyste vstoupili na nový a neznámý svět.

Procházka po Měsíci.

Prvním svým krokem na Měsíci se podivujete. Třebaže už neletíte světovým prostorem a stojíte oběma nohama na tvrdé půdě, je vaše tělo mnohem lehčí, než bylo na Zemi. Pozbyli jste na Měsíci značnou část své váhy. Nejmenší vaše úsilí žádá prostředků, které jste nečekali. Každý krok, který přeměníte vám chybné kroky na Zemi; lehký postrk a už se vznášíte dva až tři metry nad půdou.

Jste snad proto tak lehcí, že je váš kostým nadut vzduchem? Ale tomu tak není. Na Měsíci není atmosféra a proto i nejlehčí věc padá na Měsíc rychle. Čím je padá nejlépší věc. V prázdném prostoru všecky věci padají stejnou rychlostí — to je zákon přírody. Příčina toho všeho je, že na Měsíci přitažlivost šestkrát menší než na Zemi. Proto můžete na Měsíci dělat tak velké skoky, které na Zemi neudělá ani nejslavnější sportivec a můžete také zdvihat těžká břemena, která na Zemi nezdvihne ani největší silák. Zahledíte se na měsíční půdu a překvapí vás její tmavá barva. Očekávali jste, že je na Měsíci půda bílá jako vápno. Ale učenci vědí, že měsíční půda nemůže být bílá. Studovali barvy na Měsíci a přesvědčili se, že se ze všeho světla, které dopadá na půdu Měsíce, odráží jen čtrnáctina.

„Ovšem — že se ptáte — když tedy Měsíc vůbec není bílý, proč tak jasně v noci svítí?" Protože půda Měsíce není dokonale černá, vždyť odráží čtrnáctinu světla a posílá je na Zem. I černý samet, zalitý slunečními paprsky, by zářil na počátku zvolna, ale potom stále rychleji a rychleji. Za třicet hodin tohoto pádu se otcnete na povrchu Měsíce.

Brzy počínáte pociťovat, že je ve dne na Měsíci velké vedro. Slunce se zdá s Měsíce ne větší než se Země, ale zato žhne tu plných čtyřiadvacet hodin. Proto se půda Měsíce rozpálí, že ještě žár vaše nohy nesnesou. Rychle do stínu nejbližší hory! Ale tu je chladno a až nad míru chladno.

Sedíte ve stínu a obhlížíte oblohu — měsíční oblohu. Ale tvář její je tak neobyčejná jako tvář oblohy, kterou jeme viděli z raketového korábu. V jasném záření Slunce je tak obloha úplně černá a svítí z ní velké množství hvězd. Naše Země svítí na měsíční obloze v podobě velikého jasného kotouče, průměr jeho je čtyřikrát větší. Země je průměr Měsíce na zemské obloze. A Země svítí mnohem jasněji než Měsíc, protože její půda odráží mnohem více slunečních paprsků než černá půda Měsíce.

Ale co je to? Počíná se stmívat. Co pak už Slunce zapadá? Nezapadá, ale Slunce nebeského korábu, za Zemí začíná sluneční zatmění na Měsíci. Kouzelné divadlo! Kolem Země je rudý kruh, který pohled poskytuje naše atmosféra, když je v pozadí zalita slunečními paprsky.

Už jste se dosti ochladili, snad více než dostatečně. Pocítovali jste chladno ve stínu měsíční hory. Chcete se opět zahřát a stoupáte na měsíční horu. Stoupání je velmi snadné — nejen proto, že vaše tělo málo váží, ale i proto, že svah hory není příkrý. Svahy hor na Měsíci nejsou vůbec příkré. Zdají se se Země, že jsou příkré, ale to jen proto, že vrhají temné stíny. Vystoupili jste na hřeben hor. Svah v kotlinu není horami je dosti příkrý. Vaše hora je prstenec jako většina hor na Měsíci.

To už je všecko, co vám mohu povědět o dojmech z vaší budoucí cesty na Měsíc. Více vám povědět už nemohu, a to proto, že sám už vše o procházce po Měsíci nevím. Abych mohl více povědět, musil bych sám domů, navštěvovat Měsíc. Vymýšlet nic nechci a tak jsem na konci se svým vypravováním. Obrátíme pozornost ke chvíli cesty nazpět.

Pečlivě ukládáte fotografické snímky i ukázky měsíční přírody, které jste na Měsíci nasbírali. Až se vrátíte domů, nespořádáte ich „kolekci z Měsíce", která okrásí městské museum. Všecky ty drahocenné předměty, o kterých mohou dosud malí učenci jen přemýšlet, uložíte v kajutě nebeského korábu a nastoupíte cestu nazpět, na rodnou Zem.

Z knihy VI. Rydla (nákl. Hokrea), o níž píšeme na str. 76.

Dole i Bata, lovci jsu bizone. — Skautská příča u stripovima - tekšt i crteži od R. Mijalkoviča, Bělehrad.

Skautski logor. *Skautský tábor.*

U lov? Važi! I šta to čitaš Dole? to na bizone — Baci tu knjigu pa sad baš čitam hajdemo u lov! o ujima knjigu. *Što to čteš Dole? Na lov! Ale na Zahoď tu knihu. tkamy — teď a pájdeme na lovl právě o nich čtu knihu.*

A, ha na bizone, lepo. bogami! *Ah, na bisony, krásné, na mou duši!*

K. T. Neumann:

Veliké slavnosti Jamboree.

Z pohádek pro vlčata. (Pokračování.)

„I dejte pokoj! Jaké pak cviky?“ protestoval pašík Bujarý Omezenec. „Takhle něco dobrého na zub a hodně! K čemu pak jsou cviky?“

„Aby sílily svaly a mohutněl bujarý duch, pane!“ vysvětlil pohotově kohout Krvavá Ostruha.

„Já nevěřím a bujarého ducha mám dosti! Podívejte se na moje šunky!“ odbyl ho pašík svysoka.

„Bujarý duch nevěsí v šunkách, ale v hlavě, pane!“

„Ale kde, co vás vede!“ stál na svém pašík. „Každý obdivuje moje šunky a ne hlavu! Ano, ano, moje kulaté šunečky!“ chrochtal sebevědomě. „To je něco jiného, panečku, než šlachovité běháky třeba tamhle mých příbuzných z lesů!“

„To myslíte divoké vepře, pane?“ všetečně se vyptával Prohnaný Čim. Velmi rád se míchal do řeči.

„Ani mi o té žebrotě nemluvte!“ zafuněl pašík. Tohle chudé příbuzenstvo mi plodí jenom hanbu. Nemají ani svůj chlívek, děti vychrtlé jako lunt, a podívejte se jim na šunky! — Hanba mluvit. To mají z toho trampování po lesích!“ kázal rozhořčeně.

„Ale běhají znamenitě,“ poznamenal vrabec.

„To je toho!“ zafuněl pašík. „Já běhat nepotřebuji ale kdybych chtěl, mohl bych vám ukázat, co dovedou solidní šunky!“

„Vy byste chtěl?“ vyjel Prohnaný Čim. „Ó, to by bylo nádherné! To by byla krása a sláva!“

„Myslíte?“ ptal se pašík trochu nedůvěřivě.

„Ale ovšem! Vy se jistě proslavíte — tolik diváků je tu — počkejte chvíli — všecko vyjednám — to bude náramné!“ brebentil vrabec a už letěl do výboru.

„Dobře, dobře!“ volal za ním pašík. „Vyjednejte to!“

„Ticho, Bujarý Omezenče, ticho!“ volali na něho.

„Co? Kdo si to dovoluje?“ zachrochtal výhružně.

„Ticho, štětináči! Nemáš pěkný hlas!“ okřikla ho straka Vemberka.

*

Uražený pašík se odvrátil a umínil si, že se na ty „komedie“ zrovna dívat nebude. Ale dlouho to nevydržel. Jásavé fanfáry zvábily jeho pozornost, pašík zapomněl trucovat a civěl na louku. Husy předváděly pověstný „husí pochod“. Přesně vyřízeny capkalv v luční zeleni jako dlouhá šňůra bělostných perel, zahnuly vlevo, velikým obloukem uzavřely kruh a perlový náhrdelník na louce svítil bělostí. Potlesk diváků husy nadchnul. Zakejhaly, zamávaly křídly a s rozpustilým křikem odletěly na vodu.

*

Louka ožívá hejnem slepic. Měly ukázat hru „Slepičí tajemství“ aneb „Hledání pokladu“. Každá slípka dostala lístek, z něhož se dověděla kam, kterým směrem a kolik kroků má jít, aby našla „další sdělení“, které jí poví, kde je poklad ukryt. To byla podívaná! Slepice slabikovaly, rozbíhaly se, zase se vracely, dívaly se do slunířka, aby určily směr, měřily louku dlouhými kroky, zase slabikovaly, prohlížely myší dírky, obracely kameny, hrabaly tak zuřivě, až kusy hlíny padaly do obecenstva, vyskakovaly do větví, Všude tam byla pro ně schována „další sdělení“.

Holokrká slípka Kropenatá Treperenda celá usoužená četla už po třetí svoje „sdělení“, a ne a ne mu porozumět. Chudince dělaly velké písmeny obtíže. Tak to bývá, když se místo učení sháněji klepy.

U studánky pod mladou příživou pobíhalo několik slepic. Převracely tam kus borové kůry, zuřivě hrabaly, a zase slabikovaly svoje „sdělení“. Přibíhaly další, rozčlenil vzrůstalo, ozýval se zlostný křik:

„Kde je poklad?“ — Tady má být! — Nic tu není! — Kde je „slepičí tajemství?“ — Skandál!“

Přivolaný detektiv — soják Mlha zjistil na místě ověří stopy. Další pátrání už bylo snadné a za chvíli znělo údolím Slimáků posměšné volání:

„Beran Vrtohlavý Furiant sežral „Slepičí tajemství!“

V slepičím národě bylo pozdvižení.

„Ale dámy! — Mé dámy!“ chlácholil je Jistý Dob. „Poklad obsahoval jenom hromádku kukuřičných zrn. V buffetu je pro každou z vás připravena plná ošatka kukuřice! Dámy, které hledaly poklad, prosím, račte do buffetu!“

Tato neprozřetelná výzva měla trapné následky. Kde jaká slepice, všecky se hnaly do buffetu. Vznikla tlačenice, chumel, zápas o každé kukuřičné zrno.

„Jděte pryč! Co tu chcete? Vy jste nehledaly!“

„To je fuk, tady jsme našly!“

„Porazíte buffet!“ křičel zoufalý bufetčík holub Modrý Bublas. Marně. Přispěchali kohouti-pořadatelé, křičeli, rozkazovali, ale byli bezmocni. Ba někteří se dokonce vrhli na kukuřici a hbitě se ládovali. Ale už sem spěchali husáci a křikem a mocnými klofanci rozháněli neurvalce. Teprve když chomáče peří a několik slepičích chvostů létalo v povětří, byl zjednán jakýs takýs pořádek.

*

Obecenstvo však brzy zapomnělo na tuto politování-hodnou příhodu. Jeho pozornost upoutaly kozy-alpinistky. Vyzbrojeny dlouhými holemi, zdobenými národním vyřezáváním, tyroláckými kloboučky, lany, dalekohledy, fotoaparáty, černými brýlemi, baňatými čutoramí a provázeny smečkou svatobernardských psů předvedly výstup na příkrou skálu. Diváci zírali se zatajeným dechem na jejich smělé horolezecké výkony a slepice pociťovaly, že je ohrožuje závrať. Když kozy dostoupily vrcholu, vyrazily vítězný mekot, vyndaly z ranců citery, sesedly se v kruh a zazpívaly rozkošné zastavenčko náladově doplněné jódlováním svatobernardských psů.

Kozy měly nečekaný úspěch, a pořadatelé slavnosti Jamboree si navzájem blahopřáli. Byl to i jejich úspěch.

*

Pašík Bujarý Omezenec si hověl ve stínu liškového keře. Pozoroval po očku horolezeckou produkci koz a jen pohrdlivě odfukoval nad jejich tenkými nohami. Vrabec Prohnaný Čim ho vyrušil z klidu.

„Jedl byste opékané brambůrky, pane?“

Pašík vyskočil jako přchnut. „Co, kde máte jaké?“

„Pojďte se mnou, pane,“ zval vrabec.

„Není to moc daleko?“ Pašík byl opatrný na krok.

„Ne, ne, jen pojďte!“ a vrabčák vedl pašíka k chlupatým modřínům, kde stál hlouček divokých vepřů. Pozdravili svého tučného strýce, ale pašík si jich ani nevšimnul a sháněl se po brambůrkách.

„Tamhle na paloučku, vidíte?“ ukazoval Prohnaný Čim. „Je jich tam pěkná hromádka. Poběžíte si pro ně a vaši příbuzní poběží s vámi.“

„Což? Ta chamraď? To je urážka!“ supěl pašík.

„Ale kde! Ne ne ne. Přece ukážete, co umíte. Chceme, abyste vyniknul, abyste se proslavil. Ach, to bude sláva!“ čimčaroval vrabec.

„To taky ukážu!“ zaryčel poštvaný pašík, zahuškal a vyřítil se na louku.

„Počkat! Až dám znamení!“ ječel Prohnaný Čim. Ale pašík nedbal. Jeho tučný zadek se míhal vzhůru dolů a nohy dusaly trávu. I pokynul vrabec divokým vepřům a ti vyrazili jako chrti. Několika skoky předběhli pašíka a pelášili k paloučku, jen to šustilo.

„Počkat — Jak se opovažujete? — Jděte dozadu!“ okřikoval je vztekle. Ale příbuzní neposlechli, přihnali se na palouček, slupli brambůrky a odběhli. Když Bujarý Omezenec přiřunil k cíli, nebylo tam ani slupky. Drzost chudých příbuzných ho přivedla z mříry. Rozhlížel se a funěl, jako když jde z bukvic. Se všech stran k němu doléhal potlesk a volání slávy. To přece nemohlo patřit jinému než samozřejmě jemu — Bujarému Omezenci! Ukláněl se tedy na všecky strany. Ozval se posměšný křik, a mračno smrkových šišek ho zasypalo. Ale teprve hroudy hlíny a kusy drnu ho přivedly k rozumu. Zlostně zahuškal a odsupěl urážen, dopálen, a přísahal Prohnanému Čimovi strašnou pomstu.

Z ranních táborových cvičení ukázali konipásci a třasořitky „klanění slunci“, jespáci „bojovné postoje“, vrabci skok o jedné noze, ale nejvíce se líbil skok kohoutů přes plot.

Také ukázky vodních her obecenstvo výborně pobavily. Husy si počínaly při „poprasku na vodě“ tak znamenitě, jakoby byly vskutku přišly o rozum. Kachním „stojkám“ na vodě se ptáčí i ostatní mládež bujně chechtala a hned je v trávě napodobovala.

Největší překvapení divákům však připravili tučňáci. Jejich potápěčské výkony vzbudily úžas a „štafeta pod vodou“ přímo ohromila.

„Na suchu takoví nekňubové a pod vodou jsou jako blesk!“ dívil se upřímně Nohatý Žabikuch, vedoucí čapího houfu.

„Pravda, pravda! — Takoví břicháči!“ ulevila si Stará Trajda z hnízdo hejna a pozorně prohlížela zadky tučňáků, nemají-li tam snad někde vrtuli.

*

Všichni opeření účastníci slavnosti Jamboree byli přesvědčeni, že umějí dokonale létat. Ale to, co spatřili při ukázkách letecké akrobacie vlaštovek a rorejsů, jim bralo dech. Viděli let klouzavý, vývrtky, pád po hlavě, po křídle, po ocase, lopingy, kotrmelce a úžasně odvážná salta mortale. Letci vyváděli ve vzduchu tak, že vášeň posedla vše, co mělo křídla. I mládež vyskakovala a mávala neobrostlými pahýlky křídel. Slepice Puťka s drdůlkem také vyskakovala a poletovala, až se zvrátila na záda. Třepala křídly, hrabala nohama a kdákala:

„Já jsem vysoko! Jsem nejvýš! — Já nevidím zemi!“ Všecka udivena se pak rozhlížela, když ji Starčičký Mekta popadl za ocas a postavil na nohy. Rejem letců končila hlavní část programu slavnosti Jamboree. Chválilo si obecenstvo, líbovali si členové slavnostního výboru. Jen Marabú Hluchý Pařez stál na břehu Vypáleného rybníka a úporně přemýšlel, kam si založil slavnostní řeč.

*

Ochraptělý hlasatel na smrkovém vršku, Plechový Zobák, hlásil:

Veselice, taneca prohlídka koutku mládeže!

(Příště dokončení.)

Námořní skauti ve vnitrozemských státech. Na toto thema přednášel na mezinárodní skautské konferenci v Haagu náš zahr. zpravodaj br. Ing. Zídlický. Jeho referát otiskli jsme v časopise „Vůlce“. Nyní vyšel také v čas. rakouských skautů „Unser Ziel“.

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

13. Indiánské poselství.

Po obědě byl tábor opravdu jako vymřelý. Kapitán nařídil hodinový klid a hoši nesměli pronésti ani slova. Platilo to bez výjimky pro každého, tedy i pro kapitána a bylo to velmi pěkným cvičením v kázni a sebeovládání. I Harryk, jako by pochopil význam chvile, zalezl kamsi pod postel a spal.

Většina hochů uložila se do stínu mimo stany a pomalu usnuli nad knížkou. Několik chlapců psalo dopisy, mezi nimi také Jiřík a Topol.

Topol napsal stručný lístek svému poručníkovi a obšírnější psaní Jiříkovou otci. Ten si totiž vyminul, že mu Topol čas od času podá zprávu o výsledku svého poslání. Topol psal s radostí, vždyť mohl podat dobré noviny. Příhodu dnešního rána ovšem zamlčel. Připomenul však, že není na prospěch, když Jiřík nemá u sebe peněz, poněvadž tím je vůči ostatním hochům jaksi snižován.

Také Jiřík psal dnes s chutí. Jeho mysl byla naplněna uspokojením nad tím, že dovedl překonat svoje nálady. Také s velikým zájmem vypisoval ranní setkání s Felixem a bouřlivý výstup Drtikola.

Když skončil poledlní klid a hoši se rozcházeli do stanů, objevil se v táboře starý Brabenář. Přicházel velmi tajemně a významně a nesl cosi v šátku.

„Přinesl jsem něco těm mladým pánům, co mě delegrafírovali, aby neměli škodu. Pad jsem na to nedaleko za táborem a tak jsem si řekl: Doneseš jim to, aby si nemysleli, že jsi nějaký hlad,“ vykládal kapitánovi, když se hoši kolem něho seskupili.

Pak zvolna odhrnul šátek. Zpod něho vykoukla mladá rezavá veverka. Mezi hochy vzbudila radostný údiv a pohnutí. Řada rukou vztahovala se po milém hostovi, který poděšeně krčil se pod rudý šátek.

Diavolo, který Brabenáře fotografoval, uplatňoval své nároky na dárek, ale Ježdík odstrkoval ho silnými pažemi a křičel:

„Kde pak máš tu fotografii, co? Máš ji ještě v aparátu a kdo ví, jak dopadne! Veverka bude celého tábora a ne jen tvoje. Musí ji někdo ošetřovat, kdo tomu rozumí.“

„A to budeš ty, ty chytrý?“ podezřívал jej Diavolo.

„To se rozumí! My jsme měli doma ježka a rosničku, tak mám zkušenost. Ostatně moc nemluv, to se všichni přesvědčíte, jak se bude mít veverka u mne dobře,“ domáhal se zvířete Ježdík.

„A to všechno nic není! My máme v pekárně dva ježky, to bych mohl tedy říci taky. Ať pan Brabenář rozhodne sám, komu připadne.“

Zraky všech se soustředily na starce, který byl tísníci se a pokřikující mládeží trochu zmaten.

„No, dědo, komu jste to přinesl?“ otázal se kapitán, chtěje mu pomoci z rozpaků.

„Tomuhle černookému mladému pánovi, že byl tak hodný a vzpomněl si na starého člověka,“ odpověděl a ukázal na Diavola.

Ten vítězně zasvítil očima, sáhnul pod šátek, ale v zápětí poděšeně vykřikl. Jeho prst nesl krůpěje krve. Veverka použila svých hlodavých zoubků k obraně.

Táborem rozlehl se veliký smích.

„Ona k němu nechce,“ křičel Klásek. „Víte co, strčíme ji každý prst pod šátek a koho nekousne, ten vyhrál a vezme si ji.“

Nastal nový zmatek, který konečně rozhodl Diavolo tak, že požádal Brabenáře, aby pustil veverku do jeho stanu. Potom se tam se svým spolubydlícím Součkem zavřeli, odrážejíce s velikým úsilím útoky ostatních zvědavých obyvatelů tábora. Byli uspokojeni teprve, když veverka přervhla Diavolovi hrnek s limonádou do střevíců pod stolem a pak uložila se k odpočinku na horní posteli.

Brabenář zatím opustil tábor. Zajatý Diavolo mohl mu sotva poděkovati oknem svého stanu.

Kapitán dal znamení k nástupu, aby posádce tábora sdělil odpolední program.

Když na palubě cvičné lodi nastoupila čtyři mužstva, vystoupil kapitán na lodní můstek a pravil:

„Včera u táborového ohně mluvili jsme o tom, že v budoucích dnech sehrajeme velikou hru, která má jméno „Poklad piráta Ollonéze“. Avšak jako ve skutečném životě, tak i na našem táboře nebude poklad dobyt za jediný den. Trvalo to mnohdy velmi dlouho a stálo mnoho námah a důvtipu, než dobrodružní hledači zmocnili se klíče, který jim ukázal stopu, po níž bylo by možno k pokladu se dostati. Tak i my v příštích dnech sehrajeme několik drobnějších her a umístění v těchto hrách připraví vítězům lepší posici pro start ve hře o poklad.“

Poněvadž z očí chlapců bylo vidno, že jim výklad kapitánův není dosud jasný, pokračoval:

„Tak na příklad dnes sehrajeme hru „Indiánské poselství“. Vítěz obdrží tři body, druhý dva, třetí jeden a poslední nezíská ničeho. To znamená, že při začátku samotné hry o poklad, kterou provedeme asi za týden, vyrazí vítězné mužstvo o tři vteřiny dříve než mužstvo poslední. Myslíte si asi: tři vteřiny, to celkem nic není! Ale nezapomeňte, že i v několika dalších hrách můžete získat body a tím vteřiny další a to ovšem znamená mnoho. Nyní rozumíte?“

Zavlnění v řadách chlapců a jejich rozjasněné tváře potvrzovaly, že věc je jim již jasná.

A nyní k dnešní hře: Když Španěle vpadli do Ameriky a počali střelnými zbraněmi podmanovati si volné Indiány, letěla poplašná zvěst o tom prerii. Také dnes půjde podobná zpráva pralesy, které obklopují náš tábor. Aby zpráva běžela co nejrychleji, rozestaví si Indiánští náčelníci Akela, Boy, Robin a Mokasin svá mužstva jako štafetu. Prvému každého mužstva předložím poselství napsané na papíru. Bude míti dvě minuty na to, aby si je zapamatoval. Pak poběží k následujícímu muži svého kmene a pošeptá mu do ucha celé poselství tak, aby sousední bojovníci ostatních kmenů to neslyšeli. Druhý potom poběhne s poselstvím k třetímu členu a tak postupně, až poslední bojovník každého kmene přiběhne zpátky do

Ivar: Namagarčicu ja, već ova dva klinca?

Iva: Napálím já už ty dva zahaleče!

Dole: Šta misliš, Bato, ima li ih ovde?

Dõole: Co myslíš, Bato, jsou zde?

Bata: To sigurno ne znam, ali da pitamo Ivu, on je stari logoraš!

Bato: To určitě nevím, ale zeptejme se Ivy, to je starý táborník!

Staaa?!!!

Co?!!!

Pst! Otkrio sam trag bisona!

Pst! Objevil jsem stopu bisona!

Jestli je chcete ulovit, musíte jít na čekanou při měsíčním světle — u soch! Ale maskovaní jako Indiáni, poněvadž bisoni nesnesou oblečených bělochů!

Ako hoćete da ih ulovite, morate da ih sačekate u zasedi, na mesečini u samu ponoć! Ali maskirani kao indianci, jer bisoni nemiriše belce u odelu!

SLYŠTE DOBŘE, VLCI!

Blíží se kvapem vánoční svátky. To uznáte, co? Budete se nasycení vyhřívat u kamen, odpočívat, nebo se pronanet volné v úzungii.

Vím, že rozveselíte i své méně šťastné bratry, aby v rodině Otce víska nebylo pravdou, že sytý hladovému neverí.

Ale nezapomeňme také těch, kteří nemají prichystaný stůl se štědrou večeří a kteří nemohou krásu a vonati, protože nemluví řeči vlčat, zcapomenmo na plastvo!

Víte co? Připravme jim vánoční stromek, nemusí na něm zářiti světla svíc a elektriky — rozsvítí se na něm očka hlaodvých ptáčků a pod nim zazáří vaše oči radostí z dopřeno skutku.

Připravme jim štědrou večeří na celou zimu.

Co asi potřebují a co rádi?

Aby se mohli zahřáti, potřebují tuk, který hřeje. Proto schovávejte už teď odrezky neslaného, tučného masa, nejlepe s lojem.

Loj je nejvýhodnější, dostanete jej vyškvařeny i syrový, pripadne i jako oupadky.

Do rozpuštěného loje namíchejte semeno sepay, konopi (semenec), slunečnicova, dýňova a orechová jádra (ponekud rozmačkaná), mák nebo loupany oves (vločky).

Ze smesi můžete odlévati nebo hnísti tvary jako cukrarí, nalejte ji do polovicnich skorapek vlašských orechů, abyste je mohli snáze vešet na stromek.

Všecko upevňujte na stromek provázkem, nikoli nitky, aby se se mohli ptáci snáze zavěsiti a pochoutku pohodlně vyzobat.

Hodně se ptáčkům zavděčíte, přidáte-li jim také špky, jerabiny, bezinky, bobule jalovce, vyloupané bukvice a jako zvláštní pochoutku kokosový orech, který můžete rozraznouti v půli a zavěsit jako zvonky. Ostatné, jste vynalézavi, a poradíte si sami.

A kde si opatříte stromek?

Nellepší bude přirozený, někde v poli nebo v lese, tam, kde nebude příliš znaypán snehem a kam by se nedostaly snadno kočky. Ani nemusí býti jehličnatý, leda, že by vám snad zbyl nějaký opuštěný stromeček, na který byste nemělí ozdob.

Vypravte se s nastrojeným stromečkem k ptáčkům. Cestou pozorujte stopy zvěře a lidí, zakreslete si je. Vámněte si, kteří ptáčci si pochutnají na tom, co jim vaše štědrá ruka připravila.

Neleňte, zajděte si do lesa, čekají vás hladovějící, kteří se vám v létě odmění zpěvem.

Napište nám, jak se vám ptáci štědrá večeře povedla, co jste cestou viděli a pošlete případně obrázek svého stromku.

Příště začněte již v létě sbirati ptáčkům pochoutky pro jejich štědrý den, nebot ..... Jsme jedné krve, my i oni!“

Váš Otec Vlk.

VĚCNÉ HODINY.

Hodiny poháněné počasím. Ve švédském městě Oerebro žije vídělí hodiny, které jdou již od listopadu 1916, aniž by byly natahovány. Jsou strojem atmosferickým. Mají sedm skvívých cylindrů, které reagují na schemení atmosferickou změnu. Jeho hodin je uváděno v chod změnou ve struktuře kovových tělísek. Inženýr, který tyto hodiny vynalezl a sestrojil, prohlásil, že pro potřebná síla k chodu jeho hodin je minimální, asi 1 miliontina jedné koňské síly. Podle jeho názoru přežijí tyto hodiny jeho i mnoho jiných současníků, aniž by musily být natahovány. Zastaví se prý teprve tehdy, až kovová tělíska vypoví službu pro opotřebování.

Negativní materiál FOMA.

V krátkých podzimních dnech, kdy bojujeme s nedostatkem světla v krajině stejně, jako při fotografii doma při umělém světle, nám zaručí dobře propracované negativy panchromatický film nebo deska FOMA PANCHRO SUPER 17/10° Din. Vysoká citlivost a dokonalá panchromacie plně využitkuje celkové aktinity denního i umělého světla a zaručí též správné podání barev v černobílé stupnici. Dokonalé jemnozrnné negativy na materiálu FOMA, ve stínech dobře propracované a jemně odstupňované podá vyrovnávací vývojka FOMASOL. Vyzkoušejte a potvrdíte sami správnost těchto údajů.

Riki:

HRY V KLUBOVNĚ

Nedávno jsem měl příležitost navštíviti klubovnu jednoho pražského oddílu.

K mému největšímu překvapení nalezl jsem stůl u jedné stěny, celý pokrytý hracími kartami a skauti pobíhali po klubovně s kartami v rukou.

„To je divný skauting“ pomyslil jsem si a chystal jsem se odejíti. Než, nedalo mi to a pozoroval jsem skauty chvilku a tu jsem pochytil smysl hry a protože je to dobrá hra, podávám ji dále.

Družiny se postaví do řady u jedné stěny místnosti a na druhé straně na stole jsou rozházeny karty. Kolik je družin, tolik barev volíme. Každá družina sbírá jednu barvu — srdce, káry, trefy nebo piky. Hrají-li pouze tři družiny, vynecháme jednu barvu.

První skaut družiny vyběhne na dané znamení z řady a snaží se vybrati eso, barvy své družiny. Potom běží zpět, dotkne se dalšího hráče, který se snaží dostati krále, třetí královnu, čtvrtý kluka atd. Když se všichni vystřídali a nějaké karty zbyly, vyběhne číslo jedna znovu, a když má družina úplnou barvu seřazenou podle hodnoty vykřikne „teď“. Družinám se připočítá tolik trestných bodů, o kolik vteřin byly za první družinou.

Tato hra vyžaduje velmi rychlého postřehu pro barvu, číslo a tvar.

*

Je velmi těžké nalézti hru, při které se zabaví 50 a více skautů. Nedávno jsem přišel, zcela náhodou, na jednu.

Hráči se rozdělí do dvou mužstev a každé mužstvo se postaví do řady zády k jedné stěně klubovny. Vůdcové se postaví zády k sobě a tváří ke svým mužstvům do prostřed místnosti a vezmou do ruky kopací míč, boxovací rukavici, tenisák nebo cokoliv jiného, co se kutálí.

Na dané znamení hodí každý vůdce prvému hochu po své pravici míč a ten mu ho musí vrátiti. Míč je hozen druhému, je vrácen a hra pokračuje dokud se nevystřídají všichni hráči. Upustí-li někdo míč je jeho mužstvu připočítáno pět (deset nebo i více) vteřin nebo mu musí býti míč hozen znova. Vůdce, který má první míč vrácený posledním mužem z řady v rukou, vyhrává.

*

V místnosti mimo klubovnu, je znázorněn zločin, s mrtvým tělem, kalužemi krve, převrženými židlemi, revolvery, cigaretovými nedopalky atd.

Potom je každá družina uvedena do místnosti a je jí dáno 15 minut, aby si vymyslila a napsala, jak se zločin stal a kdo ho asi spáchal a proč.

Je to velmi dobré pozorovací cvičení i zábava.

*

Tři mužstva (družiny) se postaví do řady u jedné stěny klubovny. Na stole u druhé strany je 6 talířů, z nichž ve třech jest 20 fazolí a dvě neořezané tužky. Na dané znamení první muž z každého mužstva běží ke stolu a s pomocí dvou tužek snaží se přenésti oněch 20 fazolí do druhého talíře. Když to udělal, běží zpět, druhý chlapec vyběhne a snaží se opět pomocí tužek přenésti fazole z druhého talíře do prvého, třetí opět z prvého do druhého atd.

První mužstvo si opravdu zaslouží svoji odměnu.

MUDr. Karel Hora, prof. Masarykovy university, bývalý dlouholetý vůdce Lesní školy, byl jmenován ředitelem vzdělávacího kursu pro učitelství tělocviku na středních školách při Masarykově universitě v Brně. Gratulujeme!

tábora. Tu mi celé poselství napíše na papír a já pak určím vítěze.“

„A na čem bude více záležeti: na správnosti či na rychlosti, s jakou bude zpráva dodána?“ otázal se Akela.

„Nejasná zpráva, třeba seberychleji dodaná, by asi neprospěla,“ pravil kapitán. „Proto nejsprávnější poselství bude zhodnoceno dvojnásobně proti poselství nejrychlejšímu.“

Na to byl rozchod a hoši se připravili k běhu lesem. Natáhli střevíce a tepláky a shromáždivše se u stanů svých kormidelníků, kuli plány, jak nejlépe to zaříditi, aby zaručeně vyhráli.

Nejvíce řečí měl ovšem bratr Klásek:

„Kluci, vpravdě myslím, že to můžeme vyhrát. Já alespoň si to budu pamatovat všechno i s puntíky a čárkami a uvidíte, jak to ode mne dostanete klasický.“

„Jen moc nemluv,“ pravil mu Diavolo. „Ty máš vždycky moc řečí a pak jsi v závodě jako splašený.“

„Ne, na mou duši, uvidíte, jak to všecko v mžiku odevzdám. Chcete se sázet?“

„O co,“ vykřikl honem Diavolo.

„O tvou veverku,“ přispíšil si využíti nadšení Klásek.

„Ty jsi dobrý, co ty dáš proti tomu?“ odmítal Diavolo.

„Doživotní rentu tisíc korun měsíčně,“ odsekl se smíchem Klásek, který zřejmě sázku nebral vážně. Také by asi proti veverce sotva mohl něco stejně cenného položiti.

Byl právě dán rozkaz k odchodu z tábora, kde zůstali jen první ze všech čtyř štafet. Trať vedla nejprve vysokým lesem, plným bujného borůvčí, pak houštinou přes malý lesní potok a na paseku, kde ležela spousta pokácených kmenů. Tu měl stanoviště druhý muž každé štafety a běžel odtud přes pokácené kmeny po celé délce paseky až ke břehu lesního jezírka.

Odtud vedla cesta po hrázi jezírka ke stanovišti čtvrtého muže, který potom musel proběhnouti hustou smrčinou, aby se dostal na písčité svahy nad jezerem. Tu ho očekával pátý hoch. Hlubokým pískem až na pokraj močálu vedla dráha pátého. Šestý a poslední hoch musil proběhnouti bažinatou loukou a potom úzkou lesní pěšinou k cíli do tábora.

Rozestavená mužstva za tichého hovoru očekávala počátek závodů. Byla v lese jako ztracená. V táboře blížila se veliká chvíle.

Čtyři velmi dobří skauti z každého mužstva s rozechvěním čekali u můstku, až kapitán vyvěsí indiánské poselství. Právě přicházel ze svého stanu a nesl veliký svitek papíru. Pověsil jej s pečlivou rozvážlivostí na můstek a chlapcům, kteří byli obráceni zády, povelel, aby se obrátili a počali čísti. Od této chvíle začínala lhůta dvou minut daných k zapamatování.

Těžký vzdech a slova nemilého překvapení ozvala se z úst chlapců. Poselství bylo dlouhé a složité. Znělo:

„Černý Býk Sedícímu Výrovi: Rudý bratře, bílí lidé s hromovými holemi vpadli do našich širých lovišť. Domy na vodě, domy na kolech přicházejí s nimi. Nechť tví udatní bojovníci za tři slunce vyhrabou válečnou sekeru a přijdou v bojovném malování na Polední Skálu.“

Napjaté zraky, tiché mumlání a zaťaté pěsti svědčily o rozechvění poslů. Souček, který byl prvním běžcem Lišek, drbal se za ušima, Ježdík občas se bil pěstí do prsou nebo do hlavy, Dan rozpačitě mrkal a potrhoval ústy a Hrášek poskakoval netrpělivě na místě, jako kdyby se připravoval k běhu na šedesát metrů.

Dvě minuty uplynuly, čtyři běžci vyrazili z tábora. První Ježdík, hned za ním Souček a na konec Dan, který zakopl o hrábě u kuchyně a do svého poselství vpletl slova, jež byla jakýmsi zálesáckým zaklením.

Souček přiběhl k Jiříkovi a pokud mu udýchání dovolilo, šeptal mu poselství do ucha. Podařilo se mu nad obyčej brzo, a už Jiřík přeskakoval klády na pasece a spěchal k Topolovi, který ho očekával na hrázi rybníka.

„Utíkej, utíkej, přidej, upaluj,“ křičel za ním rozčileně Souček a sledoval ho, pokud mu únava dovolovala.

Topol čekal na hrázi s velikým rozechvěním. Cítil svou zodpovědnost, kdyby snad zprávu spletl. Už je Jiřík u něho, chytá ho jednou rukou za rameno, druhou tlačí k jeho uchu a z jeho úst zaznívá přerývaný šepot. Co to povídá? Topol nerozumí a nerozumí! Něco o Býku a něco o Rudém Výrovi, něco o hromech a domech, něco o bojovnících s holemi, ale smyslu to nemá!

„Pro bůha, Jiříku, oddychni si! Já ti vůbec nerozumím.“

Jiřík je však rozechvěn a pokračuje ve svém šeptání. Ostříži jsou již dávno napřed, také Vlci odbíhají, ale teď konečně Topol počíná chápat a domýšlí si význam jednotlivých slov! Honem ještě opakuje vše znovu Jiříkovi, který radostně kývá a křičí na Topola:

„Jen jdi, běž už, je to dobrý!“

Topol má nemalou práci s Diavolem na dalším stanovisku. Ale poněvadž není tak udýchán jako Jiřík, podaří se přece jen zprávu Diavolovi odevzdati a ten mizí v lesní houštině. Srazil se tu s Nibovakou od Ledňáčků a Koptou od Ostřížů, takže před ním je pouze posel z družiny Vlků.

Pravý cirkus však teprve nastává, když Diavolo doběhne ke Kláskovi. Oči Kláskovi svítí, tváře hoří a poskakuje na svém místě jako čertík.

„Přidej, finishuj, už tě mají,“ křičel vstříc Diavolovi a rval si vlasy, když tento zakopl o kořen a trochu se zapotácel.

„Tak co je?“ nastavoval mu pak ucho sám, jakmile ho Diavolo dostihl.

V zápětí nato však opět utrhl s rozčileným smíchem:

„Jdi ty, vždyť ty šimráš a prskáš do ucha! Jak ti mám rozumět?“

Rozčilený Diavolo chytil ho za hlavu a mocí si ji přitiskl na svá ústa.

„Tak závodíme nebo si hrajeme?“

A počal opět mu šeptati. Klásek chvíli držel pak se mu vyrval a uhodil jej přes ruku:

„Jdi ty, dřevo, vždyť ty slintáš a já ti vůbec nic nerozumím!“

Situace stávala se tragickou. Hrozilo nebezpečí, že poselství bude zapomenuto, a že oba členové kmene Lišek vykopají válečnou sekeru a pustí se do sebe. Topol mohl jenom z povzdálí lomit rukama, ale přiblížit se nesměl, aby jim snad nepomáhal.

Konečně oba zuřiví závodníci se na tolik ovládli, že Klásek s čímsi odspěchal k Boyovi. Ten sice vrtěl hlavou nad tím, co mu Klásek sděluje, ale

Evo tragova!
Hle, stopy!

Požurite, da se maskirate, a ja ću da vam pokažem mesto, kde da napravite zasedu!
Pospěšte se maskovat, já vám ukáži místo, kde budete na čekané!

Ha, ha-ha, ha!
Cha-cha-cha!

Da požurimo, Dole!
Pospěšte, Džole!

Da nam samo ne uleknu!
Jen ať nám neutekou!

Sláva Bursík:

Svojsíkovy „Základy junáctví“.

(Vzpomínka dvakrát jubilejní.)

(Bratru náčelníkovi k Vánocům 1937 za vše krásné, čeho jsem se v jeho skautingu dožil.)

V květnu 1912 byla napsána předmluva k základnímu dílu českého junáctví-skautingu. Je tomu letos již čtvrt století, co vyšla tato kniha, jež by byla většinou svého obsahu stále výtečným vodítkem i nynějším vůdcům, kdyby tomu nevadila nepřekonatelná překážka — je už dlouho rozebrána.

Dnes se podivujeme nejen tomu, jak dovedl br. náčelník Svojsík vybrati z tehdejší nečetné literatury cizí to, co bylo nejvhodnější pro náš skauting, jaké spolupracovníky dovedl získati (proč mezi nimi nebyl i náš první protektor, president Osvoboditel, br. náčelník nedávno sám vysvětlil), ale i jasnozřivosti autora kresby na obálce mistra Mik. Alše, který nám zobrazil bojovníka-junáka, jehož vztažená pravice jakoby naznačovala, že tuto zemi bude vždy bràniti. A po 25 letech je skauting ideální výchovou k brannosti.

Neméně prorocky zní slova „Junácké“ od Fr. S. Procházky: „...nás neomýlí nástraha..., a každý z nás vždy přímo stát a před nikým šíj neshýbat... jen vlast svou výše a výše...“

Na „Základy“, jež v prvních dobách byly nám všestranným vodítkem — hlavně na prvním táboře — mám i své osobní vzpomínky. Dostal jsem je k Vánocům 1912. Přečetl jsem z nich většinu, mimo poslední část, z které jsem více pozornosti věnoval jen IV. oddílu.

Sémě se uchytilo a podporováno mými rodiči vzklíčilo v březnu 1913, kdy jsem se stal skautem. V Jelenově družině „Skokanů“ jsem jako majitel „Základů“ získal vážnost. Jak často jsme se jejich stranami probírali, svědčí četné skvrny na nich, zvláště u receptu na třešňové knedlíky, kde by odborník poznal ještě dnes, jaký druh třešní jsme měli.

Zas jsem dnes prolistoval milé „Základy“, pročítal jejich stránky, a když se teď dívám na ten šedý svazek, jehož hruboplátěná vazba je již na hřbetě rozedřena, vyvstávají mi vzpomínky na dávnověk našeho skautingu.

Přál bych si, aby všichni, kdož se dnes stávají skauty, chápali svůj úkol s takovou opravdovostí jako první skauti, neulpívali jen na vnějšku, ale hloubku jeho mravní výchovy odnášeli si ve své duši na vždy, pro celý život.

Bratře náčelníku, nemohl bych více ti říci, než co praví naše „Junácká“: „...v obraně dobra a krásy, dožiješ vlasti svých spásy.“ A ty's se dožil. Jda dobrou cestou přivádíš i nás na cesty dobré.

Jak ty's byl, i každý z nás

Buď připraven!

(Zelené jezero.)

bez dlouhých řečí dal se pak do tábora, aby alespoň dobrým výkonem na čas zachránil to, co se zachránit dalo.

Veliký křik vítal přibíhající závodníky, neboť členové štafet kratšími cestami stáhli se do tábora, aby byli svědky výsledků.

Boy přiběhl jako třetí. Poslední zůstali Ledňáčci.

Za velikého napětí mladých námořníků psali poslové zprávu v kapitánově stanu. Pak byl dán nástup a kapitán s tajemným úsměvem vystupoval na můstek.

„První doběhli Vlci“, pravil, „druzí Ostříži, třetí Lišky a čtvrtí Ledňáčci. Tohle bylo snadno zjistiti. Mnohem horší je, jak posouditi přinešené zprávy! Nikdo nepřinesl zprávu úplnou. Poslyšte nejprve tu nejlepší, kterou nám přinesli Vlci:“

Oči všech chlapců s velikým napětím hleděly na kapitána, který zvolna četl z papíru:

„Černý Býk si sedl k Výrovi, Rudochy bílí chlapi jako hrom holemi. Lovili domy na vodě. Ať tví bojovníci vyhrabou sekeru a namalují tři slunce na Polední skále.‘

Z řad námořníků ozval se smích. Vlci počali si rozčileně vytýkati kdo to zkazil, když on přece to řekl tak, jak to slyšel. Kapitán uklidnil shromážděnou společnost tím, že pravil:

„A nyní poslyšte zprávu nejzamotanější, kterou přinesly Lišky.“

„Černý Býk bil Rudochy hromovými holemi, protože na kolech vpadli do věčných lovišť. Tři nadaní Indiáni se třemi sluncemi na sekeře budou bojovati v poledne na pomalované skále.“

Zraky všech obrátily se k řadě tohoto mužstva. Boy trochu zbledl rozčílením a vyčítavě podíval se na své soudruhy. Diavolo hrozil Kláskovi a Klásek odpovídal odmítavými posunky.

Nyní už to nebyl smích, to byl řehot a kapitán, aby zachránil situaci, dal honem rozchod.

14. Vesnické zvěsti.

K večeru byli Topol s Kláskem posláni do Rybína pro máslo. Jeli tam kanoí a cesta po jezeře byla zajímavá, třebaže trochu dlouhá. Klásek byl zase pln nápadů a zapřísahal se, že on by to byl jistě vyhrál, kdyby jenom Diavolo nebyl takový, jaký je.

Topol Kláska valně neposlouchal. Neúspěch v závodě, kde jejich družina získala pouze jediný bod za rychlost, kdežto Vlci tři body za rychlost i zprávu, mu dosud ležel v hlavě. Řekli si ovšem v mužstvu, že to musí nahraditi v příštích závodech a věřili všichni v úspěch, ale kde je jistota?

Když za pozdního odpoledne přirazila kanoe ke hrázi jezera poblíž Rybína, nechal u ní Topol na stráži Kláska a sám stoupal příkrou pobřežní cestou k Novotným. Byl to nejvýstavnější statek ve vesnici a rozkládal se jako malá tvrz na výšině. Na zahradě měl vysokou starou pec, jež vyhlížela jako černá bašta a dodávala statku tím větší důstojnosti.

Na velikém nádvoří uprostřed čtverce budov stála košatá lípa a pod ní, kolem kmene, zřízena byla lavička. Zde hoši sedávali, když čekali na mléko. Také dnes se tu Topol usadil, aby vyčkal příchodu panímámy s pole.

Na statku byl jen starý výměnkář a děvečka, uklízející v síni. Na zahradě hrály si děti, nej-

POSLE POLA ČASA — *PO PŮL HODINĚ*
E, tako valja, pa ti si Đole k'o Vinetu!
E, tak je to dobré. Ty jsi, Džole, jako Vinetou!

Mesec se pojavio!
Měsíc se objevil!

Brrr! Ala je zima!
Brrr! Ale je zima!

DÍVČÍ SKAUTING.

Colette Grison, Paříž:

21 nejkrásnějších dnů mých letošních prázdnin.

Čtvrt na jednu v noci, 31. července: vlak odjíždí z Paříže a já jsem na cestě do Prahy! Je to tak krásné, že konečně jednou uskutečňuji štěstí, které mně očekává. Již pět let, a vlastně už před tím vždycky trochu, přála jsem si poznat Československo. Snad z jakéhosi atavismu (neboť nemusím choditi ani příliš daleko, abych nalezla české předky ve svém rodokmenu), snad proto, že mnoho mých přátel se vrátilo okouzleno z cesty do vaší krásné země. A letos v červnu tedy, jsem dostala pozvání od 14. oddílu skautek z Prahy: můžete si představit moji radost!

Na své první setkání s Prahou nezapomenu nikdy. Již to přivítání na Wilsonově nádraží! Měla jsem takovou radost, že mohu mluvit francouzsky a že jsem mezi skautkami, které vůbec neznám (kromě jedné), ale které jsou mi všechny od prvního okamžiku tak sympatické. Potom jsem objevovala krásu vašeho města Prahy: rozkošné malostranské uličky, překrásný Karlův most, katedrálu sv. Víta a především všechny ty stromy a parky, které působí tak svěže a vesele, a které dodávají vašemu hlavnímu městu přirozený půvab a pěkný vzhled. Během těch několika dnů, co jsem ztrávila v Praze, zcela jsem tu zdomácněla a zvykla jsem si dokonce na vaši kuchyni, která je výtečná, ale první dny se mi zdála trochu těžká...

A již je tu odjezd na tábor. Od tohoto okamžiku začalo pro mne období prostého a zdravého života, který jsem si tolik zamilovala. (Jak to bylo pěkné, chodit celý den na boso, v trenýrkách, a koupat se několikrát denně!) Při tom to bylo období ustavičných překvapení. Až dotud jsem byla dojata srdečným a milým přijetím, jehož se mi dostalo ve všech vašich rodinách, okouzlily mne modré oči vašich dětí, obdivovala jsem Hradčany a sokolský palác, ale nikdy jsem nebyla „překvapena“. (Kromě způsobu, jakým se u vás jedí párky!)

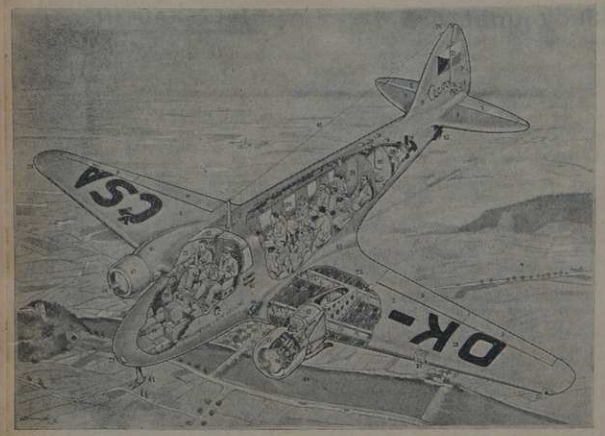
Vaše vůdkyně mne žádala, abych své dojmy napsala naprosto upřímně. Nuže, musím se přiznat, že první čtyři dny na táboře se mi zdály velmi únavnými. Udivovalo mne, a zároveň mne velmi zajímalo, když jsem viděla, jaké práce je třeba (porážení stromů, řezání dříví, zatloukání kůlů), než se postaví stan.

Bylo pro mne překvapením, že spíte v zavřených stanech, a jak pěkné a praktické jsou tyto stany, zvláště když prší. Jiné překvapení, za něž nikdy nebudu moci dosti poděkovati skautkám, s nimiž jsem tábořila, bylo, když jsem viděla, v den zahájení tábora, vztyčovati francouzskou vlajku s vaší vlajkou a když jsem slyšela francouzsky zpívat Marseillaisu!

Bylo pro mne překvapením, když jsem poznávala vaše pěkné vesnice a romantiku vaší přírody. Ale můj hlavní dojem je dojem intensivní radosti, že jsem žila v tak dobrém přátelství s osmnácti mladými dívkami, zářícími zdravím, které jsem až dosud neznala a které jsem si všechny zamilovala. Bylo pro mě radostí konstatovati, že přes všechny velké rozdílnosti, které jsou mezi námi, jsme si přece všechny velmi blízké a velmi podobné v tolika věcech. Pociťovala jsem opravdovou estetickou libost, když jsem poslouchala vaše pěkné písničky a když jsem viděla vkus a originalitu, s níž se přestrojujete pro vaše vystoupení k táborovému ohni!

Myslím, že váš skauting zůstal mnohem blíž Baden-Powellovi, než náš. My jsme si neuchovali tu jednoduchost a to jakési nedbání nebezpečí, která by snad mohla přijíti.

Jsem velmi smutná, když píši tento článek, poněvadž cítím dobře, že pouhými slovy nebudu moci nikdy naznačiti to ovzduší dobré nálady, důvěry, přátelství, v němž jsem žila za svého pobytu v Praze

Třímotorové letadlo Savoia Marchetti S-73 jest jedno z nejmodernějších dopravních letadel, užívaných na mezinárodních tratích v Evropě a v koloniích. Má tři motory Walter Pegas III—M—2, o maximální výkonnosti 710 H.P. které propůjčují ve výši 1700 m letadlu rychlost 230 km. Šířka letadla jest 24 m, délka jeho jest 17.5 m a výška 4.6 m. Letadlo má dvojí řízení pro dva piloty, přijímací a vysílací stanici pro radiooperatéra, kompletní soupravu nejmodernějších palubních instrumentů k letu za neviditelnosti a nad mraky (některé přístroje jsou dvojmo, ba i trojmo namontovány k zvýšení bezpečnosti), palubní bufet a 17 křesel pro cestující, každé u prostorného okna s regulováním přístupu vzduchu a jiným komfortem, obvyklým na moderních letadlech, jako vytápěním, isolací proti vnějšímu hluku do kabiny, toiletu a j. v. Kromě čtyřčlenné posádky a 2000 kg pohonných hmot uvezte tote letadlo 17 cestujících a jejich zavazadly a náklad zboží do 3500 kg, takže jeho celková váha při plném obsazení, jak bývá pravidlem na trati ČSA Praha—Brusel a Praha—Benátky, činí 10.300 kg. S tímto zatížením může letadlo vystoupiti až do výše 6.300 m při chodu všech 3 motorů. Zajímavo je, že při přistání má letadlo rychlost pouze 100 km za hodinu.

(Dívčí skauting.)

a na Moravě. Ale jsem jista, že vy všichni, kteří budete číst tento článek, budete spokojeni, poněvadž jste díky skautkám ze 14. oddílu z Prahy, získali ve mně velmi velikou přítelkyni vašeho národa, a všech těch, s nimiž jsem se setkala.

Všechny pěkné věci mají konec, a musela jsem se bohužel vrátit do Francie, ale učiním jsem to s velkou nadějí, že uvidím mnoho československých skautek, které k nám přijedou táborit, a s nadějí, že se k vám ještě jednou vrátím!

Přel. H. K.

Skautka a umění.

Jedním z největších kladů skautské výchovy je výchova k porozumění a lásce k přírodě. A od lásky k přírodě k lásce k umění není daleko.

Z prvních umělecких projevů člověka, jsou kresby v jeskyni Altamíře. Člověk lovec, který žil v nejužším vztahu k přírodě, vyjádřil, co bylo pro něho nejdůležitějším zážitkem (běžící a unikající zvířata, která lovil), čím vnitřně překypoval, co nemohl vyjádřiti slovy a zároveň tím vyvolával ženě a dětem, které žily v jeskyni to, co samy neznaly a co nemohly jinak pochopit.

Výtvarná kultura prostého lidu byla také podmíněna bezprostředním stykem s přírodou. Vyšívačka z lidu se dívala na květiny na louce a podle jejích barev skládala k sobě také barvy na výšivce a sázím se s vámi, že ještě ještě neviděli pravou lidovou výšivku, kterí by byla nevkusná. Jako ještě neviděli nikdy nevkusnou kvetoucí louku.

Ale krásný vztah k přírodě nestačí sám o sobě k vytvarné výchově a k pochopení umění, právě proto, že umění předělalo od Altamiry určitý vývoj, jako nám už dostačí lovení zvěře k živobytí.

Chceme-li na příklad rozumět větě, musíme rozumět jejím základům, chceme-li rozumět matematice, musíme se nejdříve naučit násobilce, chceme-li rozumět cizí řeči, musíme se naučit slovíčkům a gramatice. *(Pokr. str. 67).*

podivením výměnkář. „To je novina, že se ani nechce tomu věřit! Což si vzpomněli najednou, když už vás tam tři roky od smrti vašeho starýho nechali."

„Však sám pan lesmistr mi tehdá slíbil, že tam budu moci zůstat, než ti moji řakani vyrostou a budu moci pomohou. A teď najednou pošle praktikanta, že musím do měsíce světnici vyklidit, že prý ji potřebuje pro nějaké letní hosty!"

„A to ho vytrhne jedna světnice?"

„Oni půjdou také jiní, kteří tam bydlí; někteří do dvora a hajný Peluňka se musí nastěhovat do dvora a hajný Peluňka se musí nastěhovat do hajnice na stráni. To víte, že jsou všichni rádi! Ale dostanou něco jiného, kdežto já budu bydlit za mezí."

„A co to tak najednou?" opětovně vrtěl hlavou výměnkář. „To jsou novoty, to jsou novoty! Divně to teď na zámku chodí."

„Však já vím proč," s divokou nenávistí vykřikla žena. „To ta stará ze zámku — mnoho spotřebuje, však si o tom všichni páni povídají! Ten její syn, to je upír a ten ji ssaje krev i peníze."

„To, jo, jen kdyby to byly jen její peníze," pokyvoval zvolna hlavou dědeček. „Ale ono je to asi taky z cizího a ten chlapec se sotva dopočítá, až to bude jednou přebírat. Bude-li jen co přebírat!"

„Jestli pak by věřili, že ten její syn je do automobilů jako divý. Jezdí prý s tím na závodech po celým světě a stojí to hrůzu peněz! A teď by to chtěli na chudý ženský ušetřit? Pán Bůh je musí potrestat!"

Topol, jakmile ozvala se prvá zmínka o zámku, zbystřil sluch. Rozmluva přinesla mu mnoho nového a ukázala mu postavení jeho ranního přítele v pravém světle. Litoval nyní z celého srdce neščastného chlapce.

Žena zatím vypukla opět v hlasitý nářek a proklínání. Hlukem tím přivábena byla děvčata ze zahrady. Zvědavě pozorovala pohnutý výjev a teprve po chvíli povšimla si mladého námořníka, sedícího pod lípou. Kvílení staré ženy přeslo v tišší, rozčilený hovor. Výměnkář dal jí mléko a kus chleba, aby si ukrátila čekání na starostu.

Děvčata zatím soustředila svou pozornost na Topola. Tvářila se sice, jako kdyby byla zabrána pouze ve škádlivý rozhovor u studně, ale Topolovi neušlo, že si ho se zájmem prohlížejí. Jeho kroj, tak nezvyklý, musil ovšem budit zájem i pozornost každého.

Děvčata byla vesměs ze zdejší vesnice. Pouze jediná z nich výrazností své tváře i chováním ukazovala, že je z města. Byla také zdrženlivější a zatím, co ostatní děvčata sotva dovedla potlačovati svůj zájem, tvářila se trochu pohrdlivě a nevšímavě.

Topolovi bylo toto okukování skoro nemilé, poněvadž tonul v rozpacích, jak se chovati. Nejraději by byl již na kanoi a na zpáteční cestě do tábora. Ale nemohl si zapříti, že současně cítí i jisté uspokojení. Vždyť je mladým obdivovaným námořníkem! Proč však jen ona městská dívka má tak malý zájem o námořní skauty?

Kdykoliv se úkradkem podíval ke studni, padl mu především do očí rudý šátek, stažený kolem hlavy a ukrývající krátký, ale bohatý černý vlas. Jeho rudost přidávala ještě svěžesti a barvy růžovým lícím, podlouhlé jemné tváři a hlubokým černým očím. Topol, sotva do nich pohledel, byl si jist, že jsou okny do hlaboké, zajímavé duše.

Pohyby děvčete byly jemné, prozrazovaly sportovně vycvičené tělo a dodávaly štíhlé statné postavě výrazu pohotové pružnosti a svižnosti.

Topol si snad ani neuvědomil, že pozorně poslouchá zvonivý hlas a bedlivě snaží se zachytiti pohled jejích očí, aby se utvrdil ve svém prvém dojmu o povaze děvčete. Škoda však, že je taková pyšná a pohrdavá. Ale konečně: co mu na tom záleží?

Z tohoto pozorování vyrušil ho příchod paními. Děvčata hrnula se k ní s nějakými prosbami a stará hajná počala opět nařikat. Kdyby tu nebylo výměnkáře, byl by asi Topol dlouho zůstal seděti na lavičce pod lípou.

Na jeho připomínku vynesla panímáma ze sklepa máslo, odvážila je a přijala peníze. Když se Topol vrátil zpátky na dvůr, děvčat už tu nebylo.

„Zaplať Pán Bůh," řekl si v duchu. „Potřebuji, aby někdo nade mnou ohrnoval nos!"

Když pak vstoupil do kanoe ke Kláskovi, nařekl mu ani slova o tom, co ve statku bylo. Nejméně ovšem o tom, jak ta pružná a červená slečinka pohrdá námořníky a jak jemu je to zcela, ale docela jedno.

15. Felix otřásá mřížemi.

Podvečer v zečeřelém salonu zámku . . .

Dvěma vysokými, ale poměrně úzkými okny přichází světlo ze zelené houštiny parku. Nábytek je tmavý, velmi starý. Veliký kulatý stůl uprostřed místnosti vyzírá přísné a stejně tak i těžké vyřezávané židle. Na stěně proti oknu stojí veliká skříň, jakési rodinné museum, ukrývající za svými skleněnými stěnami mnohé památky na zdejší rod.

Felix prochází se s velikým rozechvěním po této tiché a ponuré místnosti. Jediné veliké hodiny zvolna tikají hlubokým hlasem. Jinak ani ze zámku nezaléhá sem žádný zvuk.

Felix čeká na svoji tetu, která se má vrátiti z návštěvy ve městě. Před chvílí, pln rozhodnosti a odvahy, jakou mu dodalo seznámení se skauty, pozval do salonu na šestou hodinu také lesmistra. Nyní, když čin byl již provedem, dostavil se zpětný odraz a Felix obává se příštích chvil.

Stojí opřen o roh černé skříně a pohlíží na stěnu, kde visí krásné kolorované podobizny jeho otce a matky. Dívá se nejprve do hezké, ale nervosní tváře svého otce a potom jeho zrak zabloudí na něžnou podobu matky. Teskné její oči jako by předpovídaly neščastnou budoucnost, která ji potkala.

Jsou to tedy jeho rodiče! Ale to slovo pro Felixe mnoho neznamená. Je již dlouho a dlouho sirotkem. Matka, z anglické šlechtické rodiny, která na české panství přinesla velmi značné věno, zemřela několik měsíců po narození Felixe, takže se na ni nepamatuje. Otec, vynikající botanik, ze několik roků na to zešílel a je tomu již skoro deset roků, co zemřel v ústavě.

Poručníkem Felixovým stal se pak otcův bratr Pavel, velmi hodný muž, ale s tuláckou krví. Nejraději dlel na lovech divokých zvířat v cizině a budou tomu skorem tři roky, co naposledy odejel do Jižní Ameriky. Od té doby není o něm zpráv a zdá se, že i jeho potkal tragický osud celé rodiny a on tam někde zahynul.

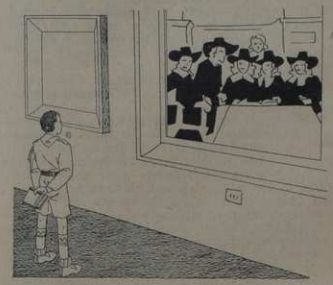
Správy panství ujala se jako zástupkyně poručníka vzdálená teta Hermína, sestřenice jeho otce, nejbližší příbuzná.

Ačkoli dávala okázale na jevo dobrou snahu starati se o Felixe, přece snadno vycítil, že to nejde ze srdce a že spíše to vyplývá z toho, že současně dostala do správy veliké prostředky doubravského domu. Teta Hermína byla z poměrně chudé větve a pozemková reforma učinila její statky ještě méně výnosnými. Bylo proto správcovství doubravského panství, jež bylo tak znamenitě posíleno anglickým přínosem, pravým zlatým dolem.

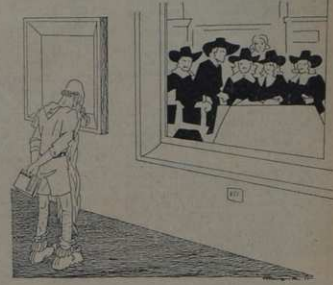
Sláva Bursík:

Páté světové Jamboree v Holandsku.

(Dokončení.)

Tragická příhoda skauta, jehož . . .

. . . okouzlilo holandské umění.

Když všichni prošli kapli, shromáždili se v zasedací síni radnice, kde pan vyslanec dr. Krno v českém a slovenském proslovu zdůraznil význam naší návštěvy v Naardenu. Pan naardenský starosta nás pozdravil a poděkoval za návštěvu největší československé výpravy, jaká kdy do Naardenu zavítala. Oběma pánům poděkoval bratr starosta a připomněl nám, že J. A. Komenský, velký učitel národů, náleží mezi ty, kdož předvídali a připravovali příchod skautingu již před staletími. Zapěním státní hymny byla tato krásná pietní slavnost ukončena. Na dojem z návštěvy v Naardenu budeme všichni vzpomínati jako na jeden z nejkrásnějších v Holandsku.

Na zpáteční cestě auty byly jsme pohoštěni kolíbkami a mlékem u jezírka v Laren, za což naše kapela hostitelům zahrála.

A pak zase na vlak a do tábora, který se již hodně vylidňoval.

Třetí den konečně se počasí polepšilo a tak jsme také viděli Holandsko ve slunečním jasu. Před odjezdem rozloučili se členové velitelství s velitelem podtáboru inž.

Telderem, kterému poděkovali za jeho starostlivost a takt, s jakým zastával svůj těžký úkol. Byla to na prvním místě jeho zásluha, že náš podtábor byl považován za nejlepší a nejpořádanější.

Přes Haag, jejž jsme do největších holandských lázní Scheveningen, kde jsme prošli pláží a po občerstvení jsme byli elektrickou drahou provezeni Haagem, odkud jsme jeli vlakem do Rotterdamu.

Z nádraží jsme šli do přístavu, kterým nás asi tři hodiny provázeli na několika parnících a kde jsme mimo jiné viděli stavbu největší holandské lodi. Jeden z největších přístavů světa skýtal nám vnitrozemcům pestrou podívanou a hojnou žeň fotografickým aparátům. Zvláště br. Čermák z Fotokomise, jehož četné obrázky jste viděli v minulých číslech Junáka, se činil. Nedlouhá procházka městem na nádraží končila posledni, ale nejzdařilejší den výletu. Škoda jen, že nejsme možno navštíviti alespoň některá z četných muse. Není však možná tolika tisícům hochů v tak krátké době vše ukázat a zvláště návštěva muse zabere mnoho času a bez řádného výkladu je pro mnohé bezcenná. Z československé výpravy však většina navštíviti musela buď již dříve nebo v pátek.

Členové velitelství zůstali v Haagu, kam byli pozváni k vyslanečkému tajemníkovi dr. Erbanovi. Zde se setkali s bratrem starostou br. náčelníkem a br. Žídlickým. Později dostavil se také pan vyslanec, který před celou řadou dalších dobu pohovořil se všemi přítomnými a vyzdvihl význam naší účasti na takovýchto mezinárodních podnicích.

Ač nás bylo třináct, přece to byl jeden z nejkrásnějších večerů v Holandsku. S verandy se do pozvolného stmívání nesly naše národní písně, které vždy působí tklivě na duši každého Čechoslováka v cizině. Neradi jsme se loučili, ale do tábora cesta daleká.

Zatím v táboře se hoši rozloučili se „sebkempíkem", který přišel do našeho tábora a odkud chtěl jíti ke středu. Ale neděl. Hoši ho vyzdvihli na ramena a donesli ho tam, právě jako vedoucího táborových ohňů, když potom odcházeli Švédové, naši tiší a ukázněni sousedé, na nádraží, postavila se jim v čele naše poštovenská kapela a dovedla je až k východu z táboriště.

V pátek byl náš poslední den na Jamboree. Od rána už se bouralo vše mimo stany na přespání. Ti, co odjížděli dále do ciziny (5. oddíl vodních skautů, 45. oddíl Praha a několik jednotlivců) balili a během dne nás opustili. Také osvenští katoličtí skauti odjeli, aby se dostali včas domů. Ostatní většinou se rozjeli ještě do Amsterodamu, Haagu, Haarlemu po muzeích a nakupovat. Okolní tábory také se vylidňovaly a když k večeru se dalo do deště bylo nám dvojnásob smutno, i když už jsme se zase těšili domů.

Po deštivé noci, kdy na rozloučenou mnozí byli ve stanech vytlačeni, probouzeli jsme se do posledního rána v Holandsku. Balení v dešti nebylo nijak příjemné. Podsady vzorného tábora zůstaly na místě (věnovali jsme je holandským vlčatům). Brzo nakládáme i my své věci do nákladního auta a jdeme na nádraží. Kol prázdných míst po táborech, do nedávna plných života, naposledy zní nad táboříštěm náš zpěv, naposledy slyšíme bučení kravek, které zase se navrátí na místa, z nichž jsme je vypudili.

Byli to krásné dny na těchto místech prožité, budeme na ně rádi a dlouho vzpomínati. A nemohli-li jsme někdy dělati něco, jak nám by se to nejlíp líbilo, nevídělí-li jsme věc, co bychom viděti chtěli, nesmíme zapomenouti, že účast na Jamboree není jen zábavný výlet, ale že je to v prvé řadě skautská služba. Služba našemu státu, jeho propagaci a československému skautingu.

Vojenská pochvala třem výborným skautům. Tři skauti z Ústí nad Lab. Vladimír Hlava, Fuciman a Lošan obdrželi od II. armádního sboru pochvalné dekrety za to, že zadrželi podezřelého cizince a zabránili mu ve fotografování chemických závodů.

Porady skautských žup.

Hlavní stan letos schůzi míti nebude. Ústřední rada a Náčelnictvo Svazu rozhodlo, aby místo toho konaly se v župách pracovní schůze, jichž se zúčastní vždy také delegát Náčelnictva. Toto řešení je skutečně velmi šťastné, neboť umožňuje nejužší kontakt členů Náčelnictva s pracovníky oddílovými. Schůze byly již ve většině případů absolvovány a měly všude zdárný průběh.

Pražští skauti ve službě.

Skauti ve službách veřejnosti. Ve dnech 16.—19. listopadu byla v Praze pořádána velká akce „Den účtna", při níž spolupracovalo a pomáhalo na půldruhého tisíce skautů a asi osmdesát členů YMCY. Magistrát hlav. města Prahy zaslal Svazu úřadovny přípis, v němž konstatuje, že úspěch akce, jak se projevil v různí chodců, byl výsledkem ochotné spolupráce pražských skautů, kteří neúnavně a s čestným vykonávali úkol, jejž dobrovolně na se vzali.

Katoličtí skauti v Belgii oslavili v těchto dnech 25. výroční své organisace. Dnes mají přes 15.000 členů-skautů. Vede je R. P. Leclotte, který také měl na velké brusselské slavnosti hlavní řeč. Sám král jim poslal vřelý pozdrav a sv. Otec své požehnání. Dr. Plajner.

Pst neko ide! Bizo-o-on! Dum! Bum!

TO JE BIO SAMO JARAC.— *TO BYL JEN KOZEL!*
U pomoć! Bizon! Me-e-e!
Pomoc! *Bizon!* *Me-e-e!*

DÍVČÍ SKAUTING.

Víme, že nás všem těmto základům učí škola, ale právě škola nějak zapomněla, nebo nestačí na výtvarnou výchovou mládeže.

Právě proto miluješme skauting, že nám dává to, co škola a rodina bud'to nedovedou, nebo zapomněly nám dávat. „A proto chceme ve skautingu začít také s výtvarnou výchovou, to je s výchovou k porozumění uměleckému dílu.

Jistě, že nás v prvé řadě bude zajímat umění moderní, kterému se tolik věcí vytýká, na příklad: nesrozumitelnost, zájem o vymyšlenou, neskutečnou formu a nesájem o přírodu.

Chceme-li tedy co nejdříve začít se svou výtvarnou výchovou, přijďte na přednášku o moderním malířství a sochařství, kterou v prosinci pořádá 2. dívčí oddíl. Mladý, dobrý a nadšený odborník pokusí se zodpovědět všechny vaše otázky a poví vám, co ještě nevíte.

Přesné datum přednášky oznámíme obežníkem.

Květa Rakošanová.

Vlasta Látochlebová.

Učte se jihoslovansky!

Prázdniny sice ještě nejsou přede dveřmi, prostých se však, že bude příštím rokem slovanský jamboree ve Slovinsku v Jugoslávii. A proto, ať je nebo není, neodkládejte, sestry a bratři, učení se jihoslovanštině na poslední měsíc před prázdninami a začněte hned! Leckdo si řekne: „Vždyť se domluvíme, když jsme Slované!" Nemyslete však, že je tak snadné dorozumět se v Jugoslávii česky jako na jamboree v Polsku a Polácy. Je sice mnoho slov stejných v našem i jihoslovanském jazyce, ale mají jiný význam. Na příklad voda se v Jugoslávii „slpe", učitelé a profesoři „popravují" úlohy a poradí-li vám někdo, abyste šli „vpravo", ať vás ani nenapadne jít napravo, neboť to znamená přímo. A když jim zazpíváte „My plujem dál a dál", uvedete vás Jihoslované do rozpaků strašným smíchem. Upravíme-li však píseň pro jejich poměry na „Plivamo dál a dál," snůjeme se vase my. Kdo si to umí, může se v jihoslovanštině znamená „plujem" plivame a „plivamo" plujeme.

Nejdůležitější to je však s našimi prkennými podsadami. Zvykejte si, prosím vás, už od teď říkat místo prkna „daska", abyste pak neuváděli Jihoslovany do rozpaků, nebo aby si nemyseli, jací jsme hrubí a nevzdělaní. Proč? Inu, jihoslovansky „prkno" znamená část těla, kterou nevyslovujeme.

Neotálejte s učením se jihoslovanštině. Ať aspoň něco umíte, ať ukážete sestrám a bratřím jihoslovanským, že se Slované nemusí dorozumívat německy, že máte zájem o jejich řeč, že oceňujete naše tisíciletá přátelství, a že se sami snažíte přispět k jeho utužení.

Že byste se už dnes naučili několika skautským slovíčkům?

„Zdravo!" a „Živio!" jistě znáte. Jihoslovan je váš „brat", „Jugoslovenci su vaša braća".

Vůdce je „voda" (vodža), družina skautů je „vod", oddíl „četa", stor „steg", sborový vůdce „stegovoda". Okresů nemají, náš okres je jejich „župa".

Učme se k těžkému na „Sveslovanski tabor u Jugoslaviji"!

Vždyť „Jugoslavije je naša mati i naš mili dom".

Náčelník Svazu prof. Svojsík na Moravu a do Slezska. Náčelník Svazu skautů ČsR. prof. Svojsík přednáší v sobotu, dne 22. října v Hodoníně na théma „Skauting v životě jednotlivce a národa". V neděli nato promluví při otevření druhé klubovny hodonínských skautů. Dne 5. listopadu přednáší v Opavě, dne 7. listopadu zůstane se zemské schůze skautských pracovníků ve Slezské Ostravě, odpoledne nato přednášel v Rychvaldu a dne 8. listopadu v Třinci.

Skautské události. Skautští pracovníci východního Slovenska sešli se k pracovní schůzi ve dnech 20. a 21. října. Této schůze zůstavil se starostá Svazu univ. prof. dr. J. Charvát.

Felix rostl bez rodinného tepla, uprostřed cizích lidí, kteří se sice snažili zachovati se mu, ale kteří byli předevšim vedeni svými vlastními zájmy. Světlou vzpomínku měl jedině na strýce Pavla. Ale ten zmizel nenávratně a Felix marně měsíce a měsíce čekal, že se vrátí a zjedná nápravu.

Ačkoli byl Felix hochem, který teprve začal dospívati, přece viděl mnohé, co mu ukazovalo, že s ním teta nejedná poctivě. Doslechl se o jejím synu Richardovi, svém bratranci, jak nesmyslně nákladným životem žije a co stojí jeho závodnická vášeň. Dovedl posouditi, že teta nemá dosti vlastních prostředků, aby jeho výdaje mohla hraditi a začal ji podezřívati, že k tomu používá jeho jmění. Pokud byl mladší, nezáleželo mu příliš na tom. Nyní však, kdy pocítil touhu vymaniti se z moci tetiny a jejího společníka, pociťoval to jako velikou křivdu a zločin a oba upřímně nenáviděl.

Zlým duchem tetiným, který ji vedl k podobnému jednání, nebyl pouze její syn, ale i rodinný lékař, kterého Felix jinak nenazval než „Plešatý had". Kdy a za jakých okolností přišel na zámek, Felix ani nepamatoval. Ale jedno věděl: že hned z počátku mu byl protivný.

Oba, teta i doktor, projevovali o zdravotní stav Felixe až přehnané obavy. Felix sice cítil, že všechno s ním není v pořádku a že zdědil po otci velmi citlivou duši. Teta a doktor však v narážkách naznačovali, že by ho mohl potkat stejný osud jako jeho otce a to Felixe rozrušovalo a pokořovalo. Měl sice nevýslovnou hrůzu před temnem a nocí. Měl také po dvakráte strašlivá vidění, pravděpodobně zaviněná halucinací, vidění, jež na několik dní otřáslo myslí hocha a dala podnět tetě i doktorovi k novým a novým řečem o nebezpečném zdravotním stavu chlapcově.

Nehledě k tomu, cítil se však Felix zcela zdráv a čím déle tím tíživěji nesl, že jeho vůle není dosti silná, aby se vzepřel těm, kdož ho udržovali v područí a z jeho slabosti těžili.

Nyní tedy měla nastati chvíle, kdy po prvé ukáže, že má také vlastní vůli. Pohlédl znovu na obraz otce i matky, ale nenašel tu povzbuzení. Výraz obou tváří byl příliš dobrý a měkký, než aby mohl dodati Felixovi odvahy. Nezbylo tudíž nic jiného, než aby si vzpomněl na ranní setkání s hochy a aby si znovu říkal, že jim ukáže, jak dovede uplatňovati svá práva. —

Když teta vstoupila do salonu, aby promluvila s Felixem, byl skoro současně ohlášen lesmistr. Teta byla udivena, ale Felix, přemáhaje své vzrušení, chvatně jí pravil:

„Dal jsem ho sám pozvat tvým jménem, poněvadž bych mu něco rád řekl a chtěl bych, abys potvrdila, že je to tak správné, jak já chci."

Teta pohlédla překvapeně a znepokojeně na Jiřího. Její podezřívavá povaha byla stále na střehu a za nezvyklými slovy Felixovými ihned vycítila něco neobyčejného.

Do salonu vstoupil s uctivým pozdravem vysoký silný muž v myslivecském, lesmistr Sluka. Paní pokynula, aby usedl. Než ještě mohla zahájiti rozhovor, ozval se znovu Felix:

„Pane lesmistře, pozvali jsme vás k návštěvě... vlastně já jsem to udělal. Rád bych vás o něco požádal a tetička bude jistě souhlasit." Při tom se trochu rozpačitě na ni podíval.

„Abych vám řekla upřímně, pane lesmistře, nevím ani dobře, co má Felix na mysli. Ale doufám, že to bude něco rozumného," dodala hlasem, který měl býti jakousi výstrahou.

Na to Felix vypravoval trochu zmatenými slovy o táboře skautů, o jejich cvičeních, hrách a konečně i o tom, že si přeje, aby měli volný vstup do lesů doubravského panství. Teta, jakmile se zmínil o skautech a o svém ranním setkání s nimi, zbystřila sluch. Čím déle, tím více plnila se jí mysl hněvem. Zvláště, když Felix se zmínil i o výstupu s profesorem Drtikolem.

Byla však natolik vypočítavá, že se neodvážila přímo a příkře zamítnouti žádost Felixovu. Počala mu jeho myšlenku vymlouvati. Ukazovala na nebezpečí, které by mohlo vzniknouti, kdyby skauti rozdělali v lese oheň. Že lesy budou plny hluku a zvěř bude plašena, že po příkladu skautů vniknou do lesů i letní hosté z Rybína a podobně.

Lesmistr nevěděl, na kterou stranu se má přikloniti. Poněvadž však moc boyla dosud u paní, připojil se konečně k jejím domluvám a snažil se Felixovi jeho úmysl rozmluviti. Ten se však se zoufalou odvahou držel svého odhodlání a pravil:

„Prosím, abyste mne již nepovažovali za malé dítě. Dovedu také posoudit, co je možno a co nikoli. Ostatně — ukáže-li se, že povolení je zneužíváno, můžeme je kdykoliv odvolati. Ale nyní bych si přál, abyste vyhověli mé žádosti, poněvadž jsem to slíbil. Nechtěl bych, aby si skauti o mně mysleli, že nedovedu držet slovo."

„Milý Felixi, to byla právě chyba, že jsi něco sliboval bez porady se mnou. Vidíš sám, jaké jsou z toho nyní těžkosti."

„Myslím, že bude-li dobrá vůle vyhověti, žádné těžkosti nebudou," odporoval již velmi rozčilený Felix a jeho zhledlé tváře očí jen svítily. „Ne-Felix a z jeho zhledlé tváře očí jen svítily. „Nepochybuji, tetinko, že ráda mi uděláte něco k vůli. A vy, pane lesmistře, budete přece u nás ještě velmi dlouho a bude vám záležeti na tom, abych vám vděčně vzpomínal, až se za šest roků ujmu sám správy svého majetku."

Poslední slova, pronesená se zoufalou odvahou, zněla skoro výhružně. Lesmistr se zardělrozpaky a pohlédl na tetu. Ta zbledla, v očích objevil se nenávistný blesk, ale ihned byl utlumen.

„Milý hochu, jsi rozrušen a bude nejlépe, když odejdeš do svého pokoje. Buď ujištěn, že tvým chráněncům se nic nesmí stát a že pan lesmistr zařídí vše tak, aby dle možnosti bylo tvému přání vyhověno. Jdi jen, jdi, a šetři se! Takové rozčilování je pro tebe velmi zhoubné."

Felix cítil neupřímnost těchto slov a přehnaná starost o jeho zdraví jej tím více popudila. Uznal však, že nemohl docíliti více, než čeho dosáhl a proto se stručně poroučel lesmistrovi i paní a rozrušen odcházel do druhého patra.

Když odešel, vzdechla žena z hluboka a pak s tváří trpitelky obrátila se k lesmistrovi.

„Nuže vidíte, jak obtížná je moje situace. Pozoroval jste sám, že zdravotní stav chlapcův je velmi nejistý a že se vzrušuje pro věci, které u normálního člověka nemají téměř významu." Při tom dívala se na lesmistra pohledem, který si přímo vynucoval souhlas.

„Ovšem, ovšem," vykoktal lesmistr. „Pan Felix je skutečně velmi nervosní."

„Musíla jsem ho uklidniti a zdánlivě mu povolit. Ale rozumně vzato, nemůžeme dobře do svého revíru pustiti tu mladou smečku. Už proto ne, že Felix potřebuje na svých procházkách klid. Zůstane tedy při starém a já se pokusím také působiti na státní lesní správu, aby jejich potulkám v lese položila meze."

S těmito slovy propustila lesmistra, který s velikou chutí spěchal ze salonu. Na chodbě si z hluboka vydechl a odcházel s pocitem, že byl svědkem a spoluhráčem špatné hry.

Hned nato pozvala teta do salonu doktora. Očekávala jej velmi netrpělivě. Sotva vstoupil do místnosti, vyskočila mu vstříc a rozčileným hlasem jala se mu líčiti konflikt, který před chvilinkou měla s Felixem.

„Milý příteli, kdybyste byl toho svědkem, byl byste sám s hrůzou zpozoroval, jak se hoch stává vzdorovitým. Představte si, že se opovážil říci lesmistrovi, že za nedlouho bude plnoletým! A že pak bude záležet na tom, zda mu lesmistr vyhovoval, či nikoliv! Musíme něco podniknouti, něco radikálnějšího než dosud. Takhle to dál nesmíme nechat! Náš plán již delší čas visí ve vzduchu a vy jste se v poslední době choval jako bačkora. Co je s vašimi léky, proč jste zanechal své zdravotní kúry ?"

Plešatý muž nervosně přecházel po pokoji.

„Říkáte mi krásné zprávy, má drahá, a hned to cvšem odnesu já. Jestliže jsem v poslední době ustal, jak vy říkáte, s léčením, učinil jsem to jenom z důvodů lidskosti."

Poslední slova rozhněvaly paní do nejvyšší míry.

„Co mi budete mluvit o lidskosti! Netvařte se, jako bych vás neznala! Vždyť přece jde o váš plán a nikoiv o můj. Je tedy zapotřebí, abyste měl odvahu k němu se přiznat a při něm vytrvat. A nestavte se přede mnou do pósy lidumila! Budeme-li hráti spolu komedii, nikam se nedostaneme a nám oběma se vše zřítí na hlavu."

Mužík se skoro přihrbil pod tíhou těchto slov.

„Nu, tedy přípravím lék, ale dáte mu ho sama. Jsem tak citlivý, že bych nyní k tomu sotva našel odvahu," brebtal stísněně.

„Dobrá. Začněme ještě dnes. Felix byl před chvílí tak rozrušen, že máme nejlepší důvod lék mu nabídnouti."

„Myslím také, že by bylo třeba opakovati i duševní působení," poznamenal stísněně doktor. „To mělo vždy veliký účinek a našeho chlapíka by to na čas zkrotilo."

„Konečně máte nápad! Skoro jsem už myslila, že s vámi nic nebude. Připravte proto vše, spolčám na vás. A chtěla bych vám hodně hluboko vtisknouti do mysli: Situace je vážná a kdo jde po kraji propasti, jako my dva, nesmí se ani chvět ani otáčet. Byl jste pln odvahy, když jsme svůj plán ujednali, nebuďte baba, když jej máme dokončiti."

S těmito slovy opustili tmavý salon. Mezi jeho zdmi zůstalo plno neviditelných stop černých, dusných myšlenek.

16. Cestovatel do nitra země.

Den na to byla v táboře opět tuhá práce. Především pro starší chlapce, kteří budovali dvacet pět metrů dlouhý můstek na vodě, zakončený širší plošinou jako plovárníčkou.

Mužstvo Lišek kuchařilo a Topol s Diavolem byli posláni do lesa, aby nasbírali hub. Rostlo jich velmi mnoho a budou k večeři s vajíčky.

Topol zamířil přes lesní louky vysoko na Vlčí potok. S počátku velmi pozorně pátral po houbách a podařilo se mu naplniti proutěný košík asi do polovice. Pozvolna však neříl se v myšlenky. Byl tomu zvyklý z domova, kde žil osamělým a samostatným duševním životem.

Ačkoliv byl z velmi chudých poměrů, měl vždy o sobě vysoké mínění a také určitou ctižádost. Nezáleželo mu ani tak na tom, aby se vyznamenal v kruhu svých soudruhů, ale měl veliké plány do budoucna. Poslední doba přinesla mu ovšem určitější a bližší cíle, kterých chtěl dosáhnouti: uplatniti se v oddíle námořních skautů a splniti co nejlépe vychovatelský úkol, který mu svěřil Jiříkův otec. Obě práce dařily se mu k spokojenosti a proto sebevědomí Topolovo bylo jen utvrzeno.

Od počátku, kdy začal přemýšleti o svém budoucím životě, byl si vědom, že musí provésti něco slavného, co by zachovalo po jeho smrti památku. Přál si býti nejprve slavným cestovatelem. Ale v poslední době trpce nesl, jak se svět stává malým a že pro něho než dospěje nic k objevení nezbude.

Vždyť i nad temnou střední Afrikou vedou dnes letecké trati, vždyť do středního Konga, kde jeho oblíbený cestovatel Stanley kdysi s největším nebezpečím postupoval, jezdí železnice a divoci černoši kopají poslušně pro bílého pána měděné rudy. A stejně je tomu s bílými skvrnami na obou točnách. Cestovatelé, vyzbrojení drahými letadly, kříží polární kraje a vidí za hodinu více, než stáří hrdinní badatelé za měsíc.

Co tedy zbude na Topola? Byl vážně znepokojen.

Kráčel právě přes lesní louku, sluncem zcela zatopenou. Jeho již značně hnědé tělo bylo oblečeno pouze v trenýrky a střevice. Cítil v sobě tolik síly a odvahy, že pevně věřil v úspěch svého života. Jen najíti cíl, cíl, který by vzbudil pozornost všech, na nichž mu záleží. Pozornost Jiříka a všech ostatních chlapců v oddíle, pozornost profesora, továrníka i jeho pěstounů, kteří teprve v budoucnu poznají, o koho vlastně se starají!

A konečně bylo by dobře, kdyby i ona dívka z Rybína poznala, že ne vždycky na každého je možno ohrnovati nos a že toho člověk může někdy velmi litovat!

Zakroužil pln bojechtivosti prutem nad hlavou a usekl rázem pak několika kopretinám hlavu.

Topol usuzuje nyní přísně logicky:

Suchá země bude již pomalu celá objevena. Také do moře člověk vniká a nedávno u Ameriky dokonce dva učenci dosáhli v kovové kouli hloubky skoro tisíc metrů. Jak to dlouho bude trvati, než se dostanou až na dno oceánu?

V tom přichází spásná myšlenka: Nitro země dosud není prozkoumáno! Nejhlubší doly jsou pouhá škrábnutí do obrovské zemské koule. A přece nebude tak těžko sestoupiti do nitra některé vyhaslé sopky a dostati se možná deset i dvacet kilometrů pod povrch zemský!

Myšlenka tato Topola uchvátila. A nápady jen letí. Ano, ale musí se jít na to rozumně! Aby na zpáteční cestě nezabloudil, je třeba dělati si značky. Po cestě v odstupu asi půl kilometru, bude zanechávati skladiště potravin, aby na zpáteční cestě nezemřeli hlady. Možná, že tu budou jedovaté plyny. Alespoň plynové masky budou jednou také použity k dílu mírovému...

Co tam asi objeví? Něco víc než skály a tmu? Nebude mu v těchto děsných, mrtvých končinách tak hrůzně, že z toho zešílí? Ovšem, sám tam nepůjde. Musí si opatřiti nějakého dobrého společníka. Někoho, kdo by to vydržel a kdo by zůstal mu věren, třeba až do smrti.

Topol rychle ve své paměti hledá vhodného druha. Zajistiti si jej musí již nyní, kde pak by mohl čekati ještě celých deset roků! Vždyť se musí společně na takovou výpravu připravovati, vzdělávati, musí slézati hory a podobně. Není přece žádný šílenec, aby se do takového podniku pustil bez přípravy.

Nehledal dlouho; může to být pouze Jiří! Je silný, svižný, veselý a Topol mu věří. Jistě nebude zbabělcem, který by nabídku podobné velkolepé výpravy nepřijal. A pak: Jiřík má peníze, může financovati přípravy. Rozumí se, že Topol mu svůj podíl v budoucnu nahradí, jen až ho jeho podniky proslaví!

A již se vidí v Praze ve velikém sále, kde před skvělou společností přednáší o svých výzkumech. V prvé řadě sedadel jsou chlapci z oddílu, kterým dal volné lístky a ti si šeptají: „Já jsem ti říkal, že z toho Topola něco bude!"

Po přednášce je veliký potlesk a v prvé loži po pravé straně zdvihá se dívka v červeném kloboučku: Podivuhodno, že za ta léta se vůbec nezměnila! Tleská mu tak horlivě, jako kdyby prosila: „Slavný muži, vždyť se přece známe, podejkujte na můj pozdrav!"

Ale Topol je tvrdý; člověk, který tolik prožil, nemůže být ani jiný a dívá se schválně jinam. On neodpouští...

Houby byly skorem zapomenuty a Bůh ví, kam by se Topol ve svých myšlenkách dostal, kdyby se pojednou neozvalo z vedlejší cesty hrčení kočáru. Topol mezi stromy zahlédl, že v panském kočáře jede stará dáma zamračeného výrazu. Ihned ho napadlo že je to Felixova teta.

Tím byly jeho myšlenky odvedeny na jinou cestu a pozvolna se vybral ze svého zasnění. Uvědomil si také, že vlastně má sbírati houby, a že má teprve sotva půl košíku. To by byla slabá večeře! Přičíní se však, takže po poledni, když se vrátili do tábora, měl již koš vrchovatý. —

Odpoledne se trochu zatáhlo a občas přeprchlo. Oddíl nezahálel, ale provedl další boď závodní hry. Spanělští dobyvatelé i rudí Indiáni museli umět dobře zaněcovati a rozdělávati oheň! Dnešní trochu vlhké odpoledne se k této hře dobře hodilo.

Aby bylo možno zjistiti, které mužstvo rozdělá nejrychleji největší a nejvydatnější oheň, učinil kapitán zvláštní opatření. Mezi zaraženěmi tyčemi napnul ve výši asi jednoho metru provaz, takže tvořil čtyři pole. Každé pole bylo pak přiděleno losem jednomu mužstvu. Úkolem bylo co nejdříve přepáliti provaz.

Všechna mužstva se pilně připravovala na závod. Vybrali si nejlepší sekyrky, po jedné pile, velké námořnické nože; u kuchyně obdrželi poleno a krabičku se dvěma sirkami. Pak všechny věci odstěhovali pod svůj díl provazu a tu čekali na znamení k zahájení závodu.

A konečně bylo by dobře, kdyby i ona dívka z Rybína poznala, že ne vždycky na každého je možno ohrnovati nos a že toho člověk může někdy velmi litovat!

Zakroužil pln bojechtivosti prutem nad hlavou a usekl rázem pak několika kopretinám hlavu.

Topol usuzuje nyní přísně logicky:

Suchá země bude již pomalu celá objevena. Také do moře člověk vniká a nedávno u Ameriky dokonce dva učenci dosáhli v kovové kouli hloubky skoro tisíc metrů. Jak to dlouho bude trvati, než se dostanou až na dno oceánu?

V tom přichází spásná myšlenka: Nitro země dosud není prozkoumáno! Nejhlubší doly jsou pouhá škrábnutí do obrovské zemské koule. A přece nebude tak těžko sestoupiti do nitra některé vyhaslé sopky a dostati se možná deset i dvacet kilometrů pod povrch zemský!

Myšlenka tato Topola uchvátila. A nápady jen letí. Ano, ale musí se jít na to rozumně! Aby na zpáteční cestě nezabloudil, je třeba dělati si značky. Po cestě v odstupu asi půl kilometru, bude zanechávati skladiště potravin, aby na zpáteční

Sully Prudhomme:

SAMOTA.

Za nedlouho tomu bude sto let,
co se narodil tento slavný francouzský básník, poctěný svého času Nobelovou cenou. Již ve dvou letech ztratil svého otce a v osmi letech byl dán do internátu. Jeho dětství bylo smutné, zbavené tepla rodinné lásky, podrobeno bezduché ústavní dřesuře. V básni vylíčil sám sebe jako příklad hocha, který sloupen byl o nejkrásnější dary, jež skýtá chlapectví. Citíte, skauti, jak je nanmoze život váš krásnější, než život i nejlepších hochů před stoletím?

Na dvorech škol je vidat kloučky,
již jako kdyby plakali.
Ač jiní v hříších se kupí v kloučky,
oni se drží vpovzdálí.

Jsou nastrojení jako panny
v svých vyženěných šatičkách,
střevice vždycky vybíškány
a sama moudrost na líčkách.

Pro pokušence nevinátky
a pro siláky floutky jsou.
Sous rozdávají bez oplátky.
Ne, obchodníky nebudou!

Nejhrubší si z nich tropí šprýmy,
své druhy z jemných volí si
— a všem se zdají bohatými,
protože ruce myjí si.

Před učitelem tetelí se,
stín jeho znešťastňuje je.
Ty děti zrodit nemůžeš se,
dětství jim příliš krutě je!

Ach, lekce, jež jim známa není,
chyb plný úkol, jenž byl dán!
Tot přísná otcova výpověď
— a hanba, být pokárán!

Vše mukami se na ně valí.
Den, zvonek ráno bouřící,
a večer, když se prefekt vzdálí,
pouť ve velké ložnici.

Svit lamp se tu chví nad rubáší
železných lůžek bez zdoby,
nad nimiž se dech spáčů vznáší
jak vír v zimě nad hroby.

Co jiní dřímou, zrůžovělí,
běl jako vřásní na prýmcích
a v duchu myslí na neděli
a vidí domov v líbých snách.

Sní o časech, kdy spávávali
v kolébkách měkkce zastláni,
a kdy je matky sem tam braly
v svá lůžka plná laskání.

Ó nepřítomné vinné matky,
jak daleko se zdáte jim!
Vždyť beská dlaň a směsy sladký
chybí těm malým stvořením!

Pokřývky, prádlo, vše jim dalí,
vše, v čem spí v těchto postelích!
Žel, jiní je v ně ukládali,
a tak jim teplo není v nich!

Však, ač jste strašné nevděčnice,
přec zapomněť vás nemohou
a pod podušky, vzlykajíce,
se boří hlavou úbohou.

(Z knihy S. Prudhomme: Marná láska.) Přeložil Sv. Kadlec. Světová knihovna, II. řada č. 1.)

Pohotový synáček.

„Jak jsi starý, chlapečku?"
„Pět let."
„Pro pána boha, a ty nejsi větší než můj deštník!"
„No jo, ale jak je, pane, starý váš deštník?"

Na zimní výlety a tábo ření
vezměte s sebou výborné konservy paštik, turist. guláš a šunky i suché turistické salámy od firmy
ANT. CHMEL a. s.
PRAHA-VINOHRADY,
ZVONAŘKA.
Obdržíte
ve filiálkách a lahůdkář. obchodech.

Z brněnského skautingu.

Po úspěšném letě, kdy se vystřídalo hodně brněnské skautské mládeže v taborech (táborily vesměs všechny oddíly), činnost nastoupila znovu do svých kolejí. Pouze úkoly, které na skautské činovníky doteraz, nutí k zvýšené činnosti všechny složky. Brněnští skauti se ukazují poslouni dobu více ve veřejnosti, aby uvážli krok s ostatními korporacemi. Zvláštní pozornosti si zaslouží účast a čestná stráž u katafalku při úmrtí presidenta Osvobozitele, zvýšená účast služby i při prosteji programu na Velké automobilové ceně Masarykově, při společných oslavách 28. října a uvítání krále Carola při listopadovém zájezdu do Itálie. Pěkný průběh měl i kurs pro mladé vůdce, zakončený 24. října za velké účasti. Kurs byl rozvržen na 3 části, z nichž prvá se konala v dubnu.

V příštím programu podzimního podzimu a zimního období vyčlí si brněnští za spolupráce odboru a dorostu KOST týdenský kurs na suchu, oddělené pro chlapecký a dívčí dorost s kondičními vycházkami do okolí, rozvržený od 4. listopadu do 20. prosince. Na 5. prosince připravuje 88. šlib O. S. spolu s okresem Brno I. IV. ročník recitačních závodů, který se těší značné účasti v letech minulých.

Po první besídce, kterou zahájila 14. listopadu 3. smečka Vlčat, připravuje rada oddílů besídky Mikulášské i jiné, intimní, i pro širokou veřejnost. 6. oddíl připravuje i rozsáhlou revui, kterou provede v prvých měsících příštího roku. Taneční večer uspořádalo 17. listopadu Městské sdružení za součinnosti ženy Brno-město. Tento podnik získává již svou popularitou i v kruzích mimoskautských. Podobný taneční večer připravuje 4. oddíl skautů v Král. Poli. Roveři dosud při 6. oddíle, osamostatní se v nejbližší době a tak vznikne 1. kmen roverů v Brně. (Dosud byl pouze sdružený a družiny při oddílech.) Otázka branné výchovy sledujě brněnský skauting s nemalou pozorností a koná již patřičné přípravy.

Nonni.

Knihy pro skauty.

C. Charous-Dr. V. J. Staněk: „Ze života zvířat v pražské Zoo."

Kdo má rád zvířata — ten má rád lidi. Tak se to nějak říká a je to pravda. A nikde se nemůže mládež naučit lásce ke zvířatům jako v této knížce, kde odborník z pražské Zoo ve spojení s pedagogem ukazují skutečnou duši zvířat a jejich život v přírodě i v Zoo. Taškářství hrocha Petra a nezvedeného slona Baby, oddanost vydry, jež se vrátila z vody k svému pánovi, opičí chytrost, slonymilnost želvy, dobrácství starého hrozného Josefa, jenž se ovine svému ošetřovateli kolem krku a sta a sta příhod o zvířecí věrnosti, statečnosti a lásce k mláďatům, musí zajímout každého. Je zde v kostce celá zvířecí říše a mistrné fotografie Dr. Staňka, jež dobyty na výstavách čestného uznání, jsou skutečným unikátem, stejně jako nádherně barevné obrazy. Tento zábavný přírodopis je určen nejen těm, kteří Zoo znají, ale hlavně i všem ostatním neštěstným pražským dětem. Váz. o 308 str. 65 Kč.

Z denního tisku:

Krále Carola zná celý svět z fotografií buď v královské uniformě nebo v loveckém úboru. Navlas tak, jako na obrázcích, které probíhají tiskem celého světa, vypadal král Carol i včera: ve své šedé vestě z jelení kůže, v níž přijel do Zadlochovic již loni, v pumpkách a mysliveckém klobouku. A princ Michal rovněž ve své „lošské" vestě z hnědé jeleníčové kůže. A ovšem: král sportovec i jeho syn mají na svých klobouciích odznaky rumunských skautů, jichž jsou oba členy.

oheň, jedině Vlci jsou pronásledováni smůlou a potřebovali k zapálení tři sirky. Museli si proto říci o jednu náhradní kapitánovi, což značí jeden trestný bod.

A nyní začal nejvýš zajímavý a napínavý závod. Hoši stavěli ohnivé pyramidy, ale brzy seznali, že úkol je těžší, než si myslili. Občas sice plamen vyšlehl až do výše metru, ale neměl více síly, než provaz olíznouti a zpražiti trošku jeho povrch. Mnohem častěji vítr odnášel plamen stranou a bylo zapotřebí obětavého úsilí všech, aby plamen zakryli, nedbajíce, že pálí a čudí.

Veliký nářek se vždy zdvihl, když prohořelá hranice se sesypala a bylo třeba pokleslé plameny buditi znovu k životu. Konečně Boy uposlechl rady Součkovy a nařídil veškeré dříví hoditi najednou na oheň. Bylo to odvážné počínání, neboť shoří-li a provaz nespadne, budou vyloučení ze závodů pro nedostatek dřeva.

Zatím, co ostatní mužstva se dále pachtila budováním vysokých a umělých hraniček, Lišky hodily na oheň všechny zásoby svého dříví a počaly střídavě s největším úsilím foukati do ohně. Výsledek se dostavil.

Veliká liška vyskočila z hromady dříví a její vrchol zahalil provaz. Ozval se ohromný jásot celého mužstva. Už se provaz černá, trochu se kroutí, už uprostřed žíznivé doutná a v tom — ohromný řev — přetrhl se a oba konce bezmocně spadly k zemi.

Lišky jásají, Lišky tancují kolem ohně. Jsou první! Ostatní mužstva sotva se jen ohlédla a horlivě napodobí jejich příklad. Veškeré zásoby dříví stěhují se do plamene, tváře se nadýmají, oči slzí od kouře, ale všichni bojují zuřivě o dobré umístění. A tak po chvíli ožývá se jásavý křik Ostřížů, po něm Ledňáčků a na konec smůlou pronásledovaných Vlků.

Zatím, co skauti ulévají ohniště, zahrabávají oharky do země a vše uklízejí do původního stavu, spočítali si, že Lišky dosud dobyli v obou závodech sedm bodů, ostatní družiny mají nyní po čtyřech bodech. —

Po svačině všecka mužstva obsadila pramice, aby provedla lodní cvičení. Po celé dvě hodiny ovládaly se povely kormidelníků, šuměla voda před přídí lodí i pod zabírajícími pádly a v přestávkách rozléhaly se po hladině jezera veselé hlasy mladých námořníků.

Lišky dostaly se daleko od tábora až ke hrázi rybníka, kde rozkládala se vesnice Rybín. Hoši byli v červených tričkách a v bílých trenýrkách a tak mužstvo bylo zdaleka viditelno. Na hrázi shromáždilo se několik zvědavců a mezi nimi i tři hoši, zřejmě městští studenti, kteří tu byli pravděpodobně na letním bytě.

Jakmile viděli z dálky přijížděti pramici obsazenou skauty, sneslí s hráze kanoi a spěchali hochům vstříc. Nastalo vzájemné okukování a nejstarší z nich počal vtipkovati na účet mladých námořníků a jejich lodi.

Skauti se právě učili kormidlovati. Nováčkům to ovšem na poprvé valně nešlo. Nyní byl u korto ovšem na poprvé valně nešlo. Nyní byl u kormidla Jiřík a když se mu výrostci počali posmívati, snažil se s lodí ujeti na širou hladinu. Ale kanoisté, jakoby jej chtěli co nejvíce zmásti, pletli se mu do cesty. Jiřík, snad popuzen, snad už ani jinak nemohl, vjel tupou špičkou těžké lodě do boku kanoe a rázem ji převrhl.

Nastal veliký pokřik jak na pramici tak i ve vodě. K tomu přidružil se křik diváků s hráze. Na štěstí srážka stala se sotva několik kroků od břehu a tak studenti se ihned vyškrabali na břeh, táhnouce za sebou převrženou kanoi. Rovněž Jirka přirazili s pramicí ku břehu, jak Boy nařídil, aby pomohli, kdyby snad bylo něčeho zapotřebí.

Sotva se nejstarší z potopených, asi sedmnáctiletý hoch vytáhlého atletického těla, dostal na břeh, běžel pln zuřivosti k pramici a jal se hrubě spílati. Pak skočil po Jiříkovi a za nadávek začal cloumati jeho ramenem. Jiříkova tvář zrudla cloumati jeho ramenem. Jiříkova tvář zrudla hněvem a nedbaje, že je více než o hlavu menší a slabší, snažil se zbaviti se zvířící ruky. Když slabší, snažil se zbaviti se zvířící ruky. Když se mu to nepodařilo, uhodil prudce neznámého útočníka přes zápěstí, takže ten jej s bolestným výkřikem pustil.

Hned nato však zasadil Jiříkovi do prsou takovou ránu, že se svalil na pobřežní kamení, bolestně sviral si oběma rukama zasaženou část těla.

Topol neuvažoval. Jakmile viděl Jiříka padati, skočil neznámému na krk a jal se jej škrtiti. Neznámý však rychle jej se sebe setřásl, zaujal bojovný postoj a pokračoval ve svém spílání.

„Neboj se, Leo, jdeme ti na pomoc," vykřikl jeden ze zbylých hochů, kteří zatím vytahovali kanoi na břeh.

„Nemusíte, vypořádám se s nimi sám," odpověděl zuřivě Leo a už řada ran dopadala na přikrčeného Topola.

Ten zachycoval rány, a byl velmi pokořen, že se nedovede s náležitým důrazem brániti. Ačkoliv se zoufale snažil oplatit ránu ranou, už klečel na všech čtyřech a Leo snažil se ho povaliti na zem.

V tom okamžiku přišel mu však na pomoc Boy a bušil svýma malýma pěstma do šíje neurvalého cizince. Diavolo, Souček a Klásek zatím odráželi útoky druhých dvou chlapců. Nebyly tak nebezpečné jako Leovy a omezovaly se více na hrubé pokřikování a mávání rukou než na vážné rány.

Nyní se vzpamatoval Jiřík a skočil jako třetí na útočníka. Ten, vida přesilu a dostav několik výdatných ran, dal se na kvapný ústup. Nadával při tom svým protivníkům a své dva soudruhy obviňoval ze zbabělosti.

Když nepřítel zmizel v křovinách na konci hráze, Boy dal rozkaz k nasednutí do pramice a k odražení. Ke kormidlu usedl sám.

V jisté vzdálenosti od břehu pramice stanula a hoši prohlédli svoje rány. Byla to většinou jen škrábnutí, Topol měl několik boulí na čele i na tváři a několik škrábanců na rukou.

S hráze opět ozvaly se nadávky. Trojice výtržníků přicházela si asi pro kanoi. Zuřivě mávali rukama a jeden z mladších zdvihl dokonce obláček a pokusil se jej hoditi po pramici. Padl však daleko od ní.

Hoši se nezdržovali těmito výlevy bezmocného vzteku a vraceli se kvapně do tábora.

Rozumí se samo s sebou, že jak na lodi, tak i po příjezdu do tábora bylo mnoho a mnoho řečí o průběhu celé bitvy. Když rány přebolely a rozhořčení se uklidnilo, byli hoši hrdi a spokojeni s dobytým vítězstvím.

Jen jediný mezi nimi byl výjimkou. Byl to Topol. Nemohl zapomenouti, že jeho zakročení na prospěch Jiříka skončilo tím, že musil přijímati na zemi rány silnějšího soupeře. Proto také neměl odvahy svěřiti se Jiříkovi badatelskými plány.

Pálilo ho v duši, jako veliké ponížení: Hle, slavný cestovatel a je bit! Dobře ještě, že nikdo ze statku od Novotných to neviděl, třeba by zas někdo ohrnoval nos... *(Pokračování.)*

Třetí skautské kradiště na pozemcích bývalého Edenu.

President senátu, Dr. F. Soukup mezi našimi hosty 28. října 1937.

Kapitán Bratka:

Ztraceni v ledovém moři.

Daleko od nás na západ a severozápad rozkládá se pustý a nehostinný poloostrov Labradorský jako výběžek americké pevniny, směřující k Severní točně. Na jeho pobřeží byli dřevní a stateční rybáři, v nitru potuluje se několik eskymáckých kmenů. A z tohoto pobřeží, obklíčeného ledovým mořským proudem, navštěvovaného vichřicemi, mlhami a ledovci, chci vám dnes vypravovati skutečný příběh, který není méně napínavý než dobrodružné příhody smyšlené.

Na Holubím ostrůvku nedaleko Labradoru žila rodina Belvinů. Otec byl rybář, velmi chudý jako skoro všichni zdejší lidé a měl dva syny: devítiletého Archie a třináctiletého Johna. Zdejší obyvatelé jsou plavci a rybáři od malička. Proto oba hoši chodili do školy jen v zimě, ale v létě srpadli na svou pěst. John ostatně již po čtyři léta občas provázel otce na moře.

Nyní, když bylo Johnovi třináct let, obdržel ke svým narozeninám pěkný člun a oba hoši za pěkného počasí vyjížděli s ním na moře lovit ryby. Život nedával jim mnoho radostí, ale tyto výpravy na moře ve statečném člunu přinášely jim vítězný pocit samostatnosti a neodvislosti.

Velmi daleko od pevniny, sta mil v Atlantickém oceánu prostírají se Novofundlandské mělčiny, na nichž každého léta shromažďuje se obrovské množství rybářských lodí z Ameriky i z Evropy, aby lovili sleďě a jiné ryby, jež sem v milionech připlouvají. Také starý Belvin se sem vypravil, ale hoši zůstali doma.

Nezaháleli. Chytali statečné ryby poděl pobřeží a jednoho červencového dne pustili se dále na moře. Lov se jim nad očekávání dařil a tak si ani mnoho nevšímali malých ledovců, jež hnal podle pobřeží studený mořský proud z úžiny Belle Isle. Moře bylo nepokojné, nad hlavami roztahovala se po nebi chladná mlha. John už věděl, jak je nebezpečno, když překvapí mlha rybáře v člunu na moři — ale nedbal, jsa zcela zaujat lovem. Tím méně toho dbal jeho mladší bratr.

Pojednou s hrůzou seznali, že kolem dokola obklopila je mlha a pobřeží zmizelo s dohledu. Moře bylo nepokojné mrtvým vlněním, kdy se protínají vlny jednoho směru s vlnami, přicházejícími se směru druhého. To je známkou, že vítr přeskočil a vane od jiné strany. A skutečně, byl nyní vítr jihozápadní, jež znemožňoval návrat na Holubí ostrov.

Avšak stateční hoši neztratili hlavu. John chladnokrevně uvážil situaci. Důvěřoval pevnému a stabilnímu člunu, který jako bujný koník poskakoval s vlny na vlnu. Rozhodl se zamířiti k ostrovu Racků, pokud ovšem mohl v mlze směr odhadnouti.

Pevně a vytrvale naléhal John do vesel a postupoval se svým člunem v bouřlivém moři. Musil se stále vyhýbati ledovcům. Po dvou hodinách pojednou s hrůzou zpozorovali, že jedou přímo na neznámé úskalí v moři, o něž se zřejmě třístil příboj.

Okamžitě skočil John ke kotvě a vyhodil ji do moře. Podařilo se jim zakotviti ještě dříve, než se roztříštili o skaliska.

Leželi na kotvě několik hodin, v sousedství hřmícího úskalí. Ačkoliv byl John k smrti vylekán, přece to nedal před bratříčkem na jevo a dodával mu mysli. Žertoval, vyprávěl příhody, rozděloval mezi oba po sucharu, ale Archie nemohl zadržeti slzy.

Noc se snášela na moře, když John se rozhodl pokusiti se znovu o nalezení Račího ostrova. S vypětím sil vesloval, aby se vzdálil od nebezpečného skaliska — a aby se také v ledové noci zahřál. Archie největší část noci prospal, ale jeho starší bratr musil býti stále na stráži, aby se nesrazili z nějakým ledovcem. Celých osm hodin bez ustání vesloval, až zase nadešel den.

*

Druhý den v poledne vrátilo se na Holubí ostrov rybářské loďstvo a s ním také starý Belvin. Uvítala ho zděšená žena s hroznou zprávou, že se hoši ztratili v mlze na moři. Novina rozkřikla se po celé osadě a všichni muži bez rozdílu znovu vydali se na moře hledati ztracené. Moře bylo rozděleno na části a loďě se rozejely, aby pátraly ve všech končinách. Volání a smutné houkání mlžného signálního rohu ozývalo se v mlze nad mořem.. Ale marně!

Nastala noc, chladná a bouřlivá, ale rybáři pátrali dále.

Nadešel další den zoufalé námahy, rohy houkaly, hlasy volaly do ochraptění. I druhou noc zůstaly loďě na moři, až nadešlo beznadějné ráno třetího dne, kdy se unavení pátrači vrátili do osady. Hoši jistě utonuli v moři. Otci a matce zbyl jen zármutek a pláč.

*

Když loďě hledaly ztracené, nebyli hoši jistě daleko. Druhou noc svého pobytu na moři zaslechl John z dáli bučení mlžného rohu, chtěl postupovati za jeho hlasem, avšak na neštěstí hlas se více neozval.

Následujícího rána byl člun zcela pokryt ledem, který jej zatěžkával a stápěl do moře. Přes to jen málo vln stříklo přes okraj dobře stavěné loďě. Mlha se poněkud rozptýlila a v dálce bylo viděti zemi. John s novou nadějí opřel se do vesel.

K snídani byli rozděleni poslední kus sucharu. Archie byl velmi vyčerpán a žíznivý. Vždyť na lodi neměli pitné vody a slaná mořská pěna, kolem stříkající, žízeň jen zvyšovala.

Po celý den držel John člun směrem k pobřeží a chvílemi vesloval, jak mu to únava dovolovala. Za večera přirazili hoši s členem k velikému ledovému poli a John se vydal po něm na výzkumy. Táhlo se k pobřeží, avšak od pevné země oddělovalo je několik pruhů vody, takže bylo nemožno suchou nohou se na pevninu dostati. Ostatně, kdo ví, zda by Archie byl schopen cestu po ledovci vykonati!

Zajímavosti z celého světa.

„Argus".

Příšerné následky.

Nečekaný účinek listové zeleni na člověka. Mezi biochemiky, kteří se již po léta snaží sestrojit umělé listovou zeleň podle chemického vzorce objeveného Karrerem, náleží německý emigrant Dr. Paul Rothemund. Ten vylíčil na sjezdu americké chemické společnosti v Chapel Hillu podivné zkušenosti s některými ze sedmdesáti rozkladných produktů, které byly celkem z chlorofylu připraveny. Jednu z těchto sloučenin stačí vstříknout živočichu nebo člověku ve zlomcích miligramu a již je tím odsouzeného zkušebná bytost k životu ve tmě. Rothemund vyzkoušel účinek nejdříve na krysách. Pokud choval zvířata ve tmě, nechybělo jim nic. Jakmile je však přenesl do světla, hynula v několika hodinách. Zkusil pak opatrně látku na sobě a na jednom ze svých kolegů chemiků. Následek byl, že musili žíti oba ve tmě, jeho kolega, který užil větší dávku, musil ačtat ve tmě celých deset měsíců. Jakmile se odvážil jen na chvíli na světlo, opuchla mu tvář, zachvátily ho kruté bolesti a vlasy mu vypadávaly v celých chuchvalcích.

Poslední dnové lidstva.

Kdy bude konec světa (pro nás lidi!) Dobu, kdy se asi objeví na zemi život, je vzdálena od doby dnešní asi 24 až 80 milionů let. Stáří oceánu bylo odhadnuto podle obsahu soli na 26—70 milionů let. Nejstarší geologické vrstvy vznikly před 20—600 miliony let. Země sama je stará asi 4 miliardy let. O tom, jakým způsobem jednou život zanikne, jsou nejrůznější dohady. Život na zemi by mohl zaniknout tím, že by přestalo přicházet 1. výhasnutím slunce, čímž by byl zrušen zdroj energie pro živé bytosti. 2. Vymrznutím veškerého kyslíkového uhličitého z ovzduší jeho, čímž by byl odňat látkový podklad energetického cyklu živé hmoty. 3. Kosmickou katastrofou, a to buďto srážkou s jiným tělesem hvězdným, nebo náhlým vzplanutím slunce. Je možno se též dohodovati, že jak život na zemi vznikl a vyvíjel se podobně také zahyne „sám", jakýmsi vyčerpáním, jež by bylo obdobou stárnutí a přirozené smrti.

Slavnostní otevření III. skautského hradiště v Praze.

V den svátku samostatnosti se sejdí pražští skauti a skautky v počtu kolem 1000, aby přijali do užívání III. skautské hradiště v severní polovině bývalého Edenu ve Výtoních. Laskavost radního města Prahy a velkostatkáře pana Colloredo-Mannsfelda bylo umožněno pronajmouti tuto krásnou část s lanovou a krásným stromořadím a odevzdati ji do rukou pražské skautské mládeže. Slavnostnímu aktu bylo přítomna Zemská rada Svazu Junáků skautů, zástupci vlády, armády a předseda senátu dr. Soukup, který ve své zahajovací řeči pravil, že skauting je svou myšlenkou, mezinárodním svazem, ale v době nebezpečí že se stane čistě národní složkou. Podrahraný přípis poslal kromě jiných také náměstek primátora dr. Stůla. Skauti a skautky předvedli své hry a své prostná a dokázali četnému přihlížejícímu obecenstvu, že jsou spořádánou a vzorně vedenou národní složkou, postavenou na základně předválečné výchovy. Náčelnictví svazu pracuji ruku v ruce s důstojníky našeho gen. štábu a vychovávají v mladých lidech nejbližší a stálé vojáky, na které se národ vždy a všude může plně spolehnouti. Skautské heslo „Buď připraven!" je zvláště významné dnes, v době politické mezinárodní nejistoty.

Momentky z pražského „Dne ticha".

„Prosím, račte přecházeti v levé polovině přechodu." — „Prosím, počkejte až na znamení." — „Prosím, přecházejte kolmo." — Obecenstvo poslouchá na slovo. Hledím, kdo to dirigule a vidím, že je to malý skaut — není ho v davu skoro ani vidět. Jinde zastaví skaut auto a po dovolení nalepuje na vozidlo agitační nálepku „Den ticha"; Pořádatelé se mile usmívají a nijak nežárlí na své malé kolegy v povolání.

*

V den ticha asistovali na pražských křižovatkách dopravním strážníkům skautíci, kteří společně se stráží pečovali o správný a nerušený přechod. Bylo radostno pohlédětí na ty malé pomocníky, s jakou chutí a důležitostí vykonávali svůj úřad. Proudící obecenstvo samozřejmě přijímalo pokyny mladistvých hlasů a řadilo se v nofálku na tu stranu, kam ukázala chlapecká ruka. Na nároží Václavského náměstí a Vodičkovy ulice stál asi 12letý skautík, prostovlasý, nedbající studeného větru a řídil dopravu. Zamračil se, když kolly se nějaký otrlý řidič pokusil jíti po nesprávné straně. Přecházela frekventovanou ulici stařenka a hošík ji ochotně převedl na druhou stranu. Sotva se objevil večerní světla, prokřehlý skaut si rozsvítil elektrickou svítilnu a červeným světlem a nadnavné sloužil dál. Jen si nasadil na hlavu, hlavně na zčervenalé uši, radiovku. K setmě hodině si přišla pro mladého muže matinka. Ombvsila se strážníkovi a vyhídla synka k odchodu. Nerad a jakol s lítostí si nasazoval hoch na zádu ranec, který před tím ležel na dlažbě u jeho nohou. Tento obrázek díváka potěší!

*

Skautská hra v pražských ulicích. V neděli 28. listopadu provedl 1. okres Svazu skautů v Praze velkou šetonádní hru, asi se 120 skauty. Námět hry, velmi časový, znázorňovaí, jak státe je obklíčen střeštěný šetonáže nepřítel, který vysílají do něho své špiony, aby alfdili po vojenský důležitých objektech. Stáí (ve hře okres ulic na levém břehu Vltavy) se brání vemocí rozvětvené sítě detektivů, kteří pátrají po špionech zatýkají je a posílají o zatčení zprávy do Detektivní ústředny. Hra měla velmi zajímavý průběh a ukázala zdatnost našich skautů v pozorování, signalisování a ve znalosti služeb. Autorem hry byl br. Jar Foglar. Dr. Plajner.

Nákladnictvo Svazu darovalo 2 skautské knihovničky. Jako každoročně, i letos, odměnilo za skautskou pohotovost při podání registrace na rok 1938 skautskými knihovničkami dva první oddíly. Jsou to: jako 1.: 8 chl. oddíl v Písni (vůdce br. Hanuš Adel), jako 2.: 5. chl. oddíl v Hradci Králové (vůdce br. Jaromír Bendl).

Pro skautské knihovny. Škpt. dél. Juraj Pešek vydal vlastním nákladem v Bratislavě „Naši branou člunku". Kniha obsahuje řadu článků, které se hodí znamenitě pro brannou výchovu mravní a můžeme ji proto našim čtenářům vřele doporučiti. Cena 20 Kč.

Rakouský kancléř o skautingu. Při ukončení velkých slavností mládeže, jichž se účastnilo na 15.000 katolických dětí, promluvil za účasti presidenta Rakouské republiky a jiných hodnostářů kancléř Dr. Schuschnig. Zdůraznil, že v poválečné době vzniklo velmi mnoho různých výchovných hnutí mládeže, jimž nebylo sice možno upříti dobrou vůli, ale je pry dobře, že doba experimentování je již za námi. Skautské hnutí se jediné osvědčilo, vyhovuje ideálně mládeži a koná neocenitelné služby pro svobodné, nezávislé a silné Rakousko. Dr. Plajner.

Anglické princezny skautkami. V prosinci vstoupily obě královské anglické dcery, Alžběta a Margareta jako aktivní členky do řad anglických skautek, kde se na příští svých rodičů podrobí všem předepsaným skautským zkouškám.

Pobřeží bylo hochům zcela neznámé. Vyhlíželo nepřívětivě a za ledovým jeho okrajem nebylo ani stopy po lidech nebo jejich obydlí. Přes to pokusil se John v nastávající temnotě objeti ledovec a dostati se tak k zemi.

Avšak osud byl neúprosný — zdvihl se silný a ledový vítr od země a hnal vytrvale člun na širé moře!

*

Ráno nebylo po zemi ani stopy. Situace byla zoufalá.

Archie byl se svými silami u konce. Ležel na dně člunu a plakal. John, aby ho chránil před ledovým větrem svlékl svůj kabát a přikryl ho.

John opět namáhal se ze všech sil, aby přivesloval zpět ku pevnině. Jeho námořnické zkušenosti mu povědděly, kterým asi směrem má ji hledati. Archie, vida jeho statečnost, chtěl také pomoci, ale byl příliš sláb a padl v mdlobě zpět na dno člunu.

Starší bratr s hrůzou viděl, že Archie sotva další námahy vydrží. Horečka jím lomcovala a počal volati, že vidí otce.

Odpoledne objevila se opět země, avšak Archie ji už nespatřil. Před západem slunce znovu se v horečce vztyčil, chtěje pomoci při veslování. Jeho slabé srdce to však nesneslo a hoch se zvrátil mrtev na dno lodi.

*

Sám na divokém moři, s mrtvým bratříčkem ve člunu a před nadcházející noci bojoval John o svůj život. Podařilo se mu napnouti malou plachtu, poněvadž vítr byl příznivý. Už viděl špičky stěžňů v jakési nepatrné zátoce. V tom však s krutou zlomyslností se vítr opět otočil a hoch musil rychle stáhnouti plachtu. Nastala nová noc, v níž hoch opět naléhal na vesla, aby zůstal v blízkosti pobřeží.

*

Před polednem následujícího dne sušila paní Robarová, žena rybáře ze Sv. Augustina na skalnatém pobřeží tresky, rozvěšené po stojanech. Provázela ji mladá dcerka, která pojednou spatřila na moři osamělý člun, asi dvě míle od břehu vzdálený. Avšak to není nic divného v tomto kraji a proto paní nevěnovala tomu pozornost.

Odpoledne, když uklízela ve světnici své chaty,

pojednou kdosi slabě zaklepal na dveře. V zápětí na to se těžce otevřely a do světnice se vpotácel zbědovaný hoch.

Svezl se na podlahu nedaleko dveří, vyčerpaně se opřel o stěnu a dlouho nemohl promluviti.

Paní přiskočila k němu postrašeně a marně se ho vyptávala, co se mu stalo. Když se konečně vzpamatovala, pomohla mu na stolici a dala mu píti, takže se chlapec zvolna vzpamatoval.

Těžce za trhaně líčil pak svá dobrodružství a s pláčem dodával, že jeho ubohý bratříček leží mrtev na dně člunu na pobřeží.

*

Zatím co paní Robarová pečovala mateřsky o ubohého hocha, připravovala se v přístavě rybářská bárka, aby oba trosečníky — živého Johna i mrtvého Archia odvezla jejich rodičům.

K večeru znovu pluli oba bratří po moři, a konečně na sklonku pátého dne přistáli na rodném ostrůvku.

Když přešel zármutek rodičů i Johnův po zemřelém bratrovi a vrátily se mu opět síly, nedal se odradit od myšlenky, že půjde opět na moře jako jeho otec, děd a všichni příbuzní.

Neboť pro obyvatele Holubího ostrova znamená moře radost i strádání, život i smrt!

Dítě nesmí po prázdninách ztratit

co často draze na letním bytě nabylo, zvláště když škola klade opět zvýšené požadavky na jeho zdraví a výkon. Proto mu dávejte hned Ovomaltinu, co nejvýživnější a nejrychleji připravenou snídaní a svačinu. Žádné vaření — pouhé zamíchání v teplém slazeném mléce a chutná a vydatná snídaně je připravena!

OVOMALTINE

Kč 8.- 15.- 28.-

Po dvacátéčtvrté operaci se ještě smál.

Eric Courtliffe, třináctiletý skaut z Liverpoolu, utrpěl před dvěma roky velmi těžká vnitřní zranění, takže musel býti mnohokráte operován. V těchto dnech podrobil se právě dvacáté čtvrté operaci, při níž prokázal tolik hrdinné zmužilosti, že k návrhu lékařů byl vyznamenán skautským odznakem „Cornwell Scout Dekoration", udělovaný jen za největší udatnost, bezpříkladnou zmužilost a charakternost. Odznak připial na jeho prsa sám starosta města Liverpoolu.

Podle úsudku lékařů snášel hrozné bolesti a několikrát byl přivázán dokonce k posteli. Ale kdykoliv ho navštívil v nemocnici některý skaut, podal mu svou bílou a hubenou ruku vždycky s úsměvem v tváři.

Příměr nemocnice o něm napsal: „Přes hroznà trápení, která musel hoch podstoupiti, zachoval si vždy veselou mysl a já jsem byl hluboce dojat zmužilostí, kterou prokazoval. Neváhám prohlásit, že snášel svá muka způsobem nejstatečnějším."

Také ředitel školy prohlásil, že nepoznal nikoho, kdo by byl prokázal větší zmužilost v tak dlouho trvajících bolestech a utrpení.

Ošetřující lékaři říkají, že veselost a dobrá mysl zachránily mu život.

Dr. Plajner.

Antimagnetické, přesné švýcarské hodinky

Z činnosti Slovenského sboru skautov a skautiek RČS. Nové Zámky. V poprednich radoch našich hraničiarskych pracovníkov v Nových Zámkoch stojí Slovenský sbor skautov a skautiek RČS., ktorý už rad rokov teší sa mimoriadnej priazni celej čsl. verejnosti. Jeho podniky sú bojne navštevované a naše hnutie rastie medzi mládežou utešene. Miestna odbočka čsl. legionárov venovala nášmu Sboru sborový vlajku, dokumentujúc takto uznanie za záslužnú činnosť našich skautov a skautiek v metropoli južného Slovenska. — V septembru b. r. došlo k reorganizácii nášho sboru. Na čelo bol postavený ako sborový vodca br. O. Benda, tajomníkom br. Ilocek. Oddielovi vedcovia: sestry Hašková, Hoffmanová, Libantová, Sklenárová, Urbaníková, bratia Haško, Libant, Kopecký, Mára, Štrbák. Pokladnička sestra Šlosarová. — Dňa 28. septembra b. r. usporiadal sbor polné cvičenie. Námet: Po kasárni dobehol vojen. koň bez jazdca. Krvavé skvrny na sedle svedčia o poranení jazdca. Sbor sa dáva k dispozícii k vypátraniu raneného vojina smerom na Bajč. Sbor vyzvali o 6. hod. ráno päti prúdmi. Išlo sa špeciálne o byty prehliadnuté všetky verejné aj polné cesty. Spojky obstarávali skauti cyklisti. Vodcovia prúdov mali písomné smernice, ktoré postupne cestou otvárali. Sami museli manovať prejdené územie. Prúdy sa sišly v bajčskom háji o 11. hodine. Tam navarení aj obed a o 17. hod. návrat do N. Zámkov (9 km) peší. Výsledky dňa posúdili vojen. odborníci (br. škpt. Chrastina a kpt. Wagner) velmi dobre. — Dňa 27. X. v predvečer štát. sviatku usporiadalo našich 30 skautov štafetu. Vybehli z Nových Zámkoch od železnič. mostu (u ktorého v r. 1919 padol pluk. Jelínek) a bežali ke brannej pamätnej čsl. vojnovej dosky Bajče (9 km). Pri pomníku, pokonšve sa pamiatke hrdinov zapálili pochodne a s tými bežali späť do Nových Zámkov, kde na prestranstve pred Masarykovou školou zapálili pochodňami vatru. Pri nej o významu dňa symbolu štafety prehovoril sborový vodca br. Benda. Na to nasledovaly jednotlivé aj sborové recitácie a spevy. Programu predchádzalo vztýčenie štátnej vlajky za spevu štátnej hymny. Celý náš verejný prejav bol pozorne sledovaný niekolko sto hlav žiadicim zástupom obecenstva, ktoré odmeňovalo účinkujúcich aj recitka burácajúcim potleskom. Dňa 28. X. sústredil sa náš sbor spoločného slávnostného sprievodu v počtu 120 a bol tak najpočetnejším zo všetkých krojovaných jednotiek. Okrem toho stálil skauti od 6. hod. ráno do 14. hod. čestnú stráž pri pomníku padších pred sokolovňou.

*

Člověk by z kůže vylít, když slyší šestnáctiletého nebo šestnáctiletou, jak břeče „nad širým světem", jak jim „prchla naděje v dál..." a je to všecko „marné", a já si „něco udělám" a ten „život je samý klam" a „mne už nemá žádný rád ..."

V. Černík v „Hudebním zpravodaji" na adresu autorů hudebních textů.

Nejosamělejší skauti světa jsou ti, kteří na ostrově Tristan de Cunha, ležícím v jižní části Atlantického oceánu mezi mysem Dobré Naděje a jižní Amerikou. Ze 180 obyvatel malého souostroví je 16 skautů a 11 Vlčat. V listopadu odcestoval v tato pustá místa misionář Rev. H. Wilde, který vezе nejosamělejším členům skautského bratrstva nové stejnokroje, darované náčelnictvem britských Skautů.

Již 50 let vyrábím brusle

Pro mládež:

„Mignon", „Darling", pro výcvik krasobruslařský „Adept".

Pro dospělé:

„Elan", „Jackson-Elite", „Waltz".

Pro hockey:

„Kanadské nože". „Hockey".

Pro krasojízdu:

„Model S. K.", „EKP-Gold".

PRVOTŘÍDNÍ BRUSLE TRADIČNÍ ZNAČKY

EKP

E. KATSCHNER, POLICE N/MET.

K dostání ve všech odborných obchodech železářských a sportovních

Skautský rozhlas, jehož hlavní sezona trvá od března do října každého roku, vysílal letos brněnskou odbočkou Radiojournal řadu přednášek skautských odborníků (celkem 16). Kromě toho přinášel hlášení o dějících skautských aktualitách (Jamboree, Lesní školy a j.). K přednáškám volil se nyní hlavně náměty ze skautské praxe, které posouvají vhodným způsobem veřejnost, především však skautskou mládež samu, na mnohé zajímavé úseky naší činnosti domu i v přírodě.

Co se píše o našem rozhlase! Lidové Noviny se zmiňují ve zprávě rozhlasového kritika 16. října o skautské besídce, kterou provedl dne 12. října v rozhlase 12. oddíl z Brna, 1781: „Dobrým doplňkem hry (Hrdina Fedka — Vinohradské divadlo) byla poučná scéna F. Stupky. Ve skautském táboře, kterou vysílalo Brno. Scéna, nepostrádající klukovského dobrodružství z tábora malých skautů, dala posluchačům příležitost poznat veselý, družný život skautů, vyplněný úkony, které zocelují tělo a vychovávají pevné muže. I takových scén a námětů bychom postojem že dnes třeba.". Na zmíněnou scénu upozornil i Rozhlas Mladých ve svém 2. čísle příležitostným článkem a táborovou fotografií.

Napříč Aljaškou,

kreslené grotesky Walt Disneye, Chaplina, Laurela a mnoho jiných

můžete promítati na 1 m × 1·40 m projektorem Eso za Kč 370·–

Filmy jsou nehořlavé, šíře 9·5 mm (Pathé). Seznamy filmů prodejných i půjčovných jakož i prospekty rád zašle dobrý přítel amatérů

FOTO POP KINO

Praha II., Spálená 5, odboč. Poříč 12

Film o světovém Jamboree.

Fotokomise Svazu zhotovila pěkný film (z části barevný), šířky 16 mm o světovém Jamboree v Holandsku o účasti našich skautů na něm. Film zadává a spolu opatří projekci br. Fr. Čermák, fotograf, Praha II., Jáma, palác u Novákú. Obraťte se přímo na něho.

K vánocům pod stromeček

universální telegrafní klíč

PALABA

PÁLA akc. spol. SLANÝ

Župní kurs v Kolíně dne 7. XI. 1937. Účastníků 83. Přednášelo se ve 3 třídách, odpoledne ve hřišti v 5 skupinách. Předměty byly: 1. skautská schůze a body theoretického programu, 2. skautská vycházka a body praktického programu v přírodě podzimní a zimní, 3. ruloučné práce v klubovné z různého materiálu, 4. organisace a záznamy skautských oddílů a družin, 5. četba pro skauty a vůdce, skautské příručky, 6. zdravověda při skautských poádcích na podzim a v zimě, 7. pořadová a nástupy, 8. úvod do atletiky, 9. skautské hry prakticky, 10. theorie střelby, 11. střílení vojenskou vzduchovkou. Instruktorů bylo 22. Ponevadž byli přítomni všichni bří okresní zpravodajové, projednána v přestávce zásada, že příští kursy budou pořádány v každém okrese zvlášť. Do příští župní schůze 28. t. m. přinesou bratří návrhy v té věci.

*

Náčelník švédských skautů, major Ebbe Lieberath, člen International Committee, zemřel 31. října ve věku 67 let. Byl zakladatelem švédského skautingu a zůstal v jeho čele až do smrti.

Dánští skauti daruji krev pro armádu. V Dánsku za spolupráce státního ústavu pro výrobu sér a Svazu skautů, sestaveno byl sbor dárců krve, kteří jsou a budou stále k dispozici. Transfuse krve má velký význam zvláště v případě války, kdy bude nutno počítati s tisíci raněnými denně a není pochyby, že u většiny hlavně těžce raněných, bude jejich život závislý na včasné transfusi krve. Dánští skauti splní i na tomto poli svoji povinnosti.

Doporučuje se

pro lyžař. sport
nepostradatelný
kabát

WIKING

pravý jen s ochr. zn.

START

VÁCLAV JUNEK
NUSLE, Boleslavova ul.

Sbor v Josefově. V posledních dvou letech vyvíjí sbor josefovských skautů bohatou činnost. V lednu byla pořádána skautská výstavka, která měla veliký úspěch morální i finanční. Přes 2000 lidí shlédlo naši práci. mnoho z nich stalo se našimi přívrženci. 7. března pořádali jsme s místními korporacemi slavnostní akademii, které byli přítomni všichni hodnostáři vojenští i civilní. V dubnu pořádali jsme za účasti důstojnické školy „Večer mládí", který byl velkým naším úspěchem. Místním korporacím, zvláště Národní jednotě severočeské, Jezdecké společnosti, Lize motoristů pomáhali jsme při jejich podnicích. Župních závodů zúčastnili jsme se v počtu 50 členů. Naše hlídka obsadila místo páté. V květnu založen cyklistický oddíl. Vystoupil při „Dětském dnu" a vzbudil velký ohlas v josefovské společnosti. Odbočka Svazu čsl. důstojníků v Josefově darovala nám vojenskou vzduchovku, takže již na jaře započato se střeleckým výcvikem. Druhou vzduchovku věnoval nám neznámý dárce. V červnu otevřeli jsme chatu v lese u města. Byla celé léto cílem všech družin. V počtu 120 členů zúčastnili jsme se Zborovských oslav. Červenec byl pro nás velkým svátkem, neboť otevřeli jsme druhou chatu v Liberku v Orlických horách a navázali jsme již na počest starosty našeho Svazu „Chatou Charvátovou". Chlapeckého tábora zúčastnilo se 50 chlapců, dívčího 12 dívek. Po táborech v měsíci srpnu pořádán byl na Charvátově táboňští bramný rádcovský kurs, vedený br. npor. děl. Grüfem. V počtu 40 členů zúčastnili jsme se pohřbu presidenta Osvoboditele Dr. T. G. Masaryka. V měsíci říjnu zakoupili jsme telefonní materiál v ceně 500 Kč a ustavena telefonní četa. V dalším programu chystáme: 12. listopadu 1937 „Velký skautský večer", 1. prosince 1937 „Jugoslávský večer", 5. prosince 1937 „Skautskou Mikulášskou zábavu", o vánocích skautskou výstavku. V červnu roku 1938 budeme pořádati závody župní a jejich branný sraz.

Nemá obdobu v žádné skautské lékárničce!

Utiší ihned každou bolest! Kapka stačí!
Lahvička Kč 12·—, 20·—, 6·—
UPA-Export, Praha XIX., Bučkova 17.

BRUSLE LYŽE SÁNKY
ROTT
PRAHA I. MALÉ NÁM.

Knihy pro skauty.

Rudí hrdinové. F. Steuben. U Vilímka počíná vycházeti kniha tímto titulem nová sbírka napínavých indiánských románů, jež věrně historicky líčí doby, kdy bílí dobyvatelé zmocňovali se indiánských lovišť a utkávali se s nimi v tuhém boji.

Zálesák. Tato krásná kniha G. Ferryho jest jedna z prvých dobrodružných románů, líčících život Divokého Západu. Je zajímavé, že Karel May měl ji mezi svými nejoblíbenějšími knihami a jistě byla mu mnohdy vzorem pro jeho známá díla. Kniha počíná vycházeti v sešitech po 80 hal. v nakladatelství J. Toužímského.

Skauti na Otavě. Napsal Josef Pavel, vydal Josef Hokr v Praze. V poslední době vyrojila se celá záplava skautské literatury. Je zřejmo, že skautský život poskytuje veliké možnosti naším spisovatelům a, že příběhy ze skautského života jsou u mládeže ohlíbeny. Přestala však už doba, kdy na skautské romány bylo nutno hleděti jen jako na literaturu propagační a kdy bylo možno zavřeti oči nad skutečnou její hodnotou. Spravedlivá příležitost jest tu na místě, aby se zabránilo neodpovědnému obchodnímu využitkování našeho hnutí na škodu výchovné ceny skautingu. Stejně nutno zabrániti různým diletantům, aby náš život a jeho mravní náplň nezkreslovali a tím u mládeže i veřejnosti nebudili falešné představy. Kniha Jos. Pavla, který jest dlouholetým skautem, však jest jedna z těch, které můžeme srdečně uvítati. Spisovatel zřejmě zná a rozumí našemu životu, dovede jej zajímavě líčiti, střídá napínavé scény s obrazy z přírody, vážné chvíle s jasným veselím, tak to po pravdě skauting na prázdninovém táboře přináší. Knihu proto naši skauti jistě uvítají a my ji zařadíme mezi ty, které nám dobývají srdce mládeže i jejích rodičů. Proto ji doporučujeme. J. N.

Patnáctiletí letec. Dobrodružné seriály A. Galoniha, které mají u nás mezi mládeží již svůj kruh nečekaných obdivovatelů, byly právě rozmnoženy o oblemný první díl výše jmenovaného příběhu. Na 280 stránkách velkého formátu nacházejí zde milovníci sensací množství příběhů ve všech končinách světa. Vyšlo u Vilímka za 35 Kč. J. N.

Ústřední nakl. čsl. učitelstva vydalo: J. Kratochvíl „**Na francouzské frontě**", Městecký: „**Střibrné struny**".

Orbis vydal paměti prvního letce Anglie, kapit. Olleye „**Milion mil ve vzduchu**" (Kč 30.—).

Synkovy moderní dětské knihy: Emil Hošan: „**Ok-Boat**". Životopis letadla (váz. Kč 40.—). Prvor: „**Na parníku v Atlantiku**", „**Letíme vzduchoplodě**" Kč. 36.—, Spalding: „**Ledové moře volá**". Kč 27.—. Lovrak: „**Nepřítel čís. 1.**", Kč 22.—. Pro mládež: N. Přílet: „**Pustíe basu do rozlasu**", Kč 28.—. E. Meder: „**Cirkus osmi zázraků**". Kč 30.—.

Nakl. L. Mazáč vydal ilustrované libosfovanské pohádky srbské, slovinské, chorvatské „**Zlatorok**". Kč 12.—.

Nakl. družstva Máje vydalo v krásné úpravě Setonův „**Rolf Zálesák**".

Cestovatel Al. Musil vydal další 2 knihy orientálních dobrodružství pro dospívající mládež „**Cedry na Libanonu**" a „**Skalní město**". Dila prosloulého nešedo-cestovatele mají vědecký podklad, ale v ničem nezadají nejdobrodružnějším románům. Oblíbená našeho Musey, jak Bedouvé zvou autora. (Nakl. Novina, Kč, 22.—)

BILDSTEINŮV NAPÍNAČ
Vázání doporučeno Bezzem lyžařů ČUS.

Pro skok, běh, slalom a sjezdy. Měkký, souměrný tah vázání a ochrana běžce proti zranění nohy. Nejlepší perový materiál, který se ani při nejnižší teplotě neláme. — Velmi snadné připínání a velká možnost přizpůsobení každé velikosti bot. Dlouhá náponka, tudíž snadné zapínání. — Výroba a prodej pro Č. S. R.

MATH. SALCHER A SYNOVÉ A. S.
BÍLOVEC, Č. S. R.

Břetislav Večerek, Opava:

Svátky slezských skautů.

Zájezd br. náčelníka do Opavy, Slezské Ostravy, Rychvaldu a do Třince ve dnech 6. XI. 1937 až do 8. XI. 1937 zůstavil za sebou svátební náladu u všech skautek a skautů ve slezském pohraničí. Jeho krásné přednášky, melodický hlas, výrazná hlava, životní zkušenosti a laskavost v očích se hluboce vryly do paměti všech přítomných. Čestné oddíly pozdravovaly br. náčelníka ve Frýdaldově, v Krnově, v Opavě, ve Svinově, ve Slezské Ostravě, v Rychvaldě a ve Třinci. Skautští pracovníci sešli se na zemském schůzi ve Sl. Ostravě a vyslechli br. náčelníka, br. místonáčelníka fed. J. Svába, B. Večerka i tři župní zpravodaje: O. Bendu, prof. B. Patera i O. Večerka, schválili odeslání pozdravného telegramu panu presidentu republiky, Dr. E. Benešovi, vyslechli vzpomínku na zemřelého presidenta Osvoboditele, Dr. T. G. Masaryka a uctili mlčením jeho památku, projevili souhlas s odesláním pozdravných přípisů br. ministrovi, univ. prof. MUDr. J. Charvátovi, sestře náčelní, prof. E. Milicové a našemu drahému básníku, Petru Bezručovi, jehož 70. narozenin bylo rovněž vzpomenuto. Nabrali jsme všichni síly k další výstavbě skautského hnutí v našem pohraničí a br. náčelníkovi jsme se pochlubili táborištěm Slezské Lesní školy na Lysé hoře, pozemkem v Rychvaldě, akcí na postavení „Masarykova jubilejního skautského domu" v Moravské Ostravě, dokončeným krásným skautským domovem ve Třinci, známým počtem nových skautských oddílů, přípravami na VIII. ročník zemského závodu o putovní pohár F. Bezruče a připojené putovní i věcné ceny, který se bude konati o Letnicích 1938 v Moravské Ostravě—Rychvaldě—Moravské Ostravě a připravami pro kurs dívčí lesní školy na Lysé hoře v červenci 1938.

Byli jsme všichni šťastni pozdravům, že náš bratr náčelník je zdráv, že snáší statečně nepřízeň počasí, která byla po celou dobu jeho pobytu u nás, a že má živý vztah ke všemu, co u nás ve Slezsku a v širším Ostravsku se děje.

Už dnes se těšíme na jeho nový zájezd k nám a připravujeme návštěvu sestry náčelní, prof. E. Milicové.

Tři slezské župy poslaly štafetou Petru Bezručovi toto blahopřání k narozeninám. Kreslil O. Večerek.

ŽÁDEJ KAŽDÝ PŘI NÁKUPU
BRUSLE pro krasobruslařství se značkou Speciální výroba od 1893
BRUSLE pro Hockey - sport se značkou Speciální výroba od 1893
ZNAČKA MISTRŮ
VÁCLAV SCHNEIDER A SYNOVÉ, SVOBODA NAD ÚPOU.

Bratři skauti!

ČTĚTE! Čtěte knihy, jež vychovávají k osobní statečnosti — knihy, jež vytvářejí nový typ člověka a hledí jej ozdravit tělesně i duševně, učí jej rozumění přírodě a být účastným členem, jež tak štědře rozdává. Porozumíte-li dobře přírodě — najdete jeho samy. Přečkládáme Vám knihy nejlepšího spisovatele o přírodě a jednoho ze zakladatelů skautingu, slavného

ERNESTA THOMPSONA SETONA
a jeho následovníků, knihy, jimž není ve světě rovno.

Ernest Thompson Seton: DĚTI DIVOČINY	24·—	
Příběhy zvířat. O VEVEŘICI	12·—	
Románek šedé veverky. ÚSVIT NA CEDROVÉ HOŘE	28·—	
Román amerického západu. MONARCHA	12·—	
Románek šedého medvěda. DĚTI DIVOČINY DOMA	20·—	
Příběhy zvířat. DVA DIVOŠI	48·—	
Příběhy chlapců, kteří žili jako Indiáni. ZVÍŘATA A HRDINOVÉ	27·—	
Příběhy ze života zvířat reků. WAHB — ZA SANDHILLSKÝM JELENEM	12·—	
ROLF ZÁLESÁK	48·—	
II. vydání. ZE ŽIVOTA SEVERNÍCH ZVÍŘAT	90·—	140·—
Pět dílů. Vychází v seš. po Kč 3·20. BINGO a jiné příběhy zvířat	14·—	
ARKTICKOU PRÉRIÍ	25·—	
Canoi 2000 mil za stády caribů. Pavel Dušan: PŘÍHODY ZAJÍCE POLNÁKA a jiné příběhy o zvířatech	36·—	
Dr. A. C. Fletcher: INDIÁNSKÉ ZKAZKY A PÍSNĚ	12·—	
Jiří Harusák: ZNAMENANÝ a jiné příběhy	30·—	
Wil. J. Long: DĚTI KANADSKÉ DIVOČINY	24·—	
Z toulek po americkém severu. PTÁCI NEBESTÍ	21·—	
17 ptačích povídek.		

V krásné vazbě dražší o Kč 10·—. — Jeto knihovna Waldeu.

Mimo tuto prosilou sbírku jsme vydali ještě krásný skautský román Z. V. Peukerta DETEKTIV JOHNY, který právě vyšel. Kč 15·-

Žádejte u knihkupců nebo přímo u vydavatele

NAKLADATELSKÉ DRUŽSTVO MÁJE
česká akciová společnost,
PRAHA I., Malé náměstí čís. 11.

Výchova k brannosti

Nejlepší domácí značka

Žádejte ve všech obchodech
VZDUCHOVKY STELLA

Je tomu právě 50 let, co firma E. Katschner v Polici n. Met. jako první firma v celém bývalém Rakousko-Uherském začala v malé dílně s vodním pohonem vyrábětí brusle. Postupně rozšiřovala výrobu a držela stále krok s požadavky vedoucích bruslařů, s kterými spolupracuje. O prvotřídní jakosti jejích výrobků známé značky EKP svědčí nejlépe okolnost, že je vzor speciální výrobě zahraničních továren do dnes exportuje i do ciziny. Vyrábí veškeré druhy bruslí, jak na kličku: Mignon, Skaut, Elan, tak pevně s botou spojené (t. zv. ženšny): Darling, Jackson-Elite, Waltz, speciální krasobruslařské: Adept, Model S. K., EKP-Gold, i sportovní: Hockey, kanadské nože i brusle brankařské.

Místní sdružení v Lounech konalo 17. XI. schůzi rodičů a příznivců skautingu, na které podal zpravodaj náčelnictva br. dr. Rud. Plajner referát o skautingu a branné výchově a vůdcové referáty o prázdninovém táboření. Skauti 1. odd. byli již po třetí na Šumavě ve Fuchsově Huti u Domažlic, kde si vybudovali krásný tábor s 36 stany s dřevěnými podsadami, celkem se 70 skauty, pod vedením obětavého a nezmarného br. Vaňka. Skauty 1. oddílu byly také ve Fuchsově Huti, nedaleko tábora hochů a postavily si 16 stanů z překrásnými podsadami pro 24 skautek. Výborně je vedla učitelka s. A. Svobodová. Téměř polovině skautů a skautek byl denní poplatek snížen neb zcela prominut pro nemajetnost a finanční náklad hradilo místní sdružení. Dále tábořilo na Šumavě ještě 10 old skautů, takže jeste bylo ve stížích táborech 114 lounských skautů a skautek. Putovní tábor skautek, který vedla opět s. A. Svobodová, trval 11 dní. Skautky tak ušly 250 km v Českém ráji. Všechny tří tábory lounských skautů se plně vydařily, přinesly hodně radosti, nových zkušeností a neméně nadšení pro skautskou myšlenku.

Návrat k bylinám.

V posledních letech pozoruje se v lékařské therapii návrat k přírodním lékům. Poznává se, že příroda má pro nás „ta léčivých prostředků a že může nám pomoci, budeme-li ji rozumětí. A jsou to hlavně byliny a stromy, a to nejen ciziokrajné, ale i u nás rostoucí, kolem nichž bez zájmů chodíme, tak ku př. heřmánek, šalvěj, balšán, bříza. Je ještě konají pravé divy v lékařství.

Na tomto principu staví **UPA-silice** a to překvapivě svojí účinností, hlavně při rheumatismu, jejž za krátko dokonale a trvale odstraní. A při ostatní nervové bolesti, vnitřní i vnější, lhned utiší a to jedině určitými výtažky léčivých bylin, ovšem že bez vody a lihu. Každý vyzkoušení na to, učiní malou zkoušku s tímto přípravkem, jenž konečně vedle utišování bolestí jest příjemně voňavý, osvěžením při mytí a koupání, slouží k čištění zubů a hygieně dást (stačí několik kapek), takže směle můžeme říci, že se stane předmětem denní potřeby.

Vyhrál to.

Mladý hoch se uchází o místo a při písemné zkoušce z inteligence mu byla položena také otázka, jak daleko je slunce od země. Napsal tuto odpověď: „Nevím to zcela přesně, ale nevěřím, že by slunce bylo tak blízko, aby znamožnilo pravidelné konání mé povinnosti, jestliže místo obdržím."

Místo obdržel.

Zvětšujme své malé negativy.

Bohaté podrobnosti malých negativů uplatní se jedině při zvětšování, při čemž zvolíme vhodný, obrazově nejdůležitější výřez. Pro menší zvětšeniny v přístrojích na světlo rozptýlené nebo soustředěné použijeme jemnozrnného pracujícího a značně citlivého zvětšovacího papíru POMAROYAL SPECIAL, jemně zrnitého. Jeho slabě velvetový povrch svědčí hloubku a brilanci zvětšenin a vyrábí se v barvě bílé a chamois, v gradaci normální a tvrdé. Ideální amatérský zvětšovací papír, který lze tónovati všemi vhodnými tónovači, zaručuje nejlepší úspěch ve zvětšovací technice. Dokonalý domácí výrobek, který by měl každý amatér vyzkoušeti.

Massag Math. Salcher a synové akc. spol., Bílovec, Č. S. R.

Dr. Ing. K. Novák (Pittsburg, USA):

Jamboree amerických skautů ve Washingtoně r. 1937.

Původní zpráva pro „Skauta-Junáka".

(Dokončení.)

„Convocation" — a jak to dopadlo...

Oficiální program Jamboree zahrnoval jeden velmi nečastný podnik, ze kterého však skautská svépomoc učinila nejúspěšnější večer Jamboree. Bylo to národnostní shromáždění, „Convocation", v neděli 4. července večer. Podnik měl několik velmi důležitých úkolů, zejména informování neskautské veřejnosti o kladném poměru veškerých činností ke skautingu. Mimoskautskou veřejnost je však k podobným okolnostem těžko dostat do areny. Věc byla tedy upravena jako skautské shromáždění, a mimoskautská veřejnost, nikým nezvána, byla přivábena zvědavostí. Mimo to hlavní část programu byla vysílána rozhlasem.

Až na hlídky se všemi shromáždili v areně. Již předchozí jednotky s hudbami a bubeníky (a americkí skauti dovedou vytrubovat a hubnovat!) budily pozornost a lidé je sledovali. Tribuny a jeviští prostor byl zcela vyplněn skauty. Volná strana proti hlavním tribunám byla otevřena obecenstvu. Na podiu seděla zoufale dlouhá řada neúčastných řečníků, kteří sama o sobě působila na každého skauta zdrcujícím dojmem; přesto se skautíci statečně drželi takřka do konce první řeči.

První mluvil rabín. Výborný řečník, zajímavá řeč a pak, byl první. To se tedy snesło. Druhý přišel farář — špatný řečník, nevalná řeč, zato velmi dlouhá. Při této řeči se už jevil nápadný neklid skautského posluchačstva a začaly se vynášeat „nesłapitelné" zábavy, jako signalisování světly s jedné tribuny na druhou přes celé prostranství arény. Tato zábava se za krátko rozmohla přímo nakažlivě. Tribuny jen blikaly světélky, vysílajícími tečky a čárky Morseovy abecedy. Skauti sedící na zemi na jevišti arény si vy-

Sport. potřeby
jen u odborníka.
Sportovní dům
BAILONY-BAUMANN
BRNO, Kobližná
Největší odborný závod v Č. S. R.

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA

foma

Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER

17/10° DIN.

naši jiné zábavy. Chief skaut konečně zakročil oznámením, že rozhlasem vysílaná část programu je u konce, zbývající část programu, že je velmi krátká a mimo to že touto zbývající částí programu je míněn za vedení populárního zpěvníka. Málokdy ve skautském životě jsem viděl tak spontánní souhlas, jakým byl chief Scout West odměněn za toto oznámení.

Zpěv se vydařil celkem dobře a nastal vlastní „program", který se vrýl veškerým účastníkům Jamboree nezapomenutelně v paměť. Rozehod 25.000 skautů s umělě nadřenou energií do táborů k táborovým ohňům. Washington jen hlaholí skautskou hudbou, zpěvem, svalotou pochodujících jednotek a obecenstva, které se přidružilo k jednotkám s hudbou. Všude plno smíchu a jásotu. Ten večer byl Washington poskautštěn do morku kostí nejlhostejnějších jeho obyvatelů. Trvalo dlouho do noci, nežli nastal klid. Skauti si vynahradili improvisovaným večerem „utrpení", které musili vystát.

Tuk na sportovní obuv

JUCHTIN

Speciální lyžař. vosk švédský zn. DERBY

Organisace „Jamboree".

K organisaci Jamboree bych chtěl poznamenat několik slov.

Veškeré tábory byly rozděleny v „obvody", ty opět v „sekce" a ty konečně v jednotlivé tábory státních skupin. Výborně bylo obstaráno zásobování několika stacionárními kuchyněmi v cirkusových stanech se stěnami z kovového síťoví, uvnitř s několika řadami nízkých, na zemi postavených sporáků, topených dřevěným uhlím. Kuchaři byli výhradně najati černoši, kteří obdivuhodně snášeli pekelné vedro kuchyňské atmosféry a dobře vařili.

V určité hodiny si každý tábor posílal dva až čtyři hochy do své kuchyně, kde si vyzvedli krabici s příděly jídla pro svůj tábor. Krabice byly asi metr dlouhé, v průřezu asi 40 × 40, otvíraly se víkem jako kufr. Uvnitř byly čtverhranné nádoby z cínovaného plechu, do kterého se dávaly jednotlivé pokrmy. V táborech v jídelnách se rozdávalo jídlo, pomocné ohniště vedle jídelny sloužilo k udržování pokrmů v teplém stavu a k ohřívání vody na mytí nádobí. Odpadky byly pečlivě ukládány do plechových bubnů, které se několikráte denně odvážely.

NEJDOKONALEJŠÍ

PIRUETA USO

S ozubením nebo špičkou. Celé ocelové, v jednom kusu.

Na mnoha místech táborů byly prodejny skautských potřeb, pohlednic, a občerstvení, kde skauti kupovali za kupony, předem nakoupené v kanceláři. Důležitými objekty byly poštovní kanceláře, které současně fungovaly jako místní informační kanceláře.

Program v táborech a Jamboree jako celku se zdál být rovněž velmi šťastně vyřešen. Společných povinných podniků málo, dostatek podniků společně organisovaných, ale dobrovolných a opakujících se denně. Například lodní túry byly pořádány dvakrát denně. Dostatek času pro prohlídku města. Při všem pořádek a dobrá evidence stavu členstva.

Ještě o jedné důležité instituci se musím zmínit, totiž o nemocnici. Byl to stan se stěnami síťovými a s rolovacími plátěnými stěnami. Pacientů bylo málo a vesměs

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím! Nezapomeňte včas si opatřiti!

Světová knihovna, která dávno před světovou válkou přinášela za levný peníz nejkrásnější díla domácí i cizí literatury, byla nyní obnovena v Nakladatelství Máje. Obvyklé červené svazky, avšak v moderní úpravě a na pěkném papíře, přinesou v nejbližší době 35 děl světových spisovatelů. Jedno číslo stojí 6 Kč.

J. Hořejš: **„Prodavač novin světovým vynálezcem."**

Technika a vynálezy — sen dnešních chlapců, oživá v románku, jehož hrdina Tomáš Alva Edison, zmůže svými vynálezy svět. Je to příběh chlapce, jenž je ve dvanácti letech redaktorem i prodavačem svých novin. Výbojí mu dílna, je propuštěn z práce, hladoví. Všichni odpůrci pokroku jsou proti němu, ale Edison nepovolí. Vítězí a jeho zářivá svítí nad světem jako nejkrásnější vítězství techniky a vytrvalosti. To, co nedokáže sta dospělých, dokáže u vašich chlapců tato kniha, jež svou románovou zajímavostí zaujme a svým zdravým jádrem zušlechtí. S ilustracemi Vše. Zd. 26 Kč.

Vl. Rýdl: **„V Kasárnách i na manévrech."**

Všem dětem, jež neměly štěstí vidět manévry a pozorovati život naší armády v kasárnách, přibližuje tato povídka celou rušnost vojenského života, seznámí s nočními službami, vojenskými zkouškami, bojovostí, motorisací armády atd. Ale i ostatní povídky knížky o létajících měděnech, letu raketou na měsíc, konstrukci auta atd., uvedou je do zajímavého světa techniky i příjemné zábavy. Objemná knížka (320 stran) v pěkné vazbě jen 19 Kč.

Josef Pavel: **„Bouhlín — šumavský prales."**

Do srdce šumavského pralesa, kde byl domovem medvěd, rys a vlk, mezi pytláky, pašeráky a myslivce uvádí mládež tato kniha o pralesu, kde ještě dnes vidíme obraz naší vlasti před tisíci lety. V poutavých příbězích poznáme dějiny 1006 let staré Husovy lípy, Čiklánské údolí, Zlatou stezku, Lenoru, Vimperk a ve 48 nádherných fotografiích Dr. Staňka a J. poznáme šumavskou zvěř, ptactvo, stáleté velikány atd. Zvlášť těm, kteří Šumavu navštěvují, bude tato skvostné vázaná kniha velkého formátu za 45 Kč milou.

Ernest Thompson Seton, je jedním z nejvýznačnějších spisovatelů knih o přírodě. Svět ho přijímá a jiným nadšením a zájmem, neboť jeho knihy, psané živým a poutavým slohem, přinášejí nejenom a líčení o krásse jsou tak úchvatné, že ten, kdo vezme jednou některou ze Setonových knih ke čtení, zůstane citlejen jeho a obdivovatelem až do smrti. Jeho knihy skrývají v sobě neznámé kouzlo, které získává Setonovi čtitele po celém světě. Anglické originály jeho děl vyšly již ve statisících výtiscích a jsou stále znovu a znovu dotiskovány. Ernest Thompson Seton není však jenom spisovatelem, je také malířem, jenž si sám svá díla ilustruje a je také vědcem. Jedno z jeho nejpozoruhodnějších děl je nesmrtelné dílo **„Ze života severských zvířat"**, které začalo nedávno vycházeti v sešitech v Nakladatelském družstvu Máje. Ze života severských zvířat není jen suché líčení o zvířatech, je to napínavý román jejich osudů, zvyků a utrpení a je to nadšená hymna o přírodě. Toto dílo je úplným překvapením pro všechny čtenáře a milovníky Setonových spisů o přírodě a o zvířatech vůbec. Celé dílo je bohatě ilustrováno vlastními Setonovými kresbami a každý sešit o 32 stranách a četných ilustracích stojí pouhé 2,20 Kč. Obdržíte u všech knihkupců, nebo přímo v Nakladatelském družstvu Máje, Praha I, Malé náměstí 11.

Vyrovnejte ihned předplatné!

PRVNÍ ODBORNÁ FOTOŠKOLA pro amatéry oznamuje:

P. T. FOTOAMATÉŘI!

Vyvoláváme, kopírujeme, zvětšujeme. Vstupte do našeho odborného kursu amatérské fotografie! Každou středu od 7—9 hod. večer debatní a poradní schůzka fotoamatérů spojená s odbornou přednáškou v naší

FOTOŠKOLE PRAHA II., MYSLÍKOVA UL. 31/I. P. Telefon 402-61. Vstup volný. Navštivte nás!

Proti kašli, nachlazení, nad LESNĚNKY léku není!

Medic. bonbony, pravé jen s touto chráň. značkou!

Lesněnky

Ve vlastním zájmu odmítejte padělky

Jsem tu jako „civil".

Americké Jamboree byla první skautská událost, které jsem byl přítomen, jako pouhý pozorovatel. Hlásil jsem se sice vedení, jako delegát československých skautů, ale nemaje sebou skautské výstroje, musil jsem se spokojit pozorováním. Místy mne skauti poznali podle malého odznáčku na kabátu; nastalo vysvětlování, v několika případech jsem byl pozván k návštěvě táborů, v jednom případě jsem dostal několik čísel „Boys Life" a věnováním autora obrázku na obálce, a pod. Nemůžete si představit, jak zbytečným tvorem se cítí skaut, zvyklý aktivně se účastniti práce na podobných skautských podnicích, musí-li se jen dívat. Ale na škodu to nebylo — pozorování je taky zajímavé.

A teče do stanů...

Bude Vás snad, skautíci českoslovenští, zajímat, že i americkým skautům občas teče do stanů, dokonce i do výstavních a podle popularního „zákona zlomyslnosti všech věcí" přímo na rukodílné práce, které nesnesou vody. Že i američtí skautíci objevují principy správně stavby stružek kolem svých stanů teprve, když půl dne leje a ve stanu stojí několik palců vody. Ani americkým skautům však takové události nekazí náladu, neboť americký skaut, právě jako skaut československý jest ve vodě nerozpustný.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.

levně a vkusně dodá

J. STEHLÍK, rytectví

Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

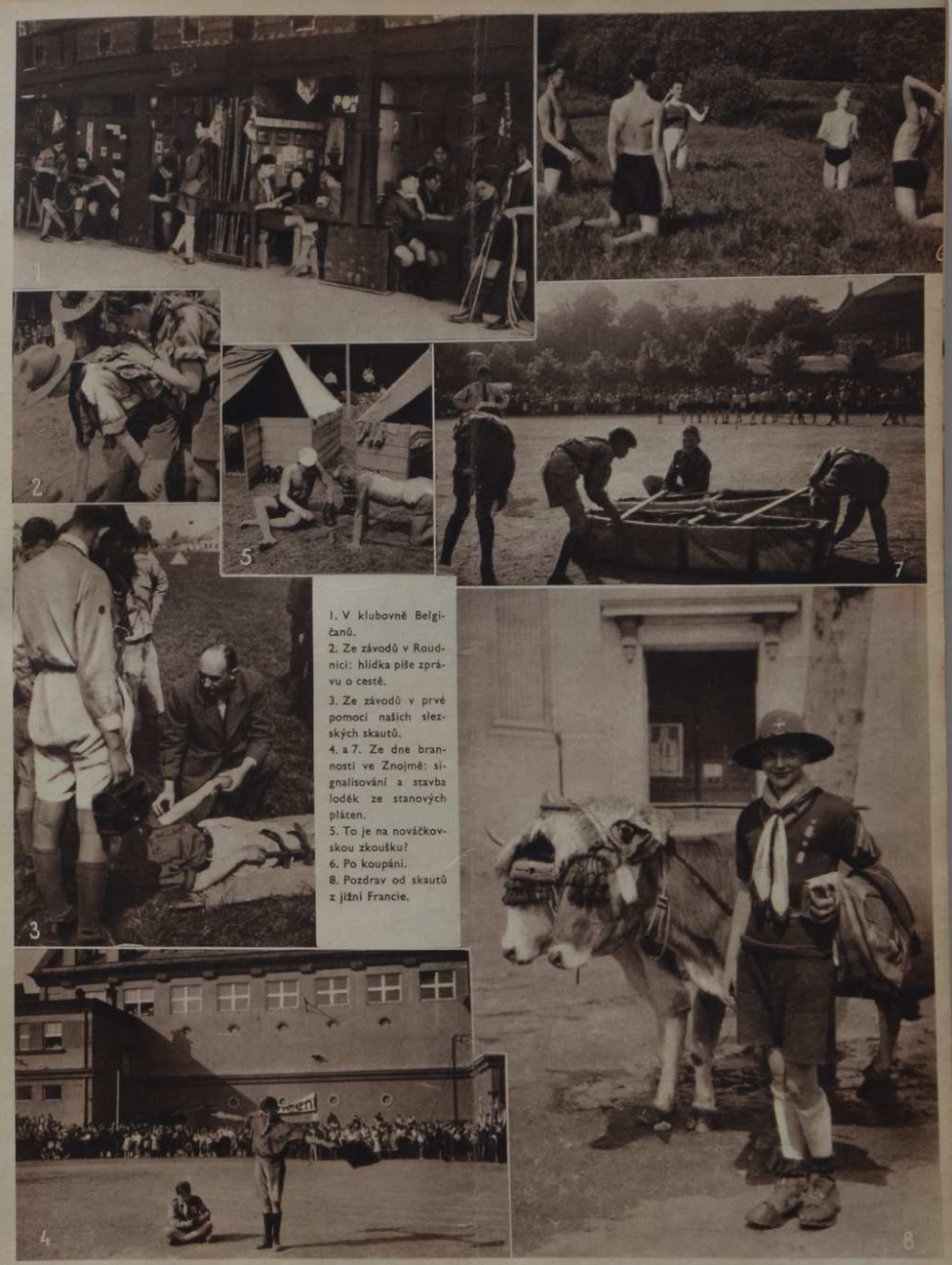
BRUSLE - SÁNĚ

nerez. nože, pilníky a jiné vhodné dárky.

vožkoří kovové zboží

Bratří Kauckých

Na Výtoni 12 Štěpánská 7.

1. V klubovně Belgičanů.
2. Ze závodů v Roudnici: hlídka píše zprávu o cestě.
3. Ze závodů v prvé pomoci našich slezských skautů.
4. a 7. Ze dne branności ve Znojmě: signalisování a stavba loděk ze stanových plátěn.
5. To je na nováčkovskou zkoušku?
6. Po koupání.
8. Pozdrav od skautů z jižní Francie.

Z dívčího skautingu:

1. Ve slovenské Lesní škole pro výcvik vůdkyň u Banské Štiavnice.
2. Dánské skautky na české půdě. Zavítaly k nám na mezinárodní dívčí Lesní školu. Náš obrázek je ze zájezdu do Lán v červenci t. r., stejně jako obr. 3.

4. Totem v reservaci znojemských skautů věrně střeží československé hranice.
5. Ranní budíček v táboře francouzských skautů.

Ročník 24.
Číslo 5.

SKAUT JUNÁK

Námořní skaut.
(Foto Mandara, 5. vodní odd. Praha.)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM — VŽDY S THYMOLINEM!

1. a 6. Z tábora skautů josefovských. 2. Část krásné skautské výstavy v Uherském Hradišti. — 3. Klubovna skautů v Něm. Brodě v zimním hávu. 4. Ranní nástup v táboře jičínských Vlčat. — 7. Bratislavští skauti měli velmi čestný podíl na tryzně za presidenta Osvoboditele.

5. Náčelník br. Svojsík mezi našimi slezskými pracovníky. Po jeho boku zemský náčelník br. Fed. Šváb.

6. Táborový oheň skautů z Josefova.

JOSEF ŠIMÁNEK:

Český granát.

Tajemství věků leží nad pyropem,
tma nepohnutá naplňuje sluj.
Dějiny kamenů jdou chladným stropem,
kde každé údobí má akcent svůj.

Tvoř epochy a hudbou naplň masy,
jež v propast mrštil vulkán vystydlý,
a dřímej v temnotách sen velké krásy,
jejž Parens Magna hýčká pod křídly.

A z trosek dob svůj velký zázrak vyrob,
alchymisto nad hlubin křivuli,
a z chaosu pak zdvihni rudý pyrop, —
hroudu, v níž strážné ohně vzplanuly!

Nad proudem temnot zkrvácená pěna
se nese širokými žilami:
křest královský, jímž země usmířená
svou pečeť vtiskuje v svět neznámý.

To zkamenělé jiskry z kopyt oře,
jenž v boj nes České země dědice,
se propálily brázdou k srdci v hoře,
kde s mečem čeká pevná pravice.

Granáte český! Krvi svaté hliny,
sne věčné lampy s barvou inferna,
v němž rodná zem se sklání nad hlubiny,
kde láska silná je a nezměrná:

Jak oheň krbu neseme tě v dlaních
a s tvojí září jdeme v širý kraj.
Zář nových dnů plá tebou v růžích ranních,
kde hudbou zřídel zpívá zemský ráj.

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

17. Pod zamračenou oblohou.

Probouzející se tábor byl příštího dne uvítán nevlídným deštivým jitrem. Celé dopoledne hoši strávili většinou ve stanech, ale nikoliv nadarmo. Starší hoši vyučovali nováčky základům skautského vědění a především Morseově abecedě, mapovým a skautským značkám, základům orientace: vesměs věcem, které budou potřebovati v nejbližších dnech při cvičeních a hrách. Topol dostal se do školy k Součkovi, který s veselou tváří, ale velmi důkladně do něho vléval skautskou moudrost. Jiřík, který byl druhým nováčkem mužstva, byl poslán přímo k Boyovi. Ten v něm viděl velkou naději Lišek a dal si s ním proto práci, nedbaje, že hochova pozornost občas umdlí a jeho zrak se nepozorně roztěká.

Během dopoledne zavítal do tábora také lesní a přinesl novinu: Ve městě se právě dozvěděl, že včera byla na lesní správě zámecká paní a žádala, aby skautům nebylo dovoleno se pohybovati v lesích v zájmu klidu obou revírů. Bylo prý zřejmo z její řeči, že by nejraději, kdyby celý tábor u jezera zmizel.

Kapitán i hoši, kteří byli svědky tohoto sdělení, byli velmi překvapeni. Jedině Topol a Jirka mohli dáti a také potom soukromě kapitánu dali vysvětlení.

Lesní Šanda se smíchem dodal, že zámecká paní nepochodila. Bylo jí řečeno, že lesní správa nemá důvodu k zakročení a kdyby se staly nepřístojnosti, že dovede zjednati pořádek sama. Ve svém revíru je ovšem vlastní paní a státní správě nepřísluší rozhodovati o tom, zda dovolí nebo nedovolí vstup do svého lesa.

Odpoledne, když trochu přestalo pršeti, uspořádal Diavolo velkolepý cirkus se svou veverkou. Klásek pronikavým hlasem svolával obecenstvo a vybíral vstupné ve formě pamlsků pro veverku. Bylo toho tolik, že se uživila nejenom veverka, ale i oba podnikatelé. Když byla zábava v nejlepším, přišla do tábora nová překvapující návštěva.

Z kočáru, který zastavil na lesní cestě nad táborem, vystoupil menší muž zavalité postavy a rudé tváře. Jeho oči vyhlížely trošku rozpačitě a tvář byla stažena do nepříjemného úsměvu.

Zábava byla různem přerušena a hoši zaraženě pohlíželi na neznámého příchozího. Ten se představil kapitánovi jako rodinný lékař z doubravského zámku. Topol a Jiřík ihned pohlédli na sebe významně.

Kapitán provedl hosta celým táborem a snažil se rozptýliti nemilý dojem, kterým osobnost cizincova na chlapce působila. Doktor vyptával se na život osady a zejména mu záleželo na tom, jak dlouho zde ještě budou a co hodlají všechno podniknouti. Konečně po mnohých okolcích přiznal:

„Státní lesní správa vám ve svém revíru může dopřáti úplné svobody. Ale jinak je tomu na doubravském panství. Musíme hledět co nejvíce vytěžiti z našich lesů i z honiteb a proto bych vám byl velmi povděčen — a mluvím jménem majitelky panství, kdybyste své skvělé hochy upozornil, že tam nemají přístupu. Je mi velmi nemilé, že přicházím s takovým poselstvím, ale vidíte sám dobrou vůli u zámecké paní, když mně sem zvlášť posílá."

Kapitán byl tímto prohlášením značně dotčen. To se ještě nikdy nestalo, aby jim bez příčiny zamezovali vstup do lesů! Ale zdálo se mu, že by bylo ponižující, kdyby se domáhal změny a proto svolal všechny hochy a pravil:

„Pan doktor je poslán od majitele doubravského panství, aby nám vyřídil, že vstup do tamních lesů není dovolen. Má k tomu jistě závažné důvody. Proto vás na to upozorňuji a žádám, abyste se podle toho zařídili."

Topol i Jiřík měli sto chutí vykřiknouti neznámému do tváře:

„Nemluvíte pravdu, my máme povolení od majitele zámku! My se s ním dobře známe, je to náš přítel."

Ale spatřivše vážnou, trochu pohněvanou tvář kapitánovu a úskočný výraz na tváři cizincově raději mlčeli. Však jim nikdo nezabrání, aby šli do těch lesů, půjde-li s nimi Felix!

Večer se opět rozpršelo. Jiřík a Topol seděli při malé lucerničce ve svém stanu a vzájemně se zkoušeli ze skautského zákona. Jak to bylo milé a útulné a jaký rozdíl proti tomu někdejšímu deštivému večeru, kdy Jiřík v pláči si stýskal a kul plány k útěku!

18. Topol je dnes chlapík.

Hledal se dobrovolník, který by dojel na kole do vesnice a přivezl zeleninu. Starostová totiž slíbila nařezati jí pro oddíl. Topol přihlásil se k této službě s velikou chutí. Bylo to asi proto, že ráno po včerejším deštivém dni bylo tak svěží a že jízda na kole slibovala dobrou zábavu.

S nezvyklou pečlivostí oblékl se do námořnického kroje a vypůjčil si dokonce od Diavola kartáč, aby si oprášil čapku a blůzu.

„No, no, ty se nějak parádíš," poznamenal Klásek, pozoruje počínání Topolovo.

Topola se tato poznámka nad obyčejí dotkla a skoro se na Kláska utrhl:

„Jaké pak parádění, přece nebudu dělat skautům ostudu. Nepojedu jako Dan, který má někdy límec až za ušima."

Cesta na kole byla přece jen obtížnější, než si myslel. Zvlhlé kořeny, prorůstající stezku i vlhký hluboký písek zavíňovaly smyky. Za to na silnici

Br. náčelník návštěvou u skautů ve Slezsku. Na obrázku v klubovně skautů v Opavě, kde prohlíží ceny, získané v závodech.

O čem se v ústředí Svazu nejvíce pracuje?

Skautská edice, nedávno založená, má se vesele k životu. Vydala: Jar. Nováka „Skautské divadlo", Skautský kalendář pro rok 1938 a vánoční a novoroční pohlednice skautské. Podporujte její dobrou práci hojným odběrem a doporučováním našich publikací!

Slovanské Jamboree. Na poradě, konané počátkem prosince v Bělehradě, bylo rozhodnuto, aby se Jamboree slovanských skautů a skautek konalo v blízkosti Lublaně (asi 17 km od města) počátkem měsíce července t. r. Bližší informace uveřejníme včas.

Speciální mapy se slevou 50 % mohou si objednati naše oddíly prostřednictvím Svazu ve voj. zeměpisném ústavu.

Kulturní práce našich skautů. S radostí zaznamenáváme zprávy, že naše oddíly, hlavně venkovské, pořádají kulturní večery s programem přednáškovým, recitačním, hudebním i uměleckým. Spolupráce skautů s osvětovými sbory je znamenitá. Zdá se, že skauti dobře pochopili potřeby dneška a nastupují proto do služeb kultury na místa, která dříve patřila krajinským studentským spolkům. Ústředí Svazu má radost z této práce a bude ji v rámci svých možností vždy podporovati.

Dr. Plajner.

Poselství světového náčelníka R. B. Powella skautům celého světa.

Světový náčelník, R. B. Powell, který dlí právě v Kenyi, posílá toto novoroční blahopřání skautům celého světa:

Mnozí z nás byli by šťastni, kdyby mohli strávit vánoční svátky v Kenyi, v zemi, kde se slaví vánoce v klidu a plném lasu slunce, v míru a dobré vůli. Bratřím skautům v ostatních zemích, kde není takové pohody, posílám přání štěstí a úspěchu v rozšiřování míru a lásky mezi bratřími.

Plajner.

Dějiny veselým kukátkem.

Jak znají v Americe české dějiny.

Před nějakým časem přinesl New York American tento obrázek a text, jenž v překladu praví:

„Přemysl ze Stadic stal se českým králem za to, že rozlušti tuto hádanku:

Košík švestek byl rozdělen třem osobám. První dostala ½ švestek plus jednu, druhá ½ zbytku plus jednu, třetí ½ zbytku plus 3 švestky. — Kolik švestek bylo v košíku? — Odpověď: 30."

Doufáme, že tuto znamenitou zprávu využijete v hodině dějepisu. Na výsledek jsme už teď zvědaví. J. N.

Cepice Tristana Bernarda.

Tristan Bernard byl na zotavené v Cannes. Nosil skvělou námořnickou čapku, lemovanou zlatem, nad jejímž štítkem byla vyšita plachetní jachta.

Když vycházel z herny, potkal přítele, který při pohledu na něj zvolal: „Jaká skvělá kapitánská čapka!"

Tristan odpověděl: „Vidíš, tu jsem si koupil z toho, co jsem vyhrál v baccaratu," a po malé přestávce dodal: „Kdybych měl to, co jsem prohrál, mohl bych si k tomu koupit ještě jachtu."

„Marianne". (Výběr.)

Roztržitý Painlevé.

Zemřelý francouzský státník Painlevé byl často označován za nejroztržitějšího člověka Francie:

„Ach ne" — říkával velmi často. „Přece nejste mne. Nejroztržitějším člověkem ve Francii byl můj otec, nikoliv já. Ten jednou v noci rozškrtl sirku, aby se přesvědčil, zda zhasli lampu." „Venkov".

U posledního portugalského krále.

Když přijel jednou známý anglický malíř zvířat Erwin Landrees do Lisabonu, byl pozván i ke královskému dvoru. Král ho při vstupu pozdravil: „Jako přítele zvířat mě nesmírně těší, že vás poznávám." (Výběr.)

*

Když se dívám za sebe do minulosti, poznávám, že umělec je jeden den králem a druhý tulákem. Když se mnou lidé jednali jako s králem, cítil jsem se v srdci tulákem; a když mně osud odňal korunu a hermelín a vložil mně do ruky tuláckou hůl — stále jsem se cítil králem. Jan Kubelík.

kolo jenom svištělo a tak Topol za půl hodiny byl na pokraji Rybína. Zde seskočil s kola a znovu upravoval svůj zevnějšek. Dnes teprve mu bylo jasno, jak vlastně velmi záleží na tom, aby námořní skauti byli všude respektováni a aby vystupovali co možno nejlépe!

Ve veselém slunečním svitu vítal jej statek velmi přívětivě. Čtverec bílých zdí zdaleka svítil; i ta stará pec, omšelá a učouzená, jakoby se usmívala a říkala: „Ty jsi hochu dnes chlapík!"

Topol vstupoval do nádvoří statku s nejasným očekáváním. Nechtěl si to přiznati, ale přece jen byl zvědav, zda ona dívka v červeném šátku bude dnes zase tak protivně pyšná jako posledně. Snad ne, když všechno vyhlíží vesele a přátelsky.

Psi vítali Topola velikým štěkotem, ve statku se však nikdo neobjevoval. Topol proto trochu rozpačitě zamířil ke dveřím obytného stavení. Když vstupoval na zápraží, ozval se pojednou s chodby veselý smích. Topol se zarazil a zatajil dech; ani dobře nevěděl proč.

V tom okamžiku vyběhlo ze dveří pozpátku děvče. Vesele se smálo a drželo v ruce koště, za nímž cupitala čtyři koťata. Zuřivě dorážela na smetly.

„No, no! Ty divochu! Dášo přestaneš! Kdy už budeš rozumnější?" ozval se ženský hlas z jedné světnice.

„To já ne, maminko, já jsem rozumná! To koťata vyvádějí," odpovídalo se smíchem děvče.

Bylo škádlením tak zaujato, že Topola ani nezpozorovalo a trochu o něho zavadilo.

Když se oba střetli, obrátilo se děvče překvapeně k příchozímu a vesele se mu zasmálo do tváře. Topol chtěl se na ni podívati hodně vážně, ale jeho obličej rázem roztál, když pohlédl do hezké zardělé tváře, z níž svítily černé oči takovým ohněm a veselím, a tak oduševněně, že si podmaňovaly všechno.

„Promiňte, nevěděla jsem, že jste tady. Strčila jsem do vás nerada," omlouvala se dívka bez rozpaků a pokračovala pak ve hře s koťaty.

Topol nevěděl honem, co na to říci, ale pak ze sebe vypravil:

„Vždyť se přece nic nestalo!"

Pozoroval pak mlčky hezký obrázek, jak sličné děvče hraje si a mazlí se s hravými koťaty.

Dáša dobře si povšímla obdivujících pohledů, ale tvářila se, jakoby to nezpozorovala. Po chvíli pohlédla na Topola trochu úkosem a pravila:

„Nejsou ta koťátka báječná? Maminka se sice na mne zlobí, že s nimi vyvádím, ale když jsou tak zábavná! Líbí se vám?"

Topol zasud osobnosti i hlasem své společnice, byl by přisvědčil, i kdyby snad byl jiného mínění. Kývl hlavou a s velikým zájmem shýbnul se ke koťatům. Odvážil se dokonce jedno zatahati i za ocásek.

„Tohleto černé mám nejraději," vzala jedno do náručí a ukazovala je Topolovi. „Je z nich nejodvážnější a když se dostanou do pračky, zůstane vždy navrchu."

Hoch a dívka stáli nyní proti sobě. Topol okouzlen díval se mlčky do svěžího a zářícího obličeje. Jakoby chtěl z očí vyčísti její povahu, její duši. Cosi ho bezděky přitahovalo, okouzlovalo.

„Podívejte se, ono chce k vám," zasmála se prostě a otevřeně, když kocourek jal se hrabati packami po Topolově blůze.

Hoch natáhl ruce, aby ho vzal do svých dlaní. Při tom se setkal s teplou rukou Dášinou a trochu se zarazil. V rozpacích posadil si kotě na rameno a smál se, když hrabalo se mu na šíji a snažilo se mu shoditi čapku s hlavy.

„Co znamenají tyto odznaky?" náhle změnila Dáša předmět hovoru a ukazovala na rukáv a na prsa, kde byly přišity námořnická kotva a červenožluté oddílové barvy.

Kotě bylo pojednou zapomenuto. Topol horlivě a s jistou hrdostí vykládal význam odznaků. Cítil se velmi šťasten, že dívka s ním mluví tak otevřeně a že projevuje o něho zájem.

Zdálo se mu, že za tuto chvíli zmužněl nejméně o dva roky a že nabyl rázem veliké společenské vytříbenosti. Stále směleji díval se do očí tazatelky a mimoděk podivoval se pevnosti svého hlasu a volnosti, s jakou se vyjadřoval.

Zábava však byla brzy přerušena známým hlasem ze světnice:

„Dášo, kde pak jsi? Musíme si pospíšit! Co pak tam děláš?"

Dívka se otočila a bez rozpaků odpovídala veselým hlasem:

„Už jdu, matinko! Já jsem se tu informovala o námořních skautech!"

Zasmála se pak znovu jako kdyby pronesla dobrý vtip a pak pravila:

„S Bohem, pane námořníku! Já musím do města."

Topol jenom mlčky zasalutoval. Hned na to se podivil sám sobě. Vždyť on se chová jako skutečný námořník! Kde se to v něm vzalo?

Potom vešel do velké světnice. Zatím co čekal, až děvečka nařeže zeleninu, promlouval s paní starostovou. Neodolal, aby se nezeptal, jak to dopadlo s hajnou, která zde posledně tak naříkala.

„Ale, prosím vás, co může můj muž dělat," trochu mrzutě odpovídala starostová. „Není přece Pámbu! Lidé si myslí, že starosta je pro všechno a pro všechny. Nemůže přece poroučet na zámku. V nejhorším případě ubytujeme hajnou v obecní pastoušce!"

„A proč si hajná nedojde přímo na zámek? Snad by se tam dali uprosit?" tázal se Topol.

„To neznáte zámecké panstvo! Nemá svědomí s lidem, a jde jim jen o peníze. Pane, ti toho nyní spotřebují! A potom hajná je přece jen prostá ženská a má hubu trochu napříč — ta by si to jenom pokazila a třeba by ji ještě zavřeli."

Topol se však nezdržel, aby neřekl něco na prospěch svého zámeckého přítele:

„Ale snad na zámku nejsou všichni špatní. Vždyť panství prý patří mladému chlapci a ten by si snad dal říci."

Starostová obrátila se k Topolovi s politováním v hlase:

„To je vidět, že neznáte poměry! Vždyť je to ještě dítě a povídá se, že to nemá v hlavě všechno v pořádku! Tam, pane, vládne pouze stará a tu všichni dobře známe!"

Topol se nad touto řečí zarazil, ale nepokládal za vhodné se přít. Nikdo mu nevyvrátí, že Felix je docela hodný a rozumný chlapec. Snad bude možno, aby se sám za starou hajnou přimluvil u Felixe. Nejen k vůli ní a jejím ubohým dětem, ale také v zájmu pověsti Felixe mezi lidem. Měl by nejlepší příležitost dokázati, že není tak špatným nebo ubohým, jak si to lidé myslí!

Když opouštěl statek, nesetkal se Topol s nikým. Jen z jednoho okna zněl známý mu zvonivý smích a ozýval se vážnější káravý hlas.

Topol vyšvihl se, jak se mu zdálo, s největší elegancí na kolo a rychlým tempem opouštěl vesnici. Avšak jeho odjezd nebyl tak slavný, jak by si byl přál. Na pravlých vesnice stálo několik kluků, z nichž jeden opovážil se dokonce na něho pokřikovati.

„Falešný námořníku, námořnická opice!"

Ostatní se jen řehotali. A v pozadí u živého plotu stál Leo, rváč ze včerejška a škodolibě se usmíval. V tom jeden z kluků vyrval z kraje příkopu kus drnu a hodil jej za ujíždějícím Topolem.

Co dělati? Dát se do boje s přesilou? Topol znovu pocítil trpké vědomí včerejšího ponížení.

Pokračoval rychlým tempem v jízdě na kole. Však přijde chvíle, kdy to všechno odplatí i s úroky!

19. Ve větru na vlnách.

Chladný severozápadní vítr, přinášející zlepšení počasí, vzdouval na jezeře značné vlny. Všichni hoši, kteří měli volno, dali se do plachtění. Improvisovali si ze stanových pláten, z prostěradel a dokonce i jen z ručníků plachty. Stěžně byly ze silnějších stromků, lanoví zhotovili z provazů a četná flotila plachetních lodí, počínaje nejmenšími mařásky a konče velikými pramicemi křižovala po rozsáhlé hladině jezera.

Jiřík a Topol obsadili lehkou červenou kanoi. Topol postavil stěžeň ze štíhlého kmínku břízky a za pomoci Jiříka, který dnes hýřil dobrými nápady, podařilo se mu napnouti praktické lanoví a z Jiříkova prostěradla zhotoviti mohutnou vratiplachtu.

Byly to skutečné nádherné hodiny, které ztrávili na jezeře. Sluníčko s jiskřivou silou opíralo se o modrozelenou hladinu a odráželo se v bílé plachtě. Obloha byla temněmodrá a po ní rychle

(Pokračování na str. 80.)

Prof. MUDr. K. Hora (Brno):

Vítězství skautingu.

Nedávno jsem si prohlížel staré fotografie z našich táborů a našel mezi nimi jednu velmi starou. Pochází už z roku 1920, kdy jsme tábořili na potoku Rakovci u Račic. Na fotografii je zachycen první slib nováčků tehdy druhého brněnského oddílu. Mnozí z těch, kdož slib skládali, jsou vynikajícími skautskými činovníky a dlí mezi námi.

A když jsem se na ten zažloutlý obrázek chvíli díval, začaly se mi v mysli vynořovati všechny ty události, které se od té doby v našem skautském hnutí sběhly. Současně vybavovaly se i ty podstatné změny v nazírání na skauting, které za tuto dobu nastaly.

Tak jsem si vzpomněl, jak nás nazývali cikány, jak se posmívali vztyčování vlajky, jak brali v neváţnost náš slib, atd. Stejně tak byl považován pohyt v přírodě za výstřednost, naše polní hry, náš způsob výchovy byl mnohým k smíchu. Prosté skautské hnutí bylo přezíráno. Vždyť tehdy patřilo do jisté míry k statečnosti, aby někdo šel ve skautském kroji po ulici, neboť to byla událost. Proto také většinou vstupovali do skautingu opravdu jen jedinci nadšení pro věc, jedinci obětaví.

Dnes jsou ovšem jiné poměry, skautingu příznivější. Díky svým vnitřním hodnotám, díky správnému vedení a vývoji je skauting dnes nejvýše ceněnou přípravou občana pro doby nejvážnější. Avšak toto příznivé hodnocení skautingu vedoucími činiteli a odbornými kruhy má také svou stinnou stránku.

Mládež se dnes do skautingu hrne. Vždyť z těch 50 skautů, které jsme měli po převratu v Brně, rozrostl se počet členů do několika set. Stejně tak ve větší míře vstupují do skautingu i starší osoby. Tu si musíme uvědomiti, že to nemusí býti jen pro krásnou ideu, která je tak jasně vyjadřována naší lilií a chodským vlčákem.

A proto je dnes nejvýš nutné, abyste si všichni ujasnili, že je vaší nejvyšší povinností uchovat dosavadní čistý štít skautingu do budoucnosti.

Stále kolem sebe slyšíte, že šíjeme ve vážných dobách. Někdo z nás o tom nejen že nepochybuje, ale současně si i uvědomuje, co z toho vyplývá pro skautskou a vůdcovskou práci. Dnes je taková doba, že vyžaduje lidi odhodlaných, vědomých své odpovědnosti a schopných vyplniti daný úkol za všech okolností.

Musíte proto vésti své skauty, musíte sami chtíti to, abyste dovedli vykonati svěřené úkoly. Musíte si uvědomiti, že je životní zbabělostí nevykonati daný úkol nebo svaliti vlastní odpovědnost na bedra druhého. Nesmíte se báti osobních obětí tam, kde jde o dobro a záchranu celku. Jen tehdy, když sami sebe takto vychováte jako vůdcové, když tyto povahové vlastnosti vštípíte nesmazatelně do duší svěřené mládeže, vykonali jste svůj úkol a zachováváte dobrou tradici našeho hnutí. Jen těmito vlastnostmi stáváte se dobrými vůdci a jen těmito vlastnostmi tvoříte opravdové skauty-junáky.

Náš svobodný stát vznikl obětavou a nezištnou prací jedinců vedených osobnostmi vědomými svého dějinného poslání. A zase jen obětavá nezištná a vytrvalá práce může tento stát udržeti v dobách nebezpečí. A cítíme všichni, že tyto obětavé, odhodlané a nezištné pracovníky najde naše republika v našich skautských řadách. — Vždyť tak slibujeme.

Dr. Rudolf Plajner.

O čestném slově.

„Ne po slovech, ale po činech poznáte je," říká krásné staré přísloví. Má tím býti nepochybně naznačeno, že poctivého člověka a pravého muže šlechtí jedině vykonaný čin. Přítomná doba není však dobou celých mužů, nežádá skutků a spokojuje se namnoze pouhými slovy. Z každé schůze přinesete si smutný dojem, že se mnoho mluvilo, navrhovalo, ale velmi málo hovořilo o práci vykonané a ještě méně o tom, kdo plány vtělí v čin.

Plané mluvení je sice vlastnosti nepěknou, ale celkem neškodnou; okrádá pouze o čas. Skutečným zlem je však záliba v nepravdách, ba mnohdy i lžích. Překvapuje, jak si na tento nešvar lidská společnost zvykla a jak s ním počítá jako se zjevem pravidelným a trvalým. Poznámky, jako „to je starý lhář" nebo „ten lže, jako když tiskne", nejsou dnes ani společenskou příhanou.

A přece jsou okamžiky, kdy se obáváme, že i vážná tvrzení budou pokládána za nepravdivá a snažíme se přesvědčiti své okolí, že mluvíme pravdu. Zlobíme se, pochybuje-li někdo o pravdivosti našich slov a dodáváme jim proto váhy tím, že mluvíme „na čestné slovo" nebo „na mou duši".

Zlozvyk mluviti „na čestné slovo" je již tak zakořenělý, že ulice čestným slovem hlaholí a co zvláště zaráží, vniká tato škaredá nákaza i do řad skautských.

Skaut je mladým mužem vždy a všude poctivým, je pravdomluvný a čistý ve slovech i myšlení. Tak to máme napsáno ve svém skautském zákonu a všichni dobře víme, že skautem je skutečně jenom ten, kdo takovým j e s t. Užívání „čestného slova" nutí každého posluchače k opatrnosti, neboť utvrzuje v přesvědčení, že vedle slov „čestných" jsou také slova nečestná, častěji užívaná a že osoba, která se „čestným slovem" stále ohání, je jen výjimečně pravdomluvná.

Skaut zná jen jeden druh mluvy, a to mluvu vždy čestnou a nemusí toho proto nikdy zdůrazňovati.

Je v zájmu branné výchovy, aby se mladí lidé řídili starou indiánskou moudrostí: příroda dala člověku dvě uši a jen jeden jazyk, aby dvakrát poslouchal a jen jednou mluvil. A musí-li skaut přece mluviti, pak v ž d y p r a v d i v ě a v ž d y č e s t n ě.

Námořní skauti v Lymingtonu v Anglii upravili si potopenou loď na krásnou plovoucí klubovnu. Je to skvělý výsledek půlroční práce, kterou i staří odborníci považovali za beznadějnou.

Ještě dozvuky k mezinárodní lesní škole ve Zlíně.

K vánocům a k novému roku nám přinesla pošta ještě mnoho vzpomínek, díků a výrazů uspokojení. I v zahraničních sesterských časopisech najdeme přesné obrázky pobytu a vůbec. Pro zajímavost, jak dobře a laskavě pozorují hosté naši práci, předkládám vám článek z dánského časopisu od sestry Petersen.

Po nezapomenutelných dojmech v Praze a v Lánech následovaly mnohodenní a dobře sestavený teoretický trening vůdkyň, přerušený tu a tam denními výlety autobusem do krásných a různých krajů země. Teorie snad bylo přílišmnoho. My bychom se byly raději učily novým praktickým věcem. Vedl jej štáb rozumných a zdatných domácích vůdkyň, doplněný sl. Warnierovou a sl. Bieleyovou z Anglie.

Odpoledne se různé národy střídaly v cvičeních a hrách. Z toho jsme měly skoro nejvíce užitek, poněvadž každá země zde přinesla to, co měla nejlepšího, a když přišla na náš řada, měly jsme bohatou příležitost najít právě to, co druzí ještě neměli, a my dánské skautky jsme měly radost, když jsme byly pochváleny za některé skautské hry, jež byly neznámé a skautkám poskytly příležitost využít svých skautských zručností a soustředit se ke hře. Po té bývala vždy diskuse, často příliš živá, když se mluvilo třemi hlavními řečmi a každý měl něco, co mohl ukázat ze své země.

Po mé ne neznámé přednášce o hygieně bylo zvláště rušno, takže se strany vedení muselo být energicky zakročeno.

Přednášky byly velmi pouěné, zvláště jedna serie, jež trvala po celý tábor. Zde jsou názvy některých přednášek: „Vůdkyně jako vychovatelka oddílu", „Sykorky", „Skautky a náboženství", „Mezinárodní a národní", „Osobnost vůdkyně" atd.

Každá země měla jeden den, kdy měla ranní přehlídku a vztyčovala vlajku, zcela tak, jak to dělali u nich doma, dále měla každá udat nějaké „heslo dne". Dánko zvolilo za heslo: „Usmívej se na svět, a svět se bude usmívat na tebe".

Jednoho večera byl přítomen v našem táboře u táborového ohně sám továrník Baťa, muž s 45.000 dělníky, náhorný typ, jako veliký veselý chlapec. Začal sám s českými národními písněmi a české skautky se k němu připojily. Zřídily jsme pro něho povýšená sedadlo, on si však sedl se zkřiženýma nohama na zem a bavil se skvěle, když Dánové hráli „To je ovšem" v moderním stylu ve dvou řečech a později „Petersene, obléknì si kabát" německy.

Všechny tyto části země uspořádaly malé zvláštní výstavky věcí, národních i skautských zajímavostí, které si přinesly sebou. Celkový dojem byl velmi dobrý, každá země udělala to nejlepší a opravdu jsme měly dojem to které země, zvláště tři severské byly nejbohatší. Dánsko se mnoho nevyznamenalo, jak obyčejně, pokud se týče písní, lidových tanců a národních krojů, zde musíme ještě dohánět.

České skautky byly dobré a přátelské kamarádky, bohužel však nám program treningu nenechal mnoho času, abychom se s nimi zabývaly. Zpívaly velmi dobře a vypadaly nádherně v jejich různých táborových šatech, mimo jiné v nelkratších trenýrkách, které jsem kdy viděla. Jídlo bylo chutné, bohaté a zábavné (dánský výraz „morsom" se v tomto případě nedá přeložit. Nějaké jídlo je „morsom", což však není zcela stejného významu jako „zábavný"). Náš kuchař pekl každého rána čerstvé žemle k rannímu čaji, často jsme dostávaly ke snídani vajíčka, málo mnoho nebylo, ale nepostrádaly jsme je. Každý den jsme dostávaly k obědu dobrou masovou polévku, vždy střídanou s nudlemi nebo zeleninou, k masu bylo hodně zeleniny, okurky, rýže a pod. Ke sva-

(Pokračování na str. 83.)

ZÁHADNÝ SNĚHOVÝ MUŽ HIMALAJÍ OBJEVEN.

Hlavní vrchol hory Nilgiri Parbat, kde anglický horolezec Mr. Smythe nalezl a fotografoval stopy legendárního sněhového muže.

Odevždy bájili domorodci největšího horstva světa — Himalají, že v nejvyšších výškách, od 5000 m, žijí osamělé jacísi obří muži, jejichž stopy několikráte ukazovali bílým cestovatelům. Vznikla i legenda, že tito tajemní obří střeží tajemství nejvyšších vrcholů světa, zejména dosud nedostupného Mount Everestu.

Loňského léta vypravil se Mr. Smythe, anglický horolezec na nebetyčný „Nilgiri Parbat" v Himalajích (přes 7000 m vysoký) a při tom podařilo se mu najíti a fotografovati obrovské stopy záhadného člověka.

Po návratu do Londýna předložil fotografii zoologům Londýnského musea a jeden z nich, Mr. R. T. Pocock tvrdí nyní s určitostí, že nejde o stopy člověka, ale velikého tibetského medvěda, jehož obrázek přinášíme našim čtenářům i s obrázkem hor, kde žije. Pro bělochy je tedy věc vyřešena, avšak Tibeťané i nadále budou bájiti o „obřích služebnících duchů hor".

(Dle Ill. London News Jar. Novák.)

Červený medvěd „Ursus arctos isabellinus", který pravděpodobně jest oním vybájeným „sněhovým mužem".

Z polského skautingu.

14. októbra 1937 vydaly 4 polské organizácie mládeže, medzi nimi aj Związek Harcerstwa Polskiego, spoločný manifest, v ktorom oznamujú ustálenie spoločnej výchovnej metody pre sjednotenie a zväčšenie síl Polska a v duchu ochrancu Związku Harcerstwa, maršálka Pilsudskiého: Z polského mládka sa má stať silný človek, dobrý občan a správny vojak. V budúcnosti má rozhodovať o spoločnom postupu užší výbor, ktorý má zároveň odstraňovať spory a škodlivú konkurenciu medzi organizáciami mládeže. (Podľa správy v „Harcerstwo".)

„Plebiscit" o pomenovaniach.

Skaut, harcerz, pionier, či zagończyk? Jako sa majú nazývať stupne v polskom skautingu? (Jako u nás vlča — skaut — rover — oldskaut, atp.) Alebo „mladszy harcerz", „harcerz" a „starszy harcerz"? O tom je usporiadaná anketa v polskom „Skaute". Polski skauti poriadajú zimnú pomocnú akciu chudobným: „Pomoc zimowa"; tak, jako to robili vlani naši skauti v Prahe.

Skautský film „Pod s nami," natočený AB filmom v ČSR., má ohlas i v Polsku. Služba Polsku: Při polských hranicích sú územia, obývané prevážne inými národnosťmi. Lvovský „Skaut" navrhuje, aby bola organizovaná práca v prospech polských menšín v pohraničí; Skauti by mali zaobstarať sošity, knižky a iné školské potreby pre polské deti, aby mohly navštevovať polské školy. Tejto akcie by sa mali chopiť predovšetkým skauti, lebo učiteľstvo a úrady samy nestačia.

*

Skauti hledají studánky. Na výzvu městské rady brněnské mají brněnští svazoví skauti zjistiti všechny prameny s pitnou vodou v okolí Brna. Při prvním průzkumu objevili hoši pětatřicet nových studánek. V dalším pátrání se pokračuje.

Sbor skautů v Josefově věnuje na standartu dělostřeleckého pluku č. 4. stuhu s nápisem „Buď připraven!"

(Zelené jezero).

ubíhala lehounká oblaka. Hladina jezera vzdouvala se dlouhými vlnami, jež pohazovaly kanoí jako na moři. Čím dále se odvažili mladí plavci, tím byly vlny větší.

Topol seděl u kormidla, které zastávalo ponořené pádlo, Jiřík byl skrčen na dně kanoe před koleny Topolovými a obsluhoval plachtu. Z počátku měli dosti potíží s ovládáním lodi. Kanoe, která neměla kýl ani káču, klouzala na stranu a tak občas byli vrženi na ten nebo onen břeh. Když se však propracovali na širou „velkou vodu", běh lodi se ustálil a s veselou odvahou poskakovala vstříc přibíhajícím vlnám.

Tím také ubylo práce s obsluhou lodi a hoši ponořili se v klidný a tichý rozhovor. Krásné prostředí nabádalo ke sdílnosti a Jiřík proto vypravoval Topolovi, co mu z domova píší a s jistou hrdostí přiznával, že otec je s ním velmi spokojen a že se snad příští neděli přijede na něho s matkou podívat.

„A tobě už z domova také psali?" otázal se pak Topola.

Ten se zarazil, ale pak projevil vůči Jiříkovi stejné otevřenou upřímnost. Vypravoval mu o svém těžkém životě, o tom, že od nikoho nemůže očekávati a také ani neočekává vlídného slova. Řekl Jiříkovi, že se na tábor dostal jenom laskavostí svého profesora. Přiznal se mu také, že má obavy, co s ním bude po prázdninách a že se bude muset s dnešními svými kamarády rozloučit.

Jiřík se zarazil, ale pak pravil rozhodně:

„Myslíš, že tě jen tak pustíme? Pochopili se s tatínkem. On mnoho ví, má veliké zkušenosti a jistě nám poradí, jak to všechno zařídit."

Poklepal pak Topolovi na koleno a pokračoval tónem jistého protektorství:

„Jen se nestarej, ono to dobře dopadne. My bychom se nesměli rozejít, ani kdybys zůstal ve vaší dílně a hobloval prkna."

Tato upřímná slova Topola velmi potěšila. Jaký je to dnes krásný den! —

Svěží bříza zahnala loď už na „Písečné přesypy". Zpáteční cesta však byla mnohem těžší.

Skasali plachtu a vložili ji do kanoe. Uchopili se pak pádel a vraceli se pomalu k táboru. Když přijížděli poblíž Kachní zátoky, ozvaly se z lesa střelné rány. Bylo to z doubravského panství.

„Kdo to tam asi střílí?" otázal se Jiřík, obraceje se k Topolovi.

„Ty myslíš, že je to Felix?" prozrazoval stejnou myšlenku i Topol.

„Půjdeme se tam podívat?" odpověděl otázkou Jiřík.

„Máme to zakázáno, ale já bych přece jen s Felixem rád mluvil," přiznával Topol.

„Tak se pojď podívat, však nám hlavu neutrhnou, Felix by se nás jistě zastal," s odvahou navrhoval Jiřík.

Kanoe tedy tiše přirazila k písčitému pobřeží pod ochranu mladých borůvíček. Hoši pak opatrně postupovali směrem, odkud se ozývaly střelné rány.

Ušli sotva padesát kroků, když v tom narazili na shrbeného Brabenáře, který s větévkou v ruce rozhrabával mraveniště a nedbaje rozvášněných mravenců vybíral z jehličí bílé kukly.

„Dědo, nevíte kdo to střílí?" otázal se ho Topol.

„I kakra, to jsem se vás lekl! Kde pak bych se vás tady nadál," ozval se překvapený Brabenář. „A kdo to střílí to nevím, ale bude to asi mladý pán ze zámku. Potkal jsem ho ráno s hajným na cestě."

„Je to tedy přece on!" pravil Jiřík Topolovi, „Pojď, hajný nebude moci nic namítati, když tam bude Felix."

Ozvala se nová rána. Nebylo to daleko. Topol i Jiřík s radostným očekáváním spěchali ve směru zvuku a za chvíli byli uvítáni štěkotem jezevčíků, kteří pobíhali u psiště stráně. Tu také již pozorovali Felixe s puškou v ruce. Nedaleko na pařezu seděl hajný.

Felix vykřikl překvapením a popošel jim vstříc. Podal jim ruku s úsměvem a pravil:

„Překvapili jste mne na lovu. Ale jsem rád, že vás vidím. A těší mne to tím více, že jsem lovil pro vás."

Hoši mu podali ruce a podívali se na něho tázavě.

„Tady ve stráni máme spoustu králíků a já je rád chodím střílet. A tak jsem si dnes ráno řekl, že zkusím svoje štěstí. Při tom mne napadlo, že by to bylo dvojnásob zábavné, kdybych lovil pro někoho, kdo by králíky s radostí přijal. A myslím, že by se vám do kuchyně dobře hodili."

Hoši pohlédli s radostným překvapením na svého mladého přítele. Tato pozornost Felixova je velmi potěšila.

„To je od vás strašně hezké," pravil se živým pohnutím Jiřík. „To by měli všichni v táboře opravdu radost. A už jste něco zastřelil?"

Felix s jistou hrdostí ukázal na tři králíky, kteří leželi u nohou hajného. Hoši se k nim sehnuli. Jiřík, který dovedl střílet, vzal je do ruky a prohlížel si je. Pak pravil:

„Dobrá rána. Tihle dva to dostali velmi čistě. Poslední má trochu rozbitou hlavu."

„Chcete si také střelit?" otázal se Felix s ochotou, která svědčila o tom, že ho těší, když může prokázati chlapcům nějakou laskavost.

„Když dovolíte," sáhl po ručnici Jiřík.

Felix pobídl oba, aby se schovali za křoví a potom poštval jezevčíky do děr. Za chvíli ozvalo se z podzemí tlumené štěkání a vyrazilo několik králíků.

Jiřík byl připraven s puškou u líce a zachoval obdivuhodný klid. Zahřměla rána, ale králíci rozprchli se do lesa, aniž by byl některý zasažen. V tom však vybělhi z jiných děr tři další a zableskla rána z druhé hlavně. Jeden z králíků udělal přemet, hlasitě zaječek a zůstal ležet na písčitém svahu.

„Hurá, už jí má!" vykřikl Jiřík a hnal se ke svému úlovku.

Topol a Felix jej následovali. Králík byl trefen na šíji a do břicha a byl již mrtev.

Potom zkusil svoje štěstí i Topol. Přiznal se, že dosud nikdy neměl pušky v ruce. Také podle toho to dopadlo. Ačkoliv dal několik ran, netrefil ničeho.

„Budeme vás muset vzít do školy," pravil mu s úsměvem Felix, drže Jiříka kolem krku. „Váš soudruh je dobrý střelec a jistě mi při tom pomůže."

Jiřík obrátil tvář, zardělou z pochvaly, k Felixovi a mlčky mu pohledem děkoval.

Potom pravil:

„Víte co? Pojeďte s námi do tábora! Náš kapitán i všichni hoši by vás jistě rádi viděli a za králíky vám poděkovali."

Na tváři Felixově bylo znáti, že by pozvání rád přijal, ale že váhá.

„Bohužel nemohu, musím jít do zámku. Není mi totiž v poslední době zcela dobře a včera večer jsem ležel. Můj doktor, který mě zrovna léčí nějakou odpornou tekutinou, jen po velikém mém úsilí mi dovolil na chvíli do lesa. Ale těším se, že se k vám podívám co možná nejdříve."

Hoši si teprve nyní všimli, že jemný obličej Felixův nese stopy veliké únavy a že také jeho oči, dnes více než kdy jindy, hořečnatě svítí. Tento trpitelský výraz ještě více zjemňoval celou jeho osobnost a přitahoval k němu sympatie obou hochů.

„To je škoda," s opravdovým zármutkem pravil Jiřík. „Hoši by vám byli jistě připravili ovace za krásný dárek."

„A také toho se bojím," s tichým úsměvem odpovídal Felix. „Nechci, abyste si mysleli, že jsem to udělal jen proto, abyste mi děkovali. Věřte mi, že mám velikou radost už z toho, když vím, že vám mohu prospět."

Hoši na ta slova odpověděli pouze srdečným děkovným pohledem. Pak všichni tři se chopili zabitých králíků a odnesli je do kanoe.

„S Bohem a nestonejte." loučil se s Felixem Jiřík.

„Děkujeme vám mnohokrát za vaše přátelství a za váš dar," dodával Topol.

„S Bohem, s Bohem! Těším se, že brzy přijdu k vám do tábora," dodával s úsměvem Felix, odrážeje špičku kanoe od břehu.

Chvíli se ještě dívali za odjíždějícími a kynul jim na pozdrav. Pak volným krokem zmizel v houštinách lesa.

„Člověče, vždyť my jsme úplně zapomněli říci o návštěvě doktorově! A o tom, že vlastně nesmíme do jeho lesů," vzpomněl si pojednou Jiřík.

„Já na to myslil, ale nechtěl jsem ho tím zarmucovat. Vždyť chudák vypadá náramně utrápeně a jistě by ho to rozčílilo," pravil zamyšleně Topol.

„Máš pravdu, udělal jsi dobře! My se stejně k němu dostaneme, když budeme chtít a nikdo nás nechytne. Snad si nebudeme něco dělat z toho černého profesora nebo z toho plešatého tlustočeha? Ti jsou na nás krátcí, když je Felix naším kamarádem."

To bylo také míněním Topolovým.

20. Přízrak.

K večeru navštívil Felixe v jeho pokoji zámecký doktor. Tvářil se velmi starostlivě, dlouho sledoval jeho puls, díval se mu do očí a nadzdvihoval i víčka, až Felix byl zcela znechucen tímto počínáním.

„Ujišťuji vás, pane doktore, že je mi zcela dobře! Cítím jen trochu únavu a slabost, ale to asi proto, že nemám dost pohybu a tělesného cvičení. Kdybych mohl pěstovati sport a přijít do společnosti kamarádů, jistě by mi bylo lépe!" stěžoval si Felix.

Doktor se na něj vyčítavě podívai a pravil pak vážným hlasem.

„Milý příteli, zdání klame! Nadarmo jsem nestudoval dlouhá léta. Nejsem jenom lékařem. jsem také psychologem a vím, že zdraví člověka nezáleží pouze na dobré tělesné kondici, ale také na duševní odolnosti. A tu musíme být u vás zvlášť opatrni!"

Felix se zachmuřil a pravil již trošku podrážděně:

„Ale zdá se mi, že právě v tom ohledu nemám to, čeho potřebuji. Vždyť žiji jako poustevník! To by nevydržel ani sebe zdravější člověk!"

„Nelíčíte to správně, Felixi. Nedá se přece mluviti o vězení, máte-li takovou možnost pohybu v zámku a lesích, jste-li v zimě ve velikém městě, na jaře na cestách v cizině. Co by mnohý za to dal, kdyby měl to, co máte vy!"

„A co já bych zase za to dal, kdybych měl to, co má takový umazaný kluk z vesnice! Volně běhat, křičet a rvát se a smát, aniž by ho pořád někdo hlídal a napomínal jako mne," skoro křičel Felix, zatínaje pěsti.

Byl všecek zrudlý v tváři a měl slzy v očích.

„Vidíte, vidíte, už se zase rozčilujete! Nepamatujete na to, že vaše mysl je zvlášť jemná, že jste přecitlivělý a že musíte mít zvláštní ochranu. Vždyť pustit vás do světa, který je plný hrubosti a špatnosti, když se sám nedovedete bránit, byla by vyložená vražda."

Doktor se při tom díval tak naléhavě do očí Felixových, jako kdyby mu toto tvrzení chtěl co nejhlouběji vtisknouti do mysli.

„Ano, byla by to i od vás opravdová sebevražda. Nikdo neví, zda by vaše mysl snesla všecky bolesti a rány, který život člověku připravuje a jak by to skončilo! Nerad připomínám a vím, že je to trochu nešetrné, ale máme přece příklady ve vaší rodině a museli bychom být bez srdce a beze cti, kdybychom připustili, aby něco takového postihlo i vás!"

Chlapec už neodpovídal. Jeho milý obličej jakoby zestárl, oči se potopily hluboko do říše podvědomí, rty se zkřivily jako ve veliké bolesti a na bílém čele pod záclonou stříbrných vlasů vyrazil studený pot.

Potom ozvalo se bolestné zaúpění a se ztrnulých rtů splývala nejasná slova:

„Ne, ne... přestaňte, mlčte už, vždyť já to nevydržím!"

Potom skryl tvář do obou dlaní a stočil se do koutku velké lenošky.

Doktor pozoroval chování Felixovo s tvrdým klidem. Jasně, rozmyslně vyčkával, až chlapec bude s to vnímati další slova a pak pokračoval tichým důrazným hlasem:

„Vidíte, vidíte sám, jaké to s vámi je! Nedovedete se ovládnouti ani v rozmluvě se mnou. Přinesl jsem vám další lék. Vím, že není příjemný a snad v prvé chvíli se vám bude zdát, že je vám po něm hůře než dříve. Za to v noci budete spáti klidně a když budeme po určitou dobu v léčení pokračovati, budete mít sám radost z toho, jak se svět kolem vás změnil, že sílíte a máte chuť do života! Pak budeme moci mluviti také o tom, abyste změnil způsob svého žití. To vám slibuji!"

Felix při posledních slovech vztyčil zvolna hlavu a setřel si slzy. Díval se zamyšleně a nedůvěřivě na doktora, který se však sebevědomě usmíval.

„Nu, vidíte, záchvat přešel! Byl bych velmi rád, kdybych vás už nikdy neviděl v tom stavu jako před chvílí. A je to možné, budete-li mne bez odmluvy poslouchati. Slibujete mi to?"

Felix mlčel, ani se nepohnul.

„Ale ovšem, že slibujete," odpověděl si doktor sám a zasmál se pokud dovedl nejsrdečněji. „Byl byste sám proti sobě, kdybyste to neudělal. Ale je potřeba ještě něčeho jiného. Je potřeba, abyste

Pro veselé skauty.

Jednou jsem se plavil na yachtě po řece se. Jakuba a dostali jsme se na místo, kde bylo mnoho nebezpečných balvanů. Zatím, co jsme se dohadovali kudy bychom se měli protlačiti, spatřili jsme na břehu černocha, chytajícího ryby na prut. Kapitán na něj zavolal, jestli neví, kde jsou největší balvany v řece. Černoch odpověděl: „Ovšem, že o nich o všech vím." Kapitán mu řekl, že je ten pravý muž, kterého potřebujeme a vyzval ho, aby šel na palubu. Ujeli jsme však sotva pál míle, když jsme narazili na velký balvan. Kapitán se rozkřikl na černocha: „Přece jsi říkal, že víš, kde tu jsou všechny velké balvany, ne?" „Ano, pane," odpověděl černoch, „To je právě jeden z nich."
T. W. Jackson.

Výhoda aerodynamického auta.

V letadle.

Pilot: „Znáte přísloví: Neapol vidět a umřít?"
Cestující: „Ovšemže, znám."
Pilot: „Tak se dobře podívejte. Jsme nad Neapolí a motor nám vypověděl službu." „Life".

Když je poplach.
(Příhoda u myší díry.)

Viktor Dyk:

Hoch, který stůně.

Pod okny našimi táhne se les.
Myslím, že vede až na konec
světa.

Přeběhnu přes pole,
přeskočím mez,
přetrhnu pavučí,
pavouk jež splétá.
Srdce mi buší tak,
horká je skráň,
jak jsem se rozletěl prudce.
Zabíjí obra a vezmu mu zbraň.
— Jen kdyby Hektor
tak neštěkal v budce!

Zabití obra. Toť malý je čin!
Vždycky se obr prý zabíje spící.
Ale kde lesa je největší stín,
číhají na mne loupežníci.
Blýská se oko, a blýská se nůž.
Jediný na tucet! A přece stačil.
Vypadli. Bil jsem je. Pobil je už.
— Jen kdyby tatínek
méně se mračil! —

Daleko za lesy zubatá paní
sluníčko hlídá, štěstí tam hlídá.
Lehoučko, tichoučko
kosou svou raní,
a ten, kdo povídal, nedopovídá.
Půjdu já za lesy
přes ranní rosu,
počíhám, až by se do vsi
k nám brala.
Chytnu ji, sevru ji,
vyrvu ji kosu.
— — Jen kdyby maminka
neplakala! —

V těchto dnech vzpomínali jsme šedesátého výročí narození velikého českého básníka a národního pracovníka Viktora Dyka. Přinášíme proto jednu z jeho básní z knihy »Noci Chiméry«.

Pomozte ptactvu!

Letos napadlo k vaší radosti sice mnoho sněhu, ale pro lovnou zvěř a zpěvné ptactvo je takováto zima katastrofální, neboť není přístupu k půdě a tím není potravy. Spolek k ochraně zvířat pro ČSR volá o pomoc ke všem lidem dobré vůle. Nechť není jediného skauta. Jediného oddílu, který by nevykonal svojí povinnost a nepřikrmoval zvěř i ptactvo.

mi také pomáhal sám, má-li vaše zesílení býti co nejrychlejší."

„Nerozumím vám," hlesl temně Felix, dívaje se stále nedůvěřivě.

„Mám na mysli vaší duševní odolnost a nikoli tělesné zesílení," vysvětloval doktor. „Přiznejte, že máte hrůzu ze šera, ze tmy. Je to nesmyslné a musíme proti tomu bojovati. Nerad vzpomínám, ale ty vaše halucinace jsou velmi vážným příznakem . . . na štěstí je tomu již více než půl roku, co se tyto příznaky naposledy projevily. Jste nyní už dost veliký hoch, abychom proti této vaší slabosti bojovali."

„A co mám činiti?" otázal se Felix hlasem, který při své zemdlenosti prozrazoval přece jen stín zájmu.

„Proti bázni musíme bojovat zvykem. Neuzavírejte se večer ve svém pokoji, ale zkuste procházku v zámeckém parku. Nejprve malou, za šera, potom delší a delší, až se konečně vysmějete všem nočním stínům. Říkal jste, že byste chtěl být jako vesnický kluk. Myslíte, že ten se smí bát večer na zahradě nebo na poli?"

Felix neodpovídal. Cítil, že v t o m má doktor pravdu a byl by nejraději slíbil, že skutečně se pokusí o nápravu. Ale hned na to vyvřela v jeho duši záplava hrůzy, ve vzpomínce objevilo se mu příšerné zjevení, které se domníval před časem po dvakráte vidět a skoro se mu zatočila hlava jako tenkráte, když po prvé padl do bezvědomí.

„Vždyť nemusíte jíti na procházku sám!" povzbuzoval doktor, sleduje bedlivě hochův duševní zápas. „Alespoň ne pro po prvé. Půjdu s vámi já nebo vaše tetinka. Zdá se mi velmi důležito, abyste přispěl také sám ke svému vyléčení, když po něm tak toužíte!"

Felix ztěžka vzdychl. Potom zatnul zuby. Úsilné přemáhání vehnalo mu krev do obličeje. Ovládaje se veškerou silou, pravil:

„Máte pravdu, pokusím se o to, a požádám tetinku, aby dnes večer sešla se mnou do parku. Vynasnažím se, abych se ovládl."

Doktorova tvář naplnila se sebevědomým uspokojením.

„Nu, tak se mi líbíte! Nyní ještě vezměte lék a pak vás již nebudu trápit."

Hoch jen s velikým odporem vznesl k ústům malou sklenku s vodou, do níž doktor nakapal trochu zelených krůpějí léku. Přemohl se však na tolik, že lék vypil jedním rázem a skládil za to další pochlebný dík.

Po večeři vyzvala Felixe sama teta, aby s ní sešel do zahrady a užili trochu chladného večerního vzduchu. Doktor již před chvílí se odporoučel. Felix, kráčeje po boku své tety, zvolna sešel po zadních schodišti na části umetenou cestu parku.

Byla již skoro noc. Měsíc v poslední čtvrti vyjde až někdy kolem půlnoci. Na západě korunami obrovských stromů probleskovala poslední záře umírajícího dne.

Teta a Felix neměli si co říci. Spíše se oba zaměstnávali svými myšlenkami a tak procházka byla mlčenlivá. Záhadně šuměla stará kašna, záhony květin vydechovaly silnou vůni, s posečených luk od rybníčka nesl se těžký výpar sena. Stromy v úplném bezvětří stály mrtvě a tiše a ani ptáci se nikde neozval. Jen tu a tam zapotácel se nad cestou přízračný netopýr.

Felix s rozšířenými zraky pozoroval stíny spícího parku. Jen s největším úsilím se bránil, aby jeho duše nezmocnil se onen nepochopitelný a neovladatelný zmatek, který znal z dřívějších tragických chvil.

Ano, zrovna tak tomu bylo po prvé před dvěma roky, když měl ono příšerné vidění. Také to bylo v tomto parku, tam, kde malý vodopád tryská ze skal a padá do tůně, plné velikých listů, studených rostlin a skřehotajících žab.

Dnes však mesí se ovládnouti, vždyť to přece nic není, vždyť jeho přátelé, Topol i Jiřík, žijí ve dne v noci v lesích a dokonce hlídají sami spící tábor. Co by si o něm pomyslili, kdyby se dozvěděli o jeho bázni?!

Tichá dvojice přicházela právě k temné skupině olší, hustě ověšených smutným břečťanem. Teta již delší dobu nepronesla ani slova a zdálo se, že je — možno-li — ještě nervosnější než Felix. Ten počítal: Ještě jen projdou růžovým loubím, pak podle velikého basenu, kolem skleníku a už zase budou na světlejším prostranství před zámkem.

Jen ještě tu chvíli vydržet a pak bude vyhráno!

Ale v tom zatajil dech. Jeho oči se rozšířily hrůzou, ruce se bezmocně vztáhly vpřed a kolena počala se podlamovati.

Tam, pod klenbou temných kmenů a břečťanových závěsů zazářilo světlo, chvějící se světlo, světélkující jako trouchnivé pařezy.

A toto světlo roste, zvětšuje se a nabývá forem lidské postavy!

Felix vykřikne, zaúpí:

„Tetičko, pro boha, tetičko!"

Podoba stává se určitější a bližší se. Je to jenom tvář, je to část těla a je to ruka, zvoucí Felixe blíž k sobě . . .

A toto záhadné zjevení má podobu jeho otce!!

Felix už více nevidí. Mladé tělo zhroutilo se na písek, tvář je mrtvolně bledá . . .

Teta křičí o pomoc a stojí jako bezradná nad omdlelým chlapcem. Přibíhá zahradník, přibíhají lidé z domu služebnictva. Teta počíná si rváti vlasy. Přibíhá také odkudsi doktor a projevuje náramnou starostlivost.

„Doktore, doktore," s hrozným lomením rukou obrací se k němu paní, „Felix dostal zase záchvat. Zdálo se mu, že vidí něco tamhle pod stromy. Než jsem se ho mohla zeptati, co mu je, padl mi k nohám jako mrtvý."

Doktor křísí Felixe, dávaje mu čichati k lahvičce. Tře mu také spánky lihem. Sběhnuvší se lidé litují neštastného chlapce. Ženy slzí, ale teta je už zase plna energie a nařizuje, aby chlapce odnesli do zámku.

Silný zahradník béře Felixe do náruči jako děcko, ale v tom mu Felix procítá v rukou. Stěná a brání se rukama, pláče . . .

Vzrušení, jež zachvacuje zámecké lidi, krotí pojednou ostrý hlas zámecké paní:

„Pláč a litování nepomůže! Je třeba uložiti hocha do pokoje, aby se uklidnil."

Potom se obrací k shromážděným a trochu divadelním hlasem praví:

„Ubohý, ubohý hoch, věčně ponese památku po svém nešťastném otci!"

21. Lov na velrybu.

Unášení svým vypravováním, stáváme se bezděky nespravedlivými k některým obyvatelům skautského tábora. Je přirozeno, že autor si všímá především těch, kdož jsou přímo zúčastněni na hlavním ději. Ale k úplnosti obrazu je zapotřebí, abychom alespoň na tomto místě se krátce zmínili o ostatních osobách, které mají veliký podíl na práci tábora.

Je to především kapitán. Myslím, že jsme jej dosud ani řádně nepředstavili. Mladý ten muž velikých zkušeností, jest duší veškeré činnosti oddílu. Požívá plné vážnosti mezi svými hochy a co hlavního: je jim příkladem, který bezděčně napodobují. Lesťliže v našem vypravování vyskytne se šlechetné jednání, dobrý úmysl a obětavost, není to jen zásluhou povahy dotyčného hocha. Jejich uplatnění umožňuje i dobré a mravné ovzduší, v němž všichni hrdinové naší povídky žijí.

Kapitán většinou nepůsobí přímo. Nekáže a nenapomíná stále. Jeho činnost je jaksi samozřejmá a zapadá neznatelně do celého života. Tím nechť si čtenář také vysvětlí, proč máme tak málo příležitosti o něm mluviti.

Také ostatní hoši zasluhovali by zmínky, neboť každý z nich přináší společné práci něco dobrého, něco zvláštního, podle své povahy a svých zálib. Ale naše vypravování je již samo dost rozsáhlé, než abychom mohli sledovati život a příhody, jež přímo s příběhem nesouvisí.

Dny ubíhají . . .

Život tábora přibírá stále na bohatosti a plnosti. Ranní cvičení shromáždí vždy hochy na táborovém prostranství a v ranním slunci mladá těla se protahují, ohýbají a připravují k námaze dne. Potom za zpěvu a výskotu jdou do vody. Děje se to nejenom za slunných dnů, ale i když šedivá obloha hrozí děštěm. Otužená snědá těla mají již tolik vnitřního tepla, že jim to nepůsobí potíží.

Hlavní jídla, počínaje snídaní, shromáždí celý oddíl v jídelně, postavené v lesním stínu za kuchyní. Mužstvo, jež má službu v kuchyni, obsluhuje s velikou ochotou a důležitostí ostatní hochy. V jídelně panuje živý rozhovor, přecházející někdy do hlučného sporu. To zvláště tehdy, když Ježdík se ujme slova a dá se do debaty s Diavolem nebo s Kláskem. Už jsou misky a hrnky dávno prázdné a přece hoši setrvávají v jídelně, bavíce se těmito šarvátkami. Povel k rozchodu dává vždy kapitán tím, že vstane od stolu. Avšak činí to teprve, když seznámí, že zábavy už je dosti.

A pak život jde dál svým živým tempem: úklid ve stanech, úklid v táboře; mlékaři se vrací s mlékem, kosí odjíždí na kole za nákupem do města. Mužstvo, ujímající se kuchyně, rozčiluje se, že nádobí od včerejška není dobře umyto. Kotle i hrnce pak létají na trávu před kuchyní. Hledá se vinník, až je vše v pořádku. Za chvíli kouří se již z komína a přípravy k vaření oběda jsou zahájeny.

Mužstva, když mají volno, věnují se skautskému výcviku nebo potulkám v lesích. Tábor je už také velmi dobře zařízen pro výcvik sportovní. Hoši si vykopali a zařídili jámu pro skok daleký a vysoký, z lana a kolíčků vyznačili kruh, z něhož se vrhá koule, na louce nedaleko tábora zbudovali volleyballové hřiště. Na druhé straně, směrem k Mechové zátoce, visí pestře pomalovaný terč pro střelbu lukem.

Pilně se trenuje. Vždyť ke konci tábora budou uspořádány závody o přebor mužstev a každý chce co nejvíce vyniknouti. Také Topol a Jiřík se horlivě účastní.

V lesích kolem tábora rozmnožily se nedávno zmije. První ulovil Ježdík a přinesl ji s velikou slávou do tábora. Od té doby ulovili jich hoši v širé rozloze lesů ještě několik. Také Topol má u svého stanu pověšeny jako velikou trofej dvě zmije.

Dan a Nibovaka předevčírem zažili napínavé dobrodružství poblíž Poledníkové skály, když přirazili s kanoí ke břehu. Zmije Sykavka v té chvíli číhala u vody na mysi a jak se Nibovaka prodíral s padlem podél převislého břehu, zasyčela mu do tváře ve vzdálenosti sotva půl metru. Poděšený Nibovaka spustil veliký křik a honem se hrabal s kanoí zpátky. Když konečně nabyl opět kuráže a ozbrojen padlem, vystoupil na pevninu, Sykavka byla už pryč.

Pro dnešní odpoledne přichystal kapitán hru, na niž se mladí námořníci velmi těšili. Byl to lov na velrybu.

Krátká silná kláda byla přiseknuta do tvaru ryby a na konci vztyčeno trojhranné prkénko, naznačující ocas. Mužstva obsadila pak pramice: čtyři s padly, jeden ke kormidlu a šestý na příď. Ten byl ozbrojen harpunou, přivázanou na silné lano, které bylo druhým koncem upevněno k lodi.

Lov byl zahájen za všeobecného napětí asi ke třetí hodině odpolední. Kapitán odvlékl velrybu doprostřed jezerní hladiny, u tábora nepříliš široké. Volně a tiše splýval mořský netvor na klidných vodách jezera. U můstku čekali na své pramici Ostříži, na břehu nedaleko wolleyballového hřiště pak kotvili Ledňáčci.

Úkolem mužstva bylo co nejrychleji dojeti k velrybě a harpunovati ji tak, že do jejího těla zaseknou sekeru. Potom měli ji odvléci do svého domovského přístavu. Poněvadž druhé mužstvo má stejný úkol, možno očekávati na vodě veliký boj.

Kapitánova píšťala oznamuje zahájení prvního lovu. Kormidelníci dají povel svým veslařům. Ozývá se hlučné: „Á hop, á hop, á hop!" jímž se hoši povzbuzují při veslování.

Mužstva Lišek a Vlků, která přihlížejí se břehu tomuto boji, křičí také.

Voda se před přídí pramic tříští, šumí podle boků. Loď při každém zabrání veslařů poskočí o kus vpřed. Silní Ostříži jsou už u velryby a Ježdík mává sekerou. Vší silou se rozmáchne a snaží se zvíře zasáhnouti. Ale sekera trefila do boku, velryba se otočila a sekyra padá ke dnu jezera.

Mezi Ostříži je velké zklamání. Ježdík chvatně souká lano z vody a za chvíli se objevuje sekyra nad hladinou.

Zatím však Ledňáčci se už přiblížili. Nibovaka, poučen Ježdíkovým nezdarem, opatrně vyčkává, až se pramice přitočí po bok velrybě a pak teprve rozvážně zasekává. Pro jistotu zkouší, zda sekyra dobře drží. Potom teprve Akela, kormidelník Ledňáčků, dává rozkaz veslařům, aby veslovali zpět.

Mužstvo Ostížů spěchá za nimi a vyčkává příhodné chvíle, aby mohli i oni zvíře zasáhnouti. Teď! teď! Druhá sekera sedí v dřevěném těle.

Velký Mokasin velí Ostížům, aby opatrně zabrali zpět. Je totiž nebezpečí, že prudkým napnutím lana vyrve se sekera ze dřeva.

Podařilo se! Lana jsou napjata. Ledňáčci táhnou na tu, Ostříži na druhou stranu. Nastává zuřivé zápolení, při němž obě strany pracují stejně mohutné svaly jako hlasivkami. Diváci na břehu nejsou méně vzrušení a zúčastňují se všeobecného pokřiku.

V tom nastává tragedie! Tragedie pro Ledňáčky! Dostali se bokem k velrybě, jejich lano táhne do strany a vypáčilo sekeru ze dřeva. Ostříži cítí, že soupeř povolil a s jásavým pokřikem ujíždějí do svého přístavu. Jsou u cíle dříve, než Ledňáčci vyloví svou sekeru ode dna jezera.

V zápolení se pokračuje. Na moře vyjíždějí Vlci a Lišky, potom Ledňáčci a Lišky a konečně Ostříži a Vlci. Hra má stále zajímavý spád. Lišky dobyly nad Vlky snadného vítězství, poněvadž Vlkům se vůbec nepodařilo sekyru zaseknouti. Ledňáčci měli druhou nehodu: přeseklí Vlkům provaz a byli za to prohlášeni za poražené, poněvadž to je hrubý přestupek proti pravidlům hry.

Když se velrybáři vrátili z lodí do tábora, bylo plno řečí a plno zkušeností. Při tom bylo oznámeno, že v táborové soutěži vedou Vlci již deset bodů před Liškami, které mají dvě bodů, Ostříži a Ledňáčci mají po šesti bodech. *(Pokračování.)*

DÍVČÍ SKAUTING

(Dozvuky ke Zlínu.)

čině byla buď káva, čaj nebo kakao s chlebem, medem nebo marmeládou. Večeře se skládala buď z masitého jídla nebo vajec, jednou z různých mlének. Byla to znamenitě střídaná potrava, na kterou se cítíme velmi těšili.

Plánované výlety byly dobře sestaveny, bylo nás trochu příliš mnoho v autobusech, proběhly však všechny bez menší nehody. Vedly nás po krásném Československu. Málo turistů přijde domů s tak úplným dojmem země jako my. Viděly jsme staré malebné zámky, hluboké lesy, krásné hory, malá provinciální městečka se slavnostmi a výstavami, kde jsme spatřily všechno, co krásného vytvořila domácí píle, malířské umění a průmysl. Město samo bylo naplněno okolními obyvateli, kteří krášlení po ulicích se svými ženami a dětmi v krásných starodávných národních krojích. Prožívaly jsme spolu slavnostní radost města. Viděly jsme krásná koupaliště, na něž je Československo tak bohato, plný různá léčivé vody, a žily tak, jak se žije v Československu v létě 1937. Byly jsme na krásných horských turách, u prastarých kostelů, v malých chudobných vesnicích, u zesnulého presidenta Masaryka, kde nás přijala dcera Alice Masaryková, předsedkyně Červeného Kříže a Červeného Kříže československé mládeže. Dostaly jsme ovocné šťávy a biscuity a každá po jedné růži, kterými jsme později ozdobily hrob pí Masarykové, jež jest pochována na vesnickém hřbitově blízko zámku, v němž bydlela rodina.

Bylo to poučné, krásné dni, které jsme strávily v Československu. Byly velmi dobře rozděleny, každá vůdkyně se činila všemožně, abychom se cítily spokojeny. Vůdkyně, které byly instruktorkami v treningovém táboře, byly inteligentní a vysoce vzdělaní lidé, a bylo jich mnoho.

Ellen From Petersen.

(Přeloženo z dánštiny ve Zlíně.)

Co píše „The Council Fire"? Rok 1937, čís. 4.

V tomto čísle najdete dva neobyčejně cenné články, které se dotýkají kořenů našeho hnutí. První, informativní je z pera naší obšírně a svědomitě ředitelky dívčího mezinárodního skautského ústředí Dame katharine Furse (The Girl Scouts of the U. S. A.) Pisatelka nás upozorňuje na podnik amerických skautek, který uspořádaly před dvěma roky. Pověřily mimoskautské odborníky aby pozorovali jejich hnutí a o něm pak referovali. Druhý článek napsal Mr. Ch. H. Young (The Fundamental Objectives of Girl Scouting.) Je nejpozoruhodnějším vyjádřením výše uvedeného pozorování. Oba články mají takovou cenu, že doporučuji našim činovnicím, aby si je přečetly. Podle posledních zpráv může každá skautka obdržeti překlad článků časopisu „The Council Fire" do angličtiny, franštiny nebo do němčiny, napíše-li žádost do ústředí: Word Association of Girl Guides and Girl Scouts, 17 Buckingham Palace Road, London S W I, Anglie. V žádosti uvede titul článku a spisovatele, ročník a číslo časopisu, svou vlastní adresu a přiloží dva mezinárodní poštovní kupony (návratky), které zakoupí na poště: za každý současně objednaný další článek přiloží již pouze jeden kupon. V dopise nezapomene užít jazyk, do kterého si přeje, aby článek byl přeložen.

Další články jsou: Rose Kerr (Jubilee camp in the U. S. A.) stručně a zábavně popisuje velký jubilejní tábor amerických skautek. Neele Roger (La patrouille coucheé) seznamuje nás se skautskou družinou v nemocnici. Píše o její veselé mysli, která nás v tomto prostředí dojímá. Mlle E. Lesaffre (The Spiritual Basis of the Movement) upozorňuje velmi vhodně a důtklivě na základ našeho skautingu, na desatero a slib. Dame K. Furse (The Jamboree and Boy Scout International Conference) seznamuje nás s hlavními letošními událostmi chlapeckého skautingu. F. Leslie Sara (The Homecomming of Spotted Eagle) popisuje návštěvu světového náčelníka a náčelní u kanadských Indiánů. Krátké článečky a zprávy dopínají číslo.

Dotazy.

Utvořily jsme při D. odd. Roj Sotků. Prosím, jak máme teď v zimě s nimi začít?

Milá sestřičko, dobu schůzky rozdělte na tři, čtyři části. Nejdříve některou hrou uveď dívenky do nálady a taky ve hře nejméně event. opozdilci, zavazí. Pak prober heslo nebo zákon i různé otázky pro přípravu první hvězdy. Pak si něco zazpívejte, zatancujte národní taneček. Na konec, aby děti nevycházely uhřáté ven, si čtěte nebo vypravujte nějakou pověstku. Podruhé začni s rukodělnou prací a střídej pohyb s klidným zaměstnáním. Jen dbej, abys dívky jednímu předmětem nezaměstnávala déle než dvacet minut.

Příště napíši hru pro místnost.

Raksa.

Pro rádkyně.

Halo, halo, r á d k y n ě, dnes pár slov pro vás. Co byste tomu říkaly, kdybychom si slíbily pravidelně pošlat do „Junáka" o vás a pro vás? Myslím, že žádná z vás by nepohrdla nějakou tou radou zkušenější rádkyně nebo vůdkyně. Vím, že vaše vůdkyně vám pomáhá radami a dispositemi, že s vámi připravuje programy, opravuje, doplňuje, vím také, že v některých krajích máte dokonce rádcovské kroužky. Nejsou však všude u nás rádkyně tak šťastné, najdou se bohužel i takové, které se samy prokopávají začátečnickými pokusy se svou družinou a častými neúspěchy, než se propracují alespoň k uspokojivé úrovni programů družin a i další jejich povznášení musejí čerpat ze sebe. K vůli těmto rádkyním především rozhodly jsme se dáti popud k vzájemnému dohovoření se rádkyň z různých koutů republiky, vy, rádkyně začátečnice, nebudete se stydět poslat nám do Prahy dotazy na vše, co vám jako rádkyním leží na srdci. A vy, zkušené rádkyně, i vy, rádkyně v. v., vy zase nebuďte skopé a pište nám, co děláte, či co jste dělávaly ve svých družinách, čím jste dopělovaly program v zimě, jakými hrami jste zpestřovaly schůzky a výlety, jakých jste při tom nabyly zkušeností, co jste přinášely nového skautkám z kulturních programů, jak jste praktikovaly nácviky různých odborek, jaké rukodělné práce byly ve vaší družině voditelné atd. atd.

Samozřejmě, že každá rádkyně si musí svou cestičku prošlapat vlastní soustavnou prací, iniciativou a „skautským duchem", který nesmí ani tu chybět, má-li mít vaše rádcování zdar. Přece však vaše práce může být značně usnadněna radami zkušenějších (nebledě k vědomostem, načerpaným z našich skautských příruček), tak, abyste nemusely zakopávat o stejná nedopatření jako vaší předchůdci. Mimo to je spousta krásných bodů, které tu čistě skautskou práci velmi vhodně doplňují. Prostřednictvím Junáka si tyto oddílové zvláštnosti budete moci předávat a nezapadnou bez stopy a odložením referátky na dně zásuvek v klubovnách. Nebojte se, že tak bude setřena originalita vašich oddílů a družin. Je-li ten či onen bod programu vaší specialitou, pak je pravděpodobno, že vás ostatní nepředčí, i když jim radou pomůžete zavést totéž i v jejich programu. A kdyby přece — pak je to jen zdravá konkurence a té se přece pravá skautka nebojí.

Doufám, že nebude nutno tuto výzvu opakovat, že využijete příležitosti a bez dalších pobídek se spojíte všechny rádkyně Československa korespondenci přes Junáka ve společné práci. Těšíme se.

(Pokračování na str. 89.)

J. Hořejš:

Konec pojízdné laboratoře.

Náš dnešní článek jest z dramatického životopisu slavného vynálezce Edisona, který právě vyšel v nakladatelství Hokrové. O knize psali jsme již v minulém čísle.

„Do Kanady přijede waleský princ", povídalo se v Port Huronu. „V Sarnii už chystají slavnostní uvítání. Celé město je vzhůru nohama. Všude se zametá, smýčí, bílí, opravují domy i ulice," vypravoval majitel pramice, který přepravovala z Port Huronu do Sarnie povozy přes řeku Sv. Kláry, tvořící hranici mezi Unií a Kanadou.

„Půjdu se podívat do Sarnie na prince," pravil Al doma. A myslil si: „Vytisknu o něm článek v Týdenním hlasateli. Michal a Jakub také půjdou," dodal.

V den princova příjezdu (byl to pozdější anglický král Eduard VII.) vypravila se celá družina porthuronských chlapců do Sarnie. Viděli slavnostní brány, velkolepé nápisy, domy vyzdobené prapory a květinami, slyšeli jásot Kanaďanů. Protlačili se dopředu, aby jim nic nepřekáželo.

Zaduněly výstřely. Zacvakaly podkovy koní.

„Sláva! sláva!" slávu! Kanaďané nadšeně mávali kapesníky, zdvihali klobouky. Špalírem davů projel kočár, tažený třemi páry běloušů. V kočáře seděli dva muži. Chlapci správu považovali za prince toho, který měl vojenský stejnokroj bohatě zdobený zlatem, portami a třapci, se šerpou a hvězdami na prsou. Pak se dověděli, že princ byl druhý muž, který se podobal unavenému obchodníku s pánskými látkami a seděl ve voze trochu prkenně. Nebyli nadšeni.

„Hm," uškrtil se Edison, když se dav rozcházel, „co je na takovém princi, člověk jako každý jiný. To můj dědeček vypadá vznešeněji a byl jenom kapitánem." Toto urážlivé prohlášení rozzlobilo kanadské chlapce.

V tehdejší době byla na hranicích mnohem větší volnost než dnes. Kanaďani hodně se stýkali s americkými často. A ovšem leckdy se také nepohodli a svedli půtky. Tentokráte zavdal podnět k boji právavý výrok o princi. Američané souhlasili s Edisonem. Kanaďané odpovídali s pokřikem: „Jenkejčici! Jenkejčici!"

V krátkém čase vsplanul boj, v němž se Edison bil hrudině jako jeho otec v revoluci a jeho pradědové v boji o svobodu. Kanaďané měli převahu. Byli na svém území a bojovali za svatého rozhořčení.

„Dejte Jim! Žente je! Zařežte je do řeky," volali rozkuřážení bojem a Američané konečně podlehli. Opustili bojiště chvatně a zmateni po důkladném výprasku.

„Ale," říkala matka, když večer uzřela svého syna, „co jsi dělal?"

Měl modřinu pod okem a oko nabité, že na ně sotva viděl.

„To ses prali!" děsila se. Snažila se rozehnat jeho boule, dávala mu octové obklady, přinesla ze zahrady listy, které vytahují hořkost. „Nepamatuješ se," křičala ho, „co jsi mi slíbil, když jsi před lety v Miláně zapálil stodolu?"

Al zaskřípal a zaškaredil se. Snad že matka přitlačila na modřinu, snad že mu vzpomněla na nejhorší událost jeho života, jež se přihodila v Miláně, jeho rodišti. To bylo městečko nepříliš vzdálené od Port Huronu.

Malý Al udělal tehdy první pokus. Rozdělal oheň ve stodole. V několika minutách vzplanul požár. Lidé se sběhli, avšak stodola shořela do základů. Al bil bit, velice bil na náměstí, před očima všech občanů, starosty, faráře a učitele. A doma dostal dodatkem soukromě.

Vzpomínka na tuto událost ho dlouho strašila a vždy znovu mu vhánějí krev do hlavy. Někdy ho podélala i ve spánku. Prožíval ve sna znovu muka veřejné exekuce.

Ale zakončení večera po bitce o waleského prince bylo klidné, ba. „Mysliš?" zavrčel Jakub.

Kočky se chovaly zcela opovržlivě, neměly zájmu o vědecké badání: odmítaly naprosto dodávat ladnou elektřinu. „Jsou hloupé", mrzel se Edison. „Vážně by jim to neubližilo a bylo by to pohodlné. Stačilo by, aby lidé měli kočku a mohli by si zřídit telegraf." Ani násilím nic s kočkami nesvedli. Jakub se o to pokusil, leč chodil tři dni s tvář nepěkně zhyzděnou.

I nezbylo vynálezci než obětovat peníze a koupit baterie. Jaká radost ho pronikla, když prvně dosáhl spojení se svým kamarádem. Bylo to tak zajímavé, naplnavé z tajemné.

Telegrafem však získal cenné výhody. Do té doby měl nařízeno, aby šel v půl dvanácté spát. Protože se vracíval domů v půl desáté, zbývalo mu na pokusy s telegrafem a na četbu dvě hodiny. To mu nestačilo. Když se mu práce nejlépe zamlouvala, musel ji nechat.

Večer nosíval domů neprodané výtisky novin. Ty jeho otec se zájmem pročítal.

Náhle Al několik dní nepřinesl žádné noviny. Samuel Edison, statný muž, pravidelných rysů v obličeji, s plnovousem, moudrých, dobrácých očí, zvykl tak své denní četbě, že jí těžce pohřešoval.

„Dneska ti nezbylo nic?" vyzvídal mrzutě. „Co zase kutíš? Než toho telegrafování už, nic z toho nekouká."

„Tatínku, kouká," odpověděl chytře. „Chceš vědět, co je v novinách? Opatřím ti zprávy telegraficky."

„Jak?" podivil se otec.

„Mohu to zkusit?"

„Ovšem."

„Haló, Jakube," telegrafoval Edison, „vysílej zprávy z novin."

Byla to smluvená hra. Al nechával neprodané noviny únynáhl u Jakuba. Jakub se činil. Telegraf odklepával. Edison přijímal zprávy a přepisoval je pro otce.

Tvář Samuela Edisona se vyjasnila. Spokojeně se opřel o lenoch staromódní židle, natáhl dlouhé nohy blíže ke krbu, v němž praskaly smrkové dříví, hladil si vousy na hrudě a četl, co je nového na bojišti, o blokádě, stavbě válečných lodí, úvahy o tom, jak dlouho válka potrvá a jiné. To se opakovalo několik dní.

„Ach," vzkřikl často Samuel Edison pronikle, „chlapče, už jsou dvě hodiny. Ty se nic nevypálí." Přestali, rychle se odstrojili, zhasli a uhnili. Samuel myslil na zprávy, které četl, i na Alovi obratnost. „Al se neztratí," říkal si a hřálo ho to.

Těmito telegrafickými besedami si Al vydobyl právo prodloužit své pokusy přes půlnoc. Potom opět nosil otci noviny a večery věnoval horlivému telegrafování s Jakubem. Pravda, ráno se mu nechtělo z postele, měl oči unavené a červené, obličej hledý. To však mu nevadilo. Jako by tušil, že ho čeká tolik práce, jako by si zvykal nespat.

Až příkvačilo na jeho první telegraf neštěstí v podobě nerozumné krávy, která se vrhla na vedení a zle je pocuchala. Protože v té době zažil mladý vynálezce ještě jiné vzrušující příhody, nemohl se starat o opravu svého prvního telegrafu.

Vlak z Edisonovou pojízdnou laboratoří ujížděl prudce k Port Huronu tou zvláštní krajinou na rozhraní Kanady a Unie, obdařenou nadbytkem vody, jezer, řek a bažin. Ty se rozlévají do dáli i do šíře jako obří činové talíře, a jež vydechují smíšenou vůni vody, travin, bahna a rybiny.

Tráf, po níž vlak plnou parou dusal, byla zanedbaná. Od r. 1859, kdy byla u Baltimore zbudována první americká železnice, rychle vzniklo mnoho jiných železnic. Následky soukromým společnostem, které lechtý šanec, jak se říká železniční, a nestaraly se o opravy. Nebyla proto nouze o nehody.

Edison před několika lety, to ještě prodával cukrovinky a ovoce, zažil vykolejení vlaku, při němž čtyři staré sešlé vagony byly zcela zničeny. Bylo to před vánocemi. Edison měl tehdy zvážit značnou zásobu datlí, fíků, cukrovinek, ořechů a hroznek. To vše bylo rozsypáno mezi troskami vlaku. Pro malého podnikatele to byla velká ztráta. Aby aspoň něco zachránil, snažil se snísti rozházené dobroty.

Bylo mu pak z toho zle, takže ustrašená matka musela zavolat lékaře. Chvěla se o život Alův, neboť ifi jeho sourozenci zemřeli v mladém věku.

Tentokráte však čekalo Edisona ještě horší dobrodružství.

Vlak, jedoucí plnou parou, se kymácel, jako loď na mořských vlnách. Edison tomu byl již zvyklý. V houpavém voze dověděl klidně dělat pokusy, číst, sázet plamenka i tisknout. Právě se zabýval svým tiskařským lisem, aby dohotovil nové číslo Týdenního hlasatele.

Při prudkém pohybu vlaku spadla s police lahvička, v níž byla tyčinka fosforu. Láhev se rozbila, tyčinka v okamžiku vzplanula. Edison, zaujatý svými novinami, nezpozoroval ihned nehodu. Plamen přeskočil na balík starých nepradaných novin a odtud na zásobu papíru. V několika vteřinách bylo oddělení v jednom plamenu. Edison zhlédl, zachvěl se, na skráních ucítil ledovou rosu. Na zlomek vteřiny se v něm zastavilo srdce a pokoušela se ho závrať.

„Moje laboratoř — můj lis!" projelo mu hlavou. Vrhl se proti dravému živlu. Nedbal, bude-li popálen, rukama, nohama, tělem tlouci, šlapal, dusil plameny.

Crrr — crrr — bum — a crrr! ozvalo se několikrát. Praskaly láhve s chemickými látkami. Edison byl zoufalý. Šaty na něm chytaly, na mnoha místech byl popálen. Zápach škvířící se barvy a laku naplnil vzduch. V tom nahlédl do oddělení průvodčí. Jak otevřel, vyvalil se proti němu kouř a plameny zamávaly rudými křídly, jako by toužily letět dále. Otevřením vznikl průvan, který ještě více podnítil oheň. Průvodčí se zděsil. Couvl. Přirazil dveře.

Opět zacvrčelo sklo praskající žárem, Edison cítil, že je hříšek mdlobám. Dusil se.

Pak zašplouchala voda, plameny zčásti se zasyčely, praskaly, plazily se přikrčeně, umíraly. Začpěl pach doutnajícího dřeva, polštěho vodou. Průvodčí běžel pro novou dávku vody.

I Edison se vzchopil.

Požár byl zdolán.

Ale běda! Nebohý Edison smutně obzíral své království. Průvodčí věděl, že hoch dělal pokusy vždy opatrně, přes to ho příhoda rozlobila. Zaštrachoval se, že by mohl být zbaven místa. Vlak zastavil ve stanici Smith's Creek. Pan Stephenson v návalu hněvu vzkřikl: „Táhni k čertu s těmi svými ďábelskými nehody! Jdi mi s očí, ať tě tady už nikdy nevidím!"

Samuel Edison překvapením položil lžíci, kterou nabíral kaši z ovesných vloček.

„Tati," vyhrkl hoch konečně, „co jsem vlastně: Kanaďan nebo Američan?"

„Ale," říkala matka, když večer uzřela svého syna, „co jsi dělal?"

Byl zvídavý, ó tak zvídavý, až mu to působilo bolest. Tolik tajemství ho obklopovalo a on toužil všemu přijít na kloub, vše proniknout. Již několikrát se pozorně, jak cenný je telegraf. V Port Huronu i v Detroitu, kdykoliv mohl, vnikl do telegrafní kanceláře a pozoroval.

S Michalem udělal hrůzný pokus telegrafovat po šňůře na prádlo. Michalovi se to líbilo, avšak Edison rozmrzele prohlásil, že to nic není. Musím mít drát, křičel o všecko." Rychle si přinesl Parkera, celého naleštěného a znovu pročítal všech deset stránek praktické telegrafie. Detroitský úředník, kterému Edison denně nosil noviny, zavýtil ho za takovou „praktickou" telegrafování.

Edison ihned zkusil sestrojit telegrafickou stanici. Nebylo to v tehdejší době zvláštností. Mnoho chlapců se vášnivě zajímalo o telegraf. Horlivým pomocníkem Edisonovým se stal Jakub Clancy, hoch smělý a kurážný, který bydlel se svým nevlastním otcem panem Wardem v lese asi půl míle od Edisonova domku.

S Jakubem se radili, spekulovali, zkoušeli. Jakub přinesl obyčejný drát. Upevnili jej na stromy a izolovali patentním způsobem: na hřebíky nastrčili lahve a kolem nich otočili drát. Mnohé ovšem zcela jednoduše hadry. Pak nastala starost o proud. Vtipný Al si věděl vždy radu. Pozoroval, že srst kočiek je elektrická, že někdy jiskří.

„Jakube, kočky budou napájet elektřinou náš telegraf!" vyhrkl a zardělse radostí z toho šťastného nápadu.

Al stiskl rty, zdvihl vzpurně široké čelo, bílými orosenýma očima a tvrdě odpověděl: „Já nepláču!" Pak se rozhlédl a rychle rozhodl, co počne. Poprosil zřízence na nádraží, aby mu uschoval šk a některé jiné věci, drobnější lahvičky složil do koše a vydal se pěšky do Port Huronu. Šel stezkami, aby byl dříve doma. Stezky vedly hlubokým lesem, vlhkými se bažinatými lučinami a po březích jezer.

Tma a ticho obklopovaly poutníka. Kráčel rychle s hlavou trochu skloněnou vpřed. V duši ho stále pálilo ponížení. Uměňoval si zatvrzele, že dokáže něco velikého, aby se mu lidé přestali smát. Co to bude, zatím nevěděl.

„Snad budu slavným kapitánem a objevím nové země. Nebo založím velký časopis, který budou číst v celé Americe. Tisíce hochů bude tento časopis prodávat. Bude se jmenovat ... jak bych ho měl pojmenovat?"

Přemýšlel o jméně pro svůj časopis. Pak sníl, že bude generálem. „Nebo," bleskla mu hlavou, „něco vynaleznu." Tato myšlenka ho nejvíce nadchla.

„Vzkřísím starý telegraf nebo takový přístroj, aby se i věci mohly posílat po telegrafu. Nebo něco jiného. Ale určitě něco vynaleznu ..."

Byl unaven. Jeho myšlenky se proplétaly, byly mihavější a mihavější.

Vítr šumělv rákosinách a křovinách, občas tiše nad námi přeletěl noční dravec, ozval se skřek nebo zapípnutí ptáka, probuzeného ze sna.

„Nastupovat!" zaznělo ostře ve stanici Fraser. Zvon oznámil odjezd. vlaku. Průvodčí přirazil dveře.

Opět zacvrčelo sklo praskající žárem, Edison cítil, že je hříšek mdlobám Dusil se.

Pak zašplouchala voda, plameny zčásti se zasyčely, praskaly, plazily se přikrčeně, umíraly. Začpěl pach doutnajícího dřeva, polštěho vodou. Průvodčí běžel pro novou dávku vody.

I Edison se vzchopil.

Požár byl zdolán.

Ale běda! Nebohý Edison smutně obzíral své království. Průvodčí věděl, že hoch dělal pokusy vždy opatrně, přes to ho příhoda rozlobila. Zaštrachoval se, že by mohl být zbaven místa. Vlak zastavil ve stanici Smith's Creek. Pan Stephenson v návalu hněvu vzkřikl: „Táhni k čertu s těmi svými ďábelskými nehody! Jdi mi s očí, ať tě tady už nikdy nevidím!"

Samuel Edison překvapením položil lžíci, kterou nabíral kaši z ovesných vloček.

„Tati," vyhrkl hoch konečně, „co jsem vlastně: Kanaďan nebo Američan?"

„Al se nezmýlil," říkal si a hřálo ho to.

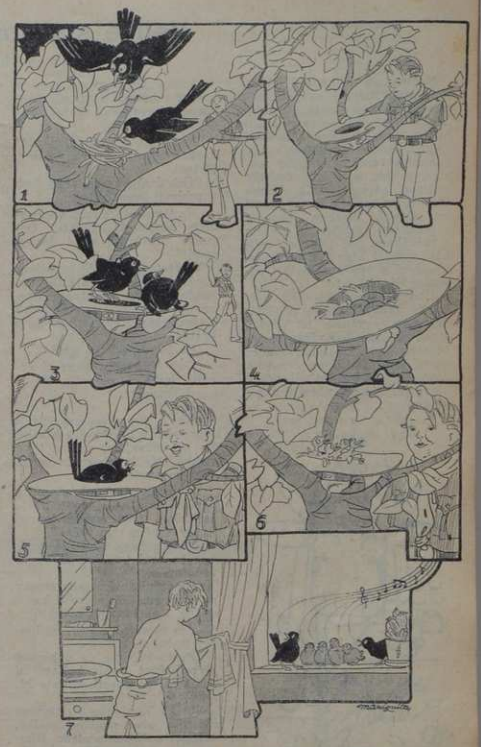
Těmito telegrafickými besedami si Al vydobyl právo prodloužit své pokusy přes půlnoc. Potom opět nosil otci noviny a večery věnoval horlivému telegrafování s Jakubem. Pravda, ráno se mu nechtělo z postele, měl oči unavené a červené, obličej hledý. To však mu nevadilo. Jako by tušil, že ho čeká tolik práce, jako by si zvykal nespat.

Až příkvačilo na jeho první telegraf neštěstí v podobě nerozumné krávy, která se vrhla na vedení a zle je pocuchala. Protože v té době zažil mladý vynálezce ještě jiné vzrušující příhody, nemohl se starat o opravu svého prvního telegrafu.

Vlak z Edisonovou pojízdnou laboratoří ujížděl prudce k Port Huronu tou zvláštní krajinou na rozhraní Kanady a Unie, obdařenou nadbytkem vody, jezer, řek a bažin. Ty se rozlévají do dáli i do šíře jako obří činové talíře, a jež vydechují smíšenou vůni vody, travin, bahna a rybiny.

Tráf, po níž vlak plnou parou dusal, byla zanedbaná. Od r. 1859, kdy byla u Baltimore zbudována první americká železnice, rychle vzniklo mnoho jiných železnic. Následky soukromým společnostem, které lechtý šanec, jak se říká železniční, a nestaraly se o opravy. Nebyla proto nouze o nehody.

Edison před několika lety, to ještě prodával cukrovinky a ovoce, zažil vykolejení vlaku, při němž čtyři staré sešlé vagony byly zcela zničeny. Bylo to před vánocemi. Edison měl tehdy svážit značnou zásobu datlí, fíků, cukrovinek, ořechů a hroznek. To vše bylo rozsypáno mezi troskami vlaku. Pro malého podnikatele to byla velká ztráta. Aby aspoň něco zachránil, snažil se snísti rozházené dobroty.

Skautský klobouk a skautský dobrý skutek.
Obrázkem vypravuje Marikita.

Argus:

Jste inteligentní?

Který člověk je inteligentní? Americký psycholog prof. Sandiford zjistil tři počtatné vlastnosti, které vyznačují inteligentního člověka. Prvním znakem inteligence je schopnost přizpůsobit se dané situaci. Inteligentní je na příklad inženýr, který má nejen teoretické vědomosti ze svého oboru, ale dovede jich také přiměřeně a bystře užíti v praksi. Inteligenci nazveme rovněž pomocnici v domácnosti, která přišla za služ bou z venkova do velkoměsta a vyrovnala se brzy a lehce do poměrů nového odlišných. Inteligentní člověk musí dále mítí schopnost vyšších procesů myšlení, zvláště pak myšlení abstraktního. Neobávejte se však. Že nejste inteligentní, nedovedete-li právě řešit rovnice o několika neznámých, nebo nemáte-li nějaké hluboké filosofické myšlenky. Takové a podobné schopnosti jsou už projevem nadání zvlášť usměrněného. Všeobecná inteligence však se skládá ze mnoha složek, jak čtete noviny. Nestačí totiž trpně a nekriticky přijímat novinářské zprávy, nýbrž je třeba o nich přemýšlet, spojovat nová fakta se skutečnostmi nám už od dřívějška známými a pokoušet se o samostatný závěr. Inteligentní člověk se snaží v mezích svého vzdělání a zkušeností tvořiti si vlastní úsudek o knihách, divadle, politických událostech a veřejném životě vůbec. Konečně se podle Sandifordova inteligence projevuje v tom, jak se kdo umí učit. Ve škole se na první pohled rozeznává žák, který podle studentského žargonu látku „bifuje", t. j. učí se zpaměti a nestará se vůbec o vnitřní smysl a souvislosti, od žáka inteligentního, který dovede rozlišovat věci podstatné od podřadných, chce všemu přijít na kloub.

Hned prvý týden po vyjití rozebráno 4000 výtisků

Skautského kalendáře.

Máte jej i Vy?

Stojí jen 5·60 Kč, s pošt. 6·- Kč.

K. T. Neumann:

Veliké slavnosti Jamboree.

Z pohádek pro vlčata. (Dokončení.)

Na palouk přihopsali předtanečníci. Baletní skupina bílých kozičiek provedla půvabný „tanec na ledě". Sotva spustila hudba, propadl kdekdo taneční vášni. Nikdo si nevybíral, každý popadl k tanci nejbližšího souseda a tak se v kole zmítaly podivné párky. Čuník Vonná Hromádka tančil s husou, kozel se slepicí, kachna hopsala s pejskem, vrabčice se vláčela s tučňákem, pod tribunou pelikán objímal krávu. Bylo tance, křepčení a výskotu. Bylo i pošlapaných nohou!

Únavení tanečníci se šli osvěžit do zábavního koutku. Mládež tam vyváděla už dávno. Hned na krajíi byl výčep společenstva Čmeláků. Měli to dnes parný den! Potili se, čepovali, roznášeli, a když jim vůl vstrčil hlavu do výčepu, ubozí šenkýři omdleli.

Za výčepem se rojila mládež u vosí cukrárny, ale nebezpečná žihadla udržoval i ty nejsmělejší v náležité vzdálenosti od pyramid kremrolí, hromad bonbonů, husích cigárek a špalků tureckého medu.

Na dlouhých lanech napjatých vysoko nad zemí prováděli pavouci bratrstva Bílého kříže krkolomné kumšty. Diváci úžasem ztráceli dech a někteří zjistili, že se jim dokonce ztratily i peníze! Zahleděni na provazolezce ani nepozorovali, že jim někdo loví v kapsách. Ale byl tu obratný detektiv soják Mlha. Díky jeho modrým brýlím a falešnému vousu, podařilo se mu dopadnout kapsáře. Byla to straka Vemberka. Úžas padl na obecenstvo, rozhořčení jím zalomcovalo.

„I podívejme se na ni, krasavici!" volaly slepice. „Nadnáší se, nafukuje, nikdo jí není vhod a zatím tady krade! Zlodějka!" Slepicím přeskakoval hlas v mravním rozhořčení.

„Vida, vida, urozená paní a takové zchátralé mravy!" uštěpačně přizvukoval vrabec Zlodějský Čim.

„Napráskat! Napráááskat!" krákal černý havran Lupič Mrtvol.

Přichvátal havran Jistý Dob a zchladil krvežíznivce:

„Na slavnostech Jamboree nebude násilností! Stráže! Odveďte provinilce před čestný soud!"

V čestném soudě zasedali: předseda kozel Potrhlý Rozumbrada, beran Koktavý Duc, krocan Rudá Nudle a dudek Korunovaný Hňup. Řízení bylo krátké.

„Co jste spáchala, paní?"

„Co? Vypůjčila jsem si několik lesklých penízků. To je hned krádež!"

„Ač?"

„Ač? No přece na hraní! Jsou takové blýskavé a hladké. Vy si nehrajete, pánové?" a straka střelila líbezným úsměvem po soudcích.

„Zanechte laskavě ptaní, a povězte nám, zdali nevíte, že je zakázáno strkat zobák do cizí kapsy a něco tam brát?"

„Ne, to jsem nevěděla a nikde tu není tabulka, že by se to nesmělo."

„Nemalujte nám tady straky na vrbě, paní! To přece ví každé mládě s puchem na hlavě!"

„Ale já nemám puch na hlavě! Račte si . . ."

„Dost! Půjdete do pokladny přepočítávat peníze! Tam si pohrajete do libosti. Můžete jít, paní!"

Straka Vemberka se hluboce uklonila před soudnou stolicí, zašimrala Korunovaného Hňupa letkou pod zobákem, uličnicky se zachechtala a odešla do pokladny.

*

Pohoršení, které způsobila straka Vemberka v zábavném koutku, už vyvětralo. Pro hluk, výskot a smích nebylo slyšet vlastního slova. Ledňáček se hbité prodíral zástupy, zvonil a vyvolával: „Zmrzlina! Ledová zmrzlina!" Kolem jeho vozíčku se tísnil, pípal a kníkal zástup kachňat, kuřat, housat a mlsných kůzlátek.

V kůželníku Lejnomila Mamany to dunělo a bouchalo. Hrnula se tam mládež i dospělí. Ale divná věc! Každý si hodil jen jednou. Pak krčil nos a pozdvihavě se rozhlížel. — Vzal druhou kouli, přivoněl k ní, pohlédl vztekle na chrobáka, kouli zahodil, odplivl si a odešel. Koule na kuželníku Lejnomila Mamony zapáchaly.

V ježkově boudě bylo k umačkání. Cvičení švábi tam znamenitě bavili malé i velké. Závodili v běhu, šplhali po zdech, chodili po hlavě, pili pivo, drandili na koloběžce, hráli podbíjenou a na foukací harmoniky.

*

V sousední boudě předváděl husák Křivý Kejhák cvičené žížaly. Byla to především skupina znamenitých tanečnic. Jejich indický tanec na špendlíkách, holandský tanec v dřevácích a španělské fandango přesvědčily obecenstvo, že jsou také ještě jiné požitky, nejen dobré jídlo. Jiná skupina žížal ukázala, jak se váží skautské uzle. Nakonec sehrály partii ping-pongu. Jejich lstivé pohyby nadchly špačka, takže zapomněl na všecky společenské způsoby, skočil mezi žížaly, chytil půvabnou tanečnici v pase, nadhodil ji do výše a otevřel zobák. Žížala se vznesla, udělala smělou pirouetu a slítla po hlavě špačkovi do zobáku. Ale už tu byl husák Křivý Kejhák. Popadl špačka za frak a zakejhal:

„Já ti dám, polykat moje tanečnice, darebáku! Dej sem tanečnici! Dej ji sem! Sem s ní!"

„Pusťte mne! Pusťte mne, pane! Mně je špatně!" pištěl Špaček.

„Ovšem, ovšem! Najednou je mu špatně! Napřed chci vidět svoji tanečnici, potom si táhni ke všem kozlům! — Pardon, prosím!" omlouval se v zápětí kozí mládeži a třepal špačkem jako kusem hadru. Špaček v úzkostech otevřel zobák, zakuckal se a žížala hups! — byla venku. Půvabně se uklonila a již tančila své nepřekonatelné argentinské tango, jakoby se nechumelilo.

„Tak a teď si táhni!" a Křivý Kejhák smýkl špačkem k východu z boudy. Tam už číhali vrabci, kteří se na něho vrhli jako pochopové a vyprovodili ho klofanci a potupnými nadávkami hezký kus cesty.

*

Také kohoutek Liliput Sbidlaspad tu měl svůj stánek a nenalézal dosti slov, aby vynachválil svoje cvičené čmeliky, a aby udržel zvědavou mládež v bezpečné vzdálenosti od chatrného stanu.

„Dámy a pánové!" volal. „Rodiče! Dětičky! — Nezvedejte mi tam tu plachtu, uličníci! Kdo ještě neviděl cvičené čmeličky? Běhají, skáčou, polykají melouny, boxují, spravují deštníky, překrásně hrají football, ba i na harmonium!" Obecenstvo se mu hrnulo do stanu.

Téměř v samém středu závavního koutku se zařídily Kudlanky Nábožné. Slavnostní výbor jim sice nabízel klidné nerušené zákoutí u lesa, ale odmítly. Chtěly být „na ráně". Výbor jim tedy vyhověl. Postavily si božiště pro modloslužbu a obětní oltářičky. Tam konaly podivné obřady, mumlaly a zaklínaly. Sbor mnišek kolem se klaněl, padal na kolena i na tváře. Ale hlavní část podniku Kudlanek Nábožných byla vedle. V boudách zdobených prapory, papouščím peřím, mravenčími kostřičkami, lebkami koček, luňáků, krahujců a jiných loupežníků prodávaly mnišky talismany, kouzelné obálky, horoskopy, planety, zázračné obrázky, prášky, mastičky, vodičky a pilulky. Obchody šly znamenitě.

Slepici Bílé Poběhlici se přihodila velmi nepříjemná věc. Koupila si zázračnou mast pro vzrůst peří, ale prodávající mniška se asi ve shonu zmýlila. Bílá Poběhlice si natřela mastí holý krk a libovala si, že už nebude trpět nachlazením. Nešťastnice! Namístě peří na krku, vybujel jí pod zobákem mohutný plnovous a na hlavě vyrazily kozí rohy! Perendila k mniškám a zle jim činila. Přichvátaly tři Kudlanky a nejsilnějšími zaklínadly zažehnávaly nežádoucí ozdobu. Marně. Teprve beran Bekaný Duc plnovous oholil a rohy uřezal pilkou u samé hlavy. Bílá Poběhlice bude pamatovat na slavnosti Jamboree! Prohlásila to velmi hlasitě, opouštějíc holírnu.

Obchody mnišek tím však nijak neutrpěly. V boudě, kde mnišky prodávaly bůžky, šlo o život. Obecenstvo kupovalo bůžky proti nemocem, proti zastuzení vajíček, aby byly děti poslušné, bůžky pro koroptve a bažanty i zvěř vysokou, aby střelci oslepli, pro tučňáky bůžky dobrého chutnání. Bylo panováno na každého, a bůžkové šli na dračku.

*

Velké pozornosti a návštěvě se těšil pavilon hrůzy. Vlastně to byla mučírna, kde se ukazovalo, jak lidé rafinovaně mučí nevinné ptáky. Byl tu rožeň a na něm napíchnutá do hněda opečená husa. Vedle stál hrnec slepičí polévky a na talíři vařená slípka s nudlemi. Na pekáči ležel pečený krocan, v kastrole kuře na paprice, chlebíčky mazané obsahem slučích střev. Uprostřed pavilonu visel vycpaný duch praotce afrického ptactva — „Pápua-Chua". Se stěny civěl věrný portrét Blbouna Nejapného, jímž vymřel tento slavný rod po meči i po přeslici. Drze sojky tvrdily, že rod Blbounů nevymřel. Prý znají mnoho potomků tohoto rodu, kteří ještě běhají po světě. Ale sojkám není co věřit. Návštěvníci vycházeli z pavilonu hrůzy jako vyjevení. Mládež měla veliké oči a tiskla se k rodičům. Sbor veselých prasátek „Růženky", který opodál pod velikým pruhovaným deštníkem prozpěvoval veselé písničky vlčat, jim zase vrátil dobrou náladu.

S úsměvem a plni zvědavosti vstupovali do pavilonu „Dobrých skutků". Dobré skutky tu byly zvěčněny na obrazech. Bylo to oslňující umělecké dílo, a provedl je akademický malíř pouštík Barvoslepý Potměchuť. Navštěvníci nejprve vyslechli praktickou ukázku hesla „Buď připraven!". Z gramofonu zněl křik římských husí, které zachránily Kapitol. Gramofon spouštěl a nové jehly nasazoval husák Dvorní Křikloun. Kohout Nestoudný Kokrháč ukazoval rákoskou na obrazy a vykládal dobré skutky, na nich namalované.

„Jeřáb v lékařském plášti vytahuje vlkovi kost uvízlou v krku."

„Vrána hází hladové lišce kus sýra."

„Ptáci vybírají svému kamarádu hrochovi červíky z otevřené tlamy."

„Otec havran vyškubává chomáč vlasů lidskému mláděti, které se pokouší vybrat mladé."

„Vrány dorážejí nemocného zajíce a činí tak konec jeho trápení."

„Dobročinná kukačka přidává vajíčko do cizího hnízda."

„Kozel jako dobrovolný zahradník pleje kapustu."

„Čistotná husa vytahuje lidskému mláděti z kalhot ušmudlaný cíp košile."

„Straka sbírá střepy rozbitého zrcátka, aby se prasátka na blízku laškující nepořezala."

„Opice vybírají psovi obtížné blechy."

Obecenstvo pozorně prohlíželo obrazy, nadšeně vzdychalo, významně pokašlávalo a neskrbilo chvalou.

Pouštík Barvoslepý Potměchuť dokončoval na plátně další dobrý skutek:

„Sýček navštěvuje nemocného a předpovídá mu smrt." Vedle měl uhlem lehce nahozenou skizzu k obrazu „Straka na vrbě".

Krocan Strašidelný Hudrant správně zhodnotil pavilon dobrých skutků, když prohlásil:

„Jedinečné!" a na to hlučně zahudroval.

Nádherný den Slavnosti Jamboree se končil, ale Údolím Slimáků zněl dlouho do večera výskot, jásot a smích od houpaček. Těžko vyličit, co vyváděly rozjářené krávy na kolotoči.

Na zakončení Slavnosti uspořádaly svatojanské mušky lampionový průvod.

Všichni byli slavnostmi spokojeni, ba nadšeni. Jenom chrobák Lejnomil Mamona vyhrožoval, že vícekráte na Slavnosti Jamboree nepřijde.

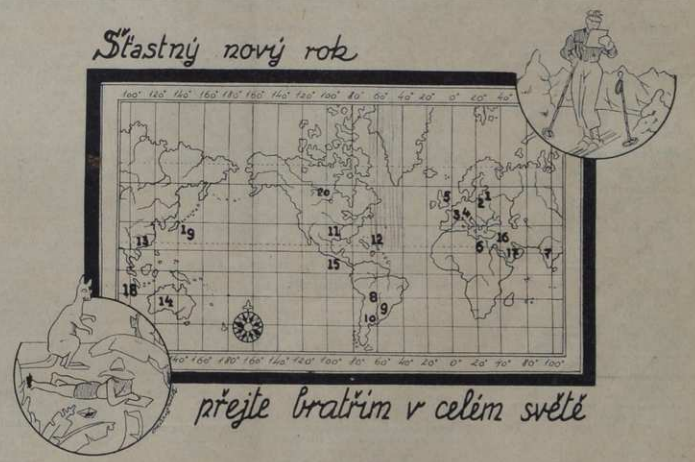
„Tady mne hned tak neuvidí!" vykřikoval. „Takový krásný kuželník, taková ušlechtilá zábava! Úplně nové čerstvé koule jsem uhnětl a oni budou ohrnovat nos! Ne, ne, tady nemají smysl pro jemnou zábavu!" Nacpal kuželky i vonné koule do pytle, hodil jej na záda a hrnul se pryč.

V pokladně jásali členové slavnostního výboru nad výtěžkem slavností. Hrubé bušení na okno a hned na to surové rány do dveří je nepříjemně vyrušily. Za dveřmi stál ježek všecek nafučen a vedle něho kohoutek Liliput Sbidlaspad s krvavě rudým hřebínkem. Přišli se dožadovat náhrady. Ježkovi sežrala káčata cvičené šváby a kohoutkovi sezobala nezbedná kuřata cvičené čmeliky do jednoho!

Není známo, jak se výbor s poškozenými vyrovnal. Slepice roznášely povídačku, že prý se večer strhla v pokladně hádka, lítalo tam peří, potom vyletěl kohoutek Liliput Sbidlaspad a hned za ním Ježek. Oba prý pak vedli neslušné řeči o výboru. Ale to byl jistě ohavný klep. Známe přece slepice!

Měsíc si toho večera pospíšil s východem, ale přece zmeškal. Ze slavností ptačích Jamboree neuviděl ničeho. Jenom pod naježenými modřínv zahlédl štíhlou nehybnou postavu. Marabú Hluchý Pařez tam stál a přemýšlel, kam se mu poděla jeho napsaná slavnostní řeč.

Zde máte adresy skautů ze všech končin světa. Najděte si na mapě zemi, kterou byste si přáli poznati. Číslo Vám ukáže adresu bratra skauta, který očekává dopis československého druha:

1. **Lotyšsko** — Peterson Z., Eliasabetes iela 75., Riga.
2. **Litva** — Saulaitis Ant., Nepriklausomybes aikšte 4., Kaun.
3. **Francie** — Tucas Pierre, 15 Rue de Flandre, Paris.
4. **Švýcary** — Spiller B., Strehlgasse 15., Dübendorf.
5. **Anglie** — M. Newman, 5, Kingsthorpe rd., Sydenham. London S. E. 26.
6. **Egypt** — Abd El Halin Dovera — 46, Jarouk Street, Alexandria.
7. **Indie** — Jahmad A. N., 54. Alimuddin Street, Calcuta.
8. **Venezuela** — Morales Pascual Puigbo — Apartado 235, Caracos — Corazon de Iesus a Hoyada 36.
9. **Brasilie** — Mazaj A., Alameda Notzmann, 1043, Sao Paolo.
10. **Argentina** — Ukhiv Juan, Moreno F. C. O. Buenos Aires.
11. **U. S. A.** — Mc Arthur Douglas, 1723, Newton Avenue, West Collings wood, New Jersey.
12. **Jamajka** — Condel N. L. — Montego Bay
13. **Malajsko** — Than Khiang Khoo, 57., Cairnhill Rd., Singapore, St. Set tlemrnt.
14. **Australie** — M. Gissing, 48. Gurwood St. Wagga-Wagga, N. S. W.
15. **Mexiko** — Beremundo R. Fernándéz, Ave 16, de Septiembre 5. Desp. 19.
16. **Syrie** — Mahfouz Djamil, B. P. 17, Alep
17. **Palestina** — Natour A. S. Haifa.
18. **Java** — Pott A., Nicolaas Maesweg 6, Bandoeng, Ned: Oost Indie.
19. **Japonsko** — Shonendan Kenkyu Rinmey, Tokio, Japan.
20. **Kanada** — F. Grant, Bost 88., Dominion C. B. Nova Skotia

Veselý skauting.

Když si starter zapomene doma startovací pistoli.

V hasičské škole.

Instruktor k nováčkovi: „Máme jen jeden požární vůz. Byl by vyslán k požáru a mezitím by vzniklo nový požár, jenž by vám byl na strážnici hlášen. Jak byste se zachoval v tomto případě?"

Nováček: „Hledět bych udržeti požár tak dlouho, dokud byste s vozem nepřijeli od druhého ohně."

„Dublin Opinion".

Tatínkův zastánce.

Vilík byl malý chlapík, který bránil své rodiče za každých okolností a proti každému. Jednoho nedělního odpoledne řekl mu jeden jeho kamarád: „Slyšíš, jak tvůj otec chrápe?"

„Tatínek nechrápe," urazil se Vilík. „To se mu zdá o nějakém psu a to ten pes tak vrčí..."

„Ale ne! Rac".

Nešťastný pátek.

Před stoletím byl pátek v Anglii považován za tak nešťastný den, že admiralita se rozhodla potřít tuto pověru postavením válečné lodi, nazvané „Pátkem". V pátek byl položen její kýl a v pátek byla spuštěna na vodu. Pátek se jmenovala ona i její kapitán. A v pátek se vydala na svou panenskou plavbu. A nikdo už o ní nikdy neslyšel. „Digest". (Výběr.)

Třídy na dráze.

Jel jsem arkansaskou lokálkou a ptám se průvodčího: „Jaký je rozdíl mezi cestujícími první, druhé a třetí třídy, když všichni jedou ve stejném voze?" Odpovídá mi: „Jen počkejte chvíli a já vám to ukážu."

Jeli jsme kus a vlak náhle zastavil. Průvodčí vstoupil do vozu a hlásil: „Cestující první třídy zůstanou laskavě sedět; cestující druhé třídy vyženu ven a půjdou pěšky; cestující třetí třídy mažte ven a tlačit!"

T. W. Jackson. (Výběr.)

Profesor: »Tak se mi zdá, že tu mezi vámi je nějaký hlupák! At vstane!« Dlouho je klid, až konečně vstane Vilík. — »Tak vy se považujete za hlupáka?« — »To ne, ale bylo mi líto, že vy jediný tu stojíte.«

Keď more hučí.

Napisal Szentiványi Jenő.

....A pluli sme medzi ostrovmi južného mora. Hej, chlapci, to boly pekné časy!.... Ešte dnes ich vidím: kapitánom bol starý Bettle, kormidelníkom ja a krajšieho korábu, než naša Maud, nebolo pod tropami. Za mňa a skúsenosť perly sme dostávali od černochov pravé perly, zlato a strieborné mince z kokosovníka boly nad zlato. Bol to divoký život, to je pravda! V jednej ruke puška, v druhej kormidlo; jedno oko na korábe, druhé na černochoch; a preca ľudí padlo! Na jednej strane lovci lebiek, na druhej voda. Nikdy sme sa toľkí nevracali, koľkí sme odišli; a odchádzali sme znovu a znovu, lebo na nás doma čakalo mnoho hladových úst a bolo treba moc peňazí.... Aj Maud tam raz zostala; stožiare zlámala búrka a telo sa rozbilo o korálové útesy. Tam zostali všetci: plachtový majster Kirby, celá mužstvo a tiež kapitán Bettle.... Ja nie.... Sám neviem, koľkokrát po mne sťahula „mokrá smrť" a často som myslel, že je koniec.... ale preca nie.... Pádesiat rokov sem bojoval s morom a vždy som zvíťazil.... Pädesiat rokov na tej slanej vode.... Málokto to môže povedať!

Nastalo ticho; len rackovia sa v diaľke chichotali, jakoby sa vysmievali starému námornícovi: „Keď nie pokus 50 rokov, tak 51. roku!" A dvacať párov chlapčenských očí napätie pozeralo na jeho ryť a čakalo na pokračovanie. Ale on nepokračoval. Búrkami a časom zvráskovil tvár obrátil proti vetru, vanúcemu od mora a jeho pohľad prebehol po skalnatom ostrove, postavenom pri tichej zátoke, po rybárskej dedinke a napr sa do nekonečna. Keď dokončil reč a povstal s útesu, vtedy bolo vidieť, že ani 70 rokov nesobilo jeho chrbát. Jeho pevná postava svedčila o sile a červený vlas je nebolo miešané šedou. Len tisíce vrások na čele poukazovalo na jeho vek.

Thomas Cardigan, veliteľ Rackov z Liverpoolu, vždy mlčal na to, keď videl toho starého námorníka, že keby bol umelcom, zobral by ho za model pre sochu „večného námorníka". Ale 20 skautov na to nemyslelo. Tých naplňovalo radosťou, že vodca mal tak dobrý nápad, aby prišli táboriť sem do Bettyhills, na najsevernejší bod škótska, kde sú brehy pokryté sametovo jemným piesom, kde more hučí vo dne v noci, kde sa vždy nájde vietor, ktorý napne plachty. Dlhé roky túžili po tom, aby mohli postaviť tábor u rybárskej dediny na pobreží, kde by sa mohli zdokonaliť vo vodáctve a stožiť námornícku akúšku. Lebo keď aj nepriamo, všetci šli z mora: jeden mal otca námorníka, druhý dokonca robotníka a pod.... Je teda samozrejmé, že viac sympatizovali s morom, než so zemou a že radi vymenili skautský klobúk za vodácku čapicu. K tomu im dala náhoda výborného učiteľa: Starý Mc Kirk sa k nim pridal hneď v prvý deň, s obľubou ich pozoroval, vysvetľoval im kde čo a než zbadali, uchvátil vedenie, naučil ich aj to, ako z lackov vyliezať takých vodákov, jakých v Anglii nieto. Vodca Cardigan sa len usmieval a rád dovolil starcovi, aby sa zaoberal s chlapcami, ktorí boli rím nadšení. A nadšenie sa ešte stupňovalo, keď ich priateľ, ktorý by im mohol byť starým otcom, začal rozprávať.

Dnes boli priamo sviatok, lebo o sebe málokedy rozprával; šetril slovami.

— A ďalej?.... opýtal sa dychtivé jeden radca, keď ich priateľ mlčal už čemer pät minút, zahľadený na more.

Ďalej nie je! — odoprel pokračovať Mc Kirk. Po chvíľke však sa ozval:

— Počujte, huči more!

Chlapci načúvali. Vietor zahučal a oprel sa o more, vyjdúc z neho zvláštny hukot; jakoby po morí šla smrť. A mnohí pochopili.

Mc Kirk. náteny vnútornou silou, pokračoval:

— Možná, že vy nerozumiete.... Ja ano....; to nám huči:.... Bojuj so mnou.... bojuj....! Tak mi hučalo do ucha 50 rokov a ja som s ním bojoval. Víťazne bojoval! Ale už nikdy viac! Snáď by som nezvíťazil a uložilo by ma na dno k mojim kamarátom; ja však chcem odpočívať v zemi. Kde tu ešte činkujem u brehu, ale tam von.... — zakázal by ma pri tichánu, ktoré sa v diaľke belelo penou rozbureného mora — .... tam však krásne nepôjdem!

Len racek zachichotal, jakoby chcel povedať, že starcovmu tvrdeniu neveri.

Mc Kirk sa mrzute pozrel za posmeváčným vtákom, potom sa pobral pevným krokom k dedine, kde sa zdržovali po čas rybolovu len ženy, deti a starci, jako on.

Ale keď sa sotmilo a táborový oheň zažiaril na pobreží, hneď bol medzi skautmi.

— Bude búrka! — riekol miesto pozdravu a nedôverive sa pozrel na stany. — Bolo by treba upevniť tieto úže plachtoviny!

Zápasný obzor zažiaril čudným opálovým svetlom a na severnej strane sa hromadily čierne mračná, dosvedčujúce slová starého námornika. Rýchle sa dali do upevňovania stanov. Pilne pracovali, ale aj takto len — len že skončili pred búrkou. Sotva ten zaťžki posledný zásobný kolík, keď už im bol súdny deň na krku. Ná krátky okamžik nastalo hlučné ticho, do ktorého zahučala búrka bez nejakého prechodu. Hrsť bleskov vyhŕkla z oblakov a všetko prehlušila strašným rachotom. Vtedy sa dvihaly do výšky mrakodrapu, ležiak ich preorał a vyjdúc orkán rozbil na padrť.

K táboru, ktorý bol z východnej strán chránený skalnou stenou sa dostal len zlomok búrky, bozmäčne trhal a skúbal stany, ktoré odporovaly jeho hnevu.

Metrákové kropaje bubnovaly na plachte, z pod ktorej vyčuhovaly prestrašené oči na zbesnený oceán. Dlho sa pozerali, až príroda dala poctiť svoje požladavky: Bárs ako búrací orkán, oči sa pomaly zatvorily a tábor usnul. Obyvatelia vodcovského stanu šli spať poslední; ale aj oni dobre nezaspali, keď tu ich zobudil prúd studeného vzduchu, vnikajúci odtrhnutou plachtou a vyhnal im spánok z očí. Vodca myslel, že sa plachta vypnula a vyskočil, aby ju privlazal, ale u východu vrazil do Mc Kirka. Starý námorník stál jako socha a upieral zrak do slepej, búrlivej noci.

Ďaleko na rozhúrenom mori vyletela k nebu rudá koneta s iskrlacim za chvostom a rozprskla sa oplâsc obĺak .., prvý, druhý, treti za sebou. Vtedy stáli s chlapcami a stáru za starcom a nebolo treba mnoho rozprávať, aby pochopili význam raket. Ale sprvu sa nevedeli ani pohnúť, tak na nich pôsobila myšlienka, že tam vonku sa rve s morom roztrieštená loď a volá o pomoc.

Zrazu vykriknul Mc Kirk priamo nadľudským hlasom:

— A preca ma vyvábiš, ty prekliate!.... Ale ta prenesiem, aj tak ťa premôžem!

Rozbehol sa k dedine. Ešte aj v behu preklínal, nadával na more, akoby sa hádal s nejakou osobou. „Rackovia" vycítili jeho postavenie. Vodca a zástupca, vedení stĺpnou myšlienkou, odrazu pískali na poplach a za minútu rútilo sa proti vetru 20 skautov, oblečených do búrky, aby skúsili nemožnosť: zachrániť ubodaného, zmietajúcich sa na mori.

Celá dedina bola už na nohách. Na brehu horel naryché z zdĺžený sud petroleja plameňom ako veža a kedže chlapov doma nebolo, zasmušilé rybárske ženy postrkovaly k peniacej sa vode ohromný záchranný čln, pomýšľajúc sa na kolesách.

Čiok skautov priamo smietol ženy od člnu. Chvíľi sa člnu, dočkali, kým sa roztriešťily prudké vlny príboja o pobrežie, potom mohutným rozbehom sostrelili na vodu ťažký čln. Po pleciach vôd vodcu tlačili ho dopredu a keď sa začal vznášať vskočili doň bez slova.

Mc Kirk sa ujal kormidlovania. Keď si už všetci pripnuli korkové pásy, nahnul sa dopredu a volal na veslárov:

— Raz! Dva! Raz! Dva!...

Veslá narážaly na vodu podľa taktu; trhnutie a breh zmizol z dohľadu. Len žiara zapálenéhо petroleja prerazdvojovala, že na brehu čakajú s napnutím na tých, ktorí šli do nebezpečia, aby iných zachránili. Nebola času na dlhé rozmýšľanie, váhanie, nerozhodnosť; bolo treba opreť sa o veslo, tiahnuť jako stroj podľa rozkazu strašného námorníka u kormidla. Voda im strieskala do tvárе, vietor ich mrazil až po kosti a nad nimi sa ozývalo bez prestania: Raz! Dva!...

— Raz! Dva!.... Na šírom mori čakajú duše na spásu.... Raz! Dva!...

Myseli, že od večnosti sa krčia na ten stejnomerný povel, že tak letia hore vlnou, dole vlnou; len voda, búrka a hrozivé oblaky na oblohe.

— Tristo-rohatých!.... Zadrž! Zadrž! skríkol odrazu starý.

Tehli veslami dozadu, čln sa na malú chvíľku zastavil a mohutný hlas Mc Kirka prehlušil hromobitie:

— Haho, ľudia!....

Na dostrel od nich ležal na boku na skalnatej plytčine malý nákladný parník.

— Haho!.... Žijeme!.... — znelo slabou ozvenou. Na to zazrel výstrel z Mc Kirkových rúk a vzduchom letel provaz, aby mostom prekleniul priepasť medzi záchrancami a stroskotancami.

Jako stál u kormidla zmietaného člnu, jeho postava sa zdala byť v nočnej tme nadľudskou: Jakoby vládol nad živlami. Tak tam stál ten, ktorého ešte nepremohol žiarový oceán, a vodcu zas napadla myšlienka o soche večného námorníka.

Keď už prichádzalo ráno, záchranný čln so zachránenými mieril ku brehom. Mc Kirka jakoby bola bezľútostná námaha zranila; započítal sa: musel sa opreť o svojich pomocníkov, aby vedel vystúpiť na breh, keď ženy, rozveselené zdarilou záchranou, vytiahly na breh čln. Na brehu však strinasol so seba svojich pomocníkov a obrátil sa k nekonečnu mora, ktoré jakoby ešte viac rozhnevané, že stratilo svoje obeti, znelo šialiť.

— Zlosynu, mňa si neprekonal! — pohrozil starec vztyčenou päsťou svojmu večnému nepriateľovi. — Zase som ja vyhral! — Potom si chytil hrdlo a zase sa zapotácal.

Zachytili jeho padajúce telo a Mc Kirk, náhlac pracovať svoje vyčerpávajúce srdce, chraptivým hlasom hovoril ku skautom:

— Dakujem, že ste sa mi postavili k boku!.... Cítil som, že to bude posledný boj.... Ale musel som ísť; volali, a teší ma, že ste aj vy upustili volaniu.... Teraz už viete, čo znamená, keď more huči....

Zatriasol sa a ticho zatvoril oči. A stáli ti, ktorí prvý krát zvítazili nad tým, ktorý posledný krát zvítazil nad nekonečnou vodou a počítali, jako huči more, jako váhi a zároveň hudie pohrabnú melodiu.

Ticho, do ktorého len hrom burácal a more hučalo, prerušil jeden zo zachránených námorníkov. S čiapkou v ruke pristúpil k mŕtvemu zachráncovi, rozopnul svoj nepremokavý plášť, odopnul zo svojej blúzy barevný hedvábny stužku a pripäl ju — najvyššie kráľovské vyznamenanie za záchranu života — na hruď mŕtvého.

Keď snímal s hlavy dôstojnícku čiapku, vodca sotva zadržal výkrik: bol to Mr. Rennyman, frcatný kapitán jeho výsosti, zemský tajemník vodných skautov. Vodca si vzpomenul, že nedávno čítal v novinách správu o jeho odchode na výkrum mora na malom parníku. Aj chlapci zhádzali, za koho nazadili svoj život a šum preletel ich radmi. Šum bol prerušený tichým povelom. Zemský tajomník sa k nim blížil a vodca velil: Pozor!

Mr. Rennyman sa zastavil pred vyrovnávajúcim sa radom, jeho zrak prebehol po pevnejších a od námahy hladných chlapcoch. Vídiac ich krej, pochopil situáciu a ich čin vzrastol v jeho očiach. Bez váhania rozhodoval a keď sa ozval, jeho slová pôsobily na chlapcov jako elektrina.

— Obstáli ste pri skúške! — povedal suchо, vojensky, ale na jeho tvári sa javilo dojatie a vzrušenie. — Ku službu!...

Ruky sa zdvihly k čiapkam a zaznely ťažké slová pod šírym nebom, za hukotu mora, ruchotu hromu, nad mŕtvym priateľom.... duchom a telom byť hotový pomáhať bližnému!....

Takéhoto sľubu ešte nebolo u liverpoolských skautov.

Z časopisu Magyar cserkész preložil Fr. Kiripolský.

Morse kontra browning.

(Z „L'Eclaireur" tlumočil Dr. Plajner.)

Příhoda se stala v bance.

Závorek obíhal konec úřadování a úředovny se vyprázdniły. Pouze pokladník Karel Novák, dokončující ještě nějaká korespondence, tukal na psacím stroji.

Náhle se otevřely dveře a do úřadovny se vpřilil muž nedefinovatelného vzhledu. Vytáhl rychle revolver, namířil na Nováka a poručil mu zvednouti ruce. Jakýkoliv odpor byl nemožný. Bandita se blížil od pokladny a mířil stále na pokladníka, opíl levou rukou svazky bankovek do kapsy.

V tom zaslechnou oba, úředník i bandita, ohlas vzdálených kroků na ulici. Mocně a na pustém chodníku hlasitě dunící kroky stále se blížily; až náhle zaskřípaly venkovní dveře, jimiž vcházel kdosi na síň, kterou se chodilo do úřadovny pana Nováka.

Novák se hned domyslil, že je to stálý zákazník banky, pan Vomáčka, kupec, který nemohl jistě přijít v úřední hodiny a přichází se přesvědčiti, může-li ještě uložiti snesení tržbu. Kroky se blížily neomylně. Novák myslil, že se bandita dá na útěk, ale ten, nestrácejíc duchapřítomnosti, jedním skokem se schoval v sousedním pokoji a z postevřených dveří mířil stále na úřednika, ohromeného takovou odvahou.

Dveře se otevřely a pan Vomáčka, vstoupiv do pokoje se ptal, je-li pan ředitel přítomen.

„Není zde," odpověděl Novák, „ale může ještě za chvíli přijít." Nechť se pan Vomáčka posadí a chvíli počká.

Kupec se posadil.

Novák mlčel. Několik kroků odtud blýskala se hlaveň revolveru, namířeného na něho. Jediné slovo, jediný sebemenší neopatrný pohyb a bandita vystřelí. Nápravě odhodlání k činu viděl Novák v jeho očích. V tom dostal nápad. Pan Vomáčka, jako šikovný skaut, chlubil se nedávno svou znalostí Morseho smeče. Novák usedl k psacímu stroji a dělal, jakoby pokračoval v nadiktovaném mu diktátu. Mocně, krátké i dlouhé údery přerušily ticho pokoje.

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

Novák ustal. Uslyšel vzrušený hlas pana Vomáčka nervosně poposedl.

a keď sa ozval, jeho slová pôsobily na chlapcov jako elektrina.

— Obstáli ste pri skúške! — povedal suchо, vojensky, ale na jeho tvári sa javilo dojatie a vzrušenie. — Ku službu!...

Ruky sa zdvihly k čiapkam a zaznely ťažké slová pod šírym nebom, za hukotu mora, ruchotu hromu, nad mŕtvym priateľom.... duchom a telom byť hotový pomáhať bližnému!....

Takéhoto sľubu ešte nebolo u liverpoolských skautov.

Z časopisu Magyar cserkész preložil Fr. Kiripolský.

Novák nachýlil se znovu nad psací stroj a v několika okamžicích vyťukal zprávu o tom, co se stalo: „Bandita v sousedním pokoji s revolverem namířeným na mne" a

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

zakončil:

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

. . . | — — — | . . . | — — — | . . . | — — — | . . .

Pan Vomáčka zakašlal. Potom okamžitě vstal, řekl, že již dlouho čekal a že tedy přijde raději zítra. A odešel.

Jakmile utichly jeho kroky, vrátil se bandita k přerušené práci, vyprázdnil zcela pokladnu, zavřel ji a pohroziv ještě jednou Novákovi, opustil rychle úřadovnu.

Nedočkal však daleko. Před domovními dveřmi čekali na něho policisté, doprovázení panem Vomáčkou.

A hned, abychom nezůstaly jen při výzvách, povčeme si již dnes něco o rádkyních. Jsou tu i jiné rubriky, proto se omezíme jen na ty nejzákladnější rádcovské činnosti a nectnosti a těm se podíváme trochu na zub.

Rádcovské pásky na kapse, to už, paneňka, něco znamená, co nelze brát jen tak na lehkou váhu. Rádkyně musí být skautkou opravdu vynikající, vždyť se k ní ohlížejí ony celé družiny jako k zářnému příkladu. Spatně by to dopadalo, kdyby se vždy a všude před svými skautkami — a i před ostatními družinami, které zase kritisují — neprezentovala, jak se sluší a patří na rádkyni.

Především hlídkyně rádkyně musí být naprostou autoritou ve skautských otázkách a to jak v praksi, tak v teorii. Či si dovedete snad představiti rádkyni, která by nedovedla nejlépe z družiny rozdělat oheň nebo nejrychleji postavit stan a při tom jej mít nejlíp vypnutý? Nebo z teorie — kdyby nedovedla vysvětlit nováčkovi, co to vlastně je skauting, kdo jej založil a proč máme právě takový zákon a heslo a ne jiný? Také se snad takové rádkyně vyskytnou, ale těm nemůžeme říkat dobré rádkyně" a od jejich družin nemůžeme očekávat nic dobrého, při nejmenším nic zvlášť dobrého.

(Dokončení.)

Lida, 14. div. Praha:

Několik dojmů z francouzského mezinárodního dívčího tábora v Lavanchez u Chamonix.

Budíček — je tedy půl sedmé a za chvíli zazní „...— což znamená — setkání! V tomto bodě se, myslím, francouzské skautky neliší od ostatních skautek — nejsou po ránu příliš čiperné. Trvá to hezkou chvíli, než se vymotají ze svých pokrývek, pelerin a svetrů (mívají někdy i tři na sobě).

Po sedmé hodině je veský nával v umývárnách. Ano, umývárny jsme měly na táboře! Představte si tři laťo, sestavené do trojúhelníku, potažené igelitovou, která při každém závanu větru vlála do vzduchu. Tyto tři tyčky a pytlovina tvořily malilinkou místnost, kde, když jsem se ohnula, narážela jsem hlavou do poddajné stěny. Mýti bylo pohodlné a pak se také musilo šetřit vodou, která se donášela z vesnice.

Po snídani bývala pobožnost a pak hned vztyčení vlajky. Následovala malá přednáška, t. zv. meditace, při které některá z vůdkyň mluvila na téma, které bylo již dříve určeno. Já jsem za celou dobu bytu na př. slyšela prosloy „O budování tábora", „O významu zlovka na tábořе pro život praktický", „O radosti" a jiné. Po meditaci následovala čtvrthodinka mlčení. Tato celá denního programu byla velmi příjemná a na mne, cizinku, značně způsobila. — Dopoledne bylo zabráno družinovými pracemi, nebo různými hrami, orientačními cvičeními, praktickým pozorováním a podobně. Oběd býval vždy zahájen zpěvem a všem vždy velmi chutnal, až na malou výjimku, kterou tvořily Angličanky. Po obědě bylo mýti nádobí. Dale to byly čtyři mísy se studenou a čtyři mísy s teplou vodou. Dívky, které měly službu, postavily se za ně ve velkých modrých zástěrách a nastalo obrátlivé umývání. Každá skautka si dala umýti své osobní nádobí nejprve v teplé vodě a ve studené se jen opláchlo. Klid býval do tří hodin. Také odpoledne bylo vyplněno vycházkami, hrami i závody. Svačina bývala v 5½ a večeře v 7 hodin. Když bylo vše sklizeno, nádobí umyto, byla buď beseda okolo svítilen, ve kterých hořely svíčky, někdy se zpívalo, nebo se pořádaly i večerní hry. Tyto hry nejmíň jsme se několikráte cvičily.

Byly jsme také na několika celodenních výletech. Ty bývaly velmi krásné. Jedinú nevýhodu však měly — chodilo nás příliš mnoho. Jisté si každý dovede představiti, jak to asi dopadalo, když asi 60 dívek, různých tělesných schopností a různých náročností vystupovalo do výše 2500—3000 m. Ráda však vzpomínám na celých několik dní, které jsem strávila s Francouzkami na jejich táboře.

Obdrželi jsme 3. číslo „Skauta-Junáka", jehož obsah nás velice potěšil. Bylo to opravdu krásné číslo.

Svým obsahem a svojí úpravou každého vskutku uspokojil. Velký zájem čtenářů zvláště upoutal rebus od br. Plajnera. Bylo by dobře, kdyby v každém čísle bylo by něčím takovým pamatováno a rozlušťení by bylo odměněno sebe menší cenou.

Bude-li každý „Skaut-Junák" tak dobře a pěkně vybaven jako poslední, každý se na něj bude těšiti a očekávati jej.

Děkujeme Vám za Vaši dobrou a obětavou práci a jsme s bratrským „Buď připraven"

Sbor Svazu Junáků skautů a skautek ČSR. v Josefově.

Branná hra skautských cyklistů.

(Dokončení.)

Je to činná rekreace. Musí být stoprocentně stržen zájem účastníků, ale spontánní, mimoděkný zájem. Potom hra má pevný psychologický i fysiologický vliv. Jak máme zájem o hru vzbudit? K tomuto bodu bylo by si dobře uvědomit, že hrající musí mít radost ze hry a té se mu dostane, bude-li vědět účel, proč je sám ve hře. Dejte hochům přehled, jak terenní hra bude vypadat. Každý musí vědět, čím ve hře je, co na něm záleží, jak se uplatňuje pro svou stranu.

Dejte mu možnost uplatnit vlastní vtip. Vyložení hry patří všem, ne jen generálům. Kdo výklad nepochopí, nevadí. Od toho právě je členem skupiny, někým odpovědným vedený.

A kdo má dost představivosti a výdrž nadání, aby hru pochopil, tím méně práva máme je v něm ubíjet. Hra musí mít vtip. Jeden jasný, dobový vtip. Aby mu všichni rozuměli. Je-li to chaotické pobíhání a schovávání, při kterém nikdo neví, co je, koho má chytat, kam má utíkat a proč to všecko, odpusťme si tu „hru".

IV.

Hra, kterou jsme včera viděli, splňovala všecky požadavky. Kluci, kteří se k vysvětlování náhodou připletli, slyšeli, že jedna skupina za 2 hodiny obsadí Napoleonův Pratecký vrch. Druhá ves Slížky. Odtud pak se měly obě do dvanácté z poledne zmocnit tří strategických bodů tím, že je se svých východisk obsadí. Tyto body ležely uprostřed mezi oběma stanovišti a byly vzájemně vzdáleny několik kilometrů. V tom by však byl vtip jen napolo. Proto: obě veliké skupiny měly právo se libovolně dělit a rozesílat hlídky. Potkaly-li se nepřátelské skupiny v terénu, měla větší z nich právo zatknout menší a tím ji vyřadit ze hry. Bylo-li zajatců nejméně pět, mohla větší skupina k nim postavit jednoho muže a nikde je nechat. Jinak je musila vozit s sebou, dokud by se počet nedoplnil na pět. Nemohu se rozepisovat o detailech zatýkání a podobně. Kdo se v těchto hrách vyzná, domyslí si je, ostatní mají snad představu, jak vypadaly hlavní rysy. Hru kontrolovaly tři rozhodčí s bílými šátky na krku a jednoho jsme právě viděli, an akonstatoval nemožnost „vyplutí" pro poškození kola.

Bylo již dosti pozdě po určení srazu, když se objevil, veda rychlé vozidlo pěšky. Náhradní součástky nikdo z přítomných neměl, ale zapůjčili jiné kolo, aby si mohl někde v Brně ventilek sehnat.

A tu vidíme, že jsme nadarmo nemluvili na začátku o lidech, kteří trávi nedělní dopoledne spaním. Nebýt toho, byl by jinak čilý cyklista X také na srazu. Na štěstí spal, když u něho zazvonil jeho známý, jemuž ventilek chyběl. „Ty nepůjdeš na sraz?" „Ne, protože spím." „Půjč mi tedy ze svého kola ventilek." „Ale jó." „Tak děkuji, nazdar." „Dobrou noc." — A jelo se

V.

Hra se rozvinula opravdu napínavě. I když jemně přeleto, co je to proti elánu, který do hry žene. (Ale pozor, nesmí se zapomenout na ten vtip.)

Na první pohled není zřejmo, jakého množství různých taktik je možno použít v této hře. „Generál" musí mít o hře nejméně přehled. Proto si musí zařídit spolehlivé kurýry. Jedna možnost je ponechat si co nejvíce lidí u sebe, vyslat jen hlídky, „drobnou válkou" přepadat osamělé hlídky a tak oslabovat nepřítele. Ale „západní" překvapili nečekanou taktikou: v 11.45 hod., to je hodinu po začátku hry, našel hlavní rozhodčí u smluveného patníku zprávu. „11.30 západní skupina s celým mužstvem jako ohromná lavina přepadli první bod — most u Modřic. Nezanechali tam hlídek a ženou se dva druhému. Každá menší hlídka nepřátel musí být úplně ztracena, přijdou-li na ni. Přepadají množstvím." To ale vyzvědělí kurýři „orientační" — strany východní a jelikož lavina západních nenechávala hlídek, chtíc napřed vše pozatýkat, byli by se zmocnili snadno míst, přes která se lavina přehnala. To ovšem napadlo vůdce laviny také a proto tajně rozestavil skrytě hlídky do terénu, takže ke konci hry došlo ke vzrušujícímu vyvrcholení, při kterém přece jen západní získali převahu a vyhráli.

Po skončení se vše sjelo na určeném místě, najedli se a odtud dlouhá řada kol dojela k mostyni míru u Prateč, kde byl vyložen celý postup Napoleonovy armády před stodvanáctiletí lety. „Tak to vidíte. To je taktika — a ten vtip, hlavně ten vtip." —

Večer se dlouhá řada kol vrátila domů a smíšená mezi hlučícími vozidly města Brna.

J. Br.

Zajímavosti z celého světa.

Rostliny pracují.

Dá se odhadnouti práce rostlin? Rostliny potřebují uhlíku, ten přejímají ve formě kysličníku uhličitého a za pomoci slunečních paprsků zpracovávají jej v organickou hmotu. Říká se tomu asimilace uhlíku. Ročně asimiluje 1 ha lesa asi 1800 kg uhlíku, na 1 ha louky 3500 kg, podle některých výpočtů i více. Lesy naší republiky podle prof. dr. Kaviny asimilují ročně přes 180,329.000 q uhlíku. Z kořene řepy cukrovky, vyrostlé za 9 měsíců, až na svůj vrchol a do listů. Výše je rozdílná, od několikacentimetrové dráhy až do směrů, jež jsou 50—70 m vysokých, u blahovičníků až do 150 m. Také rychlost je různá, 20—60, u některých 150—600 cm za hodinu. Jeden buk pro svých 700.000 listů vyssaje ze země za jedno své životní období 120 tun vody, 1 akr louky vypumpuje 6 tun vody za den.

Zvířecí proroci.

Živé barometry. Je známo, že mnohá zvířata cítí změnu povětrnosti dosti dlouho napřed, ale jsou také lidé, kteří jsou nadáni schopností cítiti změnu tlaku vzduchu. U zvířat možno pozorovati před změnami počasí nepokoj; před bouřemi a deští dělají obranné přípravy proti nepohodě. Včely vyletují ráno velmi časně z úlů, drží se v blízkosti včelínu, vracejí se náhle, i když ulovily jen málou kořist, jsou velmi podrážděny a snadno napadají osoby a zvířata, která se jim přiblíží. Pavouk se obrací hlavou dovnitř své pavučiny a zesiluje její tkaninu novými nitěmi. Kachny jsou neklidné, mávají křídly a hlasitě káchají. Kohouti kokrhají mnoho a v neobvyklou denní dobu. Krávy mají nozdry ve vzduchu, jakoby chtěly čichati vítr, a tísní se k sobě. Osel očividně zesmutní, horský svišť hlasitě píská. Liška a šakal vyjí. Mravenci zanechají práce a ukrývají se do podzemí ve svých stavbách. Vlaštovky létají těsně nad zemí, švihajíce sebou prudce. Mouchy nejsou tak čilé jako obvykle, hlemýždi vylézají ze svých úkrytů. Žabí barometr je znám a často se pro něj tento tvor chová v domácnostech.

Mrtvá voda.

Mořská voda zabíjí bakterie. Moře je největším a nejúčinnějším ničitelem choroboplodných zárodků, prohlašuje dr. Claude E. Zobel, profesor na oceanografickém ústavu v kalifornské university. Profesor Zobel zjistil četnými pokusy, že bakterie téměř okamžitě hynou v čisté mořské vodě. Je zajímavé, že se mu dosud nepodařilo dlouholetým studiem zjistit, která složka mořské vody vlastně bakterie ničí, a že umělé připravovaná slaná voda se všemi přísadami, jež mořská voda obsahuje v roztoku připraveném tak pečlivě, že jej lze nazvat syntetickou mořskou vodou, nemá toho účinku, jako přirozená voda z moře.

Uspořádejte skautský večer!

Nyní je právě k tomu vhodná doba!

Jak to máte udělat a jaký program mu dáti, poradí Vám právě vyšlá kniha

Pokyny a texty k uspořádání skautských večerů, divadel, táborových ohňů atd. Ilustrováno.

Na 224 stranách najdete 50 divadelních her, výstupů a recitací, jež Vám umožní hojný výběr podle Vašich potřeb i možností. Pamatováno je na skauty, skautky, Vlčata i Šotky.

Objednejte ihned. Cena knihy Kč 16·— se Vám bohatě vyplatí, a to ne jednou, ale i po řadu budoucích roků.

Knihu zasílá

SKAUTSKÁ EDICE

Svaz skautů RČS.

Praha II., Vodičkova 6.

Účet pošt. spořitelny 203.281. — Telefon 301×10.

Převeslovali oceán.

Naše doba je hrda na své rekordy všeho druhu a domnívá se, že veliké sportovní výkony jsou dílem poslední doby. A přece již před čtyřiceti roky vykonán byl čin, který by i dnes vzbudil oprávněný úžas svou odvahou i výkonem.

6. června bylo tomu právě čtyřicet let co z New Yorkského přístavu vyjel obyčejný otevřený člun s dvěma páry vesel — aby překonal Atlantický oceán v celé jeho šíři. Dosud byly to jen plachetní čluny, které se podobného podniku nepatrných plavidel odvážily.

U vesel seděli dva američtí Norové, statní a odvážní muži a svým cílem stanovili Anglii. Byl sice letní čas, ale severní Atlantik není nikdy milosrdný a proto to, co prožili, nutno označiti za vrchol lidské vytrvalosti, otužilosti a odvahy.

Vytrvale veslovali den ze dne. Na noc vždy vyhodili do moře t. zv. vlečnou kotvu, plátěný pytel na dlouhém laně, který udržoval špičku lodě stále proti vlnám, takže člun mohl snadno šplhati na jejich hřebeny a nenabíral vody. To jim umožňovalo také za klidnějšího moře prospati se trochu na dně člunu.

Po deseti dnech setkali se s parníkem Severoněmeckého Lloydu, který neváhal odbočiti ze své dráhy a přiblížiti se oběma dobrodruhům. Posádka i cestující chvalořečili jejich odvaze, nabízeli jim výzbroj, potraviny a peníze. Avšak oba Norové hrdě odmítli a omluvili se, že musí odraziti, neboť mají ještě dlouhou cestu před sebou a proto pospíchají. A k údivu všech statečně zalehli do vesel a vzdalovali se do šírého oceánu.

Jak se jim dařilo další dny, nevíme. Avšak dvacátého osmého dne byli blízko záhubě. Silná bouře od západu v pekelné černé noci převrátila jejich malý člun a oba ocitli se ve studených vlnách oceánu. Na štěstí měli největší část svých věcí a zásob přivázánu. Celou noc bojovali o svůj život, držíce se člunu. Vytrvale šplhali na jeho mokrý bok a pokoušeli se jej převrátiti. Osud se nad nimi smiloval a v jednom okamžiku, když vlna jim trochu pomohla, podařilo se jim lodici dostati do správné polohy. Byla však plna vody. Oba muži strávili tak hroznou noc ve snaze, vratké plavidlo udržeti nad hladinou a zabrániti novému překocení. Konečně se rozednilo. S velikou horlivostí jali se vyhazovati vodu přes bok a konečně i vyždímali své šaty. Během dne bouře se utišila a navečer mohli i na slunci usušiti svůj oděv.

Uprostřed oceánu, v půli své cesty, setkali se s další lodí. Byla to bárka jejich krajanů z Norska, kteří ovšem s nadšením pozdravili své statečné druhy. Oba cestovatelé s chutí vyšplhali na palubu malé plachetní lodi, aby protáhli své údy. Vždyť po pět neděl neopustili svého člunu kromě oné bouřlivé noci, kdy se zvrhli do oceánu. Po odpočinku vrátili se odhodlaně znovu na svou skořápku, přinášejíce si čerstvé zásoby potravin a vody, jež jim darovali jejich krajané.

Za padesát pět dní dorazili konečně do Plymouthu v Anglii, oslavování jako výkvět mužné podnikavosti a námořnické zdatnosti. Škoda, že dnešní doba, tak oceňující podobné činy, o nich už není. Zdálo se mi spravedlivo při čtyřicátém výročí této podivuhodné plavby na ně upozorniti.

Nonni:

Tváří v tvář chief scoutovi.

Ideálem malého chlapce je nějaká hračka, která není jeho nebo ji nemá kolem sebe. Je to také věc i jinak nedostižná a proto žije v představě dítěte mnohem různější a romantičtější, než je ve skutečnosti. Stává se „idolem", který je pro zvláštní druh lidí, kterým se říká „šťastní". Požadavky něčeho nedostižného rostou s věkem. Byly-li dosaženy podmínky dětské přitažlivosti, stupňují se tyto výše. Dostalli chlapec vzduchovku, bude mít o něco později pušku opravdovou. Kdo má zájem o letectví a svoje představy a fantasie utápí pouze v shotovování modelů, touží jíti po letu ve skutečném letadle, byť by v sobě překonával pocity bázně.

Dospělé osoby mají zcela jiné představy — mírnější a rozumnější. Leckdy i nad nepatrně dostižným okamžikem uddlají křiž a smíří se s tím, že tam nepůjdou, nepojedou, neuvidí ta a tu věc, ta a tu osobu, nestanou na místech, kudy šla historie, kde se psaly třeba i krvi dějiny lidstva a věků.

Pro skauta jsou to určité stupně vývoje, příhod a zkoušek, kterými prochází, když byly od něho ještě vzdáleny a zdály se mu nedostižné; toužil po nich. Překonáním toho všeho jsou ještě jiné pocity, které se druží k povinnostem. Jsou to individuální známky a týkají se hlavně osob. Před vstupem do oddílu je hoch zvědav na hochy, na vůdce — a novou společnost. Po čase se jeho požadavek zvyšuje, když slyší o jiných činovnících; ať je to sborový vůdce či okresní nebo župní zpravodaj, zemský náčelník a jiný čelný pracovník. Zvláštním kouzlem je opředena postava ještě vyšší, nebo dokonce zakladatel.

Podobné pocity jsem zažil před 17 lety, když jsem měl ve Dvoře Králové spatřiti zakladatele čs. skautingu br. náčelníka prof. A. B. Svojsika. Jaké bylo moje zklamání tehdá, když místo br. náčelníka přijel přednášeti tajemník, br. Jar. Novák. Pro věc samu to bylo stejné, ale pro moji osobu velké zklamání. I po častém setkání s hlavními činovníky našeho hnutí, těsné blízkosti obou presidentů našeho státu, králů a státníků jiných, měl jsem ještě jedno přání — spatřiti našeho světového náčelníka. Věděl jsem, že mezi skauty v mezinárodním velkém foru bude naposled pro vysoké své stáří. Uvědomil jsem si příležitost — spatřit ho na letošním jamboree v Holandsku.

S touhou, uvidětí cizí země, její lid, život a zvyky, i s přáním, býti jedinným mravencem v mezinárodním skautském mraveništi, pojila se dálší, silnější touha — spatřiti hodně zblízka lorda Badena-Powella. 5. srpna před 11. hodinou dopoledně bylo mi toho dopřáno. Mladý stařec objevil se náhle v táboře švédů a po krátké zastávce u nich, vydal se mezi našimi tábory v obvyklém způsobu — přes provazy. Jak nečekaně vynikal z jednoho tábora našeho do druhého, smohutněl zástup čs. obdivatelů a desítky našich hochů s otevřenými pocity, chtěli na věčnost zachytit těsné setkání — svými aparáty. Já stál jsem se někým pozorovatelem a obdivovatelem člověka, který nám dal skauting a s ním možnost — abychom dnes všichni, mladí, starí, chuti i bohatí a lidé všech národností, stáli proti sobě v bratrském soužití a lidskosti. Právě, když opouštěl tábor mého, 4. oddílu a chystal se na provazovou cestu na pravém boku tábora, stanul jsem před ním a řkl jsem pozdravil. Jeho dosud bystrý pohled na mně spočinul a odpověděl zvučným, silným hlasem: „Good morning". To bylo několik vteřin, tváří v tvář, při kterých mu camp chief něco zašeptal. Potom celý proud kolem chief scouta valil se s ním k čs. velitelství, přelézaje znovu provazy, kde jsme se všichni velmi srdečně smáli ručníku, rozprostřenému na provazech. Patřil snad velitelství čs. tábora?

Skauting v bratrské Jugoslavii.

Kurs pro vůdce na Kopaoníku, konaný v srpnu 1937.

Původní dopis.

Jugoslavie je země, kde není ještě plně oceněn význam skautingu, ale přes všecka neporozumění a nehody se skautské hnutí rozvíjí a šíří. Nedělá si reklamu čísly, neoznačuje „veliké a závidění hodné úspěchy", nýbrž stojí a jde přímo, bez ohledu na okamžité nehody. Jeden z velikých úspěchů skautského hnutí v Jugoslavii byla „lesní škola" pro vůdce na Kopaoníku, která, bohužel, zůstala jihoslovanské veřejnosti neznáma. Ti, kteří neznají skauty, ti, kteří neznají naše hnutí, měli přijíti na Kopaoník, do výše 1800 m, aby viděli, kolik životnosti má toto hnutí mládeže, které není tak oceňováno a nedostává se mu tolik pomoci jako v ostatních kulturních zemích.

Kopaoník je vysoké horstvo, které se tyčí v řetězu, jenž začíná Jastrebcem, pokračuje přes Goč a Kopaoník a končí daleko na jihu Šar-planinou. Nejvyšší jeho horou v masivu Suvo Rudište je Milanov Vrh 2180 m, v jehož bezprostřední blízkosti skauti vystavěli svůj tábor.

Od poslední železniční stanice Rudnice, kde hučí pěnivý Ibar, se-vřen v strmých skalách, musíme jíti ještě šest hodin pěšky do kopce, abychom došli do tábora. Cesta je velmi obtížná, často neschůdná, není ani značek SPD (Srpsko planinsko društvo), a ten, kdo ji nezná, velmi těžce by se tu vyznal. Námahu za vynaložené cestu odměňují čarokrásné pohledy a pasáže tak úchvatné, že dvojice Poláků, kteří také byli na kursu, se zastavovala (možná také z únavy) a hlasitě se divila: „Bardzo ładno wyglada." Kopaoník objevili skauti a může se říci, že oni a několik pravých turistů jsou jediní jeho návštěvníci. Cizinci by postavili nahoru asfaltovou silnici a elektrickou dráhu, a my všemu nahoru pěšky nebo jedeme na horských koníčcích, takže se nám nohy vlekou téměř po zemi. Ale pojďme dále! Možná právě pro svou nepřístupnost zůstal Kopaoník hrdý, divoký, úchvatný! Obrovitý měkkou travou, bohatou barvami, zarostlý hustým jehličnatým pralesem, zanechává dojem něčeho vážného, prapůvodního, opuštěného. V doubravě jeho leží vládne těžké ticho a není slyšet ani hlásek života. Ptáci, ti mlí obyvatelé listnatých lesů, i veselí skautští druhové tu nejsou — výška je velká. Zajímavé je, že, zajde-li slunce jen na okamžik za nejnevinnější oblůček, zapomeneme hned, že je léto. V dáli přerušuje ticho jen šum horského potoka a silný jeho hlas není tak veselý jako šum lesních potoků v údolí. Je důležitý, jako kdyby věděl, že v sobě nese velikou sílu a moc. Musíme totiž vědět, že potoky na Kopaoníku jsou velmi radioaktivní. Němeč říkali, ježich radioaktivní síla je nevětší v Evropě. Takovýchpotoků je na Kopaoníku velké množství. Celá celá planina je močál a rašeliniště. „Marine Vode" v blízkosti skautského tábora jsou tak chladné, že se v nich vydrží ruce jen několik vteřin.

Prvé dni byl tábor v mlhách. Děšť padal shora, se strany i zdola! A potrava se tvořila v Rudnici, 25 km níže! Zmrzlí, promoklí na kůži, skauti pilně pracovali na úpravě tábora. Který člověk by to mohl učinit, umrlvaje se v lese na rtech jako oni? Ale to jsou skauti, jihoslovanští skauti, shromáždění ze všech krajů Jugoslavie. Usměvavě pracovali a zpívali, nestěžujíce si na přírodu, která se rozmrzávala, že je rušena z klidu bouchánim kladiva, skřípěním sily a ranami sekyry, i — skautskou písní. Rozlitila se matka příroda a zavalila deštěm a větrem povykující chlapce, kteří ji skoro každého roku vyrušují z jejího klidu. Ale oni se neohlížejí. Dále vykonávají svou práci: stavějí mosty přes neklidné potoky, stavějí stany pod udivenými jedlemi.

Když zamračená matka příroda viděla takovou vytrvalost, usmála se při spatření slunce, kterému se

Ing. A. P. (Bratislava):

UČÍME SE LÉTAT.

Milý bratře, všiml jsi si jistě, když někdy zvedneš hlavu k nebi, kde v malé výšce přelétá hlučící stroj, oné dokonalé elegance a velkosti, s jakou se možno pohybovat ve vzduchu? Viš jistě leccos o rychlosti a dokonalosti letadel a proto zatouží jednou vznášet se nad zemí, být sám pánem oné rychlosti a elegance pohybů, které jsou možný jen tam nahoře.

Létání je nyní již daleko přístupnější než bývalo a není tedy nemožnosti, abys jednou i ty nezasedl k řízení. Povím ti, jak to vše probíhá.

Zpravidla to začne theoretickým kursem, kterému se věnují zimní večery. Tam se dovíš mnoho o letadle a létání vůbec. Kurs trvá dost dlouho, ale není radno podceňovat nic z toho, co se tu můžeš dovědět. Pak se jednoho dne dovíš, že musíš na lékařskou prohlídku. Po tůze ti přede mírně mrazení, že už to snad brzo začne — a jdeš na prohlídku. Lékař neb lékaři tě proklepou se všech stran, nahlédnou do očí, nosu, uší, nařídí ti oči až na vrch hlavy atd. Bylo-li vše náhodou více a lékaře zpozoruješ, že někteří spolutrpící ucítě zesmutní, aneb si ti začnou předcházet. Můžeš na to vzít jed, že ti létat nebudou a jen si to zajlátky, abys je někdy „svezl". Překonávání první překážky a hrneš se na druhou, kterou ti opatrnost lidská staví v cestu — na psychotechnickou zkoušku. Tu si zjisti tvoji inteligenci a nezapomenou ani na šetmu. Jako skaut budeš mít jistě dispech.

A zase budeš chodit dále na kurs, ale nyní už budeš slyšet, že prý za čtrnáct dní to pro několik vyvolených začne. Čtrnáct dní uplyne, ale nikde nic, na letiští je určitě prvé. Zatím se dovíš, jsi-li mezi těmi, jimž vyhovění zkouške psychotechnické a prohlídce lékařské.

*

Jednoho dne, když se na tebe směje jarní nebe a ostrý větřík hrne po obloze lehké mráčky jasných kontur, jsi pozván na letiště. Opět tě mírně zamrazí, hlavou ti proběhnou všechny připomínky svých spolužáků, vyhledáš vhodný dopravní prostředek a prohvízdáš. Na letišti jsou už vytaženy stroje z hangárů a tobě je dovoleno sejdet se mezi nimi procházet, ale i si na ně sáhnout, ba, co dím, i usednout do nich lze. Přikukuješ je ze všech stran, učeně hledíš na to, čemu nerozumíš a svým přehledněmě, což důležito jest. Pak-li jsi se nic nedověděl předem (ale to se dovíš!), hovíjdí, dobře, ne-li, pak budeš mít v nejbližším týdnu jistě pilno; bys vyhověl. Odcházíš domů a tím. že jsi v letadle seděl, ale na zemi.

*

Zase chodíš občas na letiště a větříš, kdy to bude. Vrátíš se snad vícekrát domů, vítán zvědavými pohledy, když tak okukuješ jiné plochy nebo ležeš pod trup, zahlédneš-li kdosi na rámě. To učitel své tě k prvému letu. Horlivě se hrneš za ním. Učitel ještě zvýtuje tvoje svědomí a vědomí. Zvídá na tobě, nač že prý je „suipl", od čeho jsou ty hodinky (jsou-li před tebou ovšem jaké).

Dítě nesmí po prázdninách ztratit

co často draze na letním bytě nabylo, zvláště když škola klade opět zvýšené požadavky na jeho zdraví a výkon. Proto mu dávejte hned Ovomaltinu, co nejvýživnější a nejrychleji připravenou snídani a svačinu. Žádné vaření — pouhé zamíchání v teplém slazeném mléce a chutná a vydatná snídaně je připravena!

OVOMALTINE

Kč 8.- 15.- 28.-

(Skauting v bratrské Jugoslavii.)

Lyžařské vázání

účelné tvarem a provedením, houževnaté a nezlomná surovina, pro sport způsobilé, značkové zboží.

Mat. Salcher a synové a.s., Bílovec, Č.S.R.

Musíš vědět, jak to spraviš, kdy budeš „víset do prava" neb „do leva", co je to „táhnout", jak „utlačit" a pod. A že to viš, tak si můžeš nasadit kuklu, zastrčit avión a horempádem se hnáš do stroje; kamarád ti pomůže uvázat se, druhý se vpředu třpí s vrtulí a motor dříve neb později naskočí. Sedíš-li vpředu, máš nyní příležitost cítiti lihý pach výfuku a zjistíš, že ti zima vyzouná z jiných důvodů. To asi ale nebude, neboť této chvíle použiješ k sebevědomému okukování letiště a toho, co se tam hemží, v naději, že tě jistě každý vidí. Jinak též potahuješ nesmíle pákami a nevšímáš si motorů, neboť tomu nerozumíš. Ručička těch jedněch hodinek se tlačí k vyšším číslům, pak couvne, motor běhne spáky, tvrdý aviofon promluví otázkou, na kterou nedokáže jen odpovědět kývnutím. Motor začne se hlasitě rozeznívat a jak se říká, rolluje se na start. Pak to v motoru ještě více zabouří, stroj se rozjíždí a než se vzdálíš, ovládneš ho a to se narovnává. Ale práce začíná. Stroje držíš na linii horizontu, totiž máš držet, zatím směr, vyčítený nožkami kominem tam v dáli, zatím co kompas mísí střídavě levo a vpravo a někdy jevíš i snahu zatáčka. To s účtou nechá řízení učitel a pak opět pocítíš hledati špičky v harcování po nebi. Máš sice 200 m, nekončil konečně na 600 neb více metrech nad dost, o tobě milý bratře nemám pochyb.

Dovíš se, že přistáváme. Hotem kouknuš, kde to jsme, neboť dříve jsi nic neviděl. Učitvé uvolníš nohy i ruce a vyrovná se, klesá, dálí, zatáčka, silnice vedle letiště k nám, blížíme se zemi, ubývá rychlosti, druneme o trávník a první let je za chvíli skončen.

A pak už to jde jedno za druhým. Ráno na letiště, to znamená za tmy vstávat, za soumraku odjíždět

Volá sníh! O sporty dbejte! LESNĚNKY však v kapse mějte! Medic. bonbony, pravé jen s touto chráň. značkou!

Lesněnky

Ve vlastním zájmu odmítejte padělky

Skautský svět.

Světový skauting.

B. P. oznámil ve svojej řeči, ktorú predniesol do rozhlasu pre účastníkov amerického Jamboree vo Washingtone 6. júla 1937, že sa rady nášho světového hnutia za rozšírily za posledné dva roky o 310.000 v 21 štátoch je nás už 2,812.074! Dalej prijímajú školy, ktoré sme na seba vzali složenie sľubu: Na prvom mieste má vždy stáť Viare, až potom prídu osobné záujmy. Ale lásku k vlasti nesmie znamenať nepriateľstvo voči cudzincom alebo iného národa. Skauting sa má usilovať o mier, šťastie a blahobyt pre každého na základe zákona, ktorý hovorí: Skaut je priateľom všetkých ľudí a bratom každého skauta, čoz obhajuje na spoločenskú triedu, vieru a národ, ku ktorému prináleží.

(Podľa „Jamboree".)

Chief scout B. B. Powell opět na cestách. V letošním únech odcestoval světový náčelník do Jižní Afriky a do Rhodesie, zemí, kdeže má bedlivé oči. Jede jednak na návštěvu k své dceři a vnukům, jednak si jede „zalovit ryby" a navštívit tamní skauty. Na cestách bo doprovází jeho manželka. Za zmínku stojí, že stařičký náčelník musí projetět v letadle asi 100 mil, aby se dostal k svým milým, bydlícím v jižní Rhodesii, daleko veškeré civilisace.

*

Předvojenská výchova v Italii. Podle zprávy, uveřejněných v denních listech, je v Italii 7000 kursů předvojenských všeobecných, 1061 kursů speciálních, 261 kursů pro službu námořní a 138 pro letectvo. Předvojenská výchova je svěřena 35.000 vojenských instruktorů, kteří vycvičí ročně 715 tisíc chlapců ve zbrani.

Dr. Plajner.

Němá schůzek v šatně skautské lékárničce!

Utiší ihned každou bolest! Kapka stačí! Lahvička Kč 12·—, 20·—, 6·— *UPA-Export, Praha XIX., Bučkova 17.*

(Učíme ze létat.)

z domu a na šavitu tahat stroje z hangaru. Chvíli se okukuje větrný pytel a obloha, pak už je tu učitel a jede se. Ranním tichem hučí motor a stroj stoupá k mlhavému obzoru. Držet horizont! Ale kde je? Proti pásu hor je viditelný, ale nad rovinou? Stoupat, klesat, držet směr! Řízení zabírá veškerou pozornost a dolů nelze mnoho hledět. Občas se mihne dole tovární komín, dům, v dáli osada, ale než vzpomeneš, už je to pryč a učitel ti vytýká chybu zavlněnou nepozorností. Ranního chladu není, motor hřeje. Zjišťuješ, že rozhled není valný, z trupu letadla ti kouká právě nos a bryle a ty plochy ti zakrývají zem pod tebou i oblohu nad hlavou. Jen vpřed můžeš hledět a v zatáčce mrknout po křídle. Tyto léty jsou jen asi 4—6. Pak se dovíš, jak dělat zatáčky a jede se na nic. Učitel ti jednu ukáže a pak to zkoušíš sám. Není to zprvu jen tak točit, pokud stroj, neklesat, nestoupat a vyrovnat v pravý čas. Při jich náčviku užiješ mnoho krásných chvil. Létáš ráno i večer. Před sluncem východu vznášíš se nad zemí a rád bys hleděl chvíli na východ slunce, na mísení ranních par, ale není kdy. V sluchátkách hučí povely:

PRVNÍ ODBORNÁ FOTOŠKOLA pro amatéry oznamuje:

P. T. FOTOAMATÉŘI!

Vyvoláváme, kopírujeme, zvětšujeme. Vstupte do našeho odborného kursu amatérské fotografie! Každou středu od 7—9 hod. večer debatní a poradní schůzka fotoamatérů spojená s odbornou přednáškou v naší

FOTOŠKOLE PRAHA II., MYSLÍKOVA UL. 31/I. P. Telefon 402-61. Vstup volný. Navštivte nás!

90 stupňů vlevo! Potlačíš, nakláníš stroj, vyšlapuješ směrovku, mrkneš po křídle a už slyšíš učitele: trochu povolit, netahat, netočit se, tak je to dobře, vyrovnat — a srovna letíš proti rudé kouli slunce, jejíž zář tě oslepuje. A už zase dále: 90 stupňů napravo! To lehko poručík, kdy třeba srovnat. A pak 180° vlevo, vpravo, v zátpětí dělás i 360° vlevo i vpravo. To je to nejpěknější. Zdá se ti, že stroj stojí a země se pomalu — ach, tak pomalu — otáčí, a horizontu zmizely hory, válce se šinou po nemotité linii — a teď kde je horizont? Máš dojem, že se převaluješ na vínách, je ti to příjemné, ale pozor — netáhnout! Opravuješ chybu, země se dále točí, horizont má zase linii, objevují se hory, proto vyrovnat. Kousek letíš přímo tam na tu trigonom. věž a zatáčka 360° na druhou stranu. Jakási kolonie domků, jasně osvětlená sluncem, a vrchu čistá, jak nové hračky se zvolna točí pod křídlem. Vyrovnat a pěkně zpět k jetišti. Přistane učitel, sám jen pozoruješ bližící se zemi, která tě přitahuje. Zkracujeme se, letadlo se naklání na stranu a bokem se blíží k trávníku letiště. Vítr prudce zatluší do tvářce, výšky rychle ubývá, stroj se srovnává a za krátko už je na trávníku.

Takových letů je také pár. Jsou z nejkrásnějších. Létá se to deset vyvolených a zatáčky jsou příjemné. Nepříjemný pocit z nakloněné, tkvící asi v pilovém strachu, dávno zmizel. Ovšem ne vždy se létá tak krásně. Někdy stačí nabrat pár metrů výšky nad letištěm — a stroj se začne houpat, to větřík pohlazí a dělá svéhlavě člověku nepříjemnosti v zatáčkách. Ale tam výš už to tak neskodí.

Zatím už známe leccos. Děláme (všelijak) zatáčky, známe zšlendy, umíme stoupat, klesat, nákoly létáme v horizontu a i ve směru, a to vše nám dělá radost. Jednou, když se nám tak pěkně letí, pocítíme, jak stroj nějak stoupá — rychle potlačit. Ale sluchátka promluví:

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA

foma

Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER 17/10° DIN.

Divoši se nedají jen tak napálit neboli prasátko k obědu bude! *(Woche)*

Pozorujte i vzdálené krásy

hradů — měst a zvířat v přírodě vysoce světelným triedrem

V naší prodejně Praha II., Myslíkova 10, Vás čeká velký výběr ve všech cenách. — Rádi též zašleme ceníček.

SRB a ŠTYS, Praha XVII-208.

Výchova k brannosti

Žádejte ve všech obchodech

Nejlepší domácí značka

VZDUCHOVKY STELLA

Poputit. Co to? Zatím horizont zmizí, zem se propadla, stroj stoupá proti nebi a stále tě táhne výš proti řídkým mrakům. Neviditelnost země v zorném poli žáka znejišťuje; už se ale stroj točí po křídle, horizont leze do vertikální osy letadla a skočí kamsi za nás. Hledíš přímo proti zemi a všímáš si pole, cesty. Než si uvědomíš, že motor už dříve náhle ztichl, zavrtí se země pod tebou dokola, jak roztočený lerč — točení náhle ustává, to pole z cestou je dole pořád, jen trochu blíž, ale už mizí pod strojem, objevuje se mlý obrys horizontu, motor se rozbručí a jede se dál — je po výrtce. Trochu se to ještě vrtí v žaludku a to brzo přejde, není na to čas, tak jako přival dojmů zahnal jiné pudové reakce.

A pak jednoho dne se začnou létat okruhy. Učíš se startovat a přistávat. Tehdy se učitel do svého svěřence natmuví jazykem andělským i jiným. Všechno marno, musí se létat a okukovat.

Po vyučitelní nedočkavě naslouchá, v sluchátkách zazní povel. Žák dá plyn, samozřejmě buď rychle neb moc pomalu a motor se rozbručí. Potlačit! Ale ano, buď moc, pak stroj skáče jankovitě po letišti, neb málo a pak to také nebude dobré. Konečně je třeba povolit — te se učitel tahá o řízení s žákem — stroj se odlepuje, zas ořnčá o zem a najednou se zdá, že už to dolů nepůjde, žák si oddychne a od tě země (ta mi dala!) ra-

ději dál a táhne letadlo vzhůru. Kdyby tak slyšel kamarády dole! S pomocí učitele ale také správí svoji chybu, stoupá mírnéji a šine se do první zatáčky, pak si konečně otočí horizontu, zase zatáčky a už je vpředu dole letiště, zavírá se plyn, a letadlo se udržuje v klouzavém letu až nad zem. A teď to začíná: prý je třeba potrovnat, toť podrovnat, ale zem je tu, a letadlo upadlo nad ni dál v důsledku nedostatečného rozběhu. Konečně podrovnané ztrácí rychlost, dotahuje se, drnoce to o zem, letadlo si jednou (i vícekrát) poskočí a už jede po všech třech. Znovu plyn, držet směr a naboru. Nyní je pro žáka nejnapínavější start a přistání, pro ně vandruje v okruhu okolo letiště. Je to krásný pocit, když se podaří hladce odstartovat, ale podaří-li se to jednou, nepodaří se to třeba po druhé. A při přistání jak by smetl. Tak se pěkně snáší k zemi, letadlo poslouchá, ale v tom začne znovu bouřit motor, stroj se prudce nakloní a pryč od letiště. To učitel vzal řízení

ŽÁDEJ KAŽDÝ PŘI NÁKUPU

BRUSLE pro krasobruslařství se značkou

BRUSLE pro Hockey - sport se značkou

Speciální výroba od 1893

Speciální výroba od 1893

ZNAČKA MISTRŮ

VÁCLAV SCHNEIDER A SYNOVÉ, SVOBODA nad ÚPOU.

(Učíme se létat.)

energicky do rukou, neboť lodní jiný přístává, takže mu náleží přednost a tys ho vůbec neviděl. Teprve v ostré zatáčce uvidíš níže snášet se žlutavý stroj kildné na letiště. Přistě se dostaneš až nad zem, ale něco jiste skazíš, buď začneš brzo podrovnávat, neb pozdě, dotahuješ brzo neb vůbec ne o cítiš jen, že to, cos měl dělat ty, dělá sám učitel. A tak to jde zase dál. Létáš z rána i odpoledne, startuješ, děláš zatáčky, glisády a přistáváš. Při silném větru neletáš, ale při takovém normálním ano. Tehdy stále hledíš po větrném pytli, odborně odhaduješ mraky, ale konečně dojde na tebe a musíš nahoru. Krátce po startu se to začne mlet, ale tomu zvykneš; horší je to v zatáčce. Tu budeš s kormidly zápasit, zatáčku nastavovat a znovu začínat, neboť zatím, co jsiu opatrně stroj naklonil, vítr ti ho sám srovnal a cos ho prazně srovnal, vítr ho ruče naklonil. V rovné trati se melou křídla, neb se se ti stroj zhoupne náhoru a dolů. Také se ti může stát, že někdo dostaneš od větru ráno do ploch a stroj se naklonil, že ti nezbude ani času pořádně se leknout. Pro různé polohy je zde tedy pole otevřené. Abys nebyl v těchto polohách bez rady, musíš zkusit vyšlat vývrtky. To jednoho dne naletáš výšku a když se pěkně dívaš do dálky, utichne motor, stroj stoupá, naklání se a obrací nosem k zemi. Až sem nemáš zásluhy na manévru, provádí ho učitel a tvoje práce teprve začne. Země se začíná rychleji točit, lana a výstuhy hvízdají, mrknes-li na plochy, vidíš, jak po nich rychle přeběhne stín výztuh, jak vyrůstá, natáhne se přes plochy a rychle zmizí. Barevné skvrny země hlavko dole se rozmáznou v pásy kruhově stočené a dál už na nic nehledíš a dáš se do toho. Srovnáš kormidla, točení ustane, jde to zcela hladce. Nos míří sčásti k zemi, ale z toho si nic nedělá, a tím si víš rady, jen když se to tak čertovsky netočí! Pomalu přitahuješ, ta zem před nosem začne se šinout kamsi dozadu, až ji vystříhá čára obzoru, dáš plyn a prosím, může to jít znovu. A také jde!

Tak získáš řádný kus důvěry v stroj a manévry kormidly.

Nyní nastalo delší období létání okruhů. Na řízení si zvykáš, už častěji pohlédneš dolů neb do dálky stranou. Každý den ráno za úsvitu a odpoledne křižuješ stejnou silnici, zatáčíš nad jakousi loukí, stranou ubíhá dozadu dědina s pěknou školou. Pak se zaleskne pod tebou koleje nádraží, upoutají tě stíny mezi řadami vagonů a už zas k letišti. Někdy zrána mířís přímo k úsekému pruhu červánků na východě, slunce tí ještě nesvítí a ten úsky, jemně zlacený proužek na světlém nebi tě vábí do dálky,

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím! Nezapomeňte včas si opatřiti!

ale to nepatí, už je tu zatáčka a v zápětí bouříš dole dědinu ze spánku. A jindy zase vidíš dole mezi úzkými lesknoucími se hady kolejnic lokomotivu, jak dýmá a ubíhá k západu. Sluneční paprsky zde nahoře už svítí, ale dolů se ještě nedostaly. Lokomotiva nemá ještě stín, ale s chuchvalci bílého dýmu ponékud výše nad zemí hraje si již slunce. Ty chuchvalečky připomínají mráčky, které se potulují po horách a které známe s pohledu z vrchů do údolí. Někdy bývá nad celou nížinou pruh ranní mlhy, která brzy mizí, nebe bývá jasné. Mlha při tenké vrstvě bývá z vrchu průhledná, při letu touto vrstvou viditelnost kupředu klesne. Letadlo se do ní omočí, prolítne jí a už se opět objevuje a dosedá na zem.

S touto viditelností je to vůbec překvapující. Obyčejně žák vidí moc málo a je velmi překvapen, když najednou objeví kdesi vedle níže ve vzduchu stroj. Jak se tam dostal, těžko říci, ale je tam a ty ho vidíš, proto pozor.

A jednou přijde den, kdy učitel prohlásí, že to žák může zkusit sám. Váhu učitele vystřídá pytel písku, učitel kývne praporkem a jede se. Okruh míváobvykly průběh a dokonce i přistání bývá hladké, aspoň to prvé. O těch dalších se to nedá vždy říci. Od této chvíle létá žák sám a též učitel se zlobí dole sám. Žák si ještě hodně zaklná než stane před kritickým zrakem zkoušejících a získá diplom sportovního pilota. To už jsou ale další kapitoly, první krok k splnění krásné touhy každého chlapce je splněn. Je příležitost jít dál, získávat mořální sílu v překonávání překážek v prostředí i v sobě a takto získávat vítězství, které dávají pocit plného žití a pocit spokojenosti ze splnění vytčených úkolů za všech okolností.

Břetislav Večerek, Opava.

Štafetové běhy slezských skautů do Branky 12.ºIX. 1937.

Slezský Běh rozhodně miluje Petra Bezruče i jeho slezské skauty. Po řadu dní pršelo; líto i v sobotu 11. IX., když odpoledne vyjížděli cyklisté z Opavy, aby obsadili na západní trati úsek od Vídel až do Mindecka, ale v neděli ráno válely se jen husté mlhy na Ostravsko. Ženeš se nad „šancemi" u Mostů na slezsko-slovenské hranici prosvítalo bílými chuchvalci mlhy zlaté slunce, když na dvou koncích Slezska odstartovali obě štafety, bratří Večerkové. Lví skaut Bocek uháněl s hořícím hornickým kahanem k Mostům a z. ž. z. Jaromír Večerek ujížděl s tubou k Dolní Lipové na kole. Bez zastávky a bez přerušení byly obě návěsti předávány běžcem běžci, cyklistou cyklistovi a kilometry u obou štafet ubíhaly průměrnou rychlostí 2.5 minuty na jeden kilometr. Západní štafeta překonávala po dvakrát stoupání až na 1000 m nadmořské výšky, východní štafeta opět mimořádné události na trati: v protivném směru konaly se cyklistické závody mezi Karvinnou a Frýdštátem, po silnicích pohybovaly se skupiny Národních gard pěšky, na kolech i nákladních automobilech ke přísaze, dospěli i mládež spěchali od časného rána k uvítání vratislavského kardinála Bertrama do Třince, v Jablunkově zase se shromažďovali občané i mládež ku otevření nové budovy českých škol, na Opavsku sjížděło se hasičstvo a občanstvo k táboru na Ostré Hůrce a na proslulou hrabyňskou pouť, které byl přítomen světící biskup olomoucký Dr. Stavěl. Místy byly zničeny silnice a zde stupňovali skauti svou pozornost. Místy střídaly se aleje stromů, obtížených bohatou úrodou jablek, se stromořadími rudých jeřabin a chladnými průseky lesními, v nichž slunce oziacovalo do ruda spousty šišek. Při třetího sta kilometrů měřily obě štafetové trati a tisíc slezských skautů, skautek a činovníků bylo na tratích, aby manifestovali tak veřejně svou lásku pěvci porobeného lidu, Petru Bezručovi. Skautské hlídky první pomoci neměly práce. Bylo jich na trati více, nežli v roce minulém, ale je třeba je ještě rozmnožit a vybavit nosítky a materiálem. Na trati letos měli jsme celou řadu automobilů, propůjčených jednotlivci z řad rodičů, měli jsme několik motocyklů skautských činovníků, tak že o bezpečnosti obou běhů bylo postaráno. Po celé trati u obou štafet byli na silnicích četníci ve službě a státní policie na Ostravsku a v Opavě, takže bylo předem zabráněno jakékoliv nehodě komunikačního rázu. Všem, kdo nám pomohli provésti s mládeží skautskou ber náročných příprav toto mohutné cvičení pohotovosti a velké výkonnosti, náleží náš srdečný dík. Štafeta z Ramzové do Branky přinesla mimo skautské pozdravy též pozdravy českých menšin z Prjvaldova, z Malé Moravky a z Bruntálu, měřila 115 km a byla absolvována za 4 hodiny 45 minut. Běžce po celé trati doprovázela četnická pátračka z Opavy, která se vracela ze Supíkovic, kde se zřítilo říšskoněmecké letadlo. Východní štafeta pro-

běhla většinou míst, vzpomínaných ve „Slezských písních", měřila 137 km a byla absolvována za 5 hodin 56 minut. Tuba s pozdravy místonáčelníka br. fed. Jana Šváby, všech župních zpravodajů, zemské kanceláře i českých menšin v záp. Slezsku, i poníkdovaný kahan s vyrytým nápisem byly odevzdány v Brance paní Fidlicí Kanclířové pro skromného básníka, který trávil své 70. narozeniny v Beskydách pod svou zamilovanou Lysou horou. Všechny odevzdané dary byly prací skautů: Vídlicha, Večerka, B. Kramného, J. Kyvaleckého, J. Stromského a J. Poloučka. 60 skautek a skautů odešlo z Branky a radostí, že básníkovi přeje slezský Bůh. Sotva ale došli do svých domovů, dalo se do dešť znovu. Za rok naše běhy štafetové znovu dokáží všem, že jsme připraveni a že P. Bezruče máme rádi.

Královský prorok povětrnosti.

Jeden král, chtěje se vypravit na lov, otázal se svého proroka povětrnosti, jaké bude počasí druhého dne.

„Bude krásný den, vaše veličenstvo," pravil prorok.

Král se radostně vypravil do hvozdů. Když mijel cestou sedláka, klusajícího na oslu, zavolal na něj radostně: „Dnes budeme míti krásný den!"

„Promiňte, veličenstvo," odpověděl sedlák, „ale do večera bude pršet." A odpoledne opravdu se spustil důkladný liják. Král promočen a rozmrzen se vrátil do zámku a propustil svého proroka počáť, načež poslal pro sedláka.

„Učinim tě prorokem povětrnosti", prohlásil král, „ale dříve mi pověz, jak jsi uhodl, že bude odpoledne pršet?"

„Podle mého osla, veličenstvo. Když mu stojí uši, vím, že bude pěkný den. Když mu sklesle visí, bude pršet."

„Výborně!" zvolal praktický král. „Tedy učiním tvého osla svým prorokem povětrnosti. „A učinil tak. A od té doby do dneška lidé zpravidla považují proroky povětrnosti za osly.

„Magazine Digest". (Výběr.)

Skautské úrazové pojištění.

Při běžných lehčích úrazech jsou vaše výlohy lékařské a výdaje za léky hrazeny z fondu. Co však učiní rodiče, nastane-li úraz, při kterém následky jsou trvalé?

Pojistné platí se jednou provždy; pojištění trvá od 7. do 16. roku věku a jest opravdu levné: pouze 55 Kč za pojištění na 10.000 Kč v případě trvalé invalidity a 500 Kč pro případ smrti následkem úrazu. Skauti starší uzavírají normální úrazové pojištění rovněž za velmi levné pojistné.

Tato, jakož i všechny jiné druhy pojištění provádí

LLOYD, akc. pojišťovna v Praze,
Praha II., Poříč 5,

která ochotně a bezplatně vyřídí všechny dotazy o pojištění.

Koho shodit?

Jeden pařížský časopis předložil čtenářům tuto otázku: „Blériot, Pasteur, Rostand a Edison by podnikli výstup balonem. Za letu by nastala porucha, která by vedla ke katastrofě, kdyby jeden z cestujících se neobětoval a neulehčil balonu. Kterého myslíte, že by hodili přes palubu?" — Časopis dostal množství odpovědí, odůvodňujících obětování označeného muže, větší zásluhnosti a významem ostatních. Nejpříhavější odpověď přinesl neznámý čtenář, který napsal: „Nejtlustšího".

Dokonalý service pro lyžaře

LYŽE turistické, sjezdové a pro běh, technicky zdokonalené, z prvotřídního dřeva

HOLE zpracované podle zkušeností nejlepších závodníků

OBUV zdokonalenou podle orthopedických zásad

HRANY montujeme ocelové, kombinace a umělé patent „Černý". Naše dílna jest vybavena speciálním strojem

LYŽAŘSKÉ PRÁDLO nepostradatelné pro každého lyžaře

BRUSLAŘSKÁ VÝZBROJ pro krasojízdu, běh, hockey

Vyhovíme všem Vašim požadavkům.

Ceník zdarma! SKAUTING Praha II, Vodičkova 6

koutek vlčat

Ivan Brychta:

Vlčata, neprospěte zimu.

Při poslední naší schůzce v Junáku jsme mluvili o tom, co se dá dělat na podzim. Dnes přináším svůj slib, povím vám několik námětů na činnost v zimě.

Státní reformy

patří k více méně neoblíbeným částem dějepisu a nebývá nejzábavnějším zaměstnáním upevňovat si v mozku, že František XXVII. provedl nálehavé reformy v soudnictví, v moci zákonodárné atd.

To proto, že málokdo si dovedl jasně představiti, jak se to vskutku citelně dotýkalo všech lidí, pod Františkem žijících.

Zkuste si v našem celku, jaká je to veliká věc, provést reformu zřízení.

Myslím, že dosti smeček má nějakou opravu zapotřebí.

a) **Upevněte šestky** a utvořte je tak obratně, aby všechny měly stejné nadělje v každém oboru, aby se vyrovnávaly počtem i jakostí. Zvolte šestníka a jeho zástupce a po nějaké době je slavnostně jmenujte a odevzdáním „pověření". Je-li kdo ve vaší smečce hoden titulu a funkce šestníka Maugliho, jmenujte ho jím.

b) Vůbec má sám mnoho práce na schůzce a je až přespříliš zaměstnán. Práce mu ubude, zvolí-li smečka pro vykonávání různých drobných prací funkcionáře:

Pokladník má stvrzenkový blok, přijímá peníze a ve volném okamžiku dá vše vědět jen podepsati a odevzdá peníze.

Do čtverečků zapisuje čárky, znamenající zaplacení příspěvků na určitý měsíc.

Upomíná dlužníky a upozorní vůdce na nepořádníky, kteří nechodí na schůzky a jsou dlužní příspěvky. Těm se pak zašle upomínka.

Inkaso peněz je nesnadná věc — zejména u těch, kdo dlouho nechodili a kterým proto dluhy narostly.

Proto jsme zařídili letos:

c) **„Výběrčí daní"** — jsou to dobrovolníci, kteří chtějí skládat odborku „Vůdce" a, ti rozdělují upomínky a hned počkají na peníze.

Někdy se podařilo, že jim bylo dokonce zaplaceno.

d) Bezpochyby i ve vaší smečce je několik vlčat, která ustrnula na jednom místě se skládáním některé zkoušky. Nezapomeňte, že v zimě stejně jako v létě nutno pokračovat ve skládání zkoušek a proto jim dejte možnost dokončit zkoušku. „Zamrznutí" znechucuje.

f) **Soudy.** Mnoho potíší bývá se všelijakými rušiteli, nepořádníky a „dařeby" ve smečce.

Akcla se vám jistě přizná, že někdy neví, co s nimi.

Na ně jsme zřídili:

Smečkové soudy. Jejich výkonné právo je právo dáno těmito směrnicemi:

Ruší-li někdo příliš nebo dělá něco, co škodí ostatním, má každý člen smečky právo podat návrh, aby byl postaven před smečkovou porotu. Vyslovil se tím však v nebezpečí, že mu bude stržen určitý počet bodů do závodů. Žaloval-li bezpodstatně, byl-li vinník potom osvobozen. Tím se bráníme návalu žalob.

Porota je volena smečkou — počet porotců se řídí okolnostmi. Podle potřeby se sejde odděleně, přítomen je vůdce, obžalovaný, žalobce, svědkové.

Žalobce přednese obžalobu, obžalovaný uvede fakta na svou obranu a svědkové se vyjádří dle svých názorů.

Porota se potom usnese na potrestání.

Vyhází ze stanoviska, že podstatou rozsudku musí být přimětí vinníka k nápravě toho, co učinil.

Jinak je možno zbavit se jeho rušivé přítomnosti zabráněním v přístupu do příští schůzky atd.; universální prostředek je srážka bodů, které získal do smečkové soutěže.

Jeho šestka, která tím také trpí, sama se postará, aby jí podruhé neškodil.

Soud ovšem nemá příliš vážné tvářnosti a o těžších přestupcích rozhoduje hlavně vůdce.

g) **Zapisovatelé.** Každou schůzku je vybrán dobrovolník, který zapíše a vyzdobí obrázky, co se na schůzce dělo.

Smečkovou knihu přinese příště a odevzdá dalšímu dobrovolníku.

Síly

možno skládati i v klubovně. Upravte malebné některý kout, zavěste vlajku, sneste „posvátné"

Valný sjezd

Svazu junáků skautů a skautek republiky Československé

sejde se v Praze ve dnech 26. a 27. února t. r. Volné návrhy, jež mají býti předmětem jednání sjezdu, třeba zaslati nejpozději do soboty 12. února.

knihy smečky a rozevřete „Organisaci". Vyzdobte místo kouskem zeleného asparagu — ostatní ponecháváme vašemu vkusu. Ihned po příchodu vlčat složte slib — potom může následovat čaj.

Dražba stromku.

Během podzimu jste stříhali stanioly a barevné papírky. Nyní do nich zapírejte bonbony, kupte malý stromek a uspořádejte malou vánoční besídku s koledami, čajem a prováděním vánočních zvyků. Osobně **kluhovnu větévkami, jmelím, šiškami** atd.

Pamatujte na dárky a na starší šaty, které máte ve skříni a nenosíte, zatím co mladšímu vlčeti ze smečky by přišly vhod.

Upozorněte na tuto besídku rodiče a na konec vydražte ozdobený stromek — bude-li to předem známo, najde se mnoho zájemců.

Jinak rozdělte, co na něm bylo a stromek sám věnujte některému vlčeti, které ho potřebuje.

4. Pamatujte na tábor a přejte si k vánočním věcí, které na něj budete potřebovati: stany, spací pytle a pod.

5. Program na schůzky:

a) Zlatit větvičky jmelí.

b) Líti olova (jen při nejvyšší péči o bezpečnost — vlčata se nesmí ku-

pit kolem toho, kdo s olovem pracuje. Potom dobře omýt ruce. Nebrat jídlo do rukou).

c) Přskavková štafeta: místo hořícího dřívka koluje prskavka. U koho zhasne, vypadá.

d) Práce do smečkového časopisu: kreslení, čtánečky.

e) Vypíšte soutěž: na nejpěknější původní pohádku, návrh na obálku smečkové knihy.

f) Učte se mazat lyže, napínat je a nasazovat vázání.

g) Drobný program:

Vystřihování, nalepování, skládání rozstříhaných obrázků, skládání ze zápalek, rukodělné práce ze dřeva, z korku, vosku atd.

Program na výlet:

a) Hra na lišku.
b) Stopování.
c) Kulování.
d) Stavění sněhuláka.
e) Sáňkování, lyžování, brusení.

f) Krmení ptactva a zvěře.
g) Pozorování zvěře.
h) Pozorujte, jak se z řeky dobývá led.
i) Pozorujte na ulici, co baličtí lidé nosí nyní pod paží a usuzujte, odkud který a je a co je v něm (podle charakteristických obalů).

Nyní se s vámi loučím s přáním dobrého lovu v novém roce a shledáme se asi na jaře, kdy si povíme opět něco o programu.

Oddíl skautů v Kocourkově pozoruje hvězdy.

KOUTEK DŮVTIPU

III. Hledáme bystrého skauta.

Předkládáme vám k řešení tři úkoly a těšíme se, že najdeme hodně bystrých čtenářů, kteří nám do konce 15. února pošlou svá řešení.

Jména správných řešitelů uveřejníme, vylosovaného odměníme.

*

1. V poledne každého dne vyjíždí poštovní parník z Antverp do New Yorku a v tutéž dobu každodenně jede parník také opačným směrem z New Yorku do Antverp. Plavba trvá přesně 7 dní. Kolik parníků jedoucích opačným směrem potká parníček na své cestě do Ameriky?

2. Překvapující rozmluva:
— Halo, halo! — Je to číslo 30110?
— Ano, s kým mám čest hovořiti?
— Ty mne nepoznáváš? — Vždyť přece moje maminka je tchýní tvé maminky.
? ? ?
Kdo hovořil u telefonu?

*

3. Rolník A má 4 ha pole, rolník B 3 ha. Domluví se, že budou orati společně a aby byli brzy hotovi, najali si ještě třetího pomocníka, kterému zaplatili 70 Kč. Kolik zaplatil každý z nich? Dr. Plajner.

Kolika způsoby lze rozměniti korunu?

Tento úkol, uveřejněný ve 2. č. Skauta-Junáka, řešilo celkem 15 bratří a sester. Správná řešení poslali: Ivan Soudek z Prahy XIV., J. Kantůrek z Veltrus n. Vlt., Miroslav Stříbrný z Jičína a Vlad. Trejbal z Litoměřic. Sestra Ilja Vránová z Hodonína napsala sice správnou odpověď, řešení úkolu však nepředložila a proto nebyla zařazena mezi ostatní.

Odměnu získal br. J. Kantůrek z Veltrus, jemuž byla zaslána kniha Fr. Elstnera „Kniha o uzlech" s věnováním a podpisy.

Československou korunu je možno rozměniti 91 způsobem, jak ukazuje přehled.

50 h	25 h	20 h	10 h	5 h	25 h	20 h	10 h	5 h	20 h	10 h	5 h
2	—	—	—	—	2	—	3	4	3	2	4
1	2	—	—	—	1	—	2	6	2	1	6
1	1	1	—	1	1	—	1	8	1	—	8
1	1	—	2	1	1	—	—	10	1	6	—
1	1	—	1	3	1	—	1	1	1	5	2
1	1	—	—	5	1	—	—	3	1	4	4
1	—	3	1	—	1	—	3	1	1	3	6
1	—	2	3	1	1	—	2	3	1	2	8
1	—	1	2	3	1	—	1	6	1	1	10
1	—	1	1	5	1	—	—	7	1	—	12
1	—	1	—	6	1	1	5	1	1	8	—
1	—	—	5	1	1	1	4	2	1	7	2
1	—	—	4	3	1	1	3	5	1	6	4
1	—	—	3	4	1	1	2	7	1	5	6
1	—	—	2	6	1	1	1	9	1	4	8
1	—	—	1	8	1	1	—	11	1	3	10
1	—	—	—	10	1	—	7	1	1	2	12
—	4	1	—	1	1	—	6	3	1	1	14
—	3	—	2	3	1	—	5	5	1	—	16
—	3	—	1	5	1	—	4	7	—	10	—
—	3	—	—	7	1	—	3	9	—	9	2
—	2	3	1	1	1	—	2	11	—	8	4
—	2	2	1	3	1	—	1	13	—	7	6
—	2	2	—	5	1	—	—	15	—	6	8
—	2	1	3	2	—	5	—	—	—	5	10
—	2	1	2	4	—	4	2	2	—	4	12
—	2	1	1	6	—	4	1	4	—	3	14
—	2	1	—	8	—	3	3	4	—	2	16
—	1	—	5	2	—	3	2	6	—	1	18
—	1	—	4	4	—	3	1	8	—	—	20

Skauti - junáci i sportovci

chrání své životy a zdraví jen

protiplynovou maskou

MARS

s filtrem nejnižšího odporu, která usnadňuje dýchání, neunaví a dobře přiléhá. Vyrábí:

Akc. spol.

OCELOVÝ DŮM

BRATISLAVA, Štúrova 5, tel. 4052-54

PRAHA II., Lazarská 7, telefon 392-41.

Chraňte se před nachlazením, kašlem a rýmou

KARMELITKOU

jemnou francovkou

PÁLA akc. spol. SLANÝ

Aljaška je opravdu nejstudenější místo na světě. Když jsem tam byl, jeden chlapík postavil před chatu hrnec s vřelou vodou a ona zmrzla tak rychle, že když se za dvě minuty pro ni vrátil, byl led ještě teplý.

T. W. Jackson (Výběr.)

Důležité upozornění.

Ministerstvo národní obrany nám sdělilo, že nemůže v budoucnosti vyřizovati žádosti jednotlivých oddílů o odprodej vyřaděných součástek vojenské výstroje k účelům provádění branné výchovy.

V letošním roce a v letech příštích bude praxe taková, že MNO ohlásí občas Svazu skautů, jaké věci a za jakých podmínek by nám mohlo pro naše účely přenechati a rozdělování mezi jednotlivé žadatele musíme prováděti sami.

Adresujte proto příslušné žádosti přímo Svazu skautů a uveďte, o které věci máte zájem.

Dr. R. Plajner.

Tuk na sportovní obuv

Speciální lyžař. vosk švédský zn. DERBY

Ušetříte, používáte-li

MAGGIHO hovězí polévky v kostkách

Telefon 30.110. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Vydává Svaz junáků skautů a skautek RČS. — Užívání novin. známek povoleno pod č. 78226-VII-1930. — Dobí úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze. — Praha 15. ledna 1938.

1. Domečky jičínských Vlčat. — 2. Znojemští skauti závodí ve stavbě stanů. — 3. Romanticky položený tábor skautů z Chotěboře. — 4. Skautky 14. odd. pražského buduji svůj tábor v krásném jihomoravském zátiší. Mezi nimi i francouzská skautka (vlevo vzadu).

5. Stavba tábora v reservaci znojemských skautů na Vranovské přehradě.
6. Pražský spojovací oddíl při cvičení s polním telefonem.
7. Tábor berounských skautů měl krásné a ke hrám jako stvořené místo.

Z cesty 5. oddílu vodních skautů z Prahy k námořním skautům v Holandsku, Anglii a Francii: 1. Návštěvou v holandském přístavu. 2. Plachtění s holandskými vodáky. 3. Před parlamentem v Londýně. 4. V pavilonu námořnictví na pařížské světové výstavě. — 5. Před radnicí v jihoanglickém Lymingtonu v očekávání místních osobností. — 6. K prohlídce nákladní lodi, která přijela právě z Indie. — 7. Projížďka přístavem v Rotterdamu. — 8. Cestou po holandských kanálech.

9. Při závodu vysokomořských jachet Holandsko — Anglie.

10. Před londýnským Towerem.

SKAUT JUNÁK

Ročník 24. Číslo 6.

S plnou výzbrojí na polním cvičení. (Skauti Litovel, foto Fr. Vopat).

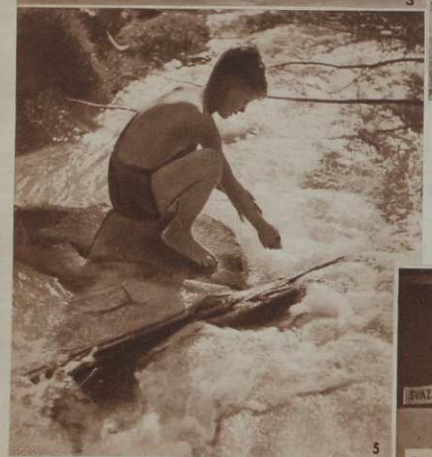
VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM — VŽDY S THYMOLINEM!

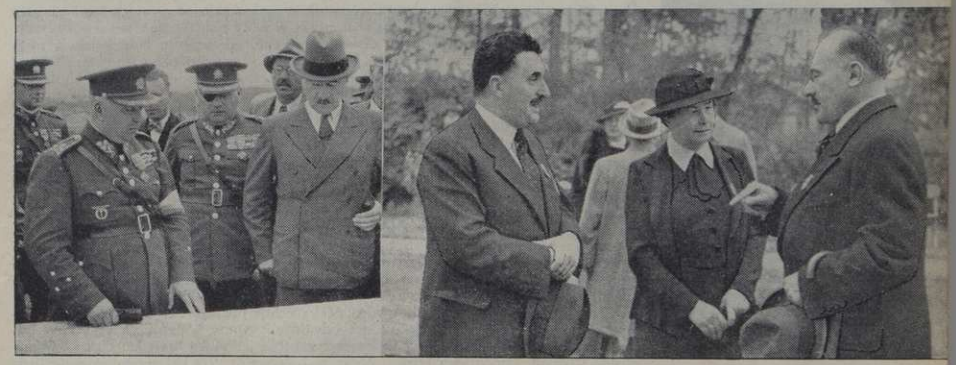

1. a 3. Ze života vodních skautů v Bratislavě: Radosti lyžaření a plachtění na Dunaji. — 2. Na vycházku. (Jičínská Vlčata.) — 4. Skauti z Litovle připravují svůj vlastní film. (9·5 mm. Pathé.) — 5. K mytí v ledové vodě horské bystřiny je třeba odvahy! (Foto Sitenský.) — 6. Místonáčelník prof. B. Řehák v kruhu posluchačů II. české Lesní školy. — 7. Československá exposice na mezinárodní skautské výstavě ve Vídni.

ANT. B. SVOJSÍK:

Ministerský předseda Dr. MILAN HODŽA, *dožil 60 let.*

V levo: Minist. předseda dr. Hodža sleduje výklad div. generála Linharta (místostarosty našeho Svazu) při posledních manévrech. Uprostřed gen. insp. čsl. branné moci gen. Syrový. — V pravo: Dr. Hodža v hovoru s ministrem vnitra dr. Černým a jeho choť, dcerou zesnulého státníka Ant. Švehly.

Slovensku vzešla 1. února 1878 hvězda, * Milan Hodža. Z rodu ideálních bojovníků za lepší budoucnost zmučeného lidu slovenského vyšel veliký vítězný bojovník, jenž pokračoval v buditelském díle, probojoval jednotu Čechů a Slováků a stanul konečně v čele vlády svobodného našeho státu.

Do arény politické vstoupil ve 20 letech ozbrojen vědomostmi, schopnostmi a s odhodláním podstoupiti s otevřeným hledím boj na život a na smrt. Ve 27 letech dovedl již soustřediti na sebe hlasy Slováků, Srbů i Němců v Kulpíně v jižních Uhrách a byl přes zuřivý odpor Maďarů zvolen do parlamentu v Pešti. Do vypuknutí světové války prožíval trpká léta žurnalisty-buditele, slovenského Havlíčka proti úkladům a násilí maďarské vlády.

Počátek světové války znamenal persekuci všech roduverných Slováků. Také Hodža byl zatčen a v okovech přivezen do Prešpurku, nynější metropole svobodného Slovenska. Odtud byl poslán na frontu do Haliče, odsouzen na 8 měsíců těžkého žaláře, ale pro chorobu později poslán na pomocné služby v Červeném kříži do Vídně. Vstoupil do úzkých styků s poslanci českými, chorvatskými, slovinskými i rumunskými, kteří rovněž čekali, kdy udeří Rakousku osudová hodina. 30. října 1918 je již na shromáždění v Turčanském sv. Martině a pracuje na památné deklaraci.

Hodža ukázal se hodným nadějí, které v něho kladli Slováci i Češi. Poznal jsem jej jako ministra školství a národní osvěty při jednání o otázkách uměleckých a podivoval jsem se jeho informovanosti, všestrannosti a getlemanství. Svůj zájem o skauting projevil živým zájmem o lepší vybavení skautingu v Československu a přijetím funkce starosty Svazu, kterým zůstal až do svého onemocnění a odchodu do ciziny. Od té doby je členem čestného výboru Svazu.

K hlubokým studiím odborným, k horlivé práci, znalostem mnoha jazyků přibyly zkušenosti těžkého života národního buditele a bojovníka a učinily Hodžu jedním z nejpřednějších státníků Evropy. Je na slovo vzatým odborníkem v politice vnitřní i zahraniční, v otázkách kulturních, hospodářských, sociálních, branných i menšinových, je důstojným representantem naší vlády před cizinou. Jeho koncepce střední Evropy stojí v popředí zájmů celé mezinárodní politiky, od níž právem očekává se vyjasnění celé světové situace.

K tomuto velikému dílu přejeme jubilujícímu ministerskému předsedovi hodně zdraví a štěstí.

Skauti zachránili zmrzlé lyžaře.

Náčelnictvo udělilo oddílu odznak „Za čin junácký".

Náhodou jsem zavítal na Žalý. Na stožáru chaty vlála skautská vlajka a u vchodu černobílá tabulka hlásala, že se zde ubytoval 1. Spojovací oddíl Praha. Myslel jsem si: „O jé, to nenajdeš noclech." Ale dodal jsem si odvahy a vešel. Právě se večeřelo. Všude sympatická barva skautských košil. Na jednom konci seděli starší s velitelem, na druhém mladší. „Služba" pomáhala číšníkovi roznášeti. Pěkné porce, ale, panečku, to to v nich mizelo. Za půl hodiny bylo po večeři a nastoupil raport. Bylo to velmi pěkné, s jakou vážností přijímali provinilci spravedlivé tresty. Co jsi udělal? Nečistil jsem si zuby. Co ty? Povykoval po „večerce" atd.

Po raportu se zpívalo a byl jsem šťasten, že jsem dostal pokojík a že mohu ztrávit několik dní s mládeží, kterou jsem si rázem zamiloval. Ráno hemžilo se okolí rozhledny skauty na lyžích, ale 1. jejich četa ochotně opravila v třeskutém mraze zpřetrhanou telefonní linku na chatě. A za chvíli již zase byli mezi ostatními a cvičili pod vedením dobrých lyžařů, signalisovali, nebo stavěli cvičné polní telefonní spoje.

A tak to šlo den za dnem a jeden byl krásnější druhého.

Ale naše hochy čekala ještě těžší zkouška. O Silvestra přišli do chaty tři studenti. Asi po hodinovém odpočinku vydali se na lyžích na zpáteční cestu na Benecko, kde bydleli, ale v prudké vánici zbloudili a místo na Benecko pustili se k horám průsekem k t. zv. „Bubnu". Asi po půldruhé hodině vrátil se jeden z nich na Žalý bez lyží, s námahou vyprávěl, že zbloudili a že oba kamarádi leží někde pod Zadním Žalým, načež se zhroutil. Velitel oddílu vyslal ihned po všech cestách hlídky se světlomety a vydal se s dvěma silnými skauty a synem nájemce chaty Víškem, se saněmi, taženými psem, na místo, kde tušili, že je najdou. Hluboko pod cestou našli oba studenty, už v bezvědomí a se ztuhlými údy. Naložili je na saně, dopravili do chaty, kde po hodinové námaze podařilo se přivésti je k vědomí.

Píši o tom úmyslně, aby o této službě, kterou skauti pokládají za samozřejmou povinnost, se dovídala také naše veřejnost. Byl to I. Spojovací oddíl z Prahy, jehož velitelem je ing. Chalupa. Je vidět, že skauting vychovává muže, jaké v dnešních dobách potřebujeme.

(Mor. Listy.)

ANT. B. SVOJSÍK:

PRAVÝ MUŽ NA SVÉM MÍSTĚ.

K padesátinám bratra armádního generála, Jana Syrového.

Když 12. června 1920 vracel se do Prahy vůdce sibiřských legií, generál Jan Syrový, bylo ještě mnoho těch, kteří si plně neuvědomili, co znamenalo, že na všech frontách světové války bojovaly regimenty našich legií, prvky armády rodícího se státu a že bez nich nebylo by snad samostatného státu československého. Ale legie tu byly, vykázaly před celým světem skvělé výkony, byly činem, přes nějž nebylo lze přejíti, právě jako přes 28. říjen, provedený v Praze. Co se stalo, ani Bůh nemůže »odestát«. A jsou-li to činy tohoto významu, zasahají do životů celých národů, vytvářejí dějiny.

Pražští skauti měli tenkráte perný den. Měli pořadatelství na Národní třídě. Ale když nedostavila se na Václavské náměstí kterási veliká korporace, došel nás vzkaz, aby skauti tam přišli zabrániti vznikajícímu nepořádku. Dva nebo tři skautské oddíly oddělily se od ostatních, skautským krokem, s tyčemi na ramenou došly a doklusaly na místa ohrožená a vykonaly přesně svůj úkol. Konali jsme tuto službu s nadšením. Už ráno 29. října 1918 ve svém projevu před odchodem k holdu Národnímu výboru připomenul jsem, aby pro Wilsona nezapomínalo se na generalissima spojených armád, Foche. Vděčnost k našim osvoboditelům, k legiím, úcta k armádě byly od toho dne našim skautům samozřejmostí. A toho dne byli jsme dokonale šťastni, neboť vítali jsme Syrového, nejlepšího z nejlepších.

Válka stihla jej, rakouského poručíka ve Varšavě v tehdejším Rusku. Byl mezi prvními, kteří šli jako prostí vojíni do legií, byl první náš voják, jehož hrdinství a obětavost hlásala již 1. února 1916 zpráva hlavního stanu ruských armád. Záhy proslul svou spolehlivostí, rozvahou, statečností i pohotovostí. Měl všechny přednosti bojového skauta, proto také záhy vynikl jako rozvědčík a vůdce odvážných výprav. V den zborovské bitvy byl raněn granátem do oka, ale záhy po operaci vrátil se jednooký bratr Jan opět ke svému pluku. V první výroční den bitvy u Zborova, 2. července 1918 byl jmenován generálem a hned na to vrchním velitelem čsl. národního vojska na Rusi. Volba bratra Jana následníka slávy Žižkovy byla šťastná. V těžkých situacích, které nastaly nepřátelstvím s bolševiky, ve zmatku různých hesel, jež strašily v horkých hlavách a hrozily rozvraceti i legie, bylo třeba klidu a spolehlivosti Jana Syrového, aby nadlidské dílo bylo ukončeno a naše vojska dostala se přes Sibiř domů.

Stejně spolehlivý ukázal se Syrový také jako náčelník hlavního štábu a konečně v nejvyšší hodnosti – generálního inspektora čsl. branné moci. V těžkých dobách republiky zachoval rozvahu, uchránil armádu politického stranictví a dobyl jí významu, jaký jí při naší zeměpisné poloze patří. Děkujeme dobrému osudu, že vedle Masaryka stál v čele mladé armády muž tak spolehlivý, jako je Jan Syrový.

Jako mladý muž pracoval v Sokole, ale neutkvěl na jedné doktrině, dovedl oceniti, co dobrého přinášejí obraně vlasti také jiná hnutí a správně oceňuje zvláště branné hodnoty výchovy skautské.

Při jubilejích přišlo do zvyku vysloviti údiv, že jubilant při tak mladém vzezření a zdraví dožívá se tak krásného jubilea. To vzezření při betonovém zdraví generála Syrového jest samozřejmé, u něho se spíš divíme, že je tak mlád muž, jenž stojí už 20 let v čele naší armády.

Když jsem mu za deputaci Svazu a pražské župy v den jeho narození při legionářském večeru na Slovanském ostrově přál jménem nejmladších a nejoddanějších jeho ctitelů, mluvil jsem opravdu ze srdce veškerého československého junáctva, jemuž zůstane navždy ideálem bojového skauta hlavou, srdcem i svými výkony.

A. B. SVOJSÍK:

CHLAPEC, TVOR NEZNÁMÝ.

Skautingu přiznává se jako hlavní zásluha, že učinil největší psychologický pokrok všech věků, objevív chlapce — bytost odsouzenou při svém vývoji k pasivitě. Ale nejen že objevil tvora neznámého, ale skauting ukázal, že mu rozumí, ať hoch mluví anglicky, čínsky, rusky nebo bečuánsky a že jej umí vésti, aby se stal lepším člověkem a základem dokonalejšího lidstva v budoucnosti. Co Baden-Powell rozpoznal svou psychologickou a výchovnou genialitou a co potvrdily zkušenosti a výsledky, stalo se předmětem bádání amerického vědce, dra Carrela i na člověku dospělém a celé civilisované lidské společnosti.

Výsledky jeho prací jsou shrnuty v díle „Člověk — tvor neznámý." (Nákladem J. Alberta, Praha XII., 50 Kč.) Je tu pokračováno na cestě velikých ruských badatelů, lékařů a objevitelů, zvláště Pavlova. A kdo je spolupracovníkem Carrelovým? Nikdo menší než vítěz nad Oceánem, plukovník Lindberg, obdivovatel skautingu, miláček mládeže — Lindy. Umělým srdcem po několik hodin udržovali na živu mrtvého živočicha, snaží se oživiti mrtvé tkáně, vrátiti život těm, kdo byli zabiti elektrickým proudem, odhalovati tajemství života i smrti a povznésti člověka z dnešního duševního, fysiologického i mravního úpadku.

Nejcennější a nám skautům nejbližší jsou kapitoly „K lepšímu člověku" a jejich závěry věnované výchově. Uvádím jeden z názorů na tělesnou výchovu, který dokazuje správnost cesty, kterou jsem šel při vytváření tělesné výchovy v přírodě:

„Je dobře známo, jak se vyvíjejí vhodným treningem jednotlivé skupiny svalové. Je však potřeba mnohem rozmanitějších cviků, než jsou klasické sporty, mají-li síliti nejen svaly, ale i ústrojí, potřebná k jejich výživě, a orgány, které umožňují tělu vydržeti dlouho trvající námahu. Takové cviky jsou obdobné s námahou, vykonávanou denně v primitivnějších formách životních. Speciální tělocvik, jakému se učí na školách a universitách, nedodá nikomu skutečné vytrvalosti. Ke zlepšení celkové konstituce člověka jest nutná námaha, která vyžaduje činnosti nejen svalů, ale cevstva, srdce, plic, mozku, míchy i mysli, krátce celého organismu. Běh přes nerovnou půdu, slézání skal, zápas, plavání, práce na polích a v lese, vzdorování nepohodě, včasné vštípení mravní zodpovědnosti a všeobecně přísná životosprávа přináší pravou harmonii svalstva, kostry, orgánů i vědomí."

Není to skvělá obhajoba přirozené výchovy v přírodě i tělesné výchovy čsl. skautů? Pražský fysik, dr. Č. Klika došel již v roce 1914 studiem života v našich táborech k názoru, že vznikl z nich nový typ tělovýchovný, charakterisovaný fysiologicky srovnaným pořadem významných cvičení, zasazených do rámce pochůzek po krajině. Netušil tenkráte ani on ani já, že k témuž cíli směřují vynikající praktikové v Americe, jejichž přespolní běhy propagované u nás po válce, budou novinkou pro laiky, ale které byly u nás v hodnotnějším zpracování prováděny již dávno. Dílo Carrelovo je jejich novým vědeckým potvrzením.

Je zajímavo také, s jakým elánem hájí v „antimilitaristické" Americe přednosti vojenské služby, tedy snahy, které nám v našem státě vynášely jen útoky nejen ignorantů a štváčů, ale i úředníků z ministerstev, která měla brannou výchovu budovati.

Dílo Carrelovo je nová vědecká apologie skautských názorů na výchovu, kterou psal nejen všestranný vědec, ale také ušlechtilý člověk, jehož srdce chápe oběti i zadostiučinění, jehož se dostává těm, kdo budují nové cesty lidskému pokolení:

„Fysická bolest a námaha všeho druhu snáší se mnohem snáze, je-li provázena zdarem nějakého vytouženého plánu. Dokonce i smrt se usmívá, když je spojena s velkým dobrodružstvím nebo s krásou oběti nebo s očištěním duše, splývající s Bohem."

Skauting odměňuje se oběma pionýrům lepší budoucnosti lidstva tím, že na milionech mládeže ukazuje přiznivé výsledky jejich „utopií", pro které dnešní lidstvo většinou není ještě zralé.

PRESIDENT REPUBLIKY, Dr. E. BENEŠ KE STUDENTSTVU.

Ve své řeči zdůraznil, že pro naší mladou generaci je důležitou školou života sledovati dnešní mezinárodní události a pravil:

„Dívejte se na události ty nikoli s hlediska denní politiky, dnešních a zítřejších svých starostí, potřeb a snah jedné politické strany nebo třídy, nebo s hlediska osobních potřeb okamžiku.

Snažme se *zachovat klid, nepodléhat okamžitým dojmům a událostem a nedělat z toho ukvapené, předčasné závěry, být však stále na stráži a býti připraven!*

To, co se dnes děje, *to je typický znak všech převratných dob.*

Náš stát a národ nesmí býti třtinou. Musíme býti velikým žulovým balvanem, o jehož stěny se příboj světové bouře bez těžkých následků denně odráží. Stát pevně, mužně, důstojně a klidně na svém místě, býti připraven na vše a nepodléhat denním událostem, denním dojmům, denním maličkostem, jít svou pevnou, jistou, vlastním prostředím, vlastními ideovými směrnicemi, vlastními vnitřními podmínkami danou cestou – to je první náš národní a politický úkol!

Nechceme nikomu vnucovat své, ale nedáváme si vnucovat cizí, nemícháme se do věcí sousedových, ale nechceme, aby se on míchal do věcí našich. Jsme k sobě i k jiným kritičtí, ale důsledně tolerantní a korektní. A jdeme si při tom pevně, cílevědomě, mužně a důstojně svou vlastní cestou.

Věřím v dobrý vývoj našeho státu a národa, protože věřím v dobrý a šťastný vývoj vás, naší mladé příští vedoucí generace.

E. ST. VRÁZ–VZOR ČESKOSLOVENSKÝCH SKAUTŮ.

Skauting je výchova dle vzoru zálesáků a objevitelů, praví Baden-Powell a proto Angličané staví svým skautům za vzor nejlepší cestovatele a badatele svého národa; náš národ nemá podobných osobností mnoho. Vedle Holuba jest to především veliký idealista a vzácné dobrý člověk E. St. Vráz.

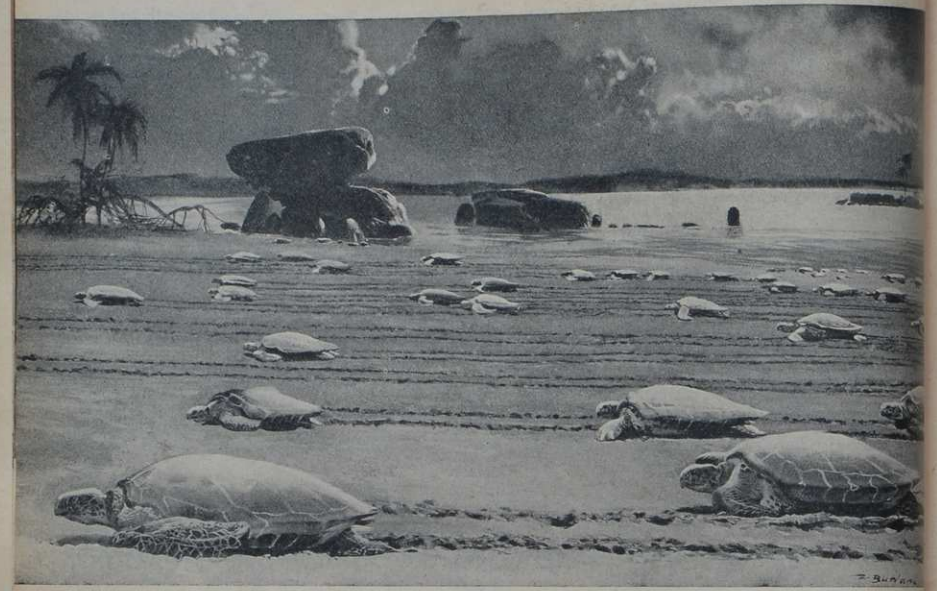

Vráz, třeba většinu života vzdálen mimo svou vlast, vřele ji miloval. Jeho výprava do neznámého místa Nové Guinee nesla vlajku s vyšitým českým lvem a na svou loď jež jej nesla proti proudu Orinoka vlastnoručně namaloval nápis Praga.

Život E. St. Vráze poskytuje tak jednoznačný důkaz o podnikavosti, odvaze a objevitelské vášni českého člověka, jaký snad nemá u nás vůbec příkladu. Již ve svých 22 letech vydal se Vráz na svou první dobrodružnou pouť — přes Španělsko do Afriky. Tři léta útrap a strádání prožil ve fanatickém Maroku, aby se pak přes Saharu vydal na západ do tajemné Gambie. Chtěl býti průkopníkem, badajícím přírodozpytcem, láskyplným objevovatelem přírodních tajemství, ale počátky jeho cest nebyly nikterak slibné. Pět let života mezi divokými, sveřepými kmeny pod vražedným sluncem gambijským, pět let plných nemocí, bídy, hrůz a otřesů byly by zlomily každého jiného, Vrázovi však byly jen pobídkou k dalším výpravám po Sierře Leoně a Liberii. Dva další roky sbíral přírodniny na Zlatém pobřeží a odvážil se i k cestě mezi Ašanty, jimiž byl zajat a zavlečen do vnitrozemí. To byly doby, kdy již nedoufal v návrat; jako zajatec dostal se do míst, kam noha bělochova ještě nikdy nevkročila! A přece se mu podařilo uprchnouti; pustil se po řece Volte do vnitrozemí a proniknil až na hranice dahomejské. Na této cestě objevil nejen vzácné druhy ryb, přírodnin, háje kaučukovníků, ale i zlatá naleziště. Nevyužil jich; cestovatelská vášeň mu nedovolila, aby se v Africe usadil. Prožil tam celkem osm let.

Na půvabných Kanárských ostrovech léčil rok své nemoci, uhnané v Africe, ale pak je to znovu ten starý Vráz, muž nelidné krve, sníšek, dobrodruh, jenž nevydrží na místě. Zlákala ho Jižní Amerika, země neproniknutelných pralesů a nekonečných řek — Amazonka, Orinoko! Quadeloupe, Martinique, Trinidad — pak Venezuela — to byly zastávky potřebné k tomu, aby Vráz získal peněz na svou velkou cestu napříč rovníkovou Amerikou. Vydělává je sbíráním orchidejí a obchodem s balatou.

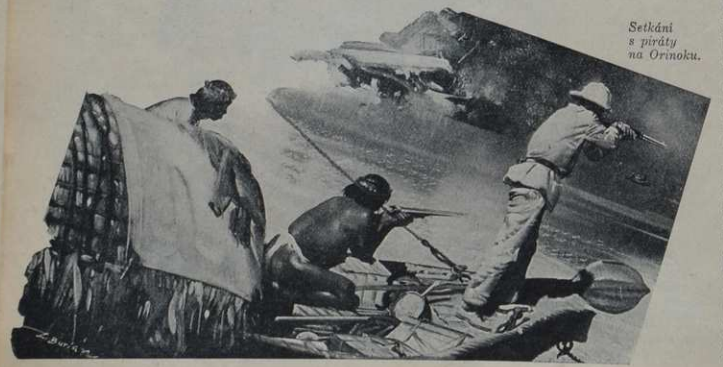
A pak se r. 1892 splnil konečně jeho velký sen, slavná cesta

Jihoamerické želvy táhnou na písčiny Orinoka klásti vejce.
(Obrázky jsou z Vrázových cestopisů, které právě v krásné úpravě počíná vydávati Hokr v Praze.)

rovníkovou Amerikou počíná. Vzhůru po Orinoku k Bolivaru a ústí Apure, pak pustinami, peřejemi a raudaly stále výš do krajin obydlených jen divokými Indiány. Horečka, vyčerpanost, malarie a úplavice provázejí ho na této cestě. Třikrát ho opustili jeho indiánští průvodci, třikrát zůstal v džungli sám, na smrt nemocen. Nic ho však nezlomilo. Jeho loď se zásobami a sbírkami, s fotografiemi a zápisy pohltily peřeje: v Manaosu na Rio Negru musil prodat vše, co zbývalo. Nepovolil. Vzhůru po Amazonas a dál pralesy až k úpatí And hnalo ho nezkrotná vůle. Přechod pohořím, kde přes den mění se tropické podnebí v mrazivé sněhové vánice, byl nevylíčitelně krušný. A tam, na druhé straně And, kynula již pěšímu poutníku Ajamarka, někdejší bohaté sídlo slavných Inků. Byl v Perú, v zemi zlata — cesta napříč rovníkovou Amerikou byla vykonána!

Dlouho trvalo, než se Vráz vzpamatoval z této nejtěžší své cesty, plné bojů, útrap a nebezpečí. Rok žil v Praze, ale již 1895 vyrazil na novou cestu — kolem světa, kterou s různými obměnami opakoval ještě roku 1900. Procestoval Japonsko, Čínu a Kočinčínu, Čínu za revoluce boxerů, v nebezpečné době povstání proti Evropanům. Podnikal lovecké výpravy po tropických ostrovech Javě, Bali, Lomboku, Celebesu a Ceylonu, poznal Molukky, prošel křižem krážem ostrovy Sulu a prožil svrchované nebezpečné, vzrušující okamžiky mezi Dajaky, pověstnými lovci lebek, v honbě na orang-utany na Borneu. Ale je tu i Nová Guinea, kde se jako první běloch ocitá ve Velkém Hatamu, je tu památný Siam s pravěkými božišti, Mandžusko, Korea, divoké námořní plavby, je tu staré Mexiko s výstupem na sopku Popocatepetl (Vrázova cesta svatební), zříceniny Mitly v provincii Oaxaka, Kuba za španělského povstání, Severní Amerika a opět Bajkal, toulky sibiřskou drahou do Vladivostoku...

Setkání s piráty na Orinoku.

Celý svět procestoval Vráz a všude touha po proniknutí tajů a záhad panenských pralesů, stepí, hor a řek byly mu talismanem, který ho nesl kupředu. Byly chvíle, kdy jeho život visel na nitce, buď pro úklady divochů, buď zásahem divočiny. Chvíle, kdy Vráz již nevěřil v návrat. A přece se vrátil do vlasti, do Prahy, kterou si umínil obohatit svými sbírkami a do níž ho táhlo jeho srdce. Naposled a trvale se vrátil domů 30. srpna 1921; v Praze zemřel dne 20. února 1932.

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

22. „Pro tebe, pro tebe zpíval bych hned!"

„Křídla vzhůru letí,
spěchám k nebi pěti,
nad louku, kde květ se kývá,
ve svém stínu hnízdo skrývá
a v něm moje děti,
moje drahé děti."

Skřivan šroubuje se prudce k obloze a zpívá a zpívá. Je krásný, horký den. Na lukách, v kraji za lesem i v lesích, kosí otavu a vůně schnoucího sena rozplývá se v horkém vzduchu. Podél svahů a mezí září bílé a žluté terče kopretin, skromně krčí se tmavě červené kalíšky hvozdíků, voní malá trpasličí mateřídouška a červenají se lehounké a choulostivé kvítky hlaváčků.

Topol vyrazil z tábora s kusem sýra a chleba v kapse trenýrek a pružným prutem v ruce. Má dnes volno a proto vydal se na toulku k Vlčímu potoku. Touží více než kdy jindy býti sám se svými city a myšlenkami.

Bručí si opět a opět jakousi píseň. Je to ta, kterou Ježdík denně zpívá, kdykoliv popadne kytaru a chodí s ní od stanu ke stanu vyhrávat: „Černé oči, proč pláčete..."

Topolovi však není nijak do pláče. Naopak, těší se ze svého zdraví, ze své mladé síly, která se mu rozlévá ve všech svalech a žilách.

Kráčí právě po bažinaté louce. Plátěné střevíce jsou plny vody, až to zpěvavě čvachtá. Ale Topol nedbá, vždyť voda chladí a na cestě za chvíli ve slunci uschne!

Uprostřed louky, poblíž Vlčího potoka, je hluboká písčitá jáma, kterou vymlel potůček. Nyní je krotký a malým vodopádkem padá do prohlubně. Za bouře však mění se v prudkou bystřinu, která vymlela tento dolík a pod převislými břehy vyhlodala řadu malých jeskyněk.

Topol usedl na písčitém pahrbku za hradbou bujných květin a dívá se zasněně do padající vody. Při tom zvolna pojídá svou svačinu. Dnes se marně snaží soustřediti své myšlenky na něco vážnějšího. Jeho cestovatelské plány zdají se mu býti nějak příliš vzdálenými a neskutečnými. Hlavou stále a stále zní smutná melodie černých očí...

Pojednou se ozval z louky smích. Jásavý smích, který řadou čistých tónů stoupá a klesá v hudební stupnici. Topolem zachvělo překvapení. Není tu sám! A ten smích zná!

Opatrně se vztyčí a přes bohatou houštinu kopretin dívá se na louku. Na horním konci, ve vzdálenosti asi stopadesáti metrů, shrabují otavu v kupky. Je tam muž, dvě ženy a děvče. Jsou to starostovic a Dáša jim pomáhá. Směje se a zpívá si při práci. Její červený šátek svítí, tělo se rytmicky prohýbá a píseň, krása a životní veselí jakoby se kol ní šířily na všechny strany. Topol se dívá okouzlen a myslí si:

„Bože, to je krásy na světě!"

Pak rozmýšlí, má-li se ukázati či nikoliv. Zdá se mu to nevhodné. Nesnesl by, kdyby se někdo domníval, že se vtírá! Jaký by to také mělo smysl jíti k nim? Snad se nabídnout ku pomoci? Kdo ví, jak by byl přijat a jak by to bylo vykládáno? Nerad by byl dotěravcem!

Obává se však také, aby nebyl ve svém úkrytu objeven. Bylo by ještě horší, kdyby mu mohl někdo vytknouti, že špehuje. Proto se rozhoduje s těžkým srdcem vydati se na další cestu.

Vstává a jde loukou. Snad ho starostovic vidí, ale Topol se neohlédne. A přece by rád věděl, zda ho Dáša zpozorovala! Jde co možná nejpružnějším krokem, švihá odvážně a jakoby bezstarostně prutem a zachází konečně do lesa.

Stezka se vine mezi křovím, prochází vysokým lesem a vynořuje se na velikou rovnou louku. Topol jde a jde a v hlavě zvolna mu rostou nové myšlenky. Ani neví jak a myslí ve verších:

„Červený šátek jak rudý mák,
když mezi obilím těší můj zrak,
červená suknice a černý hled,
pro tebe, pro tebe zpíval bych hned."

Topol se skoro zarazil. Co se to s ním děje? Dosud, jako většina chlapců jeho věku, nemiloval básně. Zdálo se mu, že jsou pouze pro děvčata. A on, budoucí badatel a cestovatel nemůže se přece zabývati podobnými hračkami! A nyní se do toho dostal, ani neví jak.

Vysmívá se sám sobě, ale nemůže potlačiti velmi příjemný dojem, že mu v duši cosi jásá a zpívá, co nalezlo tímto způsobem vyjádření.

„Teď dokonce budu snad básnit i o cestě do středu země?" pohrdavě si vyčítá.

Ale hluboko v duši se mu cosi skoro uličnicky směje a hned také odpovídá: „Proč ne?"

Topol se hlasitě rozesmál:

„Na mou duši jsem se zbláznil!" vrtí sám nad sebou hlavou, ale hlas v jeho nitru neumlká:

„Jako černý démant plní
širá tma podzemní říš,
přec mi v této tmavé tíni
černý zrak tvůj září vstříc."

Topol už se nesměje. Je skoro okouzlen. Vše je mu nové a podává se tomu s radostí. Nevěděl dosud, že má ve své duši tak květnatou zahradu citů.

Jeho kroky bezděčně vrací se zpět k louce. Ale jak se přibližuje, poetické obrazy hasnou a jeho duše zmocňuje se napětí a jistá stísněnost.

Při břehu jezera, na pokraji louky, je přivázán veliký vor. Starosta kupí na něj právě hromady sena. Cesta po vodě je totiž nejpohodlnější způsob jeho dopravy do vesnice. Ženy mu pomáhají a také Dáša se snaží, pokud jí mladé síly stačí.

Topol se nemůže vyhnouti setkání. Jde blíže a pozdravuje. Starosta odpovídá a veselé dodává:

„Nu, tady máme silného plavce, ten nám pomůže přehat vor."

Topol je překvapen a zmohl se pouze na otázku:

„Myslíte to vážně?"

Poněvadž to starosta myslí doopravdy a protože si Topol nic vroucněji nepřeje, než aby mohl jeti na voru, ochotně výzvě starostově vyhovuje.

Vor se zvolna šine podle rákosových břehů. Starosta přehá na jedné straně, Topol zápolí s dlouhým sochorem na straně druhé. Dáša sedí vysoko na kupě a dívá se po jezeře. Topol nenápadně pátrá v jejím obličeji. Chtěl by čísti v jejích očích potvrzení svého úsudku o její krásné duši.

Živost Dášina nepřipouští, aby byla dlouho zticha. Zapřádá proto rozhovor s Topolem:

„Pěstujete sport? Jak se na vás dívám vidím, že jste silný, ale trošku měkký! Hrajete vodní polo?"

Topol je zaražen touto otázkou. Takhle si rozmluvu s ní nepředstavoval.

„Nehraji. Neměl jsem dosud k tomu příležitosti", odpovídá neochotně.

„Vy nejste v žádném sportovním klubu?" diví se upřímně děvče a zdá se, že Topola skoro lituje.

„Jsem přece u vodních skautů a tam pěstujeme všechny druhy sportu", namítá rozmrzele.

„No, to přece jenom není to, co myslím! Prosím vás, jaké můžete mít výkony, když je to všecko jen tak primitivní?"

Dáša nemluví nijak pohrdlivě, ale Topolovi je přece jen trochu divné v duši. Proč mluví o takových věcech nyní, když je kolem spousta jiných a krásnějších námětů k hovoru? Mlčky píchá sochorem a naslouchá děvčeti, které pokračuje:

„Já jsem v plaveckém klubu Elohim Makkabi. Ne, nemyslete si, že jsem židovka", rozesmála se, když Topol na ni překvapeně pohlédl. „Šla jsem tam proto, že jsou tam správní kluci. Natahali jsme si tam takové prima klasy, že letos jistě vyhrajeme mistrovství."

Topol zvolna vytahuje sochor z vody a skoro zarmoucené pohlíží na Dášu. Je to ona, jak si ji po posledním setkání vysnil? Pro niž před chvílí zpíval?

Je to její obličej, její hluboké oči, avšak slova jsou jaksi zaprášena, podobna zaprášeným školním chodbám, jsou jako okna, jimiž slunce sotva může proniknouti i když se na jaře prudce rozhoří!

„U nás je Kirschnerova — to je nejlepší znakařka. Slyšel jste o ní? Ne? Ale znáte Rotsteina? To je klasa sama pro sebe", pokračuje živě Dáša.

Z ústředí Svazu.

Valný sjezd Svazu skautů a skautek RČS., který se bude konati v neděli 27. února ve velkém sále Ústřední knihovny města Prahy, bude ve znamení slavnostní přehlídky práce, vykonané skauty ve službách republiky.

Jubilejní odznak. Skautským pracovníkům, kteří slouží nepřetržitě od r. 1918, bude věnován zvláštní jubilejní odznak 1918—1938, na němž bude relief patrona skautů, sv. Jiří. Odznak se bude nositi na stuze.

Lesní školy. Náčelnictvo rozhodlo, aby se při výchově rádců a vůdců postupovalo v budoucnu takto: V každé župě budou pořádány třikrát do roka weekendové kursy pro rádce a vůdce. Kursy jarní budou absolvovány v únoru a březnu. Vždy pro dvě župy bude o prázdninách uspořádán vůdcovský kurs Lesní školy, který bude trvat asi 10 dní a bude přístupný již zdatným 16letým skautům. Výchově instruktorů je určen kurs Ústřední Lesní školy, do něhož budou přijímáni nejméně 20letí absolventi vůdcovských kursů, kteří se již ve skautské praksi osvědčili.

Záchrana životů. Skauti 1. spojovacího oddílu v Praze zachránili v Krkonoších dva studenty-lyžaře od zmrznutí. Vykonali velký čin. Náčelnictvo udělilo jim stříbrný odznak „Za čin junácký" na oddílovou vlajku a diplom uznání.

Vítězství skautské knihy. V anketě, kterou uspořádal časopis „Pražské školství", vyhrála kniha br. Jaroslava Nováka „Skautská srdce". Líbila se hochům na sto procent.

Skautská Edice vydá v brzké době další cennou publikaci. Bude to bra MUDra Josefa Cyvina „Zdravotní příručka".

Cizí skauti na sokolský slet. Zahraniční zpravodaj Svazu obdržel již řadu přihlášek cizích, hlavně francouzských a anglických skautů, kteří využijí příležitosti sokolského sletu k návštěvě naší vlasti a zbytek prázdnin ztráví u nás na táborech. Za pobytu v Praze budou ubytováni na Strahově, na Svojsíkově hradišti.

Výstava Náchod 38. Na výstavě v Náchodě, která potrvá od 19. VI. do 15. VIII., budou míti skauti výstavní exposici v „Pavilonu mládí", uspořádají tam celostátní závody Vlčat o totem náčelníkův a postaví pravděpodobně i vzorný ukázkový tábor. Dr. Plajner.

Světový náčelník nemocen! Chief Scout, Lord R. B. Powell, jemuž bude příští měsíc již 81 roků, byl přinucen svými lékaři odložiti dlouhou a namáhavou cestu do Rhodesie a Jižní Afriky. Při odjezdu z Anglie do Kenye, trpěl již revmatickými bolestmi a hlavně bronchitidou a lékaři proto brání podnikati cesty spojené s tak extrémními změnami podnebí. Světový náčelník slíbil kdysi skautům, že se dožije 100 roků a musí se proto opatrovati, aby danému slibu dostál. Dr. Plajner.

Detektivní dvojice - archeolog a rostliny.

Jak hledá Aleš Hrdlička starobylá sídliště.

Dočítáme se vždy znovu o úspěších zámořského krajana dra Aleše Hrdličky, ředitele anthropologického oddělení ve Smithonian Institute ve Washingtoně. A leckdy se ptáme, kde vzal dr. Hrdlička tak šťastnou ruku. Každoročně se vypravuje na velkou výpravu do Aljašky a na ostrovy Aleutské a nikdy se nevrací s prázdnou. Ba jeho kořist je rok od roku bohatší; představuje často celý vagon materiálu vykopaného ze zasutých sídel předvěkého člověka, který dávno před Kristem pronikal ze severní Asie přes úžinu Beringovu do Severní Ameriky. Člověk se tu mane táže, jak se dr. Hrdlička vyzná v tě široé pustině Aljašských hor a plání, v krajích vzdálených vší civilisace a pomocníků. Jak se to dělá, aby člověk začal v desítkách tisíců čtverečných kilometrů kopat někde a kopal hned se zdarem. Vždyť se nám to laikům zdá větší náhoda než najít jehlu v kupce sena.

Dr. Hrdlička vyzradil nedávno v Selence, že to nejsou žádné čáry-ani že je v tom není žádné přísloveční štěstí. Jen zdravé smysly musí člověk mít, otevřené oči, bystrý postřeh a schopnost vcvičovat malé a poloskryté náznaky, které přírodě po způsobu skautském pro vnímavé lidi připravila.

Když se dru Hrdličkovi podařil lov, když narazí na předvěkou osadu, znamená to, že se prokope povrchovou vrstvou půdní k nahromaděným zbytkům ze života dědiny, k vrstvě kulturní, která bývá tlustá někdy metr, někdy i pět metrů, a skládá se ze všech možných dokladů činnosti lidské, z popele, z rozbitých mušlí, z kostер po mořských ještěrech, ze zuhelnatělého dřeva, z kostí rybích, ptačích a savčích, vše smícháno s prachem a s náplavem a s organickými zbytky všeho druhu. Přírodovědec nemůže vidět povrchovou vrstvou nic z těch pravěkých odpadků, ba nepozná je ani, kde vystupují přímo na povrch. Neboť vše je pokryto hustým rostlinným porostem. Ale porost sám, má-li archeolog oči otevřené, prozradí, co je pod ním. Neboť vyrůstá z místa neobyčejně a přece znamenité pohnojeného. Proto jsou rostliny na takovém místě temnější, bohatší a vyšší než průměrně a často se tam rozbujtí druhy, kterým se jinde nedaří. Na ostrově Kodiakově prozrazují se starobylá sídla porostem kopřiv a divokého pastináku. Kolem pohřebišť buší tu bez. Na sídlišti u zřícenin Uyak bay rostlo hodně pomněnek, kterých v celé krajině není. Ještě jinde jsou předěvěkého tajemství omělí šalomounek a jeden druh starčku.

Prof. Hrdlička doporučuje proto botanikům, aby se věnovali květeně těchto předvěkých sídlišť. My si mane vzpomínáme na alpský žrovík, který ve slovenských horách pokrývá staré kolíby a košíary desítky let poté, co byly opuštěny. Že se však uchovává v květeně vzpomínka člověka i tisíciletí, je přece pěkný doklad souručenství.

(Lid. noviny.)

KAŽDÝ HOCH,

který chce znáti dobře základy skautingu a složiti úspěšně nováčkovskou zkoušku, musí míti knížku

„RADOSTI A TAJE SKAUTINGU.“

Díl I. Cena 6·50 Kč.

Bratří vůdcové, doporučujte ji soustavně svým nováčkům, ulehčíte si nesmírně svou práci!

SKAUTSKÁ EDICE, PRAHA II., VODIČKOVA UL. 6.

Topol mlčí a mlčí. Jen občas kývne. Je mu stále hůře. Cítí, že by měl něco říci, že bude za chvíli směšný. Ale co jen, proboha? Vždyť touží mluviti o jiných, docela jiných věcech! A aby se přetvařoval před ní, zdá se mu nemožné a nepoctivé!

Pohlíží opět a opět plaše do krásného obličeje, obdivuje se pružným pohybům děvčete, ale ta ústa, stále a stále pronášející tak všední a jemu tak dokonale lhostejné věci! . . .

„Halo, halo“, ozývá se od břehu.

Topol teprve nyní vidí, že už jsou proti táboru. Na můstku stojí Ježdík a volá na něho.

„Halo, Topole! Všichni musí do tábora. Počkej, přijedu pro tebe.“

Topol je skoro rád, že mu nadchází vysvobození. Vstupuje do kanoe s lítostivým pocitem, že chvíle, která mohla býti tak krásná, byla promarněna. Když pozdravuje na rozchodnou neodolá, aby se trochu vyčitavým pohledem nepodival na Dášu.

Ale ta se směje nějakému vtipu Ježdíkovu a pohled Topolův jde mimo:

Ježdík si neodpustí, aby si na cestě ku břehu Topola nedobíral:

„Kde se touláš, člověče? Ke komu jsi se to dal do služby?“

„Ale starosta mě požádal, abych mu pomohl píchat vor“, co možná nejlhostejší odpovídá Topol.

„No, moc jsi toho nenapíchal, jak jsem viděl. Bylo víc řečí než práce.“

Topol mlčí. Přiřážejí k můstku.

„To ti ta slečinka radila, jak máš odstrkovat?“ znovu pokouší Ježdík.

Když Topol neodpovídá, poplácá mu Ježdík po zádech a praví:

„Tak jdi, milášku, jdi! Boy už na tě čeká.“

A pak, odcházeje ke kuchyni, rozpustile si zpívá:

„Přiletěla vrána, sedla na trní,
přiletěla druhá, sedla vedle ní . . .“

23. Topol bdí v deštivé noci.

Topol má dnes hlídku. Je to už asi čtvrtá jeho hlídka na tomto táboře. Dnes je však zvláště nepříjemná, poněvadž počíná právě o půlnoci. Sotvaže se trochu rozespal, musí do velmi temné a deštivé noci.

Je také unaven, neboť včera k večeru hráli hru „Hrdina červeného kříže“. Byla velmi namáhavá.

Pozvolna však se vzpamatovává. Zahalen do nepromokavého kabátu, obešel několikráte tábor a pak usedl poblíž kamen v kuchyni. Je tu chráněn před deštěm a má rozhled po celém táboře.

Oči, které si zvykly již na tmu, rozeznávají nejasné obrysy stanů a stromů. Za to v pohledu na rybník splývá vše v šedočernou tmu.

Pozvolna přicházejí myšlenky. Včera, když se vrátil do tábora, rychle zapomněl na zklamání, jež na voru zažil. Živý shon tábora, přípravy ke hře a hra sama plně ho zaujaly. Byl členem tábora, členem celku, který má docela jiné zájmy. Nyní však je zase sám a počíná mysleti na to, co mu včera přineslo takové zklamání.

Nejvíce ho trápí nejistota, zda je Dáša taková, jak si ji představoval, či zda je opravdu taková všední, jak včera mohl souditi z jejích řečí. Tato otázka znovu a znovu naléhavě se mu vrací, jako by v jejím správném zodpovědění záležel klid jeho mysli.

Brzy však nalézá omluvu a vysvětlení pro jednání Dáši. Vždyť přece sám se přesvědčil, jak mile a rozumně mluvila se starostovou, s výměnkářem, se svou matkou!

Mluví asi podle toho, v jaké společnosti právě jest. A jistě ho považovala za jednoho z těch, s nimiž se styká ve svém klubu a pak ovšem mluvila způsobem, jaký je tam obvyklý.

Toto poznání Topola zřejmě potěšilo.

„Nezná mě a proto mluvila se mnou jako k ostatním všedním klukům“, opakoval si s uspokojením.

Ale on je víc, on je lepší a Dáša to jistě brzy pozná! Je mnohem vážnější, opravdovější a má vyšší cíle, nežli plovat padesát metrů v rekordním čase.

A nejenom to: on chce se zdokonalit všestranně, tak, aby ty krásné černé oči se na něj opravdu upřely s obdivem a odevzdaností.

Topol rezebírá svoje přednosti a nedostatky a umiňuje si, že hned zítra ráno počne s nápravou tam, kde je ještě potřeba zdokonalení.

Pojednou ho napadá:

„Co však bude se mnou po táboře?“

Jako když propast se před ním otevře. Vidí se v truhlářské dílně, vidí se opět ve svých pytlovitých šatech a místo milé společnosti, v níž nyní žije, slyší bručivý hlas svého pěstouna a hubování jeho ženy.

Zda-li pak si na něj ještě někdo vzpomene a zda Dáša uzná vůbec za vhodno na něho upříti svůj zrak?

Před očima rozzářila se mu milá scéna, kdy naposled plachtil s Jiříkem po jezeře.

„Myslíš, že tě jen tak pustíme?“ řekl tehdy Jiřík. „Jen se nestarej, ono to dobře dopadne!“

Ta slova tehdá Topola tolik hřála, ale může se na ně spolehnouti? Vždyť přece Jiřík je jen chlapec!

Mysl Topolova se však přece jenom upíná k této naději. Snad Jiříkův otec bude mu nápomocen, když se Topolův vychovatelský úkol tak dobře daří? Musí si ovšem přiznati, že je to spíše tím, že Jiřík sám o sobě je velmi čobrý hoch, než příkným přičiněním Topolovým.

Vstává a obchází znova tábor. Zajde při tom také do svého stanu, vytáhne tam svůj zápisník. Usedá s ním pak u stolu v kuchyni a při svitu lucerničky počíná črtat na jeho stránky slova. Jak to jen bylo včera v lese? Aha:

„Červený šátek jak rudý mák . . .“

Topol zapisuje si svou první báseň. Zdá se mu, že by bylo škoda, aby květ jeho citů zapadl v neznámo. Čte si pak slova znovu a znovu. Pojednou nakloní se nad papír a píše dále. Jednou nebo dvakrát cosi opravuje.

„Ty dávno spíš
a sotva víš,
že vzpomínám tě na stráži,
zda o mně sníš
a ve snu zříš
zda duše má tě provází?

Topol zahleděl se do tmy. Tam, někde daleko za vodou odpočívá Dáša. Kdyby ho mohla spatřiti nyní, jak ve tmě a v dešti bdí a na ní vzpomíná, neopravila by si svůj úsudek o něm a nepocítila by k němu úctu a obdiv?

Topol zastrkuje zápisník do kasy a obchází tábor. Odvažuje se i za stany do nejhlubších stínů lesa. Chce sám sobě dokázat, že je opravdu nebojácný, otužilý a houževnatý, zkrátka něco víc, než ti, kteří v této chvíli spí doma v peřinách, třeba by byli v plování ny nejlepší „klasy“.

Konec hlídky se blíží. Topol je sám sebou spokojen a nepochybuje, že dosáhne úspěchu.

Když se potom ukládá ve stanu na lůžko, neodolá, aby se nesklonil nad Jiříkovu postel a neposvítil si do jeho tváře. Jiřík má výraz milé prostoty. Hezdý jeho obličej vyjadřuje tichý klid a tváře jsou zrůžovělé zdravým a vydatným spánkem.

„Milý Jiříku, milý hochu“, šeptá Topol a hladí ho lehce po vlasech. Oči se mu skoro lesknou slzami.

Proč? Sám dobře neví. Ale cítí se tak dobrý a plný nejlepších úmyslů a odhodlání!

24. Slavnostní slib.

Oddíl je shromážděn opě kolem táborového ohně. Dnes vše vyzírá zvláště slavnostně, neboť budou skládány skautské sliby. Jsou celkem tři kandidáti: Topol, Jiřík a Cvrček.

Odpoledne je hoši, kteří je připravovali k tomuto nejdůležitějšímu skautskému obřadu, znovu vyzkoušeli ze znalosti skautského zákona. Vždyť při slibu budou muset potvrdit, že jejich vyučenci skutečně význam věci chápou!

Táborový oheň zahájen sborovým zpěvem a pak se ujímá slova kapitán.

„Hoši, Topole, Jiřiku i Cvrčku, dnes budete skládat skautský slib. Budete slibovati věrnost skautskému zákonu. Znáte jeho příkazy a jistě jste pochopili, že obsahují vše, co může učiniti člověka dokonalým. Máte dnes slíbiti, že se budete těmito příkazy vždycky říditi. Myslíte-li to však opravdově a vážně musí vám být jasno, jak veliký závazek na sebe béřete.“

„Chceme k vám míti důvěru. Všude jinde byli byste považováni snad za slabé, nerozumné chlapce, my však souhlasíme, abyste s největší opravdovostí slibovali splniti to, co i pro dospělého je úkolem značným. Činíme to proto, že vám věříme, že chcete s nejlepším odhodláním a nejvěrnějším srdcem plniti, pro co jste se nadchli.“

„Ale žádný člověk není dokonalý a tím méně mladý a slabý bojovník jako jste vy. Dospělý chybí, dospělý sejde s cesty, jak by tomu mohlo býti u vás jinak? Ale ani tehdy se nevzdávejte! Všimněte si, že slibujete na svou čest „Jak dovedete nejlépe“ plniti příkazy skautského zákona. To už samo povídá, že nemusíte zatrácet hlavu, když se vám nepodaří někdy skautský zákon plniti tak, jak byste si přáli.“

„Avšak pravý muž pozná se podle toho, jak rychle a jak opravdově se snaží napraviti chybu, kterou spáchal. Proto snažte se i vy dodržovati příkazy zákona ze všech sil a když někdy chybíte, hledejte svou čest především v tom, abyste se co nejrychleji vrátili k ideálu dobrého člověka.“

Na to obrátil se k Topolovi a požádal jej, aby vyjmenoval příkazy skautského zákona.

Topol, trochu rozpačitý před pozornými hochy, chvějícím se hlasem vyhověl.

Kapitán se pak otázal i ostatních chlapců, zda zákon znají a zda mu rozumí. Obdržel kladnou odpověď a potvrdili to i hoši, kteří je připravovali.

Kapitán pak povstal ze svého sedadla a s ním celý oddíl. V popředí stáli vedle sebe Topol, Jiřík a Cvrček a za nimi jako svědkové jejich slibu Souček, Boy a Dan.

Hoši byli zřejmě rozechvění. Vždyť to byla dosud největší chvíle jejich života!

Kapitán povelel k pozdravu. Ruce všech hochů vylétly k čapkám. Trojice hochů, kteří měli slibovati, však zdvihla pouze pravou ruku do výše ramene, při čemž tři prsty byly vztyčeny na znamení tří skautských slibů.

„Nyní poslyšte znění skautského slibu“, pravil vážně kapitán. „Setrváte-li ve svém rozhodnutí, jež musí být zcela dobrovolné, odpovíte mi: Slibujeme.“

Nato zvýšeným hlasem, rozléhajícím se po celém táboře, zvolna pronášel:

„Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe: Milovati vlast svou, republiku Československou a sloužiti ji věrně v každé době. Plniti povinnosti vlastní a zachovávati zákony skautské. Duší i tělem býti hotov pomáhati bližnímu.“

Pak se podíval pevně hochům do očí a otázal se: „Slibujete?“

Tři hoši jako na povel horlivě a s pohnutím odpověděli:

„Slibujeme!“

Kapitán podal každému levou ruku a pravil rovněž dojatě:

„Vítám vás jako nové, plnoprávné členy našeho velikého skautského bratrstva. Věřím, že budeme míti z vás radost a že také vy u nás užijete mnoho a mnoho radostí.“

„A nyní se poděkujte těm, kdož vás připravili a byli vašimi svědky a pak se jděte pozdravit se členy svých družin.“

Napětí vážné chvíle rázem povolilo. Když Topol s radostným výrazem v tváři podával ruku Součkovi, ten jen vesele zamrkal. Boy vjel Jiříkovi rukou do vlasů a se smíchem ho důkladně rozcuchal. Když potom hoši příkročili ke svým muži stvům, byli uvítáni veselým pokřikem a poplácáváním. Jakmile skončilo podávání rukou, ozval se kapitán znovu:

„A nyní na cestu našim novým bratřím provoláme oddílový pokřik!“

Hromově rozlétla se slova od táborového ohně do lesů a po širé hladině jezera. Bylo to nejdůstojnější zakončení tohoto obřadu.

Pak nastala obvyklá srdečná zábava. Zpěv se střídal s vyprávováním krátkých historek. Robin a Ježdík předváděli čarostřelce, Cvrček s Nibovakou ukazovali kouzelné hádání myšlenek, jiní bouři na moři a mnoho jiného.

Po jedenácté hodině ukládal se celý tábor k spánku. Jiřík a Topol již leželi v postelích a ve stanu byla tma, když se Jiřík ozval.

„Topole, mně se zdá, že bychom neměli zapomínat na Felixe. Aspoň bychom se měli jít na něj podívat! Víš, že posledně vypadal trochu nemocen a sám jsi říkal, co se ve vesnici povídá o poměrech na zámku.“

„Máš pravdu, trochu jsem na to zapomněl.“ Přiznával se Topol. „Něco bychom měli podniknouti.“

„Já to říkám proto, že jsme dnes slibovali, že skaut je přítelem všech lidí a že má pomáhati. A Felix je přece náš dobrý přítel a pomoci potřebuje!“

Jiřík poslední slova pronášel trochu rozpačitě. Snad se obával, zda pro svou upřímnost nenajde u Topola dostatečného porozumění. Ale Topol byl dojat.

„Máš zcela pravdu! Hned ráno, bude-li čas, se vypravíme na výzvědy. Ty jsi chlapík, Jiřiku, ty jsi lepší než já!“

„Prosím tě, nemluv, o to vůbec nejde. Musíme si dobře rozmyslet, kde Felixe nalezneme a jak se k němu přiblížíme. Ale na to teď už není kdy, poradíme se ráno. Dobrou noc!“

„Dobrou,“ opakoval srdečně Topol.

Oba hoši usínali s nejpěknějšími myšlenkami v mysli.

25. Hoši vniknou do zámku.

Druhý den dopoledne zúčastnili se oba hoši závodů v lukostřelbě. Jiříkovi se příliš nedařilo. Byl trochu zbrklý a šípy zaletály daleko na strany. Zato Topol měl úspěch. Byl druhý ve svém mužstvu, hned po Součkovi, a to ho velmi potěšilo.

Před polednem pak hráli woleyball ve dvojicích a Topol hrál s Jiříkem. Prohráli to dokonale, ač se oba snažili. Nebylo mezi nimi souhry, kdežto jejich protivníci Boy a Souček, byli mnohem zkušenější hráči.

Po poledni konečně nadešla chvíle, kdy se mohli vydati na výzkumy. Vyžádali si od kapitána dovolení k vycházce, aniž by však prozradili, kam se chtějí podívati. Obávali se, že by kapitán jim asi sotva povolil plésti se do takových věcí, třebaže úmysl jejich byl nejkrásnější.

Při poledním odpočinku radili se o svém plánu a dohodli se, že by bylo bezúčelno hledati nadařbůh Felixe po lesích. Rozhodli se dojíti přes vesnici k zámku a tu se poptávati lidí, zda ho snad neviděli někam odjíždět, aby měli jistější stopu.

Když procházeli Rybínem, Topol si neodpustil, aby se nezastavil u starostů. Našel si záminku v tom, že starosta slíbil pro tábor nové brambory, které si měli hoši sami nakopati. Poptával se tedy, kdy by si měli pro ně přijíti.

Při té příležitosti dozvěděli se hoši od starostové mnoho nového. Především to, že zámecký chlapec je nemocen, takže již několik dní nevyšel vůbec za zámku.

„Tam mají ovní asi starosti! Vůbec je pěno nepokojenosti a teď zrovna přede ženi mají stávku. Nikdo jim nechce na pole a byl by také blázen, aby šel dělat za ty hladové peníze, které dávají.“

Topol projevil o tyto věci veliký zájem. Vždyť nepřímo souvisely s osobností jejich přítele.

„Ale to se táhne už od zimy,“ vykládala starostová na jeho dotaz. „Už před časem snížili mzdu za práci v lese. Ženským utrhli při vysazování školky, na jaře při vyhrabování vřesu ze suché boroviny a teď zase při žních. A to všecko dělá ta stará, aby měla pro svého nezdárného syna. Však se přepočítají, až jim zůstane ob'í na polích! Ředitel panství, šafář, nebo úřednící je sami neposekají.“

„A co je tomu chlapci, nevíte?“ otázal se Jirka.

„Ale, kdo ví, bude to nějaká panská nemoc. Má to asi po otci nějak tuhle . . .“ a při tom zakroužila prstem na čele.

Jiřík se zarděl nevolí.

„Ale to není možné! Vždyť my ho známe a je docela rozumný!“ ohradil se.

Starostová se zarazila a hned obrátila:

„No, víte, já jsem nechtěla říct nic zlého, ale co si má člověk myslit, když slyší takové věci . . .“

A vypravovala jim obšírně a se všemi podrobnostmi nedávnou scénu, kdy Felix opět se domníval, že vidí záhadnou postavu.

Oba hoši byli hrozně překvapeni a velmi dojati. Neztráceli již mnoho slov a rozloučili se se starostovou. Cosi je hnalo, aby vyhledali Felixe a sami se ho na to dotázali. Vždyť to bylo prostě neuvěřitelné.

Topol byl tak vzrušen, že se dokonce zapomněl poohlédnouti po Dáše.

Oba hoši blížili se k zámku po prvé. Stanuli na

Václav Vodenka:

O STOPÁCH.

Br. Vodenka, instruktor Lesní školy pro stopování, vydal právě vlastním nákladem pěknou knížku „O stopování“. Příručka je snůškou bohatých zkušeností starého skautského vůdce a návod ke studiu zvířat a jejich stop doprovází velkými cennými tabulkami a náčrty stop v původní velikosti. Otiskujeme dnes jednu z kapitol této pěkné a všem skautům jistě vítané knihy. Red.

Všeobecně.

Při studiu stop, je třeba si uvědomiti, že zřídka kdy se nám podaří v půdě objeviti stopy tak úplné, přesné, dokonalé, jak je vidáme v různých příručkách nakreslené. V knize vidíme obyčejně jedinou stopu absolutně dokonalou v každém směru, jinými slovy, zvířecí stopy se registrují za ideálních okolností.

Stejně pak zřídka najdeme nákresy stop ve skutečné velikosti a prostá praxe dává nám poznati, že každá redukce velikosti stop činí nákres skoro bezcenný, má-li hoch poznati, o kterou stopu jde. Pak stopy podobných typů svádějí k neuvěřitelným omylům, že jezevec je pokládán za medvěda. To se bude zdáti nepochopitelným, ale vzpomeneme-li, že městský hoch jak živ třeba ono zvíře neviděl, že stopa medvěda v knize je uvedena ve velikosti stopy jezevce a že si ji i v této velikosti do paměti vštípil, pak pochopíme snadno jeho omyl. Toto nebezpečí nutno si velmi dobře uvědomiti a proto studovati stopy pokud jen možno ve skutečné velikosti. Hodně k tomu napomáhají sádrové otisky stop. Dále je třeba míti na paměti, že dokonalost a úplnost otisku stopy závisí na podkladě, do kterého je vtištěna a ten také zřídka bývá k tomu účelu dokonalý.

Na příklad: Stopujeme-li srnu na tvrdém skalnatém terénu, pouze náhodně malé úlomky kamene nebo částečky kopyta nám ji prozradí, zatím co v místech měkkých nadejde hluboké otisky celého chodidla. Také způsob chůze a tělesný stav zvířete je důležitý součinitel. Sledujeme-li vysokou zvěř a je-li to zvíře poraněné, prudká bolest rány má vliv na chůzi jeho. Stejně i v obvyklém běhu života zvířecího způsob chůze může se podstatně jeho tělesným stavem. Mladá srna kiede zadní nohu, kráčí-li, těsně za přední, kdežto stará má nohy tužší a zanechává stopu zadní nohy vedle a před přední. Srnec ke konci říje vláčí nohy, místo aby je pěkně stavěl a zanechává stopu roztřepanou na obou krajích.

Zopakujeme-li předešlané, zapamatujeme si:

1. Povaha půdy.
2. Poměry povětrnostní.
3. Tělesný stav zvěře.
4. Individuální rozdíly mezi každým zvířetem.

Rozdělení ve hlavní skupiny.

Pro studium stop mohou býti všechna čtvernohá zvířata rozdělena do čtyř hlavních skupin.

a) Zvířata, která mají zadní nohy stejné v délce a v stejném poměru k tělu, jako kůň, hovězí dobytek, jelen, srnec, pes, kočka a pod.

b) Zvířata, která mají zadní nohy značně delší než přední, jako zajíc, králík, veverka, klokan a pod.

c) Zvířata s dlouhým tělem a krátkýma nohama, jako kuna, vydra, lasice, hranostaj, tchoř a j.

d) Zvířata podobná oněm ze skupiny c), ale zavalitého těla, jako jezevec, bobr a pod.

Protože výjimka potvrzuje pravidlo, je možno mnohá zvířata zařaditi do dvou skupin shora uvedených. Jejich stopy budou nesporně ukazovati charakteristické známky obou tříd a můžeme je nazvati přechodné. To závisí na vývoji, neboť nezapomínejme, že charakteristické znaky těla se mění podle okolí, v němž zvíře žije.

Typy stop.

Všimněme si typických vzorů stop zvířat každé skupiny a porovnejme je.

Skupina a) **Kůň:** Kráčí-li, má stopa typickou klikatou šablonu a zadní nohu staví buď těsně za přední, přes nebo i před ní. U těžkých tažných koní je stopa obyčejně za přední, co u lehkého koně jezdeckého bývá těsně u přední nebo docela i před ní.

Klus je rychlá chůze, a proto stopa zadní nohy je před přední a vzdálenost kroku větší.

Cval vyznamenává se tím, že zadní nohy mají úkol popoháněti, co přední udržují spíše rovnováhu.

Proto stopy zadních nohou jsou poměrně blízko sebe a přední naproti tomu od sebe na střední linii značně vzdáleny.

Samozřejmě, že každé jednotlivé zvíře má své charakteristické zvláštnosti.

Pes: V zásadě velmi podobno koni, t. j. klikaté stopy přestávají býti výrazné a dokonalé. Individuální známky velmi markantní, proto pozor na výstředně „pěkné" formy jako u jezevčíka.

Drápy vždy znatelny.

Kočka: Stejně všeobecného typu, ale poněvadž má drápy vtažitelné, nejsou ve stopě patrny. Jediná výjimka — leopard nebo čita na lovu. Tento případ vysvětlíme si okolím a zvykem, uhnati kořist rychlostí jako honicí pes.

Dokonalý otisk předních i zadních stop je obvyklý, protože kočky všechny jsou dobří lovci.

Skupina b) **Králík:** Všechen pohyb koná se odrazem zadních nohou, přední spíše jen k rovnováze. Zadní nohy přejdou za přední v každém kroku a to mimo, vyjma při velmi pomalé chůzi nebo na pastvě.

Začátečník se pro tuto příčinu snadno splete ve směru pohybu.

Skupina c) **Vydra:** Při dlouhém těle krátké nohy způsobují, že klíčky jsou vertikální. Následkem toho obě přední nohy dotknou se půdy vedle sebe v tomže okamžiku a podobný pohyb zadních nohou vyznačí se téměř přímo před přední. Normální chůze vždy takováto, ale vydra běží těch několik kroků jen příležitostně. Ocas vleče často a nechává jeho stopu.

Skupina d) **Jezevec:** Jsa velmi tlustý, kolébá se a batolí při chůzi a aby zachoval rovnováhu, natáčí zadní nohy dovnitř ve značném stupni a tvoří tak stopu bočně rozměrnou. Vždy jen kráčí, leda by byl honěn nebo jinak vyrušen a zadní noha zaznamenává se částečně před přední jako pravidlem.

Nesmíme zapomenouti, že uvedené methody v rozdělení zakládají se [illegible] typech stop, které jsou odvozeny od tělesné formy a nejsou tedy v žádném směru založeny na vědecké klasifikaci.

Znalost její, použitá na čtvernožce domácích krajů, umožňuje naučiti se stopám a poznávati je metodou „reductio ad absurdum" důkazem „převedení k neshodě", kdy odhalíme logickou neshodu v některém případě a tím jej prokážeme za nemožný.

Tu si všímáme jiných možností, za kterých vznikne a jakým způsobem je utvořena. Pak vznikne nám jiné dělení.

1. Zvířata, která našlapují na celé chodidlo, ploskochodci.
2. Zvířata, která našlapují na prsty, prstochodci.
3. Zvířata, která našlapují na paznehty.

Do prvé skupiny patří medvěd, jezevec, a těm podobní, do druhé pes, kočka, a jim podobní. Do třetí kůň, skot, brav, parohatí a jiní.

Zvířata prvé a druhé skupiny této klasifikace zařadíme do jiných tříd, podle třídění výše uvedeného (typy stop). Tu však narazíme na jiné překážky. Tak na příklad: zajíc nebo králík ze skupiny b) hlavního rozdělení mohl by býti zařazen do skupiny I. druhého rozdělení, jak naznačuje jeho stopa, ač našlapuje na prsty.

Proto najdeme-li takovou stopu u nás v poli, v lese, bude to z 99 procent zajíc nebo králík, protože medvědů u nás není a jezevec je vzácný. A tak to bude i s jinými zvířaty.

Jezevec i ježek mohou býti zařazeni do skupiny d) i do skupiny 1. V každém však další podrobná charakteristika poví stopaři, o které zvíře jde a tak pochopíme pojednou ideu zde uvedeného rozdělení a skupin.

kraji stráně, zarostlé ovocnými stromy a přes údolí potoka pohlíželi k protějšímu svahu, na němž rozkládala se palácová stavba.

Tam také vedla silnice, stoupající v mírném oblouku k hradní bráně.

Hochům bylo jasno, že nemohou prostě vejíti a žádati, aby byli k Felixovi připuštěni. Věděli už dosti, aby si domyslili, že by byli pod tou neb onou záminkou odmítnuti. Jejich plán záležel v tom, že se chtěli dostati přes ohradní zeď do zámeckého parku a odtud se přiblížiti k zadní frontě zámku. Bylo to odvážné, ale bylo to také lákavé! A oba hoši se utěšovali myšlenkou, že i kdyby byli chyceni, stačí odvolati se na známost s Felixem, aby nejhorší bylo odvráceno.

Zámecké budovy tam, kde nepřiléhaly přímo k hradním příkopům, byly obehnány vysokou hradbou, jež směrem k parku přecházela v nižší bělavou zeď. Ta byla velmi stará a pocházela jistě z dob roboty. Vždyť táhla se v délce snad dvou, tří kilometrů a byla postavena ze žulových a slepencových kamenů. Jako pyramidy i ona mohla býti postavena jen v době, kdy pracovní síla byla zadarmo. Hrubá malta byla na mnohých místech vydrolena a přes zeď přesahovaly větve starých stromů, takže dostati se přes ní nebylo nijak nesnadno.

Hoši kráčeli kolem zdi, tvářice se co možno nenápadně, až v jednom úhlu nalezli vhodné místo k jejímu zdolání. Tento roh byl kryt březovou a habrovou houštinou, jež tu z vnější strany přiléhala ke zdi, takže nikdo je nemohl viděti, až se pokusí šplhati do výše.

Dlouho se nerozmýšleli. Topol se shýbl, Jiřík vystoupil mu na ramena a zachytiv se pevně okraje zdi, vyhoupl se nahoru. Pak podal ruku Topolovi a pomohl i jemu při šplhání. Sestup na druhou stranu zdál se býti obtížnějším, poněvadž zde byla zeď o polovičku vyšší. Avšak stačilo jíti jen kousek po hřebenu zdi a přišli ke skupině pokroucených habrů. Jejich větve sahaly téměř k zemi a tvořily přirozené stupně, umožňující sestup. Toho také hoši neváhali použíti.

S bušícím srdcem stanuli pak v temně zeleném světle habrové houštiny. První překážka byla zdolána: vnikli do zakázané země. Co však nyní?

Topol pohlédl na Jiříka, aby v jeho zraku našel povzbuzení. Jiřík ho nezklamal a pevným hlasem zašeptal:

„Půjdeme směrem k zámku. To je asi takhle. Budeme se však držet mimo cesty, v úkrytu křovin. Jen opatrně, aby nás nebylo slyšeti! V houštině nás sotva kdo uvidí."

Topol neměl, co by k tomu připojil a proto pravil:

„Pojďme."

Postupovali co nejopatrněji a rozhlíželi se na všechny strany, občas se zastavujíce. V těchto přestávkách napínali sluch, aby zjistili blížící se nebezpečí.

Ale všude bylo ticho. Jen lehký vítr, prodírající se korunami stromů, naplňoval starý park, podobný spíše velkolepému lesu, nepřetržitým šumotem. To bylo ostatně na prospěch, neboť prasknutí neopatrně přišlápnuté větvičky nemohlo je prozradit. Cesta parkem zdála se býti velmi dlouhá. Na některých místech museli přebíhati širší cesty, zatopené slunečním světlem a to jejich podniku dodávalo ještě dobrodružnějšího rázu. Jako indiánští stopaři dlouho pátrali na všechny strany a teprve, když se ujistili o naprosté bezpečnosti, několika lehkými skoky přelétli na druhou stranu cesty.

Konečně se přiblížili k starodávné kašně, za níž, v průhledu temného stromořadí velikých pyramidovitých jalovců, bylo viděti zadní průčelí zámku.

„Zůstaň tu, připlížím se ku kraji sám," šeptal Topol, „Buď tu na stráži, aby mne snad někdo nepřekvapil s této strany."

Smluvili se také, že Jiřík v případě nebezpečí lehounce zahvízdá jako kos.

Topol pak opatrně postupoval od kmene ke kmeni. Mezi stromy zvolna se šířil výhled na veliký trávník, který se rozkládal pod zadním schodištěm zámku.

V tom se Topol překvapeně zastavil. Dech se mu zarazil a srdce prudce zabušilo. Na pokraji trávníku seděl v širokém proutěném křesle Felix, hlavu zvrácenou nazad a vyhříval se v paprscích teplého slunce. Pokud mohl Topol zpozorovati, byl velmi bledý a stříbrný rámec vlasů dodával jeho obličeji ještě nápadnější výraz jakési duchovnosti.

Topol je tedy u cíle! Jak se však k Felixovi přiblížit? Jak na sebe upozornit? Co když Felix spí? Je také třeba, aby ho nepoděsil — Topol přece zná historie, které se o něm povídají a třebaže jim nevěří, přece by nerad, aby sám byl příčinou nějakého podobného záchvatu!

Rozhlíží se kolem a vidí, že by bylo možno, ovšem s velikou opatrností a s jistou dávkou odvahy, přiblížit se k Felixovi asi na dvacet kroků houštinou jakýchsi temnolistých keřů. Topol neváhá toho použíti.

Leze nyní po čtyřech, občas přitiskne se i k zemi, aby lépe využil úkrytu. Občas vyhlíží ven z houštiny a pozoruje Felixe.

Vidí, že nespí, neboť občas pohne hlavou, jako kdyby hledal lepší polohu na slunci.

Konečně je Topol tak blízko, jak to jenom terén dovoluje. Sedí v úkrytu a dlouho váhá, než se rozhodne k dalšímu činu. Ujasňuje si, že jde nyní nejen o něho a Jiříka, ale především i o Felixe. Jistě by teta i doktor v budoucnu učinili přísnější opatření, aby bez jejich vůle nemohl se Felix s někým stýkati.

Všude jest však klid. Zámecké schodiště je pusté, zadní fronta zámku ospale svítí v odpoledním slunci a mnohá okna jsou zastřena. Jenom jednu chvíli přešel kdosi kolem levého křídla zámku, ale sotva se mihl a hned zmizel ve dveřích.

Keře, v nichž se Topol ukrývá, mají tuhé lesklé kožnaté listy a v jejich paždích vyrůstají malé šišky. Jsou to jistě cizokrajné rostliny, neboť takových dosud Topol neviděl.

Neváhá a utrhl několik šišek. Hodil pak jednu z nich směrem k Felixovi. Dopadla však příliš blízko, neboť Topol hodil trochu úzkostlivě. Opakuje svůj pokus a šiška padla přímo před křeslo Felixe. Ale ten se nehýbá; je příliš ponořen do své dřímoty nebo do svého snění.

Topol chvíli čeká se zatajeným dechem a pak svůj pokus opakuje znovu a znovu. V tom jedna šiška klepla Felixe do rukou, složených na klíně. Trhl sebou a vztyčil hlavu. Jen aby nezačal křičet!

Je však zticha a pozorně se rozhlíží. Topol opakuje svůj pokus, aby upoutal na sebe pozornost. Šiška padla opět na písčitou cestu poblíž křesla. Felix se nyní rozhlíží na všechny strany a v jeho obličeji zračí se veliké napětí. Nyní pohlíží také směrem k houštině, kde je Topol skryt.

Ten nesmí váhati. Vystrkuje hlavu a mává rukou Felix ho jistě spatřil, neboť se zdvihne vzrušeně v křesle. Zdá se, že chce vykřiknouti, ale pak mlčky padá zpět a upřeně hledí k Topolovi. Ten se usmívá a naznačuje posuňky svůj dobrý úmysl. Felix již poznává přítele a odpovídá rovněž úsměvem, který do jeho bledé tváře vrací starý, milý výraz. Pak nenápadným posuňkem naznačuje, že Topola poznává a ptá se, co má jeho počínání znamenati.

Topol ukazuje ke kraji lesa, a naznačuje, že by si tam přál s Felixem mluviti. Dorozumění není však tak lehké, jak si z počátku představuje a teprve po chvíli Felix kývá hlavou na znamení, že rozumí.

Topol plíží se tedy co nejopatrněji zpátky do lesa. Felix pak volá cosi směrem k zámku a po chvíli přichází starý lokaj a sklání se nad jeho křeslem. Když pak Felix se vztyčí a volným krokem jde k lesu, lokaj ho následuje s křeslem.

U skupiny starých dubů, pod nimiž prorůstá divoká habrová houština, usedá Felix znovu. Je to pěkné zátiší, kam sluníčko se plně opírá. Je tu také viděti na zámek a je sem rovněž viděti z terasy. Felix schválně zvolil toto místo, aby nebyl snad pohřešován a aby při tom viděl každého, kdo by jej chtěl ze zámku překvapiti.

Topol zatím připlížil se k Jiříkovi a společně s ním se vrátil k Felixovi.

Setkání je velmi romantické. Topol a Jiřík připlížili se jako indiánští bojovníci až za křeslo svého mladého přítele. Ten slyší jejich tlumený hlas a zvolna se otáčí. Již si pohlížejí do očí a zrak Felixův potvrzuje slova, která tiše pronáší:

„Jsem velmi rád, že jste se sem odvážili. Ani nevíte, jak jsem vám za to vděčen. Nikdy bych si nebyl pomyslel, že byste to pro mě udělali."

Podává jim do křoví nenápadně ruku a oni ji silně tisknou. Jak je nyní bílá a chladná!

Topol hned neví, co by vhodného pověděl. Ale Jiřík, který patrně si již celou věc dávno promyslil, praví tichým a důrazným hlasem:

„Jste náš přítel a my proto vám musíme přispět ku pomoci! Přišli jsme, abychom se vás zeptali, co je vám a zda je všecko pravda, co se o vás povídá."

Felix se zarazil.

„Nerozumím dobře, co povídáte! Je mi v posledních dnech trochu špatně a proto jsem nemohl vycházet ze zámku. Ale myslel jsem na vás. Vždyť jsem vám přece slíbil, že vás navštívím ve vašem táboře! Doufal jsem, že nebude dlouho trvat a zas bude dobře a uvidíme se. Ale jsem strašně rád, že jste nečekali a přišli jste ke mně sami."

Nyní se dostal ke slovu Topol. Líčil cestu, kterou sem vnikli, poněvadž jinak by je nebyli jistě k Felixovi připustili.

„Doufám, že se nebudete proto na nás horšit." dodal, když na tváři Felixově bylo viděti trochu překvapený výraz. „Ve vesnici se povídá, že jste nedávno měl velmi vážný záchvat nemoci a že dokonce..."

Topol nemohl najít vhodný výraz pro to, na co se chtěl zeptati. Bál se, aby Felixe nezarmoutil nebo dokonce neurazil. Ale ten dobře pochopil, co má Topol na mysli. Zarděl se a hned zbledl. Potom zvolna pravil:

„Můžete ke mně mluvit upřímně, vždyť mezi všemi lidmi na světě mám jedině k vám důvěru. A bude mi skorem ulehčením, když se vám vyzpovídám z toho, co se mi před několika dny stalo."

A líčil chlapcům tichým, občas vzrušeným hlasem večerní scénu, při níž spatřil přízrak svého mrtvého otce. Vypravování bylo snazší, než sám si myslel. Vždyť svítilo slunce, všude byl smírný klid a vedle něho seděli dva jeho přátelé, kteří, jak byl pevně přesvědčen, by pro něho dali život.

Topol i Jiřík napjatě pozorovali Felixovu tvář. Topol snažil se z ní vyčísti, zda Felix opravdu není snad duševně nemocen. Jiřík však již předem věřil každému slovu svého přítele, a spíše se snažil najíti v jeho vypravování klíč, který by umožnil vysvětliti záhadu.

Kdyby Felix byl tuto příhodu vypravoval za noci u táborového ohně nebo jinde, kde tmavé stíny by jí daly náležitého zabarvení, snad by byli oba hoši uvěřili v nadpřirozenost věci. Avšak takto, přes ujišťování Felixovo, nemohli se smířiti s myšlenkou, že tu šlo o skutečnost a snažili se to Felixovi vyvrátiti.

„Říkal jsem si z počátku sám a mnokrát, že má vidění — nezapomeňte, že už je to třetí — nemohou býti skutečností a že to byl jenom okamžitý přelud podrážděné mysli. Ale poslední případ mám tak dobře v paměti, že nemohu pochybovati o tom, co jsem viděl. Vy mi snad neuvěříte a snad ani nemůžete uvěřit, jako tomu nechce věřit moje teta a ostatní. Ale což není možné, abych viděl to, co nevidí ostatní? Věřili by hluší tomu, kdo dovedete slyšet, kdyby jim vypravoval o šumění lesa anebo o úderu hromu?"

Topol i Jiřík hleděli na Felixe s úžasem. Myslí to vážně? Jejich přesvědčení o neskutečnosti věci počalo se viklati. Což nemohou býti na světě věci, které opravdu vymykají se všednímu životu?

Hlas Felixův se pojednou snížil, skoro šeptal. Tvář jeho trochu zrůžověla vnitřním napětím, když se přiznával:

„Snad mám to neštěstí, že vidím víc, než jiní. Že mám vedle obyčejného ještě jakýsi duševní zrak, který se mně otevře ve chvílích, kdy jsem zvláště rozčilen. A proto snad vidím to co ostatní, třebaže jsou současně se mnou, nevidí."

Rozšířené oči Felixovy pohlížejí s napětím a s jistou úzkostlivou otázkou na oba hochy. Ti jsou zaraženi. Co na to říci? Jejich rozum odporuje, ale v duši přece jim cosi říká: „Nevíme a neznáme všechny věci, které jsou pod sluncem!"

První se vzpamatovává Jiřík. Není to rozum, ale cit, který mu přikazuje, aby odporoval. Vidí bolestnou tvář Felixovu, vidí v hloubi jeho zraku veliký strach a úzkost i touhu, aby se mu dostalo povzbuzení. Proto hlasem co možná nejklidnějším a nejnaléhavějším ujímá se slova.

„Felixi, jistě se mýlíš!"

V rozčilení ani nepozoruje, že mu tyká.

„Všechno, co povídáš, musí míti jednodušší a přirozenější vysvětlení. Věř mi, vždyť tě známe a můžeme lépe než ty posoudit, že jsi zdravý a normální chlapec jako my ostatní. Jsi snad citlivější a tomu se nedivím, když žiješ tak osamoceně. Já na tvém místě bych už dávno tu všechno rozmlátil."

Jiřík přesvědčuje sám sebe svými slovy a dostává se do ohně.

„To by v tom byl čert, abychom věci nepřišli na kloub! Jsem přesvědčen, že tam, kde jsi měl to zjevení, je nějaký strom, keř nebo skála, která vypadá tak, že jsi se mohl mýlit. Jen se nestarej. Spolehni se, že se dáme do pátrání a že ti pomůžeme věc objasniti."

Napětí v obličeji Felixově povoluje. Nechává se přesvědčovat velmi rád. Jiřík se ho vyptává na místo, kde se věc přihodila a Felix mu je podrobně popisuje. Hoši by si rádi smluvili s Felixem ještě další válečný plán, když v tom jejich rozhovor je přerušen.

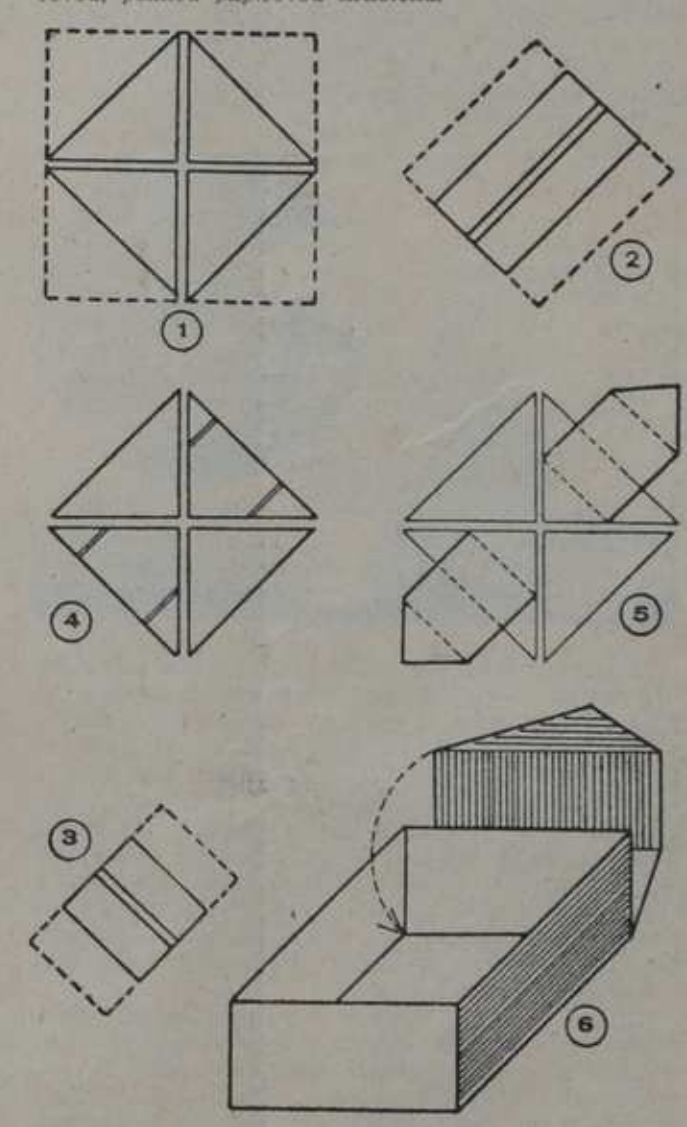
Na zámecké terase objevla se Felixova teta. Opřela se o bílé zábradlí a pátravě se rozhlíží po parku. Felix ji spatřil první a chvatnými slovy loučí se s hochy. Má sotva čas říci:

„Přijďte sem zas co nejdříve. Budu vás čekat netrpělivě!" *(Pokračování.)*

Dr. Rudolf Plajner:

Jak zhotovím papírovou krabičku?

Tak jako není snad dnes skauta, který by nedovedl zhotoviti papírový pohárek na pití, tak by měl každý skaut uměti vyrobiti si pro svou potřebu, hlavně táborovou, pěknou papírovou krabičku.

Při práci postupujeme takto:

1. Vezmi list papíru čtvercového formátu.
2. Slož všechny vrcholy do středu čtverce. Vznikne tak nový čtverec, poloviční plochy obr. 1.).
3. Přeložíš-li dvě protilehlé strany tohoto čtverce opět do středu papíru, vznikne obdélník (obr. 2.).
4. Přeložením kratších stran předešlého obdélníků opět do středu, vznikne malý čtverec (obr. 3.).
5. Rozlož skládanku do původní plochy čtverce obr. 1. a v přehybech vyznačených silnou čarou, dvojitý papír prostřihni (obr. 4.).
6. Střihem vzniklé pětiúhelníky rozlož do roviny (obr. 5.) a všimni si snahy přeložených částí, postaviti se svisle.
7. S troškou vtipu snadno složíš pobočné stěny čtvercové krabičky o nichž netřeba připomínati, že jsou vesměs dvojité.
8. Aby se krabička zpevnila, přeložíme zbylé dvě pětiúhelníkové plochy tak, aby koncové trojúhelníky padly dovnitř krabičky na její dno (obr. 6.).

Takto vznikne krabička otevřená. Zhotovíš-li stejným postupem ještě jednu takovou krabičku, o malý kousek větší, obdržíš víko, které dobře do prvé části zapadne.

VESELÝ SKAUTING.

„Na mou duši jsem neviděl, že je luk nabitý."

Jistý bystrý právník přednášel na právnické fakultě a snažil se v jedné přednášce upozorniti své posluchače na důležitost přesného znění výpovědi.

„Dejme tomu, že vám řeknu, že na kousku dřeva sedí tři žáby a že se jedna z nich rozhodla, že skočí do vody; kolik jich zbývá na onom dřevě?"

„Ovšem, že dvě," zvolali všichni přítomní.

„Omyl, pánové," usmál se přednášející, „pravil jsem pouze, že ona žába se r o z h o d l a, že skočí..."

„Magazine Digest".

Zvláštní válečná památka.

Mezi spoustou válečných památek v londýnském Královském museu je chován i malý „kredenc z Le Chateau". V tomto kredenci se skoro čtyři roky skrýval anglický voják v domě, obsazeném německým vojskem. Jídlo mu tam tajně přinášela Francouzka, majitelka toho domu.

Dobrý oběd.

Kdysi jsem šel v arkansaském městečku na oběd. U vedlejšího stolu seděl nějaký muž a jedl uzenku. V každém soustu však našel kousek dřeva. Konečně přestal jíst, zavolal číšníka a řekl mu: „Hej, číšníku, odneste tu uzenku; mně je to jedno, jestli jím psa, ale nemůžete žádat, abych ho snědl i s boudou."

T. W. Jackson. (Výběr.)

Hlas zvonů.

Velký americký lyrik Walt Whitman jel kdysi na své cestě po Evropě po prvé Londýnem. Jedna lyricky nadšená Američanka doprovázela ho na okružní cestě omnibusem.

Projížděli srdcem Londýna.

Uprostřed hluku a lomozu přeplněných ulic zazněly náhle westminsterské zvony.

Dáma zeptala se básníka v lyrickém vytržení:

„Nepřipomíná vám, mistře, zvuk těchto zvonů pastýřskou idylu?"

„Já nic neslyším," řekl Whitman.

A vzrušená dáma pokračovala:

„Ó, ty zvony, nezdá se vám, že nám vykouzlují starou vesničku a kostelík?"

„Já vám, bohužel, nerozumím!" řekl Whitman.

Dojatá dáma začala znovu:

„Myslím totiž westminsterské kostelní zvony! Zdaž ve vás nevyvolávají vidění tiché venkovské cestičky, zelených polí a niv, které pokojně leží v slunci..."

A tu jí Whitman zařval do ucha:

„Já neslyším, co mi říkáte, miss Pembrook, tohle hnusné tlučení zvonů dělá takový odporný rámus..." „Simplicus" - Praha.

Cikáni.

Napsal jeden žáček do školní úlohy: „Cikáni jsou hrozně prchliví, dovedou se ve vteřině tak rozzuřit, že třeba jeden druhého probodne a za chvíli jsou zase nejlepší přátelé na světě."

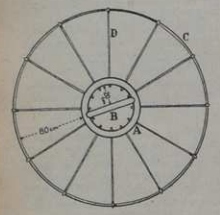
F. Heretik:

Indická krinolina.

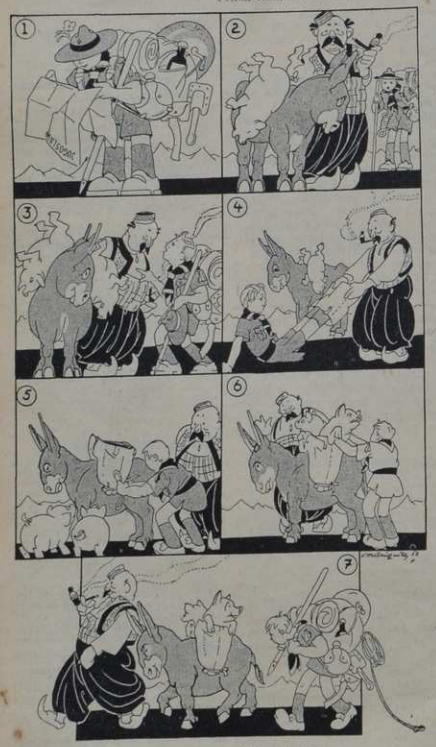
Na Jamboree r. 1933 videl som predvádzať túto krinolínu. Nielen že sa dobre hodí ku skautským výstupom, ale je aj dobrým telocvikom. Preto som si urobil túto krinolínu a spolu s br. Štefanom, inštr. SLŠ, predviedol krinolínu a spolu s br. Štefanom, inštr. SLŠ, predviedol som na VIII. kurzu SLŠ ukázky cvičenia s indickou krinolínou.

Zhotovenie krinolíny je docela jednoduché. Treba 6 m pleteného (lasového) povrazu o priemere 6—8 mm, dreveného obruč o polomeru 20 cm (trebárs spodný upevňovací kruh zo starej stoličky), opatrenú priečkou (vid obraz a nákres), za ktorú krinolínu držíme. Konce lana rozpletieme, aby sme ich mohli spliesť v úpiny kruh o polomeru cca 1 m. Spletenú miesto upevníme preškvarením a nakoniec urovnáme. Kruh takto získaný a drevený obruč rozdelíme na 12 stejných dielov; obruč na 12 miestach prevrtáme. Konečne potrebujeme 12 kusov asi 90 cm dlhého, 4 mm hrubého pleteného povrazu, ktoré predtiahneme smitra dierami obruče a krinolínou. Konce zaistíme uzlami.

V základnom postavení držíme kruh oboma rukami za priečku vodorovne pred sebou v predpažení. Telo sa podľa potreby nakloní v stoji na špičkách. Krinolína sa roztočí zo začiatku pomalším prehmatávaním z ruky do ruky a otáčaním priečky v obruči. Aby sa krinolína netrela a neznehybňovala o telo, zrychlovaním otáčania prejdeme do polohy svislej, ba dokonca môžeme povzdvihnúť krinolínu nad hlavu, kde sa utvorí „tanier". Alebo hyperbolu. Keď pri otáčaní pohybujeme kruhom do predu a do zadu, utvorí sa dvojkužeľ, ktorý sa otvára a zatvára. Dajú sa ovšem docieť rôzne iné zaujímavé útvary.

Cenu za nejlepší knihu pro mládež s námětem historickým vypisuje MLČ z podpory Městské pojišťovny v Praze, aby vzbudil zájem mezi spisovateli a nakladateli o tento druh literatury pro mládež, jehož význam roste dnešním úsilím o brannost národa. Cena je 3.000 Kč, určená za hodnotné literární dílo pro mládež, jehož děj je čerpán z československé historie. — Výňata jsou díla z pravěkých dob, báje a pověsti a historie poslední doby (zvláště období světové války, jíchž je dovršení). Lhůta do 30. dubna 1938 Masarykovému lidovýchovnému ústavu, Praha XII., Blanická 4.

Kroj a skautský dobrý skutek.

Z Amsterodamu došla zpráva, že holandský princ Bernhard, dobre známy všetkým účastníkom Svetového Jamboree (a iste aj ostatným skautom z fotografií), mal 28. novembra 1933 automobilovú nehodu. Jeho auto sa zrazilo s nákladným autom. Princ utrpel hlbokú ranu na hlave a otras mozgu. Bol prevezený do amsterodamskej nemocnice.

Objevení magického čísla.

Kterýsi matematik našel před nedávnem náhodou nanejvýš podivuhodné „zázračné číslo", které má zvláštní vlastnosti. Jedná se o číslo 142.857. Ať ho násobíte 2, 3, 4, 5 či 6, obdržíte vždycky výsledek složený z těchže číslic jako číslo původní. Na př. $2 \times 142.857 = 285.714$, $4 \times = 571.428$, $6 \times = 857.142$.) Je zvláštní, že doposud se při našem počítání nepřišlo na tuto zvláštnost a je možno, že náš početní systém má ještě mnoho podobných zvláštností, které čekají pouze na svého objevitele. Čtenáři, kteří mají rádi matematiku, mohou si trochu lámat hlavu řešením, proč je to právě číslo 142.857, které má tuto vlastnost — možná, že při tom přijdou na nějaký nový objev.

Jak začínají ministři.

Uplynulo již hodně vody od doby, kdy Georges Mandel, ministr pošt a telegrafů ve Francii, přišel jako vyzáblý bledý mládenec v temných šatech, představit se Clemenceauovi, vedoucímu „Aurory", a prosil ho, aby jej jakkoliv zaměstnal v příkí na jeho žinýrálu.

„Co umíte?" tázal se jej „Tygr".

„Doposud nic," odpověděl Mandel, ale mám podivuhodnou paměť. Chcete, abych vám reprodukoval nazpaměť doslova vaše tři poslední články?"

„Začněte tedy," ušklíbl se Clemenceau.

Když Mandel skončil, aniž by udělal jedinou chybičku, vyhrkl Clemenceau, kterého to nejen překvapilo, ale také dopálilo: „Dobře, naučte se je také pozpátku a já vás přijmu."

„Vendémiaire", Paříž.

Přístroj proti mořské nemoci. Holandský lékař dr. W. Bruk vynalezl prostředek proti mořské nemoci. Jde o velmi jednoduchý přístroj, zvláštní spirálu v podobě napínače vzduchem, která vyloučuje osudné houpání lodi pro cestujícího, který na podušce sedí. S patentem dr. Bruka byly konány pokusy, které se velmi osvědčily.

Boj skauta se šílencem na Ceyloně.

Pořezán bitvou při záchraně hochů. V Colombo na Ceyloně útočil šílenec s bitvou v ruce na sedm lidí, z nichž jednoho velmi vážně zranil. Potom se hnal k místu, kde si hráli dva malí hoši. Skaut Claesson skočil mu do cesty a až pořezán bitvou na hlavě, hránil své svěřence tak dlouho, dokud nezakročila policie. Zachráněné děti putovaly k rodičům a poraněný zachránce do nemocnice. Skaut Claesson vykonal svou povinnost a byl vyznamenán za udatnost.

Muselní spolek v Týně n. Vlt. zařadil do svých sbírek kolekci skautských uzlů.

„Včera jsem nalezl v lese krásné houby. Poněvadž jsem ale nevěděl, zda jsou jedlé anebo jedovaté, běžel jsem si domů pro houbařskou knížku."

„A byly jedlé?"

„Určitě."

„Jak jsi to zjistil tak bezpečně?"

„Poněvadž je někdo již sebral."

„Fliegende Blätter".

Největší diapositiv na desce FOMA.

Pro chystanou exposici min. zemědělství na světové výstavě v Paříži byl v továrně Fotochema pořízen dosud největší diapositiv v rozměru 2/3 m. Ohromná tato zvětšenina byla pořízena zvětšovacím přístrojem Optikotechna Laborant z 9/12ezu filmového negativu 5/8 a pro tento účel byla použita speciální zrnitá deska diapositivní emulsí FOMA. Tento diapositiv, stejně jako nedávno pořízená zvětšenina pro továrnu Avia v Praze v rozměru 11×17 m dokazuje, že citlivý materiál FOMA jest na výši doby a že reklamní a propagační oddělení továrny Fotochema jest prvotřídně vybaveno a má fotografické odborníky, kteří tuto neobyčejně obtížnou práci hladce provedli.

Co dá mládeži brunná výchova pro život je název přednášky br. náčelníka Svojsíka, kterou dává právě do obchu Státní diapositivový a filmový ústav. Přednáška je provázena 90 barevnými diapositivy, většinou ze života našich skautů. Objednati lze u Státního diapos. a filmového ústavu, Praha XII., Blanická ul. 4.

NA SKAUTSKÉ CESTĚ PŘED STO LÉTY.

V těchto dnech dostal se mi do rukou cestopis, vydaný v r. 1845 v Praze u Pospíšila. Čeština, na tehdejší dobu velmi pěknou, přeložen je z charvatštiny cestopis „od jednoho krajana", který bystrým líčením tehdejších poměrů v Bosně mne upoutal. Domnívám se, že pobaví i čtenáře našeho listu a proto jej zde ve výtahu uveřejňuji, aniž bych mnoho měnil na původní češtině překladu. *Jar. Novák.*

Otcové naši museli mnoho snášeti a trpěti, když v bojích s Turky více než 200 let krev svou prolévali. Ale od toho času, asi 80 až 90 let, co je vojenská hranice proti Turkům zřízena a na pomezí silná stráž postavena, tu sotva trochu si po těchto trápeních odpočinuvše a bezpečnost s této strany vidouce, obrátili jsme se k ní zády, abychom spatřili, co se na vzdělaném západě děje.

Má-li to ale pořád tak trvati? Není-li pak již čas, abychom se přece jedenkrát ohlédli a nejkratší cestou sami poznali, v jakém stavu se tento díl naší Ilirie nachází?

Takové a podobné myšlenky vzbudily ve mně žádost, abych, když jsem již co řemeslnický tovaryš větší díl Rakouského císařství a zvláště všechny ilirské krajiny v Rakousku prošel, také o Bosně nějakých vědomostí nabyl. Ale odkud? Knih není žádných, a takového cestovatele, který by putoval, jen aby zemi, jazyk a obyčeje poznal, neviděl jsem také posud žádného. Odhodlám se tedy, buď jak buď a pustím se sám do Bosenské krajiny. Co jsem tam zkusil a s patrným nebezpečenstvím života poznal, to zde laskavému čtenáři, pokud nezbělé pero moje stačí, věrně předkládám.

Z Karlovce vyjdu 3. listopadu, dám se u Torna vlevo a přijda do první dědiny, ptám se, kudy je nejkratší cesta do Sisku? Tu mi všichni povídají, že nevědí ani, co je Sisak, ani v kterou stranu leží. Než když jsem už tady, abych šel tamtou cestou do druhé vsi, snad že tam někdo bude, kdo by mi do toho Sisku cestu ukázal.

Ubírám se tedy touto jejich cestou, a přicházeje často na všelijaká rozcestí, nemám žádného, kdo by mi pravou cestu ukázal; poznav ale, kudy lidé nejvíce chodili, šel jsem také tudy v domnění, že to hlavní dráha býti musí.

Přijdu ale tou cestou do prostřed lesa a poněvadž se koleje na vše strany rozešly, nebylo více žádné hlavní cesty. Já dnes ještě ničeho neokusil, kromě ráno něco pálenky v Karlovci a ssebou jsem si ani jedné žemličky nevzal.

Slunce se po celý den ani neukázalo a bylo, jako by se začínalo tmíti. I spěchám po jedné vozové cestě, která se mi viděla býti nepravější, i přijdu jí na konec; tu se už docela smrklo.

Myslím si, kudy teď po tmě bez cesty? Dříví je tu dosti, ale já na neštěstí nekouřím a nemám u sebe ani křesadla, abych si někde oheň rozdělal a tu přenocovat mohl. Myslím tedy, že musím celou noc chodit, jenom ale v kterou stranu? Možná snad, že přijdu za jedno někde na vesnici, a za druhé, že nenamrznu, jako kdybych celou tu studenou noc na jednom místě bez ohně proseděl.

Poctili mne selskou večeří...

Takto bloudím a přijdu na jedno návrší, odkud v dálce oheň spatřím, který najednou opět zmizel. I zůstanu státi a patřím v to místo, kde se mi oheň asi čtyřikráte okázal a zase ztratil. Toť musí, myslím sobě, nějaká chalupa býti, jejížto dveře ke mně obráceny jsou, a kde lidé ještě neulehli, nýbrž ze dvora do dvora chodí, takže se oheň okazuje a mizí.

I pustím se zrovna v to místo přes všelijaké příkopy a jámy; najdu pak nějakou stezku a opatrně hledím, abych ji v té tmě opět neztratil, a tak přijdu k jedné chalupě. Lidé dosud nespali; otevřeli mi a rádi mě na nocleh přijali.

Přebývali zde dva ženatí bratří, oba ještě mladí a bez dětí. Co měli v domě, bylo všecko čisto a pěkně uspořádáno a oni čtyři sami též pěkně a čistě oblečeni. Poctili mě selskou, ale čistou večeří a po večeři přinesli vína dosti. Pekli jsme kukuřici a brambory, louskali jsme ořechy a hrdlo jsme smáčeli vínem, a tak jsme se dlouho bavili, až mi konečně nevěsty slámu ustlaly; na slámu prostřely dvě plachty a jedno pokryvadlo (deku), pod hlavu mi daly podhlavníčku.

Ráno, když jsme vstali, okázali mi cestu; ubíral jsem se tedy dále, ale nadarmo; cesty se všechny křížovaly a já nevěděl kudy kam. Po starých cestách přijdu tedy opět — do lesa jako včera.

Velikým deštěm, jenž před tím několik dní trval, bylo všude samé blátо, samá louže. Přišel jsem k jednomu silnému dubu, pod nímž měli bezpochyby pastýři před tím rozdělaný oheň, protože bylo v dubu jakési přístřeší vypáleno, kde by se člověk před deštěm schovati mohl; okolo ohniště byly dvě klády, na nichž pastýři bezpochyby seděli.

I mrzelo mě už broditi se déle po tom blátivém lesu; sednu si

Sednu si a počnu rozjímati...

tedy trochu, abych si odpočinul, a shodím se sebe tlumok a počnu rozjímati, jak bych se podruhé rovnou cestou pustit měl. Když jsem se pak zotavil a notný vrub v paměť si učinil, vzal jsem opět tlumok a šel dále.

Pro samá deštivá oblaka nebylo ani slunce vidět, i nevěděl jsem tedy, jdu-li na východ či na západ; bylo jako v noci, div že jsem někde hlavu nesrazil. Ubírám se brzo vozovou cestou, brzo zase stezkou, jak jsem za dobré uznal. Šel jsem dobré čtyry hodiny, a tu přijdu s Pánem Bohem zase pod onen dub, pod kterým jsem už dnes odpočíval.

I nechtěl jsem dlouho sám sobě věřiti, ale všecko bylo jako prve, ba na tom samém místě, kde jsem odpočíval, spatřil jsem stopu svých bot. Tuť mi bylo arci ještě hlubší vrub si do paměti vrýti, jak se mám nejrovnější cestou pustit. Toť bych mohl na ten způsob celý týden tento les obcházeti, a přece bych do vesnice nepřišel.

Poněvadž se ale noc blížila, pospíchám na druhou stranu. I poznám, pokud možná, že je cesta pořád lepší a širší; tu se však najednou smrkne. Posud jsem se vyhýbal, kudy méně bláta bylo; teď se ale brodím napořád, třeba by bláto až po krk šlo.

Na noc přijdu do jednoho domku, kde bylo více lidí, ale chudších než byli včerejší: přijali mě rádi a pocítili jak jen mohli. Povídali mi, že se odtud více nezmejlím, nýbrž že pěknou cestou od dědiny do dědiny až do Gliny přijdu; ostatně ale, když i sebe kratší cestou půjdu, že ještě za dvě neděle do Sisku nedojdu.

Já si ráno přivstanu, přijdu do Gliny na oběd, odtud do Marinbrodu na noc, a pak s jedním kočím čili vozkou do Sisku dne 6. listopadu 1839.

V Sisku jsem byl dva dni; 9. listopadu pustím se odtud po Zemunské burtěli (malé lodce) do Jasenovce. Tam se rozmyslím a jdu pěšky podle řeky Uny vzhůru do Kostajnice, abych tam, pak-li by mě pustili, do Bosny přešel.

Doma jsem žádný pas vzíti nesměl, aby se nevědělo, kam jdu, a u generálního velitelství (komanda) se pas nedostane, leda na krátký čas; a na krátký čas jsem ho vzíti nechtěl. Nepustějí-li mě v Kostajnici přes most, pomyslím si, přeplavím se kradmo přes Unu.

Přijda do Kostajnice, odeberu se na kordonské komando; pravili mi ale, že mě bez velkého pasu nemohou na druhou stranu pustit. Ptám se tedy potajmo lidí, jak by se mohlo kradmo přejíti. Tito mně namluvili, že to jde nejlépe dole u Dubice, kde se kontrabant z Turecka přenáší.

Vrátím se tedy do Dubice, a přijda na přenosní místo, spatřím jednoho mladého pána pěkně oblečeného; ten, maje na zádech kožený tlumok, hledělo pořád na tureckou stranu. Jak mně spatřil, dělal, jakoby nic nebylo a kráčel ke mně.

Když jsme se potkali, dali jsme si pozdravení a táženie se jeden druhého, odkud kdo přichází. Že jsem však z daleka, jeho záměr poznal, svěřil jsem se mu ihned, že chci, bude-li možná, do Turecka přejíti. On praví, že tam také míří, že by rád přes Bosnu do Srbska šel, a popem (knězem) se stal, poněvadž za nynějších časů je těžké živobytí, on že je velmi učený a že umí velmi krásně v kostele zpívati; v Srbsku že by mohl za krátký čas státi se władykou.

Ptám se ho, odkud je rodič, a čím se teď živí? On praví, že pochází z Brodu ze Slavonie a že je učitelem, že jen tak po světě chodí, a každého, s kýmkoliv se sejde, něčemu naučí a tak že se živí.

I pravím sám k sobě: „Myslíš, ty, že máš před sebou blázna, kterého můžeš bulíkovati; to si, nebožáku, jdi někomu jinému prášiti". Ale že by mi snad jeho společnost po Turecku prospěšna býti mohla, nechtěl jsem ani sám u sebe zle o něm smýšleti. Umluvíme se tedy oba dva, jak hranice přestoupíme a co Turkům řekneme, až tam přijdem.

V tom přijde jeden Turčin.

V tom se dostaneme k vodě, asi 50 sáhů od cesty, vzdáleně, a sednem si pod vrbu. Pan učitel zahwizdnul na prsty po hajducku a máchnul rukou, jakoby kývnul. I skočejí hned dva Turci do člunu a plavějí se přes vodu.

Když k nám přišli, tázali se nás, co chceme? My pravíme, že bychom rádi do Turecka, že jsme řemeslníci, že je ale v Němcích (t. j. na Rakouské straně: protož také každý, kdo přijde z Rakouského mocnářství do Turek, Švábem se nazývá) mistrů mnoho a živobytí těžké. Prawili, že by nás lacině přeplavili, že ale nevědí, co by spahia řekl.

„Jen nás převezte", řekli jsme, „však my se spahiou se porovnáme".

Turek pravil: „Valaha! já vás převezu, dejte mi každý dvacetník, a pak si jděte třebas k Žádru kamennému".

Nato jsme do člunu skočili a odpluli. Na tom místě je voda velmi široká a mělká; proto také není třeba veslovati, nýbrž jen žehly (tyčkami) se odstrkávati uprostřed je ale nejmělčí, a tu jsme zůstali vězet.

Mezi tím, co Turci člun do vody strkali, kde by hlouběji bylo, přišli nějací pastýři po německé straně, a vidouce v tureckém člunu dva muže po turecku oblečené, začali křičeti co hrdla měli:

„Utekoše dva čověka! utekoše dva čověka!" („utekli dva muži").

Turci si pospíšili a dostavše se přes vodu, uvedli nás ve svou kolibu; pastýři na oné straně sotva že umlkli.

Turčin poslal svého Vlacha (Ilir římského i řeckého vyznání), aby na spahiu zavolal, a tu jsme se oba teprv zarazili. I chtěli jsme se přetvářeti, aby to na nás nepoznali; ale nadarmo, třásli jsme se oba jako osyky. Povídali jsme si po německu, jak se teď spahiy dočkáme, kdo ví, co to bude za nemilostivého člověka, snad že nás ještě svázati dá, a do Kostajnice Švábům odevzdá.

V tom přijde ještě jeden Turčín, veliký, bosý, maje roztrhané dimije (široké spodky turecké, nosí se jen v létě a jsou z plátna), navzdor zimě; od krátké anterie (spodního kabátu) mu skoro nic nezbývalo, jelek (vesta) byla celá zamaštěná a všude mu z šatů roztrhané provázky čili šňůrky visely; na hlavě měl čalmu (turban), bradu vousatou. Posadiv se k nám, na paty, složil nohy křížem; časem si turban pořádal, časem bradu a vousy hladil, a tak s námi rozmlouvati počal.

Nám ale nebylo po vůli s kýmkoliv se do řeči pouštět, poněvadž jsme na spahiu čekali; i řekli jsme mu, že spahiu očekáváme. Pravil nám, že on je spahia, a že sem také proto teď přichází.

My dva hledíme jeden na druhého a spahiovi se omlouváme, aby nám odpustil, že jsme mu žádnou čest neprokázali, an jsme nevěděli, kdo on je. Řekl, že to nic nedělá, že se u nich žádnému čest nevzdává jako v Němcích, ale jen abychom mu pověděli, proč sem přicházíme a co chceme?

My mu vypravujem, že jsme řemeslníci, a že se v Němcích živiti nemůžem, protože je tam mnoho mistrů, že chceme tedy do slavného Turecka jíti a tam svoje řemeslo provozovati.

On praví, že by nás pustil, jen kdyby nás nebyli pastýři s oné strany viděli, „a Švabi jsou", pravil dále, „zlí lidé; píšou pak generálu a generálkadimu do Dubice; já pak musím kadimu zodpovídat. Mohu mu arci lehko říci, že ti lidé šli jen sůl kupovat, v noci že se pak opět navrátili, ale zdarma tu starost na sebe nemohu vzíti, leda byste mi něco zaplatili".

My odpověděli, že jsme chudí, že nemáme ničehož, kdybychom peněz měli, že bychom doma zůstali a tak daleko světem se netoulali.

„Valaha, já věřím", pravil, „že chutná pečeně žádného z domova nevyžene, ale aspoň mi každý ostavte svoje kapesní hodinky a ty vaše čadory (stany, myslel však naše deštníky). Já to nepotřebuju", vece dále, „ale jedno bych daroval ajanu (správci), druhé kadimu (soudci), a pak můžete po celém Turecku choditi, kam se vám zlíbí".

My hledíme jeden na druhého a ptáme se opět spahiy, může-li nám dáti pas, aby nás žádný více nezastavoval?

„Valaha, já bych vám i to učinil, kdybych číst a psáti uměl; toho vám ale není nikde potřeba, dina mi moga (na mou víru); já šel před desíti lety také do Sarajeva, a nikde se mě, tako mi amana (taktéž asi ono na mou věru!), na pas neptali."

To se nám zdálo draze placeno, a bez pasu nebyli jsme jisti. Prosíme tedy, aby nás převezli zase nazpět, a bude-li se nám líbit, že podruhé zase přijdeme.

„Peke, peke (dobře) —" pravil spahia, „můžete i potmě přijíti; vzhůru, chlapci, přeplavte je nazpět!"

Ihned byli ve člunu ti dva, co nás dovezli a kterým jsem prve dva dvacetníky dal, protože můj pan učitel pravil, abych za něho také zaplatil, že drobných nemá, a že si to později zoučtujeme a nahradíme. Vrátíme se tedy na německou stranu, aby nás žádný nespatřil a přijdem cestou do první hospody o druhé hodině po poledni 14. listopadu.

Tu jsme spolu jedli; než když přišlo k placení, neměl můj milý učitel ani krejcaru v kapse. I rozlobím se na to, že mi ráno povídal, že nemá drobných a teď nemá ani drobných ani širokých; žádám ho tedy, aby mi pas okázal, abych věděl, co je zač a odkud; vytáhne ale z ňader kožešnickou vandrovní knížku, řka, že je učitelem i spolu kožešníkem. Pomyslím si tedy v duchu, že by teď zasloužil, abych mu vynadal; ale je-li nevzdělaný, co mu to pomůže, a je-li jen trochu poctivý a při tom chudý, bude mít dosti na tom, že jeho lži najevo přijdou.

Zaplatím tedy hospodskému celý dluh, nabuda přesvědčení, že to zajisté opravdový učitel, který i mne naučil, jak se má s neznámými lidmi jednati; nato jsem se odebral přes Dubici do Jasenovce na noc.

Poněvadž jsem se tu ale na lodě dostati nemohl, spěchal jsem pěšky po zemi Slavonii, a někdy jsem se vezl, až jsem konečně dorazil do Zemuna 20. listopadu.

Od Zemuna se mi zdaleka okazoval Beograd (Bělehrad), za oním stokem dvou velikých řek (Sávy a Dunaje) jako za sinym mořem. Pustím se po jedné dašeáře (loďce z jedlového dříví) do Pančeva, v tom domnění, že tam bude lepší příležitost, přes Dunaj se přeplaviti. Na Borči je Dunaj velmi ouzký, ale u Pančeva opět hrozně široký. Na štěstí neměli trhovci v Pančově žádného obilí, a moje daščara se tedy vrátila zpátky po Dunaji, aby do Bečkerku šla a mne do Zemuna donesla.

V Zemuně se ptám jednoho rybáře, mohl-li by mě pod Bělehrad převézti? On se táže, kolik nás je?

„Já sám" — pravím.

„Ha, to nejde s jedinkým, leda by bohat byl; neboť pod 50 zl. stř. žádný svou kůži nenasadí."

Rozejdeme se tedy a tu přijde ke mně jeden mistr, řka: „Přítelí! Vy hodláte do Bělehradu?"

„A kdo vám to pověděl?" ptám se.

„Nechtějte to přede mnou tajiti", praví, „neboť nechci vás stihati; slyšel jsem ale, jak jste s rybářem o tom hovořil; rybář to však bez velikého platu učiniti nemůže, neboť byli už mnozí za to trestáni; ale já vám povím, jak to uděláte: nedávno jsem koupil člun, a teď ho nepotřebuju; dejte mi za něj, co mne stál, já vám dám veslo do ruky, a umíte-li veslovati, dostanete se sám pod Bělehrad."

Na to mi okázal člun a svůj domek, a je-li mi líbo, pravil, že mohu k němu přijíti, že se smluvíme. Já se šel dříve najíst, a když jsem se k němu vrátil, řekl mi, že člun nestojí než 2 zl. stř., jen abych si věci svoje k němu donesl, že mohu u něho také spáti, ráno že mne prohudí a veslo do ruky dá; pak abych šel ve jménu Páně.

Tak se stalo; probudil mě ráno ve čtyry hodiny, dal mi veslo a hrnčenou misku. Ale především mě poučil, abych se velikým Dunajem neplavil, nebo dole pod Bělehradem že rakouská šajka (loďka lodníci na šajkách [č. čajkisté] mají stráž v tomto dílu pomezí vojenského. Pluk jejich se nazývá Čajkisten-Bataillon), zakotvená celou noc číhá, aby se žádný na tu neb onu stranu nepřeplavil. Taktéž abych nešel s oné strany od Banátu, aby mě stráž nespatřila z budek svých, nýbrž pěkně uprostřed těch ostrůvků a pod Bělehrad na Doréulu na písek.

Když mne byl o všem už poučil, poděkuju se mu pěkně, seberu své věci a jdu k vodě. I pustím člun do vody, shodím tlumok a sedna si počnu veslovat.

Člunek byl nepochybně dlouhý čas na suchu a proto počal teď vodu do sebe pouštět. Já chvíli vesluju a chvíli opět vyhazuju vodu; tu najednou padne mlha, že nebylo nic jiného viděti než vodu, po níž jsem se sváželi; na to počne protivný vítr váti a na vodě se začaly dělat vlny jako na moři.

Loďka moje byla beztoho nevalná a co nepustila vody dnem ze zpod, to jí vlny zhora dolily. I pustím veslo, vezmu misku do rukou a počnu vodu ze člunu vyhazovati, ale k největší mé žalosti vnesla jedna vlna více vody dovnitř, než jsem já na desetkrát mohl vyhoditi.

Počal jsem už pochybovati, že by možná bylo, život tenkráte zachrániti; kdyby této bylo, pomyslil jsem si, nebál bych se, protože umím dobře plavat; ale utonu-li teď, musím zimou celý zkřehnout; a zahynu-li, pak mě voda někde na sucho vyhodí, a lidé mě najdou, a žádný nebude vědět, kdo jsem ani odkud jsem. I vytáhnu rychle z tlumoku pas a strčím ho do kapsy, aby lidé, najdou-li mě, pas osušili a do něho se podívali. Vytáhnu také peníze z tlumoku, strčím sáček za ňadra, zapnu se dobře, aby mi nikam do vody nepadl a aby ho lidé také u mne nalezli.

Byl jsem tak v mysli pomaten, že jsem ani nevěděl, v kterou stranu Zemun a v kterou Bělehrad leží. Jest-li jsem strčil ruku do vody, abych poznal kam teče, překážely mi vlny a vítr fičel ze všech stran až hrůza.

Byl tenkrát na štěstí ramazan (turecký půst), a hodžové (turečtí kněží) si ráno přivstali a dělali světla na munarách (věžích tureckých modlitebnic); vítr se už tišil a vlnky se pořád menší a menší dělaly. I tak jsem se mohl také konečně, když jsem vodu ze člunu vyházel, na onu stranu plaviti, kde se Bělehrad bělil.

Vyvázl jsem šťastně z prostředka těch ostrůvků, které jsem ráno ani neviděl, a když jsem přišel na Doréulu pod Bělehrad (25. listopadu), právě se rozednilo.

Vytáhnu teď člunek na sucho a odeberu se ku Gazda-Kostovi, rybáři a řezníku. U něho jsem seděl do osmé hodiny; na to mne sám k mírovému (občanskému) soudu odvedl. Přijali mne tam vlídně, zvláště tehdejší náčelník soudu. Ten vyprávěl i ostatním pánům o mně, a všichni byli rádi, že jsem tak šťastně vyvázl. Prosil jsem, aby mi podepsali pas do Smedereva, což mi hned učinili; tak jsem přišel přes Grodsku do Smedereva 28. listopadu.

Mezi všemi srbskými městy, které jsem posud viděl, líbilo se mi nejméně Smederevo. Město leží u Dunaje v nížině jako v nějaké jámě. Tenkráte bylo v něm bláta po kotníky; vedle domů nelze choditi, nechce-li člověk o střechu hlavu si rozbít.

Vyšel jsem si trochu, abych se na hrad podíval; ten je něco výše položen a jakousi vysokou zdí ohražen, v níž jsou nějaké vížky, vzdálené do čtyř úhlů, 15 sáhů jedna od druhé a málo vyšší než ostatní zeď. Z venku okolo veliké zdi je upravena malá zábrana (šanc) pro děla; je však viděti, že je zcela nová a proti veliké zdi takořka dětinsky vystavěna. Nalézá se tam několik tureckých děl, pod nimi jsou bílé duby a nějaké terče jako ruční mlejnky; všecko ale bylo shnilé a bořilo se a propadalo, ano některá děla už byla i na zem padla.

Vešel jsem branou ve hrad do tureckě kavírny; tam seděla stráž i nesmělo se dále jíti. Vypil jsem tedy v divanhaně (Divanhana je jistý druh čardaka (t. j. dřevěné chaloupky), která se všude v lepších domech, kavírnách a mehanách nachází; besídka, kde Turci v létě sedávají, kouří a rozmlouvají), svou kávu a pak jsem se díval dále do hradu; nebylo ale nic viděti, než několik tureckých chýžek z proutí upletených a blátem zalepených; byly ale trochu vyšší, než jak si je naši pastýři v lese dělají, když v létě svá stáda hlídají: Odejdu tedy do své mehany (hostince) a dám si u soudu občanského pas do Kragujevce podepsat.

Na večír přišli do této mehany, kde jsem i já byl, Smederevci, jiní Srbové a Turci, někteří na víno, jiní na kávu a ptali se mne, odkud jsem? Když jsem jim to řekl, tu si jeden starý Turčín pohladil bradu a počal takto vypravovati:

„Dříve než ještě Kara-Đorđev (Jiří Černý) válku začal, pobouřili se jednou trochu poddaní; Turci pak obvinili kadiho našeho Smederevského i chtěli ho zabíti. A ten chudák, když se to dozvěděl, utekl šudamiou a Bosnou zrovna do Triestu (Terstu), aby odtud s kupci po gali (mořském korábu) do Štambolu (Cařihradu) se dostal a se ospravedlnil.

Přišed do Terstu, nechal věci svoje v jedné mehaně a procházel se po městě, aby viděl podivné biny (budovy) kaurské (křesťanské). Kamkoliv okem hodil, všude viděl po sokacích (ulicích) a mejdanech (náměstích) čistou dlažbu mramorovou (mramor nazývají Srbové a Bosňáci každý tvrdý kámen) a budovy všelijakou okrasou z venku ozdobené a vysoké až do oblak; dole pak při zemi překrásné krámy se všelijakým zbožím a kde které řemeslo.

Přijde také, efendum benum (přísloví turecké při povídání, asi jako naše: „milý pane"), do jedné ulice a potká dvě překrásné dívky, vysoké a štíhlé, jako dvě jedle. Když přišly k němu, tu ho najednou popadnou za bradu a za vousy a chtějí mu je násilím utrhnouti. On se chudák brání, ale ony jsou dvě a tak jim nemůže nijak vykluznouti.

Na štěstí přijde jeden Kaurin (nevěřící, t. j. křesťan), který za kupectvím často do Stambolu chodil a po turecku mluviti uměl; ten ho ubránil a po turecku mu povídal, že se jejich děvčata nejvíce na to zloději, když viději vousatou bradu, a chce-li pokoj míti, aby šel k holiči a oholit se dal; neučiní-li tak, že ho dívky jejich nehty poškrábou.

Ten nebohý běžel do své mehany a od té chvíle ani na ulici vyjíti nesměl; ale gazda (hospodský) byl mu příznivý, a každý den chodil se dívat k přístavu, půjde-li která loď do Cařihradu; i našel mu konečně loď, a vyprovodil ho městem — aby ho děvčata nepoškrábaly — na loď.

Když se dostal do Stambolu, ospravedlnil se u velikého vezíra a byl opět dosazen na svůj kadiluk (koncovka -luk v tureckých slovech [jako kadiluk, pašaluk] znamená kraj, okres [kadiho, pašy] atd.) do Smedereva; pak nám povídal, co se mu na cestě přihodilo."

Mezi tím, co takto stařec povídal, kouřili mladí Turci svoje čibuky (čibuk je trubka u dýmky, a je-li trubka i lulka pohromadě [tedy celá dýmka], zove se taktéž čibuk. Urážlivo by bylo říci: podej mi lulku, nýbrž: podej mi čibuk). Každé jeho slovo pozorlivě polykali. Když stařec dokončil, počali Turci všichni na mne koukati, jakoby řekli že já v jejich zemi takový pokoj mám a jejich kadi že v mé zemi tolik zlého zkusil.

Dne 29. listopadu ráno odešel jsem do Palanky a tam přenocoval. Ráno si přivstanu a že bylo trochu zima, vytáhnu rukavice z kapsy a vezmu je na ruce, abych se v nich zahřál. Přijda do širého pole, ztratím cestu. Ještě dále potkám jednoho gazdu na koni a ptám se ho, je-li to cesta do Kragujevce? „O ne," pravil, „to jsi už daleko s cesty; ale vrať se nazpátek, já ti okážu, kudy se chodí do Kragujevce." A když to řekl, ukázal se o něměl jako kámen. Já se ho ještě na lecos vyptávám, on ale neodpovídá ani a ani be. I pozoruju, že mu něco schází, a abych ho nějak rozveselil, počnu mu ledacos vypravovati. Když pak jsme už byli dlouho spolu šli, tu pozná konečně, že jsem já člověk jako jiní a žádná nadpřirozená bytost, i osmělí se pak a zeptá se mne: „Ale, milý synku! pověz mi, čím pak je to, že máš ty ruce tak černé, a že nemáš ani nehtů ani ničehož, a kůže že je tak vráskovitá?" — Tu svléknu rukavičky (jejich rukavičky jsou široké, aby se do nich celá ruka najednou strkala a ne každý prst pro sebe) a ukážu mu, že to není moje kůže, nýbrž že to jsou rukavice; on se ale počne křižovati levicí a pravicí, řka: „Hoho! co jsem se už na trh a k vojsku nachodil, a ještě jsem tě, ďáble, nikdy neviděl; inu, ve světě je marifet (č. murafeť, t. j. důvmost, umělost), o čemž my mičehož nevíme; hleď, kdyby si mi to nebyl řekl, byl bych do smrti vypravoval, že tu v poli dnes ráno nějaký běs ke mně přišel." V tom přijdeme na rozcestí, on mi ukáže cestu do Kragujevce a sám odjede do Palanky.

2. prosince ráno spatřil jsem Kragujevac (Krahujevec). Město to může se ke každé jiné slavonské vesnici přirovnat, s tím totiž rozdílem, že v Kragujevci v hlavní ulici je náměstí. I dám si zde podepsat pas a odejdu spolu se Sarajevci přes Čačak, Požegu i Užicu na Mokru-Goru do Srbského kontumácu dne 5. prosince.

Když jsem se ale už jednou zmínil o Čačku, povím tedy i to, co jsem o něm od Užických Turků povídati slyšel. Kostel v Čačku vystavěl prý nějaký král kaurský. (Kaurin č. kaur je slovo pokažené a pochází od ďour, t. j. nevěřící. Ilirští Turci tomu podložili dvojí smysl, pravíce, že kaurin je nevěřící cizí, Turkům nepodrobený; ďaur ale Srb i Bošňák a každý turecký poddaný, je-li nevěřící.) Stavení toto bylo ale již sedmkrát džamiou (modlitebnicí muhamedanskou) a sedmkrát křesťanským kostelem. Dříve, dokud bylo džamiou, byl ve vsi živ jeden chudý Turek. Tomu bylo už padesát let a nebyl posud nikdy v džamii, jen jedenkrát, když byl ještě malé dítě. Tu mu přišlo jednou v pátek do hlavy, aby se také do džamie podíval.

(Pokračování.)

KOUTEK DŮVTIPU

Řešení úkolu, který jsme vám uložili v 3. čísle Skauta-Junáka, zaslalo celkem osm bratří a sester. S lítostí oznamujeme, že ani jediné řešení nebylo bezvadné, ale abychom ukázali dobrou vůli, rozhodli jsme se odměniti knižní cenou bratra Oldřicha Škrance z Josefova, který zaslal řešení nejúplnější.

Seznam nakreslených předmětů: 1. sekyrka; 2. polobotka; 3. kroužek na klíče; 4. kladívko; 5. tužka; 6. budíček; 7. válek na nudle; 8. trojúhelník; 9. kapesní baterka; 10. lžíce; 11. kladka; 12. nůž; 13. kancelářská sponka na papír; 14. prsten; 15. rýč.

V dalším předkládáme nové tři úkoly a těšíme se, že nás překvapíte správným řešením do konce března t. r.

Skautská skrývačka.

1. Oldřich mával čepicí.
2. Dej mu na rov ero!
3. Maso, tekla vám voda?
4. Bednu podej u nákladní pokladny!
5. Paní Hodinová čekala u nás.

Záhadná depeše.

5^{00} 11^{52} 10^{37} 9^{00} 7^{23} 1^{36} 7^{15} 10^{10} +
+ 4^{45} 8^{00} 7^{30} 10^{10} 11^{52} 10^{10} +
+ 4^{15} 6^{00} 7^{30} 2^{45}.

Dr. Plajner.

Doplňovačka se skautskou tajenkou.

B	A	ŧ	Á	K	starý dům
T	A	ŧ	A	K	kuřivo
P	A	ŧ	Í	R	psací potřeba
O	L	ŧ	O	O	kov
O	O	ŧ	E	R	anglicky síla, moc
D	R	ŧ	V	O	palivo
B	R	ŧ	O	H	doupě
P	A	ŧ	E	C	prst

Antimagnetické, přesné švýcarské hodinky

LITERATURA.

Bílá paní, Br. Josef Šimánek, který byl letos vyznamenán za sbírku veršů výroční cenou České akademie věd a umění, vydal v těchto dnech román „Bílá paní". Je třeba samotu procházeti prostorami starobylého zámku Jindřichohradeckého a bloudíti hlubokými lesy jemčinskými, abychom plně pochopili kouzlo kraje Pětilisté růže, kde rozvíjí se děj nového díla Šimánkova. Neměl v úmyslu psáti román historický, ale jeho rokokový a romantický kolorit života na zámku, v Praze, Paříži, Benátkách a j., je svěže zachycen. Je tu celá řada životně líčených typů a ústředním postavou hraběte Eugena Černína s osudovým zjevem Bílé paní na tajemném pozadí. Přátele romantiky a mystiky přenáší autor hravě na křídlech své fantasie v nové duševní oblasti, k ideálům pravého křesťanství; znavěti je do programu i obřadů tajných společností a dá nám nahlédnouti i v taje uměleckého tvoření Mozartova a v život geniálního dobrodruha Casanovy. Myšlenkové, tendenci i dikci je „Bílá paní" dílem básníka, hlasatele ušlechtilé touhy po osvobození, vykoupení, hledáním a nalézáním cesty k ideálnímu splynutí duší — tedy věrným obrazem Šimánkova literárního díla a celé jeho osobnosti. Při čtení jeho nového díla mimoděk ocitáte se v témže duševním ovzduší, jaké jste prožívali v dobách jinošských při čtení úchvatných děl Zeyerových.

A. B. S.

DÍVČÍ SKAUTING

Vlasta Litochlebová:

Narozeniny dívčího skautingu v Americe.

21. srpna 1937.

Leje a leje. Nevadí. Vždyť déšť přináší štěstí do kolébky. Dnes sice je jenom výročí narození dívčího skautingu, ale myslíme si, že blesky, křižující oblohu jsou slavnostním osvětlením, hromy střelbou z kmoždířů, déšť přináší štěstí a nikdo si pro narozeniny americkému dívčího skautingu nemůže přáti krásnější a příjemnější počasí.

Leje a leje, oheň v krbu praská, delegáty celého světa sedí u krbu v jídelně a čekají. Čekají na něco ohromného, co se objeví, na velkolepou oslavu, o níž budou dlouho vyprávěti skautkám své vlasti.

V tom už přicházejí americké sestry. Jedna kuchařka a s ní šest pážat, která nesou ohromný „dort". Postaví jej, ověnčí guirlandami z chvoží a na něm zapálí pět velkých voskovic. Jednu za Lorda Baden-Powella, jednu za Mrs. Juliette Low, zakladatelku dívčího skautingu v Americe, třetí za skautky americké, čtvrtou za skautky celého světa a pátou za všechny přátele skautingu. Kolem „dortu" kladou sestry veliký věnec se sedmadvaceti svíčičkami, z nichž každá jedna zapálíme a neseme domů jako památku na tento slavnostní večer. Bylo to vše tak krásné, nezapomenutelné.

Pak jsme si zatančily několik národních tanečků, tanec amerických horalů a naše dupání a zpěv přehlušuje buraceli hrom. Každá dostáváme na památku šáteček s mapou Spojených států, rozdělených na skautské župy. Sesedáme se v kruhu a tiše. Zapíváme si! A sestřičky, přála bych vám to vidět! Zpívaly všecky, Mrs. Edey, Mrs. Chester, zpívaly a tleskaly si do taktu, a celý svět zpíval písně národa československého, „Tancuj" a „Lila Maryna". Na to se Mrs. Edey, sestra náčelní amerických skautek, ujímá slova. Vzpomíná zakladatelky amerického skautingu Mrs. Juliette Low, zdůrazňuje poslání dívčího skautingu. Jedině po druhé odevzdává hořící pochodeň, pochodeň světového přátelství, symbol lásky sester amerických ke skautkám všech zemí, symbol čistých ideálů dívčího skautingu. Hoří, jasně a zářivě hoří pochodeň, zapálená posvátným ohněm v Camp Andree, a mluví k vám, sestry z celého Československa, abyste věrně vytrvaly při zákonech skautských, uvědomujíce si ideály, vyjádřené dívčím mezinárodním trojlístkem.

Skautskou lilii jistě všichni znáte a víte, že je odznakem skautů celého světa. Ale znáte také zlatý trojlístek v modrém poli? Je to mezinárodní odznak skautek, sdružených ve světovém Svazu dívčím. Odznak znamená:

1. Dvě hvězdy trojlístku — Slib a Zákon skautský, jež chceme míti stále před očima.

2. Střední písmeno je magnetka busoly, která nám ukazuje, že máme kráčeti po správné cestě skautské výchovy.

3. Základna, na níž list stojí, je znázorněný heraldický oheň — plamen lásky k lidstvu. Bude hořeti stále vysoký, jasný a zářící v srdcích všech skautek.

4. Zlatý trojlístek představuje slunce, které se skvěje na modrém nebi nade všemi skautkami celého světa.

Aby skautky měly stále na očích ideály světového sesterství, vyjádřené symbolicky v trojlístku, nosí v nepatrných obměnách trojlístky jako slibové odznaky. Protože skautky československé mají za slibový odznak skautskou lilii, nosí na znamení příslušnosti k mezinárodní dívčí organisaci skautské pod lilií tmavomodrý trojlístek. V. L.

zoz Frant. Lichka:

Jak mne skauting uzdravil.

Není to bajka ani reklamní bublina. Co budu vyprávět, je prostá pravda. V době, kdy člověk v časopisech se může dočísti, co všechno lidi uzdravuje, je třeba, abych se o tom zmínil. Pamatuji si, jak babička mi vyprávala o zázračném uzdravení mého otce, čehož bylo docíleno „čertovým kořením" a vykuřováním dýmem z rostlin, jež rostly na hřbitově na hrobě obšlence. Vyprávěla to ráda a každému do nebe vychvalovala ty pochybné prostředky. Proč bych tedy i já nemohl chváliti prostředek, jenž nejen pomáhal, ale činil přímo zázraky? Chci ukázati, jakou přirozenou a blahodárnou výchovou je skauting, nejen pro zdravé, ale také pro nemocné a slabé děti.

Jako chlapec jsem žil ve Vídni. Přišla válka, otec odešel do pole, matka se o mne a bratra starala, jak mohla. Nedostatek potravin vyrůstal tím více, čím déle válka trvala. Z dětí se staly hladové stíny a já jsem se málem mohl státi v důsledku podvýživy oběti souchotin. Z Vídně se naše rodina odstěhovala na Českomoravskou vysočinu a já si přivezl s sebou na venkov silný plicní katar. Venkov, na který jsem se tolik těšil, stal se mi trýzní. Dětských her jsem se účastnil více jako divák, neboť uběhl jsem jen několik kroků, padl jsem na trávník a dusil jsem se křečovitým kašlem. Krásné lesy mi kynuly, ale nemohl jsem do nich dojíti. Přestal jsem tedy choditi mezi kamarády a sedal jsem doma. Veškerý čas jsem věnoval četbě a výsledek se jevil v tom, že jsem jako žák tělecké reálky nosil domů rok co rok vysvědčení.

PRVNÍ ODBORNÁ FOTOŠKOLA
pro amatéry oznamuje:
P. T. FOTOAMATÉŘI!
Vyvoláváme, kopírujeme, zvětšujeme. Vstupte do našeho odborného kursu amatérské fotografie! Každou středu od 7—9 hod. večer debatní a poradní schůzka fotoamatérů spojená s odbornou přednáškou v naší
FOTOŠKOLE PRAHA II., MYSLÍKOVA UL. 31/I. P. Telefon 402-61. Vstup volný. Navštivte nás!

Tělesně jsem neprospíval. Když v Hodicích založil Sokol, vstoupil jsem do něj a doufal, že sesílím a budu zdravější. Naděje moje zůstaly nesplněny. Většinou hvězdy hodiny cvičební vypíněny cvičením na nářadí. Mně hrazda a bradla neprospívaly. Nejdůležitější kluci dřeli se na bradlech, aby provedli cviky hodící se spíše pro závodní družstvo mužů než dvanáctileté kluky. Nejvíce se mi ve cvičení líbily hry, ale těch bylo málo. V zimě se můj zdravotní stav zhoršil, takže jsem musil za lékařem. Ten si mne prohlédl, vrtěl hlavou, napsal recept a při odchodu řekl:

„Hodně jíst, chodit na procházky, nebo nebudeš vojákem."

Utiší ihned každou bolest! Kapka stačí!
Lahvička Kč 12·—, 20·—, 6·—
UPA-Export, Praha XIX., Bučkova 17.

Výchova k brannosti

Žádejte ve všech obchodech
Nejlepší domácí značka
VZDUCHOVKY
STELLA

Byla to žertovná poznámka, ale mne mrzela. Což to není hanba, nebýt vojákem?

Tehdy jsme dostali nového profesora tělocviku Jaromíra Freimingera a ten jednou prostými slovy nám pověděl o poslání skautingu. Na mne to působilo tak silně, že již příští den jsem šel do Třeště, abych se dal zapsati. Bylo to v oddílu. Mé náhlé vzplanutí pro skauting mělo ještě jiný podklad. Byl jsem horlivým čtenářem mayovek. Snad jsem v tom nalézal náhradu za fysický cvičení, jichž se mi nedostávalo.

Tuk na sportovní obuv
Speciální lyžař. vosk švédský zn. DERBY

Od tů doby děla se se mnou velká změna. Co ji vlastně způsobilo nejvíce, nelze říci. Složek bylo mnoho. Náš milý vůdce Frantík, který byl o celou desítku let starší než já, a přece nám rozuměl, srdečné přátelství s dobrými chlapci, skautský výcvik, nezapomenutelné nedělní vycházky a výlety, táboření v rozsáhlých lesích kol Javořice a Pařezitého rybníku, otužování, koupání atd. Něco zdraví, ale i tělesná síla vzrůstala. Působila to práce v táborech, pochodování, nošení na zádech, pobyt na lesním vzduchu, radost z přírody a přátelství bratří, skautské hry, lehká atletika, zpěv a hudba, abstinence od lihovin a nikotinu a možnost uplatnití se. To chutnalo mému romantismu.

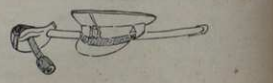
Žil jsem v lese ne jako maminčin Frantík, ale jako zálesák. Prožíval jsem celé stati románů Mayových, Cooperových, Verneových a Stevensonových, byl jsem dřevorubcem, lovcem, Robinsonem, cowboyem (třeba bez koně) a cokoliv jsem dělal, konal jsem se zápalem až fanatickým. Ten zápal mi byl příčinou velkého odhodlání a vnitřní síly, jež dovedou přemoci slabost a zapomenouti na nedostatky. Aniž jsem to pozoroval, celý způsob mého života vedl mne k stále zdárnému přizpůsobení se k přírodě a příroda mne pozvedla z mé slabosti k své síle. Stával jsem se stále zdatnějším soupeřem ostatních bratří.

Za rok jsem již běhal o závod a za dva roky jsem ve vrhání skautskou tyčí překonal znamenitého rádce své družiny Soukupa a jeho zástupce Harryho. Platil jsem za nejvytrvalejšího a chodců a přemáhání překážek byl mi hračkou. A ještě v jednom směru jsem vynikl, s čímž bych se neměl chlubiti příliš nahlas. Stal jsem se znamenitým zápasníkem, ovšem v klukovském slova smyslu, a z bojácného hocha vážným soupeřem. Svou silou jsem bájil bratra a mé družiny Jendu Lysého a dovedl jsem přemáhati celé hejno klukŭ až jsem si vydobil „válečné jméno". Tom, jež mi kluci přirčli podle tehdejšího našeho hrdiny Tom Mixe.

Po maturitě na střední škole odešel jsem na učitelský ústav v Soběslavi, kde jsem znovu vzkřísil oddíl skautů. V něm vytvořil jsem družinu otužilců, kteří se slavnostně zavázali, že se budou míti ráno jen studenou vodou a v zimě sněhem. S touto družinou k údivu Soběslavanů jsem běhal v hrozné zimě 1928 a 1929 venku v trenýrkách a pořádal hry. Musím se zde ještě zmíniti o br. Vodrážkovi, jenž na všechny naše zimní „exhibice" jezdil zásadně z domova na lyžích v trenýrkách.

V Soběslavi jsem rozehrál hru na připomínku dr. Lévyho, budu-li či nebudu-li vojákem, neboť se blížila doba mého odvodu. Byl jsem odveden v první třídě a ne dobrovolně. Měl jsem z toho velkou radost, že budu moci dáti svůj čas do služeb vlasti a velkou radost měl celý oddíl, jenž mne jako odvedence přišel mimořádně na nádraží přivítat. Celé prázdniny jsem táboril, abych mohl jíti na vojnu „jak se patří".

A závěr mého vypravování? Na vojně jsem byl rád a vojna se mi zdála být skautingem pro muže. Byl jsem brí na to, že sloužím republice, vybudované úsilím nejlepších českých a slovenských mužů v čele s prezidentem Masarykem. Sloužil jsem dobře a na poslední dovolenou jsem se přisypal se zlatými knoflíky a šavlí. První moje cesta vedla za mým bývalým vůdcem a bratrem, který měl radost z mého důstojníka z oddílu. Největší radost jsem měl ovšem já a nikdy jsem nezapomněl, že mi ji dal i s dobrým zdravím a spokojeností do vínku skauting.

Sestro! Máš šotky v oddíle?

Jenže ano, pak si přečti tyto řádky: do kanceláře Svazu došlo oznámení z jednoho většího města v Čechách, že 10 letý šotek X. člen roje šotků při dívčím oddíle, utrpěl úraz při zájezdu na župní sjezd. Svaz však zjistil nahlédnutím do registračních přihlášek, že tento šotek není pro běžný rok registrován, a že tedy nemá nárok na hrazení úrazových výloh. Tím byla vlučkyně roje šotků postavena před skutečnost, že: 1. podle spolkového zákona ručí za své svěřence a tedy že bude event. nucena zaplatiti účet za lékaře a léky, 2. že v případě vážnějšího poranění nebo dokonce úmrtí bude trestně stíhána pro zavinění nepatrnost.

Těmto všem nepříjemnostem může zabrániti včasným provedením registrace všech šotků ve Svazu na příslušných blankетech.

Budeš-li registrovati šotky při oddíle, pak je uveď najednou na konci seznamu skautek a dům-rozstřel přihlášky narůš: Roj šotků při oddíle. Je-li šotků více než 10, registruj je jako samostatný roj šotků. Doporučuje se zvlášť ve větších městech.

Oběžní listy. Svaz rozesílal před časem t. zv. „osobní listy" všem činovníkům Svazu (zpravodajům, jich zástupcům a tajemníkům, instruktorům a zástupcům a vůdcům zdravotnictví, vůdcům oddílů a jich zástupcům, instruktorům v oddíle a net.). Kdo je dosud nevrátil vyplněné, učiň tak co nejdříve, nejpozději však do konce ledna 1938.

Registrace členstva. K četným dotazům sdělujeme, že registrace činovníků může být provedena ve Svazu a registrací místního oddílu (což je nejjednodušší) anebo přímo ve Svazu na zvláštních blankетech a tro jmo. Bratřím župním zpravodajům doporučujeme, aby provedli registraci ve Svazu registrací všech činovníků v župě, kteří pracují mimo oddíl. Doufáme, že nebude nikdo z činovníků, který by nebyl na běžný rok zaregistrován, neboť tím si vlastně upírá oprávnění k vykonávání funkce.

Chvály na skautskou chatu.

Konečně jsme se dočkaly vlastní střechy na horách.

Nemáme ji sice ani v Praze, ale tím si ji více považujeme uprostřed krásné přírody, 1000 m nad mořem, kde celý kraj leží pod námi a každý den slunečko vstává v jiném hávu. Jedinou se zastírá mlhou, po druhé vyskočí s růžových oblůčků, jindy celý východ hoří žlutě.

Na tu úžasnou krásu dívá se člověk nachýlině z palandy a nevíco má dělat dřív. Má-li se omýt čerstvou vodou ze studánky a rychle vyskočit, lyže a nebo si ještě přinpnout lyže a vystoupit až na Sněžku, která je odtud jen 2½ hod. vzdálena. Nechcete-li běžet do kopce, můžete se okolním, krásným lesem, sledujete v čerstvém sněhu stopy srnek, zajíců a veverek. Kol dokola je zimní pohádka, jakou nemožno vylíčit, ale kterou je nutno vnímat celým srdcem. Povíme vám pěknou turu, kterou projedou lehce vaše lyže s na kterou budete vzpomínat, budete-li mít slunečko jako my.

Od naší chaty na Leischnerovy boudy, úbočím Sněžky na Černou kupu a přes Emin pramen na Pomezní boudy po hraničních širokou lesní cestou. Tam zakončíte křesťanskou před Pomezní boudou, osvěžíte se svačinou a spustíte lyže dál do Mohonova mlýna. Z tohoto údolí za ½ hod. vystoupíte na Jelenovu boudu a v 10 minutách jste zase doma, pod vlastní střechou. Zelená kachlová kamna milé dýchají, služba vaří čaj a při společné večeři je nálada, že si člověk vroucně přeje, aby vánoční prázdniny trvaly ještě alespoň o týden déle.

Že tohle všechno není pravda? Jen přijďte a přesvědčte se!

Za 2 dívčí oddíl R. Rakušanová.

Nemluví o počasí.

Na světě žije 235.000.000 lidí, kteří denně nepromluví jediného slůvka o počasí. Jsou to mohamedáni, kteří se nikdy slůvkem nezmíní o počasí, aby se nezdálo, že kritisují práci Allahovu.

„Digest".

Lord Robert Baden-Powell:

Sám řiď svůj člun!

Obraz vaší cesty k úspěchu ukazuje několik nebezpečných úskalí, na něž jest vám býti připraveny.

Rýsují se na obzoru temně, nezapomeňte však, že místo na slunci, pro něž jste určeni, leží za nimi a že tedy, obeplujete-li je, najdete i jejich světlou stránku.

Naleznete ji jen tehdy, nedáte-li se k nim proudem unášeti, ale budete-li svůj člun říditi moudře sami.

Tak dospějete ke dvěma příjemným věcem.

První je světlá stránka i nejtemnějšího úskalí; a druhá je odměna za to, že jste činně spolupracovali na svém úspěchu, místo abyste se dali trpně hnáti v zkázu. Získáte „charakter", obeplujetel-li každé úskalí a na konci dojdete k metě života svého, ku Štěstí.

Zříte onu hvězdu vysoko na obloze? Říďte svou lodici k ní! Zvolte hvězdu za svého vůdce! Jinými slovy: „Zaměřte vysoko!"

Tato slova světového náčelníka jsou úvodem ke knize, kterou napsal pro všechny dospívající hochy a která jest velmi cenným průvodcem v jejich snaze po dosažení životních cílů. Kniha „Na pouti za úspěchem", přeložena br. Janem Novákem, jest velmi svěže psána, doprovázena mnoha obrázky autora a na 270 stranách shrnuje zkušenosti bohatého a úspěšného života. Nesmí býti skauta, staršího 16 let, který by tuto knihu neměl a s ní se občas neporadil. — Knihu Vám za Kč 12·— zašle

Skautská EDICE, Praha II., Vodičkova 6.

Skautky se účastní světového hnutí mírového.

Městská rada Hradce Králové navázala styky s městskou radou anglického města Bury a obě města chystala na 1938 den slavnostní anglicko-československé večery, aby seznámila své obyvatelstvo se životem obou měst. K spolupůsobení na královéhradeckém večeru se přihlásil i druhý dívčí oddíl Svazu skautů a skautek. Pořadatelstvo večera do programu přednášek, hudebních čísel a recitací ochotně zařadilo i tři anglické písně, jež skautky zazpívaly nejprve anglicky a pak česky, a to: „Kdil dej mi, ó feko!" „Moje milá" a „Večerka". Po vzorném nástupu osmnácti skautek vůdkyně oddílu přečetla blahopřejný telegram, který právě došel od sester z Bury, a promluvila o důležitosti a významu skautingu v mezinárodním životě. Když před zapětím „Večerky" vysvětlila význam gilwellského kruhu a vzpomněla všech sester světa a zvláště sester v Bury a jejích úsilí o zachování míru, působila pak Večerka jako vroucí modlitba. Oddíla se dostalo všeliko poděkování od pana starosty Pilnáčka. Sestrám do Bury zasílal druhý oddíl album, vyplněné fotografiemi staveb i památek, uměleckými reprodukcemi, výkresy národních výšivek a fotografiemi ze života československých skautek.

Veselá slova.

Po prvé na footballovém zápase.

Dvě starší dámy se také jednou vypravily na footballový zápas. První poločas to jaksi také vydržely, ale když po poločase obě mužstva znovu nastupovala, praví jedna z dam:

„Myslím, abychom již šly, tohle jsme přece už viděly!"

Pro rádkyně. (Dokončení.)

Představte si, jak takový nováček, který sotva oblékl skautský kroj, se začne s despektem dívat na svou rádkyni, představíme-li ji za pár schůzek na příklad v morseovce!

Ale prvenství rádkyně ve skautských otázkách dávno jeste není všechno. Ona musí v y n i k a t i v „c i v i l n í c h" z n a l o s t e c h. Ne proto, aby se nad ostatní vytahovala, ale aby je mohla poučovat a vhodně jim doplňovat hrami i hovory ostatní skautský program. Vždyť proto se jmenuje „rádkyně", aby mohla skautkám odpovídat na jejich dotazy, doplňovat mezery v jejich vědomostech, a že ma mít vedí rozumí než ony. Už v takové hře „Viš, co nevíš", která bývá užitečným a zábavným zpestřením programu schůzky nebo jízdy ve vlaku má si rádkyně uvařet jakousi rozhodčí funkci, dostane-li se mladší skautky ve svém „vědění" do sporu. Je ovšem samozrejmé, že se nenajde člověk, který by všechno nejlepe uměl a znal. Takový požadavek nemůžeme klást ani na vůdkyně. Je přitom mnoho fakt a dat, jimiž jsou dnes zaživ. ožrany hlavy Evropana a žádná z těch hlav neobsahne vše. Jde však o to, aby rádkyně dostatečně ovládala alespoň základní znalosti. I z nazýváme pro její věk „učené", zkrátka, aby podle dnešních měřítek byla děvčetem i n t e l i g e n t n í m jak svou bystrostí, tak vědomostmi.

A nad to vše, jaksi k zarámování a nadepsání podepsat obou výše uvedených přednosti, musí být rádkyně naprosto o d p o v ě d n á. Odpovědná za svou vlastní práci i za slova a skutky družiny. Odpovědnost je vůbec takovou nekonečnou nitkou, kterou jsou v naší organisaci spjaty všechny složky, od šotkových šestiků postupně podle funkcí a sil až do ústředí a do Londýna a jednotlivci navzájem. Je to myslím naše nejcennější etnost, která v nás vyrůstá úměrně s počtem dnů a roků pozitivě strávených ve skautských radách a stává se už jakousi samozřejmou složkou naší povahy. Jenom je ještě zapotřebí, aby si ji každý ještě mimo to uvědomoval a vnášel ji do všeho svého počínání. Nestačí být odpovědna za družinu, musíš být odpovědna především sebe — aby s mnila být druhým dobrým vzorem — za vše, co říkáš, za vše, co děláš. Tvůj vztah k vůdkyni a ostatním starším, k jiným rádkyním a družinám, k Tvým rodičům, ke škole a pod., ten k tomu také patří, i v tomto musíš být svěřeným dívčatům vzorem.

Zkoumej pozorně, jse-li dobrou rádkyní. Chybí-li Ti něco z toho, o čem jsme si povídaly, přičiň se, abys to v novém roce poctivě dohonila. Nikdy není zmeškáno, jen snaži se hodně.

A při tom všem vystupování v družině a před družinou nezapomeň na formu. Neboť „klackovitě" — není to hezké — a n e b u ď p á n o v i t á. Vzhled a komandovat dovede každý, to se praktikuje i mezi Zulukafry, ale skauting k tomu není. Kážeň si vychovej a udržuj svými vlastnostmi; do práce jdi všude první.

Budou snad k tomuto povídání námitky. Že nejsou všude k dispozici dívčata soustřeďující v sobě všechny tyto ctnosti, zejména pokud jde o sloučení skautských znalostí s všestranným vzděláním tam, kde se dívčí oddíly teprve zakládají. I v takových případech se dá vedení družiny dobře zařídit funkcemi podrádkyň nebo podobně, ale o tom až zase někdy jindy.

Milada Brožková.

V hodině chemie.

Učitel: „Pozor, děti, nyní dám do této kyseliny stříbrnou desetikorunu. Co myslíte: rozpustí se mi?"

Petr: „Ne, pane učiteli, protože byste ji tam jinak nedával!"

Zdravotní.

Pacient: „Pane doktore, když třepu hlavou, tak mě začne bolet."

Lékař: „Tak proč s ní třepete, to je přece úplně zbytečné."

Pacient: „Ale jakpak poznám, že mě bolí?"

Podle francouzského B. Urbanová:

ZA KAPIT. SCOTTEM.

Přečtěte si reportáž z velké zimní hry francouzských skautů — alpské brigády. Jevištěm jsou krásné francouzské Alpy.

Skauti jsou rozděleni na několik skupin, podobně jako byla výprava Scottova, který tragicky zahynul se svými druhy na zpáteční cestě od jižní točny. Část přezimuje, část postupuje k „pólu".

Začínáme u základní skupiny, utábořené u zamrzlého loďstva výpravy. To představuje sněhem a ledem obalený horský kostelík.

Jeden člen skupiny se vzdálil a pojednou jej vidíme asi ve vzdálenosti 300 metrů mávati rukama. Rychle zbystříme pozornost a přijímáme jeho zprávu:

Ptáte se, jaký pes?

Vůdce výpravy, kapitán Scott, odeslal s několika odvážnými druhy k pólu. Cestu značil zásobárnami potravin. Odvedl s sebou několik psů, jichž mohl použíti ke spojení s přezimujícím táborem.

Nuže, stopa jednoho z těchto psů byla nalezena. A již je sleduje skaut-lyžař.

Výprava chce také ihned vyraziti, ale vůdce určuje pořad a dává poslední instrukce.

Konečně na stopě! Ale musíš to být ohromný pes, soudí-li se podle zanechaných stop.

Po deseti minutách dorazí výprava na místo, kde je sníh udupán. Jsme na místě zápasu. Čilý skautík objeví kožené pouzdro, obsahující Scottovo poselství.

Luštíme tajemný nápis:

KOT APATNAC TSE TOS
MDESAT VYCHO D

Když zjistíme, že znamená: Kota 1530 — východ, poradíme se s mapou a již sviští lyže po bílé pláni do údolí. Pak vystoupíme na udanou kótu a hledáme zásobárnu. Jaké překvapení! Místo válných lahůdek najdeme lístek s udáním další zastávky.

1. 350 m 330
2. 480 m 030
zásobárna.

Poselství určuje směr cesty úhly.

Změříme rychle směr a cesta pokračuje. Projíždíme zasněženým lesem, přetneme úvoží a s nadšením vítáme zastávku na označeném místě. Vždyť poledne již minulo, občerstvení je potřebné. Tentokrát však byla zásobárna opravdu zásobena, ale vyprázdněna. Zbyla tabulka čokolády. Vůdce ji rozdává skautům a upozorňuje: Nenašel jsem žádné sdělení, může být, že v tomto balíčku čokolády je skryto poselství. — Rozbalujeme tedy opatrně a najdeme malou visitku. Je na ní nakreslen znak Alpské brigády a visitka je na okrajích vroubkovaná.

Dohadů je dost a dost, ale žádný není správný. Až tu jeden pozorný junák zjišťuje, že nepravidelné vroubkování okraje visitky je morseovkou psaná správa. Vyluštíme jméno místa. Mapu sem, zjistíme směr a — vpřed k cíli!

Když již ochabujeme, dojedeme k udané salaši. Zde je Scott, ale neschopen chůze. Musíme jej převézti až na kótu 1625. Tu se uplatní naše dovednost použití lyží k přepravě nemocných.

Na kótě 1625 prohlížíme poselství. Určuje směr cesty, upozorňuje na nejistá místa a doporučuje zásobit se cestou čerstvou zvěřinou.

Dosáhneme i posledního bodu a nyní nás čeká nádherný sjezd, který je časem postřen slalomem.

Bílým, vířivým sněhem sjíždíme za večera do údolí, osvěžení pohybem a horským vzduchem, plni dojmů z přírod cesty a překrásných výhledů.

V chatě při vonném čaji zjišťujeme výsledky jednotlivých skupin.

Vítěz dostane čestnou stuhu Alpské brigády.

koutek vlčat

Oddíl Vlčat nemůže dobře pracovati, nemá-li k ruce knihu

„Vlče" od světového náčelníka
R. BADEN-POVELLA
Nemáte-li, zašle vám za Kč 12·—
Skautská Edice
PRAHA II., Vodičkova 6.

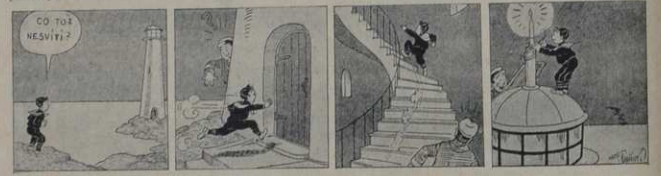
Vlčácké hnutí v Polsku.

Stále vzrůstající vlčácký ruch v celém Polsku způsobil, že dnes toto hnutí má na 50 tisíc členů, a to jak chlapců (vlčat), tak i děvčat (šotků). Také zahraniční Poláci věnují tomuto skautskému odboru velkou pozornost, takže dnešní zahraniční polské skautské organisace mají již na 15 tisíc vlčat a šotků. Největší polský vlčácký ruch v zahraničí jest ve Francii, kde pracuje dnes již 181 smečka. Taktéž pěknou práci vykazují smečky v Rakousku, Belgii a Holandsku.

Závody.

Kouzelné slovo pro chlapce. Který pak hoch neměří rád svoje síly a svoji dovednost s druhým. Ve škole, v oddíle, v župě, všude. Co je tu přípravy, starostí, rozrušení, jak to všechno dopadne, kdo vyhraje, komu připadne prvá cena.

Dobrý skutek statného amerického Vlčete.

Závody pořádíme stále. Ve smečce mezi šestkami, v župě a někdy se stane, že závodí i Vlčata ze všech krajů republiky. Poslední takový závod byl uspořádán o Slovanských táborech v Praze v r. 1931. Sestavil jej a řídil spravodaj pro Vlčata br. Emil Kopecký a zúčastnily se jej 20 župy závodily o Totém Náčelníkův. Vodní šestky asi 20 župa Uherskohradišťská, která si se slávou Totem odvezla.

Od té doby podobný závod pořádán nebyl.

Poslední dobou však bylo slyšeti hlasy, které volaly po vzkříšení tohoto závodu. Dokonce i přímé výzvání po vzkříšení tohoto závodu. Dokonce i přímé výzvání po přání: uspořádání při výstavě v Náchodě den Vlčat a svolání Vlčata v celé republiky, aby přišla k závodu o Totem Náčelníkův.

Jistě že by bylo mnoho vážných zájemců, kteří by chtěli měřit svoje síly. Radím proto vedoucím: přečtěte si proposice tohoto závodu ve Vůdci, ročník 1930/1931, si proposice tohoto závodu ve Vůdci, ročník 1930/1931, čís. 9—10, vyzkoušejte své chlapce, co dovedou. Kde by bylo možno tento rozehraný již ročník Vůdce získati, obdrží proposice na požádání z kanceláře Svazu. Velmi mnoho se nyní zabýváme brannou výchovou mládeže a závody brannosti. Přečtěte proposice, zamyslete se a uvidíte, že tento závod jest pro brannost jako stvořen, že jest věcí a dovedností Vlčat přizpůsoben. Máte v tomto závodě vše: umění, dovednost, sport, bystření paměti, velmi dobrou štafetu „Buď připraven".

Třebas se vám některé body nebudou zdáti vhodné. Prosím, sdělte svoje námitky, aby se mohlo o nich podebatovati a případná změna zařídíti. Jen na jednu věc upozorňuji: proposice závodu jest možno změnit, avšak závod, který v zápětí po změně následuje, musí býti proveden podle proposic starých, nezměněných.

Mnozí z vlčáckých činovníků přijedou na Valný sjezd do Prahy. Dohodněte se v župách o tomto závodě, dohodněte se o změnách závodního řádu i o všech aktuálních otázkách Vlčat se týkajících. Jistě budete mít nápady na některé změny v organisaci, nebo její doplňky, nové zkoušky či označení. Sejdeme se o Valném sjezdu, vše probatujeme a postaráme se o uskutečnění vhodných návrhů. Dohodneme se zejména o závodě o Totem Náčelníkův. Na shledanou!

L. Langová-Divišová.

KNIHY PRO SKAUTY.

Bengt Berg: **Dobrodružství lovců nosorožců.** Hrdinou je malý Švéd, Ulf Johanson, jenž se s otcem vystěhoval do Ameriky a tam osiřel. Brzy se dostává na arizonskou farmu svého strýce, ale prchá odtud, aby se přidal k výpravě olejového krále Stouta, jenž si zamanul chytit v temné Africe živý vzácný exemplář nosorožce. Na této napínavé cestě zažije Ulf na sta příhod jaká jsou vykupována smrtí — ale hoch má „z pekla štěstí" a tak uniká rozzuřeným dravcům, lupičům a všem zlým nástrahám, a jeho štěstí přenese se i na výpravu pronásledovanou četnými nájezdy Beduinů. — Nakladatelství Jos. R. Vilímek v Praze. 20 Kč.

Každý vůdce dobrého skautského oddílu a tím spíše i vůdce oddílu slabšího měl by si dobře přečísti výbornou a svěže psanou vychovatelskou příručku

LISTY VŮDCI,

kterou napsal zpravodaj Lesních škol br. Dr. Velen Fanderlik.

Je to snůška velikého množství výchovných a organisačních zkušeností a najdete zde odpovědi na všechny otázky, jež vám přináší vůdcovský úkol.

Uvidíte, že po přečtení bude se vám vaše práce jeviti v jiném světle a že s novou chutí a radostí pustíte se do nové práce.

Kniha má 108 stran, pěknou úpravu a stojí 8 Kč. Zašle vám ihned:

Skautská Edice,
Praha II., Vodičkova 6.
Svaz skautů.

Jste připraveni?

Všechny evropské státy vydaly již zákony na ochranu civilního obyvatelstva proti plynovým útokům ● Zákony samy však nechrání ● Tak jako vzrostlo nebezpečí leteckých útoků, tak také vzrostla technická obrana proti nim ● Naše protiplynová maska FATRA patří mezi nejdokonal. na světě ● V této masce dostalo se obyvatelstvu našeho státu bezpeč. prostředku proti útoku každým plynem. **Ale chránit Vás může jenom ta maska, kterou v případě nebezpečí máte doma** ● Maska FATRA byla vyzkoušena ve statisících případů skutečného nebezpečí ● Civilní protiplynová maska byla až dosud také hospodář. problémem ● Podařilo se nám zorganisovati její výrobu tak, že maska FATRA patří mezi nejlepší a nejlevnější masky na světě ●

CO UČINÍTE pro zabezpečení svého života ve chvíli nejvážnější???
Nečekejte až na chvíli nebezpečí. Ztráty, které z toho hrozí, by byly nenahraditelné.
Život každého občana jest dražší než toto vydání na osobní bezpečnost.

Nejlepší protiplynová maska je z nejlevnějších na světě **„FATRA-C"**

Maska FATRA s filtrem proti všem bojovým látkám, v pevném plechovém pouzdře, úředně přezkoušená, stojí včetně poplatků a daně z obratu Kč **69·—**

Vyžádejte si předvedení masky „FATRA" u našich zástupců nebo v naší továrně v Napajedlích a bezplatný výcvik v užívání masky ve všech našich stabilních i pojízdných zkušebnách.

Při sportu

stejně jako v životním boji nerozhodují jenom schopnosti a znalosti, ale hlavně tělesná kondice a pevnější nervy, krátce lepší zdraví. Zdraví a sílu, základy to životního úspěchu, upevníte a ochráníte, budete-li denně a pravidelně píti

OVOMALTINE

Dnes velký čaj o páté.

Takové nápisy bývají ve skautských klubovnách nyní za nestálého počasí velmi často. To už je stará zvyklost, že při čaji, sušenkách, perníku a podobných dobrotách se ztrávi příjemné nedělní odpoledne a prodebatují nejlépe důležité otázky oddílové. Potřebujeme nové stany, přistavíme ke klubovně šatnu, vypravíme dva rovery na lesní školu, doplníme knihovnu novou skautskou literaturou, ale potřebujeme peněz a proto

uspořádáme filmové matinée.

Jak? Váš starý kamarád z táborů, vycházek, oddílových schůzek, váš „Skaut Junák" vám poradí:

Pro celovečerní představení zapůjčí vám Arcofilm, Praha II., Štěpánská ul. film podle románu J. F. Coopera, „Poslední Mohykán", hrají Harry Carey a Edvina Boothová.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levné a vkusné dodá
J. STEHLÍK,
rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

Metro Goldwyn Mayer, Praha II., Václavské nám., palác Fenix, půjčuje krásný přírodní film ze života zvířat v americkém pralese. „Sequoia" je více než film — ochvalný objev. Hraje J. Parkerová, puma a jelínek.

Dramatická báseň podle Kiplingovy „Knihy džungle" je zpracována ve filmu „Mláďek slonů". Hraje 12tiletý Šabu, v románu je zvaný Maugli. Zadává United Artist, Praha II., Václavské nám., palác Avion.

Jako dodatky doporučujeme vám:

„Skautský filmový žurnál", s obrázky z Táborů slovanských skautů v roce 1931, závodů vodních skautů, světového sjezdu v Birkenheadu v Anglii, oslavy Sv. Jiří pražským skauty atd. — Půjčuje za 15 Kč Svaz skautů, Praha II., Vodičkova 6.

„Zpívající skauti", 2dílná kreslená groteska. Zadává Metropolitan film, Praha II., Václavské nám.

„Pojďte s námi!", veselá krátká reportáž ze života skautů v našem táboře, o které jste informováni z předchozích čísel Skauta Junáka. Zadává půjčovna A. B., Praha II., Vodičkova 40.

Dopište si přímo na uvedené půjčovny.

Těším se na vaše zprávy a doufám, že bude u vás [illegible] jsem žádné sdělení v tomto balíčku čoko[illegible] poselství. — Rozbalujte

Váš Skaut Junák.

Optimista: No, Rolfe, teď už zlato nemůže být daleko. Právě jsem chytil zlatou rybičku.

KRÁSNÝ OBRAZ — KRÁSNÁ VZPOMÍNKA
foma
Fotografujte jen na FILMU PANCHRO-SUPER a ORTOPAN-SUPER 17/10° DIN.

VELOCIPEDY — VONDŘICH
KARLÍN, Vinohradská 9. SMÍCHOV, Palackého 23.
Na skaut. leg. 5% slevy. Ceník zdarma.

PŘIPRAVTE SE
na jaro včasným doplněním výzbroje a výstroje. — Naše obrázkové ceníky budou Vám rádcem při objednávkách. Zašleme Vám je zdarma.
Sportovní dům
SKAUTING
PRAHA II., VODIČKOVA 6,
PALÁC SKAUT.

LESNĚNKY — když venku fičí — v zárodku již chřipku ničí!
Medic. bonbony, pravé jen s touto chrán. značkou!
Lesněnky
Ve vlastním zájmu odmítejte padělky

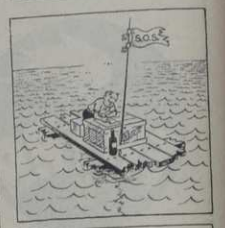

Ušetříte, používáte-li MAGGI hovězí polévky v kostkách

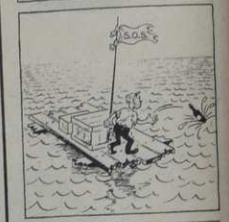
Každý vedoucí skaut,
připravující se k prvotřídce, musí znát dějiny skautingu. Pro tuto potřebu napsal Dr. J. O. Martinovský:

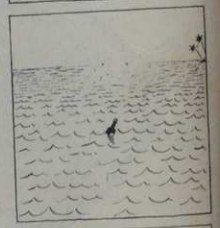
Stručné dějiny skautingu.

Nejsou to prostá data, nýbrž rozbor i výklad a vývoj skautského hnutí. Je tu vyloženo podstata Šetonova woodcraftu a srovnána s Baden-Powellovým pojetím skautingu. Výrazně jsou tu vyčleněny osudy skautingu československého a oceněny zásluhy A. B. Svojsíka o československý skauting.

Příručku si lze objednati
ve SKAUTSKÉ EDICI,
Praha II., Vodičkova 6.
Cena Kč 3·50 včetně porta.

Zpráva, jež přišla na špatnou adresu. (Woche).

2

3

1

5

1. Už bylo na čase, aby byl oběd! (Vlčata z Jičína.) — 2. Chata josefovských skautů, nazvaná po starostovi Svazu br. prof. Charvátovi. — 3. Ranní nástup v táboře josefovských.

6

4. a 5. Radostné koupání v Máchově jezeře. (Skauti z Čáslavi ve svém táboře 1937.)
6. Vodní skauti z Budatína u Žiliny vyvíjejí horlivou činnost a zvítězili již v řadě vodních závodů.

11

9

10

12

7. Ráno v táboře. (Foto Sitenský.) — 8. Z velmi úspěšné ukázky branností skautů bratislavských. — 9. Zasněžená chata znojemských Old-skautů. — 10. Radosti vodáckého života. (Foto Sitenský.) — 11. Vztyčení státní vlajky ve slovenské Lesní škole v Ban. Štiavnici. — 12. Modely stanů, mostů a j. v táboře skautů z Josefova.

Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma [illegible]. — Vydává Svaz junáků skautů a skautek RČS. — Užívání novin. známek povoleno pod č. 78226-VII-1930. — Dohledací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze. — Praha 15. února 1938.

2. Jak se učí jičínská Vlčata plovat.

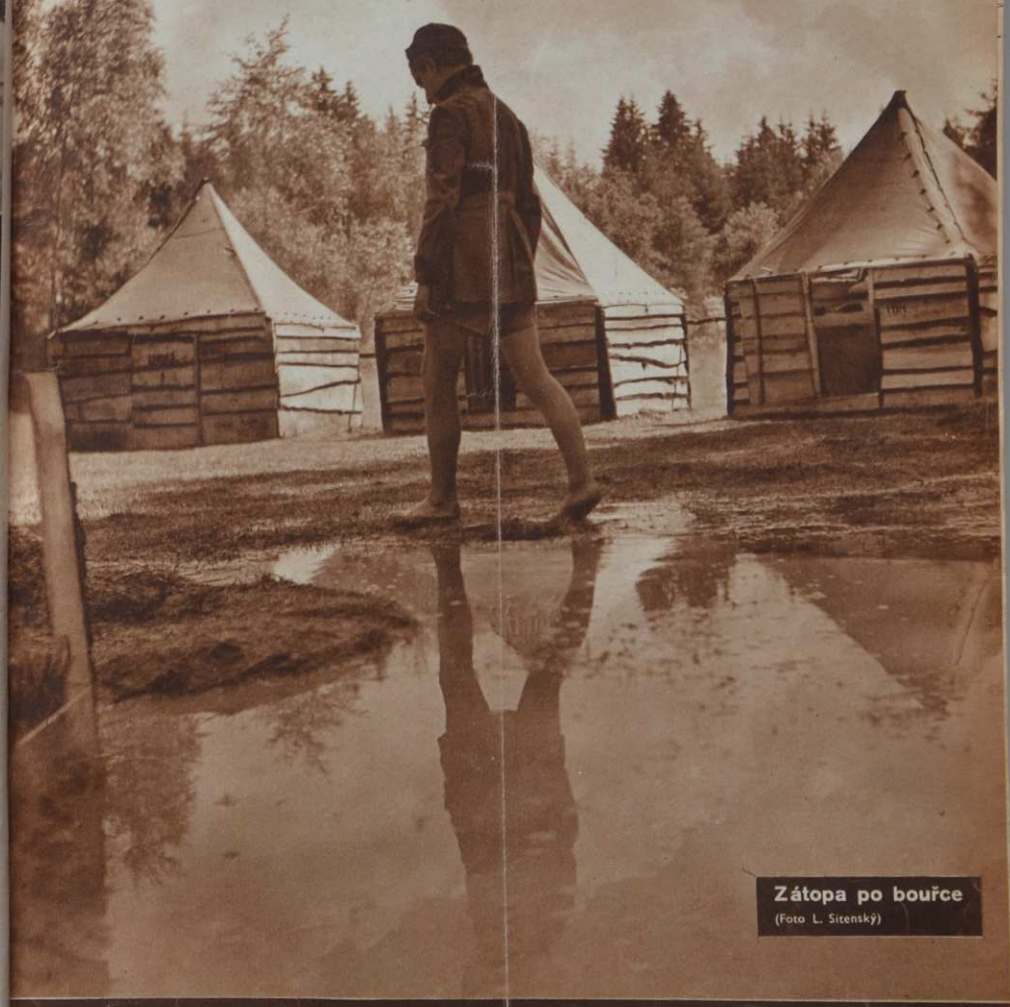

1. To bude důkladný oběd! (Skauti rakouští.) — 3. Rumunští skauti staví si přístřeší. — 4. Brána do tábora skautů z Josefova. — 5. U vývěsní tabule v táboře 45. odd. pražského. (Foto Sitenský). — 6. Na lyžařském výletě (45. odd. Praha). — 7. V Pardubicích mají družiny skautů na koních. Hoši se umístili na prvých místech jezdeckých závodů. — 8. Šotkově z Jičína hrají si na Indiánky. — 9. Vodní skauti cestou po Vltavě a Labi (5. vodní oddíl Praha). — 10. Ráno v táboře (45. oddíl. Foto Sitenský.).

Skaut Junák

Ročník 24. Číslo 7.

Zátopa po bouřce
(Foto L. Sitenský)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM – VŽDY S THYMOLINEM!

Z JAMBOREE AMERICKÝCH SKAUTEK U JEZERA „CAMP PINE TREE".

1. Sestra Litochlebová ve společnosti japonských skautek. — 2. Skautky celého světa zpívají „Tancuj, tancuj, vykrúcaj". — 3. Švédsko, Francie a Československo v národních krojích. — 4. Jezero, u něhož byl tábor zbudován. — 5. Při tanci v táboře. — 6. Velká jídelna v táboře.

7. Loutky oblečené v náš národní kroj. Dar s. Litochlebové americké sestře, která má sbírku loutek z celého světa. — 8. Dívčí kapela vítá skautky z celého světa. — 9. Američanky v pravých indiánských krojích. — 10. Cestou do Ameriky na „Queen Mary".

JOSEF ŠIMÁNEK:

Československému vojáku.

Ta svatá země zvoní, zpívá, duní
pod kroky tvými, její mladý synu,
luk šátečky ti mává do výsluní,
a její vonný dech se rovná vínu.

Tvých pádných kroků rytmu odpovídá
cos tajemného v její hloubi nitra:
tep srdce jejího, jenž tradic hlídá
a život volá v nově brázdy jitra.

Je zpěvem síly každý pochod denní,
je hudbou nervů noční pochod každý,
když pohotová puška na rameni
ti šeptá: Zakřikni v tmách běsy vraždy!

Zář slunce i zář luny na tvém bodlu
jest nebes horoucí a světlý pocel,
jenž, pomíjeje chiméreckou modlu,
cti velký zákon, jenž se vtělil v ocel.

Kdo by chtěl popřít jej, sen Lethy snil by.
Dnešek i zítřek patří odhodlaným.
Heslo, jež jásá z vrcholu tvé přilby,
jest chocholem, rytířům dneška daným.

Jak Říman před zrbou své nesl orly,
nes oheň nadšení po vlasti celé!
Je hrdinou, kdo pro mír svatý hoří,
připraven mečem srazit nepřítele.

Velkost i pád se rodí v krve nachu.
Dech ozónu je v bouře rytmu žhavém.
Mír zbabělců je synonymem strachu.
Mír silného je ozbrojeným právem.

Z oblaků prachu jícny děl se noří
jak svědomí, jež protrhlo síť spánku.
Letounů mračno stoupá nad pohoří
a po balvanech duní pásy tanků.

Buď vítán, zpěve motorových obrů,
buď vítán, ohni, uvězněný kovem!
Kdo nebrání zlu, vyhlásil boj dobru.
Necheeme filosofů nad hřbitovem.

Nám vítán buď i starý Alšův koník,
jenž k nově kráse našich luhů ožil
a jenž co drahý symbol k srdcím proník',
by krvi zmlazené dal vtéci do žil!

Hlas ke mně vítr od Blaníku zavál
jak paian, jenž se rodí z ranní zoře:
Sto dvacet volů sousedům jsem dával,
však národu jsem vypěstoval oře.

Týž Alšův kůň, s nímž svatý Václav letí,
prostého jezdce věrně nese k půtce.
A jeden a týž zápal boje světi,
v něž spěchá z malých nejmenší i vůdce.

Vojáku dnešku! V tobě duch se křísí
toho, jenž rozpomněl se na své plémě.
A naléhavě, stejně dnes jak kdysi,
ze srdce hlubin volá k tobě Země:

Tvá ocel obrazem buď živé síly.
Vše zdolá krev, jež nezná bludných stínů.
Dny váhou osudů se naplnily:
Jsem hrda na tebe a věřím v tebe, synu!

Dr. Rudolf Plajner:

Skauti, pěstujte cyklistiku!

Dnes, v době horečného motorisování, máme dojem, že dobrý, levný a řekněme rovnou jeden z nejzdravějších sportů vůbec, cyklistika, je odsouzen k živoření ve stínu letadel, automobilů, motocyklů a nejnověji i motorových kol. A přece zůstane kolo jistě dopravním prostředkem budoucnosti, neboť je nezávislé na cizím pohonu, není zatěžováno daněmi, při malém odešťavání nepotřebuje po dlouhá léta oprav, není výlohi a starosti s garážováním a hlavně, je a zůstane prostředkem, umožňujícím zdravý sport.

Je zajímavé, jak je sportovně přeceňována jízda motorovými vozidly o níž slýcháváme, že otužuje tělo, cvičí nervy a nevím jaké jiné chvály. A zatím vám každý lékař a každý poctivý šofér nebo majitel auta poví, že jízda autem i motocyklem je se stanoviska sportovního téměř bezcenná, neboť vyžaduje nepřirozené a mrtvé polohy těla. Tak se nám skoro zdá, že jediným sportovním výkonem je ruční natáčení motoru, nastartování motocyklu nebo výměna pneumatik a reservních kol. Motorová vozidla jsou v prvé řadě výbornými dopravními prostředky, jsou to nenahyitul požitkuí kilometrů, při jejichž řízení je třeba určité pohotovosti a zručnosti.

Vžimněte si naproti tomu sportovního významu jízdního kola.

Jezdec na kole skutečně tělesně pracuje, namáhá svaly nohou, zrychluje tím krevní oběh a dýchá proto velmi intensivně. Tím, že se pohyb a práce děje na volném vzduchu, provětrají se znamenité plíce, pocpruje se výměna látek a tvoří se nové krvinky. O ukládajícím vlivu jízdy na kole nemusíme ani hovořiti. A nyní si to srovnejte s jízdou na motocyklu, kde není ani tělesné námahy, ani zvýšeného dýchání, nebo dokonce s jízdou v uzavřeném autě. Pohyb na volném, třeba někdy i peněkud prašném, ale slunce prozářeném vzduchu je daleko zdravější, než pach výfukových plynů nebo benzinových par.

Zákon o brance výslovně žádá, aby každý jinoch dověsil jezdit na kole. Tento požadavek splní jistě skauti na 100%. Ale jezdit na kole a poznati bezvadného stolení kola, oprav a výměny součástek, zkrátka, neviděti do útrob, to by bylo pro pravého skauta ponižující. Proto budeme občas přinášeti zajímavé kapitolky technické a seznámíme své čtenáře se všemi tajnostmi jízdního kola.

Zdůrazňujeme-li sportovní význam cyklistiky, musíme ihned podotknouti, že naše chvála platí pouze o cyklistice rozumně provozované. Skrání na kole, přeplnání sil a rychlostní jízdy mladému organismu neprospívají. Skauti budou proto klásti důraz v prvé řadě na věku přiměřenou vytrvalost, na jízdu mimo silnice, budou postupně zatěžovati svá kola vhodnými náklady a budou soustavně pěstovati jízdu hromadnou, při níž se naučí kázni, přesnosti a pohotovosti.

Skauti, pěstujte cyklistiku! Bratři vůdcové, dbejte dobrého cyklistického výcviku a zainteresujte skauty cyklisty službou spojovací!

VALNÝ SJEZD SVAZU SKAUTŮ 26. a 27. ÚNORA V PRAZE.

Po dvou letech sešli se v Praze skautští pracovníci ze všech krajů republiky, aby vyslechli zprávy činovníků, projednali některé vážné otázky a zvolili na nové období ty, jimž je svěřeno ústřední vedení našeho hnutí. Sjezd konal se v plné jednomyslnosti a prokázal, že pracovníci skautští mají na mysli především a jen dobro svěřené mládeže a její výchovu k dobrému československému občanství.

Valný sjezd vzal s radostí na vědomí, že náš skauting doznal velikého rozvoje a čítá dnes v 1822 oddílech 61.506 skautů a skautek. Za poslední dvě leta přibylo 528 nových oddílů. 8400 rodičů a přátel skautingu sdruženo jest ve spolcích, tak zv. Místních sdruženích. Svaz skautů jest opravdu Svazem státním, neboť vedle skautů českých a slovenských organisuje i 1200 skautů ruských, 2500 maďarských, 2200 německých a 410 židovských. Vůdců a jejich zástupců jest skorem 4000.

Sjezd vyslechl s nadšením zprávu, že po velikém protektoru Svazu presidentu Osvoboditeli přijal protektorát president republiky Dr. Edvard Beneš, který po leta stál v čele Svazu jako jeho starosta.

Vzpomněl u příležitosti životního jubilea Dra Milana Hodži jeho zájmu o skauting a usnesl se na blahopřejném projevu.

Do čestného předsednictva zvolení nově: ministr zdravotnictví Dr. Czech, ministr školství Dr. Franke, náčelník generálního štábu Krejčí, ministr zahraničí Dr. Krofta, ministr národní obrany Machník, ministr sociální péče Ing. Nečas a primátor pražský Dr. Zenkl. Starostou Svazu zvolen opětovně univ. prof. br. Dr. J. Charvát a náčelníkem br. prof. A. B. Svojsík.

Na sjezd dostavil se starý přítel skautů, president senátu Dr. Fr. Soukup a promluvil k účastníkům Byla mu odevzdána plaketa jako projev vděčnosti Svazu.

Podrobná zpráva o sjezdu se zprávami jednotlivých činovníků bude otištěna v časopise „Vůdce".

Hlavní zpravodaj Dr. Šimánek vzpomněl 20. výročí úmrtí univ. prof. Čády, který jeden z prvních svou vědeckou autoritou podpořil skauting jako moderní a účinný systém výchovný. Vděční skauti usnesli se uspořádat vzpomínkové projevy na něho při vhodných příležitostech po celé republice.

Valný sjezd ve svých usneseních učinil opatření, aby další vzrůst čsl. skautingu byl zabezpečen, podporována zdravá samospráva jednotlivých zemí, zajištěn dostatečný počet škol pro výchovu vůdců a aby veřejnost o práci skautské byla náležitě informována. Bude proto vydána publikace, která shrne práci skautingu za 20 let republiky a rozeslána různým úřadům, institucím a osobnostem našeho veřejného života.

MINULOST, PŘÍTOMNOST A BUDOUCNOST NAŠEHO SKAUTINGU.

Náčelník Svazu A. B. Svojsík přednesl v hlavní den Valného sjezdu Svazu delší řeč, jež zabývala se posláním skautingu u nás, jeho minulostí, současnou prací i výhledy do budoucna. V plném znění bude řeč otištěna v časopisu „Vůdce". Dnes z ní přinášíme několik myšlének.

Příchod skautingu.

Nebylo snadné najíti místo na slunci pro nové výchovné hnutí mládeže v národě, který celou důvěru věnoval organisacím tělocvičným, které byly podporovány, ale v nejednom případě i vyvolány v život stranami politickými. Bylo jasno, že se hnutí mládeže bude pomalu probíjet a uplatňovat v těžké soutěži, kde nemohlo stavět do boje rovnocenné síly — vliv, tradici, tisk, moc, peníze a ohromné kádry dospělého členstva.

Ale rozhodl zájem o mládež, pro kterou veřejnost neměla a dosud nemá tolik zájmu, kolik potřebuje a zaslouhuje. Dobře to vystihl president Osvoboditel ve svých Hovorech s Karlem Čapkem, když řekl, že nemáme svou mládež dosti rádi.

Chlapec — děvče — byli přehlíženi, stáli stranou zájmu veřejnosti a na posledním místě i v našich organisacích i v tělocvičných spolcích, kde se většinou jim věnovali lidé druhého řádu. V tělocvičně byl to prostý a nářaďový tělocvik, trochu rytmiky, nejvýš doplněné míčovou hrou a kouskem sportu na prašném a zprahlém letním cvičišti.

Tu přišel *skauting!* Náhle celý neobsáhlý svět otevřel se mládeži v plné nádheře přírody a slunečního jasu. Byla postavena tváří v tvář životu, který ji vychovával, poskytoval jí příležitost k službě, vybízel ji k ochraně přírody, k obraně slabších, hrdinným činům, k uměleckým projevům. Přišel skauting, který vyhovoval všem romantickým sklonům a tužbám mladistvé duše a usměrnil je ne školometsky, ale v přátelském, bratrském soužití mládeže i dospělých. Správně je tvrzení, že teprve skauting objevil chlapce a dívku. A protože hned od počátku bylo nám jasno, že jen od mládeže můžeme budovati mravně vyšší budoucnost národa, sledovali jsme život především s hlediska mládeže — from the boy's point of view, jak nás učil náš mistr Baden-Powell — u vědomí, že nic lepšího nemůžeme pro mládež a národ vykonati.

Těžko se dýchalo skautingu za Rakouska, jeho výchovný program měl býti zneužit úřady a poněvadž se nepodrobil, byl stíhán na základě denunciací, bohužel, že českých lidí. Tiše připravovali jsme lepší doby a náš čas přišel.

Skauting ve službě republiky.

Při převratu vykonali skauti skvělý kus práce. Byli první a nejspolehlivější, ale když se dnes vzpomíná oněch dnů, vidíme na pozvánkách ty, kdo selhali, nebo záhy z práce odešli, ale skautů se nevzpomene. Nebylo tehdy vše tak utěšené, jak se to líčívá. Je zaznamenán výrok starosty Sokolstva a náčelníka tehdejšího našeho vojska, dr. Scheinera, o tisících, kteří se hlásí k menáži a nemožnosti večer sehnat několik lidí na stráž. V kancelářích Národního výboru, kde se hromadila akta státní a dějinné důležitosti, hlídali za dne i noci jen skauti. Za vojáky, kteří byli v poledne u menáže, šli večer skauti s puškou na stráže.

A co dal nám dospělým? To lze říci velmi krátce — uspokojení z vykonané povinnosti a jejích výsledků. A pak to krásné sžití s mládeží v nejkrásnějším prostředí, v poutech nejsrdečnějšího bratrství a v radostné spolupráci.

A co přinesl skauting národu a státu? Jistě všechno to, co dal mládeži jako základ praktické výchovy pro život a občanské ctnosti, snahu po dobrém občanství, jemuž také bylo možno u nás dlouho se pošklebovati. Skauting dal svým chovancům smysl pro povinnost, která se stává zvyklostí, kdy poskytovati pomoc stává se samozřejmou povinností každého. Dal jim heslo služby a svým motem „Buď připraven!" uzpůsobil celé hnutí eminentním způsobem k povznesení brannosti.

A budoucnost!

V naší podrobné skautské práci volám: *Více přírody!* Ta je nejlepším učitelem, lékařem i vychovatelem. Ta poví nám a dokáže více, než dovedeme my, lidé.

Pravím dále: *Více primitivismu!* Pryč s kuchaři z povolání z našich táborů! Pryč s t. zv. pomocnými službami dospělých lidí při stavbě tábora a pod.! Pryč se vší zchoulostivělostí, komfortem, padělanou nádherou a hračkami! Čeká nás možná život tuze tvrdý a drsný, připravujme se!

Neslevujme ze *skautské poctivosti, čestnosti, plnění skautského slibu a zákona.* Pro lidi bezcharakterní není místa ve skautingu! Jejich vliv je zhoubný pro mladé duše, nebezpečím pro celé hnutí.

Volám dále: *K všestranné práci na branné výchově!* Zaveďme přesná pořadová, střelbu, přesnou pohotovostní službu. Zdokonalme službu spojovací, práci v CPO. Pro dívky pomocné služby, první pomoc, péči o dítě, nemocné, raněné. Jinak však svůj program neměňme! Je mnohem širší a pro mládež vhodnější, než která jiná soustava, uměle vykonstruovaná. Dobrá skautská polní hra naučí mládež více, než manévr, který by chtěl napodobit vojenský podnik. Našich tisíc hodin každoročně dobře prováděného skautského programu je opravdu schopno povznésti branné i mravní hodnoty národní. Je však třeba podmínek aspoň minimálních. První je výchova vůdců. Pomozte, jde o mladé lidi. Budujte Místní sdružení, klubovny, cvičiště, opatřete tábořiště!

Ale nestačí dosavadní příprava. Je třeba, aby každý věděl, čím pomáhati již nyní, v době míru, kam nastoupí a co konat při mobilisaci, jaké jsou jeho úkoly v zázemí, nebo octne-li se v pásmu bitevním, po případě v území obsazeném nepřítelem. Jak je už jasno, v těžkých dobách platíme o málo víc, než co znamená naše armáda, nezbývá než státi se národem branným, jenž připraví všechny a na všechno!

Volám k vám také po *svornosti!* Království samo v sobě rozdělené pustne! Skauti a skautky, jsme přece bratry a sestrami! Přijali jsme skauty jiných jazyků, pokud stojí oddaně na půdě naší republiky, přijali jsme i ty, kdo pracují na podkladě náboženském. Oni všichni jsou našimi bratry a musíme to cítiti stejně my, jako oni. Vzájemná důvěra a stejné cíle nás sjednocují. Nechť nevládne nám jen organisační kázeň, ale pravé skautské a lidské bratrství a sesterství, v našem Svazu a v celém světovém bratrstvu.

Ve svém krásném projevu řekl včera br. Plajner, že jste uposlechli mého volání do práce v novém čtvrtstoletí. Přibylo nás, přibývá skautů a skautek v celém světě. Dík všem, vám i těm, kdo tu nejsou s námi, za horlivou práci, za váš idealismus. K nim, ke všem volám slovy Isaiáše proroka: *„Mír a zdar dalekému i blízkému!"*

Je tomu dvacet let, co jsme volněji oddychli. Odešel nám ten, jenž měl o naši svobodu největší zásluhu, odešel nám president Osvoboditel.

S tohoto místa za Vás všechny přítomné, i za naše bratry a sestry, kteří jen v duchu s námi se pojí; v čas, kdy se naplňuje 20 let naší neodvislosti; v době, kdy je nám vzpomínati — slibuji slovy presidenta Beneše, kterými se rozloučil s T. G. Masarykem:

„Presidente Osvoboditeli, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrni zůstaneme!"

Před krátkým časem slavil světový náčelník B. Lord Baden-Powell své narozeniny. Zotavoval se právě z nemoci, která jej postihla v jižní Africe. Náš obrázek ukazuje Baden-Powella v okamžiku, když uzavíral světové Jamboree v Holandsku a loučil se se skautskou mládeží celého světa.

Jedním ze základních příkazů skautingu je služba

státu, národu, dobru. Naši skauti a skautky dobře tento příkaz plní, jak se může stále veřejnost přesvědčovati při různých veřejných příležitostech. Nejkrásnější služba jest však ta, jež jest spojena s nebezpečím vlastního života. Skauting připravuje své členy, aby dovedli účinně pomáhati a odměňuje ty, kteří měli příležitost záchranný čin provésti. Počet skautů a skautek takto odměněných stále roste. Za poslední dvouletí vyznamenal Svaz odznakem za čin junácký nebo diplomem díků 15 skautů a 1 skautku, povětšině za záchranu tonoucích, a to ve všech obdobích ročních. Jsou to: Jaroslav Boháček z Břeclavě, Emil Čentner z Tačova a Černický z Užhorodu, Karel Fedyszyn z Prahy, Willi Felix ze Střekova (jednonohý), Jaroslav Haim, Jan Hendrych a Oldřich Hlavsa z Poličky, Zdenka Malá ze Železnice, Josef Maršálek z Doubravky (tříče), Zdeněk Neumann z Dobrušky, Martin Ondroušek z Budatína, Jiří Pražan z Poličky, František Polák z Prahy a Miroslav Vejražka z Loun. — První spojovací oddíl vyznamenán za záchranu dvou studentů-lyžařů, kteří byli v nebezpečí zmrznutí na Krkonoších. — Skauti František Holeček, Eduard Koubek a Josef Svoboda z Ústí nad Labem obdrželi pochvalu za to, že se jim podařilo odhaliti špiona.

Skautská pohotovost při krvavém dramatu.

V úterý 8. března měli skauti a skautky oddílu v Brně schůzku v Masarykově měšťanské škole. Krátce před 19. hodinou zaslechli výstřely ve školní budově a volání o pomoc. Vůdce skautů, Ferd. Foit, vniká okamžitě do bytu školníkova, odkud zazněly výstřely, a za pomoci dalších 4 skautů a vůdkyně skautek poskytli první pomoc těžce postřelenému školníkovi Holoubkovi a jeho provdané dceři Vlastě Rehořové. Ostatní skautky a skauti alarmovali policii, záchrannou stanici, přivolali lékaře a pomohli naložiti raněné i mrtvého desátníka Rehoře do auta.

Skautky a skauti vykonali víc než svoji povinnost a jejich služba bude po zásluze odměněna.

Skauti zachránili sebevraha.

V neděli večer vraceli se brněnští skauti z vycházky do Brna. V lese u Radostic naši zakrvácného muže, který byl v bezvědomí. Ošetřili ho a protože přivolání pomoci by dlouho trvalo, vyrobili si z větví nosítka a donesli jej k trati do strážního domku, odkud byla povolána záchranná stanice, která raněného dopravila do nemocnice. V neznámém byl zjištěn 22letý J. Peška, který se v sebevražedném úmyslu postřelil. Jeho zranění je vážné. Za zachování života může děkovati jenom včasnému zákroku skautů, poněvadž jinak by v odlehlém místě v lese sotva se dočkal pomoci a ošetření.

Pravda vítězí" i v brannosti.

Dostavila se ke mně deputace silného sboru skautů a skautek se žádostí, abych jim poradila, jak mohou prokázati pravdivost tvrzení: „Skauting je nejlepší brannou průpravou pro mládež."

Stěžovali si, že žádný místní spolek dospělých nechce je přijmouti k spolupráci.

Probrala jsem s nimi podklad, jak založiti a uskutečniti „Skautský odbor CPO".

Domluvili jsme rozdělení oddílů skautek na družinu Junáček-samaritánek (vycvičí maminka jedné skautky, která je dobrovolnou sestrou Č. Kříže).

Druhá družina půjde hospitovat do mateřských poraden a školek, aby se řádně seznámila s „Péčí o dítě".

Nejmladší budou v klubovně i venku vařit pod vedením sestry učitelky z rodinné školy.

Šotkové, co by domácí skřítkové, vezmou si na starost úklid, drůbež a králíky.

Skauti zjistili mezi bratry mediky, otce lékaře, chemiky, železniční i pošt. úředníky, strýčky hospodáře.

Upozornila jsem je na nabídku fy „Fatra" upraviti kurs protiplynové obrany.

Bratři se rozhodli utvořiti družinu hlásek, hasičskou a assanační. O Sv. svátcích uspořádají samostatné veřejné cvičení.

Těším se. Jsem jista že to, co si předsevzali, dokáží.

Pravda o správném pojímání brannosti skautek zvítězí.

Januštíková, zprav. náčel.

Náčelník Svazu členem ústředního sboru Národní rady československé. Schůze předsednictva a ústředního sboru Národní rady 25. února zvolila jednomyslně br. prof. Svojsíka členem ústředního sboru Nár. rady. V téže schůzi schváleny byly nové základní řády, dohodnuté v poradách všech čsl. státotvorných stran politických, takže Nár. rada stává se po dlouhé době opět nejvyšší celonárodní institucí a svědomím národa, jak si ji představoval president Osvoboditel.

Skauti jsou šikovní hoši.

Vyhrávají to u Matěje.

Dejvičtí skauti, kteří mají svoji chatu v místech matějské pouti, uspořádali v ní o Matěji skautskou výstavku a zvali návštěvníky k její prohlídce. Dobrý nápad vynesl jim za neděli na dobrovolném vstupném kolem 500 Kč, a to se jim přišlí nedělí ještě citelně zvýšilo. A při tom propagují zdravou ideu čs. skautingu.

Foto Přikryl, Kroměříž.

Dominik Kocian.

Řídnou řady prvních skautských pracovníků — odcházejí ti, kteří rozsévali a nesli pochodeň skautské lásky v dobách temnot a nepřízně. Bratr Dominik Kocian přihlásil se ke skautingu jako jeden z prvních průkopníků již v roce 1912 a pracoval nadšeně jako skautský vůdce, později jako okresní zpravodaj v Kroměříži. V době, kdy byl ředitelem ředitky v Telči na Moravě, sloužil jako župní zpravodaj a po návratu do Kroměříže, v r. 1936, vzal na svá bedra opět zpravodajství župy Hanácké. Jeho zdraví však bylo v té době již podlomeno a nedlouho po tom odešel předčasně do výslužby. Zemřel 21. ledna 1938 v 55. roce svého věku a s ním odešla jedna z nejrázovitějších postav moravskoslezského skautingu.

Bratr župan Kocián vyoral ve skautingu hlubokou brázdu a skautí jeho služeb nikdy nezapomenou.

Čest jeho světlé památce!

Dr. Plajner.

Úmrtí.

V pondělí 21. února 1938 zemřel starosta Místního sdružení ve Staňkově a zdravotní vůdce br. MUDr. Václav Eger, stoupenec všeho zdravého snažení a vřelý podporovatel sportu. Jménem skautů rodičů se se zesnulým br. Theodor Nedvěd, jednatel Místního sdružení ve Staňkově. — V sobotu 26. února 1938 odešel do neznáma člen 14. oddílu táborníků v Plzni, br. František Hurt. Zesnulého doprovodili zástupci všech plzeňských táborníků a krojovaná delegace 10. oddílu skautů. — Oběma bratřím zachováme vděčnou paměť.

Klh.

★

Podtatranská župa usporiadala svoje prvé lyžiarske závody dňa 6. februára t. r. v Ružomberku pri veľmi neutešlivých snehových pomeroch. Na závodoch sa účastnilo 36 skautov a skautiek. Závodilo sa o krásny strieborný pútovný pohár venovaný br. župným starostom Vlastislavom Ondrušom, gen. riaditeľom závodov „Solo" v Ružomberku. Za župu boli prítomní všetci župní činovníci, na čele s br. Z. z. Kotyzom.

Výchova k ocenění peněz. Dnes mnozí rodičové pašujíce jedinečku proti mnohačelnné rodině dřívějšímu jdou do zámezí ve své lásce. Nepustí ho na chvíli od sebe — jak výborný je ku skautingu — stále napomínají, připomínají, snadno poučují, rozmlouvají, až se z jedináčka stane bázlivý, nesamostatný, nepodnikavý mládík. Uniknou-li však vlivu rodičů, zvrhne se pak často na individuum, o němž bohužel čteme tak často v kriminálních rubrikách.

Dr. St. Nikolau (Nár. Politika).

Kutnohorští skauti postaví si vlastní domov na pozemcích, které získali do nájmu od města, na 99 let. Všechny pomocné práce budou si skauti vykonávat během stavby sami.

ol.

★

Z redakce: Nohodí se: A. J.: „Přišly prázdniny..." (mnohokrát už popsaná věc. Není také správné, když v noci někdo „ze žertu" ruší klid tábora, zejména Vlčat!)

Vyrazili z města, slavní hledači pokladů.
Den je modrý jako hrozen, jen při obzoru bílá oblaka.
Jdou z veselá. Protáhli se zahumním, okolo Leníkovy louže, vzhůru do stráně kolem hřbitova.
Hned za hřbitovem vyhoupl se v krajině mezi záplavami polí a švestkovými alejemi čedičový kopec a na něm v prolilu hrad: dvě věže jako černé komíny.
Vyhlížíš to teď dlouhá vlídně, jak slunce na to září ze vší síly.
Napřed kráčí Pika, za ním Kolečko. Peka a Kolik tvoří zadní voj.
To se ví, že se takhle nejmenuji, to si jen tak mezi sebou dali tato jména. — Všem dohromady je sotva jedinačtyřicet let. Dejte to čtyřmi a máte to. Nu tak tedy, nedivte se, když je roztáhlý do nekonečna, fialové šedý v dálkách a oni — — kdepak! ...
Pika a Peka jsou bratři, synkové z pivovaru. Tam mezi sudy a káděmi, vyvaleni na dvoře, zosnovali celý plán. Už dávno — když je vzali rodiče na výlet — vědělí o té polozasypané chodbě na zřícenině. Od toho okamžiku neměli pokoje. Objevitelská a cestovatelská vášeň se jich zmocnila. A dnes — dnes se tam podívají.
Vždyť tam mohou být poklady! Nějaká stará truhla pobitá rezavým železem. A co kdyby? Může v ní být jedacove i dukáty, zlaté kalichy! Kolík, odborný rádce, myslí totéž, a paneček, ten se v takových věcech vyzná!
Pak obědně zasvětili Kolečko. Nesmí nikomu o tom plánu hlesnouti, hlavně ne rodičům — nebo... Přísné mlčení!
A tak tedy dnes jdou.
Malý a zavalitý Kolečko vytahuje z kapsy knejp. Jeho otec je šenkem. Hrozný a tlustý švec, nadšený v Sirokánských kalhotech, břichatý, tváře jako hlediš valky, chlupatý. Kolečko vypůjčil si knejp mezi jeho usmolenými záhadnými nástroji.
„Na vandráky" prohlašuje hrozným hlasem. V duchu sní o zápasech s neznámými nepřáteli, které svým knejpem obrátí na hanebný útěk.
Vzadu Bidlo si hvízdá. Má roztrhaný štítek u čepice, furiantsky nasazené, je bos a největší. Vždycky má ruce v kapsách u kalhot.
Pika je duch hloubavý a vedoucí: celou výpravu vymyslil. Když o tom vykládal, všechny napnuli nadšením.
Peka chtěl by míti dlouhé, roztřepané kalhoty a choditi bos, ale kde pak! ... S matinkou není žádná rozumná řeč! Vždyť takové potlučené, okoralé nohy, to je přece také něco, než!
Město zmizelo v úvalu. Kraj se rozvalil, kupec s hradem roste hrozivě do výše. Na louce u cihelny rostou mastné blatouchy. Pes ščká v cihelně. Nikde člověka kolem dokola. Pole jsou opuštěna. Voda bublá v rákosí v hluboké strúze, a je v poštěkem přecházetí úzkou hrází, hozenou přes potok.
Za cihelnou začíná se kraj zdvihati jako nakynulé těsto, na kterém svrchu jako bublina — hrad. Vzhůru to jde, polní cesta se úží, zarůstá travou, ztrácí se. Už se jde po mezích, hurá, hurá, hejsa... ! Pastviska. V suché trávě skáčou bejna suchých kobylek. Za černými zimi vykukují vinice.
Hledači pokladů jsou teď pod velikými ořechy. Svan pod nimi kvílí za hustý mořský trávník. Za ořechy začíná sráz. Načrtou strmo tyčí se pískáty čedíče.
Pika vrhá se napřed, po čtyřech to jde lépe. Ale později prudce vonící mateřídoušky ho zastavuje. Nikuy nemůže mimo, aby si nenatrhal plné kapsy mateřídoušky. To zase Peka voní celý ořechovými listy, které mne v pratech.
Vystupují.
Kraj kolem dokola propadá se do hloubi. Je vidět bílé hrozdánky dalekých vesniček, na obzoru vystupuje Říp a nové homole, a zvonce, báně a kužele. Hoj, tam je tajemný, slavný svět! — čtyři hoši lezou šmahem vzhůru.
Metlice kývá se ve větru, který nahoře vane statečno. Všude fialové paličky bodláků. A červené sklízky.
Tu jsou černé zdi hradu.
Hledači pokladů plouží se zříceninami v horkém slunci. Je jim podivno u srdce. Kolem vysokých věží krouží kavky a kříčí. Z toho křiku těžký smutek lehá na duši.
Pika šilhá vzhůru po kavkách a usilovně projevuje bodrou veselost:
„Hola, chlapci, začneme?"
Tu je díra do podzemí. Pouhá štěrbina, kterou mužem prokloužnouti pod kleneutí přes hromadu sutin.
Čtyři hledači váhají. V díře čihá tma.
„Možno, že je tam uvnitř zkažený vzduch", uvažuje Pika. „Zkusíme, bude-li tam hořet papír."
Bidlo má sirky. Kolečko papír. Už házejí plovoucí útržky do tmy. Hoří. Tma ustoupila několik metrů dozadu.
Ale hledačům stále jakési nechce se dovnitř. Šedí v kruhu před otvorem a mlčí.
Ukázalo se ovšem, že nemají nástrojů. Rýče, lopaty, kopáče!
To jste to provedli, hledači pokladů! Jak chcete vydobýt beránu s kalichy?... Náhle všichni se zarazili. Velký atlas padá na ně. Nebo? obloha vzadu za hradem zatáhla se nepozorovaně těžkými fialověsedými mraky. Ale vpředu slunce pere dále plnou silou do krajiny.
Hrad vyhlíží tak podivně nepřátelsky v tomhle osvětlení.
A rázem zbytek podnikavosti našich hledačů je tentam.
A k tomu ještě tohleto: maličký Peka je jistě očarován. Dívá se jako okouzlen stále na totéž místo a ani nedýchá. Co to?
Ostatní postupně uprou tím směrem oči a všichni strnou.
Had sedí na kameni.
Zdvihá nad kotoučem těla hlavu s dvěma žlutými půlměsíci. A boží vidí jeho střelhbitý rozeklaný jazýček, jak se vymršťuje a mizí.
Opravdu, zdá se, že hledačí zkamenělí. Užovka však míří šíji a zvolna roztáčí své kruhy. Plavně zajídí leskle tělo mezi kameny pod klenbu. Panečku! Hadí prý hlídají poklady!...
Ne, ne, nic s tím není!
Kolečko prohlíží knejp. Oho, oho, na hada by snad stačil, co?...
Nově leknutí.
Velký, dravý pták padá odněkud s výše, vyhlíží strakeč mohutný tak zblízka, div že perutěmi nešvihne Bidlovi po čepici.
Mrak stoupá. Už je po slunci!...
Kraj dole zčernal, zesmutněl.
Jak ty kavky ohavně křičí!
Čtyři hledači pokladů putují tiše husím pochodem k domovu.
Nasupený černý hrad dívá se na ně s výše, na čtyři lidské broučky, lezoucí pomalu krajinou.
Doma Pika a Peka naleznou druhý den poklady: hrst suché mateřídoušky a hořce vonící listy ořechové. Nevěří však domů o jiných pokladech, které s sebou přinesli, a které naleznou teprve po dlouhých a dlouhých letech: vzpomínky na tuto hrozně odvážnou výpravu, první dobrodružství, o kterém jednou s úsměvem a pohnutím budou si vyprávěti.

Skautská písnička: Pochod havráňat.

1.
Máma peče buchty, chystá koláče,
my se veselíme, ji je do pláče,
že budeme venku spávat,
často hlídat, často vstávat,
že nám bude zle, že nám bude zle.

2.
Nestrachuj se, máti, já se ne-
straším,
po táboře zdrav se k tobě navrátím.
V stanech budem tvrdě spávat,
rádi hlídat, chutě vstávat,
nebude nám zle, nebude nám zle.

3.
Kdo ti, milý synku, kdo ti uvaří?
My jsme, milá máti, všichni ku-
chaří.
Hojnost všeho navaříme,
občas něco připálíme,
to však nevadí, to však nevadí.

4.
V horách, milý synku, není lékaře.
Skauti, milá máti, radě mají pe-
kaře.
Slunce, vzduch a athletika,
to je naše apatyka,
ta nás vyléčí, ta nás vyléčí.

5.
Táta se mně směje, ať jen zkusím
svět,
až prý dojím buchty, že se vrátím
zpět.
Dobrácky pak vyndá tašku,
tu má šňáky krejcar, vašku,
tu má na cestu, tu má na cestu.

6.
Na zádech mám ranec, v ranci
buchtičky,
zdá se mi, že ten svět můj je
celičký,
hory, doly, lesy v dáli
jako by se na mne smály,
vítej synečku, vítej synečku.

7.
V táboře již stojí bílých stanů řad,
z lesa vane mírný podvečerní chlad.
Kolem ohně plno jasu,
plno smíchu, plno hlasů:
Zdráv buď tábor náš, zdráv buď tábor náš!
Zpívá se jako „Tluče bubeníček".

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

26. Jiřík na stopě.

Hoši chvatně ustupují do pozadí lesa a už ani nevidí jak teta s přehnanými projevy pozornosti odvádí churavého chlapce na svačinu do zámku.

Když se hoši na svém ústupu zastavili, šeptá Jiřík s rozhodným výrazem ve tváři:

„Já odtud dřív nepůjdu, pokud to strašidelné místo neprohlédnu!"

Topol se zřejmě poddává vedení svého mladšího druha a souhlasí. Dle popisu Felixova plíží se kolem růžového loubí, obcházejí opatrně světlé prostranství u velikého bazénu a zdaleka se vyhýbají skleníku, kde by je mohl překvapiti zahradník. Potom již přicházejí k části lesa zarostlého břečťanem, kterou jim Felix tak pečlivě popsal.

Pátravě pozorují kmeny starých omšelých stromů, se zatajeným dechem pohlížejí na bohaté a těžké závěsy tmavého břečťanu. Topol šeptá:

„Tady to někde je!"

Marně však se divají kolem. Nikde ani památky po skalce, nikde také není keř, který by svou podobou mohl sváděti k tomu, aby Felix měl vidění lidské postavy. Snad tam ten hladký kmen buku, kdyby byl vlhký od deště, mohl by vypadati jako trup nějakého obra. Ale kde by se vzalo světélkování, o němž tak přesvědčivě hovořil Felix?

Topol se rozhlíží bezradně. Jiřík je však jako posedlý detektivní náladou a skoro zanedbává opatrnost, když prochází znovu a znovu toto místo. Tu se pojednou shýbne s výrazem tajného překvapení a cosi ukazuje. Když k němu Topol chvatně přistoupí, spatří v jeho ruce spínací špendlík. Tázavě pohlédne na Jiříka. Nechápe, jakou důležitost tomu přisuzuje, avšak Jiřík, zřejmě veden receptem z nějakého detektivního románu, jen významně šeptá:

„Tohle neroste na stromech, ani to nekvete na břečťanu!"

„Kdo ví, kdo to tu ztratil! Třeba nějaká žena, sbírající klestí!" namítá Topol.

„To je možné, ale může to být také stopa a nesmíme ničeho zanedbati."

Jiřík, zřejmě opojen myšlenkou, že je ve službě velikého poslání a že bojuje o život svého mladého přítele, pokračuje ve svém pátrání. Nalezl ještě útržek šedého plátna a potom několik chlupů, slepených jakýmsi lepidlem.

Topol je značně pochybovačný:

„Kdybychom hledali dál a dál, najdeme ještě spoustu věcí," šeptá Jiříkovi. „Tohle nám sotva něco pomůže."

Jiřík je trochu zarmoucen. Potom praví skorem přísně:

„Budeme-li pochybovat hned s počátku, že něco vypátráme, máme předem prohráno. Nesmíš být, Topole, takový!"

Topol je zahanben. Vyčítá si sám, že má tak malou víru a tak málo odvahy dáti se do boje pro Felixe.

S chudou kořistí vrací se hoši přes zeď. Tu jejich napětí povoluje, hlasy mohou opět volně znítí.

Spousta dohadů rojí se jim v hlavě, ale rozluštění záhady nenalézají. To nejpřirozenější, že totiž strašlivá vidění jsou pouze výplodem nemocné mysli Felixovy, za žádnou cenu připustit nechtějí — — —

Večer hraje se v táboře a jeho nejbližším okolí hra „Přepadení tábora". Topol a Jiřík jsou mezi obránci. Schování při zadní stěně stanů hledí upřeně do tmavých houštin lesa, odkud mají přijíti útočníci. Mohou se nyní přesvědčiti o tom, jak snadno může podrážděná lidská fantasie viděti v lesních stínech příznačné zjevy.

Když se večer ukládají ke spánku a Topol zhasl lampu, pojednou se Jiřík vztyčí na loži a vykřikne:

„Podívej se honem támhle na polici! Co to tam svítí?"

Malá, asi jako dlaň široká skvrna světélkuje tam zář trouchnivějících pařezů.

Topol, vzrušen případem Felixovým a večerní hrou, hledí strnule na polici. Hlas Jiříkův se opět vzrušeně ozývá:

„Co je to? Je to tvoje? Cos to tam položil?"

„Já nic, já o ničem nevím", odpovídá tlumeně Topol.

Vstává z lože a, nabývaje odvahy, rozsvěcuje elektrickou lucerničku. Jakmile namíří světlo na polici, rázem vše zmizí. Hrnéčky, krabičky, několik knih a fotografický aparát klidně a mrtvě stojí na obvyklých místech. Skoro jako by se divily poplašenému jednání chlapců.

„Nic tu nevidím" stísněně zjišťuje Topol.

„Zhasni," zadrhnutým hlasem vyzývá Jiřík.

Tma zahalila opět stan. Ono záhadné světlo ihned zase vyskočilo na polici!

Topol konečně sbírá veškerou odvahu, natáhne odvážně ruku po světle a v ruce cítí jakousi látku. Okamžitě rozsvěcuje světlo . . .

Před užasłými zraky obou chlapců objevuje se kus látky, který Jiřík odpoledne sebral v zámeckém parku . . .

27. Poklad piráta Olloneze.

Oba hoši, sotva ráno otevřeli oči, pokračovali v debatě, kterou vedli včera po překvapujícím objevu. V debatě o tom, co znamená jejich včerejší nález. Nepochybovali již, že kdosi využívá Felixovy citlivosti a uličnickým způsobem snaží se jej vystrašiti. Světélkující kus látky, spínací špendlík a zbytek falešného vousu, které Jiřík našel, zdály se jim dostatečnými důkazy.

Kdo však může býti tak zlomyslným, aby se tímto bezcitným, ba skoro zločinným způsobem snažil hocha vzrušovati? Kdo by se mu mohl mstíti? A proč zrovna jemu? Ať o věci přemýšlejí sebe více, docházejí k přesvědčení, že dosud neznají dosti podrobně poměry na zámku, aby mohli si o tom utvořiti přesný úsudek.

Nejraději by se hned po snídani rozběhli na zámek pohovořiti si s Felixem. Oba zrovna hoří touhou, aby těžce zkoušenému hochu ukázali, jak prosté bude vysvětlení věcí, jež byly pomalu s to rozvrátiti jeho duši.

Avšak dnes sotva bude možno vzdáliti se z tábora, neboť nastal veliký den, kdy bude zahájena hra o poklad piráta Olloneze, na niž se tak dlouho připravovali. Bylo by ovšem možno požádati kapitána, aby jim dal dovolenou. Avšak nebyla by to zrada na jejich muštvu, které přece očekává od nich vydatnou součinnost?

A potom: musili by přiznati, oč vlastně jde a k tomu neměl žádný z nich chuti! Vždyť Topol si již představoval, že jako blesk roznese se novina, jak dva námořní skauti odhalili zámecké strašidlo. Nebude to potom čest a sláva pro něj a ovšem i pro Jiříka a nezmění se pak rázem nazírání všech na něho?

Rovněž Jiřík chtěl by si zásluhu ponechati pro sebe i pro Topola, avšak především proto, aby přátelství a vděčnost Felixova platily jen jim. Zasvětiti do toho kapitána by znamenalo, že by se vedení celé věci dostalo do rukou dospělých. Ti by to buď nebrali vážně, anebo by zakročili přísně úředně, takže by jemné nitky celé věci přetrhali dříve, než by mohla býti rozřešena. Nejvíce se hoši obávali toho, že by kapitán ve své přímosti šel na zámek a tam se pokusil o vysvětlení. V takovém případě by ovšem zůstal Felix v pozadí a bylo by rozhodováno bez něho.

Nezbylo tedy než nésti v sobě toto veliké tajemství a trpělivě vyčkávati až budou moci odejíti z tábora. —

Dopoledne uplynulo v přípravách k veliké hře. Robin složil slavnostní prolog, který měl připraviti vhodnou náladu. Proto odpoledne, krátce po svačině, objevil se na táborovém prostranství Ježdík, přestrojený za piráta a vlekl veliký válečný buben. Byl to pestře pomalovaný sud, na jednom konci potažený kůží. Užívali ho jindy při cvičení a tancích. Vypadal velmi romanticky a palice, obalená telecím, dovedla z něho vyloudit temné, daleko slyšitelné zvuky.

Ježdík pobouřil jeho hlasem celý tábor a když se posádka sebrala, jal se vyvolávati:

„Haló, teď slyšte! Buben zní!
To veliké je znamení!"

Z ústředí Svazu.

Nový protektor Svazu. President republiky Dr. E. Beneš, který byl dlouholetým starostou našeho Svazu, stal se nyní, po úmrtí presidenta Osvoboditele, protektorem Svazu. Jsme šťastni, že je v našem čele první občan republiky, o němž je všeobecně známo, že skautskému hnutí velmi přeje a že se dává o naší práci často informovati.

Noví členové čestného předsednictva. Valný sjezd se usnesl, aby do čestného předsednictva Svazu, v němž zasedají nejpřednější osoby našeho státu, zasloužilé o skautské hnutí, byli zvoleni tito pánové: ministr Dr. Czech, ministr Dr. Franke, náčelník generálního štábu arm. generál Krejčí, ministr Dr. Krofta, ministr Machník, ministr inž. Nečas a primátor města Prahy Dr. Zenkl.

Čestná náčelní Svazu: Sestra Milčicová, dosavadní náčelní skautek, vzdala se ze zdravotních důvodů této těžké služby. Valný sjezd vyslovil jí uznání a jmenoval ji čestnou náčelní Svazu.

Reorganisace župy. Náčelnictvo Svazu rozhodlo, aby zodpovědný činovník župní, jenž by pečoval o všechny složky Svazu na území své župy, byl příště nazýván župním náčelníkem. Jemu k pomoci budou jmenování poradci, a to župní zpravodajové pro skautky, skauty a oldskauty.

Výstava Náchod 38. V týdnu od 31. července do 7. srpna t. r. bude na výstavě v Náchodě uspořádán skautský tábor a v neděli 7. srpna zaplaví zelené skautské košile celé město. Bližší pokyny uveřejníme v samostatném článku.

Frankujte správně dopisy. Do kanceláře Svazu docházejí denně dopisy špatně frankované, za něž musíme platiti doplatné ve dvojnásobné výši. Žádáme proto všechny dopisovatele, aby zásilku před odesláním zvážili a bude-li těžší než 20 g, aby frankovali známkou za 1.60 Kč. Nevyhazujte nám zbytečně tolik peněz z kapsy! Je jich třeba naléhavě jinde.

Skautský zpěvník. Chceme vyhověti přání skautů a vydati skautský zpěvník. Žádáme proto všechny oddíly, aby nám napsaly texty a nápěvy písní, které zpívají. Bez spolupráce vás všech je vydání zpěvníku nemyslitelné.

Celostátní závody Vlčat budou konány letos o svatodušních svátcích na Moravě. Závoditi se bude o totem náčelníků. Proposice brzy oznámíme.

Dr. Plajner.

Je Váš oddíl na letošní rok řádně registrován?

Nezapomeňte též přihlásiti dodatečně i nově přistouplé členy!

Osm milionů připravených.

J. A. Trpák. — Před 28 lety šel Londýnem Američan W. D. Boyce z Chicaga, když se nad město snesla pověstná londýnská mlha. Američan zbloudil. Na štěstí potkal mladého hocha, který ho z mlhy vyvedl. Když mu Američan chtěl dáti penězitou odměnu, chlapec ji odmítl, řka: „Skaut nebere peníze za dobrý čin!“ To Američanu tak imponovalo, že se ihned informoval, co skauting je, a zavedl jej v Americe. A zyní v měsíci únoru po celých Spojených státech severoamerických konají se „týden dobrých skutků skautských“, jako dík skautů veřejnosti za pochopení a podporění. Ale na druhé straně americká veřejnost je si velmi dobře vědoma, co skautingu vykonal pro výchovu zdatných, poctivých a charakterních lidí, a proto kromě presidenta Roosevelta promluvilo do radia přes padesát největších mužů Unie ze všech oborů veřejné činnosti, a touto cestou poděkovali skautingu za dobrodiní jeho výchovy.

Za uplynulých 28 let prošlo v Americe skautskou výchovou půl osma milionu mužů a hochů. Letos počet organisovaných amerických skautů dostoupil 1,129.627, sdružených v 38.151 oddílech. V týdnu skautingu všude ve výkladech, na nárožích, nádražích byly vyvěšeny velké plakáty a chlapeckou skautskou hlavou a nápisy: „Budovatelé silnější generace!“ Do všech škol přišli skauti ve stejnokrojích, šli společně do kostela a do nedělních škol, aby tak manifestovali poslušnost skautského zákona. President Roosevelt, který jako každý president americké Unie je čestným předsedou skautingu (takový význam je přikládán státem tomuto nejkrásnějšímu výchovnému hnutí mládeže) promluvil do rozhlasu, a jeho řeč byla přenášena všemi stanicemi po celém kontinentu. Přes padesát rozhlasových programů vatoupilo do služby pro skauty, v nich účinkovaly vesměs samé hvězdy rozhlasu. V některých státech dokonce bylo dáno školní mládeži prázdno, aby skauti mohli učiniti prostovy před dospělými. Prostě v týdnu od 6. do 12. února Spojené státy patřily skautům a skauti byli alfou a omegou veřejného zájmu. Na všech rozích ulic, na křižovatkách, ve velkých obchodech, v továrních podnicích konali skauti službu bezpečnosti.

Největšího ocenění skautingu dostalo se tomuto hnutí z úst prominentních Američanů, kteří jeho znali již dobrodiní této výchovy na sobě nebo na svých dětech. Rozhlasem děkovali mu a líčili, jak pomohlo zocelit jejich síly a charakter.

Skauting bude jednou i v těch zemích, kde dosud naráží na různá nepochopení nebo řevnivost, nejdůležitějším činitelem ve výchově silnější generace, jež bude zdatně vlast svou bránit a změle budovat svůj stát.

Buben znovu zarachotil. Pirát podíval se významně kolem sebe a ukazuje prstem pokračoval:

„Vy všichni, muži statných těl,
teď slyšte zvěst, jíž nesu vám,
bych tohleto vám pověděl
mne poslal sem náš kapitán.“

Buben opět slavnostně zaduněl:

„Chystá se velká výprava
španělský poklad objevit,
neb přišla z Jamaiky zpráva,
že Morgan domů navrátit
v Anglii rodnou spěchá již
a volná tedy moře zvou,
nehrozí jeho pěsti tíž
víc těm, kdo bukaňýry jsou.“

Hoši věděli, že Morgan, bývalý pirát, železnou rukou udržoval pořádek v Západní Indii, když Anglie jmenovala ho guvernérem. Proto byl jim obsah prologu zcela srozumitelným.

„Jsou tedy volna moře zas
pro paže silné, směly hled.
Kdo hodlás dát se ve zápas
u nás se tedy přihlás hned.
Kdo boj má rád a pranici,
se smrtí hrát si každý den,
nůž v zubech, pistol v pravici,
své místo u nás pouze jen!“

Ozvaly se znovu slavnostní rány bubnu . . .

„Mužové hbití, střelci též,
kdo dýkou vládne, sekyrou
do muštva svého rychle spěš
a stań se jeho oporou.
Tam kdesi ukrýt poklad jest
a na odvážné čeká jen,
můj buben bije, nese zvěst:
Dnes silným slavný vzešel den!“

Za bouřlivého hukotu bubnu pak pirát slavnostně odešel a hoši se seskupili u stanů svých kormidelníků, aby se připravili ke hře.

Vlci, jako nejúspěšnější mužstvo v dosavadních přípravných hrách, jsou ve výhodě. Mají již 97 bodů, zatím co Lišky pouze 62, Ostříží a Ledňáčci pak po 29. Každý bod znamená jednu vteřinu, takže Vlci začnou první.

Kapitán již dopoledne hochům dobře vyložil pravidla hry, pokud ovšem bylo možno vůbec prozraditi její obsah. Proto nyní, když zazněl signál od jeho stanu, přiběhli pouze vyslanci z každého mužstva, aby si u něho vyzvedli zalepenou obálku.

Nyní si představte tento obraz: Ve středu tábora každého mužstva jsou hoši seskupeni kolem svého kormidelníka. Ten svírá v ruce záhadnou obálku a čeká na pokyn k otevření. Kapitán volá:

„Vlci, pozor, do boje!“

Zazní píšťala, Vlci trhají obálku a už si prohlížejí starodávnou mapu, kreslenou na falešném pergamenu. Ostatní družiny vzrušeně pozorují jejich šepot.

Už Vlci běží z přístavu a nasedají na svou loď! Minulo třicet pět vzácných vteřin, dnes tak nezvykle dlouhých. Konečně se ozývá hlas kapitánův:

„Lišky, ku předu!“

Boy klidnou rukou otevírá dopis. Jiřík se mu skoro obdivuje, jak dovede zachovati chladnou krev. Mapa, po starodávnu kreslená, ukazuje část jezera a okolí a na jednom místě je poznámka „Hrdlo žraločí“. Vedle toho je namalována jakási skála a u ní napsáno: „Sloupy“.

„Jak to bylo tehdá u táborového ohně?“ ptá se. „Nepamatujete se na to někdo?“

„Počkej, mám to zapsáno v deníku, podívám se hned,“ nabízí se Diavolo.

„Zůstaň tu, já si to pamatuji,“ zaráží ho Souček. „Přistál jsem v Hrdle žraločím, u paty skal, jež se jmenují Sloupy, tak to nějak bylo. A potom, že s členem opustil svou brigu.“

Ostatní hoši potvrzují správnost Součkových slov.

„Ale kde jenom to „Hrdlo žraločí“ opravdu je?“ táže se Topol.

„To není nic těžkého! Když se podíváš na mapu poznáš, že je to vlastně Zátoka divokých kachen a ty Sloupy, to je asi Polední skála!“ vysvětluje chvatně Boy.

„Hurá, hurá, tedy kupředu,“ tlumeně volá Jiřík.

„Ale co tam budem dělat?“ táže se Klásek.

„Tady dole je jakýsi záhadný nápis,“ praví Boy.

„Měli bychom ho předem rozluštit!“

„Dost času na vodě. Vlci to beztoho také tak udělají,“ namítá Souček.

„Máš pravdu,“ souhlasí Boy. „Poběžme!“

Ale ještě než se hnuli, ozval se kapitán: „Ledňáčci a Ostříží, teď je váš čas!“

„Tak vidíš,“ poplašeně vykřikl Klásek, „už nás mají!“

Ale Lišky byly již daleko na vodě, když Ostříži teprve dobíhali k přístavu.

Pramice spěchá k zátoce „Divokých kachen“. Klásek sedí u kormidla a jen nadskakuje, když pramice sebou trhne jak veslaří prudce zaberou.

Na přídi sedí Boy a luští záhadný nápis pod mapou. Vypadá to z počátku jako nějaké klínové písmo z babylonských nápisů a Boy si s tím nevi rady. Ostatní hoši, nepřerušujíce padlování, účastní se debaty. Konečně Boy to má:

„Hoši, vždyť to není nic jiného, než Morseova abeceda! Ty větší klíny, to jsou čárky a ty kratší tečky.“

Chvatně píše písmena pod značky a za několik vteřin na to má nápis rozluštěn:

„Od paty Sloupů sledujte červenou stopu.“

Pramice zajíždí velkým obloukem do zátoky „Divokých kachen“. Tu již klidně odpočívá opuštěná loď Vlků. Od Polední skály je slyšeti rozčilené hlasy Vlků. Zdá se, že jsou tam s něčím v boji.

Lišky vyskočily z pramice. Klásek uklízí padla do lodi, zatím co ostatní ženou se k Polední skále. Tu nacházejí Hráška, jak zuřivě mlátí holí do křovin. Ostatní Vlci jsou již dávno pryč.

„Pozor! Byla tu zmije!“ křičí rozčileně. „Neřád, utekla mi sem někam mezi kamení a nemohu ji dostat.“

Lišky se však nezastavují. Na takové věci dnes není kdy. Už jsou pod strážnou stěnou Polední skály, jež na pirátské mapě má název „Sloupy“ a hledají červenou stopu!

V tom vykřikne Topol:

„Tu je kus červeného plátna a tamhle na křoví opět jiný kousek!“

„Hurá, tedy po stopě,“ pobízí Boy.

Hoši se prodírají korytem vodopádu vzhůru do divoké džungle vysoké trávy a pak do balvanitého lesa. „Vodopádový potok“ prodírá se tu tmavým zalesněným úvalem, šumí a bouří mezi obrovskými omšelými balvany. Na nich, tu a tam, leží malé ústřižky červeného sukna, jež ukazují Liškám cestu k dalšímu cíli.

Pojednou přestávají. Marně hoši pátrají v kruhu kolem poslední značky, stopa tu zřejmě končí.

„Musíme nyní bedlivě hledat. Tady asi bude někde ukryta další zpráva,“ praví zkušený Boy.

Hledají proto v mechu, mezi balvany, rozhrnují spadlé klestí, ale nikde nic. Konečně napadne Jiřka podívati se také vzhůru a má úspěch. Na smrkové větvi ve výši asi tří metrů visí svitek březové kůry, stočený a zavázaný travními stébly. Souček neváhá, šplhá na strom, a za chvíli je kůra dole.

Když ji Boy rozbalil, nalezli zde jiný plán, doplňující se s prvním a ukazující příští jejich cíl.

Na jednom místě mapy je malý trojúhelník a vedle něho nápis: „Hlava opičí“.

„Co to znamená, Hlava opičí?“ ptá se Baby.

„Součku, ty si to dobře pamatuješ, jak to bylo?“

A Souček se jen usměje, podrbá se za uchem a pak recituje:

„Na kopci „Hlava opičí“
tři stromy tvoří skupinu,
od největšího k severu“
je třicet kroků ke stromu.“

„K modřínu! Tak to bylo správně!“ vykřikne Klásek. „Vždyť by se ti to ani nerýmovalo. A potom stromů tam může být, ale hlavně, že je to modřín!“

Při bližším prohlížení mapy se ukázalo, že „Opičí hlava“ je kopec severozápadně od lesního jezera. Proto mužstvo naskákalo zpět do lodě a čilým tempem hnalo se za Vlky, kteří také již byli na cestě k další etapě. U východu do zátoky div se nesrazili s pramicí Ostříží. Ledňáčky potkali na jezeře. Byli zatím poslední.

Pramice Vlků a Lišek přirazily ku břehu téměř stejně. Bylo to nedaleko tábora, ve velké rákosové houštině. K břehu bylo nutno brodit se rákosím a bahnem, ale hoši, obuti na boso do střeviců, toho nedbali.

Potom nastal klus lesem. Tu se muštva rozdělila. Každé si zvolilo vlastní směr. Vlci snad znali kratší cestu, snad lepší cesta byla ta, kterou zvolil Boy. To se ještě ukáže.

„Poběžte, vydržte! Není to tak daleko,“ povzbuzuje kormidelník Liška.

Naštěstí hoši jsou vesměs dobří běžci. Když potom stezka počíná stoupati, střídají klus s chůzí, takže si trochu oddechli.

Konečně jsou na širokém hřbetu, který pokrývá suchý a řídký borový les. Půda je písčitá, krytá jehličím a řídkými trsy trávy.

„Tady to jistě někde je,“ rozhoduje se Boy. „Ale jak si nyní určíme místo, odkud máme počítat kroky? Je to tamhleten modřín, nebo tamhleta skupina? Hledejme, jistě tu bude někde značka, jež nám to poví.“

Hoši se rozběhli po vrcholu a trvá sotva několik vteřin, když Klásek vykřikne: „Pojďte sem honem, tady je ta opice.“

Ve starém pařezu je zaražen kolík s jakousi podivnou opicí hlavou. Je to vlastně omalovaný a přiřezaný kořen, podobný těm, které před časem Lišky upravovaly na „dědky“.

Boy se rozhlédl po okolí. Již pouhým odhadem poznal, který modřín to asi může být, o němž mluvil pirát Ollonez ve své řeči. A skutečně: vzdálenost třiceti kroků odpovídá vyhlédnutému stromu.

A zas jde všechno velmi rychle! U paty modřínu najdou prkénko, skryté mezi zeleným listím mladého břečového keře a na něm namalované lidské hnáty.

„A odtud hnáty člověčí,
ti další cestu označí“,

cituje, jak si pamatoval, Souček.

„No, moc nám toho nepovídají,“ praví zklamaně Boy.

Obrací v ruce destičku. Na zadní straně není nic, ale konečně na úzkých hranách prkénka objevuje tento záhadný nápis:

„Třchmgpxi of sšcxchdk ťtsuo zďčttz c žz zkmq d'noužlžch hg žđeqvđ oečmyes fimf qđ' ntgrkŕ pž tžňź c id ač gđ'nzm šggbž 2745“.

„Honem piš, jak ti to diktuji,“ praví Boy Diavolovi, který má s sebou tužku a zápisník. „A nespleť to, je to asi šifrovaná zpráva!“

Diavolo je neobvykle klidný a svůj úkol provedl bezvadně.

„To číslo na konci, to bude asi číselný klíč,“ poučuje Boy, „doufám, že se nám to podaří brzy rozluštit. Někdy to velmi zlobí, nenapíšeme-li si správně abecedu,“

V tom se ozval nedaleko hovor Vlků. Dobíhají právě s druhé strany a nejsou v nejlepší náladě, poněvadž trochu zbloudili v mlází. Boy měl sotva čas vrátiti tabulku do houštiny, aby Vlkům předčasně neprozradil úkryt. Odběhnul pak s hochy několik kroků.

Potom se Lišky sesedly v těsném kruhu nad záhadnou zprávou. Nejprve nadiktoval Boy dvěma hochům abecedu. Na to pod jednotlivá písmena hochům abecedu. Na to pod jednotlivá písmena záhadné zprávy vepsal postupně číselný klíč. Vypadalo to takto:

„t ch mgpxi o f ssčxchdk ťtsuo zďčttz c
27 4 52745 27 45274 52 74527 45 2745 2
žz xkmqďno už ľch hg žđeqvđ oečmyes
74 527 45 27 45 27 4 52 745274 527 45 27
fimf qď ntgrkŕ pžťžňź c id ač gđ'nzm
45 27 45 274527 452745 2 74 527 45 274
šggbž 2745“.
42745

A nyní nastalo dešifrování.

Pod prvým písmenem T byla dvojka. To znamenalo, že písmeno, které hledají, je o dvě místa v abecedě před písmem *t*. Napsali si proto písmenu *s*. Pod druhým písmenem byla číslice 7 a bylo tedy třeba jíti v abecedě o sedm míst zpět. Tak postupně k jejich radostnému překvapení objevila se zpráva:

„Spěchejte na pobřeží proti táboru a tu signalisujte do tábora. Kapitán čeká na lodním můstku a dá vám další pokyn.“

Hoši, neztrácejíce ani okamžiku, vrátili se úprkem k lodi. Rákosí šumělo, voda stříkala, když se prodírali k pramici. Potom veslovali rychle na protější straně. Ostatní hoši jsou vesměs dobří běžci. Když potom stezka počíná stoupati, střídají klus s chůzí, takže si trochu oddechli.

Konečně jsou na širokém hřbetu, který pokrývá suchý a řídký borový les. Půda je písčitá, krytá jehličím a řídkými trsy trávy.

„Tady to jistě někde je,“ rozhoduje se Boy. „Ale jak si nyní určíme místo, odkud máme počítat kroky? Je to tamhleten modřín, nebo tamhleta skupina? Hledejme, jistě tu bude někde značka, jež nám to poví.“

Hoši se rozběhli po vrcholu a trvá sotva několik vteřin, když Klásek vykřikne: „Pojďte sem honem, tady je ta opice.“

Ve starém pařezu je zaražen kolík s jakousi podivnou opicí hlavou. Je to vlastně omalovaný a přiřezaný kořen, podobný těm, které před časem Lišky upravovaly na „dědky“.

Boy se rozhlédl po okolí. Již pouhým odhadem poznal, který modřín to asi může být, o němž mluvil pirát Ollonez ve své řeči. A skutečně: vzdálenost třiceti kroků odpovídá vyhlédnutému stromu.

A zas jde všechno velmi rychle! U paty modřínu najdou prkénko, skryté mezi zeleným listím mladého břečového keře a na něm namalované lidské hnáty.

„A odtud hnáty člověčí,
ti další cestu označí“,

cituje, jak si pamatoval, Souček.

„No, moc nám toho nepovídají,“ praví zklamaně Boy.

Obrací v ruce destičku. Na zadní straně není nic, ale konečně na úzkých hranách prkénka objevuje tento záhadný nápis:

„Třchmgpxi of sšcxchdk ťtsuo zďčttz c žz zkmq
d'noužlžch hg žđeqvđ oečmyes fimf qď ntgrkŕ pž
tžňź c id ač gđ'nzm šggbž 2745“.

„Tomu snadno rozumíme. Znamená to:

Jeďte na Vlčí potok a vystupte u staré dřevěné lávky. Tu jděte cestou k severovýchodu a po padesáti krocích otevřete oči.“

Nastala další plavba. Ještě než odrazili od břehu, viděli Vlky, jak sem spěchají a — podivuhodno: těsně za nimi následovali Ostříži i Ledňáčci. Bylo jisto, že poslední dvě mužstva přidala na úsilí a podařilo se jim původní omeškání nahraditi.

„Jen abychom si udrželi svůj náskok,“ staral se Boy.

Nejslabší Klásek jde opět ke kormidlu a ostatní hoši zabírají ze vší síly, aby už byli na Vlčím potoce. V jedné chvíli došlo k neshodě, když totiž Klásek v úzkém korytě potoka uvázl dlouhým kormidlem ve břehu a pramice se vzpříčila. Bylo tím ztraceno několik drahocenných vteřin a proto není se co divit, že Klásek byl nazván vrtohlavým šílencem.

Ale už jsou u staré lávky a po ostatních mužstvech není dosud ani vidu.

Rychle kompas a určena další cesta. Je to vlastně zašlá pěšina ve vysoké trávě a vede kamsi do nízkých smrkových a borových houštin.

Hoši bedlivě měří kroky, největší Boyovy i nejmenší Kláskovy, aby měli průměr. Po padesáti krocích nacházejí na pokraji lesní louky dřevěné lešení, čekání na zvěř. A jako kdyby nabýli už prakse, ihned poznávají, že tu někde bude další zpráva ukryta. Diavolo se vyšplhal nahoru, Topol a Boy hledají kolem a Souček prohlíží čekání ze spodu. A tu nachází přibité prkénko, na němž je namalována šipka. Vedle ní je číslice 27 a znaménko X.

Z polského skautingu.

Skauti v starom Ríme.

Poľský časopis Skaut požiadal vynikajúce osobnosti poľské, aby napísali niečo pre časopis. Medzi hromadou „došlých“ sa našiel aj veľmi zaujímavý príspevok od člena poľskej akademie vied, prof. dr. Tadeusza Zielińskeho: o skautoch v starom Ríme. Úvodna citara Augusta, ktorý zorganizoval mládež v podobné jednotky, ako skauti a na ich čelo postavil nástupcu trónu s názvom princeps inventutis. Ale neboli v Ríme len skauti-sodales, -ale aj skautky-sodales Tusculanae. A mali rímski skauti aj svojho básnika: Horatia (!), ktorý spieval virginibus puerisque — dievčatám a chlapcom. A tu konštatuje Zieliński rytierskosť Rimanov (najprv dievčatám, potom chlapcom), ktorá siaha tak ďaleko, že aj v gramatike dávnjo prednosť ženskému rodu: prvá deklinácia je pre ženský rod. Aj poľski skauti sú tak zdvorilí; v názvu poľského svazu „harcerek i harcerzy“ má tiež prednosť ženský rod. A čomu ešte učí básnik-skaut Horatius? Povzbudzuje k oddanosti k vlasti, hovorac: „Dulce et decorum est pro patria mori!“ (Sladké a čestné je zomrieť za vlasť). Konečne, keď vieme čítať aj medzi riadkami, tak čítajme „Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo . . .“

Tým kára Horatius dievčatá, ktoré sa učia foxu, rumbe, atď. a zabúdajú na staré krásne tance, na mazurku, obárku, atp.; ktoré si zošklivia svoju mladú tvár proti prírode maľovaním, vytrháváním bŕv a zničistia dych zápachom cigarety. Frant. Kirpalský.

Poľský Hlavný Stan dostal pre členstvo od štátnych úradov povolenie bezplatného vstupu do štátnych lesov a voľného užívania dreva.

5. a 6. januára boly usporiadané v Lodzi závody žiap v košikovej a woley-ballu.

Krakovskí skauti otvorili obchod hračkami a upomienkovými predmetmi.

V Zakopanom sa utvoril „Górski Krąg Starszoharcerski“ (horolezecký kruh oldskautov) a tým účelom, aby propagoval Vysoké Tatry a ich návštevu medzi poľskými skautmi. Kruh poriadal cez zimu vo Varšave prednášky a v lete usporiada horolezecký kurz.

V Krynici a Zakopanom bol usporiadaný kurz sosekou a paľkom pre viac než 100 skautov

20 poľských skautov táborilo viac než 20 dní u Piatich Stavov v Tatrách, v chatách, zvaných „ciclov“, ktoré si zami zo snehu postavili. Neodstrašila ich ani 24stupňová zima; veď v ich byte bolo až —9° C. Podnikavých a nebojácnych skautov navštívil aj poľský náčelník Dr. Gratyński.

Kolo přátel skautingu v Polském Těšíně přistoupilo v červnu 1937 k vybudování skautského domova, chtějíc tak zajistit podklad pro další rozvoj skautingu v kraji. Celkový náklad na stavbu činí okolo 40.000 zlotých.

Polské porekadlá.

Najhorším typom povahy je ten človek, ktorý vyťeva svoju špatnú náladu na iných. — Najlepším typom povahy je taký človek, ktorý nikoho nesúdi podľa seba. — Dobrého človeka má rada zver: zlý človek podráždi aj anjelov. — Usmievajúca tvár prelamuje španielsku etiketu. — Ponurná tvár prerýva i najveselejšiu zábavu detí. — Niet takej špatnej situácie, z ktorej by sa človek nedostal vďačne. — Keď niekto nemôže vykonať úlohu, je lepšie pre neho ju pre ostatných, keď sa tomu otvorene priznú. — Môcť a nechcieť je horšie, než nemôcť. — Prvým znakom zdaru je práca pre seba samého. — Osobná snaha je najúčelnejším spôsobom egoizmu. — Medzi omylom a krivdou je ten rozdiel, že omyl môžeme napraviť, krivdu však nikdy.

Skauti z ciziny do Československa.

Letos můžeme očekávati u nás četné návštěvy skautů jednotlivců i celých oddílů z ciziny. Přihlášky docházejí zejména z Anglie a Francie. Řada cizích skautů bude umístěna v našich táborech. Oddíly podniknou putovní tábory za vedení našich skautů. Tento zájem je výsledkem propagace, kterou Svaz skautů soustavně podniká u spřátelených skautských organisací.

Táborová tiskárna polských skautů.

Dąbrowsky Zagleb (údolí, pánev) jest známý svými železnými hutěmi a doly na černé uhlí. Skoro uprostřed Zaglebu leží město Dąbrowa Górnica. Zde byl r. 1911 založen první polský skautský oddíl (tef pod vedením bra. Hachulakého). Chloubou tohoto oddílu jest táborová tiskárna, která pracovala ještě za Rakouska a byla pro svou uvědomovací činnost zabavena rakouskými úřady a skauti byli uvězněni. Nová tiskárna byla zakoupena r. 1921 a od té doby je stále v provozu. Byla s námi na Jamboree v Madarsku a Holandsku.

Otiskujeme nejen články, feuilletony a oznámení, ale také skautskou korespondenční listky.

Czeslav Trzesicki.

Polští skauti „Zaglębia Dąbrowskiego" pořádají přes příští školní prázdniny 57 táborů a vůdcovský kurs (4.—25. VII.). Svaz obdržel návrh od br. velitele chorągwi Brzezinského na výměnu účastníků táborů a kursů: čeští skauti by se účastnili táboření v Polsku a polští v Čechách.

*

Hradišťský sbor Skautů pořádá pro své členy kurs první pomoci, který vede sestra M. Navrátilová, kurs mapování a orientace pod vedením br. prof. Stindla a v druhých zimních schůzkách učí se praktický vaření. Jsou to přípravy na jarní činnost. — Letos se ujali skauti hradišť. sboru pomocné služby ve veřejné knihovně při výdeji knih. V těchto dnech byla sboru předána zlatá medaile a diplom, jako I. cena za skautskou exposici na Výstavě Slovéka 1927 v Uh. Hradišti. (Slovácké Noviny.)

*

Zajímavá československá slavnost konala se v neděli 13. III. v Praze a v Londýně. Naši vodní skauti seznámili se loňského roku s mnohými cizími oddíly z různých států a udržují s nimi pravidelný písemný styk. Oddíl námořních skautů z Londýna, aby dal slavnostní výraz přátelství mezi anglickými a československými hochy-skauty, dal podnět k malé slavnosti. 5. odd. vodních skautů z Prahy a skauti londýnští vyměnili si stužky a v neděli vztyčili je slavnostně ve stejnou dobu a za stejných obřadů. Při tom proneseny byly souhlasné projevy, navrženě. Angličany, v nichž vedle skautského bratrství zdůrazněno je i přátelství obou demokratických národů, jistě zajímavý důkaz o zájmu Angličanů o nás.

„Dvacet sedm kroků ve směru šipky," rychle luští Boy.

Jiřík už běží tím směrem. Nachází tu obraz ležby, namalovaný na velikém kolátči, uřízutém z kmene stromu a přibitém na staré borovici.

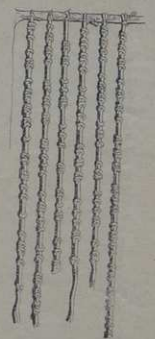
„Tady někde máme kopati! Prý ve hloubi pět a půl stopy najde se onen důl s pokladem," křičí Souček.

„Kopat? Čím? Vždyť nám kapitán neřekl, abychom si vzali něco na kopání!" rozčiluje se udýchaný a značně již unavený Diavolo.

Boy neodpovídá. Rozhlíží se. V tom něco musí být! Jinak by jistě kapitán jim dal předem pokyn.

„To bude zde," konečně se rozhoduje. „Hleďte: zde je jakási jáma, zarostlá křovím. Pět a půl stopy, to jsou necelé dva metry. A jáma je asi hluboká. Tam na dně to bude!

Hoši se prodrali březovou a osykovou houštinkou a na dně jámy, odkud byl kdysi snad vynášen písek, nacházejí jakousi šibenici, z jejíhož pramene visí dolů několik provázků.

„Co tohle má znamenat" diví se Jiřík. „To je pěkný poklad."

„To je zas nějaká chytačka," poznamenává Souček. „Ještě nejsme u konce! Podivejte se, na provaze jsou uzly."

„To je asi uzlové písmo, jako užívali ti nešťastní jihoameričtí Inkové, než je Španělé vyvraždili," praví Boy.

„Tomu se asi Ollonez od nich naučil," vtipkuje Klásek.

Ale Topol béře věc vážně a ptá se s obavou: „A dovedete někdo luštit uzlové písmo?"

Nikdo neodpovídá. V jámě již je veliké šero, neboť slunce zatím zapadlo a přichází noc. Boy ohmatává zamyšleně uzlíky a pojednou praví pevným hlasem:

„Píšte!" A diktuje písmenu za písmenou tuto zprávu:

„*Na jezeře, poblíž můstku, plove zpráva o pokladu.*"

Hoši hledí na Boye s obdivem. Nemají však ani čas ptáti se, jak záhadu rozluštil, neboť nedaleko v lese ozývají se hlasy, rozčilené a udýchané. Některé další mužstvo se asi blíží. Rychle pryč, aby nezradili úkryt a nepozbyli tak výhody, kterou mají ve svém předskoku!

Únava Lišek jest již značná a proto vracejí se k lodi jen rychlým krokem. Cestou zahlédli Ostříže a nedaleko potoka potkávají běžící Vlky.

Když potom ujížději s lodí zpět do přístavu, vykládá Boy, jak to vlastně bylo s tím provazem:

„Byla to prostě zase Morseova abeceda! Dva uzlíky, těsně navázané u sebe, znamenají čárku a jeden tečku. Tak jsem to mohl pouhým hmatem snadno přečísti.

Boy řekne: Snadno! Ale hoši přece jen obdivují jeho pohotovost i jeho znamenitou znalost této abecedy. Číst pouhým hmatem!

Konečně jsou u můstku, ale dlouho se nezdržují. Boy uvažuje:

„Zpráva má plouti někde po jezeře poblíže můstku. Bude tedy jistě v nějaké nádobě nebo v nějaké krabici. Musíme proto pátrati v okolí."

Avšak věc není snadná. Jest již téměř úplná tma a potom: zdvihl se dosti ostrý jihozápadní vítr a Bůh ví, kam zprávu zahnal! Hoši také nevědí, jak je tomu dlouho, co byla zpráva na jezero vypuštěna. Nezbývá však než hledati úsilovně, protože není dovoleno ptáti se kapitána.

Pramice bloudí po jezeře v okolí můstku, potom se vzdaluje dál a dál. Ještě než odrazili, přinesli Klásek a Diavolo ze stanu elektrické lucerničky. Slabá jejich zář bloudí nyní po hladině.

Jiříkovi a Součkovi zdá se toto hledání pomalým a proto nasedají do mañásků a krouží kolem pramice.

Vtom se již ze tmy vynořuje jedna a za ní ještě jedna loď. Dvě mužstva připlouvají k můstku. Ztratí Lišky výhodu, kterou dobyly svým úsilím! Bude jiné mužstvo šťastnější a najde touženou zprávu?

Napětí vzrůstá. Už se objevila i poslední pramice. Temná hladina jezera je plna křiku, šplouchání a světel, jež se kolébají.

Pomalu všecko se stahuje do rákosí a k břehu na severovýchod od tábora, kam asi vítr zprávu zahnal. Slyšeti smích i rozčilené pokřikování. Stále a stále zaznívá otázka:

„Už něco máte, našli jste?"

Ale stále nic! Někteří netrpělivci se rychle svlékli a naskákali do vody. Brodí se po krk vodou a rákosím; zdvihají nad hlavu lucerničku a pátrají na všechny strany.

Pojednou se ozve pronikavý výkřik, který se stupňuje v mnohohlasý jásot:

„Už to máme! Tady je to! Pojď na má prsa! Honem do tábora!"

Tyto úryvkovité věty se proplétají. Do vítězného jásotu se mísí hlasy zklamání.

Když pramice přirážejí k můstku, jsou Lišky první. Jejich tváře září a hlasy se chvějí radostným rozčilením. Sotva připevnili lodě upalují do tábora, aby krabici se zprávou, v níž je poukázka na poklad, předložili kapitánovi.

Za nimi běží ostatní, aby se přesvědčili, co to vlastně ten poklad byl.

Stojí opravdu za to!?

V záři ohně, který plane na táborovém prostranství, odevzdává kapitán Boyovi velikou krabici, v níž je spousta dobrých věcí: dva veliké salámy, játrové paštiky, několik koláčů, balíčky čokolády a ovoce.

Ale ani ostatní mužstva nevycházejí naprázdno, poněvadž se činila se stejným úsilím. Kapitán odevzdává jim sice menší, ale přece jen vzácné balíčky!

28. Milé, dobrácké oči.

Hoši se o poklad rozdělili teprve ráno. Večer po skončení hry byli příliš unaveni, než aby měli na to klidnou chvilku.

Poněvadž pršelo, sešli se ve stanu u Boye a tu se spravedlivě rozdělili o vzácné věci. Bylo toho hodně a dopolnilo to skvěle prostou stravu táborové kuchyně. Že při rozdělování bylo mnoho vypravování a nápadů, jak příště to ještě lépe zaříditi, aby podobnou hru zaručeně vyhráli, nemusíme ani podotýkati.

Během dopoledne se hoši zdržovali většinou ve stanech, neboť do deště se nikomu nechtělo. Proto k cestě do vesnice byl hledán dobrovolník; kapitán nechtěl nikoho do nepohody nutiti.

Přihlásil se Topol a svým odhodláním vzbudil všeobecnou pozornost. Vystrojil se proti dešti co nejlépe a vypůjčil si od Jiříka elegantní nepromokavý plášť s kapucí. Pak nasedl do kanoe a vyrazil.

Ačkoliv cesta po jezeře byla dlouhá a pro osamělého veslaře namáhavá, přece jel pevným tempem. V posledních dnech trochu zapomněl na Dášu, ale dnes jako by ho cosi pobízelo k návštěvě vesnice. Chtěl se přesvědčiti, zda jeho myšlenky z poslední hlídky jsou pravdivé či nikoli.

Vytáhl kanoi na hráz jezera a překlopil ji. Potom pevným krokem stoupal k statku. Elegantní plášť dodával mu značného sebevědomí.

Vcházeje do statku pozoroval vše bystrým zrakem. Na dvoře nikdo nebyl a proto zamířil přímo do hlavního stavení. Ve světnici, přes chodbu proti bytu starostových, zněl veselý smích a hovor. Topol věděl, že zde bydlí na letním bytě Dáša s matkou.

Byla tam asi větší společnost. Topolovi se zdálo, že rozeznává zpěvný smích Dášin a trochu se mu sevřelo srdce. S kým se tak vesele baví? Nezastavil se však a vešel do protější světnice.

Zatím co čekal až mu selka připraví máslo a tvaroh postavil se u dveří na chodbu. Jako kdyby byl očekáván, otevřely se dveře z protější světnice a v nich se objevila Dáša.

Byla tam asi věčší společnost. Topolovi se zdálo, že rozeznává zpěvný smích Dášin a trochu se mu sevřelo srdce. S kým se tak vesele baví? Nezastavil se však a vešel do protější světnice.

Zatím co čekal až mu selka připraví máslo a tvaroh postavil se u dveří na chodbu. Jako kdyby byl očekáván, otevřely se dveře z protější světnice a v nich se objevila Dáša.

Nevěděla asi dosti ostrý jihozápadní vítr a potom: zdvihl se dosti ostrý jihozápadní vítr a Bůh ví, kam zprávu zahnal! Hoši také nevědí, jak je tomu dlouho, co byla zpráva na jezero vypuštěna. Nezbývá však než hledati úsilovně, protože není dovoleno ptáti se kapitána.

Pramice bloudí po jezeře v okolí můstku, potom se vzdaluje dál a dál. Ještě než odrazili, přinesli Klásek a Diavolo ze stanu elektrické lucerničky. Slabá jejich zář bloudí nyní po hladině.

Jiříkovi a Součkovi zdá se toto hledání pomalým a proto nasedají do mañásků a krouží kolem pramice.

Vtom se již ze tmy vynořuje jedna a za ní ještě jedna loď. Dvě mužstva připlouvají k můstku. Ztratí Lišky výhodu, kterou dobyly svým úsilím! Bude jiné mužstvo šťastnější a najde touženou zprávu?

Napětí vzrůstá. Už se objevila i poslední pramice. Temná hladina jezera je plna křiku, šplouchání a světel, jež se kolébají.

Nevěděla asi dosti ostrý jihozápadní vítr a potom: zdvihl se dosti ostrý jihozápadní vítr a Bůh ví, kam zprávu zahnal! Hoši také nevědí, jak je tomu dlouho, co byla zpráva na jezero vypuštěna. Nezbývá však než hledati úsilovně, protože není dovoleno ptáti se kapitána.

Pramice bloudí po jezeře v okolí můstku, potom se vzdaluje dál a dál. Ještě než odrazili, přinesli Klásek a Diavolo ze stanu elektrické lucerničky. Slabá jejich zář bloudí nyní po hladině.

Jiříkovi a Součkovi zdá se toto hledání pomalým a proto nasedají do mañásků a krouží kolem pramice.

Vtom se již ze tmy vynořuje jedna a za ní ještě jedna loď. Dvě mužstva připlouvají k můstku. Ztratí Lišky výhodu, kterou dobyly svým úsilím! Bude jiné mužstvo šťastnější a najde touženou zprávu?

Napětí vzrůstá. Už se objevila i poslední pramice. Temná hladina jezera je plna křiku, šplouchání a světel, jež se kolébají.

Pomalu všecko se stahuje do rákosí a k břehu na severovýchod od tábora, kam asi vítr zprávu zahnal. Slyšeti smích i rozčilené pokřikování. Stále a stále zaznívá otázka:

„Už něco máte, našli jste?"

Ale stále nic! Někteří netrpělivci se rychle svlékli a naskákali do vody. Brodí se po krk vodou a rákosím; zdvihají nad hlavu lucerničku a pátrají na všechny strany.

Pojednou se ozve pronikavý výkřik, který se stupňuje v mnohohlasý jásot:

„Už to máme! Tady je to! Pojď na má prsa! Honem do tábora!"

Tyto úryvkovité věty se proplétají. Do vítězného jásotu se mísí hlasy zklamání.

Když pramice přirážejí k můstku, jsou Lišky první. Jejich tváře září a hlasy se chvějí radostným rozčilením. Sotva připevnili lodě upalují do tábora, aby krabici se zprávou, v níž je poukázka na poklad, předložili kapitánovi.

Za nimi běží ostatní, aby se přesvědčili, co to vlastně ten poklad byl.

Stojí opravdu za to!?

V záři ohně, který plane na táborovém prostranství, odevzdává kapitán Boyovi velikou krabici, v níž je spousta dobrých věcí: dva veliké salámy, játrové paštiky, několik koláčů, balíčky čokolády a ovoce.

Ale ani ostatní mužstva nevycházejí naprázdno, poněvadž se činila se stejným úsilím. Kapitán odevzdává jim sice menší, ale přece jen vzácné balíčky!

28. Milé, dobrácké oči.

Hoši se o poklad rozdělili teprve ráno. Večer po skončení hry byli příliš unaveni, než aby měli na to klidnou chvilku.

Poněvadž pršelo, sešli se ve stanu u Boye a tu se spravedlivě rozdělili o vzácné věci. Bylo toho hodně a dopolnilo to skvěle prostou stravu táborové kuchyně. Že při rozdělování bylo mnoho vypravování a nápadů, jak příště to ještě lépe zaříditi, aby podobnou hru zaručeně vyhráli, nemusíme ani podotýkati.

Během dopoledne se hoši zdržovali většinou ve stanech, neboť do deště se nikomu nechtělo. Proto k cestě do vesnice byl hledán dobrovolník; kapitán nechtěl nikoho do nepohody nutiti.

Přihlásil se Topol a svým odhodláním vzbudil všeobecnou pozornost. Vystrojil se proti dešti co nejlépe a vypůjčil si od Jiříka elegantní nepromokavý plášť s kapucí. Pak nasedl do kanoe a vyrazil.

„Ten mi dal, ten paňáca, ten mi dal," slyšel ještě, jak se Leo v chodbě rozřehtal.

Došel ke kanoi, aniž věděl jak. Hněv, lítost a hanba vystřídaly tak rychle radost, že ani nemohl spořádati svoje myšlenky. Co Dáša, zastala se ho? Či souhlasila s tím drzým klukem? Jaké právo má vzíti jí beze všeho za ramena?

Kanoe klouže po hladině jezera, na němž se tvoří tisíce a tisíce bublinek, jak déšť bije jeho hladinu. Jarkův plášť pomalu promoká, s rukou mu teče voda, střevíce už má dávno promočeny. Ale nedbá nepohody.

Těžké myšlenky probíhají jeho myslí. Je opravdu tak směšný? Co chtěl, več doufal? Co pak není obyčejný chudý kluk, který nedovede bojovati ve společnosti? Co pak o prázdninách z něho nebude než pouhý truhlářský učedník, který bude míti hoblovačky v botách a klih ve vlasech? Kde bude on a kde bude Dáša?

Jak mohl věřiti úsměvům a pohledům! Vždyť ty Dáša rozdává každému. A i když mu dnes řekla několik milých slov — staly se jenom zámínkou jinému, aby ho mohl zesměšniti.

A on byl tak komicky domýšlivý, že se domníval mít možnost a vliv, že by Dáša jeho příkladem své způsoby změnila. Že by dovedla oceniti jeho ideály!

Ano, jeho ideály jsou jeho jediným bohatstvím! Jak mohl pro krásný pohled, pro hezkou tvář zraditi a třeba jen na chvíli zapomenouti na svá veliká odhodlání, své životní poslání? —

Topolovi se zdálo, že do tábora se vrací jiný, než odejel. Bolest hleděla mu z očí, avšak součastně i síla, která ji dovede pohřbíti až v nejhlubším koutě duše. Tvrdě stažené, ukazovaly, že je pevně odhodlán vybojovati si své místo v životě. Ovšem nikoli v slovních hádkách s mladíky a děvčaty v tak zvané společnosti, ale v tvrdém životním boji . . .

Po celý den byl Topol mlčenlivý, ale jemně pozorný ke všem a zejména k Jiříkovi. A podivno! Hoši, jako kdyby vycítili změnu v jeho chování, jednali s ním také s jistými ohledy a dokonce jakoby vyhledávali jeho společnost!

Jenom Ježdík, který přišel k Topolovi do stanu vypůjčit si jeho sekeru, pozastavil se nad jeho vážnou a trochu velkomyslnou odpovědí a poznamenal:

„Člověče, ty dnes mluvíš jako nějaký šlechtic!"

Topol přijal to vážně. Třebaže není šlechtickem rodem, přeje si být a také bude — navzdor všem — šlechticem ducha!

29. Hra s osudem.

Týž den bylo na zámku obrovské vzrušení.

Před zámeckou branou zastavilo cizí auto a z něho vystoupil neznámý mladík. Přál si mluviti se zámeckou paní a oznámil, že je Richardův přítel.

Rozmluva nebyla dlouhá, ale velmi vzrušená. Pojednou s velikým hlukem otevřely se dveře salonu a na schody vyběhla paní s nářkem a lomením rukou. Neznámý cizinec ji chvatně a s výrazem politování následoval. Když paní přiběhla k autu, otevřela se dvířka a vystoupil další cizinec.

„Buďte klidna, milostivá paní, vše není tak vážná. Jsem lékař a mohu to posoudit. Jak vidíte, Richard byl schopen dopravy a sedí v autu. Až na zlomené zápěstí a nějaké ty oděrky je jinak zdráv."

Paní nedbala těchto slov a vrhla se s velikým nářkem do dvířek vozu. Tam seděl asi šestadvacetiletý mladík s ovázanou hlavou. Levou ruku měl zavěšenu. Rovněž levá noha byla dole ovázána; měl ji ve veliké bačkoře.

„Ale, mama, to je nějakého nářku! Co řeknou lidé? Vždyť se celkem nic nestalo. Poslal jsem přece Freda napřed, aby tě připravil, poněvadž jsem se bál výstupů," hovořil mladík rozmrzele.

Příběhli sloužící a pomohli mladému z vozu. Pak ho podpírali, když se belhal po schodišti do salonu. Paní ho následovala neustávajíc v nářku. Na chodbě objevil se doktor a s výrazem trapného překvapení přihlížel věci.

„Pojďte sem, doktore! Pojďte sem, přiteli," volala na něho rozčilená paní. „Tady to máte, tady vidíte, čeho jsem se tak bála!"

Doktor jen pokrčil rameny.

„Ach, Bože, ujměte se přece toho nešťastníka,

Dora Gabe:

SIROTEK.

Píšťalku mi dali,
ať si píská,
až požene stádo
na pastviska.
Tři dny píšťalku tu
otloukali
z vrby, pod níž matku
pochovali.
S bohem, řekli a ji v hrobě
skryli
a slzami zemi
napojili.
Slzy vpily tenké větve,
lícha,
proto je ta píšťalka tak
tichá.
Proto zvučí písní, v níž je
hoře, samo,
protože je z ní slyšet:
„Mámo! Mámo!"

Časopis Československo - Bulharská vzájemnost přinesl v prosincovém čísle ukázky z díla nejlepších bulharských básníků. My dnes otiskujeme práci básničky Dory Gabe v plynulém překladu Růženy Schwarzové.

Bořek M.:

Ztracené děti.

Byl jsem na matějské pouti. Na poslední naší skautské schůzce řekl nám vůdce: „Všimněte si, hoši, půjdete-li na pouť do Šárky, kolik dětí se tam ztratí raději! Uvidíte-li některé, odveďte je k strážníkovi."

Vzpomněl jsem si na to, když jsem viděl asi pětiletého chlapečka. Jak plakal, ale nemohl říci lidem, kteří se ho ujali, nic jiného, než že se jmenuje Vašíček. Ani nevěděl, kde bydlí, jenom že u vodárny. Zda na Letné nebo u vinohradské, to taky nevěděl. Odvedl jsem ho k strážníkovi a šel jsem, aby se nebál, s nimi na komisařství. Ale napadlo mne, že i rodiče jsou vinni na tom, že se tolik dětí na poutích ztratí. (Letos prý dokonce dvacet pět.) Nedávají na ně pozor a nedrží je u sebe. Mohli by však dáti aspoň všem malým dětem, než jdou na pouť, do kapsy napsané jméno a jejich adresu. My skauti bychom už je dopravili domů . . . (N. P.)

Výcvik v protiplynové ochraně.

Firma Fatra, akc. spol. v Napajedlích, nabídla Svazu skautů, že vycvičí všechny naše vůdce v protiplynové ochraně. Nabídku jsme v zásadě přijali a smluvili jsme s firmou, že požádáme bratry župní zpravodaje, aby zařadili tento výcvik do programů župních kursů.

Kurz je bezplatný, firma nežádá náhrady, přijde s pojízdnou plynovou komorou, vycvičí vás teoreticky i prakticky a rozdá účastníkům zdarma brožuru, podle níž budou moci vychovávati své členy v oddílech.

Doporučujeme vám proto, abyste s firmou navázali přímé spojení a abyste nás o pořádání těchto kursů laskavě uvědomili. Dr. Plajner.

Rubrika pro skauty-filatelisty.

Vede Jenda Ormar.

ÚVOD DO FILATELIE.

Co se vše sbírá?

Jsou sběratelé fotografií, pohlednic, minci, přírodnin, různých zápisníčků, hodně jest také mezi skauty rozšířeno sbírání odznaků atd. Nejvíce však jest rozšířeno sbírání známek — filatelie.

Co naši skauti-filatelisté potřebují ke sbírání známek?

Jest to v prvé řadě pěkné album. Záleží zde na jednotlivci, zda dá přednost tomu, že si koupí již album pro známky hotové, či zda si album pro známky zhotoví sám. Ty druhé chci upozornit na to, by zejména věnovali pozornost koupi vhodného papíru. Někteří papírníci mají již skladem speciální listy s předtištěnými políčky pro známky nebo ben těchto, s příslušným orámováním. Tyto listy hodí se zejména ke zhotovení alb. Mnozí filatelisté, kteří používají alb své vlastní výroby, do těchto známky nenalepují, nýbrž zasunují za pásky průsvitného papíru, resp. používají pošetek z diofánu. Jsou to kapsičky, do kterých se známky zasunují. Doporučují zejména těm skautům-filatelistům, kteří vlastní dražší známky, aby se tyto nepoškodily. Amatérská alba skládají se většinou z volných listů, které se vkládají do desek a tyto desky se stáhnou šrouby. Tato alba mají také tu výhodu, že nechají se další potřebné listy přidati. Samozřejmě jest, že žádnému filatelistovi nesmí chybětí v jeho inventáři pinseta, by touto mohl známky brátí. A konečně každý filatelista, který provádí podrobnější studium jednotlivých známek, musí také vlastnit lupu na zkoušení průsvitek a filatelistický drobnohled, by mohl rozeznávati na známkách různé odchylky.

Kterých států se známky nejvíce sbírají?

Na tuto otázku lze těžko odpovědět, poněvadž musí se tady brátí zřetel na zálibu jednotlivce. Samozřejmě jest, že nebude u nás jeden sběratel-filatelisty, který by nesbíral známky československé. Dále sbírají se známky států Malé Dohody, známky států, které s naší republikou sousedí. Mnozí filatelisté sbírají známky Francie a francouzských kolonií, jiní zase specialisují se na známky Anglie a anglických kolonií. Hodně jest také rozšířeno sbírání známek leteckých, a to buď jednotlivých pro album, nebo na dopisech. Méně se již sbírají známky států zámořských. Nejlépe by snad bylo a také jest to u nás nejrozšířenější, že sbírají se známky všech států Evropy. Jak jest vidětí, jest zde široké pole působnosti.

Důležitá jest zde také otázka, zda jest lepší sbírati známky upotřebené a nebo neupotřebené. U filatelistů, kteří specialisují se na sbírání známek československých, není to tak těžké, horší však jest to již pro ty, kteří sbírají celou Evropu. Těm se již známky neupotřebené těžko shánějí. Proto bude nejlépe, když naši skauti - filatelisté budou sbírati známky upotřebené. Jest to také dálelo levnější a je tu větší příležitost získati tyto známky výměnou.

Chce-li skaut-filatelista získati pěknou sbírku známek, která by měla později svoji cenu, musí této věnovati náležitou péči. Neumí do alba nalepovati známky natržené, z části bez zoubků, silně přetištěné, umazané, zamaštěné, atd. Jedině pěkná, bezvadná známka má pro rozlišují dobu svoji hodnotu.

(Pokračování příště.)

prohlédněte ho! Petře," poručila pak lokaji, odveďte pana Richarda do jeho pokojů."

Pak zavedla oba cizí návštěvníky do salonu, omluvila se na chvíli a spěchala za svým synem.

Když oba muži osameli v salonu, pravil Fred ke svému společníkovi:

„Pozdrav Bůh, to si to Richard zavařil! Víš, že nemám ani kuráž jí o tom říkat? Ale co dělat, když mne o to tak prosíl. A pak: jde přece také o moje peníze!"

„No, něco už musíme vydržet," odpověděl stručně druhý muž, díval se z okna. „Ale zámek je pěkný, a z baby peníze dostaneš!"

Vtom vstoupil do salonu starý doktor.

„Milostivá paní mne pověřila, abych ji omluvil. Hrozně překvapení ji přemohlo a je churava. Vyřizují vám její nejupřímnější dík a prosbu, abyste odpustili, že vás nemohla přivítati tak, jak vaše obětavost zasluhuje!"

„Chápeme plně situaci, vážený pane," odpověděl Fred. „Ostatně je nám skoro milejší, že můžeme mluvit s vámi. Obáváme se totiž, že věci, které máme sděliti, by jí v této chvíli velmi rozrušily."

Doktor se představil jako zámecký lékař a podotkl, že neví, zda má právo přijímati pro paní domu nějaká závažná sdělení. Avšak neznámí ho ujistili, že jde o věc, kterou lze zcela dobře tímto způsobem vyřídit.

Fred pak vypravoval, že Felix utrpěl zranění na závodech při „Východním okruhu".

„Richard byl fenomenální," hovořil nadšeně Ferd. „Byl by se jistě umístil hned za italskými bouráky. Ale to víte, takové amatérské střevo se mu vpletlo do cesty a aby ho nezabil, obětoval jako hrdina sám sebe."

Doktor nesdílel příliš nadšení Fredovo. Mlčky poslouchal tento chvalozpěv. Byl příliš zkušeným a zchytralým, než aby nevěděl, že to hlavní teprve přijde.

„Ovšem, Richard neobětoval jenom své zdraví. Věřili jsme totiž pevně, že dobude první ceny pro amatéry. To by byla výhra! Nejenom by mu to bylo zaplatilo vůz, který si pro tento závod zakoupil, ale byl by si také získal jméno pro další závody a to víte: vítězné jméno je nejlepší prvozní kapitál."

„A co je s tím autem?" téměř se utrhl doktor. Viděl již vystupovati před sebou novou příšeru dlužných tisíců.

„Nu, rozbilo se. Všichni jsme se divili, že Richard z toho vylezl tak málo pošramocen. Má z pekla štěstí!"

A nezmámý mluvčí se zase odmlčel. Jako by očekával se strany doktorovy povzbuzení. Ale ten ani nehlesl.

„Chtěl jsem vás ještě upozorniti," pokračoval tedy Fred, „že na neštěstí Richard nebyl pojištěn a že tudíž částka za vůz bude splatna. K tomu přicházejí výlohy za rozbitý vůz toho nemehla. Pořadatelé a policie totiž tvrdí, že prý Richard jej sebral se strany při předjíždění. Já bych však chtěl vsadit krk na to, že za to nemůže! Ale do těch věcí mně ostatně nic není. Nemám ani práva mluvit a rozhodovat, zda ten vrták, co se mu připletl do cesty, má právo na bolestné, nebo dokonce na invalidní rentu. Ostatně snad mu ani nebudou amputovat nohu, kterou mu Richardovo auto rozdrtilo."

Doktor díval se na mluvčího skoro zuřivým pohledem.

„Bude toho ještě víc?" otázal se pak výsměšně. „Vy dovedete báječně vyprávět! Napřed má Richard z pekla štěstí a pak jsou z toho dvě rozbitá auta, žaloba o náhradu škody a jeden invalida!"

„Přece jsem neměl o tom mluvit!" odpověděl jakoby rozmrzele Fred. „Měl jsem se jenom omeziť na to, že já jsem k přípravám na závod zapůjčil Richardovi třiadvacet tisíc korun a že je budu co nejdříve potřebovat. Kromě toho jsme ručiteli tady s kolegou za Richarda u továrny, která mu dodala vůz. Jistě pochopíte, že i tu bychom rádi měli jistotu, že nepřijdeme ke škodě."

Konečně bylo vše venku. Rozvinula se dlouhá a občas velmi prudká debata mezi doktorem a příchozím. Ačkoliv doktor neměl Richarda nijak v lásce, přece musel hájiti zájmy domu, věc zámecké paní, s níž byl tak úzce spojen. Ale bylo těžko rozhodnout, co dělati. Jediné stále vyplývalo: opatřiti peníze, co nejvíce peněz, a to pokud možno hned. Dříve, než soud zahájí líčení o vině či nevině Richardově! — — —

Zatím co v přízemí a v prvém poschodí zámku odehrávaly se tyto věci, seděl Felix ve svém pokoji a hleděl do parku. Na stolku před ním ležel deník, do něhož si nyní denně zapisoval.

Byly to více dojmy a úvahy než události, vždyť jeho život byl tak jednotvárný! Felix počínal sám věřiti, že není zcela zdráv: Cítil se unaven a slab. Z jeho očí a z jeho mysli jako kdyby mu někdo vyssával radost a životní sílu. Doktorův lék přinášel mu střídavě pocit klidu i návaly slabosti a nechutí ke všemu. Nevěděl sám, zda mu lék víc pomáhá, nebo škodí.

Kdykoliv však listoval ve stránkách svého deníku a na drobné, pravidelné řádky ukládal perličky svého okrouhlého písma, vždy to byla touha po slunci, zdraví, veselí, touha po boji a zápase.

Několikráte vypsal v deníku svůj sen o dalekých cestách s upřímnými kamarády. Vždyť má přece dostatečné prostředky k tomu, ale nemá to hlavní: zdraví a svobodu!

Škoda, že byl tak mladý a nerozumný, když ještě dlel na zámku jeho poručník, strýc Pavel, který před lety zimzel v cizině!

Felix také srovnává sebe a Jiřího. Topol zdá se mu býti trochu vážný a uzavřený. Jiříkovi rozumí mnohem lépe, vždyť je tak veselý a srdečný a tak upřímně statečný! Proč jen ti hoši se již neukázali? Snad na něho nezapomněli? Či nemohou proniknouti do parku?

Zápis do deníku končí jako každodenně povzdechem, proč mu osud nedopřeje, aby ve společnosti dobrých hochů, jako je Jiřík a Topol, prožil své mládí.

V pokoji tetině zatím končí bouřlivý výstup. Doktor bezohledně pověděl vše, co mu průvodci Richardovi sdělili. Paní je tím zdrcena. Jednu chvíli vzplanula hněvem vůči svému synovi, ale nyní již má jen jedinou starost: jak vše urovnatí, aby nešťastný hoch z toho vyvázl bez následků.

„Jak pokračuje věc s Felixem?" ptá se ke konci porady tlumeným hlasem doktora.

Doktor chvíli na ni mlčky pohlíží, jako kdyby jí chtěl proniknouti do duše, zda je hotova jíti až do nejkrajnějších důsledků. Pak praví zvolna, ale důrazně:

„Život se mění jako viny. Má svoje vrcholy i hlubiny. Váš syn je nyní zranén, ale bude brzy zdráv. A jiný zase třeba v tu dobu může odejíti!"

Krutá slova zní tvrdě v tichém sešeřelém pokoji. Paní hledí z okna, jako by zavalena tíhou osudového jednání.

Potom ozývá se temným hlasem:

„Jen aby se osud naplnil včas, když se ho dovoláváte."

„Hra s osudem je nebezpečná a proto výhra musí býti úměrná risiku," s bezohlednou otevřeností praví doktor a dívá se pevně paní do očí.

„Vy jistě na svůj prospěch nezapomenete," praví skoro opovržlivě paní. „Vy znáte cenu výhry, ale znáte i strašlivé nebezpečí prohry. Proto hrajte co možno nejlépe!"

Doktor bledne a rychle se poroučí.

„Strašlivá žena," šeptá si pak na chodbě a velmi lituje, že se kdy s ní sporšil. (Pokračování.)

Děkujeme za vlídná slova!

Vážení přátelé! Čas. **„Skaut-Junák"**, který posíláte mému chlapci, je velice pěkný. Děti se na něj vždy těší a i já s manželkou rádi jej čítáme.

S přátelským pozdravem

Jos. Bartoníček,
průvodčí vlaků, Choceň.

Vážená redakce!

Také my dnes jdeme s troškou do mlýna. Skaut-Junák se nám všem velmi líbí. S radostí jsme uvítaly v Dívčím skautingu koutek rad a pokynů. Náš oddíl je ještě hatoletem, na podzim mu byl teprve rok, dovedete si tedy představit, jak nám bude každá rada prospěšná. Jsme ale trošku nesikromné a jdeme ještě s jiným nápadem. Velmi vás prosíme, kdybyste nám ve Skaut-Junáku mohli uveřejnit inserát asi tohoto znění:

„Druhý dívčí oddíl v Kutné Hoře hledá sestry z jiného koutu ČSR., které by si s námi chtěly dopisovati a tak si na dálku sdělovati svoje radosti a zkušenosti ze skautského života.

Adresujte na

E. Procházkovou,
ved. II. odd. v Kutné Hoře.
Masarykova chl. ob. škola.

Na skautské cestě před sto léty.

(Pokračování.)

I osedlá si koně, sedne si na něho a jede do Čačku se pomodlit. Přišel ale do džamie už nejposlednější a lid byl už všechen uvnitř; i přiváže koně a vejde tam také. Vejda do dveří, hledí dovnitř a vidí, že každá osoba má na hřbitě samar (sedlo) a hodža že má dvě. I spatřiv to, utíká nazpět, vezme sedlo se svého koně, vloží je na záda, přiváže řemenem k prsoum a jde se tak do džamie modlit. Jakmile dovnitř vstoupí a lidé na něm spatří sedlo, počnou ho ven vyháněti. On ale praví: „Proč mě vyháníte, vždyť máte sami po jednom sedle? Netlučte mě, dejte pokoj, což nevidíte, že má hodža dvě?" Tu povstal veliký povyk, žádný už nemyslel na pobožnost, nýbrž svázali mu ruce na zad, a vedli ho před kadího a žalovali, že způsobil takový hluk. Kadi se ho ptal: „Kolik je ti let?" — „Padesát," pravil. — „Kolikráte jsi byl v džamii?" — „Jen jednou," odvece, „když jsem byl ještě malé dítě." — „Nesl si také tehdáž sedlo do džamie?" — „Tehdáž ne," odpověděl, „ale nyní jsem viděl, že má každý po jednom sedle a hodža že má dvě, proto jsem myslel, že se od toho času proměnil hadet (obyčej, způsob), a že to každý teď dělati musí: a za to mě teď vybili a přivedli sem v tobě, abys nade mnou soudil." Kadi počal číst v koranu (Koran je písmo svaté Mohamedánů, sepsané v řeči arabské), aby viděl, co by to mohlo znamenati: i skutečně to našel a vyložil lidu takto: „Že každá osoba měla v džamii sedlo a sám hodža dvě, to znamená, že každý má po jednom hříchu na duši a hodža dva, a jen tento chudý člověk je spravedlív, protož ať jde domů." Nato ho jeden po druhém obdarovali, že mu drahý Alah dal viděti, a pustiti ho domů.

V kontumáci nám prohlídali pasy a pustili nás do Turecka (t. j. do Bosny, která je posud zcela podrobena Turkům). Přišedše do Vyšegradu (Vyšehradu), byli jsme zadrženi od Mujaguv ajana a od kadiho Všegradského, i zavřeli nás do tak řečeného svého korantinu. V tom korantinu musí se tolik dní seděti, kolik jich cestovatelé v Srbském kontumáci trávivší, kteří se do Srbska ubírají. Trhovci ale sarajevští znalíce ně hadet z turecký obyčej (Turci nemají žádného skutečného zákonu č. nařízení; nazývají všecko jen hadet, t. j. obyčeí. hadet však se mění dle jejich libosti), vzali ze Srbska s sebou peškeš (peškeš se nazývá plat, který se darem uděluje staršímu aneb člověku stejného stáří. Bakšiš je dar, který starší mladšímu uděluje za jakousi malou posluhu. Ajluk je zasloužená mzda, kterou podle učiněné smlouvy vyplácí gospodar, t. j. pán) pro ajana i pro kadiho. Této pak přijavše peškeš, pustili trhovce cestou dále a zavřeli mne samého. Já je prosil, zvláště Mujagu ajana, který se mnou dlouhý čas rozmlouval. Ten mi slíbil, jakmile zas kupci přijdou, že mě s nimi do Sarajeva pustí. Kadi mě ale počal přemlouvat, abych u něho zůstal, že mi dá veliký plat, jakéhož nikde jinde nedostanu, a že nebudu ničeho dělati, toliko že budu tlumočníkem, jelikož on ani vlasky (t. j. ilirsky) ani kaursky čísti neumí. Já mu ale řekl, že raději své řemeslo provozuju a že proto jdu do Sarajeva. V korantinu seděl jsem tři dni, ostatně jsem ale mohl po čaršii (celém náměstí) choditi a kupovati, co jsem chtěl. V korantinu byl též jeden mladík v mých letech, který za jakýmsi řízením do Srbska šel, a když se teď navracoval, deset dní tam sedět musel. Neměli jsme žádného dříví, i pravíme Ibrahimu agovi, že žádného není. „Valaha, já vám ho nebudu snášet," pravil, „jděte dolů do konírny, osedlejte koně a jeďte si sami na vrch." — Turci šli do džamie modliti se), nato ostavějí všichni jídlo, a jestli se kdo opozdil, a teprve teď jísti počal, musí hned přestati, jak ránu slyší. U večír. když má hodža čísti akšam (čtvrtou modlitbu, t. j. po západu slunce), zapálí svíčky na munaře a někde v noci je pak zhasne. Ráno okolo páté po evropsku (turecké hodiny jdou jinak než naše. U večer několik minut po západu musí míti Turek 12, a není-li, posoupne ráfíčku prstem, aby bylo, a druhý den to udělá zase tak) vyleze opět nahoru, zapálí je zase, a nechá je hořeti až do bílého dne. Po vesnicích, kde žádných děl není, řídějí se podle soumraku a zory, a bývají často podvedeni, zvláště když ráno zaspějí. Když ráno jísti počnou, vybíhají pořád ven jako poplašení a dívají se na nebe, je-li už zora, a mají-li už jídla nechati. Nejvíce je mrzí, že za dne kouřiti nesmějí; protož gazdové obyčejně celý den spávají, aby jim lépe čas ušel, a aby nemuseli na dýmku myslet. Přijde-li k nim nějaký Vlach,

U Mustafapaši Babiće-Chrňakoviće.

My osedlali koně, vzali každý svou sekyru, a jeli na vrch, neboť nebylo to daleko. Já uměl dříví dobře porážeti, ale nakládati je uměl jen můj kamarád; tak jsme šli třikrát; ale na štěstí přišli trhovci, a i tito přinesli peškeš ajanu i kadimu, a tak i mne pustili druhý den bajrama t. j. ve svátek) s nimi, a my se ubírali po oněch strašných horách ku Sarajevu. Nebude škodit, když také o ramazanu (tureckém postu) a o bajramu (o svátcích) něco povím.

Ramazan je totiž půst před bajramem, a trvá právě tolik dní, co měsíc na nebi, t. j. než z jedné čtvrti do druhé přejde. V postě nesmějí Turci od úsvitu do soumraku ničeho okusiti, ani vody píti ani kouřiti; ano, každý se musí i chránit, aby ani slinu v ústech nepolknul. V městách se u večír vystřelí z děla, a na to se jde jísti, a jísti mohou celou noc, co kdo má: maso, koláče, co se komu líbí. Ráno před rozedněním vystřelí se opět z děla, a hodžové počnou po munarách čísti sabah sabu (t. j. křičejí, aby přitel, pocťějí ho podle obyčeje kávou a dýmkou a jakýmkoliv jídlem. sami pak si sednou do kouta, a odtud s přítelem rozmlouvají. Je-li bajram (svátek) na blízku, tu obyčejně mohovitější gazdové snášejí dary ke kadimu pro toho, který nejdřív lunu na nebi spatří. Je-li oblačno, není bajram ve všech městách najednou; ale všichni hledějí na nebe a jak spatřejí měsíc (musejí být tři pohromadě), tu běžejí ke kadimu, položejí ruce na titap (čitap, čti ťitap, zove se kniha, na kterou, když se zaklínají, ruce kladou, říkouce: „Valaha bilaha, viděl jsem to a to." — Učiní ťitap je tolik co: složil přísahu), a přísahají, že viděli měsíc, a pak dostanou muštuluk (dar za tu zprávu). Kadi nato posílá hlásníky na vše strany, a dá ohlásiti, že je zítra bajram. O bajramu celý den z děl střílejí, mladíci z pušek (ručnic). Svátky tyto trvají pět dní, ale u pánů jen tři. Kdo má co důležitého dělat, pracuje celý den bez prohřešení, a doma se mu strojí dobrý oběd. Bajram se světí dvakrát do roka, totiž z jara a na podzim; první se nazývá korban čili kurban (veliký bajram). Jiných svátků Turci nemají krom pátku (Turci světí pátek jako křesťané neděli a židé sobotu); v pátek však mohou pracovat celý den, jenom že museji aspoň jednou jíti do džamie slíbit se. Turci srbští nečekají na bajram, až by měsíc na nebi spatřili, nýbrž ptají se Vlacha, kdy je v jeho kalendáři nová čtvrt, a na ten den pak mají bajram.

(Pokračování.)

*

5. oddíl v Bratislavě na prvé schůzi v novém roce oznámil výsledky závodu spolehlivosti. Zvítězila družina „Rysů" vedená br. Tomou Dvořákem. Čestná cena byla krásně tištěná řeč p. presidenta Masaryka ke skautům. Stanovem rámcový program pro rok 1928 hesly: T. G. Masaryk, brannost, mír, demokracie. Zároveň byly zahájeny nové mezidružinové závody z těchto disciplín, jež skončí 9. dubna t. r. Nejbližším větším podnikem bude společná schůze s rodiči, tradičně konaná začátkem roku.

*

Skautský filatelistický kroužek byl založen na schůzi 5. oddílu Skautů v Bratislavě. Vzal si za úkol ne propagovat filatelii mezi mládeží, která již už dávno hoří, ale radit a pomáhat mladým filatelistům v uspořádání sbírek, usnadnit výměnu a koupi známek. Po organisačním sesílení navázán spolupráci s místním spolkem čs. filatelistů.

*

Upozorňujeme na inserát fy ZORA.

ZORA, akc. továrna na čokoládu v Olomouci rozšířila zajímavé letecké obrázky o novou a to již třetí serii, ke které vydala i skvostné letecké album, III. díl. — Tento III. díl seznámí Vás hlavně s čsl. letectvím, jeho nejposlednějšími úspěchy na všech světových závodištích, se všemi leteckými novinkami dnešní doby. Svou bohatostí předčí dva díly předešlé a vzbudí jistě neobyčejný a zasloužený zájem naší mládeže, dospělých i škol.

Je vskutku záslužným činem továrny ZORA, že tak krásným způsobem budí zájem o naše letectví a doporučujeme proto skutečné dobrou

LETECKOU ČOKOLÁDU ZORA,

ve které najdete tyto letecké obrázky překrásné.

*

Plukovník v. v. Alois Hilček vydal knížečku **„Smluvené značky v topografických mapách."** Na rozdíl od jiných dosud vydaných podobných publikací má knížečka tu výhodu, že skautské značky pro všecky vojenské topografické mapy, od mapy původního měření 1 : 25.000 až do přehledné mapy 1 : 750.000 s uvedením klíče, jenž pro dotčenou mapu platí. Tabelární uspořádání značek, jakož i jejich seskupení podle příbuznosti znázorněných objektů dovoluje snadný přehled a poskytuje názorné porovnání ve znázorňování objektů v mapách různých měřítek a tím i o jejich obsahu.

Seznamu značek je předeslán stručný, ale výstižný úvod o pravidlech a o různých případech v použití značek.

Knížka má 18 stránek kapesního formátu 10½ × 15 cm. Nepatrná cena knížky 3 Kč umožňuje její opatření každému upotřebiteli vojenských map. Objednávky tiďte na Skautskou Edici, Praha II., Vodičkova 6.

PRAVDA VÍTĚZÍ!

Mír PRAVDA VÍTĚZÍ! Čs. Červeného kříže 1938

Svaz junáků skautů a skautek republiky Československé ve službách pravdy.

Československý Červený kříž nám každým rokem o svátcích velikonočních připomíná, abychom vždy a všude pracovali pro mír, mír udržovali a mír připravovali.

My skautky, které skautský slib a zákon zavazuje k práci pro mír, znovu zopakujeme si na výzvu Čsl. Červeného kříže svůj slib. Letos Červený kříž vyzývá, abychom promyslili heslo: „Pravda vítězí", neboť převezme-li každý z nás toto heslo do svého života — i do své každodenní, nejmenší a nepatrné povinnosti, úkolu, práce a myšlenky, dá tak obrovské míru pevný základ.

Přijaly jsme skautské zákony a slíbily jsme mluviti pravdu. Proti pravdě však se nechybuje jen slovy, nepravdou a lží. My skautky ani v myšlenkách nedáme místa nepravdě. Snažme se poctivě myslet, všechno řádně domyslet; jakmile se musíme omlouvat: „Já myslela, že . . .", ukazujeme, že jsme něco nedomyslely.

Proti pravdě hřešíme též pohodlností a nepořádností. Pohodlnost a nepoctivost jsou úzce spojeny; peníze ani majetek bychom nekradly, ale jak často okrádáme své zaměstnavatele o čas tím, že přijdeme pozdě do práce nebo že pracujeme polovičatě. Nepořádností můžeme zkaziti majetek hmotný, zničiti zdraví, ohroziti bezpečnost. Vzpomeňme si, jak by bylo nepoctivé, neskautské postaviti nepořádné stan, kamna, uskladniti nedostatečné zásoby na táboře, míti skříňku první pomoci v nepořádku, pomlouvati, špatně smýšleti o druhých, nechoditi včas, nekonati přesně dané příkazy.

Chceme-li spolupracovati na obranu míru, uplatniti heslo, které nese vlajka presidentova, musíme odstraniti ze svých myšlenek, slov a skutků nepořádnost, pohodlnost, lenost, nepoctivost, nepřesnost, leč ale hlavně musíme přenésti svoje skautské zákony i do života neskautského, do rodiny, do školy a do zaměstnání. Skautka, která na táboře nadšeně pracuje, svůj stan, tábor i okolí tábora udržuje v pořádku a hezky upraví, skautka, která zdravě žije, pokud má na sobě skautskou uniformu, ale doma strpí kolem sebe špínu a nevkus, zdravotní pravidla nedodržuje, ve škole podvádí, být i v drobnostech, nejedná pravdivě.

Sestry, náš slib a zákon nám říkají, co máme dělat. Plňme je pravdivě a budeme připraveny pracovat pro mír a pro svou vlast pod heslem „Pravda vítězí"!

Vlasta Koseová, náčelní.

*

Pravda může působiti léčivě jako radium, neboť je právě tak vzácná a drahocenná. Podávejme ji svým bližním s jemností s čistou myslí.

Nezaměňujme pravdu s jizlivostí a neříkejme pod záminkou, že jsme upřímné, přítelkyním nepříjemné věci do očí, tím méně za zády.

Dobře míněné slůvko pravdy včas a s taktem pronesené zvítězí na konec i nad velmi zaujatou citlivostí.

M. Januštíková, zemská náčelní.

*

My, skautky, vychováváme svou mládež pro lepší budoucnost. Chceme čerpati z duší skautek celé dobro, celou krásu, které jsou v nich uloženy, v celé bohaté velikosti a rozmanitosti. Činíme to individuální výchovou a tím, že v nich budíme snahu sebevýchovy.

Nechceme zázraky. Bojujeme proti malým denním zvykovým nepoctivostem. Chceme, aby se u skautek vžil cit pro poctivost. I zde se snažíme teorii přenésti do praxe. Kdo se naučí přemáhat sebe, často, denně, kdo snáší dokonce nepříjemnosti pro pravdu, kdo se umí obětovat pro pravdu, je odvážným člověkem. Takovou odvahu chceme vychovati u skautek.

Je proto naší hlavní snahou výchova mravní. Na nás nepůsobí zevní lesk a vzezření, nýbrž povaha ve své holé jednoduchosti a pravdivosti. Z toho plyne, že mnohé skautky známe jenom podle toho, co vykonaly.

Chceme, aby skautky podobným způsobem posuzovaly i ostatní lidi. Nikoli podle zevnějšku, nýbrž podle duševního obsahu. Chceme, aby skautky necitily vůči nikomu ani povýšenosti ani povýšenosti.

Víme, že je štěstím každého národa, když jeho občané jsou tím, čím mají býti, jehož představení jsou spravedliví, jehož učenci jsou věční, jehož zaměstnaní jsou poctiví, jehož umělci jsou nadšení, jehož ženy jsou hospodárné, jehož mužky jsou prosté, přirozené a pravdivé.

Věříme, že se nám podaří vychovati takové pokolení, poněvadž budeme pro ně bojovat s jasným zrakem, s čistým srdcem, s úsměvem i v těžkostech života; věříme, poněvadž důvěřujeme ve vítězství pravdy.

Dr. Mira Mladějovská, zemská náčelní.

*

„Nezapomeň svaté povinnosti, stůj na stráži pravdy a dobra!" (Z písně ruských skautů.)

Světová válka zavinila úpadek mravních hodnot. Místo poctivé, vytrvalé práce, odpovědnosti, čestnosti, utvořil se zvyk lehkomyslného poměru k povinnostem, touhy po radovánkách a požitcích.

A je to skauting, který vzal na sebe úlohu utvářet charakter mládeže. V přírodě dává možnost zdravého vývoje, upevňuje víru v sebe, otužuje, učí soběstačnosti, radostné pomoci bližnímu. Skauting vychovává mládež ve službě pravdy a dobra.

Dr. Natalie Berežná-Skirpanová, náčelní skautek na P. R.

*

Bojím se, že to u mne pravda ještě nevyhrála. Chce toho od rána do večera hodně. Pořádek — a já si tak ráda leccos odpustím. Nečistit při hrách — a ono to tak svádí už pro švandu. Nevyhýbat se práci — a přece výmluva je snadnější. Být všude včas — a láka vás tolik věcí, abyste si je prohlédli a zdrželi se. A přece jsem ti pravdo, slíbila, že půjdu jako skautka, třeba jenom zatím šotek, za tebou.

A když si to umínám doopravdy, leccos se mi už podaří, na mou duši. Přiznávám se vám pošeptmo, že ještě toho musím hodně zpravit, ale nahlas slíbuji, že chci, aby u mne také zvítězila jednou pravdivost.

Šotek.

*

„Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe...."

Slibujeme-li af již sebemenší věc, musíme ji, třebas je nepatrná, vždy a za všech okolností splniti. Běřeme-li na sebe povinnosti obsažené ve skautském slibu, máme velkou odpovědnost.

Milovati svou vlast a chrániti ji v každé době. Neznamená, že musíme snad čekati, až nás sama zavolá. Každý den v běžném chodu života naskýtá se mnoho možností, kdy můžeme uplatniti své služby. Jsme-li včas na svém místě, dodržujeme-li slovo, což jest samozřejmé, hájíme-li pravdu, zachovávámeme-li skautské zákony, jsme-li zodpovědné, již to jest cesta k pravdivosti.

Mravní zásady každého občana ve spořádaném státě:

Buďme vždy jeden k druhému upřímnými, pomáhejme trpícím ať nemocí neb bídou, nebuďme sobečtí; v tom spočívá blaho vlasti, kterou musíme vždy milovat, která nám musí býti dráhá, kterou si musíme hleděť udržet a vždy chránit jako poklad nade vše nejdražší.

Tyto zásady musí být zákonem každého řádného občana.

Ela Hůrková, Jednička.

*

Československé skautky vítají heslo volené pro letošní velikonoční mírové dny tím radostnější, poněvadž jest také zákonem.

Skautka je pravdomluvná. Tuto prostou větu velkého významu učíme všechny, jež vstoupí do našich řad. Není nic vznešenějšího nad pravdu a nic ohavnějšího nad lež. Lásku k pravdě musíme vštěpovati dětem již v nejútlejším věku, podle slov Ovidiových: Počátkům zabraňuj! Nebo podle starého českého pořekadla: Leč má krátké nohy! Pravda musí býti skautce svatá a musí ji projevovati v každém svém počínání. Vedeme-li své svěřenky k poznání velikého významu pravdy, dáváme jim pevný základ, aby se podle něho řídily nejen v našich řadách, nýbrž i v celém soukromém životě.

Olga Remešová, vedoucí oddílu skautek, Praha.

*

My skautské pracovnice a maminky skautek žádáme, af se pravda jeví v celém denním životě dobře skautky.

Skautka ví, co je dochvilnost a proto pro ni neplatí výmluva, že hodiny nešly včas, že ji při přesedání elektrická dráha ujela a podobně. Nevymlouvá se, že dnes ve škole měla „smůlu", ale podle pravdy přizná se sama sobě, že její včerejší příprava úloh nebyla tak poctivá, jak měla být. Záhy přemůže kladnými výsledky své „smůly" a práce školní přestane být obávaným denním strašidlem. Nevyhýbá se práci výmluvou, že právě má jiné starosti a že přijde za chvíli. Podle pravdy přemůže svou nechuť a vykoná ihned to, co se na ni žádá, neboť právě pohotovost a rychlé konání práce staví sebe nepatrnější práci na první místo. Žije v míru s lidmi i nesympatickými, přemůže svoji nechuť, neboť podle pravdy najde na nich jistě nějakou dobrou vlastnost, pro kterou jednání s nimi bude příjemnější. Pravda, kterou vložila dobrá skautka do svého celého denního konání, je bezpečným základem úspěšného života.

S. Rakošanová.

*

Pravda vítězí v našem životě jako čistota jenom tehdy, když ji soustavně včleňujeme do denního života. Náš skautský slib nás zavazuje k takové službě pravdě. Nevzýváme pravdu jenom v okamžicích nadšení jako nadzemskou hodnotu, ale znamená to pro nás:

Nesmlouvavé úsilí o pravdivost ve všech i v domnělých maličkostech. Přemáháme denní nepříjemnosti a nepohodlí na cestě k radostnému cíli: k pravdivému životu.

Svěřenou mládež zvykáme trpělivě pravdivosti od prvního kroku do skautingu, aby ji zákon pravdy vešel do krve.

Anna Fleischerová, místostarostka Svazu, předsedkyně Dívčího odboru.

DÍVČÍ SKAUTING

Vítězné sesterství.

Kdo neumí odpouštět
je často horší,
než chybující.

„Podívej se, Dulčineo, co to Kudlanka zase provedla!" volala jedna skautka a držela v pravici ohlodaný kus slaniny.

„Vidím, Velká Vílo, mohla jsem si to domyslet. Vidělа jsem, jak Kudlanka hodila slaninu na zem, jen tak, do stanu, místo aby ji pověsila. Naší krásnou slaninu asi ohlodala nějaká krysa."

„Dulčineo, musíš býti též trochu přičinlivější. Když vidíš, jak je Kudlanka neopatrná, mohlas ji upozorniti, tentokráte by to bylo jistě postačilo. Tím bys prospěla nejen Kudlance, nýbrž celému táboru. Zdar skautingu spočívá na spolupráci všech. Sama nemohu na všechny dohlédnout. Musíte být samostatnější. Ty táboříš již po třetí a Kudlanka je zde prvně, tedy musíš na ni trochu dohlédnout."

„Ovšem. Nemyslela jsem, že se slaninou to tak tragicky dopadne, sice bych ji určitě byla upozornila."

„Vidíš, Dulčineo, jak se nevyplácí malý nepořádek. Příště si dej pozor i na malé věci i když nevíš, co v nich může povstati."

„Vidím, že jsem chybila, jindy si dám lepší pozor."

„Žádné dlouhé úvahy a řeči. Vím, že mi rozumíš a to mi stačí," dodala Velká Vila a s úsměvem mi poplácala rameno.

Myslela jsem si, že tím je celá záležitost odbyta, avšak nebylo tomu tak. Celá naše tragedie se slaninou teprve začínala.

Večer jsme šly na vycházku. Já jsem chtěla jít s Kudlankou, se svou starou kamarádkou; s ní jsem chtěla pozorovat přírodu.

Chodila po mém boku němá, ani se na mne nepodívala. Byla nějak prapodivná. Konečně se mi zdálo, že zde není něco v pořádku a pokusila jsem se o rozhovor.

„Podívej se tam na ty krásně osvětlené osiky."

„Vidím je i bez tvého upozornění," odsekla mi suše.

„Jak jsi laskava," řekla jsem ponědkud podrážděně.

„Co ty chceš mluviv o laskavosti?" zabručela a ani se na mne nepodívala.

„Co je ti. Nechápu tě. Stalo se ti něco?"

„Nedělej hloupou. Prý jsi tak vtipná, proč se tážeš?"

„Nic nevím, asi mne přecečuješ," pokusila jsem se přátelsky, s nuceným úsměvem.

„Včera jsem tě přeceňovala, dnes již ne. Nyní již vím, jaká jsi přítelkyně."

Každým jejím slovem rostl můj údiv a když umlkla, sevřelo se moje srdce. Co to jen Kudlanka měla?

„Mluv! Chci vědět, co mi vyčítáš."

„Chceš-li slyšet celou tu nevkusnou historku, kterou beztak znáš, tedy ti ji povím celou, naplno, abys věděla, že nejsem takhloupá a slepá jak se domníváš. Žalovala jsi Velké Vile, že jsem nepořádná, že jsem hodila slaninu na zem, že, jsem povrchní holka a takové podobné věci. Slovem mluvila jsi jako stará klepařka, ty, moje přítelkyně, o které jsem myslela . . . ostatně vidím, že mlčíš, nač mám pokračovat . . .?" zarazila se Kudlanka.

„Tomu ty věříš?" tázala jsem se upřímně a zcela pohořšena. Dlouze jsem se na ni podívala, avšak ona mne neviděla. Měla svraštěné čelo a zrak upřený na vzdálenou skupinu stromů. Náhle se na mne podívala a zasmála se ironickým smíchem, který se mne dotkl jako ostří meče.

„To je vše, co k tomu dodáváš, báječná Dulčineo!" zvolala a zrychlila krok.

„Kudlanko, Kudlanko," prohodila jsem vyčítavě a rozpačitě, víc jsme nemohla ze sebe dostat. Zmocnilo se mne neznámé zlo. Nevěděla jsem, co mám činiti. Když mne podezřívá, když jsi schopna mne podevřívat, tedy si pokračuj, myslela jsem si rozhořčeně, nechť vidím celou tvou mrzkou duši. Chceš-li, urážej si mne, já budu držet, já to vydržím, vždyť mám čisté svědomí.

„To je vše, čím se omlouváš?" tázala se mne se zatajmi zuby.

„Jen dál," vyhrkla jsem se sebezapřením.

Kudlanka se při těch slovech prudce zastavila a spustila:

„Jen dál? Snad je toho ještě málo? Jsi neupřímna, donášíš, štveš Velkou Vílu, kterou tak miluji, štveš ji proti mně a pak přijdeš s nehoráznou opovážlivostí, jako b ynic. A s těmi otázkami si ze mne děláš šašky nebo co? Ty jedna ničemo, ó báječná Dulčineo!"

Každé její slovo mne bolelo a přeci jsem držela. Když přestala, neubránila jsem se a prohodila jsem:

„Tak mne znáš?"

Světový náčelník a světová náčelní doma, ve vile na Paz-hillu (mírovém pahorku) v Anglii. (Foto Mrs. Kerr.)

Co píše „The Council Fire"?

Rok 1938, čís. 1.

Toto číslo je věnováno hlavně 22. únoru, oslavě skautského sesterství. Anglické skautky tomu dni říkají „Thinking Day", den vzpomínek. Loni nám napsaly k oslavě toho svátku článek finské skautky, letos dodaly zajímavý a bohatý program polské skautky. První část napsala J. Wierzbianska, nová polská zahraniční zpravodajka. Podává způsob přípravy na oslavu mezinárodního dne a podrobný vzorný program na schůzku 22. února. Zdá se mi, že bychom měli občas na oslavu různých svátků upozorniti ve „Skautu-Junáku" nebo ve „Vůdci" podrobné vzorné programy jako onen od sestry Wierzbianské. Druhá část článku popisuje oslavu toho svátku ve škole sestry Malkowské na Dworku Cisovém. Dále je připojena polská píseň k táborovému ohni, kuchařský táborový recept a tance.

Za rok nás pověří Mezinárodní ústředí skautek dodáním programu k 22. únoru. Co byste si přály, abychom napsaly do „The Council Fire"?

Z toho bohatého čísla poznamenám pouze nejdůležitější zprávy a upozorňuji znovu, že můžete obdržeti překlady všech článků (viz „Skauta-Junáka" r. 24, č. 5, strana 83).

Pro nás je velmi poučný článek „The Chief Scout Says", kde se světový náčelník dotýká skautské výchovy a reorganisace. V článku „Silver wedding of the Chiefs" (Stříbrná svatba náčelníka a náčelní) Lady Baden-Powellová oznamuje, že z vděčnosti ke skautingu dala 7665 penny, které denně po jednom ukládala od prvního dne svého skautování. Je to příspěvek na zřízení mezinárodní skautské dívčí nocleháry v Londýně. Další

peníze dodají skautky sbírkami se všech koncŭ světa. Přičiňme se též!

Neobyčejně živý je článek „O velké skautské hře" (Angie de marche) a další od E. Lesaffre o povinnosti k vlasti (Duty to Our Country). Pro vůdkyně šotků doporučuji úvahu o dětské obrazotvornosti od B. Hibbelin (Imagination in Brownie Training).

Míra.

Naďa, 14. oddíl skautek Praha:

Na táboře francouzských skautek.

O prázdninách jsme byly. Bali a já, na táboře francouzských skautek u Nicy. Tábor byl úplně jiný než náš a proto život v něm byl tím zajímavější. Již kraj na dodával táboru zvláštního rázu. Byly jsme asi 900 m nad mořem, takže jsme viděly moře, ačkoliv bylo od nás vzdáleno 30 km. Pod sebou jsme viděly hornatou krajinu, spoustu pahorků, stále nižších a nižších, které nakonec mizely pod hladinou moře. Tu a tam bylo vidět malé městečko zcela lidového rázu, s rovnými střechami a bílými domy. Za námi se zdvihal vrcholek hory, na jejíž úbočí plamínek byl náš tábor. Cesta nahoru byla neschůdná, žádný povoz tam nemohl jet a tak všechnu dopravu, i dopravu potravin, obstarávali muloví.

Okolí bylo velmi krásné. Někdy, když bylo hodně jasno, viděly jsme i Alpy.

Jedno našemu táboření však velmi chybělo — koupání. Asi pět minut od tábora byla více jakási tůňka, 4 metry hluboká, v níž se dalo plavat — ale co je to proti naší řece nebo rybníku! Francouzky většinou neuměly plavat a tak jsme pro ně chtěly uspořádat plavecký kurz. Pro velký počet přihlášek jsme jej však nemohly uskutečnit.

Protože ve Francii je málo dřívíství skautky stany celé plátěné, podpírané bambusovými tyčemi. Na tábor se vůbec vozí velká spousta různých tyčí a latí, z kterých se potom sestavuje nábytek, t. j. hlavně police. V každém stanu je šest slamníků, ve dne složených na jedné straně, na noc se rozkládají. Jiného zařízení skautky ani nepotřebují. Ve stanu pouze přespí, a při-li, musí se schovat do nějaké blízké stodoly nebo domu. Tábor musí být vždy v blízkosti nějakého obydlí.

Za zmínku stojí t. zv. cabinets de toilette. To byly malé pokoušky, ve kterých byly všechny mycí potřeby a umyvadla, věc u nás na táboře nevídaná. Umyvadla byla dvojí: jedna velké asi jako náš „ešus", druhá o něco větší, plíšová, z nichž se vodu snadno vylila. Dalo se v nich velmi špatně mýt. Tábor byl primitivní, ale ten přepych s umyvadly jsme dobře nechápaly. (Snad je to jakási tradice — všude v museích nám vykládali: „V tomhle umyvadle si myl Ludvík XIV., v tom Marie Antoinette"; a i ta umyvadla v těch museích byla tak malá.)

Stavba francouzského tábora nedá tedy skoro žádnou práci. A není také tak trvanlivý. To však mělo zase výhodu, když začal foukat mistrál. Shodil všechno, ale během půldne byl tábor zase znovu postaven. Mistrál nás postihl celkem čtikrát, vždycky v noci a jen tak tak, že jsme zachytily stan za poslední cípek, aby nám nesletěl až někam na pláž.

Přísmě mílely tu dny, stále ve stejném pořádku. Vstávání, cvičení, úklid, vztyčování vlajky, po němž následovné čtávala různá pojednání, na př. o pravdě, radosti atd. Odpoledne jsme věnovaly zábavě a hrám. Naučily jsme se hodně našich her a písniček. Z těch se jim nejvíc líbily „Rožnovské hodiny". Často večer ještě před spaním nějaká přišla a povídá: „Zazpívej mi, víš tu s tím Bim Bam." A tak jsme zase zpívaly a povídaly o Československu. Při tom jsme si upřímně přály, abychom jim také jednou mohly ukázat náš tábor, Prahu, Československo. Zvaly jsme je k nám a mnohé slibily, že přijedou. — Zatím se úplně setmělo, daleko pod námi vynořilo se bezpočet hvězdiček — Antibes. A ještě dále, až na obzoru, mrkal odměřeně maják. Obloha byla temně modrá, pokrytá miliony hvězd, pravé jižní nebe. Ještě jsme zazpívaly večerku a tábor se pohroužil v tajemné kouzlo noci.

Slovo sestry náčelní.

Milé sestry,

na Valném sjezdu jsme se dozvěděly, že z. náčelní, prof. E. Milčicová, z důvodů zdravotních se vzdává své funkce. My všechny, které jsme s ní blíže spolupracovaly, viděly jsme, jak sestra náčelní obětavě pracovala, často na úkor svého zdraví. Bylo nám líto, když jsme uslyšely o jejím rozhodnutí, i když jsme chápaly její důvody.

Sestra náčelní projevila přání, abych byla kandidována na její místo. Valný sjezd návrh sestry náčelní přijal a pověřil mne funkcí náčelnice Svazu Junáků skautů a skautek R. Č. S. a současně jmenoval sestru prof. E. Milčicovou čestnou náčelní, protože jsme všechny cítily, že se neloučíme se sestrou, ale že chceme i nadále být pod jejím ideovým vedením. Chceme ji pouze ulehčiti v namáhavé práci, chceme, aby si odpočala od rozptylující práce administrativní a věříme, že osvobozena od práce kancelářské, bude nám moci mnohem více pomáhati svými radami, kritikou a sesterskou láskou.

Odhodlala jsem se přijmouti místo náčelní Svazu jen proto, že spoléhám na spolupráci sestry čestné náčelní a že věřím, že i ve Vás najdu oporu. Vždyť každá z Vás, ať činovnice, ať vůdkyně, neb skautka má velký kus zodpovědnosti za to, jak dívčí skauting prospívá a jak se bude vyvíjeti. Jsme sestry, naše povinnosti, práva i odpovědnost jsou stejné: konati poctivě, přesně a s láskou úkoly každé z nás svěřené.

Skoro čtvrt století vedla sestra čestná náčelní československé skautky. Je nás skoro deset tisíc, a za tento rozvoj vděčíme své první náčelní. Svou vděčnost prokážeme nejlépe, budeme-li všechny dobrými šotky, skautkami, vůdkyněmi, činovnicemi a budeme-li sestersky spolupracovat.

Buďme vděčny a „Buďme připraveny!"

Vaše

Vlasta Koseová, náčelní.

(Vítězné sesterství.)

„Ano, dnes tě znám a proto mi jdi raději z očí, abych ti nemusela říci ještě víc a tím zbytečně nezvětšovala tu bolest... ostatně, hlouposti. Abys věděla, nic si z toho nedělám. Ha... há" a se smíchem odběhla k nejbližším skautkám, vzala dvě pod paží a začala hodně hlasitou zábavu, při které se zbytečné smála, zbytečně poskakovala a různým způsobem projevovala svou výbornou náladu.

Co jsem měla dělat? Něco mě hnětlo, bylo mi skoro nevolno. Byla jsem zklamána Kudlanka není hodna mého přátelství. Jak mne může jenom podezřívati takovým způsobem? Za ni jsem ještě dostala od Velké Víly a skoro jsem se za ni přimluvila a tak mi to Kudlanka odplácí! Bolelo mne to, poněvadž jsem měla Kudlanku ráda. Těžce jsem si oddechla a šla ke skautkám, které byly za mnou. Snažila jsem se s nimi zapomenout na své hoře.

Avšak marně. Vždy znovu mě to trápilo a hnětlo, pokaždé, jak jsem zahlédla Kudlanku, a trápilo pokaždé, když jsem spatřila slaninu, když Velká Víla někoho napomínala.

Nejvíce mě tížila tato událost večer, když jsem byla v posteli. Vedle mne Kudlanka usnula, aniž bychom si řekly dobrou noc. Ráno jsem zase spatřila její tenkou postavu, zamlklou... že by v ní bylo tolik zla? A zase se moje srdce sevřelo.

Proč jsem se tak trápila, nevím to dobře ani dnes, vždyť jsem měla vědomí své nevinnosti, měla jsem čisté svědomí a to mi mohlo postačit. Stokráte jsem si to opakovala a předříkávala, mohlo mi to stačit, avšak rozumování celého světa mi tenkráte nebylo nic naplat, potřebovala jsem více než dobré svědomí. Nevěděla jsem, zda miluji nebo nenávidím Kudlanku. Měla jsem špatný pocit a nejradší bych byla ještě několikrát celému světu, že mi dobré svědomí nestačí a...

Byla jsem vůbec nevinna?

Na kocni jsem pochybovala o všem, moje myšlenky se zkalily. Nechutnalo mi přesto, že jsem byla na táboře a zdá se mi, že jsem se spadla.

Nevím, jak by byla tato strastiplná historie skončila, kdyby nebylo táborového ohně.

Šero, modravé páry nad lesem, západní obloha oranžově-růžová. Fialové dálky a tajuplné, hlavé stíny. Několik bledých hvězd, chlad a ticho.

My, skautky, jsme seděly v kruhu. Slyšely jsme jenom záchvěvy větru. Velká Víla přistoupila k ohništi a zapálila suché větvičky. Plamen se nesměle dotkl jedné větévky a pak pohladil druhou a třetí, vždy rychleji a náhle prudce vyskočil a velkou červenou září pohltil celou hranici. Jiskřičky se rozlétly po obloze. Oheň hučel, dříví praskalo.

Konečně skautky přerušily ticho a zapěly píseň „Zaplál oheň".

A zase nastalo ticho, v kterém tak jasně slyšíme šepot větru a ohně. V očekávání jsme hleděly na Velkou Vílu.

Ta chvilku mlčela se skloněnou hlavou a pak zřetelně zazněl její hlas. Pozorně jsme ji poslouchaly, ani jsme nehlesly a sama jsem cítila, že se mi skoro zastavuje tlukot srdce, že se něco dotýká mé nejbolestivější struny.

Co se stalo?

Obávám se, že nyní mé líčení nebude dosti výstižné. Není dost slov k vyjádření toho, co jsem cítila.

Pamatuji se, že vůdkyně něco říkala o osobní nesnášenlivosti a o tom, jak lidé kladou osobní zájem nad zájem celku. Poukazovala na to, že u nás mnohá dobrá práce byla marna jen proto, poněvadž jejímu vývoji bránila osobní nesnášenlivost. My, skautky, naučme se proto pracovati proti těm škůdcům a naučme se klásti zájem celku nad zájem osobní. Výhodu má ta osoba, která se naučila od dětství odpouštět. Nezapomeňme, že i dokonalý člověk chybí a dokonalých lidí je pramálo. S chybami musíme počítat a kdo nechce odpouštět a svou tvrdošíjností ruší spolupráci, je jě škodlivější než sám chybující.

Výklad Velké Víly mne tak rozrušil, že z ostatního táborového ohně jsem mnoho nevnímala. Zdálo se mi, že někdo zašlehl ve vzduchu čarovným proutkem.

Byla jsem ještě zamyšlena, když zazněla večerka a když jsme běchádzely do svých stanů.

V našem se Kudlanka již chystala ke spánku. Rychle jsem učinila totéž. Sotva jsem ulehla, pronásledovaly mě myšlenky. Co mám nyní dělat, tázala jsem se. Co bych tak měla říci Kudlance? Cítila jsem, že se s ní musím dáti do rozhovoru, že to je dokonce mou povinností, ale jak?

Kudlanka sebou házela v posteli a vzdychala. Náhle ztichla.

Snad neusnula, řekla jsem si s hrůzou, vždyť jsem ji ještě nic neřekla, vždyť je mojí povinností...

Kámen mi spadl se srdce.

„Dobrou noc, Dulčineo," ozval se hlas ze sousední postele.

Kudlanka přerušila ticho, ona mne dokonce oslovila, ona první. Ohromná radost se mne zmocnila, chtěla jsem vyskočiti z postele a obejmouti ji, ovládla jsem se ještě včas a řekla jsem pouze:

„Jak jsem ráda, že mi přeješ dobrou noc."

„Doopravdy? Mohu ti uvěřit, Dulčineo?"

„Ani nevíš z jakých rozpaků jsi mne vyvsobodila. Zrovna jsem úsilovně o tom přemýšlela, co ti mám říci, jak tě mám oslovit."

„Viď, Velká Víla?"

„Ano, ... že my nebudeme malicherné?"

„Dej mi pusu, Dulčineo, odpouštím ti, na vše chci zapomenout."

S radostí jsem k ní přiskočila, složila svůj trpící heroismus a zašeptala Kudlance do ucha: „Kudlanko, neprávem jsi mne odsoudila, já jsem nevinna..."

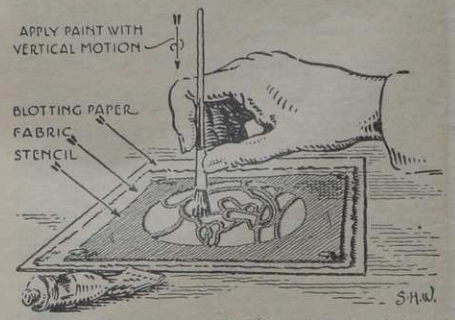
To bylo před třemi roky a podnes trvá naše přátelství. Zdá se mi, že potrvá až do naší smrti. My se na sebe již neumíme zlobit, my jsme se naučily navzájem odpouštět.

Míra.

Stacy H. Wood. Přeložil Fižďa-Fischl 5. vodní oddíl Praha.

MALOVÁNÍ POMOCÍ ŠABLON.

Jednoho rána objevil jsem se v táboru u snídaně ve sportovní košili, na které byl vymalován pomocí šablony veliký kohout. Ještě před polednem jsem byl zahrnut žádostmi skautů, kteří si přáli, abych jim udělal na košilích také takové ozdoby. Tak jsem dal nevědomky podnět k libůstce, která se rozšířila v táboře jako lavina. Byl jsem pak zaměstnán malováním skoro celé léto. Jako odpověď na tuto spontánní žádost věnuji tyto řádky oněm skautům nebo skautkám, kteří si jich přejí použíti. Kresby byly vzaty ze skutečných šablon, které byly již použity a shledány zpracovatelnými.

Vysvětlení k anglickému obrázku: Štětcem pracujte pohybem shora. Blotting paper: piják. — Fabric: předmět na nějž malujeme. — Stencil: vyřezaná patrona.

Šablona jest kresba nebo přizpůsobený obraz vyřízнutý z papíru nebo velmi tenkého kovu. Užívá se k rozmnožování kreseb kolikrát jest libo.

Předně přichází v úvahu družinový emblem. Může býti použit následovně: jako ozdoba na táborové košili nebo sportovní tričko, na malé vlajce pro družinu nebo jako ozdoba klubovny; také na podušky a začleny v klubovně. Na ty se kresba dává na obrubu a opakuje se.

Nejobtížnější — ale s trochou pozornosti není to tak těžké — jest přizpůsobiti kresbu tak, aby se dala užívati jako šablona. Vezměme na př. družinový emblem orla. Obrysy mohou býti vzaty z nějaké skautské příručky. Musíme vždy pamatovati na to, že čáry v kresbě musí vždy něco představovati, na př. kožíšku, peří nebo snad obrys nohy, důležitého svalu atd.

Obraz 1. jsou pouze obrysy hlavy orla. Obr. 2. ukazuje stejný obrys, ale jest rozmnožen čárami zdůrazňujícími peří. Kresba musí býti pečlivě vypracována a pak přenesena pomocí uhlového papíru na papír šablonový. Jest to velmi těžký olejový papír, kterého se používá jako stínidla na lampy. Šablonový papír můžeme si také učiniti velmi jednoduše olejem do těžkého hnědého balicího papíru, který pak necháme několik dní sušit, než přenášíme a vystřihujeme kresbu. Když jest kresba přenesena na šablonový papír, musí se pečlivě vyřízнouti špičkou ostrého nože. Dejme pozor, abychom nepřeřízli nějakou čáru!

Když jest vše hotovo, připevníme šablonu k látce. Pod látku dáme veliký kus pijavého papíru. Tento vysaje všechnu barvu, která by prosáklá látkou. Když jest šablona umístěna v poloze, kterou jsme si přáli, upevníme ji dobře připínáčky.

Vybarvování se děje olejovou barvou v tubě, kterou dostaneme v každém papírnictví nebo drogerii. Trochu barvy dáme nejprve na pijavý papír, který vysaje část oleje, takže barva není tolik tekutá.

K barvení jest nejlepší kulatý štětec s tuhými vlasy. Když jest šablona jemná, s menší plochou, musíme použíti štětce co možná nejslabšího.

Při nanášení barvy do šablony užíváme jen konce štětce. Teckujeme a nerozrážíme barvy. Štětec držíme ve svislé poloze. Když jest celá plocha pokryta barvou, sejmeme připínáčky a šablonu opatrně zdvihneme. Potom kresbu pověsíme a necháme ji den schnouti.

Šablonování děje se vlastně jednou barvou. Také však můžeme použíti dvou i více barev. S tím však začneme, až když jsme již získali trochu zkušenosti.

Šablony mohou býti nanášeny na bavlněné látky, hedvábí, vlnu, kanafas, plst a tkané látky každé síly.

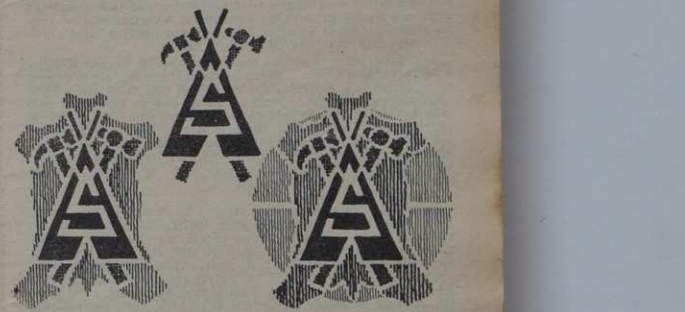
Obrázky ukazují, jak se navržený odznak pro tábor vytváří.

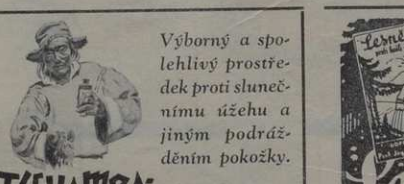
První rok se odznak skládal z indiánského stanu a dvou kladívek; druhý rok se přidalo pozadí a třetí kruh. Tyto byly šablonovány na jasně zbarvené plsti a pak vystřiženy a přišity na skautskou uniformu.

Pro záclony, přikrývky na stůl, podušky a jiné věci, kde jest nutno opakovati kresbu vícekráte, jest zapotřebí velké hladké plochy jako podkladu a místa, kam přijdou kresby, musíme si vyznačiti špendlíky nebo nití. Vzorek můžeme také ještě doplniti jednoduchými vlnitými nebo rovnými čarami. I dvě nebo více kreseb mohou býti sestaveny pro zvýšení efektu.

Průměrná šířka kresby pro různé účele jest asi 12 cm. Stejně může býti použita na věci ze dřeva i stěny klubovny. Znaky skautů všeho druhu (na př. odměny za zásluhy) lze takto velmi lehce znázorniti a vytvořiti předměty skutečně dekorativní hodnoty.

Nakonec zkušenost: když vaše družina dá se jednou do hotovení kreseb svých totemů, zmocní se i vás zakrátko touha vídati tyto na všech částech družinové výzbroje

Výborný a spolehlivý prostředek proti slunečnímu úžehu a jiným podrážděním pokožky.

Chřipka více škody nenatropí, po LESNĚNKÁCH zmizí beze stopy!

Medic. bonbony, pravé jen s touto chráň. značkou!

Lesněnky

Ve vlastním zájmu odmítejte padělky

Tisíce rádi, tisíce radí žitnou kávu Perolu.

ANGINOLKY, spolehlivá ochrana proti krčním afekcím! Nezapomeňte včas si opatřiti!

Káva jako voda? Franckovka chuť dodá!

Skauting na Podkarpatské Rusi.

Je dosud málo známo, že na Podkarpatské Rusi jest organisováno poměrně silné skautské hnutí. V posledním roce bylo zde 2526 skautů a skautek. Z toho nejsilnější jsou ruští skauti (1210), ukrajinští mají 515 členů, maďarští 348, čeští 323 a židovští 131. Svaz skautů vybudoval zde zdravotní organisaci, v níž jsou poměrně zastoupeny všechny tyto národní skupiny. Zemským starostou jest guvernér Podkarpatské Rusi K. Hrabar, zemským náčelníkem div. gen. O. Svátek. 20. března t. r. bude slavnostní zasedání této instituce v Užhorodě za přítomnosti náčelníka Svazu skautů a skautek republiky Československé prof. Ant. B. Svojsíka.

D. G. Mukerdži:

MŮJ SLON KÁRÍ.

Slavný indický spisovatel a básník vzpomíná v této knize svého mládí, kdy narodil se na pokraji džungle nedaleko Kalkuty. Kniha je plna lásky nejen k jeho milovaném zvířeti, které jako malé slůně vyrůstalo s ním, malým chlapcem, do života. Učí nás však jako nezapomenutelné knihy džunglí poznávati indickou přírodu a podivuhodný vztah Indů k ní. Přinášíme dnes z knihy kapitolu: Kárí je vychováván.

Kárímu bylo pět měsíců, když mi byl dán do opatrování. Mně bylo devět let a jestliže jsem se postavil na špičky, mohl jsem mu dosáhnout až na hřbet. Zdálo se mi, jako by v této výšce ustrnul téměř po dva roky. Snad jsme oba rostli současně. Nejspíše proto jsem nikdy nemohl zjistiti, jak byl vlastně veliký. Žil v kůlně pod doškovou střechou, která spočívala na tlustých stromních pahýlech, takže se nemohla zřítiti, když Kárí při chůzi vrazil do sloupů.

Jedním z prvých činů Kárího bylo, že malému chlapci zachránil život. Kárí nebyl velký jedlík, nicméně potřeboval denně čtyřicet liber větviček na zvýkání a hraní. Den co den brával jsem ho zrána k řece, aby se vykoupal. Tam si vždycky lehl na písčitý břeh, zatím co jsem ho po každé asi hodinu drhl čistým říčním pískem. Poté se dlouho válel ve vodě. Když vystoupil z řeky, svítila se jeho kůže jako eben. Kničel rozkoší, jakmile jsem mu začal stírat vodu s těla. Pak jsem ho obyčejně vzal za ucho, protože se takto nejsnadněji vodivají sloni, a zanechav ho na pokraji džungle, odebral jsem se do lesa, abych mu sehnal k obědu šťavnaté větvičky. Musíte však míti velmi ostrou sekyrku, abyste tyto větvičky dobře useklí, a trvá to nejméně půl hodiny, nežli ji nabrousíte, neboť žádný slon se nedotkne rozštěpených haluzek.

Člověk, jenž vstupuje do džungle, si musí uvědomiti, že tam vládnou určité zákony, které se nesmějí přestupovat. Víte-li pak, že ten, kdo se bojí nebo kdo nenávidí nějaké zvíře džungle, vydává ze sebe zápach, který přitahuje tygry a vlky? Kdykoli jsem měl strach jíti do džungle, neodvažoval jsem se tam zůstati na zemi, aby mne tygři neucítili a nenapadli. Vyšplhal jsem se vždy na strom, poněvadž se odtud lidské výpary nešíří do lesa a zvířata nepoznají, má-li člověk strach či nikoliv.

Jak vidíte, nebyl to jen tak lehký úkol opatřiti Kárímu větvičky a výrůstky. Musil jsem lézti na nejrůznější stromy, abych přinesl ty nejjemnější a nejkřehčí výhonky. Kárí měl velmi rád zvláště malé haluzky fíkovníku, jehož listoví a větve se vypínají k nebi jako katedrála. A tak jednoho březnového dne, sekaje mu je právě, uslyšel jsem náhle, jak mne Kárí z dáli volá. Poněvadž byl ještě velmi mlád, podobalo se jeho volání spíše kříku nemluvněte nežli troubení slonímu. Domníval jsem se, že mu snad někdo ubližuje, a proto jsem rychle slezl se stromu a pádil k okraji lesa, kde jsem ho zanechal.

Ale Kárí tam nebyl.

Rozhlížel jsem se na všechny strany, ale nemohl jsem ho najíti. Došel jsem až ku břehu, kde jsem spatřil, jak se cosi černého zmítá na hladině. Záhadná věc se zvedala do výše; byl to chobot mého slona. Myslil jsem, že se Kárí topí. Byl jsem bezmocný, poněvadž jsem nemohl skočiti do vody, abych ho zachránil, neboť byl mnohem vyšší než já a vážil čtyři sta liber. Zatím se však jeho hřbet vynořil na povrch a sotva mne Kárí uzřel, začal troubiti, silně se namáhaje, aby se dostal na břeh. Poté, nepřestávaje troubiti, strhl mne do vody, a když jsem padl do proudu, uviděl jsem hocha, nataženého u dna řeky. Ještě však neklesl zcela ke dnu, nýbrž jeho tělo plynulo poněkud v hlubině. Vystoupil jsem na povrch, abych nabral dechu. Tam stál Kárí s nohama pevně opřenýma do písčitého břehu a s chobotem napřaženým jako se vztaženou rukou. Čekal, aby mi přispěl na pomoc. Opět jsem se pohroužil a vytáhl tonoucího hocha na povrch. Poněvadž jsem však nebyl dobrým plavcem, nedoplul jsem až ku břehu a pomalý proud mne již začal unášeti. Zachytil jsem se sítin, ale rákos se utrhl. Pod tíhou chlapcova těla umdlévala mi ruka a druhá byla již unavena namáhavým plováním a zachycováním rákosu. Spatřiv, jak nás proud unáší, Kárí, jindy tak pomalý a těžkopádný, vyrazil jako jestřáb s břehu na půl cesty do vody za námi a znovu natáhl chobot. Zvedl jsem ruku, abych se ho zachytil, ale ruka mi sklouzla. Uvědomil jsem si, že klesám opět pod vodu; vida však, že v těchto místech řeka není velmi hluboká, ponořil jsem se až ke dnu a skrčiv nohy, odrazil jsem se prudce ode dna: vyletěl jsem vzhůru jako vystřelený šíp, přesto, že jsem držel v ruce tonoucího hocha. Když jsem se objevil na hladině, cítil jsem, že se mi jakési laso omotává kolem krku. Poděsilo mne to; již jsem myslil, že mne chce spolknouti nějaká vodní nestvůra. Ale zaslechl jsem kničení Kárího a tu jsem již věděl, že mám kolem krku slonův chobot. Kárí nás vynesl oba na břeh.

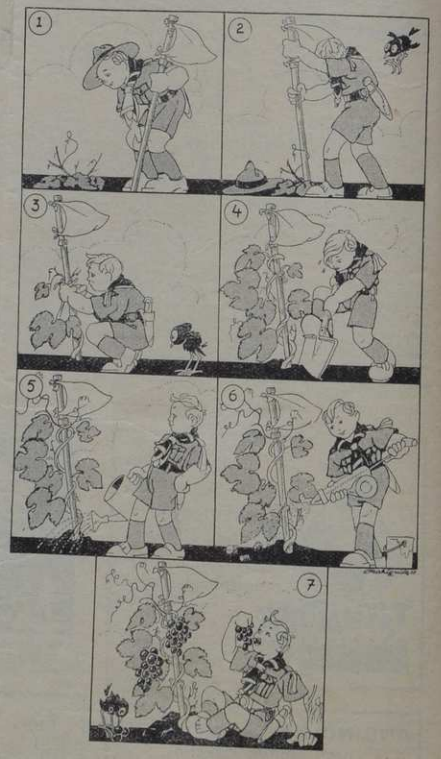
V chlapci, který teď ležel natažený na zemi, poznal jsem našeho pasáka. Šel se vykoupati do řeky, odvážil se příliš daleko a neuměje plovati, byl by se byl málem utopil. Položil jsem ho na písek obličejem k zemi, slon ovinul mu chobot kolem pasu a zdvíhal ho jemně nahoru a dolů a pak opět nahoru. Když tak učinil třikrát nebo čtyřikrát, počala z chlapcových úst vytékati voda. Byl však stále studený, a tak nevěda, co si s ním mám počíti, cloumal jsem jím a opleskával ho po celém těle. Potom jsem ho opřel o slonovu nohu. Chlapec přicházel pomalu k sobě.

Zatím se jeho krávy rozutekly na všechny strany. Jelikož jsem se obával, aby některé z nich nezabělhly do džungle, kde by mohly býti sežrány tygry, poslal jsem Kárího, aby je přivedl zpět na břeh řeky. Ale Kárí sám se ztratil; a tak když se pasák zcela vzpamatoval, šel jsem se poohlédnouti po jeho kravách a po svém ztraceném slonovi. A kde myslíte, že jsem ho našel? Zamířil rovnou do lesa k onomu místu, kde jsem nechal nasekané výhonky a větvičky, a zabořiv chobot do hromady, pojídal nejjemnější ratolesti, nestaraje se v nejmenším o krávy, pasáka nebo o mne.

Ale onoho dne nemohl jsem ho potrestati, poněvadž vykonal svoji povinnost, zachrániv život chlapci.

Kárí byl jako dítě. Musil býti veden k tomu, aby se choval slušně a jestliže se mu to nevytklo, kdy byl nezbedný, tropíval více neplech než kdy jindy.

Tak na příklad jednou mu dal kdosi k snědku několik banánů. A brzy si Kárí velmi oblíbil zralé banány. V jídelně u okna mívali jsme obyčejně na stole velké mísy s ovocem. Jednoho dne zmizely s onoho stolu všechny banány a rodiče vyplísnili služebníky, že snědli všechno ovoce v domě. Za několik dní poté ovoce opět zmizelo; tentokrát jsem byl pokárán já, ačkoliv jsem si byl vědom, že jsem nic nevzal. Zlobil jsem se proto velice na rodiče a služebníky, neboť jsem si byl jist, že je berou oni. Když se příště ovoce opět ztratilo, našel jsem z čista jasna rozmačkaný banán v kůlně Kárího. To mne velmi překvapilo, neboť jsem tam plodů nikdy neviděl; jak víte, Kárí se živil pouze větvičkami.

Skautská hůl a skautský dobrý skutek.
Vypravuje Marikita.

Na druhý den, když jsem seděl v jídelně a právě uvažoval o tom, zdali bych si bez dovolení rodičů mohl vzíti nějaké ovoce se stolu, vplížil se znenadání oknem dovnitř dlouhý, černý závit, velmi podobný hadu, a zmizel se všemi banány. Ulekl jsem se nesmírně, poněvadž jsem ještě nikdy neviděl hady pojídati banány a soudil jsem, že je to dojista nějaký hrozný had, když se nebojí vkrásti se do bytu a odnésti odtud ovoce. Tiše jsem se odplížil z pokoje a všecek podělšen padil ven, neboť jsem byl přesvědčen, že se k nám plaz jistě vrátí, sežere všechno ovoce a všechny nás usmrtí.

Sotvaže jsem vyběhl ze dveří, zahlédl jsem zadek Kárího mizeti u kůlny. Byl jsem tak posprašen, že jsem se chtěl v jeho společnosti trochu vzmužiti. Utíkal jsem proto za ním do kůlny, a ejhle! On si tam právě pochutnával na banánech. Stanul jsem všecek ohromen; banány ležely rozházeny kolem něho. Teď natáhl chobot, aby si podal do úst vzdálený banán. V tom okamžiku se jeho chobot podobal černému hadovi a tu jsem si uvědomil, že vlastně Kárí je oním zlodějem. Vstoupil jsem do kůlny, vytáhl ho za ucho ven a vítězoslavně jsem oznamoval rodičům, že nikoliv já, ale Kárí snědl všechno ovoce v oněch minulých týdnech. Pak jsem mu notně vyhuboval, neboť sloni rozumějí slovům právě tak dobře jako děti. Nakonec jsem mu pravil: „Jestliže tě ještě jednou uvidím krásti ovoce, napráskám tě!" A on velmi dobře poznal, že se na něho zlobíme všichni, i služebnictvo a jeho hrdost byla tím tak raněna, že už nikdy neukradl nic z jídelny. Od té doby, kdykoliv mu někdo nabídl ovoce, zakňučel, jako by se chtěl podékovati.

Jestliže provede slon něco nesprávného, nevzpírá se spravedlivému trestu, potrestáte-li ho však bez příčiny, zapamatuje si to a splatí vám to stejnou mincí.

Jedenkrát jsem vzal Kárího k řece, aby se vyplavil; bylo to právě o letních prázdninách, a tak se několik hochů přidalo ke mně, aby mi pomohli. Kárí se položil na břeh a my ho celého drhli pískem. Pak šel do vody a my chlapci jsme si začali hráti. Když Kárí vystoupil z řeky, stál zrovna na břehu jeden z chlapců, jménem Súda. Bez jakéhokoliv důvodu šlehl slona třikrát nebo čtyřikrát bičem. Kárí zapištěl a utíkal odtud. Dovedl jsem ho domů.

Než přišlo druhé léto, Kárí tak vyrostl a ztloustl, že jsem mu nemohl dosáhnouti na hřbet, ani když jsem se postavil na špičky. Brávali jsme ho s sebou všude, kam jsme chodívali. A tu buď někdo z nás jel na něm nebo jsme všichni kráčeli vedle něho. Jestliže se choval dobře, dávali jsme mu za odměnu šťavnaté větvičky a někdy i lahodné ovoce. A občas jsme mu dopřávali nejvyššího požitku, trouce mu břicho slamou; Kárí při tom kňučíval rozkoší a rozvaloval se na zádech, jak jen nejlépe dovedl, natahuje všechny čtyři nohy proti slunci.

Jednou stál Súda na břehu, kam jsem právě přivedl slona, abych ho vykoupal. Onoho dne byl Kárí velmi poslušný, a tak jsme mu připravovali masáž slaměnými věchty. Poněvadž bylo horko, skočili jsme nejprve sami do řeky, dříve nežli jsme ho začali drhnouti. Zatím Súda a slon zůstali na břehu. Náhle, bez jakékoliv výstrahy, jako splašený býk vrhl se Kárí na chlapce, omotal mu chobot kolem krku, mrštil jím do řeky a dlouho, dlouho držel ho pod vodou. Když jsme nakonec vytáhli Súdua z vody a položili na zem, byl téměř bez sebe.

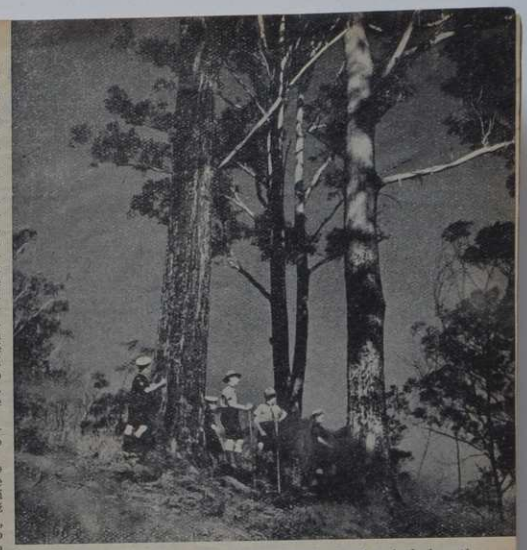
Súdu se mne pak tázal, zdali Kárího za to potrestám, že ho takto veřejně potupil. Odpověděl jsem mu, že slon nebyl nijak hrubý. Poněvadž mne Súdu nechápal, pokračoval jsem: „Nevzpomínáš si, jak jsi ho asi před rokem bez příčiny zbičoval takřka na témž místě, kde tě právě potrestal?" Súdu se cítil tak zahanben, že se na nás všechny rozlobil a odešel domů sám. Ale druhého dne jsme se zase všichni smířili a také slon mu odpustil. Jako na důkaz přátelství nesl Kárí Súdua na zádech, když jsme si pak udělali výlet do džungle. Od onoho dne Súdu vícekrát neubližil živému tvoru.

Slona nutno naučiti, kdy si má sedati, kdy má kráčeti, kdy má jíti rychle a kdy má jíti pomalu. Učíte ho tomu právě tak, jako učíte dítě. Řeknete-li „dhát" a zatáhnete ho při tom za ucho, pozenáhlu se naučí sedat. Podobně, řeknete-li „málí" a táhnete-li ho při tom za chobot dopředu, porozumí zanedlouho, že je to povel k pochodu.

Kárí se naučil povelu „málí" již po třech lekcích, ale trvalo mu skoro tři týdny, nežli pochopil povelu „dhát". Stále nevěděl, jak si má kleknouti. A víte, proč je třeba, aby se slon naučil klekati? Poněvadž roste mnohem rychleji a rychleji nežli vy, kteří o něho pečujete, a tak, když jsou mu dva nebo tři roky, můžete na něho vylézti jen po žebříku. Je proto lépe, naučí-li se kleknouti na povel „dhát", abyste se mu mohli vyšplhati na plece, neboť kdo by chtěl s sebou stále vláčeti žebřík?

Nejtěžší však je naučiti slona „nejvyššímu rozkazu velitele". Trvá mu to obyčejně pět let, nežli se tomu řádně naučí. Nejvyšší rozkaz velitele je zvláštní syčivý, vyjící zvuk, asi jako když krajta bojuje s tygrem a tento příšerný tón musíte vyrazíti u samého ucha slonova. A víte, co má slon dělat, když mu udělíte „nejvyšší rozkaz velitele"? Jestliže jste zabloudili v džungli a nevíte kudy kam a všechno je černé kolem vás kromě hvězd nahoře, nesmíte se tam příliš dlouho zdržovati. Tehdy vám nezbývá nic jiného, než udělíti „nejvyšší rozkaz velitele" a v zápětí váš slon vyvrátí chobotem strom, který má před sebou. To zaplaší všechnu zvěř. Když se strom s praskotem řítí k zemi, probudí se opice ze spánku a skákají s větve na větev — můžete je viděti v měsíčním světle — a dole na zemi zahlédnete i jeleny prchající na všechny strany. Z dáli se nese k vám řev královského tygra. I on je potěšen. Poté slon porazí další strom a další a zase další. A brzo se přesvědčíte, že si prorazil cestu džunglí přímo k vašemu domovu.

(Přel. Rudolf Janíček, nákladem J. Vilímka.)

Australští skauti zvou nás na své jamboree, které se bude konati 29. XII. 1938—9. I. 1939, tedy o letošních Vánocích. Zde obrázek z okolí tábořiště nedaleko Sydneye.

Vlevo:
Chata na Hodružském jezeře, kterou pro naši slovenskou lesní školu postavilo město Banská Štiavnica.

Vpravo:
Polští skauti získali tento nový objekt v Górkach Wielkich u Skoczowa v Haliči.

Ze života nemocných švýcarských skautů.

Na své studijní cestě po švýcarských léčebných ústavech navštívil můj otec také kliniku profesora Rolliera v Leysinu.

V nejstarším pavilonu kliniky, zvaném „Le Chalet", kde profesor Rollier začínal před třiceti lety s léčbou tuberkulosy kostní, překvapil ho v jednom předpokoji veliký obraz skauta v kroji. Po vstupu do přilehlého „6-7—13 let, trpící vesměs tuberkulosou kloubní, buď kolenní, kyčle, nebo páteře, odkázaní na několik let na pobyt v lůžku. Jejich veselá nálada kontrastovala nápadně s jejich dlouhotrvající a vážnou chorobou; byl to pokoj skautů, jejichž vůdce s pýchou ukázal otci dopis, visící v rámci na stěně, který jim poslal světový náčelník, lord Baden-Powell.

Otec hochy několikráte vyfotografoval a já jsem jim nedávno snímky s pozdravem zaslal. Na svoji žádost jsem obdržel odpověď, která bude jistě zajímati všechny členáře tohoto listu. Uveřejňuji proto překlad dopisu leysinských skautů a jejich fotografií.

Leysin, 27. XII. 1937.

Milý bratře!

Obdrželi jsme nedávno Tvé fotografie, ze kterých jsme měli velkou radost. Děkujeme srdečně panu doktorovi a Tobě, žes nám je poslal. Velmi nás těší, že si můžeme dopisovati s československým skautem.

Snad bys rád poznal poněkud blíže nemocné skauty z Leysinu.

V této ložnici jsme celkem čtyři skauti a šest vlčat. Naše družina „Ještěrek" patří k „Svazu švýcarských skautů".

Každou středu večer k nám přichází vůdce oddílu na schůzi. Učíme se uzly, obvazy, morseovku a konečně provádíme různé skautské práce, které se mohou konati v posteli.

Na příklad pro vaření se učíme zpaměti různé druhy ohňů a kuchařské předpisy.

Každoročně máme jeden den táboření. To znamená, že nás zavezou autem na nějakou louku, daleko od Leysinu, kde strávíme celý den se zdravými leysinskými skauty. Je to pro nás krásný den, který stále s netrpělivostí očekáváme.

Máme také někdy táborové ohně v ložnici. Lampa, červený papír, několik polen a už je to. — Jestliže někteří z nás mají štěstí, že mohou vstáti, schráníme také krátké vystupy a pod. Při posledním táborovém ohni jsme měli třicet diváků.

Abychom dokázali, že jsme na výši skautů zdravých, účastnili jsme se v říjnu závodů, které pořádal leysinský oddíl. Musili jsme sestrojiti heliograf, roztříditi stromové listí, vázati uzly a podrobiti se různým zkouškám. Získali jsme sedm bodů nad jednou družinou zdravých skautů z Leysinu.

Máme také bodné návštěv skautů, vůdců atd. a pracujeme mnoho: děláme síť, různé předměty z kůže a pod. Neměme dlouhou chvíli.

„Ať žije skauting!!

Jsme velmi rádi, že jsme skauty. Lord Baden-Powell nám napsal: „. . . . Pokud máte veselou mysl, jste dobří skauti . . ."

Naše nejupřímnější skautské pozdravy a bratrské stisknutí levé ruky

„Lézards de Galerie".
Clinique „Le Chalet".
Leysin, Suisse.

V odpovědi na tento dopis jsem popsal práci československých skautů, některé své dojmy v Jamboree a přál jsem jim brzké uzdravení, aby se mohli plně účastnit skautského života.

Jan Ledeč, 5. oddíl, Praha.

Výchova k brannosti

Žádejte ve všech obchodech
Nejlepší domácí značka
VZDUCHOVKY STELLA
Prodává sportovní závod SKAUTING, Praha II., palác Skaut.

Proč v Anglii mají skauti tolik odborek? Proto, že mají ke každé zkoušce příručku. Proto je tam také tolik „King-scoutů". Proč je u nás tak málo „Lvích skautů", protože je k tomu povinná zkouška „stopaře". Nyní když je možnou tuto zkoušku získati pomocí právě vydané příručky V. Vodenky **„Nauka o stopování"** jistě se rozmnoží počet „Lvích skautů".

Příručka tato je jedinou tohoto druhu a razí si úspěšně cestu o čemž svědčí řada došlých dopisů, z nichž některé posloužily k uveřejnění.

Uvádíme několik úryvků:

MUDr. J. Cyvín, místonáčelník svazu:

Byl jsem překvapen stručným a výstižným slohem. Je to opravdu zcela něco nového . . .

Prof. E. Miličicová, náčelní svazu:

. . . Dal jsi velký dar nám všem, kdož milujem přírodu. Přeji Ti, aby Tvá ušlechtilá snaha měla všude právého ocenění . . .

Ing. J. Štefan, instr. slov. lesní školy:

Byl jsem mile překvapen. Je to sice druhá po dlouhé době, ale první Hurikánova mne neuspokojila. Jsem zvědavě rád tabulkám stop v původní velikosti . . .

Došli zatím pět výtisků.

H. Kraus, instr. les. školy:

Blahopřeji k vydání příručky o stopování . . .

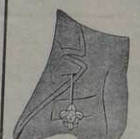
Zatím objednávám pět výtisků.

Knihu zašle **„Skautská Edice"**, Praha II., Vodičkova 6.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levně a vkusně dodá
J. STEHLÍK, rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

VELOCIPEDY — VONDŘICH
KARLÍN, Vinohradská 9. SMÍCHOV, Palackého 23.
Na skaut. leg. 5% slevy. Ceník zdarma.

Skleněné skautské lilie

(jako sokolská srdéčka) výrobek českých sklářů, krásně zeleně emailované, uprostřed s rytými písmenami ČSR, na trojbarevné stužce, vydatný zdroj příjmů pro oddíly, 100 kusů Kč 60·—.
Objednejte včas u firmy:
OLDŘICH HANUŠ, OLOMOUC — HOLICE.

Ako ste pozorovali?

25. januára bolo vidieť po celej republike, ba takmer po celej Európe nádherný polárnu žiar. Noviny už priniesly o nej správy. Ide teraz o to, aby sme dostali správy z celej republiky. Preto Vás prosíme, aby ste poslali o Vašom pozorovaní polárnej žiari čo najpresnejšiu správu, v ktorej uvediete, kedy a ako ste zbadali žiar, presné miesto pozdĺa svetových strán, lepšie podľa hviezd, kde sa žiar rozprostierala, akej farby bola, ako sa menila, ako silne svietila, ak dlho ste ju pozorovali a keď ste počuli správu o žiari v rozhlase, udajte čas, kedy to bolo. **Najúplnejšia a najpresnejšia správa bude odmenená cennou knižkou obsahu astronomického.** Preto uveďte presnú adresu, zamestnanie, skautskú hodnosť a vek. Správy pošlite na adresu Frant. Kiripolský, inštruktor astronomie, Nové Zámky, Slovensko, Turecká ul. 56.

Korešpondenta hľadá brat Estevann Diamant, 19ročný textilný technológ, Brazília, Sao Paulo, Rua Carlos Botelho 69 sob. Dopisovanie (nemecky), výmena známok.

PRO ZVÝŠENÝ VÝKON
Sportovci všech zemí znají výhodu žvýkací gumy WRIGLEY'S. Prospívá jim a prospěje i Vám. Zkuste dnes jeden balíček.
WRIGLEY'S PS27

V radostném skautském životě jest mnoho chvil, o kterých bychom si přáli, aby se prodloužily do nekonečna. Jak by bylo krásné, kdybychom je znovu a znovu mohli prožívat. Jest to vůbec možné? Ano, jest. Dnes ve století techniky jest v pravém slova smyslu možno zachytiti věrně vše, co se s námi i okolo nás událo. Tuto skvělou možnost nám dává úzký, nehořlavý film PATHÉ 9,5 mm. Filmování přístrojí a na filmu PATHÉ 9,5 mm jest jednoduché, snadné a hlavně levné. 9 m filmu PATHÉ 9,5 mm, na kterém zachytíte pět až osm scén, stojí včetně vyvolání už k projekci, tedy bez jakýchkoliv dalších výloh, pouhých Kč 24·50. Ani přístroj přijímací není nikterak drahý — jeho cena činí 910 Kč, má objektiv o světelnosti 1 : 3,5, hodinové péro, zařízení k pořizování jednotlivých snímků, krásně se drží, jest malý a důkladný. Uvažujte o tom a vyžádejte si případně bližší informace, které vám podá zdejší zastoupení firmy PATHÉ 9,5 mm — firma CINEMA, Praha II., Jerusalémská 13, tel. 209-56. Na jaro a léto letošního roku již s přístrojem a filmem PATHÉ 9,5 mm!

(K obrázku dole.)

Fotografiu polárnej žiare 25. I. 1938 urobil p. dr. Šternberk, riaditeľ hvezdárne v Starej Dale. Na obrázku vidieť pod žiarou slabú vyduté rovnú čiaru — horizont; silné svetlá na pravej dolnej strane — svetlá z dediny. Zaujímavo vidieť hviezdy, ktoré oplývajú počas expozície (0 h. 06 min. — 0 h. 21 min. S. E. Č.) malé oblúky. Najjasnejší oblúčik je z Cepheí, Alderamin. Slabý oblúk pod žiarou je stopa hviezdy Deneb. Snímok bol urobený aparátom zn. Tessar o svetelnosti 1 : 3,5, ohniskovej vzdialenosti $f = 10{,}5$ cm.

Fotografia polárnej žiare 25. I. 1938.

Koutek důvtipu

řešení úkolů, uveřejněných v 5. čísle Skauta-Junáka poslalo celkem 10 sester a bratří. Knižní odměnu obdržel br. Eduard Frenyo z Rimavské Soboty.

Výsledky III. koutku důvtipu:

1. Parník jedoucí z Antverp do New Yorku potká na své cestě celkem 13 nebo 14 nebo 15 parníků jedoucích opačným směrem podle toho, počítáme-li jen parníky na moři, nebo běřeme-li v úvahu také jeden či oba parníky, s nimiž se setká náš parník v přístavu.

2. U telefonu hovořil otec se synem, nebo strýc či teta s dětmi svého bratra (strýc se synovcem a pod.).

3. Každý z oráčů obdělal $^2/_3$ ha; z těchto $^2/_3$ ha obdělal třetí, najatý oráč, $^2/_3$ ha na polích rolníka A a zbylé $^2/_3$ ha na polích rolníka B. Proto zaplatí první rolník 50 Kč, druhý 20 Kč.

A nyní další tři úkoly:

I. Skautský koníček.

na	no	ko	že	slí	kem	kdo	
všec	vlast	bíš	váč	chceš	chceš	ti	
deš	svou	ju	mi	při	máš	se	
svo	de	bu	ku	ti	stá	stup	
čest	zkouš	ji	ná	ju	zvě	bý	
na	nás	ješ	skau	pak	me	se	
	že	li	zi	kem	tem	ti.	

II. Ortel smrti.

V zemi divochů panoval zvyk, zabíti každého zajatce po výslechu. Tradice žádala, aby byl zajatec pro pravdu zastřelen, pro nepravdu stat sekyrou. Pouze jediného zajatci se podařilo uniknouti smrti. Dovedli byste říci, jak odpověděl na otázku při výslechu?

III. Podivný náhrdelník.

Skauti si všímají bedlivě všech podezřelých věcí. Co říkáte tomuto náhrdelníku?

Vaše odpovědi čekáme do 15. dubna. Vylosovaného zase odměníme. Dr. Plajner.

Soma
Zlatá medaile světové výstavy v Bruselu 1935

Máte v oddíle plynovou masku? Nemáte?
Můžeme jich několik velmi výhodně opatřiti.
Kompletní maska s filtrem a plechovým pouzdrem vás bude státi 110 Kč (místo 152 Kč). Napište nám ihned, abychom vám je mohli zajistit. Máme pouze několik kusů!

Kvalita vítězí
Na kola SUPER-SPORT žlutá písem. záruka. Výzbroj: brašna, kliče, hustilka, zvonek a vlajka. Dopravu, obal a daň z obratu neplatíte.
TYP CORD Kč 52·10
měsíčně při 12 splátkách a bez zálohy. Hotově Kč 590·-

Vyžádejte si náš obsažný obrázkový ceník kol. Zašleme Vám jej zdarma a vyplacené.
Největší obchodní domy
BROUK + BÁBKA
AKC. SPOL. ÚSTŘEDÍ: PRAHA VII., Belcredího 58-

Soudeček - plný dobroty.
To je praktický kelímek hořčice Zet-Zet za korunu, nebo vinné (sladké) za korunu dvacet. Nezvětrá Vám a udrží si vůni i pikantní chuť. Hořčice Zet-Zet je ryze přírodní, z celého, nevylisovaného semene. To je důležité!
Dr. F. Zátka, a. s., Praha X.

MAGGI Ušetříte, používáte-li MAGGIHO hovězí polévky v kostkách

Chcete na sopečný ostrov severských rybářů?

Islandští skauti

rozeslali pozvání skautům ostatních zemí, aby navštívili jejich národní skautské slavnosti, které začnou 5. července a potrvají asi 9 dní. Jamboree, jímž oslavují výročí 25letého trvání skautingu v zemi, bude se konati u Thingvellíru, vzdáleného asi 50 km od Reykjavíku, nejsevernějšího hlavního města Evropy. Pro cizí návštěvníky je připraven velkolepý program, v jehož rámci je také postaráno o prohlídku starých a historických a geologicky zajímavých míst, prohlídka vulkanických jeskyň, slézání hor a návštěva několika horkých geysírů, jimiž je Island tak proslaven. — Naše čtenáře jistě potěší několik informací o tamním skautingu. Skautské hnutí je v celé zemi velmi oblíbeno, neboť tam není jiných organisací, vhodných pro mládež. Jednou z hlavních předností skautingu je snaha vrátiti městské hochy přírodě, která je na Islandu podivuhodně krásná a obnoviti tak rovnováhu mezi městem a venkovem. Sběrě skautingu zapustilo kořínky před 25 lety na chlapeckém gymnasiu a dnes je skauting rozšířen po celé zemi. Originalitou prvních skautů Islandu byl jejich národní kroj, malebný sice, ale krajně nepraktický. Po 2 letech, kdy se islandští skauti stali členy Mezinárodního sdružení, přijali i obvyklou skautskou uniformu. — Mnoho oddílů postavilo si vlastní klubovny a poněvadž v zemi je naprostý nedostatek dřeva, staví-li hlavně z beden od cukru. Téměř každý oddíl má svoji vlastní lyžařskou chatu v horách. Táboření je v jejich zemi sice velmi pěkné a zdravé, ale také obtížné. Norští skauti jeli jednou na návštěvu do tábora skautů islandských a poněvadž v tamním kraji není železnic, museli jsme užíti motorových člunů a zbytek cesty vykonati koňmo. Nejbližší obydlí bylo od tábora vzdáleno celých 12 mil. — Zajímavé jsou jejich podmínky některých zkoušek. Tak na př. zkouška prvotřídní obsahuje povinné lyžování, znalost jízdy na koni a schopnost přeplavati na koni řeku. Zálesáctví není u nich příliš zdůrazňováno; v zemi je katastrofální nedostatek lesů. Zato vynikají tamní skauti v horolezectví a vyznají se znamenitě ve všech zimních sportech. Znalost první pomoci je prý jedinečná. — Veřejnost islandská, vděčí skautům za mnohé cenné služby, zvláště při poslední hromadné epidemii, která řádila v Reykjavíku. Roverů založili spolek „dárců krve". — Není sporu o tom, že návštěvníci Jamboree uvidí mnoho zajímavých věcí a proto, kdo může, přihlas se k zájezdu.

Nový způsob pohonu lodí

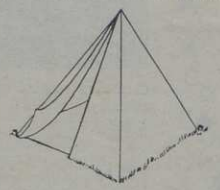
vynalezl německý technik Kort. Je to pohon lodí šrouby umístěnými na přídi lodi místo na její zádi a jeho přednosti mají býti stejné, jako má přední náhon u automobilů. Loď „Rhenus", vybavená Kortovými šrouby, je rychlejší při stejné síle strojů a kromě toho netvoří za sebou známou brázdu vln, jež poškozují zejména stěny přívalů.

Zvlášť levná nabídka stanů

Stanový dílec z předpisové vojenské látky s nepatrnou vadou, kus Kč 80·— a 88·—.

Stan jehlan v celku šitý, z vojenské předpisové látky o základně 2 × 2 m, kus za . . . . . Kč 155·—.

Stan „A" vel. 200×160×140 cm, z vojenské látky, za . . . . . Kč 190·—.

Těchto stanů máme pouze omezený počet. ● Objednejte včas.

SPORTOVNÍ ZÁVOD
SKAUTING
PRAHA II., VODIČKOVA 6.

Dobří skauti — dobří vojáci.

„Víš, nemyslil jsem si, že si ještě jednou v životě tak pěkně zaskautuji," řekl mi onehdy kamarád, který byl svým povoláním brzy oddálen z našeho oddílu a jenž se na podzim vrátil ze Slovenska, kde si odbyl dvě léta presenční služby. „Mně jsou k smíchu ti chlapíci, co na vojnu hubují. Obyčejně to bývají takoví mamináčtí mazánci, kteří se nikdy pořádně nedostali na zdravý vzduch, mezi správné kluky. Pak jim to ovšem připadá podivné, když na vojně na ně nečeká soukromý pokojíček s čalouny, nýbrž vojenský kavalec s pěkně nacpaným slamníkem a teplými přikrývkami (hochu — mít takový slamník a kavalec na každém táboře — to by bylo blaho!) — pak nedovedou si přišít knoflík, umýt šálek, vyčistit boty — zkrátka nedovedou se starat o sebe, jak se na pořádného chlapa sluší. A co hlavního — nemají ten pocit kamarádství, který je každému skautu drahý. Jeden za všechny a všichni za jednoho — to platí na vojně jako na skautském táboře. Za to ale starý skaut cítí se v kasárnách jako ryba ve vodě. Vojna mu připadá jako veliká skautská hra. Stavět stanový tábor — plížit se — signalisovat — orientovat se v přírodě — to všechno dávno umí. Brzy sroste se svou puškou, brzy se cítí na vojně jako doma. A má dobrou vojnu — důstojníci si váží jeho znalostí, kamarádi ho mají rádi. Zkrátka — vzkaž svým chlapcům — ať se vojenské služby nebojí. Jsou-li opravdu dobří skauti, bude to pro ně hračka. A ještě něco jim vzkaž. Ať dobře pečují o své zdraví. Víš — jak to bylo u nás na táboře. Kdo se ráno nemyl a nevyčistil si zuby, nedostal snídani. Chlapče, to bylo dobré zařízení. To mi možná zachránilo zuby. Od těch dob, co jsem si na prvním táboře navykl denně čistit zuby, neopustil mě nikdy můj kartáček a Thymolin. Právě Thymolinu děkuji, že mám zuby tak zdravé. Je to výtečná pasta. Můj bratr je zubní lékař — musí tomu rozumět. A ten mi Thymolin doporučil. Tak řekni to chlapcům v oddíle. Ať jdou na vojnu vesele — a ať tam jdou se zdravými zuby. To víš — tam na to lékaři hledí. Hlavně chce-li někdo k letcům. Pilot musí být dokonale zdravý. A zdravé zuby — to je podmínka zdraví. Měj se hezky, hochu. Pozdravuj chlapce v oddílu. A jak říkám — z vojny ať strach nemají. Z dobrých skautů jsou vždycky dobří vojáci. A dobrým vojákům se na vojně vede znamenitě.

Utiší ihned každou bolest! Kapka stačí!
Lahvička Kč 12·—, 20·—, 6·—
UPA-Export, Praha XIX., Bučkova 17.

Mladí občané!

Na vědomost vám dáváme, že jsme vydali již třetí serii krásných – hlubotiskových leteckých obrázků, obsahující: *Nejnovější typy letadel — Čsl. letce v mezinárodní soutěži v Curychu a nad oasami v Egyptě — Transoceánskou leteckou dopravu — Balův let kolem světa atd.*

To vše najdete ve skutečně dobré

leteckém čokoládě ZORA

a můžete se snadno státi majiteli skvostného leteckého alba III. díl

Vaše
ZORA
akc. továrna na čokoládu a cukrovinky
v Olomouci.

Indiánský lovec láká losa zvukem trouby, kterou si zhotovil ze stočené březové kůry.

Informace o výstavě Náchod 38.

V Náchodě pořádá se od 19. června do 15. srpna velká regionální výstava, která zdaleka přerostla rámec běžných krajinských výstav. Okolnost, že je to výstava, konaná v jubilejním roce republiky, dává jí mimořádný význam. Ředitel výstavy, projektant i jednatel jsou skautskými pracovníky a z jejich řad vzešel návrh, využíti této vzácné příležitosti a zúčastniti se výstavy v největší míře.

Náčelnictvo Svazu dalo k tomu svůj zásadní souhlas a proto vás informujeme stručně o celém plánu.

Na výstavě bude vybudován „Pavilon mládí", do něhož budou míti přístup pouze 100% republikáni, t. j. takoví, kteří se narodili v republice po 28. říjnu 1918. Vedoucí myšlenkou projektanta, jímž je známý Ing. Solar, je zdůraznění výchovy mladého občana v demokratickém duchu a nástin, jímž se má dobrá výchova ubírati. Zde počítá projektant s tím, že hlavní podíl na exposici v tomto pavilonu bude míti Svaz skautů a že bude mládeži za vzor kladena skautská výchova občana republiky. Potřebný materiál dodá ústředí Svazu.

V týdnu od 31. července do 7. srpna postavíme na výstavě skautský tábor, vzorně oživený. Projekt výstavby tábora vypracuje Svaz a o jeho vybudování bude pečovati Jiráskova župa, která také tábor oživí.

Neděle 7. srpna je věnována celé skautům a vyvrcholí holdem skautů republice. Počítáme proto s tím, že se toho dne shromáždí v Náchodě skautky a skauti ze všech koutů naší vlasti. Víme, že to ve velkém měřítku není možné a proto chceme uskutečnit tuto účast vzdálenějších žup symbolicky a to tak, že by se slavnosti účastnila alespoň 3členná hlídka. Počítáme s tím, že se v každé župě najdou 3 zámožnější skauti nebo 3 ředitelé, kteří by byli ochotni přijet. Projektujeme při tě příležitosti závody župních hlídek s cílem v Náchodě. Proposice závodů vypracujeme a pošleme jen, abyste se nestavěli k tomuto podniku lhostejně. Výstavní výbor věnuje vítězům několik krásných cen.

Jinak bude ovšem postaráno o normální program v táboře, průvod městem, propagační hru, odpoledne budou skautské a závodivé hry, večer nebo v předvečer táborový oheň a pod.

Počítá se rovněž s tím, že v neděli 7. srpna budou se konati v Náchodě zemské závody Včelat.

Ve skautské klubovně, která se nachází na výstavišti, bude obvyklá skautská výstavka.

Po ukončení skautských podniků postarají se místní skauti o to, aby si mohli návštěvníci prohlédnouti okolí Náchoda, celý Jiráskův kraj a kraj Boženy Němcové.

O ubytování a stravování bude dobře postaráno.

Jedinci budou míti 50% slevu jízdného na cestu tam a zpět.

Prosíme vás všechny o podporu tohoto podniku, od něhož si slibujeme mnoho pro propagaci skautingu.

Dr. Plajner.

OMEGA
přesný čas

pro celý život.

Telefon 301-10. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Vydává Svaz junáků skautů a skautek RČS. — Užívání novin. známek povoleno pod č. 78226-VII-1930. — Dohledací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze. — Praha 28. března 1938.

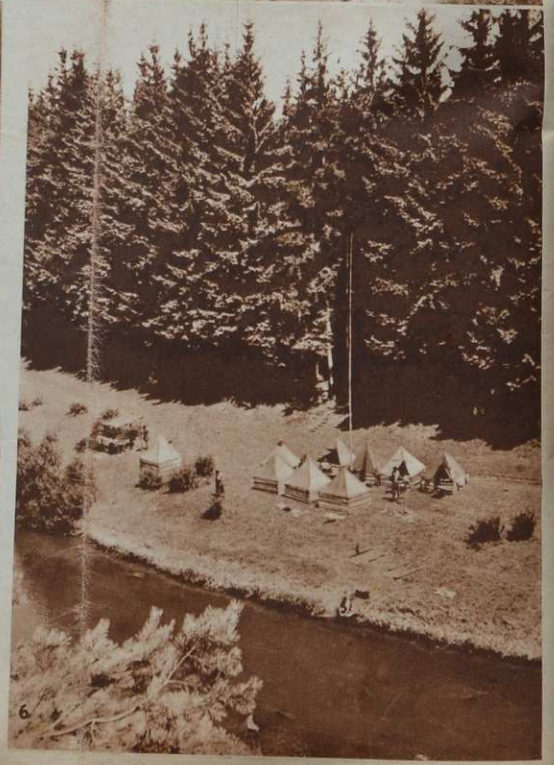
1. Cvičení v prvé pomoci. — 2. „Domácí práce" v táboře. Oba obrázky od rakouských skautů. — 3. Tři obrázky z krásné výstavy podnikového sboru v Josefově. — 4. Skauti a skautky z Uherského Hradiště u hrobu popravených českých námořníků v Kotoru. — 5. Při těžké práci náležitě chutná. (Skauti z Berouna ve svém táboře.)

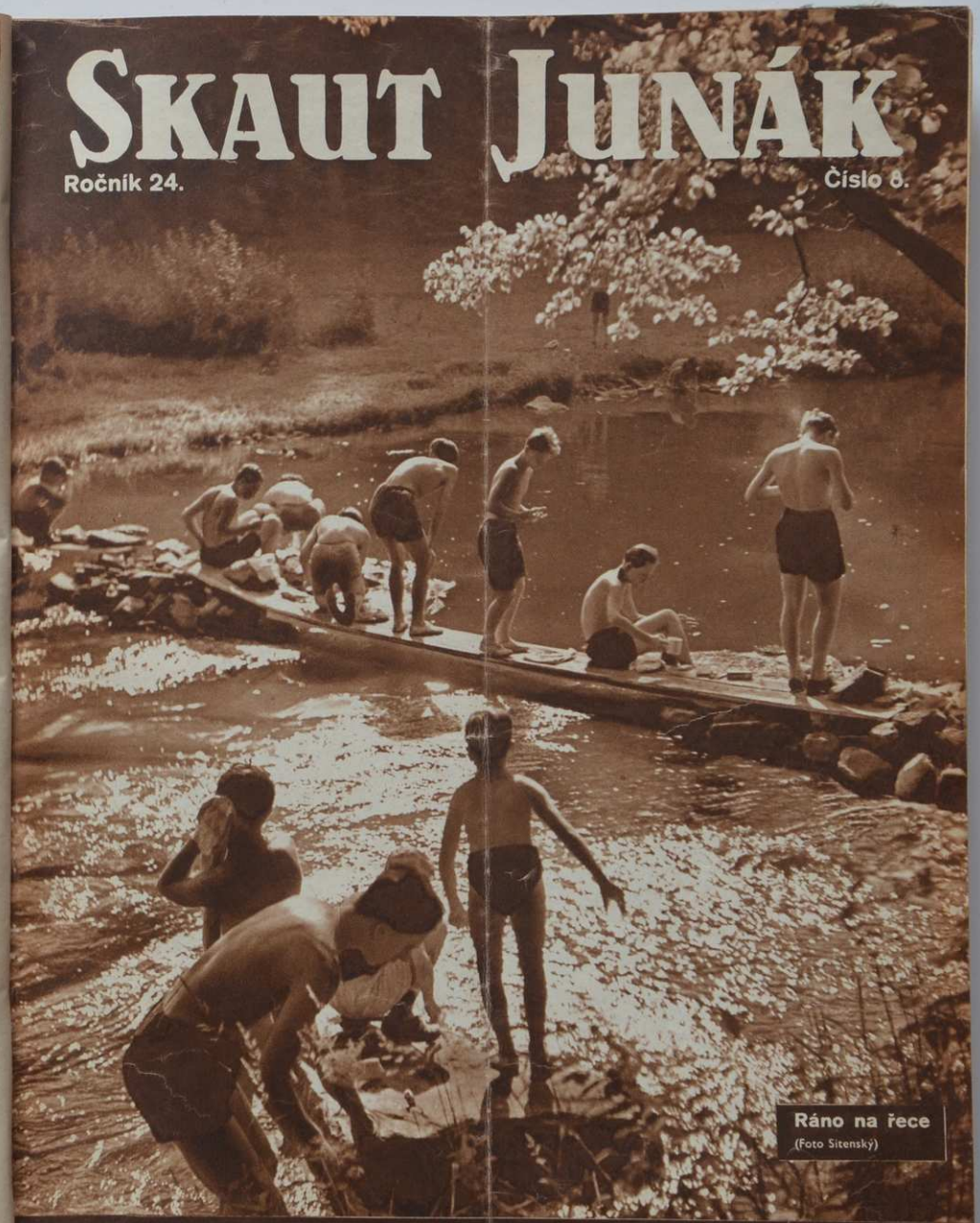

1. Na vycházku z prázdninového tábora. (Foto Sitenský.) — 2. Výklad o používání busoly. (2. oddíl Roudnice.) — 3. Orientace dle mapy a busoly. (2. česká Lesní škola.) — 4. Model chaty. (Vůdcovská škola mor. katol. skautů.) — 5. V táboře skautů chotěbořských. — 6. Malý dívčí tábor v krásné krajině, typický pro československý dívčí skauting. (3. dívčí Praha.)

SKAUT JUNÁK

Ročník 24. Číslo 8.

Ráno na řece
(Foto Sitenský)

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM – VŽDY S THYMOLINEM!

Čtyři obrázky z moravské Lesní školy

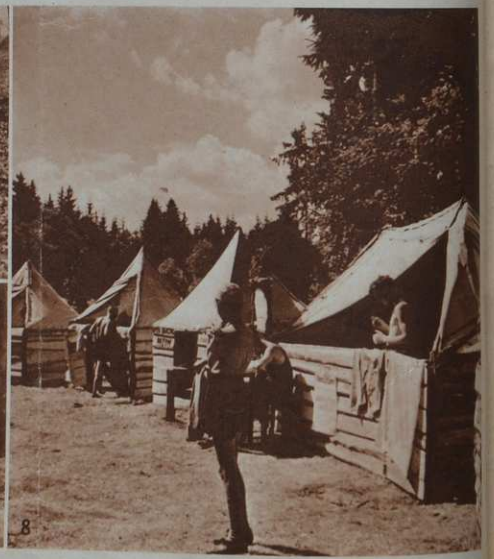

1. Cvičení ve střelbě. — 2. Při výkladu v mor. Lesní škole. — 3. Zákoutí u táborového ohně — 4. Skautský můstek v mor. Lesní škole. — 5. Rumunští skauti připravují své „domorodé" jídlo. — 6. V Jugoslavii vznikají českoslovenští skauti. Na obrázku první oddíl v Záhřebu. — 7. Skautky z Hradce Králové ve své kuchyni. — 8. Slunný den v táboře. (45. oddíl Praha)

Starý přítel skautingu,

president senátu Národního shromáždění Dr. František Soukup

O NAŠÍ PRÁCI

Na Valném sjezdu našeho Svazu 27. února byl odevzdán presidentu senátu Dr. Fr. Soukupovi diplom díků jako projev vděčnosti za porozumění a lásku, s kterou naši práci po léta provázel. Dr. Soukup poděkoval těmito slovy:

„Prosím především, abyste přijali nejvřelejší dík za projev tak srdečného přátelství a vzácné oddanosti. Tento okamžik bude pro mne nezapomenutelný. Mohu tvoje slova přijati, bratře náčelníku, jen pod tou podmínkou, že nepatří jen mně, nýbrž celé té veliké generaci národa, která již před půl stoletím připravovala naši státní samostatnost. Přijměte proto mé díky jménem celé této generace, která odchází pomalu a neodvratně a může-li tato generace mluviti k vám, pak je to jenom jediná touha, jediné volání, abyste šli vy, mládež naše, naše všechna naděje, ve stopách této generace a ještě ji překonali tím, že ve vlastním státě, mající všechny podmínky svobodného života, dali do služeb republiky všechnu svoji píli a myšlenkovou zdatnost.

Mluvil jsi, bratře náčelníku, o 28. říjnu 1918. Zde zrodila se naše vřelá láska k československému skautingu, jenž se bezpodmínečně dal do služeb revolučního hnutí. Tehdy se náš skauting navždy zapsal zlatými písmeny do dějin našeho národa. Jistě všichni účastníci tehdejšího převratu odnesli si nezapomenutelné vzpomínky. Všichni jsme byli vykonavateli a služebníky živelné a vítězné národní vůle, i ti, kteří v této chvíli měli vrcholnou odpovědnost. — Dovolte, abych vzpomenul těch, kteří tehdy stáli v čele.

20 roků uplynulo od těchto velikých chvil a váš sjezd patří mezi první projevy, které tohoto jubilea vzpomínají. Můžeme býti všichni hrdi na to, že jsme vlastní prací a obětmi vybudovali ve středu Evropy stát, jenž je v prvních řadách kulturní a demokratické Evropy, ba celé zeměkoule, jenž má všechny předpoklady, aby s klidem a sebedůvěrou hleděl do své budoucnosti. Ať se děje kolem nás cokoliv, ať jsme uzavřeni téměř se všech stran, budeme pevností uprostřed Evropy, pevností v srdci Evropy, nad níž vždy budou vláti prapory demokracie, prapory lásky, míru, lidskosti a štěstí člověka. Hleďme proto s klidem dalšímu vývoji vstříc, poněvadž jsme na dobré cestě k uskutečnění velikého hesla skautského „Buď připraven".

Slyšíme ještě výzvu presidenta Osvoboditele, jenž volal, aby rozvoj našeho národa byl vývojem světovým, abychom přerostli z hranic zeměpisných k obzoru světovému. Chceme jíti tam, kam nám ukázal. I skauting je velikým světovým hnutím a jako hnutí bezvýhradně národní a svému národu oddané, dovede povznášeti národ k nejvyšším ideálům.

Proto nemám vroucnější touhy, než abyste vyrůstali výš a výš, k nejvyšším metám našeho národa a moderního lidstva."

Z ústředí Svazu.

Čestný oddíl Svazu. Náčelnictvo dalo svůj souhlas k tomu, aby všichni členové Svazu, kteří slouží nepřetržitě 25 roků a obdrželi zlatý služební lístek, byli zařazeni do t. zv. čestného oddílu Svazu, v jehož čele je zakladatel čs. skautingu A. B. Svojsík. Členy tohoto oddílu jsou zatím tito bratři: Sláva Bursík, člen Náčelnictva; Karel Kulhánek, člen Náčelnictva; Jaroslav Novák, tajemník Svazu; Sláva Řehák, místonáčelník Svazu a bratr náčelník Svojsík.

Pocta starostovi Svazu. Br. Dr. Charvát, starosta našeho Svazu, byl jmenován čestným členem Bulharské společnosti pro vnitřní lékařství v Sofii.

20 roků skautingu ve službách RČS je název publikace, kterou vydá v nejbližší době Svaz skautů. Brožura, vkusně vypravená a pěkně ilustrovaná, bude rozesílána zdarma centrálním úřadům, korporacím i významným jedincům.

Vodácká příručka. Kapitanát vodních skautů chystá příručku pro vodní skauty a přátele vodních sportů. V příručce budou návody ke stavbě lodí a spousta vodních her, takže brožura bude užitečná i ostatnímu členstvu našeho Svazu. Knihu vydá Skautská edice.

Slovanské jamboree, které mělo býti letos v Jugoslavii, se konati nebude a odkládá se na příští rok. Bratři skauti z Jugoslavie však píší, že by byli velmi rádi, kdyby mohli u nich přivítati naše oddíly a oplatiti jim tak pohostinství, kterého se jim dostalo před časem v Praze.

Hledáme bývalé skauty. Kancelář Svazu rozeslala tisku i našim činovníkům výzvu, aby se hlásili, resp. aby zjistili adresy bývalých skautských pracovníků, jichž tisíce jsou již v praktickém životě a z nichž by jistě mnozí rádi zase ve skautingu pracovali. Akce měla již částečný úspěch. Prosíme vás všechny o spolupráci a budeme vám vděčni za každou sdělenou adresu.

Nabízíme přednášky a přednášející pro všechny obory skautské. Jsme ochotni vypraviti k vám delegáta, který může přednášeti k široké veřejnosti o tom, co nám dává branná výchova, může probrati s dospívajícími hochy otázku roverské výchovy, může informovati i členy Místních sdružení o potřebách skautingu a pod. Jsme ochotni zajet i do míst, kde dosud skautské oddíly nemáme. Napište si do Svazu!

Nové oddíly. Od počátku letošního roku do konce měsíce března bylo ve Svazu registrováno 190 nových oddílů.

Zdravotní příručka. Br. Dr. Cyvín, místonáčelník Svazu, napsal zdravotní příručku, kterou vydala Skautská edice. Kniha je již expedována a stojí Kč 3·80 i s poštovným. Objednávky posílejte Svazu!

Skautské nálepky. Vydali jsme dva druhy skautských nálepek s námětem chlapeckým a dívčím. Oba druhy představují zosobněnou republiku, chráněnou s jedné strany vojínem, s druhé skautem, resp. skautkou a ošetřovatelkou. Nálepky jsou vydány v arších po 80 kusech. Cena Kč 3·— za arch je vzhledem k čtyřbarevnému provedení velmi nízká. Nálepky jsou vydány v omezeném nákladu, takže na každý oddíl připadne pouze jeden arch. Objednávky vyřizuje Skautská edice.

Dr. Plajner.

Jaroslav Mácha:

Na stráž, děti republiky!

(Buď připraven!) Vydal A. Neubert v Praze 1937. Cena Kč 5·60.

Divadelních her, vhodných pro skautské jeviště, je stále nedostatek a proto naše oddíly uvítají jistě s radostí shora uvedenou novinku, vhodnou k sehrání v rámci zákona o branné výchově mládeže, k 28. říjnu, k oslavám obou presidentů, k oslavám zborovským a všem jiným slavnostním příležitostem. Hodí se také pro divadlo v přírodě.

Obsah hry je časový a jistě líbivý. Líčí, jak děti z města a skauti z Prahy vypátrali společným úsilím nepřátelského vyzvědače, profesora Freitaga, jak mu odcizili a rozluštili šifrovanou zprávu, jak zneškodnili útok nepřátelského letectva na zbrojovku a jak se zasloužili o vlast.

V knize je též několik pěkných nových písní na známé melodie, z nichž jedna, nadepsaná „Stále buď připraven!", jistě v našich oddílech zdomácní.

Divadelní hru doporučujeme.

Dr. Plajner.

Stále buď připraven!

(Zpívá se na nápěv písně „Bývali Čechové . . .")

Stále buď připraven
v každičkou chvíli,
stále buď připraven,
ať noc či den,
třeba byl čas nezkrý,
na hromy, na blesky
buď připraven!

Stále buď připraven
na zrádný výstřel,
stále buď připraven
na vraha nůž,
za lásku lásku jen,
jsi-li však přepaden,
braň se jak muž!

Stále buď připraven
národu sloužit,
pro jeho svobodu
všecko dáti v plen,
za Vlast svou, jíž máš rád,
s úsměvem umírat
buď připraven!

Z divadelní hry „Na stráž, děti republiky" („Buď připraven!). Napsal Jar. Mácha; vydal A. Neubert v Praze.

Guvernér Podkarpatské Rusi
Zemský starosta Svazu skautů

KONSTANTIN HRABAR:

V těchto dnech založena byla na Podkarpatské Rusi za přítomnosti náčelníka br. Svojsíka. Zem. skautská rada. Při té příležitosti pronesli významné projevy guvernér P. Rusi br. K. Hrabar, zemský starosta Svazu a div. generál br. O. Svátek, zemský náčelník. Řeč prvého přinášíme dnes, projev gen. Svátka najdete v příštím čísle.

Vážení přítomní,

nepřicházím mezi Vás, aniž bych znal Vaše tužby, Vaše snažení a práci, kterou skautské hnutí na Podkarpatské Rusi vykonalo a koná k dobru mládeže Vám svěřené a tím i k dobru všeho lidu této země. Práce, která tu ještě na nás čeká, není malá.

Když 13. prosince minulého roku přišla ke mně Vaše delegace se žádostí, abych převzal funkci starosty Zemské skautské rady Svazu junáků skautů a skautek rep. Československé na Podkarpatské Rusi, kterouž byl přede mnou pověřen zesnulý president Ant. Rozsypal, přislíbil jsem s velikou radostí — a dnes, když přejímám z rukou náčelníka Svazu prof. A. B. Svojsíka jmenovací dekret, mám radost z toho, že se nás (skautů) zde tolik sešlo. Přišli jste, abyste načerpali nových sil do další práce, navázali osobní přátelství a abyste vyslechli naše přání k Vám, všem těm drobným pracovníkům, rozsetým po celé Podkarpatské Rusi.

Největší radost mám z toho, že se dnes zde sešli zástupci, pracovníci a představitelé všech národnostních složek, muži i ženy, Češi, Rusíni, Maďaři, Rusové a Židé, aby manifestovali pro opravdové bratrství, aby ukázali přítomným hostům, že je to skautská idea, která má všechny předpoklady pro spolupráci všech těchto národnostních složek.

Zemská skautská rada, která bude nadále representovati skautské hnutí na Podkarpatské Rusi, která bude říditi a kontrolovati výchovu a práci všech, má veliké pole působnosti právě u nás na Podkarpatské Rusi. Proto také má toto zemské zřízení docela jiný ráz než v zemích historických — musíme i v tom hledati vlastní cestu, schůdnou pro všechny, jimž je celek nade vše.

Vím, že skautské hnutí, jak jsem měl možnost je poznat, vykoná ještě mnoho dobrého a užitečného k uklidnění a k povznesení zdejšího lidu. Vždyť skauti mají ve svém skautském zákoně — desateru také „Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta". Proto vy činovníci zpravodajové a vůdcové oddílů, hledejte cesty a buďte za každých okolností svým svěřencům, mládeži těmi pravými vůdci. Posílám Vás mezi naši mládež, která potřebuje Vašeho vedení a ochranné ruky starších a zkušených lidí, poučujte ji prakticky a skutky o lásce k této zemi, o lásce k celé naší Čsl. republice. Mějte oči otevřeny, učte se stále, pracujte všude iniciativně a uvidíte, že veřejnost Vás pochopí, že veřejnost nás bude podporovati. Vychovávejte nám, nástupu generaci, prošlou skautskými řadami, zdravou a odolnou, vychovávejte naši mládež k samostatnému a rozvážnému rozhodování. Vzpomeňte na ty drobné postavičky skautků, kteří při státním převratu před 20 lety vykonávali svědomitě práce a úkoly jim svěřené, za poměrů mnohem těžších než jsou dnešní.

Buďte si vědomi toho, že na Podkarpatské Rusi je tisíce a tisíce dětí a mládeže, o níž se žádný tělovýchovný spolek dosud nestaral. Máme tedy veliké pole působnosti před sebou. Vím, že narážíme na obtíže finanční, ale i ty se postupem doby zdolají. Věřím proto pevně, že náš počet registrovaných členů v uplynulém roce 2.250, bude nyní rok od roku vzrůstati a to zvláště tehdy, ujmou-li se vedení skautského hnutí na Podkarpatské Rusi učitelé a profesoři, jako zkušení pedagogové, kteří by si tím značně prohloubili, doplnili a usnadnili školskou výchovu.

Přijďte tedy vy všichni, kteréhokoliv zaměstnání a povolání, kteří nám dnes nasloucháte, mezi nás, žádám Vás o to. Práce a oběti do skautského hnutí vložené, se nám — jako celku, musí za každých okolností rentovati.

A nyní mi dovolte, abych se několika maďarskými slovy obrátil ke skautům maďarským a židovským.

A ku konci ještě jedno moje přání — chtěl bych na Vás, jako Váš starosta a guvernér Podk. Rusi, abyste nám vychovali lepší generaci, generaci, na níž by se mohl náš stát spoléhati za každých okolností. Prosím Vás o to a očekávám to od Vás.

Skautský domov sboru v Hlinsku,
jistě jeden z nejlepších v republice. Hlinečtí skauti vzpomenou dvaceti let své práce ve dnech 11. a 12. června. Zvou srdečně všechny skauty a skautky k účasti.

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

30. Pytlácká tragedie.

Zvolna se šeří do mlhavého rána . . .

Jiřík je na stráži. Kříží se do svého pláště, neboť je velmi chladno a občas obchází stany. Potom přitlačí se ke stěně kuchyně a přemýšlí.

Vzpomíná na otce i na matku. Včera obdržel psaní, že nemohou přijeti na tábor, poněvadž otec musil za obchodním jednáním do ciziny a matka odjela s ním. Lituje toho velmi, neboť by jim byl rád ukázal, co všechno dovede.

— Teprve nyní poznává, jak je má rád. Zdá se mu, že dříve byl hrozně sobecký, že viděl a znal jen sebe. Teď má teprve odstup. Zde na táboře poznal otce i matku v jejich pravé ceně. Jistě k tomu přispěl i osud Topola a Felixe, kteří jsou oba bez rodičů.

Ale Jiřík změnil se i v poměru k jiným. S teplem v srdci uvědomuje si, že je schopen obětavosti pro své kamarády, zejména pro Topola. Znovu se upevňuje ve svém odhodlání, že po skončení tábora musí mu přispěti ku pomoci.

Ale největší čin na něho čeká: je to zakročení na prospěch Felixe. To je něco velkolepého! Jak bude nań otec hrdý a jak ho bude matka obdivovat! Ta bude ovšem trnout hrůzou nad tím, co všechno prožil, ale upokojí se, když vše bude šťastně skončeno! — —

Mlhu a ticho pojednou prořízl výkřik. Pak další! Směsice hlasů a střelné rány!

Zatím, co Jiřík dumal na hlídce, připravovala se na konci jezera tragedie. Večer zastavil se v táboře baštýř a žádal, aby nikdo z hochů nechodil dnes v noci mimo tábor. Neuvedl důvod, ale všichni věděli, že jde číhat na vodní pytláky. Poněvadž tak učinil už několikráte a vždy bylo v noci ticho, nepřikládal tomu kapitán, ani hoši důležitosti.

Tentokráte však šlo o rozsáhlejší akci. Baštýř dostal důvěrnou zprávu, že pytláci z doubravského panství budou docela drze zatahovati síti, kterou si někde opatřili. Byli to většinou stávkující dělníci u zámku a chtěli si snad tímto způsobem opatřiti značnější množství potravy.

Baštýři přišli na pomoc hajní z okolních revírů a tak pod ochranou noci byl zatažen kolem místa celý kruh.

Pytláci přišli záhy po půlnoci tiše a opatrně. Pozorně pátrali, zda se někde něco nehýbe, ale ničeho nezpozorovali. Potom vnadili rybu a ve studené noci trpělivě čekali, až se ryby shromáždí.

K ránu, když padla mlha, počali zvolna zatahovati. Bylo jich celkem pět a tři z nich museli do vody, aby protáhli síť. Byla to těžká práce a pytlákům křehly nohy i ruce. Když byli v nejlepším, ozvalo se pojednou z pobřežní houštiny:

„Stůjte! Všichni sem, na břeh!"

„Baštýř," vykřikl jeden z pytláků a prudce se obrátil.

„Nepokoušejte se utéci, jste obklíčeni! Všichni chlapi na břeh!" ozývalo se znovu.

„Ještě nás nemáš, ty hlídací pse," vykřikl jeden pytlák a dal se na útěk.

„Stůj, nebo střelím," vykřikl baštýř a namířil pušku.

Pytlák se obrátil, vytrhl z opasku velký nůž a hodil jím po baštýři. Zazněl výstřel, po něm druhý. Baštýř se však neopovážil mířit na člověka a vypálil pouze ránu do vzduchu.

Žádný z pytláků se nezastavil. Dva uprchli do lesů přesto, že hajní snažili se jim zastaviti cestu. Tři, kteří byli ve vodě, plovali na druhou stranu jezera.

Poplašné rány ozvaly se znovu, ale uprchlíci zmizeli v mlze.

S křikem a láním sešli se hajní na břehu. Kořist jim unikla! Jen zbylá síť u břehu byla jediným úlovkem dnešní noci.

V tom se však ozval z mlhy ječivý hlas:

„Pomoc, Martine, pomoc! Já už nemůžu dál!"

Hajní strnuli.

„Pomoc, Ježíši Kriste, topím se," — ozývalo se znovu.

Jakýsi hlas v dálce odpovídal, pak všechno zmlklo.

„Kruci fagot, co se děje," zařval do mlhy zděšený baštýř.

Pak se obrátil k hajným.

„Nemáme tady loď a čert ví, kde ten chlap je!"

V tom ze ozval nový hlas z vody. Ze značné dálky.

„Vašku, Skalickej, kde jsi? Co je ti?

Nikdo neodpovídal.

„Vašku Skalickej, Vaškůů Skalickejch, ozvi se!"

Ale na vodě bylo již ticho.

Hajní naslouchali.

„Snad už je po všem," zabručel baštýř." „Snad tam chlap zůstal."

Po chvíli bylo slyšeti hovor dvou mužů. Hustou mlhou nesl se velmi jasně z protějšího břehu.

„Kde zůstal Vašek? Slyšel jsi ho křičet?"

„Slyšel! Vypadalo to, jako když se topí. Měl jsem však sám ssebou co dělat. Člověk je za celou noc promrzlý a ty těžké hadry a boty táhnou ke dnu!"

„Poběž domů, tomu už nepomůžem! Buď si pomohl sám, anebo leží na dně. Slyšel jsi, že jsem volal několikrát, ale nikdo se už neozval?"

Hajní se rozběhli. Jeden jel na kole pro četníky, druhý do vesnice přesvědčit se, zda Vašek Skalický, který byl všem známý jako dělník na panském, vrátil se přece jenom domů.

Ostatní dva s baštýřem běželi do skautského tábora vypůjčit si loď. Sami tu loď neměli, neboť tím by byli na sebe pytláky upozornili.

Tábor byl již vzhůru. Hoši by byli nejraději běželi hledat utopeného s baštýřem, ale kapitán to nedovolil. —

Noční pátrání skončilo neúspěšně. Když se mlha zdvihla, bylo viděti nad místem neštěstí státi trochu bezradně četníky a hajné. Už bylo jisto, že Skalický domů nedošel. Našli také jeho čepici, která plovala na vodě.

Nyní četnický strážmistr přijal s ochotou nabídku skautu, že pomohou pátrati po utonulém.

Všechny pramice vyjely na vodu, ozbrojeny dlouhými bidly z přisekaných stromků. Hoši cítili vážnost chvíle a proto pracovali s napětím. Hajní obsadili rovněž jednu pramici a se zamračenými tvářemi zúčastnili se hledání.

Uplynula více než hodina, když Diavolo zděšeně vykřikl. Bidlo, kterým píchal v bahně, až kalné bubliny vystupovaly ke hladině, pojednou narazilo na cosi pružně měkkého.

„Tady něco je!" vykřikl a tvář jeho byla velmi bledá.

Ostatní hoši nakloněli se vzrušeně nad okrajem lodi. Nic však nebylo viděti.

Topol vzal bidlo z chvějící se rukou Diavolových. Ten nebyl leknutím schopen jím vládnouti. Topol opatrně hmátal po dně. Nebylo pochyby! To nebyl trs trávy ani ponořený kmen, to bylo cosi měkkého, pružného, to bylo lidské tělo!

Zatím přirazila loď hajných a pokoušela se vyzdvihnouti tělo k hladině. Nechtělo se to zdařiti, neboť mrtvola vždy zklouzla znovu ke dnu. S nekonečnou trpělivostí a za přispění tří bidel opatřených na konci háčky, podařilo se konečně neštastného muže dostati na hladinu.

Nebudeme vypisovati strašlivý pohled, který poskytoval mrtvý pytlák. Jedno však nemůžeme zamlčeti. Když již hajní vtahovali tělo do pramice, vykloužlo jim z háčku a bylo by spadlo zpátky do vody. Tu Topol a Diavolo, aniž by se rozmýšleli, zachytili mrtvou ruku a několik vteřin ji přidrželi na okraji lodě. Topol v tom okamžiku si lépe všiml tváře mrtvého a vykřikl:

„Já ho znám! To je ten okař, kterého jsme potkali v noci v lese! Tehdá, když jsme hledali Bůvolu!"

Jiřík přemohl odpor a podíval se pátravě na bílou tvář.

„Máš pravdu! Je to on! Ale tehdá byl červený a nyní . . ."

Když se potom vrátili do tábora, strašlivý dojem — rozležel se jim teprve v hlavě. Oba hoši cítili ještě chladnou vlhkou ruku ve svých dlaních a nechápali, jak mohli míti dosti odvahy, aby něco takového učinili. —

Rubrika pro skauty-filatelisty.

Vede Jenda Otmar.

Co nového přinesla nám naše pošta od počátku roku 1938.

Známky sokolské.

25. ledna t. r. vydala naše pošta 2 hodnoty známek sokolských k zimním hrám, které se konaly v Tatrách od 6. do 13. II. 1938 v rámci X. všesokolského sletu.

Známky tyto byly vydány ve 2 hodnotách a sice 50 haléřová v barvě zelené a 1 Kč v barvě červené.

Na známkách vyobrazen jest sokol dosedající na větvěku ve Vysokých Tatrách. Na levé straně jsou vyobrazeny skalní útesy a v pozadí jsou viděti zasněžené vrcholky Vysokých Tater. Na horením okraji těchto známek jest nadpis Československo, pod tímto nadpisem jest barevně nápis X. Všesokolský slet 1938. Pod těmito dvěma nadpisy jsou ještě slova „Zimní hry", která označují pořádání tohoto sokolského podniku. V levém rohu dole jsou uvedeny hodnoty těchto známek ve zkratce a sice „50 h" nebo „Kč 1.—".

Známky mají tvar obdélníku, který jest postavený na výšku. Známky tyto byly vydány v listech po 100 kusech a listy nemají označení deskových čísel. Přesto však tyto listy mají po obou stranách druhé až sedmé řady známek kupony ve velikosti známky, které jsou perforované. Na těchto kuponech jsou vyobrazeny zkřížené lyže, propletené větévkami horské kleče. Tyto lyže mají vyjádřiti symbol zimního sportu — lyžařství. Vedle tohoto vyobrazení jest ještě na kuponu umístěn obdélníček s následujícím nápisem: „Zimné sletové hry — 6.—13. II. 1938, Vysoké Tatry".

Známky tyto jsou prací grafika Cyrila Boudy a rytinu provedl rytec Bohumil Heinz.

Známky „Dětem 1938".

Dne 7. března t. r. vydala československá pošta dobročinné známky „Dětem" a sice dvě hodnoty v normální známkové úpravě a jednu hodnotu jako arálk. Jsou to: 50 hal. v barvě zelené, Kč 1.— v barvě červené a Kč 2.— (arálk) v barvě černé. Tyto známky se prodávají s příplatkem, který činí u hodnot 50 hal. a Kč 1.— obnos 50 hal. a u hodnoty Kč 2.— činí příplatek Kč 3.—. Tento příplatek připadá ve prospěch chudých — strádajících dětí.

Na těchto známkách vyobrazen jest president Osvoboditel T. G. Masaryk, jak pozdvihuje k sobě děvčátko v národním kroji. Vyobrazení toto jest vzato podle fotografického snímku z pořádaného zájezdu pana presidenta Osvoboditele na Moravu v roce 1928. (Že slavnosti ve městě Zdáru.)

Na hořením okraji těchto známek jest nadpis Československo a pod tímto nápis „Dětem 1938". Na dolením okraji těchto známek jsou slova: „Měj úctu k duši dítěte". Hodnota známek, jakož i hodnota příplatku jest uvedena v pravém dolením rohu.

Známky „Dětem 1938" jsou rovněž vydány v listech po 100 kusech a tyto listy jsou bez označení českových částí. Jako vydané známky sokolské mají i tyto po obou stranách druhé až sedmé řady známek kupony ve velikosti známky, které jsou perforované. Na těchto kuponech jest vytištěn nápis „T. G. M. 7. III. 1938" v ozdobné úpravě.

Hodnota Kč 2.—, s přirážkou Kč 3.—, která byla vydána v arších v úpravě má to samé vyobrazení jako normální známky. Aršík jest tištěn na bílém papíře a sice v rozměru 7×9 cm. Papír jest na rubu opatřen lepidlem. Nad známkou, která jest vytištěna na aršíku jsou umístěna písmena „T. G. M." s vavřínovou větévkou. Pod známkou jest vytištěna faksimile presidentova podpisu „T. G. Masaryk". Tato aršíková známka není perforována.

Kresbu, jakož i rytinu těchto známek provedl rytec Bohumil Heinz.

Směrnice, které vydalo ministerstvo pošt a telegrafů ohledně prodeje známek s kupony:

Č. 14.693-IV/1-1938. (Z měsíce února 1938.)

Od vydání nejbližší emise nových poštovních známek budou poštovní úřady prodávati poštovní známky s kupony podle těchto směrnic:

Strana, která zakoupí současně nejméně 7 známek téže hodnoty a emise, má nárok, aby jedna ze známek měla kupon, a poštovní úřad musí tedy její žádosti vyhověti. Činí-li si strana nárok na čtyřblok (tři známky a kuponem v rohu), musí zakoupiti současně nejméně 15 známek téže hodnoty. Tyto směrnice jsou stanoveny se zřetelem k počtu známek a kuponů ve známkovém půlarchu.

Skauti — filatelisté — pozor!

Jistě máte zásoby známek, které byste rádi vyměnili za jiné vám chybějící. Počínaje květnovým číslem „Skauta-Junáka" bude filatelistická rubrika přijímati výměnné inseráty skauth-filatelistů za následujících podmínek:

1. Na známku může míti nejvíce čtyři řádky včetně adresy v rozsahu dle níže uvedeného vzoru.
2. Cena tohoto výměnného inserátu jest 5 Kč ve známkách.
3. Obnos 5 Kč ve známkách, jakož i sestavený výměnný inserát nutno zaslati na následující adresu: Jan Otma r, Rovensko pod Trosk., Nádražní ulice 410.

Vzor výměnného inserátu:

Mám větší počet známek francouzských, italských, švýcarských. Vyměním tyto za československé, jugoslávské, holandské a belgické. Dotazy na: František Novák, Jičín, Rašínova 420.

(Upozorňujeme, že je to pouze vzor inserátu — nikoliv skutečný.)

Skauti-filatelisté, používejte hodně této příležitosti k výměně a nezapomeňte vždy přiložiti k výměnnému inserátu obnos 5 Kč ve známkách. Obnos 5 Kč ve známkách žádáme z toho důvodu, abychom ušetřili na poukazu při použití složenky. Částka tato jest nepatrná a touto krytím se jen s tím spojená režie.

Skautská hra:

Závody slonov.

Táto hra urobí vždy dobrú náladu! Hráči sa postavia do zástupov s počtom deliteľným tromi. Pred zástupmi asi na 50 m je zatĺčený do zeme kol, ktorý značí cieľ. Prví dvaja závodníci postavia sa čelom k sebe a položia si navzájom ruky na ramená. Pri tom rozstúpia od seba na najväčšiu možnú vzdialenosť. Prikryjú sa prikrývkou, aby nevideli a 3. hráč sa posadí prvému na ramená a hlasite pobáda svojho „slona" k cieľu a späť. Vyhraje zástup, ktorého „sloni" sa nerozpadli a prví dobehli. „Unser Weg."

Zničený, zamlklý baštýř a četníci stojí mlčky nad mrtvým pytlákem. Skauti, které kapitán odnad mrtvým pytlákem. Skauti, které kapitán odvolal do tábora, dávno jsou již pryč. Ztracený kout jezera, dějiště noční tragedie, opět ztichl. Čeká se na soudní komisi.

31. Rozruch.

Odpoledne je Topol ve vesnici s Diavolem. Na adresu starostovu došly některé věci pro tábor a hoši byli vysláni, aby je přivezli.

Vesnice je plna vzrušujících zpráv o nočních událostech a samozřejmě u starosty se mluví o tom nejvíce. Dáša je rovněž ve světnici a naslouchá. Topol je zamlklý, tváří se však sebevědomě. Zato Diavolo má plno řečí a líčí celou tragedii, jako kdyby ji viděl od začátku až do konce. Jednu chvíli vykřikne: „Ježíši Kriste, topím se," až se starostová a dvě, tři jiné báby pokřižují.

Když potom přijde vyvrcholení, kdy spolu s Topolem uchopili ruku mrtvého, aby neklesl zpátky ke dnu, ženy jenom mumlají úžasem a Dáša hledí vzrušena na Diavola. Na chvilinku, mžikem, pohlédne také na Topola.

Když Diavolo končí svoje vypravování, otevrou se stavidla výřečnosti vesnických žen a svorně proklínají zámecké panstvo, které nedopřeje lidem ani té hladové mzdy a nutí je do takovýchto dobrodružství. Starosta je sice jiného mínění a bručí, že ryby nejsou žádné jídlo pro chuďáka a že kdo pytlačí, nemá hlad, ale ženské nesouhlasí a svorně proklínají baštýře.

Při tě příležitosti se Topol dozvídá, že Felix je stále nemocen a že se i povídá, jako by to s ním mělo již brzy skončit. Nemůže tomu uvěřit, ale přece se mu srdce těžce svírá.

V tomto všeobecném rozruchu a při těchto tragických novinách zapomíná i na vlastní zármutek a ani ho příliš nedojímá, že Dáša dnes nemá pro něho téměř pohledu.

Když se hoši vracejí vesnicí, potkávají baštýře. Jde těžkým krokem, shrben. Je věcí hrozně zkrušen, ačkoliv přece konal jen svou povinnost a vlastně za nic nemůže. Ale někteří lidé ve vsi to nechápou, dívají se za ním nenávistným pohledem a dív, že za ním nekřičí: „Vrahu, vrahu!" —

Na zámku vzrušující novina stihá novinu. Paní nezlomená, ale tvrdá, přijímá rány osudu, jak je den přinášel.

Doktor právě přišel jí zvěstovat, že se lidé v kraji bouří proti tomu, že snížili mzdy a že vypovídají hajnou. Obviňují zámecké panstvo, že ono je vlastně vinno smrtí Skalického. Kdyby měl zaměstnání na zámku, měl by co jíst a kdyby měli lidé co jíst, nešli by pytlačit. Je obava, že pobouření lidu vybije se demonstracemi a proto vyžádal si u okresní správy politické četnickou ochranu.

Paní není příliš dojata. Mávne jen resignovaně rukou a praví:

„To vše nic není, to jsou malichernosti! Podívejte se však na toto."

Podává mu pak dopis v obálce s francouzskými známkami.

„Co je to, prosím vás?" táže se doktor a skoro se boji papíru dotknouti.

Paní se pojednou zasměje trpkým, jako horečnatým smíchem. Potom vzrušeně ze sebe vyráží:

„Vidíte, vše se proti nám spiklo! Jako kdyby to strašlivý osud co nejlépe uspořádal. Bratranec Pavel se vrací, je to dopis od něho.!"

Doktor je smrtelně bledý, polyká čech a sotva se drží na židli.

„Není... ne — není možná," jekta zuby.

Potom se násilně nutí do smíchu a praví:

„Má milá, to je špatný žert! Mrtví se přece nevracejí!"

Paní na něj pohlédne opovržlivě a pak vášnivě nenávistným tónem praví:

„Náš bratránek Pavel si s námi zahrál komedii. Očekává, že nás radostně překvapí, když přijde jako s nebe seslaný!"

„A kde byl celý ten čas?" počíná věřiti doktor.

„Byl prý v zajetí nějakého indiánského kmene v Jižní Americe. Jméno je tady v dopise, nepamatuji si ho. Podařilo se mu dostati se šťastně ze zajetí a teď se máme nač těšit."

Při těch slovech pohlédla paní významně na doktora, jakoby očekávala radu, co dál.

Avšak doktor je dokonale zdrcen. Ačkoliv dovedl připravovati nejstrašlivější plány, přece neměl tolik odvahy, aby v nich vytrval v nejkritičtějších chvilích. Paní to dobře pozorovala a proto jen s opovržlivou útrpností na něj pohlédla:

„Kolik nám zbývá ještě dní?" otázala se. „Tento dopis byl dán na poštu v Cherbourgu a Pavel píše, že se zdrží ještě asi týden v Paříži. Vypočítala jsem si, že tu bude nejdéle do 10 dnů. Je to správné?"

Doktor se pomalu vzpamatovával.

„Je to možné, ale musíme počítati s případným urychlením."

„Proto musíte pospíšit se svým léčením," poznamenala ostře paní. „Dobře, že jsme dali profesoru Drtíkolovi dovolenou. Z té se už do zámku nevrátí. Teď není čas na žádné sentimentality, teď jde o naši hlavu!"

Doktor seděl mlčky, se zrakem upřeným do okna. Přišla chvíle, kdy složitý plán měl vyvrcholiti a tu si teprve plně uvědomoval hroznou odvážlivost svého jednání. Třeba že neznal příliš svých výčitek svědomí, přece jenom se hrozil důsledků toho, kdyby se úklady proti zdraví a životu Felixe prozradily.

Zrak ženy je však tvrdý a nemilosrdný.

„Ještě dnes, ještě dnes musíte zvýšiti dávku! Každý den, každá hodina přinášejí pro nás hrozné nebezpečí," praví tiše, ale naléhavě.

32. Strašlivé poznání.

Je po poledni.

Felix sedí na balkonu svého pokoje a dívá se do sadu. Jeho zrak bloudí po čistých stezkách, z nichž jedna vede daleko, až tam, kde park zvolna přechází v mohutný les. Felix je zemdlený a nechce se mu ani sejíti dolů. Nejenom proto, že cesta po schodech mu dělá trochu obtíže, ale především, že si nepřeje potkati svého bratrance, o jehož pobytu i stavu se dozvěděl.

Felix obědval ve svém pokoji a když skončil, ohlásil doktor svoji návštěvu. Přišel se velmi srdečně poptati na zdraví Felixovo.

Lokaj současně přinesl malé bělohnědé kotě. Doktor vyřizoval, že je poslílá teta. Zahradníkova kočka jich má několik a tu prý si teta vzpomněla, že Felix ve své nemoci má dlouhou chvíli.

Doktor se snažil při této příležitosti dokázati Felixovi, jak teta se zájmem sleduje jeho zdravotní stav a jak stále na něho myslí. Felix však nedovedl přemoci svůj odpor k podobným řečem, jichž nepravdivost cítil a proto mlčel. Za to si s tím větším zájmem hrál s kotětem, jehož hravá přítulnost ho skutečně potěšila.

Zatím doktor vytáhl lahvičku s lékem, kterou nikdy v pokoji nenechával a odpočítal šest kapek do sklenice vody. Byla to dvojnásobná dávka než jindy a doktor to odůvodňoval tím, že léčení třeba urychlití, neboť jistě Felix touží po tom, aby zas mohl konati vycházky do okolí.

Hoch s tím souhlasil. Jeho toužebným přáním bylo, aby byl co nejdříve zdráv a za tu cenu by byl postoupil všechno. Avšak když polkl prvé kapky zelenavé tekutiny, nedovedl se přemoci a postavil ji stranou. Byla tak hořká a tak podivné chuti, že se proti tomu vzpouzel žaludek, chuť na jazyku i čich.

Marně mu doktor domlouval, marně ho do toho nutil. Ačkoliv Felix tentokráte měl nejlepší vůli poslechnouti jeho rad, tělo se proti tomu bouřilo.

Doktor byl rozčilen a jeho slova, jimiž nutil Felixe k požití léku, stávala se skoro urputnými. Pojednou se však zarazil, tvář se mu vyjasnila a praví:

„Proč já vás vlastně takto trápím! Vždyť je starým osvědčeným prostředkem obalovati lék do něčeho příjemnějšího, sladšího."

Zavolal potom sluhu a poručil přinésti trochu malinové šťávy. Nakapal jí do sklenice s lékem a pořídil tak hustý červený roztok. Když Felix okusil několik kapek, chutnala tekutina opravdu lépe.

„Snad to teď půjde," pravil se slabým úsměvem. „Ale nesmíte mne do toho nutit. Žaludek se mi ještě stále obrací a musím proto užívat pomalu!"

„Vezměte tedy alespoň trochu" naléhal doktor. „Nu, alespoň čtvrtinu, než odejdu a to ostatní vždy po chvíli. Dovolím si vás zase navštíviti asi za hodinu a doufám, že do té doby bude vše v pořádku."

Felix tedy zavřel oči a vznesl sklenici zase k ústům. S velikým sebezapřením polkl několik kapek. Nutí se, aby vpravil do hrdla další a další. V tom se celé jeho tělo zachvívá a má sotva čas třesoucí se rukou postaviti sklenici. I při tom ještě značnou část tekutiny vylil na podnos.

„Ne, nemohu," otřásá se ošklivostí. „Prosím, dopřejte mi chvili klidu, než si žaludek odpočine. Pak se o to pokusím znovu."

Doktor krčí rameny.

„Nuže dobrá, nechci a nemohu vás nutiti. Přijdu tedy za hodinu a těším se, že lék přijmete. Pohleďte ven, jak je tam krásně. Den je jako stvořený pro to, aby hoši jako vy se v něm prohánělí a jej vesele užívali. Záleží jen na vás, zda za několik dní budete chlapík. Ovšem musíte se přemoci, musíte se také sám o své zdraví starati."

Felix pohlíží za odcházejícím doktorem zraky, které nejsou přátelské. Proč mu připomíná to, co Felix sám nejbolestnější cítí?

Hoch sedí delší chvíli mlčenlivě v křesle a dívá se na oblohu, kde kupí se bílé letní mraky. Avšak nesleduje hru jejich tvarů. Zírá bezmyšlenkovitě, neboť jeho tělo i mysl jsou napětím posledních dnů tak unaveny, že není schopen soustavného myšlení.

Kotě zatím pobíhá po stole a když hoch nedbá jeho přítomnosti, hraje si s ubrusem a povaluje se na časopisech rozložených po desce stolu.

Potom přichází všetečně i k podnosu. Očichává tekutinu, rozlitou po tácu. Voní příjemně. Malé kotě skládá k ní hlavu, vystrkuje růžový jazýček a počíná lízati. Malinová šťáva mu zřejmě chutná.

Avšak za chvíli ustává, zdvihne hlavičku, znovu se vrací ke sladké tekutině, ale pak definitivně zanechává mlsání a volným mátožným krokem přibližuje se k hochovi.

Tiché mňoukání upozornilo chlapce, že má v pokoji milého společníka. Felix se slabě usměje a béře kotě na klín. Při tom vidí, že pysky koťátka jsou potřísněny červenou lepkavou tekutinou. Kotě mňouká dále.

„Ty jsi mlsalo?" táže se Felix a utírá mu tlamičku. „To není nic dobrého, třeba to na první pohled tak dobře vypadá! Jen kdybys to musel polykat každý den jako já!"

Mňoukání kotěte stává se hlasitějším a smutnějším.

„Co je ti, stýská se ti po ostatních? To bych velmi nerad. Vím sám dobře, co je to být opuštěn a nechtěl bych to připraviti i tobě."

Kotě leží na klíně nehybně. Zvrátilo se na bok, očka se jakési kalí a mňoukání zaznívá podivněji a podivněji. Felix vidí, že zde není něco v pořádku. Chce kotě pohladit, Avšak v tom ulekaně stahuje ruku zpět. Několikeré zachvění, pak se jemné údy mladého zvířete prudce napnou a je konec!

Felix hledí vytřeštěnýma očima na tragedii, která se mu odehrává na klíně. Kotě, před několika minutami ještě tak hravé, je pojednou mrtvo! Otrávilo se jeho lékem! Je to tedy jed! A jak prudký!

S pocitem hrůzy odtahuje ruku od mrtvého zvířete. A v tom v jeho duši vyvstává hrozné poznání: Což jestli i on je zvolna otravován?

A jako kdyby v jeho mysli propuklo dávné podezření, které tam bylo skryto. Uvědomuje si, že doktorovy léky vlastně mu užitku nepřinášejí. Jestliže na chvíli cítí úlevu, tím hůře je mu potom. Vzpomíná si také, že ode dne, kdy měl naposledy ono vidění, cítí se slabším a slabším. A od onoho dne doktor počal mu znovu nutiti ten hnusný lék.

Ano, otravují ho, otravují ho! Ten vrah, ten starý plešatý vrah!

Felix vyskakuje a odhazuje mrtvé kotě s klínu, až zaléčelo kamsi pod knihovnu. Pak křičí, křičí skoro nelidsky. Popadne sklenici skoro ještě plnou rudé tekutiny a uhodí jí o kamenou podlahu verandy. Jeho křik zalétá daleko do zahrady. Podnos slétá na schodiště, pokrývky jsou rozháženy, stůl převržen. Záchvat je hrozný . . .

V zámku je poplach. Přibíhá služebnictvo, přibíhá i doktor a teta!

Jakmile je Felix spatří, kříčí v hysterickém záchvatu nesrozumitelná slova. Odhání je posuňky a ukrývá se za stolem. Není rozuměti, co vlastně povídá. Teta i doktor jsou poděšeni, ba zachvácení hrůzou. Tohle nečekali! Marně se doktor pokouší Felixe uklidniti. Ten ani nedovoluje, aby se k němu přiblížil. S křikem, jenž naprosto se nehodí k jeho útlému a jemnému zjevu, odhání ho pryč.

Hlas tetin, pevný a ostrý, ovládá konečně situaci. Poroučí služebnictvu, aby Felixe odvedli na jeho lůžko. Jeden z nich zůstane na stráži, pokud se mladý pán neuklidní.

Pak praví k Felixovi, nedbajíc jeho křiku:

„Milý hochu, jen se uklidni! Necháme tě všichni o samotě a lékař tě navštíví k večeru."

Pak poroučí, aby stopy Felixova řádění na terase byly uklizeny. Doktor sám opatrně sbírá střepiny sklenice a stará se o to, aby tekutina byla setřena co největším množstvím vody a co nejpečlivěji. Felix to dobře vidí ——

Zatím, co se tyto události odehrávají, čihají Jiřík a Topol v zámeckém parku. Zdá se jim, že Felixe již dlouhou dobu neviděli a vypravili se proto, aby se ho pokusili vyhledati. Vnikli známou cestou do parku, a leží nyní ukrytí v houštině tlustolistých keřů, odkud mají dobrý výhled na zadní část zámku.

Zpozorovali Felixe, sedícího na balkoně již také. Vidí, že se k němu sklání doktor a důtklivě mu cosi praví.

Leží trpělivě a stále doufají, že Felix sejde do parku a že tak budou moci se k němu přiblížiti.

Když lékař odešel, Jiřík, velmi netrpělivý, chtěl se pokusiti o dorozumění s Felixem. Důval znamení směrem k zámeckému balkonu, ale, jak víme, Felix byl hluboce pohřížen v bezmyšlenkovité snění a proto ničeho nepozoroval.

Hoši byli pak svědky hrozného jeho záchvatu a dovedeme si představit, jak hluboce byli vzrušeni! Jiřík, pobouřen až do hloubi duše, byl by se vrhl bez rozvahy k zámku, avšak Topol, ovládaje se více, ho zadržel. Byli by tam málo platní a celý výpad by asi skončil tím, že by je vyvedli ze zámku.

Když potom vše utichlo a rozruch zámku ulehl, hoši bezradně hovoří v houštině. Co dělati? Cítí, že jsou tu dokonale zbytečnými. Ale jen zdálka odhodlávají se k návratu . . .

Felix zatím leží na svém lůžku. Hrozné duševní napětí se vybouřilo a nyní cítí tím větší malátnost. Avšak dostavuje se také jasné myšlení. Jeho duše, jako kdyby chtěla se pokusiti poslednímí silami o záchranu, hledá prostředky k uniknutí.

Jedno je jisto: musí prchnouti! Marno by bylo veškeré protestování, veškeré obviňování. Nikdo by mu neuvěřil, že jeho teta i doktor ukládají mu o život. Kdo by mu věřil? Jemu, jenž přece je považován za duševně nemocného, který má podobná vidění, jež jsou s to přesvědčiti každého, že nemá zdravý rozum! Doktor i teta nesmí míti ani zdání, že vi o jejich přísném úmyslu. Vždyť není pochyby, že by pak proti němu zakročili rázem, aby mu znemožnili mluviti!

Kdyby se jen mohl v zámku na někoho spolehnouti, kdyby tu měl přítele! A mysl jeho zalétá ihned k Jiříkovi a Topolovi, ale nevidí způsob, jak se s nimi dohovořiti.

Možná, že přišli do parku, ale on tam není. Pocítíuje pojednou neodolatelnou touhu sejíti dolů a pohlédnouti do houštin, zda tam na něho nečekají. Avšak dnes je to nemožno! Cítí se příliš slabým a pak: bylo by to bezúčelno, neboť dnes ho jistě nenechají o samotě!

Rozhodně nesmí vzbuditi ani stopu podezření před doktorem. Avšak, kde je mrtvé kotě? Nikdo ho nesmí spatřiti, vždyť teta i doktor by si snadno domyslili, že zahynulo po požití léku a že tím vzbudilo podezření Felixovo.

Vzpomíná si, že při prvém pobouření shodil ho s klína a odhodil daleko od sebe. Bude pravděpodobně tam někde pod knihovnou, neviditelné v temném stínu. Avšak jak ho odstranit? Nezbývá, než vyčkati noci a ukrýti ho zatím do kamen. Zítra snad bude příležitost odnésti ho do sadu.

Musí také nabrati sil. Nepochybuje, že lék vlastně ho soustavně otravoval a rozhoduje se proto odmítati jej pro nejbližší dny pod záminkou, že jeho žaludek to nesnese. Při tom musí hledati cesty, jak by mohl uprchnouti buď sám nebo za pomoci svých milých přátel. —

Topol a Jiřík vracejí se domů. Váhavě přelezli zámeckou zeď. Nemohli a nemohli se odhodlati, aby opustili nešťastného přítele!

Nyní přicházejí v tichém rozhovoru k vesnici.

Klub oldskautů „Varjag" na Královské louce na Smíchově, jižní cíp, jako každého roku i v letošním období reservuje v loděnici neomezený počet míst pro dřevěnou kanoi a kajaků pro skauty a oldskauty jiných pražských oddílů za zvláště snížené příspěvky, a sice: pro kajak 170 Kč, pro kanoe 170 Kč za rok včetně pojištění, skříňky a jistých výhod, které klub svým členům skýtá.

Káva jako voda?
Franckovka chuť dodá!

J. B.:

TŘINÁCT HER PRO VLČATA.

1. Závody jednonohých.

Šestky stojí vedle sebe v zástupech. Každý hráč se podpírá levou paží o rameno svého předchozího a pravou rukou jej drží za zdviženou a dozadu ohnutou pravou nohu. Na daný povel běží takto spojené šestky k metám, kde se šestky rozeběhnou a hráči jednotlivě běží nazpět k východisku. Tam se opět postaví, jak bylo vyloženo.

Vítězí ta šestka, která prvá stojí na místě v předepsaném postoji.

2. Stavění doupat

je velmi zajímavá hra pro malá vlčata. Zajdeme do hustého a pokud možno málo civilisovaného lesa. Tam si vystav každá šestka pro sebe domek nebo doupě z jakéhokoli materiálu, který je po ruce: z větví, kamení atd.

Doupě musí být hodně prostorné, aby se tam pohodlně vešla celá šestka a uvnitř má být zařízeno co nejpohodlněji. Úkryt musí být nenápadný.

Takový příbytek vystavějí všechny šestky. Vchod se umístí na nenápadném místě a šestky se ukryjí vevnitř. Vůdce potom ocení všechny výtvory podle účelnosti a vnějšího vzhledu.

V úvahu připadá vtipné využití, přirozeně rostoucích stromů, keřů, kapradin, trávy, jeskyň a prohlubin v terénu, nenápadné vzezření, pohodlný a správně umístěný vchod, chráněnost proti větru a pohodlné vnitřní zařízení.

3. Typy chůzí.

Šestky vedle sebe v zástupech. Před závodem vůdce určí, koho bude kdo ve štafetě svou chůzí, posuňky a vystupováním napodobovat. Hráči jsou očíslováni, první má č. 1 atd.

Na daný povel vyběhne k metě první hráč, představující způsobem chůze nebo běhu typ člověka. Doběhne, udeří následujícího, vyběhne č. 2 a tak se všichni vystřídají.

Osoby, jež mají hráči napodobovat, mohou být asi tyto:

1. Dědoušek, jenž se s námahou belhá o holi k metě a zpět,

2. profesor si vykračuje s deštníkem do školy, nervosně potrhává ramenem.

4. Kopaná v kruhu.

Hráči jsou zavěšeni pod paždí a tvoří semknutý kruh, v jehož středu stojí jediný hráč. Vůdce vhodí do kruhu footballový míč.

Prostřední se snaží vykopnout silnou ranou míč z kruhu, t. j. prorazit kruhovou hradbou spoluhráčů. Ti mu v tom brání nohama a celým tělem. Každý však má právo zadržet nohou míč jen tehdy, letí-li mu po pravé straně. Letí-li po levé, jest zaražení úkolem jeho souseda po levici.

5. Přenes míček.

Dvě šestky stojí proti sobě v čelných řadách. Po každé straně šestek jsou dva hrnce nebo kbelíky. V jednom z nich má každá šestka tennisový míček. Hráčům jsou přidělena čísla, počínaje jedničkou. Vůdce vyvolá nějaké číslo. Hráč, jemuž vyvolané číslo patří, vyběhne se svého místa a běží k hrnci pro míček, uchopí jej, přenese do nádoby na druhém konci šestky a vrátí se na své místo. Potom se vyvolá číslem jiný hráč, jenž přenese míček opět do původní nádoby.

Při této hře je třeba napjaté pozornosti, aby hráči stále věděli, ve kterém kbelíku míček právě jest.

Za každé vítězství si šestka počítá bod.

6. Hledej zlato.

Vůdce za nepřítomnosti vlčat ohraničí v husté trávě provazem kruh asi 5 metrů v průměru a rozhází v něm sáček fazolí. Vlčatům předem již oznámil, že šel hledat zlato. Nyní přiběhne ke smečce a radostně oznámí, že již našel ložiska a na ukázku nese několik hrudek zlata — fazole. Hráči již předem byli rozděleni do dvojic. Dvojice se rozběhnou k ohraničenému kruhu, ale ihned, jakmile do něho vběhli, musejí se bez zastavení a bez zpomalení běhu posadit někam do trávy. Kam kdo usedl, odtud se už nesmí hnout a jen s tohoto místa sbírá kolem sebe fasole. Jakmile některá dvojice nasbírala dvacet fazolí, přiběhne s nimi k vůdci a vítězí. Ostatní hrají dál. Zvítězivší dvojice se však může vrátit opět do kruhu a sbírat další dvacítku jako zcela nová dvojice.

7. Počítací stroj.

Tuto hru hrají vždy dvě stejně početná mužstva. Jedno utvoří kruh, druhé zástup. Hráči v kruhu jsou od sebe tak daleko, aby si mohli mezi sebou pohazovat míčkem. Zástup je postaven ke kruhu tak, aby hráči z něho mohli kruh obíhati. Na znamení hráči v kruhu začnou si pohazovat míčkem do prava, při čemž žádný hráč nesmí být vynechán. Ve stejnou dobu vyběhne první hráč ze zástupu a obíhá kruh. Přiběhne ke svému mužstvu, dotkne se druhého, jenž opět oběhne atd., až se všichni ze zástupu vystřídají. Tím okamžikem zarazí se podávání míčku v kruhu a zaznamená se číslo, kolikrát byl míček v kruhu podán. To ovšem předpokládá, že jsme začali počítat zároveň, kdy byl vypuštěn první běžec ze zástupu.

Potom si mužstva vymění úlohu a hra se opakuje, čímž obdržíme druhé číslo, značící kolikrát se druhému mužstvu podařilo podat balonek, než se jeho soupeři vystřídali v běhu. Kterému mužstvu se podařilo podati míček vícekrát, vítězí.

8. Imitátoři.

Šestka se domluví, jaký výjev z denního života chce představovat. Nato se postaví hráči šestky vedle sebe a napodobují různé úkony, odpozorované v denním životě: praní prádla, čištění zubů, mytí rukou, sklepníky při odnášení nádobí nebo průvodčího prodírajícího se přeplněnou tramvají a proštipujícího jízdenky, malíře pokojů při práci atd.

Vyhrává šestka nejvtipnějších imitátorů.

9. Opice.

Vůdce vyzve celou smečku: „Dělejte všechno po mně." Nato se začne poškrabovat za uchem, na hlavě, chytá si blechy atd. Potom se rozběhne ke stromu, oběhne jej několikrát, udělá kotrmelec, položí se a pod., při čemž jej smečka ve všem napodobuje a následuje. Hoši při tom dávají na sebe pozor, aby každý napodoboval co nejpřesněji.

10. Dvě kočky a myš.

Jest obměnou známé hry na kočku a na myš. S dvěma kočkami je hra napínavější.

11. Zpěvohra.

Je to vlastně žertovná prohlídka správného krojování. Někdo ze šestky hraje přehlížejícího důstojníka, načež se šestka postaví do pozoru, důstojník přistoupí k prvnímu členu a spatří-li na něm nějakou vadu, zeptá se ho, nějakou známou písničkou, na příklad: „Véno, Véno, kde máš svoje boty", načež tázaný odpoví stejně písničkou: „Onam onamo, tam za horama . . ." atd. Otázky nutno předem připravit.

12. Kloboučník.

Šestky vedle sebe v zástupech, každý hráč má na hlavě skautský nebo jiný klobouk. Na znamení sebere první hráč postupně dalším s hlav klobouky, všechny si je nasadí na hlavu a běží k metě a zpět. Spadnou-li mu klobouky, musí se s nimi vrátit a začít znovu; když doběhl, rozdá opět každému na hlavu jeho klobouk, zaujme své místo. Vyběhne další a hru opakuje.

13. Bratři.

Vlčata utvoří dvojice a zapamatují si své druhy. Na znamení „rozchod" se všichni pomíchají a rozběhnou. Na další signál zcela náhodně utvoří dlouhého hada, držíce se za ruce. Had se svíjí do spirály, rozmotává a proplétá. Na znamení píšťalkou se hráči rozeběhnou a hledají svého druha, s nímž tvořili dvojici.

Vítězí prvá kompletní dvojice, ostatním se počítá pořadové číslo.

Jiřík je zvlášť nešťastný. Cítí svou bezmocnost a chápou také krutou osamělost Felixe, kterého si tak oblíbili.

„Nedovedeš si představit, jak mně to všechno bolí," praví k Topolovi. „Vždyť jsme slíbili Felixovi pomoc a nyní, když chudák tolik trpí, jdeme od něho bez pomoci do tábora!"

Topol jen zarmouceně kývne a praví:

„Kdybych věděl, jak mu pomoci, rozběhl bych se tam. Pohádal bych se třeba se všemi lidmi v zámku, nechal bych si natlouci, ale bylo by to něco platno?"

Bezmocnost je jeden z nejhorších pocitů mládí, které touží po činech.

A krajina kolem je tak krutě nevšímavá! Slunce se směje na vesnici, husy domýšlivě syčí a kejhají, dvě tři sousedky klepou o místních záležitostech. Jakýsi chalupník jde s kosou přes rameno a klidně si pokuřuje.

Hochy dráždí tato bezcitná lhostejnost.

A když jdou kolem statku Novotných, několik děvčat sedí na zahradě a zpívají. Mezi nimi zvlášť vyniká krásný hlas Dášin.

Topol se zarazí a v jeho duši zápasí změť dojmů. Nerozumí sám sobě. Má se radovati, či je mu toto setkání nepříjemné?

Dáša je už viděla. Přistupuje k plotu a vesele se usmívá. Topol pozdraví trochu odměřeně, Jiřík lhostejně.

„V neděli se asi přijdu k vám podívat do tábora," praví Dáša k Topolovi. „Máte prý tam nějakou slavnost a závody. Velmi ráda bych to viděla a proto jsem matku uprosila."

Dáša se dívá na Topola tak mile, jako kdyby chtěla napraviti všechen špatný dojem z posledního setkání. Topol to chápe a jeho špatná nálada zvolna roztává. Říká jí, že budou rádi, když při nedělních závodech budou míti co nejvíce diváků. Při tom by vlastně chtěl říci, že ho bude velmi těšit, když Dáša uvidí, co všechno dovedou a že Topol nebude mezi posledními.

Jiřík hledí lhostejně na rozmlouvající. Je skoro netrpělivý. Jeho myšlenky jsou někde daleko. Když potom Topol se několika srdečnými slovy rozloučí s Dášou, mlčky kráčejí oba zpátky k táboru.

Jak je člověk ve svých náklonostech sobecký! Hoši, kteří by měli býti jedné mysli, kráčí nyní vedle sebe a nemají si mnoho co říci. Jiřík je stále zachmuřen, myslí na nešťastnou výpravu, na hrozný výstup na zámeckém balkonu a marně přemýšlí co dělati.

Ale Topol má ve svém srdci mnohem jasněji. Kdyby mu někdo řekl: běž; pomoz, braň a vysvoboď Felixe, nerozmýšlel by se ani v nejmenším, vždyť právě touží po tom, aby vykonal a vyznamenal se hrdinskými činy! Avšak nemůže potlačiti hřejivý pocit, že Dáša nesouhlasí s jednáním Lea, že se mu neposmívá. Vždyť ho dnes sama vyhledala a mluvila k němu tak mile! Je tedy dobrá, je taková, jak si ji představoval a v neděli bude jí moci dokázati, že je chlapík!

33. Hořící les.

Krásný teplý den končí. Slunce zapadá v mírných červáncích, ale na jihozápadě vystupují hrady mraků. Snad v noci přijde bouře, ale snad také půjde mimo.

Tábor si prozatím neláme hlavu, neboť konají se pilně přípravy pro táborový oheň. Kapitán chce zahladiti z mladých myslí vzpomínku na nedávnou noční tragedii a také hoši sami touží po tom, aby se vesele pobavili v bratrském kruhu.

A tak plamen zase šlehá k nebi a hoši sedí kolem ohně. Tentokráte však ne v uniformách, poněvadž je to pouze oheň zábavný. Ale vypadají stejně malebně, nebo všichni mají přehozeny přes záda pokrývky. Je to jakýsi zálesácký obřadní úbor.

Zpěv zní dnes zvláště vesele. Ježdík doprovází jej na kytaru a má někdy sólo. Pak se přihlásí Cvrček a svým stříbrným hláskem zpívá cikánskou písničku a táhlou melodií provází svou velikou harmonikou.

Někteří hoši, aby poučili nováčky a konečně také proto, aby si v jejich očích dodali významu, vypravují žertovné vzpomínky o svém prvém výletě.

A pak se zase zpívá. Ježdík organisuje píseň „Na tý louce zelený", při čemž vždy postupně jednotlivá slova nahrazují se posuňky, až konečně asi při desátém opakování hoši jen otvírají ústa na prázdno a zpěv nahrazují ukazováním. Mezi tím je plno smíchu, poněvadž někteří se spletou a musí se za to sami zatahati za uši.

Pak se tančí francouzský kolový tanec, kterému se hoši naučili kdysi od francouzských skautů a který se nyní tradicí udržuje v oddíle. A když je nálada nejlepší a všichni jsou rozjařeni, ozve se pojednou poplašný hlas hlídky.

„Hoří, na druhém břehu hoří!"

Rázem všichni vyskočí od ohně. Trvá jim chvíli, než oslepené oči dovedou něco ve tmě rozeznávati. Kapitán je už s hlídkou na můstku a pohlíží přes jezero. Kdesi u „černého kříže", za pobřežním pásem nízkých borových lesů, objevuje se zář a vznáší se mračno rudě ozářeného dýmu.

„Hoří na doubravském panství," usuzuje vůdce. „Hoši, rychle nastoupit!"

Celý oddíl staví se ve tmě na obvyklá místa. Opuštěný táborový oheň vrhá na ně se strany fantastické světlo. Kapitán dává stručné, výstižné rozkazy. V tom okamžitém rozpoznání situace ukazuje se skautská pohotovost.

Sotva za pět minut spěchá téměř celá posádka tábora k lodím. Nesou s sebou nádoby, sekery a polní lopaty. Dan byl poslán do myslivny vyrozumět lesního. Ostatní se převážejí na druhou stranu.

Ještě nepřistáli ani ku břehu, když ozve se úžaslý výkřik:

„Na levo ve státním hoří také!"

Jako kdyby se celý svět zbláznil. Na severu, kde svahy státního lesa sestupují z kopce Homolky, objevuje se také záře. Hoří tam pravděpodobně okraj vysokého lesa. Je to skoro neuvěřitelné dva požáry současně a na místech poměrně odlehlých!

Kapitán rozděluje výpravu na dvě části. Do státního lesa, kde se požár zdá menší, posílá Ostříže a vlky a sám se zbytkem spěchá do panského, kde je záře mnohem větší.

Hoši jsou vzrušeni. Pohled na výpravu je fantastický. Svítí si několika svítilnami. Oblečeni jsou do starých tepláků a každý nese nějaké nářadí.

Konečně se prodrali temným lesem. Jsou na kraji paseky a vidí, že chytla hustá nízká smrčina.

Kapitán je zaražen. Tady se dá těžko něco dělat leda snažit se požár omezit. Smrčky vysoké asi jako člověk, mají husté větve, které prskají a hoří jako ohňostroj. Na štěstí pruh lesa je úzký a tak snad bude možno požár omezit.

Kapitán posílá mladší hochy pro vodu do nedalekého potoka. Sám se staršími osekává smrkové větve. Pak jimi jako plácačkami utloukají hořící trávu a klestí, do něhož padají jiskry z hlavního požáriště. Když přicházejí hoši s vodou, dává kapitán ulévat místa, kde v pasece doutnalo.

Pruh hořící smrčiny je asi dvacet kroků široký. Kapitán rozhoduje se zakročiti radikálním způsobem. Vybéře nejsilnější chlapce a poručí jim, aby se sekyrkami v ruce káceli mladé smrčky, aby tak vysekali co možno nejširší pruh napříč smrčinou, než se ještě k tomuto místu požár prodere.

Práce je obtížná a postupuje jen pomalu. Ale v tom již přibíhají lidé a s nimi i hajný. Zaznívají výkřiky a kletby. Dospělí lidé béřou skautům sekyrky z rukou. Hajní a dva muži ze dvora přinášejí pily, ženy přicházejí s motykami a vykácený pruh rychle roste.

Na štěstí je bezvětří. Obloha se zatím zatáhla a je úplná tma. Jen strašlivá zář požáru osvětluje hrůzou ztrnulý les a lidi zápasící s krutým živlem.

Hoši jsou neúnavní. Nosí vodu a ulévají všude, kde požár se hledí rozšířiti. S největším úsilím utloukají doutnající trávu, trnité křoví i půdu vysoko nastlanou jehličím a klestím. Někteří jsou již od jisker popáleni. Kláskovi na jednom místě byly ožehnuty vlasy a Souček má propálený tepláky.

Vtom se zdvihá vítr. Nové nebezpečí přichází! Zdá se, jako kdyby se příroda spikla proti lidem. Vítr roste, zablesklo se a hřmí zhluboka.

Plamen zatočil se ve větru a hořící větve létají přes hlavy lidí do okolního lesa. Boj se zdvojnásobuje a rozšiřuje. Šlehající plameny točí se nyní na všechny strany a nutí lidi k ústupu.

Tu a tam chytá již i suchý podrost ve vysokém lese. Hoši se vrhli na hromadu vykácených strom-

(Pokračování na str. 148.)

Dr. Jan Podzimek:

Křeček a sysel.

Zvláště našemu rolníkovi milí přátelé, které by nejraději viděl za horami, ale které právě člověk zemědělec posiloval v rozšíření, jak měnil lesnaté stráně i roviny v obilné lány a dělal tak z lesa step.

Kdyby měl některý z našich křečků lidský rozum, usuzoval by tímto rozumem, ale s křeččího stanoviska, takto: „Člověk se příliš rozmnožil a stal se škodlivým lesním porostům. Ničil je a jejich prostory oséval obilím. Se mnou, křečkem, měl a má jeden zájem. Zmnožiti váhu chlebovin". A křeček se svezl s člověkem. Rozmnožil se také, jako se rozmnožila bekyně sosnová v nepřirozených, jednostranně a (pro rychlý růst dřeva) v nadměrné hojnosti pěstovaných čistých kulturách smrčin. Člověk má pak nový a jediný zájem na této věci, aby totiž vyhubil, nebo alespoň omezil konkurenta z laciného kraje na nejmenší míru. Odtud nepřátelství mezi člověkem a křečkem, mezi člověkem a syslem.

K ř e č e k (Cricetus vulgaris) je zvíře obecně známé. Kterému pak z nás se nepřihodilo, aby nepomáhal „vylévati" a nebo se alespoň nedíval, jak „vylévají" křečka. Zůstane dlouho v paměti obrázek prskajícího, z klidu vyrušeného zvířete a jeho směšná a marná obrana. Takhle se nám, chlapcům, křeček objevil poprvé v životě. Pak už si jej našinec všiml tu a tam v poli než zmizel do díry anebo jej pozoroval, an klidí, kde nesel.

Život křečků vůbec skýtá nejeden zajímavý moment. Je typem zvířete stepního, hromadícího zásoby. Ty jsou tak pověstné, že se pro ně, zrovna tak jako pro zlostnou povahu, dostal křeček až do přísloví. Všude tam, kde jsou hojné lány obilí, křeček jest, šíře se v Evropě od východu k západu. Naproti tomu se vyhýbá krajům hojně olesněným a také krajům s chudou, písčitou půdou, kde se mu nedaří budování jeho podzemní stavby. Přirozeně, že i pronikavé změny v pěstování plodin — jako bylo svého času rozmáhající se řepařství — křečka vytlačovaly. V celku však — na příklad u nás — je jeho rozšíření ustálené, neboť ani ráz krajů se už nijak pronikavěji nemění. Boj člověka s křečkem ovšem postupuje stále. Člověk za škody na poli napáchané odškodňuje se tu a tam křeččí koží, která není zrovna špatnou kožišinou. Také občas vykopané zásoby křečkovy jsou lidem nejednou dobré — zvláště chudým. Jsou lidé, kteří jdou takto po pokladu křečkově a křečkovi samém jako po syslech. Kořist nebývá malá, neboť křeček se zásobí obyčejně nejen dobře, ale i hojně.

Křečkova „díra" se snadno pozná. Obyčejně bývá před ní natroušeno plev a překousaných os klasových i vypadaného zrní na nahrnuté zemi. Vchod obývané nory je hladký, stěna uvnitř upěchovaná; je obyčejně kolmý, ale v určité hloubce se uhýbá a vede buď rovně, nebo v zatáčce. Za ním je komora obytná, obyčejně slamou vystlaná. Z ní vedou ještě 2 chodby. Jedna je východem, směřujícím obyčejně jednou i více oklikami šikmo na povrch, druhá vede do zásobárny. Obytná komora bývá alespoň 1 metr pod zemí, ale někdy i 2 metry. Jsou určité rozdíly od tohoto schematu v detailech. Tak staří křečkové vyhrabávají doupě hlubší a důkladnější, až o 3 i 4 zásobárnách; zvířata mladá se spokojují s jednou zásobárnou. Samičí nora mívá více kolmých vchodů.

Stará, už nepoužívaná stavba křeččí se pozná podle vchodu a východu. Jsou odrcené, ne hladké a nejednou pozelenalé od vegetujících tam řas. Takové doupě už nemá svého obyvatele. Stavba sama ukazuje na dobrého stavitele a k hrabání uzpůsobený první pár nohou.

Požerek křeččí sestává z obilí, luštěnin, mrkve, bramborů, ovoce a podobně; ale mimo tuto rostlinnou potravu miluje křeček velmi i potravu živočišnou: hmyz, ponravy, ale i myši, slepýše, užovky, mladé ptáky. Lesníci jej považují i za svou škodnou, poněvadž mu chutná i malý zajíček.

Povahou je křeček už od přirozenosti mrzout a zlostník. Typický samotář, který jen v době páření a pak samice k mladým projevují kus družnosti a vzájemnosti. Jinak se umí jeden vrhnouti na druhého jako na nepřítele. Samice vrhá dvakráte v roce (květen, červen) 6—18 mláďat. Rozmnožuje se tedy křeček značně, ale přes to není zvláště hojný. Nepřítelem je mu člověk, ze zvířat zvláště tchoř a lasice, někteří ptáci (káně, sovy, havrani), konečně nemoci a zlý čas. Vzhledem k tomu jak náruživě hubí tchoř křečky, doporučují někteří lesníci lov křečků vretkou. Poněvadž ale vyžaduje vretka nemalé péče, nákladu a při tom je choulostivá a často brzy uhyne, zůstává otázkou, jak by se věc vyplácela. Je přece známo, že se vretkování zvláště neujalo ani při lovu divokých králíků.

Zimu křeček přerušovaně přespává, a když se probudí, žere ze svých zásob.

Napaden, křeček se brání, prská a kouše, skáče až metr vysoko. Je nutno si na něhož proto dávati pozor. Přirozená povaha křečkova se v zajetí nemění, starý zůstává zlostným, z mláděte vychovaný křeček se sice umírní, ale k chovateli je lhostejným. Nemožno tedy o křečkovi říci, že by se hodil k chování.

Poznati lze křečka na první pohled. Široká hlava, široké a krátké, ze srsti vyniklé, přitupělé boltce. Na hřbetě je hnědožlutý, na bocích bíle skvrnitý, vespod černý. Nohy krátké (přední 4, zadní 5 prstů), bílé. Zvíře je tlusté, neohrabané, až 30 cm dlouhé i s ocasem, který je krátký (5 cm) a jen řídce osrstěný. Líce mají pověstné roztažitelné torby, do nichž může křeček vměstnati až 50 g zrní.

S y s e l (Citellus citellus) jest o něco menší křečka těla štíhlejšího, ocasu asi 7 cm dlouhého, porostlého krátkou srstí. Boltce jsou tak malé, že jsou v srsti schované. Svrchu je zvíře žlutošedé, vespod přiryzlé, na bradě i na krku je bílý. Nohy krátké, kryté přiryzlou srstí, drápy černé. Nejvýše 24 cm dlouhý. Jako křeček i sysel se šíří v Evropě od východu k západu. U nás v republice je všeobecně rozšířen, ač někde (na př. Budějovicko) řidčeji.

Život vede podobný jako křeček. Jsou však i nemalé rozdíly od křečka. Sysel žije společensky, třebaže každý z nich odděleně bydlí ve vlastním doupěti.

Toto doupě má pouze jednu chodbu, co vchod i východ zároveň. Každoročně si sysel buduje noru novou. Hnízdo a zásobní komora bývají asi metr hluboko v zemi, hnízdo s mladými, které mívá v květnu v počtu 3—8, o něco hlouběji. Syslí díra nemívá vpředu vyhrabanou zemi, jako je tomu u obydlí křeččího. Německý přírodopisec Falz-Fein pozoroval, že syslové vynášejí zemi v lícních torbách do nejbližšího okolí hnízda. Udává se, že vchod do syslího doupěte, poněvadž před ním sysel pravidelně močí, páchne. Leč zde návod nejednou selhává, ač jindy zase zápach cítiti lze. Nutno tu počítati hlavně s dešti, které smývají stopu a snad i s nepravidelnostmi ve zvycích zvířete.

Požerek jeho je takový jako křeččí a stejně škodí.

Také nepřátele má skoro tytéž a zrovna tak mu škodí zlý čas (mokro a zima), který dosti syslů v hnízdech zahubí. Zimu přespává přerušovaně. V zajetí je velmi roztomilým zvířetem a velmi čistotný. Chování zvířete připomíná veverky.

Vedle kůže, která se vydělává, poskytuje i chutné maso (zvl. mladší zvířata), celkem však nedoceňované.

Výcvik v protiplynové ochraně.

Firma F a t r a, akc. spol. v Napajedlích, nabídla Svazu skautů, že vycvičí všechny naše vůdce v protiplynové ochraně. Nabídku jsme v zásadě přijali a smluvili jsme s firmou, že požádáme bratry župní zpravodaje, aby zařadili tento výcvik do programů župních kursů.

Kurs je bezplatný, firma nežádá náhrady, přijede s pojízdnou plynovou komorou, vycvičí vás teoreticky i prakticky a rozdá účastníkům zdarma brožuru, podle níž budou moci vychovávati své členy v oddílech.

Doporučujeme vám proto, abyste s firmou navázali přímé spojení a abyste nás o pořádání těchto kursů laskavě uvědomili.

Dr. Plajner.

ČSL. RAKETA STANDARD
SVĚTOVÉ POVĚSTI

Na skautské cestě před sto léty.

(Pokračování.)

Když jsme přišli k Sarajevu ke bráně, prohledali mne Turci, a odvedli k Mustaf-pašovi Babičovi, nazvanému Chrňovi (Chrňákovičí). On se mě vyptával, co jsem zač a odkud. Já mu povídal, odkud jsem z Německa, že jsem řemeslník, a že bych rád v jeho slavné zemi našel místa, kde bych se usadil. — „Já jsem už dávno myslel," pravil paša, „že bych takové mistry pozval sem do Sarajeva, že jim dám halat (nářadí), aby pracovali: a učiním to; zatím než dostanu halat a k tobě ještě několik soudruhů, ostaň zde u mne na kapii (t. j. u panského služebnictva a dvořanstva)." — „Co mám dělat," ptám se, „zde na kapii, čestný pašo?" — „Kouříš-li pak?" — Já řku, že kouřím, ačkoliv jsem si posud nikdy nezakouřil. — „Hé, když kouříš, tak si sedni, kde jiní sedějí, a kuř, jako druzí kouřejí."

A tak jsem ještě ten den, 11. prosince, počal bráti tain (tain je ekmekdžinský, to je pekařský chléb, těžký půl oky. Oka = 2½ libry). Tain dostávají všichni nízami, spahiové, služebníci a dvořané panští po dvou pecnách, to jest jednu oku na osobu. V Sarajevu všichni ekmekdžiové nosejí tain řadou do pašova dvora, každý jeden den, a pak má pokoj, až zas pořádek na něho dojde: tak také kasapi, t. j. řezníci, maso donášejí a to vše bez platu. Když přijde někdo nový, jde sarajdar hledat, na kom je dnes řada, řekne mu pak, že dnes přišel ještě jeden, a on musí více přinésti. — Nevím, co to znamená jemek v tureckém jazyku; slyšel jsem to jedině v panských dvorech v tom smyslu, jako strava. Ptal jsem se, co to znamená, a oni pravili: jídlo. Bujrum znamená tolik co jez, na př. když jíš, a někdo k tobě přijde a řekne bujrum, ty chceš-li ho míti k tomu, aby také okusil, řekneš: „Otok bujrum", t. j. sedni a jez také)i jemek (stravu) po devíti nebo desíti jídlech — ale všecko po turecku.

Sarajevo je hrozně veliké město a žádný Sarajevec neví, jak je veliké, totiž žádný celé neprošel. Tam není dovoleno z hlavních ulic někam okem pohlédnouti aneb někam vkročiti. — Čaršia (čaršia znamená trh, náměstí; čaršia je podle znamenitosti města zřízena, a buďto jen v jedné ulici, nebo ve dvou, třech, jakkoliv záleží. V Sarajevu ale je celá pohromadě na prostranném místě ze samých dřevěných budek jako evropský trh výroční č. jarmark zřízena, jen že jsou i ony uličky mezi boudami prkny pokryty, aby se lidé nezmáčeli; ale uvnitř je pořád tma) je celá pohromadě u řeky Miljetsky (č. Miljacky), krom nějakých bakalů (t. j. maslařů), řemeslníků a ekmekdžijů (pekařů),

O hadí královně.

Litevská pohádka. Přeložil Hanuš Entner.

Za dávných, dávných časů žil muž se svou ženou. Měli dvanáct synů a tři dcery, z nichž nejmladší nazývali „Jedličkou".

Jednoho letního večera vyšly si všechny tři sestry k moři se vykoupat. Když se ve vodě vydováděly a vykoupaly a šly na břeh, aby se oblékly, vidí nejmladší v rukávu své košilky svinutého hada. Ulekla se a uskočila, ale nejstarší ze sester popadla špičatou hůl a rozpráhla se po hadu, aby ho zahnala. Tu však had promluvil lidským hlasem k Jedličce: „Dej mi, Jedličko, slovo, že se za mne provdáš, pak po dobrém odlezu." Jedlička se dala do pláče. Jakpak se mohla provdat za hada! „Jen mi zase mou košili vrať a jdi si svou cestou, kudy jsi přišel," pravila. Ale had nepovolil. Znovu hovořil: „Dáš-li mi své slovo, že si mne vezmeš, odlezu." Co si mělo děvče počít? Zavolalo sestry na pomoc, ale nakonec, když ani ty nic nespravily, musila dát hadu slovo a slíbit, že si ho vezme. Nato vylezl had z košile a zmizel v moři, Jedlička se pak oblékla a šla se sestrami domů.

Doma vyprávěla rodičům, co a jak se u moře sběhlo, a rodičů se zmocnila veliká úzkost, neboť nevěděli, co bude dále.

Po třech dnech vidí znenadání celé hejno hadů se plazit do dvora. Uleknou se všichni a zaražené na to zírají. Několik hadů se věží nahoře na vrata, jiní se točí kolem lilií na zahrádce, jiní zase kolem sloupů a planěk plotu. Starosvati však se hrnou přímo do domu mluvit s rodiči a nevěstou.

Když Jedliččini rodiče a sestry viděli takovou spoustu hadů a pochopili, co se mělo dít, honem poslali Jedličku na špýchar a nakázali jí, aby se neukazovala. Že se bez ní již hadů zbaví. Jedlička běžela na sýpku, vzala přadénko do rukou a dala se do předení lnu. Přadla rychle a snažila se uklidnit své srdce, ale bylo jí tak úzko a smutno, a slzy jí tekly proudem z očí . . .

Mezitím mluví a vyjednávají námluvčí v domě. Rodiče za žádnou cenu nechtějí dovolit, aby jejich dcera si vzala hada. Avšak stále se jim dostává odpovědi: „Musíte ji dát, je to slíbeno a basta!" Když rodiče konečně vidí, že slovy nic nespraví, dají přinést bílou husu a odevzdají ji starosvatům, řkouce: „Co si tedy máme počít, nuže, tady si vezměte naši dcerušku."

Vzali tedy starosvati husu a dali se na zpáteční cestu. Ale na cestě na ně zavolala kukačka:

Ku-ku! Ku-ku! Podvedli vás!
To není nevěsta — bílá husa.
Ku-ku! Ku-ku! Podvedli vás!

A pak jim kukačka vyzvanila, kde nevěsta je.

Tu se hadi vrátili, hodili rodičům husu zpět, žádali nevěstu a pravili:

To není naše nevěsta,
je to bílá husička.
Naše nevěstička ve vysoké sýpce
přede len a hoře naříká.

Tu si rodiče lámali hlavu, co by měli dělat, a dali přinést bílou ovečku. Hadi ji přijali a zase se dali na cestu. Když však jeli lesem, volala kukačka:

Ku-ku! Ku-ku! Podvedli vás!
To není nevěsta — bílá ovce.
Ku-ku! Ku-ku! Podvedli vás!

Hadi se vrátili ještě jednou, žádali nevěstu a pravili:

To není naše nevěsta,
je to bílá ovečka.
Naše nevěstička ve vysoké sýpce
přede len a hoře naříká.

Tentokrát dali jim rodiče bílou krávu, avšak kukačka i tentokráte cestou vyžvanila pravdu, takže se hadi vrátili a tentokráte již přísnými slovy žádali vydání skutečné nevěsty. Tu nahlédli rodiče, že žádným způsobem svou dceru neudrží, a vyvedli tedy svou nejmladší, tu nejkrásnější a nejlíbeznější ze všech, aby se provdala za hada.

Když hadi nevěstu dostali, pospíchali chřestíce, pryč a už se nevrátili. Doma však rodiče a sourozenci oplakávali a litovali Jedličku, neboť byli přesvědčeni, že ji poslali přímo do záhuby. A také Jedličce se šlo z domova těžce a s pláčem.

Zanedlouho dorazila s celým hadím houfem k moři a bojácně se dívala do vody. Tu se náhle zvlnila hladina, moře se zčeřilo, a z jeho hlubiny se vynořil — ne hrozný had, nýbrž krásný jinoch, syn mořského krále. Vystoupil z vody, pozdravil Jedličku a vyprávěl jí, že on je tím hadem, který vlezl do rukávu její košilky, zatím co ona se koupala.

Hned se spustili všichni do moře, na jehož dně byl hadův palác, zdobený jantarem a rozmanitými jinými znamenitostmi. Tam byla slavena nádherná svatba, a celé tři týdny se všichni veselili při pití, jídle a tanci.

Také Jedlička již nebyla smutná. Bylo jí veselo a milo žít v hadím paláci, kde měla úplnou svobodu a rozmanité dobroty, takže docela zapomněla na svůj otcovský dům.

Uplynulo devět let. Jedličce se narodili tři synci, z nichž nejstarší se jmenoval Dub, druhý Olše, a třetí Bříza, a k tomu dceruška, nazvaná Osika. Ta byla nejmladší.

Jednou se nejstarší syn mezi hrou zeptal Jedličky: „Kde bydlí tvoji rodičové, mamičko? Navštívíme je někdy?" Tu se Jedlička teprve rozpomněla na své rodiče, bratry, sestry a celé příbuzenstvo: Kdopak mohl vědět, jak ti tam nahoře žili, zdali byli zdrávi a zda vůbec jsou ještě na živu, či zda jsou snad již dávno mrtví. A náhle pocítila touhu vydat se na cestu, aby znovu shlédla svůj domov. Dlouho tam nebyla, neviděla své drahé a zatoužila po nich. Poprosila tedy svého muže, aby jí tam dovolil. Ale had jí po dobrém odtud pustit nechtěl. „Můžeš jít," řekl, „ale nejdříve musíš spříst tuto stůčku hedvábí." S tím podal jí vřeteno.

Paní se hned posadila ke kolovratu a předla několik dnů nepřetržitě. Předla a předla, ale hedvábná stůčka byla stále stejná a ani trochu jí neubývalo. Tu viděla, že byla podvedena. Jistě bylo klubko očarované a nedalo se vůbec spříst. Poněvadž si nevěděla rady, zašla k staré zkušené čarodějce, bydlící nablízku, a ptala se jí: „Milá babičko, pověz mi a nauč mne, jak se spřede tato hedvábná stůčka?" Stará se Jedličky na všechno vyptala a pak jí poradila: „Až budeš rozdělávat v kamnech, hoď stůčku do ohně, neboť jinak bys nikdy nebyla s předlem u konce."

Když Jedlička přišla domů, roztopila pec a stůčku tam hodila. Jak tak hedvábí ohořívalo, viděla, jak se v ohni svíjela želva. Byla tak velká jako prací tlouk. Teď pochopila, proč nemohla být s předlem hotova: Želva ze sebe vydávala stále nové a nové hedvábí.

Když takto měla spředeno, opět prosila Jedlička svého muže, aby ji alespoň na několik dnů pustil k jejím rodičům. Muž vytáhl zpod lavice pár železných bot a řekl: „Až prochodíš tyhle boty, můžeš se vydat na cestu." Obula tedy boty a chodila v nich, dřela je o cihly a kameny, kde jen jaké našla. Ale silné boty se neošoupaly ani dost málo a žena viděla, že by jí vydržely pro celý život. Zašla si tedy zase k oné stařeně o radu. Stařena řekla: „Dones boty ke kováři a popros ho, aby je ve výhni nechal prasknout." — Učinila tak. Boty se v peci přepálily a Jedlička je ve třech dnech měla roztrhané.

Nyní opět nalíhala na svého muže, aby jí dovolil navštívit rodiče. Ten konečně řekl: „Dobrá, jdi si. Ale napřed musíš pro děti svých bratří a svaků ještě napéci zaječích chlebíčků. Není pěkné přijít někam s prázdnýma rukama." Mezitím však již rozkázal ukrýt díže a vůbec všechno nádobí, jen aby chleby péci nemohla.

Jedlička sahá sem, sahá tam — jak si má nanosit vody bez džberu, jak má bez nádobí zadělávat na těsto? A tak tedy jde opět ke stařeně. Ta jí praví: „Vezmi z kvásku, který ti zůstal od zadělávání chleba a vymaž jím rybářskou síť. Pak načerpej vody a zadělej si na bochánky." Učinila tedy zase podle rady, zadělala těsto, napekla zaječích chlebíčků a chystala se na cestu.

Teď ji již had musil propustit. Jedlička se rozloučila s mužem i s domácími lidmi a šla. Hadí král šel s ní, aby ji vyprovodil. Když ji dovedl k mořskému břehu a přikázal ji, aby nezůstala déle než tři dny v otcovském domě, pravil ke své ženě: „Až se budeš vracet, přijď s dětmi sama, bez vyprovázejících. A když přijdeš k moři, takto mne zavolej:

Žilvine, žilvineli!
Jsi-li živ, přijď pěna mléčná,
nejsi-li živ, pěna krve.

„A když," pravil dále, „když na moři se k tobě ponese pěna jako mléko, věz, že jsem ještě naživu, bude-li to však pěna krvavá, pak již nežiji. A vy, děti, mějte se na pozoru a nevyzvánějte, jak se na mne volá." Když takto domluvil, dal ještě znovu ženě a dětem sbohem a přál jim šťastný návrat z návštěvy u rodičů.

Když Jedlička se svými dětmi přišla do otcovského domu, byla tam radost k nepopsání. Celé příbuzenstvo, blízcí i vzdálení sousedé a známí se shromáždili, aby ji uvítali a jeden po druhém se jí vyptávali, jak tam u těch hadů žije, je-li tam u nich hezky a veselo; a nemohli se jí dost naposlouchat a vynadivit se jejímu vyprávění. Všichni ji hostili a byli k ní laskaví — takže se ani nenadála a uplynulo celých devět dní.

Mezitím rozvažovali její bratři, rodiče i sestry, jak by jí zdrželi doma a nepustili zpět k hadům. Dohodli se, že se vyptají dětí, jak maminka bude volat otce, až se vrátí k moři. Pak chtěli jít k moři, hada zavolat a zabít.

Jedné noci, když Jedliččini bratři jeli do lesa pást koně, vzali jejího nejmladšího synka Duba s sebou. Pustili koně na pastvu, sedli si do houští, rozdělali oheň a dali se do vyprávění. Při tom se různými způsoby pokoušeli dostat z chlapce, jak se jmenuje jeho otec a jak ho bude matka volat, až se bude vracet domů. Ale hoch odpovídal, že neví. Tu jali se mu strašně hrozit a nahánět mu strach a nakonec ho tloukli metlami. Ale hoch otcovo jméno přece neprozradil.

Když se ráno vrátili domů, byly chlapcovy oči uplakané, takže se ho matka tázala: „Milý hochu, proč jsou tvé oči tak červené?" — „Neměj starosti, mamičko," odpověděl jí, „seděli jsme u ohně, dříví bylo vlhké, a vítr mi hnal kouř do obličeje."

Druhé a třetí noci vyvedli bratři ostatní dva synky Jedliččiny — Olše a Břízu — do lesa a rovněž se pokoušeli je donutit, aby prozradili otcovo jméno i to, jak ho bude matka volat, až vracejíc se, přijde k moři. Ale i tyto dvě Jedliččiny děti, třebaže je bili, nic nevyžvanily.

Čtvrté noci vzali bratři s sebou do lesa Osiku, dcerušku jejich sestry. Také ona nejprve říkala, že neví, jak bude matka otce volat, když jí však hrozili a zpod kabátů vytáhli metly, zalekla se a všechno jim vypověděla.

Ráno za svítání se bratři vrátili, vzali své kosy a aniž by to někdo zpozoroval, šli k mořskému břehu. U moře zvolali hadovo heslo, a když had z mléčné pěny vylezl na břeh, přepadli ho a kosami ho rozsekali. Pak šli domů a pověsili kosy na zápraží.

Jedličku pichlo u srdce. Vyšli bratři jen s dobrými úmysly dnes tak časně ráno z domu se zvonícími kosami? Jala se upravovat a oblékat — chtěla domů. Když se s rodiči a příbuzenstvem rozloučila, vzala děti a šla. Na břehu zvolala, jak měla nakázáno:

„Žilvine, žilvineli!
Jsi-li živ, přijď pěna mléčná,
nejsi-li živ, pěna krve."

Tu se zableskło, moře se z hloubky zvlnilo, a Jedlička uviděla, jak po vlnách pomalu se valila krvavá pěna. Z mořské hlubiny pak zaslechla hlas svého muže:

„Tvoji bratří ocelovou kosou
mne rozsekali.
Naše dceruška, Osika naše,
jim to řekla a je naučila,
jakým jménem, jak mne mají volat."

To bylo ranou do Jedliččina srdce. Ke svým dětem obrácena pravila vzlykajíc:

„Má Dceruško, ty moje mladá,
kéž proměnîš se ve strom, v osiku,
která se chvěje ve dne i v noci
a jejíž ústečka dešť omývá
a jejíž vlasy jen větry češou . . .
Avšak vy, synové moji, vy drazí,
od dneška stůjte co pevné stromy.
Já, vaše maminka, zůstanu jedlí"

kteří po hlavních ulicích své krámy mají. Z každé mahaly (turecké ulice nejsou rovné jako evropské, nýbrž křivé a mají vždy nějaké oddělení, které se zovou mahaly, jako čtvrtě. Sokak se jmenuje jen země, po které se v ulici chodí, a pořadí domů s tímto sokakem spolu je mahala) smí obyvatel rovnou cestou jíti na čaršiu, ale do jiné mahaly nesmí jakžtěživ vkročiti.

Nahoře na pahorku, na prvním stupni pohoří je slabý, ale dosti prostranný hrad vystavěn (řekl bys, že k tomu účelu, aby se v létě do něho dobytek honil, aby bzíkati nemohl). Teď jsou v něm turecké domy, ale jen jedním sokakem (ulicí) smí se ze brány skrze hrad projíti.

Z dolní brány je vidět nepřehledný prostor sarajevský. Mezi domy mají místo prostranin jako u nás všude hroby; a tuť se kamenná turbeta (turbe se nazývá ohražený hrob a shora pokrytý; kamenný sloup s čalmou č. turbanem nade hrobem nazývá se bašluk. Umře-li nějaký aga (pán), pochovají ho jeho pozůstalí obyčejně v nádvoří nebo v zahradě, a nemají-li tam místa, podle cesty, kde se lidé procházejí. Hrob a okolí pokryjí deskami a ohradějí malou zídkou; na hrobě vystavějí čtyři sloupy půl druhého sáhu od sebe, od sloupu ke sloupu učinějí klenbu a svedou ji do kulata, jako by ji chtěli dokončiti, nechají ale kulatý otvor; některá však je zcela zazděna. Uprostřed mezi oněmi sloupy stojí turbe (bašluk). Na něm je vyřezán — zvláště na starých náhrobkách — někdy meč nebo palaš (šavle), někdy buzdohan čili topuz, t. j. železná sekyra provrtaná, na dřevěném topůrku nasazená a k boji ustanovená. Pak mu každý pátek, dokud pokolení jeho nevymře, nad turbety zapalují svítilnu nebo kahan. —

Povídají, že Mehmed Sokolovič, paša bosenský, když bratry potupěil a je panstvími nadal a domy jim vystavěl, také otce přemlouval, by se potupěil. Máti se mu již potupěila, ale otec se nikdy nepřiznal k pravé čistě víře, nýbrž pravil: „V čem jsem se narodil, v tom také umru." Po jejich smrti vystavěl jim Mehmed pomníky; otci jako nevěřícímu nade hrobem dva sloupy v jeden oblouk; ale máteři pěkně podle tureckého obyčeje klenbu na čtyřech sloupech a uprostřed turbe. Mehmed-Sokolovičův han je už porušen, jen mírina t. j. snad sutiny a česma, vodovod zbývají. Turci povídali, že je čtvrt hodiny od silnice k Sokolovičům, t. j. mezi Višegradem a Sarajevem) v září sluneční běleji jako labutě. —

Pod hradem nad Miljetskou (řekou) je strašlivá strmá skála, a mimo ni teče Miljetska, která pod horou Romaniou z mnohých potůčků povstává a tekouc podzemními strouhami pod Březovacem doprostřed Sarajeva přichází. Odtud protéká pole, dokud se v Bosnu (řeku)

Plukovník J. Šarauskas, náčelník litevských skautů.

neztratí. Pod řečenou skálou u vody Miljetky říká se Ašikmåhala.

Turci vypravují, že se zde za starých časů jejich mladíci a děvčata ku všelijakým hrám scházeli. Mezi dívkami byla nejsličnější krásná Fata, kterou si zamiloval jeden štíhlorostlý jinoch jménem Mehmed. Jediná snaha jeho byla, by lásku krásné Faty získal. Fata, poznavši jeho přání, počala sama po něm toužiti.

Jedenkrát přišly dívky samy a krásná Fata mezi nimi, a počaly pod skálou u vody tančiti kolo. Slyšíce mladíci ve hradě, a mezi nimi i Mehmed, že se u vody kolo tančí, běželi všichni na skálu se dívat. Lepá Fata pohlédnouc vzhůru, spatří svého milého, sedícího jako sokola na skále. Pokyne mu zlatou mahramou (rouchem) na znamení, aby mezi ně do kola přišel; a Mehmed vida, jakou lásku mu tak nenadále prokazuje, velikou radostí pomaten, se skály dolů se pustí a padne doprostřed kola, zabije se až do smrti, a neřekne ani medet (medet je poslední slovo umírajícího Turčina, jako „Ježíš" u křesťanů). Fata vidouc jeho horoucí lásku, padla na něj a chtěla jen jeho sladké jméno vyříkouti, ale srdce se jí touhou rozpuklo.

Roznesla se najednou pověst o tom po celém městě, i běželi tam lidé všelikého druhu, aby to žalostné divadlo spatřili. Nikdo nebyl mezi nimi, aby nebyl tyto dva srdečné políbil a nad nimi hořce zaplakal: příbuzní a přátelé pak vykopali hrob a tam je jako dva překrásné holuby pospolu pochovali. Od toho času je dívkám zakázáno, k jakýmkoli hrám veřejně vycházeti.

(Pokračování.)

A jak řekla, se stalo: Jedličéini tři syni se proměnili v statné stromky, ale její dceruška — to je všem lidem známá osika. Dub, olše i bříza jsou i dnes ještě nejodolnějšími stromy na Litvě, ale osika, i dnes se rozechvěje, když se jí dotkne i jen sebe lehčí vánek.

Na litevské Kose.

Ent.:

Litva Vás zve, hoši a dívky!

Zve vás na jubilejní slavnosti svých skautů a skautek, k oslavám dvacetiletí litevského skautingu v 20. roce obnoveného litevského státu.

Litva jest dnes sice jen poměrně malý stát na Baltu, ale v slavné minulosti dějiny a osudy litevské říše byly mnohdy těsně spjaty a historií národa českého. Jen se mnou vzpomeňte doby, kdy husité, prchající na Litvu za Vitoldova působení, přinášeli za nepřátele českého národa, vyjednávali a velikým knížetem litevským Vitoldem o přijetí české koruny. A Vitold poslal za sebe jako vladaře Zikmunda Korybutoviče, který zřídil v Čechách až do r. 1422. V těch dobách slavné minulosti sahala říše litevská „od moře k moři", od Severního k Černému. Dnešní zmenšená vlast Litevců nedí zemí nebotyčných hor, jejím klenotem jest moře. A přímo, zejména při Kurské kose, jsou „letající" duny, stěhované pískové přesypy, jedinečná zvláštnost, pro níž její kraj byl nazván Saharou Evropy. Litva jest rázovitou zemí neporušené lidové kultury. Poskytne vám nekonečné zdroje podnětů svými národními písněmi, z nichž výběr již před více jak 110 lety převlumočil Fr. Lad. Čelakovský. Zaujmou vás jistě svou původností též litevské pohádky, z nichž jednu vám ukázkou přinášíme též v tomto čísle časopisu. A stejně mile na vás zapůsobí svérázné národní tance litevského lidu. Vychutnáte ten půvab litevského folkloru nejlépe, vyhovíte-li pozvání našich litevských bratří a sester a zajedete-li k nám na dni **8. až 18. července t. r.** Nedaleko Kaunasu, provisorního hlavního města — kdy historický Vilnius jest v držení polského — bude v těch dnech přehlídka radostného skautského mládí litevského i z jiných zemí, hlavně baltických. Tam, kde Nemunas, a cizí země přicházející Němen, přijmá do sebe vody Vilije, v kraji tolik opěvaném litevskými básníky v době nesvobody . . . „ten, kur Nemunas banguoja tarp kalnu, lauku."

Jistě ani českoslovenští skauti nebudou chybět na tomto bratrském srazu, aby bylo opraveno krásné přísloví Litevců k nám. V mohutném borovicovém lese u **Kukšioji Panemune** na břehu Nemunu bude stát tábor chlapecký, opodál na druhém, zalesněném břehu Vilije u osady **Klebonškis** bude táboříště dívčí. Mohu věřit, že také naše skautky se tam odhodlají?

Obema stejně srdečně — našim hochům i dívkám — Obdržíte pozvání. Proto na shledanou s československými barvami pod žluto-zeleno-červenou vlajkou litevskou v té sympatické zemi, k níž horoucí lásku vyzpíval v polském jazyce sice, ale a litevským občanu Adam Mickiewicz — Miekevičius, a jehož sloky nám tak mistrně přetlumočila Eliška Krásnohorská:

„Litvo, má domovino! Tys jak zdraví drahá!
Vážyť pozná, jak tě cenit, zví, co v totě hlaha,
jen kdo tě ztratil!"

Kazys Laucius, zahran. zpravodaj litev. skautů:

Litevský skauting.

S uskutečněním litevské neodvislosti v roce 1918 šel ruku v ruce též vznik prvního skautského oddílu litevského (10 hochů a 2 dívky) ve Vilně, 1. listopadu 1918. Vývoj litevského skautingu byl vskutku velkolepý, neboť dnes jest na Litvě asi 275 chlapeckých oddílů s 8000 členy. Na začátku tvořili hoši i dívky oddíly společné, teč časem se ukázala potřeba oddělit skauting dívčí od chlapeckého. Stalo se tak v květnu 1926 a od té doby se spravují obě složky zcela samostatně. Dívky sdružuje „Lietuvos skautiu seserija" (Litevské skautské sestersvo), hochy pak „Lietuvos skautu brolija" (Litevské skautské bratrstvo) a obě tyto národní organisace tvoří dohromady svaz: „Lietuvos skautu sąjunga".

Čestným starostou litevského skautského svazu jest president republiky J. E. Antanas Smetona, starostou je Dr. Jurgis Aleška, náčelníkem plukovník Juozas Šarauskas. Litevský skautský svaz vydává pro své členstvo dva časopisy:

1. „Skautu Aidas", v nákladu asi 5.500 výtisků, s přílohou vlčáckou,
2. „Skautybė", vůdcovský rádce v 1.500 výtiscích.

Skautských knih bylo až dosud vydáno 25.

Roku 1930 byla litevská skautská organisace uznána zákonem a jest podle něho jedinou právoplatnou zmocněnkyní ve věcech skautských a náleží jí hájit práva skautů proti jakýmkoliv zásahům, ať již jde o kroj, odznaky nebo jiné. Organisace jest podřízena ministerstvu osvěty a jím také podporována. Dostává se jí výdatné podpory propůjčováním školních místností, a stejného pochopení se jí dostává při zřizování táborišť a táborových ohňů v státních lesích. Ve vlacích mají skauti 50% slevy, při společných jízdách nejméně 3 členů 66%. V rozhlase jest skautským věcem vyhrazeno každou druhou sedělí 20 minut.

Příslušníkům, kteří mají moci jest dovoleno nosit skautská označení a skautské čestné odznaky, a důstojníci mohou být příslušníky organisace. Vojenská správa má pokyn podporovat skauty zapůjčováním inventáře a dopravních prostředků.

S československými skauty se litevští znají již od dávných let, na Táborech slovanských skautů v Praze r. 1931 byla třídenní delegace litevská, v r. 1936 zúčastnila se v Praze na svém průjezdu čtyřčlenná skupina členů.

Přeložil Ent.

Fotoaparáty přímo z továrny. Moderní přepychové komorový opticou až 2½. Nedostihlé levné. Zrcadlovka 6X6 se 4½ Kč 469·—, filmovka se 4:3 Kč 290·—, se 2·9 v Compuru Kč 586·—. Skříňkové filmovky 6X9 Kč 66·—. Zvětšovány Kč 19·— do 60·— 100 papírů 6X6 Kč 9·— 6·5X9 Kč 11·50, dopisnice zvětš. Kč 2·4·—. Velké ceníky zdarma. **Emil Birnbaum**, tov. fotopřístrojů, **Rumburk č. 9**, Prodejna pro Prahu: Václavské náměstí, pasáž Rokoko D.

Armádní kompas systém BÉZARD s průhledítkem a odečítacím zrcátkem, v kožen. pouzdře, s návodem Kč 96·— tentýž kompas bez zrcátka „ 75·—

Obdržíte ve sport. závodě „SKAUTING" Praha II., Vodičkova ul. 6.

Ceníčky ochotně zašle Optický ústav SRB a STYS, Praha XVII 208.

Odznaky, plakety, medaile, sport. ceny, rytiny atd.
levně a vkusně dodá
J. STEHLÍK,
rytectví
Praha II., v Tůních 11, tel. 304 89.

Pro všechny fotografické práce odborník FOTO GLOGAR Praha II., Lazarská 10.

Přímé železniční spojení litevsko-polské jest zatím jen nouzové mezi Vilnem a Kaunasem, a mohou ho používat jen osoby diplomatické a vládní zmocněnci. Normální provoz na tratích litevsko-polských bude zahájen až asi počátkem července t. r., tedy těsně před národním jamboree litevských skautů. Ent.

Chlapecký skauting v Lotyšsku.

Začátky lotyšského skautského hnutí sahají až do dob světové války, kdy v Rize a Česis byly založeny oddíly, přisluhné k ruské skautské organisaci, která však po německé okupaci musila svou činnost zastavit. První lotyšské oddíly vznikly ve letech 1917—18 v Aluksne, Cesis a Talsi. Roku 1920 sešel se vůdcovský sbor, který se usnesl na utvoření organisace, v jejíž čelo byl postaven generál Karlis Goppers, který jest jejím stařostou až dosud.

Mnoho oddílů vznikalo hned v prvních letech, kdy o skautské hnutí bylo hojné zájmu; nedostávalo se však tehdy zkušených vůdců. Již v. 1923 se konal první národní skautský tábor u Rigy, pak následovalo pravidelné období, v němž byly uspořádány vůdcovské kursy, vydány skautské příručky a založen časopis „Ugunskurs" (Vatra). Vzniklý četné oddíly též ve venkovských místech a přikročeno k budování organisace vlčat a rovers, čímž skauting se pozenáhlu stal vrcholnou organisací mládeže v Lotyšsku. Toto období bylo ukončeno II. národním táborem v r. 1928. Později byly vůdcovské kursy přeorganisovány na oficielně uznané kursy gilwellské lesní školy a se zlepšeným školením zlepšily se též pracovní metody a vzrostl počet skautských knih. Značné organisační podpory se oddílům dostalo utvořením skautských okršků. Pokrok se projevil i v táborništví. Jak se mohli přesvědčit hosté na III. národním táboru lotyšským u Asari r. 1934.

Čestným předsedou lotyšské skautské organisace jest president republiky Dr. Karlis Ulmanis. Organisace sdružuje na 10.000 členů všech kategorií (vlčat, skautů, roverů).

H. E.

Dřevěný gong na lotyšském táboře.

Skautky v Lotyšsku.

Zájem o dívčí skauting (gaidisme) se v Lotyšsku projevil již při návratu běženců z Ruska — kolem r. 1920. V Rusku totiž bylo v skautských oddílech několik lotyšských dívek, a ty, vidouce, jak vznikají v Lotyšsku chlapecké oddíly, odhodlaly se rovněž k práci na poli dívčího skautingu. Opírajíce se o několik přívrženců, našly si vůdkyně, a 27. června 1921 skládalo 8 prvních lotyšských skautek (gaidas) svůj slib. První vůdkyně — paní Vilhelmína Villes — stala se také první načelní lotyšských skautek, když se dívčí skautingu ujal z Rigy také do provincie a když také v jiných městech, jako byla Jelgava, Cesis, Valmiera a j., vznikaly nové dívčí oddíly. S počátku dívčí oddíly pracovaly pod vrchním vedením chlapecké organisace, leč s přibývajícím počtem oddílů jevila se též potřeba samostatné dívčí organisace. Dne 17. hřevna 1922 úřady schválily stanovy lotyšské dívčí skautské organisace. Jako nedovdalá korporace pracuje „Latvijas galdu centrala organizacija" až dosud, ovšem stále v dobré shodě s příbuznou organisací chlapeckou.

Již v prvních letech své činnosti lotyšské skautky se paly táborit, šijíce jeden až dva týdny pod stany. Také vůdcovské kursy se pořádaly vždy v letních táborech. Na podzim r. 1927 byl v Rize uspořádán 3denní doplňovací vůdcovský kurs za účasti 17 vůdkyň.

V červenci r. 1927 vzpomněla lotyšská dívčí organisace 10 let svého trvání, při kterémžto příležitosti uspořádala I. národní dívčí tábor, jehož se pod vedením E. Rozenbergsové zúčastnilo 267 skautek a činovnic. Stanova plátna, z nichž byly stany postaveny, byly většinou šity samotnými skautkami. Každý tábor samostatně si zařídil své táboříště, sbudoval kuchyň atd., při čemž se za nejlépe a nejrychleji vystavěný tábor udělila cena. Po době tábora byla uspořádána též výstavka prací lotyšských skautek, konány závody mezi oddíly a okrsky a cenami byly odměněny též majitelky nejspravnějších národních krojů. Již před tím, v březnu, sešly se v Rize představitelky dívčího skautingu z Estonska, Litvy a Lotyšska a dohodly se na těsnější spolupráci mezi organisacemi těchto států. Má se projevit uspořádáním společných táborových kursů, výměnou skautek mezi těmito zeměmi a konáním vzájemných zájezdů, oslavami státních svátků a význačných událostí v těchto státech a v jejich dívčích organisacích a konečně seznamováním skautek s minulostí, zeměpisem a kulturním vývojem ostatních baltických národů.

V Lotyšsku jsou všechny tři kategorie skautek: šotci, skautky a junačky. Celkem bylo tam počátkem r. 1937 616 šotků, 1901 skautka, 365 junaček, 143 oddílové vůdkyně a 11 vůdkyň okrskových, celkem 3036 aktivních členek.

V snaze poznávat svou vlast pořádají lotyšské skautky četné putovní tábory a studijní exkurse. U letních táborových ohňů jest vzpomínáno vzácné památky těch hrdinů, kteří za světové války bojovali za Lotyšsko a pro ně i životy své dali. Lotyšské skautky se zúčastňují též různých celostátních podniků, jako jsou „den matek", „týden čistoty" a j.

Srdečně zdraví své československé sestry a rády by je také ve své vlasti uvítaly.

H. E.

LETECKÁ PRODEJNA
zašle Vám zdarma ceníček všech modelářských součástí a potřeb ku stavbě letadel – modelů. Napište si ještě dnes: LETECKÁ PRODEJNA, PRAHA XII., Francouzská 52 a využijte plně výhod a slev po dobu naší PROPAGAČNÍ JARNÍ AKCE pro Skauty junáky.

foma
Čestný diplom světové výstavy v Paříži

H. E.:

Mezinárodní jamboree v Lotyšsku.

Jako novoroční pozdrav došlo od lotyšské skautské organisace pozvání na její jubilejní slavnosti, již na 4. od samostatnosti Lotyšska. „Lielā nometne" zovou je Lotyši ve své řeči a znamená to po česku „velký tábor". Vždy po pěti letech se až dosud skauti této sympatické země scházeli a zjížděli k slavné přehlídce svých organisačních a výchovných úspěchů a také tentokrát si vyhlédli pro svůj sraz ve dnech **22.—30. srpna t. r.** — tak jako již dvakrát před tím — břeh Baltického moře, u osady **Lielupe**, v blízkosti významného lázeňského místa **Bulduri**.

Letní cesty do ciziny hýbají nanmoze stážkou módy a tak i většina našich skautů pouští se pouze směrem tradiční cizinecké frekvence, k cílům jen zdánlivě jedinečným, nemajíc odvahu pustit se samostatně z nic vyšlapané cestičky. Zapomínáme, že také sever má své krásy a své moře. Chci soustředit váš zájem na svědí půvaby perly Baltu, na skvosty, jež severská příroda dala do vínku státu Lotyšsku, zrodivšímu se z hrůz světové války na troskách carské říše ruské. Křivíme severské přírodě, domňvajíce se, že jenom jih má to pravé životní slunce a spojujíce pojem severu s jakousi tuchou chladu. Nepřávem. Vzácnými dary v jedinečném spojení obdařila přírodu Lotyšsko: mořem a volně klesajícím dnem a rozkošnou pláží a jemným pískem, kde zpěněné hřbety vln v příhoji omývají hlubokě borové lesy a vysoké březové háje, jaké marně hledáte na rozsáhlých skalisších jihu. A lotyšské slunce téměř neumělerá; zapadá s tajemným přivítem o půlnoci, ale o třetí hodině zrána již znovu se vám loučí do stanu.

Bratří, kteří se zúčastnili dosavadních československých výprav do Lotyšska, vám povědí, jak byli spokojeni. Proč také vy ostatní byste se tam nemohli pustit? Do 1. května jest lhůta přihlášek.

Vážní zájemci o Lotyšsko mohou dostat zdarma ilustrovanou informativní knížku o Lotyšsku, sepsanou bren H. Entnerem (64 str., mapka Lotyšska a schem. plánky Kišeného pobřeží a Rigy), dopíší-li si na vyslanectví republiky Lotyšské, Praha XVI., Švédská 40.

555 skautských a polních her v místnosti a venku. Známá sbírka her bra Dr. Velena Pandeřlika vychází už ve čtvrtém vydání, značně rozmnožena za spolupráce bratří A. B. Svojsíka, Ing. Jos. Štefana a Karla Třeštíka. Obsahuje tentokráte i hry tělocvičné a sportovní a svou nevyčerpatelnou zásobou bude dobrým pomocníkem všem naším vůdcům a vůdkyním. Za 9 Kč zašle vám „Skautská Edice."

Pořizujete-li knihovnu na tábor, nezapomeňte na krásné knihy bra Jar. Foglara „Hoši od Bobří řeky" a „Boj o první místo". Všichni, kdož jste četli v dřívějších letech práce bra Foglara v našem listě, jistě dovedete ocenit jeho dobré pero. Knihy vám opatří „Skautská Edice".

Skautko a skaute, zopakuj si své zeměpisné znalosti Pobaltí:

Litva má plochu okrouhle 55.000 km² a 2.500.000 obyvatel. Kaunas jest jen provisorním hlavním městem — neboť Litevci se dosud nesmířili se zabráním Vilna a jeho přivtělením k Polsku. Má 100.000 obyvatel.

Lotyšsko měří 66.000 km² a má 2 mil. obyvatel, hlavní město Riga s 400.000 obyv.

Estonsko měří 48.000 km² a má 1,100.000 obyvatel, hlavní město Tallinn se 130.000 obyv.

Pro srovnání uvádím data naší republiky: 140.000 km², 15 mil. obyvatel. Praha má přes 900.000 obyvatel. Ent.

Vlakové spojení Baltických států s Československem jest buď přes Německo (Berlín, Eydtkuhnen) z Prahy do Kaunas za 19 hodin, odtud do Rigy za 9 hodin, nebo přes Polsko (Varšava, Zemgale) do Rigy za 32 hodin a dále do Tallinnu za 12 hodin. Od nového jízdního řádu v květnu t. r. mají být spoje s Pobaltím zlepšeny. Ent.

Litevská skautská vyznamenání odevzdal koncem roku 1937 pražský vyslanec litevský, p. ministr Turauskas hřím. Ing. Vrat. Zidlickému a Dipl. sc. pol. Hanuši Entnerovi.

Generál Karlis Goppers, náčelník lotyšských skautů.

Chcete si dopisovat s baltickými skauty? Z jazyků, jež v Litvě, Lotyšsku a Estonsku vedle vlastních jsou nejběžnější, doporučuji esperanto, angličtinu, němčinu, případně ruštinu. Máte-li zájem o korespondenci, oznamte svou adresu a řeč, v níž hodláte si dopisovat, bru H. Entnerovi, Praha II., Ministerstvo železnic. H. Ser.

Informace o litevském i lotyšském jamboree — illustrovaný letáček ve světových řečech — si můžete vyžádat u zahraničního zpravodaje švazu bra Inž. Zidlického, který také vážným zájemcům oznámí dispositce, jež později dojdou. Nezapomeňte na včasnou přihlášku! H. E.

Lotyšský národní hudební nástroj „Kaukli".

(Zelené jezero.)

ků a odtahují je co nejchvatněji z dosahu kroutících se plamenů.

Blýská se a hřmí znovu a znovu. Koruny stromů zhlubloka se rozšuměly a plamen se divoce rozevlál. V sousedním lese již to chytá, teď nepomůže už nic, než sama nebesa!

Lidé stále ještě bojují, ale jsou bezradní, malomyslní. Vítr vrhá plamen hned v tu, hned v onu stranu. Je nemožno, aby tato hrstka lidí jej ovládla.

V tom se nebe otevřelo zákmitem silného blesku a hrom zarachotil v nejbližší blízkosti.

Počíná krápat. Bože, dej, aby pršelo co možná nejvíce, aby déšť přispěl lidem na pomoc!

Kapitán svolává všechny hochy. Cítí velikou zodpovědnost, kdyby je ponechal i nadále tváří v tvář živlům.

Sotva se ulekaní hoši seskupili kolem něho, spouští se prudký liják, který přechází v pravou průtrž mračen. Hoši utíkají, co jim jenom síly stačí, ukrýtí se do lesní kapličky. Stojí asi čtyřista kroků odtud na rozcestí. Blesky se křižují a hrom rachotí. Proudy vod promáčejí chlapce. Klopýtají; některý z nich upadl, ale zase se vzchopil a v němé hrůze následuje ostatní.

Konečně jsou stěsnáni v malé kapličce a s nimi několik cizích lidí. Řeč je málo. Všichni jsou vyděšeni, unaveni těžkými dojmy a snaží se trošičku upraviti svůj zevnějšek. Vždyť šaty se na ně lepí a z vlasů stékají proudy vody.

Venku zatím zuří bouře a liják nepřestává. Ale ať si hřmí, ať se lejou potoky vody, jen když oheň je zdolán!

Zvolna počíná hovor. Přišel sem hajný, všecek promočen a uspokojeně tvrdí, že les je zachráněn.

Kapitán mu vypravuje, jak objevili oheň a jak spěchali na pomoc. Hajný děkuje vřele za zakročení. Potom nastávají dohady, jak oheň mohl vzniknouti. Kapitán upozorňuje, že současně hořelo i ve státním. Všichni se shodují v tom, že oheň byl založen.

Přestává pršeti. Prudká letní bouře se vzdálila.

Kapitán spěchá s hochy zpátky do tábora. Má starost, jak to dopadlo s druhou výpravou. Při tom jdou kolem spáleniště, jež poskytuje smutný pohled. Černé a mrtvé strmí zbytky ohořelých stromků k nebi. Ale naštěstí postižený kus lesa je nepatrný, takže škoda nebude veliká.

Je hodně po půlnoci, když obě výpravy setkávají se v táboře. Oheň ve státním lese nenabyl tak nebezpečných rozměrů a podařilo se jej utlumiti ještě než přišla bouře.

Všichni hoši uléhají dnes velmi znaveni, ale s krásným vědomím, že vykonali významný čin.

34. Slavnost v táboře.

Od požáru uplynuly dva dny. Zatím se zjistilo, že oheň byl založen pravděpodobně z rozrušení nad tragickou smrtí pytláka Skalického i jako plamenný protest stávkujícího dělnictva z doubravského panství. Nálada mezi lidem v kraji byla velmi pobouřená a proto do vsi i k ochraně zámku bylo zesíleno četnictvo.

V sobotu dostavil se do tábora okresní hejtman i zástupcové státní lesní správy a vyslovili skautům vřelé poděkování za jejich zakročení. Jen ze zámku se nikdo neozval.

Dnes je neděle a na odpoledne jsou do tábora pozváni hosté. Jsou to obyvatelé věsnic i ti, kdo bydlí zde na letním bytě.

Topol je od rána rozechvěn. Vždyť dnes snad přijde Dáša! Dnes má ukázat, že není jen nějaký budižkničemu, ale že on i všichni jeho kamarádi jsou lidé, kterých si nutno vážiti!

Po poledni dostavil se první hosté. Jejich počet roste. Tábor je slavnostně vyzdoben a hoši jsou ustrojeni do uniforem. Všichni poskytují velmi pěkný pohled a Topol se opájí vědomím zaručeného vítězství.

Už jsou tu starostovi a s nimi i Dáša s matkou. Provázejí ji děvčata a mladíci a mezi nimi i Leo. Radost Topolova mění se v nepříjemné napětí. Co tu chce, proč se odvažuje do lví jámy?

Starosta prochází celým táborem a koneček také do tábora Lišek. Topol má před stanem na vyznačném místě opřeno prkénko a na něm rozepjaty tři kůže, které za pomoci Ježdíkovy stáhl s ulovených zmijí.

To je jedna z věcí, kterou se chtěl Dáše pochlubiti.

Topol stojí před svým stanem. Jiřík tu není. Je u kapitána, jemuž cosi pomáhá.

Starosta rozmlouvá s Topolem. Chválí jeho stan a pak se vyptává na to, jak ulovili zmije a proč vlastně je stahuje. Dáša stojí vedle něho a usmívá se. Pohlíží na Topola, ale nepronesla dosud ani slovo kromě stručného pozdravu. Leo stojí asi dva kroky za ní a tváří se sebevědomě a pohrdavě. Ale hned po příchodu do tábora bylo vidět, že se pečlivě drží v blízkosti Dášině v obavě, aby se snad příliš o ty „námořníky" nezajímala.

Jarka líčí pronásledování zmijí a nebezpečí, které při tom je. Dáša poslouchá a Topol si ani neuvědomuje, že vypravuje jí a nikoliv starostovi.

„To teda máte ty kůže na památku?" To je divná památka," diví se Dáša.

„Chtěla byste jednu?" položertem, polodopravdy se ptá Topol.

Byl by velmi rád, kdyby od něho něco přijala!

„To by mne maminka hnala! A potom, vždyť já boch se toho bála," směje se Dáša.

Hovor je přerušen signálem kapitánovým. Všichni musí nastoupit!

Rozvíjí se obraz, který udivuje všechny přítomné. Čtyři vyrovnané řady zdravých, opálených chlapců nastupují před lodním stěžněm. Jejich krásné uniformy jsou čisté a úpravné, čapky sedí odvážně na uchu. Však kormidelníci dobře prohlédli svoje mužstva, aby bylo v pořádku!

Kapitán vystupuje na můstek a velí k pozoru. Pak vítá všechny hosty, děkuje jim za návštěvu a prosí je, aby se zájmem sledovali program, který má ukázati něco z výcviku mladých námořníků a také trochu pobavití.

Potom dává signál, aby se mužstva odebrala na lodě. Sám zůstává na můstku, odkud vše řídí.

Hoši obsadili pramice a lodě vyjíždějí na jezero. Pohled na ně je velmi malebný a zřejmě se všem návštěvníkům líbí. Loď pluje za lodí a pak ve velikém oblouku se 'vrací, mění postavení do bočné řady a jedna vedle druhé míří přímo ku břehu před shromážděné obecenstvo.

Na povel kapitánův náhle lodi zarážejí, padla se zdvihají na pozdrav a zní oddílový pokřik.

Potlesk odměňuje mladé námořníky.

Zatím co pramice se vracejí do přístavu a hoši se převlékají do cvičebních úborů, vyjíždějí na vodu dvě kanoe. V jedné je Jiřík a Topol, ve druhé Dan a Ježdík. Topol a Ježdík sedí na zádi a kormidlují padlem. Dan a Jiřík stojí na přídi kanoe a v ruce drží dlouhou hůl, na jejímž konci je přivázána boxovací rukavice. Úkolem je shoditi soupeře do vody.

Obecenstvo se zájmem pozoruje přípravy. Kanoe zaujala bojovná postavení a na dané znamení rozjíždí se proti sobě. Kormidelníci nemají lehkou úlohu, aby se co nejvýhodněji přitočili k boku nepřítele. Ale ještě těžší je úloha těch, kdo stojí na přídi, neboť s těžkou holí jen obtížně se udržuje rovnováha.

Již jsou v sobě! Obě hole se zkřížily. Nikomu se nepodařilo zasáhnouti protivníka. Oba zápasníci však klesají zpět do kanoe. Jiřík při tom div kanoi nepřevrhl. Danovi vypadla tyč do vody a nyní ji lovi.

Zápasníci rozjíždějí se znovu proti sobě. Tentokráte jde do tuhého. Jiřík zasáhl Dana do ramene a ten poklesává. Avšak Ježdík rychle couvl s lodí, Dan se znovu vzchopí a prudce se rozežene svým kopím. Těžká rána zasahuje okraj Topolovy kanoe.

Znovu a znovu opakují se útoky. Vzrušení obecenstva stoupá. Pokřikují a povzbuzují oba zápasníky. Dáša křičí nadšením a ani se nevšímá, jak Leo zatvrzele mlčí a rozmrzelým zrakem hledí na výjev.

V tom se Jiříkovi podařila skvělá rána. Dan má jeho rukavici pod bradou a mává zoufale svou holí ve vzduchu. Podaří se mu ještě srazit Jiříkovo kopí, ale v tom již padá přes okraj kanoe a strhává Ježdíka s sebou.

Hromový smích a jásot zazní z řad obecenstva i skautů. Vítězná dvojice přijíždí ku břehu. Boy je vítá první a srdečněji jim tiskne ruku. Také Klásek a Diavolo velkomyslně jim poklepávají po zádech.

Topol je omámen úspěchem. Rád by věděl, co tomu říká Dáša a jak se asi tváří Leo, ale neodvážil se pohlédnouti k místům pro obecenstvo. Bojí se, aby si někdo nemyslel, že je snad domýšlivý.

V tom už začíná nové číslo: překážkový závod mañašků. Nejmladší hoši obsadili drobné loďky a za velikého křiku obecenstva prudce se rozejeli k dlouhému můstku.

Nyní zmírňují jízdu a opatrně přirážejí bokem. Je při tom veliká tlačenice. Jeden spadl s mañáska do vody, druhému podjel pod můstek, takže pouze hlava a ruce koukají mu z pod lávky. Zoufale se snaží dostati se ven.

Zatím šťastnější už vylezli, běřou mañašek do náruči, posazují jej na druhou stranu a pak opatrně s veslem v ruce do něho nasedají. Následuje finiš a za hromové pochvaly projíždí Cvrček první cílem.

Obecenstvo se znamenitě baví, jak o tom svědčí živý hovor mezi jednotlivými čísly. Nyní nastává vážnější vystoupení, mající však humoristický úvod.

Na břehu před obecenstvem objevuje se jakýsi mladík přihlouplého zjevu, oděný v šaty, které jsou mu velmi veliké, v černém, měkkém klobouce se sojčím perem a s těžkými botami na nohou. Je to Ježdík, hrající znamenité tuto úlohu.

Robin právě přistál s kanoi u břehu a neznámý se strašně o ni zajímá. Pak snažně prosí, aby se mohl na ní také projeti. Robin se zdráhá, vyptává se neznámého, zda už na tom někdy jezdil a zda umí plovat. Ale příchozí ujišťuje, že je velmi šikovný, že se svody nebojí a že pojede „jen tadydle kousíček". Robin se dává uprosit.

Neznámý chápe se padla, usedá na sedátko a Robin ho odstrčí na vodu. A nyní neznámý — Ježdík — začíná vyvádět. Položí si padlo na obrubu kanoe a vesluje jako na šináglu. Skauti se mu smějí a napomínají ho a on tedy leze na špičku a vychýlen do polovice z lodi hrabe vodu pod kanoi. Nový výbuch smíchu a křik skautů, k němuž se připojuje i obecenstvo.

Ježdík se rozčiluje a povstává v kanoi. Mává padlem a hádá se s obecenstvem. Kanoe se houpe, Ježdík jen tak tak drží rovnováhu. Obecenstvo se hned směje, hned vykřikuje obavou, když očekává, že neznámý už už spadne do vody.

Potom Ježdík usedá, dává šílené tempo, až vlny odstřikují daleko do zadu a špička vyráží z vody. Pak si opět stoupá v kanoi a pokračuje v tomto zběsilém veslování. Pojednou mu slétá klobouk přes okraj kanoe. Ježdík zahazuje daleko padlo a oběma rukama vrhá se po klobouku. Voda vysoko vyšplíchne, Ježdík mizí pod vodou a jen houpající se kanoe, splývající padlo a klobouk jsou viděti na hladině.

Obecenstvo vykřiklo překvapením a smíchem. Ale když se na hladině nikdo neobjevuje, nálada pojednou zvážněla. V tom vynořují se z vody konečky prstů, pak rukávy kabátu. Konečně i hlava. Ježdík vypouští z úst celý proud vody a pak vykřikne: „Pomóoc, pomóoc", a pak zase mizí pod vodou.

Část obecenstva se směje, někteří však nemohou se zbaviti tísně. Zdá se jim, že počínání neznámého je přece jen trochu odvážné.

V tom zasahují skauti. Robin a Mokasin vrhají se do vody, na pomoc tonoucímu.

Ten je již na hladině. Křičí, jako kdyby ho sápal žralok a mlátí sebou, až voda vysoko stříká. Avšak Robin přibližuje se k němu ze zadu a snaží se ho uchopit. Ježdík chytne ho za krk a počne ho škrtit! Nastává zápas ve vodě, při němž obecenstvo i skauti křičí vzrušením.

Robin se však rychle osvobozuje tím, že kolenem odtlačí Ježdíka od sebe. Pak ho převrací na záda, chytne ho v podpaždí a vleče ku břehu. Zatím Mokasin hodil padlo a klobouk do kanoe a pluje za ním.

Nastává malá přestávka, ve které se dostává kapitánovi i jednotlivým hochům uznání za zajímavý program. V této chvíli také Topol si může povšimnouti, že tváře Dášiny jsou rozehřáty veselím a že se jí to zřejmě líbí. Nemá příležitosti a také se ani nesnaží, aby před hochy se jí přiblížil. Povšimnul si však s uspokojením, že Leo se snaží s ní navázati hovor, ale že ona si ho nevšímá a baví se s kamarádkami zřejmě o předchozích událostech . . .

Čtyři pramice zakotvily ve vzdálenosti asi padesáti metrů od břehu a k jejich kormidlům usedli mladší hoši po jednom z každého mužstva. Ostatní hoši stojí v řadě na břehu, čelem proti pramicím.

Zaznívá povel kapitánův a řada mladých hochů se vrhá do vody. Co nejrychleji pak plovou k pramicím. Pole plavců se rychle roztahuje. Nejlepší plavci již vylézají přes boky lodí a pak pomáhají těm, kdož připlouvají později. Co nejspěšněji usedají všichni na svá místa a vztyčují padla. První jsou Vlci a dokazují tak svou plaveckou zdatnost a pohotovost.

Konečně dochází k poslednímu bodu programu. Je to dobře, poněvadž na západě opět vyvstávají bouřlivé mraky a obecenstvo, zejména starší jeho část, starostlivě hledí k obloze. Mladší by si docela nic nedělali z toho, kdyby mohli zažít bouři v úkrytu skautských stanů.

Pramice zatím vyrovnaly se do řady ve vzdálenosti asi tří set metrů od tábora. Veslaří jsou ve střehu a čekají na povel kapitánův, aby vyrazili k závěrečnému závodu. Ozývá se píšťala a pak mihne se vzduchem červenorudý prapor, udávající start.

Dychtivě přihlížející obecenstvo vidí zablesknouti se řady padel a už také zaznívá křik kormidelníků, kteří udávají tempo svému mužstvu. Rychle se šinou pramice ku předu, houpajíce se při každému zabrání a hrnouce vodu v klínu na obě strany. Pomalu propracovávají se zdatnější do předu. Jsou to Ostříží, kteří vedou. Lišky a Ledňáčci jsou druzí, Vlci se opozdili při startu. Obecenstvo dostává se do varu a povzbuzuje závodníky.

Ostříží jsou již o celou loď vpředu, když pojednou loď se jim točí a vyjíždějí z dráhy. Hráškovi vyskočila totiž z ložiska kotrč a loď je chvíli bez vedení. Zatím Vlci a Lišky je předstihují. K cíli už je sotva padesát metrů a boj mezi Liškami a Vlky je dosud nerozhodnut!

Obecenstvo poskakuje rozčilením, mladší jeho členové jsou již u samého kraje vody a sotva jim stačí hlavičky, aby vyjádřili své pocity.

V tom jednomu z Vlků prasklo padlo. Sahá sice hned po reservním, ale drahocenná vteřina je přece jenom ztracena. Lišky neustávají v úsilí, ba přidávají na tempu, když vidí Vlky zůstávati pozadu. O půl lodě jsou Lišky dříve u můstku a tím vítězí.

Pramice za potlesku všech diváků předjíždějí k táboru. Kapitán oznamuje pořadí. První mužstvo Lišek, druzí Vlci, třetí Ostříží a čtvrtí Ledňáčci.

Pak oznamuje jména jednotlivých veslařů vítězné lodi a ozývá se potlesk. Hoši z ostatních pramic provolávají na počest vítězů oddílový pokřik i Lišky jím stejným způsobem děkují.

Topol je šťasten. Vždyť jeho jméno bylo veřejně proneseno mezi vítězi před ní i před ním, jenž odvážil se pochybovati o jeho zdatnosti a dokonce nazval jej paňáckou! Nic lepšího si nemohl přáti.

Na obzoru vystupuje bouře a obecenstvo se proto rychle rozchází. Není bohužel času na dlouhé loučení. Musí stačit několik slov uznání a za chvíli je tábor prázdný.

Když se Topol vrátil od můstku, kde všichni hoši uklízeli lodě, Dáši tu již nebylo. Lituje toho, ale uznává, že to ani nijak nebylo možno. Cítí takové uspokojení, že není ani zklamán.

Když vstoupil s Jiříkem do stanu, nacházejí na stolku malou obálku. Na obálce je drobným kulatým písmem napsána adresa:

„Jiříkovi a Topolovi, skautům v táboře
u Černého Kříže".

Oba hoši jsou velmi překvapeni. Topol rychle trhá obálku a nachází v ní visitku s jménem Felixovým a v ní dvě řádky:

„Prosím přijďte ke mně, přijďte co nejdříve, budu se s vámi hledět setkat v parku".

Oba hoši rázem zapomínají na všechno ostatní. Je to nezvyklé, je to naléhavé, Felix potřebuje pomoci!

„Ale jak se tam ta obálka dostala?" táže se překvapeně Topol.

Oba vybíhají před stan a počínají se vyptávati. Konečně přihlašuje se Klásek, že mu to před delší chvíli odevzdala pro ně jakási venkovská žena. Poněvadž oba byli právě na kanoi, kde mělí onen

J. Sheriff:

Správný čin.

Od dob, kdy učil pedagogicky mistrovský Edmond d'Amicis cítí vedle jiných lidských ozdob odvahu a bouřlivý a živelný d'Annunzio krásce tragického heroismu a truchlivé nádheře sebeobětování, mnohé se změnilo.

Zajisté však cítí svět stále odvahu. Zajisté je stále i velká část lidstva, a dnes snad víc než kdy jindy, osudně nakloněna cítit zejména odvahu tragickou.

Slýcháte-li tu i tam i nad činem, který byl třebas i zázrakem pesté lidské duchapřítomnosti a rozvahy upřímné: To bylo správné! — pak můžete vzíti jed i na to, že v tom jakési zmírněném tónu obdivu chybí dodatek: Ale vždyť to nic není, nebyl ani v nebezpečí života, nic se přec nestalo.

Nejnemilosrdnější se obnažuje tuto snížení mnohých dnešních lidí při automobilových nebo při letických závodech a nejspíše ti občánci, kteří trnou strachem, aby je nepředjelo auto nebo tramvaj mezi dvěma chodníky jejich ulice, jsou ochotni přiznati automobilovému závodníku odvahu teprve tehdy, když už je pod drnem.

A přece kolik lidských činů nejen na závodní dráze nebo rekordní trati, ale na kolejích a drahách všedního života, příkladných skutků velké rozvahy, vyžadujících duchapřítomnosti a sebeovládání a často i hrdinského sebezapření zůstane bez povšimnutí, nedocenéno, protože nic se vlastně nestalo díky tomu, že kdosi dovedl zrale uvážit, kladně a rychle se rozhodnout a jednat v hodině nebo chvíli, která mohla být osudnou. Ten, kdo anižrizikoval svůj život a život jiných, dovedl přesublimovat zářivatý vnitřní vír v čin dobrodějně ducha-přítomnosti, v dobrodiní užitečné rozvahy, neskličí vždycky uznalý potlesk a nadšení oné široké galerie, kterou lze tak snadno vyplašiým činem strhnout v posměšlé vytržení a k obdivu.

Ve zmatku našich dnů, který rodí zfetěnce, maniaky, vášnivé fandy všeho druhu — ne zrovna jen sportovní, kteří nesmyslně, bez rozumu a hlavně bez jakékoliv míry jsou ochotni překotně napodávat pochybné lákavé vzory a přenášet početilou vřavu střetených kousků i do všedního života, zapadne lehce taková nepatrná zprávička, jakou v těchto dnech přinesly noviny pod titulem: **Skauti pomáhají člověku.**

Z ní jsme se dověděli, že malí, nepatrní skautíci odkudsi z Brna, ti cvoolci, které vidíte se tak chrabře rojit každou neděli, našli v lese téčce postiženého mladého nezaměstnaného chudáka, a že bez rozmýšlení, bez rozpaků a zmatku na místě splnili prostě čin samaritský, který nenáleží jen do skautského zákoníku: ošetřili neprodleně a odnesli pak na stanici toho člověka, takže nešťastník s postiženou hlavou a hrudí bude zachován při životě.

K tomuhle činu, pravda, nebylo třeba ovšem ani zvláštní odvahy, ani nadlidského sebeobětování. Stačilo k němu srdce a rozvaha. Ba šlo to dokonce o lidský život pouhého desertéra, který měl naspěch z tohoto slazého dědl.

Ale v době, kdy životy pokojných občanů, kteří zrovna nečouží po kvapném útěku se světa, jsou oceněny tak nízko, zaslouží tento skutek nepatrných skautíků téže pocty a téhož uznání, ba větší než mnohé ty kousky oněch rekordmanů zfetěžnosti všedního života, kteří riskujíce zbytečně životy nevinných sklízejí onen nízký obdiv a pochybnou reputaci, která je nelezpečné, ba pokrevně příbuzná té, již provázejí periferní ulice některé kousky slavných gangsterů.

(„Lid. noviny.")

Ta naše česká písnička nás rozehřála když harmonika Hlaváčka do tance pěkně hrála.

ZE SKAUTSKÉHO SVĚTA

Skauti ve Zvolení uspořádali 27. února velmi zdařilý večer, který byl úspěchem spojeného úsilí tamních oddílů všech složek Svazu.

V Malchovicích u Prahy založen byl počátkem roku chlapecký oddíl, který za první dva měsíce má již 34 členů a vykazuje značnou činnost. Nájal si vhodnou místnost na klubovnu, s majitelem blízké obory sjednal její propůjčení ke skautským účelům a 5. března tam při táborovém ohni skládalo již prvních 12 chlapců slib. Slavnosti mimo zástupce okresního zpravodaje br. prof. Obdržálka účastnila se i třičlenná delegace městské rady, zástupcové místních spolků a velmi četní přátelé skautingu. Zájem veřejnosti i mládeže o skauting jest velký a jen nedostatek vedoucích brání prozatím tomu, aby byl zde založen druhý oddíl.

Blegrova župa vykazuje za rok 1937 velmi bohatou činnost, hlavně zásluhou svého zpravodaje, bratra místonáčelníka S. Řeháka. Župa je rozdělena na 10 okresů se 70 oddíly ve 30 místech s celkovým stavem 1481 registrovaných členů. Místních Sdružení je 5 se 400 členy. Župa má 16 kluboven (5 vlastních). Oddíly župy uspořádaly 22 nich). Oddíly župy uspořádaly 22 táborů se 402 účastníky, 16 a 17. května uspořádala župa branný sraz na oslavu 20leté skautingu v Jičíně za přítomnosti bra náčelníka Svojsíka, bra Dr Šimánka, zástupce MNO a delegace důst. sboru ppl. 22 Aragonského. Na programu srazu byly skautské a branné závody, průvod a hold padlým legionářům a otevření nové klubovny, postavené místním sdružením nákladem 21.600 Kč, na skautské reservaci. Ke srazu byla vydána brožurka s článkem bra náčelníka o brannosti skautů a soupisem všech táborů jičínského sboru, jichž bylo za 25 let celkem 60 tu, jichž bylo za 25 let celkem 60 v trvání 3 roků a 1 měsíce s 1013 účastníky, z celkovým nákladem 174.121 Kč. Hlavní momenty srazu byly natočeny brem Adamem na úský film. Jednotlivé oddíly v župě vykazují též bohatou činnost. Třeba vzpomenouti hlavně oddílů jičínských, kopidlenských, turnovských, novopackých a libereckého.

Sbor skautů v Josefově uspořádal ve dnech 2. až 16. ledna skautskou výstavu v budově „Důstojnické besedy". Na výstavě bylo vidět systematickou práci josefovských skautů jak na poli skautském, tak na poli branných.

Chotěbořští skauti získali novou reservaci v krásném přírodním zákoutí na řece Doubravce. Obrázek jsme přinesli v jednom z minulých čísel Junáka. Doporučujeme ji našim bratřím, zejména Vlčatům, k táboření. Podrobnou informaci podá br. Josef Fiala, okresní zpravodaj v Chotěboři.

Činnost 1. odd. v Českých Budějovicích. Schůze oddílu byly zpestřeny mnoha přednáškami (o kulturovzdělávací, lesní škole, ČRO atd.) a debatami. Byly probrány jednotlivé body druhotřídní zkoušky. Na výletech celodenních i polodenních se cvičila hlavně signalisace. Oddíl se zúčastňoval též veřejných slavností. Dva členové získali ceny na střeleckých závodech, pořádaných 1. plukem M. J. H. Pro sbor uspořádal oddíl pingpongový turnaj. Prázdninový tábor trval 24 dny. Nyní se připravuje oddíl na práci pro brannou výchovu.

Škola okolo světa.

Z amerických novín sa dozvedáme, že riaditeľstvo jednej novoveskej školy kúpilo parník „Liberty", dalo ho upraviť na školu a celá škola podnikne okolo sveta. Po čas plavby, ktorá bude trvať rok, dostane sa žiakom normálneho vzdelania.

Oddiel vo väzení.

58. odd. z Birkenhendu putuje raz týždenne do väzenia, bezohľadne že by boi odsadený. Oddiel kúpil jednu pražiacu pec a zelí neužívanej väznice Rockferry a upravil ju k nepoznaniu: na dom z guľatín. Tento dozor zvyšujú aj dedinské lavice, stoličky a hlavy zvierat, rozvešané po stenách.

Podle francouzského B. Urbanová.

Chci být mužem!

Tvrdá zkouška eskymáckého chlapce.

„Jsem již velký jako většina mužů ve vesnici a silný jako Teo-nan-nook-tlo, slavný zabiječ bílých medvědů. Je tomu hezky dlouho, co si lovím sám pro sebe," uvažoval eskymácký chlapec, rozmlouvající se starým vesnickým zaklínačem. „Sám se uživím! Ulovím každou zvěř!"

„Každou?" ušklíbl se stařec.

„Mám otcovy harpuny, oštěpy i nože. Vše ulovím! Dokáži, že jsem již mužem."

„Jdi tedy a zabij bílou velrybu, pak tě prohlásím před celým kmenem."

„Bílou velrybu? Běluchu?"

„Máš dobrý sluch."

„Ale — .... Určil jste netvora, který není ani zvířetem, ani rybou. A nikdo ji dosud neulovil."

„Chlubil ses, ulovím všechno!"

„Myslil jsem..."

„Vynášel jsi svou sílu a odvahu."

„Ano, ale..."

„Mocná Luna mi zjevila, že můžeš být prohlášen mužem, zabiješ-li bílou velrybu."

Ait-tu-lo, odvážný eskymácký chlapec, toužící po uznání své mužnosti, porozuměl, že ho starý čaroděj nenávidí, jej i celou jeho rodinu. Tato záště byla od doby, kdy otec chlapců se zřejmě posmívala od doby, kdy otec chlapců se zřejmě posmíval domýšlivému kouzelníku. (Ten se chlubil, že vni utiší bolest zubu dutou kostí z ptačího křídla.) utiší bolest zubu dutou kostí z ptačího křídla.) Milý Ait-tu-lo dobře věděl, že nenávist starocha nezná slitování.

„Ulovím vám běluchu," zvolal hrdě, „pak se zalknete jejím masem!"

„Malí chlapci mnoho mluví," zasyčel opovržlivě zaklínač.

*

Tohoto léta byla rozložena vesnice na břehu Cisařské úžiny. Měla šedesát tři obyvatele, sdružené v šestnácti rodinách. Eskymáci obývali malé letní chýše, zrobené z kamenů a kůží. Život jejich se nelišil od způsobu života v době kamenné. Ženy se staraly o oděv a přípravu potravy, muži vyjížděli ve svých kožených kajacích na lov tuleňů a mrožů a nebo honili na pevnině stáda karibů.

Život závisel jen na dostatečném výtěžku lovu. Prostoupen byl primitivní obřadností. Jedním jejím pravidlem byla zkouška mužnosti, určená jinochům. Hoch nebyl považován za muže, dokud neuměl vládnouti těžkou harpunou statných loveů a neskolil některé z velkých severských zvířat.

O výsledku zkoušky rozhodovali starci a zaklínač. Rozmlouvali s Lunou a určovali dorostlým chlapcům podmínky zkoušky.

Samozřejmě, že nemohl muž vytvořit svou rodinu, dokud nedokázal schopnost uživiti ji. Ale ani ti nejstarší z vesnice se nepamatovali, aby hoch, podstupující zkoušku, měl změřiti své síly na bílé velrybě. Bylo to nepochopitelné, ale podle kmenového práva.

*

„Ten starý ďábel chce tvou smrt," domlouvala stařička bába chlapci, když jí oznámil rozhodnutí kouzelníkovo. „Byl bys bláznem, kdybys ho uposlechl."

„Řekl, že tak stanovila Luna."

„Je-li to pravda."

„Kdo může odporovat zaklínači?"

„Ty přece nemůžeš zabít běluchu."

„Musím ji zabít, jinak zůstanu chlapcem po celý život."

„Být na tvém místě, donutím starce pořádným klackem, aby odvolal svá slova."

„To je zakázané."

„Což nevíš, že ani tucet lovců, v pořádných kadjacích, s pevnými harpunami, nemůže zabít tuto jacích, s pevnými harpunami, nemůže zabít tuto morskou příšeru? Jak bys to mohl vykonat ty? A zcela sám?"

„Jdu spát," přerušil chlapec rozhořčenou ženu, „možná že mi spravedlivá Luna poradí ve snu."

*

Eskymáci neznali dělení dne na hodiny, ani řadění dnů v měsíce. Jedli, když měli hlad, ukládali, když byli unaveni, protože letní noc na severu je vlastně slabým soumrakem.

Náš neohrožený Ait-tu-lo spal na kupě kožišin, eskymácké postýlce. Mnoho snů zvířilo mu spánek, ale stále nepoznával znamení, jak by vyhrál ve své velké zkoušce.

Zdálo se mu, jak vyjíždí v otcově kajaku na moře. Pohodlně usazen v koženém člunu pátrá v černé hlubině, aby vyzkoumal zvyky běluchy.

Když obrovský ledový povlak severního moře roztaje dechem teplých letních větrů a slunce vystoupí nad horizont, připlouvá běluchа, bílá velryba, do chmurných vod mezi plující kry.

Mladý Eskymák, veslující podél skal, spatřil pojednou ve vzdálenosti dvaceti stop velkého velrybího samce, sledovaného několika velkými kusy.

„Oh, mocná Luno!" zvolal. „Smiluj se! Ukaž mi, jak se zmocním jednoho z těchto sněžných tvorů."

K boji s bílými velrybami je třeba nadpřirozených sil. Náš zkoušenec měl jen harpunu a oštěp. S jeho křehkým kajakem si hrálo moře jako se skořápkou. A pomoc nepřicházela odnikud.

Pozoroval trup zvířete, plujícího mezi ledovými bloky a pochopil nesnadnost úspěchu. Zvlášť nesnadné bylo přiblížit se k velrybě na vzálenost potřebnou k harpunování. Její bílá hlava je stále nad vodou a bystře pozoruje okolí. Světlé tělo běluchy v tmavé zelení vody, tento obraz pronásledoval Ait-tu-lo celou noc.

„Co ti poradila Luna?" vyzvídala ráno stařena.

„Nerozuměl jsem ji. Zdálo se mi, jak jsi polapila ptáky blízko místa, kde jsem spatřil běluchu. Pak jsi chytla do sítě létající běluchu. Co si vybereš z takových hloupých snů?"

„Jsi ještě mladý a nerozumíš snům. Znamení je tak jasné, jako medvědova stopa v čerstvém sněhu. Chytíme běluchu do sítě."

„Máš pošetilé myšlenky. To je nemožné! Nemáme tak velkou síť."

„Nemáme, tedy ji udělám."

Rozřezali mroží kůži na dlouhé provázky a žena upletla pevnou síť. Hotovou zatížila velkými kameny.

Při práci vysvětlovala: „Nemusíme dělat velkou síť. Velryby rády proplouvají úzkými kanály. Znám takové místo (stařenka mluvila již vzrušeně, rozpálena představou úspěchu svého plánu). Nyní vyzkoušíme, uzavřeme-li opravdu kanál."

Rozprostřená síť vzrušila celou vesnici. Muži i ženy přicházeli shlédnout nevídanou věc.

Umístění sítě v kanálu dalo Ait-to-loovi a jeho babičce dosti práce. Upevnili ji na pobřežní skály a zatížený konec ponořili do vody.

„Odpočiň si, chlapče, ale buď připraven. Kořist přijde."

„Ah, to není jisto."

„Jsem již stará žena a neslyšela jsem dosud, že by chlapec nevykonal zkoušku v muže. Dostaneš velrybu."

*

Bílá velryba je nejbázlivější ze vší zvířeny ledového moře. Krajně nedůvěřivá a proto je nesnadné ji uloviti. K běhům připlouvá jen za krátkých letních nocí, sledujíc čilé rybky, jimiž se živí. Při sebemenším šramotu se potápí hluboko pod hladinu a rychle prchá. Ale když rybáři opustí moře, když zmlkne štěkot psů a vše se utiší, proplouvá bílá velryba poděl břehů a téměř vynořena sjíždí po tmavých vlnách jako tajuplný zjev z fantastického snu.

Ait-tu-loova chýše stála blízko u moře a zcela nedaleko kanálu, ve kterém byla připravena síť.

Slunce se skrylo za vrchol hory a úžinou se roztáhly modré stíny. Zatřpytily se hvězdy a zlatorudá severní zář jiskřila nad sněhobílými ledovci.

Příznivá chvíle k lovu.

Do sousedství připlulo statné velrybí mládě, dlouhé asi pět stop, bílé jako křída.

„Hoj! Hoj!" vzkřikla stařena. „Rychle, synku, rychle. Kořist je v síti.

Ait-tu-lo vyskočil, poháněn loveckou horečkou. To je hluku, jako když spadne balvan do moře (naslouchal). V síti je běluchа.

Popadl oštěp a běžel na skalisko. Odtud spatřil bělostné zjevení, zmitající se v temné vodě kanálu. Síť však zmizela.

„Běluchа uprchne," zalkal chlapec.

„Neunikne. Moji síť bělucha neprotrhne. Teď ji musíš zabít."

„Vždyť ji nevidím."

„Rychle do kajaku," poručila babička.

Zatím co připravoval člun, přemýšlel hoch plin úzkosti, zda běluchа neunikne.

Úzký člun již spočívá na vlnách a babička dodává vnukovi klidu a odvahy.

Běluchа pocítila nebezpečí. Štíhlé bílé tělo lapeného zvířete zpěnilo mocnými údery tmavé vody zajetí. Nesvyklý řev a hluk přilákal celou vesnici. Rozespalí muži zprvu nechápali.

„Co se děje?"

Babička hrdě vysvětlovala.

„Pomohu mu," praví statný Medvědobijce.

„Vezmu svůj kajak a oštěp," nabízí jiný.

„Nesmíš," zakazuje starý zaříkávač. „Nedovolím. Je to zákon. Chlapec chce být mužem. Ať zabije velrybu sám."

Nikdo nemohl odporovat.

Všichni pozorovali velký boj. Jak litovali, ale i obdivovali malého Ait-tu-lo. Vyrovnal se svému otci, jenž zahynul ve spárech silného ledního medvěda. A tak zůstal na bojišti, zpěněném moři, sám Ait-tu-lo, ozbrojen pouze oštěpem.

„Vrátí se jako muž!" předpovídá babička.

„Nikdy se nevrátí," zasyčel zaklínač. „Podmořská havěť dostane dnes druha."

Pojednou se běluchа vrhla zuřivě proti síti a ohromným nárazem přervala řemeny. Ale marně zápasilo rozzuřené zvíře, nadarmo se zmítalo. Štíhlé tělo se zamotalo do roztrhané sítě!

Rozvášněné zvíře zapomnělo na svou bázlivost a házelo sebou tak prudce, že nebylo snadno přiblížit se, aby nebyl člun zasažen ničivým úderem ocasu.

Lovec mohl použíti svého oštěpu jen tehdy, kdy zvíře vyplulo nad povrch, aby načerpalo vzduch.

Jakmile se běluchа opět objevila na vlnách, přiletěl chlapec a vrhl oštěp. Ale hrozný úder ocasu zasáhl křehký člun a mladý lovec vymrštěn do výše, několikráte se otočil a pak dopadl hlavou do vody. Na štěstí měl veslo připevněno k pasu. Bleskurychle se otočil. Zachránilo ho jen to, že byl pevně připoután ke svému člunku.

Velryba se ponořila, ale za několik minut se objevilo její bílé tělo znova na povrchu. Chlapec rychle zaútočil. Zvíře jej však spatřilo příliš brzo a uniklo opětovným ponořením. Nebyl to již běsnící zajatec, ale tvor zesláblý, zraněný a nedoufající již v únik. Jinoch naopak toužil po rychlém ukončení boje, ačkoliv se cítil obrem v nebezpečné půtce. Znovu se pokusil zasaditi zvířeti smrtelnou ránu, ale opět byl odmrštěn.

Se břehu zaznívalo povzbudivé volání lovců, sledující napjatě zoufalý boj.

Velryba pomalu ukládnila svůj bojovný zápal. Značná ztráta krve a únava ze zápasu ohromily její úsilí. Několik rychlých úderů vesla a hochův oštěp ukončuje vítězné boj.

Bílé tělo se vznášelo na vlnách rudě krve, nadlehčováno splávky sítě.

Ait-tu-lo upevnil silný provaz na hlavu mrtvého zvířete a táhl je s pýchou ke břehu.

Obdivnými a veselými pokřiky vítali vesničané muže.

„Zaklínač ještě neuznal zkoušku," upozorňuje babička.

„Dokud neochutnám masa bílé velryby, nemohu tě prohlásit mužem."

„Byl jsem vždy štědrý k hladovým," směje se Ait-tu-lo.

„Zde máš nůž," dodala babička. „Poslouž si sám, stařče."

„Rád bych věděl," hučel rozhněvaný zaklínač, „co by z vás bylo, kdybyste neměli, kdo by vám tlumočil přání mocné Luny.

Nikdo si ho nevšímal. Nadšený dav odváděl hrdinu — muže Ait-tu-lo k vesnici, kde ženy připravovaly oslavné hody. (L'Eclaireur.)

Pro táboření jsou
Zátkovy vaječné těstoviny nejvhodnější potravinou!
K upotřebení hotové, chutné, výživné.

K tělesné hygieně moderního člověka patří příjemně voníci
ODOFORM
Pravý jen v originálních lahvích

Utiší ihned každou bolest! Kapka stačí!
Lahvička Kč 12·—, 20·—, 6·—
UPA-Export, Praha XIX., Bučkova 17.

PREMIER

Každý skaut má kolo PREMIER

Film pro dokonalé snímky

Upozorňujeme, že firma Premier, ake, spol. Cheb pro výrobu jízdních kol a vozů, vydala příručku Premier Almanach. Dopište si přímo firmě Premier o ni. Přiložte však Kč 2.— ve známkách.

Mandoliny, kytary, banja a harmoniky, skautské flétny z továrny
LÍDL, BRNO
ZELNÝ TRH 10

Jaro na filmech Foma.

Jarní období s kvetoucími stromy a svěží zelení se ve fotografii nejlépe zachytí na prvotřídních orthochromatických filmech. Počátkem dubna přijdou na trh značně zlepšené tyto filmy Foma S, Brillant a Gradual 17/10° Dir v krabičkách označených zlatou přehlpkou. U těchto byla celková citlivost a hlavně orthochromasie značně zvýšena, aniž by tím utrpělo jich původní jemné zrno, hrilantní gradace a obsáhlá exposiční pružnost. Neopomeňte si v čas vyzkoušeti tyto nové a nejvyšším požadavkům moderní fotografie vyhovující filmy Foma, které vám zaručují nejlepší úspěch.

Antimagnetické
přesné
švýcarské hodinky
Tissot

(Zelené jezero.)

souboj s Danem, položil jim dopis do stanu na stůl a šťastně na to zapomněl.

Topol i Jiřík by se byli nejraději rozběhli ihned do zámku. Avšak bouře je již v nadhlavníku a nelze pomýšleti na to, že by je kapitán dovolil z tábora. Jsou na vahách, nemají-li se mu již konečně svěřiti. Cítí, že jejich jednání není zcela správné a jsou skorem přesvědčeni, že by jim v mnohém pomohli.

Avšak současně si uvědomují, že tím by náhle zmenšila se jejich zásluha do nepatrnosti a že by všechno kouzlo tohoto podniku rázem zevšednilo. Vždyť Felix přece dovolává se jejich pomoci a nikoho jiného! Pochybují také, že by kapitán mohl dokázati víc než oni, jestliže by se nechtěl dovolávati zakročení úřadů. A k tomu snad by neměl ani dosti důvodů!

Bouře se rozburácela nad krajem. Nekonečné proudy vod, tu silnější, tu slabší, padají na stan. Na tábořišti jest plno jezírek.

Posádka tábora se ztišila. Hoši odpočívají po namáhavém cvičení. Někteří usínají, jiní čtou a jiní se tiše baví. Topol a Jiřík dlouho rozmlouvají o osudu Felixově a o tom, jak mu pomoci. Když však den pomalu uhasíná za neustálého šumu deště, usínají též.

(Pokračování.)

Skautky!

Řiďte se dle družinových symbolů!

(Připomíná Marikita.)

Skautská chata u Hodrušského jezera.

Obrázek jsme přinesli v min. čísle.

DÍVČÍ SKAUTING

Vlasta Litochlebová.

Stromy.

„Stromy, ti zpěvní věštcové,
jsou plny divů, plny krás,
ať do stříbra je halí mráz,
ať západ v pruhy nachové."

Tak opěvuje stromy Jaroslav Vrchlický.

„Již chápu, naši otcové
proč etili lípu, habr, vaz,
a věřím, že je v chrámy zas
vyklenou příští věkové.
Stromy, ti zpěvní věštcové,
jsou plny divů, plny krás."

Lidé odedávna uctívali stromy, už z pohanských dob se nám uchovaly zprávy o posvátných hájích, už naši dávní předkové měli své posvátné stromy, sázené na památku významných událostí. Znáte stromy, zasazené při míru Westfálském i ořechy dvou Cimburových chlapců. Usychá ořech — umírá jeden z bratří.

Život stromu je vůbec velmi často spjat i v naší národní poesii s životem člověka.

Procházíte-li se Československem, všude vidíte lípy. Celé aleje košatých lip, vonících medem v době květu, bzučících nespočetným množstvím včel, vidíte skupinky lip na náměstích venkovských měst, vidíte lípy na návsích, lípy charakterisující naše vesnice.

Ale vedle těchto věkovitých stromů vidíte ještě jiné lípy. Mladé, svěží, rostoucí u pomníku padlých ve světové válce, lípy v zelené okrádce, kolem nich záhonek květin. Na kmeni bývá připevněn nápis: „Lípa svobody, zasazená r. 1918", nebo v desátém roce naší samostatnosti.

V letošním jubilejním roce přibude na sta lip, aby prodloužily „cestu do hlubin míru", jak praví S. K. Neumann. A co uděláme my, sestry a bratři, skauti a skautky republiky Československé? Myslím, že nebude jediného skautského domova, u něhož by nebyla zasazena lípa Svobody, aby vydávala svědectví o věčnosti k tvůrcům naší samostatnosti, aby vydávala svědectví, že ze všech sil chceme samostatnost bránit a udržet. A které oddíly nemají svých domovů, při dobré vůli najdou vhodné místo, aby tam zasadily strom. Jsou pustá místa v lesích, na stráních. Neměli byste radost, kdyby právě tam rostl váš strom? Kdo je tak šťasten, že má doma aspoň zahrádku, zasadí tam v letošním roce stromek, a kdo nemá ani zahrádečku, „jabloň dlaň", může zasadit jadérko do květináče (z jablka, citronu, pomeranče), nebo sazeničku dlouholeté květiny (myrtu, dračenu, palmu).

Teď na jaře se zazelená také československá „lípa Svobody" v Camp Andree Clark, skautské reservaci u New Yorku. Zazelená se a poroste tam sedmadvacet různých stromů, zasazených sedmadvaceti delegátkami států celého světa, aby budoucím hlásaly hlasy idou dívčího skautingu, světové sesterství. Jako žily svorně spolu delegátky zemí, mluvící rozličnými jazyky, tak svorně utvoří alej v Camp Andree Clark australský gumovník, brasilský eukalyptus, kanadský javor, čínská borovice, československá lípa, japonská třešnička, řecký vavřín, a všechny jedle, smrky a duby, aby provždy připomínaly budoucím pamětníkům den oslav dvacátého pátého výročí narození dívčího skautingu.

Při sázení stromů řekla každá delegátka asi dvěma větami, proč strom sází.

Zasadila jsem lípu. Který jiný strom by se mohl lépe ujmouti v Americe, zemi Svobody, než právě naše lípa, symbol Slovanstva, symbol naší svobody! A když jsem pozorně sypala hlínu kol lípky, řekla jsem za všecky sestry československé:

„Sázím lípu, symbol svobodného Československa, jehož skautky slibují jíti ve stopách velké Američanky, Charlotty Garigue Masaryčové, ženy našeho prvého presidenta, a tím pomáhati v práci pro světový mír."

Americká skautka.

Zaselená se a poroste československá lípa v Camp Andree a bude jednou z té aleje lip, o níž píše S. K. Neumann:

„Lípová alej, lípová alej,
prodlouženo ji kolem.
Aleji míru spoutáme běsy
nad městem i polem."

Táboření v cizině a zájezdy do zahraničí.

Sestry, které máte v úmyslu letos o prázdninách tábořiti v cizině nebo uspořádati zájezd do zahraničí, přihlaste se nejpozději do 15. května t. r. K přihlášce, adresované do Svazu zahraniční zpravodajka s. H. Krbcové, nezapomeňte přiložiti:

a) doporučení vůdkyně;
b) povolení žup. zpravodajky nebo zpravodaje ke skautské cestě do ciziny;
c) úřadu o své dosavadní skautské činnosti;
d) prohlášení, jak chcete zkušenosti nabytých v cizině, po svém návratu využíti pro skauting.

Pozdější nebo neúplné přihlášky nemohla bych vyřídit.

Zahraniční zpravodajka.

Zvlášť levná nabídka stanů

Stanový dílec z předpisové vojenské látky s nepatrnou vadou, kus Kč 80·— a 88·—.

Stan jehlan v celku šitý, z vojenské předpisové látky o základně 2 × 2 m, kus za . . . . . Kč 155·—.

Stan „A" vel. 200×160×140 cm, z vojenské látky, za . . . . . Kč 190·—.

Těchto stanů máme pouze omezený počet. ● Objednejte včas.

SPORTOVNÍ ZÁVOD
SKAUTING
PRAHA II., VODIČKOVA 6.

Buřič Ginty.

Ginty Mc Guirová byla bouřlivákem od dětství. Kdo viděl vycházeti z kina její drobnou postavičku vlekoucí za sebou ještě drobnějšího chlapečka, nesoudil by tak, ale stačilo pohlédnouti pod ohromný šerák, z pod kterého se draly rudé kadeře a zachytiti bojovný pohled nazelenalých očí.

Bledé vpadlé tvářičky a vážná ústa byly již méně podnikavé. Padal drobný studený déšť, Ginty vyhrnula si límec tenkého kabátku a hrtusila na bratříčka: „Pospěš, přidej, takhle se nedostaneme domů."

Andy svými pětiletými nožičkami snažil se udržeti krok se svou velkou sestrou, kterou obdivoval a zbožňoval. Snad i chápal, že přísný tón nepatří jemu, ale je jen pokračováním děje viděného v kině. Po takových třech hodinách napínavého příběhu, kdy Ginty mohla nechat oči na hrdinovi filmu Bronco Brownovi, na jeho bílém koni, zdál se jí celý svět mdlý a bezduchý.

Představovala si sama sebe, jak drží v ruce šestihlavňovou bambitku a zastavuje jediným mávnutím auta a autobusy. Vybírá výkupné a nezkřiví nikomu vlásek. Stačí krátký ostrý hvizd vržený přes rameno a již se vedle ní vzpíná šemík Sturdy a unáší ji vítěznou s místa utkání. Ti ubozí, kolem jdoucí lidé netuší, že by stačil jediný povel: „Zajměte je" a již by se stromů svíjela lassa a oni by pěkně odcházeli za sebou jako klobásy na šňůře do zajetí.

Ti nic netušící lidé viděli jen malé děvčátko v odřeném kabátku a zeleném šeráku. Ale jednoho dne jim ukáže....

Déšť, pronikající na kůži, studil, otřásla se a uvědomila si své okolí.

Z hlavní ulice odbočili zatím do postranní slabě osvětlené uličky, kde bydleli. Dvě jiné postavičky se schovávaly před deštěm v průjezdě. Ginty zahlédla modré kroje a hned se zježila k útoku.

„Zhoj, malá Zizi, zase jste mávaly praporečky? Hrály jste si, děvčátka?"

„Dej nám pokoj," vybuchla Zizi. „Nevšímej si jí a pojď," řekla druhá skautka Jenny, Gintina sousedka.

Ginty si jen narazila výbojně šerák na jedno oko, jako to ve filmu dělal Bronco, král cowbojů, a vtáhla bratříčka do domu.

Do schodů musela mu pomáhat a tak došla všecka zadýchána do třetího poschodí. Přes silný tlukot vlastního srdce slyšela pláč za dveřmi bytu. Vrazila do dveří a s výkřikem „co se děje," rozhlížela se po známé kuchyni. „Schirley, Jano, přestaňte řvát. Kde je mami?"

Její sestry sedmi a desetiletá vrhly se k ní a vzlykajíce, vyprávěly jedna přes druhou. „Mami odvezli do nemocnice, mami porazilo auto právě, když šla nakupovat, mami je v nemocnici. Maggi to viděla a říkala to."

Andy se vložil do křiku svým tenkým hláskem: „Já mám hlad, já chci mami." Ginty již nevypadala bojovně v tom kříku, byla z ní opět malá školačka v nepřiměřeně velkém šeráku, s bledými rtíky a obličejíčkem, zpopelavělým leknutím.

Paní Finlová, matka dívky, která byla svědkem úrazu, střídla hlavu do kuchyně. „Slyšela's již Ginto? Matka je ve špitále. No, nebuď to tak zlé, zaniták povídal, že zítra tam máš přijít za ní. Poraď si s tou drobotinou?" Dívala se, mluvíc, za sebe, neboť slyšela přicházeti jednoho ze svých četných potomků. „Sousedka paní Thomsonová ti poradí a pomůže." „Jistě, jistě," přitakala sousedka z protějších dveří, ale Ginta uviděla za ní nahlížející Jenny. Od skautek, kterým se na potkání vysmívala, nepřijme žádnou pomoc.

„Spravím si to sama, děkuji," odpověděla krátce a přibouchla dveře. Musela se vybouřit, udělat něco násilného, jinak by propukla v pláč, a to přece nemůže, ač se v ní litostí vše bouřilo. Oči se jí blýštěly, rudé vlasy vlály, rty vzdorovitě špulila. Vytáhla z postele ukrytou matčinu peněženku a přepočítávala peníze.

„Jedly jste? Tu máš, Schirly, skoč za roh pro pečenou rybu."

Při večeři opatrně vybrala kosti a rozdělila napřed sourozencům tak, jak to viděla konati matku. Pak všechny umyla a uložila do postele. Konečně sama ulehla vedle sestry. Děti tiše oddychovaly, jenom ona, která je ošetřila a uklidnila, nemohla usnout. S otevřenýma očima zírala do tmy.

Smutno bylo bez maminky. Aby taky zemřela jako ta vyvrhla dětí do školy s příkazem, aby vysvětlily paní učitelce, proč ona musí zůstat doma.

Když uklidila v bytě, šla nakupovat. Neuměla vařit a s nedůvěrou prohlížela vystavené potraviny. Co a tím? Jak to upravit? Jíst z hostince, na to neměla dost peněz. Již chtěla poprosit o radu sousedku, ale rychle tu myšlenku zahnala. Konečně se rozhodla, že udělá k obědu zapraženou polévku ze zeleniny a k večeři koupila uzené.

Když děti po obědě opět odešly, umyla nádobí a chystala se k matce do nemocnice.

Jak to bylo divné, vidět ležící matku obvázanou na vysoké posteli. Vše bylo kolem tak čisté, bílé, zvláštní pach pronikal všemi místnostmi a střevíce klouzaly po vyleštěné podlaze. Ostýchavě si sedla na okraj židle a tiše pozdravila: „Halo, mami?" Radostí zabušilo jí srdce, když známý hlas na ni promluvil z obvazu. „Chudáku, děvče, to jste se asi polekaly. Máte se?" „Dobře, mami a ty?"

„V celém životě neměla jsem se tak dobře. Ležím si zde v klidu a pohodlí, jako říkají paní. Jen ruku a dvě žebra mám zlomeny. Doktor slibuje, že příští týden mě pustí." Paní Gruirová neměla lehký život. Muž byl bučič a ze čtyř dětí Ginty sdělila bučičovu povahu po otci.

„Nemáš nějaké peníze, maminko?" „Tu máš deset šilinků, ale ať s nima spoříš. Vím, nikdy jsem tě nepřátálm k vaření, ale sousedčina Jeny je mezi těma skautkama, tyr prý se učí vařit. Poproš ji, jistě ti pomůže."

„Nepotřebuji její rady, spravím si to sama," ozvala se v Gintě bučička.

Domů se vrátila mnohem spokojenější. Svět se zdál opět veselejší, večeře byla zajištěna. Dny pomalu ubíhaly. Když pominula novota povinnosti hospodyňky, často vzdychala Ginta, kolik práce a úklidu dají ti tří sourozenci a malá domácnost. Počínala si statečně a těšila se na matku.

V sobotu zaklepala na ni Jenny: „Skautky konají tajnou vycházku, nechtěla bys s námi se trochu povyrazit? Dost jsi se nadřela a maminka by dala pozor na děti."

„Děkuji, nechci, Zizi by mě špatně přivítala a pak, šak my taky půjdem na vejlet," odmítla spurně vlídnou nabídku.

Kam půjdou, ovšem nevěděla. Jindy spořila každý cent, aby mohla jít do kina, ale všechny tři, to nešlo, i když chlapec sedí zdarma na klíně.

Konečně rozhodla, že pojedou autobusem za město a pak půjdou do poli. To bude dobrodružství! S nadšením průkopníka se začla rozhlížet po neznámé krajině, jakmile vyšli do poli. Volila ty nejneschůdnější cesty. Jakmile minuli poslední statek, radostně se prodírala vysokou travou a v duchu si představovala rozná nebezpečí. Kolem byla přece přírodě, brzy se musí objevit Bronco na svém šemíku.

Ale děti byly brzy unaveny, posedávaly po mezi a chtěly trhat kytičky. „Tak dobře, zůstaňte zde, hrajte si a ty, Schirley, dej na ně pozor. Já se ještě podívám kousek dál a hned se vrátím k vám. Buďte jen hodny."

Teď byla ve svém živlu. Prodírala se křovinami, plížila se travou, za každým stromem očekávajíc nebezpečí. Buřič se v ní probudil. To nebyla již Ginty, ale hrdina jdoucí za dobrodružstvím. Fantasie pracovala, hrdě se usmívala, když hejno koroptví — ne, to byla přece tlupa Indiánů, a ona sama je zahnala na útěk.

V této chvíli tak napínavé našla schovaný balík šatů v křoví, kterým se prodírala. Tak, to právě potřebuje. Za chvíli již si zapínala trochu dlouhé kalhoty, oblékla kazajku a narazila na ucho čepici. Teď zde stál Jacky Cooper. Hoj, to se jinak prolézaly křoviny. Ale daleko nedošla. Jakmile vystoupila na cestu, zaskočili ji dva mladíci. „Ruce vzhůru!"

Ivan Brychta:

Jarní vlčácký program.

Černé pahýly stromů se obsypaly žlutými květy a vůně jarní mízy se vine ulicemi. Lavičky v parcích se zazelenaly a přiletěly vlaštovky. Kosové dávno už za teplých dubnových večerů zpívají v křovinách parků své zvučné jarní písně probuzení.

Vyspělí se hlídači v parcích a zahradníci a zametači. Cestičky byly upraveny a po shrabaném písku se batolí děti, pádí a chůvy s kočárky. Za sousední zdí hrají kluci, z ráje parku vyhnaní, kolem. Komsek dílo zdejší jiní svůj poslední majetek na jedinou kuličku s ledovým prohlášením „bis cum gajdi" nebo suše proceděným „biscum".

Není pochyby, že jaro už přišlo doopravdy. Nebudím se sýkat dnes pokoušet o bolestní a spíše bych obrátil svou pozornost ke zjevu, že jarní krása i jiné duševní pohyby člověka brzy přestanou bavit, když nevíš, jak jich využít nebo co vůbec dělat.

Člověk už má takovou činnou povahu, že ještě mnohem nepotřebnější přirozenost byla dána vlčátům.

Je jisté, že si vlčata sama dovedou najít mnohem lepší zábavu, než by jim vymýslel někdo druhý, zejména pak takovou, pro niž lidé jako pání učitelé, rodiče nebo vůdcové nemají porozumění. Přes to bych vám rád jenom navrhl, co mimo jiné se také může dělat na výletech nebo na schůzkách.

Příprava výletu.

Jarní vzduch je silný vzduch. Mnoho starých a nemocných tvorů jeho vnitřní síle podléhá. Také vy ve své smečce zaznamenáte, kolik starých členů odejde navždy z vaší vlčácké rodiny a od vlčat vůbec. Zato však jara přinese mnoho nadšených nováčků, plných energie, ale s nepatrnou zkušeností.

Jako středisové smečky vy, kdo jste dlouho vlčaty, musíte si vzít za úkol vysvětlit jim obyčeje smečky, tradice, slib a zákony vlčat. Bezpochyby se vše tři první narážce na Mauglího a džungli budou dotazovat, co se tím míní a kdo to byl. Zdali vy sami ještě všechno rematujete?

Ale k věci. Před výletem je bude nutno použít, že rozhodně se nepůjde na pořádný výprava a že stačí zásoba jídla na den a pro jednoho člověka. A že člověk na jednodenním výletě sní nevalně méně než kdyby jedl doma. Potom také, že není radno kousit si boty na turistiku v sobotu a v neděli v nich jít na výlet, protože puchýře bolí a mrzačí nohy.

Rovněž se najde v každé smečce několik, kdo není schopen jít kolem stánku s cukrovím nebo kolem zmrzlináře, aby si něco nekoupil. Potom, když jsou všichni ve vytržení znavení a vracejí se domů elektrikou, kluše v melancholickém zadumání nějaký vzpomínaje na doby, kdy měl v kapse celé tři koruny.

Kdo neodolá, ale se nenaviní v kožiše nemov a studánky, v nejlepším případě nikam nedojde, v celém zemře na tyfus. V každém případě však se bude velmi nečit a nadmuté žaludek mu bude bránit v pohybu.

Věci na výlet si chytré přinesí večer, kdy je čas přísti uvázat řemen na batohu a přichystat dekujnit, čeho se nedostává. Ráno už to setsa tde.

Pořádí se ještě jídla také, omezte se nejvýše počet nebezpečných kufrů a fleků a berte s sebou jeden z vyčleněnou stravu. Housku se salámem, sýr, buvmen, kousek čokoládu, sušené ovoce a nějaký ten ovocný nápoj. Potrava, která v žaludku kvasí, trochu blízku mezi žaludkem a oliscem, tak zvanou břišní, nabere s omezuje srdce i plíce v činnosti.

Nakonec těží větve, že nenatrvý kamének nebo shrnutá nosodka stoří na to, abyste se klidně posadili a srovnali to.

Tím jsme asoň v zásadních rysech připravení na výlet a můžeme si něco říci o programu.

Program výletu.

Květiny. Všimněme si, na jakých místech a kde ve vašem okolí která květina roste. Každá má svou povahu a proto si hledá okolí, které jí nejvíce vyhovuje. Rostě-li na místě, kam se nehodí, obyčejně

se, pokud může, přizpůsobí. Jinak zahyne.

Poznamenejte si do zápisníčku, kterého dne jste objevili první zástupkyni svého druhu. Nejranější bývají sněženky a konvalce, po nich přijdou podbaly, jaterníky, fialky, přímky a všechny ostatní.

Vůdce vám sdělí, k čemu se které rostliny používá. Skoro každé dovedou lidé upotřebit (viz prof. Macků, Používání rentabilních rostlin léčivých).

Brněnská vlčata upozorňují na drogerii v Běhounské ulici proti vchodu do Typosu, kde mají vystaveny spousty léčivých bylin.

Prohlédněte si rostliny v přírodě, ale netrhejte jich. Na obvyklých výletních místech se o jejich vymizení starají jiní. Ušetřte zapotřebí, na které druzí nepřijdou.

Stromy: Na zemi pod stromy najdete spadané zachovalé květy, ze kterých si můžete pořídit zajímavý herbář. Často také narazíte na poražený strom, jehož větve jsou ještě čerstvé. Doma ve váze rozkvetou. Studium pupenů je velmi zábavná věc, zejména dovedete-li je provádět formou nějaké hry. Na příklad: vůdce dá kolovat větvičky a vlčata napíší, které to byly. Potom se ukáže jedna větvička a kdo ji první pozná, získá bod. Konečně se dají určovat větvičky hmatem za zády. Rozličná drsnost a jemnost usnadňují rozpoznání. V této věci se obratře na zajímavý článek ve XXII. roč. Junáka, č. 7, str. 103, „Podle pupenů poznáte jej“ a, o tři listy v témž čísle dále na článek „Skrut se dívá na staré vykotlané vrby“!

Rybníčky. Život se zrodil z vody. Když na počátku světa se osušila od sluně vody první pevnina, ale neoživovalo studené holé skály. První známky života, živá buňka, se zrodila ve vlnách oceánu miliony let později.

Tato první buňka se během času změnila v rod, o čem byste dnes sotva usoudili, že je to živočich. Vypadalo to jako škaredá slizská bouba. Ale byla to vše vyrávající vznešená, neboť za dlouhé a dlouhé doby její beztvaré tělo začalo dostávat charadla, potom jakési nožky, kterými se přicházela na soušť a naučila se na ní žít. Trvalo mnoho dob, než dostala oči k vidění a uši k slyšení, než z ní vznikl pravěký ještěr a konečně tvor, přemýšlející člověka. A dnes jsme tu my, s opovržením vzpomínající na prvotní slizké nic — svého prapramateřídečka.

Nevykládali bych vám tyto věci, kdyby každého jara nepočínal žít svět jakoby znovu a kdyby v jarních kalužích, tůních a rybníčcích se nevznášeli vodou tvorové, velmi podobní těm našim příšerám, o kterých jsem vám vyprávával.

Jedni se podobají beztvarému slizu, jiní mají už lepší tvar, otvor úst a něco jako žaludek. Mnohého nemají, jsou to velicí materiálisté. Jsou-li živí ve svých počátcích, původní živá hmota.

Běžte se na ni podívat, ten zázrak za to stojí.

Při tom si povšimněte rosolovitých šňůr — žabích vajec. Každé z nich je jednou samostatnou buňkou, podobnou té, o které jsme mluvili na počátku.

Na tom, jak se z vajíčka stane pulec se žábami jako mají ryby, jak tento pulec nabude nohou a ztratí ocásek, protože ho nebude potřebovat, a jak se jeho žábra změní v plíce, uvidíte sotva, jakým vznikali původně vyšší a vyšší živočichové, nahrávajíce nových potřebných ústrojů a ztrácejíce ty, jež ztratily svůj účel. I vy ztratíte jednou vlčácký kroj, protože přestane být účelným pro vašeho mládšího se duchu.

Dokud jsme ještě na výletě: seberte si někde cestou domů kaštan nebo žalud a zasaďte v klubovně do vhlých pilin. Je poutavé pozorovat, jak klíčí a dává vznik novému stromu. Podobný pokus se určitě povede z fazolemi nebo hrachem. Nasypejte něco dřevěných pilin mezi skleněné destičky, upevněné ve dvou rámečcích. Na ně v malých mezerách vysázejte několik fasolí nebo hrachových kuliček, pokryjte vrstvou vlhkých pilin a přikryjte opět suchými pilinami. Semena počnou za nedlouho klíčit (Lidové noviny). Jiné návrhy na pozorování přírody naleznete v „Lesní říši“ od Šetona a v Šelfertově „Roku v přírodě“.

„Počkej, myslíš, že je to ona?“ „Copak nepoznám přestrojené děvče? Je to ona, je to »princezna«, jen aby měla u sebe ty listiny.“

„Nejsem princeznou. Nevzala jsem žádné listiny,“ křičela Ginty, ale chlapci se jen smáli a jali se prohledávat kabát a čepici.

Být buřičem a králem cowboyů je dobré, ale hra má svůj konec, když vás dráp za ramena dva chlapíci, třeba že byli oblečeni v khaki uniformě a neubližovali jí. „Buď po tichu přece a hrej správnou hru,“ napomínali.

Proč jenom tak neroznýšleně oblékla cizí šaty, litovala Ginty.

„Nemá listin u sebe, to již asi byl zde Jim a schoval je jinde. Co s ní teď? Přece ji nevydáme, je naší zajatkyní.“

„Víš co, zavezeme ji na ostrůvek v rybníčku a tam ať si ji hledají.“ Svázali ji ruce šátkem, k pasu připevnili provaz a vedli zajatou k vodě. Ginty se nebránila, mlčky dala se vésti kamenitou cestou k rybníčku.

Na břehu odvázali loďku a převezli ji na ostrůvek zarostlý vysokou travou.

Tam ji posadili, svázali i nohy a provazem připevnili ke keři. Jako na výsměch se ji zeptali, leží-li pohodlně? Ginty jen hrdě mlčela.

Tak ji zanechali … Ginta vzpomínala na opuštěné sourozence, ale doufala, že se jim nic nestalo. Ty přece nikdo nebude mířit za princezny. Cítila se polichocena touto záměnou, vždy byla přesvědčena, že je na ní něco zvláštního.

Když loďka opět odplula a přirazila k opačnému břehu, oddechla si Ginty. Teď nastane boj na život a na smrt. Rozhodla se zbavití se pout.

Tak, jak to viděla kdysi v kině, nadmula tváře, napjala svaly … a byla velmi zklamána, když jí šátek lehce sklouzl s ruky. Byl asi vetchý. Pak již snadno zbavila se pout na nohou i provazu a vyskočila. Kolem dokola čeřila se šelivá voda. Zdála se hluboká a Ginty neuměla plavat.

Jako na posměch houpal se naproti člunek. Kéž by ho mohla dosáhnouti. Brzy se přesvědčila o marnosti útěku. Slunce zatím se klonilo k západu.

Najednou, co to bylo? Modré uniformy skautek prosvítaly po cestě.

Nikdy nepředvídala Ginty, že bude tak šťastna, slyšíc veselý hlas Zizi. Skákala a volala, všemožně se snažila upoutat jejich pozornost. Vítr přehlušil její hlas. Jen ať se nevzdálí a nenechají ji zde. Zdvihla i červený šátek, kterým ji spoutali a mávala jím. Konečně ji zpozorovaly. Jedna vyskočila na pahrbek a pohybovala nepravidelně rozpřaženýma rukama. To byly asi signály. Dnes poprvé začala Ginty chápat, jak je dobré znáti nějaký dorozumívající se prostředek, když nejsme na dosah druhých.

Nerozuměla jim, tak mohla jen znovu kývat. Zatím již druhé skautky odvázaly loďku a vedovaly k ostrůvku. Vysílena padla Ginty na sedadlo a propukla v pláč. „Je to ona, našly jsme přestrojenou »princeznu«! Ale proč jsi nám neodpovídala, když jsme signalisovaly?“

„Bože, vždyť to není Mary,“ ozval se známý hlas Jeny, to, je přece buřič-Ginty.“ „Jeny, ty tam, nůstkářko, jak jsem ráda, že jsi zde.“

Za chvíli seděla Ginta v pěkném srubu, v jedné ruce hrneček čaje, v druhém namazaný chléb a vyprávěla skautkám i vlídné dámě, která stála před ní a které dívky říkaly „kapitán Rosse“, co se s ní přihodilo.

„Jak jsem mohla vědět, čí je ten oblek a co je to za princeznu?“

Všechny, i její sestry, které zatím skautky přivedly do chaty, se smály šťastnému konci dobrodružství.

Vůdkyně vysvětlovala: „Smluvily jsme s bratry některých skautek, kteří jsou taky v oddílech, že sehrajeme na vycházce hru »Na hledání princezny«, která musí pronést listiny hlídaným pásmem. Mary, která byla princeznou, pokračovala klidně cestou sem, když nenašla oblek a nebyla zadržena mým ze skautů. Všechna jejich pozornost se soustředila na vás. Tak jsme hru vyhrály my.“ „To byl tedy cíl vaší vycházky?“

Ginty seděla, myšlenky se honily buřičesko hlavičkou. Vzala vedle sedící skautce klobouk s hlavy a zkoušela ho. Seděl dobře, vypadal řešácky a mít k tomu na rameno takové červené třepení, v kapse píšťalku. Více k sobě než ke druhým povzdechla Ginty: „Chtěla bych být taky skautkou.“ „Rády tě přijmeme do družiny,“ odpověděla vůdkyně.

„Vezmete-li mne na zkoušku, vynasnažím se hráti příště správnou hru.“

„Vím, že dodržíš svůj slib,“ řekla vážně »kapitán Rosse«.

Přeložil. M. Janušťková.

Můj první let.

Jsem skautem. Na jedné schůzi v naší klubovně jsem se dozvěděl, že máme možnost 27. března zúčastnit se vyhlídkového letu nad Prahou. Měl jsem velikou radost, ale zároveň i strach, dostanu-li povolení od rodičů, které jsme měli přinésti písemně. O tatíčkovo svolení jsem se nebál, neboť ten již několikráte letěl, ale maminka – to byl kámen úrazu. Však k mému velikému úžasu řekla na mou prosbu: „Čert tě kluka vem a — leť si.“

Nedovedu ani vylíčit, jakou jsem měl radost a nemohl jsem se vytoužené neděle dočkati. Konečně tu byla.

Ráno jsem nemohl dospat, vstával jsem v 5 hodin, očekávíte jsme měli sraz o půl 1. na konečné stanici II. v Liboci. V 10 hodin jsem obědval, potom jsem se rychle oblékl do kroje a spěchal na tramvaj, abych nepřijel pozdě. Z Liboce jsme šli na rozvodské letiště, kde nám nejprve správce letiště ukázal letadla odpočívající klidně v hangárech a lecos nám o nich povídal. Výklad byl velmi zajímavý.

Asi po půl hodině jsme konečně nasedali do dopravního letounu. Poslední nastupoval Skubánek, více, za kterého zbylo poslední místo, a to u dveří. Během celého letu říkal, že vypadne a křečovitě se držel sedadla před sebou, jak se bál.

Seděl jsem tiše a očekával splnění svého snu. Letoun se rozjížděl, vzlétl a já se cítil tak šťasten, že se mi chtělo zpívat. Jaké to nádherný pohled na naši matičku Prahu a takové výše, na malebné se vinoucí Vltavu a na domy, vypadající shora jako hračky! Co bude mi nezapomenu na tento dojem.

Při přistávání si Skubánek oddychl: „Zapřaž Pánán hůůůh!“ Ten z letu nic neměl a jistě si již vlečkrát do letadla nesedne.

Chci být leteckým inženýrem a pevně doufám, že tento můj první let nebyl posledním.

Kastor. 13. odd. Praha.

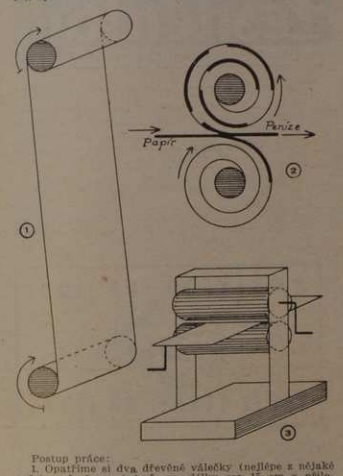
Chromatické harmoniky, heligonky vyrábí nejlépe ANT. HLAVÁČEK, PRAHA I., TÝNSKÁ 7. Opravy. Výměny. Ceníky zdarma.

A to jen za Kč 1·-
Je to jistě překvapení dostati za tuto cenu tak velkou tabulku ušlechtilé jakostní čokolády.
Nové porésní složení jest pokrokem ve výrobě čokolády.
PORÉSNÍ ČOKOLÁDA VISTA
MLÉČNÁ NEB HOŘKÁ. TABULKA Kč 1·- a Kč 2·-
Kuffferle

Dr. Rudolf Plajner:

Lis na peníze.

V Praze Na Příkopě je prodejna losů, která měla za výkladem instalován zvláštní přístroj, přeměňující losy přímo ve 100 Kč bankovky. Neobvykle velké zástupy lidí před výkladem svědčily o tom, že tento staromodní žarodějnický lis na peníze těší se stále velké pozornosti a poněvadž z živé rozpravy diváků jsem poznal, že nemohou přijíti na kloub tomuto zázraku, popíši vám jej zde. Zhotovíte-li si lis sami, povečeříte se malíčko v rukodělné práci, jistě se příjemně pobavíte a dost možná, že mnohému z vás hodí se tato drobnost i k zpestření programu besídky.

Postup práce:

1. Opatříme si dva dřevěné válečky (nejlépe z nějaké tyče), průměru asi 4—5 cm, délky cca 15 cm a přiletujeme na ně proužek šedého nebo modrého balicího papíru, dlouhý asi 150 cm a 15 cm široký.

2. Přípevní provedeme podle obr. 1 a natočíme vešker papír na spodní váleček.

3. Nyní opatříme oba válce klikami (stačí delší zahnutý hřebík) a připevníme je rámovou konstrukcí k vhodnému podstavci (obr. 3).

4. Potom převineme papír na horní válec a zasuneme současně mezi válec a papír postupně tolik pravých bankovek, kolik se jich tam vejde.

5. Lis je připraven k tisku. Budeš-li nyní vkládati do lisu z levé strany čistý papír nebo losy a otáčeti při tom klikou spodního válce, bude se při převinování dlouhého pruhu uvolňovati postupně jedna bankovka po druhé a na pravé straně vystoupí z lisu (obr. 2).

Z čistého papíru obdržíš tak na druhé straně lisu skutečnou bankovku a můžeš tisknouti veselé tak dlouho, dokud nevyčerpáš zásobu bankovek na horním válci. Můžeš také chod lisu obrátiti a měniti bankovky třeba v novinový papír, nebo československé poštovní známky přetiskňouti na známky cizích států a pod.

Libuše Langová-Divišová:

Něco o zkouškách dovedností a Šedém Bratříčkovi.

Kouzelný trojúhelníček na pravém rukávě vlčáckého jersey — odznak zkoušky dovedností.

Závistivé pohledy Vlčat sledují šťastného majitele odznaků. Nováčkové prosí, aby se směli jen jediným prstem dotknouti trojúhelníčku červeného, či modrého a stále se vypínavají, co značí ten či onen obrázek.

„To je jistě hodně těžké“, povzdychne si „mládě“. Ale protože ani nastávající Vlče nesmí bezradně vzdychat, pohodí po chvíli hlavou a důrazně si řekne: „Však já také budu skládat zkoušky, jen co budu mít na čapce obě hvězdy! Něco přeci dovedu a pak budu nosit plný rukáv odznaků. To budou ostatní kluci koukat! Zvládám ti z ostatních smeček, až mne uvidí na župním výletě, ti zblednou závistí!“

A později, když již skutečně dvě hvězdičky svítí vezele do světa, vedoucí smečky stávají se terčem útoků: „Bratře, kdy budu smět skládat »plavces«? Už se umím potápět! A na táboře udělám »atletae a skuchaře vid.“

Přiznejte se, Vlčata, hezky poctivě, že to tak děláte — anebo alespoň podobně!

Mladí občané!

Na vědomost vám dáváme, že jsme vydali již třetí serii krásných – hlubotiskových leteckých obrázků, obsahující: ***Nejnovější typy letadel — Čsl. letce v mezinárodní soutěži v Curychu a nad oasami v Egyptě — Transoceánskou leteckou dopravu — Balův let kolem světa atd.***

To vše najdete ve skutečné dobré

letecké čokoládě ZORA

a můžete se snadno státi majiteli skvostného leteckého alba III. díl

Vaše ZORA

akc. továrna na čokoládu a cukrovinky v Olomouci.

Zkouška dovednosti není nic těžkého, co by Vlče nemohlo mít. Právě naopak, váš chci byste měli mít plné rukávy odznaků. Že je to těžké, že to neumíte? Jen si proštěte texty zkoušek a uvidíte, že mnoho již znáte a umíte a že by vám stačilo naučit se některé maličkosti. Poproste bratra vedoucího, vysvětlí vám všechno rád. Vždyť je to i jeho radost, ty vaše rukávy s odznaky. A vy, kteří již zkoušky máte, pomáhejte ostatním a učte je tomu, co sami umíte. Na vybranou máte celou řadu zkoušek a pěkných odznaků, které jsou vám dopilování nových.

Jen se podívejte, kolik těch zkoušek pro vás máme. Dívejte se dobře, Vlčci:

Jak víte, každá skupina zkoušek má jinou barvu trojúhelníčku, při každé skupině slibujete něco jiného: zdokonalovati se, pomáhati, vytvrvati atd.

Modré odznaky znáte, je to Sběratel. Zpravodaj a Pozorovatel.

Žluté odznaky Umělec a Řezbář zůstaly beze změn, další však.

Tkadlec

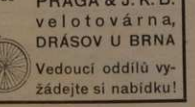
jest pozměněna zkouška tak, že nyní musí umět Vlče zhotovit tyto věci:

1. Útěk na hlavovém stavu rohož ze šňůrky.
2. Uplete síťku z provázků.
3. Uplete košíček z prouti nebo stužky.
4. Dovede plésti ozdobnou šňůrku na cívce od nití.

K tomu přibyla zkouška nová,

VELOCIPEDY nejmodernější, český výrobek se skautským znakem při hromadných objednávkách za snížené ceny dodává pouze

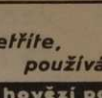

PRAGA & J. K. B. velotovárna, DRÁSOV U BRNA

Vedoucí oddílů vyžádejte si nabídku!

VELOCIPEDY — VONDŘICH
KARLÍN, Vinohradská 9. SMÍCHOV, Palackého 23.
Na skaut. leg. 5% slevy. Ceník zdarma.

HARMONIKY
pro Vaše výlety dodá
K. HOSPODSKÝ
PRAHA II., LUCERNA

Ušetříte, používáte-li MAGGIHO hovězí polévky v kostkách

Program o schůzkách.

Na jaře a v létě by neměly být schůzky dlouhé. Místo toho pořádejte výpravy do lázní, turnaje, závody atd. Rozhodně však hodinu až hodinu a čtvrt musí schůzka trvat, aby se vyřídily nutné aktuality.

Teď na příklad vás čekají závody o totem náčelníkův a příprava na tábor. Tyto dvě věci samy už napovídají program, ale bude tu ještě naznačeno, co dělat mimo ně.

CPO: Vůdce nakreslí na tabuli nebo na velký papír obrázek nešťastí: dopad panny, srážku automobilů, přejetí člověka, úraz elektr. proudem ze spadlých drátů, porušení vodovodního potrubí atd. Kresba musí být jasná, nikoli přeplněná. Podstatné důležité jsou některé maličkosti: hodiny na obrázku, označení ulic, stíny, frekvence na silnici — to jest takové zjevy, které ukazují na některou denní dobu, na místo nehody a vůbec ty, z nichž možno usuzovat.

Obrázek se odhalí a ihned se vlčata chopí tužek a napíší co nejstručnější zprávu, co se stalo, kde se to stalo a co se musí udělat. K tomu se připojí věcné poznámky, důležité pro toho, komu je zpráva určena. Na příklad: přístup z ulice X nemožný. Nutno jet přes … Nahoru se napíše, komu se má zpráva dostat do rukou. Na př.: při požáru hasičům, při srážce nebo zločinu policii, při úrazu záchranné stanici atd.

Dojde se čas, přesnost a věcnost zprávy. (Kdo dokončil, položí zprávu na určené místo licem dolů, další na ni atd., takže lze nahmatky známe složený správy v časovém pořádku, jak byly vyhotoveny.)

Rukodělné práce:

Fotomontáž z výstřižků časopisů. Kombinujte šedivé fotografie s barevnými podklady, je to velmi efektní. Zhotovujte tak návrhy na obálky časopisů, almanachů a denníků.

Plastelína. Zajistěte máte plastelínu a dělejte z ní z paměti jablka, hrušky, třešně a více méně nepovedené lidi a přidělanýna rukama. To se dělá velmi často. Mnohem více se ale naučíte, budete-li podle skutečnosti, majíce je před očima, modelovat větévky s pupeny stromů. Nemusejí se ničit ovocné stromy, malezněte větévky na zemi. Pak nikdy nezapomenete, jakou dlouhou špici jste museli udělat habrovému pupenu a jak kulaté pupeny mají naproti tomu třešně.

Biograf. Vše je známa mezi kluky ve škole, le oficiálně nebyla přibrána do učebných osnov. Zhotoví se takto: pruh papíru se přeloží v půli, tak že nyní máme 2 spojené poloviční pruhy. Na horní z nich namalujeme na př. smějící se obličej. Ten proskopírujeme na spodní list, ale s malými změnami: ústa jinak zformujeme, boltce nakreslíme tak, aby odstávaly od hlavy atd. Nyní horní **papír stočíme** kolem tužky a **chvilku** jej v tom stavu necháme, aby se do něj opět vracel.

Jestliže nyní rychle tužkou stočenou trubičku papíru narovnáváme a tím přetahujeme přes spodní obličej a opět zechváme stáčet, vidíme okamžik hlavu v jedné a okamžik ve druhé poloze, což působí dojmem pohybu. (Obrázek.)

Zrušnost. Hráči dostanou po účlí se železným kroužkem na konci. Nutno mít stejný počet lahví. Vlčata jsou čarou nebo malým plotem držena v takové vzdálenosti od lahví, aby právě mohla na láhve dosáhnout udicí. Závodí se, komu se zdáří chytit láhev „do obojku“. Kroužky ovšem musejí být jen tak velké, aby jimi snadno krček láhve prošel, nikoli větší.

Pro povzbuzení k horlivosti mnohou to být láhve se sodovkou. Kdo ji chytí, dostane sodovku.

Duchapřítomnost. Hráčům rozdáme listy, na nichž jsou v deseti řadách po deseti tři druhy značek: trojúhelníky, kroužky a čtverečky, libovolně rozházené. Hráčí se nejdříve podepíší a potom přesně na znamení začnou vypisovat obrazce značkami: do trojúhelníků křížky, do kruhů vodorovné čárky a do čtverečků svislé.

Obrazců je celkem sto, čas k vyplňování je naprosto přesně jedna minuta. Na znamení se od-

hodí ihned tužky a někdo spočítá, kolik kdo vyplnil správně značek. Počet rozhoduje.

To je tedy několik her na zpestření programu. Na konec ještě upozorňuji, že je výhodné už nyní v klubovně mít velké bedny a nosit nosit do nich po jednotlivém nádobí a nářadí pro tábor. Za poslední týden se to nestrhne. Mnoho hochů se na tábor těšilo, mnoho jich bylo zklamáno proto, že se důkladně nepřipravili. Čím více si dříte zálejet v přípravě, tím větší radost vás čeká:

Pod nebem až budeš spát
o Džungli se bude zdát
tobě často, častokrát.
Voda, les, vítr, jenž bude,
Džungle přízeň a tebou bude —
přičiníš-li se, aby sis ji zasloužil.
(První Kniha Džungli.)

V radostném skautském životě jest mnoho chvil, o kterých bychom si přáli, aby se prodloužily do nekonečna. Jak by bylo krásné, kdybychom je znovu a znovu mohli prožívat. Jest to vůbec možné? Ano, jest. Dnes ve století techniky jest v pravém slova smyslu možno zachytiti věrně vše, co se s námi i okolo nás událo. Tuto skvělou možnost nám dává úzký, nehořlavý film PATHÉ 9.5 mm. Filmování přístrojí a na filmu PATHÉ 9.5 mm jest jednoduché, snadné a hlavně levné. 9 m filmu PATHÉ 9.5 mm, na kterém zachytíte pět až osm scén, stojí včetně vyvolání už k projekci, tedy bez jakýchkoliv dalších výloh, pouhých Kč 24·50. Ani přístroj přijímací není nikterak drahý — jeho cena činí 910 Kč, má objektiv o světelnosti 1 : 3.5, hodinové péro, zařízení k pořizování jednotlivých snímků, krásně se drží, jest malý a důkladný. Uvažujte o tom a vyžádejte si případně i bližší informace, které vám podá zdejší zastoupení firmy PATHÉ 9.5 mm — firma CINEMA, Praha II., Jerusalémská 13, tel. 209-30. Na jaro a léto letošního roku již s přístrojem a filmem PATHÉ 9.5 mm!

Upozorňujeme na přiložený letáček firmy GABRIEL MIXA, Plzeň.

KNIHY PRO SKAUTY.

V Kapesní knihovně, kterou vydává Skautská Edice a z níž znáte jistě knihu

bra Jaroslava Nováka
„Radosti a taje skautingu"
(cena 6 Kč),

vyšla právě stejně milá a potřebná

„Skautská zdravověda"
od bra Dra J. Cyvína.

Z obsahu uvádíme:

Zdravotní prohlídky, Lékárničky, Tělověda, První pomoc při úrazech, Léčení účinků bojových látek, Hygiena jednotlivce, klubovny, tábora, Výživa a stravování, Onemocnění v táboře a na výletě, Fysiologie tělovýchovy, Pohlavní otázka ve skautingu. Cena Kč 3·50 i s poštovným.

„Ugunskurs", měsíčník lotyšské skautské organisace, vyžádal si od nás písemný i obrázkový materiál, aby také mohl k našemu 30letí vydat „Československou přílohu".
H. K.

Kreječ.

Vlče

1. dovede přišít knoflík,
2. přišije jednoduchou záplatu,
3. zašátá menší díru na punčoše, dovede zachytit puštěné oko na punčoše nebo na tričku,
4. nosí s sebou na výlety i na tábor vlastní šití, na něž si vlastnoručně zhotoví a ušije sáček.

Zdá se vám to těžké, že to nedokážete? Pamatujte si, bratříčkové, jen vytrvalost mít, nepodávat se sami sobě! Představte si jen, jak překvapíte maminku zalátanou dírkou, nebo když odmítnete její pomoc a řeknete: „Maminko, jen se nezdržuj, já si ten knoflík přišiji sám." Zkuste to!

Červené odznaky jsou beze změn: Ošetřovatel, Vůdce, Pomocník v domácnosti.

Skupina zelená : Atlet, Hráč a Plavec rozmnožil se o

Sněhaře.

Jistě máte rádi zimu, jízdu na lyžích nebo bruslích, svádíte bitvy, stavíte sněhuláky. Že jste malí. Nic se nebojte, tato zkouška se zkouší podle Vašeho stáří, a vyspělosti a také podle toho, co dovolují místní poměry. Přečtěte si, co všechno Sněhař umí.

1. Zná stopy několika známých zvířat domácích i divokých (psa, kočky, koně, slepice, myši, zajíce, veverky, vrány a podobně), a stopuje je ve sněhu několik metrů.
2. Zhotoví krmidlo pro ptáky a sype jim denně potravu.
3. Zná teploměr a tlakoměr.
4. Ví, proč má dýchati nosem, proč nemá jísti sníh a lízat led.
5. Umí ošetřit natlučený nos a omrzlinu a ví, jak se před omrznutím ochrániti.
6. Hází dobře do terče sněhovými koulemi, postaví si sněhuláka.
7. Jezdí dobře na sáňkách.
8. Bruslí, nebo jezdí na lyžích:
   a) bruslí: jede 5 metrů po 1 noze, umí se v jízdě obrátit, přeskápnout, zabrzdit.
      Ví, jak ošetřit boty a brusle.
   b) jezdí na lyžích: umí dobře jezdit, plužit, obrátit se tak, že přeloží lyže.
      Umí ošetřit boty a lyže.

Poslední skupina, skupina hnědých odznaků obsahuje zkoušky, které musíte si udržeti jen vlastní vytrvalostí a pevnou vůlí. Víte sami dobře, jakou to dá práci, udržeti si školní prospěch, jak se těžko získává a lehce ztrácí. A což teprve

Ostražitosti

která připomíná Vlčeti stále: Vlče se nikdy nepodvolí samo sobě. Odznakem je černá psí hlava, odznak hrdinských Chodů, kteří se také nikdy nepodvolili sami sobě. Text této zkoušky byl sice již uveřejněn, avšak zopakuji ještě jednou podmínky:

1. Vlče vykoná tři noční hlídky po jedné hodině v odstupu několika dní.

Neostýchá se zpívati nebo recitovati před cizími lidmi.

2. Dovede správně přecházeti křižovatky a traf dráhy, což musí vůdce sám vypozorovati a několikrát zkoušeti.
   Když jede na výlet nebo na tábor pořídí si samo seznam svých předmětů a po výletě či táboře zjistí, zda vše má v pořádku.
   Je opatrné na své peníze, neutrácí.
   Je opatrné na majetek smečky a nic nepoškodí.
3. Čtvrt roku se neopozdí v docházce do schůzek a na sraz.
   Je čisté a zachovává všude čistotu.
4. Přijde-li třikrát v jednom měsíci pozdě, ať na schůzku nebo na sraz, chodí-li neopatrně, projeví-li ostych či strach, ztrácí odznak a teprve po dvou měsících může jej znovu získati.

Toto jistě není zkouška poslední a časem se nám jejich počet rozmnoží. Snažte se získat co možná největší počet odznaků, abyste mohli získat odznak Šedého Bratříčka, kterým se budete moci honosit na kroji i tehdy, když již budete skauty. Znáte přeci Šedého bratříčka z džungle! Právě tak, jako Mauglí je nejlepší Vlče smečky, tak odznak Šedého Bratříčka je nejvyšším odznakem pro Vlče za jeho dovednost.

Odznak Šedého Bratříčka je bílý kovový kroužek se sílhouetou vyjícího vlka, podloženým kolečkem ze světlešedého filce. Odznak nosí Vlče, kterému byl udělen, pod domovenkou. Dále smí jej nositi skaut, kterému byl udělen v době, kdy byl Vlčetem, a to na levé kapse skautské košile.

Podmínky: Vlče prokáže znalost, dovednost a zručnost po dvou z každé skupiny vlčáckých zkoušek zdatnosti a to tak, že polovinu těchto zkoušek, tedy po jedné z té které skupiny, vyvolí si Vlče samo, druhou určuje zkoušející se zřetelem ke schopnostem zkoušeného a se zřetelem na technické nedostatky v místě smečky.

Slib: Vlče, které získá tento odznak, slibuje, že svých vědomostí použije ku prospěchu svých mladších bratříčků.

Jak tedy vidíte, výběr je hojný a rozmanitý a proto: vzhůru do zkoušky! Dobrý lov, bratříčkové, dobrý lov!

Vše pro skauting
Skládací petrolej. vařiče
PRIMUS
V. J. ROTT & Spol. PRAHA
Malé náměstí 142
Telefon č. 271-56

Káva jako voda?
Franckovka chuť dodá!

I Váš lékař stále praví:
LESNĚNKY
Vám chrání zdraví!
Medic. bonbony, pravé jen s touto chráň. značkou!
Lesněnky
Ve vlastním zájmu odmítejte padělky

Výborný a spolehlivý prostředek proti slunečnímu úžehu a jiným podrážděním pokožky.

Kopírujte svoje snímky na AKTIRONU
a zvětšujte na VATRA BROM
JSOU TO DOBRÉ FOTOGRAFICKÉ PAPÍRY

Výchova k brannosti

Nejlepší domácí značka
Žádejte ve všech obchodech
VZDUCHOVKY STELLA
Prodává sportovní závod SKAUTING, Praha II., palác Skaut.

1. Pilná družina kuchařů (Jičín). — 2. Stavba modelu chaty z chvojí. Z tábora moravských katol. skautů v Rajnochovicích. — 3. U kuchyně. (Moravské katol. skautky.) — 4. Poslední práce na výstavbě tábora. (2. odd. Čáslav.) — 5. Ranní budíček v táboře čáslavských skautů. — 6. Už zase začaly radostné vycházky a táboření. (Vlčata, Jičín.)

7. I šotek se musí učit být samostatným. (2. dívčí Hradec Král.) — 8. Ráno v táboře na Chvojnici. (Mor. kat. skauti.) — 9. Br. náčelník Svojsík návštěvou u skautů a skautek v Třinci (před klubovnou). — 10. Vlčata nastoupila před odchodem na vycházku. (Plzeň.)

4

5

6

7

8

9

10

Telefon 301-10. — Roční předplatné 20 Kč, pro nečleny Svazu 25 Kč, jednotlivá čísla 2 Kč, pro nečleny Kč 2·50. — Vychází měsíčně, vyjma školní prázdniny. — Vydává Svaz junáků skautů a skautek RČS. — Užívání novin. známek povoleno pod č. 78226-VII-1930. — Dohledací úřad Praha 25. — Státní tiskárna v Praze. — Praha 30. dubna 1938.

1. Při cvičení vzduchovkou. (2. odd. Roudnice.) — **2.** Pokácené stromky ke stavbě se dopravují do tábora. (2. odd. Čáslav.) — **3.** Přípravy k letošním prázdninovým táborům se všude zahajují. (Obrázek z tábora 45. odd. Praha. - Foto Sitenský.) — **4.** V kuchyni skautů z Čáslavě. — **5.** Jízdní hlídka skautů z Hradce Králové.

Ročník 24.
Číslo 9.

SKAUT JUNÁK

VESELE SE SVĚTEM ŠINEM
VŽDY S ÚSMĚVEM — VŽDY S THYMOLINEM!

Ze skautské Plzně.

1. Propagace půjčky „Obrany státu".
2. Při „Soukupově závodu".
3. Ranní prohlídka stanů a výstroje v táboře.
4. Skauti a Vlčata návštěvou u Táborníků.
5. Ve službě Branného sboru čsl. motoristů.
6. Před branou tábora ve Spolí v jitních Čechách.
7. Čestná stráž u kenotafu zesnulého presidenta Osvoboditele.

Narozeniny našeho protektora, presidenta republiky Dra. EDVARDA BENEŠE.

V těchto dnech použily všechny vrstvy našeho národa narozenin presidentových, aby mu projevily svoji lásku a vděčnost za pevnou rozvážnost, s níž vede náš stát v bouři, která se kolem naší republiky rozpoutala. Na hrad dostavily se i desetitisíce hochů a děvčat, k nimž pan president pronesl několik srdečných, ale vážných slov.

Připomněl především, aby vždy mluvili pravdu. Pravda činí lidi poctivými a přímými a vede k poctivé práci. Té zvykejte již od mládí.

Nezapomínejte, že mládí sluší spíše odříkání a skromnost, než změkčilost a všehochtivost.

Kdo se naučil poslouchat, dovede také, je-li třeba, rozumně poroučet.

Chodíte do školy společně a sedáte vedle sebe chudí a bohatí, z různých vrstev společenských a různého vyznání náboženského. Nesmí být mezi vámi rozdílu. Buďte jeden k druhému snášeliví a ochotní, pomáhejte si navzájem. Vidíte-li, že druhý nemá chléb, rozdělte se s ním o svůj díl, trápí-li jej něco, potěšte jej aspoň laskavým slovem. Hledejte vždy to, co vás spojuje, snažte se rozumět si, učte se každý řeči druhého a mějte se vespolek rádi.

Pan president skončil připomínkou, že naše země je krásná a stojí za to, aby byla hájena celou naší silou a oddaností.

Klid a rozvahu i v hodině nejtěžší!

Skauti a skautky!

Od světové války, kdy na bojištích celého světa rozhodovalo se o budoucnosti našeho národa, nebylo pro nás doby tak vážné jako v posledních dnech. Nebezpečí útoku vojenského, nejistota o vlivech na dohodování s naší menšinou německou, rozvášněná kampaň předvolební, sensační zprávy ustrašenců i provokatérů — to vše se spojilo, aby učinilo situaci krajně kritickou.

Svaz náš nevydal zvláštních pokynů, nebylo jich třeba. Úřady samosprávné, státní i vojenské vědí, že jste nejen ochotni, ale skautským výcvikem připraveni konati povinnost. Kde bylo třeba, přiložili jste již ruku k dílu. Způsob naší spolupráce je znám, jde-li o úkoly nové, nechť zpravodaj nebo vůdce dotáže se Svazu, jenž mu dá pokyny v souhlase s intencemi úřadů a naším posláním.

Čsl. skautingu neměl dob váhání, neměl mezi sebou lidí, kteří sesměšňovali výchovu občanskou, vlastenectví a obranu státu, ale důsledně připravoval ke službě státu, učil pozorovati a posuzovati lidi i události, prakticky vedl vás k statečnosti, účelné práci a službě, proto vím, že nepodlehnete panice, ale každý postavíte se okamžitě na místo vykázané a v konání služby nedáte se nikým předstihnouti.

Ve vážných dobách přibývá strádajících a právě takových, kteří se pomoci nedovolávají. Hleďte pozorně kolem sebe, najdete je i v rodinách našich pracovníků, v podnicích, kde můžete přispěti k udržení normálního chodu práce. Sestrám připomínám úmluvu o kursech s Čsl. Červeným křížem. V historii našeho skautingu najdete bezpočtu krásných vzorů obětavé práce skautů pro strádající za války, v Českém srdci i z dob potíží po válce.

Situace Československa zůstává dále vážnou, naše úkoly i v nejbližší době jsou nesmírné. Má pravdu Francouz, jenž říká: „Nikdo není tak bohat, aby mohl ústupky uspokojiti nepřítele." Přispívali jsme nemalou měrou k sblížení národností v našem státě, jak o tom svědčí bratrský svazek mládeže všech národů v republice i živé styky s mládeží jiných států dokonce i v době politického chladu a rozkolu.

K přechodu do normálních poměrů je třeba především klidu a rozvahy. Nedejte se vyprovokovati k unáhleným činům. Zjistěte vždy svědky i viníka — ať je to kdokoli, ale rozhodnutí o vině a trestu přenechte orgánům úředním.

Jsme ještě daleko od idyly, o které jsme snili a pro kterou jsme pracovali. Náš stát musí být pevností, která sice nikoho neohrožuje, ale za jejímiž hradbami stojí na střehu národ do posledního příslušníka branný tělem, duchem i srdcem a stále připravený uhájiti svoji svobodu.

V Praze, 25. května 1937.

J. B. Svojsík

Z ústředí Svazu.

Nový člen „čestného" oddílu: Bratr V. Herles, dlouholetý referent Náčelnictva pro autonomní složky našeho Svazu, dokončil v těchto dnech 25 let skautské služby. Náčelnictvo mu udělilo zlatý služební lístek a jmenovalo ho členem „čestného" oddílu.

Zborovský závod branné zdatnosti: Na přání MNO obrátilo se Náčelnictvo Svazu zvláštními přípisy na všechny bratry, narozené v r. 1921, a požádalo je, "aby se přihlásili k účasti na Zborovském závodu branné zdatnosti alespoň ve vyloučovacích závodech okresních a dokázali tak, že skauti jsou pro tento závod dobře připraveni. Po prázdninách vám povíme, kolik skautů uposlechlo naší výzvy a jak se umístili.

Kurs Ústředí Lesních škol bude se konati od 10.—15. srpna t. r. u Náměště nad Oslavou. Poplatek Kč 50'—. Přijati mohou býti absolventi Lesních škol, kteří mají schopnosti instruktorské, mohou se věnovati instruktorské činnosti v kursech weekendových i v táborových kursech Lesních škol. Přihlášeným a přijatým účastníkům budou zaslány pokyny dodatečně.

Lesní školy: Letos o prázdninách pořádají naše Lesní školy celkem 15 kursů ve všech částech a zemích republiky. Je to dosud největší počet kursů a je neklamným důkazem velkého vzrůstu členů Svazu a naléhavé potřeby nových, hlavně mladých vůdců.

Prázdninové tábory. Náčelnictvo Svazu upozorňuje všechny vedoucí oddílů na povinnost, hlásiti počet účastníků a místo tábora jednak Svazu skautů, jednak župnímu náčelníku a okresnímu zpravodaji. Stejně je nezbytně nutné ohlásiti se i okresnímu zpravodaji

Bří. Svojsík a gen. Klecanda přihlížejí cvičení italské mládeže na Foro Musolini v Římě.

toho obvodu, na němž oddíl táboří. Pro tento účel vydal Svaz zvláštní ohlašovací lístky, které obdrží každý oddíl.

Osnovy branné výchovy pro spolky, pověřené prováděním branné průpravy, byly již uveřejněny ve věstníku ministerstva školství a národní osvěty. Těmito osnovami se bude v budoucnu říditi také branná výchova ve skautských oddílech. V ústředí Svazu pracuje zvláštní komise na zladění úředních osnov s osnovami výchovy skautské a vypracuje definitivní pokyny pro vůdce. Tím bude období pokusů a nejistot ukončeno a nastoupí zase nerušená a poctivá práce.

Táboření skautek je název příručky, která vyjde v nejbližších dnech péčí Dívčího odboru Svazu a kterou vydá Skautská edice. Zamluvte si ji včas!

Předtáborové weekendové kursy mají se podle rozhodnutí Náčelnictva konati v každé župě nebo ještě lépe, v každém větším okrese. Program kursů byl zaslán všem župním náčelníkům a zájemci mohou si jej vyžádati ještě v kanceláři Svazu.

Výměna skautů. Příkazem těžkých dob je: všichni do jednoho houfu a vzájemně se poznávati. V časopise Vůdce i v tomto čísle Skauta-Junáka najdete článeček o výměně skautů. Velmi vás žádáme, abyste si na tábor vzali skutečné příslušníka jiného oddílu a přispěli tak k rozšíření skautských metod výchovných a k odstranění t. zv. oddílového patriotismu.

Střelba vzduchovkou: Není vhodnějšího prostředí pro soustavný výcvik ve střelbě nad prázdninový tábor. Doporučujeme všem vůdcům, aby si vzduchovku opatřili nebo vypůjčili (nejlépe u odboček záložních důstojníků) a získali i vhodného instruktora. V 9. čísle časopisu Vůdce najdete velmi pěkný článeček o střelbě vzduchovkou. Všimněte si ho!

Dr. Plajner.

Ministr zdravotnictví Dr. F. Ježek o skautingu.

„Vaše krásné heslo ‚Buď připraven' má v této době stonásobnou cenu".

Nevšední den, plný radostného vzruchu, prodchnutý vřelými city, prožilo v neděli občanstvo staroslavných Loun, které svým mládím-skauty projevilo své sympatie a úzký vztah k naší československé armádě. Národní Louny použily krásné slavnosti své župy skautů a skautek, která připínala na standartu vojenské posádky stuhu se skautským „Buď připraven", aby za přítomnosti ministra zdravotnictví a tělesné výchovy Františka J e ž k a manifestovaly pro silnou československou armádu a přisliby, že zůstanou pevnou baštou československého nacionalismu.

Skauti a skautky!

Jsem rád, že jsem dnes mezi vámi na této vaší krásné slavnosti. Nemohli jste lepším způsobem manifestovati v těchto těžkých dobách jednotu národa, jednotu národní pospolitosti, nežli tím, že jste na tomto náměstí před historickou sochou Mistra Jana Husi shromáždili všechno občanstvo bez rozdílu stavu a tříd.

Je to jednota vůle, jednota práce, jednota úsilí o lepší budoucnost národa a státu. Já obracím se zejména k vám, junáci a junačky: Jistě, že mládež ve všech národech a státech znamená budoucnost, ale jestliže všude jest naději, pak v Československé republice jest naši nadějí největší, poněvadž chceme všichni, aby budoucnost našeho národa a státu byla lepší a krásnější než je přítomnost. A vy ve svých skautských táborech připravujete se na tuto budoucnost. Snad jsou někteří, kteří mluví při hnutí skautském o romantismu. Domnívám se, že je to zdravý romantismus, který se projevuje ve vašem hnutí, neboť vaše hnutí vytváří z mladých lidí samostatné silné individuality schopné života, schopné práce a schopné boje.

Tato vaše práce, tato vaše příprava rovná nejen vaše páteře, ale také vzpružuje vaši mysl a vaše srdce. Vaše srdce naplňuje národní výchovou, národním citem, národním vzruchem, láskou ke státu a vaši mysl učí ovládati se, konati své povinnosti, býti disciplinovaným elementem v národě.

A radostí vidím na tomto náměstí šiky skautské a sokolské pod jedním praporem, neboť konečný cíl obou jest jeden a týž: vychovat národu a státu

Starosta místního sdružení v Lounech Dr. Lauska připíná stuhu na standartu.

Ministr Dr. Ježek při proslovu.

mladou a statnou generaci. Nesete si sebou do života všecko dobré a užitečné, co vás naučil váš skauting, co vás naučila vaše výchova v přírodě. Vše to se může shrnout v krásné heslo, které jste vepsali také jako heslo pro naši drahou a milou armádu, heslo, které mluví za sta jiných hesel, heslo, které v této těžké době má stonásobnou cenu: „Buď připraven!" Zloba velké části světa nás dnes nutí stonásobně k tomu, abychom byli připraveni, připraveni v práci, připraveni v obraně, připraveni v obětech. V tom je naše budoucnost a věřím také dnes, konečné vítězství.

Končím svůj proslov tím, že vzpomínám, že zítra víme tohoto roku dvacet let republiky. Je na čase, aby toto dvacáté výročí bylo počátkem nové epochy dalšího rozmachu a rozvoje našeho drahého Československého národa.

Jsme ve dvacátém roce naší samostatnosti a nikdy před tím jsme nežili v nebezpečnější a vážnější době, ale také nikdy před tím jsme neměli armádu tak silnou a připravenou, jako máme dnes. Naše armáda, silná výzbrojí, silná výcvikem, silná duchem národním a státním ubrání naši svobodu a samostatnost.

A národ náš jako jeden muž půjde za touto svou armádou. Dnešní slavnost jako celá řada jiných dokumentuje jasně, že za prapory naší drahé Československé republiky stojí nejen armáda, ale celý národ, mladí a staří, lidé všech tříd, stavů, směrů a stran, kteří volají do celého světa: Jsme připraveni k obraně toho, co nám je nejdražší, jsme připraveni k obraně vlasti, svobody a národa. Jsme připraveni a zvítězíme. Republika Československá nezahyne.

Čeští skauti a skautky z Jugoslavie do našich táborů.

27 českých skautů a skautek ze Záhřeba přijede na slet do Prahy. Po sletě rádi by poznali život našich skautů v jejich táborech. Jde o hochy a dívčata 12—17 letých. Oddíly, které by rády pozvaly 1—2 bratry či sestry z ciziny do svého tábora (případně za snížený poplatek), nechť se ihned hlásí ve Svazu skautů, odkud dostanou bližší informace. Vykonají tím dobrou službu národu i státu!

NA ČSL. KOLA JOS. KUDRNÁČ A SPOL. JEN IMPERATOR CORD-VELO-PNEU NÁCHOD-HLINSKO

Jaroslav Novák:

ZELENÉ JEZERO.

Chlapecký román. (Pokračování.)

35. Osudný dopis.

Ráno nezdrželo již hochy nic, aby se nevypravili na pomoc svému ohroženému příteli. V táboře neměli práci a proto kapitán beze všeho dal jim na dopoledne volno, když řekli, že chtějí vykonati dobrý skutek.

Ráno je opět krásné. Voda vsákla se do písčité země, ze vzduchu i z krajiny smyt je veškerý prach. Chladný vítr provívá krajinou a sluníčko jasně a při tom mile hřeje.

Ve vesnici poznávají, že se děje něco neobvyklého. Na silnici patroluje četnická hlídka s nasazeným bodákem a také u zámku vidí státi stráž.

Tím se podnik chlapců stává obtížnějším. Skoro se obávají vniknouti do zahrady. Vždyť by jejich počínání mohlo býti mnohem přísněji posuzováno, když kolem zdi patrolují četníci! Jdou proto kus zpět k vesnici, nerozhodní co činiti. Ale potom vědomí povinnosti vítězí nad obavou a vrací je znovu k zámku.

Na půl cestě potkávají listonoše na kole. Zastavuje se u nich a ptá se, zda nejdou náhodou do zámku. Hoši nevědí co říci, ale pak kývnou na souhlas.

„Nebyli byste tak laskaví a nedoručili tam toto psaní? Mám dnes velmi mnoho práce; musel jsem převzíti část pošty svého kolegy, který je nemocen".

Topol béře nerozhodně psaní do rukou. Jednu chvíli bleskne mu hlavou myšlenka, že by to snad mohl býti klíč, který by jim otevřel bránu zámku. Psaní má cizí známku a nese adresu Felixovu.

Topol už neváhá. Ochotně slibuje a listonoš se srdečným díkem odjíždí.

„Vidíš, jak je dobře, když lidé skautům důvěřují!" praví Jiříkovi. „Tento dopis odevzdáme avšak nikoliv v bráně, ale přímo Felixovi do rukou. Víš, že si nám stěžoval, jak je hlídán a že teta veškerá jeho psaní prohlíží. Uděláme mu proto jistě radost".

„Já bych s tím ani do brány nešel. Zbytečně bychom proti sobě vzbudili podezření" souhlasí Jiřík.

S novou odvahou jdou hoši na známé místo u zdi parku. Však mají možnost v nejhorším případě vykázati se psaním a vymluviti se na to, že si chtěli nadejíti. Už jsou přes zeď a nikdo jich neviděl. Postupují rychle ku předu, neboť už znají úkryty i nebezpečná místa.

A hle, na známém místě sedí Felix a čeká je! Hoši připlížili se naproti němu, aby na sebe upozornili. Netrvá dlouho a Felix je vidí. Veliká radost rozlije se mu po líci.

Hoši mu ukazují s důležitými posuňky dopis. Je zřejmě překvapen.

Dává jim znamení, aby se připlížili do houštiny nedaleko něho. Avšak štěstí jim nepřeje. V tom okamžiku objevuje se na schodišti zámecký doktor. Mají sotva tolik času, aby ukázali Felixovi, kam ukrývají psaní a rychle plíží se zpět. Topol ještě chvatně načrtl tužkou na obálku dopisu:

„Čekáme po celý den v parku, zde poblíž nebo v rohu zdi nad potokem". —

Doktor přišel opět s lékem. V posledních dnech Felix tvrdohlavě odmítal cokoli přijmouti a doktor byl téměř zoufalý. Cítil, že den ze dne, hodinu po hodině půda jim mizí pod nohama, že každou chvíli může nastati katastrofa.

Proto přichází naléhavě.

Podivuhodno! Felix se dnes nebrání a chystá se lék přijmouti.

„Zdá se mi, že je mi dnes lépe", praví doktorovi s výrazem přátelštějším než jindy. „Snad se přemohu a lék vypiji. Rád bych byl už zcela zdráv."

Doktor je radostně překvapen. Až se mu chvějí ruce, když odpočítává kapky do sklenice s malinovou šťávou, kterou sloužící přinesl.

Felix dává sklenici ke rtům, zvolna pije, avšak hned na to tváří jeho zkroutí se ošklivostí, tekutina z úst vyletí a rozechvělá ruka pouští sklenici na písek.

„Nejde to, nejde", vyráží trhavě chlapec. „Tak bych rád, ale nejde to. Prosím, dopřejte mi alespoň hodinu klidu. Snad později to půjde lépe, vím, že to pak půjde lépe!"

Doktor je zachmuřen. Dívá se mlčky a podezřívavě na chlapce. Jeho oči jsou tvrdé a nenávistné.

„Zahráváte si," praví temným hlasem. „Rád bych vás uchránil návalu slabosti a halucinací, které vás tolik rozčilují. Ale takto neručím za nic."

Ale Felix dokazuje, že má nejlepší vůli a že nemůže za svůj slabý žaludek. Doktor tedy odchází s tím, že za chvíli přijde znovu.

Felix vyčkává. Když doktor zajde do zámku a hochovi se zdá, že je bezpečen, jeho tvář se vyjasní. Podivuhodno, že není v ní již ani stopy onoho rozechvění, která dává najevo před doktorem. Ba chlapec se dokonce zdvihá a pokouší se o procházku! Nohy jsou sice slabé, ale je mu mnohem, mnohem lépe od té doby co neužívá oné otravné tekutiny.

Na své procházce zajde také ke keři, v němž je ukryto psaní. Když si je jist, že jej nikdo nepozoruje, sáhne po něm opatrně a dychtivě je prohlíží. Zarazí se nejprve nad Topolovou poznámkou, ale jeho tvář rázem se vyjasní. Jeho přátelé čekají! Bude-li možno, pustí se hned za nimi.

Obrací dopis a strne! Dopis má německou známku a nese jeho adresu. A v levém dolním rohu jako odesílatel je uveden strýc Pavel.

Felixovi se až zatočila hlava. Potáceným krokem jde k lenošce a tu těžce usedá. Je to možné? Není to přelud?

Chvějící se rukou trhá rychle obálku. Jeho bílé prsty vytahují složený aršík papíru a již čte:

„Drahý Felixi!

Jak už jistě víš od tety, vracím se po létech z ciziny. Zažil jsem mnohá dobrodružství, nad nimiž budeš otevírati své modré oči. Těším se již hrozně na shledání s Tebou a proto Ti píši přímo. Bojím se, aby sea na mne nezlobil, že jsem na tebe zapomněl.

Budu v Doubravě v úterý nebo ve středu a pak snatanou krásné dny. Nevím, komu bych z větší chutí vypravoval svá indiánská dobrodružství než Tobě, drahý hochu.

Na shledanou Tváj

strýc Pavel."

Felix sedí téměř bez vlády a psaní má před sebou na klíně. Nával štěstí a veliké radosti zvolna stoupá od srdce k hlavě.

„Vysvobození! Vysvobození!!" zní mu vítězně v duši.

Jeho bledá tvář nabývá barvy, oči se lesknou a jemné tělo jakoby prozařoval plamen síly, kterou přináší velká naděje. Nyní už se nebojí ničeho! Nyní je třeba jen vydržeti několik dnů, ba jen několik hodin a vše bude v pořádku!

Felix nemyslí na to, že příchod strýce musí vyvolati nezbytně obrovskou srážku. Touží jenom po jeho podpoře a ochraně. A je si jist, že za pomoci svých mladých přátel v bezpečí jeho příchodu dočká!

Setrvává na myšlence prchnouti, prchnouti ihned! Rychle zastrkává dopis do jedné a obálku do druhé kapsy a vstává. Opatrně se rozhlíží, ale než může učiniti krok, objevuje se na schodišti opět prokletá postava zámeckého doktora.

Útěk je zmařen, je znovu nutno hráti komedii!

Avšak Felix cítí tolik síly a tolik opory ve svých přátelích a v příchozejícím strýci, že se odhodlává k boji.

Nechá doktora znovu naplniti sklenici, tváří se

Z našeho skautského života.

Skautské přednášky: Náčelník Svazu skautů ČSR., profesor Ant. B. Svojsík, přednášel dne 5. května t. r. v Rychnově nad Kněžnou, 12. května ve Zdicích, 13. května v Třeboni, 14. května v Lounech, 19. května na Vinohradech, 28. května v Zbiřehu.

Na svatodušní svátky, jako obvykle byla konána řada velkých skautských slavností. Zatím jest hlášen sjezd západočeských skautů v Plzni, zemské skautské závody ve Slezsku, sjezd župy Přemysla Oráče v Děčí nad Labem, celostátní závody Vlčat v Uherském Hradišti, sjezd župy Riegrovy v Kopidlně, závody Východočeské župy v Josefově, spojené s odevzdáním standardy dělostřeleckému pluku a dále skautský sjezd v Jihlavě a Kojetíně. Některé podniky byly však v poslední chvíli odřeknuty z důvodů, spočívajících v dnešních mimořádných poměrech.

Skautské kluboviny a reservace. Řada jednotek Svazu skautů zmobilisuje již natolik, že si postavila vlastní skautské domovy, sice skromné, ale přece jen zaručující bezpečné budoucnost místního skautingu. Jsou to všude krásné pomníky skautského nadšení a účinné svépomoci. Reservace Svazu skautů v Náboru u Berouna je stále více vyhledávána a proto byly zde vybudovány další objekty. Reservace je vhodná zejména pro oddíly Vlčat a Světlušek k prázdninovému táboření. S mnohých stran jest hlášeno Svazu pěkných výsledků při získávání táborišť, stavby chat a podobně. Slovenské Lesní Škole podařilo se získati trvalé tábořiště, na němž město Bán. Stiavnica postavilo krásnou chatu. Podobný úspěch je hlášen v poslední době ze Zlína.

Slovenští katoličtí skauti, kteří jsou od svého vzniku členy státního Svazu skautského, vzpomenou 20tileti republiky a 10. výročí svého trvání skautskými slavnostmi v Bratislavě po ukončení školního roku. Na slavnostech budou bráti podíl nejenom delegace skautů katolických, ale i zástupci ostatních skautů ze Slovenska.

Naši skauti ve službách národa před dvaceti roky. O sv. Janě bylo 20. výročí velikých slavností, pořádaných u příležitosti padesátiletí založení Národního divadla, jako mohutný projev za naši národní a státní samostatnost, sloučení obou větví našeho národa, vypovězení otevřeného boje rakouskému tyranu. Tehdy vzkvétalo jaro našemu národu a skauti byli opět mezi prvními na místě. Od rána bylo je vidět na schodišti Musea, na Václavském náměstí, byli pořadateli v Pantheonu, jejich kordony byly nejlépe obecenstvem respektovány při táborech na náměstí i při různých podnicích odpoledních. Byli k ruce stejně poslanci agrárnímu, jako Dru Kramářovi, upravovali řečnickou tribunu poslanci Klofáčovi, neboť v té chvíli byli jsme si všichni bratry. — Těžká ruka rakouského byrokratismu tehdy ještě dusila Prahu, ale mládež ji už nectila a naši skauti, vracejíce se za večera s Petřína, hlasitě provolávali: „Zdar České republice!" A svět se nezbořil! Jen důvěrné upozornění z policie, že se to tam dovídělí, jinak nic.

Angličtí skauti budou míti nový fond 90,000.000 Kč. V těchto dnech zahájena byla v Anglii sbírka, jejíž dosáhla již výše přes 100 tisíc liber, t. j. skoro 15 miliónů Kč. Sbírku zahájil král a přispěli také členové královské rodiny. Nejvyšší dar došel od lorda Nuffielda ve výši 7,500.000 Kč. Mnoho dalších darů bylo od 150—1,500.000 tisíc Kč. Na tento fond věnován také výtěžek z prodeje korunovačních programů, které obstarávali skauti; vynesl 750 tisíc Kč.

Výměna skautů do ciziny. Zahraniční zpravodaj Svazu oznamuje, že velká města v zahraničních táborech byla již vyčerpána přihláškami, došlými do 15. t. m. Nepospíšejte tudíž dalších přihlášek.